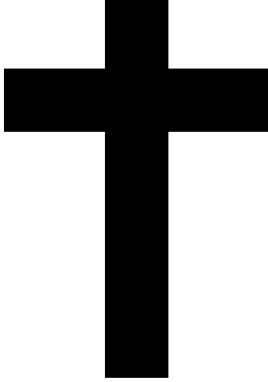

ENdagaano eMpyaka
oMu Lugwere

Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)

ENdagaano eMpyaka oMu Lugwere

Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwere

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

03698e2d-9c8d-5b1f-bc49-b0066e860180

Contents

Matayo	1
Maako	93
Luuka	149
Yokaana	243
Bikole	313
Ab'e Looma	411
1 Ab'e Kolinso	454
2 Ab'e Kolinso	492
Ab'e Galatiya	517
Ab'Efeeso	531
Ab'e Firipi	545
Ab'e Kolose	555
1 Ab'e Sesalonika	564
2 Ab'e Sesalonika	572
1 Temuseewo	577
2 Temuseewo	588
Tito	596
Firimooni	601
Ab'Ebbulaniya	604
Yaakobbo	634
1 Peetero	644
2 Peetero	655
1 Yokaana	662
2 Yokaana	673
3 Yokaana	675
Yuda	677
Kubiikula	681

AMAWULIRO AMASA NG' OMATAYO OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMatayo oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'amazima," amakulu gaakyo "Mawuliro aMasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Abakugu omu by'eBbaibbuli tibamaite ekiseera ekituce era n'ekifo ekibawandiikiiremu ekitabo kinu. Neye kiri ooti-so bakiwandiikire nga wabitirewo emyanka 60 okuzwera nakimo oku kubyala oYesu era abantu bangi bateebereza bati bakiwandiikiire mu kyalo ekibeeta bati Palesitaini.

Omuwandiiki niye oMatayo, eyabbaire omusolooji w'omusolo ng'oYesu akaali okumweta okusuuka omoiza oku beegibe eikumi na babiri. Iye era abantu babbaire bamumaite eriina erindi bati Leevi.

OMatayo yawandiikire aMawuliro aMasa ganu ng'agenderera kulaga ati, oYesu niye oKurisito ogubasukireku amafuta, era oKibbumba oguyalondere tikulokola Bayudaaya bonkani neye n'abantu bonabona. OMatayo era yawandiikire ebintu bingi ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba. Ibo aBayudaaya babbaire basubira oKurisito kusuuka kabaka w'obwakabaka bw'oku kyalo. OMatayo yatwaire omutagano munene okwakanisya enjikirirya eyo, ng'asonzola obwakabaka obw'omwoyo era obwa Kibbumba. Era alaga oYesu ng'obwali omwegesi ow'enjawulo aali n'obwezye okwegesya aMateeka omu ngeri empyaka.

OMatayo asonzola kusani ebikwata oku Yesu. Atandiikira oku lulyo lwa Yesu n'engeri egibamubyairemu, n'alonsya n'oku kumubatiza, n'emirimogye egyokulaabba n'okulamy egiyakolere omwitwale ly'e Galiraaya. OMatayo amaliirirya okulonsyakwe n'ebyo ebyabbairewo omu lugendolwe ng'ayaba e Yersaalemi egibamukwatiire ni bamuwaayo eeri ab'obwezye, era alonsya n'oku kufaakwe n'okuzuukirakwe.

Engeri egibyecaanamu

1. Olulyo lwa Yesu Kurisito n'okumubyala n'entandiika y'obuweereryabwe (1:1-4:25).

2. Obuweererya bwa Yesu n'ebiyayegeserye (5:1-25:46).
3. Emmaliirirya y'obuweererya bwa Yesu (26:1-28:20).

Olulyo lwa Yesu
(Luk 3:23-38)

¹ Lunu niirwo olulyo lwa Yesu Kurisito omwizukulu wa Dawudi, iye eyabbaire omwizukulu wa Ibbulaimu:

² OIbbulaimu yabbaire iteeye wa Isaka,
oIsaka yabbaire iteeye wa Yaakobbo,

era oYaakobbo yabbaire iteeye wa Yuda n'abagandabe.

³ OYuda yabbaire iteeye wa Pereezi n'oZeera, era ibo omawaabwe yabbaire Tamali.

OPereezi yabbaire iteeye wa Kazirooni,
era oKazirooni yabbaire iteeye wa Laamu.

⁴ OLaamu yabbaire iteeye w'Aminadabbu,
Aminadabbu yabbaire iteeye wa Nakusoni,
era oNakusoni yabbaire iteeye wa Salumooni.

⁵ OSalumooni yabbaire iteeye wa Bbowaaazi, era iye omaaye yabbaire Lakabbu.

OBbowaaazi yabbaire iteeye w'Obbedi era iye omaaye yabbaire Luusi,

era Obbedi yabbaire iteeye wa Yese.

⁶ OYese yabbaire iteeye wa Dawudi okabaka,

era oDawudi yabbaire iteeye wa Sulemaani, oguyabyaire omu muka Wuliya.

⁷ OSulemaani yabbaire iteeye wa Lekobbwamu,
era oLekobbwamu yabbaire iteeye w'Abbiya,
era Abbiya yabbaire iteeye w'Asafu.

⁸ Asafu yabbaire iteeye wa Yokosofaati,
oYokosofaati yabbaire iteeye wa Yokolaamu,
era oYokolaamu yabbaire iteeye wa Wuziya.

⁹ OWuziya yabbaire iteeye wa Yosamu,
oYosamu yabbaire iteeye w'Akazi,
era Akazi yabbaire iteeye wa Kezeekiya.

¹⁰ OKezeekiya yabbaire iteeye wa Manase,
oManaase yabbaire iteeye w'Amoni,
era Amoni yabbaire iteeye wa Yosiya.

¹¹ OYosiya yabbaire iteeye wa Yekoniya n'abagandabe.
Abo babbairewo mu biseera owebatwaliire abantu b'e Isirairi omu bugalama e Bbabbulooni.

¹² Okuzwera nakimo omu biseera ebibatwaliiremu aBaisirairi omu busibe e Bbabbulooni paka oku kubyala oYesu, olulyo lwabwe niirwo lunu luti: OYekoniya yabbaire

iteeye wa Seyalutiyeeri, era oSeyalutiyeeri yabbaire iteeye wa Zerubbabbeeri.

¹³ OZerubbabbeeri yabbaire iteeye w'Abbiwudi, Abbiwudi yabbaire iteeye w'Eryakimu, era Eryakimu yabbaire iteeye w'Azoli.

¹⁴ Azoli iye yabbaire iteeye wa Zadooki, oZadooki yabbaire iteeye w'Akimu, era Akimu yabbaire iteeye w'Eriyudi.

¹⁵ Eriyudi yabbaire iteeye w'Eryezaali, Eryezaali yabbaire iteeye wa Matani, era oMatani yabbaire iteeye wa Yaakobbo.

¹⁶ OYaakobbo yabbaire iteeye wa Yusufu oibaaye wa Malyamu, oMalyamu eyabbaire omaaye wa Yesu, iye ogubeeta oKurisito ogubasukireku amafuta.

¹⁷ Kale emigigi gyonagyoona giri ikumi n'eena, okuzwa okwIbbulaimu okutuuka oku Dawudi. Era tete giri emigigi ikumi n'eena okuzwa oku Dawudi okutuuka oku kutwala aBaisirairi omu bugalama e Bbabbulooni. Era tete n'egindi giri emigigi ikumi n'eena okuzwa oku kubatwala e Bbabbulooni okutuuka oku kubyala oKurisito ogubasukireku amafuta.

*Okubyala oYesu Kurisito
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Atyanu okubyala oYesu Kurisito kwabbaire kuti: OMalyamu omaaye wa Yesu yabbaire ng'asuubizire oYusufu ati ayaba okumufumbirwa era nga kimanyikaine. Neye ng'akaali okumufumbirwa, ni kitegerekeka ng'ali kida, neye ng'oMwoyo oMutukulye niye eyamwezeserye okukisuna.

¹⁹ Neye olw'okubba oYusufu eyabbaire ayaba okubba oibaaye, yabbaire muntu atuukiriire, era nga tataka okumuswaza omu lwatu, n'aseega kumulekawo mu kyama.

²⁰ Yabbaire akaali aseega atyo, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'amubonekera omu kirooto n'amukoba ati, "Yusufu, omwizukulu wa kabaka oDawudi, tiwaatywa okutwala oMalyamu okubba omukaliwo olw'okubba, ekida ekyali nakyo oMwoyo oMutukulye niye eyamwezeserye okukisuna.

²¹ Era ayaba okubyala omwana mwisuka, era bamuwa eriina bati, Yesu, olw'okubba niye eyalirokola abantu okuzwa omu bikole byabwe ebibbibbi."

²² Era ebyo byonabyona byabbairewo, kaisi olwo oMusengwa iye oKibbumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kiti:

²³ “Muwulisisye! Omwala omuguna yalibba ekida, era yalibyala omwana mwisuka. Era balimuwa eriina bati Manweri,” amakulu gaalyo gati, “OKibbumba ali na iswe.”

²⁴ Era oYusufu oweyalamukire, n’akola ng’omalaika oyo oweyamulagiire era n’atwala oMalyamu e ika e wuwe n’abba mukaliwe.

²⁵ Neye tiyegaitire naye paka oweyabyaire, era oYusufu n’awa omwana oyo eriina ati, Yesu.

2

Abageni okuzwa e buzwaisana

¹ OYesu owebamubyaliire omu kibuga e Bbeserekeemu, omwitwale ly’e Buyudaaya, oKerode yabbaire niye okabaka w’eitwale eryo. Era abasaiza abeetegereza eby’enkota ni bazwera omu kyalo ky’e buzwaisana, ni baaba omu kibuga e Yersaalemi.

² Kale eeyo ni babuulya abantu bati, “Omwana ogubabyaire okubba okabaka w’aBayudaaya ali nkonaki? Twaboine onkota alaga ati bamubyaire ng’aizira eenu, kale twizire kusinza mwana oyo nago.”

³ Awo abantu owebakobeire okabaka oKerode ebintu ebyo, ni yeeraliikirira, era n’abantu abakiraku obungi omu Yersaalemi ni beeraliikirira.

⁴ Kale awo oKerode n’akumbaania abakabona abakulu bonabona, n’abakugu omu by’aMateeka ga Musa, kaisi n’ababuulya ati, “OKurisito ogubasukireku amafuta iye babbaire n’okumubyala yaina?”

⁵ Ibo ni bamwiramumu bati, “Balimubyala mu kibuga e Bbeserekeemu, omwitwale ly’e Buyudaaya. Ekyo kityo olw’okubba onaabbi yakiwandiikire ati:

⁶ ‘Inywe abantu b’omu kibuga e Bbeserekeemu eky’omu Buyudaaya,
ekibuga kyanywe tiniikyo ekisembayo okubba eky’ekitiisya omu Buyudaaya,
olw’okubba mwikyo mwalizwamu omufugi,
iye yakubemberanga abantu bange ab’e Isirairi.’ ”

⁷ Kale awo oKerode n’ayeta abasaiza abo abeetegereza eby’enkota, n’ababuulya mu kyama ekiseera ekinanyereny-eere onkota ekiyabonekeiremu.

⁸ Awo n’abatuma e Bbeserekeemu ng’abakoba ati, “Mwabe munoonererye nakusani omwana oyo, era owemwabba nga mumuboine, mwaira ni munkobera e gyali zena ni njaba ni mmusinja.”

9-10 Atyanu owebamalire okuwulira ebibono bya kabaka oKerode ni baaba. Awo ni bairamu okubona onkota onanyere oyo ogubabbaire baboine e buzwaisana. Cooka owebaboine onkota oyo nago ni basangaalira nakimo ino. Era onkota oyo yabeekubbembereire paka oweyatuukire n'ayemerera e ngulu w'enyumba omwana omuyabbaire.

11 Kale abasaiza abo owebatuukire ni baingira omu nyumba eyo, era ni babona omwana ng'ali n'omaaye oMalyamu, bakomere amazwi ni basinza omwana oyo. Awo ni basibindula emigangi gyabwe, era ni bamutonera ebirabo. Bamutoneire ezaabbu, n'obubbaani n'ebyakaloosa ebibeeta miira.

12 Neye olw'okubba oKibbumba yabbaire abalabwire omu kirooto ati tibakanga eri oKerode, kale owebabbaire bakanga omu kyalo ky'e waabwe babitiire mu nzira gendi.

Okutwala oYesu n'oMalyamu e Misiri

13 Awo abasaiza abeetegereza eby'enkota owebazwire e Bbeserekeemu, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'abonekera oYusufu omu kirooto, n'amukoba ati, "Osetuke, oyanguweku otwale omwana n'omaaye mwirukire omu kyalo ky'e Misiri. Era mubbe eeyo paka owenalibakoba okuzwayo olw'okubba oKerode ayaba okunoonia omwana okumwita."

14 Kale awo oYusufu obwire obwo n'asetuka n'akwata omwana n'omaaye ni baaba e Misiri.

15 Era ni babba eeyo paka oKerode oweyafiire. Ebyo byabbairewo kaisi oMusengwa iye oKibbumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kiti: "Nayetere omwana wange okuzwa omu Misiri."

Okwita abaana abaisuka e Bbeserekeemu

16 Awo oKerode oweyamanyicirye ati abasaiza abeetegereza eby'enkota bamubbeyere-bubbeyi, n'anyiiga ino. Kale n'atuma abaisirikale okwita abaana abaisuka bonabona omu Bbeserekeemu n'omu byalo ebikyeruguuliriirye, abo ababbaire ab'emyanka emibiri n'okwika ansi. Ekyo yakikolere ng'asinzirira ku kiseera abasaiza badi nago ekibamukobeire ekibaboneiremu onkota.

17 Ekyo oKerode ekiyakolere kyatuukiriirye kiikyo oKibbumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi Yeremiya, ekikoba kiti:

18 "Abantu bawulira amazingo

n'okukuukulya okw'amaani omu kibuga e Laama.

OLakeeri* akunga olw'abaanabe,

era tataka okumusirica.
Ekyo kityo olw'okubba abaanabe abantu babamalirewo."

Okuzwa e Misiri

¹⁹ Kale oluzwanyuma oKerode oweyafiire, omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'abonekera oYusufu omu kirooto ng'ali e Misiri.

²⁰ N'akoba oYusufu ati, "Osetuke, okanje omwana n'omaaye, omu kyalo ky'e Isirairi olw'okubba oodi abbaire anoonia omwana okwita afiire."

²¹ Awo oYusufu n'akwata omwana n'omaaye n'abakanja e Isirairi.

²² Neye oYusufu oweyawuliire ati Alukeraawo niye ogubasikisiry'e oiteeye oKerode era niye afuga eitwale ly'e Buyudaaya, awo n'atya okwaba omwitwale eryo. Neye oluzwanyuma oKibbumba oweyamulabwire olundi omu kirooto tete, awo n'ayaba mwitwale ly'e Galiraaya.

²³ Kale ni baaba ni babba batyami b'omu kibuga ekibeeta Naazaleesi. Ekyo kyabbaire kityo kaisi onaabbi ekiyatunwire oku Kurisito kituukirire, ekikoba kiti: "Balimweta ow'e Naazaleesi."

3

OYokaana oMubatizi ayebulya enzira (Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Yok 1:19-28)

¹ Omu naku egyo, oYokaana oMubatizi n'ayaba omwidungu ly'e Buyudaaya, era n'alaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu.

² Obukwendabwe bwabbaire buti, "Mwenenye, olw'okubba obwakabaka bw'omwigulu bwigereire."

³ OYokaana oyo, niye onaabbi oIsaaya oguyatumwireku ati:

"Waliwo atumulira omwidungu
n'eigono eryaminkirira ati,
'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza,
muteereerye amanzirage.' "

⁴ OYokaana oyo, yazwalanga ekizwalo ekibakolere omu byoya bya kisolo ogubeeta ongamira, ng'omu nkende yeesiba musipi gw'eidiba. Era yaalyanga nzige n'omujenene gw'enzoki egy'omu kigona.

⁵ Awo abantu ni bazwanga omu kibuga e Yerusaalemi, n'omu byalo by'omu Buyudaaya mwonamwona, n'omu byalo ebyeruguuliriiry'e oMwiga oYoludaani, ni baabanga e giri oYokaana,

⁶ ni babbutulanga ebikole byabwe ebibbibibbi era n'abatiziranga omu mwiga oYoludaani.

⁷ Neye oYokaana oweyaboine ng'aBafalisaayo n'aBasedukaayo bangi baaba egyali okubabatiza, n'abakoba ati, "Inywe abakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Naani abalabwire ati eenu niyo engeri ey'okwiruka obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza?"

⁸ Aale atyanu mukole ebikole ebiraga biti dala mwenyere ebikole byanywe ebibbibibbi.

⁹ Era timwaseega muti mwezya okuwunuka nga mukoba muti, 'Kasita iswe tuli baizukulu ba Ibulaimu,' olw'okubba mbakobera nti omu mabbaale ganu, oKibbumba ayezya okusuuciryamu oIbulaimu abaizukulu abandi.

¹⁰ Mumanye muti muli ooti misaale, nga n'amambaizi agagitema bamalire okugabiikirya oku kikolo kya buli musaale. Ogwo ogutaneneka ebineneka ebisa baaba kugutema, era bagudyake omu musyo.

¹¹ Nze mbabatiza na maizi okulaga nti mwenyere, neye waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, oguntasaanira naire okusibindula obusibiro bw'engaitogye ni ngitoola omu bigerebye. Iye, yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye era na musyo.

¹² Iye ayaba okwabulamu abantu ooti muntu akwata olugali n'asenyenta, empeke n'ebisusungu. Empeke igyo yaligikumbaanyira omu kideerokye, kaisi ibyo ebisusungu n'abyoca n'omusyo ogutalikira."

*Okubatiza oYesu
(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)*

¹³ Awo oYesu n'azwa omwitwale ly'e Galiraaya, n'ayaba oku mwiga oYoludaani e giri oYokaana okumubatiza.

¹⁴ Neye oYokaana n'agezyaku okuloberya oYesu ng'amukoba ati, "Nze neetaaga niwe okumabatiza, tete iwe wena oiza giri ninze nkubatize?"

¹⁵ Neye iye oYesu n'amwiramumu ati, "Oganye kibbe kityo omu kiseera kinu, ikyo kituuce iswe okukola obutuukirirye bwonabwona." Kale awo oYokaana n'aikirirya okubatiza oYesu.

¹⁶ Amangu ago ng'oYesu bankumubatiza, n'azwa omu maizi, era omu kiseera ekinanyere ekyo eigulu ni lyeigula, oYesu n'abona oMwoyo wa Kibbumba ng'aika ooti njiwa, era n'ayemerera oku Yesu.

¹⁷ Era eigono ni lizwa omwigulu, nga likoba liti, "Oyo niye oMwana wange omutake era ogunsiima eino."

4

*Okukema oYesu
(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ Ebyo owebyawoire, oMwoyo oMutukulye n'atwala oYesu omwidungu oSitaani okumukema.

² OYesu oluzwanyuma lw'okumala enaku 40 nga talya omusana n'obwire, awo enzala n'emulumu.

³ Kale oSitaani iye omukemi n'ayaba eeri oYesu era n'amukoba ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, aale olagire amabbaale ganu gasuuke kyokulya."

⁴ OYesu n'amwiramumu ati, "Bakiwandiikire bati: 'Omuntu tabba mwomi omu bwizulye ng'alya kyokulya kyonkani, neye yeetaaga nabuli kibono oKibbumba ekyatumula.' "

⁵ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okwaba omu kibuga ekitukulye,* kaisi n'amuniinisa oku kisooto ky'eYeekaalu.

⁶ Awo n'akoba oYesu ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, ojuuke ogwe ansi olw'okubba bakiwandiikire bati:

'OKibbumba yalagiranga abamalaikabe okukukuuma, era balikubbaka omu ngalo gyabwe,

kaisi nandi ni weekontola ekigerekya okwibbaale.' "

⁷ OYesu n'airamu ati, "Era bakiwandiikire bati: 'Tokemanga oMusengwa iye oKibbumbawo.' "

⁸ Tete oSitaani n'alungamya oYesu okuniina angulu oku lusozi oluwanvu eino, n'amulagisa obwakabaka obw'amawanga gonagona obw'oku kyalo n'ebintu eby'amaani byonabyona ebirimu.

⁹ Kaisi awo oSitaani n'amukoba ati, "Atyanu ebyo byonabyona njaba okubikuwa singa oikirirya okunkomera amazwi n'onsinza."

¹⁰ Awo oYesu n'amukoba ati, "Sitaani! Onzwe omumaiso, bakiwandiikire bati: 'Osinzenge Musengwa iye oKibbumbawo, era guwaweereryanga yenkani.' "

¹¹ Kale oSitaani n'azwawo n'aleka oYesu, era abamalaika ni baiza ni bamulabirira.

*OYesu atandiika okwegesya omu Galiraaya
(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Awo oYesu oweyawuliire ati oYokaana omubatizi bamwigaliire omu mabbusu, n'azwa e Yerusalemi n'akanga omwitwale ly'e Galiraaya.

¹³ Awo n'azwa omu kabuga k'e Naazaleesi n'ayaba n'abba mutyami omu kibuga e Kaperenawumu ekiri oku nyanza omu bitundu by'eigwanga lya Zabbulooni n'ebya Nafutaali.

4:1 4:1 Beb 2:18; 4:15 4:4 4:4 Ama 8:3 * 4:5 4:5 Ekibuga ekitukulye, niikyo oYerusalemi. 4:6 4:6 Zab 91:11-12 4:7 4:7 Ama 6:16 4:10 4:10 Ama 6:13 4:12 4:12 Mat 14:3; Mak 6:17; Luk 3:19-20 4:13 4:13 Yok 2:12

14 Ekyo kyabbairewo kaisi olwo oKibbumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi oIsaaya kituukirire, ekikoba kiti:

15 "Inywe abantu b'omu bitundu by'e Zabbulooni, n'oNafutaali, ebiri okumpi n'enyanza oGaliraaya oku lubba lw'omwiga oYoludaani, abantu ababba omwitwale ly'e Galiraaya eeyo aBatali Bayudaaya e gibabba.

16 Abantu abali omu ndikiirya baboine ekitangaala eky'amaani.

Era n'abafu omu myoyo, ekitangaala kibaakiire."

17 Okuzwa omu kiseera ekyo, oYesu n'atandiika oku laabba eeri abantu ati, "Mwenenye olw'okubba obwak-abaka bw'omwigulu bwigereire."

OYesu ayeta abazibuli abana

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Lumo, oYesu oweyabbaire ng'abita oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'abona abaganda babiri, oSimooni ogubeeta oPeetero n'omugandawe Andereya. Babbaire batega akatimba omu nyanza olw'okubba babbaire bazibuli.

19 Awo oYesu n'abeeta ati, "Mwize mubbe beegi bange! Nalibasuuca bazibuli b'abantu omu kifo kya bazibuli b'enyanyi."

20 Amangu ago ni baleka aawo obutimba bwabwe, ni baaba naye.

21 Oweyazwire awo ni yeeyongeraku omumaiso, oYesu n'abona abantu abandi babiri abaganda, oYaakobbo n'oYokaana abataane ba Zebedaayo. Babbaire bali omu lyato n'oitewaabwe oZebedaayo nga bakwania obutimba bwabwe, awo oYesu n'abeeta babbe beegibe.

22 Era amangu ago ni baleka aawo eryato n'oitewaabwe, ni baaba n'oYesu.

Okwegesya n'okulamyababwaire

(Luk 6:17-19)

23 Awo oYesu n'atambula omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona ng'ayegesya omu makumbaaniro gaabwe, ng'alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa ag'obwakabaka bw'omwigulu, era ng'alamya abantu nabuli ndwaire n'obunafu omu mubiri.

24 Kale amawuliro agamukwataku ni gasalaanira omu kyalo ky'e Siiriya mwonamwona. Era ni bamuleeteranga

abalwaire ab'endwaire egitali gimo, n'ababbaire bakaanya obulumi obubitoriri, n'abaliku emizimu, n'ab'empimbu, n'abasanyalaire, bonabona n'abalamyanga.

²⁵ Awo ehiyindi by'abantu bingi ino okuzwa omu Galiraaya n'omwitwale ly'e Dekapooli, n'omu kibuga e Yersaalemi, n'omu Buyudaaya, era n'oku lubba lw'e buzwaisana lw'omwiga oYoludaani ni bamusengererya.

5

OYesu ayegeserya oku lusozi
(Luk 6:20-23)

¹ Awo oYesu oweyaboine ekiyindi ky'abantu kinene nga kiigerera e gyali, n'aniinaniina oku lusozi era n'atyama okwegesya, awo abeegibe ni bakumbaanira e gyali okumuwulisisya.

² Kaisi n'atandiika okubeegesya ati,

³ "B'enkabi abadoobi omu bwomi bwabwe obw'omwoyo olw'okubba abo obwakabaka bw'omwigulu ibwo bwabwe.

⁴ B'enkabi abo abakunga, olw'okubba oKibbumba yalibasaninkirirya.

⁵ B'enkabi abo ab'eiwooyo, olw'okubba oKibbumba yalibawa byonabyona ebiyabasubizire.

⁶ B'enkabi abo abanzalwa n'ab'enyonta okukola oKibbumba ebyataka, olw'okubba oKibbumba yalibaikutya.

⁷ B'enkabi abo abakola eby'ekisa, olw'okubba oKibbumba yalibakwatira ekisa.

⁸ B'enkabi abo abaseega ku biiby oKibbumba ebyasiima byonkani, olw'okubba ibo balibona oKibbumba.

⁹ B'enkabi abo ababbeera abantu okusyana, olw'okubba abo oKibbumba yalibeeta baanabe.

¹⁰ B'enkabi abo abantu abebayiigaania olw'okukola oKibbumba ebyataka, olw'okubba abo obwakabaka bw'omwigulu ibwo bwabwe."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Muli b'enkabi singa abantu owebabazumanga, era owebabayiigaanianga, era owebabatumulangaku ebibbibibi olw'okubba muli beegi bange.

¹² Kale ebyo owebibbangawo mujaagaanenge era musangaalenge ino, olw'okubba oKibbumba yalibawa empeera ey'amaani omwigulu. Kyalibba kityo nakimo ng'oKibbumba oweyawaire abanaabbi empeera abo ababairewo nga inywe mukaali okubbaawo, ibo abazeiza baanywe abebayiigaanirye."

Omuunyu n'ekitangaala
(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

¹³ Awo oYesu ni yeeyongerera okukoba abeegibe ati, "Inywe oku kyalo kunu mugasa abantu ooti muunyu omugaanike owegugasa omu byokulya. Neye singa gusuuka mujaalaali, bagwiryamu batya ensa? Gubba tigukaali gugasa omu kintu kyonakyoona, okutoolaku okugudyaka-obudyaki eedi abantu ni bagwemyagira eeyo.

¹⁴ "Niinywe ekitangaala eky'oku kyalo abantu ekibatakaya okubona. Kityo nakimo ng'owebatakaya okubona ekibuga ekibombekere oku lusozi.

¹⁵ Era abantu tibakwatisya eitaala kaisi ni balifuunikaku ekiibo, wazira balyanika ku kikondo, ni limolekera nabuli muntu abba omu nyumba.

¹⁶ Kale omu ngeri enanyere eyo, ekitangaala kyanywe kyakenge kityo omu bantu, kaisi babone ebikole byanywe ebisa, era olw'ebyo bawuujanga oltewaanywe aali omwigulu."

AMateeka

¹⁷ Awo oYesu ni yeeyongerera ati, "Muleke okuseega muti naizire oku kyalo kuvunawo Mateeka ga Musa waire Biwandiiike by'abanaabbi. Nze tinaizire kubivunawo, wazira naizire kaisi ibyo bituukirire.

¹⁸ Mbakobera amazima, eigulu n'ekyalo nga bikaali biriwo, waire akasale akatyayi eino ak'oku kanyukuta akamo oku Mateeka ga Musa tikaligotaku paka byonabyona ebyo ebiri n'okutuukirira nga bituukiriire.

¹⁹ Kale atyanu nabuli avunaku erimo oku Mateeka, waire liiryo erisembayo obutono, era n'okwegesya n'ayegesya abantu okukola batyo, oyo oKibbumba yalimutwala okubba tiwamugaso omu bwakabaka bw'omwigulu. Neye oyo akwata aMateeka ago era n'ayegesya n'abandi okugakwata, oyo oKibbumba yalimutwala okubba w'omugaso ino omu bwakabaka bw'omwigulu.

²⁰ N'olwekyo mbakobera nti singa obutuukirirye bwanywe tibwakirengeku obwo obw'aBafalisaayo

n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa timwalingira omu bwakabaka bw'omwigulu."

*OYesu ayegesya oku busungu
(Luk 12:57-59)*

²¹ Tete oYesu ni yeeyongera ati, "Mumaite muti oKibbumba yakobere abazeiza baanywe ati, 'Tiwaitanga omuntu; eyaitanga omuntu balimusingisya omusango.'

²² Neye nze mbakoba nti nabuli muntu asunguwalira omuntu omwinaye,* balimusingisya omusango. Era nabuli muntu yenayena azuma omwinaye ati, 'Obula omugaso' balimutwala okumuwozesya omu Lukiiko oLufugi olw'aBayudaaya. Neye nabuli oyo eyazumanga omwinaye ati 'Oli musirusiru,' oKibbumba yalimusindika omu geyeena.

²³ "Kale atyanu owoobbanga otwaire ekirabokyo oku kyoto, kaisi ni weebukirirya yeeyo omwinawo oguwanyiizire, ²⁴ kisa oleke awo ekirabokyo omumaiso g'ekyoto. Osooke oyabe osyanie naye, kaisi okange oweeyo ekirabokyo."

²⁵ Awo oYesu ni yeeyongera tete ati, "Omuntu yenayena owakuwaabiranga, osyanie naye mangu nga mukaali muli naye mu nzira nga mwaba omu kooti. Owootakola otyo, akuwaabiire yalikuwaayo e w'omulamuzi, era n'omulamuzi n'akuwaayo eeri omwisirikale, era n'omwisirikale n'akuteeka omu mabbuusuu.

²⁶ Era nkukobera amazima nti, owewalituuka omwo, tiwalizwamu paka owewalisasula empiiya gyonagyona egy'omugaito."

AMateeka agagaana obulendi

²⁷ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mumaite muti oKibbumba yakobere ati, 'Tiwayendanga.'

²⁸ Neye nze mbakoba nti nabuli alingirira omukali olw'okwegomba okwegaita naye, oyo abba abbengere ogw'obulendi omu biseegobye.

²⁹ Abba ng'eriisolyo ery'oku ngalo endiiro niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu era olimume eedi. Kikiraku iwe okufirwa ekimo oku bitundu by'omubirigwo, okukiraku omubirigwo gwonagwona oKibbumba okugusindika omu geyeena.

³⁰ Era singa engaloyo endiiro niiryo ekuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, ogitemeku era ogimume eedi. Kikugasa

5:21 5:21 Kuz 20:13; Ama 5:17
byongeraku biti, *Anambula nsonga*.
5:29 Mat 18:9; Mak 9:47

* 5:22 5:22 EBiwandiike ebimo eby'eira
5:27 5:27 Kuz 20:14; Ama 5:18 5:29

iwe okufiirwa ekimo oku bitundu by'omubirigwo, okukiraku omubirigwo gwonagwona oKibbumba okugusindika omu geyeena."

Okwawukana omu bufumbo

(Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ Era tete oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Bakiwandiikire omu Mateeka bati, 'Nabuli muntu abbinga omukaliwe, amuwenge ekiwandiiko ekikakasa kiti amubbingire.'

³² Neye nze mbakoba nti nabuli abbinga omukaliwe, azweraku omukali oyo okubba mulendi okutoolaku ng'amubbingire lwa bulendi. Era omusaiza yenayena atwala omukali oyo ogubabbingire, abba abbengere ogw'obulendi."

OYesu ayegesya oku kulayira

³³ Awo tete oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Tete mu-maite muti oKibbumba eira yakobere abazeiza baanywe ati, 'Tolayiranga ebyobubbeyi, neye ebyosuubiza oMusengwa iye oKibbumba omu kirayiro, obituukiriryenge.'

³⁴ Neye nze mbakoba nti, tolayiranga kadi katyayi kati, waire okulayira ng'oijuluza eigulu, olw'okubba niiyo ente-be ya Kibbumba.

³⁵ Waire okulayira ng'oijuluza ekyalo kinu, olw'okubba ekyalo niikyo omukonkolo oKibbumba ogwawuumuliryaku ebigererebye. Waire okulayira ng'oijuluza eriina ly'ekibuga oYerusaalemi, olw'okubba niikyo ekibuga oKibbumba iye okabaka omukulu ekyafuga.

³⁶ Era tolayiranga waire ng'owaayo omutwegwo, olw'okubba iwe toyezya okucuusa erangi y'oluziiri olumo okubba lweru ooba lwirugazu.

³⁷ Wazira mukobenge muti, 'Niikyo' nga mutegeeza muti 'niikyo,' ooba muti, 'bbe' nga mutegeeza muti, 'bbe.' Ebindi byonabyona ebimwongerangaku byabbanga bizwire wa Mubbimubbi oSitaani."

OYesu ayegesya oku kunyaana

(Luk 6:29-30)

³⁸ Era awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mwawuli-ire eiteeka erikoba liti, 'Eyatoolangamu omwinaye eriiso yena bamutoolangamu liiso. Era n'eyabbongolangamu omwinaye eriino yena bamubbongolangamu liino.'

5:30 5:30 Mat 18:8; Mak 9:43 **5:31 5:31** Ama 24:1-4; Mat 19:7; Mak 10:4
5:32 5:32 Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18; 1Ko 7:10-11 **5:33 5:33** Lee
 19:12; Kub 30:2; Ama 23:21 **5:34 5:34** Yak 5:12; Isa 66:1; Mat 23:22 **5:35**
5:35 Isa 66:1; Zab 48:2 **5:38 5:38** Kuz 21:24; Lee 24:20; Ama 19:21

³⁹ Neye nze mbakoba nti, Timwanyaananga, wazira omuntu owakukubbanga okwitama ery'oku ngalo endiuro, omucuuwiranga n'erindi lidi lyona n'akubba.

⁴⁰ "Era omuntu yenayena owaatakanga okuwozya na iwe atwale esaatiyo omulekeranga n'ekizibaawokyo kyona.

⁴¹ Era omuntu yenayena owakukakanga okutambula naye ekiromita emoiza n'ekitundu, otambulanga naye ekiromita isatu.

⁴² Kaisi omuntu owakusabanga ekintu omuwanga, era omuntu owaatakanga iwe okumukooa ekintu, omukoopanga."

*OYesu ayegesya oku kutaka abalabe
(Luk 6:27-28,32-36)*

⁴³ Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, "Mwawuliire eiteeka erikoba liti: 'Otakenge omuntu omwinawo, era ocaawenge omulabewo.'

⁴⁴ Neye nze mbakoba nti, mutakenge abalabe baanywe, era musabirenge abo ababayiigaania.

⁴⁵ Era owemwakolanga mutyo mwabbanga mulagire muti muli baana ba Itewaanywe aali omwigulu. Ekyo kityo olw'okubba ayakisya eisana eeri abakola ebisa n'abakola ebibbibibi, era atonyesya oikendi eeri abatuukirirye n'abatali batuukirirye.

⁴⁶ Aale singa mutaka baabo ababataka bonkani, mubba musuubira oKibbumba kubawa mpeera etya? Ibo abasooloji b'omusolo inywe abemweta muti bakola ebibbibibi bona kaisi tibataka baabo ababataka?

⁴⁷ Era singa mubba mulonsyaku n'aboluganda baanywe bonkani, mubba mpaawo kimukolere okukiraku badi ibo abandi. Era n'abantu abatali Bayudaaya bona tibakola batyo?

⁴⁸ "Kale atyanu inywe mubbenge batuukirirye, oItewaanywe aali omwigulu ng'obwali mutuukirirye."

6

Okugabira abadoobi

¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mwegendereze okutakolanga ebikole byanywe ebyobutuukirirye omu lwatu kaisi abantu bababone. Singa mukola mutyo, oItewaanywe oKibbumba aali omwigulu tiyalibawa empeera.

² Kale owemugabiranga abadoobi, timwewuujanga ooti bananfunsi owebakola omu makumbaaniro n'omu nguudo, kaisi abantu babawe ekitiisya. Mbakobera amazima nti,

empeera yaabwe ey'okusuna ekitiisya omu bantu babba bagisunire mu bwizulye.

³ Neye iwe owoogabiranga abadoobi, tokimanyikisyanga omuntu ogondi yenayena,

⁴ olw'okugabakwo okubba kw'ekyama. Olwo kaisi oIteewo oKibbumba abona ebikole by'omu kyama yalikuwa empeera."

Engeri y'okusaba oKibbumba

(Luk 11:2-4)

⁵ Awo era oYesu ni yeeyongera ati, "Era owemubanga musaba oKibbumba, timwabbanga ooti bananfunsi, olw'okubba ibo bataka okusaba nga beemereire omu makumbaaniro n'omu mansanganzira g'enguudo, kaisi abantu bababone. Mbakobera amazima nti empeera yaabwe ey'okusuna ekitiisya omu bantu babba bagisunire mu bwizulye.

⁶ Neye owekubba kusaba, oingirenge omu kisengekyo, n'oigalawo olwigi, kaisi n'osaba oIteewo oKibbumba iye ataboneka. Era oIteewo oyo abona ebikole by'omu kyama yalikuwa empeera.

⁷ "Era owemubanga musaba, timwakolesyanga ebibono ebingi ebinambulamu makulu ooti bantu abataikiririrya omu Kibbumba owebakola. Ekyo kityo olw'okubba baseega bati abakibbumba baabwe babawulira lw'ebibono byabwe ebingi.

⁸ Kale inywe timwasabanga ooti niibo, olw'okubba oIteewaanywe amaite ebimwetaaga, nga mukaali n'okumusaba.

⁹ "Kale atyanu mumusabenge muti,

'Itewaiswe aali omwigulu, eriinalyo baliwe ekitiisya,

¹⁰ obwakabakabwo bwize.

Ebyotaka babikole oku kyalo

ng'owebabikola omwigulu.

¹¹ Otuwe nabuli lunaku ekyokulya ekitwetaaga.

¹² Era otusoniye ebibbibbi byaiswe,

nga swena owetusoniya

abatukola ebitulumya.

¹³ Era tiwatuleka okugwa omu bikemo,

wazira otulamyee eri omubbimubbi.

[Ibwo obwakabaka, n'obwezye n'ekitiisya bibyo emirembe n'emirembe. Amiina].*

¹⁴ "Singa musoniya abantu ababakola ebibalumirirya, oIteewaanywe aali omwigulu nywena abasoniya.

15 Neye singa timubasoniya, oltewaanywe yena tabasoniya ebikole byanywe ebibbibbi.”

Okusiiba

16 Awo era oYesu ni yeeyongera ati, “Era owemusiibanga, timwabbanga bayungubali omumaiso ooti bananfunsi owebabba, olw’okubba ibo bayungubala kaisi abantu bababone bati basiiba. Mbakobera amazima nti babba bamalire okusuna empeera yaabwe omu bwizulye ey’okusuna ekiitsya omu bantu.

17 Neye inywe owekubba kusiiba, musanyuluzenge enziiri gyanywe, ni munaaba n’omumaiso.

18 Mukolenge mutyo kaisi abantu nandi ni bayezya okumanya bati musiiiba, okutoolaku oltewaanywe iye ataboneka. Era oltewaanywe iye abona omu kyama, inywe yalibawa empeera.”

Obusuni omwigulu

(Luk 12:33-34)

19 Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n’abeegibe ati, “Timwebisiranga obusuni oku kyalo kunu ebiwuuka n’okutalaga okubyezya okububebenyera, era abaibbi e gibayezya okuvuna ni babwibba.

20 Neye mwebisirenge obusuni mwigulu, ebiwuuka n’okutalaga e gubitayezya okububebenyera, era abaibbi e gibatayezya okuvuna ni babwibba.

21 Ekyo kityo olw’okubba obusunibwo e gibubba, n’omwoyogwo gwona niiyo e gigubba.”

Ekitangaala ky’omubiri

(Luk 11:34-36)

22 Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Era amaiso gali ooti itaala ly’omubiri. Kale singa amaisogo gabba moomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala.

23 Neye amaisogo singa tigabba moomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ndikiirya. Kale singa ekitangaala mwiwe kibba ndikiirya, leero endikiirya eyo ebba yenkana etya!”

Okwesiga oKibbumba

(Luk 16:13; 12:22-31)

24 Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, “Mpaawo muweererya ayezya okuweererya abasengwa ababiri. Kiri kiti, ali n’okulaga okutaka kunene eeri omoiza okukiraku eeri ogondi, ooba yalyesibira oku moiza, n’atala ogondi. Kale tikyezeka okubba n’oKibbumba aamo n’empiiya byombi nga basengwabo.

25 “Kagira mbakoba nti timweraliikiriranga omu bwomi bwanywe olw’ekyokulya ooba ekyokunywa newankub-baire olw’ekyokuzwala. Ekyo kityo olw’okubba obwomi ibwo bw’ebbeeyi okukiraku ekyokulya. Era n’omubiri gwona gw’ebbeeyi okukiraku ebyokuzwala.

26 Aale mubone enyonyi, igyo tigusiga, waire kukungula tigikungula, era tigibba kadi n’ekideero. Neye oItewaanywe aali omwigulu agiwa ekyokulya. Olwo inywe timuli bamu-gaso ino okukiraku enyonyi?

27 Era naani kwinywe oweyeeraliikirira, ayezya ok-wongeraku waire ekiseera ekityai kiti oku kuwangaalakwe?

28 “Era lwaki mweraliikirira olw’ebizwalo? Aale kaade mubonere oku ngeri ebimuli egibikulamu. Cooka ibyo tibikola waire kwetungira bizwalo.

29 Neye mbakobera nti n’ewankubbaire okabaka oSulemaani omu kitiisyakye kyonakyaona, tiyazwaireku okuboneka nakusani okutuukiryaku ng’ebimuli owebibba.

30 Neye obanga oKibbumba azwalisya nakusani atyo ebimuli ibyo ebibbaawo atyanu eizo ni babyoca, tiya-likiraku ino okubazwalisya inywe abaliku n’okwikirirya okutono?

31 “Kale timweraliikiriranga nga mukoba muti, ‘Twalya niki?’ ooba muti, ‘Twanywa niki?’ ooba muti, ‘Twazwala niki?’

32 Ekyo kityo olw’okubba ibyo ebyo byonabyona abantu abataikirirya omu Kibbumba niibyo ebibeemaliramu, neye inywe iye oItewaanywe ow’omwigulu amaite ati ebyo byonabyona mubyetaaga.

33 Neye ekikira nakimo, mwemalirenge mu kunoonia bwakabaka bwa Kibbumba era n’ebyataka mukole, kaisi era musune byonabyona ebyo ebimwetaaga.

34 Kale timweraliikiriranga olw’ebyabbaawo eizo. Eizo lwabba n’ebyokweraliikirira ebyalwo. Nabuli lunaku lub-baaku ebyokweraliikirira ebyalwo.”

7

Okusalira abantu emisango

(Luk 6:37-38,41-42)

1 Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya abeegibe ati, “Timusaliranga abantu emisango, kaisi nywena oKibbumba tiyabasalira.

2 Ekyo kityo olw’okubba, ng’owemusalira abandi emisango, nywena webalibasalira. Era ekipimo ekimukolesya omu kusalira abandi emisango, niikyo

ekinanyere ekyo ekibalikolesya okubasalira nywena emisango.

³ Kale lwaki ofaayo oku kasubi akali oku liiso ly'omugandawo, kaisi nandi n'ofaayo oku gusubi oguli oku liisolyo?

⁴ Oyezya otya okukoba omugandawo oti, 'Oleke nku-tooleku akasubi oku liisolyo,' kaisi ng'oku liryo kuliku ogusubi?

⁵ Munanfunsi iwe, osooke kutoola gusubi oguli oku liryo, olwo kaisi oyezye okubona nakusani okutoola akasubi akali oku liiso ly'omugandawo."

⁶ Era oYesu n'akoba ati, "Ekibono kya Kibumba tiweegumyanga okukyegesya abantu abakinyooma era abatataka okuwulisya. Ekyo kityo olw'okubba kiri ooti kukwata kintu ekitukulye n'okiwa embwa kaisi igyo ni galuka gikuluma-bulumi. Era kiri ooti kukwata mabbaalego ag'ebbeeyi n'ogamumira embiizi kaisi igyo ni gigafutyanka-bufutyanki."

Okusaba, n'okunoonia, n'okukonkona
(Luk 11:9-13)

⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Musabenge, era balibawa; Munoonienge, era mwalibona; Mukonkonenge oku lwigi, era balibaigulirawo.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba nabuli asaba asuna, era oyo anoonia abona, n'oyo akonkona oku lwigi bamwigulirawo.

⁹ Era naani kwinywe awa omwanawe eibbaale ng'amusabire kyokulya,

¹⁰ ooba amuwa ompiri omukifo kya nyanyi ogwabba amusabire?

¹¹ Kale obanga inywe abakola ebibbibibi mumaite okuwa abaana baanywe ebirabo ebisa, kaisi oItewaanywe ow'omwigulu tiyalikiraku ino okuwa ebirabo ebisa abo ababimusaba?"

¹² Era n'akoba ati, "Kale atyanu byonabyona ebimutaka abandi babakolere inywe, aale nywena mubibakolereenge. Ekyo niikyo aMateeka n'enjegesya y'abanaabbi ekibikoba omu bumpi."

Omulyango omudiini
(Luk 13:24)

¹³ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mwingirire mu mulyango omudiini, olw'okubba omulyango ogwingira omu kujigirika igwo mugalami, n'enzira eyabayo ngalami, era bangi abagibitamu.

14 Neye omulyango ogwingira omu bwomi igwo mudiini, era n'enzira eyabayo ndiini, era abagibona batono."

Omusaale n'ebineneka byagwo

(Luk 6:43-44)

15 Era oYesu ni yeeyongera ati, "Mwekuume abanaabbi ab'obubbeyi. Baiza egimuli ng'oku ngulu baboneka ooti tibakabbikabbi ooti ntaama, neye ng'omunda bali ooti misege egiiza okunyaga.

16 Mwalibategeerera ku bikole byabwe. Abantu banokola ebineneka by'emizabbibbu oku mukamirya, ooba banokola ebineneka by'emitiini oku namuswata?"

17 Era n'akoba ati, "N'omu ngeri enanyere eyo, omusaale omusa guneneka bineneka ebisa, neye omusaale omub-bimubbi guneneka bineneka ebibbibbi.

18 Omusaale omusa tigeneneka ebineneka ebibbibbi, n'omusaale omubbimubbi tigeneneka ebineneka ebisa.

19 Nabuli musaale ogutaneneka ebineneka ebisa bagutema, ni bagudyaka omu musyo.

20 "Kale atyanu, mwalibategeerera ku bikole byabwe."

Timbamaite

(Luk 13:25-27)

21 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Tibuli muntu anjeta ati, 'Musengwa, Musengwa,' nti yalingira omu bwakabaka bw'omwigulu, okutoolaku oyo iye akola oBbaabba aali omwigulu ebyataka.

22 Oku lunaku olw'enkomerero, bangi balinkoba bati, 'Musengwa, Musengwa, titwalaabbanga omu liinalyo? Tit-wabbinganga emizimu oku bantu nga tukolesya eriinalyo? Era titwakolanga ebyewunyo bingi omu liinalyo?'

23 Neye nze nalibakoba lwatu nti, 'Inywe timbamaite. Muzwe n'egyendi inywe abakola ebibbibbi.' "

Abombeki ababiri

(Luk 6:47-49)

24 Awo oYesu n'amaliirirya okwegesya abeegibe ati, "Kale atyanu nabuli muntu awulira ebibono byange ebyo, era n'abikoreraku, abba ooti musaiza ow'amalabuki, eyay-ombekere enyumbaye okwibbaale.

25 Oikendi yatoonyere, omukula ni gubanda enyumba eyo, n'ompunga n'agifuwa, neye nandi n'egwa olw'okubba bagyombekere ng'omusingi guli kwibbaale.

26 "Neye nabuli muntu awulira ebibono byange ebyo, nandi n'abikoleraku, abba ooti musaiza omusirusiru eyay-ombekere enyumbaye oku musenye.

²⁷ Oikendi yatoonyere, omukula ni gubanda enyumba eyo, n'ompunga n'agifuwa, era n'egwa, n'eweera okwitakali."

Obwezye bwa Yesu

²⁸ Kale awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo, ekiziima ky'abantu ni kyewunya ino engeri egyayegesyamu,

²⁹ olw'okubba yayegesyanga ng'onanyere obwezye, neye nga tali ooti bakugu baabwe ab'aMateeka.

8

OYesu alamy'a omugenge

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Awo oYesu owezazwire oku lusozi, oguyindi gw'abantu ni gumusengererya.

² Era omugenge* n'ayaba e giri oYesu, n'amukomera amazwi ng'amukoba ati, "Musengwa, mmaite nti oyezya okundanya, owoobba ng'otakire."

³ OYesu n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka, era olame!" Amangu ago ebigenge ni bimuwaaku.

⁴ Awo oYesu n'amukoba ati, "Ekyo, tokikoberaku omuntu kadi moiza wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagiire, oweeyo n'ekyokuwaayo, kaisi bakakase bati olamire."

Okwikirirya kw'omwisirikale oMulooma

(Luk 7:1-10)

⁵ OYesu oweyaingiire omu kibuga e Kaperenawumu, oMulooma omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, n'ayaba e giyabbaire, n'asaba obubbeeri

⁶ ng'akoba ati, "Musengwa, omuweererya wange mulwaire ali e ika oku buliri, asanyalaire omubiri era ali omu bulumi bubitiriri."

⁷ OYesu n'amukoba ati, "Naizayo ni mmulamy'a."

⁸ Neye oMulooma oyo n'airamu ati, "Musengwa, tintuukana iwe okwingira omu nyumba yange, wazira otumule-butumuli kibono, era omugalama wange yalama.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba nze zena ndi muntu aali n'abasengwa bange abantwala, era ng'owendi n'abaisirikale abantwala. Owenkoba onu nti 'Oyabe,' era ayaba; n'ogondi nti, 'Oize,' era aiza; n'omugalama wange nti, 'Okole kinu,' era akikola."

¹⁰ Awo oYesu owezawuliire ebyo, ni yeewunya, n'akoba ababbaire bamusengererya ati, "Mbakobera amazima

7:29 7:28-29 Mak 1:22; Luk 4:32 * 8:2 8:2 Ebigenge bulwaire obwasuucanga omuntu okubba timulongoole okusinzirira oku mateeka g'eKiyudaaya. 8:4

8:4 Lee 14:1-32

nti, tinjajiryangaku omuntu yenayena omwIsirairi ali n'okwikirirya okw'amaani ooti kuukwo!

¹¹ Era mbakobera nti bangi balizwa e njuyi n'e njuyi, era ni batyama oku mbaga n'olbbulaimu, n'oIsaka, n'oYaakobbo omu bwakabaka bw'omwigulu.

¹² Neye abo abandibubbairemu, balibabbingira e nza omu ndikiirya, e walibba okukunga n'okunjiya amaino."

¹³ Awo oYesu n'akoba oMulooma nago ati, "Oyabe, era kibbe kityo ng'owoikirirya." Era omugalamawe n'alama omu kaseera ako.

OYesu alamyā abalwaire bangi

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Awo oYesu oweyaingiire omu nyumba ya Peetero, n'abona omaaye wa muka Peetero ng'ali aawo omusuuja gumuluma ino.

¹⁵ OYesu n'amukwata oku ngalo, omusuuja ni gulama, era omukali oyo n'asetukirawo, era n'atandiika n'okumwinula.

¹⁶ Awo akanaigulo, ni baleetera oYesu abantu bangi ababbaireku emizimu, n'agibabbingaku ng'agikaawuukira, era bonabona ababbaire balwaire, n'abalamyā.

¹⁷ Ekyo kyabbaire kityo, kaisi onaabbi oIsaaya ekiyatunwire kituukirire, ekikoba kiti:

"Iye onanyere yatwaire obunafu bwaiswe,
era ni yeetiika endwaire gyaiswe."

Ekyofirwa ng'oli mwegi wa Yesu

(Luk 9:57-62)

¹⁸ OYesu oweyaboine ng'ekiziima ky'abantu kimwerugulirirye, n'alagira abeegibe okwambuka naye okwaba oku lubba ludi olw'enyanza.

¹⁹ Awo omoiza oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aiza e giri oYesu, n'amukoba ati, "Musomesya, natambulanga na iwe e giwaabiranga wonawona."

²⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Amakibbwe igo gali n'ebiina e gigabba, n'enyonyi gyona giri n'ebisaasiriro. Neye oMwana wa Muntu iye adambaku kadi n'ējaica olubba."

²¹ Omusaiza ogondi, omoiza oku beegibe, n'amukoba ati, "Musengwa, naliiza nga mmalire okuliika obbaabba."

²² Neye oYesu n'amukoba ati, "Oize obbe mwegi wange, era oleke abo abali n'obwomi obw'omwoyo obufu baliike abafu baabwe."

OYesu asirica ogumpunga

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Awo oYesu n'aniina omu lyato, era abeegibe bona ni baaba naye.

²⁴ Ogumpunga ogw'amaani ni gutandiika okufuwa oku nyanza, amayengo ni geesuka omu lyato ni libbuuca kwizula amaizi. Neye oYesu iye yabbaire agonere.

²⁵ Abeegibe ni baigerera e giyabbaire, era ni bamulamuca ni bamukoba bati, "Musengwa, otulamy'e, tufa!"

²⁶ OYesu n'abakoba ati, "Lwaki mutiire? Nga muli n'okwikirirya kutono!" Awo n'asetuka, n'akaawuukira ogumpunga n'amayengo, era enyanza n'eteekera nakimo nakusani!

²⁷ Bonabona ni beewunya, ni bakoba bati, "Onu muntu w'engeriki? Obona n'ogumpunga n'amayengo bimuwulira!"

OYesu alamy'a abasaiza babiri ab'emizimu

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Awo oYesu oweyatuukire oku lubba ludi olw'enyanza, omu kitundu ky'aBagaderiini,[†] abantu babiri ababbaireku emizimu, ni bamusangaana nga bazwa omu magombe ag'empuku. Abasaiza abo babbaire bakambwe ino, nga mpaawo muntu ayezya okubitayo e gibabbaire.

²⁹ Amangu ago ni bakooka nga bakoba bati, "Otuvu-naanira niki iwe oMwana wa Kibbumba? Oizire aanu okutugadya ng'ekiseera kyaiswe kikaali okutuuka?"

³⁰ Wabbairewo ekiraalo kinene eky'emiizi nga giriisya era nga yalaku okuzwa e gibabbaire.

³¹ Kale emizimu egyo ni gyegairira oYesu giti, "Singa kibba kiti kutubbinga ku bantu banu, otusindike mu kiraalo ky'emiizi gidi."

³² OYesu n'agikoba ati, "Aale mwabe." Kale ni gibazwaku, ni gingira omu mbiizi nago. Era ekiraalo ekyo kyonakyona ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku musingi, ni kiyoolook-era omu nyanza, era gyonagyona ni gifeera omu maizi.

³³ Era abaliisya baagyo ni bairuka, ni baaba omu kibuga, ni balonsya byonabyona ebyabbairewo, n'okukiraku eino ebikwata ku badi ababbaireku emizimu.

³⁴ Awo abantu bangi ino ni bazwa omu kibuga okwaba okusangaana oYesu. Era owebamuboine, ni bamwegairira abazwere omu kitundu kyabwe.

9

OYesu alamy'a omulwaire eyasanyalaira

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

[†] **8:28 8:28** Bagaderiini, eBiwandiike ebimo biti, Bagerigeseene, n'ebindi biti Bagaraasi, n'ebindi biti Bagaraasa.

¹ Awo oYesu n'aniina omu lyato, n'ayambuka enyanza n'akanga omu kibuga ky'e Kaperenawumu e giyaabbanga.

² Era awo abantu abamo ni bamuleetera omusaiza asanyalaire, ng'alambaire oku mukeeka. OYesu oweyaboine okwikirirya kwabwe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, ogume omwoyo, nkusonyire ebikolebyo ebibbibbi."

³ Awo abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bawweetanganira bati, "Omusaiza onu atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba."

⁴ OYesu oweyategeire ebiseego byabwe, n'akoba ati, "Lwaki museega okubbikubbi omu myoyo gyanywe?"

⁵ Ekikiraku owangu niikyo ekiriina, kukoba nti, 'Nkusonyire ebikolebyo ebibbibbi,' ooba kukoba asanyalaire nti, 'Osetuke era otambule?'

⁶ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibbi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba asanyalaire ati, "Osetuke, weetiike omukeekagwo, era okange e ika."

⁷ Era n'asetuka, n'akanga e wuwe.

⁸ Ekiziima ky'abantu owekyaboine ekyo, ni kitya, ni kiwuuja oKibbumba eyawaire abantu obwezye obwenkana awo.

OYesu ayeta oMatayo

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Awo oYesu owezazwire omu kifo ekyo, n'abona omusaiza ogubeeta oMatayo, ng'atyaime omu yaafeesi ya musolo. N'amukoba ati, "Oize obbe mwegi wange." Era oMatayo yena n'asetukiramu, n'ayaba naye.

¹⁰ Oluzwanyuma, oYesu oweyabbaire omu nyumba ya Matayo ng'atyaime okulya, abasolooji ba musolo bangi n'abakola ebikole ebibbibbi ni baiza, ni batyama okulya aamo n'oYesu n'abeegibe.

¹¹ ABafalisaayo owebaboine ekyo, ni babuulya abeegi ba Yesu bati, "Lwaki oMusomesya waanywe aliira aamo n'abasolooji ba musolo n'abantu abakola ebibbibbi?"

¹² Neye oYesu oweyawuliire ekyo, n'akoba ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire.

¹³ Neye mwabe era mwetegerereze amakulu g'eKiwandiike kinu ekiti: 'Eby'ekisa niibyo ebintaka, neye tisadaaka.' Ekyo kityo olw'okubba abatuukirirye tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebibbibbi."

OYesu bamubuulya oku kusiiba

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Awo abeegi ba Yokaana ni baaba e giri oYesu, ni bamubuulya bati, “Lwaki iswe, n’abafalisaayo tusiiba emirundi mingi, neye abeegibo ni batasiiba?”

15 OYesu n’abairamu ati, “Abageni abeete oku mbaga y’obugole tibayezya okubba n’enima ng’omugole omusaiza akaali ali nabo. Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba.

16 “Omuntu takubbira omu kizwalo ekikaire ekiraaka ekiyaaka ekibakaali okwozakuumu, olw’okubba owekyereega kyezya okukanula ekizwalo, kaisi ekituli ni kyeyongera okugalama.

17 Era enviinyo empyo, tibagisuka mu bisawo byagyo eby’amadiba amakaire. Singa ekyo bakikola, gibyata, ni gisusuka era enviinyo egyo n’ebisawo n’obifiirwa. Neye enviinyo empyo, bagisuka mu bisawo byagyo eby’amadiba amayaaka, era batyo webabikuuma.”

Omwala wa Yairo n’omukali omulwaire
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 OYesu yabbaire akaali abakoba ebyo, omoiza oku bakulu omu kitundu ekyo n’aiza n’akomera oYesu amazwi, n’akoba ati, “Omwala wange yankafa, neye oize omukwateku, airiwe.”

19 Awo oYesu n’asetuka, n’ayaba naye, aamo n’abeegibe.

20 Omu kaseera akanyere ako omukali eyabbaire alwaire ekikulukuto ky’omusaaye okumala emyanka eikumi na mibiri, n’ayaba e nyuma wa Yesu, n’amukwata oku mugo gw’ekizwalokye

21 ng’akoba omu mwoyogwe ati, “Kadi singa ni mmukwataku-bukwati oku kizwalokye kyonkani, mmaite nti nalama.”

22 OYesu n’agaluka n’alola e nyuma n’amubona era n’amukoba ati, “Mwala wange, ogume omwoyo, olamire olw’okwikiriryakwo.” Era omukali n’alamirawo omu kaseera ako.

23 OYesu oweyatuukire ew’omukulu w’eikumbaaniro, n’abona abafuwa emirere n’ekiziima ky’abantu nga kikunga,

24 n’akoba ati, “Muzwewo. Omwala tafiire, wazira agonere-bugoni.” Neye ni bamusekerera.

25 Neye owebamalire okubulucaamu ekiziima ky’abantu, oYesu n’aingira omu nyumba, n’amusetula ng’amukwaite oku ngalo era omwala n’ayemerera.

26 Amawuliro ago ni gasalaanira omu kitundu ekyo kyonakyoona.

OYesu alamyamba aboofu ababiri

27 Awo oYesu oweyazwire eeyo, aboofu babiri ni bamusengererya nga bamwaminkirira bati, “Mwizukulu wa Dawudi, otukwatire ekisa!”

28 OYesu oweyatuukire omu nyumba, aboofu abo ni baaba e gyalu, n’ababuulya ati, “Mwikirirya muti mpezya okubalamy?” Awo ni bamwiramu bati, “Niikyo ekyo, Musengwa!”

29 Awo n’akwata oku maiso gaabwe, n’akoba ati, “Aale kibbe kityo ng’owemwikirirya.”

30 Era amaiso gaabwe ni galama. OYesu n’abasisiitira ati, “Timwakoberaku omuntu kadi moiza!”

31 Neye ibo ni bawuluka, ni basalaania omu kitundu ekyo kyonakyoona amawuliro agafa oku Yesu.

OYesu alamy obubbu

32 Awo abasaiza badi ababiri owebabbaire bawuluka omu nyumba, abantu ni baleetera oYesu omusaiza aliku omuzimu era obubbu.

33 OYesu oweyamubbingireku omuzimu, omusaiza nago n’atandiika okutumula. Abantu ni beewunya, ni bakoba bati, “Titubonangaku ekiti omwIsirairi!”

34 Neye aBafalisaayo ni bakoba bati, “Abbinga emizimu ng’akolesya bwezye bwa mukulu waagyo.”

OYesu akwatira abantu ekisa

35 OYesu n’atambula omu bibuga n’omu byalo byonabyona omu Galiraaya, ng’ayegesya omu makumbaaniro gaabwe, ng’alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa ag’obwakabaka, era ng’abalamy buli ndwaire.

36 Oweyaboine ebiziima by’abantu, n’abakwatira ekisa olw’okubba babbaire beeraliikiiriire era nga badamba obubbeeri nga bali ooti ntaama eginambulaku muliisya.

37 Kaisi n’akoba abeegibe ati, “Ebyokukungula bingi, neye abatambi niibo abatono.

38 Kale musabe onanyere akola oku byokukungula, ayongere okusindika abatambi abandi omu musirigwe.”

10

OYesu alonda abatume eikumi na babiri (Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Awo oYesu n’ayeta abeegibe eikumi na babiri, ni baaba e gyalu, n’abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu, n’okulamanyanga abantu nabuli ndwaire n’obunafu.

2 Era abeegi abeyasuucirye abatume eikumi na babiri niibo banu: Asooka, niye oSimooni oguyatumire

erya Peetero, n'Andereya omugandawe; n'oYaakobbo n'omugandawe oYokaana abataane ba Zebedaayo.

³ N'oFiripo, n'oBbantulumaaayo, n'oTomasi, n'oMatayo omusooloji wa musolo, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSadaayo,

⁴ n'oSimooni oMulwaniriri w'okwefuga okw'eigwangalye, n'oYuda Isikalyoti eyaliiremu oYesu olukwe.

*OYesu atuma eikumi na babiri
(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)*

⁵ Awo oYesu n'atuma abatume eikumi na babiri abo ng'abasisiitira ati, "Timwaba eeri aBatali Bayudaaya, waire omu bibuga eby'aBasamaaliya.

⁶ Neye mwabe eeri bantu b'e Isirairi abali ooti ntaama egyagotere.

⁷ Mwabe mulaabbe e gibali muti, 'Obwakabaka bw'omwigulu bwigereire.'

⁸ Era mwabe mulamye abalwaire, n'okuzuukiza, n'okulamya abagenge, era mubbinge n'emizimu oku bantu. Obwezye obw'okukola ebyo mubusunire bwereere, nywena mubukolesyenge bwereere.

⁹ Timwaba kadi n'empiiya gyonagyona omu migoba gyanywe.

¹⁰ Era timwaba waire n'ekisawo. Nabuli muntu tiyaaba kadi n'ekizwalo kyokubiri waire ngaito, waire omukoomero, olw'okubba omutambi awoomera okumuwa ebiyeetaaga."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Nabuli kibuga ooba nabuli kyalo ekimwaingirangamu, mwanoonereryanga omuntu abasangaalira, era muzwerenge w'oyo paka owemwalizwayo.

¹² Owemwaingiranga omu kisito ekyo, mukobenge abantu baamu muti, 'Eidembe libbe na inywe.'

¹³ Era singa abantu baamu babasangaaliranga, eidembe erimubatakirya lyasigalanga nabo. Neye singa tibabasangalirenge, eidembe erimubatakirya lyabairiranga niinywe.

¹⁴ Era singa abantu b'omu kisito kyonakyona ooba omu kibuga bagaananga okubasangaalira ooba okuwulira ebi-bono byanywe, mukizwengemu. Era owemwabbanga mukizwamu, mwekunkumulyengeku n'enkungu egyabbanga gibakwaite oku bigere byanywe.

¹⁵ Mbakobera amazima nti, oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'e Gomola

balibasalira ekibonerezo ekiri gwai gwai okukiraku ekyo ekibaliwa abantu abo abagaananga okubasangaalira.”

Okuluga n’ebigosi n’okubayiigaania
(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ Awo oYesu ni yeeyongera era n’abalabula ati, “Aale muwulisisye, mbatuma nga muli ooti ntaama egibasindikire aakati omu misege, ibyo ebisolo ebya kabenje. N’olwekyo mubbe balabukirabuki okwekuuma ooti mpiri, era mubbe b’eiwooyo ooti njiwa.

¹⁷ Aale mukimanye muti abantu balibakwata ni babawaayo omu mbuga gy’amateeka, era ni babafaamuulira omu makumbaaniro gaabwe.

¹⁸ Era okulwange balibatwala omumaiso g’abafugi n’ag’abakabaka. Ekyo kyalibayezesya inywe okubatuucaaku ibo n’oku Batali Bayudaaya obukwenda bwange.

¹⁹ Era owebabakwatanga, timweraliikiriranga ekimwatumula n’engeri ey’okukitumulamu. Omu kaseera ako mwasunanga ekyokutumula.

²⁰ Ekyo kityo olw’okubba tiniinywe omwabbanga mutumula, neye oMwoyo wa Kibumba oltewaanywe niye eyaabbanga atumula okubitira mwinywe.”

²¹ Era oYesu ni yeeyongera ati, “Omuntu yaliwaayo omugandawe okumwita, n’omusaiza omubyaire yaliwaayo omwanawe. Era abaana balyediima ni bawaayo ababyaire baabwe okubaita.

²² Era nywena abantu bonabona balibacaawa olw’okubba muli basengereri bange. Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

²³ Kale atyanu abantu owebabayiigaanianga omu kibuga ekimo, mwairukiranga omu kindi. Mbakobera amazima nti timwaliwoisya ebibuga by’omwIsirairi ng’oMwana wa Muntu akaali okwira.”

²⁴ Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Ogubeegesya takiraku amwegesya, era n’omuweererya takiraku omusengwawe.

²⁵ Iye ogubeegesya tali n’okwewunya singa bamubitya ooti yoodi amwegesya, n’omuweererya yena atyo singa bamubitya ooti musengwawe. Obanga onyere ekisito bamwetere Bberuzebbuli, kaisi leero ab’omu kisitokye ibo babba tibabeete ekikiraku ekyo obubbibubbi!”

Ebibono byokulabula n’okwiryamu amaani
(Luk 12:2-7)

10:15 10:15 Mat 11:24; Luk 10:12; Nta 19:24-28 **10:16 10:16** Luk 10:3 **10:20 10:17-20** Mak 13:9-11; Luk 12:11-12; 21:12-15 **10:21 10:21** Mak 13:12; Luk 21:16 **10:22 10:22** Mat 24:9,13; Mak 13:13; Luk 21:17 **10:24 10:24** Luk 6:40; Yok 13:16; 15:20 **10:25 10:25** Mat 9:34; 12:24; Mak 3:22; Luk 11:15

26 Awo oYesu ni yeeyongera okwegesya ati, “Kale timutyanga abantu abo abababitya okubbikubbi. Ekyo kityo olw’okubba nabuli kintu ekikukuulirirye balikitoolayo, era nabuli kintu ekiri omu kyama kyalimanyikana.

27 Ebintu ebimbakobera inywe omu mbiso, mubikoberenge abantu mulwatu, era n’ebintu ebimbaweweetera inywe mubikookerenge ngulu.

28 Era timutyanga abo abaita mubiri gwonkani, neye nga tibayezya okwita omwoyo. Wazira mutyenge Kibbumba iye ali n’obwezye okujigirica byonabyona, omwoyogwo n’omubirigwo omu geyeena.

29 Obunyonyi obubiri bwa laisi ino, neye mpaawo kadi kamo kwibwo akagwa ansi ni kafa okutoolaku oIte-waanywe nga niye atakire atyo.

30 Era n’ainywe nywena oIte-waanywe amaite n’obungi bw’enziiri gy’okumitwe gyanywe.

31 Kale timwatyanga olw’okubba inywe muli b’ebbeeyi okukiraku omududu gw’obunyonyi.”

*Okubbutula n’okwegaana oYesu
(Luk 12:8-9)*

32 Tete oYesu n’akoba ati, “Nabuli ambutula omumaiso g’abantu, zena nalimubbutula omumaiso ga Bbaabba aali omwigulu.

33 Neye nabuli anegaanira omumaiso g’abantu, zena nalimwegaanira omumaiso ga Bbaabba aali omwigulu.”

*Tiidembe neye ntalo
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

34 Awo era oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, “Timwaseega muti naizire kuleeta idembe oku kyalo. Tinaizire kuleeta idembe, wazira naizire kuleeta ntalo.

35 Ekyo kityo olw’okubba naizire okwawukanisya, ‘omwana n’oiteeye, omwala n’omaaye, omulya n’odaaniwe.

36 Era abalabe b’omuntu baabbanga b’omu nyumbaye.’”

37 Era ni yeeyongera ati, “Nabuli oyo ataka oiteeye ooba omaaye okukiraku owantaka, tasaanira okubba mwegi wange. Era nabuli oyo ataka omutaanewe ooba omwalawe okukiraku owantaka, yena tasaanira okubba mwegi wange.

38 Era nabuli oyo etiyeetiika omusalabbagwe gw’okugada olw’obwakabaka bwa Kibbumba era n’ansengererya, oyo tasaanira okubba mwegi wange.

³⁹ Kale nabuli agezyaku okulamy obwomibwe okululwe, yalibufiirwa, neye nabuli afiirwa obwomibwe okulwange, yalibulamy.”

Okusuna empeera
(Mak 9:41)

⁴⁰ Awo oYesu n’akoba abeegibe ati, “Nabuli abasangaalira inywe abba asangaaliire ninze, era ansangaalira, abba asangaaliire Kibbumba eyantumire.

⁴¹ N’olwekyo nabuli asangaalira onaabbi olw’okubba mukwenda wa Kibbumba, yalisuna empeera ng’eya naabbi. Era nabuli asangaalira omuntu atuukiriire olw’okubba muntu atuukiriire, yalisuna empeera ng’ey’oyo.

⁴² Era nabuli muntu awa omoiza oku basengereri bange banu abebanyooma, kadi amaizi ag’okunywa amawolu olw’okubba mwegi wange, mbakobera amazima nti anambula kubuusabuusa yalisuna empeeraye.”

11

OYesu n’oYokaana oMubatizi
(Luk 7:18-35)

¹ Awo, oYesu oweyamalire okwegesya abeegibe eikumi na babiri, n’azwa omu kifo ekyo, n’ayaba okwegesya n’okulaabba eeri abantu ab’omu bibuga by’omu Galiraaya.

² Atyanu oYokaana oMubatizi oweyabbaire omu mabuuusu n’awulira ebintu oKurisito ebyakola, kale n’atuma abeegibe okwaba

³ okubuulya oYesu bati, “Niiwe oKibbumba oguyasu-ubizire okutuma okwiza okununula abantu, ooba tuku-umirire gondi?”

⁴ Awo oYesu n’abairamu ati, “Mukange era mumukobere ebimuwuliire n’ebimuboine.

⁵ Ababbaire aboofu babona, ababbaire abaleme batambula, abagenge balama, ababbaire abamasiipe bawulira, abafu bazuukira, n’abadoobi bona basuna enkabi gy’okuwulira aMawuliro aMasa.

⁶ W’enkabi omuntu oyo atambuusabusamu.”

⁷ Abakwenda ba Yokaana owebabbaire nga bazwawo, oYesu n’atandiika okubuulya ekiziima ky’abantu ebikwata oku Yokaana ati, “Owemwabire e giri oYokaana omwidungu, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Mwamwajiirye ng’omuntu omugondi ooti lugada olutengeeta nabuli ompunga owaafuwa?”

8 Ooba nga tikiikyo, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Muntu azwaire ebizwalo ebyebbeeyi? Kadi tiyabbaire atyo, olw'okubba abazwala ebizwalo ebyebbeeyi babba mu bisito by'abakabaka.

9 Aale kale mwabire okubona oYokaana olw'okubba yabbaire naabbi? Ekinanyerenyeere nabakobera n'okubakobera nti yabbaire akiraku okubba naabbi.

10 OYokaana oyo, niye eBiwandiike ogubitumulaku biti: 'Aale obone, ntuma omukwenda wange

akwekubbembere, okukwewulirya enzira egyoyaba.' "

11 Era ni yeeyongerera ati, "Mbakobera amazima nti, kasookeede abantu babba oku kyalo kunu mpaawo muntu akira oYokaana ekitiisya. Neye Iye oKibbumba abala oyo amusemberya omu bwomibwe, waire nga niye abantu ogubanyooma omu bwakabaka bw'omwigulu, okubba akira oYokaana oyo ekitiisya ekyalimu.

12 Era okuzwa omu kiseera oYokaana oMubatizi oweyatandiikiire okulaabba paka atyanu, obwakabaka bw'omwigulu babulwanisya n'amaani, era abantu baazyana n'amaani okubwingiramu.

13 Ekyo kityo olw'okubba abanaabbi bonabona n'aMateeka ga Musa balagwire oku bwakabaka bw'omwigulu paka oYokaana oweyatandiikire okulaabba.

14 Era owoobbanga otaka okwikirirya ekyo, oYokaana niye onaabbi oguyatumwireku oweyakobere ati, 'Eyaliiza ali ooti Eriya.'

15 Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

16 OYesu n'ayongerera okukoba ababbaire bamuwulisisya ati, "Abantu ab'omulembe gunu n'abagerya ku kintuki? Bafaanana ooti baana abatobato, abazeenya omuzeenyo omu kisaawe abantu okubabona. Batyo nga beezulugumira abanaabwe bati:

17 'Twabafuwiire emirere omu wembo obusa, neye nandi mubina;

kale ni twemba enyembo gy'enima neye nandi mukunga.'

18 "Ekyo kityo olw'okubba oYokaana oMubatizi yabbaire talya ebyokulya ebya bulijo waire kunywa nviinyo, mwakobere muti, 'Aliku omuzimu!'

19 Tete zena oMwana wa Muntu ndya ebyokulya era nnywa enviinyo era munkoba muti, 'Omuntu oyo wa gukobbo, era muteemeere, kaisi mukaagwa w'abasooloji ba musolo n'abakola ebibbibbi.' Neye abantu abo bonabona abakolera oku malabuki ga Kibbumba, bakakasa bati matuuce."

Okulabula abantu olw'okuteeneyya
(Luk 10:13-15)

²⁰ Awo oYesu n'atandiika okuneyya abantu b'omu bibuga ebiyakoleiremu ebyewunyo ebikira obungi, olw'okubba abo tibeeneyere.

²¹ Awo n'akoba ati, "Wobe! Ala inywe abantu ab'omu kibuga eky'e Kolaziini n'eky'e Bbesusaida nga mulabire! Kiri kityo olw'okubba ebyewunyo ebibakolere mwinywe singa babbaire babikolere mu kibuga eky'e Tiiro n'eky'e Sidoni, abantu baayo nga beenenyere era ni beesiba n'ebibenga, n'okwepuuda eikoke okulaga bati beenenyere.

²² Neye mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu Tiiro n'omu Sidoni balisuna eki-bonerezo ekiri gwai gwai oku kyanywe.

²³ Kaisi olwo inywe abantu b'e Kaperenawumu, niinywe abebaligulumalya okutuuka omwigulu? Ala kadi, era oKibumba ayaba kubasindika mu geyeena. Ekyo kityo olw'okubba ebyewunyo eira ebibakolere mwinywe, singa babbaire babikolere mu kibuga e Sodoma, ekibuga ekyo kyandibbaire kikaali kiriwo paka n'atyanu.

²⁴ Neye mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu Sodoma balisuna ekibonerezo ekiri gwai gwai oku kyanywe."

Mwize egyendi era musune ekiwuumulo
(Luk 10:21-22)

²⁵ Awo omu kiseera ekyo oYesu n'akoba ati, "Nkuwuuja, Bbaabba, iwe oMusengwa afuga eigulu n'ekyalo, olw'okubba amazima ganu wagabisire abalabuki n'abategeera, kaisi n'ogamanyikisya bantu ababula ekibamaite ooti baana abatobato.

²⁶ Niikyo ekyo Bbaabba olw'okubba okwo kwabbaire kutakakwo."

²⁷ Awo n'akoba abantu ati, "OBbaabba yampaire obwezye oku bintu byonabyona. Era nze ng'oMwana mpaawo ammaite okutoolaku oBbaabba. Era mpaawo amaite oBbaabba okutoolaku nze oMwana, n'omuntu oyo iye ogumba nnondere nti amanye oBbaabba."

²⁸ Kale oYesu ni yeeyongera okukoba abantu ati, "Mwize egyendi nywenanywena abali n'ebibakaluubirira, nze nabawa ekiwuumulo.

²⁹ Inywe abananyere mugondere enjegesya yange,* era mwegere ku ninze, olw'okubba ndi w'eiwooyo era ndi

11:21 11:21 Isa 23:1-18; Zek 26:1-28:26; Yow 3:4-8; Amo 1:9-10; Zak 9:2-4

11:23 11:23 Isa 14:13-15; Nta 19:24-28 **11:24 11:24** Mat 10:15; Luk 10:12

11:27 11:27 Yok 3:35; 1:18; 10:15 * **11:29 11:29** EBbaibbuli egimo gikoba giti,

Inywe abanyere mwetiike ekijooko kyange.

muwombeeki. Era mwasuna ekiwuumulo ky'emyoyo gyanywe.

³⁰ Ekyo kityo olw'okubba engeri eginabekubbemberamu iyo nyangu, n'ebiragiro byange tibigosi."

12

Musengwa w'eSaabbaato

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Awo owewabitirewo akaseera katono, oku Saabbaato oYesu n'abeegibe owebabbairaire babita omu kasinde akabbairaire omu musiri gw'engaano, abeegibe enzala yabbairaire ebaluma era ni bawululaku ebigala by'engaano era ni balya empeke gyamu.

² Neye aBafalisaayo abamo owebababoine nga bakola ekyo, ni bakoba oYesu bati, "Aale obone abeegibo batambire, ekintu aMateeka ga Musa ekigagaana oku Saabbaato!"

³ Awo oYesu n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbairaire nabo ekibakolere enzala oweyabalumire?"

⁴ ODawudi yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, era iye n'abeyabbairaire nabo ni balyaku emigaati egibabbairaire bawongere eeri oKibbumba, aate ng'aMateeka ga Musa gabbairaire tigaikirirya abantu abandi okulyaku emigaati egyo, okutoolaku abakabona bonkani.

⁵ Ooba timusomangaku omu Mateeka ga Musa nti oku Saabbaato, abakabona omu kukola emirimo gyabwe omu Yeekaalu bavuna eiteeka cooka nandi ni babbaaku omusango?

⁶ Neye mbakoba nti akiraku eYeekaalu ekitiisya ali aanu.

⁷ Era singa mumaite amakulu g'eKiwandiike kinu ekikoba kiti, 'Eby'ekisa niiby ebintaka, neye tisadaaka,' timwandi-nenyere bantu ababulaku omusango.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

OYesu alamyā omuntu oku Saabbaato

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Awo oYesu n'azwa omu kifo ekyo, n'ayaba omwikumbaaniro,

¹⁰ era oomwo mwabbairairemu omuntu ow'engalo eyanyolere. Era omunyere omwo mwabbairairemu aBafalisaayo ababbairaire banoonianga ensonga y'okuzweraku

okuwaabira oYesu. Kale ni babuulya oYesu bati, “Amateeka gaiswe gaikirirya okulamyā omuntu oku Saabbaato?”

¹¹ OYesu n’abairamu ati, “Singa omoiza kwinywe abba n’ontaamawe, kaisi n’agwa omu kiina oku Saabbaato, tamukwata n’amutoolamu?”

¹² Atyanu olwo omuntu tiwamugaso ino okukiraku ontaama! N’olwekyo baikirirya okukolera omuntu ekintu ekisa oku Saabbaato.”

¹³ Awo n’akoba omuntu oyo ow’engalo eyanyolere ati, “Waama iswe ogolole engaloyo.” Kale n’agigolola, era n’eramirawo era n’ebba nakimo nsa ooti yeedi egendi.

¹⁴ Neye aBafalisaayo ibo ni bawulukamu era ni bateesa engeri egibayezya okujigiricamu oYesu.

Omuweererya omulonde owa Kibbumba

¹⁵ Awo oYesu oweyategeire olukwe lw’aBafalisaayo olw’okumwita, n’azwa omu kifo ekyo. Era oweyazwirewo, ekiyindi ky’abantu kinene ni kimusengererya, era n’alamya abalwaire baabwe bonabona ababbairero

¹⁶ neye n’abagaana okumubbutula.

¹⁷ Ekyo kyabbairero kityo olw’okutuukirirya ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyatumwire ekikoba kiti:

¹⁸ “Onu niye ogunnondere okubba omuweererya wange, omutake era ogunsiima eino.

Nalimwicaaku oMwoyo wange,

era yalikobera abantu aBatali Bayudaaya ng’owenalibalamula nga tineekubbira.

¹⁹ Tiyaliyomba n’abantu waire kwakana ng’aceera, era tiyalitumula n’eigono eryasyamika ng’ayegeserya oku nguudo.

²⁰ Oyo yalibba w’eiwooyo era w’ekisa eeri abo abadamba obubbeeri n’abanafu, paka oweyaliramula emisango nga tiyeekubbira.

²¹ Era aBatali Bayudaaya baliteeka eisuubi lyabwe mu niye.”

OYesu n’oBberuzebbuli

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Awo ni baleetera oYesu omusaiza aliku omuzimu nga mwofu era bbubbu. Era oYesu n’amulamya, n’atandiika okutumula n’okubona.

²³ Era abantu bonabona ababbairero ni beewunya olw’ekyo oYesu ekiyabbairero akolere, era ni babuulya bati, “Omusaiza onu ayezya okubba niye oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi?”

²⁴ Neye aBafalisaayo owebawuliire ebyo, ni bairamu bati, “Omusaiza onu abbinga emizimu ng’akolesya bwezye bwa Bberuzebbuli omukulu waagyo.”

²⁵ Neye iye oYesu oweyamanyiciry ebaseego byabwe, n’abakoba ati, “Abantu ab’obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka bwabwe obwo bujigirika. Era n’abantu ab’omu kibuga ekimo waire kisito owebeesalamu, ekibuga ooba ekisito ekyo kisansukana.

²⁶ Kale singa oSitaani abbinga emizimu ekitegeeza kiti abba yeerwanisya. Olwo owekibba kityo obwakabakabwe bubbaawo butya?

²⁷ Aale obanga nze mbinga emizimu nga nkolesya bwezye bwa Bberuzebbuli, kaisi abasengereri baanywe ibo babba bagibbinga nga bakolesya bwezye bwani? Kagira ibo balibasalira inywe omusango olw’okubba ibo bamaite bati bagibbinga lwa bwezye bwa Kibbumba.

²⁸ Neye owekibba kiti mbinga emizimu oku bantu nga nkolesya bwezye bwa Mwoyo wa Kibbumba, aale obwakabaka bwa Kibbumba bubba atyanu bubabbutukiirem.

²⁹ Awo ni yeeyongera ati, “Mpaawo ayezya okwingira omu nyumba y’omuntu ow’amaani n’anyaga ebintubye, okutoolaku ng’asookere kumusiba, olwo kaisi n’ayezya okunyaga eby’omu nyumbaye.”

³⁰ Era ni yeeyongera ati, “Kale iye oyo atabba oku lubba lwange, abba mulabe wange, era iye atambeera okusolooja, asalaanica.

³¹ N’olwekyo mbakobera nti, kyezeka okusoniya abantu ebibbibbi byabwe byonabyona, n’okubasoniya olw’ebibono ebizumirira omu ngeri yonayona. Neye nabuli azuma oMwoyo oMweru, tibalimusoniya.

³² Era nabuli atumula okubbikubbi oku Mwana wa Muntu, bayezya okumusoniya; neye oyo iye azuma oMwoyo oMutukulye, tibalimusoniya waire mu mulembe gunu ooba mu mulembe ogwaliiza.”

Omusaale n’ebineneka byagwo

(Luk 6:43-45)

³³ Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Omusaale omusa, guneneka bineneka ebisa, n’omusaale omubbimubbi, guneneka ebineneka bibbibbi. Ekyo kityo olw’okubba omusaale bagutegeerera ku bineneka byagwo.

³⁴ Inywe muli bakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Mwezya mutya okutumula ebintu ebisa nga muli bantu

abakola ebibbibbi? Ekyo kityo olw'okubba ebintu ebizula omu mwoyo gwa muntu, omunwagwe niibyo ebigutumula.

³⁵ Omuntu omusa, atoola ku bisa ebiri omu mwoyogwe okukola ebisa, n'omuntu akola ebikole ebibbibbi, atoola ku bibbibbi ebiri omu mwoyogwe okukola ebibbibbi."

³⁶ Era ni yeeyongera ati, "Neye mbakobera nti oku lunaku lw'okusaliraku emisango, abantu balibba n'okwewozyaku omumaiso ga Kibbumba olwa nabuli kibono ekitagasa ekibatumula.

³⁷ Ekyo kityo olw'okubba oku bibono byanywe oKibbumba kuyalizwera okubasingisa omusango ooba okubatoolaku omusango."

Abafalisaayo basaba oYesu akamanyiciryo

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Awo abamo oku Bafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bakoba oYesu bati, "Musomesya, tutaka otukolerewo akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwo buzwa eeri Kibbumba."

³⁹ OYesu n'abairamu ati, "Abantu b'omulembe gunu ibo abakola ebibbibbi era abazwazwa oku Kibbumba ibo basaba akamanyiciryo, neye mpaawo akenjaba okubawa okutoolaku ako akebakoleire onaabbi Yona.

⁴⁰ Ekyo kityo olw'okubba ng'oYona oweyabbaire omu kida ky'ogunyanyi enaku eisatu embeereri, n'oMwana wa Muntu yena waayaba okubba omwitakali enaku eisatu."

⁴¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Abantu b'e Nineeve balisetuka ng'oKibbumba asalira abantu b'omulembe gunu omusango. Era ni babalumiriza omusango okubasinga olw'okubba ibo beenenyere ng'oYona alaabbire egibali ekibono kya Kibbumba, neye obone oyo akiraku oYona ekitiisya ali aanu."

⁴² Era oYesu ni yeeyongera ati, "Okabaka omukali ow'omu kyalo ekiriraine e Maserengeta wa Isirairi, yalisetuka ng'abantu b'omulembe gunu babasalira omusango. Era n'abalumiriza omusango okubasinga olw'okubba yazwire yala ino n'aiza okuwulisisya ebibono eby'amalabuki ebya kabaka oSulemaani. Neye obone oyo akiraku oSulemaani ekitiisya ali aanu."

Engeri omuzimu egigukanga oku muntu

(Luk 11:24-26)

43 OYesu ni yeeyongera okubeegesya ati, “Omuzimu oweguzwa oku muntu, gulaaduukira omu bitera, nga gunoonia e gigwawuumulira neye owegukayaku,

44 awo gukoba guti, ‘Neekangira e ginaabbanga.’ Kale owegukanga gwaja omuntu oyo ng’ateereire nakusani era ng’ali ooti nyumba enjereere, enjeye era entegeke nakusani.

45 Atyanu awo gwaba ni gusyoma emizimu egindi musanvu egigukiraku obubbibubbi, ni gingira ni gibba omu muntu oyo. Kale ekyo kizweraku embeera y’omuntu oyo ey’oluzwanyuma okubba mbiibbi okukiraku edi eya-sookere. Kale kityo niye owekyalibba n’oku bantu abakola ebibbibibbi ab’omulembe gunu.”

Abaganda ba Yesu n’omaaye

(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Kale awo oYesu oweyabbaire ng’akaali atumula n’ekiziima ky’abantu, abagandabe n’omaaye ni batuuka e giyabbaire ni beemerera e nza, nga bataka okutumulaku naye.

47 Awo omuntu n’akobera oYesu ati, “Omaawo n’abagandabo bali e nza, era bataka okutumulaku na iwe.”

48 OYesu n’amwiramumu ati, “Omuntu ogunjeta nti mama ooba abenjeta nti baganda bange niibo ababba ab’engeriki?”

49 Awo n’adooda oku beegibe era n’akoba ati, “Omama n’abaganda bange niibo banu.

50 Ekyo kityo olw’okubba nabuli akola oBbaabba aali omwigulu ebyataka niye abba omuganda wange, era niye abba omwonyoko wange, era niye abba omama.”

13

Olugero lw’omusigi

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Awo oku lunaku olunyere olwo oYesu n’awuluka omu nyumba, n’ayaba oku mbale kw’enyanza oGaliraaya, n’atyama.

2 Ekiziima ky’abantu kinene ni kikumbaanira e gyali, kale awo oYesu n’aniina omu lyato, era n’alityamamu, ng’ekiziima ky’abantu kyonakyona kyemereire oku mbale kw’enyanza.

3 Era n’abasonzolera ebintu bingi ng’akolesya ngero ati, “Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye.

4 Oweyabbaire ng’asiga, egimo gyagwire ku nzira, enyonyi ni giiza ni girirya.

⁵ Era ensigo egindi ni gigwa mwitakali ery'oku bubbaalebbaale, tigyawire ni gimera olw'okubba eitakali eryo tiryabbaire lyabiriri.

⁶ Neye eisana oweryocerye eino ni liwotoca ebimera ebyo era ni bikala olw'okubba emiri gyabyo gyabbaire tigyabiriire ansi omwitakali.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa, kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale amawa ago ni gagiita.

⁸ N'ensigo egindi ni gigwa omwitakali erisa, ni gimera, era ni gibala ensigo egindi 100, n'egindi 60, n'egindi 30.

⁹ Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

Ekigeresya engero

(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Awo abeege ni baigerera e giri oYesu ni bamubuulya bati, "Lwaki oyegesya abantu mu ngero?"

¹¹ Kale iye n'abairamu ati, "Inywe mwasunire enkabi egy'okumanya ebyama ebikwata oku bwakabaka bw'omwigulu, neye abantu abo ibo tibagisunire.

¹² Ekyo kityo olw'okubba oyo aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, era n'abba nabyo bingi ino. Neye oyo abula, n'akatono akaali nako balikamutoolaku.

¹³ Enu niyo ensonga lwaki ntumula nabo mu ngero: 'Newankubbaire babonia neye nga tibayezya kumanyica; newankubbaire bawulira neye nga tibategeera ebintumula.'

¹⁴ "Era kituukirire mwibo oKibbumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi Isaaya ati:

'Amatwi gaanywe gawuliranga ebintumula,
neye nga kwibywo mpaawo ekimutegeeraku naire;
amaiso gaanywe gabonianga,
neye nga mpaawo ekimubona naire.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba abantu abo basuukire maisiyaaye ni batayezya kuntegeera niki ekinanyere ekyendi, basinyiire amatwi gaabwe ni gasiyalala batyo ni batayezya kuwulira ebyo ebimbakoba.

Era n'amaiso gaabwe gayofuwaire ni batayezya kubona ebyo ebinkola.

Neye singa tiniikyo, bankutegeire niki ekinanyereny-eere ekyendi,
n'ebyo amaiso gaabwe ebigabona nga nkola,
n'ebyo amatwi gaabwe ebigawulira nga ntumula egibali.

Batyo bankucuukire omu myoyo gyabwe ni baira egyendi, era ni mbalokola.'

16 "Neye inywe muli b'enkabi olw'okubba amaiso gaanywe gabona, n'amatwi gaanywe gawulira.

17 Ekyo kityo olw'okubba mbakobera amazima nti abanaabbi bangi n'abantu abatuukirirye beegombere okubona ebimubona, nandi ni babibona, n'okuwulira ebimuwulira, nandi ni babiwulira!"

OYesu asonzola olugero lw'omusigi

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 Awo oYesu ni yeeyongerera ati, "Aale atyanu muwulire amakulu g'olugero lw'omusigi.

19 Ensigo egyagwire oku nzira, niibo abantu abawulira obukwenda obukwata oku bwakabaka bw'omwigulu era nandi ni babutegeera, era oSitaani n'aiza n'abutoola omu myoyo gyabwe.

20 Kaisi ensigo egyagwire omwitakali ery'oku bubbaalebbaale, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakyaniriza mangu n'eisangaalo.

21 Neye ni babba ooti bimera ebidamba emiri egyabirira nakimo ansi omwitakali. Ibo baikirirya ekibono kya Kibbumba okumala ekiseera kityayi kiti, kaisi owebagwa omu bigosi ooba okubayiigaania olw'ekibono kya Kibbumba amangu ago ni bakizwaku.

22 Igyo egyo egyagwire omwitakali eryamereremu amawa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba. Neye okweraliikirira ebintu by'e kyalo n'okubabbeyabbeya n'ebyobusuni n'amasanyu g'ekyalo kinu, owebifuga emyoyo gyabwe bikaisya ekibono kya Kibbumba okubabbeera okukola ebikole ebisa.

23 Neye ensigo egyo egyagwire omwitakali erisa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba n'omwoyo omusa nakimo, kaisi ni bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa. Ekikoba kiti abantu abo ni babba ooti kimera ekyabalire, ng'onsigo omoiza abala emirundi 100, ooba 60, ooba 30."

Olugero lw'ebisubi ebikolokosimbo

24 Awo, tete oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'omuntu eyasigire ensigo egy'engaano ensa omu musirigwe.

25 Neye obwire abantu owebabbaire nga bagonere, omulabewe n'ayaba yena n'asigamu ensigo gy'ebisubi ebikolokosimbo, era ni yeeyabira.

²⁶ Kale engaanu owegyamalire okukula ni gisowola era ni gisulya ebigala, awo ebisubi ebyo byona ni byeraga.”

²⁷ Kale awo abaweererya ba nanyere omusiri ni baaba ni bakoba onanyere bati, “Musengwa, kaisi titwasigire nsigo ensa omu musiri? Kaisi tete ebikolokosimbo ebyamereiremu byazwire yaina?”

²⁸ Awo iye n’abairamu ati, “Omulabe niye eyakolere ekyo.” Kaisi abaweereryabe ni bamubuulya bati, “Otaka twabe tubiiyemu?”

²⁹ Neye iye n’abairamu ati, “Bbe muleke, olw’okubba owemwabba mubiiyamu, mwezya okwiyiramu n’engaanu gyona.

³⁰ Wazira muleke byonabyona bikulire aamo paka okwikesa. Omu kiseera ekyo, nalikoba abakesi nti, ‘Musooke mukumbaanie ebikolokosimbo mubisibe binywa mubyoce, kaisi engaanu mugikumbaanie era mugireete omu kideero kyange.’ ”

Olugero lw’akansigo aka kalidaali

(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Awo oYesu n’abagerera olugero olundi ati, “Obwak-abaka bw’omwigulu tubufaananiaku n’akansigo aka kalidaali, iko omuntu akeyatwaire n’akakoma omu musirigwe.

³² Waire nga kamo oku bunsigo obukiraku obutono omu nsigo gyonagyona, neye owekamera, kakula ni kasuuka kimera kya syodo ekinene ekikiraku ebirime bya syodo ebindi byonabyona ebibba omu musiri. Era ni kibba ooti musaale, n’enyonyi ni girukaku ebisaasiro n’okusiibanga omu masaga gaakyo.”

³³ Tete oYesu n’abagerera olugero olundi ati, “Obwak-abaka bw’omwigulu tubufaananiaku n’obukazumbulukuca obutono buti, ibwo omukali obuyakoleserye okusumba emigaati. Waire wona yakandire obusye bungi, obukazumbulukuca kwasalaaniire omu gutole gwonagwona.”

OYesu ekiyazwireku n’akolesya engero

(Mak 4:33-34)

³⁴ OYesu yayegesyanga ebintu ebyo byonabyona abantu ng’akolesya ngero. Mpaawo ekiyabakoberanga nga takoleserye ngero.

³⁵ Ekyo kyabbaire kityo kaisi oKibbumba ekiyatmwire ng’abitira omu naabbi kituukirire, ekikoba kiti:

“Nalitumula nga nkolesya ngero;
nalibbutula ebimbaire nkaali okubiikula,
eby’eira n’eira.”

OYesu asonzola olugero lw'eisubi okolokosimbo

³⁶ Awo oYesu n'azwa omu kiziima ky'abantu, era n'ayaba omu nyumba. Era abeegibe ni baaba e gyali, ni bamukoba bati, "Otusonzolere amakulu g'olugero lw'eisubi okolokosimbo omu musiri gw'engaano."

³⁷ Kale oYesu n'abairamu ati, "Iye asiga ensigo ensa niye oMwana wa Muntu.

³⁸ Era omusiri niikyo ekyalo, igyo ensigo ensa niibo abantu abo abakola oKibbumba ebyataka. Kaisi eisubi okolokosimbo, niibo abantu abakolera oku bya Sitaani.

³⁹ Era omulabe eyalisigiremu niye oSitaani. Eikesa niyo enkomerero y'ekyalo kaisi abakesi niibo abamalaika.

⁴⁰ Kale kityo nakimo ng'eisubi okolokosimbo owebalikumbaania ni balyoca, niye owekyalibba oku nkomerero y'ekyalo.

⁴¹ OMwana wa Muntu yalituma abamalaikabe, okulondamu omu bantu b'obwakabaka bw'omwigulu abo bonabona abazweraku abantu okukola ebibbibbi, n'abo bonabona abakola ebibbibbi.

⁴² Era abantu abo balibasindika omu musyo ogw'amaani eino, eeyo e walibba okukunga n'okunjiya amaino.

⁴³ Kaisi abantu abatuukirirye bamesye ooti isana nga bali omu bwakabaka bwa Itewabwe. Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula!"

Olugero lw'ekyobusuni ekibise

⁴⁴ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'ekyobusuni omuntu ekiyabisire omu musiri, kaisi omuntu ogondi n'akivumbula era yena n'akibisa awandi tete. Era olw'eisangaalo eringi eriyabbaire nalyo n'ayaba n'atunda ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo, n'agula omusiri ogwo."

⁴⁵ OYesu n'abagerera ati, "Tete obwakabaka bw'omwigulu era tubufaananiaku n'omuntu omusuubuuzi, eyabbaire anoonia amabbaale ag'ebbeeyi.

⁴⁶ Era oweyavumbwire ery'ebbeeyi eino e giriri, yaabire n'atunda ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo, n'aligula."

Olugero lw'akatimba k'enyanyi

⁴⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Era tete obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'akatimba k'enyanyi, abazibuli akebategere omu nyanza ni bapapalya enyanyi egya buli ngeri.

⁴⁸ Kaisi owekaizwire, abazibuli ni bakakuusira oku lukalu. Awo ni batyama ni balondyamu enyanyi ensa ni bagiteeka omu biibo, kaisi embiibbi ni bagidyaka eedi.

⁴⁹ Era kityo niye owekyalibba oku nkomerero y'ekyalo. Abamalaika baliiza ni baabulamu abantu abakola ebibibibbi mwabo abatuukirirye.

⁵⁰ Kaisi abo abakola ebibibibbi balibasindika omu musyo ogw'amaani eino, eeyo e walibba okukunga n'okunjiya amaino."

⁵¹ Kale awo oYesu n'abuulya abeegibe ati, "Mutegeire ebintu ebyo byonabyona ebimbeegeserye?" Ibo ni bamwiramu bati, "Niikyo ekyo."

⁵² Awo n'abakoba ati, "Kale atyanu nabuli mukugu omu by'aMateeka ga Musa, iye asuuka omwegi omu bwak-abaka bw'omwigulu, ali ooti muntu aali n'enyumbaye kaisi omu kisenge ekyabisamu ebintu, n'atoolerangamu ebintu ebiyaaka n'ebikaire."

Ab'e Naazaleesi bagaana oYesu

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Awo oYesu oweyamalire okubagerera engero egyo, n'azwa omu kitundu ekyo,

⁵⁴ n'ayaba e Naazaleesi omu kibuga ky'e waabwe n'atandiika okwegesya omwikumbaaniro lyabwe. Era abantu ni bawuninkirira, ni bakoba bati, "Omusaiza onu yasinire atya amalabuki ago n'obwezye okukola ebyewunyo binu?"

⁵⁵ Oyo tiniye omutaane wa mubaizi? Omaaye tiniye ogubeeta oMalyamu? N'abagandabe tiniibo oYaakobbo n'oYusufu,* n'oSimooni n'oYuda?

⁵⁶ Era aboonyokobe bonabona tibabba kwaiswe kunu na iswe? Kaisi olwo atoola yaina amalabuki agatyo n'obwezye obwo bwonabwona?"

⁵⁷ Awo ni bamukwatira engongi.

Neye iye oYesu n'abakoba ati, "Onaabbi bamuwa ekitiisya wonawona okutoolaku omu kitundu ky'e waabwe, n'omu nyumba y'e waabwe."

⁵⁸ Era eeyo tiyakolereyo ebyewunyo ebingi olw'okubba abantu baayo tibabbaire n'okwikirirya.

14

Enfa ya Yokaana oMubatizi

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Kale awo omu kiseera ekyo, oKerode omufugi w'eitwale ly'e Galiraaya n'awulira okufuma kwa Yesu.

² N'akoba abaweereryabe ati, "Omuntu oyo atekwa okubba Yokaana oMubatizi niye azuukiire, era nga niikyo ekigira ali n'obwezye okukola ebyewunyo."

* 13:55 13:55 Omu Biwandiike ebimo bamweta, Yose. 13:57 13:57 Yok 4:44

³ Ekyo kyabbairewo olw'okubba oKerode yabbaire akwaite oYokaana n'amusiba, n'amwigalira omu mabbuusu, ng'agenderera kusangaalya Kerodiya, omukali wa mugandawe oFiripo oguyabbaire abandwire.

⁴ Ekyo kyabbairewo olw'okubba oYokaana yabbaire adeebere oKerode ati, "Amateeka tigaikirirya iwe okutwala oKerodiya okubba mukaliwo."

⁵ Era newankubbaire oKerode yabbaire ataka okwita oYokaana, neye yabbaire atya aBayudaaya olw'okubba ibo babbaire baikirirya bati oYokaana naabbi.

⁶ Neye oku lunaku lwa kwebukiriryaku olubabyaliire oKerode, omwala wa Kerodiya n'abina n'asangaalya ino oKerode.

⁷ N'olwekyo, omu kirayiro oKerode n'asuubiza okuwa omwala oyo kyonakyoona ekiyamusaba.

⁸ Iye omwala n'akolera ku malabuki omaaye ageya-muwaire, kale n'akoba oKerode ati, "Ompe aanu mutwe gwa Yokaana oMubatizi nga baguteekere okwitiba."

⁹ Ekyo ni kiruma ino okabaka, neye olw'okubba yabbaire alayiire, aate nga n'abagenibe bawuliire, n'alagira ni bamukolera ekiyasabire.

¹⁰ Era okabaka n'alagira ni baaba omu mabbuusu batemaku oYokaana omutwe.

¹¹ Era ni baguleetera okwitiba, ni baguwa omwala, era yena n'agutwalira omaaye.

¹² Kale awo abeegi ba Yokaana ni baaba, ni batwala omulambogwe, ni baguliika kaisi ni baaba bakobera oYesu ebibbairewo.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Yok 6:1-14)

¹³ Awo oYesu oweyawuliire ati batemereku oYokaana omutwe, n'azwa omu kifo ekyo n'abeegibe, ni baniina omu lyato, ni baaba bonkani omu kifo ekinambulamu bantu. Neye ekiyindi ky'abantu b'omu bibuga ebyeruguuliriirye aawo owekyategeireku, ni kisenjaayo n'ebigere nga kibita oku mbale mbale kw'enyanza.

¹⁴ OYesu oweyatuukire oku lukalu, n'abona ekiziima ky'abantu kinene nga kiri aawo, n'akikwatira ekisa, n'alamyamba ababbairemu abalwaire.

¹⁵ Obwire owebwabbairwaire nga bwirugala, abeegi ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Ekifo kinu mpaamu bantu, aate nga n'obwire buunu bwabire. Abantu obaseebule baabe beegulire ekyokulya omu byalo ebiriraine aanu."

16 OYesu n'abairamu ati, "Tikibeetaagisya ibo kwaba, wazira niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye."

17 Ibo ni banwiramu bati, "Tulikuuwo aanu n'emigaati mitaanu gyonkani, n'enyanyi ibiri."

18 OYesu n'akoba ati, "Mubindeetere aanu."

19 Era n'alagira abantu okutyama ansi okwisubi, awo n'atoola emigaati emitaanu, n'enyanyi eibiri, kaisi n'alingirira omwigulu, ni yeebalya oKibbumba. Awo n'avunavunamu emigaati, n'agiwa abeegibe ni bagigabira abantu.

20 Era abantu bonabona baliire ni baikuta, era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebijibo ikumi na bibiri.

21 Obungi bw'abantu abaliire, babbaire abasaiza ooti 5,000, nga tibabaliireku abakali n'abaana.

OYesu atambula oku maizi
(Mak 6:45-52; Yok 6:15-21)

22 Awo ng'ebyo byankuwa, oYesu n'akoba abeegibe okuniina omu lyato beesooke baabenge oku lubba ludi olw'enyanza, nga iye akaali aseebula abantu.

23 Oweyamalire okuseebula abantu, n'aniina oku lusozi yenkani okusaba oKibbumba. Endikiirya oweyakwatiire yabbaire akaali ali eeyo.

24 Neye omu kiseera ekyo eryato abeegi eribabbairemu lyabbaire yala n'oku lukalu, era amayengo gabbaire mangi nga gakubba eryato olw'ogumpunga ogwabbaire gufuwa nga gubazwera omumaiso.

25 Obwire owebwabbaire bwatira okuca, oYesu n'ayaba e gibabbaire ng'atambula oku maizi.

26 Neye ibo owebamuboine ng'atambulira oku maizi, ni batya ino, ni bakoba bati, "Kyewo!" Ni bakubba enduulu olw'okutya.

27 Neye amangu ago oYesu n'abakoba ati, "Ninze! Timwatya, mwiremu omwoyo."

28 Awo oPeetero n'amukoba ati, "Musengwa, ondagire ntambule oku maizi nga njiza e gyoli owoobbanga dala niiwe."

29 OYesu n'amukoba ati, "Oize." Awo oPeetero n'azwa omu lyato, n'atambula oku maizi ng'ayaba e giri oYesu.

30 Neye oPeetero oweyaboine amayengo olw'ogumpunga ogw'amaani n'atya. Awo n'atandiika okweinika, kaisi n'aceera ati, "Musengwa, ondanye!"

31 Amangu ago oYesu n'agolola engalo, n'amukwata, n'amukoba ati, "Lwaki obuusabuusire? Ng'ooli n'okwikirirya kutono!"

32 Kale awo owebaniinire omu lyato, ompunga n'awaaku.

³³ Kaisi awo abeegi badi ababbaire omu lyato ni basinza oYesu nga bamukoba bati, “Dala, ooli Mwana wa Kibbumba.”

OYesu alamyababaire e Genesereeti
(Mak 6:53-56)

³⁴ Awo owebasaliremu enyanza ni bayambuka kudi, batuukiire mu kitundu ky'e Genesareeti.

³⁵ Era abantu b'omu kitundu ekyo owebamanyicirye oYesu, ni batumisya obukwenda omu bitundu ebyeruguliriirye aawo byonabyona. Era abantu ni bamuleetera abalwaire baabwe bonabona,

³⁶ era ni bamwegairira aikirirye abalwaire nago bakwateku-bukwati oku mugo gw'ekizwalokye. Era bonabona abakikwaiteku, ni balama.

15

ABayudaaya bagotesya ebiragiro bya Kibbumba
(Mak 7:1-13)

¹ Awo abamo oku Bafalisaayo n'abakugu omu by'amateeka ga Musa ni bazwa e Yerusalemi, ni baaba egiri oYesu, ni bamubuulya bati,

² “Lwaki abeegibo tibasengererya obulombolombo bw'abazeiza baiswe? Ekyo kityo olw'okubba ibo owebabba baaba okulya, tibanaaba omu ngalo!”

³ Neye oYesu n'abairamu ati, “Kaisi lwaki inywe nywena muvuna ekiragiro kya Kibbumba olw'okutaka okusengererya obulombolombo bwanywe?”

⁴ Iye oKibbumba yakobere ati, ‘Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya,’ era ati, ‘Eyazumanga oiteeye ooba omaaye, bamwitenge-bwiti.’

⁵ Neye inywe mukoba muti singa omuntu akoba oiteeye ooba omaaye ati, ‘Ekinandikuwaire ng'obubbeeri, nkiwaire Kibbumba.’

⁶ Awo omuntu oyo nga takaali abbaaku n'akantu kadi kamo akaakolera oiteeye ooba omaaye. Omu ngeri eyo oKibbumba ekyakoba ni mukidibya ni musengererya bulombolombo bwanywe.

⁷ Bananfunsi inywe, kaisi ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyabalagwireku kituuce, oweyakobere ati:

⁸ ‘Abantu banu bampa ekitiisya mu bibono-bubono, neye emyoyo gyabwe gimbulaku.

⁹ Era n'engeri egibansinzamu tintuuce,

olw'okubba ebibono eby'abantu-obuntu,

niibyo ebibeegesya bati Mateeka ga Kibbumba.’ ”

Omuntu okubba owa muliko

(Mak 7:14-23)

¹⁰ Awo olundi oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu, ni kyaba e gyali, n'akikoba ati, "Mumpulisisye era mutegeere

¹¹ Ekyo omuntu ekyalya tiniikyo ekimusuuca okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba, neye ekyo ekizwa omu mwoyogwe niikyo ekimusuuca okubba owa muliko."

¹² Awo abeegibe ni baaba e gyali, ni bamubuulya bati, "Omaite oti aBafalisaayo kibanyiigisirye owebawuliire ekyo?"

¹³ OYesu n'abairamu ati, "Nabuli kimera oBbaabba aali omwigulu ekinandi n'akoma balikiiya ni kizwayo paka n'emiri.

¹⁴ Mubaleke, abo abali ooti beekubbemberi aboofu. Singa omwofu yeekubbembera omwofu omwinaye, bonabona bagwa omu kiina."*

¹⁵ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Otusonzolere amakulu g'olugero olwo."

¹⁶ OYesu n'akoba ati, "Nywena mukaali okutegeera?"

¹⁷ Timubona muti nabuli kintu ekibalya kyaba mu kida, era kizwamu ni kiwuluka omu mubiri?

¹⁸ Neye omuntu ebyatumula bizwa mu mwoyo, era ebyo niibyo ebisuuca omuntu okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba omu mwoyo gwa muntu ni-imwo omuzwa ebiseego ebibbibbi, n'obwiti, n'obulendi, n'obudankaani, n'obwibbi, n'okusibirirya oku bantu, n'okutumula ebyakalebule oku bantu.

²⁰ Era ebintu ebyo niibyo ebisuuca omuntu okubba owa muliko omumaiso ga Kibbumba. Neye omuntu okulya nga tanaabire omu ngalo, tikimusuuca owa muliko."

Omukali eyabbaire n'okwikirirya

(Mak 7:24-30)

²¹ Awo oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kifo ekyo, ni baaba omu kitundu ekiriraine ebibuga oTiuro n'oSidoni.

²² Omukali oMukanani, neye nga mutyami w'omu kitundu ekyo, n'ayaba e giri oYesu, ng'amwaminkirira ati, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa Dawudi, onkwatire ekisa! Omwala wange aliku omuzimu, era gumugadya ino!"

²³ Neye oYesu nandi n'amwiramumu kadi. Kale abeegibe ni baaba e gyali ni bamwegairira bati, "Omuseebule ayabe olw'okubba atusengererya ng'atuceererera!"

* 15:14 15:14 Ebiwandiike ebindi eby'eira bikoba biti, *Beekubbemberi b'aboofu*.
15:14 15:14 Luk 6:39 15:18 15:18 Mat 12:34

²⁴ Awo oYesu n'abairamu ati, "Nze bantumire eeri bantu b'e Isirairi bonkani abali ooti ntaama egyagotere."

²⁵ Neye era omukali oyo n'ayaba n'akomera oYesu amazwi era n'amukoba ati, "Musengwa, ombeere!"

²⁶ OYesu n'amwiramumu ati, "Tikituuce okutoola ekyokulya ky'abaana ni bakimumira embwa gyabwe."

²⁷ Omukali n'akoba ati, "Niikyo ekyo Musengwa, neye n'embwa gyona, girya obukunkumukira obuzwa oku menza ya musengwa waagyo."

²⁸ Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Mukali iwe, oli n'okwikirirya kw'amaani! Aale kibbe kityo ng'owootaka." Era omwalawe n'alamirawo omu saawa eyo.

OYesu alamyamba abantu abangi

²⁹ Awo oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kifo ekyo, ni baaba oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'aniina oku lusozi n'atyama.

³⁰ Era ebiyindi by'abantu ebinene ni byaba e gyali nga bamutwalira abaleme, n'aboofu, n'abanialuuki, n'ababbubbu, n'abalwaire abandi bangi. Era abalwaire abo ni babateeka omumaisoge, n'abalamyamba.

³¹ Kale abantu ni bawuninkirira nga babona ababbaire babbubbu batumula, ababbaire banialuuki nga babba kumani, ababbaire abaleme batambula, n'ababbaire aboofu nga babona. Era ni bagulumalya oKibbumba wa Isirairi.

OYesu aliisya abantu 4,000

(Mak 8:1-10)

³² Awo oYesu n'ayeta abeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati, "Abantu banu bankwatisirye ekisa olw'okubba bamalire na nze enaku isatu nambirira, aate atyanu badambaku ekibalya. Tintaka okubaseebula ng'enzala ebaluma, bademba babbalikira omu nzira."

³³ Abeegibe ni bamwiramumu bati, "Omu kitundu kinu omunambula muntu twatoola yaina ekyokulya ekimala okwikutya ekiziima ky'abantu ekityo?"

³⁴ OYesu n'ababuulya ati, "Mulikuuwo n'emigaati mimeka?" Ni bamwiramumu bati, "Musanvu, n'obunyanyi obukafingiri butono buti."

³⁵ Awo n'alagira abantu batyame ansi,

³⁶ n'atoola emigaati omusanvu n'obunyanyi nago, ni yeebalya oKibbumba. Era n'abivunavunamu, n'abikwatisya abeegibe, era bona ni babigabira abantu.

³⁷ Era abantu bonabona ni balya ni baikuta. Era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo musanvu.

³⁸ Obungi bw'abantu abaliire, babbaire abasaiza 4,000, nga tibabaliireku abakali n'abaana.

³⁹ Awo oYesu n'aseebula abantu, kaisi n'aniina omu lyato, ni baaba omwitwale ly'e Magadani.

16

OYesu bamusaba akamanyiciryo

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Awo abamo oku Bafalisaayo n'aBasedukaayo ni baaba e giri oYesu okumukema. Ni bamusaba abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa eeri Kibbumba.

² Neye oYesu n'abairamu ati, ["Obwire owebubba nga bwirugala, mukoba muti, 'Bwabba busa eizo, olw'okubba angulu atukuliki.'"]

³ Era amakeezi pwi, mukoba muti, 'Olwatyanu oikendi yatoonya, olw'okubba angulu atukuliki, era awandi ebireri biirugazu zigi.' Mumaite okuvuunula amakulu g'emboneka y'angulu, neye timwezya okuvuunula amakulu g'ebyo ebiri kubbangawo omu kiseera kinu!*

⁴ Abantu b'omulembe gunu ibo abakola ebibbibbi, era abazwazwa oku Kibbumba, ibo basaba akamanyiciryo. Neye mpaawo akenjaba okubawa, okutoolaku ako akebakoleire onaabbi Yona." Awo n'abazwaku ni yeeyabira.

Enjegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'aBasedukaayo

(Mak 8:14-21)

⁵ Awo oYesu n'abeegibe ni basalamu enyanza ni bayambuka oku lubbba ludi, neye ng'abeegi beerabiire okwabaku n'emigaati.

⁶ OYesu n'abakoba ati, "Mulabuke, mwekuume ekizumbulukuca ky'aBafalisaayo n'aBasedukaayo."

⁷ Awo ibo ni beegeyamu bati, "Atukoba atyo olw'okubba tituleetere emigaati."

⁸ Neye oYesu oweyamanyicirye ekibakoba, n'ababuulya ati, "Inywe, lwaki mwegeyamu ni mukoba muti mubula emigaati? Nga muli n'okwikirirya kutono!"

⁹ Mukaali okutegeera, era timwebukirya owenagabuliire abantu 5,000 emigaati emitaanu? Kwolwo mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitutundutundu ebyafikireku?

¹⁰ Kaisi tete owenagabuliire abantu 4,000 emigaati omusanvu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafikireku?

16:1 16:1 Mat 12:38; Luk 11:16 * **16:3 16:2-3** EBiwandiike ebimo eby'eira bibilamu ebibono ebiri omu nyiriri ginu. **16:4 16:4** Mat 12:39; Luk 11:29

16:6 16:6 Luk 12:1 **16:9 16:9** Mat 14:17-21 **16:10 16:10** Mat 15:34-38

11 Lwaki timutegeire muti timbaire ntumula na inywe ku migaati? Kale, aale mwekuume ekizumbulukuca ky'enjegesya y'aBafalisaayo n'aBasedukaayo!"

12 Awo ni bategeera bati tabbaire abakoba kwekuuma kizumbulukuca ekibateeka omu migaati, neye kwekuuma njegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'aBasedukaayo.

OPeetero abbutula oYesu ekyali

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Awo oYesu n'ayaba n'abeegibe omu bubuga bw'omu kitundu ekibeeta oKaisaaliya Firipo, n'abuulya abeegibe ati, "Abantu owebabba batumula oku Mwana wa Muntu bamweta naani?"

14 Ni bamukobera bati, "Abamo bakweta Yokaana oMubatizi, abandi bati mbu niuwe onaabbi Eriya, kaisi n'abandi bati mbu Yeremiya, ooba omoiza oku banaabbi badi abandi."

15 Awo n'ababuulya ati, "Kaisi inywe munjeta naani?"

16 Iye oSimooni Peetero n'amwiramu ati, "Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta, era oMwana wa Kibbumba onanyere obwomi."

17 OYesu n'amukoba ati, "Simooni, omwana wa Yona, ng'oli w'enkabi! Ekyo kityo olw'okubba amazima ago, omuntu tiniye akumanyikisiryey, neye Bbaabba aali omwigulu.

18 Kale n'olwekyo nkukoba nti niuwe oPeetero, amakulu gaalyo nti Ibbaale. Era okwibbaale eryo niigwo omusingi oku nalyemererya ekanisa yange. Era kadi n'amaani ag'egeyeena tigalyezya okugiyinga.

19 Nalikuwa obwezye oku bantu b'obwakabaka bw'omwigulu. Era kyonakyona ekiwagaananga oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabanga akigaine, era kyonakyona ekiwaikiriryanga oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabanga aikiriiryey ati kibbeewo."

20 Awo oYesu n'asisiitira abeegibe okutakoberaku omuntu yenayena bati, niye oKurisito nago oKibbumba oguyasukireku amafuta.

OYesu alanga okufa n'okuzuukirakwe

(Mak 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

21 Okuzwera omu kiseera ekyo, oYesu n'atandiika okumanyikisya abeegibe ati atekwa okwaba e Yersaalemi. Era ati abantu abakulu omwigwanga, n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga

Musa bamugadya ino, n'okumwita, neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira.

²² Awo oPeetero n'airya oYesu oku mbale n'amwakanisya ino ati, "Kadi naire, Musengwa. Ekyo tikyalikutuukaku kadi naire!"

²³ Neye oYesu n'agaluka n'alola oku Peetero kaisi n'amukoba ati, "Onzwe omumaiso, oli Sitaani! Oli kuntigalira okutuukirirya ekyandeetere olw'okubba ebigendererwa bya Kibbumba tiniibyo ebyofaaku, neye ofa ku by'abantu!"

²⁴ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Nabuli muntu ataka okubba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali, ni yeetiika omusalabbagwe ogw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba nabuli agezyaku okulamy obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamy.

²⁶ Aale kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obw'oku kyalo, neye kaisi n'afirwa obwomibwe? Era dala mpaawo omuntu ekyayezya okuwaayo okugula obwomibwe.

²⁷ Ekyo nkitumula olw'okubba oMwana wa Muntu ayaba okwizira omu kitiisya kya Iteeye, n'abamalaikabe, era awo awe nabuli muntu empeeraye, ng'asinzirira ku biibyo nabuli muntu ebiyakolere.

²⁸ Mbakohera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku oMwana wa Muntu ng'aiza okufuga."

17

Okucuuka kw'emboneka ya Yesu (Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Enaku mukaaga owegyabitirewo, oYesu n'ayaba n'oPeetero, n'abaganda ababiri oYaakobbo n'oYokaana, n'abeekubbembera, ni baniina olusozi oluwanvu e gibabbaire bonkani.

² Awo embonekaye n'ecuuka nga babona. Omumaisoge ni munekaaneka ooti isana, era ebizwalobye ni bimirikiinya ooti kitangaala.

³ Ananyere aawo oMusa n'Eriya ni babeerukira nga batumula n'oYesu.

4 Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, kisa okubba aanu. Singa wataka, naluka aanu obusiisira busatu: Akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

5 Oweyabbaire ng'akaali atumula ebyo, ekireri ekimiriki-inya ni kiiza, ni kibabbuunaku n'ekiiriirye kyakyo. Era eigono ni lizwera omu kireri ekyo nga likoba liti, "Onu niye oMwana wange oguntaka eino, era ogunsiima eino, mumuwulisisye."

6 Era abeegi abo owebawuliire ekyo, ni bafuunama ni baica empumi ansi okwitakali nga batiire ino.

7 Neye oYesu n'ayaba e gibali, n'abakwataku, n'abakoba ati, "Musetuke, timwatya!"

8 Awo owebagangamukire, kadi kubonaku omuntu oku-toolaku oYesu yenkani.

9 Era owebabbaire baniinuka olusozi, oYesu n'abasisiitira ati, "Ekimuboine timukikoberangaku omuntu yenayena paka oMwana wa Muntu ng'abamalire okumuzuukiza."

10 Awo abeegibe ni bamubuulya bati, "Olwo lwaki abakugu omu by'aMateeka ga Musa bakoba bati Eriya niye atekwa okusooka okwira kaisi oKurisito aize?"

11 OYesu n'abairamu ati, "Kituuce, Eriya niye aali n'okusooka okwira, okwiry a emyoyo gy'abantu obuyaaka.

12 Neye mbakobera nti omuntu aali ooti Eriya yaizire ira, neye abantu tibamutegeire, ni bamukola ebintu byonabyona ebibatakire. Era n'omu ngeri enanyere eyo oMwana wa Muntu yena baaba okumugadya."

13 Awo abeegi abo ni bategeera bati yabbaire atumula ku Yokaana oMubatizi.

OYesu alamy a omwisuka aliku omuzimu

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Awo oYesu n'abeegibe abasatu owebatuukire awabbaire ekiziima ky'abantu, omusaiza moiza n'ayaba e giri oYesu n'amukomera amazwi.

15 Era n'amukoba ati, "Musengwa, okwatire omutaane wange ekisa olw'okubba agwa empimbu, era agadira nakimo ino. Emirundi mingi agwa omu musyo, ooba omu maizi.

16 Era mmuleetereku e giri abeegibo, neye ni bakaya okumulamya."

17 Awo oYesu n'airamu ati, "Abantu inywe ab'omulembe gunu ababula okwikirirya era ab'eitalo, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza?" Awo n'akoba oiteeye w'omwisuka ati, "Ondeetere aanu omwisuka nago."

18 Era awo oYesu n'akaawuukira omuzimu, ni guzwa oku mwisuka nago, era n'alama omu kaseera ako.

19 Oluzwanyuma abeegi ni baaba e giri oYesu bonkani, ni bamubuulya bati, "Olwo lwaki iswe titwezyerye okugumubingaku?"

20 Awo oYesu n'abairamu ati, "Ekyo kityo olw'okubba mudamba okwikirirya okumala. Mbakobera amazima nti singa mubba n'okwikirirya okutyai ooti kampeke aka kalidaali, mwezya okukoba olusozi lunu muti, 'Ozwe aanu, oyabe aadi,' era ni lwaba. Era mpaawo ekyalibakaisya. [

21 Neye omuzimu ogw'engeri eyo, tibagubbinga oku muntu anambula kusaba oKibbumba n'okusiiba]."*

*OYesu atumula tete oku kufaakwe
(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)*

22 Lumo oYesu n'abeegibe owebakumbaaniire omu Gali-raaya, yabakobere ati, "OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye,

23 era balimwita. Neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira." Awo owebawuliire entumula eyo ni baizula enima omu myoyo gyabwe.

Okuwa omusolo ogw'eYeekaalu

24 OYesu n'abeegibe owebatuukire e Kaperenawumu, abasolooji ba musolo ogw'eYeekaalu ni baaba e giri oPeetero, ni bamubuulya bati, "OMusomesya waanywe iye tawa omusolo gw'eYeekaalu?"

25 Nairamu ati, "Awa."

Oluzwanyuma oPeetero oweyaingiire omu nyumba, oYesu n'amwesooka okutumula, n'amukoba ati, "Oseega otya, Simooni? Abakabaka b'omu kyalo munu, empooza ooba omusolo babitoola ku bantuki? Ku bantu baabwe ababyaliranwa, ooba ku bantu abatali babyaliranwa?"

26 Awo oPeetero n'amwiramu ati, "Ku bantu abatali babyaliranwa."

OYesu n'amukoba ati, "N'olwekyo abantu baabwe ababyaliranwa tibateekwa okuwa omusolo.

27 Neye okutabanyiigisya, oyabe olobe omu nyanza. Onyanyi oguwasooka okupapalya, wamwasamya omunwa, era wayajiryamu ogundusu gw'efeeza. Wagutwala n'ogubawa, okusasulira nze na iwe omusolo."

18

Naani akira ekitiisya?

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Omu kiseera ekyo, abeegi baabire e giri oYesu, ni bamubuulya bati, “Naani akira ekitiisya omu bwakabaka bw’omwigulu?”

² Kale awo oYesu n’ayeta omwana omutomuto, kaisi n’amukoba okwemerera omumaiso gaabwe.

³ Awo n’abakoba ati, “Mbakobera amazima nti, oku-toolaku nga mucuukire ni mwewombeeka ng’abaana abatobato, neye nga bbe timwalingira naire omu bwakabaka bw’omwigulu.”

⁴ Kale n’olwekyo nabuli muntu eyewombeeka ooti mwana onu, niye akira ekitiisya omu bwakabaka bw’omwigulu.”

⁵ OYesu ni yeeyongera ati, “Era nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze.

⁶ Neye singa omuntu yenayena azweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi, ekikirira kimo kusiba muntu oyo ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu lwabi lw’enyanza.”

Ebitendera abantu okukola ekibbikibbi

(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁷ Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n’abeegibe ati, “Wobe! Ala abantu b’oku kyalo nga balabire! Ekyo kityo olw’ebintu ebitendera abantu okukola ekibbikibbi. Kaisi nago era ebintu ebyo biteekwa kubbaawo, neye wobe! Ala omuntu oyo abireeta, ng’alabire!”

⁸ Era ni yeeyongera ati, “Era singa engaloyo ooba ekigerekyo kikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, okitemeku era okimume eedi. Kikugasa iwe okusuna obwomi obutawaawo ng’oli w’engalo moiza ooba w’ekigere kimo, okukiraku okubba n’engalo eibiri ooba ebigere ebibiri neye oKibbumba n’akusindika omu geyeena omuli omusyo ogutalikira.

⁹ Era abba ng’eriisolyo niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu era olimume eedi. Kisa okusuna obwomi obutawaawo, ng’oli w’eriiso limo, okukiraku okusigalya amaiso gonagona, neye ni bakumuma omu geyeena omuli omusyo ogutalikira.”

¹⁰ Awo oYesu n’abakoba ati, “Mwegendereze okubona muti timubityamu kadi omoiza kwabo abatobato amaiso.

Ekyo kityo olw'okubba mbakobera nti omwigulu abamalaika baabwe abababeera, bulijo batuukirira oBbaabba aali omwigulu. [

11 Kaisi era n'omwana wa Muntu yaizire kunoonia n'okulokola baabo ababaire bagotere].”*

*Olugero lwa ntaama eyabaire agotere
(Luk 15:3-7)*

12 Era awo n'abagerera olugero ati, “Museega mutya? Singa omuntu owaabba n'entaamagye 100, kaisi omoiza n'amugotaku, taleka 99 omu kiriisiryoyi, kaisi n'ayaba okunoonia oodi agotere?”

13 Mbakobera amazima nti owamubona, asangaala ino olw'oyo omoiza, okukiraku olwa gidi 99 etigibaire gigitere.

14 Kale omu ngeri enanyere eyo, n'oltewaanywe aali omwigulu yena tataka okusindika waire omoiza kwabo abatobato omu geyena.”

Omwinawo owakukola ekikumirirya

15 Awo oYesu ni yeeyongerera okwegesya abeegibe ati, “Singa omwinawo owakukola ekikumirirya, oyabe egyali omukobere ekisobyokye nga muli babiri mwenkani. Singa owakuwulisisya n'aikirirya ekisobyokye, olwo obba oiriryewo enkolagana n'omwinawo oyo.

16 Neye singa owaagaana okukuwulisisya, okangeyo egyali n'omwinawo ogondi ooba abandi babiri. Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti buli nsonga baabanga n'okugikakasa n'obujulizi bw'abantu babiri ooba basatu.

17 Era singa agaana bona okubawulisisya, okobere ekanisa. Era singa agaana okuwulisisya n'ekalisa, awo ng'omubitya ng'owewankubitirye omuntu atali mwikirirya ooba ng'omusolooji wa musolo inywe abemweta abakola ebibbibibi.”

18 OYesu ni yeeyongerera ati, “Mbakobera amazima nti kyonakyona ekimwagaana oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabanga akigaine, era kyonakyona ekimwaikirirya oku kyalo oKibbumba yena omwigulu yaabanga aikiriirye ati kibbeewo.”

19 Era oYesu ni yeeyongerera ati, “Era tete ekindi, mbakobera nti singa ababiri kwinywe oku kyalo owemwaikirizagananga ni mubbaaku n'ekimusaba, oBbaabba aali omwigulu yakibakoleranga.

* **18:11 18:11** Ebiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **18:11**
18:11 Luk 19:10 **18:15 18:15** Luk 17:3 **18:16 18:16** Ama 19:15 **18:18**
18:18 Mat 16:19; Yok 20:23

20 Ekyo kityo olw'okubba kadi babiri ooba basatu owe-babba bakumbaine okulwange, zena mbaawo aamo nabo."

Olugero lw'omukungu atali ow'ekisa

21 Awo oPeetero n'aigerera egiri oYesu, n'amubuulya ati, "Musengwa, emirundi mimeka omuntu omunange egiyankolanga ebindumirirya era nga mmusoniya? Mmusoniyenge emirundi egyera musanvu?"

22 OYesu n'amwiramu ati, "Nkukoba nti emirundi timusanvu, neye 70 emirundi musanvu.†

23 Kagira obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'okabaka eyatakire okutegeera empiiya egiyabbaire abanza abakungube.

24 Oweyabbaire ng'atandiika okukebera ebitabo, ni bamuleetera omoiza oku bakungube ogwabanza etalanta‡ 10,000.

25 Neye tiyabbaire n'empiiya okusasula eibbanja. Kale omusengwawe n'alagira okumutundamu, n'omukaliwe, n'abaanabe, n'ebintubye byonabyona, okusasula eibbanja eeryo.

26 Awo omukungu oyo n'agwa oku mazwi omumaisoge, n'amwegairira ati, 'Onguminkirizeku era nakusasula gyonagyona.'

27 Kale omusengwawe n'aira n'amukwatira ekisa, n'amusoniya eibbanja eeryo, era n'amuteera."

28 OYesu ni yeeyongera n'olugero ati, "Neye omukungu oyo oweyazwire awo, n'ayajirya omoiza oku bakungu abainaye ogwabanza edinaali 100. Awo n'amugwa omu mamiro nga waakoba ati, 'Onsasule edinaali gyange mangu!'

29 Kale omwinaye oyo oluzwanyuma n'amwegairira ng'agwire oku mazwi omumaisoge ati, 'Onguminkirizeku era nakusasula.'

30 Neye iye n'agaana okumusoniya, era n'ayaba n'amuteeka omu mabbusu paka ng'amalire okumusasula eibbanja.

31 "Awo abakungu abainaye owebaboine ebibbairewo, ni kibaluma ino, ni baaba ni bakobera omusengwa waabwe byonabyona ebibbairewo.

32 Kale awo omusengwawe n'amweta, n'amukoba ati, 'Mukungu iwe omubbimubbi, nkusoniyaire eibbanja lyonalyona olw'okubba onegairiire.

18:21 18:21 Luk 17:3-4 † 18:22 18:22 Ooba, 77. 18:22 18:22 Nta 4:24

‡ 18:24 18:24 Etalanta emoiza, omupakasi yagikolereranga emyanka ooti ikumi na mitaanu. Kale etalanta 10,000, gyabbaire empiiya mpitiriri!

³³ Obbaire nga toyezya okukwatira omwinawo ekisa, nga nze ekinkukwatiire?’

³⁴ Atyo omusengwawe n’anyiiga ino, n’amukwatisya abaisirikale abakuumi b’amabbuusu bamugadye, era paka ng’amalire okusasula eibbanja lyonalyona.”

³⁵ OYesu n’amaliirirya ati, “OBbaabba aali omwigulu atyo yena weyalikola buli moiza kwinywe, singa buli muntu omu mwoyogwe tasoniya omwinaye.”

19

*OYesu ayegesya oku kwawukana omu bufumbo
(Mak 10:1-12)*

¹ Awo oYesu oweyamalire okutumula ebibono ebyo, n’azwa e Galiraaya n’ayaba n’abeegibe omu kitundu eky’e Buyudaaya, oku lubba ludi olw’omwiga oYoludaani.

² Era ekiyindi ky’abantu kinene ni kimusengererya, era n’alameya abalwaire ababbairamu.

³ Era eeyo abamo oku Bafalisaayo baabire egiri oYesu okumukema ni bamubuulya bati, “Amateeka gaikirirya omusaiza okubbinga omukaliwe olwa buli nsonga yonayona?”

⁴ Neye oYesu n’abairamu ati, “Timusomangaku eKi-wandiike ekikoba kiti okuzwera nakimo oku ntandiika oweyabbumbiire ekyalo, oKibbumba ‘yabbumbire omusaiza n’omukali.’

⁵ Era n’akoba ati, ‘Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n’omaaye n’abba n’omukaliwe, era ni basuuka muntu moiza?’

⁶ Olwo nga tibakaali bali babiri, neye nga bali muntu moiza. Kale oKibbumba ekiyagaitire aamo, omuntu takigaitululanga.”

⁷ Awo aBafalisaayo ni bamubuulya bati, “Kale lwaki oMusa yalagiire ati omusaiza awenge omukaliwe ekiwandiiko ekikakasa kiti abbingire omukaliwe, olwo kaisi ni baawukana?”

⁸ OYesu n’abairamu ati, “Olw’obukakanyali bw’emyoyo gy’abantu, oMusa kiyazwireku abaikirirye okubbinganga abakali baabwe. Neye okuzwera nakimo owebabbumbiire ekyalo, tikyabbaire kityo.

⁹ Era mbakobera nti buli abbinga omukaliwe okutoolaku ng’amubbingire lwa bulendi, kaisi n’aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw’obulendi.”

10 Awo abeegibe ni bamukoba bati, “Owekibba nga kiri kityo aakati w’omusaiza n’omukaliwe, ekikira kuta-fumbirwa.”

11 Neye oYesu n’abairamu ati, “Tibuli muntu nti aikirirya enjegyeya eyo, okutoolaku abo ibo oKibbumba abaabba ayezyesyerye.

12 Ekyo kityo olw’okubba waliwo ababba ooti balaawe, ibo nga bababyaire nga batyo. Kaisi ni wabbaawo ibo abandi abebalaawire-bulaawi. Era ni wabbaawo n’abandi ibo nga basalirewo ni babba bawuulu olw’okutaka kwe-weerayo nakimo mu kuweererya Kibbumba. Iye oyo ayezya okwikirirya ekyo ekikwata oku bufumbo, akiikirirye.”

OYesu awa abaana abatobato enkabi
(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Era wabbairerwo abantu abatwaire abaana abatobato egiri oYesu okubateekaku engalo abasabire enkabi. Neye abeegi ni babaloberya nga babakaawuukira.

14 Neye oYesu n’akoba ati, “Muleke abaana abatobato baize egyendi, timwabaloberya, olw’okubba abali ooti baabo, niibo ababba omu bwakabaka bw’omwigulu.”

15 Era oweyamalire okubateekaku engalo okubasabira enkabi, n’azwa omu kifo ekyo.

OYesu n’omusaiza omusuni
(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Lumo wabbairerwo omusaiza eyaabire egiri oYesu, n’amubuulya ati, “Musomesya, kintuki ekisa ekinteeekwa okukola, okusuna obwomi obutawaawo?”

17 Awo oYesu n’amwiramu ati, “Lwaki ombuulya ebikwata oku kintu ekisa? OKibbumba yenkani niye omusa. Kale owoobba ng’otaka okusuna obwomi, okwate ebiragirobye.”

18 Era omusaiza nago n’amubuulya ati, “Biragiroki?” Awo oYesu n’amwiramu ati, “Tiwaitanga muntu, tiwayendanga, tiwaibbanga, tiwasibiririyanga oku muntu,

19 oiteewo n’omaawo obawenge ekitiisya. Era otakenge omuntu omwinawo, ng’oweweetaka iwe onyere.”

20 Awo omusaiza nago n’akoba oYesu ati, “Ebyo byonabyona nabituukiriirye. Niki ekindi ekineetaaga okukola?”

21 OYesu n’amukoba ati, “Obanga otaka okubba atuukiriire, oyabe otunde ebibyo byonabyona, era empiiya egyazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu.”

22 Omusaiza nago oweyawuliire ebibono ebyo, n’ayaba nga muyungubali olw’okubba yabbaire n’ebyobusuni bingi.

23 Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Mbakobera amazima nti nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bw'omwigulu!

24 Era mbakobera nti kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

25 Abeegi owebawuliire ekyo, ni bawuninkirira ino, ni bamubuulya bati, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

26 OYesu n'abalingirira kaisi n'abakoba ati, "Ekyo abantu tibakyezya, neye oKibbumba iye ayezya byonabyona."

27 Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone iswe twalekere ebyaiswe byonabyona kaisi tutambu-
lenge na iwe. Olwo twalisuna niki?"

28 OYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti oMwana wa Muntu oweyalityama oku ntebeye ey'ekitiisya, ng'oKibbumba amalire okwiryamba buli kintu buyaaka, nywena abatambula na nze, mwalityama oku ntebe egy'obufugi eikumi na ibiri, ni musalira ebika eikumi na bibiri ebya Isirairi emisango.

29 Era buli muntu eyalekere ekisitokye ooba abagandabe, ooba abonyokobe ooba oiteeye ooba omaaye ooba abaanabe, ooba ebigonabye okulwange, yalisuna emirundi 100, ni bamuwa n'obwomi obutawaawo.

30 Neye bangi kwabo ab'ekitiisya omu kiseera kinu abalibba aba bulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

20

Abapakasi b'omu musiri gw'emizabbibbu

1 Awo oYesu ni yeeyongera okugerera abeegibe olugero ati, "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'omuntu onyere omusiri gw'emizabbibbu, eyabwine okunoonia abapakasi ab'okukola omu musirigwe.

2 Era oweyamalire okubasuna n'okwikirizagana nabo okusasula buli muntu edinaali moiza olunaku, n'abasindika okukola omu musirigwe ogw'emizabbibbu.

3 Era n'ayaba oku saawa ooti isatu omu katale, n'ayajiryayo abasaiza nga beemereire era nga mpaawo ekibakola.

4 Kale n'abakoba ati, 'Inywe nywena mwabe mukole omu musiri gwange ogw'emizabbibbu, era nabasasula kusani.'

5 Kale bona ni baaba era ni batandiika okukola. Era tete n'ayaba omu katale oku saawa ooti mukaaga, n'oku saawa

ooti mwenda, ng'ayajiryayo abapakasi era ng'abasindika okukola omu musirigwe.

⁶ Era n'oku saawa ooti ikumi na moiza n'ayaba omu katale, n'ayajiryayo abandi nga beemereire, n'ababuulya ati, 'Lwaki mwemereire aanu olunaku lwonawona nga mpaawo ekimukola?'

⁷ "Awo ibo ni bamwiramu bati, 'Ekyo kityo olw'okubba mpaawo atuwaire ekipakasi.' Kale iye n'abakoba ati, 'Kale nywena mwabe mukole omu musiri gwange ogw'emizabbibbu.' "

⁸ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Eigulo esaawa egyokwinukiramu owegyatuukire, onyere omusiri n'akoba onyampalawe ati, 'Oyete abapakasi, era obasasule empeera yaabwe, ng'otandiikira kwabo abasembereyo okwiza okukola, kaisi osembyeyo abasookere oku mulimo.'

⁹ Era badi abatandiikire okukola oku saawa eikumi na moiza buli muntu n'asuna edinaali moiza moiza.

¹⁰ Kale awo abasookere oku mulimo owebaabire okubasasula, ni basubira okusuna kineneku. Neye era bona ni basuna edinaali moiza moiza buli muntu.

¹¹ Era owebagisunire, ni batandiika okwezulugumira onyere omusiri,

¹² bati, 'Badi ibo abaizire oluzwanyuma batambire okumala esaawa moiza yonkani, kaisi dala n'obasasula kyenkanyi na iswe abatambire olunaku lwonawona, nga tukaanya n'eisana!'

¹³ "Neye onyere omusiri n'airamu omoiza kwibo ati, 'Munange, tindi kukubitya kubbikubbi. Aale nandi n'oikirirya okukolera edinaali moiza olunaku?'

¹⁴ Kale okwate empeerayo, era oyabe. Era kutaka kwange nze okusasula n'aizire oluzwanyuma yena kyenkanyi na iwe.

¹⁵ Olwo tindi w'eidembe okukolesya empriya gyange ng'owentaka? Ooba ogongera olw'okubba mpaire badi ababaire bankaiza kyenkanyi na inywe omwizire eira?' "

¹⁶ Awo oYesu n'amaliirirya ati, "Kale n'omu ngeri enanyere eyo ab'ekitiisya omu kiseera kinu balibba babulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Awo oYesu owebabaire ng'ayaba e Yerusaalemi n'abeegibe, n'airya abeegibe eikumi na babiri oku mbale, n'abakoba ati,

18 “Tuli kwaba e Yerusaalemi, era eeyo oMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe bamuweeyo eeri abakabona abakulu, n’abakugu omu by’aMateeka ga Musa. Era baaba okumusalira ogw’okufa,

19 kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya okumujerega, n’okumufaamuulira efaalu egiriku emirobo egisima, n’okumukomerera oku musalabba. Neye oluzwanyuma lw’enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira.”

*Okusaba kw’omukali omubyaire
(Mak 10:35-45)*

20 Awo oluzwanyuma lw’ekyo omuka Zebedaayo n’ayaba n’abataanebe ababiri egiri oYesu, n’akoma amazwi, n’amusaba amukwatire ekisa.

21 Awo oYesu n’amubuulya ati, “Niki ekyotaka?” Iye n’amwiramumu ati, “Osuubize oti abataane bange banu balityama nga bakuliraine ng’oli omu bwakabakabwo, omoiza oku lubbaalwo olw’engalo endiiro, kaisi ogondi oku lw’engooda nga bafugira aamo na iwe.”

22 Neye oYesu n’akoba abaganda abo ati, “Ekimusaba timukimaite. Mwezya okunywa oku kipimo kyokugada ekinjaba okunywa?” Ni bamwiramumu bati, “Twezya.”

23 OYesu n’abakoba ati, “Ekipimo kyange ekyokugada dala mwalikinywaku. Neye eky’okutyama nga mundiraine oku lubba lwange olw’engalo endiiro ooba engooda, tininze nsalawo, neye oBbaabba yaligigabira baabo abeyakitegekeire.”

24 Awo abeegi badi eikumi owebawuliire abaganda abo ekibasaba, ni banyiga olw’abaganda nago.

25 Kale oYesu n’abeeta bonabona aamo, kaisi n’abakoba ati, “Mumaite muti abafugi b’abo aBatali Bayudaaya bataka kubaweererya. Era abakungu baabwe abakulu bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye.

26 Neye mwinywe, tiniikyo owekiri n’okubba. Wazira mwinywe, buli ataka okubba omukulu, atekwa kubba muweererya w’abainaye.

27 Era buli ataka okubba omukulu wa bainaye, ali n’okubba muweererya w’abainaye.

28 Era n’oMwana wa Muntu, tiyaizire bamuweererye, neye kuweererya, era n’okuwaayo obwomibwe, ng’omugaito okununula abangi.”

*OYesu alamy aboofu ababiri
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)*

²⁹ Awo oYesu n'abeegibe owebabbairi nga bazwa e Yeriko, ekiyindi ky'abantu ekinene ni kibasengererya.

³⁰ Atyanu wabbairi aboofu babiri nga batyaime oku nzira. Owebawuliire bati oYesu abita, ni batandiika okutumula maaminkirira bati, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi, otukwatire ekisa!"

³¹ Awo abantu ni babakaawuukira nga babakoba basirike. Neye ibo ni beeyongera-bweyongeri kwaminkirira bati, "Musengwa, iwe oKurisito oMwizukulu wa kabaka oDawudi, otukwatire ekisa!"

³² Kale oYesu n'ayemerera n'ayeta aboofu abo, n'ababuulya ati, "Mutaka mbakolere niki?"

³³ Ibo ni bamwiramu bati, "Musengwa, otulamy'e amaiso gaiswe gabone."

³⁴ Era oYesu n'abakwatira ekisa, n'akwata oku maiso gaabwe. Amangu ago amaiso gaabwe ni galama, era ni beeyabira naye.

21

*OYesu bamwaniriza omu kitiisya eky'amaani
(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Yok 12:12-19)*

¹ Awo oYesu n'abeegibe owebabbairi batira okutuuka omu kibuga e Yerusalemi, era nga baigereire e Bbesufaage ekiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, oYesu n'atuma babiri oku beegibe,

² ng'abakoba ati, "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo, era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda ogubasibire ng'ali n'omwanawe. Mugi-teere era mugindeetere.

³ Owewabbaawo abakobaku, mwamwiramu muti oMusengwa niye agyetaaga, era amangu ago yabaikirirya ni mugireeta."

⁴ Ekyo kyabbairi kutuukirirya Musengwa iye oKib-bumba ekiyatumwire ng'abitira omu naabbi ekikoba kiti:

⁵ "Mukobere abantu b'e Sayuuni muti:

'Aale mubone, okabaka waanywe aiza egimuli.

Muwombeeki, era aiza ng'atyaime oku mpunda, ekikoba nti aiza ng'ali oku mpunda omutomuto.' "

⁶ Kale abeegi abo ababiri ni baaba, ni bakola ng'oYesu oweyabalagiire.

⁷ Era ni baleeta ompunda n'omwanawe, ni bagiteekaku ebizibaawo byabwe, era oYesu n'atyama oku mwana wa mpunda.

⁸ Era ekiziima ky'abantu ni kyala omu nzira ebizwalo byabwe, era abandi ni batema bikoola oku misaale, ni baala omu nzira.

⁹ Awo ebiyindi by'abantu ebyabbaire bimwekubbembeire, n'ebindi nga bimuzwaku e nyuma, ni baaba nga baaminkirira bati,

“Tuwuuje oKurisito oMwizukulu wa Dawudi!

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba!

Tumuwuje oMusengwa aali omwigulu!”

¹⁰ Awo oYesu oweyatuuire omu Yerusaalemi, abantu bonabona ni bawuninkirira. Era ni babuulya bati, “Naani oyo?”

¹¹ Ni babairamu bati, “Onu niiye oYesu, oNaabbi ow'e Naazaleesi eky'e Galiraaya.”

OYesu abbinga abatundira omu luuga lw'eYeekaalu

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Yok 2:13-22)

¹² Awo oYesu n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu, n'abbingamu abo bonabona ababbaire batundiramumu, era n'ababbaire baguliramumu ebintu. N'agangulyaga amamenza g'abawanyisya empiiya, n'ebityamo eby'ababbaire batundiramumu enjiwa.

¹³ Era n'abakoba ati, “Bakiwandiikire bati, ‘Enyumba yange yaabbanga nyumba ya kusabiramumu.’ Neye inywe mugisuucirye mpuku y'abanyagi omu beebisa.”

¹⁴ Awo oluzwanyuma aboofu n'abaleme bangi ni baaba egiri oYesu omu luuga lw'eYeekaalu, era n'abalama.

¹⁵ Neye abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa owebaboine ebyewunyo ebiyakolere, era ni bawulira abaana nga baaminkirira omu luuga lw'eYeekaalu, bati, “Tumuwuje oMwizukulu wa kabaka oDawudi,” ni banyiga.

¹⁶ Kale ni bakoba oYesu bati, “Owulira abaana abo ebibakoba?”

Awo oYesu n'abairamu ati, “Niikyo ekyo. Neye timusomangaku eKiwandiike ekikoba kiti,

‘Wayegeserye abaana abatobato n'ebibbuuta okukuwuuja kusani!’ ”

¹⁷ Awo n'abaleka era n'azwa omu kibuga e Yerusaalemi, n'ayaba n'abeegibe okugona e Bbesaniya.

OYesu alaama omusaale omutiini

(Mak 11:12-14,20-24)

18 Awo oku lunaku olwairireku, amakeezi oYesu n'abeegibe owebabbaire bakanga omu kibuga e Yerusaalemi, oYesu enzala n'emuluma.

19 Era awo n'alengera omusaale omutiini oku nzira. N'ayaba n'agutuukaku, neye nandi n'ayajiryaku kineneka kadi kimo okutoolaku ebikoola byonkani. Awo n'agukoba ati, "Toirangayo okuneneka emirembe gyonagyon!" Era amangu ago omutiini ni gutandiika okukala.

20 Era abeegi owebaboine ekyo, ni beewunya era ni babuulya bati, "Omusaale omutiini gukalire gutya amangu ago?"

21 Awo oYesu n'abairamu ati, "Mbakobera amazima nti singa mubba n'okwikirirya omu Kibbumba era nga timubuusabuusa, mwezya okukola ekinkolere oku mutiini ogwo. Era tiniikyo ekyo kyonkani, neye mwezya n'okukoba olusozi lunu muti, 'Weeingenge oyabe weemume omu nyanza,' era ni kituukirira.

22 Era singa mwabbanga n'okwikirirya, buli ekimwasa-banga oKibbumba mwakisunanga."

OYesu bamubuulya oku bwezyebwe

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Awo oYesu oweyakangire omu luuga lw'eYeekaalu, abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba egyali ng'ayegesya, ni bamubuulya bati, "Oli n'obwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?"

24 Neye oYesu n'abairamu ati, "Zena oleke mbabuulye ekibuulyo kimo. Era singa mwanjiramu, zena nabakobera egintoola obwezye okukola ebintu binu.

25 Naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba ooba bantu?"

Awo ni beegeyamu bati, "Singa tumwiramu tuti, Kibbumba niye eyamutumire, ayaba okutubuulya ati, 'Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiririiryemu?'

26 Neye singa tumwiramu tuti, abantu niibo abamutumire, tutya abantu olw'okubba bonabona baikirirya dala bati oYokaana yabbaire naabi."

27 Kale ni bairamu oYesu bati, "Titumaite."

Awo oYesu yena n'abakoba ati, "Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu."

Olugero lw'abaganda ababiri abaisuka

28 Awo oYesu n'akoba abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ati, "Neye museega mutya ku kinu? Wabbairewo omusaiza eyabbaire n'abataanebe babiri. Era

lumo n'akoba omukulu waaku ati, 'Mwana wange, olwanyanu oyabe okole omu musiri gw'emizabbibbu.'

²⁹ Neye iye n'amwiramumu ati, 'Tinaabe bbe.' Neye oluzwanyuma n'acuusa enseegaye, n'ayaba n'akola.

³⁰ Era oiteeye w'abaana abo n'akoba n'omutomuto waaku ekintu ekinyere ekyo. Oyo iye n'amwiramumu ati, 'Bbaabba oleke njabe.' Neye nandi n'ayaba okukola ekyamukobere."

³¹ Kale oYesu n'abuulya abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ati, "Naani oku baana abo ababiri eyakolere oitewaabwe ekiyatakire?" Ni bairamu bati, "Omukulu waaku."

Awo oYesu n'abakobera ekyategeeza ati, "Mbakobera amazima nti abasooloji ba musolo n'abamalaaya baaba okwingira omu obwakabaka bwa Kibbumba okukiraku inywe,

³² olw'okubba oYokaana oMubatizi yaizire egimuli, n'abalaga enzira entuuce, nandi ni mumwikiririryamu. Neye abasooloji ba musolo n'abamalaaya, ibo ni bamwikiririryamu. Era ekyo n'owemwakiboine, mwagaine okumwikiririryamu n'okwenenya ebikole byanywe ebibbibibi."

Olugero lw'abapangisya b'omusiri

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ OYesu ni yeeyongera ati, "Muwulire olugero olundi. Wabbairewo omuntu eyabaire n'ekigona, n'akomamu omusiri gw'emizabbibbu. N'agusitaku olukita, n'akuulamu ekikunyiro, n'ayombekamu omunaala nga kuliku n'akasiisira abakuumi omubalengerera. Olwo n'aguteekamu abapangisya, era n'azwawo n'ayaba omu lugendo.

³⁴ Awo ekiseera eky'amakungula owekyabaire kituukire, n'atuma abagalamabe eeri abapangisya, bamuweeku omugabogwe oku bineneka by'omusiri gw'emizabbibbu.

³⁵ Neye abapangisya ni bakwata abagalamabe, ni bakubba omoiza, ogondi ni bamwita, n'ogondi ni bamuka-suukirira amabbaale.

³⁶ Oluzwanyuma lw'ekyo n'abasindikira tete abagalama abandi bangi okukiraku abasookere. Era ni bababitya mu ngeri nanyere eyo.

³⁷ Awo oluzwanyuma lw'ebyo byonabyona n'abatumira omutaanewe ng'akoba ati, 'Omutaane wange bamuwa iye ekitiisya.'

38 Neye abapangisya owebaboine omutaane nago, ni beegeyamu bati, 'Onu niye omusika! Oleke tumwite, era tutwale ebyobusikabwe.'

39 Kale ni bamukwata, ni bamutoola omu musiri gw'emizabbibbu ogwo ni bamutwala ni bamwita."

40 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Kale awo onanyere omusiri ogwo oweyaliira, museega muti yalikola niki abapangisya abo?"

41 Ibo ni bamwiramumu bati, "Yaliita abasaiza ababbibabbi abo bundi, era n'omusiri ogwo n'agupangisya abandi ibo abamuwanga omugabogwe oku bineneka buli makungula."

42 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Timukisomangaku omu Biwandiike ekiti?

'Eibbaale abombeki eribagaine,
lisuukire niiryoy erikulu erisiba ensonda.
Ekyo oMusengwa niye eyakikolere,
ni tukibona, ni tukyewunya.' "

43 Era oYesu ni yeeyongera ati, "N'olwekyo mbakobera nti obwakabaka bwa Kibbumba balibabutoolaku inywe aBayudaaya, ni babugabira abantu abalikola ebikole ebisa.

[44 Era nabuli muntu agaana enjegesya yange ali ooti muntu agwa okwibbaale eeryo, n'avunikavunika, era ali ooti yooyo oguligwaku ni limususungula]."*

45 Awo abakabona abakulu n'aBafalisaayo owebawuliire olugero olwo, ni bategeera bati abbaire atumula ku niibo.

46 Kale ni bagezyaku okumukwata, neye ni batya ekiziima ky'abantu olw'okubba ibo abantu babbaire bamaite oYesu ng'onaabbi.

22

Olugero lw'embaga ey'obugole
(Luk 14:15-24)

1 Awo oYesu ni yeeyongera tete okutumula n'abeekubbemberi b'aBayudaaya ng'akolesya ngero, n'akoba ati,

2 "Obwakabaka bw'omwigulu tubufaananiaku n'okabaka eyategekeire omutaanewe embaga y'obugole.

3 Awo esaawa y'embaga oweyatuukire n'atuma abagamabe okukoba abagenibe abeete baabe oku mbaga. Neye abageni ni bagaana okwaba.

4 “Kale n’atuma abagalama abandi okubakoba bati, ‘Bamalire okutegeka embaga era n’okusala ente endaawo, n’ente egindi ensava n’okutegeka nabuli kimo. Kale mwize twabe oku mbaga.’

5 Neye abageni abeete kadi kubafaaku era n’abamo ni beeyabira mubyabwe. Era abandi ni beeyabira mu misiri gyabwe, n’abandi mu bisuubuuzi byabwe.

6 Era n’abasigairewo ni bakwata abagalamabe ni bababitya kubbikubbi, era ni babaita.”

7 OYesu ni yeeyongera ati, “Awo okabaka n’anyiiga, kale n’asindika abaisirikalebe, ni bajigirica abaiti abo, era ni booca ekibuga kyabwe.

8 Awo n’akoba abagalamabe abandi ati, ‘Embaga y’obugole bamalire okugitegeka neye abo abembaire njetere tibasaanira.

9 Kale mwabe omu mansanganzira g’enguudo gy’omu kibuga, era mwanirize ogumwajirya yenayena aize oku mbaga.’

10 Era abagalama abo ni baaba omu nguudo gy’omu kibuga, ni baaniriza bonabona abebaajiirye, abasa n’ababbibabbi, era ekisenge omwabbair embaga ni kiizula abageni.

11 “Neye okabaka oweyaingiire okubona abageni abaizire, n’abonamu omusaiza atazwaire ebizwalo ebisa ebiwoomera okuzwala oku mbaga y’obugole.

12 Kale okabaka n’amukoba ati, ‘Munange, oingiire otya munu nga tozwaire ebizwalo ebisa?’ Neye omusaiza oyo yabbair abula ekyokwiramu.

13 Awo okabaka n’akoba abaweereryabe ati, ‘Mumusibe engalo n’ebigere, era mumumume e nza omu ndikiirya, eeyo egibakungira n’okunjiya amaino olw’obulumu.’ ”

14 Era oYesu n’amaliirirya ati, “OKibbumba abantu bangi abaayeta okwingira omu bwakabakabwe, neye alondamu batono.”

Ebifa oku kuwa omusolo

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Oluzwanyuma lw’ebyo abamo oku Bafalisaayo ni baaba, ni bateesa oku ngeri egibakwatisyamu oYesu omu ntumulaye.

16 Awo ni bamutumira abamo oku beegi baabwe, n’abamo oku bawagiri ba kabaka oKerode, ni bamukoba bati, “Musomesya, tumaite tuti iwe oli w’amazima, era abantu obeegesya mazima g’ebyo oKibbumba ebyataka bakole.

Era tokolerera bantu kukusiima, olw'okubba bonabona obabitya mu ngeri moiza.

¹⁷ Kale atyanu, otukobere, oseega otya? Kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?"

¹⁸ Neye oYesu yabbaire amaite omutego gwabwe, kale n'abakoba ati, "Bananfunsi inywe, lwaki munkema?"

¹⁹ Mundeetere ondusu ogubasasula omusolo!"

Kale ni bamuletera ondusu,

²⁰ kaisi n'ababuulya ati, "Ekifaananyi n'amaliina ebiriku byani?"

²¹ Ni bamwiramu bati, "Bya Kaisaali." Awo n'abakoba ati, "Kale atyanu ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba."

²² Era owebawuliire ebyo, ni beewunya ino. Kale ni bamuleka, era ni baaba.

Ebifa oku kuzuukira

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Oku lunaku olunanyere olwo, abamo oku Basedukaayo, abakoba bati mpaawo kuzuukira, ni baaba egiri oYesu.

²⁴ Awo ni bamubuulya bati, "Musomesya, oMusa yatukobere ati singa omuntu owaafa nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa on-amwandu oyo, kaisi babyalire omufu nago abaana.

²⁵ Atyanu, wabbairewo abaganda musanvu abetwabbaire tumaite. Era asooka n'aleeta omukali neye n'afa nga tabyaireku omwana. Kale omugandawe n'afumbirwa on-amwandu oyo.

²⁶ Era ekintu ekinyere ekyo niikyo ekyatuukire n'oku wokubiri n'oku wokusatu, paka oku womusanvu.

²⁷ Oluzwanyuma, omukali yena n'afa.

²⁸ Atyanu olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani kwabo omusanvu ngoyo bonabona bamufumbiirweku?"

²⁹ Awo oYesu n'abairamu ati, "Mugota lw'okutamanya Biwandiike, era n'obwezye bwa Kibbumba.

³⁰ Kiri kiti abantu owebalizuukira, balibba ooti bamalaika omwigulu, nga tibakaali babba n'obufumbo.

³¹ Kaisi ebifa oku kuzuukira, timusomangaku oKibbumba ekiyakobere? Yakobere ati,

³² 'Ninze oKibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.' Iye Kibbumba w'abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa, neye tiwa bantu abasi-gala omu kufa."

33 Era ekiziima ky'abantu owekyawuliire ebyo, ni kyewunya enjegyaye.

Ekiragiro ekikira obukulu
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Awo aBafalisaayo owebawuliire bati oYesu akaisirye aBasedukaayo, ni bakumbaana okuteesa ekibamukoba.

35 Era omoiza kwibo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa, n'amubuulya ng'amukema ati,

36 "Musomesya, kiragiroke ekikira byonabyona obukulu omu Mateeka ga Musa?"

37 Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Otakenge oMusengwa iye oKibumbawo n'omwoyogwo gwonagwona, n'obwomibwo bwonabwona, n'ebiseegobyo byonabyona.

38 Ekyo niikyo ekiragiro ekisooka, era ekikira obukulu.

39 Kaisi ekyokubiri kifaanana n'ekyo, era kiti: 'Otakenge omuntu omwinawo, ng'owewetaka iwe onyere.'

40 Era oku biragiro ebyo ebibiri, aMateeka ga Musa gonagona n'eBiwandiike by'abanaabbi kubisinzirira."

OKurisito n'okabaka oDawudi
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Awo aBafalisaayo owebabbaire nga bakaali bakumbaine awo, oYesu n'ababuulya ati,

42 "Museega mutya oku Kurisito ogubasukireku amafuta? Mwizukulu waani?" Ibo ni bamwiramumu bati, "Mwizukulu wa kabaka oDawudi."

43 Awo oYesu niye okubabuulya ati, "Kale olwo lwaki oDawudi onyere, oweyabbaire ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, yamweterere Musengwawe? Kiri nti yakobere ati,

44 'OMusengwa iye oKibumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiri,

paka owenaligondya abalabebo

ni mbasuca mukonkolo gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.' "

45 Awo oYesu n'amaliriirya ati, "Kale obanga oDawudi onyere amweta Musengwawe, kaisi tete olwo oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?"

46 Era ni watabbaawo ayezya okumwiramumu kadi kibono. Era okuzwa olwo ni watabbaawo muntu ogondi eyagumire n'amubuulya ebibuulyo ebindi.

23

*Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka n'aBafalisaayo
(Mak 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)*

¹ Oluzwanyuma lw'ebyo oYesu n'atumula n'ekiziima ky'abantu aamo n'abeegibe,

² ati, "Abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo niibo abali n'obweze okuvuunula aMateeka ga Musa.

³ Kale byonabyona ebibabakobera mubikwate, era mubikole. Neye timusengereryanga ebikole byabwe, olw'okubba ebibeegesa abantu, tiniibyo ibo abanyere ebibakola.

⁴ Era batiika abantu amateeka amakakaali agatakwatika, neye nga ibo abanyere mpaawo kibakola okubbeera abantu okugakwata.

⁵ Era byonabyona ebibakola, bagenderera bantu kubabona. Kagira beesiba oku mpumi ooba oku ngalo obusawo bw'amadiba obugalami obukiraku obw'abandi omubbaamu enyiriri gy'eBiwandiike.* Era eganduula gyabwe nga igyo giriku amajwenjwe amanviriri.

⁶ Era bataka ebifo eby'ekitiisya oku mbaga, n'ebifo ebikiraku ekitiisya omu makumbaaniro.

⁷ Era bataka n'okubasugirya nga babawa ekitiisya omu butale, n'okubeeta bati, 'Musomesya.'

⁸ "Neye inywe timwikiriryanga abantu okubeeta bati, 'Musomesya,' olw'okubba oMusomesya waanywe ali moiza. Era inywe nywenanywena muli boluganda.

⁹ Era oku kyalo timubbanguku n'omuntu ogumuwa ekitiisya nga mumweta 'Itewaanywe,' olw'okubba oItewaanywe omu mwoyo ali moiza, era ali mwigulu.

¹⁰ Era tibabeetanga bati, 'Beegesi,' olw'okubba omwegesi waanywe ali moiza, era niye oKurisito ogubasukireku amafuta.

¹¹ Kale akira ekitiisya mwinywe, yaabanga muweererya w'abainaye.

¹² Ekyo kityo olw'okubba omuntu yenayena eyeegulumalya, balimwica. Neye nabuli iye oyo eyeewombeeka, balimugulumalya."

*OYesu azumirira aBafalisaayo n'abakugu omu
by'aMateeka
(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)*

* **23:5 23:5** Bazwalanga obusawo obwo kulaga bati banadiini ino okukiraku abantu abandi. **23:5 23:5** Kub 15:37-41 **23:5 23:5** Mat 6:1; Kub 15:38; Ama 6:8 **23:11 23:11** Mat 20:26-27; Mak 9:35; 10:43-44; Luk 22:26 **23:12 23:12** Luk 14:11; 18:14

13 Awo oYesu ni yeeyongera okukoba ati, “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba mukaisya abantu okwingira omu bwakabaka bw’omwigulu olw’enjegesya yaanywe ey’obubbeyi. Inywe abananyere omwegesya timwingira, era ni mukaisya n’abo abagezyaku okwingira. [

14 Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba munyaga ebintu byonabyona omu manyumba g’abanamwandu. Era musaba oKibbumba omu bibono ebingi olw’okweraga. N’olwekyo balibawa ekibonerezo ekikiraku obunene].

15 “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba mutambula nabuli wantu okucusaku omuntu kadi moiza okubba musengereri waanywe. Era owemumala okumucuusa era ni mumuleetera okugada eino omu geyeena okukubbisya emirundi mibiri.

16 “Wobe! Ala nga mulabire inywe abali ooti beekubbemberi aboofu! Mwegesya muti, ‘Nabuli alayira ng’akolesya eYeekaalu okukakasa ekirayiro, tabba n’omusango owaatatuukirirya ekyasuubizire. Neye nabuli alayira ng’akolesya ezaabbu omu Yeekaalu okukakasa ekirayiro, atekwa okutuukirirya ekyasuubizire.’

17 Inywe abasirusiru, era abali ooti bantu aboofu! Ekikira obukulu niikyo ekiriina, zaabbu, ooba Yeekaalu esuuca ezaabbu okubba ntukulye?

18 Era mwegesya muti, ‘Nabuli alayira ng’akolesya ekyoto okukakasa ekirayiro, tabba n’omusango owaatatuukirirya ekyasuubizire. Neye nabuli alayira ng’akolesya ekirabo ekiri oku kyoto okukakasa ekirayiro, atekwa okutuukirirya ekyasuubizire.’

19 “Inywe abali ooti bantu aboofu, ekikiraku obukulu niikyo ekiriina, Kirabo, ooba kyoto ekisuuca ekirabo okubba ekitukulye?

20 Kale atyanu oyo alayira ng’akolesya ekyoto okukakasa ekirayiro, era abba alayiire ng’akolesya n’ebirabo byonabyona ebikiriku.

21 Era iye oyo alayira ng’akolesya eYeekaalu okukakasa ekirayiro, abba alayiire n’oKibbumba aabbaamu.

22 Era iye oyo alayira ng’akolesya eigulu okukakasa ekirayiro, era abba alayiire ng’akolesya ntebe ya Kibbumba, n’oKibbumba agityamaku.

23 “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba muwa ekimo eky’eikumi n’oku birime ebisembayo obutyai ebimukolesya okuwoomesya ebyokulya. Neye muleka okutuukirirya ebintu ebikira obukulu omu mateeka ng’obwenkanya, n’ekisa, n’obwesigwa. Mwankubbaire nga muwa ekimo ky’eikumi, neye nga timulagajalira ebintu ebindi bidi ebikiraku obukulu.

24 Inywe abali ooti beekubbenberi aboofu, mwegen-dereza ino okukola ebintu ebitali bikulu omu Mateeka, neye ni mulagajalira ebintu ebikulu kaisi nandi mukitegeera.

25 “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba muli ooti bantu abafaayo kunaabyaku ebikopo n’amatiba ku ngulu kwonkani, neye ng’omu ntooma mugagi. Nti inywe mukola ebintu, abantu ni baseega bati muli batuukirirye, aate ng’emyoyo gyanywe g-izwire buluvu na inywe okwetakiryanga nywenkani ebisa.

26 Bafalisaayo inywe, aboofu omu myoyo, musooke mucuuke muzwe omu biseego byanywe ebibbibbi kaisi ebimukola n’ebimukoba bibbe bisa.

27 “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba muli ooti magombe agebasiigireku erangi enjeru. Era gaboneka nga gatukula oku ngulu, neye ng’omu ntooma gaizwire magumba g’abafu, n’obuvundi.

28 Kale n’omu ngeri enanyere eyo na inywe, muboneka ooti bantu abakola ebintu ebyobutuukirirye, neye ng’omu myoyo gyanywe mwizwire bunanfunsi n’ebiseego ebib-bibibi.”

Ekibonerezo kya bananfunsi

(Luk 11:47-51)

29 Awo oYesu ni yeeyongera okulabula abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo ati, “Wobe! Ala abakugu omu by’aMateeka ga Musa n’aBafalisaayo, nga mulabire! Bananfunsi inywe! Ekyo kityo olw’okubba mutandaza amagombe g’abanaabbi abazeiza baanywe abebaitire, era ni mujolija n’amagombe g’abatuukirirye.

30 Era ni mukoba muti, ‘Singa twabbairewo omu biseera by’abazeiza baiswe, nga titwemigiire omu kwita abanaabbi.’

31 Kale omu ngeri eyo inywe abananyere ni muwa obukakafu muti muli baizukulu ba badi abaitire abanaabbi era muli ooti niibo.

³² Kale aale nywena mwabe omumaiso mumalirirye ekikole ekibbikibbi ekyo abazeiza baanywe ekibatandiikire.

³³ “Inywe omuli ooti mpiri! Era omuli abakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Mwalibunuka mutya okubasalira omusango gw’okubasindika omu geyeena?”

³⁴ Kale dala nabatumira abanaabbi n’abasaiza abalabuki era n’abakugu omu by’aMateeka ga Musa. Neye abamo kwibo mwalibaita, era n’abandi ni mubakomerera oku misaalaba, n’abandi ni mubafaamuulira omu makumbaaniro gaanywe era n’abandi ni mubagudya mu buli kibuga.

³⁵ Kagira omusango gw’okwita abantu bonabona abatuukirirye oku kyallo gwalibba ku niinywe. Niye owekyalibba, okuzwera oku mutuukirirye Abberi, okutuuka oku Zakaliya omwana wa Bbalakiya, ogubaitiire aakati w’ekyoto n’ekifo ekitukulye omu Yeekaalu.

³⁶ Mbakobera amazima nti, omusango gw’okwita abantu bonabona abatuukirirye gwalibba ku bantu b’omulembe gunu.”

OYesu akunga olwa Yerusaalemi

(Luk 13:34-35)

³⁷ Awo oYesu n’akunga oku lw’abantu b’e Yerusaalemi ati, “Inywe abantu b’e Yerusaalemi, inywe omwita abanaabbi, era ni mwita n’abantu oKibbumba abatumira nga mubakubba n’amabbaale! Emirundi mimeka egintakire okusooloja abaanabo ooti nkoko owaamaamira obumiy-obwe omu biyayabye, neye nga timwikirirya?”

³⁸ Aale atyanu mwaba okubona ng’ekibuga kyanywe kisigaliire awo ooti kinameje.

³⁹ Ekyo kityo olw’okubba mbakobera nti timwalimbonaku tete paka owemwalikoba muti, ‘W’enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.’ ”

24

OYesu atumula oku kujigirika kw’eYeekaalu

(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Awo oYesu oweyabbaire asimbukire ng’atambula okuzwa omu luuga lw’eYeekaalu, abeegibe ni baigerera e gyalu okumulagisya enyombeka y’amanyumba g’eYeekaalu.

² Neye iye n’abakoba ati, “Mubona amanyumba ago gonagona? Mbakobera amazima nti mpaawo eibbaale kadi limo aanu eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo.”

Ebigosi n'okubayiigaania
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Awo oluzwanyuma oYesu oweyabbaire ng'atyaime oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni ng'ali eeyo yenkani n'abeegibe, ni baigerera e gyalali ni bamubuulya bati, "Otukobere ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati kiseerakyo ekyokwira, era enkomerero y'ekyalo etuukire?"

⁴ Iye oYesu n'abairamu ati, "Mwekuume tiwaabbaawo abagotesyagotesya.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba bangi baliiza nga beeyeta Kurisito ogubasukireku amafuta, era baligotesyagotesya bangi.

⁶ Era mwaliwulira entalo aanu n'aadi, neye timutyanga. Ebyo biteekwa okubbaawo, neye era enkomerero yalibba ekaali okutuuka.

⁷ Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi. Walibbaawo amanzala n'omusisi ng'atengeetya ekyalo omu bitundu bingi.

⁸ Neye ebyo byonabyona owebyalibbaawo olwo okugada kwalibba nga kutandiika-butandiiki."

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubakobera ati, "Abalabe baanywe balibakwata, ni babawaayo eeri ab'obwezye okubagadya era n'okubaita. Abantu bonabona balibacaawa olw'eriina lyange.

¹⁰ Omu kiseera ekyo bangi balizwa omu kwikirirya, era baliryanganamu enkwe era balicaawangana.

¹¹ Era abanaabbi ab'obubbeyi bangi baliboneka, era baligotesyagotesya bangi ni bazwa oku Kibbumba.

¹² Era olw'okubba ebikole ebibbibibi byalyeyongera obungi omu bantu, bangi balirekeraawo okutaka abanaabwe.

¹³ Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

¹⁴ Era aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bw'omwigulu, baligalaabba eeri amawanga gonagona, olwo abantu bonabona ni bamanya amazima anambula kyokwekwatisya, kaisi awo enkomerero n'etuuka."

Ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ Awo oYesu ni yeeyongera okutumula n'abeegibe ati, "Kale mwalibona ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya onaabbi oDanieri ekiyatumwireku nga bakiteekere omu kifo ekitukulye." Oyo asoma binu amanye amakulu.

16 “Abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi.

17 Kaisi eyalibba e ngulu oku nyumbaye owaikanga ansi, taingiranga omu nyumba ati atolemu ekiyatwala.
18 Era eyalibba omu musiri, takanganga e ika okusyoma ekizwalokye ekindi.

19 Abalibba ebida n’abalibba bayonkesya omu naku egyo, nga baligada ino!

20 Aale mwegairire oKibbumba, ebyo tibyabbaawo omu biseera bya ikendi n’obuwolondoki obwa bbalaafu ooba oku Saabbaato.

21 Mbakobeire ekyo olw’okubba omu naku egyo, walibbaawo okugada kunene, nga kukira okundi kwonakwona okwabbairekuuwo, okuzwera nakimo omu kubbumba ekyalo paka atyanu. Era tiwalibbaawo tete okugada okundi okwagaagana awo.

22 Era singa oKibbumba tiyakendeiryeku-bukendeeri enaku egyo egy’okugada, tiwankulamirewo omuntu kadi moiza. Neye olw’abalondemube, enaku egyo yagikendeiryeku.

23 “Omu biseera ebyo, omuntu owabakobanga ati, ‘Aale mubone oKurisito ogubasukireku amafuta ali aanu,’ ooba ati, ‘Ngodi,’ timukiikiriryanga.

24 Ekyo kityo olw’okubba aBakurisito ab’obubbeyi, era n’abanaabbi ab’obubbeyi baliboneka. Era balikola obumanyiciryo obw’ebyewunyo n’ebyamagero eby’amaani nga bagenderera kugotesya n’abalondemu ba Kibbumba owekibba kyezeka.

25 Aale muwulire, mbakobeire nga bukaali.

26 “Kale omuntu yenayena owabakobanga ati, ‘OKurisito omulonde ali omwidungu,’ timwabangayo; ooba ati, ‘Ali omu kisenge,’ timwikiriryanga.

27 Ekyo kityo olw’okubba, ng’okumesya kwa ikendi owekumeserya e buzwaisana ni kumoleka n’oku bugwaisana, n’okwira kw’oMwana wa Muntu kutyo niiye owekwalibba.

28 “Era okwirakwe kwalimanyikana eeri nabuli muntu ng’owebakoba bati, ‘Iwo awo awabba omusaaye, niiwo ensega e gigikumbaanira.’ ”

*Okwira kw’oMwana wa Muntu
(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)*

29 Awo ni yeeyongerera ati, “Omu naku egyo, ng’ekiseera ekyokugada kyankuwa,
‘Eisana lyaliirugaza, n’omweri gwalirekeraawo okwaka;

n'enkota gyalyanuka e ngulu ni gigwa,
era n'amaani agali angulu omwibbanga baligatengeetya.' "

³⁰ Era oYesu n'akoba ati, "Omu kiseera ekyo akamanyi-ciryo akalaga kati oMwana wa Muntu aira kaliboneka angulu omwibbanga, kaisi olwo abantu bonabona ab'oku kyalo balikuukulya. Era balibona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu, ng'ali n'obwezye, n'ekitiisya eky'amaani.

³¹ Era oMwana wa Muntu yalituma abamalaikabe n'amakondeere agavuga eino, era balikumbaania abantube abalondemu, okuzwa mu buli kansonda konakona ak'ekyalo kyonakyona."

Ekitwega oku musaale omutiini
(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² Tete oYesu ni yeeyongera okukobera abeegibe ati, "Aale mubonere oku musaale omutiini mwege. Ebikoola byagwo owebikunkumuka biwaaku, n'obusaga ni busebuka, nga mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

³³ N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo byonabyona ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanyanga muti enkomerero eigereire.

³⁴ Era mbakobera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

³⁵ Eígulu n'ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyalwaawo kadi naire."

Mpaawo amaite olunaku kadi saawa
(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ Era oYesu ni yeeyongera okubakobera ati, "Neye mpaawo amaite olunaku olunyere kadi saawa, ebyo owebyaligwerawo, waire abamalaika omwigulu, naabba oMwana,* okutoolaku oBbaabba yenkani niye amaite.

³⁷ "Era kityo nakimo ng'owekeyabbaire oku mulembe gwa Nuwa, era niye owekyalibba n'omu kwira kw'oMwana wa Muntu.

³⁸ Ekyo kityo olw'okubba amataba owegabbaire nga gakaali okubbaawo, abantu babbaire nga balya era nga banywa, era nga bafumbirwa, paka oku lunaku oNuwa oluyaingiriire omu lyato.

24:29 24:29 Isa 13:10; 34:4; Zek 32:7; Yow 2:10,31; 3:15; Kub 6:12-13 **24:30**

24:30 Dan 7:13; Kub 1:7 * **24:36 24:36** Naabba oMwana, eBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebyo. **24:37 24:37** Nta 6:5-8

39 Era babbaire tibamaite ekyaba okubbaawo paka amataba owegaizire ni gabasaanyawo bonabona. Era kyalibbeera nakimo kityo oku lunaku oMwana wa Muntu oluyaliiriraku.

40 “Owewalibbaawo abasaiza babiri abalibba omu musiri, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

41 Era owewalibbaawo abakali ababiri abalibba nga basya oku mengo, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

42 “Kale mubbe bulindaala olw’okubba timumaite olunaku oMusengwa waanywe oluyaliirira.

43 Aale mumanye kinu muti singa onyere enyumba amanya ekiseera eky’obwire omwibbi ekiyaiziramu, abba bulindaala, nandi n’aleka enyumbaye ni bagivuna era ni bagingiramu.

44 Kale atyanu nywena muteekwa okubanga beetegeki, olw’okubba oMwana wa Muntu yaliizira omu kiseera ekimutamusuubiriramu.”

*Abaweererya abeetegekera omusengwa waabwe
(Luk 12:41-48)*

45 Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Ndi kutumula ku muntu omwesigwa era iye oyo eyegendereza, iye omusengwawe ogwateekawo okulabirira abaweererya abainaye, n’okubawa omugabo gwabwe ogw’ebyokulya omu kiseera ekituuce.

46 Era kyalibba kisa eeri omuweererya oyo, iye omusengwawe oweyaliira kaisi n’amwajirya ng’akola ekyo ekiya-mulagiire.

47 Era mbakobera amazima nti ebintu byonabyona ebya musengwawe oyo balibikwatisya omuweererya oyo oku-birabirira.”

48 Kale awo n’amaliirirya ati, “Neye singa omuweererya oyo abba muweererya omubbimubbi n’akoba omu mwoyogwe ati, ‘Omusengwa wange tiyatire naira,’

49 n’atandiika okukubba abaweererya abainaye, era n’okulya n’okunywera aamo n’abateemeere.

50 Kale omusengwa w’omuweererya oyo abba yaliirira oku lunaku olwatamukuumiriireku, n’omu saawa egyatamaite.

51 Awo omusengwa w’omuweererya oyo yalimubonereza ino era yalimusindika aamo n’abananfunsi eeyo e walibba okukunga n’okunjiya amaino.”

25

Olugero olw'abaala eikumi abaguna

¹ Awo oYesu ni yeeyongera okugerera abeegibe ati, “Ekiseera ekyo oMwana wa Muntu ekiyaliiriramu, obwakabaka bw'omwigulu bwalifaananaku n'abaala eikumi abaguna, abakwaite amataala gaabwe, ni baaba okwaniriza omugole omusaiza.

² Era oku baala abo, abataanu babbaire basirusiru, kaisi abataanu nga ibo balabukirabuki.

³ Badi ibo abasirusiru baabire n'amataala gaabwe, neye nandi ni baaba n'amafuta ag'okwongerangamu.

⁴ Neye ibo abalabukirabuki baabire n'amataala gaabwe era n'amacupa g'amafuta ag'okwongerangamu.

⁵ Kale awo omugole oweyalwirewo okwiza, bonabona endoolo ni gibakwata era ni bagona.

⁶ “Neye omu kiire aakati, ni wabbaawo eyaaminkiriire ati, ‘Aale omugole ngonu atuukire, muwuluke mumwanirize.’

⁷ Kale awo abaala bonabona eikumi ni balamuka, ni bakwania amataala gaabwe gaake kusani.

⁸ Kaisi badi abasirusiru ni bakoba badi abalabukirabuki bati, ‘Amataala gaiswe gakaliire era gatira kulikira, kale mutuweeku amafuta.’

⁹ Neye ibo badi abalabukirabuki ni bairamu bati, ‘Amafuta matono tigatumale iswe na inywe. Wazira, mwabe e gibagatunda, mugule agaanywe.’

¹⁰ “Neye abaala nago abasirusiru owebabbaire nga baabire okugula amafuta, omugole nago n'atuuka. Awo abaala abo ababbaire beetegekere ni baingirira aamo n'omugole omu nyumba omu babbaire bategekeire em-baga, era abaweererya ni baigalawo olwigi.

¹¹ “Kale awo oluzwanyuma, abaala badi abasirusiru bona ni batuuka ni bakoba bati, ‘Musengwa, Musengwa, otwigulirewo olwigi.’

¹² Neye iye n'abairamu ati, ‘Mbakohera amazima nti inywe timbamaite.’ ”

¹³ Awo oYesu n'amaliriirya ati, “N'olwekyo mubenge bulindaala, olw'okubba timumaite olunaku waire saawa oMwana wa Muntu ekiyaliiriramu.”

Olugero lw'abagalama abasatu

(Luk 19:11-27)

¹⁴ Awo oYesu n'abagerera olugero olundi ati, “Era omu kiseera oMwana wa Muntu ekiyaliiriramu, obwakabaka

bw'omwigulu bwalifaananaku n'omuntu omukulu eyabaire ayaba omu lugendo, n'ayeta abagalamabe, kaisi n'abakwatisya ebintubye okubirabirira.

¹⁵ Kale awo n'awa nabuli moiza obungi obwayezya okulabirira, era eyasookere n'amuwa empiiya etalanta itaanu, n'owokubiri n'amuwa etalanta ibiri, n'ogondi etalanta moiza, awo n'ayaba omu lugendolwe.

¹⁶ Amangu ago, oodi oguyawaire etalanta eitaanu, n'ayaba n'agisuubuulamu, n'asunamu amagoba etalanta egindi itaanu.

¹⁷ N'oodi oguyawaire etalanta eibiri yena n'agisuubuulamu, era n'asunamu amagoba etalanta egindi ibiri.

¹⁸ Neye oodi oguyawaire etalanta emoiza, n'ayaba, n'akuula ekiina omwitakali, n'abisamu etalanta ya musengwawe.

¹⁹ "Oluzwanyuma lw'ekiseera ekiwanvu, omusengwa w'abagalama abo yairire, era n'ataka okutegeera ebifa oku talanta egiyabawaire.

²⁰ Atyanu omugalama oguyawaire etalanta eitaanu, n'aleeta egindi itaanu, n'amukoba ati, 'Musengwa, wandekeire etalanta itaanu, ngonu nasuniremu amagoba g'etalanta egindi itaanu.'

²¹ Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa era omwesigwa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu bintu ebitono, njaba okukuwa obwezye oku bintu bingi. Era oingire ojaagaanire aamo n'omusengwawo.'

²² N'omugalama oguyawaire etalanta eibiri, n'aleeta etalanta egindi ibiri, n'amukoba ati, 'Musengwa, wandekeire etalanta ibiri, ngonu nasuniremu amagoba g'etalanta egindi ibiri.'

²³ "Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa era omwesigwa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu bintu ebitono, njaba okukuwa obwezye oku bintu bingi. Era oingire ojaagaanire aamo n'omusengwawo.'

²⁴ "Awo omugalama oguyawaire etalanta emoiza n'aiza, iye n'amukoba ati, 'Musengwa, namaite nti oli muntu mugosi, era oli ooti mulimi akungula ebinandi n'akoma era akesa ebinandi n'asiga.

²⁵ Kale natiire era ni njaba ni nkuula ekiina omwitakali ni mbisamu etalantayo, era ngenyu.'

²⁶ Neye omusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe omugalama akola ebibbibbi era omugayaali! Kale ekitegeza nti

wamaite nga ndi ooti mulimi akungula ebinandi n'akoma era akesa ebinandi n'asiga?

27 Aale kale lwaki empiiya gyange tiwagikoopere abasuubuuzi, kaisi nze nga njirire ni ngisyomayo nga kuliku n'amagoba? "

28 OYesu n'amaliriirya ati, "Omusengwa waabwe n'alagira ati, 'Mumutooleku etalanta eyo egyali nayo, mugiwe oodi aali n'etalanta gidi eikumi.

29 Ekyo kityo olw'okubba nabuli aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, era n'abba nabyo bingi ino. Neye oyo abula, balimutoolaku n'akatyayi kadi akebalibba bamuwaire.

30 Era omugalama oyo abula ekyagasa, balimubbingira e nza omu ndikiirya, eeyo e giyalikungira n'okunjiya amaino.' "

Okulamula emisango okwenkomerero

31 Awo oYesu n'abakobera ati, "OMwana wa Muntu omu kitiisyakye oweyaliira era ng'ali n'abamalaikabe bonabona, yalityama omu ntebeye ey'ekitiisya.

32 Era abantu bonabona ni bakumbaanira omumaisoge, kaisi n'abaabulamu ooti muliisya ayabulamu entaama omu mbuli.

33 Entaama n'agiteeka oku lubbaalwe olw'engalo endiiro, kaisi embuli n'agiteeka oku lubba lw'engalo engooda.

34 "Awo oKabaka ng'atyaimo oku ntebeye nago, yalikoba abo abalibba oku lubba lw'engalo endiiro ati, 'Inywe oBbaabba abeyawaire enkabi, mwize mubbe omu bwakabaka obwebabategekeire okuzwa owebabbumbiire ekyalo.

35 Ekyo kityo olw'okubba enzala oweyabbaire enduma mwampaire ekyokulya, n'enyonta oweyabbaire enduma, mwampaire ekyokunywa, n'owenabbaire omugeni mwanjanirizire.

36 Era owenabbaire ndamba ekyokuzwala, mwakimpaire. Owenabbaire omulwaire mwanjanjabire era owenabbaire omu mabbuusu, mwaizire okumbona.'

37 "Awo abantu abo abatuukirirye balimwiramumu bati, 'Musengwa, twakuboine di ng'enzala ekuluma ni tukuwa ekyokulya, ooba ng'enyonta ekuluma ni tukuwa ekyokunywa?

38 Era wabbaire di omugeni, ni tukwaniriza, ooba wabbaire di ng'odamba ekyokuzwala ni tukikuwa?

39 Era twakuboine di ng'oli mulwaire ni tukujanjabya, ooba ng'oli omu mabbuusu ni twiza okukubona?'

40 “OKabaka nago yalibairamu ati, ‘Mbakobera amazima nti nabuli ekimwakoleire omoiza oku baganda bange abo abebanyooma, mwakikoleire ninze.’

41 “Awo yalikoba abo abalibba oku lubbaalwe olw’engalo engooda ati, ‘Muzwe e gyendi inywe oKibbumba abeyalaamire. Era mwabe omu musyo ogutalikira, eira ogubategekeire oSitaani n’abamalaikabe.

42 Ekyo kityo olw’okubba enzala oweyabbaire enduma, timwampaire ekyokulya. Era enyonta oweyabbaire enduma, timwampaire ekyokunywa.

43 Owenabbaire omugeni, timwanjanirizire. Era owenabbaire ndamba ekyokuzwala, timwampaire ekyokuzwala. Era owenabbaire omulwaire timwanjanjabire, era owenabbaire omu mabbuus, timwannambwire.’

44 “Awo bona balimbuulya bati, ‘Musengwa, twakuboine di ng’enzala ekuluma, ooba ng’enyonta ekuluma, ooba ng’oli mugeni, ooba ng’odamba ekyokuzwala, ooba ng’oli mulwaire, ooba ng’oli omu mabbuus, nandi ni tukubbeera?’

45 Awo oKabaka yalibairamu ati, ‘Mbakobera amazima, buli owemwagaine okubbeera omoiza kwabo abebanyooma, mwabbanga mugaine kubbeera ninze.’

46 “Kale abo balibasindika oku kibonerezo ekitawaawo. Neye abatuukirirye balyaba mu bwomi obutawaawo.”

26

Olukwe olw’okwita oYesu

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Yok 11:45-53)

1 Awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo byonabyona, n’akoba abeegibe ati,

2 “Mumaite muti wabulayo enaku ibiri oMukolo ogw’oKutambukirya gutuuke, era omu kiseera ekyo oMwana wa Muntu baaba okumuwaayo bamukomerere oku musalabba.”

3 Awo abakabona abakulu, n’abantu abakulu omwigwanga ni bakiika e wa kabona akira obukulu oKayaafa.

4 Era eeyo ni basala olukwe okukwata oYesu omu mbiso era bamwite.

5 Neye ni bakoba bati, “Tuleke okumukwata omu naku gy’omukolo, demba abantu beediima.”

OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya

(Mak 14:3-9; Yok 12:1-8)

6 Awo oYesu oweyabbaire e Bbesaniya omu nyumba ya Simooni eyabbaireku omugenge,

⁷ ni wabbaawo omukali eyaabireyo n'ecupa erimu amafuta ag'akaloosa, era ag'ebbeeyi eino, n'agasuka oku mutwe gwa Yesu oweyabbaire atyaima ng'alya.

⁸ Neye abeegi owebaboine ekyo, ni banyiiiga, ni beebuulya bati, "Lwaki amafuta ago bagabebenyeserye?"

⁹ Babbaire bayezya okugatunda ni g'azwamu empiiya nyingi, ni bagigabira abadoobi."

¹⁰ Awo oYesu oweyategeire ekibakoba, n'abakoba ati, "Omukali onu lwaki mumuleyerya? Ekintu ekyankoleire kisa.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene.

¹² Asukire amafuta ag'akaloosa oku mubiri gwange ng'agukwanirya nakimo olwa kuguliika.

¹³ Era mbakobera amazima nti, wonawona aMawuliro aMasa ago agankwataku e gibagalaabbanga okumalaku ekyalo, na kinu omukali onu ekyakolere, bakitumulangaku ni bamwebukirya."

OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Awo omoiza oku beegi eikumi na babiri ogubeetanga oYuda Isikalyoti, n'ayaba e giri abakabona abakulu,

¹⁵ n'ababuulya ati, "Singa owenababbeera ni mukwata omusaiza oyo mwampa imeka?" Kale awo ni bamuwa amandusu g'efeeza 30.

¹⁶ Era okuzwa olwo oYuda n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu.

OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo

(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13,21-23; Yok 13:21-30)

¹⁷ Oku lunaku olusooka olwa Mukolo ogw'eMigaati eG-ibulamu eKizumbulukuca, abeegi baabire e giri oYesu, ni bamubuulya bati, "Otaka tukutegekere yaina e gitwaliira oMukolo ogw'oKutambukirya?"

¹⁸ OYesu n'abakoba ati, "Mwabe omu kibuga e wa musaiza oodi ogumumaite, mumukobe muti oMusomesya akobere ati, 'Ekiseera kyange ekiraagaane kiigereire, kale nze n'abeegi bange e wuwo niiyo e gitwaliira oMukolo ogw'oKutambukirya.' "

¹⁹ Kale abeegi ni bakola ng'oYesu oweyabalagiire, ni baaba ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukirya.

²⁰ Awo obwire owebwairugaire, oYesu n'abeegibe eikumi na babiri ni batyama okulya.

21 Era owebabbaire balya, oYesu n'abakoba ati, "Mbakohera amazima nti omoiza kwinywe ayaba okundyamu olukwe."

22 Cooka awo abeegi ni beekondamira ino, era moiza moiza, ng'abuulya oYesu ati, "Musengwa, olwo ninze?"

23 OYesu n'abairamu ati, "Oyo akozya na nze omu kibya, niye eyandyamu olukwe."

24 Dala oMwana wa Muntu baaba okumwita, ng'eBiwandiike owebimutumulaku. Neye wobe! Omuntu oyo eyalyamu oMwana wa Muntu olukwe, ng'alabire! Kyandimubbeereire kisa singa tibamubyaire!"

25 Awo oYuda eyaliremu oYesu olukwe, n'akoba ati, "Musomesya, olwo ninze?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'owookobere."

Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)

26 Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga balya, oYesu n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu n'abawa, n'abakoba ati, "Mutoole mulye, gunu niigwo omubiri gwange."

27 Era oluzwanyuma n'akwata ekikopo ky'enviinyo, ni yeebalya oKibbumba n'abawa, n'abakoba ati, "Munywe kunu nywenanywena."

28 Ekyo kityo olw'okubba gunu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka oku lw'abangi, era ogukakasa endagaano* eya Kibbumba egyali kukola n'abantube okubasoniya ebikole byabwe ebibbibbi.

29 Neye mbakoba nti okuzwa atyanu tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa ky'emizabbibbu, paka owenalikinywa na inywe omu ngeri empyaka, omu bwakabaka bwa Bbaabba."

30 Awo owebamalire okwemba olwembo olw'okuwuuja oKibbumba, ni bawuluka ni baaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Yok 13:36-38)

31 Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Omu kiire kinu nywenanywena mwairuka ni mundekawo, olw'okubba bakiwandiikire bati:

'Naliita omuliisya,

era entaama egy'omu kiraalo ni gisalaanika.'

32 "Neye owebalimala okunzuukiza, nalibasooka okwaba e Galiraaya."

26:23 26:23 Zab 41:9 * 26:28 26:28 EBiwandiike ebimo eby'eira bikoba Ndagaano eMpyaka. 26:28 26:28 Kuz 24:8; Yer 31:31-34 26:31 26:31 Zak 13:7 26:32 26:32 Mat 28:16

33 Awo oPeetero n'amukakasa ati, "Abandi bonabona n'owebairuka ni bakulekawo olw'ebyakubbaaku, nze tinakulekewo."

34 OYesu n'amwiramamu ati, "Nkukobera amazima nti omu kiire ekinanyere kinu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga wankuneegaanira emirundi misatu."

35 Neye oPeetero n'amukakasira nakimo ati, "N'owebaabba nga bateekwa kunjitira aamo na iwe, tinakwegaane." Era n'abeegi abandi bonabona ni bakoba kinanyere ekyo.

OYesu omu Gesusemani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Awo oYesu n'abeegibe ni baaba omu kifo ekibeeta oGesusemani. Owebatuukire eeyo oYesu n'abakoba ati, "Mutyame aanu, nga nze njaba aadi neegairire oKibbumba."

37 N'ayaba n'oPeetero n'abataane ba Zebedaayo ababiri, era awo n'atandiika okutya n'okweririgana.

38 Kale n'abakoba ati, "Omwoyo gwange gwizwire enima eyezya n'okunjita! Musigale aanu era nga nywena mubonia."

39 Oweyeeyongeyo katonu omumaiso, n'agwa oku mazwige era n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali, kaisi ni yeegairira oKibbumba ati, "Bbaabba, owekibba ekyetaagisya kiti nteekwa okubita omu kipimo ekyokugada okwo, kale kibbe ng'owootaka."

40 Awo n'akanga e giri abeegibe badi abasatu n'abaajirya nga bagonere, kaisi n'abuulya oPeetero ati, "Timwezerye okubba na nze aanu nga tubonia waire kadi esaawa emoiza eti?"

41 Mubonie era musabe oKibbumba, kaisi okubagezesya tikwabatuukaku, olw'okubba emyoyo gyanywe dala mimaliriri, neye emibiri minafu."

42 Era n'ayaba omulundi gwokubiri, n'asaba oKibbumba ati, "Bbaabba, ekipimo kinu ekyokugada owekibba nga tikyezeka okukintoolaku paka nga nkinywireku, kale kibbe ng'owootaka."

43 Era oYesu oweyakangire omulundi ogundi tete n'abaajirya nga bagona olw'okubba endoolo gyabbaire gibali kubbikubbi.

44 Kale awo oYesu n'abaleka, n'akanga, n'asaba oKibbumba omulundi ogwokusatu, ng'asaba omu bibono ebinyere ebyo.

45 Awo n'akanga e giri abeegibe, n'abakoba ati, "Mukaali mugona, era mukaali muwuumula? Aale mubone esaawa

etuukire ey'okulyamu oMwana wa Muntu olukwe bamuweeyo eeri obwezye bw'abakola ebikole ebibbibibi bamugadye.

⁴⁶ Musetuke twabe tubasangaane! Era andiiremu olukwe ngonu atuukire.”

Bakwata oYesu

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Yok 18:3-12)

⁴⁷ Awo oYesu oweyabbaire akaali atumula, oYuda omoiza oku beegibe eikumi na babiri, n'atuuka n'ekiyindi ekinene eky'abantu ababbaire n'empiima n'emiigo. Abantu abo, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga niibo ababbaire babatumire.

⁴⁸ Atyanu eyaliiremu oYesu olukwe yabbaire amalire okuwa ekiyindi ky'abantu ekyo akamanyiciryo ng'abakobere ati, “Omuntu ogunasugirya nga mmugwa omu kifubba, yaabba niye oyo, mwamukwata-bukwati.”

⁴⁹ Awo oYuda oweyatuukire, amangu ago n'ayaba e giri oYesu n'amusugirya ati, “Musomesya oli otya!” Era n'amugwa n'omu kifubba.

⁵⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, “Munange, okole ekikuleetere.” Awo ni baiza ni bakwata oYesu era ni bamukalangula.

⁵¹ Amangu ago omoiza oku babbaire n'oYesu n'asowolayo empiimaye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi n'amutiicaaku.

⁵² Neye oYesu n'amukoba ati, “Empiimayo ogikanjeeyo omu kiruutu kyayo, olw'okubba bonabona abakolesya empiima okwita bona balibaita n'empiima.

⁵³ Oseega oti timpezya okusaba oBbaabba n'ampeererya enkumi n'enkumi egy'abamalaika okwiza okunkuuma?

⁵⁴ Neye owensaba ni babampa olwo kaisi eBiwandiike ebikoba biti kinu kiteekwa okuntuukaku bibba byatuukirira bitya?”

⁵⁵ Omu kaseera ako oYesu n'akoba ekiziima ky'abantu ati, “Mwizire okunkwata nga muli n'empiima n'emiigo ooti mwaba kukwata muyeekera? Kale nabuli lunaku natyamanga na inywe omu Yeekaalu nga njegesya nandi ni munkwata.

⁵⁶ Neye binu byonabyona birikubbangawo lwa kutuukirirya Biwandiike abanaabbi ebibawandiikire.” Awo abeegibe bonabona ni bairuka ni bamuleka awo.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Yok 18:13-14,19-24)

57 Awo abo abakwaite oYesu ni bamutwala e wa Kayaafa okabona akira obukulu, abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abantu abandi abakulu omwigwanga, e gibabbairre bakumbaaniire.

58 Neye iye oPeetero yasengereirye oYesu ng'alekerekuuwo eibbanga okutuukira nakimo omu luuga lwa kabona akira obukulu. Yaingiire n'atyama n'abakuumi b'eYeekaalu abone ebyazwamu.

59 Olwo abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona ni banoonia obujulizi obw'obubbeyi obubasinziriraku okwita oYesu.

60 Neye nandi ni babusuna, waire ng'abajulizi ab'obubbeyi bangi baizire ni bamusibiriryaku. Neye oluzwanyuma ni wazwayo babiri

61 era ibo ni bakoba bati, "Omusaiza onu yakobere ati, 'Mpezya okuvunawo eYeekaalu ya Kibbumba era n'okugyombeka omu naku isatu.' "

62 Awo okabona akira obukulu n'ayemerera n'abuulya oYesu ati, "Tiwairimu? Niki ekyokoba ku binu ebibakulumiriza?"

63 Neye oYesu n'asigala ng'asirikire. Awo okabona akira obukulu n'amukoba ati, "Nkulagira nti olayire oKibbumba onanyere obwomi, otukobere obanga niiwe oKurisito oMwana wa Kibbumba."

64 OYesu n'airamu ati, "Ee, kityo ng'owookobere. Era mbakobera nywenanywena nti mwalibona oMwana wa Muntu ng'atyaima n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino[†] era ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu."

65 Awo okabona akira obukulu omu busungu n'anyiira eganduulaye, era n'akoba ati, "Omusaiza onu yeeyeta okubba Kibbumba! Tete tukaali tutakira niki abajulizi abandi? Nti ngoyo muwuliire ebibono ebyatumwire.

66 Inywe museega mutya?" Ibo ni bairamu bati, "Awom-eire kumwita."

67 Awo ni bamwanda ebitanta omumaiso era ni bamukubba ebinfuute, abandi ni bamukubba empi

68 neenu webamukoba bati, "Kurisito, otukobere, naani akukubbire?"

OPeetero yeegaana oYesu

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Yok 18:15-18,25-27)

69 Awo oPeetero oweyabbairre ng'atyaima e nza oku luuga, ni wabbaawo omoiza oku baala ababbairre abaweererya

26:61 26:61 Yok 2:19 † 26:64 26:64 Ekifo eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiuro eya Kibbumba. 26:64 26:64 Dan 7:13 26:66 26:65-66 Lee 24:16 26:67 26:67 Isa 50:6

e wa kabona akira obukulu n'aigerera e gyal, kaisi n'amukoba ati, "Wena wabbaire n'oYesu ow'e Galiraaya."

⁷⁰ Neye oPeetero ni yeegaana omumaiso gaabwe bonabona, ng'akoba ati, "Ekyokoba tinkimaite."

⁷¹ Awo oPeetero n'azwa oku luuga n'ayaba oku muzigo, era tete eeyo yona omwala ogondi omoiza oku baweererya n'amubona, n'akoba abantu ababbaire awo ati, "Oyo yena yabbaire n'oYesu ow'e Naazaleesi."

⁷² Tete era oPeetero ni yeegaana ng'alayira ati, "Omu mazima aganyere nze omusaiza oyo timmumaite."

⁷³ Tete nga wabitirewo akaseera katono, ababbaire beemereire aawo ni bakoba oPeetero bati, "Dala oli moiza oku basengereri ba Yesu, olw'okubba n'entumulayo eku-loopa nti oli Mugaliraaya."

⁷⁴ Neye oPeetero n'atandiika okweraama era n'okulayira ati, "Omu mazima agananyere nze omusaiza oyo timmumaite!"

Amangu ago onkoko n'akookoola.

⁷⁵ Awo oPeetero n'ayebukirya ebyo oYesu ebiyabbaire amukobere ati, "Onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga waneegaine emirundi misatu ng'okoba oti tommaite." Era awo oPeetero n'awuluka, era n'akunga ino.

27

OYesu bamuwaayo eeri oPiraato

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Yok 18:28-32)

¹ Awo obwire owebwaceire amakeezi, abakabona abakulu bonabona n'abantu abakulu omwigwanga, ni bateesa era ni basalawo okwita oYesu.

² Kale ni bamusiba amangalo, ni bamutwala ni bamuwaayo eeri oPiraato omufugi oMulooma.

Okufa kwa Yuda

(Bik 1:18-19)

³ Atyanu oYuda eyaliiremu oYesu olukwe, oweyaboine ng'oYesu bamusaliire ogw'okufa, ni yeejusa olw'ekiyabbaire akolere. Era amandusu g'efeeza nago 30 n'agakanjirya abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga,

⁴ ng'abakoba ati, "Nkolere kibbikibbi okuwaayo omuntu abulaku omusango okumwita!" Neye ibo ni bairamu bati, "Kaisi iswe ekyo kitukwataku? Iwe ekyo kigosikyo."

⁵ Kale oYuda n'amuma amandusu ago omu Yeekaalu, kaisi n'ayaba ni yeemyeda.

⁶ Neye abakabona abakulu ni balondya amandusu ago, era ni bakoba bati, “Amateeka gaiswe tigaikirirya okuteeka empriya ginu omwigwanika, olw’okubba gy’okusuka musaaye.”

⁷ Kale owebamalire okuteesa, ni bagigulamu ekigona ekibakuulangamu eitakali ly’okubbumbamu ebintu, bali-kengemu abageni.

⁸ Era ekyo niikyo ekigira ekigona ekyo bakyeta Kigona ky’oKusuka Musaaye paka atyanu.

⁹ Awo onaabbi Yeremiya ekiyatumwire ni kituukirira ekikoba kiti:

“Batwaire amandusu g’efeeza 30,

nga niyo ebbeeyi abamo oku bantu b’e Isirairi egibap-
atanire bati niigyo egituuka okumugula,

¹⁰ era ni bagigulamu ekigona ekibakuulangamu eitakali
ly’okubbumbamu ebintu,
ng’oMusengwa iye oKibumba oweyabbaire
ankobeire.”

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Yok 18:33-38)

¹¹ Awo oYesu ni bamutwala ni bamwemererya omu-
maiso ga Piraato omufugi oMulooma era omufugi oyo
n’amubuulya ati, “Niiwe okabaka w’aBayudaaya?” OYesu
n’amwiramu ati, “Ee, kityo ng’owookobere.”

¹² Neye abakabona abakulu n’abantu abakulu omwig-
wanga owebabbaire bamuvunaana, tiyabairiremu kadi.

¹³ Awo oPiraato n’amubuulya ati, “Towulira ebyo byon-
abyona ebibakulumiriza?”

¹⁴ Neye oYesu nandi n’amwiramu ekibono kadi kimo
kwebyo ebibamuvunaanire. Era omufugi oyo ni yeewunya
ino.

OYesu bamusalira ogw’okufa

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Yok 18:39-19:16)

¹⁵ Atyanu mu buli biseera eby’oMukolo
ogw’oKutambukirya, yabbaire mpisa y’omufugi oMulooma
okuteeranga omusibe, abantu ogubamusabanga okuteera.

¹⁶ Kale oku mulundi ogwo, wabbairewo omusibe owak-
abbikabbi ogubabbaire bamaite ino, nga bamweta Bbalaba.

¹⁷ Era abantu owebakumbaine e wa Piraato n’ababuulya
ati, “Aliina ogumutaka mbateerere; Bbalaba, ooba Yesu
abamo ogumweta oKurisito ogubasukireku amafuta?”

¹⁸ Yababwirye atyo olw’okubba yabbaire amaite ati
bawaireyo oYesu egyali lw’engongi.

19 Awo oPiraato oweyabbaire atyaimbe oku ntebe ey'obulamuzi, omukaliwe n'amutumira obukwenda ng'akoba ati, "Omuntu oyo abula omusango, kale tiwamukola ekintu kyonakyoona, olw'okubba ngadire ino omu kiire kinu omu kirooto okululwe."

20 Neye abakabona abakulu, n'abantu abakulu omwigwanga, ni basendasenda ekiziima ky'abantu okusaba oPiraato ateere Bbalaba, neye iye oYesu bamwite.

21 Awo oPiraato n'ababuulya ati, "Oku babiri mutaka mbateerere naani?" Ni bairamu bati, "Bbalaba."

22 Awo oPiraato omufugi oyo oMulooma n'ababuulya ati, "Kaisi iye oYesu abamo ogumweta oKurisito ogubasukireku amafuta mmukole ntya?" Bonabona ni bairamu bati, "Omukomerere oku musalabba!"

23 Neye oPiraato n'ababuulya ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolere?" Neye ibo ni bongeramu maani kukooka-bukooki bati, "Iwe omukomerere ku musalabba!"

24 Awo oPiraato oweyaboine nga bimukaisirye, era n'abantu nga bataka kwediima, n'akwata amaizi, era n'anaaba omu ngalo omumaiso g'ekiziima ky'abantu nga waakoba ati, "Nze mpaawo kibanvunaana oku kwita omusaiza oyo. Neye kigosi kyanywe."

25 Era abantu bonabona ni bairamu bati, "Oleke omusango gubbe ku niiswe n'abaana baiswe olw'okufaakwe!"

26 Kale oPiraato n'abateerera oBbalaba. Neye n'alagira ni bafaamuula oYesu n'ofaalu aliku emirobo egisima, kaisi n'amuwaayo okwaba okumukomerera oku musalabba.

*Abaisirikale bakiina oYesu
(Mak 15:16-20; Yok 19:2-3)*

27 Awo abaisirikale b'omufugi oMulooma ni batwala oYesu omu lubiri lw'omufugi nago, olubeeta Pulaitoriyo. Era ni bakumbaania abaisirikale ab'ekibinja ekyo bonabona ni beeruguulirirya oYesu.

28 Awo ni bamutoolamu ebizwalobye, ni bamuzwalisya eganduula entukuliikiriri.

29 Era ni baluka engule eya mawa, ni bagimuzwalisya oku mutwe. Ni bamukwatisya n'olugada omu ngalo endiira. Awo ni bakoma amazwi omumaisoge, ni bamukiina nga bamukoba bati, "Owangaale, iwe okabaka w'aBayudaaya!"

30 Era ni bamwandaku ebitanta, ni bakwata olugada, ni bamukubba oku mutwe emirundi n'emirundi.

31 Awo owebamalire okumukiina, ni bamutoolamu eganduula edi entukuliikiriri, ni bamuzwalisya ebizwalo ebibye, awo ni bamutwala okumukomerera.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Yok 19:17-27)*

³² Awo owebabbairera bawuluka omu kibuga e Yerusalemi, ni basangaana omusaiza ow'e Kuleene, ogubeeta oSimooni, ni bamukaka okwetiika omusalabba gwa Yesu.

³³ Era owebatuukire omu kifo ekibeeta Gologoosa, amakulu gaakyo eKifo ky'eKiyanga,

³⁴ ni bawa oYesu enviinyo okunywa, nga bagitab-wiryemu ekintu ekirulu ooti maizi g'omu ndulwe. Neye oweyakombereku, n'agaana okuginywa.

³⁵ Awo owebamalire okumukomerera oku musalabba, ni bagabana ebizwalobye, nga babikubhiraku kalulu.

³⁶ Oluzwanyuma lw'ekyo ni batyama aawo era ni bamukuuma.

³⁷ Era e ngulu w'omutwegwe batekereyo ekiwandiiko ky'omusango ogubamuvunaana bati, "ONU NIIYE OYESU, OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

³⁸ Era ni bakomerera n'abaibbi babiri oku misalabba okumpi n'oYesu, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiiri, n'ogondi oku lw'engooda.

³⁹ Awo ababbairera babitawo ni batengeetya emitwe n'obulwa nga baduula oYesu,

⁴⁰ era ni bakoba bati, "Iwe ayaba okuvunawo eYeekaalu, tete ogyombeke omu naku isatu, weeramye. Aale ng'oli Mwana wa Kibbumba, ozwe oku musalabba oike ansi!"

⁴¹ Era abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, n'abantu abakulu omwigwanga bona ni bamuki-ina, nga bakoba bati,

⁴² "Yalamyanga abandi, tayezya okweramya onanyere! Iye oKabaka wa Isirairi, aale atyanu azwe oku musalabba aike ansi kaisi tumwikiririyemu.

⁴³ Akoba ati yeesiga Kibbumba, era yakobere ati Mwana wa Kibbumba. Kale aale ng'oKibbumba amutaka, amulamyemye."

⁴⁴ Era abaibbi abebakomereire okumpi naye, bona ni bamuduula omu ngeri enanyere eyo.

*Okufa kwa Yesu
(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Yok 19:28-30)*

⁴⁵ Atyanu okuzwa oku saawa omukaaga egy'omusana, paka oku saawa omwenda egyeigulo, endikiirya n'ekwata oku kyalo kyonakyoona.

46 Era oku saawa ooti mwenda, oYesu n'akunga n'eigono eryaminkirira ati, "Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?" Amakulu gaakyo gati, "Kibbumba wange, Kibbumba wange, lwaki ondekerewo?"

47 Era abamo kwabo ababbaire beemereire aawo owe-bawuliire, ni bakoba bati, "Ayeta onaabbi Eriya!"

48 Era amangu ago omoiza kwibo n'airuka, n'akwata ekijuulo, n'akitimya omu nviinyo ensasaami, n'akiteeka oku lugada, n'awa oYesu okufunfuuna.

49 Neye abandi ni bakoba bati, "Aale muleke tubone ooba ng'Eriya yaiza n'amulamya!"

50 Awo oYesu tete n'akunga n'eigono eryaminkirira, era n'afa.

51 Omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lun-yirikamu aakati, okuzwa angulu okutuuka ansi ni bibba ebitundu bibiri. Ekyalo ni kitengeeta, era amabbaale ni gaatikamu.

52 Era amagombe agamo ni gaatikamu, era abatuukirirye bangi ababbaire bafiire oKibbumba n'abazuukiza,

53 ni bazwa omu magombe. Era oluzwanyuma lwa Yesu okuzuukira, ni baaba omu kibuga e Yerusaalemi ekitukulye, era abantu bangi ni bababona.

54 Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 era n'abaisirikale ababbaire naye nga bakuuma oYesu, owebaboine ng'omusisi atengeetya ekyalo, era n'ebintu ebindi byonabyona ebyabbairewo, ni batya ino, ni bakoba bati, "Dala onu abbaire niye oMwana wa Kibbumba!"

55 Era wabbairewo abakali bangi aawo ababbaire e yalakuuku nga balengera. Babbaire basengereirye oYesu kuzwa Galiraaya nga bamuweererya.

56 Era mwibo mwabbairemu oMalyamu oMangadaleena, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo n'oYusufu, era n'omaaye w'abataane ba Zebedaayo.

Okuliika oYesu

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Yok 19:38-42)

57 Awo obwire owebwabbaire bwatira okwirugala, omusaiza omusuni ow'Alimasaaya ogubeeta oYusufu, era yena eyabbaire asuukire omwegi wa Yesu n'atuuka e gibakomereire oYesu.

58 Kale n'ayaba e giri oPiraato, n'amusaba omulambo gwa Yesu. Era oPiraato n'alagira okugumuwa.

59 Kale oYusufu n'atwala omulambo, n'agulingira omu lugoye olubeeta olineni olutukula.

⁶⁰ Era n'aguteeka omu magombege ag'empuku, ageyabaire yankutemanga omwibbaale era nga tateekangaku-umu mulambo. N'ayiringitya ogubbaale, n'aigalira omulyango ogw'amagombe, n'azwawo. ⁶¹ Era oMalyamu oMangadaleena n'oMalyamu ogondi babbaire batyaime aawo okumpi nga balingiriire oku magombe.

Abakuumi oku magombe

⁶² Awo oku lunaku olwairireku, era nga ku Saabbaato, abakabona abakulu n'aBafalisaayo, ni baaba egiri oPiraato,

⁶³ ni bamukoba bati, "Musengwa, twebukirya tuti omubbeyi oyo oweyabaire ng'akaali mwomi, yakobere ati oluzwanyuma lw'okufa yalizuukira oku lunaku lwokusatu.

⁶⁴ Kale olagire bakuumire nakimo amagombe paka oku lunaku lw'okusatu nga bamuliikire. Anambula ekyo abeegibe bayinza okwaba ni baibbamu omulambogwe, kaisi ni bakobera abantu bati, 'Azuukire!' Olwo obubbeyi obw'oluzwanyuma obwo bubba bwabba bubbibubbi okukiraku obwasookere."

⁶⁵ Awo oPiraato n'abakoba ati, "Mutwale abaisirikale abakuumi, era bakuumire nakimo amagombe ago ng'owebayezya."

⁶⁶ Kale ni baaba, ni basiba bakalangulira nakimo eibbaale omu mulyango, era ni balekawo abakuumi.

28

Okuzuukira kwa Yesu

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Yok 20:1-10)

¹ Awo ng'eSaabbaato ewoireku, amakeezi pwi olwe-saabbiiti, oMalyamu oMangadaleena n'oMalyamu ogondi ni baaba okubona amagombe ag'empuku omubabbaire bateekere oYesu.

² Kale owebatuukire ni wagwawo omusisi ow'amaani, olw'okubba omalaika wa Musengwa iye oKibbumba yazwire omwigulu n'aika oku magombe nago n'ayiringitya eibbaale eryabbaire omu mulyango n'alitoolawo, era n'alityamaku.

³ Omalaika oyo yabbaire amasaamasa ooti kumesya kwa ikendi, n'ebizwalobye nga bitukula ooti mabbaale ga ikendi.

⁴ N'olwekyo abakuumi ni bamutya ino, ni batukuta era ni babba ooti bafiire.

⁵ Awo omalaika n'akoba abakali abo ati, "Timwatya, mmaite nti munoonia Yesu ogubakomereire oku musal-abba.

⁶ Aanu abulawo, azuukiire ng'oweyakobere. Mwize mubone e gibabaire bamuteekere.

⁷ Olwo kaisi mwabe mangu mukobere abeegibe muti, 'Azuukiire, era yeesookere okwaba e Galiraaya, eeyo gimwamubonera.' Obwo niibwo obukwenda obumbakobeire."

⁸ Kale abakali abo ni bazwa mangu oku magombe ago nga batiire, neye nga baizwire eisangaalo, ni bairuka okukobera abeegibe.

⁹ Awo owebabbaire baaba, oYesu n'abeerukira ng'abazwera omumaiso, n'abakoba ati, "Mbasugiirye!" Era bamwigereraku, ni bakoma amazwi kaisi ni beevambirya oku bigerebye ni bamusinza.

¹⁰ Kale awo oYesu n'abakoba ati, "Timwatya, mwabe mukobere abeegi bange baabe e Galiraaya, eeyo niyo e gibambonera."

Alipoota y'abakuumi

¹¹ Awo abakali abo owebabbaire bazwa oku magombe nga bali omu nzira baaba, abamo oku baisirikale abakuumi b'amagombe ga Yesu, ni baaba omu kibuga, ni bakobera abakabona abakulu byonabyona ebyabbaire bituukirewo.

¹² Kale abakabona abakulu ni bakumbaana aamo n'abantu abakulu omwigwanga, ni bateesa. Era ni basalawo ni bawa abaisirikale empriya nyingi okubagulirira,

¹³ nga babakoba bati, "Mukobe muti, 'Abeegibe eizo baizire obwire nga tugonere, ni baibba omulambogwe.'

¹⁴ Ekyo omufugi oPiraato oweyakiwulira, iswe twabawozererya ni mulama omusango."

¹⁵ Kale awo abakuumi ni bakwata empriya, era ni bakola ng'owebabakobere. Ekibono ekyo ni kisaalaana omu Bayudaaya paka atyanu.

OYesu abonekera abeegibe

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)

¹⁶ Awo abeegi eikumi na moiza ni baaba e Galiraaya, oku lusozi oYesu e giyakobere okwaba.

¹⁷ Era owebamuboine, ni bamusinza, neye abamo kwibo ni bamubuuusabuusa.

¹⁸ Awo oYesu n'aigerera e gibali kaisi n'abakoba ati, "Bampaire obwezye bwonabwona omwigulu n'oku kyalo.

¹⁹ N'olwekyo mwabe musuuce abantu ab'amawanga gonagona babbe beegi bange, nga mubabatiza omu liina lya Bbaabba, n'ery'oMwana, n'ery'oMwoyo oMutukulye,

²⁰ nga mubeegesya okukwatanga byonabyona ebinabalagiire inywe. Era dala naabbanga na inywe paka ekyalo owekyaliwaawo.”

AMAWULIRO AMASA NG' OMAAKO OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMaako oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Nabuli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'amazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMaako oweyagawandiikire* niikyo ekikira obumpi omu bitabo ebina eby'aMawuliro aMasa. Era bakikakasa bati, omu bitabo ebyo ebina, ekya Maako niikyo ekibasookere okuwandiika, era bakiwandiikire aakati w'omwanka 65-70 oluzwanyuma lw'okubyala oKurisito. Abakugu omu by'eBbaibbuli bangi baikirirya bati, ekitabo kinu bakiwandiikiire mu Looma n'ekigendererwa ky'okwiryamu Bakurisitaayo maani.

OMaako, era ogubamaite ng'oYokaana oMaako niye eyawandiikire ekitabo kinu. Era yakoleranga aamo n'omutume oPawulo n'oBbanabbaasi, neye enfumaye yaikire oweyalekere olugendo lwabwe olw'okulaabba aMawuliro aMasa (Bik 13:13). OMaako oyo, babbaire bamumaite bati mukaagwa wa Peetero (1Pe 5:13). Era ibo abakugu omu by'eBbaibbuli baikirirya bati, oMaako yawandiikire eino bintu oPeetero ebiyatumulanga olw'okubba, tiyaboineku oYesu amaiso oku maiso.

Omu kitabo kinu, oMaako amaani agamalira ku byamagero bya Yesu ebyabbaire biraga obwezyebwe ng'oMwana wa Kibbumba. Era alaga obwezye bwa Yesu omu ngeri egyayegesyamu, omu kubbinga emizimu oku bantu, n'okusoniya ebibbibibi by'abantu.

Engeri egibyecaanamu

1. Enyanjula (1:1-13).
2. Ebikwata oku buweererya bwa Yesu oweyabbaire ng'ali omu Galiraaya (1:14-8:21).
3. OYesu ng'ayaba e Yerusaalemi (8:22-10:52).
4. Ebikwata oku biseera bya Yesu oweyabbaire omu Yerusaalemi, ng'otwaliiryemu n'okufaakwe n'okuzuukirakwe (11:1-16:8).

*OYokaana oMubatizi ayebulya enzira
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yok 1:19-28)*

1 Ganu niigo aMawuliro aMasa agakwata oku Musengwa, oYesu Kurisito oMwana wa Kibbumba.*

2 Gatandiikire ng'onaabbi Isaaya oweyawandiikire ebyo oKibbumba ebiyakobere oMwanawe ati:

"Obone, ntuma omukwenda wange akwekubbembere okukwewulirya enzira e gyoyaba.

3 Era niye oyo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira ati,

'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza, muteereerye amanzirage.' "

4 Omukwenda oyo yabbaire Yokaana oMubatizi eyabonekeire omwidungu, era ng'alaabba eeri abantu beenenye era bababatize, kaisi oKibbumba abasoniye ebikole byabwe ebibbibbi. 5 Abantu ni bazwanga omu byalo by'omu Buyudaaya mwonamwona, n'omu kibuga e Yerusaalemi, ni baabanga e giri oYokaana, ni babbutulanga ebikole byabwe ebibbibbi era n'ababatiziranga omu Mwiga oYoludaani.

6 OYokaana oyo yazwalanga ekizwalo ekibakolere omu byoya bya kisolo ogubeeta ongamira, ng'omu nkende yeesiba musipi gw'eidiba. Era yaalyanga nzige n'omujenene gw'enzoki egy'omu kigona.

7 Abantu yabalaabbiranga ati, "Waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira naire okukotama okusibindula obusibiro bw'engaitogye ni ngi-toola omu bigerebye.

8 Nze mbabatiza n'amaizi, neye iye yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye."

*Okubatiza n'okukema oYesu
(Mat 3:13-4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)*

9 Omu naku egyo, oYesu n'azwa omu kabuga k'e Naazaleesi omwitwale ly'e Galiraaya, n'ayaba oYokaana n'amubatizira omu mwiga oYoludaani.

10 OYesu nga yankuzwa omu maizi, n'abona eigulu nga lyeigula, era n'oMwoyo oMutukulye ng'amwikaku ooti njiwa.

11 Eigono ni lizwa omwigulu nga likoba liti, "Niiwe oMwana wange omutake, era ogunsiima eino."

12 Awo amangu ago oMwoyo oMutukulye n'asindika oYesu omwidungu,

* **1:1 1:1** EBiwandiike ebimo eby'eira tibyongeraku biti, oMwana wa Kibbumba. **1:2 1:2** Mal 3:1 **1:3 1:3** Isa 40:3 **1:6 1:6** 2Ba 1:8 **1:11 1:11** Nta 22:2; Zab 2:7; Isa 42:1; Mat 3:17; 12:18; Mak 9:7; Luk 3:22

¹³ n'amalayo enaku 40 ng'oSitaani amukema. Yabbaire aamo n'ebisolo by'omu kigona neye ng'abamalaika bamulabirira.

OYesu atandiika okwegesya omu Galiraaya
(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)

¹⁴ Awo nga bamalire okwigalira oYokaana omu mabbusu, oYesu n'ayaba omwitwale ly'e Galiraaya, n'alaabbanga eeri abantu aMawuliro aMasa agazwa eeri oKibbumba,

¹⁵ ng'abakoba ati, "Ekiseera ekimwabbaire mukumiriire kituukire; ekitegeeza kiti, obwakabaka bwa Kibbumba bwigereire. Kale, mwenenye era mwikirirye aMawuliro aMasa ag'engeri y'okwingira omu bwakabaka obwo."

OYesu ayeta abazibuli abana
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)

¹⁶ Lumo, oYesu oweyabbaire ng'abita oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'abona oSimooni n'omugandawe Andereya nga batega akatimba omu nyanza olw'okubba babbaire bazibuli.

¹⁷ Awo oYesu n'abeeta ati, "Mwize mubbe beegi bange! Nalibasuuca bazibuli b'abantu omu kifo ky'abazibuli b'enyanyi."

¹⁸ Era amangu ago ni baleka aawo obutimba bwabwe, ni baaba naye.

¹⁹ Tete oweyeeyongaireku omumaiso butyayi buti, n'abona oYaakobbo n'omugandawe oYokaana, abataane ba Zebedaaayo, nga bali omu lyato bakwania obutimba bwabwe.

²⁰ Amangu ago bona n'abeeta. Owebawuliire ng'abeeta, ni baleka aawo oitewaabwe oZebedaaayo n'abapakasibe omu lyato; batyo bona ni basuuka beegi ba Yesu.

OYesu abbinga omuzimu oku muntu
(Luk 4:31-37)

²¹ Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka omu kibuga e Kaperenawumu. ESaabbaato oweyatuukire, oYesu n'aingira omwikumbaaniro ly'aBayudaaya omubeegeseryanga eby'ediini, n'atandiika okwegesya.

²² Abantu abamuwulisisyanga ni beewunyanga ino engeri egyayegesyamu olw'okubba yayegesyanga ng'onanyere obwezye, nga tali ooti bakugu omu by'aMateeka ga Musa.

²³ Kaisi omwikumbaaniro omwo mwabbairemu omuntu aliku omuzimu. Omu kaseera ako, n'aceera ino ati,

²⁴ "Otubbaire niki iwe Yesu ow'e Naazaleesi? Oizire kutujigirica? Okoba oti tinkumaite? Niiwe oMutukulye oyo azwa eeri oKibbumba."

25 Neye oYesu n'agukaawuukira ati, "Osirike mangu, n'omuntu onu omuzweku!"

26 Omuzimu ni gusukunsulya ino omuntu oyo, era ni gwasyamika omulundi gumo, ni gumuzwaku.

27 Era bonabona ababbairewo ni bawuninkirira nga beebuulyangana bati, "Enjegesyaye enu nga mpyaka! Aate eizwire bwezye! Alagira n'emizimu ni gimuwulira! Muntuki onu?"

28 Okuzwa n'olwo, okufumakwe ni kusaalaanira omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona, n'oku mirirano.

OYesu alamyā abalwaire bangi

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 OYesu owezawire omwikumbaaniro, n'ayaba n'oSimooni n'Andereya omu nyumba yaabwe aamo n'oYaakobbo, n'oYokaana.

30 Yabbairu yankutuuka ati, ni bamukobera bati omaaye wa muka Simooni yabbairu ng'omusuuja gumuluma ino.

31 OYesu n'ayaba e gyali, n'amukwata oku ngalo, n'amusetuca. Awo, omusuuja ni gulama, era n'atandiika n'okubainula.

32 Akanaigulo, ng'eisana ligwire, ni bamuleetera abalwaire bonabona, n'abo ababbairu emizimu.

33 Era abantu ab'omu kibuga ekyo bonabona ni bakumbaaniro e nza oku mulyango.

34 N'alamyā bangi ababbairu n'endwaire egya buli ngeri. N'ababbairu emizimu, n'agibabbingaku nga tagiikirirya kadi kutumula olw'okubba gyabbairu gimumaite.

OYesu alaabba omu Galiraaya

(Luk 4:42-44)

35 Eizo waaku, oYesu yalamukire makeezi pwi, obwire nga bukaali okuca, n'awuluka, n'ayaba omu kifo ekinambulamu abantu n'abba eeyo ng'asaba oKibbumba.

36 Owekwaceire, oSimooni n'abainaye ni baaba nga bamunoonia.

37 Owebamuboina, ni bamukoba bati, "Abantu bonabona bakunoonia."

38 Neye iye oYesu, amantabafaaku, n'abairamu ati, "Twabe omu bubuga obundi obuliraine aanu eeyo yona ndaabbeyo olw'okubba ekyo niikyo ekyagirire ni njiza."

39 Atyo n'atambula omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona ng'alaabba omu makumbaaniro gaabwe, n'abantu ababbairu emizimu ng'agibabbingaku.

OYesu alamyā omugenge

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Awo omugenge† n'aiza e giri oYesu, n'akoma amazwi ng'amwegairira ati, "Musengwa, mmaite nti oyezya okundamya, owoobba ng'otakire."

41 OYesu ekisa ni kimukwata, n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka. Kale olame!"

42 Amangu ago, ebigengebye ni bimuwaaku, era n'alamira nakimo.

43 OYesu n'amuseebulirawo, era n'amusisiitira ino

44 ati, "Ekyo tokikoberaku omuntu kadi moiza, wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagiire, oweeyo n'ekyokuwaayo ekyokwetukulya kaisi bakakase bati olamire."

45 Neye tete, omusaiza oyo oweyaabire, yatandiikire kusasya wonawona ng'oYesu oweyabbaire niiye amulamirye. N'olwekyo, oYesu nga takaali ayezya okwingira omu kibuga omu lwatu, olw'okutya abantu okumumigirirya. Yaabbanga mbale mbale eeyo omu bifo ebinambulamu bantu. Neye era, eeyo yona abantu ni bamusengereryangayo, nga bazwa nabuli wantu.

2

OYesu alamyā omulwaire eyasanyalaire

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Nga wabitirekuuwo enaku, oYesu n'akanga omu kibuga e Kaperenawumu. Abantu owebawuliire bati akangire e ika,

2 ni bakumbaana bangi ino, nga n'omu luuga tibakaali baweeramu. OYesu oweyabbaire ng'abalaabbira ekibono kya Kibbumba,

3 ni waizawo abantu bana nga bagingire omulwaire asanyalaire, bamumuleeteire.

4 Owebakayire okumutuuca oYesu egiyabbaire, olw'ekiziima ky'abantu, ni babiikula ekitundu ky'ekisooto ky'enyumba, okuteeba oYesu egiyabbaire. Ni babitya omulwaire oyo omu kiwundu ekyo ng'alambaire oku mukeeka okubamuleeteire.

5 OYesu oweyaboine okwikirirya kwabwe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, nkusonyire ebikolebyo ebibbibbi."

6 Abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire batyaime aawo, olwo ni baseega omu myoyo gyabwe bati,

7 "Onu abba atya okutumula atyo? Atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba! Naani ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibbi okutoolaku oKibbumba?"

† 1:40 1:40 *Ebigenge*, bulwaire obwasuucanga omuntu okubba timulongoole okusinzirira oku mateeka g'eKiyudaaya. 1:44 1:44 Lee 14:1-32

⁸ Amangu ago, oYesu, omu mwoyogwe, n'ategeera ebyabaire omu biseego byabwe. Iye awo niye okubakoba ati, "Lwaki mwebuulya ebintu ebyo omu myoyo gyanywe?"

⁹ Oku bibiri binu kiriina ekikalanguki eino okutumula ni kibbaawo; kukoba asanyalaire nti, 'Nkusonyire ebikolebyo ebibbibibi,' ooba nti, 'Osetuke, weetiike omukeekagwo oyabe?'

¹⁰ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu, ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba asanyalaire ati,

¹¹ "Osetuke! Oginge omukeekagwo, era okange e ika!"

¹² Amangu ago, omusaiza n'ayemerera, bonabona nga babona, n'aginga omukeekagwe, n'atambula. Bonabona ni bawuninkirira, ni bawuuja oKibbumba, ni bakoba bati, "E! Titubonangaku ekintu ekiti!"

OYesu ayeta oLeevi

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Olundi oYesu n'airayo oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya, abantu nga bali kwabanga bangi ino e gyali, era ng'abeegesa.

¹⁴ Oluzwanyuma oweyabaire ng'atambula, n'abona oLeevi, omusolooji wa musolo, omutaane w'Alufaayo, ng'atyaime omu yaafeesi ya musolo. OYesu n'amukoba ati, "Oize otambulenge na nze." OLeevi yena n'asetukiramu n'ayaba naye.

¹⁵ Oluzwanyuma, oYesu n'ayaba n'abeegibe e wa Leevi oku kiinulo. Abasolooji ba musolo bangi, n'abakola ebikole ebibbibibi, ni baaba naye, era bonabona ni batyama okulya n'oYesu n'abeegibe.

¹⁶ Abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo, owebaboine oYesu ng'aliira aamo n'abakola ebibbibibi, n'abasolooji ba musolo, ni babuulya abeegibe bati, "Lwaki oyo aliira aamo n'abakola ebikole ebibbibibi ooti baabo abasolooji ba musolo?"

¹⁷ OYesu oweyawuliire ekibabuulya, iye onanyere n'abairamu ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire. Abatuukirirye tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebibbibibi."

OYesu bamubuulya oku kusiiba

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Omu kiseera abeegi ba Yokaana oMubatizi n'aBafalisaayo ekibabaire basiibiramu, abantu abamo ni baiza e giri oYesu, ni bamubuulya bati, "Lwaki abeegi ba

Yokaana oMubatizi n'abeegi b'aBafalisaayo basiiba, kaisi ababo ni batasiiba?"

¹⁹ OYesu, okutaka okubalaga ati iye n'enjegesyaye empyaka tibakwatagana n'obulombolombo bw'ekifalisaayo, n'abairamu n'engero ginu ati, "Abageni abeete oku mbaga y'obugole tibayezya okusiiba ng'omugole omusaiza akaali ali nabo.

²⁰ Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba omu biseera ebyo.

²¹ "Omuntu takubbira omu kizwalo ekikaire ekiraaka ekiyaaka ekibakaali okwozakuumu, olw'okubba owekyekaza, kyezya okukanula ekizwalo, kaisi ekituli ni kyeyongera okugalama.

²² Era enviinyo empyo tibagisuka mu bisawo* byagyoye eby'amadiba ebikaire. Singa ekyo bakikola, gibyata, kaisi n'ofiirwa enviinyo egyo n'ekisawo kyaku. Enviinyo empyo bagisuka mu bisawo byagyoye ebiyaaka."

*OMwana wa Muntu ali n'obwezye oku Saabbaato
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Lumo, oYesu yabbaire abita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano oku Saabbaato, abeegibe abeyabbaire atambula nabo, ni baaba nga bawulula ebigala by'engaano.

²⁴ ABafalisaayo ni babuulya oYesu bati, "Ala obone, lwaki abeegibo batambire, ekintu aMateeka ga Musa eki-gataikirirya oku Saabbaato?"

²⁵ Iye n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala oweyabalumire?"

²⁶ Yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, n'alyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba. Ekyo oDawudi yakikoleire mu kiseera Abbiyasaali oweyabbaire nga niye okabona akira obukulu. Waire ng'emigaati egyo aMateeka ga Musa gabbaire tigaikirirya abantu abandi okugiryaku okutoolaku abakabona bonkani, iye oDawudi yagiriireku; era n'awaaku n'ababbaire naye!"

²⁷ Awo niwo oYesu okubeebuulisa ati, "Lwaki oKibbumba yatekerewo eSaabbaato? Museega muti yaluteekerewo kufugiraku bantu ekibakola? Kadi! Yaluteekerewo kaisi abantu bayezye okuwumulirangaku okuzwa omu mirimo gyabwe.

²⁸ N'olwekyo oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

* **2:22 2:22 Bisawo** aBaisirairi ibo babisanga enviinyo mu bisawo by'amadiba. **2:23 2:23** Mat 23:25 **2:25 2:25** 1Sa 21:1-6 **2:26 2:26** Lee 24:9

3

OYesu alamyā omuntu oku Saabbaato
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Olundi, oYesu n'ayaba omwikumbaaniro. Era omwo mwabbairamu omuntu ow'engalo eyanyolere.

² Era omunanyere omwo mwabbairamu aBafalisaayo ababbairaire banoonianga ensonga y'okuzweraku okuwaabira oYesu. Kale ni bamwekalikica babone ooba nga yalamya omuntu oyo oku Saabbaato, kaisi basunire okwo eky'okumuwaabira.

³ OYesu n'akoba ow'engalo eyanyolere ati, "Osetuke, oyemerere abantu bonabona e gibayezya okukubonera!"

⁴ Kaisi n'abuulya abamwakanisya ati, "Kaisi niki amateeka ekigaikirirya okukola oku Saabbaato? Kukola busa ooba bubbibubbi? Kulamyā bwomi ooba kwita?" Neye ibo ni basirika-busiriki.

⁵ Awo n'abeeruguulyamu amaiso n'obusungu, era ng'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe bumukwatisirye obutaki, n'akoba omuntu oyo ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Era n'agigolola, era n'eramirawo.

⁶ Awo aBafalisaayo ibo ni bawulukamu, era amangu ago ni beeyimbya n'abandi ab'ekibbula ekiwagira okabaka oKerode ni bateesa engeri egibayezya okujigiricamu oYesu.

Oguziima gw'abantu gwaba okubona oYesu

⁷ Olundi oYesu n'ayaba oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya aamo n'abeegibe. Oguyindi gw'abantu ni gwaba e gyalī, nga guzwa e bugwaisana omu Galiraaya n'omu Buyudaaya,

⁸ omu maserengenta g'omu kibuga e Yersaalemi, n'omu kitundu ky'e Idumeya, n'okwitale kudi kw'omwiga oYoludaani, n'e ngulu omu bitundu ebiriraine ebibuga oTiiro n'oSidoni. Abo bonabona baabire e gyalī olw'okubba babbairaire bawuliire ebyakola.

⁹ Olw'abantu okubitirira obungi, oYesu n'alagira abeegibe bateekewo eryato libbaawo nga limukuumiriire okutya-mamu olw'ekiziima ky'abantu obutamumigirirya.

¹⁰ Yabalagiire okukola ekyo olw'okubba yabbairaire alamirye abantu bangi, ng'abalwaire bonabona beemigirirya bayezye okumutuukirira bamukwateku.

¹¹ Abantu ababbairereku emizimu owebamubonangaku nga bagwa ansi omumaisoge ni baasyamika bati, "Niiwe omwana wa Kibbumba!"

¹² Neye oYesu iye ng'agaanira nakimo emizimu egyo okumubbutula.

*OYesu alonda abatume eikumi na babiri
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Olundi, oYesu n'ayaba oku lusozi, n'ayeta abo abeyalonderemu, ni baaba e gyali.

¹⁴ Mwibo n'ayabulaku ikumi na babiri babbenge aamo naye, era abatumenge okulaabba obukwendabwe.

¹⁵ Abo abeyalonderemu n'abeeta batume, era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

¹⁶ Abatume eikumi na babiri abeyayabwireku niibo banu: OSimooni, oguyatumire erya Peetero;

¹⁷ oYaakobbo n'omugandawe oYokaana abataane ba Zebedaayo abeyawaire erya "Bbowaneruuge" amakulu gaakyo kiti, "Ababbwatuka ooti laadu."

¹⁸ Era n'Andereya, n'oFiripo, n'oBbantulumaayo, n'oMatayo, n'oTomasi, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSadaayo, n'oSimooni oMulwaniriri wa kwefuga kw'eigwangalye,

¹⁹ n'oYuda Isikalyoti eyaliiremu oYesu olukwe.

*OYesu n'oBberuzebbuli
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)*

²⁰ Olundi, oYesu n'akanga e Kaperenawumu, tete abantu bangi ni bakumbaanira e gyali, iye n'abeegibe ni bakayaku n'akaseera k'okulya.

²¹ Ab'e waabwe e Naazaleesi owebawuliire bati airire, ni baaba okumukwata olw'okubba ibo babbaire bakitwala bati agwire iralu.

²² Abakugu omu by'aMateeka ababbaire bazwire e Yersaalemi ibo nga bakoba abantu bati, "Aliku Bberuzebbuli omukulu w'emizimu, era akolesya bwezye bw'omukulu oyo okugibbinga."

²³ Awo oYesu n'ayeta abakugu omu by'aMateeka nago okwaba e gyali, n'abairiramu mu ngero ati, "OSitaani ogumwetere oBberuzebbuli ayezya atya okwebbinga iye onanyere oku bantu?"

²⁴ Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka obwo tibuwangaala.

²⁵ N'omu kisito, singa abantu baamu beesalamu, baawukana, n'ekisito ekyo ni kisansukana.

²⁶ Singa oSitaani yena yeerwanisya, obwezyebwe ni bugabukanamu, abba takaali ali n'amaani, era abba ng'ajjirikire.

²⁷ "Mpaawo ayezya okwingira omu nyumba y'omuntu ow'amaani n'anyaga ebintubye, okutoolaku ng'asookere

kumusiba, olwo kaisi n'ayezya okunyaga eby'omu nyumbaye.

²⁸ “Mbakobera amazima nti, kyezeka okusoniya abantu ebibbibbi byabwe byonabyona, era kyezeka okubasoniya ebizumi byonabyona ebibazuma.

²⁹ Neye, nabuli azuma oMwoyo oMutukulye tibalimuniya olw'okubba abba akolere kibbikibbi ekyasigala nakyo emirembe n'emirembe.”

³⁰ Ekyo oYesu yakitumwire kwakanisya baabo ababbaire bakobere bati aliku muzimu.

Abaganda ba Yesu n'omaaye
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Atyanu abaganda ba Yesu n'omaaye ni batuuka e giyabbaire. Iye ng'ali omu nyumba, ni beemerera e nza, ni bamutumira omuntu okumweta.

³² Ekiziima ky'abantu ekyabbaire kityaime nga kimweruguuliriirye ni bamukoba bati, “Omaawo n'abagandabo bali e nza bataka okukubona.”

³³ OYesu n'abairamu ati, “Abantu abenjeta nti mama ooba nti baganda bange niibo ababba ab'engeriki?”

³⁴ Awo n'abitya amaiso omu bantu ababbaire batyaime okumpi naye aawo abamweruguuliriirye, n'akoba ati, “Omama n'abaganda bange niibo banu.

³⁵ Nabuli akola oKibumba ebyataka niye abba omuganda wange, niye abba omwonyoko wange, era niye abba omama.”

4

Olugero lw'omusigi
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Olunaku olunanyere olwo, oYesu n'atandiika tete okwegesya ng'ali oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, ekiziima ky'abantu ni kikumbaanira e gyali. Neye owekyabitiriire obunene, oYesu n'aingira omu lyato eryabbaire oku nyanza, n'alityamamu; ekiziima ikyo ni kisigala oku mbale kw'enyanza.

² Awo n'abeegesya ebintu bingi ng'akolesya ngero, era omu kwegesyakwe n'abakoba ati,

³ “Muwulisisye. Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye.

⁴ Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, enyonyi ni giiza ni gigirya.

⁵ Era ensigo egindi ni gigwa mwitakali ery'oku bubbaalebbaale, tigyalwire ni gimera, olw'okubba eitakali eryo tiryabbaire lyabiriri.

⁶ Neye eisana oweryocerye eino, ni liwotoca ebimera ebyo era ni bikala olw'okubba emiri gyabyo gyabbaire tigyabiriire ansi omwitakali.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale ni gagikaisya n'okwama.

⁸ N'ensigo egindi ni gigwa omwitakali erisa, ni gimera, ni gikula, era ni gibala. Egimo ni gibala ensigo 30; n'egindi 60; era n'egindi 100."

⁹ Awo oYesu n'akoba ati, "Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

Ekigeresya engero

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Awo abantu abakira obungi nga bamalire okuzwawo ni baaba, abeegi eIkumi na Babiri, n'abandi ababbaire basigaire n'oYesu ni bamubuulya ebikwata oku ngero egyo.

¹¹ Iye n'abakoba ati, "Inywe babawaire enkabi egy'okumanya ekyama ekifa oku bwakabaka bwa Kibbumba. Neye abantu abandi bawulirira nabuli kintu mu ngero,

¹² kaisi dala,
'balingirirenge,
 neye nga tibabona;
bawulirenge,
 neye nga tibategeera,
demba ni beenenya
 ni babasoniya ebibbibbi byabwe.' "

OYesu awa amakulu g'olugero lw'omusigi

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Awo niye oYesu okubabuulya ati, "Aabba ng'amakulu g'olugero olwo timugategeire, olwo mwalyezya mutya okubbaaku n'olugero olumutegeera?"

¹⁴ Omusigi niye omuntu asiga ekibono kya Kibbumba omu bantu.

¹⁵ Abantu abamo bafaanana ooti nsigo egyagwire oku nzira. Ekibono owebakibasigamu bakiwulira, neye amangu ago oSitaani aiza n'akibatoolamu.

¹⁶ Abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali ery'oku bubbaalebbaale. Owebawulira ekibono, amangu ago bakyaniriza n'eisangaalo.

17 Neye, olw'okubba bafaanana ooti bimera ebidamba emiri egyabirira nakimo ansi omwitakali, bamala ekiseera kityayi kiti. Owebagwa omu bigosi, ooba okubayiigaania olw'ekibono kya Kibbumba owekwiza, amangu ago ni bawaamu amaani.

18 Abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali eryamereremu amawa. Ekibono bakiwulira,

19 neye okweraliikirira ebintu by'ekyalo, n'okubabbeyabbeya n'ebyobusuni, n'amasanyu g'ekyalo kinu, owebifuga emyoyo gyabwe bikaisya ekibono kya Kibbumba okubabbeera okukola ebikole ebisa.

20 Kaisi abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali erisa. Owebawulira ekibono bakiikirirya, era ni bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa; omu bamo ni byekubbisyaumu emirundi 30, n'omu bandi emirundi 60, n'omu bandi emirundi 100."

Eitaala libba ngulu ku kikondo

21 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Eitaala owebalireeta awali endikiirya tete baira ni balifuunikaku kiibo ooba balikukuulirirya mu mantalike? Tibalyanika aweeru ku kikondo?"

22 Aale nabuli kintu ekibisabise kyalibbutuka; era nabuli kyama kyalibbutuka.

23 Aabba nga waliwo aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

24 Era n'ayongereryaku ati, "Mugenderere engeri egimuwulisisya. Ekipimo ekimukolesya okumpulisisya, ekinanyere ekyo niikyoo oKibbumba ekiyalikolesya okupima ebiyalibawa, era n'okwongeraku yalibongereryaku.

25 Oyo aali nabyo balimwongeraku n'ebindi. Neye oyo abula, n'akatono akaali nako balikamutoolaku."

Olugero lw'engeri ensigo egigikulamu

26 OYesu n'ayongera okubagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba tubufaananiaku n'owekibba ooti muntu asiga ensigo omwitakali.

27 Omusigi oyo obwire abba agona, omusana n'abba abonia. Igyo ensigo ni gimera gyonkani, era ni gikula, iye eyagisigire amantamanyaku engeri egigimeramu, n'egigikulamu.

28 Eitakali niiryo erikulya ebimera ebyo paka mu kwama. Ebimera ebyo bisooka kuleeta bukoola, ni biiryaaku okusowola emitwe gy'ebigala ebitobito. Kaisi oluzwanyuma,

omu mitwe gy'ebigala egyo ni mwizamu amaiso, ni gatakata.

²⁹ Amaiso ago nga gengere, olwo omukesi n'akwata akagoda, olw'okubba eikesa libba lituukire."

Olugero olw'akansigo aka kalidaali

(Mat 13:31-32,34; Luk 13:18-19)

³⁰ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Obwak-abaka bwa Kibbumba twezya kubufaanania naaki? Ooba lugeroki olutwezya okukolesya okubusonzola?"

³¹ Bufaananaku ooti kansigo aka kalidaali. Akansigo ako niiko akakirira nakimo obutono omu nsigo gyonagyona egiri oku kyalo.

³² Neye owebakakoma omwitakali, kamera ni kasuuka kimera kya syodo ekikiraku ebirime bya syodo ebindi byonabyona ebibba omu musiri. Kyabula amasaga amanene, enyonyi gy'omwibbanga ni gyezya okulukamu ebisaasiro, n'okuwuumulira omu kyoleerya kya masaga gaaku."

³³ OYesu yalaabbanga eeri abantu ekibono kya Kibbumba ng'akolesya engero nyingi egifaananaku na ginu, okuzinzirira kwekyo ekyababbeeranga ekyangu okutegeera.

³⁴ Mpaawo ekiyabakoberanga nga takoleserye ngero. Kaisi oweyasigalanga n'abeegibe bonkani, ibo ng'abasonzolera byonabyona ebyategeezerege.

OYesu asirica ogumpunga

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Oku lunaku olunanyere olwo, eigulo, oYesu n'akoba abeegibe ati, "Tusalemu aawo twabe oku lubba ludi olw'enyanza."

³⁶ Awo abeegibe ni baleka aawo ekiziima ky'abantu, ni baingira omu lyato oYesu omuyabbaire atyaima, ni basimbuka ni baaba naye. Abantu abandi ababbairero ni bakwata amaato gaabwe, bona ni babasenjaku baabe naye.

³⁷ Nga bali aakati omu nyanza, ogumpunga ni gutandiika okufuwa, amayengo ni geesuka omu lyato, ni libbuuca kwizula amaizi.

³⁸ Omu kaseera ako oYesu iye yabbaire mu kifo eky'enyuma omu lyato yeigikire omwito agonere. Abeegibe ni bamulamuca, ni bamukoba bati, "Musomesya, iwe tofaayo ng'enyanza etwita?"

³⁹ OYesu n'asetuka n'akaawuukira ogumpunga ati, "Oikaikane!" Era n'akoba enyanza ati, "Oteeke!" Omu kaseera akanayere ako, ogumpunga ni guwolererya, n'enyanza n'eteekera nakimo kusani.

40 Kaisi oYesu n'aira oku beegibe n'ababuulya ati, "Lwaki mutiire? Paka atyanu mukaali okubba n'okwikirirya?"

41 Neye ibo okutya okwababbaireru ni kweyongera, ni bakobangana bati, "Onu muntu w'engeriki? Obona n'ogumpunga n'amayengo bimugondera!"

5

OYesu alamy a omusaiza ow'emizimu

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka oku lubba ludi olw'enyanza omu kitundu ky'e Bageraasa.

2 OYesu oweyabbaireru yankuzwa omu lyato, omuntu aliku omuzimu n'azwa omu kifo omwabbaireru amagombe ag'empuku, n'ayaba e gyalu amusangaane.

3 Omuntu oyo nago yagonanga mu mpuku egyo. Wabbaireru nga tiwakaali waliwo omuntu ayezya okumukuuma nga musibe oku kintu kyonakyoona, kadi ku lujegere,

4 olw'okubba emirundi mingi bamusibanga n'enjegere oku mangalo n'ebigere, neye egyo gyona ng'agitiica-butiiici. Kale tiwabbairerwu muntu ow'amaani kadi moiza ayezya okumukalangula.

5 Omusaiza oyo bulijo omusana n'obwire, yasinziriranga omu kifo omuli empuku egibaliikamu abafu, n'oku nsozi, n'abbookooka, era ni yeesalyaga n'amabbaale.

6 Awo oweyalengeire oYesu, n'ayaba e gyalu ng'airuka, n'amuwa ekitiisya ng'amukomera amazwi.

7-8 OYesu n'alagira omuzimu ogwo ati, "Ozwe oku muntu oyo!" Neye omuzimu ni gumwekungirira nga wegukooka guti, "Onvunaanira niki, iwe Yesu oMwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana? Nkwegairiire, omu mwoyo gwa Kibbumba, tiwangadya."

9 Kaisi oYesu n'agubuulya ati, "Eriinalyo niiwe onaani?" Ni gwiramu guti, "Eriina lyange ninze oKiziima, olw'okubba tuli bangi."

10 Gutyo ni gumwegairira ino guti, "Tiwatubbinga omu kitundu kinu!"

11 Oku musingi aawo wabbairerwu ekiraalo kinene eky'embiizi nga giriisya.

12 Emizimu egyo ni gyegairira oYesu giti, "Otusindike mu mbiizi niigyo egitubba twingiremu."

13 Oweyagiikiriirye, emizimu ni gizwa oku muntu oyo, ni gingira omu mbiizi egyo, ekiraalo ekyabbaireru ekyeraamu embiizi ooti nkumi ibiri ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku musingi, ni kiyoolookera omu nyanza, gyonagyoona ni gifeera omwo.

14 Awo abaliisya baagyo ni bairuka, ni baaba bakobera ab'omu kibuga n'ab'omu byalo. Era abantu ni baaba ni babona ekigwirewo.

15 Owebatuukire oYesu e giyabbaire, ni babona omuntu eyaabbangaku ekiziima ky'emizimu ng'atyaime, azwaire, era ng'ategeera nakusani ni batya.

16 Abo ababbairewo ng'emizimu gizwa oku muntu oyo gingira omu mbiizi ni balonserya abantu abaabireyo.

17 Owebawuliire ebikole ebyo, abantu abo ni batandiika okwegairira oYesu abazwere omu kitundu kyabwe, yena n'aikirirya okwaba.

18 Ng'ayaba okuniina omu lyato, omuntu oguyabbin-gireku emizimu n'amwegairira ati amwikirirye atambu-
lenge naye.

19 Neye iye oYesu n'amukoba ati, "Bbe. Okangeyo e waanywe, omu bantubo, obakobere byonabyona oMusengwa iye oKibbumba ebyakukoleire, era ng'owakukwatiire ekisa."

20 Awo omuntu oyo n'ayaba n'atandiika okukobera ab'omu kitundu ky'e Dekapooli, byonabyona oYesu ebiya-
mukoleire. Bonabona ababiwuliire ni beewunya.

Omwala wa Yairo n'omukali omulwaire
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 OYesu n'abeegibe owebaniinire omu lyato, ni bakanga oku lubba ludi olw'enyanza, olw'e ika. Abantu bangi ni bakumbaanira oYesu e giyabbaire, era n'abba nabo aawo oku mbale kw'enyanza.

22 Awo omoiza oku bakulu b'eikumbaaniro ogubeeta oYairo yena giyaiziire. Oweyaboine oYesu, n'akoma amazwi okumpi kumpi n'ebigerebye,

23 n'amukungirira ino ati, "Oo! Musengwa, akaala kange kataka okunfaaku. Oize okateekeku engalogyo okalamye tikaafa."

24 OYesu n'ayaba naye, era abantu abandi bangi ino ni bamusengererya, nga baaba bamumigirirya.

25 Mwabo mwabbairimu omukali eyabbaire agadire n'obulwaire bw'ekikulukuto ky'omusaaye obwabbair bu-
mumalireku emyanka ikumi na mibiri.

26 Omukali oyo yabbaire agadire ino n'ekirwaire ekyo era ng'atambwire omu basawo bangi, nga bamumalireku n'ebintubye byonabyona neye nga talama, era ekirwairekye nga kyeyongera kubba bundi.

²⁷ Era olw'okubba yabbaire awuliireku ebibatumula oku Yesu, yakikimitire omu kiyindi ky'abantu ababbaire basengererya oYesu, ayezye okumuzwera e nyuma akwate oku kizwalokye.

²⁸ Ekyo kityo olw'okubba yabbaire akoba omu mwoyogwe ati, "Kadi singa ni mmukwataku-bukwati oku kizwalokye, mmaite nti nalama."

²⁹ Oweyakikwaiteku, amangu ago ekikulukuto ky'omusaaye ni kikalirawo. Era n'awulira omu mubirigwe ng'alamire.

³⁰ Omu kaseera akananyere ako, oYesu n'awulira ng'amaanige agalamyawo gawulukire ni gakola omulimo. Awo n'acuukira ekiyindi ky'abantu, n'ababuulya ati, "Naani azwa okunkwata oku kizwalo?"

³¹ Abeegibe ni bamwiramubati, "Wena dala obona abantu bakwizwireku, kaisi era n'obuulya oti, 'Naani azwa okunkwataku?' "

³² Neye iye oYesu n'abityabitya amaiso abone amukwait-eku.

³³ Awo omukali oyo, olw'okumanya ekimutuukireku, omu kutya okunene,* era ng'atukuta, n'aiza n'agwa oku mazwi omumaiso ga Yesu, era n'amukobera amazima.

³⁴ Awo oYesu n'amukoba ati, "Mwala wange, olw'okwikiriryakwo olamire. Oyabe mwidembe! Okugadakwo kukomere."

³⁵ OYesu ng'akaali atumula, abakwenda abazwa omu kisito kya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, ni baaba, ni bakobera omukulu oyo bati, "Mukulu, tikikaali kyetaagisya okudambya oMusomesya, omwalawo afiire."

³⁶ Waire oYesu yawuliire abo ebibatumula, tiyabafireku, n'akoba oYairo ati, "Tiwaatya, obbe na kwikirirya kwonkani."

³⁷ Ekyazwiremu oYesu n'agaana abantu abandi okwaba naye e wa Yairo, okutoolaku oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana omuganda wa Yaakobbo.

³⁸ Owebatuukire oku nyumba ya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, oYesu n'ayajaawo obuyoga, ng'abantu bakunga, nga bakubba enduulu.

³⁹ Oweyaingiire, n'akoba ababbairemu ati, "Lwaki mukuukulya, lwaki mukunga? Omwana timufu, agonerebugoni."

⁴⁰ Neye ibo ni bamusekerera, ekyazwiremu n'ababbingamu. Ng'amalire okubabbingawo n'abandi bonabona, n'atwala ababyaire b'omwana, n'abeegibe

* 5:33 5:33 AMateeka ga Musa tigaikiririyanga omukali ow'ekikulukuto okubba omu bantu.

abasatu, n'aingira nabo omu kisenge omwana omuyabbaire.

⁴¹ Oweyatuukire omu kisenge, n'akwata omwana nago oku ngalo, n'amukoba ati, "Talisa kumi." Amakulu gaakyo gati, "Kaala iwe, nkukoba nti olamuke!"

⁴² Amangu ago, akaala ako akabbaire ak'emyanka eikumi na mibiri, ni keemerera, ni katambulatambulamu. Ababbairewo ni bawuninkirira ino!

⁴³ Neye oYesu n'abasisiitira ino ati ekyo tibakikoberaku abantu abandi. Era atyo n'abalagira okuwa omwana oyo ekyokulya alye.

6

Ab'e Naazaleesi bagaana oYesu

(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ OYesu n'azwa omu kitundu ekyo, n'ayaba omu kitundu ky'e waabwe, n'abeegibe ni baaba naye.

² Awo oku Saabbaato, n'ayaba omwikumbaaniro n'atandiika okwegesya. Abantu bangi ababbairewo owebawuliire ebyayegesya, ni bawuninkirira! Ni bakoba bati, "Binu byonabyona yabitoire yaina? Malabuki g'engeriki ganu oKibbumba ageyamuwairere? Era ayezya atya okukola ebyewunyo ebyo?"

³ Onu tiniye omubaizi, omutaane wa Malyamu, era omuganda wa Yaakobbo n'oYose, n'oYuda, n'oSimooni? Era aboonyokobe tibabba kwaiswe kunu na iswe?" Awo ni bamukwatira engongi.

⁴ OYesu n'abakoba ati, "Onaabbi bamuwa ekitiisya wonawona okutoolaku omu kitundu ky'e waabwe, n'omu kikaakye, n'omu nyumba y'e waabwe."

⁵ Era eeyo oYesu tiyayezerye kukolerayo byewunyo, okutoolaku okulamyakuuyo abalwaire batontono bati, ng'abateekaku engalogye.

⁶ Yeewunyire ino olw'okubba abantu baayo tibabbaire n'okwikirirya. Atyo n'ayaba ng'ayegesya omu byalo ebirirainewo.

OYesu atuma abeegibe eikumi na babiri

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Lumo oYesu n'ayeta abeegibe eikumi na Babiri, ni baaba e gyalu, n'abatuma babiri babiri. Era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

⁸ N'abasisiitira ati, "Omu lugendo lunu timwaba n'akantu kadi kamo, okutoolaku omukoomero. Timwaba n'ekyokulya, kadi mpiiya, ooba emigoba.

⁹ Neye muzwale biraito, era nabuli moiza azwale ekizwalo kimo kyonkani, tiyaaba n'ekyokubiri."

¹⁰ Era n'abakoba ati, "Nabuli kibuga ekimubba mutuukiremu, mugonenge mu kisito ky'abantu ababasangaaliranga, paka owemwalizwa omu kibuga ekyo.

¹¹ Owemutuuka omu kifo kyonakyoona, abantu nandi ni babasangaalira ooba ni bagaana okubawulisisya, awo nga muzwawo. Era owemubba muzwawo, mwekunkumulyangaku n'enkungu egibba gibakwaite oku bigere byanywe, ng'akamanyiciryo k'obujulizi obulaga okuvunaana abantu abo. Mazima mbakobera nti ekyalituuka oku Sodoma n'oku Gomola kyalibba kiguminkirizika okukiraku ekyalituuka oku bantu abo."

¹² Batyo abeegi ni baaba nga bakobera abantu bati, "Kiwomeire mwenenye."

¹³ Ni babbinga emizimu mingi oku bantu. Ni basiiga abalwaire amafuta g'enkabi ni babalamba.

Okufa kwa Yokaana oMubatizi

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Awo okabaka oKerode n'awulira okufuma kwa Yesu, olw'okubba babbaire bamutumulaku wonawona. Abamo nga bakoba bati, "Niiye oYokaana oMubatizi azuukiire. Ekyo niikyo ekigira ali n'obwezye okukola ebyewunyo."

¹⁵ Neye abandi nga bakoba bati, "Niiye Eriya." N'abandi bati, "Naabbi, omoiza oku banaabbi ab'eira."

¹⁶ OKerode oweyabiwuliire n'akoba ati, "OYokaana oMubatizi ogunatemereku omutwe niiye azuukiire!"

¹⁷⁻¹⁹ OYokaana oMubatizi yabbaire adeebere oKerode ng'amukoba ati, "Amateeka tigaikirirya iwe okutwala oKerodiya omuka mugandawo oFiripo, n'omusuuca mukaliwo. Ekyo kyagirire oKerodiya n'akoolesya oYokaana, ng'ataka n'okumwita, neye ng'abula ngeri."

Ekiseera kyatuukire oKerode n'alagira ati, oYokaana bamukwate era bamwigalire omu mabbuus, okusangaalya oKerodiya, okabaka oKerode oguyabbaire abandwire oku mugandawe.

²⁰ OKerode iye yabbaire atya oYokaana, ng'amaite ati oYokaana musaiza atuukiriire, era mutukulye, kale yamukuumanga nakusani tiyabbaaku kabbikabbi. Yatakanga okumuwalisisya, newankubbaire nga nabuli oweyamuwulisisyanga, yeeraliikiriranga ino omu mwoyo.

²¹ Neye lumu, oKerodiya n'asuna akakisa. Lwabbaire lunaku lwa kwebukiriryaku olubabyaliire oKerode. OKerode

n'akola embaga, n'ayeta abantube abakulu, n'abakulu b'abaisirikale, n'abantu abafuma omu Galiraaya.

²² Kwolwo omwala wa Kerodiya yaizire n'abina, n'asangaalya ino oKerode n'abagenibe. Olw'okusiima eino okabaka n'akoba omwala ati, "Onsabe kyonakyona ekyotaka, nakuwa."

²³ N'alayira n'okulayira ati, "Kyonakyona ekiwansaba nakuwa, n'owewataka oti obwakabaka bwange tubugabaniremu aakati."

²⁴ Awo omwala n'awuluka, ni yeebulyaku omaaye ati, "Nsabe niki?" Omaaye n'amwiramu ati, "Mutwe gwa Yokaana oMubatizi gw'obba osabe."

²⁵ Amangu ago omwala n'aluuya okukanga e giri okabaka, n'amusaba ati, "Ekintaka okumpeerawo omu kaseera kanu, mutwe gwa Yokaana oMubatizi nga baguteekere okwitiba."

²⁶ Ekyo ni kiruma ino okabaka, neye olw'okubba yabbaire alayiire, aate nga n'abagenibe bawuliire, nandi n'ataka kumwima ekyamusabire.

²⁷ Amangu ago okabaka n'atuma omwisirikale omukuumi w'amabbuusu okuleeta omutwe gwa Yokaana. Oguyatumire, n'ayaba omu mabbuusu n'atemaku oYokaana omutwe.

²⁸ Era ni baguleetera okwitiba, ni baguwa omwala, era n'omwala yena n'agutwalira omaaye.

²⁹ Abeegi ba Yokaana owebakiwuliire, ni baaba ni batwala omulambogwe, ni baguliika.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yok 6:1-14)

³⁰ Awo abatume ni bakanga e giri oYesu, ni bamulonserya byonabyona ebibabbaire bakolere n'ebibabbaire beegeserye.

³¹ Iye n'abakoba ati, "Mwize twabe omu kifo omutwezya okubba swenkani, muwuumuleku." Babbaire bakayireku n'akaseera ak'okulyaku olw'abantu abangi abaizanga e gibaabbanga. Abantu abamo baabbanga ooti bazwawo, nga tete abandi batuuka.

³² N'olwekyo ni bavuga eryato, ni baaba bonkani, omu kifo ekinambulamu bantu.

³³ Neye era abantu bangi ni bababona nga baaba, ni babamanyica bati niibo. Awo-so ni bazwa omu bibuga byonabyona, ni babagedya nga babita oku lukalu, nga baaba bairuka, ni babeesooka omu kifo oYesu n'abeegibe e gibabbaire baaba.

³⁴ OYesu oweyatuukire oku lukalu, n'abona ekiziima ky'abantu kinene nga kiri aawo, n'akikwatira ekisa

olw'okubba babbaire ooti ntaama eginambulaku muliisya!
Kale n'amala ekiseera kiwanvu ng'abeegesya.

³⁵ Abeegi owebaboine ng'obwire bwatira okwirugala, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Ekifo kinu mpaamu bantu, aate nga n'obwire buunu bwirugala.

³⁶ Abantu obaseebule baabe beegulire ekyokulya omu byalo n'omu bubuga obuliraine aanu."

³⁷ OYesu n'abairamu ati, "Niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye." Ibo ni bamubuulya bati, "Otaka twabe tubagulire emigaati egimalawo edinaali 200,* tubawe balye?"

³⁸ Iye n'ababuulya ati, "Mulikuuwo n'emigaati mimeka? Mwabe mubone." Owebamalire okwekalikica, ni bamukoba bati, "Mitaanu, n'enyanyi ibiri."

³⁹ Awo oYesu n'alagira abantu bonabona okutyama ansi okwisubi mu bibbubbu.

⁴⁰ Ni batyama nga bali mu bibbubbu, ebimo nga nabuli kimo mulimu abantu 100, n'ebindi nga nabuli kimo mulimu 50.

⁴¹ OYesu n'atoola emigaati emitaanu n'enyanyi eibiri, n'alingirira omwigulu, ni yeebalya oKibbumba. N'avunavunamu emigaati egyo, n'agiwa abeegibe okwinula abantu. Era n'enyanyi eibiri gyona n'agivunavunamu, bonabona ni basunaku.

⁴² Era abantu bonabona baliire ni baikuta.

⁴³ Era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafikiireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

⁴⁴ Oku bantu bonabona abaliire, obungi bw'abasaiza bonkani† bwabbaire 5,000.

*OYesu atambulira oku maizi
(Mat 14:22-33; Yok 6:15-21)*

⁴⁵ Amangu ago oYesu n'alagira abeegibe bavuge eryato beekubberemu, baabe e Bbesusaida, oku lubba ludi olw'enyanza, nga iye akaali aseebula abantu.

⁴⁶ Oweyamalire okubaseebula, n'aniina oku lusozi okusaba oKibbumba.

⁴⁷ Endikiirya oweyakwatiire, ng'abeegibe bali mu lyato aakati omu nyanza, oYesu iye ng'ali yenkani oku lukalu.

⁴⁸ Awo n'abalengera nga bakalabana okuvuga eryato n'enkasi, olw'ogumpunga ogwabbaire guzwa egibaaba. Obwire owewabbaire bwatira okuca, n'ayaba e gibali ng'atambulira oku maizi. Nabba ooti ababitaku.

6:34 6:34 Kub 27:17; 1Ba 22:17; 2Mi 18:16; Zek 34:5; Mat 9:36 * **6:37 6:37**
Edinaali 200, gyabbaire mpeera y'omupakasi egyapakasira enaku 200. † **6:44**
6:44 Abasaiza bonkani, aBaisirairi tibabalanga abakali n'abaana nga babala abantu.

49 Neye ibo owebamuboine ng'atambulira oku maizi, ni baseega bati kyewo. Ni bakubba enduulu,

50 olw'okubba bonabona bamuboine, ni batya ino. Neye iye amangu ago n'atumula nabo, n'abakoba ati, "Ninze! Timwatya, mwiremu omwoyo."

51 Atyo n'aniina omu lyato omubabbaire. Ogumpunga ni gulekera awo okufuwa. Abeegibe ni bawuninkirira ino,

52 olw'okubba ekyewunyo eky'emigaati babbaire tibategeire amakulu gaakyo, bati oYesu ali n'amaani. Emyoyo gyabwe gyabbaire mikakanyali.

OYesu alamy abalwaire e Genesereeti

(Mat 14:34-36)

53 Awo owebasaliremu enyanza ni bayambuka kudi, batuukiire mu kitundu ky'e Genesareeti, ni basiba eryato oku mbale kw'enyanza.

54 Owebazwire omu lyato, amangu ago abantu ni bamanyica oYesu.

55 Ni bairuka nga babita nabuli wantu omu kitundu ekyo, ni baleeta abalwaire, nga babagingiire oku mikeeka, ni babatwala wonawona awebawuliranga bati oYesu niiwo e gyalu.

56 Wonawona aweyayabanga, omu butale, n'omu bibuga, ooba omu byalo, abantu bateekanga abalwaire omu bifo eby'okukumbaaniramu, ni bamwegairira aikirirye kadi bakwate oku mugo gw'ekizwalokye. Era bonabona abakikwaiteku, ni balama.

7

ABayudaaya bagotesya ebiragi bya Kibumba

(Mat 15:1-9)

1 Lumo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire bazwire e Yersaalemi, bakumbaaniire e giri oYesu.

2 Abantu abo ni babona abamo oku beegibe nga baliira engalo egitali ntukulye, ekikoba kiti, nga tibaginaabirye ng'obulombolombo bw'aBayudaaya obwebulagira.

3 Ibo aBafalisaayo n'aBayudaaya abakira obungi, basengereryanga akalombolombo k'abazeiza baabwe ak'obutalya nga tibasookere kukola mukolo ogw'okunaaba omu ngalo.

4 Era ebibatoolangi omu katale nga tibabirya, oku toolaku nga basookere kukola mukolo ogw'okubitukulya. Babbaire n'obulombolombo obundi bungi obubasengereryanga, ng'okunaabya ebikopo, n'agacupa, n'ebibange ebitali by'eitakali.

⁵ Awo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ni babu-ulya oYesu bati, "Lwaki abeegibo tibasengererya obulom-bolombo bw'abazeiza baiswe, neye ni balya n'engalo egitali ntukulye ng'obulombolombo bwabwe obwebulagira?"

⁶ OYesu n'abairamu ati, "Bananfunsi inywe, kaisi ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyabalagwireku kituuce, oweyakobere ati:

'Abantu banu bampa ekitiisya mu bibono-bubono,
neye emyoyo gyabwe gimbulaku.

⁷ N'engeri egibansinzamu tintuuce olw'okubba ebibono eby'abantu-obuntu,
niibyo ebibeegesya bati mateeka ga Kibbumba.'

⁸ "Muleka ekiragiyo kya Kibbumba, ni mukwata bulom-bolombo bw'abantu."

⁹ N'abakoba tete ati, "Mukola kibbikibbi okugaana eki-ragiyo kya Kibbumba, olw'okutaka okusengererya obulom-bolombo bwanywe.

¹⁰ OMusa yalagiire ati, 'Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya.' Era ati, 'Eyazumanga oiteeye ooba omaaye, bamwitenge-bwiti.'

¹¹ Neye inywe mukoba muti singa omuntu akoba oiteeye ooba omaaye ati, 'Ekinandikuwaire ng'obubbeeri, kisuukire "Kolubbaani," ' amakulu gaakyo kiti kiwonge eeri Kib-bumba,

¹² olwo-so nga timukaali mumwikirirya abbeeku n'akantu kadi kamo akaakolera oiteeye ooba omaaye.

¹³ Omu ngeri eyo oKibbumba ekyakoba ni mukidibya ni musengererya bulombolombo bwanywe obumwegesya. Era mukola n'ebindi bingi eby'engeri eyo."

Omuntu okubba ow'omuliko
(Mat 15:10-20)

¹⁴ Olundi oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu tete, ni kyaba e gyali, n'abakoba ati, "Mumpulisisye nywenanywena, era mutegeere.

¹⁵ Ebyo omuntu ebyalya, tiniibyo ebimwonoona omu-maiso ga Kibbumba, neye ebyo ebizwa omu mwoyogwe, niibyo ebimwonoona. [

¹⁶ Aabba nga waliwo aali n'amatwi agawulira, awulire]."*

¹⁷ Oweyamalire okutumula ekyo n'aleka awo ekiziima ky'abantu, n'aingira omu nyumba. Abeegibe ni bamubu-ulya amakulu g'ekyo ekyatumwire.

18 N'abakoba ati, "Nywena kadi kutegeera? Timubona muti omuntu ebyalya tiniibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko?"

19 Ekyokulya tikingira mu mwoyogwe, neye kyaba mu kida, era kizwamu ni kiwuluka omu mubiri." OYesu, omu kutumula atyo, yalagire ati mpaawo byakulya, abantu ebibabaire n'okuzira okulya.

20 Era n'abakoba ati, "Omuntu ebyatumula, niibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko."

21 Ekyo kityo olw'okubba omu mwoyo gw'omuntu niimwo omuzwa ebiseego ebibbibbi, n'obudankaani, n'obwibbi, n'obwiti, n'obulendi,

22 n'obuluvu, n'enkwe, n'ebikole ebibbibbi ebya buli ngeri, n'obubbeyi, n'engongi, n'okusibirirya oku bantu, n'okwekudumbalya, n'obusirusiru.

23 Ebintu ebyo byonabyona ebibbibbi bizwa mu mwoyo, ni bisuuca omuntu okubba ow'omuliko."

*Omukali eyabbaire n'okwikirirya
(Mat 15:21-28)*

24 OYesu oweyazwire awo, n'ayaba omu kitundu ekiriraine ebibuga oTiuro n'oSidoni, n'abba omu kisito ekimo, nandi n'ataka abantu bakimanye, neye era nandi n'ayezya okwebisira nakimo.

25 Waliwo omukali eyabbaire n'akaalake akabbaireku omuzimu. Oweyawuliire okufuma kwa Yesu, amangu ago n'ayaba e gyali, n'akoma amazwi okumpi n'ebigerebye.

26 Omukali oyo tiyabbaire Muyudaaya, eigwanga lya Yesu. Yabbaire Muyonaani omubyale w'e Fenisiya eky'omu kyalo ky'e Siiriya. N'asaba oYesu abbinge omuzimu oku kaalake.

27 OYesu, olw'okubba yaizire kusooka kubbeera bantube aBayudaaya, n'amwiramu omu lugero ati, "Oleke abaana niibo ababba beesooke okulya baikute, olw'okubba owebabba bakaali kwikuta, tikituuce okutoola ekyokulya kyabwe, ni nkimumira embwa."

28 Omukali n'airamu oYesu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, neye n'embwa gyona, owegibba ansi w'emenza, giriyaku obukunkumukira obuzwa oku kyokulya ky'abaana."

29 OYesu n'amukoba ati, "Olw'ebibono ebyo ebyoiriremu, weekangireyo e ika, omwalawo, omuzimu gumuzwireku."

30 Omukali n'akanga e ika, n'ayaja omwalawe ng'agonere oku buliri, era ng'omuzimu gumuzwireku.

OYesu alamyama masiipe

31 Awo oYesu n'azwa omu kitundu eky'e Tiuro, n'ayaba oku nyanza oGaliraaya, ng'abitira omu bitundu eby'e Sidoni n'omu Dekapooli.

³² Ni wabbaawo abamuleeteire omasiipe, era eyabbaire tayezya kutumula nakusani, ni beegairira oYesu amukwateku amulamye.

³³ OYesu n'atoola omuntu nago omu kiziima ky'abantu, n'amwiryā oku mbale, n'amuteeka enwe omu matwige, n'ayanda ebitanta, n'amukwata oku lulumi.

³⁴ Kaisi n'alola omwigulu, n'aica omuyeero, neenu waakoba omuntu oyo ati, "Efufaasa!" Amakulu gaakyo kiti, "Oigulukuke."

³⁵ Ananyere awo amatwige ni gaigulukuka, n'olulumirwe ni lusibinduka, n'atumula nakusani.

³⁶ OYesu n'asisiitira abantu ekyo okutakikoberaku abandi. Neye era egiyakomerye okubasisiitira, tete ibo niiyo egibakomerye okukisalaanirya nakimo wonawona.

³⁷ Bonabona abakiwuliire, ni bawuninkirira ino, nga bakoba bati, "Byonabyona abikola nakusani; ababbaire abaigaliri b'amatwi, abayezeserye okuwulira; kaisi ababbaire tibatumula, n'abayezesya okutumula."

8

OYesu aliisya abantu 4,000

(Mat 15:32-39)

¹ Olundi omu naku egyo, abantu ni bakumbaana bangi tete. Owebabbaire nga badamba ekyokulya, oYesu n'ayeta abeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati,

² "Abantu banu bankwatisirye ekisa, olw'okubba bamalire na nze enaku isatu nambirira, aate atyanu badambaku ekibalya.

³ Owembaseebula okukanga e waabwe ng'enzala ebaluma, bademba babbalikira omu nzira, olw'okubba abamo bazwera yala."

⁴ Abeegibe ni bamwiramū bati, "Omu kitundu kinu omunambula muntu, omuntu atoola yaina emigaati egyezya okuliisya abantu banu?"

⁵ Iye n'ababuulya ati, "Mulikuuwo n'emigaati mimeka!" Ni bamwiramū bati, "Musanvu."

⁶ Awo n'alagira abantu batyame ansi. Era n'atoola emigaati egyo omusanvu, ni yeebalya oKibbumba, n'agivunavunamu, n'agikwatisya abeegibe bagigabire abantu. Ni bagigabira.

⁷ Babbairewo n'obunyanyi bubiri buti. Oweyamalire okwebalya oKibbumba, bwona n'alagira babubagabire.

⁸ Abantu ni balya ni baikuta. Era abeegibe ni bakumbaania ebitutundutundu ebyafikireku, ni biizulya ebiibo musanvu.

⁹ Abantu babbaire ooti 4,000.

¹⁰ Awo oYesu n'abaseebula. Era oluzwanyuma n'aniina omu lyato n'abeegibe, ni baaba omu kitundu eky'e Dalumanusa.

ABafalisaayo basaba oYesu akamanyiciryo

(Mat 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ ABafalisaayo ni baaba e giri oYesu, ni batandiika okwakana naye, ni bamusaba nga bamukema, abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa eeri Kib-bumba.

¹² Awo n'aica omuyeero, olw'okulumwa omu mwoyogwe, n'abakoba ati, "Lwaki abantu b'omulembe gunu basaba akamanyiciryo? Mbakohera amazima nti ab'omulembe gunu mpaawo kamanyiciryo akenabawa."

¹³ Awo n'abazwaku, tete n'aingira omu lyato ni balivuga, n'ayaba oku lubba lundi olw'enyanza.

Enjegesya embiibbi ey'aBafalisaayo n'eya Kerode

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Olundi abeegi ba Yesu ni beerabira okwabaku n'emigaati. Neye ng'omu lyato balimu n'omugaati gumo.

¹⁵ OYesu n'abakoba ati, "Mulabuke, mwekuume ekizumbulukuca ky'enjegesya y'aBafalisaayo, n'eya bantu ba Kerode."

¹⁶ Ibo ni beegeyamu bati, "Atukoba atyo olw'okubba tudamba migaati?"

¹⁷ OYesu oweyamanyicirye ekibakoba, n'ababuulya ati, "Inywe, lwaki mukoba muti mubula emigaati? Era paka atyanu mukaali kubona waire kumanyica? Emyoyo gyanywe gikaali mikakanyali?"

¹⁸ Muli n'amaiso, neye timubona? N'amatwi agemuli nago tigawulira? Era n'okwebukirya timwebukirya?"

¹⁹ Owenagabwire abantu 5,000 emigaati emitaanu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafiikireku?" Ni bamwiramumu bati, "Ikumi na bibiri."

²⁰ "Kaisi tete owenagabuliire abantu 4,000 emigaati omusanvu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafiikireku?" Ni bamwiramumu bati, "Musanvu."

²¹ Awo n'ababuulya ati, "Era paka atyanu mukaali okutegeera?"

OYesu alamyia omwofu e Bbesusaida

²² Awo oYesu n'abeegibe, ni batuuka e Bbesusaida. Wabbairewo abantu abaleetere omwofu e giri oYesu, ni bamwegairira amukwateku amulamye.

23 OYesu n'akwata omwofu oku ngalo, n'amutoola omu kabuga ako. Oweyamalire okwanda ebitanta oku maiso g'omwofu oyo, n'okugakwataku, n'amubuulya ati, "Oliku n'ekyobona?"

24 Omwofu n'abonakuumu katono kati, n'akoba ati, "Mbona abantu abatambula, okutoolaku nti, bambonekera ooti misaale."

25 OYesu n'ayongera okumukwata oku maiso, ni gabonera nakimo, n'abona kusani nabuli kintu.

26 OYesu n'akoba eyabbaire omwofu ati, "Oyabe e waanywe, tiwakanga eedi omu kabuga."*

OPeetero abbutula oYesu ekyali

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Awo oYesu n'ayaba n'abeegibe omu bubuga bw'omu kitundu ekibeeta Kaisaaliya Firipo. Owebabbaire batambulatambula, n'abuulya abeegibe ati, "Abantu owebabba bantumulaku, banjeta naani?"

28 Ni bamukobera bati, "Abamo bakweta Yokaana oMubati. Abandi bati mbu niiwe onaabbi Eriya, kaisi n'abandi bakoba bati mbu niiwe omoiza oku banaabbi badi abandi."

29 Olwo n'ababuulya ati, "Kaisi inywe munjeta naani?" Iye oPeetero n'amwiramumu ati, "Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta."

30 OYesu n'abasisiitira ino, ekyo tibakikoberaku omuntu kadi moiza.

Yesu alanga okufa n'okuzuukirakwe

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Awo oYesu n'atandiika okubeegesya ati, "OMwana wa Muntu, bateekwa okumugadya ino, era n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka okumugaana. Era bali n'okumwita, neye oluzwanyuma lw'enaku isatu, yalizuukira."

32 Ebyo yabitumuliire mulwatu.

Awo oPeetero n'airya oYesu oku mbale n'amwakanisya ino.

33 Neye oYesu oweyagalukire n'alola e nyuma, n'abona abeegibe abandi, n'akaawuukira oPeetero ati, "Onzwe omu-maiso, oli Sitaani! Ebigendererwa bya Kibbumba tiniibyo ebyofaaku, neye ofa ku by'abantu!"

34 Awo oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu, n'abeegibe, ni baaba e gyalu, n'abakoba ati, "Nabuli muntu ataka okubba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali, ni yeetiika

* **8:26 8:26** EBiwandiike ebimo bimaliirirya biti, *Tiwakoberaku omuntu ogondi yenyayena omu kabuga.* **8:28 8:28** Mak 6:14-15; Luk 9:7-8 **8:29 8:29** Yok 6:68-69

omusalabbagwe ogw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

³⁵ Nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange n'olw'aMawuliro aMasa, yalibulamya.

³⁶ "Aale kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obwa ku kyalo, neye kaisi n'afirwa obwomibwe?"

³⁷ Era dala mpaawo omuntu ekyayezya okuwaayo okugula obwomibwe.

³⁸ Buli ankwatira nze era n'ebibono byange ensoni omu bantu b'omulembe gunu abazwazwa oku Kibbumba era abakola ebibbibbi, oMwana wa Muntu yena yalimukwatira ensoni oweyaliizira omu kitiisya kya Iteeye, ng'ali n'abamalaika abatukulye."

9

¹ Era oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, "Mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku obwakabaka bwa Kibbumba nga buliwo n'amaani."

*Okucuuka kw'emboneka ya Yesu
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Enaku omukaaga owegyabitirewo, oYesu n'ayaba n'oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana n'abeekubbembera, ni baniina olusozi oluwanvu ni babba eeyo bonkani. Awo embonekaye n'ecuuka nga babona.

³ Ebizwalobye ni bimirikiinya, ni bitukula ino nga mpaawo kadi moiza oku kyalo ayezya okubitukulya paka atyo.

⁴ Ananyere aawo Eriya n'oMusa ni babeerukira nga batumula n'oYesu.

⁵ Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musomesya, kisa okubba aanu. Oleke tulukewo obusiisira busatu, akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

⁶ OPeetero yakobere atyo, olwo-so ng'ebyokutumula bimugotere, olw'okubba iye n'abainaye, babbaire batiire ino.

⁷ Awo ekireri ni kiiza, ni kibabbuunaku n'ekiiriirye kyakyo, era eigono ni lizwera omu kireri ekyo nga likoba liti, "Onu niye oMwana wange oguntaka eino, mumuwulisise."

⁸ Tete amangu ago baabire okulolyamika, nga tibabonaku muntu gondi aali nabo, okutoolaku oYesu yenkani.

⁹ Kaisu owebabbairi baniinuka olusozi, oYesu n'abasisiitira ati, "Ekimuboine timukikoberangaku omuntu yenayena paka oMwana wa Muntu ng'amalire okuzuukira."

¹⁰ Era bona ni bagondera ekyabakobere, neye ni beebuulyangana bati, "Ategeezere niki owaatumwire oku kuzuukira?"

¹¹ Ananyere awo ni bamubuulya bati, "Lwaki abakugu omu by'aMateeka ga Musa bakoba bati Eriya niye atekwa okusooka okwira kaisi oKurisito aize?"

¹²⁻¹³ OYesu n'abairamu ati, "Kituuce, Eriya* niye aali n'okusooka okwira, okwiryia emyoyo gy'abantu obuyaaka. Neye mbakobera nti, omuntu aali ooti Eriya yaizire ira, ni bamukola ebintu byonabyona ebibatakire, ng'eBiwandiike owebyamutumwireku." Era n'oMwana wa Muntu yena, bali n'okumugadya eino, era n'okumutalyanguka ng'eBiwandiike owebimutumulaku.

OYesu alamyia omwisuka ow'omuzimu

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Kwolwo oYesu n'abeegibe abasatu, owebazwire oku luzozi, ni baaja ekiziima ky'abantu ekinene, nga kyeruguuliri-irye abeegibe abandi, era ng'abakugu omu by'aMateeka ga Musa baakana nabo.

¹⁵ Abantu bonabona owebaboine oYesu, ni basiima ino, ni bairuka okwaba e gyali, ni bamusangaalira.

¹⁶ Awo iye n'abuulya abeegibe ati, "Niki ekimwakana nabo?"

¹⁷ Omoiza oku bantu abangi ababbairiwo, n'amwiramu ati, "Musomesya, nkuleeteire omutaane wange aliku omuzimu ogumugaana okutumula.

¹⁸ Nabuli owegumukwata, gumukubba ebigwo, n'afuujja eifulo, n'aluma amaino, era ni yeegolola n'akala. Nsabire abeegibo okugumubbingaku neye ni bakaya."

¹⁹ OYesu n'abairamu ati, "Abantu inywe, ab'omulembe gunu ababula okwikirirya, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza? Ondeetere omwisuka nago."

²⁰ Batyo ni bamumuleetera.

Omuzimu owegwaboine oYesu, amangu ago ni gusukunsulya omwisuka, n'agwa ansi, ni yeegalanzula, nga waafuujja eifulo.

²¹ OYesu n'abuulya oiteeye w'omwisuka ati, "Amalire ibbangaki kasooka omuzimu gunu gumukwata?" Iye n'amwiramu ati, "Kuzwera nakimo mu butobuto.

9:11 9:11 Mal 4:5; Mat 11:14 * **9:12-13 9:12-13** Eriya, aanu oYesu yabbairi ategeeza Yokaana oMubatizi.

22 Era emirundi mingi gumumuma omu musyo, ooba omu maizi, gumwite. Kale otukwatire ekisa, otubbeere, owoobba oyezya.”

23 OYesu n’amwiramu ati, “Okobere oti, ‘Owoobba oyezya?’ Omanyeye oti byonabyona byezeka, omuntu owaabba n’okwikirirya.”

24 Amangu ago, oiteeye w’omwisuka n’airamu maaminkirira ati, “Njikirirya, neye era ombeere Musengwa, okwikirirya kwange kuweemu okubuusabuusa!”

25 OYesu oweyaboine abantu abandi bangi nga baiza bairuka, n’akaawuukira omuzimu ati, “Iwe muzimu ogw’okutatumula, era ogwaigaire amatwi, nkulagira nti omwisuka oyo omuzweku, era tomwirangaku tete.”

26 Gutyo owegwamalire okwasyamika n’okusukunsulya ino omwisuka, ni gumuzwaku, n’awola ooti afiire. Era abakira obungi ni bakoba bati, “Afiire!”

27 Neye oYesu n’amukwata oku ngalo, n’amusetuca, era omwisuka n’ayemerera.

28 Oluzwanyuma, oYesu oweyakangire e ika, abeegibe ni bamubuulya bati, “Olwo lwaki iswe titwezerye okugumubingaku?”

29 Iye n’abairamu ati, “Mpaawo kintu kindi ekimwezya okubbingisya omuzimu ogw’engeri enu oku muntu, oku-toolaku okusaba n’okusiiba.”

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 OYesu n’abeegibe owebazwire aawo, ni babita omu Galiraaya, oYesu nandi n’ataka abantu abandi bakimanye,

31 olw’okubba yabbaire n’abeegibe ng’abeegesya ati, “OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab’obwezye. Era balimwita, neye oku lunaku olwokusatu nga bamalire okumwita, yalizuukira.”

32 Neye ekiyabakobeire tibakitegeereku, kaisi tete ni batya okumubuulya.

Naani akira abainaye ekitiisya?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Batyo oYesu n’abeegibe ni batuuka e Kaperenawumu. Owebamalire okwingira omu nyumba, oYesu n’ababuulya ati, “Mubbaire mwakana kuuki omu nzira?”

34 Neye ibo ni basirika olw’okubba omu nzira babbaire baakana nga beebuulyangana bati naani akira ekitiisya mwibo?

35 Awo oYesu n’atyama era n’ayeta abeegibe elkumi na Babiri, ni baiza e gyali. N’abakoba ati, “Nabuli ataka

okubba omwekubbemberi, atekwa kubba niye asembayo mu bonabona, era n'okubba muweererya wa bonabona."

³⁶ Ananyere awo n'ayeta omwana omutomuto, kaisi n'amukoba okwemerera omumaiso gaabwe. N'amulera, kaisi n'abakoba ati,

³⁷ "Nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze. Era nabuli ansangaalira, abba tasangaaliire ninze, neye abba asangaalira yooyo eyantu-mire."

Atatulwanisya tabba mulabe waiswe
(Luk 9:49-50)

³⁸ Olundi oYokaana n'akoba oYesu ati, "Musomesya, twaboine omuntu ng'abbinga emizimu oku bantu ng'akolesya eriinalyo, iswe ni tugezyaku okumuloberya olw'okubba takusengererya aamo na iswe."

³⁹ OYesu n'amwiramu ati, "Oyo tumumuloberyanga, olw'okubba nabuli akola ebyewunyo ng'akolesya eriina lyange, tayezya kwanguya kuntumulaku obubbibubbi nga wankubitawo ekiseera ekitono kiti.

⁴⁰ Nabuli atatulwanisya, oyo yena abba munaiswe.

⁴¹ Mbakobera amazima nti nabuli abawa inywe amaizi ag'okunywa olw'okubba muli bantu ba Kurisito, anambula kubuusabuusa yalisuna empeeraye."

Ebitendera abantu okukola ekibbikibbi
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² "Singa omuntu yenayena azweraku omoiza oku bato-bato abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi, ekikiraku, omuntu oyo kumusiba ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu nyanza.

⁴³ Era singa engaloyo ekuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, ogitemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng'oli muleme, okukiraku okusigalya engalo eibiri, neye ni bakumuma, omu geyeena, [

⁴⁴ omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n'okuvunda]."[†]

⁴⁵ Ooba singa ekigerekyo kikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, okitemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng'oli muleme, okukiraku okusigalya ebigere ebibiri, neye ni bakumuma omu geyeena, [

⁴⁶ omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n'okuvunda].[‡]

⁴⁷ "Aabba ng'eriiisolyo niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu. Kisa oingire obwakabaka

9:35 9:35 Mat 20:26-27; 23:11; Mak 10:43-44; Luk 22:26 **9:37 9:37** Mat 10:40; Luk 10:16; Yok 13:20 **9:40 9:40** Mat 12:30; Luk 11:23 **9:41 9:41** Mat 10:42 **9:43 9:43** Mat 5:30 [†] **9:44 9:44** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **9:44 9:44** 9:48 [‡] **9:46 9:46** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **9:46 9:46** 9:48

bwa Kibbumba ng'oli w'eriiso limo, okukiraku okusigalya amaiso gonagona, neye ni bakumuma omu geyeena,

⁴⁸ omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n'okuvunda.

⁴⁹ "OKibbumba yalikengeiza nabuli mwikirirya okumusyuca omusa, ng'osyodo owaabba omusa nga bamulungi-iremu omuunyu.

⁵⁰ Omuunyu omugaanike gwa mugaso, neye singa gusuuka mujaalaali, mwezya mutya okugwiryamu ensa? Mubbe n'omuunyu omu mpisa gyanywe, era mubbe mwidembe n'abantu."

10

OYesu ayegesya oku kwawukana omu bufumbo

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Awo oYesu n'azwa omu kitundu ekyo, n'ayaba omu kitundu eky'e Buyudaaya, n'omu kitundu eky'oku lubba olundi olw'omwiga oYoludaani. Era ekiziima ky'abantu kinene ni kikumbaanira e gyalu tete, n'abeegesya, ng'oweyabbaire analirye okukola.

² Abamo oku Bafalisaayo ni baaba e gyalu ni bamutega n'ekibuulyo bati, "Amateeka gaikirirya omusaiza okubinga omukaliwe?"

³ Iye n'abairamu ati, "OMusa yabalagiire niki oku nsonga eyo?"

⁴ Ni bamukoba bati, "OMusa yaikiriirye omusaiza okukola ekiwandiiiko ekikakasa kiti abbingire omukaliwe, olwo kaisi ni baawukana."

⁵ OYesu n'abairamu ati, "Olw'obukakanyali bw'emyoyo gy'abantu, oMusa kiyazwireku n'abatekerawo ekiragiyo ekyo.

⁶ Neye okuzwera nakimo oku ntandiika oweyabbumbiire ekyalo, 'OKibbumba yabbumbire omusaiza n'omukali.

⁷ Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, n'abba n'omukaliwe,

⁸ era ni basuuka muntu moiza.' Olwo nga tibakaali bali babiri, neye nga bali muntu moiza.

⁹ Kale oKibbumba ekiyagaitire aamo, omuntu takigaitululanga."

¹⁰ Oweyakangire omu nyumba, abeegi ni babuulya oYesu oku nsonga eyo.

¹¹ N'abairamu ati, "Nabuli abbinga omukaliwe, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi.

12 Era owekibba ng'omukali niye anobere e wa ibaaye, kaisi n'afumbirwa omusaiza ogondi, abba abbengere ogw'obulendi."

*OYesu awa abaana abatobato enkabi
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

13 Abantu abamo babbaire baleeta abaana abatobato e giri oYesu abakwateku, neye abeegibe ni babaloberya nga babakaawuukira.

14 OYesu oweyaboine abeegibe ekibakola, n'anyiiga, n'abakoba ati, "Muleke abaana abatobato baize e gyendi era timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo, niibo ababba omu bwakabaka bwa Kibbumba.

15 Mbakobera amazima nti nabuli muntu ataikirirya okwesiga oKibbumba, ng'omwana omutomuto oweyesiga ababyairebe, tiwakwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

16 Era awo n'alera abaana abatobato, era n'abawa enkabi ng'abateekaku engalogye.

*OYesu n'omusaiza omusuni
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)*

17 Awo oYesu oweyabbaire ng'atandiika olugendolwe, omusaiza n'aiza e gyali ng'airuka, n'akoma amazwi omu- maisoge, n'amubuulya ati, "Musomesya omusa, niki ekin- teekwa okukola okusuna obwomi obutawaawo?"

18 OYesu n'amukoba ati, "Lwaki onjeta omusa? Mpaawo muntu omusa okutoolaku oKibbumba yenkani.

19 Ebikwata oku bwomi obutawaawo, omaite ebira- giro bya Kibbumba ebikoba biti, "Tiwaitanga muntu, ti- wayendanga, tiwaibbanga, tiwasibiriyanga oku muntu, tiwaalyanga ebyaguzu. Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya.' "

20 Omusaiza oyo n'airamu oYesu ati, "Musomesya, ebira- giro ebyo byonabyona nabituukiriirye kuzwera nakimo mu butobuto paka atyanu."

21 Awo oYesu oweyamulingiriire, n'amusaasira, n'amukoba ati, "Obulwaku ekintu kimo ekyoli n'okukola. Oyabe otunde ebiby byonabyona, empiya egyazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

22 Oweyawuliire ebyo, omusaiza oyo, n'aboneka ng'anyiikaire, era n'ayaba nga muyungubali, olw'okubba yabbaire n'ebibusuni bingi.

23 OYesu n'abityabitya amaiso omubabbairero, era n'akoba abeegibe ati, "Nga kyalibba kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

24 Abeegibe ni bawuninkirira olw'ebibonobyeye. Neye oYesu n'abakoba tete ati, "Bainange, nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

25 Kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

26 Awo ni bawuninkirira ino, ni bamubuulya bati, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

27 OYesu n'abalingirira, kaisi n'abakoba ati, "Abantu tibakyezya, neye oKibbumba iye akyezya, olw'okubba Iye ayezya byonabyona."

28 Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone iswe twalekere ebyaiswe byonabyona, kaisi tutambulenge na iwe."

29 OYesu n'airamu ati, "Mbakohera amazima nti nabuli muntu eyalekere ekisitokye, ooba abagandabe, ooba aboonyokobe, ooba omaaye, ooba oiteeye, ooba abaanabe, ooba ebigonabye, okulwange n'olwakubbeera aMawuliro aMasa,

30 yalisuna eby'omu bwomi bunu obw'oku kyalo emirundi 100. Ekikoba kiti, kisitokye, n'abagandabe, n'aboonyokobe, n'abamaaye, n'abaaanabe, n'ebigonabye, aamo n'okumuyiigaania. Kaisi tete, yalisuna n'obwomi obutawaawo ng'azwire oku kyalo.

31 Neye bangi kwabo ab'ekitiisya omu kiseera kinu abalibba aba bulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 OYesu n'ababbairero naye, babbairero omu lugendo, nga baaba e Yerusaalemi. OYesu yabbairero abeekubbembeiremu, ng'abalekeirekuuku eibbanga. Abeegibe ni bawuninkirira, era abantu abandi ababbairero babazwaku e nyuma ni batya.

Awo n'airya tete abeegibe eikumi na babiri oku mbale, n'atandiika okubakohera ebyabbairero byaba okumu-tuukaku.

33 N'abakoba ati, "Atyanu tuli kwaba e Yerusaalemi; era eeyo oMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe bamuweeyo eeri abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa. Era baaba okumusalira ogw'okufa, kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya.

34 Abo ibo baaba kumusekerera, bamwandeku ebitanta, bamufaamulire efaalu egiriku emirobo egisima, era baiza kumwita. Neye oluzwanyuma lw'enaku isatu yalizuukira."

*Okusaba kwa Yaakobbo n'oYokaana
(Mat 20:20-28)*

35 Awo oYaakobbo n'oYokaana abataane ba Zebedaayo, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Musomesya, tutaka otukolere kyonakyona ekitwakusaba."

36 OYesu n'ababuulya ati, "Niki ekimutaka mbakolere?"

37 Ni bamwiramumu bati, "Owewalityama oku ntebeye ey'ekitiisya omu bwakabakabwo, tutaka otwikirirye tukulirane, ng'omoiza atyame oku lubbaalwo olw'engalo endiuro, kaisi ogondi oku lw'engalo engooda."

38 OYesu n'abakoba ati, "Ekimusaba timukimaite. Mwezya okunywa oku kipimo kyokugada ekinjaba okunywa, ooba okubainika omu kugada okunjaba okubba nga banjinikamu?"*

39 Ibo ni bamwiramumu bati, "Twezya." OYesu n'abakoba ati, "Ekipimo ekyokugada ekinjaba okunywaku, dala mwalikinywaku, era mwaliganya ni babainika omu kugada omu ngeri eginjaba okubba nga banjinikamu.

40 Neye eky'okutyama nga mundiraine oku lubba olw'engalo endiuro ooba engooda, tininze nsalawo, bakigabira baabo oKibumba abeyakitegekeire."

41 Abeegi abandi eikumi owebawuliire, ni banyiiga olwa Yaakobbo n'oYokaana.

42 Awo oYesu n'abeeta bonabona aamo, kaisi n'abakoba ati, "Mumaite muti abebeeta abafugi b'abo aBatali Bayudaaya, bataka kubaweererya era abakungu baabwe abakulu bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye.

43 Neye mwinywe tiniikyo owekiri n'okubba. Wazira mwinywe, nabuli ataka okubba omukulu, atekwa kubba muweererya w'abainaye,

44 era nabuli ataka okubba omukulu wa bainaye, ali n'okubba muweererya wa bonabona.

45 N'oMwana wa Muntu tiyaizire bamuweererye, neye kuweererya, era n'okuwaayo obwomibwe ng'omugaito okununula abangi."

*OYesu alamy'a oBbaatimaayo
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

* **10:38 10:38** Omu Biwandiike ebya Luyonaani kikoba kiti, *Okubabatiza omu ngeri eginjaba okubba nga bambatizamu.* **10:38 10:38** Luk 12:50 **10:43 10:42-43** Luk 22:25-26 **10:44 10:43-44** Mat 23:11; Mak 9:35; Luk 22:26

46 Batyo oYesu n'abeegibe, n'ekiyindi ky'abantu ekinene, ni batuuka omu kibuga e Yeriko. Owebabbaire bazwamu, ni baajirya omwofu ng'atyaimo oku nzira, ogubeeta oBbaatimaayo, eyasabiririyanga. Omwofu oyo yabbaire mutaane wa Timaayo.

47 OBbaatimaayo oyo oweyawuliire ati oYesu ow'e Naazaaleesi niye abita, n'atandiika okutumula amaaminkirira ati, "Yesu oMwizukulu wa kabaka oDawudi,† onkwatire ekisa!"

48 Abantu ni bamukaawuukira nga bamukoba asirike. Neye iye ni yeeyongera-bweyongeri kwaminkirira ati, "Iwe oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!"

49 Awo oYesu n'ayemerera, n'akoba ati, "Mumwete aize." Ni bamweta, ni bamukoba bati, "Ogume omwoyo, osetuke, akweta."

50 Awo n'amuma eedi ekizibaawokye, n'asetukiramu mangu, n'aiza e giri oYesu.

51 OYesu n'amukoba ati, "Otaka nkukolere niki?" Omwofu n'amwiramumu ati, "Musomesya, ondanye amaiso."

52 Awo oYesu n'amukoba ati, "Aale oyabe, olamire olw'okwikiririyakwo." Amangu ago amaisoge ni galama, era ni yeeyabira n'oYesu.

11

*OYesu bamwaniriza omu kitiisya eky'amaani
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yok 12:12-19)*

1 Awo oYesu n'abeegibe, owebabbaire batira okutuuka omu kibuga e Yerusalemi, era nga baigereire e Bbesu-faage n'e Bbesaniya, ebiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, oYesu n'atuma babiri oku beegibe ati,

2 "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda omutomuto ogubatatyamangaku ogubasibire aawo. Mumuteere era mumuleete.

3 Owewabbaawo ababuulya ati, 'Lwaki mukola ekyo?' Mwairamu muti, 'OMusengwa waiswe amwetaaga, era ng'amalire okumutambuliraku, yalagira ni bamwirya aanu mangu.' "

4 Batyo ni baaba, ni baajirya ompunda omutomuto ogubasibire oku mulyango, ng'ayemereire e nza oku luguudo, ni bamuteera.

5 Abamo oku babbaire beemereire aawo, ni bababuulya bati, "Mukola niki? Lwaki muteera ompunda oyo?"

† 10:47 10:47 OMwizukulu wa kabaka oDawudi, kyabbaire kimo oku kitiisya kya Yesu ng'omulokoli w'abantu.

6 Ibo ni babairamu ng'oYesu oweyabbaire abakobere. Badi ni babaleka baaba.

7 Batyo abeegi abo ni baleetera oYesu ompunda, ni bamwalaku ebizibaawo byabwe okumuwa ekitiisya, era n'amutyamaku.

8 Era abantu bangi ni baala omu nzira ebizwalo byabwe, era abandi ni baalamu bikoola ebibatemere omu misiri.

9 Awo ababbaire beekubbembeire, n'ababbaire bazwa e nyuma, ni baaminkirira bati,

"Tuwuuje oMusengwa iye oKibbumba.

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.

10 Obwakabaka bwa zeiza waiswe oDawudi, obubaaba okwiryawo nga bw'enkabi.

Tuwuuje oMusengwa aali omwigulu."

11 Awo oYesu n'atuuka omu Yerusaalemi, n'aingira omu Yeekaalu. Oweyamalire okubityabitya amaiso okubona ebintu byonabyona, n'awuluka. N'ayaba aamo n'abeegibe eIkumi na Babiri e Bbesaniya, omu kifo e gibabbaire baaba okugona olw'okubba obwire bwabbaire bwatira okwirigala.

OYesu alaama omusaale omutiini
(Mat 21:18-19)

12 Oku lunaku olwairireku, oYesu n'abeegibe owebabbaire bazwa e Bbesaniya, oYesu enzala n'emuluma.

13 Oweyalengeire omusaale omutiini oguliku ebikoola, n'ayaba okubona obanga yagwajaaku ebineneka. Oweyagutuukireku, nandi n'ayajaaku ekineneka kadi kimo, okutoolaku ebikoola byonkani olw'okubba kyabbaire tiniikyo ekiseera emitiini omu ginenekera.

14 N'agukoba ati, "Okuzwa atyanu tiwaabbaawo alyaku ebinenekabyo tete!" Ebibono ebyo abeegibe ni babiwulira.

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yok 2:13-22)

15 Awo oYesu n'abeegibe owebatuukire e Yerusaalemi, oYesu n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu, era n'atandiika okubbingamu abo ababbaire batundiramumu era n'ababbaire baguliramumu ebintu. N'agangulyaga amamenza g'abawanyisya empiiya, n'ebityamo eby'ababbaire batundiramumu enjiwa.

16 Era n'aloberya nabuli muntu okubitya ebintu omu Yeekaalu.

17 Ananyere awo n'ayegesya ababbairewo ati, "Tibakiwandiikire bati, 'Enyumba yange yaabanga nyumba

abantu b'amawanga gonagona omubasabiranga?' Neye inywe mugisuucirye mpuku y'abanyagi omubeebisa!"

¹⁸ Abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka owebawuliire ebibono ebyo, ni basala amalabuki ag'okujigirica oYesu. Babbaire bamutiire olw'okubba ekiziima ky'abantu kyonakyaona kyabbaire kiwuninkiriire olw'enjegyaye.

¹⁹ Obwire owebwairugaire, oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kibuga.

Ekitwega oku musaale omutiini

(Mat 21:20-22)

²⁰ Eizo waaku amakeezi, oYesu n'abeegibe owebabbaire babitawo, ni babona omusaale omutiini gudi nga gukalire okuzwera nakimo oku kikolo.

²¹ Awo oPeetero n'ayebukirya, n'akoba oYesu ati, "Musomesya, obone, omusaale omutiini oguwalaamire gukalire!"

²² OYesu n'abairamu ati, "Mubbe n'okwikirirya omu Kibbumba.

²³ Mbakobera amazima nti omuntu owaakoba olusozi lunu ati, 'Weeingye oyabe weemume omu nyanza, ekyo balikimukolera, kasita nandi n'abuusabuusa omu mwoyogwe, neye n'aikirirya ati ekyakoba kyatuukirira.'

²⁴ N'olwekyo mbakoba nti, nabuli ekimwasabanga oKibbumba, mwikiriryenge muti mukisunire, era mwalikisuna.

²⁵ "Era nabuli owemwirya emyoyo gyanywe eeri oKibbumba, owewabbaawo abba akolere ekibalumirirya inywe, mumusoniye, kaisi oItewaanywe aali omwigulu atire abasoniye nywena ebikole byanywe ebibbibbi. [

²⁶ Neye owemutasoniya, era n'oItewaanywe aali omwigulu tiyalibasoniya ebibbibbi byanywe]."*

OYesu bamubuulya oku bwezyebwe

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Olundi oYesu n'abeegibe ni baira tete e Yerusaalemi. OYesu oweyabbaire atambulira omu Yeekaalu, abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba e gyali.

²⁸ Ni bamubuulya bati, "Oli na bwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwair obwezye obwo?"

²⁹ OYesu n'abairamu ati, "Zena oleke mbabuulye ekibuulyo kimo. Owemwanjiramu, zena nabakobera e gintoola obwezye okukola ebintu binu.

11:17 11:17 Isa 56:7; Yer 7:11 **11:23 11:23** Mat 17:20; 1Ko 13:2 **11:25 11:25**

Mat 6:14-15 * **11:26 11:26** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **11:26 11:26** Mat 6:15

³⁰ Naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba, ooba bantu? Munjiremu.”

³¹ Awo ni beegeyamu bati, “Singa tumwiramutu, Kibbumba niye eyamutumire ayaba okutubuulya ati, ‘Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiririye?’”

³² Neye singa tumwiramutu, ‘Abantu niibo abamutumire’ tutya abantu olw’okubba abantu bonabona baikirirya bati oYokaana dala yabbaire naabbi.”

³³ Kale ni bairamu oYesu bati, “Titumaite.” Awo oYesu yena n’abakoba ati, “Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu.”

12

*Olugero lw’abapangisya b’omusiri
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Awo oYesu n’atandiika okutumula nabo omu ngero, ng’abakoba ati, “Wabbairewo omuntu eyakomere omusiri gw’emizabbibbu, n’agusitaku olukita, n’akuulamu ekikunyiro, n’ayombekamu ekifo ekigingice nga kuliku n’akasiisira, abakuumi omubalengerera. Olwo n’aguteekamu abapangisya era n’azwawo n’ayaba omu lugendo.

² “Ekiseera eky’amakungula owekyatuukire, n’atuma omugalama eeri abapangisya, bamuweeku ebineneka by’omusiri ogwo ogw’emizabbibbu.

³ Ibo bamukwaite ni bamukubba-bukubbi, era ni bamubinga nga tibamuwaireku akantu konakona.

⁴ “N’abasindikira tete omugalama ogondi, ni bamukubba oluguma, ni bamwemulayemula.

⁵ Era n’atuma ogondi, oyo ni bamwita. N’abandi bangi ni bababitya mu ngeri nanyere eyo, abamo ni babakubba, abandi ni babaita.

⁶ “Yabbaire asigairyewo omuntu ogondi ow’okutuma moiza, niye omutaane omutake eino. Oyo guyasembeseryeyo okubatumira, ng’akoba ati, ‘Omutaane wange bamuwa iye ekitiisya.’

⁷ Neye ibo abapangisya abo ni beegeyamu bati, ‘Onu niye omusika, oleke tumwite, obusika bwalibba bwaiswe!’

⁸ Kale ni bamukwata, ni bamwita, ni bamutoola omumusiri ogwo ogw’emizabbibbu ni bamumuma edi.

⁹ “Kale onanyere omusiri ogwo niki ekiyalikola? Yalyaba n’aita abapangisya abo, kaisi n’agukwatisya abandi.

¹⁰ Dala mmaite nti eKiwandiike mwakisomereku ekikoba kiti:

‘Eibbaale abombeki eribagine,

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.

11 Ekyo oMusengwa niye eyakikolere,
ni tukibona, ni tukyewunya.' "

12 Awo abalabe ba Yesu owebamanyicirye bati olugero olwo aluleetere nga lutumula ku niibo, ni bagezyaku okumukwata, neye tete ni batya ekiziima ky'abantu, ni bamuleka ni baaba.

Ebifa oku kuwa omusolo
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 ABafalisaayo n'abawagiri ba Kerode abamo, ni baba-tuma okutega oYesu omu bibono.

14 Batyo ni baiza ni bamukoba bati, "Musomesya, tumaite tuti iwe oli w'amazima, era tokolerera bantu kukusi-ima, olw'okubba bonabona obabitya mu ngeri moiza, era abantu obeegeya mu mazima ebyo oKibbumba ebyataka bakole. Atyanu Musengwa otukobere, kibba kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?"

15 Tuli n'okugumuwa ooba tituli n'okugumuwa?"

OYesu n'amanyica omutege gwabwe, n'abakoba ati, "Lwaki muntega? Mundeetere edinaali ngibone."

16 Ni bagireeta. Iye n'ababuulya ati, "Ekifaananyi n'amaliina ebiri kunu byani?" Ni bamwiramu bati, "Bya Kaisaali."

17 OYesu n'abakoba ati, "Kale, ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba." Era ni bamwebunya ino.

Ebifa oku kuzuukira
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Olundi aBasedukaayo, abakoba bati mpaawo kuzuukira, ni baaba e giri oYesu, ni bamubuulya bati,

19 "Musomesya, oMusa yatuwandiikiire ekiragiro ekiti, omuntu owaafa n'aleka onamwandu, neye nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa on-amwandu oyo, era abyalire omugandawe abaana.

20 "Kale wabbairewo abaganda musanvu. Asooka n'aleeta omukali, neye n'afa nga tabyaireku omwana.

21 Owokubiri n'atwala onamwandu w'odi eyasookere, era n'oyo n'afa nga tabyaireku mwana. N'owokusatu yena atyo.

22 Bonabona omusanvu ni batwalaku omukali oyo, neye era nandi ni bamubyalamu omwana. Oluzwanyuma, bonabona nga bamalire okufa, omukali yena n'afa.

23 “Olwo oku lunaku olw’okuzuukira, omukali oyo yalibba waani, ngoyo bonabona omusanvu bamufumbiirweku!”

24 OYesu n’abakoba ati, “Mugota, era ekibaleetera ekyo, lw’okutamanya Biwandiike, era n’obwezye bwa Kibbumba.

25 Abantu owelalizuukira, balibba ooti bamalaika omwigulu, nga tibakaali babba n’obufumbo.

26 “Kaisi ebifa oku kuzuukira, dala mmaite nti mwasomereku omu kitabo kya Musa, omu kitundu ekitumula oku kisaka, ng’oKibbumba yakobere oMusa ati, ‘Ninze oKibbumba wa Ibbulaimu, era owa Isaka, era owa Yaakobbo.’

27 OKibbumba w’abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa neye tiwa bantu abasigala omu kufa. Kale mugota ino!”

Ekiragiro ekikira obukulu

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Awo omoiza oku bakugu omu by’aMateeka n’aiza, n’awulira aBasedukaayo nga baakana. Oweyaboine ng’oYesu abairiremu kusani, yena n’amubuulya ati, “Kiragiroki ekikira byonabyona obukulu?”

29 OYesu n’amwiramumu ati, “Ekiragiro ekikira byonabyona obukulu niikyo kinu: ‘Iwe Isirairi, owulire: OMusengwa iye oKibbumba waiswe, Musengwa iye omoiza yenkani.

30 Era otakenge oMusengwa iye oKibbumbawo, n’omwoyogwo gwonagwona, n’obwomibwo bwonabwona, n’ebiseegobyo byonabyona, n’amaanigo gonagona.’

31 Ekiragiro ekiiririraku omu bukulu, niikyo kinu: ‘Otakenge omuntu omwinawo, ng’oweweetaka iwe onanyere.’ Mpaawo kiragiro kindi ekikira ebyo obukulu.”

32 Awo oMukugu omu by’aMateeka n’akoba oYesu ati, “Musomesya, oiriremu nakusani. Ekyotumwire ky’amazima oti, oKibbumba ali moiza yenkani, nga mpaawo gondi yenayena.

33 Era oti okumutaka n’omwoyogwo gwonagwona, n’ebiseegobyo byonabyona, n’amaanigo gonagona, n’okutaka abantu abanaiswe ng’owetwetaka iswe abananyere, kikiraku nabuli sadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona, n’esadaaka egindi egibawaayo eeri oKibbumba.”

34 OYesu oweyaboine ng’omukugu oyo omu by’aMateeka airiremu n’amalabuki, n’amukoba ati, “Otandiikire okutegeera eby’omu bwakabaka bwa Kibbumba.” Era

okuzwa olwo ni watabbaawo muntu ogondi eyagumire n'amubuulya ebibuulyo ebindi.

OKurisito n'okabaka oDawudi
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ OYesu oweyabbaire omu Yeekaalu ng'ayegesya, n'abuulya ati, "Abakugu omu by'aMateeka bayezya batya okukoba bati, 'OKurisito ogubasukireku amafuta Mwizukulu wa kabaka oDawudi?'

³⁶ ODawudi onanyere, oweyabbaire ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, yakobere ati:

'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro,

paka owenaligondya abalabebo

ni mbasuuca mukonkolo gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.'

³⁷ "Ooba ng'oDawudi onanyere amweta 'Musengwawe,' kaisi tete olwo oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?" Ekiziima ky'abantu ekyabbairewo, ebibonobye ebyo ni babiwulisisya n'okusiima kunene.

Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Atyo oYesu oweyabbaire ng'ayegesya, n'akoba ati, "Mwekuume abakugu omu by'aMateeka ga Musa, abataka okutambula nga bazwaire amaganduula amawanvuwiriri ageekuusira ansi, okulaga bati bantu batukulye. Era bataka okubasugiryasugirya omu butale,

³⁹ n'okutyama omu bifo eby'omumaiso omu makumbaaniro n'omu bifo eby'abantu ab'ekitiisiya oku mambaga.

⁴⁰ Era banyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandu, n'okusaba oKibbumba omu bibono ebingi olw'okweraga. Abo balisuna ekibonerezo ekikiraku obunene."

Ekirabo ky'onamwandu
(Luk 21:1-4)

⁴¹ OYesu oweyabbaire ng'atyaimo omumaiso g'ekifo omubateeka ebirabo omu Yeekaalu, n'abona abantu bangi nga bateekamu empiiya. Abasuni bangi bateekeremu empiiya nyingi.

⁴² Awo onamwandu omudoobi n'aiza, n'ateekamu obumpiia* bubiri, obw'ebbeeyi esembayo okubba entono eino.

⁴³ OYesu n'ayeta abeegibe, ni baiza e gyali, n'abakoba ati, "Mbakohera amazima nti onamwandu oyo omudoobi atekere kinene ino omu kifo omu bateeka ehirabo, okukiraku abandi badi bonabona.

⁴⁴ Ibo bateekeremu nga batoola ku bingi ebibabbaire nabyo. Neye onamwandu oyo iye, atekeremu kyonakyoona ekyabbaire ali nakyo, ekibbaire ekijejera obwomibwe."

13

OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Awo oYesu oweyabbaire ng'azwa omu luuga lw'eYeekaalu, omoiza oku beegibe n'amukoba ati, "Musomesya, obone amabbaale ag'enyumba eenu eYeekaalu ageewunyisya!"

² OYesu n'amwiramumu ati, "Aganyumba ganu aganene ogabona? Gonagona abalabe baliiza ni bagakubbirawo ansi. Era omu kifo kinu timwalibba ibbaale kadi limo aanu eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo."

Ebigosi n'okubayiigaania

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ OYesu oweyabbaire ng'atyaimu oku Lusizi olw'eMisaale eMizaituuni, ng'alingiriire eYeekaalu, oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana, n'Andereya, ni bamubuulya omu kyama bati,

⁴ "Otukobere, ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati ebyo byonabyona byatira okubbaawo?"

⁵ Iye oYesu n'abakoba ati, "Mwekuume tiwaabbaawo abagotesyagotesya.

⁶ Bangi baliiza nga beeyeta ninze, era baligotesyagotesya bangi.

⁷ Era owemuwuliranga entalo aanu n'aadi, timutyanga. Ebyo biteekwa okubbaawo, neye era enkomerero yalibba ekaali okutuuka.

⁸ "Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi. Walibbaawo omusisi ng'atengeetya ekyalo omu bitundu bingi, era n'amanzala galigawo. Olwo okugada kwalibba nga kwankutandiika-butandiiki.

⁹ "Kale inywe abanjikirirya mukimanye muti balibakwata ni babawaayo omu mbuga gy'amateeka. Balibakubbira omu makumbaaniro g'aBayudaaya. Era okulwange mwalyemerera omumaiso g'abafugi n'ag'abakabaka. Omu ngeri eyo, mwalyezya okubatuucaaku obukwenda bwange.

10 Enkomerero ng'ekaali okutuuka, aMawuliro aMasa tuli n'okumala okugalaabba eeri abantu omu mawanga gonagona.

11 "Era owebabakwatanga ni babatwala omu mbuga gy'amateeka, timweraliikiriranga ekimwatumula, nga muwozya mutumulanga ekyo oKibbumba ekyabawa okutumula omu kaseera ako. Ebibono ebimutumula tibyalibba byanywe, neye by'oMwoyo oMutukulye.

12 "Omuntu yaliwaayo omugandawe okumwita, n'omusaiza omubyaire yaliwaayo omwanawe. Era abaana balyediima ni bawaayo ababyaire baabwe okubaita.

13 Era nywena abantu bonabona balibacaawa olw'okubba muli basengereri bange. Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

*Ekintu eky'omuliko era ekikwatisya enyinya
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)*

14 "Owemwalibona ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya nga bakiteekere awekitateekwa okubba era oyo asoma ebyo amanye amakulu, olwo abo abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi.

15 Eyalibba e ngulu oku nyumbaye, owaikanga ansi, taingiranga omu nyumba ati atoolemu ekiyatwala.

16 Era eyalibba omu musiri, takanganga e ika okusyoma ekizwalokye ekindi.

17 Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egyo nga baligada ino!

18 Mwegairire oKibbumba, ebyo tibyabbaawo omu biseera bya ikendi n'obuwolondoki obwa bbalaafu.

19 "Omu naku egyo, walibbaawo okugada kunene, nga kukira okundi kwonakwona okwabbairekuuwo, okuzwera nakimo oKibbumba oweyabbumbiire ebintu, paka atyanu. Era tiwalibbaawo tete okugada okundi okwagaagana awo.

20 Era singa oMusengwa iye oKibbumba tiyakendeiryeku-bukendeeri enaku egyo, egy'okugada, tiwankulamirewo omuntu kadi moiza. Neye olw'abalondemube, enaku egyo yagikendeiryeku.

21 "Omu biseera ebyo, omuntu owabakobanga ati, 'Aale mubone oKurisito ogubasukireku amafuta ali aanu,' ooba ati, 'Aale mubone, ngodi,' timukiikiriryanga.

²² Ekyo kityo olw'okubba aBakurisito ab'obubbeyi, era n'abanaabbi ab'obubbeyi, baliboneka. Era balikola obumanyiciryo obw'ebyewunyo n'ebyamagero, nga bagen-derera kugotesya n'abalondemu ba Kibbumba, owekibba kyezeke.

²³ Neye mwekuume, mbakobeire byonabyona nga bukaali.

*Okutuuka kw'oMwana wa Muntu
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)*

²⁴ "Omu naku egyo, ng'ekiseera ekyokugada kyankuwa, eisana lyaliirugaza, n'omweri gwalirekeraawo okwaka.

²⁵ N'enkota gyalyanuka e ngulu ni gigwa, era n'amaani agali angulu omwibbanga baligatengeetya.

²⁶ "Olwo kaisi ni babona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri, era ng'ali n'obwezye bungi n'ekitiisya.

²⁷ Yalituma abamalaika omu kyalo kyonakyaona, okukum- baania abantube abalondemu, okuzwa mu buli kansonda konakona ak'ekyalo kyonakyaona.

*Ekitwega oku musaale oMutiini
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)*

²⁸ "Aale mubonere oku musaale omutiini mwege. Ebikoola byagwo owebikunkumuka biwaaku, n'obusaga ni busebuka, mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

²⁹ N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanyanga muti enkomerero eigereire.

³⁰ "Mbakobera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

³¹ Eigulu n'ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliswaawo kadi naire.

*Mpaawo amaite olunaku kadi saawa
(Mat 24:36-44)*

³² "Neye mpaawo amaite olunaku olunyere kadi saawa, ebyo owebyaligwerawo, waire abamalaika omwigulu, naabba oMwana, okutoolaku oBbaabba yenkani niye amaite.

³³ Mwetege, mubonie olw'okubba timumaite ekiseera ekitukuumire owekyalituukira.

³⁴ "Ekyo kifaananaku n'ekyo omuntu omukulu ekyakola ng'ayaba omu lugendo. Owaabba azwa e ika, aleka

akwatisirye nabuli mugalamawe omulimo, n'omwisirikale w'e ika n'amulagira okukuuma.

³⁵ Kale mubbe bulindaala olw'okubba timumaite onanyere ekisito oweyaliirira, ooba kiire aakati, ooba enkoko owegikokoolera, ooba nga kuca,

³⁶ tiyabagwaku-bugwi, n'abaajirya nga mugonere.

³⁷ Ekimbakoba inywe, era kinkoba n'abandi bonabona nti, 'Mubonie!' "

14

Olukwe olw'okwita oYesu

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yok 11:45-53)

¹ Omu kiseera ekyo, wabbaire wasigaireyo enaku ibiri, oMukolo ogw'okutambukirya, era oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, gutuuke. Abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa babbaire banoonia engeri y'okukwata oYesu, bamwite omu mbiso.

² Neye ni bakoba bati, "Tuleke okumukwata omu naku gy'omukolo, demba abantu beediima."

OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya

(Mat 26:6-13; Yok 12:1-8)

³ Awo oYesu oweyabbaire e Bbesaniya ng'ali kulya omu nyumba ya Simooni eyabbaireku omugenge, ni wabbaawo omukali eyaabireyo, n'ecupa erimu amafuta amakegeize agebeeta onaludo ag'akaloosa, era ag'ebbeeyi eino. N'asaanukula ecupa eyo, n'asuka amafuta oku mutwe gwa Yesu.

⁴ Neye abamo oku babbairewo, ni basunguwala. Ni bakobangana bati, "Lwaki amafuta ago bagabebenyeserye batyo?"

⁵ Babbaire bayezya okugatunda ni g'azwamu empiiya egibita omu dinaali ebisatu, ni bagigabira abadoobi." Era omukali ni bamunenya ino.

⁶ Neye oYesu n'akoba ati, "Lwaki mumuleyerya? Ekintu ekyankoleire kisa."

⁷ Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, era nabuli owemutakiire, mweyezyanga okubabbeera. Neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene.

⁸ Omukali onu akolere ekyayezya, omubiri gwange agusukireku amafuta ag'akaloosa nga nkaali kufa, n'agukwanirya nakimo olw'okuguliika.

⁹ Era mbakobera amazima nti, wonawona aMawuliwo aMasa ago agankwataku e gibagalaabbanga okumalaku

ekyalo, na kinu omukali onu ekyakolere, bakitumulangaku ni bamwebukirya.”

*OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Awo oYuda Isikalyoti, omoiza oku beegi eikumi na babiri, n’ayaba e giri abakabona abakulu, ng’ataka okulyamu oYesu olukwe, amuweeyo egibali.

¹¹ Abakabona owebawuliire ekyataka okubakolera, ni basangaala, era ni basuubiza okumuwa empiiya. Okuzwa olwo oYuda n’anoonia akaseera akasa ak’okubabbeera bakwate oYesu.

*OYesu alya n’abeegibe oku Mukolo
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Yok 13:21-30)*

¹² Oku lunaku olusooka olw’oMukolo ogw’eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, olubasaliraku ontaama omutomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw’oKutambukirya, abeegi ba Yesu ni bamubuulya bati, “Otaka twabe tukutegekere yaina e giwaliira oMukolo ogw’oKutambukirya?”

¹³ Awo oYesu n’atuma babiri kwibo, n’abakoba ati, “Mwabe omu kibuga, mwasangaana omusaiza eyeetikire ensaka y’amaizi, mwabe naye.

¹⁴ Era mukobe onanyere enyumba omuntu oyo omuyain-gira, muti, ‘OMusomesya akobere ati, nambu ekisen-gekye kiri yaina, iye n’abeegibe omubaliira oMukolo ogw’oKutambukirya?’

¹⁵ Iye yabalagisya ekisenge ekinene ekiri e ngulu omu kalina, ekibamalire okwalirira, mugututegekere omwo.”

¹⁶ Awo abeegi ni basimbuka, ni baaba omu kibuga. Era ni baaja nga byonabyona biri ng’oYesu oweyabakobere, era ni bategeka oMukolo ogw’oKutambukirya.

¹⁷ Obwire owebwairugaire, oYesu n’atuuka n’abeegibe eikumi na babiri.

¹⁸ Awo owebabbaire bali oku menza nga balya, oYesu n’akoba ati, “Mbakobera amazima nti omoiza kwinywe alya na nze atyanu, yandyamu olukwe.”

¹⁹ Abeegibe ni beekondamira ino, era moiza moiza, ng’abuulya oYesu ati, “Olwo ninze?”

²⁰ OYesu n’abairamu ati, “Ee, omoiza kwinywe eikumi na babiri, akozya na nze omu kibya.

²¹ Dala oMwana wa Muntu baaba okumwita, ng’eBiwandiike owebimutumulaku. Neye wobe! Omuntu oyo eyalyamu oMwana wa Muntu olukwe, ng’alabire! Kyandimubbeereire kisa singa tibamubyaire!”

*Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo**(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)*

²² Awo oYesu n'abeegibe owebabbairu nga balya, oYesu n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu n'abawa, n'abakoba ati, "Mutoole mulye, gunu niigwo omubiri gwange."

²³ Era oluzwanyuma n'akwata ekikopo ky'enviinyo, era oweyamalire okwebalya oKibbumba n'abawa bonabona ni banywaku,

²⁴ n'abakoba ati, "Gunu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka oku lw'abangi, era ogukakasa endagaano ya Kibbumba empyaka.

²⁵ Mbakobera amazima nti tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa ky'emizabbibbu, paka owenalikinywa omu ngeri empyaka, omu bwakabaka bwa Kibbumba."

²⁶ Awo owebamalire okwemba olwembo olw'okuwuuja oKibbumba, ni bawuluka, ni baaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

*OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana**(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yok 13:36-38)*

²⁷ Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, "Nywenanywena mwairuka ni mundekawo, olw'okubba bakiwandiikire bati, 'Naliita omuliisya, entaama ni gisalaanika.'

²⁸ Neye owebalimala okunzuukiza, nalibasooka okwaba e Galiraaya."

²⁹ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Abandi bonabona n'owebairuka ni bakulekawo nze tinakulekewo."

³⁰ OYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti, omu kiire ekinanyere kinu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola emirundi emibiri, nga wankuneeaganira emirundi misatu."

³¹ Neye oPeetero n'airamu n'akakasira nakimo ati, "N'oweabaabba nga bateekwa kunjitira aamo na iwe, tinakwegaane." N'abeegi abandi bonabona ni bakoba kinanyere ekyo.

*OYesu omu Gesusemani**(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Awo oYesu n'abeegibe ni baaba omu kifo ekibeeta Gesusemani. OYesu n'akoba abeegibe ati, "Mutyame aanu, nga nze neegairira oKibbumba."

³³ N'atwalaku oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana, n'atandiika okutya ino n'okweririgana.

³⁴ N'abakoba ati, "Omwoyo gwange gwizwire enima eyezya n'okunjita! Musigale aanu era nga mubonia."

35 Oweyeeyongeyo katono omumaiso, n'agwa oku mazwige, ni yeegairira oKibbumba ati, "Owekibba kyezeeka, esaawa ey'okugada ereke okuntuukaku."

36 Era n'akoba ati, "Iwe Bhaabba oyezya byonabyona, ontooleku ekipimo ekyokugada okwo. Neye, iwe ekyotaka niikyo ekyobba okole tinga nze owentaka."

37 Awo n'aiza, n'ayaja oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana nga bagonere, n'akoba oPeetero ati, "Simooni, mugonere? Mubbaire timwezya kubonia waire esaawa emoiza eti?"

38 Mubonie, era musabe oKibbumba, kaisi okubagezesya tikwabatuukaku, olw'okubba emyoyo gyanywe dala mimaliriri, neye emibiri minafu."

39 Era n'ayaba n'asaba oKibbumba omu ngeri enanyere eyo ng'oweyasabire omu kusooka.

40 Era oYesu oweyakangire omulundi ogundi tete n'abaajirya nga bagona olw'okubba endoolo gyabbaire gibali kubbikubbi. Ni babba nga tibamaite ekyokumwiramu.

41 Oweyaizire omulundi ogwokusatu n'abakoba ati, "Mukaali mugona, era mukaali muwuumula? Mulekere awo! Esaawa etuukire, era aale mubone oMwana wa Muntu bali kumulyamu olukwe bamuweeyo eeri obwezye bw'abakola ebikole ebibbibbi bamugadye.

42 Musetuke twabe tubasangaane! Era andiiremu olukwe ngonu atuukire."

Bakwata oYesu

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yok 18:3-12)

43 OYesu yabbaire akaali atumula, amangu ago oYuda, omoiza oku beegibe eikumi na babiri, n'atuuka n'ekiyindi ky'abantu ababbaire n'empiima n'emiigo. Abantu abo, ng'ababatumire bakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwigwanga.

44 Atyanu eyaliiremu oYesu olukwe, yabbaire amalire okuwa ekiyindi ky'abantu ekyo akamanyiciryo ng'abakobere ati, "Omuntu ogunasugirya nga mmugwa omu kifubba, yaabba niiye oyo, mwamukwata-bukwati era ni mumutwala nga mumukalangwire."

45 Awo oYuda oweyatuukire, amangu ago n'ayaba e giri oYesu, n'amukoba ati, "Musomesya!" Era n'amugwa n'omu kifubba.

46 Awo ni bavumbikirirya oYesu, ni bamukwata ni bamukalangula.

47 Neye omoiza oku babbaire beemereire aawo, n'asowolayo empiimaye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi n'amutiicaaku.

⁴⁸ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Mwizire okunkwata nga muli n'empima n'emiigo, ooti mwaba kukwata muyeek-era?"

⁴⁹ Kale nabuli lunaku naabbanga na inywe omu Yeekaalu nga njegesya nandi ni munkwata. Neye kinu mukikolere eBiwandiike byezye okutuukirira."

⁵⁰ Awo abeegibe bonabona ni bairuka bamulekawo.

⁵¹ Wabbairewo omwisuka eyabbairaire tazwaire kintu kindi kyonakyaona okutoolaku olugoye olubeeta lineni oluyabbairaire yeebiikiiriire. Abantu ni bamukwata ng'asengererya oYesu.

⁵² Neye omwisuka oyo n'abawunuka, nairuka bwere, ni basigalya lugoye.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Yok 18:13-14,19-24)

⁵³ Awo oYesu ni bamutwala e wa kabona akira obukulu. Abakabona abakulu bonabona n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka, ni bakumbaana, ni batyama omu lukiiko.

⁵⁴ OPeetero yasengereirye oYesu, ng'alekerekuuwo eibbanga, n'aingirira nakimo omu luuga lwa kabona akira obukulu, n'atyama n'abakuumi, n'ayota omusyo.

⁵⁵ Olwo abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona ni banoonia obujulizi obubasinziriraku okwita oYesu, neye nandi ni babusuna.

⁵⁶ Wabbairewo bangi abawaire obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza, obujulizi bwabwe nandi ni bukwatagana.

⁵⁷ Era abamo ni basetuka, ni bawa obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza bati,

⁵⁸ "Twamuwuliire ng'akoba ati, 'Nalivunawo eYeekaalu eenu abantu egibombekere, tete omu naku isatu, n'alyombekawo egendi, ng'abantu tiniibo abagyombekere.'"

⁵⁹ Neye obujulizi bwa banu bwona nandi bukwatagana.

⁶⁰ Awo okabona akira obukulu n'ayemerera omumaiso g'abantu, kaisi n'abuulya oYesu ati, "Tiwairemu? Niki ekyokoba ku binu ebibakulumiriza?"

⁶¹ Neye oYesu n'asirika, nandi n'airamu. Okabona akira obukulu ni yeeyongerera okumubuulya ati, "Niiwe oKurisito, oMwana wa Kitiisya waiswe oKibbumba?"

⁶² Awo oYesu n'airamu ati, "Ee ninze. Era mwali-bona oMwana wa Muntu ng'atyaima n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino,* era ng'aizira oku bireri okuzwa

omwigulu.”

⁶³ Awo omu busungu, okabona akira obukulu nanyiira ebizwalobye, era n’akoba ati, “Tete tukaali tutakira niki abajulizi abandi?”

⁶⁴ Muwuliire ebibono ebizumirira oKibbumba ebyatumwire. Inywe museega mutya?” Awo bonabona ni basalira oYesu omusango bati awomeire kumwita.

⁶⁵ Abamo ni batandiika okumwandaku ebitanta, ni bamubiikaku amaiso, kaisi ni bamukubba ebinfuute olwo ni bakoba bati, “Aale olagule akukubbire.” Awo abakuumi ni bamutwala nga webamukubba empi.

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yok 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Awo oPeetero oweyabbaire ansi oku luuga, omoiza oku baala abaweererya e wa kabona akira obukulu, n’aiza.

⁶⁷ Oweyaboine oPeetero ng’ayota omusyo, n’amwekalikica, n’akoba ati, “Wena wabbaire n’ow’e Naazaleesi oyo, oYesu.”

⁶⁸ Neye oPeetero ni yeegaana ati, “Ekyokoba tinkimaite era tinkitegeera.” Awo oPeetero nazwa omu luuga, n’ayaba oku muzigo. Era onkoko n’akookoola.†

⁶⁹ Awo omwala oodi nairamu okubona oPeetero, n’akoba ababbaire beemereire aawo ati, “Omusaiza onu ali ooti niye omoiza oku basengereri ba Yesu.”

⁷⁰ Neye oPeetero ni yeeyongera okwegaana.

Era nga wabitirewo akaseera katono, ababbaire beemereire aawo ni bamukoba tete bati, “Dala oli moiza oku basengereri ba Yesu olw’okubba wena oli Mugaliraaya.”

⁷¹ Neye oPeetero n’atandiika okweraama era n’okulayira ati, “Nze timmaite omusaiza oyo ogumutumulaku!”

⁷² Amangu ago onkoko n’akookoola omulundi ogwoku-biri. Awo oPeetero n’ayebukirya ebyo oYesu ebiyabbaire amukobere ati, “Onkoko yaabba akaali n’okukookoola emirundi emibiri, nga waneegaine emirundi misatu ng’okoba oti tommaite.” Awo oPeetero n’atinduka, era n’akunga.

15

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Yok 18:28-38)

¹ Awo obwire owebwaceire, amakeezi pwi, abakabona abakulu n’abantu abakulu omwigwanga, n’abakugu omu

14:62 14:62 Dan 7:13 14:64 14:64 Lee 24:16 † 14:68 14:68 EBiwandiike ebimo eby’eira bibulamu ebibono ebikoba biti, era onkoko n’akookoola.

by'aMateeka, era n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya abandi bonabona, ni bateesa era ni basalawo. Ni basiba oYesu, ni bamutwala ni bamuwaayo eeri oPiraato omufugi oMulooma.

² OPiraato n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramumu ati, "Ee, kityo ng'owookobere."

³ Awo abakabona abakulu ni bamuwaabira emisango mingi.

⁴ OPiraato n'amubuulya ati, "Obula ekyokwiramumu? Obone emisango egibakuwaabira owegiri emingi."

⁵ Neye oYesu tiyairireyo kumwiramumu; kale oPiraato ni yeewunya.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Yok 18:39-19:16)

⁶ Omu biseera eby'oMukolo ogw'oKutambukirya, yabaire mpisa okuteeranga omusibe abantu ogubasabanga okuteera.

⁷ Oku mulundi ogwo, omu mabbuusumu mwabbaireremu omusaiza nga bamweta Bbalaba, ogubasibiire aamo n'abayeeekera abainaye, abaitire abantu omu kediimo.

⁸ Awo ekiziima ky'abantu ni kyaba, ni kitandiika okusaba oPiraato okubakolera ng'oweyabaire abakoleranga.

⁹ OPiraato n'abairamumu ng'ababuulya ati, "Mutaka mbateerere okabaka w'aBayudaaya?"

¹⁰ Ekyo yakitumwire olw'okubba yamaite ati abakabona abakulu babaire bawaireyo oYesu e gyali lw'engongi.

¹¹ Neye abakabona abakulu ni bacoolesya ekiziima ky'abantu bati oPiraato abateerere Bbalaba omu kifo kya Yesu.

¹² OPiraato oweyababwirye ati, "Kaisi ogumweta okabaka w'aBayudaaya n'amukola ntya?"

¹³ Ibo bamwireremu nga bakooka bati, "Omukomerere oku musalabba!"

¹⁴ OPiraato n'ababuulya ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolere?" Neye ibo ni bongeramumu maani kukooka-bukooka bati, "Iwe omukomerere ku musalabba!"

¹⁵ Awo oPiraato olwa kutaka okusangaalya ekiziima ky'abantu, n'abateerera oBbalaba. Neye n'alagira ni bafaamuula oYesu n'ofaalu aliku emirobo egisima, kaisi n'amumuwaayo okwaba okumukomerera oku musalabba.

Abaisirikale bakiina oYesu

(Mat 27:27-31; Yok 19:2-3)

¹⁶ Awo abaisirikale ni batwala oYesu omu lubiri lwa Piraato olubeeta Pulaitoriyo, ni beeta abanaabwe ab'ekibinja ekyo kyonakyoona.

17 Ni bazwalisya oYesu eganduula entukuliikiriri, ni baluka engule eya mawa, kaisi ni bagimuzwalisya oku mutwe.

18 Awo ni batandiika okumukoba bati, "Owangaale, iwe okabaka w'aBayudaaya!"

19 Ni bamukubba emirundi n'emirundi omu mutwe n'olugada, ni bamwandaku ebitanta, ni bakoma amazwi nga beesuuca ooti bamuwa kitiisya.

20 Awo owebamalire okumukiina batyo, ni bamutoolamu eganduula entukuliikiriri, ni bamuzwalisya engoye egigye, ni bamuwuluca, ni bamutwala okumukomerera.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yok 19:17-27)*

21 Waliwo omusaiza ogubeeta oSimooni ow'e Kuleene eyabbaire akanga e ika omu kibuga Yerusaalemi ng'azwa omu kyalo ekiriraine awo. Ng'abitawo, abaisirikale ni bamukaka okwetiika omusalabba gwa Yesu. OSimooni onu niiye oiteeye w'Erigizanda n'oLuufu.

22 Awo oYesu ni bamutuuca omu kifo ekibeeta Gologoosa, amakulu gaakyo eKifo ky'eKiyanga.

23 Ni bamuwa enviinyo nga batabwiryemu obulezi obubeeta miira, neye n'agaana okuginywa.

24 Awo ni bamukomerera oku musalabba. Ni bagabana ebizwalobye, nga babikubbiraku kalulu, babone buli moiza oluyatwala.

25 Bamukomereire oku musalabba owegyatuukire esaawa eisatu egy'amakeezi.

26 Omusango ogubamuvunaana ni baguwandiika oku kipande e ngulu oku musalabba bati, "OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

27 Bakomereire n'abaibbi babiri oku misalabba, okumpi n'oYesu, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiuro, ogondi oku lw'engooda. [

28 EKiwandiike ni kituukirira, ekikoba kiti, "Bamubaliire aamo n'abakola ebibbibbi]."*

29 Awo ababbaire babitawo ni batengeetya emitwe n'obulwa nga baduula oYesu, era ni bakoba bati, "Oleke tubone! Iwe ayaba okuvunawo eYeekaalu, tete ogyombeke omu naku isatu,

30 weeramyee! Era ozwe oku musalabba oike ansi!"

31 Abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, bona ni bamukiina nga bakobangana bati, "Yalamyanga abandi, tayezya okweramya onanyere!"

32 OKurisito, iye oKabaka wa Isirairi, aale atyanu azwe oku musalabba aike ansi kaisi tumwikiririyemu!" N'abo abebakomereire okumpi n'oYesu, bona ni bamuduula.

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yok 19:28-30)

33 Okuzwa oku saawa omukaaga paka oku saawa omwenda egeyigulo, endikiirya n'ekwata oku kyalo kyon-akyona.

34 Oku saawa ooti mwenda oYesu n'akunga n'eigono eryaminkirira ati, "Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?" Amakulu gaakyo gati, "Kibbumba wange, Kibbumba wange, lwaki ondekerewo?"

35 Abamo kwabo ababaire beemereire aawo owebawulire, ni bakoba bati, "Mwulire ayeta onaabbi Eriya!"

36 Awo omoiza n'airuka n'atimya ekijuulo omu nviinyo ensasaami, n'akiteeka oku lugada, n'awa oYesu okufunfuna, era ng'akoba ati, "Oleke tubone abba ng'Eriya yaiza n'amutoola oku musalabba!"

37 Awo oYesu n'akunga maaminkirira, era n'afa.

38 Omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lunyirikamu aakati, okuzwa angulu okutuuka ansi.

39 Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 eyabbaire ayemereire awo ng'alingiriire oYesu, oweyaboine engeri egyafiiremu, n'akoba ati, "Dala omusaiza onu abbaire niye oMwana wa Kibbumba!"

40 Era wabbairewo abakali ababaire e yalakuuku nga balengera. Era mwibo mwabbairemu oMalyamu oMangadaleena,† n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo omutomuto n'oYose, ni mubbaamu n'oSoloome.

41 Abakali abo batambulanga n'oYesu nga bamuweererya, oweyabbaire omu Galiraaya. Era wabbairewo abakali abandi bangi abaizire naye ng'aniinaniina okwiza e Yersaalemi.

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yok 19:38-42)

42 Atyanu eisana lyabbaire lyatira okugwa, aate ng'eeri aBayudaaya lunu lwabbaire lunaku lw'okutegeka, olw'okubba niirwo olwekubbembera okuwuumula kw'eSaabbaato.

43 Wabbairewo omusaiza ogubeeta oYusufu ow'Alimasaaya eyabbaire omukwenda omu lukiiko olukulu olw'aBayudaaya, era ogubawa ino ekitiisya. Era yena eyabbaire akumirira okubbaawo kw'obwakabaka bwa

15:34 15:34 Zab 22:1 15:36 15:36 Zab 69:21 15:38 15:38 Kuz 26:31-33

† 15:40 15:40 Olwisi bati, Malyamu ow'e Mangudala olw'okubba yabbaire w'omu kabuga k'e Mangudala. 15:40 15:40 Luk 8:2-3

Kibbumba. OYusufu oyo n'aguma, n'ayaba e giri oPiraato n'amusaba omulambo gwa Yesu.

⁴⁴ OPiraato ni yeewunya okuwulira ati oYesu afire ira. N'ayeta omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, n'amubuulya ooba ng'oYesu amalire okufa.

⁴⁵ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 oweyamalire okukakasa oPiraato ati kityo wekiri, oPiraato n'aikirirya oYusufu okutwala omulambo ogwo.

⁴⁶ Kale oYusufu n'agula olugoye olubeeta olineni olutukula, n'ayanula omulambo gwa Yesu oku musalabba, n'agulingira omu lugoye olwo, n'aguteeka omu magombe ag'empuku, era agebabbaire batemere mwibbaale. N'ayiringitya ogubbaale, n'aigalira omulyango gw'amagombe.

⁴⁷ OMalyamu oMangadaleena, n'oMalyamu omaaye wa Yose, ni beekalikica omulambo gwa Yesu e gibaguteekere.

16

*Okuzuukira kwa Yesu
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yok 20:1-10)*

¹ Awo eSaabbaato oweyawoireku, oMalyamu Mangadaleena, n'oSoloome, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo, ni bagula ebyakaloosa baabe basiige omulambo gwa Yesu.

² Eizo waaku, oku lunaku olwesaabbiiti, amakeezi pwi, ni baaba oku magombe nga

³ beebuulyangana bati, "Neye, naani eyatwiringitirya eibbaale okulitoola omu mulyango gw'amagombe?"

⁴ Olw'okubba eibbaale nago lyabbaire linene ino. Neye owebatuuka oku magombe, baabire okulola angulu oku kagingi amagombe e gigabbaire nga babona eibbaale baliyiringitirye balitoire omu mulyango gw'amagombe ag'empuku!

⁵ Owebaingira omu magombe, ni babona omusaiza atyaime oku lubba lw'engalo endiuro, ng'azwaire eganduula enjeru, ni bawuninkirira.

⁶ Awo omusaiza oyo n'abakoba ati, "Muleke okuwuninkirira. Timunoonia Yesu ow'e Naazaleesi ogubakomereire oku musalabba? Aanu abulawo, azuukiire. Mubone, kinu niikyo ekifo e gibabbaire bamuteekere.

⁷ Aale mwabe mukobere abeegibe, eino eino oPeetero, muti, 'Yeesookere okwaba e Galiraaya. Eeyo gimwamubonera, era ng'oweyabakobere.' "

⁸ Oweyamalire okubakoba ebyo, olw'okuwuninkirira n'obuti obubitiriri obwabbairre bubakwaite, ni bawulukamu, ni bazwa oku magombe nga bairuka, era nandi ni bakoberaku muntu yenayena olw'okubba babbaire batiire ino.

EMMALIIRIRYA EGENDI EY'EIRA

Mak 16:9-20

*OYesu abonekera oMalyamu oMangadaleena
(Mat 28:9-10; Yok 20:11-18)*

[
⁹ OYesu oweyazuukiire amakeezi eino, oku lunaku olwe-saabbiiti, yasookere kubonekera Malyamu oMangadaleena, oodi oguyabbingireku emizimu omusanvu.

¹⁰ OMalyamu oyo n'ayaba n'akobera abeegi ba Yesu, era nga babbaire bakaali bakunga.

¹¹ Neye owebawuliire bati nambu oYesu mwomi, era mbu oMalyamu amuboinuku, ni batakiikirirya.

*OYesu abonekera abeegi ababiri
(Luk 24:13-35)*

¹² Ebyo nga biwoire, oYesu n'abonekera babiri kwibo nga baaba omu kyalo. Yabbairre afaanana mu ngeri gendi.

¹³ Awo ni bairayo, ni bakobera abanaabwe. Neye bona nandi ni baikirirya.

*OYesu abonekera abeegibe eikumi na moiza
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)*

¹⁴ Oluzwanyuma, oYesu n'abonekera abeegibe eikumi na moiza, nga batyaime balya. N'abanenya olw'okutabba n'okwikirirya, n'olw'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe olw'okubba tibaikiriirye ebibono byabo abamuboinu ng'amalire okuzuukira.

¹⁵ Era kwolwo n'abakoba ati, "Mwabe omu byalo byon-abyona mulaabbe eeri abantu bonabona aMawuliro aMasa.

¹⁶ Nabuli agaikiririryamu, era ni bamubatiza, yalirokoka, neye atagaikiririryamu, omusango gwalimusinga.

¹⁷ "Abo abanjikiririryamu bakolanga ebyewunyo binu: Omu liina lyange babbinganga emizimu oku bantu; batumulanga omu ntumu egibatayegangaku;

¹⁸ singa bakwata empiri, era singa balinywa ekintu kyonakyoona ekiita, tikyabakolenge bubbibubbi. Bateekanga engalo gyabwe oku balwaire, abalwaire abo ni balama."

*OYesu bamutwala omwigulu
(Luk 24:50-53; Bik 1:9-11)*

19 Awo oMusengwa oYesu oweyamalire okutumula nabo, ni bamutwala omwigulu, n'atyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.*

20 Awo abeegibe ni batambula nga balaabba wonawona aMawuliro aMasa. OMusengwa oYesu n'ababbeeranga, era n'akakasanga obukwenda bwabwe ng'abakolesya ebyewunyo].†

* **16:19 16:19** Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiuro eya Kibbumba. **16:19 16:19** Bik 9:11 † **16:20 16:9-20** EBiwandiike ebimo eby'eira biri n'emaliirirya enyimpi, ng'eira omu kifo ky'enyiriri 9-20. Emmaliirirya eyo enyimpi niyo eenu: Okuzwa eeyo, abakali abo ni baaba e giri oPeetero n'abainaye ni babakobera omu bimpi bimpi byonabyona omwisuka ebyabakobere. Ebyo nga biwoire, oYesu onanyere n'abonekera abeegibe, n'abatuma okulaabba obukwenda bwa Kibbumba, obw'emirembe gyonagyona obw'okulanya abantu, babusalaanie omu kyalo kyonakyona, okuzwa e buzwaisana okutuuka e bugwaisana. Amiina.

AMAWULIRO AMASA NG' OLUUKA OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo, *AMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'aMazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

OLuuka iye tiyawandiikire ku byafaayo bya bwomi bwa Yesu byonkani, neye yawandiikire n'oku bintu abeegi ba Yesu ebibakolere ng'oYesu amalire okufa n'okuzuukira, era ebyo yabiwandiikire mu kitabo ky'ebikole by'abatume.

Mpaawo muntu amaite ekiseera ekituuce ekibawandiikiiremu amawuliro ganu, ooba ekifo ekibagawandiikiiremu, neye abakugu omu by'eBbaibbuli abakira obungi baikirirya bati bayinza okubba bagawandiikire mu myanka gy'e 70 oluzwanyuma lw'okubyalala oYesu.

Omuntu eyawandiikire niiye oLuuka, oyo eyabbaire omusawo w'ekizungu. Engeri egiyawandiikiiremu n'olutumu oluyakoleserye omukugawandiika biraga biti yabbaire musaiza musomi. OLuuka yatakire okuwandiika ng'asonzola nakusani obwomi oYesu obuyabbairemu, era ng'atumula engeri ebintu egibyabbairewo, kaisi byezye okugasa n'abantu abandi omu kubisoma (1:1-3). Iye oLuuka tiyabbaire Muyudaaya (Bak 4:10-14) era yawandiikire omu ngeri abantu aBatali Bayudaaya egibayezya okutegeera. Ekyo ky-eraga nakusani omu ngeri egyasonzolamu obulombolombo bw'aBayudaaya (1:8).

AMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire gafaanana ino n'ago agali omu kitabo kya Matayo n'omu kya Maako, olw'okubba ebitabo ebyo byonabyona bisonzola ebintu ebifaanana era n'engeri egibisonzolamu efaanana. Omu bitabo ebisatu ebyo, oLuuka niiye akira okusonzola ebikwata oku kubyalala oYokaana omubatizi. Era oLuuka akalaatira oku kusoniya (3:3; 11:4; 17:3-4; 23:34; 24:47), era n'okusaba (3:21; 5:16; 6:12; 11:1-12; 22:32).

Engeri egibyecaanamu

1. Enyanjula (1:1-4).
2. Okubyalala oYesu era n'engeri egibamutegekeremu omu buweererya (1:5-4:13).

3. Omulimo oYesu oguyakolere, okukirira nakimo ebyamagero ebiyakolere n'ebintu ebiyayegeserye (4:14–21:38).
4. Engeri oYesu egiyafiremu, n'engeri egibamuliikiremu, n'engeri egiyazukiiremu (22:1–24:53).

Enyanjula y'omuwandiiki

¹ Ow'ekitiisya eino oTeefiuro, abantu bangi beewaireyo okulangaasira nakusani n'okuwandiika ebintu oYesu ebiyakolere mwiswe abantu ng'ali oku kyalo.

² Bawandiikire bintu ebyo, badi ababiboneireku nakimo okuzwa oku ntandiika yaabyo ebibatukobeire, era ni bakola omulimo ogw'okusalaania ekibono kya Kibbumba.

³ Zena owemmalire okunoonererya nakusani byonabyona oYesu ebiyakolere okuzwa oku ntandiika yaabyo, mm-boine nti kisa okubikuwandiikira nga mbicaanire nakusani ng'owebyabire bibbaawo.

⁴ Kinu nkikolere, kaisi omanyire nakimo amazima g'ebibono abantu abamo ebibakwegeserye.

Okubyala oYokaana oMubatizi bakulanga

⁵ Omu biseera okabaka oKerode oweyabbaire nga niye afuga oBuyudaaya, wabbairewo okabona ogubeetanga bati Zakaliya, ow'omu kibbula ky'abakabona ekibeetanga eky'Abbiya. OZakaliya yabbaire n'omukaliwe nga bamweta Erizabbeesi, nga bonabona b'omu lulyo lwa kabona Alooni eyasookeire nakimo omu Bayudaaya.

⁶ OZakaliya n'omukaliwe babbaire batuukirirye omumaiso ga Kibbumba, nga babulaku ekyokubanenya omu by'aMateeka era n'ebiragiro bya Musengwa oYesu byonabyona.

⁷ Neye babbaire badambaku omwana olw'okubba Erizabbeesi yabbaire mugumba, tete bonabona ni babba nga bakairiire ino.

⁸ Lumo, oZakaliya yabbaire akola omulimogwe ogw'obwakabona omumaiso ga Kibbumba, ng'ekibbulakye eky'abakabona ekiyabbairemu niikyo ekiri omu kiiwu.

⁹ Ng'enkola ey'abakabona oweyabbaire bamulondere na kalulu okwingira omu kifo ekitukulye, aduunyirye obubbaani.

¹⁰ Omu kiseera ky'okuduunyirya obubbaani, abantu bonabona ababbaire bakumbaine, babbaire nza nga basaba oKibbumba.

¹¹ Awo omalaika wa Musengwa ng'ayemereire oku lubba lw'engalo endiuro olw'ekyoto ky'obubbaani n'abonekera oZakaliya.

¹² OZakaliya oweyamuboine ni yeerinduka, entiisya n'emukwata.

13 Omalaika n'amukoba ati, "Zakaliya tiwaatya, olw'okubba oKibbumba awuliire okwegairirakwo; omukaliwo Erizabbeesi yalikubyalira omwana mwisuka, n'omuwa eriina oti, Yokaana.

14 Walisiima n'osangaala ino, era n'abantu abandi bangi balyesunga olw'okumubyalakwe,

15 olw'okubba yalibba mukulu omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba. Tiyalikombaku nviinyo, newankubbaire ekiteemeerya ekindi kyonakyona. Balimwizulya oMwoyo oMutukulye ng'akaali n'okuzwa omu kida kya maaye.

16 Yaliirya aBaisirairi bangi eeri oMusengwa iye oKibbumba waabwe okuzwa omu kibbikibbi.

17 Balimuwa omwoyo n'obwezye ng'Eriya ebiyabbaire nabyo, era niiye eyalyesooka oMulonde wa Kibbumba omumaiso n'ayaba ng'alaabba eeri abantu okwiryayo emyoyo gya baiteeye b'abaana eeri abaana baabwe. Era yaliirya abantu abajeemera oKibbumba omu nzira y'abantu abasa, n'ategeka abantu okukuumirira oMusengwa."

18 Awo oZakaliya n'abuulya omalaika ati, "Ekyo nze mpezya ntya okukikakasa? Nze neekaiririire, n'omukali wange yena mukaire ino."

19 OMalaika n'amwiramumu ati, "Ninze oGabudyeri, ayemerera bulijo omumaiso ga Kibbumba nga mmuweererya, era niiye antumire okutumula na iwe, n'okukukobera amawuliro ganu amasa.

20 Aale atyanu ng'owobuusuusire ebinkukobeire, ebyalibbaawo ng'ekiseera kyabyo kituukire, oyaba kweigala omunwa, obbe nga toyeyza kutumula, paka oku lunaku ebyo olubyalibbeerawo."

21 Omu kiseera ekyo, abantu babbaire bakuumiriire oZakaliya, era nga beewunya ekimulwisirye eino omu Yeekaalu.

22 Oweyawulukire nandi n'ayezya okutumula nabo, ni bamanyica bati wabbairero ekinene ekyaboine omu Yeekaalu. Olw'obutayezya kutumula, n'abakoberanga ebintu mu kugerya-bugeri, era n'asigala ng'omunwa gwebbuunire.

23 Awo enakugye egy'okuweererya ng'okabona omu Yeekaalu owegyawoireku, n'azwa e Yersaalemi n'akanga e wuwe.

24 Owewabitirewo ekiseera, Erizabbeesi omukaliwe n'asuna ekida, era n'amala emyeri mitaanu nga tabbutuka omu bantu, ng'akoba ati,

25 "OMusengwa iye oKibbumba niiye anjezesyerye okusuna ekida, n'ankwatira ekisa omu kiseera kinu,

n'antoolaku okuswala okw'obugumba okwembaire nakwo omu bantu."

Okubyala oYesu bakulanga

²⁶ Erizabbeesi yabbaire yankumala emyeri mukaaga ng'ali kida, oKibbumba n'atuma omalaika oGabudyeri omu kibuga ky'e Naazaleesi eky'omu kitundu ky'e Galiraaya,

²⁷ eeri omwala omuguna, eriinalye bati Malyamu. Omwala oyo yabbaire aikiriirye okufumbirwa omusaiza ogubeeta oYusufu, omwizukulu wa kabaka oDawudi.

²⁸ OMalaika oweyatuukire egiri omwala oyo, n'amukoba ati, "Nkusugiirye ino, era nkumanyikisya nti oli n'enkabi mpitiriri. Era oMusengwa ali na iwe!"

²⁹ OMalyamu ni yeeraliikirira ino olw'ebibono ebyo, era ni yeebuulya omu mwoyogwe ekibitegeeza.

³⁰ Neye omalaika n'amukoba ati, "Malyamu tiwaatya, olw'okubba oKibbumba akuwaire enkabi.

³¹ Oyaba okubba ekida, obyale omwana mwisuka, era bamuwe eriina bati Yesu.

³² Yalibba w'obwezye, era balimweta Mwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana. OMusengwa iye oKibbumba yalimuwa okubba kabaka ooti zeizawe oDawudi.

³³ Yalifuga abaizukulu ba Yaakobbo emirembe gyonagya-ona, era obwakabakabwe tibwakuwaawo."

³⁴ OMalyamu n'abuulya omalaika ati, "Ekyokubba ekida kyabbaawo kitya, nga timbangaku n'omusaiza?"

³⁵ OMalaika n'amwiramu ati, "OMwoyo oMutukulye yalikwikaku, era amaani ga Kibbumba oNambulaku aMwagaagana ni gakumaamira. Kale omwana oguwalibyalayalibba mutukulye, era balimweta Mwana wa Kibbumba.

³⁶ Era n'ekindi, omugandawo Erizabbeesi, newankubbaire nga bamwetanga omugumba, era nga atyanu mukaire, neye gunu mweri gwa mukaaga ng'ali kida. Era yena ayaba okubyala omwana mwisuka,

³⁷ olw'okubba eeri oKibbumba mpaawo kintu ekitayezeka."

³⁸ Awo oMalyamu n'amukoba ati, "Nze ndi muweererya-buweererya wa Musengwa iye oKibbumba; kale njikiriirye, kibbe ng'owookobere." Awo omalaika n'alekaawo oMalyamu ni yeeyabira.

OMalyamu acaalira Erizabbeesi

³⁹ Omu naku egyo, nga bankumala okumukobera ebintu ebyo, oMalyamu n'asetuka, n'ayaba mangu omu kibuga ekiri omu kyalo ekyo eky'ensozisozi, eky'e Buyudaaya.

40 Era yaabire mu kisito kya Zakaliya, n'asugirya omukaliwe Erizabbeesi.

41 Neye Erizabbeesi oweyawuliire oMalyamu ng'amusugirya, omwana n'asambasamba omu kida ky'Erizabbeesi. Era Erizabbeesi n'aizula oMwoyo oMutukulye,

42 n'ayaminkirira ati, "OKibbumba akuwaire iwe enkabi okukiraku abakali abandi bonabona, n'omwana oguwal-ibyalala ali n'enkabi.

43 Kale nze onu nsunire ntya ekitiisya kinu, dala omaaye wa Musengwa wange n'aiza okuncaalira?

44 Owempuliire eigonolyo ng'onsugirya, omwana n'asambasamba omu kida kyange olw'eisangaalo eryabbaire nalyo.

45 Oli w'enkabi ino iwe eyaikiriirye ati ebyo oMusengwa ebiyakukobere byalituukirira."

OMalyamu awuuja oKibbumba

46 Awo oMalyamu n'akoba ati, "Omwoyo gwange gugulumalya oMusengwa.

47 Era omwoyo gwange gusangaalira oKibbumba oMu-
lokoli wange,

48 olw'okubba ankwatiire ekisa
nze omuweereryawe onambulaku owaali.

Okuzwa atyanu, abantu ab'emirembe gyonagyona banje-
tanga w'enkabi,

49 olw'ebikulu onyere obwezye ebyankoleire.
Eriinalye litukulye!

50 Era akwatira ekisa abo abamutya,
mu buli mulembe.

51 Alagire obwezyebwe omu byewunyo ebyakola.
Ab'amalala omu biseego byabwe, abasalaanicirye.

52 Ayanwire ab'obwezye oku ntebe gyabwe n'abaica,
neye n'agangamula abo ab'eiwooyo.

53 Abali omu kwetaaga abawaire ebintu ebisa bingi,
neye abasuni n'ababbinga nga badambaku akantu
konakona.

54 Abbeereire omuweereryawe oIsirairi,
ng'oweyasuubizire abazeiza baiswe.

55 Ayebukiirye okukwatira ekisa olbulaimu n'eibyairerye
emirembe gyonagyona."

56 OMalyamu yamalire n'Erizabbeesi emyeri ooti misatu,
kaisi n'akanga e wuwe.

Okubyalala oYokaana oMubatizi

⁵⁷ Awo enaku gy'Erizabbeesi egy'okubyala ni gituuka, era n'abyala omwana mwisuka.

⁵⁸ Abaliranwabe n'abagandabe ni bawulira ng'oMusengwa owamuwaire enkabi enyingi, era ni basangaalira aamo naye.

⁵⁹ Awo omwana oweyayererye enaku omunaana, abantu ni baaba oku mukolo ogw'okukomola omwana oyo. Babaire baaba kumwerula iteeye oZakaliya.

⁶⁰ Neye omaaye w'omwana n'akoba ati, "Kadi, nze tinjikirirya eriina eeryo! Omwana bamwete bati Yokaana."

⁶¹ Kale era abaliranwabe ni bamukoba bati, "Ekyo kibba kitya, ng'omu b'olulyolwo mpaamu kadi moiza ogubeeta eriina eryo!"

⁶² Awo ni bakolesya okugerya, ni babuulya iteeye w'omwana eriina eryataka beerule omwana.

⁶³ OZakaliya n'asaba ekipande ekyokuwandiikaku, n'awandiika ati, "Eriina ly'omwana niye oYokaana." Awo bonabona ni beewunya.

⁶⁴ Era n'amangu ago omunwa gwa Zakaliya ni gubunulukuka, n'olulumirwe ni lusibinduka, n'atandiika n'okutumula ng'awuuja oKibbumba.

⁶⁵ Awo abantu bonabona ababbair babaliraine ni batya. Era ebibono ebyo byonabyona ni bisaalaana omu kitundu kyonakyaona eky'e Buyudaaya eky'ensozisozi ekyo.

⁶⁶ Kale abantu bonabona abawuliire ebintu ebyo, ni bibaingira omu myoyo, era ni bakoba bati, "Olwo omwana oyo yalibba muntu w'engeriki?" Bakobere ekyo olw'okubba baboine obwezye bwa Musengwa nga buli oku mwana oyo.

Olwembo lwa Zakaliya

⁶⁷ Awo oZakaliya oiteeye wa Yokaana, n'aizula oMwoyo oMutukulye, n'awa obunaabbi, ng'akoba ati:

⁶⁸ "Tuwuujenge oMusengwa iye oKibbumba wa Isirairi, olw'okubba acaaliire abantube era abanunwire.

⁶⁹ Atuwaire oMulokoli ow'obwezye, azwera omu lulyo lw'omuweereryawe okabaka oDawudi,

⁷⁰ ng'oweyasuubizire eira ng'abita omu banaabbibe abatukulye,

⁷¹ okutulamya abalabe baiswe, era n'okututoola omu bwezye bw'abo bonabona abatucaawa,

⁷² ng'oweyasuubizire okukwatira abazeiza baiswe ekisa, n'okwebukirya endagaano ye entukulye,

73 nga niikyo ekirayiro ekiyalayiriire olbulaimu ozeiza
waiswe,
74 ati yalitutoola omu bwezye bw'abalabe baiswe,
kaisi twezye okumuweereryanga anambula kutya,
75 nga tuli batukulye era abatuukiriire omumaisoge
n'obwomi bwaiswe bwonabwona.
76 Era na iwe omwana, balikweta naabbi wa Kibbumba
oNambulaku aMwagaagana,
olw'okubba walyesooka oMusengwa n'oyaba omu-
maiso, okumwewulirya enzira,
77 n'okumanyikisya abantube oti, yalibalokola,
ng'abasoniya ebibbibbi byabwe,
78 olw'okubba oKibbumba waiswe aizwire ekisa.
Era olw'ekisa ekyo yalitucaalira ng'amoleka nakusani
ooti isana eryankuzwayo,
79 n'ayakira abo abali omu bwomi bw'ekibbikibbi n'omu
kiiriirye ekyokufa kw'omu mwoyo,
era n'okulungamya ebigere byaiswe omu nzira
ey'eidembe."

80 Omwana n'ayaba ng'akula, era nga yeeyongera amaani
omu mwoyo, n'abbanga omwidungu paka oku lunaku
oluyeeragisiirye eeri abantu b'e Isirairi.

2

Okubyala oYesu

(Mat 1:19-25)

1 Awo omu naku egyo, oKaisaali Agusito nga niye afuga
obwakabaka bw'e Looma n'awuluca ekiragiyo ati abantu
bonabona ab'omu matwalege beewandiikisye, bababale.

2 Okubala abantu okwo niikwo okwabbairre okusooka
ng'okwiriniya niye afuga eitwale ly'e Siiriya.

3 Awo nabuli muntu n'ayaba okwewandiikisirya e giba-
mubyala.

4 Kale n'oyusufu n'azwa omu kibuga e Naazaleesi,
eky'omu Galiraaya, n'ayaba omu Buyudaaya, omu kibuga
e Bbeserekeemu oDawudi e gibamubyala olw'okubba
oYusufu yabbairre mwizukulu wa Dawudi.

5 Yaabire n'oMalyamu okwewandiikisya, ng'oMalyamu
amusuubizire okumufumbirwa era nga kimanyikanire kiti
ayaba okumufumbirwa era n'omu kiseera ekyo ng'ali
n'ekida kikulu.

6-7 Owebatuukire eeyo nandi ni basuna kifo omu nyumba
abantu abali omu ngendo e gibagonamu era ni basigala mu
kinyumba ebyayo omu bigona. Owebabbairre nga bali eeyo,
enaku gya Malyamu egy'okubyala ni gituuka. Yabyaire

omwanawe omubere, mwisuka, n'amubiika omu bugoye, kaisi n'amuteeka omwitiba ebisolo omu biriira.

Abaliisya n'abamalaika

⁸ Okumpi kumpi aawo omu kitundu ekyo, mwabbairamu abaliisya abagonanga omu kiriisiryo eeyo, nga bakuuma entaama gyabwe obwire.

⁹ Awo omalaika wa Musengwa iye oKibbumba n'ababonekera, n'ekitiisya kya Musengwa iye oKibbumba ni kimoleka okubeeruguulirirya. Ni batya ino!

¹⁰ Neye omalaika n'abakoba ati, "Timwatya olw'okubba mbaleeteire amawuliro amasa, ag'eisangaalo erinene eeri abantu bonabona.

¹¹ Olwatyanu, omu kibuga e gibabyala oDawudi, bababyaliiremu oMulokoli, niye oKurisito oMusengwa.

¹² Kanu niiko akamanyiciryo akembawa akemwamumanyiciryaku: Mwajirya omwana omwibo ogubabiikire omu bugoye, nga bamuteekere omwitiba ebisolo omu biriira."

¹³ Amangu ago, aawo awabbair omalaika oyo, ni waizawo n'abamalaika abandi bangi ab'omu maje ag'omwigulu. Ni bawuuja oKibbumba nga webemba bati,

¹⁴ "Ekitiisya kibbe eeri oKibbumba omwigulu!

Era n'oku kyalo, eidembe libbe omu bantu abo oKibbumba abaasiima!"

¹⁵ Abamalaika owebamalire okuzwa e giri abaliisya, ni bakanga omwigulu. Awo abaliisya ni bakobangana bati, "Twabe e Bbeserekeemu, tubone ekintu ekyo ekigwireyo, oMusengwa ekyatukobeire."

¹⁶ Kale ni baabayo mangu, era ni baajirya oMalyamu n'oYusufu, n'omwana omwibo nga bamuteekere omwitiba ebisolo omu biriira.

¹⁷ Owebamalire okubona omwana oyo, ni basalaania ebibono ebibabbair babakobeire oku omwana nago.

¹⁸ Era abantu bonabona ababiwuliire ni beewunya abaliisya abo ebibabbair bakoba.

¹⁹ Neye oMalyamu ebibono ebyo byonabyona n'abikumira oku mwoyogwe, era n'abiseegangu ino.

²⁰ Awo abaliisya ni bakanga e giri entaama gyabwe nga bawuuja era nga bagulumalya oKibbumba olw'ebyo ebibawuliire n'ebibaboine. Ekyo kityo olw'okubba byonabyona byabbair nga biri nakimo ng'omalaika oweyabbair abakobeire.

OYesu bamutwala omu Yeekaalu

²¹ Awo omwana oweyayererye enaku omunaana igyo egy'okumukomoleraku, ni bamuwa eriina bati, Yesu,

iryo eriina omalaika eriyawaire omwana oyo ng'akaali n'okubba omu kida kya maaye.

²² Awo ekiseera owekyawoireku eky'ababyaire okubatukulya nga bamalire okubyala, ng'owekiri omu Mateeka ga Musa, oYusufu n'oMalyamu ni batwala omwana oYesu omu Yeekaalu e Yerusaalemi okumuwaayo eeri oMusengwa iye oKibbumba.

²³ Ekyo bakikolere kutuukirirya kiwandiike ekiri omu Mateeka ga Musengwa ekikoba kiti, "Nabuli mwana omwisuka omubere, bamuwangayo eeri oMusengwa iye oKibbumba."

²⁴ Era baabire okuwaayo esadaaka, ng'eiteeka lya Musengwa oweryabbaire liragira liti; empuuwu ibiri ooba enjiiwa entonto ibiri.

²⁵ Awo, wabbairewo omusaiza omukaire omu Yerusaalemi eriinalye bati Simyoni. Omusaiza oyo yabbaire muntu musa, nga mutuukirirye, era ng'akwata amateeka ga Kibbumba gonagona. Omusaiza oyo yabbaire akuumiriire okubonaku ekiseera ky'okununula kwa Isirairi. Era yabbaire nga muntu aizwire oMwoyo oMutukulye.

²⁶ OMwoyo oMutukulye yabbaire amumanyikisirye ati tiyalifa ng'akaali okubonaku oKurisito oMulonde wa Musengwa iye oKibbumba.

²⁷ Omu kiseera ekibaleeteiremu oYesu omu Yeekaalu oMwoyo oMutukulye n'akoba oSimyoni yena n'aiza oku Yeekaalu. Ababyaire owebatuucirye oYesu oku Yeekaalu bakole ebintu ng'aMateeka ga Musa owegakoba,

²⁸ oSimyoni n'aginga omwana, n'atandiika okuwuujja oKibbumba ng'akoba ati:

²⁹ "Aale atyanu Musengwa Kibbumba, otuukirirye ekiwasu-ubizire.

Oleke nze omuweereryawo neefeere nakusani omwidembe,

³⁰ olw'okubba amaiso gange gaboineku oMulokoli

³¹ oguwategekeire abantu bonabona,

³² oti abbe ekitangaala eeri aBatali Bayudaaya, era aweesye abantubo aBaisirairi ekitiisya."

³³ Oiteeye n'omaaye w'omwana ni beewunya olw'ebibono oSimyoni ebiyatumwire oku mwana oyo.

³⁴ Awo oSimyoni n'abasabira enkabi, tete n'akoba oMalyamu, omaaye w'omwana ati, "Omwana onu bamuteekere, okuleetera abantu bangi omwIsirairi okujigirika, neye tete era bangi basune okulokoka. Era aiza kubba kamanyiciryo akebalyakanisya,

35 era kaisi ebiseego by'omu myoyo gy'abantu bangi kwibo bibbutuke. Era na iwe ekiseera kyalituuka enima n'ekusumuta omwoyo ooti-so mpiima enjogi niyo ekusumuta."

36 Era wabbairewo n'onaabbi omukali eriinalye bati Anna, omwala wa Fanuweri, ow'ekika ky'Aseri. Anna oyo yabbaire mukali mukaire ino. Yabbaire yafumbiirweku nga mwala mutomuto, n'amala emyanka musanvu omu bufumbo oibaaye n'afa.

37 Okuzwa olwo yabbaire yankumala emyanka 84 nga namwandu.* Omukali oyo tiyaazwanga omu Yeekaalu. Omusana n'obwire yaabanga mu kuweererya Kibbumba n'omu kumwegairira, era ng'asiiba.

38 Omu kiseera ng'oSimyoni atumula n'ababyaire ba Yesu, Anna yena n'atuukawo era ni yeebalya oKibbumba ng'atumula ebikwata oku mwana oyo egiri abo bonabona ababbaire bakuumiriire ebyokununula kwa Yerusaalemi.

39 OYusufu n'oMalyamu owebamalire okutuukirirya byonabyona ng'owebabbaire balagira omu Mateeka ga Musengwa, ni bakanga e Galiraaya omu kibuga ky'e waabwe, e Naazaleesi.

40 Awo omwana oyo ni yeeyongeranga okukula, n'abba w'amaani, ng'aizwire amalabuki era n'enkabi gya Kibbumba.

OYesu asigala omu Yeekaalu

41 Kale, ababyaire ba Yesu baabanga nabuli mwanka e Yerusaalemi, oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

42 OYesu oweyayererye emyanka eikumi na mibiri, ni baaba naye e Yerusaalemi ng'owebakolanga omu kiseera eky'oMukolo ogwo.

43 Owebabbaire bakanga e waabwe, ng'enaku gy'oMukolo giwoireku, oYesu n'asigala omu Yerusaalemi neye ababyairebe nga tibamaite.

44 Owebamalire okutambula olugendo lwa lunaku lubbeereri, nga baseega bati omwana ali omu kiziima ky'abantu abebabbaire batambula nabo neenu kadi, olwo ni bamunoonia omu baganda baabwe n'omu mikago gyabwe.

45 Owebakayire omwana, ni bakanga e Yerusaalemi okumunoonia.

46 Wabitirewo enaku isatu kaisi ni bamubonera oku Yeekaalu, ng'atyaima n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ng'ali kubawulisisya era ng'ababuulya ebibuulyo.

* 2:37 2:37 Ooba, Yasigaire nga namwandu paka oweyayererye emyanka 84. 2:39 2:39 Mat 2:23 2:41 2:41 Kuz 12:1-27; Ama 16:1-8

47 Bonabona abamuwulisirye, ni beewunya ino olw'amalabukige n'ebyo yena ebiyabairangamu.

48 Ababyairebe owebamuboine, ni beewunya ino. Omaaye n'amukoba ati, "Mwana wange, lwaki otukolere otyo? Oiteewo na nze tubbaire tukunoonia nga tweraliikiiriire ino."

49 Neye iye n'abakoba ati, "Lwaki mubbaire munnoonia? Mubbaire timumaite muti nteekwa kubba mu nyumba ya Bbaabba?"

50 Neye ibo nandi ni bamanyica ekyabakobere.

51 Awo n'ayaba nabo ni baserengeta okwaba e Naazaleesi, era n'abagonderanga. Neye omaaye n'akuumanga ebintu ebyo byonabyona oku mwoyogwe.

52 Awo oYesu ni yeeyongeranga okukula, era ni yeeyongeranga n'omu malabuki era nga mukoda eeri oKibbumba n'eeri abantu.

3

OYokaana oMubatizi ayebulya enzira

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Yok 1:19-28)

1 Omu mwanka ogweikumi na mitaanu okumulembe gwa Kaisaali oTibberiyi oweyafugiire obwakabaka bw'e Looma, ng'oPontiyo Piraato niye afuga eitwale ly'e Buyudaaya, ng'oKerode niye afuga ery'e Galiraaya, era ng'omugandawe oFiripo niye afuga eitwale ly'e Ituleya n'e Turakonaiti; ng'oLisaniya iye afuga ery'Abbireene,

2 ng'Anasi n'oKayaafa niibo abakabona abakulu omu Yerusaalemi, oYokaana omutaane wa Zakaliya ng'ali omwidungu, n'asuna obukwenda okuzwa eeri oKibbumba.

3 Kale n'atambula okumalaku ebitundu byonabyona ebiriraine omwiga oYoludaani, ng'akoba abantu okwenya bababatize, kaisi oKibbumba abasoniye ebikole byabwe ebibbibbi.

4 Ebyo byabbairewo ng'owebakiwandiikire omu kitabo ky'ebibono bya Isaaya onaabbi bati:

"Waliwo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira ati: 'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza, muteereerye amanzirage.

5 Nabuli kiinamo bakiizulye; nabuli lusozi era nabuli kasozi babiice.

Amanzira amagedesye bagagolole, n'agalimu ebikonko bagakwanie.

6 Olwo abantu bonabona baaba okubona ng'oKibbumba owabalokola.'"

⁷ Abantu bangi ino ni baabanga e giri oYokaana ababatize, neye n'abakoba ati, "Inywe abakabbikabbi ooti mpiri enfulugundu! Naani abalabwire ati eenu niyo engeri ey'okwiruka obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza?"

⁸ Aale atyanu mukole ebikole ebiraga biti dala mwenyere ebibbibbi byanywe. Era timwatandiika kuseega muti, 'Kasita iswe tuli baizukulu ba Ibulaimu,' olw'okubba mbakobera nti omu mabbaale ganu, oKibbumba ayezya okusuuciryamu oIbulaimu abaizukulu abandi.

⁹ Mumanye muti muli ooti misaale, nga n'amambaizi agagitema bamalire okugabikirya oku kikolo kya buli musaale. Ogwo ogutaneneka ebineneka ebisa baaba kugutema, era bagudyake omu musyo."

¹⁰ Awo abantu ni bamubuulya bati, "Aale atyanu tukole niki?"

¹¹ N'abairamu ati, "Oyo aali n'ebizwalo ebibiri aweeku ogondi adamba, era aali n'ebiyokulya yena akole atyo."

¹² Awo abasooloji b'omusolo bona ni baiza ababatize, era ni bamubuulya bati, "Musomesya, iswe tukole tutya?"

¹³ N'abairamu ati, "Timwasoloojanga ekinene okukiraku ekyo ekibabalagira."

¹⁴ Abaisirikale bona ni bamubuulya bati, "Kaisi iswe tukole tutya?" N'abakoba ati, "Abantu timwabanyagangaku ebyabwe, era timwabasibiriyangaku emisango eginandi babbenga. Mwererenge ku kusuna mpeera yaanywe yonkani."

¹⁵ Awo abantu bonabona ni batandiika okuseega omu myoyo gyabwe bati, "Amo ni tubbangaawo ng'oYokaana niye oKurisito oKibbumba oguyalondere okununula abantu ogutusuubira."

¹⁶ Neye oYokaana n'abakobera bonabona ati, "Nze mbatiza na maizi, neye waliwo ankiraku obwezye aali kwiza, oguntasaanira naire okusibindula obusibiro bw'engaitogye ni ngitoola omu bigerebye. Iye, yalibatiza na Mwoyo oMutukulye era na musyo.

¹⁷ Iye ayaba okwabulamu abantu ooti muntu akwata olugali n'asenyenta, empeke n'ebisusungu. Empeke igyo yaligikumbaanirya omu kideerokye, kaisi ibyo ebisusungu n'abyoca n'omusyo ogutalikira."

¹⁸ Atyo oYokaana, n'ayegeya abantu emirundi mingi ng'akolesya ebibono ebyo, era ng'abakobera aMawuliro aMasa.

19 Era n'anenya omufugi oKerode, olw'okutwala oKerodiya omuka mugandawe, n'olw'ebibbibibi ebindi byonabyona ebiyakolanga.

20 Kaisi kwebyo byonabyona, n'ayongereryaku n'eky'okwicalira oYokaana omu mabbuusuu.

Okubatiza oYesu
(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

21 Awo olwatuukire, abantu owebabbaire nga bali kwizanga egiri oYokaana okubabatiza, oYesu yena n'aiza ni bamubatiza. Nga bamalire okumubatiza, yabbaire ng'asaba oKibbumba, eigulu ni libiikuka,

22 era oMwoyo oMutukulye, ng'afaananira nakimo ooti njiwa, n'aika n'amugwaku. Era eigono ni lizwa omwigulu nga likoba liti, "Niiwe oMwana wange omutake, era ogunsiima eino."

Olulyo lwa Yesu
(Mat 1:1-17)

23 OYesu yatandiikire omulimogwe ogw'okwegesya, ng'ayerya emyanka ooti 30, abantu nga bamweta mutaane wa Yusufu. OYusufu oyo yabbaire mutaane w'Eeri,

24 Eeri nga mutaane wa Matati,
oMatati omutaane wa Leevi,
kaisi oLeevi nga mutaane wa Mereki,
oMereki n'abba mutaane wa Yanai,
oYanai iye yabbaire mutaane wa Yusufu,

25 oYusufu oyo omutaane wa Matatiya,
oMatatiya omutaane w'Amosi,
Amosi n'abba mutaane wa Nakumu,
oNakumu mutaane w'Esiri,
Esiri iye mutaane wa Nangai,

26 kaisi oNangai yabbaire mutaane wa Maati,
oMaati iye yabbaire mutaane wa Matatiya,
oMatatiya n'abba mutaane wa Semeeni,
oSemeeni iye mutaane wa Yoseki,
kaisi oYoseki n'abba mutaane wa Yoda,

27 oYoda n'abba mutaane wa Yowanaani,
oYowanaani iye mutaane wa Leesa,
oLeesa n'abba mutaane wa Zerubbabeeri,
kaisi oZerubbabeeri yabbaire mutaane wa Seyalutiyeeri,
oSeyalutiyeeri iye n'abba mutaane wa Neeri,

28 oNeeri oyo n'abba mutaane wa Mereki,
oMereki iye yabbaire mutaane w'Adi,
Kaisi Adi n'abba mutaane wa Kosamu,

oKosamu iye yabbaire mutaane w'Erimadamu,
 Erimadamu oyo n'abba mutaane w'Eri,
²⁹ Eeri iye yabbaire mutaane wa Yoswa,
 oYoswa n'abba mutaane w'Eryeza,
 Eryeza iye yabbaire mutaane wa Yolimu,
 kaisi oYolimu n'abba mutaane wa Matati,
 oMatati oyo yabbaire mutaane wa Leevi,
³⁰ oLeevi iye n'abba mutaane wa Simyoni,
 kaisi oSimyoni n'abba mutaane wa Yuda,
 oYuda iye yabbaire mutaane wa Yusufu,
 oYusufu oyo n'abba mutaane wa Yonamu,
 kaisi oYonamu n'abba mutaane w'Eryakimu,
³¹ Eryakimu iye yabbaire mutaane wa Mereya,
 oMereya n'abba mutaane wa Meena,
 oMeena iye yabbaire mutaane wa Matata,
 kaisi oMatata n'abba mutaane wa Nasani,
 oNasani n'abba mutaane wa Dawudi,
³² kaisi oDawudi iye yabbaire mutaane wa Yese,
 oYese iye n'abba mutaane w'Obbedi,
 Obbedi iye n'abba mutaane wa Bbowaazi,
 oBbowaazi iye yabbaire mutaane wa Seera,
 oSeera n'abba mutaane wa Nakusoni,
³³ kaisi oNasoni iye yabbaire mutaane w'Aminadabbu,
 Aminadabbu iye n'abba mutaane w'Adimini,
 Adimini iye yabbaire mutaane w'Arini,
 Arini n'abba mutaane wa Kazirooni,
 oKazirooni oyo n'abba mutaane wa Preezi,
 kaisi oPreezi iye yabbaire mutaane wa Yuda,
³⁴ oYuda iye yabbaire mutaane wa Yaakobbo,
 oYaakobbo n'abba mutaane wa Isaka,
 oIsaka iye yabbaire mutaane wa Ibbulaimu,
 oIbbulaimu n'abba mutaane wa Teera,
 kaisi oTeera iye yabbaire mutaane wa Nakoli,
³⁵ oNakoli oyo n'abba mutaane wa Serugi,
 kaisi oSerugi iye yabbaire mutaane wa Lewu,
 oLewu oyo n'abba mutaane wa Peregi,
 oPeregi iye yabbaire mutaane w'Ebberi,
 Ebberi iye n'abba mutaane wa Seera,
³⁶ kaisi oSeera yabbaire mutaane wa Kainaani,
 oKainaani iye n'abba mutaane w'Alupakusaadi,
 Alupakusaadi iye yabbaire mutaane wa Seemu,
 oSeemu iye n'abba mutaane wa Nuwa,
 oNuwa iye yabbaire mutaane wa Laameeka,
³⁷ OLaameeka iye n'abba mutaane wa Mesuseera,
 oMesuseera iye n'abba mutaane w'Enoka,
 Enoka oyo yabbaire mutaane wa Yaledi,

oYaledi, iye n'abba mutaane wa Makaleeri,
 oMakaleeri iye yabbaire mutaane wa Kainaani,
³⁸ oKainaani iye yabbaire mutaane w'Enosi,
 Enosi n'abba mutaane wa Seezi,
 oSeezi n'abba mutaane w'Adamu,
 Adamu eyabbaire omutaane wa Kibbumba.

4

Okukema oYesu
 (Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹ Awo oYesu ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, n'azwayo omu Mwiga oYoludaani, oMwoyo oMutukulye n'amutwala omwidungu,

² n'amalayo enaku 40 ng'oSitaani amukema. Omu naku egyo gyonagyona mpaawo kantu akeyaliireku, era owegyawoireku, awo enzala n'emuluma.

³ Kale oSitaani n'amukoba ati, "Ng'oli Mwana wa Kibbumba, aale olagire eibbaale linu lisuuke kyokulya."

⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Omuntu tabba mwomi omu bwizulye ng'alya kyokulya kyonkani.' "

⁵ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okuniina awantu awagingice eino, era omu kaseera-buseera n'amulagisyaku obwakabaka obw'amawanga gonagona obw'oku kyalo.

⁶ N'amukoba ati, "Nakuwa obwezye okufuga amawanga ago gonagona era nkuwe n'ebisa byonabyona ebigalimu, olw'okubba byonabyona ebyo babimpaire, era oguntaka yenayena gumbigabira.

⁷ Aale atyanu iwe singa oikirirya okunkomera amazwi n'onsinza, byonabyona byaba okubba bibyo."

⁸ OYesu n'amwiramu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Os-inzenge Musengwa iye oKibbumbawo, era guwaweer-eryanga yenkani.' "

⁹ Awo oSitaani n'alungamya oYesu okwaba e Yersaalemi, n'amuniinisa oku kisooto ky'eYeekaalu, kaisi n'amukoba ati, "Ng'ooli Mwana wa Kibbumba, ozwere aanu, ojuuke ogwe ansi,

¹⁰ olw'okubba bakiwandiikire bati, 'OKibbumba yalagira abamalaikabe okukukuuma nandi n'obbaaku kabbik-abbi konakona.'

¹¹ Era ati, 'Balikubbaka omu ngalo, kaisi nandi ni weekon-tola ekigerekyo okwibbaale.' "

¹² OYesu n'airamu ati, "Bakiwandiikire bati, 'Tokemanga oMusengwa iye oKibbumbawo.' "

13 OSitaani ng'amalire okukema oYesu omu ngeri enyingi eino egyo, n'amulekaku paka ekiseera ekindi.

*OYesu atandiika okwegesya omu Galiraaya
(Mat 4:12-17; Mak 1:14-15)*

14 Awo oYesu n'akanga omwitwale ly'e Galiraaya ng'ali n'amaani ga Mwoyo oMutukulye. Era amawuliro agamukwataku ni gasaalaana omu kitundu ekyo kyonakyona.

15 Yaabire ng'ayegesya omu makumbaaniro ag'omu kitundu ekyo, era abantu bonabona ni bamuwuujja.

*OYesu ng'ali e Naazaleesi
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

16 OYesu oweyakangireyo omu kabuga k'e Naazaleesi e giyakuliire era oku Saabbaato, n'ayaba omwikumbaaniro, ng'oweyabbaire enkolaye. Awo ni bataka niye abbe asome era n'asetuka okusoma eBiwandiike.

17 Bamukwatisirye ekitabo kya naabbi Isaaya. Oweyakibiikwire, n'atuuka e gibawandiikire bati:

18 "OMwoyo wa Kibbumba andiku,

olw'okubba oKibbumba yannondere

okulaabba aMawuliro aMasa eri abadoobi.

Antumire okukobera abasibe ati bayezya okuzwa omu busibe,

n'aboofu bona ati baiza kwiramu ni babona.

Era antumire okukobera abebagadya ati bayezya okusuna eidembe,

19 n'okulangirira ekiseera kya Musengwa ekyokukwataramu abantu ekisa."

20 OYesu oweyamalire okusoma awo, n'abiikaku ekitabo, n'akiirirya omuweererya ow'omu Yeekaalu, era ni yeetyamira. Abantu bonabona omwikumbaaniro ni bamukaliryaku amaiso.

21 Awo n'atandiika okubakoba ati, "Olwatyanu ekyo eKiwandiike ekimuwuliire, kituukirire."

22 Bonabona ni bamusiima ino, era ni beewunya olw'ebibono ebisa ebibatumwire, ni bakoba bati, "Onu tiniye omutaane wa Yusufu?"

23 OYesu n'abakoba ati, "Mmaite nti mwaba okunkoba bibono eby'olugero olukoba luti, 'Omugangi, weeramyee.' Era n'okunkoba muti, 'Ebyewunyo ebiwakoleire e Kaperenawumu, ebitwawuliire, obikolereku n'aanu omu kibuga ky'e waanywe.' "

24 Era n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti mpaawo naabbi ogubasiima omu kitundu ky'e waabwe.

25 Era mbakakasa nti omu mirembe gy'Eriya wabbairewo abanamwandu bangi omwIsirairi. Omu biseera ebyo, ensaaca n'ekubba era oikendi nandi n'atoonya okumala emyanka misatu n'emyeri mukaaga, enzala nebba mpitiriri omu kyalo kyonakyona.

26 Neye Eriya tibamutumire eeri kadi moiza kwibo, wazira bamutumire wa namwandu omu kyalo ky'e Zeri-faasi omu omwitwale ly'e Sidoni.

27 Era omu mirembe gy'Erisa onaabbi, wabbairewo abagenge* bangi omwIsirairi, neye tiwabbairewo kadi moiza kwibo ogubalamirye, wazira oNamani yenkani ow'omu kyalo ky'e Siiriya."

28 Abantu bonabona ababbairi omwikumbaaniro owe-bawuliire ebyo, ni banyiga,

29 ni basetuka, ni bamusindikiaga era ni bamubuluca omu kibuga, ni bamutwala oku mugo gw'akasozi oku bombekere ekibuga kyabwe kaisi bayezye okumudyaka ansi eedi.

30 Neye oYesu n'abeeteeresya kaisi n'ababitamu aakati ni yeeyabira.

*OYesu abbinga omuzimu oku muntu
(Mak 1:21-28)*

31 Awo oYesu n'ayaba omu kibuga e Kaperenawumu, ekiri omu kitundu ky'e Galiraaya. Era oku Saabbaato n'ayaba omwikumbaaniro okwegesya abantu.

32 Abantu ni beewunya ino engeri egyayegesyamu olw'okubba yayegeserye n'obwezye.

33 Omwikumbaaniro omwo mwabbairimu omuntu eyab-baireku omuzimu, n'aceera ati,

34 "Otubaire niki iwe Yesu ow'e Naazaleesi? Oizire kutujigirica? Nkumaite. Niiwe oMutukulye oyo azwa eeri oKibbumba."

35 Neye oYesu n'agukaawuukira ati, "Osirike mangu, n'omuntu onu omuzweku." Omuzimu ni gukubbirawo omuntu oyo omu bantu aawo kaisi ni gumuzwaku nga mpaawo kabbikabbi konakona akegumukolere.

36 Era bonabona ababbairimu ni bawuninkirira, ni beebu-ulyangana bati, "Ekibonokye ky'engeriki? Obona emizimu agiragira-bulagiri na bwezye ni gizwa oku bantu!"

37 Olwo amawuliro agakwata oku Yesu ni gasaalaana wonawona omu kitundu ekyo.

*OYesu alamyababaire abangi
(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)*

4:25 4:25 1Ba 17:1 4:26 4:26 1Ba 17:8-16 * 4:27 4:27 Omu Luyonaani, Ebigenge, Kyabbairi tikitegeeza bigenge byonkani neye n'endwairi gy'oku lususu gyonagyaona. 4:27 4:27 2Ba 5:1-14 4:32 4:32 Mat 7:28-29

38 Awo oYesu n'azwa omwikumbaaniro, n'ayaba omu nyumba ya Simooni omoiza oku beegibe. Omu kiseera ekyo omaaye wa muka Simooni yabbairewo ng'omusuuja gumuluma ino. Kale ab'omu kisito ekyo ni beegairira oYesu amulamye.

39 OYesu n'ayaba n'akotama e giri omulwaire, n'akaawuukira omusuuja era omusuuja ni gulamirawo. Amangu ago omukali oyo eyabbaire omulwaire n'asetukirawo, era n'atandiika n'okubainula.

40 Eisana nga ligwire, abantu bonabona ababbaire n'abalwaire ab'endwaire egya buli ngeri, ni babaleeta e giri oYesu, n'akwata ku buli mulwaire n'amulamya.

41 Era emizimu gyonagyona ni gizwa oku bantu bangi, ni gyaba nga giwolooga giti, "Iwe niiwe oMwana wa Kibbumba!" Neye oYesu n'agikaawuukira, nandi n'agiganya okutumula, olw'okubba gyabbaire gimumaite giti niye oKurisito oKibbumba oguyasukireku amafuta.

OYesu alaabba omu Buyudaaya
(Mak 1:35-39)

42 Obwire owebwaceire, oYesu n'ayaba omu kifo ekinambulamu bantu. Abantu bangi ni bamunoonia paka owebamuboine, era ni bagezyaku okumugaana okubazwaku.

43 Neye iye n'abakoba ati, "Nteekwa okulaabba aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bwa Kibbumba n'omu bibuga ebindi byona olw'okubba bantumire lw'ensonga eyo."

44 Awo n'ayaba ng'alaabba omu makumbaaniro ag'omu Buyudaaya.

5

OYesu ayeta abeegi abasooka
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

1 Lumo, oYesu oweyabbaire ng'ayemereire oku mbale mbale kw'enyanza oGenesareeti,* abantu bangi ni baiza nga basindikangana, bayezye okutuuka e giyabbaire bawulire ekibono kya Kibbumba.

2 OYesu n'abona amaato mabiri nga gali aawo oku mbale mbale omu maizi, ng'abavubi bagazwiremu era nga baanika obutimba bwabwe.

3 Awo n'aniina omu limo oku maato ago nga niiryo eryabbaire erya Simooni, n'amusaba aliigereryekuuyo butyayi buti omu nyanza okuzwa oku mugo gw'enyanza. Awo

* 5:1 5:1 Ooba, ey'e Galiraaya. 5:1 5:1 Mat 13:1-2; Mak 3:9-10; 4:1

oYesu ng'atyaimo omu lyato linu, n'ayegesya abantu abo ababbaire awo.

⁴ Oweyamaliriirye okutumula, n'akoba oSimooni ati, "Oyongereyo eryato omu lwabi, era mutege obutimba bwanywe mukwate enyanyi."

⁵ OSimooni n'amukoba ati, "Musengwa, ekiire kyonakyona twakalabaine neye nandi ni tukwatisyayo kantu konakona. Neye olw'okubba niiwe okobere, kale oleke tutege obutimba."

⁶ Awo owebategere, ni bakwatisya enyanyi mpitiriri ino, era obutimba bwabwe ni bubba ooti bwatiikamu.

⁷ Ni basimiryaku abanaabwe ababbaire omu lyato erindi, baize bababbeereku. Era abanaabwe ni baiza, ni baizulya amaato gonagona amabiri enyanyi, n'amaato ni gatandiika okweinika.

⁸ OSimooni ogubeetanga bati Peetero oweyaboine ekyo, n'akoma amazwi abigere bya Yesu, n'akoba ati, "Ondeke Musengwa olw'okubba nze njizwire bibbibibi!"

⁹ OPeetero yakobere atyo olw'okubba iye n'abainaye bonabona abeyabbaire nabo, babbaire ng'entiisya ebakwaite olw'obungi bw'enyanyi egibakwaite.

¹⁰ Era oYaakobbo n'oYokaana, abataane ba Zebedaayo, ababbaire n'oSimooni bona ni batya ino. Awo oYesu n'akoba oSimooni ati, "Tiwaatya, okuzwa atyanu, oyaba kunnooneryanga bantu ng'obasuuca beegi bange."

¹¹ Owebairirye amaato gaabwe oku mugo gw'enyanza, ebyo ni babizwaku, ni baaba n'oYesu.

OYesu alamyā omugenge

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Lwabbaire lumu, oYesu ng'ali omu kimo oku bibuga by'e Galiraaya, ni waizawo omusaiza ng'omubiri gwonagwona gwizwire bigenge. Oweyaboine oYesu, n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali, kaisi n'amwegairira ati, "Musengwa, mmaite nti owoobba ng'otakire oyezya okundamya ni nnongooka."

¹³ OYesu n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, "Ntaka, era olame." Amangu ago ebigenge ni bimuwaaku.

¹⁴ OYesu n'amukoba ati, "Ekyo tokikoberaku omuntu kadi moiza, wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng'oMusa oweyalagiire, oweeyo n'ekyokuwaayo kaisi bakakase bati olamire."

¹⁵ Neye amawuliro agakwata oku Yesu ni geyongera-bweyongereri kusaalaana, era ekyazwiremu abantu bangi

ino ni bakumbaananga okumuwulisisya, era n'okubalamyanda endwaire gyabwe.

¹⁶ Wazira emirundi egimo oYesu yazwangawo, n'ayaba omu bifo ebinambulamu bantu, n'asaba oKibbumba.

*OYesu alamyanda omulwaire eyasanyalaire
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Lumo, oYesu oweyabbaire ng'ayegesya, aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa bona babbairewo nga batyaime awo. Babbaire bazwire omu byalo byonabyona eby'e Galiraaya n'eby'e Buyudaaya era n'omu kibuga e Yersaalemi. Amaani ga Kibbumba gabbaire n'oYesu, ni gamwezyesyanga okulamyanda n'abalwaire.

¹⁸ Awo ni waizawo abasaiza abaleetere omusaiza asanyalaire, nga bamugingiire oku mukeeka, ni bagezyaku okumwingirya bamuteeke e giri oYesu.

¹⁹ Olw'ekiziima ky'abantu, ni bakayaku e gibamubitya okumwingirya neye ni baniina e ngulu oku kisooto ky'enyumba, ni babiikulaku ekitundu, ni bamubitya omwibbanga eryo ng'ali oku mukeeka, ni bamwica omu bantu aakati paka giri Yesu.

²⁰ OYesu oweyaboine okwikirirya kwabwe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, nkusonyire ebikolebyo ebibbibibi."

²¹ Awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni batandiika okwebuulyangana bati, "Onu niye onaani atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba? Naani ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibi okutoolaku oKibbumba?"

²² OYesu oweyamanyicirye ebiseego byabwe, n'ababuulya ati, "Lwaki mwebuulya omu myoyo gyanywe?"

²³ Ekikiraku owangu niikyo ekiriina, kukoba nti 'Nkusonyire ebikolebyo ebibbibibi,' ooba nti, 'Osetuke era otambule?'

²⁴ Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba omusaiza eyabbaire asanyalaire ati, "Osetuke, oginge omukeekagwo, okange e ika."

²⁵ Amangu ago omusaiza n'ayemerera, bonabona nga babona, n'aginga omukeeka ogubamuleeteireku, n'akanga e wuwe ng'awuuja oKibbumba.

²⁶ Bonabona ababoine ekyo beewunyire, ni bawuuja oKibbumba, era entiisya n'ebakwata, ni bakoba bati, "Olwatyanyu tuboine ebyewunyo!"

*OYesu ayeta oLeevi
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)*

27 Ebyo owebyawoire, oYesu n'azwa omu kifo ekyo, era oweyabbaire ng'atambula n'abona omusoolooji wa musolo ogubeeta oLeevi, ng'atyaimu omu yaafeesi ya musolo. OYesu n'amukoba ati, "Oize otambulenge na nze."

28 OLeevi yena n'asetukiramu, n'abizwaku era n'ayaba naye.

29 Era oLeevi n'asumbira oYesu embaga enene omu kisi-tokye. Abasoolooji ba musolo bangi ino era n'abantu abandi abakola ebibbibibi ni batyama okulya aamo n'oYesu n'abeegibe.

30 ABafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ab'omu kibbula kyabwe ni beezuluguma nga bakoba abeegi ba Yesu bati, "Lwaki muliira aamo era ni munywera aamo n'abasoolooji ba musolo n'abakola ebibbibibi?"

31 OYesu n'abairamu ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire.

32 Abatuukirirye tiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebibbibibi."

*OYesu bamubuulya oku kusiiba
(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)*

33 Awo abantu abamo ni bakoba oYesu bati, "Abeegi ba Yokaana batira okusiiba era n'okusaba oKibbumba, n'abeegi b'aBafalisaayo bona niye owebakola, neye ababo tibasiiba era beeriira buli lunaku."

34 OYesu n'abairamu ati, "Mwezya okukoba abageni abeete oku mbaga y'obugole okusiiba, ng'omugole omu-saiza akaali ali nabo?"

35 Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba omu biseera ebyo."

36 Era n'abagerera olugero ati, "Omuntu tasala ekiraaka oku kizwalo ekiyaaka n'akikubbira omu kizwalo ekikaire. Singa akola atyo, ekizwalo ekiyaaka akiteekamu ekituli, tete n'ekizwalo ekikaire nandi ni kiwoomeramu ekiraaka ekiyaaka.

37 Era enviinyo empyo tibagisuka omu kisawo ky'eidiba ekikaire. Singa ekyo bakikola, ginyiira ekisawo era n'ofiirwa enviinyo egyo n'ekisawo kyaku.

38 Wazira enviinyo empyo, bagisuka mu kisawo kyagyo eky'eidiba ekiyaaka.

39 N'ekindi, omuntu analiriire okunywa enviinyo empolu, tataka okunywa empyo, olw'okubba akoba ati, 'Empolu niigwo egikiraku okuwooma.' "

6

OMusengwa w'eSaabbaato
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Awo olwatuukire oku Saabbaato, oYesu oweyabbaire ng'abita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano, abeegibe ni bawululaku ebigala by'engaano, kaisi ni ba giirirya omu bigalabaayo byabwe, era ni balya empeke gyamu.

² ABafalisaayo abamo ni bababuulya bati, "Lwaki abeeg-ibo bakolere omulimo, ekintu aMateeka ga Musa ekiga-gaana oku Saabbaato?"

³ Awo oYesu n'abairamu ati, "Inywe timusomangaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala oweyabalumire?"

⁴ ODawudi yaingiire omu nyumba ya Kibbumba, n'atoola era n'alyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba, era n'awaaku n'abeyabbaire nabo, aate ng'aMateeka ga Musa gabbaire tigaikirirya abantu abandi okulyaku emigaati egyo, okutoolaku abakabona bonkani."

⁵ Awo oYesu n'akoba aBafalisaayo ati, "OMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

OYesu alamyā omuntu oku Saabbaato
(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Awo oku Saabbaato olundi, oYesu n'ayaba omwikumbaaniro okwegesya. Omwikumbaaniro oomwo mwabbairemu omuntu ow'engalo endiuro eyanyolere.

⁷ Abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni bamwekalikica babone ooba nga yalamya omuntu oyo oku Saabbaato kaisi basunire okwo eky'okumuwaabira.

⁸ OYesu iye yamanyicirye ebiseego byabwe, neye era n'akoba omuntu nago ow'engalo eyanyolere ati, "Osetuke oyemerere abantu bonabona e gibayezya okukubonera." Era omusaiza oyo n'asetuka n'ayemerera.

⁹ Awo oYesu n'abakoba ati, "Ndi n'ekibuulyo ekimbabuulya. Niki amateeka ekigaikirirya okukola oku Saabbaato? Kukola busa ooba bubbibubbi? Kulamyā bwomi, ooba kubujigirica?"

¹⁰ Awo n'abeeruguulyamu bonabona amaiso, kaisi n'akoba omuntu oyo ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Era n'agigolola, era n'eramirawo!

¹¹ Neye abalabe ba Yesu ni baizula obusungu, era ni beebuulyangana ekibakola oYesu.

*OYesu alonda abatume eikumi na babiri
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Lwabbaire lumu omu naku egyo, oYesu n'ayaba oku lusozi okusaba oKibbumba, era n'amala ekiire kyonakyona ng'asaba.

¹³ Obwire owebwaceire, yayetere abeegibe. Omu beegi abo n'alondamu eikumi na babiri, era n'abeeta batume, nga niibo banu:

¹⁴ OSimooni, oguyawaire erya Peetero, n'Andereya omuganda wa Peetero nago, n'oYaakobbo, n'oYokaana, n'oFiripo, n'oBbantulumaayo,

¹⁵ n'oMatayo, n'oTomasi, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSimooni ogubeetanga oMulwaniriri wa kwefuga kw'eigwangalye,

¹⁶ n'oYuda omutaane wa Yaakobbo, n'oYuda oIsikalyoti, eyamuliiremu olukwe.

*Okwegesya n'okulamyababaire
(Mat 4:23-25)*

¹⁷ Awo oYesu n'aserengeta n'abatume abo, kaisi n'ayaba n'ayemerera omu kifo ekitereeri, era omu kifo ekyo wabbaire wakumbaaniirewo abeegibe bangi aamo n'ekiziima ky'abantu abandi. Abantu abo babbaire bazwire omu kyalo ky'e Buyudaaya mwonamwona n'omu kibuga e Yersaalemi, era n'omu kitundu eky'oku mbale mbale kw'enyanza, ekirimu ebibuga oTiuro n'oSidoni.

¹⁸ Abantu abo bonabona babbaire baizire okuwulisisya oYesu era n'okubalamya endwaire gyabwe. Era abo ababbaire bakaanya emizimu, oYesu n'abalamyababaire.

¹⁹ Nabuli muntu yagezeryeku okumukwataku olw'okubba obwezye wamuzwangamu era ni bubalamyanga bonabona.

²⁰ Awo oYesu n'aira oku beegibe, kaisi n'abakoba ati:

"Muli b'enkabi inywe abadoobi, olw'okubba obwakabaka bwa Kibbumba bwanywe.

²¹ Muli b'enkabi inywe enzala abeeruma atyanu, olw'okubba balibaikutya.

"Muli b'enkabi inywe abali omu maliga atyanu, olw'okubba mwalisangaala.

²² "Muli b'enkabi singa abantu owebabacaawanga, era owebabagudyanga, era owebabazumanga, era owebabee-tanga okubba abakola ebibbibbi, nga babalanga oMwana wa Muntu.

²³ "Musangaalenge nga bababitirye batyo, era mujuuka-juukenge olw'eisangaalo, olw'okubba oKibbumba yalibawa

empeera ey'amaani omwigulu. Ibo bababitya batyo, era ng'abazeiza baabwe owebabitirye abanaabbi.

24 "Wobe! Ala inywe abasuni, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe mumalire okusuna eisangaalo eryanywe.

25 "Wobe! Ala inywe omwikutire, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe enzala yalibaluma.

"Wobe! Ala inywe abaseka atyanu, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba inywe enima yalibakwata era mwalikunga.

26 "Wobe! Ala inywe nga mulabire, singa abantu babawujanga! Ekyo kityo olw'okubba n'abazeiza b'abantu abo ibo batyo niye owebawujanga abanaabbi ab'obubbeyi."

Okutaka abalabe
(Mat 5:38-48; 7:12a)

27 "Neye inywe abampulisisya mbakoba nti mutakenge abalabe baanywe, era abo ababacaawa mubakolerege ebintu ebisa.

28 Musabirenge enkabi abo ababalaama. N'abo ababazuma mubasabirenge enkabi eeri oKibbumba.

29 Omuntu owakukubanga okwitama, omucuusiranga n'erindi lidi lyona n'akubba. Era omuntu owakutoolangaku ekizibaawokyo, omulekeranga n'esaatiyo yona n'atwala.

30 Nabuli abbaaku n'ekyakusaba omuwanga, era owebakutoolangaku ebibyo, tosabanga okubikwirirya.

31 Mukolerege abantu ebintu ebyo nywena ebimutaka abandi babakolere.

32 "Singa owemutaka baabo ababataka bonkani, mubba mukolere niki awo ekibasiimisiya? N'ababbibabbi bona bataka baabo bonkani ababataka!

33 Era singa mukolera ebisa bantu abo bonkani ababakolera ebisa, mubba mukolere niki awo ekibasiimisiya? Mbona nti n'ababbibabbi bona bakola batyo!

34 Era singa mukoopa baabo bonkani abemusuubira okubasasula, mubba mukolere niki awo ekibasiimisiya? N'ababbibabbi bona bakoopa babbibabbi banaabwe, nga babasuubira okubasasula mu bwizulye ekibabeekoopereku.

35 Neye inywe mutakenge abalabe baanywe, era mubakolerege ebisa. Mukoopenge nga timufiireyo ooba tibabasasule. Olwo kaisi empeera yaanywe ebbe nene, era mubbe baana ba Kibbumba oNambulaku aMwagaagana, olw'okubba iye w'ekisa eeri abatasiima n'ababbibabbi.

36 Muli n'okubba b'ekisa ng'oItewaanywe aali omwigulu."

Okusalira abandi emisango

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Timusaliranga abantu emisango, kaisi nywena mulame oKibbumba okubasalira. Timusaliranga abantu emisango okubasinga, kaisi nywena oKibbumba tiyabasingisya. Singa mwasoniyanga abantu, nywena oKibbumba yabasoniyanga.

³⁸ Owemwagabanga, nywena mwalisuna. Ebimwalisuna balibapimira omu kipimo ekituuce ekibasiinyire, kaisi ni bakitengeetyamu, era ni kiizulira nakimo n’omutwe. Kale ekipimo ekimukolesya okupimira abantu, era niikyo ekibalikolesya okubapimira nywena.”

³⁹ Awo oYesu n’abagerera olugero lunu ati, “Omwofu takubbembera omwofu omwinaye. Singa amwekubbembera, bonabona bagwa omu kiina.

⁴⁰ Ogubeegesya takiraku amwegesya, wazira nabuli ogubeegesya owaamala okwega nakusani, abba ooti yoodi amwegeserye.

⁴¹ “Era lwaki ofaayo ku kasubi akali oku liiso ly’omugandawo, kaisi nandi n’ofaayo oku gusubi oguli oku liisolyo?”

⁴² Oyezya otya okukoba omugandawo oti, ‘Muganda wange, oleke nkutooleku akasubi oku liiso,’ kaisi nga iwe onyere tofaayo oku gusubi oguli oku liiso eriryo? Iwe omunanfunsi, osooke kutoola gusubi oguli oku liiso eriryo, kaisi oyezye okubona nakusani okutoola akasubi akali oku liiso lya mugandawo.

Omusaale n’ebineneka byagwo

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Omusaale omusa tigeneneka ebineneka ebibbibibbi, n’omusaale omubbimubbi tigeneneka ebineneka ebisa.

⁴⁴ Nabuli musaale baguteegerera ku bineneka byagwo. Ebineneka by’omutiini tibabinokola oku namuswata, n’ebineneka by’emizabbibbu tibabinokola oku mukamirya.

⁴⁵ Omuntu omusa, atoola ku bisa ebiri omu mwoyogwe okukola ebisa, n’omuntu akola ebikole ebibbibibbi, atoola ku bibbibibbi ebiri omu mwoyogwe, okukola ebikole ebibbibibbi. Ebintu ebibba omu mwoyo gwa muntu, omunwagwe niibyo ebigutumula.

Abombeki ababiri

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Lwaki munjeta muti, ‘Musengwa, Musengwa,’ kaisi nandi ni mukola ebimbakoba?”

47 Oleke mbalage omuntu ng'owaafaanana, iye oyo buli aiza egyendi, kaisi n'awulisisya ebibono byange, era n'abikoleraku.

48 Omuntu oyo afaanana ooti yoodi eyayombekere enyumba ng'akuuliire nakimo omusingi mwabiriri, era ni gwabira nakimo ansi paka kwibbaale. Kaisi ogwikendi ogunene owegwatoonyere, n'amaizi gaizula nabuli wantu, era n'omukula ni gubandya okuteeba enyumba eyo, neye nandi ni gwezya kuginyeenya, olw'okubba bagyombekere kusani.

49 Wazira oodi awulira ebibono byange nandi n'abikoleraku, ali ooti muntu eyayombekere enyumba okwitakali ery'oku ngulu nga takwire kadi musingi. Kaisi oikendi oweyatoonyere, n'alandirya omukula okugiteeba, kale awo n'egwa era n'eweera okwitakali."

7

Okwikirirya kw'omwisirikale oMulooma (Mat 8:5-13)

1 OYesu oweyamalire okwegesya abantu ababbairero, n'ayaba omu kibuga e Kaperenawumu.

2 Wabbairero oMulooma omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, eyabbairero n'omugalamawe oguyabbairero ataka eino. Omugalama oyo yabbairero mulwaire, ng'ali kumpi n'okufa.

3 Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale oweyawuliire ebikwata oku Yesu, n'amutumira abamo oku Bayudaaya abakulu, ng'amusaba ayabe alamy'e omugalamawe.

4 Bona owebatuukire e giri oYesu, ni bamwegairira ino nga bakoba bati, "Singa wabba nga waliwo ogwoli n'okubbeeraku, kale omusaiza oodi awoomera okumukolera ekyakusaba,

5 olw'okubba ataka abantu b'eigwanga lyaiswe, era yatwombekeire n'erimo oku makumbaaniro gaiswe."

6 Awo oYesu n'ayaba nabo. Neye owebabbairero nga bali kumpi okutuuka e gibabbairero baaba, omukulu w'ekibinja oyo n'atuma abakaagwabe okukoba oYesu bati, "Musengwa, oleke n'okweteganya, olw'okubba tinsaanira iwe okwingira omu nyumba yange.

7 Era tinsaanira kadi kwiza egyoli okukusangaana. Kale okobere ananyere awo kibono-bubono, era n'omugalama wange yalama.

8 Nze zena ndi muntu aali n'abasengwa bange abantwala, era ng'owendi n'abaisirikale abentwala. Owenkoba onu nti, 'Oyabe,' era ayaba; n'ogondi nti, 'Oize,' era aiza; n'omugalama wange nti, 'Okole kinu,' era akikola."

⁹ OYesu oweyawuliire ebyo, n'amwewunya, kaisi n'aira oku kiyindi ky'abantu ekyabbaire kimusengererya, era n'akikoba ati, "Mbakoba nti tinjajiryangaku omuntu ali n'okwikirirya okw'amaani ng'ookwo, waire kadi mu Baisir-airi!"

¹⁰ Era abakaagwa b'omukulu w'abaisirikale owebakan-gire omu kisito ky'omukulu oodi nago, ni baajirya ng'omugalamawe alamire.

OYesu azuukiza omutaane wa namwandu

¹¹ Awo ng'ebyo byankubbaawo, oYesu n'ayaba omu kibuga ekibeeta e Naini n'abeegibe aamo n'ekiyindi ky'abantu abandi.

¹² Oweyabbaire ng'ali kumpi okutuuka oku muzigo gw'ekibuga, ni wazwerayo abantu nga bagingire omulambo gw'omwisuka n'abakungi nga bali kusenjaku. Omwisuka oyo yabbaire mwanamoiza w'omukali onamwandu.

¹³ Awo oMusengwa oYesu oweyaboine onamwandu oyo, n'amukwatira ekisa, era n'amukoba ati, "Tiwakunga."

¹⁴ Olwo n'aigerera era n'akwata oku mukeeka oku bab-baire bagingiire omulambo. Awo ababbaire bagugingire ni beemerera, kaisi oYesu n'akoba ati, "Mwisuka iwe, nkulagira nti, osetuke."

¹⁵ Omwisuka iye oyo eyabbaire afire n'asetuka n'atyama, era n'atandiika n'okutumula, awo oYesu n'amukanjirya omaaye.

¹⁶ Abantu bonabona ababbairewo, entiisya n'ebakwata era ni bawuuja oKibbumba nga bakoba bati, "Onaabbi omukulu atubbutukiiremu, era oKibbumba aizire okulokola abantube."

¹⁷ Awo amawuliro ago agakwata oku Yesu ni gasaalaana omu Buyudaaya mwonamwona n'omu kyallo ekiriraine awo.

*OYesu n'oYokaana oMubatizi
(Mat 11:2-19)*

¹⁸ Awo abeegi ba Yokaana oMubatizi ni bamukobera ebyo byonabyona ebikwata oku Yesu. OYokaana niiye okwetaku ababiri baaku,

¹⁹ kaisi n'abatuma eeri oMusengwa oYesu bamubuulye bati, "Niiwe oKibbumba oguyasuubizire okutuma okwiza okununula abantu, ooba tukuumirire gondi?"

²⁰ Abasaiza abo owebatuukire e giri oYesu, ni bamukoba bati, "OYokaana oMubatizi atutumire egyoli ng'abuulya mbu ati, 'Niiwe oKibbumba oguyasuubizire okutuma ok-wiza okununula abantu, ooba tukuumirire gondi?' "

21 N'oku lunaku olwo lwona, oYesu n'alamya abantu bangi endwaire n'okubabbingaku emizimu, era n'okwiryawo amaiso g'aboofu bangi okubona.

22 Awo oYesu n'airamu abakwenda ba Yokaana ati, "Mukange era mukobere oYokaana ebimuboine n'ebimuwuliire. Ababbaire boofu babona; ababbaire abaleme, batambula; abagenge balama, ababbaire abamasiipe bawulira; abafu bazuukira, n'abadoobi bona basuna enkabi gy'okuwulira aMawuliro aMasa.

23 W'enkabi omuntu oyo atambuusabuusamu."

24 Abakwenda ba Yokaana owebazwirewo, oYesu n'atandiika okubuulya ekiziima ky'abantu ebikwata oku Yokaana ati, "Owemwabire e giri oYokaana omwidungu, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Mwamwajiirye ng'omuntu omugondi ooti lugada olutengeeta nabuli ompunga owaafuwa?

25 Ooba nga tikiikyo, mwasuubiire kubona muntu afaanana atya? Muntu azwaire ebizwalo ebyebbeeyi? Kadi tiyabbaire atyo, olw'okubba abazwala ebizwalo ebyebbeeyi era ababba omu bwomi obw'okwetalawusa babba mu bisito by'abakabaka.

26 Aale kale mwabire okubona oYokaana olw'okubba yabbaire naabbi? Ekinanyerenyeere nabakobera n'okubakobera nti yabbaire akiraku okubba naabbi.

27 OYokaana oyo, niye eBiwandiike ogubitumulaku biti:

" 'Aale obone, ntuma omukwenda wange akwekubbemere, okukwewulirya enzira e gyoyaba.'

28 Mbakoba nti kasookeede abantu babba oku kyalo kunu, mpaawo muntu akira oYokaana ekitiisya. Neye Iye oKibbumba abala oyo amusemberya omu bwomibwe, waire nga niye abantu ogubanyooma omu bwakabaka bwa Kibbumba, okubba akira oYokaana oyo ekitiisya ekyalimu."

29 Abantu bonabona ng'ogaitireku n'abasolooji ba musolo owebawulisisirye ebibono ebyo, ni bakakasa amazima ga Kibbumba olw'okubba oYokaana yabbaire ababatizire.

30 Neye aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ibo babbaire bamalire okugaana entegeka ya Kibbumba egibali, olw'okubba babbaire bagaine oYokaana okubabatiza.

31 OYesu n'ayongera okukoba ababbaire bamuwulisisya ati, "Abantu ab'omulembe gunu n'abagerya ku kintuki? Bafaanana na kintuki?

32 Bafaanana ooti baana abatobato, abazeenya omuzeenyo omu kisaawe abantu okubabona. Batyo nga beezulugumira abanaabwe bati, "Twabafuwiire emirere

omu wembo obusa, neye nandi mubina; kale ni twemba enyembo gy'enima neye nandi mukunga.'

³³ Ekyo kityo olw'okubba oYokaana oMubatizi yabbaire talya waire kunywa nviinyo, mwakobere muti, 'Aliku omuzimu!'

³⁴ Tete zena oMwana wa Muntu ndya ebyokulya era nnywa enviinyo era munkoba muti, 'Omuntu oyo wa gukobbo, era muteemeere, kaisi mukaagwa w'abasooloji ba musolo n'abakola ebibbibbi.'

³⁵ Neye abantu abo bonabona abakolera oku malabuki ga Kibumba, bakakasa bati matuuce."

OYesu n'omukali akola ebibbibbi

³⁶ Lumo omoiza oku Bafalisaayo yayetere oYesu e ika e wuwe oku kiinulo, kale oYesu yena n'aikirirya okwabayo, era n'aingira omu nyumba okulya.

³⁷ Omu kibuga ekyo mwabbairemu omukali akola ebibbibbi. Kale oweyamanyicirye ati oYesu ali kulya omu nyumba y'oMufalisaayo, n'atwala ecupa erimu okalifuwa ow'akaloosa,

³⁸ n'atuuka n'ayemerera e nyuma okumpi n'ebigere bya Yesu nga waakunga, oluzwanyuma n'akoma awo amazwi. Amaliga ga mukali oyo gamagalikiire oku bigere bya Yesu, kaisi n'abisiimuula n'enziiri egy'oku mutwegwe. Era yadeebereire n'okubinuuna, n'okubisukaku okalifuwa ow'akaloosa.

³⁹ OMufalisaayo oodi eyabbaire acaazire oYesu oweyaboine omukali oyo ekiyabbaire akola, n'akoba omu mwoyogwe ati, "Singa omusaiza onu abbaire naabbi, yandimanyicirye omukali oyo amukwataku atyo ati akola ebibbibbi."

⁴⁰ Awo oYesu n'abbutula ebiseego by'oMufalisaayo ng'amukoba ati, "Simooni, ndi n'ekinkukoba." Kaisi iye n'akoba ati, "Musomesya, okobe."

⁴¹ OYesu niye okumugerera olugero lunu ati, "Wabbairewo abantu babiri, omukoopi w'empiiya ng'ababanza. Omoiza babbaire bamubanza edinaali 500, kaisi ogondi edinaali 50.

⁴² Owebakayire okusasula, bonabona n'abasoniya. Aale iwe obona oti naani kwibo eyakirireku okumutaka oluzwanyuma?"

⁴³ OSimooni n'airamu ati, "Nseega nti oyo oguyasoniyire eibbanja erikiraku obunene." OYesu n'amukoba ati, "Ogusalire kusani."

⁴⁴ Awo oYesu n'alola oku mukali nago, kaisi n'akoba oSimooni ati, "Obona omukali onu? Owenyngiire omu

nyumbayo, tompaireku amaizi g'okunaaba ebigere, neye iye adoderye ebigere byange n'amaligage, era n'abisiimuula n'okubisiimuula n'enziirigye.

⁴⁵ Iwe tongwireku omu kifubba, neye iye okuzwera nakimo owenyingiire omu nyumba munu, akaali okulekeraawo okunuuna ebigere byange.

⁴⁶ Iwe tonsiigireku okalifuwa omu mutwe, neye iye asiigire ebigere byange okalifuwa ow'akaloosa.

⁴⁷ N'olwekyo nkukobera nti bamusoniire ebibbibbibbye ebingi, olw'okubba ali n'okutaka kunene. Kaisi era ogubasoniya ebitono, yena abba n'okutaka kwona kutono."

⁴⁸ Awo oYesu n'akoba omukali nago ati, "Nkusoniire ebibbibbibyo."

⁴⁹ Ababbaire batyaime aawo n'oYesu nga balya ni batandiika okwebuulyangana bati, "Naani onu iye ayezya n'okusoniya abantu ebibbibbibbi?"

⁵⁰ Awo oYesu n'akoba omukali nago ati, "Olamire olw'okwikiriryakwo, era weeyabire mwidembe."

8

Olugero lw'omusigi

¹ OYesu nga yankuzwa omukucaala okwo, n'atambula olugendo ng'abita omu bibuga n'omu byalo, ng'alaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agakwata oku bwakabaka bwa Kibumba. Omu lugendo olwo oYesu yabbaire n'abeegibe eikumi na babiri,

² era n'abakali. Neye abakali abo nago ibo oYesu yabbaire amalire okubalamya endwaire era n'okubabbingaku emizimu, era nga niibo banu: OMalyamu ogubeetanga oMangadaleena iye oguyabbingireku emizimu omusanvu,

³ n'oYowani omuka mukwati w'ensawo owa Kerode ogubeetanga bati Kuuza, n'oSusaana era n'abakali abandi bangi. Abakali abo batoolanga oku byabwe okubbeera oYesu n'abeegibe.

⁴ Omu kiseera ekinanyere ekyo ekiziima ky'abantu kinene era ng'abantu bazwa mu buli kibuga ni bakumbaanira e giri oYesu, kaisi n'abagerera olugero lunu ati,

⁵ "Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye. Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, kaisi ni bagyemyaga era enyonyi ni gigirya.

⁶ Era ensigo egindi ni gigwa okwitakali ery'okwibbaale. Neye owegyamerere, ni gikala olw'okubba eitakali eryo lyabbaire likalu.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa, kaisi ni gakulira aamo n'ensigo egyo, kale amawa ago ni gagiita.

⁸ N'egindi ni gigwa omwitakali erisa, kale ni gikula, era nabuli nsigo omoiza n'abala ensigo egindi 100." OYesu oweyamalire okutumula ebyo, n'atumula maaminkirira ati, "Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula."

⁹ Awo abeegi ba Yesu ni bamubuulya amakulu g'olugero olwo.

¹⁰ Kale iye n'abairamu ati, "Inywe mwasunire enkabi egy'okumanya ebyama ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, neye abantu abandi ibo mbakobera mu ngero, kaisi eBiwandiike binu ebiti bituukirire:

" 'Newankubbaire babonia neye nga tibayezya okumanyica; newankubbaire bawulisisya neye nga tibategeera ebintumula.'

¹¹ "Amakulu g'olugero olwo niigo gaanu: Ensigo, niikyo ekibono kya Kibbumba.

¹² Ensigo egyagwire oku nzira, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba, neye oSitaani n'aiza n'akitoola omu myoyo gyabwe, kaisi ni bakaya okwikirirya era n'okulokoka.

¹³ Kaisi ensigo egyagwire omwitakali ery'okwibbaale, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakyaniriza n'eisangaalo, neye ni babba ooti bimera ebidamba emiri egyabirira nakimo ansi omwitakali. Ibo baikirirya ekibono kya Kibbumba okumala ekiseera kityayi kiti, kaisi omu kiseera ekyokubakema ni bakizwaku.

¹⁴ Igyo egyo egyagwire omwitakali eryamereremu amawa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba, neye okweraliikirira ebintu by'e kyalo, n'okubabbeyabbeya n'ebyobusuni n'amasanyu g'ekyalo kinu, ni byaba nga bibamalamu amaani, owebifuga emyoyo gyabwe bibakaisya okukula omu bwomi bwabwe obw'omwoyo.

¹⁵ Neye ensigo egyo egyagwire omwitakali erisa, niibo abantu abawulira ekibono kya Kibbumba n'omwoyo omusa nakimo, kaisi ni bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa."

Eitaala libba ngulu ku kikondo
(Mak 4:21-25)

¹⁶ "Omuntu takwatisya eitaala kaisi n'alifuunikaku ekiibo, ooba n'aliteeka omu mantalike, wazira aliteeka ku kikondo, kaisi abantu abaingira ni bayezya okubona ekitangaala.

17 Ekyo kityo olw'okubba nabuli kintu ekikukuulirirye balikitoolayo, era nabuli kyama kyalibbutuka.

18 Kale muwulisisye n'okwekalikica ebinjegesya. Mbakobera nti nabuli aali nabyo balimwongeraku n'ebindi, kaisi oyo abula, balimutoolaku n'akatyayi kadi akebalibba bamuwaire."

Abaganda ba Yesu n'omaaye
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Awo abaganda ba Yesu n'omaaye ni baaba nga bataka okumubona, neye nandi ni bayezya okumutuukaku olw'ekiziima ky'abantu.

20 Awo omuntu n'akobera oYesu ati, "Omaawo n'abagandabo bali e nza, era bataka okukubona."

21 Neye iye oYesu n'airamu ati, "Omama n'abaganda bange niibo abo abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakikoleraku."

OYesu asirica ogumpunga
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Lwabbairre lumu, oYesu n'abeegibe ni baniina omu lyato, kaisi n'abakoba ati, "Tusalemu aawo twabe oku lubba ludi olw'enyanza." Era ni basimbuka ni baaba.

23 Owebabbairre baaba, oYesu endoolo ni gimutwala. Awo, ogumpunga ogw'amaani nga gulikuumu n'oikendi ni gwiza, era eryato ni libba ooti lyaizula amaizi, era ibo bonabona ababbairre omu lyato ni babba mu kabbikabbi akananyerenyeere.

24 Awo abeegibe ni baigerera e giyabbairre era ni bamulamuca ni bamukoba bati, "Musengwa, Musengwa, tufa!"

Kale oYesu n'alamuka, era n'akaawuukira ogumpunga n'oikendi, n'amayengo g'oku nyanza era ni biwaaku, era enyanza n'eteeka.

25 Awo n'abuulya abeegibe ati, "Lwaki mudamba okwikirirya?" Neye ibo nga batiire, era nga beewunya n'okwewunya, nga bakobangana bati, "Onu muntu w'engeriki? Alagira ogumpunga era n'amayengo byona ni bimuwulira n'okumuwalira!"

OYesu alamyia omusaiza ow'emizimu
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

26 Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka oku lukalu lw'e kyalo okumpi n'ekibuga ky'abageraasa, oku musingi kudi nga kiringiriire eitwale ly'e Galiraaya.

27 OYesu oweyabbairre nga yankutuuka oku lukalu, omusaiza eyabbairre ow'omu kibuga ekyo, era aliku emizimu,

n'amusangaana. Iye omusaiza oyo yabbaire amalire ekiseera kinene nga tazwala, era nga iye tabba omu nyumba, wazira nga iye abba mu mpuku egibaliikangamu abafu.

²⁸ Kale oweyaboine oYesu, n'aceera ino, kaisi n'agwa oku mazwi omumaisoge, era n'akooka ati, "Onvunaanira niki iwe oYesu oMwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaa-gana? Nkwegairiire tiwangadya!"

²⁹ Yakobere atyo olw'okubba oYesu yabbaire alagiire omuzimu ogwo okuzwa oku musaiza oyo. Emirundi mingi omuzimu ogwo owegwamukwatanga, newankub-baire nga bamukuumanga nga musibe n'enjegere, era yagikutulangamu, kaisi omuzimu ogwo ni gumutwalanga omu bitera.

³⁰ Kale oYesu n'amubuulya ati, "Eriinalyo niiwe onaani?" Omusaiza nago n'amwiramu ati, "Ninze oKiziima." Omusaiza oyo yairiremu atyo olw'okubba emizimu egyamub-baireku gyabbaire mingi.

³¹ Awo emizimu egyo ni gideeberera okwegairiira oYesu okutagisindika e Magombe.

³² Era e gibabbaire oku musingi aawo wabbairewo ekiraalo kinene eky'emiizi nga giriisya. Kale emizimu egyo ni gyegairira oYesu agiikirirye gingire omu mbiizi egyo, era oYesu n'agiikirirya.

³³ Awo ni gizwa oku musaiza oyo, era ni gingira omu mbiizi egyo. Ekiraalo kyonakyoona ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku musingi, ni kiyoolookera omu nyanza, era gyonagyona ni gifeera oomwo.

³⁴ Awo abaliisya baagyo owebaboine ekyo ekigwirewo, ni bavulumuka ni baaba bakobera ab'omu kibuga n'ab'omu byalo.

³⁵ Era abantu ni baaba okubona ekyo ekigwirewo. Owebatuukirewo baajiirye era ng'omuntu nago emizimu nga gimuzwireku. Era omusaiza oyo nago, bamwajiirye atyaime okumpi n'ebigere bya Yesu, kaisi ng'azwaire, era ng'ategeera kusani, kale ekyo ni kibatiisya.

³⁶ Ibo badi ababbairewo ng'emizimu gizwa oku musaiza oyo, ni balonserya abantu abandi engeri omusaiza nago egyalamiremu.

³⁷ Olwo abantu bonabona ab'omu kyalo ky'aBageraasa ni basaba oYesu abazwerewo olw'okubba babbaire batiire ino. Kale oYesu yena ni yeeniinira omu lyato, era ni yeesimbukira.

³⁸ Awo omu kiseera ekinanyere ekyo omusaiza odi ogubabbingireku emizimu ni yeegairira oYesu amwikirirye ayabe naye. Neye oYesu n'amuseebula ng'amukoba ati,

39 “Okange e waanywe kaisi olonserye abantu baayo ebyo byonabyona oKibbumba ebyakukoleire.” Kale omusaiza oyo n’atambula okumalaku ekibuga ng’akobera abantu ebintu ebyo byonabyona oYesu ebiyabbaire amukoleire.

Omwala wa Yairo n’omukali omulwaire
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

40 Awo oYesu oweyakangire e giyabbaire yankuzwa, ekizi-ima ky’abantu ni kimusangaalira olw’okubba ibo babbaire bamukuumiriire.

41 Awo omusaiza ogubeeta oYairo, nga niye omukulu w’eikumbaaniro, n’aiza n’akotama oku mazwige omumaiso ga Yesu, ng’amwegairira ayabeku e wuwe omu nyumbaye,

42 olw’okubba omwalawe ow’emyanka eikumi na mibiri, era nga mwanamoiza, yabbaire ali kumpi kufa.

Era oYesu owebabbaire baaba n’oYairo e wuwe, baabanga neenu ekiyindi ky’abantu kyeguunyira nakimo ino oku Yesu.

43 Neye omu kiyindi ekyo mwabbairemu omukali eyabbaire alwaire ekikulukuto ky’omusaaye okumala emyanka ikumi na mibiri,* kaisi era nga mpaawo ayezyerye okumulama.

44 Kale omukali oyo n’aigerera e nyuma wa Yesu, kaisi n’akwata oku mugo gw’ekizwalo kya Yesu. Amangu ago ekikulukuto ky’omusaaye ekiyabbaire nakyo ni kikoma.

45 Awo oYesu n’abuulya ati, “Naani ankwaiteku?” Bonabona ni beegaana. Kaisi oPeetero n’akoba ati, “Musengwa, abantu bangi abali kukwekusirangaku, era n’okukweguunyangaku nakimo ino!”

46 Neye era oYesu n’akoba ati, “Waliwo agendereire okunkwataku, olw’okubba mpuliire ng’amaani agalama ganzwamu.”

47 Awo omukali oweyaboine nga tayezyerye okwebisa, n’aiza ng’atukuta, kaisi n’agwa oku mazwi omumaiso ga Yesu, olwo n’amukobera ng’abantu bonabona bawulira ensonga egirire amukwateku, era ng’owaalamiirewo.

48 OYesu n’amukoba ati, “Mwala wange, olamire olw’okwikiriryakwo. Oyabe mwidembe.”

49 Awo oYesu oweyabbaire ng’akaali atumula, omukwenda eyazwire omu kisito ky’omukulu w’eikumbaaniro, n’aiza, era n’akobera omukulu oyo ati, “Omwalawo afiire. Kale oleke n’okuleyerya oMusomesya.”

50 Neye oYesu iye oweyawuliire ekyabbaire kituukirewo, n’akoba omukulu w’eikumbaaniro, oYairo ati, “Tiwaatywa,

* 8:43 8:43 EBiwandiike ebimo eby’eira byongeraku biti, Era ng’amaliire ebintubyu omu basawo.

neye obbe na kwikirirya, era omwalawo ayaba kubba mwomi tete.”

⁵¹ OYesu oweyatuukire e wa Yairo, n'aloberya abandi bonabona okwingira naye omu nyumba, okutoolaku oPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo, era n'ababyaire b'omwana.

⁵² Ibo abantu bonabona ababbairero babbaire mu kukunga era nga bakubba nduulu olw'omwana oyo. Kaisi oYesu n'abakoba ati, “Mulekeraawo okukunga olw'okubba omwana tafiire, wazira agonere ndoolo.”

⁵³ Awo bonabona ni bamusekerera, olw'okubba ibo babbaire bamaite bati omwana afaire.

⁵⁴ Neye iye oYesu n'amusetula engalo, kaisi n'amweta ati, “Mwana wange, osetuke!”

⁵⁵ Awo omwana n'airiwa, era amangu ago n'ayemerera. OYesu n'alagira ati, “Mumuweeku ekyokulya alye.”

⁵⁶ Ababyaire b'omwana oyo ni beewunya. Kaisi oYesu n'abasisiitira okutakoberaku omuntu kadi moiza ekyo ekibbairewo.

9

*OYesu atuma abeegi eikumi na babiri
(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)*

¹ Lwabbairero lumu oYesu n'ayeta abeegibe eikumi na babiri, n'abakumbaanirya aamo e giyabbairero, kaisi n'abawa amaani n'obwezye okubbinganga emizimu gyongyona oku bantu n'okulamyanga endwairero.

² Era n'abatuma baabe bakobere abantu bonabona ebintu ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, era balamye n'abalwairero.

³ Era n'abakoba ati, “Omu lugendo olwo, timwaba n'akantu konakona, newankubbaire mukoomero, newankubbaire ekisawo ooti ky'omuntu aali omu lugendo, newankubbaire ekyokulya, wairero mpiiya, era nabuli muntu tiyaaba kadi n'ekizwalo kyokubiri.

⁴ Ekisito ekinwaingirangamu ni babasangaalira, munanyere omwo niimwo e gimubba muzwerenge paka owemwalizwa omu kibuga ekyo.

⁵ Singa abantu bagaananga okubasangaalira omu kibuga kyabwe, inywe nga mwezwerawo era owemwabbanga muzwawo, mwekunkumulyangaku n'enkungu egyabbanga gibakwaite oku bigere byanywe, ng'akamanyiciryo k'obujulizi obulaga okuvunaana abantu abo.”

⁶ Kale awo abeegibe ni baaba, ni batambula kyalo ku kyalo, nga balaabba eeri abantu aMawuliro aMasa era nga balama n'abalwaire nabuli wantu e gibatuuwanga.

⁷ Awo oKerode, omufugi w'eitwale ly'e Galiraaya, n'awulira byonabyona ebyabbaire biri kubbangawo, kale ni bimusobera ino olw'okubba abantu abamo bakobanga bati, "OYokaana oMubatizi azuukiire!"

⁸ Abandi ibo nga bakoba bati, "Eriya abonekere," kaisi n'abandi bati, "Omoiza oku banaabbi ab'eira azuukiire."

⁹ Neye oKerode iye n'akoba ati, "OYokaana, ninze nalagi-ire ni bamutemaku omutwe, tete oyo naani ogumpuliraku ebyenkana awo?" Era n'ataka okumubonaku.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Yok 6:1-14)

¹⁰ Abatume owebakangire, bakobeire oYesu byonabyona ebibabbaire bakolere. Awo oYesu n'abeegibe ni basodoka bonkani okusimba okwaba omu kibuga ekibeeta Bbesu-saida.

¹¹ Neye era ekiziima ky'abantu ni kimanyica oYesu e giyabbaire ayaba era ni bamusengererya. Era yena n'abasangaalira, kaisi era n'atumula nabo oku bikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, era n'alama n'okulama abantu bonabona ababbaire abalwaire.

¹² Akanaigulo awo, abeegi ba Yesu eikumi na babiri ni batuukirira oYesu, era ni bamukoba bati, "Oseebule abantu baabe omu byalo n'omu bifo ebindi ebiriraine aanu, e gibayezya okusuna ekyokulya n'awokulambaala, olw'okubba aanu tuli mu kifo ky'omwidungu omunambulu kantu k'okulya."

¹³ Neye iye oYesu n'abakoba ati, "Niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye." Ibo ni bamwiramu bati, "Tulikuuwo na migaati mitaanu gyonkani, n'enyanyi ibiri. Amo okutoolaku nga twaba ni tugulira-buguliri ekiziima ky'abantu kinu kyonakya ekyokulya!"

¹⁴ Abasaiza ababbairewo babbaire ooti 5,000.

Neye oYesu n'akoba abeegibe ati, "Mubatyamisye mu bibbubbu nga nabuli kimo kirimu abantu ooti 50."

¹⁵ Awo abeegibe ni bakola batyo, era abantu bonabona ni batyama.

¹⁶ Awo oYesu n'atoola emigaati emitaanu n'enyanyi eibiri, kaisi n'alingirira omwigulu, era ni yeebalya oKibbumba kaisi n'abivunavunamu. Oluzwanyuma n'abikwatisya abeegibe okubiinula abantu.

17 Era abantu bonabona baliire ni baikuta, era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

OPeetero abbutula oYesu ekyali
(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

18 Lwabbaire lumu, oYesu yabbaire nga niye yenkani aali kusaba oKibbumba, era nga n'abeegibe baliwo, awo oweyamalire n'ababuulya ati, "Abantu banjeta naani?"

19 Ibo ni bairamu bati, "Abamo bakweta bati mbu Yokaana oMubatizi, n'abandi bati mbu Eriya, kaisi n'abandi bakoba bati, mbu niwe omoiza oku banaabbi ab'eira azuukiire."

20 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Kaisi inywe munjeta naani?" Iye oPeetero n'amwiramumu ati, "Niiwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta."

21 Awo oYesu n'abasisiitira ino era n'abalagira ekyo tibakikoberaku omuntu kadi moiza.

22 Era n'akoba ati, "OMwana wa Muntu bateekwa okumugadya ino, n'abantu abakulu omwigwanga n'abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa okumu-gaana. Era bali n'okumwita neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira."

23 Awo n'akoba abantu bonabona ati, "Nabuli muntu ataka okubba omusengereri wange, ali n'okwerabira ekyali. Era ni yeetiika nabuli lunaku omusalabbagwe ogwa kugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

24 Ekyo kityo olw'okubba nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulama.

25 Era kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwon-abwona obw'oku kyalo, neye kaisi ni kimuzweramu okujigirika, ooba ni yeereetera okufirwa obwomibwe?

26 Singa omuntu yenayena ankwatira nze n'ebibono byange ensoni, nze zena onu oMwana wa Muntu nalimukwatira ensoni ku ludi owenaliizira omu kitiisya kyange, n'omu kitiisya kya Bbaabba, n'omu ky'abamalaika abatukulye.

27 Era mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku obwakabaka bwa Kibbumba nga bukola omu bantu n'amaani."

Okucuuka kw'emboneka ya Yesu
(Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

28 Owewabitirewo enaku ooti munaana ng'oYesu amalire okutumula ebyo, n'ayaba n'oPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo oku lusozi okusaba oKibbumba.

29 Kale oYesu oweyabbaire ng'ali kusaba, emboneka y'omumaisoge necuuka, era ebizwalobye, ni bimirikiinya ooti kumesya kwa ikendi.

30 Awo, oMusa n'Eriya,

31 ni beeruka omu kitiisya era ni batumula naye oku ngeri egiyabbaire ayaba okufaamu omu Yerusaalemi, ng'atuukirirya entegeka ya Kibbumba.

32 OPeetero n'abainaye, ibo endoolo gyabbaire gibatwaire, neye owebalamukire, ni babona ekitiisya kya Yesu, n'abasaiza ababiri ababbaire beemereire naye.

33 Abasaiza abo owebabbaire bazwawo e giri oYesu, oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, kisa nti tuli aanu. Era oleke tulukewo obusiisira busatu, akamo kako, n'akandi ka Musa, n'akandi k'Eriya."

34 Neye oPeetero oweyabbaire ng'akaali atumula ebyo, ekireri ni kiiza ni kibabbuunaku bonabona ababbaire awo nga kitwaliiryemu n'oPeetero aamo n'abainaye. Abeegi ba Yesu ni batya ino ng'ekireri kibabbuunaku.

35 Awo eigono ni lizwera omu kireri ekyo, nga likoba liti, "Onu niye oMwana wange, ogunerondeiremu, mumuwulisisye."

36 Eigono oweryamalire okutumula, abeegi ba Yesu baabire okwebukirya ng'oYesu asigairewo yenkani. Abeegi ba Yesu basirikire n'ekintu ekyo ekibabbaire baboine, era nandi ni bakikoberaku omuntu ogondi yenayena okumalaku enaku egyera.

OYesu alamyā omwisuka ow'omuzimu

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

37 Oku lunaku olwairireku, oYesu n'abeegibe abasatu ni bazwa oku lusozi, kaisi ekiziima ky'abantu ekinene ni kiiza okusangaana oYesu.

38 Awo omusaiza eyabbaire omu kiziima ky'abantu ekyo n'ayererera ati, "Musomesya, nkwegairire, okwatire omutaane wange ekisa, kaisi nago mwanamoiza!

39 Cooka omuzimu gutira okumukwata, kaisi n'aceera, era n'okumudegeizerya, neenu waafuukira eifulo omu munwa. Era omuzimu ogwo tigumuwaaku eidembe naire, gusiiba kumukubbyagirawo era n'akunukiaga kale ni gubbanga gubitya kubbikubbi obwomibwe.

40 Cooka nsabire abeegibo okugumubbingaku, neye ni bakaya."

41 Kale oYesu n'airamu ati, "Abantu inywe ab'omulembe gunu ababula okwikirirya era ab'eitalo, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza?" Awo n'akoba oiteeye w'omwisuka ati, "Oleete aanu omutaanewo."

42 Kaisi era omwisuka owebabbaire nga bamutwala e giri oYesu, omuzimu nago era ni gumukubba ekigwo, era ni gumudegezerya. Neye oYesu n'agukaawuukira, era n'alamy'a omwisuka oyo kaisi n'akanjirya n'okumukanjirya oiteeye.

43 Abantu bonabona ababbairero ni beewunya olw'okukola kw'obwezye bwa Kibbumba.

Awo abantu owebabbaire bakaali beewunya byonabyona oYesu ebiyabbaire akolere aawo, oYesu iye n'akoba abeegibe ati,

44 "Muwulisisye n'okwekalikica ebibono binu ebintaka okubakobera: OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye."

45 Neye ibo kadi kumanyica ekyo ekyakobere olw'okubba amakulu gaakyo gabbaire mainike, kaisi tete ni batya okugamubuulya.

*Naani akira abainaye ekitiisya?
(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)*

46 Lwabbaire lumo abeegi ba Yesu ni baakana nga beebuulyangana bati naani akira ekitiisya mwibo.

47 Neye oYesu n'amanyica ekibaseega, kale n'ayeta omwana omutomuto era n'amukoba okwemerera aawo okumpi naye.

48 Kale n'abakoba ati, "Nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze. Era nabuli ansangaalira, abba asangaaliire Kibbumba oyo eyantumire, olw'okubba oyo akiraku okweica mwinywe nywenanywena, niye akira okubba ow'ekitiisya."

49 Awo oYokaana n'akoba ati, "Musengwa, enyumaku awo twaboine omuntu ng'abbinga emizimu oku bantu ng'akolesya eriinalyo, neye iswe ni tugezya okumuloberya olw'okubba timusengereriwo aamo na iswe."

50 Neye oYesu n'amukoba ati, "Oyo tumumuloberyanga, olw'okubba omuntu atabalwanisya, oyo yena abba mu-naanywe."

Ab'e Samaaliya bagaana okusangaalira oYesu

51 Awo olwatuukire, enaku gya Yesu owegyabbaire nga giri kumpi okutuuka egy'okumutwala omwigulu, oYesu n'asalawo okwaba e Yerusalemi.

⁵² Era n'atuma abakwenda beesooke okwaba omu kitundu ky'aBasamaaliya, okumutegekerayo.

⁵³ Neye abantu baayo ni bargaana okumusangaalira olw'okubba yabbaire asalirewo okwaba e Yerusalemi.

⁵⁴ Kale abeegibe, oYaakobbo n'oYokaana, owebakiwuliire, ni baaba bakoba oYesu bati, "Musengwa, otaka twete omusyo okuzwa omwigulu gubajigirice*?"

⁵⁵ Neye oYesu n'agaluka n'abalolaku kaisi n'abakaawuukira.†

⁵⁶ Kale ni baaba omu kitundu ekindi.

*Ekyofirwa ng'oli mwegi wa Yesu
(Mat 8:19-22)*

⁵⁷ Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga batambula, ni wabbaawo omuntu eyakobere oYesu ati, "Natambulanga na iwe e giwaabiranga wonawona."

⁵⁸ Neye oYesu n'amukoba ati, "Amakibbwe igo gali n'ebiiina e gigabba, n'enyonyi gyona giri n'ebisaasiriro, neye oMwana wa Muntu iye adambaku kadi n'ējaica olubba."

⁵⁹ Kaisi ni wabbaawo ogondi oYesu oguyakobere ati, "Otambulenge na nze." Neye iye n'amwiramumu ati, "Musengwa, naliiza nga mmalire okuliika obbaabba."

⁶⁰ Neye oYesu n'amukoba ati, "Oleke abo abali n'obwomi obw'omwoyo obufu baliike abafu baabwe, neye iwe oyabe kulaabbanga eeri bantu ebikwata ku bwakabaka bwa Kibbumba."

⁶¹ Tete era ni wabbaawo omuntu ogondi eyakobere oYesu ati, "Musengwa, njaba okubba musengereriwo, neye onganye nkange nkobereku ab'e waiswe kaisi."

⁶² Neye oYesu n'amwiramumu ati, "Ng'omuntu akwata enkumbi y'ente kaisi n'alolyamika e nyuma owaatabba wamugaso, atyo n'omusengereri wange alolyamika e nyuma tabba wamugaso omu bwakabaka bwa Kibbumba."

10

OYesu atuma abeegibe 72

¹ Ebyo owebyawoire, oMusengwa oYesu n'alonda abeegi abandi 72,* kaisi n'abatuma babiri babiri ibo beesooke mu buli kibuga n'omu buli kifo iye e giyabbaire yatira okwabamu.

* 9:54 9:54 EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti Ng'Eriya oweyakolere. 9:54 9:54 2Ba 1:9-16 † 9:55 9:55 EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, "Timumaite oMwoyo ogumuweererya. Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa muntu tiyaizire kujigirica bwomi bw'abantu, wazira kubulokola." 9:61 9:61

1Ba 19:20 * 10:1 10:1 72. EBiwandiike ebimo eby'eira bikoba biti, 70.

² Era n'abakoba ati, "Ebyokukungula bingi, neye abatambi niibo abatono. Kale musabe onanyere akola oku byokukungula, ayongere okusindika abatambi abandi omu musirigwe.

³ Aale atyanu mwabe, neye mwekuume olw'okubba mbatuma nga muli ooti ntaama entonto aakati omu misege, ibyo ebisolo ebya kabenje.

⁴ Timwaba n'omugoba ogubateekamu empiiya, newankubbaire ekisawo ng'eky'omuntu aali omu lugendo, newankubbaire kadi peeya y'engaito eyokubiri. Era timugayaliranga omu nzira nga musugirya abantu.

⁵ Nabuli nyumba e gimwaingirangamu, mwekererenge okukoba muti, 'Eidembe libbe n'abantu ab'omu nyumba eenu.'

⁶ Singa yalibbaamu omuntu awoomera okusuna eidembe, iryo eryo erimumutakirya lyalisigala naye. Era singa timwalibbaamu omuntu alisaanira, eidembe eryo lyalibairira.

⁷ Omu nyumba eyo nago, niimwo e gimubba muzwereenge amantasengukasenguka. Mulyenge era munywenge ebibabawanga omwo olw'okubba omutambi awoomera empeeraye."

⁸ "Owemwaingiranga omu kibuga ni babasangaalira, mulyenge ebyokulya ebibabainulanga.

⁹ Era mulamyenge n'abalwaire abali omu kibuga ekyo nago, n'okukoba abantu baamu bonabona muti, 'OBwakabaka bwa Kibumba bubaigerereire.'

¹⁰ Neye owemwaingiranga omu kibuga nandi ni babasangaalira, mwemereranga omu nguudo gyaco ni mukoba muti,

¹¹ 'N'enkungu egy'omu kibuga kyanywe egibbaire gitukwaite oku bigere giinu tugyekunkumulyaku okulagisya nga muliku omusango. Era mumanye kinu muti obwakabaka bwa Kibumba bwigereire.'

¹² Mbakobera nti oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'omu kibuga ky'e Sodoma balibasalira ekibonerezo ekiri gwai gwai okukiraku ekyo ekibaliwa abantu abo abagaananga okubasangaalira.

¹³ "Wobe! Ala inywe abantu ab'omu kibuga eky'e Kolaziini n'eky'e Bbesusaida nga mulabire! Kiri kityo olw'okubba ebyewunyo ebibakolere mwinywe singa babbaire babikolere mu kibuga eky'e Tiiro n'eky'e Sidoni,

abantu baayo nga beenenyere era ni beesiba n'ebibenga, n'okwepuuda eikoke okulaga bati beenenyere.

¹⁴ Neye oku lunaku olw'okusaliraku emisango, abantu b'e Tiiro n'e Sidoni balisuna ekibonerezo ekiri gwai gwai oku kyanwe.

¹⁵ Kaisi olwo inywe abantu b'e Kaperenawumu, niinywe abebaligulumalya okutuuka omwigulu? Ala kadi, era oKibbumba ayaba kubasindika mu geyeena."

¹⁶ Awo n'akoba abeegibe ati, "Abo ibo abawulisisyanga ebimwegesyanga, baabbanga bawulisisiryeninze. Era abo ibo ababatalanga, baabbanga batalireninze. Kaisi abo ibo abantalanga, baabbanga batalire Kibbumba oyo iye eyantumire."

¹⁷ Awo abeegi ba Yesu badi 72 ni bakanga e giri oYesu n'eisangaalo era ni bakoba bati, "Musengwa, omu liinalyo, n'emizimu gyona gyatubuliranga!"

¹⁸ Neye iye oYesu n'abakoba ati, "Naboine oSitaani ng'agwa okuzwa omwigulu n'okumesya ooti ikendi.

¹⁹ Era kagira mbawaire obwezye okuwangula amaani g'obulabe bwa buli kika, era waire ewaabbangawo okwema oku mpiri n'oku gawuuka aga saagwa, era mpaawo akab-bikabbi akabatuukangaku.

²⁰ Neye timwajaagaana olw'emizimu kubawulira kyonkani, wazira mujaagaane olw'okubba amaliina gaanywe mawandiikisye omwigulu."

²¹ Awo omu kiseera ekinanyere ekyo, oMwoyo oMutukulye n'aizulya oYesu eisangaalo, era oYesu n'akoba ati, "Nkuwuuja Bbaabba, iwe oMusengwa afuga eigulu n'ekyalo, olw'okubba amazima ganu wagabisire abalabuki n'abategeera, kaisi n'ogamanyikisya bantu ababula ekibamaite ooti baana abatobato. Niikyo ekyo Bbaabba olw'okubba okwo kwabbaire kutakakwo.

²² "OBbaabba yampaire obwezye oku bintu byonabyona. Era nze ng'oMwana mpaawo ammaite okutoolaku oBbaabba. Era mpaawo amaite oBbaabba okutoolaku nze oMwana, n'omuntu oyo iye ogumba nnondere nti amanye oBbaabba."

²³ Awo oYesu n'aira oku beegibe nga basigaire bonkani, kaisi n'abakoba ati, "Muli b'enkabi okubona binu ebimubona!

²⁴ Ekyo kityo olw'okubba mbakobera nti abanaabbi bangi n'abakabaka beegombere okubona ebimubona, nandi ni babibona, n'okuwulira ebimuwulira nandi ni babiwulira!"

Olugero lw'oMusamaaliya eyalagire ekisa

²⁵ Kale awo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa n'asetuka omu lukumbaana okugezesya oYesu n'ekibuulyo ati, "Musomesya, niki ekinakola okusuna obwomi obutawaawo?"

²⁶ Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Amateeka ga Musa gakoba galya? Ogasoma otya?"

²⁷ Iye omusaiza n'amwiramumu ati, "Otakenge oMusengwa iye oKibbumbawo n'omwoyogwo gwonagwona, n'obwomibwo bwonabwona, n'amaanigo gonagona, n'ebiseegobyo byonabyona. Era otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onanyere."

²⁸ Iye oYesu n'amukoba ati, "Oiriremu nakusani. Okolenge otyo, era walisuna obwomi obutawaawo."

²⁹ Neye omukugu omu by'aMateeka ga Musa olw'okutaka okulaga ati ekyabwirye kibbaire kyamakulu, era tete n'abuulya oYesu ati, "Omuntu omunange oyo, niye aliina?"

³⁰ OYesu leero n'airamu mulugero ati, "Wabbairewo omusaiza eyabbaire azwa e Yerusalemi, ng'aserengeta okwaba e Yeriko, kaisi n'agwa omu batemo. Kale ni bamukubba, ni bamwambulya, era ni bamutoolaku n'ebintu ebindi ebityabbaire nabyo, kaisi ni bamuleka aawo oku luguudo ng'abulaku katono kati okufa.

³¹ Kale ni wabbaawo okabona, era yena eyabbaire abita omu nzira enanyere eyo, neye oweyamuboina yakikimitire ku mbale kumwebitiraku.

³² Era n'oMuleevi yena yakolere kinanyere ekyo atyo olw'okubba yena oweyatuukire omu kifo ekyo n'amubona, era yena yakikimitire ku mbale kumwebitiraku.

³³ Neye iye oMusamaaliya oweyabbaire oku lugendolwe, era n'atuuka omukubbe oyo e giyabbaire kaisi n'amubona, yamukwatiire ekisa.

³⁴ Kale awo n'amwigereraku, n'amusuka obulezi omu biso, era n'abisibaku ebiwero. Oluzwanyuma n'amuteeka oku mpundawe iye oMusamaaliya oguyabbaire atambuliraku, era n'amutwala omu nyumba y'abantu abali omu ngendo e gibapangisyanga ni yeeyongera okumujanjabya.

³⁵ Oku lunaku olwairireku, n'atoola edinaali ibiri, n'agiwa onyere enyumba ya bageni oyo, era n'amukoba ati, 'Omujanjabe. Empiia gyonagyona egiwalikolesya nga gibatawo mu ginu, nalikusasula amaira.'

³⁶ "Naani kwabo abasatu, ogwoseega oti niye eyabbaire omwinaye w'oodi eyagwire omu batemo?"

³⁷ Omukugu omu by'amateeka ga Musa n'airamu ati, "Oodi eyamukwatiire ekisa." Kale awo oYesu yena n'amukoba ati, "Wena aale atyanu oyabe okolenge otyo."

OYesu acaalira oMaliza n'oMalyamu

³⁸ Awo oYesu n'abeegibe owebabaire omu lugendo, nga baaba e Yerusaalemi, oYesu n'atuuka omu kitundu omwabairemu omukali eriinalye bati Maliza, kale n'amucaaza omu nyumbaye.

³⁹ OMaliza yabaire n'omugandawe ogubeetanga bati Malyamu. OMalyamu oyo iye n'atyamira nakimo kumpi n'ebigere bya Musengwa, nga waawulisiya ekibonokye.

⁴⁰ Neye oMaliza iye yabaire mu miziringitano gy'okutegeka kyokulya. Kale oMaliza oluzwanyuma n'ayaba n'abuulya oYesu ati, "Musengwa, iwe tofaayo ng'omuganda wange andekeire emirimo zenkani? Aale kaade omukobeku aize ambeereku."

⁴¹ OMusengwa oYesu n'amwiramumu ati, "Maliza, Maliza, weeraliikiire era oli kutegana na bintu bingi ebitagasa,

⁴² neye kaisi ng'ekyetaagisiya eino kiri kimo kyonkani. OMalyamu iye kiikyo ekyalonderewo nga nago niikyo ekikiraku obusa era ekibatalimutoolaku kadi."

11

OYesu ayegesya abeegibe okusaba

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Lumo oYesu yabaire awantu ng'asaba oKibbumba. Oweyamalire, omoiza oku beegibe n'amukoba ati, "Musengwa, wena otwegesye okusaba, ng'oYokaana oweyayege-serye abeegibe."

² Awo oYesu n'abakoba ati, "Owemubbanga musaba, mukobenge muti:

'Itewaiswe aali omwigulu, eriinalyo baliwe ekitiisiya, ob-wakabakabwo bwize, ebyotaka babikole oku kyalo ng'owebabikola omwigulu.

³ Otuwe nabuli lunaku ekyokulya ekitwetaaga.

⁴ Era otusoniye ebibbibbi byaiswe, olw'okubba swena tusoniya nabuli atukola ebitulumya. Era tiwatuleka okugwa omu bikemo, neye otununule okuzwa eeri omubbimubbi.' "

⁵ Awo n'abakoba ati, "Singa omoiza kwinywe abba n'omukaagwawe, kaisi n'oyaba egyali omu kiire aakati n'omukoba oti, 'Munange, onkoopeku obusye,

⁶ olw'okubba omukaagwa wange azwa okungwaku awo ng'ali omu lugendolwe, neenu mbula ekinamwinula.'

⁷ Awo kaisi oodi omukaagwawo, n'airamu ati, 'Munange mbulanago agakakaduka olw'okubba nze mmalire okweigala, era nze n'abaana bange twegoneire. Kale timpezya kusetuka okukubbeera naire.'

⁸ Mbakobera nti newankubbaire ng'abbaire tiyasetuke okumuwa ekintu, neye aira n'asetuka n'amuwa kyonakyaona ekyataka tirwakubba nti mukaagwawe neye lw'okumwegairira na iganyi.

⁹ Kale mbakoba nti musabenge, era mwalisuna; munoonienge, era mwalibona; mukonkonenge oku lwigi, era balibaigulirawo,

¹⁰ olw'okubba nabuli asaba asuna, era oyo anoonia abona, n'oyo akonkona oku lwigi bamwigulirawo.

¹¹ "Era naani kwinywe oiteeye w'omwana, awa omwanawe ompiri omukifo kya nyanyi ogwabba amusabire,*

¹² ooba amuwa ekiwuuka kidi ekyasaagwa nga iye omwana amusabire igi?

¹³ Aale obanga inywe abakola ebibbibbi mumaite okuwa abaana baanywe ebirabo ebisa, kaisi oItewaanywe ow'omwigulu tiyalikirawo ino okuwa abo abamusaba oMwoyo oMutukulye?"

OYesu n'oBberuzebbuli
(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Lwabbaire lumo oYesu n'abbinga oku muntu omuzimu gw'obubbubbu. Awo owegwamuzwireku, n'atandiika okutumula era abantu ababbairewo ni beewunya.

¹⁵ Neye abamo kwibo ni bakoba bati, "Abbinga emizimu ng'akolesya bwezye bwa Bberuzebbuli omukulu waagyo."

¹⁶ N'abandi ni bamusaba neye nga bamukema, bati abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa giri Kibumba.

¹⁷ Neye iye oYesu oweyamanyicirye ebiseego byabwe, n'abakoba ati, "Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka bwabwe obwo bujigirika. Era n'owekibba kisito kyona owekyesalamu kisansukana.

¹⁸ Inywe mukoba muti mbinga emizimu oku bantu nga nkoleserye bwezye bwa Bberuzebbuli, neye singa oSitaani yena yeerwanisya, obwakabakabwe bubbaawo butya?

¹⁹ Aale obanga nze mbinga emizimu nga nkolesya bwezye bwa Bberuzebbuli, kaisi abasengereri baanywe ibo babba bagibbinga nga bakolesya bwezye bwani? Kagira ibo

* **11:11 11:11** EBiwandiike ebimo bikoba biti, *Eibbaale omukifo ky'ekyokulya*.
11:15 11:15 Mat 9:34; 10:25 **11:16 11:16** Mat 12:38; 16:1; Mak 8:11

balibasalira inywe omusango olw'okubba ibo bamaite bati bagibbinga lwa bwezye bwa Kibbumba.

²⁰ Neye owekibba kiti mbinga emizimu oku bantu nga nkolesya bwezye bwa Kibbumba, aale obwakabaka bwa Kibbumba bubba atyanu bubabbutukiiremu.

²¹ "Omuntu ow'amaani, aali n'eb yokulwanisya, owaaku-uma enyumbaye, ebintubye bibba nakusani.

²² Neye amukiraku amaani owamulumba era n'amuyinga, atwala ebyokulwanisya by'omuntu oyo ebyabbaire yeesiga, era n'agaba n'ebintu ebyamunyagireku.

²³ "Kale iye oyo atabba oku lubba lwange, abba mulabe wange, era iye atambeera okusooloja, asalaanica."

²⁴ OYesu yeeyongeire okubeegesya ati, "Omuzimu oweguzwa oku muntu, gulaaduukira omu bitera, nga gunoonia e gigwawuumulira. Neye owegukayaku, awo gukoba guti, 'Neekangira e ginaabbanga.'

²⁵ Kale owegukanga gwaja omuntu oyo ng'ateereire nakusani era ng'ali ooti nyumba enjeye era entegeke nakusani,

²⁶ atyanu awo gwaba ni gusyoma emizimu egindi musanvu egigukiraku obubbibubbi, ni gingira ni gibba omu muntu oyo. Kale ekyo kizweraku embeera y'omuntu oyo ey'oluzwanyuma okubba mbiibbi okukiraku edi eya-sookere."

²⁷ Awo oYesu oweyabbaire ng'akaali atumula ebyo, omukali eyabbaire omu kiziima ky'abantu ekyabbaire aawo, n'akooka ng'akoba oYesu ati, "Omukali eyakubyaire, era n'amabeere agewayonkere nga by'enkabi!"

²⁸ Neye iye oYesu n'airamu ati, "Tete-so ab'enkabi eino niibo abo abawulira ekibono kya Kibbumba era ni bakikoleraku."

*Abantu basaba oYesu akamanyiciryo
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Kale awo omu kiseera ekyo, abantu bangi ni beeyongerera okwaba okukumbaanira aawo oYesu e giyabbaire, kaisi era n'akoba ati, "Abantu b'omulembe gunu abakola ebibbibibbi, ibo basaba kamanyiciryo, neye mpaawo akenabawa okutoolaku ako aka naabbi Yona.

³⁰ Aale ng'oYona oweyabbaire ooti kamanyiciryo eeri abantu b'e Nineeve, atyo n'oMwana wa Muntu waayaba okubba eeri abantu b'omulembe gunu.

³¹ Okabaka omukali ow'omu kyalo ekiriraine e maserengeta wa Isirairi, yalisetuka ng'abantu b'omulembe gunu babasalira omusango, era n'abalumiriza omusango

okubasinga olw'okubba yazwire yala ino n'aiza okuwulisya ebibono eby'amalabuki ebya kabaka oSulemaani. Neye obone oyo akiraku oSulemaani ekitiisya ali aanu.

³² Abantu b'e Nineeve balisetuka ng'abantu b'omulembe gunu oKibbumba abasalira omusango, era ni babalumiriza omusango okubasinga olw'okubba ibo beenenyere ng'oYona alaabbire egibali ekibono kya Kibbumba, neye obone oyo akira oYona ali aanu."

Ekimolekera omubiri
(Mat 5:15; 6:22-23)

³³ OYesu yeeyongeire n'akoba ati, "Mpaawo muntu akwatisya eitaala kaisi n'alibisa ooba n'alifuunikaku ekiibo, wazira aliteeka ku kikondo kaisi abantu abaingira ni bayezya okubona ekitangaala.

³⁴ Era eriisolyo niiryo eitaala ly'obwomibwo. Kale singa eriisolyo libba lyomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala. Neye oweritabba lyomi, omubirigwo gwonagwona gwizula ndikiirya.

³⁵ Kale atyanu weekalikice okubona ooba ng'ekitangaala ekikulimu, ikyo tete tindikiirya.

³⁶ N'olwekyo singa omubirigwo gwonagwona gwizula ekitangaala ky'ekibono kya Kibbumba anambula kansonda konakona akalimu endikiirya, awo gwalibonecerya nakimo ooti itaala erikumolekera n'ekitangaala."

OYesu azumirira aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

³⁷ Awo oYesu oweyamaliriirye okwegesya kwebyo, ni wabbaawo oMufalisaayo eyamusabire okwabaku e wuwe okulya. Kale oYesu n'ayaba era n'aingira okulya oku menza.

³⁸ Neye oMufalisaayo oodi amucaazire ni yeewunya okubona ng'oYesu nandi n'asooka kunaabaku mungalo ng'akaali okulya.

³⁹ Awo oMusengwa Yesu n'amukoba ati, "Inywe aBafalisaayo muli ooti bantu abafaayo kunaabyaku ebikopo n'amatiba ku ngulu kwonkani neye ng'omu ntooma mugagi. Kale nywena omu myoyo gyanywe mwizwire buluvu n'ebiseego ebibbibbi.

⁴⁰ Basirusiru inywe! Oyo iye nago eyabbumbire eby'oku ngulu, tiyabbumbire n'eby'omu ntooma byona?

41 Kale aale mugabire abadoobi ebintu ebyo ebimwasunire olw'obuluvu, kaisi olwo ebintu byonabyona byezye okubabbeera birongoole.

42 "Wobe! Ala inywe aBafalisaayo, nga mulabire! Ekyo kityo olw'okubba mwekalikica ino era n'okuwa ni muwa ekimo eky'eikumi n'oku birime ebisembayo obutyai ebimukolesya okuwoomesya ebyokulya, kaisi ni mulagajalira nakimo obwenkanya n'okutaka oKibbumba. Waire nga muli n'okuwa ekimo ky'eikumi neye timuli n'okuleka okukola ebintu ebikulu ebindi bidi ebimulagajaliire.

43 "Wobe! Ala inywe aBafalisaayo, nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba mutira kutaka bifo bidi ebikiraku ekitiisya omu makumbaaniro, era n'okubasugirya omu butale.

44 "Wobe! Ala inywe nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba muli ooti magombe agataboneka, ibo abantu agebatambuliraku nga tibamaite ekivundi ekibali kutambulirangaku."

45 Awo omoiza oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa n'amwiramu ati, "Musomesya, owootumula otyo, obba swena otuzumiiremu."

46 OYesu n'amwiramu ati, "Wobe! Ala na inywe nywena abakugu omu by'aMateeka, nga mulabire! Era ekyo kityo olw'okubba mutiika abantu amateeka amakakaali agatakwatika, kaisi inywe nandi kadi kugegeenyaku okubabbeeraku okugakuuma.

47 "Wobe! Ala nga inywe mulabire! Ekyo kityo olw'okubba mutandaza amagombe g'abanaabbi abazeiza baanywe abebaitire aate nga timugondera abanaabbi abo nago ebibeegeserye.

48 Era omu ngeri eyo ni mubba nga muli kulaga muti musiima ekyo abazeiza baanywe ekibakolere ekyokwita abanaabbi, kaisi inywe ni mukisiima na kutandaza magombe g'abanaabbi abo.

49 N'olwekyo oKibbumba omu malabukige akoba ati, 'Nalibatumira abanaabbi n'abatume era baliitaku abamo, kaisi abandi ni babayiigaania.'

50 Kale kagira inywe abantu b'omulembe gunu niinywe oKibbumba abaayaba okuvunaana olw'okufa kw'abanaabbi bonabona abantu abebaitire kasookeede babbumba ekyalo,

51 okuzwera okwAbberi, okutuuka oku Zakaliya iye ogubaitiire aakati w'ekyoto n'ekifo ekitukulye omu Yeekaalu. Niikyo ekyo ekimbakobera nti omusango ogwo baligubavunaana niinywe ab'omulembe gunu.

52 “Wobe! Ala nga mulabire inywe abakugu omu by’aMateeka! Ekyo kityo olw’okubba mukaisirye abantu okumanya amazima ga Kibbumba. Mufaanana ooti bantu abali kugotyangawo ekifunguwo ekiigulawo, kaisi nga nywena abananyere timwingira, era nga mukaisya abandi bona okwingira.”

53 Awo oYesu n’azwa omu kifo ekyo n’ayaba. Kaisi awo aBafalisaayo n’abakugu omu by’aMateeka ni batandiika okumwakanisyanga ino n’okumukiiya era n’okumusonsekanga ebibuulyo by’okumo kumo bati atumule oku bintu ebindi bingi,

54 nga bamutega okumukwatisya omu bibonobye kaisi bayezye okumuvunaana.

12

Ebibono byokulabula n’okwiryamu amaani

(Mat 10:26-27)

1 Omu kiseera ekinanyere ekyo, abantu nkumi n’enkumi nga babbiirire e giri oYesu era ni batuuka n’okwemanganaku, oYesu n’atandiika okukoba abeegibe ati, “Mwekuume ekizumbulukuca ky’enjegesya y’aBafalisaayo, ibwo nago obunanfunsi.

2 Nabuli kintu ekikukuulirirye balikitoolayo, era nabuli kintu ekiri omu kyama kyalimanyikana.

3 Byonabyona eibatumulira omu ndikiirya, biwulikikana omusana, era n’ekyama ekimuweweetereranganira nga mweigaliriirye omu bisenge, omuntu yalikikookera ngulu.

4 “Mbakobera inywe bakaagwa bange nti timutyanga abo abaita mubiri gwonkani, neye ng’oluzwanyuma tibayezya kwongereryaku ekindi.

5 Wazira oleke mbalagisye ogumuli n’okutya: Mutyenge Kibbumba iye aali n’obwezye, n’okukudyaka omu geyeena ng’amalire okwita omubirigwo. Kale oyo niiye ogumubba mutyenge!

6 “Obunyonyi obutaanu bwa laisi ino, neye mpaawo kadi kamo oKibbumba akeyeerabiraku.

7 Kale timwatyanga, olw’okubba inywe muli b’ebbeeyi okukiraku obunyonyi obwo. Era oKibbumba amaite n’obungi bw’enziiri gy’oku buli mutwe gw’omuntu.

8 Era mbakoba nti nabuli ambutula omumaiso g’abantu, oMwana wa Muntu yena yalimubbutula omumaiso g’abamalaika ba Kibbumba.

9 Kaisi oyo iye aneegaanira omumaiso g’abantu, zena nalimweegaanira omumaiso g’abamalaika ba Kibbumba.

10 Era nabuli atumula okubbikubbi oku Mwana wa Muntu, bayezya okumusoniya; neye oyo iye azuma oMwoyo oMutukulye, tibalimusoniya.

11 “Owebabatwalanga okubawozesya omu makumbaaniro, ooba omumaiso g’abalamuzi ooba ag’abafugi, timweraliikiriranga ekyokutumula omukwewozyaku,

12 olw’okubba n’ananyere aawo nga muli omukwewozyaku, iye oMwoyo oMutukulye yalibakobera ebimuwomeire okutumula.”

Olugero lw’omusuni omusirusiru

13 Awo ni wabbaawo omuntu okuzwa omu kiziima ky’abantu n’akoba oYesu ati, “Musomesya, onkobereku omuganda wange angabulireku ebyange oku by’obusika bwaiswe.”

14 OYesu n’amwiramumu ati, “Munange, naani eyanteekere wo okubba omugayi ooba okubba omuntu akola oku byakubagabula ebyobusika byanywe?”

15 Awo n’akoba ababbairero ati, “Mwekuume okutayayaanira ebintu okwa buli ngeri olw’okubba obwomi bw’omuntu tibubbaawo lw’ensunaye ey’ebintu waire n’obwabba nabyo ebingi bitya.”

16 Kale awo n’abagerera olugero olukoba luti, “Wabbairero omuntu omusuni eyabalirye nakusani ebibala okwitakalirye.

17 Kale ni yeebuulya omu mwoyogwe ati, ‘Niki ekinakola? Ndambaku e ginabisa amakungula gange gonagona.’

18 “Awo n’akoba ati, ‘Kinu niikyo ekinjaba okukola. Njaba okuvunawo ebideero byange, kaisi nnyombeke gadi agakiraku obunene. Era oomwo niimwo omunabisa ebirime byonabyona eby’empeke, n’ebintu byange ebindi.

19 Olwo awo kaisi nalikoba omu mwoyo gwange nti, mbisire ebintu bingi ebisa ebyaba okummalisyaku emyanka mingi. Kale ndi n’okuwuumula, n’okulya, n’okwenywera era nga wensangaala.’

20 “Neye oKibbumba n’amukoba ati, ‘Musirusiru iwe! Omu kiire kinu oyaba kufa, olwo ebyotegekere byabba byani?’

21 Kale niye omuntu owaabba atyo iye ayeebisira ebyobusuni, aate nga timusuni omumaiso ga Kibbumba.”

Okwesiga oKibbumba

(Mat 6:25-34)

22 Awo oYesu n’akoba abeegibe ati, “Kale kagira mbakoba nti timweraliikiriranga omu bwomi bwanywe olw’ekyokulya, newankubbaire olw’ekyokuzwala.

23 Ekyo kityo olw'okubba obwomi ibwo bw'ebbeeyi okukiraku ekyokulya, era n'omubiri gwona gw'ebbeeyi okukiraku ebyokuzwala.

24 Aale mubone enyonyi. Igyo tigusiga, waire kukungula tigikungula, era tigibba kadi n'ekibiso waire kideero, neye oKibbumba agiwa ekyokulya. Olwo inywe timuli bamugaso ino okukiraku enyonyi?

25 Era naani kwinywe oweyeeraliikirira, ayezya okwongeraku waire ekiseera ekityai kiti oku kuwangaalakwe?

26 Aale obanga timwezya kukolaku waire ekintu ekityai ng'ekyo, kale lwaki mweraliikirira ebindi ebisigaireyo?

27 "Aale kaade mubonere oku ngeri ebimuli egibikulamu. Cooka ibyo tibikola waire kwetungira bizwalo, neye mbakobera nti n'ewankubbaire okabaka oSulemaani omu kitiisyakye kyonakyoona, tiyazwaireku okuboneka nakusani okutuukiryaku ng'ebimuli owebibba.

28 Neye obanga oKibbumba azwalisya nakusani atyo ebimuli ibyo ebibbaawo atyanu eizo ni babyoca, tiyalikiraku ino okubazwalisya inywe abaliku n'okwikirirya okutono?

29 Era inywe timwemaliranga mu kunoonia kimwalya, ooba kimwanywa, era timweraliikiriranga olw'ebintu ebityo.

30 Ekyo kityo olw'okubba ibyo ebyo byonabyona abantu abataikirirya omu Kibbumba niibyo ebibeemaliramu, neye inywe iye oItewaanywe amaite ati ebyo mubyetaaga.

31 Wazira mwemalirenge mu kunoonia bwakabaka bwa Kibbumba, kaisi musune byonabyona ebyo ebimwetaaga.

32 "Kale timwatya, nga inywe ekibbula ekityai ekya beegi bange, olw'okubba oItewaanywe yasiimire era n'abaikirirya inywe okufugira aamo naye omwigulu.

33 Aale mutunde ebintu byanywe, kaisi empiiya egizwamu mugabire abadoobi. Omu ngeri eyo mwabba mwekoleire emigoba omwigulu igyo egitanyiirika, era nga mwekoleire n'obusuni obutawaawo eedi omwigulu, iyo omwibbi e gyatatuuka, era e nambula kadi biwuuka ebyezya okububebenya.

34 Ekyo kityo olw'okubba obusunibwo e gibubba, n'omwoyogwo gwona niyo e gibubba."

Abaweererya abeetegekeire omusengwa waabwe

35 "Mubbe bantu abeetegeki okuweererya, nga mwefungiziire nakimo era n'amataala gaanywe nga gaaka.

³⁶ Kale nga muli ooti bantu abakuumiriire omusengwa waabwe okwira okuzwa oku mbaga ey'obugole, kaisi bayezye okumwigulirawo amangu ago nga yankukonkona.

³⁷ Ikyo kyalibba kisa eeri abaweererya abo ibo omusengwa waabwe oweyaliizira kaisi n'abaajirya nga babonia. Mbakobera amazima nti yalyetegeka ng'omwinuli owaabba, n'abatyamisa okubainula, era n'asigala aawo ng'omusimaami okubaweererya.

³⁸ Kyalibba kisa singa omusengwa waabwe aiza waire mukiire aakati ooba kibbambya, n'abaajirya nga babonia, abaweererya abo yalibasiima.

³⁹ Era mumanye kinu muti singa onyere enyumba amanya esaawa omwibbi egiyaiziramu, taleka enyumbaye ni bagivuna era ni bagingiramu.

⁴⁰ Kale nywena mubbenge beetegeki olw'okubba oMwana wa Muntu yaliizira omu kiseera ekimutamusuubiriramu."

⁴¹ Kale awo oPeetero n'amubuulya ati, "Musengwa, olugero olwo lwaiswe swenkani ooba lw'abantu bonabona?"

⁴² OMusengwa n'airamu ati, "Ndi kutumula ku muntu omwesigwa era iye oyo eyegendereza, iye omusengwawe ogwateekawo okulabirira abaweererya abainaye, n'okubawa omugabo gwabwe ogw'ebyokulya omu kiseera ekituuce.

⁴³ Kyalibba kisa eeri omuweererya oyo, iye omusengwawe oweyaliira kaisi n'amwajirya ng'akola ekyo ekiyamulagiire.

⁴⁴ Mbakobera amazima nti ebintu byonabyona ebya musengwawe oyo balibikwatisya omuweererya oyo okubirabirira.

⁴⁵ Neye singa omuweererya oyo akoba omu mwoyogwe ati, 'Omusengwa wange yaalwawo okwira,' n'atandiika okukubba abaweererya abainaye, era n'okulya n'okunywa, n'okuteemeera,

⁴⁶ omusengwa w'omuweererya oyo abba yaliirira oku lunaku olunandi n'amukuumiriiraku, n'omu saawa egyatamaite. Awo omusengwa w'omuweererya oyo yalimubonereza ino era n'amutwalirya mu bantu abataikirirya.

⁴⁷ "Kaisi iye omuweererya amaite omusengwawe ekyataka, neye nandi ni yeetegeka ooba nandi nakola ng'omusengwawe owaataka, balimuwa ekibonerezo kikakaali.

⁴⁸ Wazira oyo iye etiyamaite, kaisi n'akola ekiwoomera okumukubbisya, balimuwa ekibonerezo ekiri gwai gwai.

Era nabuli ogubawaire ebingi, balimusuubiriramu bingi; n'oyo ogubabisisirye ebingi, balimubuulya ebikiraku ebibamubisisirye."

OYesu ayawukanisya
(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubalabula ati, "N'aizire kukuma musyo ku kyalo era ndi kusairirya nti singa atyanu gwakire!

⁵⁰ Neye njaba okweinika omu kugada ng'owebainika omuntu nga bamubatiza, era neraliikirira ino paka owekwaliwa.

⁵¹ Inywe museega muti n'aizire kuleeta idembe oku kyalo? Mbakobera nti tiniikyo owekiri, wazira n'aizire kuleetawo kwawukana.

⁵² Era okuzwa atyanu, abataanu omu nyumba emoiza baligabukanamu, abasatu ni baakanisya ababiri, na babiri ni baakanisya abasatu.

⁵³ Banu baligabukanamu: Oiteeye n'omutaane; omutaane n'oiteeye; omaaye n'omwalawe; omwala n'omaaye; odaani n'omulyawe; omulya n'odaaniwe."

Okutegeera ebiseera
(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Awo oYesu n'aira oku kiziima ky'abantu n'akikoba ati, "Owemubonanga ekireri nga kizwa e bugwaisana, amangu ago mukobanga muti, 'Oikendi yatoonya.' Era ikyo ni kibba kityo.

⁵⁵ Era ompunga okuzwa e maserengeta owaafuwa, nga mukoba muti, 'Eisana lyaba okwoca ino.' Era niye owekibba.

⁵⁶ Inywe abananfunsi! Mwezya okumanyica amakulu g'emboneka y'ekyalo n'ey'angulu, neye lwaki timwezya okumanyica amakulu g'ekyo ekiri kubbangawo omu kiseera kinu?"

Okusyania n'oyo akubanza
(Mat 5:25-26)

⁵⁷ Awo oYesu n'ababuulya ati, "Lwaki inywe abananyere timwesalirawo ekituuce?

⁵⁸ Owoobba ng'oyaba e w'omulamuzi n'omuntu akuwaabiire, weefude okusyania naye nga mukaali muli mu nzira, kaisi aleke okukutuuca e w'omulamuzi, era n'omulamuzi okukukwatisya omwisirikale, n'omwisirikale n'akuteeka omu mabbuus.

⁵⁹ Ekyo kityo olw'okubba nkukobera nti ewalituuka oomwo, tiwalizwamu paka owewalisasula empiiya gyon- agyona egy'omugaito."

13

Mwenenye obanga bbe mujigirike

¹ Awo omu kiseera ekyo, ni wabbaawo abakobeire oYesu oku Bagaliraaya badi ababbaire nga bawayo esadaaka kaisi omufugi oPiraato n'abaita, kale omusaaye gwabwe ni gutabanganira aamo n'ogwo ogw'esadaaka gyawe.

² Kale oYesu n'ababuulya ati, "Inywe museega muti aBa- galiraaya abo bagadire batyo, olw'okubba babbaire bakola ebibbibbi okukiraku ab'e Galiraaya abandi bonabona?"

³ Mbakakasa nti tiniikyo obwekiri! Era inywe nywena mwalijigirika nywenanywena singa timwenenye.

⁴ Ooba badi eikumi na munaana ab'e Sirowaamu, okalina abeyagwireku era ni bafa, museega muti ibo babbaire bakola ebibbibbi ino okukiraku abantu abandi bonabona ababbaire omu Yerusaalemi?

⁵ Kadi, tiniikyo obwekiri, era tete njiramu okubakobera nti; okutoolaku nga mwenenyere, inywe nywena mwaliji- girika nywenanywena."

⁶ Awo oYesu n'abagerera olugero lunu ati, "Wabbairero omusaiza eyabbaire n'omusaale omutiini, oguyabbaire akomere omu musirigwe ogw'emizabbibbu. Kale n'aizanga okugunooniaku ebineneka, kaisi nga tayajiryaku kadi kimo.

⁷ Oluzwanyuma yakobere omulabiriri w'omusirigwe ati, 'Aale obone, atyanu emyanka misatu nga njiza okunooni- aku ebineneka oku mutiini gunu, era nga timbyajiryaku, kale ogutemewo. Aale kale gubenyenyera niki eitakali e gitwankubbaire nga tukomawo ekintu ekindi?'

⁸ Neye iye omulabiriri w'omusiri ogwo n'amwiramumu ati, 'Musengwa, ogulekeku n'omwanka gunu gwona, nsooke ngutemerere n'okuguteekaku okavundikirya kaisi.

⁹ Singa gwalibbaaku ebineneka omwanka ogwiza, kyalibba kisa; neye owegwaligaana okuneneka, leero waligutemawo-butemi.' "

OYesu alamyala omukali oku Saabbaato

¹⁰ Lwabbairero lumu oku Saabbaato oYesu ng'ayegesya omu limo oku makumbaaniro,

¹¹ era oomwo mwabbairero omukali iye omuzimu ogugwabbaire gwalemairye. Gwabbaire gumugodobairye omugongo okumala emyanka ikumi na munaana, era nga tayezya okwemerera nga muterembereri kadi katyayi kati.

12 Awo oYesu oweyamuboine, n'amweta okwaba e giyabaire kaisi n'amukoba ati, "Mukali iwe, olamire obulwairebwo."

13 Awo oluzwanyuma n'amukwataku, era amangu ago omugongo gw'omukali oyo ni gugolokoka, era n'awuuja n'oKibbumba.

14 Neye omukulu w'eikumbaaniro n'anyiiga olw'okubba oYesu alamirye oku Saabbaato, era n'akoba ekiziima ky'abantu ati, "Enaku giri mukaaga egibateekwa okukoleraku emirimo. Kale mwizenge mu naku egyo okubalamy, neye tiku Saabbaato."

15 Neye iye oMusengwa oYesu n'amwiramu ati, "Inywe abananfunsi! Nabuli moiza tateera ontewe, ooba ompundawe okuzwa omu kifo aadi e gyaliira n'amutwala okunywa amaizi oku Saabbaato?"

16 Neye aale omukali onu, iye omwizukulu wa Ibbulaimu, oSitaani ogwabaire asibire okumala emyanka eikumi na munaana, abaire tasaaniire okumutoola omu busibe obwo waire nga ku Saabbaato?"

17 Awo oYesu oweyatumwire atyo, abalabebe ensoni ni gibakwata, kaisi ekiziima ky'abantu kyonakyoona ni kisanagaala olw'ebintu ebyewunyisya ebiyabaire akolere awo.

Olugero lw'akansigo aka kalidaali

(Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)

18 Awo oYesu n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba bufaanana ooti niki, era nabugerageranirya ku kintuki?"

19 Bufaananaku ooti kansigo aka kalidaali, iko omuntu akeyatwaire n'akakoma omu musirigwe, kaisi ni kamera, ni kazwamu ekimera kya syodo ekinene ooti musaale, era enyonyi ni giruka ebisaasiriro n'okusiibanga omu masaga gaakyo."

20 Awo oYesu era tete n'akoba ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba nabugerageranirya ku kintuki?"

21 Bufaananaku ooti bukazumbulukuca obutono buti, ibwo omukali obuyakoleserye okusumba emigaati. Waire wona yakandire obusye bungi, obukazumbulukuca bwasaaniire omu gutole gwonagwona."

Omulyango omudiini

(Mat 7:13-14,21-23)

22 Kale oYesu n'asalaagalya omu bibuga n'omu byalo ng'ayegesya, atyo nga weyeeyongerera okutambula okwaba e Yersaalemi.

23 Awo ni wabbaawo omuntu eyamubwirye ati, “Musengwa, abantu batono bati abalokoka?” Kale oYesu n’abairamu ati,

24 “Mwefude-kwefuda okwingira omu mulyango ogwo omudiini, olw’okubba mbakobera nti bangi baligezyaku okugwingiramu, neye era tibalyezya.

25 Kasita onanyere enyumba oweyalibba amalire okwigalawo olwigi, mwalyemerera e nza, ni mutandiika okukonkona oku lwigi n’okwegairira nga mukoba muti, ‘Musengwa, otwigulirewo olwigi!’ Neye iye yalibairamu ati, ‘Inywe timbamaite era timmaite kadi n’egimuzwera.’

26 Olwo mwalitandiika okukoba muti, ‘Wayegesyanga omu bitundu by’e waiswe era twalyanga n’okunywanga na iwe.’

27 Kaisi iye yaliiramu ng’akoba ati, ‘Nkobere nti timbamaite era timmaite kadi n’e gimuzwera. Era muzwe e gyendi nywenanywena inywe abakola ebibbibibi.’

28 “Kale awo walibbaawo okukunga n’okunjiya amaino olw’obulumu bw’okubaleka, nga mulengera olbulaimu n’oIsaka n’oYaakobbo, n’abanaabbi bonabona omu bwakabaka bwa Kibbumba, neye inywe nga babamumire e nza bwabwo.

29 Era abantu balizwa e njuyi n’e njuyi era ni batyama oku mbaga omu bwakabaka bwa Kibbumba.

30 Kale weekalikice kinu ekiti, waliwo ibo abantu abebamaite bati bakidoobi neye abalibba abakulu omu bwakabaka bwa Kibbumba, kaisi tete badi ibo abebamaite bati bakulu omu mbona yaabwe, tete nga iye oKibbumba ababona ng’abakidoobi.”

OYesu akunga olwa Yerusaalemi

(Mat 23:37-39)

31 Omu kiseera ekinanyere ekyo, aBafalisaayo abamo ni baiza ni bakoba oYesu bati, “Ozwe aanu oyabe omu kifo ekindi olw’okubba oKerode ataka okukwita.”

32 Neye iye oYesu n’abairamu ati, “Mwabe mukobe onawulima oyo aali ooti kibbwe muti, ‘Njaba okweyongera nga mbinga emizimu oku bantu, era nga ndamyia n’abalwaire atyanu n’eizo, kaisi owenalifa, oluzwanyuma lw’enaku ibiri, oku lwokusatu ntuukirirye ekigendererwa.’

33 Kaisi era ooba kyabba niki njaba okweyongera n’olugendo lwange atyanu n’eizo na ludi olw’okubba tiwabangakuwo onaabbi ogubabbaire baitiire awantu awandi okutoolaku omu Yerusaalemi.”

³⁴ Awo oYesu n'akunga oku lw'abantu b'e Yerusaalemi ati, "Inywe abantu b'e Yerusaalemi, inywe omwita abanaabbi, era ni mwita n'abantu oKibbumba ababatumira nga mubakubba n'amabbaale! Emirundi mimeka egintakire okusooloja abaanabo ooti nkoko owaamaamira obumiy-obwe omu biyayabye, neye nga timwikirirya?"

³⁵ Aale atyanu mwaba okubona ng'ekibuga kyanywe kisigaliire awo ooti kinameje. Era mbakobera nti timwal-imbokaku tete paka owemwalikoba muti, 'W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.' "

14

OYesu alamyā omuntu oku Saabbaato

¹ Lwabbairu lumu oku Saabbaato, oYesu n'ayaba omu nyumba y'omoiza oku beekubbemberi b'aBafalisaayo okulya. Neye abantu abamo babbaire bali kumwekalikicanga okusuna onanzwa w'okumuvunaana.

² Ekyo kyabbairu kityo olw'okubba omwa Mufalisaayo oomwo mwabbairu omuntu eyabbairu abbimbisaine ebigeru n'amangalo.

³ Awo oYesu n'abuulya abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ati, "Bakiikirirya omu mateeka okulamyā abantu oku Saabbaato, ooba bbe?"

⁴ Neye owebagine okumwiramu, awo oYesu n'akwata oku mulwairu nago era n'amulamyā, kaisi n'amuseebula.

⁵ Awo oluzwanyuma n'ababuulya ati, "Singa omutaanewo ooba okisolowo agwa omu kiruba oku Saabbaato, toyalamuka mangu mangu okumutoolamu?"

⁶ Era n'ekyo kyona tibamwiriremu.

Empisa oku mukolo

⁷ Kale oYesu oweyaboine ananyere aawo ng'abageni abeete beesaanizire ebifo eby'abantu ab'ekitiisya oku menza, n'abagerera olugero ati,

⁸ "Omuntu owakwetanga oku mbaga ey'obugole, totyama mu kifo eky'abantu ab'ekitiisya, amo nobba ooti oli awo ni wabbaawo ogondi ogubeetere akukiraku ekitiisya.

⁹ Singa kibba kityo, iye oodi eyabeetere mwembi, yaliiza n'akukoba ati, 'Ozwerewo onu omu kifo ekyo,' olwo walyaba okutyama omu kifo ekisembayo okubba eky'ekitiisya ng'oswairu.

¹⁰ Neye owebakwetanga oku mukolo, oyabanga n'otyama mu kifo ky'abantu b'eidaala ly'ansi omu kitiisya, kaisi

odi abacaazire owaiza n'akukoba ati, 'Munange, iwe os-embereku yaadi awasaku,' olwo kaisi n'osuna ekitiisiya omumaiso g'abageni abainawo.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba nabuli eyeegulumalya, balimwica; neye iye oyo eyeewombeeka, balimugulumalya."

¹² Kaisi n'akoba n'odi eyabbaire amucaazire ati, "Owoosumbanga ekyamusana ooba ekyeigulo, toyetanga bakaagwabo ooba bagandabo, ooba b'ekikaakyo, ooba baliranwabo abasuni olw'okubba bona balikweta, omu ngeri eyo ni bakusasula.

¹³ Neye owoosumbanga embaga, oyetanga badoobi, n'abaniauluuki, n'abaleme, n'aboofu,

¹⁴ era waire nga tibayezya kukusasula neye iye oKib-bumba yalikusasula omukuzuukira kwabatuukirirye."

Olugero lw'embaga ey'amaani

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Awo omoiza oku babbaire balya oku menza n'oYesu oweyawuliire ebyo, n'akoba oYesu ati, "Nga w'enkabi iye oyo eyaliryaku embaga omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

¹⁶ Neye oYesu n'amwiramumu lugero ati, "Wabbairerwomuntu eyategekere embaga ey'amaani, kaisi n'ayeta abantu bangi.

¹⁷ Era omu saawa enanyerenyeere ey'embaga, n'atuma omugalamawe okukoba abagenibe abeete ati, 'Mwize olw'okubba ebintu byonabyona atyanu bitegeke.'

¹⁸ "Neye bonabona nga bali ooti balaagaanire, ni batandika kwewozyaku. Eyasookere yakobere ati, 'Nankugula ekigona, era nteekwa okwaba okukirambuula, kale nkwegairiire onsoniye.'

¹⁹ "Kaisi iye ogondi n'akoba ati, 'Nankugula ente endaawo egirima ikumi, era njaba kugigezesya. Kale nkwegairiire onsoniye.'

²⁰ "Era n'ogondi iye n'akoba ati, 'Nkaali ndi mugole, n'olwekyo timpezya kwiza.'

²¹ "Awo omugalama n'akanga, era n'akobera omusengwawe ebyo ebibakobere. Omusengwawe n'anyiiga, era n'alagira tete omugalamawe oyo ati, 'Oyabe mangu, osalaa-galye omu nguudo n'omu bisinde by'ekibuga, era ondeetere aanu ibo abadoobi n'abaniauluuki n'aboofu n'abaleme.'

²² "Awo omugalama oyo oweyamalire ekyo kaisi n'aiza e giri omusengwawe okumukoba ati, 'Musengwa mmalire, neye era wakaali waliwo ekifo.'

23 “Kale omusengwa oyo n’akoba omugalamawe ati, ‘Oyabe, osalaagalye omu nguudo n’omu bisinde, okobe abantu baize kaisi enyumba yange eizule.’

24 Awo oYesu n’akoba ati, ‘Mbakobera nti oku bantu badi abenabbaire njetere omu kusooka, mpaawo eyaliryaku kadi akatyayi kati oku mbaga yange.’ ”

*Okwefiriza kw’omwegi wa Kurisito
(Mat 10:37-38)*

25 Olundi oYesu yabbaire atambula n’ekiyindi ky’abantu kaisi n’abakoba ati,

26 “Singa omuntu aiza egyendi, kaisi n’ataka oiteeye ooba omaaye, ooba omukaliwe, ooba abaanabe, ooba abagandabe, ooba aboonyokobe, mazima waire obwom-ibwe obunanyere okukiraku ng’owantaka, tayezya okubba mwegi wange.

27 Kale nabuli etiyeeetika omusalabbagwe gw’okugada olw’obwakabaka bwa Kibbumba era n’ansengererya, tayezya okubba mwegi wange.

28 “Aale singa omoiza kwinywe abba ataka okwombeka okalina, tasooka kutyama n’abalirira ebyetaagisya okwezya okubona ooba ng’ali n’empiiya egimumala?

29 Ekyo kityo olw’okubba singa ayezya kumala musingi gwonkani empiiya ni gimuwaaku, abantu balimusekerera,

30 nga bakoba bati, ‘Onu yatandiikire okwombeka kaisi n’akaya okumaliirirya!’

31 “Ooba singa okabaka abba yatira okwaba okulwanisya okabaka ogondi omu lutalo, tasooka kutyama n’aseega nga iye ali n’amaje g’abaisirikale 10,000 ooba ng’ayezya okuyinga oodi amulwanisya n’abaisirikale 20,000?

32 Aale owaabba nga tayezya, atuma abakwenda ng’odi akaali ali yala, n’amusaba ekyataka basyanie.

33 Kale, n’omu ngeri enanyere eyo omuntu yenayena ansengererya atekwa okusooka okuseega oku ky’okwefiriza byonabyona ebyalinabyo, kaisi n’abba mwegi wange.”

34 Awo oYesu era n’akoba ati, “Omuunyu omugaanike gwa mugaso omu byokulya, neye singa gusuuka mujaalaali, bagwiryamu batya ensa?

35 Gubba tigukaali gugasa kadi waire mwitakali, waire e gibabbiirya okavundikirya, kale bagudyaka-budyaki eedi. Aale omuntu aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategeere ekintumula.”

15

Olugero lwa ntaama eyabbaire agotere (Mat 18:12-14)

¹ Lumo abasooloji ba musolo n'abakola ebikole ebibibibbi bangi ino babbaire bali kwekumbaanyiranga e giri oYesu okuwulisisya ebhayayegesyanga.

² Neye aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni beezuluguma nga bakoba bati, "Omusaiza onu iye asangaalira abakola ebibibibbi era alya nabo."

³ Kale awo oYesu n'abagerera olugero lunu ati,

⁴ "Singa omoiza kwinywe abba n'entaama 100, kaisi omoiza n'amugotaku, taleka 99 omu kiriisiryo kaisi n'ayaba okunoonia odi agotere paka owamubona?"

⁵ Era owamubona, amugingira oku mabega n'eisangaalo

⁶ era n'akanga e ika. Kale owaatuuka eeyo, ayetaku abakaagwabe aamo n'abaliranwabe, kaisi n'abakoba ati, 'Munsangaalireku olw'okubba n'aboine ontaama wange eyabbaire angotereku.'

⁷ Kale mbakobera nti, ng'oyo aboine ontaamawe owaasangaala, n'omwigulu yona wabbaayo okusangaalira ino akola ebibibibbi omoiza eyeenenya, okukiraku abatuukirirye 99 abateetaagisya okwenenya."

Olugero lwa ndusu eyabbaire agotere

⁸ Awo oYesu n'abongera olugero olundi ati, "Ooba singa omukali abba n'amandusu* ikumi ag'efeeza, kaisi ekimo ni kimugotaku, takwatisya eitaala, n'ayeya enyumba, n'anoonia n'okwekeenya paka owakibona?"

⁹ Era owakibona, ayetaku abakaagwabe aamo n'abaliranwabe, kaisi n'abakoba ati, 'Munsangaalireku, olw'okubba n'aboine ekindusu kyange ekyabbaire kingotereku.'

¹⁰ Kale mbakobera nti ng'oyo aboine ekindusukye owaasangaala, n'eedi yona wabbaayo okusangaala kw'abamalaika ba Kibumba, olw'oyo akola ebibibibbi omoiza eyeenenya."

Olugero lwa mwana eyabbaire agotere

¹¹ Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Wabbairewo omusaiza eyabbaire n'abataanebe babiri.

¹² Kaisi omutaane omutomuto waaku n'akoba oiteeye ati, 'Bbaabba, ompe omugabo ogwange oku bintubyo.' Kale awo n'abagabuliramu bonabona ebintubye.

15:1 15:1 Luk 5:29-30 * **15:8 15:8 ndusu** omu Luyonaani bakoba bati, *Durakima*. Era emoiza yaabanga mpeera ya lunaku lulamba.

13 “Enaku tigyabitirewo enyingi, omutaane nago n’akumbaania ebyobusunibye byonabyona, era ni yeeyabira omu kyalo ekyeyala, eeyo iye e giyabiduwuudiire byonabyona omu kwejalabya omu bwomi bw’ekidankaani.

14 Awo oweyamalire okusalaanica ebiyabbaire nabyo, enzala enene n’egwa omu kyalo nago ekyo kyonakyaona, kaisi awo n’atandiika okubba omu kudamba.

15 Kale n’ayaba n’asenga e w’omoiza oku batyami b’omu kyalo ekyo, iye oyo n’amusindika mu kirisiryokye kumulisiryanga mbiizi.

16 Cooka eeyo yeegombanga n’okulya oku byata embiizi egigyalyanga, neye nga tibabimukombya.

17 “Awo oweyeekubbiremu ekiseego, n’akoba omu mwoyogwe ati, ‘Abapakasi ba bbaabba bameka abalya ebyokulya era ni balekawo, kaisi nze nga nfeera aanu n’enzala!

18 Nakanga eeri obbaabba, mmukobe nti bbaabba, nabebenyere egyoli n’eeri oKibbumba.

19 Kale tinkaali mpomera okubba mwanawo era ontwale ng’omoiza oku bapakasibo.’

20 Kale era n’asetuka, n’akanga eeri oiteeye. Neye oweyabbaire ng’akaali ali yala, oiteeye n’amulengera, ekisa ni kimukwata, n’airuka e giri omutaane, n’amugwa omu kifubba olw’eisangaalo erinene.

21 Awo omutaane nago n’amukoba ati, ‘Bbaabba, nabebenyere egyoli n’eeri oKibbumba. Kale tinkaali mpomera okubba mwanawo!’†

22 “Neye iye oiteeye n’akoba abagalamabe ati, ‘Mwanguweku! Muleete eganduula ekiraku obusa mumuzwalisye. Era mumuzwalisye n’empeta oku ngalo n’engaito omu bigere.

23 Era muleete onte okitobba omusava mwite, tulye neenu nga tujaagaana

24 olw’okubba omwana wange onu yabbaire afaire, neye airiwire; yabbaire agotere, neye abonekere.’ Kale awo ni batandiika okujaagaana.

25 “Bakolanga ebyo batyo, ng’omutaanewe omukulu ali mu musiri akola mirimo. Oweyabbaire akanga e ika, era nga yatira okutuuka, n’awulira olukero lw’abantu okwemba era n’ekibina.

26 Kale n’ayetaku omoiza oku bagalama okumubuulya ekyabbaire kiriwo.

† 15:21 15:21 EBiwandiike ebimo eby’eira byongeraku biti, *Onsuuce moiza oku bapakasibo*.

27 Omugalama n'amwiramu ati, 'Omugandawo airire, era oiteewo amwitiire onte okitobba omusava olw'okubba airire kusani nga mwomi.'

28 "Neye iye omugandawe omukulu n'anyiiga era n'agaana okutuuka e ika. Kale oiteeye n'akimanyica era n'amusenja aadi e giyabbaire okumwegairira atuuke e ika.

29 Neye iye n'airamu oiteeye ati, 'Aale obone, emyanka mingi egimmalire nga nkukolera, era tinkutenguwangaku naire. Cooka tompangaku waire kabbuli zena ni njaa-gaanaku n'abakaagwa bange.

30 Neye omutaanewo oodi iye, eyaliire ebintubyo ng'ali na bamalaaya, owairire omwitiire onte okitobba omusava!'

31 "Awo oiteeye n'amukoba ati, 'Mwana wange, iwe nenca oli aanu na nze, era ebyange byonabyona bibyo.

32 Neye tubbaire nga tuteekwa okujaagaana n'okusangaala olw'okubba omugandawo oodi iye yabbaire afiire, neye atyanu airiwire; iye yabbaire agotere, neye atyanu abonekere.' "

16

Olugero lwa mulabiriri omulyaki

1 Olundi oYesu yagereire abeegibe olugero ati, "Wabbairewo omusaiza omusuni eyabbaire n'omulabiriri w'ebyobusunibye ogubabbaire bakoba bati mbu adubuuda ebintu bya musuni.

2 Kale omusuni oyo n'ayeta omulabiririwe n'amukoba ati, 'Ebyo ebinkuwuliireku biri bitya? Onsonzolare ebikwata oku byokulabirirakwo olw'okubba toyezya okusigala ng'omulabiriri w'ebintu byange.'

3 "Awo omulabiriri oyo ni yeebuulya omu mwoyogwe ati, 'Atyanu niki ekinakola? Omusengwa wange ali kuntoolaku omulimo. Mbulamu kadi amaani agalima, kaisi ng'ensoni ginkwata okusabirirya.

4 Atyanu mmaite ekinakola, kaisi abantu bayezye okunsangaalira omu bisito byabwe owebabba nga bamingire oku mulimo.'

5 "Kale n'ayeta nabuli eyabbaire n'eibbanja lya musengwawe. Awo n'abuulya eyasookere ati, 'Omusengwa wange akubanza niki?'

6 Iye n'airamu ati, 'Ambanza amafuta g'emizaituuni ebidoomoolo* 200.' Omulabiriri n'amukoba ati, 'Aale okwate endagaanoyo yeenu kaisi otyame mangu era ocuuse bibbe ebidoomoolo 100.'

* 16:6 16:6 Omu Luyonaani bati, *Bbatuusi*. Ebbatuusi yaabbangamu elita kumpi 40.

7 “Awo n’abuulya eyairireku ati, ‘Kaisi iwe akubanza niki?’ iye oyo n’airamu ati, ‘Ambanza engaano ensawo 100.’ Oyo yena n’amukoba ati, ‘Aale wena okwate endagaano eiyo yeenu, era iwe ocuuse gibbe ensawo 80.’

8 “Awo omusengwawe n’asiima omulabiririwe oyo omulyaki olw’ekikole ekyamalabuki ekyo ekyokwetegekera. Kiri kiti, abantu abataikirirya omu Kibbumba ibo balabukirabuki omu nkolagana yaabwe okukiraku ibo abantu abamwikiririyamu.

9 Kale mbakohera nti mukolesyenge obusuni bw’oku kyalo okwesalira emikago, kaisi olwo obusuni obwo owebwalibba nga tibukaali bugasa, oKibbumba yalibasangaalira omwigulu omu kifo eky’emirembe n’emirembe.

10 “Omuntu oyo iye omwesigwa omu kityayi, abba ayezya okubba mwesigwa n’omu kinene; era n’oyo iye atabba omwesigwa omu kityai, era abba timwesigwa n’omu kinene.

11 Aale owemubba timuli beesigwa omu busuni obw’oku kyalo, naani eyalibeesiga omu busuni budi obunanyerenyere obw’omwigulu?

12 Era owemubbanga nenca timuli beesigwa omu by’abandi, naani eyalibawa ebyanywe okubwanywe?

13 “Mpaawo muweererya ayezya okuweererya abasengwa ababiri. Kiri kiti ali n’okulaga okutaka kunene eeri omoiza okukiraku eeri ogondi; ooba yalyesibira oku moiza, n’atala ogondi. Kale tikyezeka okubba n’oKibbumba aamo n’empiya byombi nga basengwabo.”

14 Awo aBafalisaayo ababbairewo owebawuliire ebyo, ni basekerera oYesu olw’okubba ibo babbaire bayayaanira eino empiya.

15 Neye iye n’abakoba ati, “Inywe abananyere mwetuuca okubba abasa omumaiso g’abantu, neye iye oKibbumba amaite emyoyo gyanywe. Ikyo ekintu abantu ekibasisiija bati kikulu ino, tete iye oKibbumba akitwala ng’ekyomuliko omumaisoge.”

Omugaso gwa Mateeka ga Musa

(Mat 11:12-13; 5:13-32; Mak 10:11-12)

16 Awo oYesu ni yeeyongera okubeegesya ati, “AMateeka ga Musa n’eBiwandiike eby’abanaabbi niibyo ebyabbaire omu kukola paka oYokaana oMubatizi oweyaizire. Neye okuzwa olwo, aMawuliwo aMasa ag’obwakabaka bwa Kibbumba niigo agebali kulaabba egimuli, era nabuli muntu ayazya n’amaani okubwingiramu.

17 Neye kyanguku eigulu n'ekyalo okuwaawo, okukiraku akasale akatyayi eino okugotaku oku kanyukuta akamo oku Mateeka ga Musa.

18 "Ekikoba kiti, singa omuntu abbinga omukaliwe, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi. Era n'omusaiza atwala omukali oyo ogubabbingire abba abbengere ogw'obulendi."

Omusaiza omusuni n'oLazaalo

19 Awo oYesu n'abagerera olugero ati, "Wabbairewo omusaiza omusuni, eyazwalanga ebizwalo ebitukuliikiriri eby'olugoye olubeeta lineni, era ng'asiiba mu bwomi obusa nabuli lunaku.

20 Neye oku geeti ya musuni oyo babikiryangawo omudoobi omusabiriri, eriinalye bati Lazaalo oyo iye eyabbaire aizwire amabbwa,

21 eyeegombanga okulya obukunkumukira obwagwanga okuzwa oku menza y'omusaiza omusuni oyo. Kaisi era tete embwa gyona gyaizanga ni gimukomberera omu mabbwage.

22 "Kale ekiseera kyatuukire, omudoobi oyo n'afa, era abamalaika ni batwala omwigugwe e giri oIbbulaimu. Oluzwanyuma omusuni yena yafiire era ni bamuliika.

23 Awo ng'ali e Magombe omu bulumi obungi, n'alola omwigulu n'alengerera e yala oIbbulaimu nga bali aamo n'oLazaalo.

24 Kale n'amweterera ati, 'Bbaabba oIbbulaimu, onkwatire ekisa otume oLazaalo atimye empembi y'olunwerwe omu maizi, kaisi aize ampolyewolyeku olulumi, olw'okubba ndi omu bulumi bungi omu musyo gunu.'

25 "Neye oIbbulaimu n'amwiramumu ati, 'Mwana wange, oyebukirye oti owewabbaire ng'okaali oli mwomi oku kyalo wasunire ebisa ebibyo, ng'oLazaalo iye ali mu kugada. Kale atyanu oLazaalo yena aanu ali mwisangaalo, wena ng'oli omu bulumi obunene.

26 Kaisi waire wona tikiikyoo, waliwo olukonko lw'amaani aakatiwo na iswe eenu, olw'okukaisya abo ibo abataka okuzwa eenu okwiza e gyoli eeyo, era n'abataka okuzwa eeyo okwiza e gituli.'

27 "Awo omusaiza omusuni n'amukoba ati, 'Kale aale nkwegairire bbaabba, otume oLazaalo eeri abantu b'e ika,

28 olw'okubba ndiyo n'abaganda bange bataanu. Oleke ayabe abalabule tibeebitya ng'owenakolanga kaisi kibabbeere bona okutaiza eenu omu bulumi obunene bunu.'

29 “Neye iye oIbbulaimu n’amwiramumu ati, ‘Bali n’amateeka ga Musa n’ebiwandiike eby’abanaabbi, bawulisisye ebyo.’

30 “Kaisi tete omusaiza omusuni n’amukoba ati, ‘Bbaabba oIbbulaimu, kadi, neye singa omuntu okuzwa omu bafu ayaba egibali, beenenya.’

31 “Neye oIbbulaimu n’amukoba ati, ‘Oobanga tibawulira ebya Musa n’abanaabbi ebibikoba, era batyo tibaikiriryeye newankubbaire wabbaawo omuntu azuukira.’ ”

17

Ekibbikibbi

(Mat 18:6-7,21-22; Mak 9:42)

1 Lwabbaire lumu oYesu n’akoba abeegibe ati, “Ebintu ebizweraku abantu ni bakola ekibbikibbi tibyakayenge okubbaawo, neye, wobe! Ng’alabire oyo iye abireeta!

2 Ekikiraku, omuntu oyo kumusiba ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu nyanza, okukiraku owaazweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririryamu okukola ekibbikibbi.

3 Kale mwekuume.

“Singa omugandawo akukola ekibbikibbi, omulabule era oweyeenenya, omusoniye.

4 Singa akukola ekibbikibbi emirundi musanvu omu lunaku, kaisi nabuli mulundi ng’aiza egyoli okwenenya, omusoniye.”

Okwikirirya

5 Awo abatume ni bakoba oMusengwa oYesu bati, “Otwongereku okwikirirya.”

6 Iye n’abairamu ati, “Singa mubba n’okwikirirya okutyai ooti kansigo aka kalidaali, mubba mwezya okukoba omusaale omunene ng’omusikamooli gunu muti, ‘Weiye oyabe weekome omu nyanza,’ era ni gubawulira.”

Omulimo gwa mugalama

7 Awo oYesu tete n’abakoba ati, “Singa omoiza kwinywe abba n’omugalamawe amulimira ooba amuliisirya entaama, omuntu oyo ayezya okukoba omugalamawe oyo eyankwinuka ati, ‘Aale atyanu oize otyame olye?’

8 Taira kumukoba-bukobi ati, ‘Ontegekere ekyokulya, kaisi weetegeke okubbaawo ng’omusimaami okumpeererya nga ndya, oluzwanyuma kaisi wena olye?’

9 Ayezya okwebalya omugalama oyo olw’okubba akolere ebibamukobere?

¹⁰ Kale nywena, owemubbanga mumalire okukola ebyo byonabyona ebibabakobere okukola, mukobanga muti, 'Iswe tuli bagalama, titusaanira okutusiima, olw'okubba tukolere biibyo ebitubbaire tuli n'okukola.' "

OYesu alamyā abagenge eikumi

¹¹ Olwatuukire, oYesu oweyabbaire ng'ayaba e Yerusaalemi, n'abita aakati oku nsalo y'eitwale ly'e Samaaliya n'ery'e Galiraaya.

¹² Kale oweyabbaire ng'aingira omu kimo oku bitundu byayo, abagenge ikumi ni baiza okumusangaana. Era ni beemerera yalaku naye

¹³ kaisi ni bamukoba maaminkirira bati, "Yesu oMusengwa, otukwatire ekisa!"

¹⁴ Awo oweyababoine, n'abakoba ati, "Aale mwabe mweyanjule eeri abakabona." Kale owebabbaire baaba, ni balama.

¹⁵ Neye omoiza kwibo, iye oweyaboine ng'alamire, n'akanga e giri oYesu ng'awuuja oKibbumba n'eigono ery'amaani.

¹⁶ Oweyatuukire n'akotamyā omutwe ansi ng'akomere amazwi okumpi n'ebigere bya Yesu, ng'amwebalya. Era omusaiza oyo yabbaire Musamaaliya.

¹⁷ Awo oYesu n'abuulya ati, "Abalamire tibabbaire ikumi? Kaisi omwenda bali yaina?"

¹⁸ Mpaawo ogondi airire okuwuuja oKibbumba oku-toolaku onu atali Muyudaaya?"

¹⁹ Awo oYesu n'amukoba ati, "Osetuke weeyabire; ok-wikiriryakwo kukulamirye."

Obufugi bwa Kibbumba

(Mat 24:23-28,37-41; Mak 13:15-16)

²⁰ Lumo, aBafalisaayo babwirye oYesu bati, "Obwakabaka bwa Kibbumba bwalibbaawo di?" Iye n'abairamu ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba nga bwiza tibuboneka.

²¹ Era abantu tibalikoba bati, 'Buli yaanu,' ooba bati, 'Buli yaadi,' olw'okubba obwakabaka bwa Kibbumba buli mu myoyo gyanywe."

²² Awo n'akoba abeegibe ati, "Ekiseera kyalituuka ni mwegomba okubonaku oMwana wa Muntu waire lunaku lumo, neye nga tikyezeka.

²³ Kale walibbaawo abalibakoba bati, 'Ngodi yaadi!' Ooba bati, 'Ngonu yaanu!' Neye inywe timwabangayo, era timubasengereryanga.

²⁴ Ekyo kityo olw'okubba, oMwana wa Muntu oweyalibba aira, yalibba ooti kumesya kwa ikendi okumolekera oku

lubba olumo olw'angulu omwibbanga, era ni kuboneca paka oku lubba ludi olundi.

²⁵ Neye ateekwa kaisi okusooka okukaanya ebintu bingi era n'abantu b'omulembe gunu okumwegaana.

²⁶ "Era kityo nakimo ng'owekeyabbaire oku mulembe gwa Nuwa, era niye owekyalibba n'omu kwira kw'oMwana wa Muntu.

²⁷ Amataba nga gakaali okubbaawo abantu babbaire nga balya, era nga banywa, era nga bafumbirwa paka oku lunaku oNuwa oluyaingiriire omu lyato. Neye oluzwanyuma amataba gaizire era ni gajigirica abantu bonabona.

²⁸ "Era kyabbaire kityo n'oku mulembe gwa Luuti. Abantu babbaire nga balya era nga banywa, nga bagula era nga batunda, nga balima era nga bombeka.

²⁹ Neye oku lunaku oLuuti oluyazwereire omu kibuga ky'e Sodoma, omusyo n'obuganga bw'amabbaale byagwire okuzwa omwigulu, ni bijigirica abantu bonabona omu kibuga ekyo.

³⁰ "Era kyalibbeera nakimo kityo oku lunaku oMwana wa Muntu oluyaliiraku.

³¹ Oku lunaku olwo, omuntu eyalibba e ngulu oku nyumbaye, kaisi ng'ebintubye biri munda, tamalanga ekiseera okwingira okubitoalamu. Era n'omu ngeri enanyere eyo, eyalibba omu musiri yena atyo, tamalanga ekiseera okukanga e ika okusyoma ekintu kyonakyona.

³² Aale mwebukirye ekyatuukire oku muka Luuti!

³³ Kale nabuli agezyaku okulamy obwomibwe okululwe, yalibufirwa, neye nabuli afirwa obwomibwe okulwange, yalibulamy.

³⁴ Mbakobera nti omu kiire nago ekyo, abalibba ababiri oku buliri obumo, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka.

³⁵ Abakali ababiri abalibba aamo nga basya, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka. [

³⁶ Babiri abalibba omu musiri, omoiza balimutwala, kaisi iye ogondi ni bamuleka]."

³⁷ Awo abeegibe ni bamubuulya bati, "Musengwa, ebyo byalibba yaina?" N'abairamu ati, "Iwo awo awabba omusaaye, niiwo ensega e gigikumbaana."

18

Olugero lwa namwandu ow'eiganyi

17:26 17:26 Nta 6:5-8 **17:29 17:28-29** Nta 18:20-19:25 **17:31 17:31** Mat 24:17-18; Mak 13:15-16 **17:32 17:32** Nta 19:26 **17:33 17:33** Mat 10:39; 16:25; Mak 8:35; Luk 9:24; Yok 12:25 * **17:36 17:36** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

¹ Awo oYesu n'agerera abeegibe olugero okubeegesya ati bateekwa okusabanga oKibbumba bulijo anambula okudemba.

² N'akoba ati, "Wabbairewo omulamuzi omu kibuga ekimo, eyabbaire nga iye taty'a oKibbumba waire kuwa bantu kitiisya.

³ Era ni wabbaawo onamwandu omu kibuga ekyo, eya-soosera e w'omulamuzi nago, ng'amudeeba mukwe-gairira ati, 'Nkusaba osale omusango gunu gulingirire oyo ogumpozya naye.'

⁴ "Kale omulamuzi n'amala ekiseera ng'akaali againe. Neye oluzwanyuma n'akoba omu mwoyogwe ati, 'Newankubbaire nga tintya oKibbumba, era waire kadi kuwa bantu kitiisya,

⁵ neye olw'okubba onamwandu oyo ayabire ng'andeyerya, njaba okubona nti nsala omusango mmutaase, kaisi akomye okusoosera okwiza okundeyeryanga.' "

⁶ Awo oMusengwa n'akoba ati, "Aale mubone omulamuzi oyo akola ebibbibbi ekyatumula.

⁷ Neye iye oKibbumba tiyalisala omusango ng'ataasa abeyalonderemu ibo abo abamusaba omusana n'obwire? Yalirwawo ino okubairamu?

⁸ Aale mbakobera nti yalisala omusango mangu oku-bataasa. Wazira oMwana wa Muntu oweyaliirira, yalyajirya nga wakaali walikuuwo omuntu atyo omu kwikirirya?"

Olugero lw'oMufalisaayo n'omusooloji wa musolo

⁹ Awo oYesu tete n'abagerera olugero lunu ng'alabula abo ibo ababbaire beemaite bati ibo batuuce era nga babityamu nabuli muntu amaiso, ng'akoba ati,

¹⁰ "Wabbairewo abasaiza babiri abaabire omu Yeekaalu okusaba. Omoiza yabbaire Mufalisaayo, kaisi ogondi musooloji wa musolo.

¹¹ Awo oMufalisaayo n'ayemerera kaisi n'asaba omu mwoyogwe ati, 'Oo! Kibbumba, nkwebalya olw'okubba tindi ooti bantu abandi ibo abaluvu, ooba abalazamaanya, ooba abalendi. Era tindi kadi ooti musooloji wa musolo onu.

¹² Nze nsiiba emirundi mibiri omu saabbiiti, era ntoola ekimo ky'eikumi oku by'ensuna byange byonabyona.'

¹³ "Neye iye omusooloji wa musolo yayemereire yalaku n'abantu, era tiyasiiriryeku kadi maisoge okulola omwigulu, wazira yeekondamiire kaisi n'akoba ati, 'Oo! Kibbumba, onkwatire ekisa nze akola ebibbibbi!' "

14 Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera nti oodi iye ow'oluzwanyuma yakangire e ika ng'oKibbumba amusonyire okukiraku oodi ogondi. Ekyo kityo olw'okubba buli eyegulumalya balimwica, neye iye oyo eyewombeeka balimugulumalya."

*OYesu awa abaana abatobato enkabi
(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)*

15 Awo abantu ni baleeta abaana abatobato bona e giri oYesu abakwateku, neye abeegibe owebaboine ekyo, ni babaloberya nga babakaawuukira.

16 Neye oYesu n'ayeta abaana abo nago, kaisi n'akoba abeegibe ati, "Muleke abaana abatobato baize egyendi era timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo niibo ababba omu bwakabaka bwa Kibbumba.

17 Mbakobera amazima nti nabuli muntu ataikirirya okwesiga oKibbumba ng'omwana omutomuto oweyesiga ababyairebe, tiwakungira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

*OYesu n'omusaiza omusuni
(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)*

18 Lumo wabbairewo omufugi eyabwirye oYesu ati, "Musomesya omusa, niki ekintekwa okukola okusuna obwomi obutawaawo?"

19 OYesu n'amwiramumu ati, "Lwaki onjeta omusa? Mpaawo muntu omusa okutoolaku oKibbumba yenkani.

20 Omaite ebiragi bya Kibbumba ebikoba biti, Tiwayendanga, tiwaitanga omuntu, tiwaibbanga, tiwasibirirya oku muntu, oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya."

21 Iye omufugi n'amwiramumu ati, "Ebyo byonabyona nabituukiriirye kuzwera nakimo mu butobuto paka atyanu."

22 OYesu oweyawuliire ekyo, n'amukoba ati, "Ekintu kimo ekyokaali okukola. Otunde ebibyo byonabyona, era empiiya egyazwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

23 Neye omufugi oyo oweyawuliire ebyo, n'ayungubala ino olw'okubba yabbaire musuni kibiriri ino.

24 Kale awo oYesu oweyamuboine nga muyungubali, n'akoba abeegibe ati, "Nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!

25 Ekinanyerenyeere kiri kiti, kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

26 Kale abawuliire ebyo ni babuulya oYesu bati, “Olwo naani ayezya okulokoka?”

27 Neye iye n’abairamu ati, “Abantu ekibatayezya ikyo oKibumba iye akyezya.”

28 Awo oPeetero n’akoba oYesu ati, “Musengwa, aale obone twalekere ebisito byaiswe tutambulenge na iwe.”

29 OYesu n’abakoba ati, “Mbakohera amazima nti mpaawo muntu eyalekere ekisitokye ooba omukaliwe, ooba abagandabe, ooba ababyairebe, ooba abaanabe olw’obwakabaka bwa Kibumba,

30 iye eyalikaya okusuna ebikiraku obungi ebyo ebiri oku kyalo kunu, omu bwomi bw’oku kyalo era tete asune n’obwomi obutawaawo ng’azwire oku kyalo.”

OYesu tete atumula oku kufaakwe

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

31 Awo oYesu n’airya abeegibe oku mbale, era n’abakoba ati, “Atyanu tuli kwaba e Yerusaalemi, era nabuli kintu abanaabbi ekibawandiikire oku Mwana wa Muntu kyaba okutuukirira.

32 Baaba okumuwaayo eeri aBatali Bayudaaya. Abo baaba okumusekerera, n’okumuzuma, n’okumwandaku ebitanta, n’okumufaamuulira efaalu egiriku emirobo egisima era n’okumwita

33 Neye oluzwanyuma lw’enaku ibiri, oku lwokusatu, yalizuukira.”

34 Neye abeegibe mpaawo ekibategeirekuumu omu bintu ebyo. Ekyo kyabbaire kityo olw’okubba amakulu g’ebibono ebyo gabbaire mainike, kale nandi ni bategeera ekiyabbaire atumulaku.

OYesu alamyia omwofu omusabiriri

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

35 Kale awo oYesu oweyabbaire ng’ali kumpi okutuuka omu kibuga ky’e Yeriko, n’ayajirya omusaiza omwofu ng’atyaimo oku nzira ng’ali kusabirirya.

36 Omwofu oyo oweyawuliire ekiyindi ky’abantu nga kibitawo, n’abuulya ati, “Niki ekyo?”

37 Ni bamukohera bati oYesu ow’e Naazaleesi niiye abita.

38 Awo n’atumula maaminkirira ati, “Iwe Yesu oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!”

39 Kale awo ibo ababbaire beekubembeire ni bamukaawuukira nga bamukoba asirike, neye iye ni yeeyongerabwonyonger kwaminkirira ati, “Iwe oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!”

40 Awo oYesu n’ayemerera era n’alagira bamutwalire omusaiza oyo. Kale omusaiza oyo owebamwigereirye, oYesu n’amubuulya ati,

41 “Iwe, otaka nkukolere niki?” N’airamu ati, “Musengwa, ondamyeye amaiso.”

42 OYesu n’amukoba ati, “Aale obone, era olamire olwa kwikiriryakwo.”

43 Amangu ago amaisoge ni galama, era ni yeeyabira n’oYesu ng’awuuja oKibbumba. N’abantu bonabona ababairewo owebaboine ekyo, bona ni bawuuja oKibbumba.

19

OYesu n’oZaakayo

1 Awo oYesu n’abeyabaire nabo ni baingira omu kibuga e Yeriko, era nga babita nzira.

2 Omu kibuga omwo mwabbairemu omusaiza eriinalye bati Zaakayo eyabaire omukulu w’abasooloji ba musolo era nga musuni.

3 Omusaiza oyo yatakire okumanyica oYesu, neye olw’obumpibwe nandi n’ayezya okumubona olw’ekiyindi ky’abantu.

4 Kale n’airuka n’asaliza omumaiso oYesu e giyabaire alungama, kaisi era n’aniina oku musaale omusikamooli, ayezye okubona oYesu.

5 OYesu oweyatuukirewo, n’alola e ngulu oku kisaale, kaisi n’amukoba ati, “Zaakayo, oniinuke mangu olw’okubba olwatyanu nteekwa okubba mugeniwo.”

6 Kale oZaakayo n’aniinukirawo, era n’ayaniriza oYesu e ika n’eisangaalo.

7 Awo, abantu owebaboine ng’oYesu ayabireyo, bonabona ni batandiika okwezuluguma nga bakoba bati, “Ayabire kucaala w’odi akola ebibbibbi.”

8 Neye oluzwanyuma oku lunaku olwo oZaakayo n’ayemerera, n’akoba oMusengwa ati, “Musengwa, aale atyanu ndi kugabulamu aakati ebintu byange, kaisi ekitundu ekimo nkigabire abadoobi. Era obanga waliwo ogunalyakire, n’amwiriryawo emirundi eena.”

9 Awo oYesu n’akoba ati, “Olwatyanu obulokole bwingiire omu nyumba munu olw’okubba onu onanyere aanu yena mwizukulu wa Ibbulaimu.

10 Kaisi era n’oMwana wa Muntu yaizire kunoonia n’okulokola baabo ababaire bagotere.”

Olugero lw’abagalama eikumi

(Mat 25:14-30)

11 Awo nga bali kuwulira ebyo, oYesu ni yeeyongerera n’abagerera olugero olw’okubba yabaire kumpi n’e Yersaalemi, era e gibabaire baseega bati obwakabaka

bwa Kibbumba bwabbaire bw'okubbaawo nga yanku-tuukayo.

¹² Kagira yabagereire ati, "Wabbairewo omuntu ow'ekitiisya eyaabire omu kyallo eky'e yala okumusuuca okabaka, kaisi aire.

¹³ Kale n'ayetaku abagalamabe ikumi, kaisi n'awa nabuli muntu empiiya egibeeta bati mina* moiza moiza, n'abakoba ati, 'Musuubuulenge omu mpiiya ginu paka owenaliira.'

¹⁴ "Neye ab'omu kyalokye babbaire tibamutaka era ni batuma abakwenda okumusenjaaku baabe eedi e giyabbaire ayaba, bakobe bati, 'Titutaka oyo okubba kabaka waiswe.'

¹⁵ "Neye iye era oweyatuukire eedi, bamusuucirye kabaka era n'aira. Kale awo oweyairire n'alagira okumwetera abagalama badi abeyabbaire awaire empiiya, abone amagoba agebabbaire basuniremu.

¹⁶ "Eyasookere yaizire n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo, gireetere amagoba g'emina ikumi.'

¹⁷ "Kale n'amukoba ati, 'Weebale ino iwe omugalama omusa. Ng'owoobbaire omwesigwa omu kintu ekityai kinu, nkuwaire obwezye okufuga ebibuga ikumi.'

¹⁸ "Awo owokubiri n'aiza, n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo gireetere amagoba g'emina itaanu.'

¹⁹ "Kale oMusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe nkuwaire okufuga ebibuga bitaanu.'

²⁰ "Awo omugalama ogondi n'aiza, iye n'akoba ati, 'Musengwa, empiiyagyo nginu, era n'agibisire nakusani nga mbiringe omu kiwero.

²¹ Nakolere ntyo olw'okubba nakutiire engeri egyoli omuntu omugosi. Iwe otwala n'ekinandi n'otaganira, era oli ooti mulimi akesa ekinandi n'asiga.'

²² "Kale omusengwawe n'amukoba ati, 'Iwe omugalama akola ebibbibbi, njaba kusinzirira ku byotumwire okukusalira omusango. Mbona ng'omaite, aale tiwamaite oti ndi muntu mugosi, atwala n'ekinandi ni ntaganira, era akungula n'ekinandi ni nsiga?'

²³ Aale kale lwaki empiiya gyange tiwagikoopere abasuubuuzi, kaisi nze nga njirire ni ngisyomayo nga kuliku n'amagoba?'

²⁴ "Kale n'akoba ababbaire beemereire aawo ati, 'Mumutooleku emina eyo egyali nayo, mugiwe oodi aali n'emina gidi eikumi.'

²⁵ Neye ibo ni bamukoba bati, 'Musengwa, oodi iye aali nago egindi ikumi mbeereri!'

* **19:13 19:13 Mina** emoiza yenkanankananga empeera y'omupakasi ey'emyeri misatu.

26 “Awo omusengwa waabwe n’airamu ati, ‘Mbakobera nti nabuli aali nabyo balimwongeraku n’ebindi, kaisi oyo abula, balimutoolaku n’akatyayi kadi akebalibba bamuwaire.

27 Kale atyanu abalabe bange ibo etibantakiirye okusuuka kabaka waabwe, mubaleete aanu, era mubaite nga mbona.’ ”

*OYesu bamwaniriza omu kitiisya eky’amaani
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Yok 12:12-19)*

28 Awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo, ni yeeyongerayo n’ayaba paka e Yerusaalemi.

29 Awo, oweyabbaire ng’ali kumpi okutuuka e Bbesu-faage n’e Bbesaniya, ebiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw’eMisaale eMizaituuni, n’atuma babiri oku beegibe ng’abakoba ati

30 “Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda omutomuto ogubatatyamangaku ogubasibire aawo. Mumuteere era mumuleete aanu.

31 Owewabbaawo ababuulya ati, ‘Lwaki mumuteera?’ Mwamwiramu muti, ‘OMusengwa niye amwetaaga.’ ”

32 Awo abebatumire ni baaba, era ni bamwajirya ng’oweyabbaire ababakobere.

33 Kale owebabbaire nga bateera ompunda, abananyere ni bababuulya bati, “Inywe, lwaki muteera ompunda oyo?”

34 Ibo ni bairamu bati, “OMusengwa niye amwetaaga.”

35 Awo ni bamuleetera oMusengwa oYesu, era owebamuucirye ni bamwalaku ebizibaawo byabwe, kaisi ni baniinisyaku oYesu ayabireku.

36 Abantu baabanga baala omu nzira ebizwalo byabwe oYesu ng’abitaku ng’ali oku mpunda.

37 Awo oweyabbaire nga yatira okuserengeta okuzwa oku lusozi olw’emisaale emizaituuni, ekiyindi kyonakyoona eky’abeegibe ni kitandiika okuwuujja oKibbumba n’eigono ery’amaani n’eisangaalo olw’ebyewunyo byonabyona ebibabbaire baboine.

38 Bembanga bati, “W’enkabi okabaka oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba!

Eidembe libbe omwigulu,

n’ekitiisya kibbe eeri oKibbumba aali omwigulu.”

39 Neye abamo oku Bafalisaayo ababbaire omu kiyindi ni bakoba oYesu bati, “Musomesya, okaawukire abeegibo basirike.”

40 OYesu n'abairamu ati, "Mbakobera nti singa banu basirika, amabbaale igo gaceera."

OYesu akunga olwa Yersaalemi

41 Awo oYesu oweyabbaire ng'ali kumpi n'ekibuga ky'e Yersaalemi era ng'akirengera, n'akunga olw'abantu baayo,

42 ng'akoba ati, "Aale inywe nywena abantu b'e Yersaalemi singa kadi luceire nga mumanyicirye ekyo ekyezya okubaleetera eidembe! Neye paka atyanu kibeebisireku.

43 Ekiseera kyalituuka abalabe baanywe ni babasitaku olukita, kaisi ni babeeruguulirirya era ni babaziga okuzwera buli wantu.

44 Balibamalirawo nakimo era paka n'abaana baanywe. Era mpaawo eibbaale kadi limo eryalisigala nga lyombeke oku liinaye, olw'okubba timwamanyicirye ekiseera oKibumba ekiyaiziireemu okubalokola."

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Yok 2:13-22)

45 Kale oYesu oweyatuukire, n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu era n'atandiika okubbingamu ababbaire batundiramu ebintu.

46 Yabakobere ati, "Bakiwandiikire bati, 'Enyumba yange yaabbanga nyumba ya kusabiramu, neye inywe mugisucirye mpuku y'abanyagi omubeebisa.' "

47 Oluzwanyuma lw'ebyo, nabuli lunaku oYesu yayegesyanga omu Yeekaalu. Neye abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, n'abantu abakulu abandi omwigwanga, nga bagezyaku okusala amalabuki g'okumwita.

48 Cooka tibasunirewo engeri yonayona, olw'okubba abantu badi abandi bonabona babbaire bamweruguulirirye nga bamuwulisisya ino n'eiganyi.

20

OYesu bamubuulya oku bwezyebwe

(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

1 Lwabbaire lumu, oYesu oweyabbaire ng'ayegesya omu Yeekaalu, era ng'abakobera aMawuliro aMasa, abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, aamo n'abantu abakulu omwigwanga, ni baaba e gyali.

² Kale awo ni bamubuulya bati, “Otukobere, oli na bwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?”

³ OYesu n’abairamu ati, “Zena oleke mbabuulye ekibuulyo. Munkobere,

⁴ naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba ooba bantu?”

⁵ Awo ni beegeyamu bati, “Singa tumwiramutu tuti Kibbumba niye eyamutumire, ayaba okutubuulya ati, ‘Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiririye?’

⁶ Neye singa tumwiramutu tuti abantu niibo abamutumire, abantu bonabona batukubba amabbaale olw’okubba baikirirya nakimo bati oYokaana yabbaire naabbi.”

⁷ Kale ni bairamu bati, “Titumaite eyamutumire.”

⁸ Awo oYesu yena n’abakoba ati, “Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu.”

Olugero lw’abapangisya b’omusiri

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera era n’agerera abantu ababbairawo olugero lunu ati, “Wabbairawo omuntu eyakomere omusiri gw’emizabbibbu, n’aguteekamu abapangisya, n’ayaba awantu n’alwayo.

¹⁰ Ekiseera eky’amakungula owekyatuukire, n’atuma omugalama eeri abapangisya, bamuweeku ebineneka by’omusiri gw’emizabbibbu. Neye ibo bamukubbirebukubbi, era ni bamubbinga nga tibamuwaireku akantu konakona.

¹¹ Kale n’abasindikira tete omugalama ogondi. Neye oyo yena ni bamukubba, ni bamwemulayemula, era ni bamubbinga nga tibamuwaireku akantu konakona.

¹² Era tete n’atuma owokusatu. N’oyo yena ni bamutemulatemula, era ni bamutoola omu musiri ni bamumuma eedi.

¹³ “Awo onyere omusiri gw’emizabbibbu ni yeebuulya ati, ‘Nakola ntya? Njaba okutuma omwana wange omutake, amo bamuwa iye ekitiisya.’

¹⁴ Neye abapangisya owebamuboine, ni beegeyamu bati, ‘Onu niye omusika; oleke tumwite, obusika bwalibba bwaiswe.’

¹⁵ Kale ni bamutoola omu musiri gw’emizabbibbu ogwo, ni bamutwala ni bamwita.

“Kale onanyere omusiri ogwo niki ekiyalibakola?”

¹⁶ Yalyaba n’aita abapangisya abo, kaisi n’agukwatisya abandi.”

Awo abantu ababbairawo owebawuliire ebyo ni bakoba bati, “Kadi singa ekyo tikibbaawo!”

17 Neye oYesu n'abalingirira nakusani, kaisi n'ababuulya ati, "Aale eKiwandiike kinu kibba kitegeeza niki? Ekikoba kiti:

'Eibbaale abombeki eribagaine,
lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.' "

18 "Nabuli muntu agaana enjegesya yange ali ooti muntu agwa okwibbaale eryo, n'avunikavunika, era ali ooti yooyo oguligwaku ni limususungula."

19 Awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abakabona abakulu, olw'okubba babbaire bamaite bati olugero olwo oYesu olwagerere, lubbaire lukwata ku niibo, ni banoonia engeri y'okumukwata omu kaseera akananyere ako neye ni batya abantu.

Ebikwata oku kuwa omusolo
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)

20 Kale awo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'abakabona abakulu owebabbaire bakaali bakiiya oYesu okumukwata, ni batuma abakeeti beesuce ooti bantu abasa, bamukwatisye omu bibono ebyatumula, kaisi bayezye okumuwaayo omu mbuga y'oweitwale ly'e Buyudaaya.

21 Batyo abakeeti abo ni bamukoba bati, "Musomesya, tumaite tuti ebyotumula n'ebyoyegesya by'amazima, era tomomola omu bantu, neye obeegesya mu mazima ebyo oKibbumba ebyataka bakole.

22 Atyanu Musengwa, otukobere. Kibba kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?"

23 Neye oYesu n'amanyica omutego gwabwe ogubabbaireku, kaisi n'abakoba ati,

24 "Kaade muleete edinaali. Ekifaananyi n'amaliina ebiriku byani?" Ni bamwiramu bati, "Bya Kaisaali."

25 Awo oYesu n'abakoba ati, "Kale ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba."

26 Batyo abakeeti nandi ni bayezya okumukwatikisya omu kintu kadi kimo okubiyatumwire aawo omumaiso g'abantu. Kale ni beewunya ino olw'ekiyabairiremu, era ni basirika.

Ebikwata oku kuzuukira
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

27 Awo aBasedukaayo olw'okubba bakoba bati mpaawo kuzuukira, abamo ni baaba e giri oYesu ni bamubuulya bati,

28 "Musomesya, oMusa yatuwandiikiire ekiragiyo kiti omuntu owaafa, n'aleka onamwandu, neye nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa onamwandu oyo, kaisi abyalire omugandawe abaana.

29 Kale wabbairewo abaganda musanvu. Asooka n'aleeta omukali, neye n'afa nga tabyaireku omwana.

30 N'owokubiri n'amusika era yena n'afa nga tamubyairemu omwana.

31 Era n'owokusatu yena atyo. N'omu ngeri enanyere eyo bonabona omusanvu ni basikaku omukali oyo, era ni bafa nga tibamubyairemu omwana.

32 Oluzwanyuma, omukali yena n'afa.

33 Atyanu olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani, ngoyo bonabona omusanvu bamufumbiirweku?"

34 Awo oYesu n'abairamu ati, "Abantu ab'oku kyalo kunu ibo basuna obufumbo.

35 Neye abantu abo oKibbumba abaasaniza okubba omwigulu oluzwanyuma lw'okuzuukira, ibo tibalibba n'obufumbo.

36 Era ibo balibba tibayezya okufa tete olw'okubba balibba ooti bamalaika. Era balibba baana ba Kibbumba olw'okubba balibba bazuukiire.

37 Era n'oMusa alaga ati abafu bazuukira olw'okubba omu kitundu ekitumula oku kisaka, atumula oku Musengwa iye oKibbumba ati, Kibbumba wa Ibulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.

38 OKibbumba w'abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa neye tiwa bantu abasigala omu kufa, olw'okubba aboomi n'abafu eeri oKibbumba babba boomi."

39 Abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ni bairamu bati, "Musomesya, oiriremu nakusani."

40 Bakobere batyo olw'okubba wabbaire mpaawo eyaguma ni yeeyongera okumubuulya ebibuulyo ebindi.

OKurisito n'oDawudi

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

41 Awo oYesu n'abakoba ati, "Bayezya batya okukoba bati oKurisito ogubasukireku amafuta, Mwizukulu wa kabaka oDawudi?"

42 Ng'oDawudi onanyere, omu kitabo kya Zabbuli yakobere ati:

'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro,

43 paka owenaligondya abalabebo

ni mbasuuca mukonkolo gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.'

44 "Ooba ng'oDawudi onanyere amweta 'Musengwawe' kaisi tete oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?"

*Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)*

⁴⁵ Kale awo abantu bonabona nga bawulira, oYesu n'akoba abeegibe ati,

⁴⁶ "Mwekuume abakugu omu by'aMateeka ga Musa, abataka okutambula nga bazwaire amaganduula amawan-vuwiriri ageekuusira ansi, okulaga bati bantu batukulye. Era bataka okubasugiryasugirya omu butale n'okutyama omu bifo eby'omumaiso omu makumbaaniro, n'omu bifo eby'abantu ab'ekitiisya oku mambaga.

⁴⁷ Era banyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandu, n'okusaba oKibbumba omu bibono ebingi olw'okweraga. Abo balisuna ekibonerezo ekikiraku obunene."

21

*Ekirabo kya namwandu
(Mak 12:41-44)*

¹ Awo oYesu ng'akaali ali omu Yeekaalu n'abona abasuni nga bateeka empiiya gyabwe omu kintu ky'ebirabo omu Yeekaalu.

² Awo era n'abona n'onamwandu omudoobi yena ng'ateekamu obumpiia* bubiri, obusembayo okubba obw'ebbeeyi entono nakimo.

³ Kale n'akoba abeegibe ati, "Mbakobera amazima nti onamwandu omudoobi onu iye ateeckeremu kinene ino okukiraku abandi badi bonabona.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba ibo ebirabo byabwe batoire ku busuni obubali nabwo, neye onu iye omu bu-doobibwe ateeckeremu kyonakyoona ekyabbaire nakyo ekib-baire ky'okujejera obwomibwe."

*OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu
(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)*

⁵ Awo abamo oku beegi ba Yesu owebabbaire batumula oku Yeekaalu ng'owebagyombekere n'amabbaale amasa, era ng'owebagitimbire n'ebiyokujolija ebiligibonekesya naku-sani, oYesu n'akoba ati,

⁶ "Ebyo ebimubona, ekiseera kyalituuka, owewatalibbeer-awo eibbaale kadi limo eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo."

*Ebigosi n'okubayiigaania
(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)*

* 21:2 21:2 **Obumpiia**, omu Luyonaani bati, *Leputooni*.

7 Awo abeegi ba Yesu ni bamubuulya bati, “Musomesya, ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati byatira okubbaawo?”

8 Iye oYesu n’abairamu ati, “Mwekuume, tiwaabbaawo abagotesyagotesya; olw’okubba bangi baliiza nga beeyeta ninze, era nga bakoba bati, ‘Ekiseera kya Kurisito okwira kiri kumpi okutuuka.’ Timubasengereryanga.

9 Owemuwuliranga entalo n’obwediimo, timutyanga. Ebyo biteekwa okusooka okubbaawo, neye era enkomerero tiyalituukirawo.”

10 Era awo ni yeeyongera okubakobera ati, “Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n’obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi.

11 Walibbaawo omusisi ow’amaani, n’amanzala n’okawumpuli† omu bitundu bingi. Era walibbaawo n’ebitiisirirya n’obumanyiciryo obw’amaani okuzwa omwigulu.

12 “Neye ebyo byonabyona nga bikaali okubbaawo, balibakwata era ni babayiigaania. Balibawaayo okubawozesya omu makumbaaniro, n’okubasiba omu mabbuusuu. Era balibatwala omumaiso g’abakabaka n’ag’abafugi olw’eriina lyange.

13 Ekyo kyalibazweramu inywe abeegi bange okubatuucaaku aMawuliro aMasa.

14 Neye muli n’okumanya muti timuli n’okusooka okweraliikirira ekya kuwozya.

15 Ekyo kityo olw’okubba nze nalibawa ebibono n’amalabuki, abalabe baanywe ebibatayezya okwakanisya waire okugaana.

16 Paka n’ababyaire baanywe n’abaganda baanywe, n’abekika kyanywe, n’emikago gyanywe bona balibalyamu olukwe era abamo kwinywe balibaita.

17 Abantu bonabona balibacaawa olw’eriina lyange.

18 Neye mpaawo kwinywe eyalijigirika obwomibwe obw’omwoyo.‡

19 Olw’okugumira ebigosi kwanywe mwalirokoka.”

*OYesu atumula oku kujigirika okwa Yerusaalemi
(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)*

20 Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Owemwalibona ng’amaje geeruguuliriirye ekibuga ky’e Yerusaalemi, olwo nga mumanya muti bali kumpi okukijigirica.

† 21:11 21:11 *Okawumpuli*, niibwo obulwaire obwita ino abantu. 21:15 21:14-15 Luk 12:11-12 ‡ 21:18 21:18 EBiwandiike ebimo bikoba biti, *Newankubaire akaziiri oku mitwe gyanywe tikalijigirika.*

21 Olwo abo abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi, ibo abalibba omu kibuga ky'e Yerusaalemi bakizwangamu, era abo abalibba omu byalo tibakingirangamu.

22 Ekyo kityo olw'okubba ekiseera ekyo kyalibba kya Kibumba kunyaana eeri abantu ab'omu kibuga ekyo, era ekyo kyalibba kutuukirirya Biwandiike.

23 Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egyo, nga baligada ino! Walibbaawo okugada okw'amaani oku kyalo kinu, n'obulwa bwa Kibumba oku bantu baamu.

24 Abandi balibaita n'empiima, kaisi abandi balibatwala omu byalo ebitali bimo omu busibe, era aBatali Bayudaaya baliwamba era ni bafuga kubbikubbi ino ekibuga ky'e Yerusaalemi paka ebiseera oKibumba ebiyategekeire aBatali Bayudaaya okufuga, owebyaliwaaku."

*Okwira kw'oMwana wa Muntu
(Mat 24:29-31; Mak 13:24-31)*

25 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Walibbaawo ebyewunyo okwisana n'oku mweri n'oku nkota. N'oku kyalo abantu balyeraliikirira nga batya olw'okuwolomboga kw'enyanza n'okubbaapa kw'amayengo.

26 Abantu balibbalikaku olw'entiisya n'olw'okweraliikirira ebyalibbaawo oku kyalo, olw'okubba obufugi n'ebibbumbe eby'angulu omwibbanga balibitengeetya.

27 Olwo kaisi ni babona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri, era ng'ali n'obwezye bungi n'ekitiisya eky'amaani.

28 Kale ebyo owebyalitandiika okubbaawo, musetukanga era ni mugangamula emitwe gyanywe olw'okubba okubannunula inywe, kwalibba kuli kwigereranga."

29 Awo oYesu n'abagerera olugero ati, "Aale mubonere oku musaale omutiini, era n'egindi gyonagyona.

30 Owemubona nga gikunkumuka nga mumanya muti ebiseera eby'eisana biigereire.

31 N'omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanyanga muti obwakabaka bwa Kibumba bwigereire."

32 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Mbakohera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng'abantu ab'omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

33 Eigulu n'ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliswaawo kadi naire."

Okwekuuma kwetaagisya

34 Awo oYesu n'alabula abantu ati, "Mwekuume okwetlawusa, n'obuteemeere, n'okweraliikirira ebyobwomi bw'oku kyalo kunu okutazitowereranga emyoyo gyanywe, amo ni mubba ooti muli awo ng'olunaku lwa Kibbumba olw'okusaliraku emisango lubagwireku nga timwetegekere ooti muntu azwa omu mutego.

35 Ekyo kityo olw'okubba ekyo kyalikwata oku bantu bonabona abali oku kyalo.

36 Kale mubbenge beetegeki, era musabenge oKibbumba, kaisi mwezye okuwunuka ebyo byonabyona ebyaba okubbaawo, n'okwezya okwemerera omumaiso g'omwana wa Muntu."

37 Nabuli lunaku omusana oYesu yaabanga mu Yeekaalu ng'ayegesya, kaisi owekwairugalanga n'awuluka okwaba oku Lusozi olubeeta olw'eMisaale eMizaituuni okumalira eeyo ekiire.

38 Abantu bangi ino bawuunanga amakeezi ni baaba e gyali omu Yeekaalu okumuwulisisya.

22

Olukwe olw'okwita oYesu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Yok 11:45-53)

1 Kale awo oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, ogubeeta oMukolo ogw'oKutambukirya, gwabbaire gwatira okutuuka.

2 Era abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa babbaire banoonia engeri y'okwita oYesu mu mbiso olw'okubba babbaire batya abantu.

OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe

(Mat 26:14-16; Mak 14:10-11)

3 Awo oSitaani n'aingira omu mwoyo gwa Yuda oIsikalyoti, eyabbaire omoiza oku beegi ba Yesu eikumi na babiri.

4 Kaisi oYuda n'ayaba n'ateesa n'abakabona abakulu, n'abakuumi b'eYeekaalu abakulu engeri egyayinza okulyamu oYesu olukwe, amuweeyo egibali.

5 Olw'ekyo badi ni basangaala ino, era ni bategeragana okumuwa empiiya.

6 Kale awo n'aikirirya, era n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu, ng'ekiziima ky'abantu kibulawo.

OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-16; Yok 13:21-30)

7 Awo olunaku ni lutuuka olw'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, olubasaliraku ontaama omu-tomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

⁸ Kale oYesu n'atuma oPeetero n'oYokaana, n'abakoba ati, "Mwabe mututegekere oMukolo ogw'oKutambukirya, tugulye."

⁹ Ibo ni bamubuulya bati, "Otake tugutegekere yaina?"

¹⁰ Iye n'abakoba ati, "Aale owemwabba nga mwingira omu kibuga, mwajirya omusaiza eyeetiikire ensaka y'amaizi, mumusengererye paka omu nyumba omuyaingira.

¹¹ Era mukobe onanyere enyumba omuntu oyo omuyaingira muti, 'OMusomesya akobere ati; nambu ekisenge kiri yaina, iye n'abeegibe omubaliira oMukolo ogw'oKutambukirya?

¹² Iye yabalagisya ekisenge ekinene ekiri e ngulu omu kalina, ekibamalire okwalirira, kaisi mututegekere omwo ebyokulya.' "

¹³ Awo ni baaba, era ni baaja nga byonabyona biri ng'oYesu oweyabakobere, era ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukirya.

Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1Ko 11:23-25)

¹⁴ Awo esaawa ey'okulya oweyatuukire, oYesu n'atyama okuliira aamo n'abatumebe.

¹⁵ Kaisi n'abakoba ati, "Ntakire ino okuliira aamo na inywe oku Mukolo gunu ogw'oKutambukirya, nga nkaali okugada.

¹⁶ Era mbakobera nti tinaliiramu okugulya, paka amakulu gaagwo owegalituukirira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

¹⁷ Kale oYesu n'akwata ekikopo ky'enviinyo, ni yeebalya oKibbumba, era n'abakoba ati, "Mukwate kinu mugabane nywenanywena,

¹⁸ olw'okubba mbakobera nti okuzwa atyanu tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa eky'emizabbibbu, paka obwakabaka bwa Kibbumba owebwalibbeerawo."

¹⁹ Era n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, kaisi n'aguvunavunamu, n'awa abeegibe ng'abakoba ati, "Gunu niigwo omubiri gwange [ogumpaayo okulwanywe. Mukolenge kinu olwa kunjebukirya."

²⁰ Ekiinulo owekyawoire, n'abawa ekikopo eky'enviinyo omu ngeri enanyere eyo, ng'akoba ati, "Ekikopo kinu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka okulwanywe era ogukakasa endagaano ya Kibbumba empyaka.]*

²¹ "Neye obone, oyo ayaba okundyamu olukwe alya na nze ekyokulya oku menza.

* 22:20 22:19-20 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukita. 22:20 22:20 Yer 31:31-34 22:21 22:21 Zab 41:9

22 Dala oMwana wa Muntu ayaba okufa ng'owebakitegekere, neye wobe! Omuntu oyo eyamulyamu olukwe ng'alabire!"

23 Awo ibo abeegibe ni batandiika okwebuulyangana bati, "Naani kwiswe ayaba okukola ekyo."

Empaka oku ky'okubba ow'ekitiisya

24 Kale awo ni wabbaawo empaka omu beegi ba Yesu, nga beebuulyangana bati naani kwibo ogubatwala okubba akira ekitiisya.

25 OYesu n'abakoba ati, "Abakabaka b'abantu abo aBatali Bayudaaya bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye, era abo ab'obwezye, beeyeta babbeeri baabwe.

26 Neye inywe timwabba ooti niibo, wazira akiraku okubba ow'ekitiisya mwinywe, abbe ooti niye omutomuto waamu era omwekubbemberi abbe ng'omuweererya.

27 Aale akiraku okubba ow'ekitiisya niye aliina? Oyo atyaime okulya, ooba oyo aweererya? Tiyooyo atyaime okulya? Neye nze mwinywe ndi ooti muweererya.

28 "Era inywe abantu abasigaire na nze omu bigosi byange,

29 zena mbawa obwezye okufuga obwakabaka nga zena oBbaabba oweyampaire obwezye okufuga,

30 kaisi muliire oku menza yange omu bwakabaka bwange. Era mwalityama oku ntebe egy'obufugi eikumi na ibiri ni musalira ebika eikumi na bibiri ebya Isirairi emisango."

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Yok 13:36-38)

31 Awo oYesu n'akoba oSimooni Peetero ati, "Simooni, Simooni, oSitaani asabire oKibbumba amwikirirye abagezesye okwabula abasa omu babbibabbi ng'omuntu awasenyentamu engaano.

32 Neye nze nkusabiire, tiwawaamu okwikirirya. Era owewalimala okwenenya, ogumyanga abeegi abainawo."

33 Neye oPeetero n'amukoba ati, "Musengwa, neetegekere okwaba na iwe omu mabbuusuu era n'okufeera aamo na iwe."

34 Awo oYesu n'amwiramu ati, "Peetero, nkukobera nti olwatyanu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga wankuneegaanira emirundi misatu ng'okoba oti tom-maite."

35 Kale awo oYesu n'ababuulya ati, "Owenabatumire nandi ni mwaba n'omugoba ogw'empiiya, newankubaire ebikotiya eby'abasabiriri, waire engaito, wabbairewo ekinwadambire?" Ni bamwiramumu bati, "Mpaawo naire."

36 Kale awo n'abakoba ati, "Neye atyanu oyo aali n'omugoba ogw'empiiya ayabe nagwo, n'oyo aali n'ekisawo yena ayabe nakyu, era owoobba odamba empiima, otunde ekizwalokyo ogigule."

37 Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike ekintumulaku kiti: 'Bamubaliire aamo n'abakola ebibbibbi,' kiteekwa okutuukirira. Era eBiwandiike ebyo byonabyona ebinkwataku biteekwa okutuukirira."

38 Neye ibo abeegibe ni bamukoba bati, "Musengwa, obone aanu tulikuuwo n'empiiima ibiri." Iye n'abairamu ati, "Ekyo kimala!"

OYesu asaba oKibbumba oku lusozi
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

39 Awo oYesu n'awuluka omu kibuga n'ayaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni ng'oweyakolanga, era abeegibe ni bamusengererya.

40 Oweyatuukire omu kifo ekyo, n'abakoba ati, "Musabe oKibbumba kaisi timwagwa omu bikemo."

41 Awo oYesu iye n'abazwaku ni yeeyongerakuuyo katono omumaiso ebigere ooti 30, n'akoma amazwi n'asaba oKibbumba,

42 ati, "Bbaabba, owoobba ng'otaka, ontooleku ekipimo ekyokugada okwo, neye iwe ekyotaka niiky ekyobba okole tinga nze owentaka." [

43 Kaisi awo omalaika n'azwa omwigulu n'amubonekera, era n'amugumya.

44 Kale oYesu ng'ali omu bulumi obungi, ni yeeyongera okwegairira ino oKibbumba, era olwotalwe ni lutoonya nga luli ooti gatondo g'omusaaye agatoonya ansi.]†

45 Awo oweyasetukire okuzwa omu kusaba oKibbumba, n'aiza e giri abeegibe, n'abaajirya nga bagonere olw'enima egibabaire nayo.

46 Kaisi n'ababuulya ati, "Inywe, mugona-bugoni? Muse-tuke musabe oKibbumba, kaisi timwagwa omu bikemo."

Bakwata oYesu
(Mat 26:27-56; Mak 14:43-50; Yok 18:3-11)

47 Ala oYesu yabaire akaali atumula, kaisi ekiyindi ky'abantu ni kituuka, ng'omusaiza ogubeetanga bati Yuda eyabaire omoiza oku beegibe eikumi na babiri

22:35 22:35 Mat 10:9-10; Mak 6:8-9; Luk 9:3; 10:4 22:37 22:37 Isa 53:12

† 22:44 22:43-44 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu enyiriri ginu.

akyekudembeire. Kale awo n'aigerera e giri oYesu okumusugirya ng'amugwa mu kifubba.

⁴⁸ Neye oYesu n'amubuulya ati, "Yuda, olyamu oMwana wa Muntu olukwe mu ngeri y'okumusugirya ng'omugwa mu kifubba!"

⁴⁹ Kale awo abeegi ba Yesu owebaboine ekyaba okubbaawo, ni bamubuulya bati, "Musengwa, tubalwanisye n'empiiima?"

⁵⁰ Era omoiza oku beegi abo n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi eky'oku ndiirero n'amutiicaaku.

⁵¹ Neye oYesu n'abakoba ati, "Mulekeraawo!" Kaisi n'akwata oku kinkuyu ky'ekitwi ky'omugalama oyo, era n'akiiryawo.

⁵² Awo oYesu n'akoba abakabona abakulu, n'abakuumi b'eYeekaalu abakulu, era n'abantu abakulu omwigwanga ababaire baizire okumukwata, ati, "Mwizire nga muli n'empiiima n'emiigo ooti mwaba kukwata muyeekera?"

⁵³ Kale nabuli lunaku naabbanga na inywe omu Yeekaalu, nandi munkwata. Neye kinu niikyo ekiseera kyanywe, era niikyo ekiseera ky'amaani g'endikiirya."

OPeetero yeegaana oYesu

(*Mat 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Yok 18:12-18,25-27*)

⁵⁴ Awo ni bakwata oYesu, ni bamutwala omu nyumba ya kabona akira obukulu, era oPeetero n'asenjeryaku ng'alekerekuuwo eibbanga.

⁵⁵ Neye owebamalire okukuma ekisiki omu luuga aakati, ni batyama aamo, era oPeetero yena n'atyama aamo nabo okwota omusyo.

⁵⁶ Awo omoiza oku baala ababaire abaweererya e wa kabona akira obukulu oweyaboine oPeetero ng'atyaimo omusyo e gigumoleka, n'amwekalikica, kaisi n'akoba ababairewo ati, "N'omusaiza oyo yena abbanga n'oYesu."

⁵⁷ Neye oPeetero ni yeegaana ati, "Mukali iwe, omusaiza oyo timmumaite."

⁵⁸ Era nga wabitirewo akaseera katonno, omuntu ogondi n'amubona, era n'amukoba ati, "Na iwe wena oli moiza kwibo." Neye oPeetero n'amwiramumu ati, "Musaiza iwe, tiniye owekiri bbe!"

⁵⁹ Tete nga wabitirewo ekiseera ky'esaawa ooti moiza, omuntu ogondi n'akakasa ng'akoba ati, "Dala onu yena moiza oku basengereri ba Yesu olw'okubba yena Mugali-raaya."

⁶⁰ Neye era oPeetero n'akaalaamira nakimo ino ng'akoba ati, "Musaiza iwe, timmaite ekyokoba, nze omusaiza oyo timmumaiteku kadi!" Amangu ago, oweyabbaire ng'akaali atumula, onkoko n'akookoola.

⁶¹ OMusengwa waiswe n'agaluka n'alingirira oPeetero. Awo oPeetero n'ayebukirya ekibono kya Musengwa, ng'oweyabbaire amukobere ati, "Olwatyanu onkoko yaabba akaali n'okukookoola, nga waneegaine emirundi misatu ng'okoba oti tommaite."

⁶² Era awo oPeetero n'awuluka, era n'akunga ino.

OYesu bamujooga era n'okumukubba

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Awo abasaiza abebabbaire bakuumisirye oYesu, ni bamujooga era nga webamukubba.

⁶⁴ Era ni bamubiikaku amaiso, kaisi ni bamukoba bati, "Aale otuwe obunaabbi, naani akukubbire?"

⁶⁵ Era ni bamuduula ebintu ebindi bingi ino.

OYesu omumaiso g'oLukiiko

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Yok 18:19-24)

⁶⁶ Awo obwire owebwaceire, olukiiko lw'abantu abakulu omwigwanga, n'abakabona abakulu, era n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ni bakumbaana, kaisi awo ni baleeta oYesu omumaiso gaawe.

⁶⁷ Kale ni bamukoba bati, "Otukobere obanga niiwe oKurisito ogubasukireku amafuta." Neye oYesu n'abairamu ati, "Nowenabakobera, timwaikirirye,

⁶⁸ era n'owenababuulya, timwanjiremu.

⁶⁹ Neye okuzwa atyanu, oMwana wa Muntu ayaba okutyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.†

⁷⁰ Awo bonabona ni bamubuulya bati, "Ekyoli kutegeeza oti iwe oli Mwana wa Kibbumba?" Iye n'abairamu ati, "Ng'owemukolere era ninze oyo."

⁷¹ Kale awo ni bakoba bati, "Tukaali tutaka obujulizi obundi bwaki? Iswe abananyere ngoyo tuwuliire ng'atumula."

23

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Yok 18:28-38)

¹ Awo ab'olukiiko bonabona ababbairero ni basetuka, ni batwala oYesu eeri oPiraato.

² Era owebamutuucirye ni batandiika okumuwaabira nga bakoba bati, "Onu twamwajiirye ng'asasamaza abantu

† 22:69 22:69 Ekifo ky'ekitiisya eino. Ooba, Oku lubba olw'engalo endiiri eya Kibbumba.

b'eigwanga lyaiswe, ng'abaloberya okuwa oKaisaali omu-solo, era nga yeeyeta Kurisito ogubasukireku amafuta, okabaka."

³ OPiraato n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'owookobere."

⁴ Awo oPiraato n'akoba abakabona abakulu n'ekiziima ky'abantu ati, "Timbona musango ogumuvunaana omuntu onu."

⁵ Neye ibo ni beekalangula n'amaani okumukakasa bati, "Asasamaza abantu omu njegesyaye. Yatandiikire mwitwale ly'e Galiraaya, n'abita omu Buyudaaya mwonamwona ngoyo atyanu atuukire n'aanu."

OYesu omumaiso ga Kerode

⁶ Kale oPiraato oweyawuliire ebyo, n'abuulya ooba ng'omuntu oyo Mugaliraaya.

⁷ Oweyamanyicirye ati oYesu azwa mwitwale lya Kerode, n'amuweererya e gyali, aate ng'oKerode yena omu naku egyo yabbaire mu Yerusaalemi.

⁸ Kale awo oKerode oweyaboine oYesu n'asangaala ino olw'okubba yabbaire awuliire ebimufaaku, era okuzwa eira n'eira yatakanga okumubona, era ng'asuubira okumubona ng'akola ebyewunyo.

⁹ Kale n'abuulya oYesu ebibuulyo bingi, neye oYesu nandi n'amwiramu kadi kimo.

¹⁰ Awo-so abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ni beeteekawo, kaisi ni bakaalaama n'amaani oku Yesu.

¹¹ Awo oKerode n'abaisirikalebe ni bamunyaiya nga bamutala era ni bamukiina kaisi oKerode n'amuzwalisya eganduula emirikiinya, era n'alagira ni bamukanja e wa Piraato.

¹² OKerode n'oPiraato ababbaire bacaawanganire ng'ensonga gya Yesu gikaali okubbaawo, ni basuuka ba mukago oku lunaku olwo.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Yok 18:39-19:16)

¹³ Awo oPiraato n'ayeta abakabona abakulu n'abamo oku b'akakiiko akafugi n'ekiziima ky'abantu ekyabbaire aawo.

¹⁴ Era n'abakoba ati, "Muleetere omuntu oyo egyendi nga mukoba muti asasamaza abantu; aale mubone, mmubuuliryeyo omumaiso gaanywe, era nandi ni mboinemu musango mwebyo ebimusinziriraku okumuvunaana.

¹⁵ Era waire oKerode yena atyo tasunire ekyokumuvunaana, kagira amwiriryeyo egituli. Ng'owemubona omuntu

oyo mpaawo musango oguyabbengere ogumusinziriraku okumusalira ogw'okufa.

¹⁶ Aale njaba okumubonereza, kaisi mmuteere." [

¹⁷ Kyabbaire kityo olw'okubba ku buli Mukolo ogw'oKutambukirya, oPiraato yatekwanga okubateerera omusibe ogubamusabanga].*

¹⁸ Kale awo ekiziima ky'abantu kyonakyona ni kiceerera aamo kiti, "Oyo omwite-bwiti, otuteerere Bbalaba!"

¹⁹ OBbalaba oyo yabbaire musibe omu mabbuusu olw'akeediimo ekiyakolere omu kibuga era n'olw'omuntu oguyabbaire aitire.

²⁰ Atyo oPiraato n'agezyaku okubagambirirya tete ng'ataka okuteera oYesu.

²¹ Neye ibo ni beeyongera okukooka bati, "Omukomerere oku musalabba, omukomerere oku musalabba!"

²² Tete era oPiraato n'ababuulya omulundi ogwokusatu ati, "Lwaki? Kibbikibbiki ekyakolere? Timbona nsonga kwiye emusingisya omusango ogw'okufa. Aale owenaabba nga mmalire okumubonereza, n'amuteera."

²³ Neye ibo ni beeyongera okukooka nga bakakasa bati oYesu bamukomerere oku musalabba era ni bamuyinga.

²⁴ Kale oPiraato yena n'asalawo okukola ekibamusabire.

²⁵ Awo n'abateerera omusaiza odi ogubamusabire, eyabbaire omusibe omu mabbuusu olw'akeediimo akeyakolere n'olw'omuntu oguyabbaire aitire, era n'awaayo oYesu eeri abantu ng'owebabbaire bataka.

OYesu bamukomerera oku musalabba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Yok 19:17-27)

²⁶ Awo abaisirikale owebabbaire batwala oYesu, ni basangaana omusaiza ogubeeta oSimooni ow'e Kuleene, eyabbaire akanga e ika omu kibuga ng'azwa omu kyalo, era ni bamukaka ni bamuteekaku omusalabba okugwetiika ng'azwaku oYesu e nyuma.

²⁷ Awo ekiyindi ky'abantu kinene ni kisengererya oYesu, omwo mwabbairimu abakali era ibo ni baaba nga bakunga era nga bakubba enduulu olwa Yesu.

²⁸ Neye oYesu n'aira oku bakali abo kaisi n'abakoba ati, "Inywe abakali ab'e Yerusaalemi, timwakunga okulwange; neye mwekungire niinywe abananyere era n'olwa baana baanywe.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba enaku gyalituuka, abantu owebalikobera bati, 'Abakali abagumba b'enkabi, era ebida

* **23:17 23:17** Ebiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **23:17 23:17** Mak 15:6

ebitabyalangaku n'amabeere agatayonkesyangaku byona nga by'enkabi!

³⁰ Olwo balikoba ensozi bati, 'Mutugweku,' n'obusozi bati, 'Mutubbuuneku.'

³¹ Obanga abantu bakolere batyo ku musaale omubisi kaisi leero kyalibba kitya oku mukalu?"

³² Awo wabbairewo abasaiza abandi babiri ababbaire oku gw'okuvuna amateeka, abebatwaire okwitira aamo n'oYesu.

³³ Kale owebatuukire omu kifo ekibeeta eky'eKiyanga, ni bakomerera awo oYesu oku musalabba n'abavuni nago abamateeka, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiuro, ogondi oku lw'engooda. [

³⁴ Awo oYesu n'akoba ati, "Bbaabba, obasoniye olw'okubba tibamaite ekibakola]."† Kale awo abaisirikale ni bagabula ebizwalo bya Yesu nga babikubbiraku kalulu.

³⁵ Era abantu ni beemerera aawo okubona ebintu ebyo ebyabbairewo, ng'abafugi ibo bali kumusekerera nga bakoba bati, "Yalamyanga abandi, aale oleke yeeramyewe owaabba nga niye okurisito oMulonde wa Kibbumba!"

³⁶ Cooka abaisirikale bona ni baigerera aawo e gibabbaire bamukomereire, ni bamukiina nga bamuwa enviinyo ensasaami okufunfuuna,

³⁷ era nga bamukoba bati, "Owoobba nga niwe okabaka w'aBayudaaya, weeramyewe!"

³⁸ Era bateekereyo ekiwandiiko e ngulu oku musalabba ekibawandiikire bati, "ONU NIIYE OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

³⁹ Kale awo omoiza oku bavuni bamateeka abebabbaire bakomereire oku musalabba, n'aduula oYesu ng'amukoba ati, "Tiniwe okurisito ogubasukireku amafuta? Weeramyewe, na iswe swena otulamyewe."

⁴⁰ Neye omuvuni w'amateeka oodi ogondi n'akaawuukira omwinaye ati, "Iwe, totyaku oKibbumba olw'okubba tuli oku kibonerezo kimo naye?"

⁴¹ Cooka iswe era mazima tusaanira ekibonerezo kinu olw'ebitwakolere, neye omusaiza onu iye mpaawo ensobi egyakolere."

⁴² Era awo n'ayongeraku ati, "Yesu, weneebukiryanga owewaliirira omu kitiisya ky'obwakabakabwo."

⁴³ Neye iye oYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti, olwatyanu waabba na nze omu kifo ekyokwesiima."

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Yok 19:28-30)

44-45 Awo esaawa gyabbaire ooti mukaaga egy'omusana, eisana ni lirikira era endikiirya n'ekwata oku kyalo kyonakyona paka oku saawa omwenda egyeigulo. Era omu kaseera ako olutimbe olw'omu Yeekaalu ni lunyiirikamu aakati ni bibba ebitundu bibiri.

46 Awo oYesu n'akunga maaminkirira ati, "Bbaabba, nkukwatisya omwoyo gwange!" Oweyamalire okukunga atyo, n'afa.

47 Kale omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 oweyaboine ebibbairewo, n'awuuja oKibbumba era n'akoba ati, "Dala onu abbaire musaiza atuukiriire!"

48 Awo abantu bonabona ababbaire bakumbaine okweboneraku owebaboine ebibbairewo, ni bakanga e waabwe nga baizwire enima.

49 Neye abakaagwa ba Yesu bonabona n'abakali abamusengereirye okuzwa e Galiraaya, beemereire yalakuuku okulengeranga ebyabbairewo.

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Yok 19:38-42)

50-51 Awo, wabbairewo omusaiza eriinalye bati Yusufu, omusaiza oyo yabbaire mutyami w'omu kibuga ky'omu Buyudaaya ekibeeta Alimasaaya. Era yabbaire mukwenda oku lukiiko lw'aBayudaaya olukulu, wazira tiyaikirizaganyire nalwo omu kiteeso ekyokwita oYesu era n'omu ngeri y'okukikolamu. Yabbaire musaiza musa era ng'atuukiriire, era ng'akumiriire okubbaawo kw'obwakabaka bwa Kibbumba.

52 Kale oYusufu oyo n'ayaba eeri oPiraato, n'amusaba omulambo gwa Yesu.

53 Kale awo n'agwanula oku musalabba, n'agulingira omu lugoye olwa lini. N'aguteeka omu magombe ag'empuku agebabbaire nga batemere mwibbaale, igo agebabbaire nga tibagateekanguumu mulambo.

54 Olunaku lw'okumulika olwo, lwabbaire lwa kwetegekera Saabbaato era eyabbaire yatira okutandiika.

55 Batyo abakali ababbaire bazwereire n'oYesu e Galiraaya, ni basengererya oYusufu, era ni babona amagombe, ni babona n'engeri egibatekeremu omulambo gwa Yesu.

56 Kale awo ni bakanga e waabwe, ni bategeka ebyakaloosa, n'okalifuwa. Neye oku Saabbaato ni bawumula ng'eiteeka ly'aBayudaaya oweriragira.

24

Okuzuukira kwa Yesu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Yok 20:1-10)

¹ Awo oku lunaku olwesaabbiiti, abakali abo bawiine maekezi pwi ni bakwata ebyakaloosa ebibabbaire bategekere ni baaba oku magombe ga Yesu.

² Kale owebatuukire eeyo baajiirye nga bayiringitirye eibaale balitoirewo omu mulyango gw'amagombe ag'empuku omu babbaire bamuliikire.

³ Neye owebaingiiremu, tibaajiiryemu omulambo gwa Musengwa oYesu.

⁴ Awo owebabbaire nga bakaali bawugulaire olw'ekyo, okwaba okwebukirya ng'abasaiza babiri ababbaire bazwaire ebizwalo ebimirikiinya ooti kumesya kwa ikendi nga babeemereireku awo.

⁵ Kale awo abakali abo omu kutya ni bakoma amazwi okukotama, n'empumi ni giguunya ansi okwitakali, neye abasaiza nago ni babakoba bati, "Lwaki munoonerya omwomi omu bafu?"

⁶ Aanu abulawo; azuukiire! Mwebukirye oweyabbaire ng'akaali ali na inywe omu Galiraaya nga yabakobeire ati,

⁷ 'OMwana wa Muntu bateekwa okumuwaayo omu bwezye bw'abantu abakola ebibbibbi bamukomerere oku musalabba, era oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu azuukire.' "

⁸ Owebawuliire ebyo olwo awo ni beebukirya ebibonobye.

⁹ Awo owebazwire oku magombe ni bakanga, baabire ni bakobera abatume ba Yesu eikumi na moiza, n'abandi bonabona ebintu ebyo byonabyona.

¹⁰ OMalyamu oMangadaleena, n'oYowani, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo, n'abandi abebabbaire nabo niibo abaabire okukobera abatume ebintu ebyo.

¹¹ Cooka abatume tibabaikiririiryemu olw'okubba ebono byabwe byafaananiire abatume ooti mpaamu makulu.

¹² Neye tete oPeetero iye n'asetuka, n'airuka n'ayaba oku magombe. Oweyatuukire eeyo, ala okwaba okukotama okulolenkereryamu, yaboinemu ngoye egya lineni egibulamu kintu, era n'azwayo nga yena onyere yeewunya-kwewunya ebibbabwe.

Omu nzira y'Emaawo

(Mak 16:12-13)

¹³ Awo, oku lunaku olunyere olwo, ababiri oku beegi ba Yesu babbaire baaba omu kabuga ak'Emaawo, ekiromita ooti ikumi na moiza okuzwa e Yerusaalemi.

14 Abeegi abo babbaire balonsya ku biiby byonabyona ebyabbaire bimalire okubbaawo.

15 Awo owebabbaire nga babironsyaku era nga we-beebuulyanganaku, oYesu yena onyere n'abbutuka, era n'ayabirana nabo;

16 neye nandi ni bamumanyica.

17 Kale awo n'ababuulya ati, "Muli kutambula nga mulonsya kuuki?" Cooka ibo ni beemerera nga baicirye amaiso.

18 Awo omoiza kwibo, eriinalye bati Kulewopa n'amwiramu ati, "Oli mugeni omu Yerusaalemi iwe atamaite ebibbairewo omu naku ginu?"

19 Iye n'ababuulya ati, "Bintuki?" Ni bamwiramu bati, "Ebikwata oku Yesu ow'e Naazaleesi, ng'oweyabbaire omusaiza onaabbi ow'amaani omu biyakolanga n'omu biyatumulanga omumaiso ga Kibbumba n'omumaiso g'abantu bonabona.

20 Era ng'abakabona abakulu n'abafugi baiswe owebamuwaireyo okumusalira ogw'okufa, era ni bamukomerera oku musalabba.

21 Neye iswe-so twabbaire tusuubira tuti niye eyabbaire ow'okununula oIsirairi. Neye ebyo byonabyona nga biri awo, lunu atyanu lunaku lwokusatu kasookeede ebyo bibbaawo.

22 Kaisi n'ekindi kiri kiti abamo oku bakali ab'e waiswe olwatyano batwewunyisiryeye ino. Cooka amakeezi bawiine oku magombe eeyo,

23 neye tibaajiryemu omulambogwe. Era baizire ni batukobera bati nambu abamalaika bababonekeire ni babakobera bati oYesu mwomi.

24 Kale awo abamo oku banaiswe baabire oku magombe era ni baajirya nga biri ng'abakali owebatukobeire, neye iye onyere tibamuboineku."

25 Awo oYesu n'abakoba ati, "Nga muli basirusiru era ng'emyoyo gyanywe midoto omu kwikirirya byonabyona abanaabbi ebibalangire eira!

26 OKurisito ogubasukireku amafuta yabbaire tateekwa kugada n'ebyo byonabyona kaisi aingire omu kitiisyakye?"

27 Era ng'azwera oku Musa n'abanaabbi abandi, oYesu n'abasonzolera byonabyona ebimufaaku ng'owebiri omu Biwandiike.

28 Kale owebabbaire bali kumpi okutuuka egibabbaire baaba, iye oYesu n'aboneka ooti akaali yeeyongerayo omumaiso.

29 Neye ni bamwegairira ino bati, "Osigale aanu na iswe olw'okubba eisana ligwa era obwire bwirugala." Kale n'ayawuka ayabe agone awo nabo.

30 Awo owebabbairu batyaimu okulya, yatoire omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu kaisi n'agubawa.

31 Awo ni bairamu amalabuki era ni bamumanyica, kaisi ni yabeegoteraku.

32 Awo ni beebuulyangana bati, "Emyoyo tigituce-mukire owaabbairu ng'atumula na iswe omu nzira, era ng'atusonzolera eBiwandiike?"

33 Kale ni basetukiramumu mangu ni bakangayo e Yerusaalemi. Eeyo baajiryeyo abatume eikumi na moiza aamo n'abantu abandi nga bakumbaine.

34 Awo abatume ni babakobera bati, "Kya mazima nti oMusengwa azuukiire era n'oSimooni amuboineku."

35 Era abasaiza ababiri abo bona ni babalonserya ebyabbairu omu nzira era ng'owebamanyiciryu oYesu oweyabavunavuniiremu omugaati.

OYesu abonekera abeegibe

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)

36 Awo owebabbairu nga bakaali balonsya kwebyo, oYesu yena onyere n'ababutukamu era n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe."

37 Ekyyo kyabeerindukisiryu era ni batya nga baseega bati bali kubonanga mwigu.

38 Awo n'abakoba ati, "Lwaki mweraliikirira? Era lwaki mubususabusa omu myoyo gyanywe?"

39 Aale mubone amangalo n'ebigere byange. Ninze nakimo onu onyere! Aale munkwateku mubone. Omwigu igwo tigubba n'omubiri n'amagumba ng'owemumbona nze."

40 Oweyamalire okutumula atyo, n'abalagisya engalogye n'ebigerebye.

41 Era n'owebakayire okwikirirya olw'eisangaalo n'olw'okuwuninkirira, n'ababuulya ati, "Mulikuuwo aanu n'ekyokulya?"

42 Kale ibo ni bamuwa ekitundu kya nyanyi omukalu,

43 Era n'akitoola, n'akiryu nga balingiriire.

44 Kale awo n'abakoba ati, "Niibyo ebyo ebinabakobeire nga nkaali ndi na inywe, nti buli ekibampandiikireku omu Mateeka ga Musa n'omu bitabo by'abanaabbi n'omu Zabbuli, kiteekwa okutuukirira."

45 Era awo n'abategeeresya eBiwandiike,

46 ng'abakoba ati, "Kinu niikyo ekibawandiikire bati: 'OKurisito ogubasukireku amafuta nago yaligada era n'afa neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu yalizuukira,

⁴⁷ era omu liinalye, obukwenda obw'okwenenya n'okubasoniya ebibbibibi bateekwa okubulaabba omu mawanga gonagona nga basookera mu Yerusaalemi.'

⁴⁸ Inywe muli bajulizi b'ebintu ebyo.

⁴⁹ Era njaba kubaweererya ekyo oBbaabba ekiyabasuu-bizire; neye musigale aanu omu kibuga, paka owemwasuna amaani ga Mwoyo oMutukulye okuzwa omwigulu."

OYesu ayaba omwigulu

(Mak 16:19-20; Bik 1:9-11)

⁵⁰ Awo oYesu n'abawuluca omu kibuga, n'abatwala paka awantu okumpi n'ekyalo ky'e Bbesaniya, kaisi n'asiirya engalogye, era n'abawa enkabi.

⁵¹ Era awo oweyabbair akola ekyo, n'abazwaku n'ayaba omwigulu.

⁵² Kale awo ni bamusinza kaisi ni bakanga e Yerusaalemi nga b'asangaala ino.

⁵³ Era buli lunaku basiibanga oku Yeekaalu nga bawuuja oKibbumba.

AMAWULIRO AMASA NG' OYOKAANA OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *AMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Buli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'aMazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." *AMawuliro aMasa* ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Omutume oYokaana, eyabbaire omoiza oku beegi ba Yesu niye eyakiwandiikire, era yakiwandiikire nga wabitirewo emyanka ooti-so 90 okuzwera nakimo oku kubyala oYesu Kurisito. Newankubbaire ng'ekitabo tikikoba kiti oYokaana niye eyakiwandiikire, iyo empandiika efaananira nakimo n'ebbaluwa eya Yokaana esooka, n'eyokubiri, n'eyokusatu. Abawandiiki abamo ab'eira babbutula bati oYokaana omu kiseera ekyo yabbaire mu kibuga Efeeso, kale kyezyeka okubba ng'ekitabo kinu bakiwandiikiire mwEfeeso.

OYokaana alaga kusani ekigendererwa ky'ekitabo kinu ati kubbeera bantu kwikirirya bati oYesu niye oKurisito ogubasukireku amafuta. Era ati niye oMwana wa Kibumba agabira abantu abamwikirirya, obwomi obutawaawo (20:31).

Ekitabo kinu bakiwandiikiire bantu bonabona aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya. Omu ngeri egimo, kyawukana ino oku bitabo bidi ebisatu eby'aMawuliro aMasa. Mu kinu ikyo amaani agateeka ku byamagero oYesu ebiyakolere okukiraku engero. Ebintu ebindi ebikulu ng'okubatiza oYesu, n'okumukema omwidungu byona oYokaana tiyabiwandiikiireku.

Engeri egibyecaanamu

1. Enyanjula (1:1-18)
2. Ebyamagero ebya buli ngeri oYesu ebiyakolere (1:19-12:50)
3. Ebyafaayo bya Yesu okutuukira nakimo oku kufaakwe n'okuzuukirakwe (13:1-20:31)
4. Ogumo oku mirundi oYesu egiyabonekeire abantu ng'amalire okuzuukira, era n'ekigendererwa ky'ekitabo kinu (21:1-25)

¹ Omu ntandiika nga bakaali okubbumba ekintu kyonakyona, iye ogubeeta oKibono yabbairewo. Iye oyo yabbaire aamo n'okibumba era oKibono nago ali n'obwa Kibumba obwizulye.

² Era iye nago yabbaire aamo n'okibumba okuzwera nakimo omu ntandiika.

³ OKibumba yakoleserye niye okubbumba ebintu byonabyona. Era anambula iye mpaawo kintu kadi kimo oKibumba ekiyabbumbire.

⁴ Iye oKibono nago niye onanzwa w'obwomi, era iye kitangaala ekimolekera abantu okumanya oKibumba ekyali era ekyataka bakole.

⁵ Era oKibono nago kitangaala ekyo ekimolekera abantu abataikirirya, neye ibo abantu abo tibamutegeire.*

⁶ Awo, ni wabbaawo omuntu, iye oKibumba oguyatumire, eriinalye bati Yokaana.

⁷ Iye yaizire okukakasa abantu amazima agakwata oku kitangaala nago, kaisi olwo abantu bonabona baikiririrye mu yooyo.

⁸ Iye oYokaana tiniye eyabbaire ekitangaala, wazira yaizire akobere abantu ebikwata kwoyo iye ekitangaala nago.

⁹ Iye oyo eyabbaire ali kwiza oku kyalo niye ekitangaala ekituuce ekimolekera buli muntu.

¹⁰ Iye oyo oKibono yabbaire oku kyalo era oKibumba yabbumbire ekyalo ng'akolesya niye. Neye oKibono oweyabbaire oku kyalo, abantu ibo tibamutegeire.

¹¹ Kale iye yaizire oku kyalokye, neye ibo abantube abananyerenyeere tibamwanirizire.

¹² Neye abo bonabona abamwanirizire ni bamwikiririryamu, yabayezyseserye okusuuka baana ba Kibumba.

¹³ Cooka tibasuukire baana ba Kibumba mukubabyala mubutonde, mukuzwa mu lulyo lwa bazeiza baabwe, ooba mukusalawo kwa buntu waire mu kutaka kwa musaiza omufumbo, wazira oKibumba onyere niye oitewaabwe.

¹⁴ Kale oKibono oyo yasuuikire muntu, era yena n'abba oku kyalo ooti niiswe. Twamuboine omu kitiisyakye, ikyo kidi eky'oyo era iye yenkani eyazwire egiri oKibumba oIteeye, nga iye oKibono aizwire ekisa n'amazima agakwata oku Kibumba.

¹⁵ Cooka oYokaana yalangiriire ati, "Onu niye ogunatumwireku owenakobere nti, 'Oyo eyaliiza oluzwanyuma

* 1:5 1:5 Ooba, *Tibamukaisirye okwaka okulaga ekyo oKibumba ekyali.* 1:6 1:6 Mat 3:1; Mak 1:4; Luk 3:1-2

Iwange, ankiraku ekitiisya, olw'okubba yansookere okubbaawo.' "

16 Era okusinzirira oku bwizulye bw'ekisaakye, swenaswena twabire nga tusuna ebirabo eby'okumo kumo.

17 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yawaire Musa aMateeka okugatuleetera, kaisi ekisa n'amazima agakwata oku Kibbumba ibyo twabisunire kubita mu Yesu Kurisito.

18 Era mpaawo abonangaku oKibbumba, okutoolaku oMwanawe omoiza yenkani oYesu, iye oyo aali aamo n'oKibbumba omu kitiisyakye, era oMwanawe oyo nago niye eyatumanyikisiry e oKibbumba ekyali.

*Obukwenda bwa Yokaana oMubatizi
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

19 Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ab'omu kibuga ky'e Yerusaalemi ni batuma abamo oku bakabona n'aBaleevi okubuulya oYokaana oMubatizi bati, "Niiwe onaani?"

20 Iye tiyeebisabisire, wazira yabbutwire n'eidembe ati, "Tinize oKurisito ogubasukireku amafuta."

21 Awo niiwo ibo okumubuulya bati, "Aale atyanu niiwe onaani? Niiwe Eriya?"

Iye oYokaana n'abairamu ati, "Bbe tinize Eriya."

Tete ni bamubuulya bati, "Niiwe onaabbi oodi ogubatusuubizire?"

Iye n'abairamu ati, "Bbe."

22 Awo ekisembayo tete ni bamubuulya bati, "Abatutumire twabakoba tuti niiwe onaani? Weeyeta otya?"

23 Kale awo oYokaana n'abairamu ng'ajulira Kiwandiike ekiri omwIsaaya ekiti, "Ninze oyo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira nti, 'Mutereerye oluguudo lwa Musengwa oYesu.' "

24 Awo olwo aBafalisaayo abo abebatumire

25 niiwo okubuulya oYokaana bati, "Kale lwaki obatiza obanga tiniwe oKurisito ogubasukireku amafuta, era nga tiniwe Eriya waire onaabbi oodi ogubatusuubizire?"

26 Era oYokaana n'abairamu ati, "Nze mbatiza n'amaizi, neye waliwo iye abemereiremu aanu ogumutategeera.

27 Niiye oyo eyaliiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira okusibindula obusibiro bw'engaitogye."

28 Ebyo byonabyona byabbairewo mu Bbesaniya, oku lubba ludi olundi olwa mwiga oYoludaani eeyo oYokaana egiyabbaire abatizira.

Iye atoolawo ekibbikibbi

29 Awo oku lunaku olwairireku, oYokaana n'abona oYesu ng'asimba e gyali, kaisi oYokaana n'akoba ati, "Aale mubone oyo aali ooti Ntaama oMutomuto owa Kibbumba, iye oYesu, oKibbumba oguyalondere okuwaayo ng'esadaaka okutoolawo ebikole ebibbibbi eby'ekyalo.

30 Niiye oyo ogunatumwireku nti, 'Waliwo omuntu eyaliiza oluzwanyuma lwange, iye ankiraku obwezye olw'okubba iye yansookere okubona eisana.'

31 Era nze zena nabbaire timmutegeire nti niiye, neye ekyagirire ni njaba ng'ambatiza n'amaizi, kyabbaire nti, Iye amanyikane ati niiye omulonde omu bantu b'e Isirairi."

32 Awo oYokaana n'akakasa kusani ino ati, "Naboine oMwoyo oMutukulye ng'amwikaku okuzwa omwigulu, ng'ali ooti njiwa, era n'amusigalaku.

33 Nze tinankubbaire mmumanya, neye oKibbumba eyantumire okubatiza n'amaizi, niiye eyankobere ati, 'Oguwalibona ng'oMwoyo amwikaku era n'amusigalaku, yalibba niiye oyo eyalibatiza n'oMwoyo oMutukulye.'

34 Era ikyo nakiboine, era mbakakasa nti oyo niiye oMwana wa Kibbumba."

Abeegi ba Yesu abasookere

35 Oku lunaku olwairireku, oYokaana tete yabbaire omu kifo ekinyere kidi ng'ayemereire aamo n'ababiri oku beegibe.

36 Awo n'abona oYesu ng'abita, oYokaana n'akoba abeegibe ati, "Aale mubone oyo aali ooti Ntaama oMutomuto, iye oYesu, oKibbumba oguyalondere okuwaayo!"

37 Awo abeegi ba Yokaana ababiri nago owebawuliire ng'oYokaana atumula ebibono ebyo, ni basimbuka ni basengererya oYesu.

38 Kale awo oYesu oweyacuukire okulola e nyuma n'abona ng'abantu abo nago ababiri bamusengererya, n'ababuulya ati, "Munoonia niki?" Ibo ni bamwiramu bati, "Laabbi ogona yaina?" (Ekibono "Laabbi," ky'olutumu oLwebbulaniya, amakulu gati Musomesya).

39 Awo oYesu n'abairamu ati, "Mwize twabe mumanyiceeyo." Awo ni baaba ni bamanyica oYesu egyagona. Owebaabiireyo gyabbaire ooti saawa ikumi egyeigulo era basiibire naye olunaku olwo.

40 Era omoiza kwabo abawuliire oYokaana ng'atumula oku Yesu, era nago abasengereiryeyo oYesu, yabbaire Anderera, omuganda wa Simooni oPeetero.

41 Era iye Anderera ekintu ekiyasookere okukola kwabbaire kunoonia mugandawe oSimooni n'amukoba ati,

“Tuboine oMasiya.” Amakulu gati oKurisito ogubasukireku amafuta.

⁴² Era awo Andereya n’atwala oSimooni egiri oYesu. Cooka oYesu n’alingirira oSimooni kaisi n’amukoba ati, “Niiwe oSimooni omutaane wa Yokaana. Era bakwetanga bati Keefa,[†]” nga litegeeza Peetero.

OYesu akoba oFiripo n’oNasanairi okumusengererya

⁴³ Oku lunaku olwairireku, oYesu n’asalawo okusimbuka okwaba omwitwale ly’e Galiraaya. Kale eeyo n’ayajiriryayo oFiripo, era oYesu n’amukoba ati, “Oize obbe mwegi wange.”

⁴⁴ OFiripo yena yabbaire azwera mu kibuga ky’e Bbesu-saida, Andereya n’oPeetero egibabbaire bazwera.

⁴⁵ Kale oFiripo n’anoonia oNasanairi era n’amubona, kaisi n’amukoba ati, “Tuboine omuntu oodi oMusa oguy-atumwireku omu Kitabo ky’aMateeka, era n’abanaabbi bona ogubatumwireku omu Biwandiike. Era oyo nago niiye oYesu omutaane wa Yusufu ow’omu kibuga ky’e Naazaleesi.”

⁴⁶ Awo oNasanairi n’amubuulya ati, “Naazaleesi! Eeyo yona eyezya okuzwakuuyo akasa konakona?” OFiripo n’amwiramumu ati, “Ala oize obone.”

⁴⁷ Iye oYesu oweyaboine oNasanairi nga yatira okumu-tuukaku, oYesu n’amutumulaku ati, “Obone oMwisirairi onanyerenyeere, onambulamu bubbeyi naire.”

⁴⁸ Awo iye oNasanairi n’amubuulya ati, “Ommanyicirye otya?” OYesu n’amwiramumu ati, “Nkuboine ng’okaali oli mu musaale omutiini, nga n’oFiripo akaali n’okukweta.”

⁴⁹ Kale awo oNasanairi n’akoba ati, “Musomesya, niiwe oMwana wa Kibbumba, era niiwe oKabaka wa Isirairi!”

⁵⁰ Iye oYesu n’amukoba ati, “Oikirirya olw’okubba nkukobere nti nkuboine ng’okaali oli mu musaale omutiini? Walibona n’ebikiraku ebyo.”

⁵¹ Era oYesu n’ayongeraku okumukoba ati, “Mazima dala mbakobera nti mwalibona eigulu nga lyeigwire, n’abamalaika ba Kibbumba nga baniina omwigulu era nga baika oku Mwana wa Muntu.”

2

Embaga y’obugole e Kaana

¹ Awo oluzwanyuma lw’enaku ibiri, oku lwokusatu, ni wabbaawo embaga ey’obugole omu kibuga e Kaana

[†] **1:42 1:42 Keefa**, Liri mu Lwebbulaniya, omu Luyonaani bati, Peetero, Nga gategeeza Ibbaale. **1:51 1:51** Nta 28:12

eky'omwitwale ly'e Galiraaya. Omaaye wa Yesu yabbaireyo oku mbaga eyo,

² era oYesu n'abeegibe bona babbaire beete oku mbaga nago, era bona babbaireyo.

³ Kale awo enviinyo owegyawoirewo, omaaye wa Yesu n'amukoba ati, "Tibakaali bali n'enviinyo."

⁴ Neye oYesu n'amukoba ati, "Mama, lwaki onnyingirya omu bintu ebyo? Nze ekiseera ekyange kikaali kutuuka."

⁵ Neye omaaye n'akoba abaweererya b'okumbaga ati, "Buli ekiyabakoba nga inywe mukikola."

⁶ Kale oku mbaga aawo wabbairewo agansaka aganene mukaaga agebabaizire omu mabbaale. Agansaka ago nago babbaire bagateekerewo lw'omukolo ogw'aBayudaaya ogw'okwetukulya, buli gunsaka ogumo nga gw'elita 80 ku 120.

⁷ Oluzwanyuma oYesu n'akoba abaweererya abo nago ati, "Agansaka ago mugaizulye amaizi;" era bona ni bagaizulirya nakimo paka ku migo.

⁸ Awo n'abakoba ati, "Aale atyanu museneku mutwalire oyo akulira embaga."

Kale abaweererya bona ni bakola ekyo oYesu ekiyabakobere,

⁹ era akulira embaga n'alegaku amaizi oYesu ageyabbaire asuuciryemu enviinyo. Cooka tiyamanyicirye egiyabbaire ezwire waire ng'abaweererya abasenere amaizi ago ibo babbaire bamaite. Kale awo akulira embaga n'airya omugole omusaiza oku mbale okumukoba ati,

¹⁰ "Buli muntu asooka kugabula nviinyo ensa, atyanu abageni owebamala okunywa ni banoja, kaisi n'aleeta etali nsa. Neye iwe obisire enviinyo ensa paka saawa eenu."

¹¹ Kanu niiko akamanyiciryo k'ekyewunyo akasooka oYesu akeyakolere omu kibuga e Kaana eky'omwitwale ly'e Galiraaya, era omu ngeri eyo yalagire ekitiisyakye, era abeegibe ni bongera okumwikiririyamu.

¹² Ekiseera owekyabitirewo ng'embaga ewoire, oYesu n'abagandabe n'abeegibe, era n'omaaye, ni baserengeta ni baaba omu kibuga e Kaperenawumu eeyo egibamalire enaku ntono giti.

OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu

(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Awo oMukolo ogw'aBayudaaya ogw'oKutambukirya owegwabbaire gwatira okutuuka, oYesu n'abeegibe ni bani-inaniina ni baaba omu kibuga e Yerusaalemi.

14 Cooka omu luuga lw'eYeekaalu yaajiiriryemu abantu nga batundiramu ente n'entaama n'enjiiwa egy'okusadaaka, era n'abandi nga batyaima bawaanyisya empiiya.

15 Kale awo oYesu n'akwata emiguwa, n'agikambamu ofaalu, era awo n'abbingamu bonabona bazwe omu luuga lw'eYeekaalu, era n'abbingamu n'entaama n'ente. Era n'agangulyaga amamenza agebabbairu bawaanyisiryaku empiiya, era empiiya ni gisusukiaga.

16 Awo n'akoba ababbairu batundiramu enjiiwa ati, "Enjiiwa ginu mugitoole aanu. Mubba mutya okusuuca enyumba ya Bbaabba okubba katale!"

17 Awo abeegi ba Yesu ni beebukirya bati bakiwandiikire bati, "Okutaka eino enyumbayo, Musengwa Kibbumba, kwalimmalisyawo."

18 Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ababbairu ni bamukoba bati, "Kamanyiciryo k'ekywunyoki akooyezya okukola okutulaga oti oli n'obwezye okukola ebyo byonabyona?"

19 Iye oYesu n'abairamu ati, "Aale muvunewo eYeekaalu eenu, nze nagyombeka omu naku isatu."

20 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bakoba bati, "Tumalire emyanka 46 nga twombeka eYeekaalu eyo, kaisi iwe wagyombeka otya omu naku eisatu?"

21 Neye eYeekaalu oYesu egiyabbairu atumulaku, niigwo omubirigwe.

22 Era oweyamalire okuzuukira, kaisi abeegibe ni beebukirya bati yakitumwire, ni baikirirya eBiwandiike, era n'ebibono oYesu ebiyabbairu atumwire.

OYesu amaite emyoyo gy'abantu bonabona

23 Awo oYesu oweyabbairu ng'akaali ali e Yerusaalemi oku Mukolo ogw'oKutambukirya, abantu bangi ni babona obumanyiciryo obw'ebywunyo oYesu obuyakolere ni bamwikiririyamu.

24 Neye oYesu iye tiyabeesigire, olw'okubba yabbairu amaite emyoyo gy'abantu bonabona.

25 Yabbairu tiyeetaagisya muntu niye n'abba amukobera ebintu omuntu ebyaseega, olw'okubba iye onyere yabbairu amaite ebiri omu mwoyo gwa buli muntu.

3

OYesu n'oNikodemu

1 Wabbairewo omusaiza, eriinalye bati Nikodemu, era yabbaire mukwenda oku lukiiko lw'aBayudaaya olukulu. Omusaiza oyo yabbaire w'omu kibbula kya Bafalisaayo.

2 Kale omusaiza oyo n'ayaba obwire egiri oYesu, era n'amukoba ati, "Musomesya, iswe tumaite tuti oli musomesya oKibbumba oguyatumire. Ekyo kityo olw'okubba mpaawo ayezya okukola obumanyiciryo obw'ebwewunyo iwe owookola, okutoolaku ng'oKibbumba ali naye."

3 Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Mbakobera amazima nti omuntu owebatamubyala omulundi gwokubiri, tiwakwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

4 Awo oNikodemu n'amubuulya ati, "Omuntu akulire bayezya batya okwiramumu okumubyala tete? Mazima tayezya okukanga omu kida kya maaye, kaisi tete ni bamubyala omulundi ogwokubiri."

5 Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Nkukobera amazima nti omuntu owebatamubatiza n'amaizi era n'asuna n'oMwoyo oMutukulye, tiwakwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

6 Iye omuntu abyala muntu, era n'omuntu asuna oMwoyo oMutukulye asuka muyaaka omu bwomibwe obw'omwoyo.

7 Tiweewunya olw'okubba nkukobeire nti omuntu baatekwa okumubyala omulundi ogwokubiri.

8 Iye ompunga owaafuwa, egyataka gyalungama. Cooka owulira kuwuma kwonkani, neye tomanyica egyazwa n'egyayaba. Kale n'omu ngeri enanyere eyo tikyezyeka okukimanya engeri omuntu egibamubyala omu bwomibwe obwa mwoyo."

9 Awo oNikodemu n'amubuulya ati, "Ebyo byezya bitya okubbaawo?"

10 OYesu n'amwiramumu ati, "Iwe omukugu omu by'ediini aanu omwIsirairi, obba otya okubba nga totegeera ebintu ebyo?"

11 Nkukobera amazima nti iswe tutumula ku bintu ebitemaite, era tubakobera ku bintu ebitwaboineku, neye era inywe timwikirirya ebitubakobera.

12 Kaisi obanga owembakobera ebintu ebibakola oku kyalo timwikiriirye, kaisi leero owenabakobera ebibakola omwigulu mwabiikirirya mutya?

13 Mpaawo kwinywe eyabbaire aniinireku omwigulu, wazira iye oMwana wa Muntu oyo iye eyazwereireyo."

14 Era ng'oMusa oweyaanikire ekibbumba kya mpiri oku kisaale omwidungu, n'omu ngeri enanyere eyo n'oMwana wa Muntu atyo webatekwa okumwanika oku musalabba,

15 kaisi kyezye okubba nti buli muntu amwikiririryamu asune obwomi obutawaawo.

16 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yatakire ino abantu era n'awaayo oMwanawe omoiza yenkani, kaisi nabuli muntu amwikiririryamu tiyajigirika, wazira abbe n'obwomi obutawaawo.

17 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyatumire oMwanawe oku kyalo kusalira bantu musango, wazira yamutumire, kaisi abantu balokoke nga babita mu niye.

18 Nabuli aikiririrya omu Mwana wa Kibbumba tigu-musinga, neye oyo atamwikiririryamu gubba gumalire oku-musinga, olw'okubba taikiririrya omu Mwana oyo omoiza yenkani owa Kibbumba.

19 Era gunu niigwo omusango. Iye oyo ekitangaala yaizire omu bantu, neye ibo ni bataka kukolanga bikole ebibbibbi eby'endikiirya okukiraku ebisa eby'ekitangaala.

20 Ekyo kityo olw'okubba buli muntu akola ekikole ekib-bikibbi, acaawa oyo ekitangaala, era taiza egyali olw'okutya ati bademba ni babonekesya ebikolebye ebitali bisa.

21 Neye buli muntu akolera oku mazima ga Kibbumba, ayaba egyali oodi iye ekitangaala, kaisi olwo kibbe aweeru kusani kiti, ekikole ekyo ekisa ekyabba akolere, asinziriire mu maani ga Kibbumba.

OYokaana oMubatizi atumula oku Yesu

22 Ebyo owebyawoire, oluzwanyuma lw'enaku ntono oYesu n'abeegibe ni baaba omu kitundu eky'e Buyudaaya, n'abba eeyo nabo, era n'abatiza abantu.

23 Era oYokaana yena yabbaire ng'ali kubatizanga omu mwiga Anoni, okumpi n'ekibuga e Saalimu olw'okubba eeyo amaizi gabbaireyo mangi, era n'abantu ni beey-ongeranga okwabayo okubabatiza.

24 Ebyo byabbairewo ng'oKerode akaali okwigalira oYokaana omu mabbusu.

25 Atyanu, abamo oku beegi ba Yokaana ni babba n'enkayaana n'abamo oku Bayudaaya, oku bikwata oku bulombolombo obw'okwetukulya.

26 Kale awo ni baaba eeri oYokaana ni bamukoba bati, "Musomesya, oyebukirya omusaiza oodi oguwabbaire naye era oguwatuwaireku obujulizi owewabbaire ng'oli kubatiza abantu oku lubba ludi olwa mwiga oYoludaani? Omusaiza oyo aali kubatizanga, era abantu abakira obungi baaba giri niye."

27 Awo oYokaana n'abairamu ati, "Omuntu tayezya okusuna obwezye bwonabwona ng'oKibbumba tiniye amuwaire.

28 Inywe abananyere mwezya okuwa obukakafu muti nakobere nti, 'Tinize oKurisito ogubasukireku amafuta, neye nze oKibbumba yantumire kukobera bantu ebikwata kwoyo ng'akaali okwiza.'

29 Kityo n'omugole abba w'oyo amuleetere. Era omukaagwa w'oyo aleetere omugole iye abbaawo kubbeera oyo aleetere, amubba kumpi n'amuwulisisya, era asangaala ino owaawulira eigono ly'oyo aleetere omugole. Era n'omu ngeri enanyere eyo zena eisangaalo lyange libba mu bwizulye owempulira nti abantu baaba egiri oYesu.

30 N'olwekyo iye oYesu atekwa okweyongera okufuma, neenu nga nze niye wenkendeera omu kufuma."

Iye oyo akira bonabona

[
31 Awo oYokaana n'ayongera okubakoba ati, "Oyo oMulonge azwa omwigulu niye akira bonabona. Cooka abo ababyale b'oku kyalo kunu babba bantu-buntu, era batumula biibyo ebikwata oku kyalo. Neye oyo azwa omwigulu niye akira bonabona.

32 Era iye nago akobera abantu ku biyaboineku n'ebiyawuliireku ng'ali egiri oKibbumba, neye mpaawo aikirirya ati ebyatumula bituuce.

33 Wazira omuntu aikirirya ekibonokye, abba bukakafu obulaga buti oKibbumba ekyakoba kituuce.

34 Ekyo kityo olw'okubba oodi nago oKibbumba oguyatumire, atumula bibono ebyo ebyasuna okuzwa eeri oKibbumba olw'okubba oKibbumba amuwa oMwoyowe omu bwizulye.

35 OKibbumba era oIteeye ataka oMwanawe, era yawaire oMwanawe obwezye oku bintu byonabyona.

36 Kale buli muntu aikiririrya omu Mwana wa Kibbumba, abba n'obwomi obutawaawo. Neye atamwikiririryamu, tabba nabwo, wazira oKibbumba yeeyongera kusunguwala olwa muntu oyo]."*

4

OYesu atumula n'omukali oMusamaaliya

3:28 3:28 Yok 1:20 3:35 3:35 Mat 11:27; Luk 10:22 * 3:36 3:31-36 Abakugu omu by'eBbaibbuli bakoba bati ebiri omu nyiriri ginu tibyabbaire bya Yokaana wazira bya bawandiiki.

¹ Omu kiseera ekyo aBafalisaayo bawuliire bati oYesu ali kusunanga era ng'ali kubatizanga abasengereri bangi okukiraku oYokaana.

² Waire nga babbaire bakiwuliire batyo, ekituuce kiri nti oYesu iye onyere tiniye eyabatizanga, neye abeegibe.

³ Kale oYesu oMusengwa oweyategeire ebintu ebyo abantu ebibabbaire bamutumulaku, n'azwa omwitwale ery'e Buyudaaya, n'akanga omwitwale ery'e Galiraaya.

⁴ Era yabbaire ng'ali n'okubita omwitwale ly'e Samaaliya.

⁵ Kale awo n'atuuka omu kibuga eky'omu Samaaliya ekibeeta Sikali, ekiri okumpi n'omuwuluko eira oYaakobbo oguyawaire omutaanewe oYusufu.

⁶ Omu muwuluko ogwo mwabbairamu eiruba oYaakobbo eriyabbaire akwire. Cooka oYesu yabbaire adembere olw'olugendo, kale n'atyamaku okwiruba eeryo okuwu-umulaku oku saawa ooti mukaaga egy'omusana.

⁷ Awo ni wabbaawo omukali oMusamaaliya eyaabire okwiruba nago okusena amaizi, kaisi oYesu n'amukoba ati, "Ompeeku amaizi nnyweku."

⁸ Omu kiseera ekyo abeegi ba Yesu babbaire baabire mu kibuga Sikali kugula kyokulya.

⁹ Awo iye omukali oMusamaaliya n'amwiramumu ati, "Iwe oli Muyudaaya aate nze ndi mukali Musamaaliya. Oyezya otya okunsaba amaizi okunywa?" Omukali oyo yakobere atyo olw'okubba aBayudaaya babbaire nga tibakolagana n'aBasamaaliya.

¹⁰ Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Singa obbaire omaite ekirabo oKibbumba ekyataka okukuwa, era singa omaite akusaba amaizi okunywa, wandibbaire omusabire amaizi agaleeta obwomi, era yandigakuwaire."

¹¹ Tete omukali n'amukoba ati, "Sebo, obula ekiwase-nesya, aate eiruba lyabiriri. Watoola yaina amaizi nago ag'obwomi?"

¹² Ekyotegeeza iwe okira ozeiza waiswe oYaakobbo iye eyatuwaire eiruba linu, iye n'abaanabe eryebanywangamu era n'ebayobye?"

¹³ Awo oYesu tete n'amwiramumu ati, "Buli muntu anywa amaizi ganu, enyonta yaliiramu okumuluma.

¹⁴ Neye buli anywa amaizi gadi ageemuwa, enyonta tiyali-iramu okumuluma emirembe n'emirembe. Era amazima aganyere, amaizi ago agempa omuntu oyo, mwiye galisuuka nsulo eyalimuwa obwomi obutawaawo."

15 Tete era omukali nago n'amukoba ati, "Sebo, ompeeku amaizi ago nago kaisi enyonta tiyandumanga, era mpezye okutaizanga aanu okwiruba tete okusena amaizi."

16 Iye awo oYesu n'amukoba ati, "Oyabe oyete oibaawo, oire naye aanu."

17 Iye omukali n'amwiramu ati, "Mbula oibange." Awo oYesu n'amukoba ati, "Oli mutuuce okukoba oti obula oibaawo."

18 Dala ekyo ekyokobere kituuce olw'okubba wanka-fumbirwaku abasaiza bataanu, era omusaiza ogwolinaye omu kiseera kinu tiniye oibaawo. Era ekyo ekiwankazwa okutumula kituuce."

19 Awo omukali n'akoba oYesu ati, "Sebo, ombonekera ooti oli naabbi."

20 Aale obone kinu; iswe aBasamaaliya, abazeiza baiswe basinziranga oKibbumba ku lusozi lunu oGerizimu. Neye inywe aBayudaaya mukoba muti eYeekaalu ey'omu Yersaalemi niikyo ekifo omututeekwa okusinziranga oKibbumba."

21 Awo iye oYesu n'amukoba ati, "Mukali iwe, oikirirye ebyenkoba nti ekiseera kiiza, ekimwalibbanga timukaali musinzira oItewaiswe oKibbumba ku lusozi lunu waire mu Yersaalemi."

22 Aale inywe aBasamaaliya timumaite oKibbumba ogumusinja. Neye iswe aBayudaaya tumaite oKibbumba ogutusinza, olw'okubba oKibbumba akolesya Bayudaaya okulokola abantu."

23 Neye era ekiseera kiiza, era kituukire, abantu abasinza omu butuuce atyanu ekibasinzirangamu oKibbumba oItewaiswe mu mwoyo era mu butuuce. Ekyo kityo olw'okubba ibo abasinza batyo niibo oItewaiswe oKibbumba abanoonia."

24 Iye oKibbumba mwoyo mwereere, kale abo abamusinja batekwa okumusinzanga mu mwoyo era mu mazima."

25 Era awo omukali n'amukoba ati, "Mmaite nti oMasiya aiza. Era iye oweyaliiza yalitusonzolera ebintu byonabyona."

26 Kale awo oYesu n'amukoba ati, "Nze atumula na iwe ninze oyo nago ogwotumulaku."

Abeegi bakanga egiri oYesu

27 Omu kiseera ekinyere ekyo abeegi ba Yesu ni bakanga egiri oYesu, cooka ni beewunya okwajirya oYesu ng'atumula n'omukali. Neye ni watabbaawo kwibo eyabwirye omukali ati, "Otaka niki?" Ooba abuulya oYesu ati, "Lwaki otumula naye?"

28 Kale awo omukali oyo n'aleka awo ensakaye ey'amaizi, n'akanga omu kibuga e Sikali n'akoba abantu ababbaireyo ati,

29 "Mwize mubone omusaiza andagwireku byonabyona nenca ebinkolanga. Onu ayezya okubba niye oKurisito ogubasukireku amafuta?"

30 Awo abantu ni bazwa omu kibuga ekyo nago, ni baweera eeyo okumweboneraku.

31 Omu kiseera ekyo omukali ekiyakobeiremu abantu, abeegi babbaire mu kwegairira Yesu bati, "Musomesya, obbeeku n'akoolya."

32 Neye iye n'abairamu ati, "Nze ndi n'ekyokulya inywe ekimutamaiteku kadi."

33 Awo abeegibe ni beebuulyangana bati, "Weezya okubba waliwo amuleeteireku ekyokulya?"

34 Neye iye oYesu n'akobera abeegibe ati, "Owenkola ebyo eyantumire ebyataka nkole, mba mwikuti ooti-so ndiire kyokulya."

35 Aale timuli n'entumula ekoba eti, 'Wasigaireyo emyeri eena, kaisi amakungula gatuuke?' Neye nze mbakoba nti mulole eedi oku misiri mubone amakungula gatuukire!

36 "Era n'omu kiseera kinu omukunguli asuna empeer-aye, era n'amakungula niibo abantu abebaingirya omu bwomi obutawaawo. Ekyo kityo olw'okuzweramu omusigi n'omukunguli basune eisangaalo ery'aamo."

37 Era omu ngeri eyo entumula eenu ntuuce ekoba eti, 'Ogondi asiga, era ogondi n'akungula.'

38 Aale nabatumire okwaba okukungula ekinandi mute-ganira. Ibo bantu bandi niibo abakalabanire n'amaani kaisi niinywe ni mubba musunamu emigasano mwebyo abandi ebibakalabanire."

ABasamaaliya bangi ni baikirirya

39 Awo abantu bangi ab'omu kibuga ky'e Samaaliya ekyo, ni baikiririrya omu oYesu olw'ebibono omukali oyo ebiyabakobeire ati, "Andagwireku byonabyona nenca ebinkolanga."

40 N'olwekyo abantu b'omu Samaaliya owebatuukire oYesu egiyabbaire, ni bamwegairira abbeeku eeyo nabo, kale oYesu n'amalayo enaku ibiri.

41 Era olw'ebibono oYesu ebiyatumwire byazw-ereireku abantu abandi bangi ab'omu Samaaliya okumwikiririryamu.

42 Era ni bakoba omukali oyo nago bati, "Aale atyanu titwikiririrya omu Yesu lw'ebibonoby ebyotukobeire, neye olw'okubba iswe abanyere twewuliriireku, era atyanu

tumaite tuti omusaiza onu dala niiye oMulokoli w'abantu b'oku kyalo."

OYesu alamyia omwana w'omukungu

43 Oluzwanyuma lw'enaku eibiri, oYesu n'azwa omu kibuga e Sikali, n'akanga omwitwale ery'e Galiraaya.

44 Cooka oYesu onyere yabbaire akitumwireku ati, "Onaabbi tibamuwa ekitiisya omu kyalo ky'e waabwe."

45 Wazira oweyatuukire e Galiraaya, abantu baayo ni bamusangaalira. Ibo bakolere batyo olw'okubba bona babbaire baboineku byonabyona ebiyabbaire akolere e Yersaalemi, oku Mukolo ogw'oKutambukirya, olw'okubba bona babbaireyo oku Mukolo ogwo.

46 Awo oYesu n'akanga omu kibuga e Kaana eky'omwitwale ery'e Galiraaya, enyumaku egiyasuuciirye amaizi ni gabba nviinyo. Cooka eeyo wabbaireyo omukungu wa kabaka eyabbaire omutyami w'omu kibuga ky'e Kaperenawumu eyabbaire n'omutaanewe omulwaire.

47 Omusaiza oyo oweyawuliire ati oYesu azwire omwitwale ly'e Buyudaaya atuukire omu Galiraaya, n'ayaba egiyabbaire n'amwegairira aserengeteku e Kaperenawumu, alamyie omutaanewe eyabbaire yatira okufa.

48 Awo oYesu n'amukoba ati, "Owemutabone nga nkola obumanyiciryo obw'ebyewunyo era n'ebyewunyisya timwaikirirye."

49 Neye omukungu n'amwiramumu ati, "Sebo, nkwegairiire tuserengeteku e wange ng'omwana wange akaali okufa."

50 Iye oYesu n'amukoba ati, "Okange e ika, omutaanewo ayaba okulama." Kale omusaiza oyo n'aikirirya ebibono oYesu ebiyamukobere, era n'asimbuka okukanga e ika.

51 Oweyabbaire ng'ali omu nzira, abagalamabe ni bamusangaana, ni bamukobera bati, "Omutaanewo alamire."

52 Kaisi iye oweyababwirye esaawa egiyaisuukiiremu, ni bamukoba bati, "Omusuuja gwalamire izo ku saawa musanvu."

53 Awo oiteeye w'omwana n'ayebukirya ng'eeyo niyo esaawa enanyerenyeere oYesu egiyamukobereiremu ati, "Omutaanewo ayaba okulama." Awo omusaiza oyo aamo n'ab'omu kisitokye bonabona, ni baikiririrya omu Yesu.

54 Era ako niiko akamanyiciryo k'ekyewunyo akokubiri oYesu ekiyakolere oweyazwire e Buyudaaya n'akanga e Galiraaya.

5

OYesu alamyā omulwaire oku kidiba

1 Awo ekiseera owekyabitirekuuwo, oYesu n'aniinaniina e Yersaalemi oku mukolo gw'aBayudaaya.

2 Omu Yersaalemi, okumpi n'ogumo oku miryango egyaingirangamu ogubeeta oMulyango gw'entaama,* wabairewo ekidiba ky'amaizi. Ekidiba ekyo nago omu Lwebbulaniya ekibeeta Bbetizata,† kyabbaireku ebisiisira bitaanu nga bikyeruguulirirye.

3 Omu bisiiisira ebyo, mwalambaalangamu abalwaire bangi ino, n'aboofu, n'abaleme, n'abasanyalaire era [ni bakuumiriranga amaizi okwekuyugamu.

4 Omalaika yaikanga omu kidiba omu biseera ebimo, n'akuyugamu amaizi. Oyo eyesookanga okwika omu kidiba nga bamalire okukuyugamu amaizi, yalamanga buli bulwaire bwonabwona obuyaabbanga nabwo.]‡

5 Kale awo oku kidiba wabairewo omusaiza, ng'amalire emyanka 38 nga mulwaire.

6 OYesu oweyaboine omusaiza oyo ng'alambaire awo, era n'amanya ati yabbaire atyo okumala ekiseera kinene, n'amukoba ati, "Otake okulama?"

7 Omulwaire n'amwiramumu ati, "Sebo, nze ndambaku omuntu ambeera okugwa omu kidiba omu kiseera ekyo owebakuyugiramumu amaizi. Mba-so nkaali ngalagatana okugwamu, ogondi n'ansookamu."

8 Awo oYesu n'amukoba ati, "Osetuke, weetiike omukeekagwo, era otambule oyabe."

9 Era omusaiza oyo n'alamirawo, n'aginga omukeekagwe, n'atambula n'ayaba.

Olunaku olwo lwabbaire ku Saabbaato.

10 Kale aBayudaaya ni bakoba omusaiza oYesu oguyalamirye bati, "Olwatyanu Saabbaato, era amateeka tigakwikirirya okwetiika omukeekagwo."

11 Neye iye n'abairamumu ati, "Omusaiza andamirye, niye ankobere ati, 'Weetiike omukeekagwo, era otambule oyabe.'"

12 Kale awo ni bamubuulya bati, "Musaizaki oyo akukobere okwetiika omukeekagwo, era ati otambule oyabe?"

* 5:2 5:2 *Omulyango gw'entaama*, niimwo omu babityanga entaama nga baaba okugisadaaka. † 5:2 5:2 *Bbetizata*, lizwa mu liina bati, *Bbesuzasa*, ooba *Bbesesida*, ooba *Bbesesuda*, ooba *Bbesusaida*. ‡ 5:4 5:4 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamumu ebibono ebiri omu bukita. 5:10 5:10 Nek 13:19; Yer 17:21

13 Cooka omusaiza oYesu oguyalamirye yabbaire tamaite amulamirye olw'okubba n'oYesu yabbaire agoteire omu kiziima ky'abantu ekyabbaire awo.

14 Oluzwanyumaku, oYesu yaajiirye omusaiza nago omu Yeekaalu, era n'amukoba ati, "Aale obone, ngoyo tete oli kusani. Aale toirangayo okukola ekibbikibbi, neye owewaliirayo ekigosi ekikiraku kidi kyezya okukubbaaku."

15 Awo omusaiza nago n'ayaba n'akobera aBayudaaya ati oYesu niye eyabbaire amulamirye.

16 Kale awo, abeekubbemberi b'aBayudaaya ni batandiika okuyiiga oYesu okumwita iye olw'okulamy omuntu oku Saabbaato, ikyo ekyabbaire ekivuna amateeka g'eSaabbaato.

17 Neye iye oYesu n'abairamu ati, "Obanga oBbaabba iye akola bulijo paka lwatyanu, kaisi nze?"

18 Ikyo ekyo kyongei remu Bayudaaya abo maani okugezyaku okumwita. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba nti, oYesu tiyabbaire avunire mateeka g'eSaabbaato kyonkani, neye era ng'akoba ati oKibbumba niye olteeye onanyerenyeere. Kale mwekyo n'abba yeesuuca okubba yenkanankana n'oKibbumba.

Obwezye bw'oMwana wa Kibbumba

19 Awo oYesu n'abasonzolera ati, "Mbakobera amazima nti oMwana mpaawo ekyayezya okukola okululwe, wazira ekyo ekyabona ng'olteeye akola. Era iye olteeye ekyakola, niikyo oMwanawe yena ekyakola.

20 Ekyo kityo olw'okubba olteeye w'oMwana oyo, amutaka era amulaga ebyakola kaisi iye oMwana akole ebintu byonabyona olteeye onyere ebyakola. Era mwewunye n'akinu muti yalimulaga okukola eby'amaani n'ebikiraku n'ekyo ekyokulamy omusaiza oyo.

21 Era ng'olteeye owaazuukiza, atyo n'oMwanawe niye owaagabira abo abeyeesiimira obwomi obutawaawo.

22 Tete n'ekindi kiri kiti olteeye mpaawo kadi moiza ogwasalira omusango, wazira iye oMwanawe niye oguyawaire obwezye okusala emisango gyonagyona.

23 Ekyo kityo kaisi abantu bonabona bayezye okuwa oMwana ekitiisya ekyo ekibawa olteeye. Era singa omuntu yenayena tawa oMwana ekitiisya era mazima abba tawa n'olteeye ekitiisya, iye nago eyamutumire."

24 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Era mbakobera amazima nti iye oyo awulira ebibono byange, n'aikirirya oyo eyantumire, abba n'obwomi obutawaawo, era tibalimusingisya omusango. Abba azwire omu kufa, n'asuna obwomi obutawaawo.

²⁵ Era mbakobera amazima nti ekiseera owekiri awo kituukire, abafu owebaliwulira eigono ly'oMwana wa Kibbumba ni basuna obwomi obutawaawo.

²⁶ Iye oKibbumba ali n'obwezye obugabira omuntu obwomi, era obwezye obwo nago yabuwaire oMwanawe.

²⁷ Era yamuwaire n'obwezye okusalira abantu emisango olw'okubba Mwana wa Muntu.

²⁸ "Era ekyo timwakyewunya olw'okubba ekiseera kiiza, bonabona abafu owebaliwulirira eigonolye,

²⁹ era ni bazwa e magombe. Ibo abakola ebisa, balizuukira ni basuna obwomi obutawaawo. Neye ibo abo abakola ekibbikibbi, balizuukira ni babasingisya omusango.

³⁰ Era nze mpaawo ekimpezya okukola okulwange. Nsala omusango ng'oKibbumba obwankoba. N'olwekyo ensala yange ya bwenkanya olw'okubba nkolera ku kiidi iye oodi eyantumire ekyasiima, tiku ninze ng'owembona."

Ibo abakakasa ikyo oYesu ekyali

³¹ Awo oYesu ni yeeyongerati, "Aale singa ninze zenkani nga mpaawo gondi akobera abantu ebinkwataku, timwandibbaire mukakasa ikyo ekineyeeta.

³² Neye waliwo ogondi akobera abantu ebinkwataku. Iye oyo nago Kibbumba era mmaite nti obujulizibwe obunkwataku butuuce.

³³ Cooka inywe mwatumire abakwenda egiri oYokaana, neye era yena n'awa obukakafu ikyo ekyendi.

³⁴ Ekyo tinkikoba lwakubba ntaka bujulizi ibwo obwa muntu-obuntu, neye ntumula oku bujulizi bwa Yokaana kaisi mwezye okwikirirya era mulokoke.

³⁵ Ibwo obukwenda oYokaana obuyabaleeteire bwabbaire ooti itaala eryaka okubamolekera era bwabazwereiremu okubba basangaali okumalaku kaseera-buseera.

³⁶ "Neye ndi n'obukakafu obukiraku obwo oYokaana obuyantumwireku. Era obukakafu nago bubonekera mu mulimo ogw'amaani nago oBbaabba oguyampaire okutuukirirya era n'ebintu ebinkola bikakasa biti nze oBbaabba dala yantumire.

³⁷ Era oBbaabba iye eyantumire, onyere akakasa ikyo ekyendi. Inywe timuwulirangaku eigonolye, waire okumubonaku amaiso oku maiso.

³⁸ Era n'omu myoyo gyanywe mpaamu ekibono kya Kibbumba nago olw'okubba oyo oguyatumire tumumwikiririyamu.

³⁹ "Cooka inywe mwekenenya nga musoma eBiwandiike olw'okubba museega muti omu Biwandiike nago niimwo

omu mwalisuna obwomi obutawaawo, era oomwo niimwo omu bakakasira ebinkwataku.

⁴⁰ Cooka inywe tete mugaana okwiza egyendi kaisi mwezye okusuna obwomi obutawaawo.”

⁴¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Tintumula lwakutaka bantu kumpuuja,

⁴² neye nze mbategeera era mmaite nti inywe omu myoyo gyanywe, oKibbumba iye timumutaka.

⁴³ Aale mubone eenu, nze naizire omu liina lya Bbaabba, neye timwanjanirizire. Neye singa omuntu ogondi obwaiza okululwe, oyo iye mumwaniriza.

⁴⁴ Aale atyanu mwezya mutya okunjikiririyamu, nga mwikirirya kuwujangana okwanywe inywe abananyere, kaisi nga timufa ku kuudi okuzwa egiri oKibbumba oyo omoiza yenkani?”

⁴⁵ Era oYesu ni yeeyongera ati, “Neye timuseega muti ninze enalibaloope e wa Bbaabba. Wazira abaloope, iye Musa inywe ogumulimu eisubi okubawozererya.

⁴⁶ Aale owekibba nti mwaikiririye omu Musa, zena mwandibbaire munjikiririyamu olw’okubba iye yena yampandiikireku.

⁴⁷ Neye owemubanga timwikirirya ebiyawandiikire, aale tete mubba mwaikirirya mutya ebinkoba?”

6

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Ekiseera owekyabitirewo ebyo nga biwoire, oYesu n’asalamu enyanza oGaliraaya, eriina erindi bati Tibberiyu, n’ayambuka okwitale kudi.

² Era ekiyindi ky’abantu kinene ni kimusengererya olw’okubba baboine obumanyiciryo bw’ebyewunyo obuyabbaire akolere omu kulamyababwaire.

³ Awo oYesu n’abeegibe ni baniina oku kasozi, era n’atyama eeyo aamo nabo.

⁴ Omu kiseera ekyo oMukolo ogw’aBayudaaya ogw’oKutambukirya, gwabbaire guli kumpi okutuuka.

⁵ Kale awo oYesu n’agangamula omutwe, era n’abona ekiyindi ky’abantu nga kyaba e gyali, kaisi n’akoba oFiripo ati, “Twagula yaina ekyokulya, abantu abo bonabona ekibaalya?”

⁶ OYesu ekyo yakibwirye kugezesya Firipo olw’okubba oYesu iye yabbaire amaite ekyayaba okukola.

7 OFiripo n'amwiramumu ati, "Waire singa tubbaire n'edinaali* 200 okugula ekyokulya buli muntu okusunaku waire katono, era tikimala."

8 Awo ogondi oku beegibe nga niye Andereya omuganda wa Simooni Peetero, n'asiiryaku eigono ng'akoba oYesu ati,

9 "Aanu waliwo omwisuka alikuuwo n'emigaati mitaanu egibasumbire omu busye bwa bbaale,† n'enyanyi ibiri. Neye oku bantu abangi bati, ebyo-so bigasa niki?"

10 Iye oYesu n'akoba ati, "Mutyamisye abantu." Omu kifo ekyo wabbairewo eisubi lingi erisa ly'okutyamaku. Awo abantu bonabona ni batyama. Ibo abasaiza bonkani ababbairewo babbaire ooti 5,000.

11 Awo oYesu n'aginga obugaati nago budi, ni yeebalya oKibbumba kaisi n'awa abeegibe ni babugabira abantu nga batyaime. Era n'oku bukafingiri n'akola atyo. Bonabona ni basuna ng'owebatakire.

12 Owebamalire okwikuta, n'akoba abeegibe ati, "Mukum-baanirirye ebitudutundu ebifiikireku okutabebenyeya ekyokulya nago."

13 Kale ni babukumbaaniirirya, era ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri eby'ebitudutundu eby'obugaati obutaanu obwa bbaale obwafikireku nga bamalire okulya.

14 Awo oluzwanyuma abantu owebaboine akamanyiciryo k'ekywunyo oYesu akeyakolere, ni batandiika okutumula bati, "Dala onu niye onaabbi oodi oMusa oguyatumwireku ati yaliiza oku kyalo!"

15 Kale oYesu oweyategeire ati babbaire batira okwaba okumukwata bamwazyze bamusuuce kabaka, tete era n'abazwaku ni yeeyongerayo e ngulu oku kasozi, n'abba eeyo yenkani.

*OYesu atambula oku maizi
(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)*

16 Awo esaawa egyeigulo owegyatuukire, abeegi ba Yesu ni baserengeta oku nyanza oGaliraaya,

17 ni baniina omu lyato, ni basalamu enyanza okwaba omu kibuga e Kaperenawumu. Omu kiseera ekyo obwire wabbaire nga bwirugaire era oYesu yabbairi akaali okubeegaitaku.

18 Era ogumpunga ogw'amaani gwabbairi, era amayengo ni geyongerera okubba g'amaani oku nyanza.

19 Awo owebabbairi bankavugaku ekiromita ooti ina ooba itaanu, ni babona oYesu ng'atambula oku maizi,

* 6:7 6:7 **Edinaali** emoiza yaabbanga niyo empeera y'omupakasi ey'olunaku.

† 6:9 6:9 **Obbaale**, Akula ooti mwemba era iye w'ebbeeyi ntono ino oku ngaano.

ng'asembera okumpi n'eryato. Era owebamuboine ni batya ino.

²⁰ Neye iye n'abakoba ati, "Ninze, timwatya!"

²¹ Kale awo babbaire bataka okumwingirya omu lyato, amangu ago eryato ni lituuka oku lukalu egibabbaire baaba.

Abantu banoonia oYesu

²² Oku lunaku olwairireku, ekiziima eky'abantu ababaire basigaire oku lubba ludi olw'enyanza ni banoonia oYesu nga tibamubona. Kale awo ni beebukirya bati omu lyato eryabbairero, oYesu tiyaniiniremu okwabira aamo n'abeegibe, wazira abeegibe baabire bonkani.

²³ Awo ni wabbaawo amaato agandi agazwire e Tibberiyu, ni gatuuka okumpi n'ekifo ekyo nago abantu owebaliriire obugaati, ng'oMusengwa oYesu amalire okwebalya oKibbumba.

²⁴ Kale abantu owebamanyicirye bati oYesu n'abeegibe babulawo, ni baniina omu maato ago okwaba e Kapere-nawumu okumunoonia.

OYesu niye ekyokulya eky'obwomi

²⁵ Awo abantu owebaajirye oYesu oku lubba ludi olw'enyanza, ni bamubuulya bati, "Musomesya, waizire eenu di?"

²⁶ Iye oYesu n'abairamu ati, "Inywe mbakobera amazima nti timunnoonia olw'okubba mwaboine obumanyiciryo obw'ebyewunyo obunkola, neye munnoonia lwakubba mwaliire obugaati budi ni mwikuta.

²⁷ Timwemaliranga mu kukolerera kusuna kyokulya ekibebebenyeka, wazira mwemalirenge mu kukolerera kusuna kyokulya kidi eky'omwoyo abantu ekibalya ni basuna obwomi obutawaawo. Iye agaba ekyokulya ekyo nago niye oMwana wa Muntu. Ekyo kityo olw'okubba niye oKibbumba iye oTeeye oguyawaire akamanyiciryo k'obwezye obwo."

²⁸ Awo ni bamubuulya bati, "Tuteekwa kukola niki okutuukirirya ebyo oKibbumba ebyataka?"

²⁹ Iye oYesu n'abairamu ati, "Ikyo oKibbumba ekyataka mukole, niikyo kinu; kwikiririrya mu Mwana wa Muntu iye oyo oguyatumire."

³⁰ Awo niibo bona okumubuulya bati, "Kamanyiciryo k'ekyewunyoki iwe akewatuwa, tukibone kaisi twezeye okwikirirya ebyokoba? Era niki ekyoyezya okukolawo?"

³¹ Ibo abazeiza baiswe baliire ekyokulya ekibeeta emaanu omwidungu, ng'owekikoba omu Kiwandiike kiti, 'Yabawaire ekyokulya okuzwa omwigulu balye.' "

32 Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti oMusa tiniye eyawaire abazeiza baanywe ekyokulya okuzwa omwigulu, wazira oBbaabba niye agaba ekyokulya ekituuce okuzwa omwigulu.

33 Ekyo kityo olw'okubba ekyokulya oKibbumba ekyagaba, niye oyo oguyatumire okuzwa omwigulu era agabira abantu obwomi obutawaawo."

34 Awo niwo ibo okumukoba bati, "Sebo, okuzwa olw'atyanu otuwenge kyokulya ekyo nago."

35 Iye oYesu n'alangirira ati, "Ninze ekyokulya eky'obwomi obw'omwoyo bw'omuntu. Era iye aiza egyendi era n'anjikiririryamu, enzala waire nyonta tiyalimulumaku kadi."

36 Era oYesu ni yeeyongera n'abakoba ati, "Era nga mbakobeire, mumboine era musigaire nga timunjikiririryamu.

37 Abantu bonabona oBbaabba abampa baiza egyendi, era buli aiza egyendi, tinalimubbinga.

38 Ekyo kityo olw'okubba tinaizire okuzwa omwigulu kukola bintaka, neye naizire kukola biiby oKibbumba oyo eyantumire ebyataka.

39 Era binu niiby ebintu eyantumire ebyataka, tataka ngotyeku kadi muntu omoiza kwabo abeyampaire, neye ataka mbazuukize oku lunaku oluyalisaliraku emisango.

40 Kale oBbaabba ekyataka kiri kiti, buli muntu ategeera ati ndi Mwana wa Kibbumba n'anjikiririryamu asuna obwomi obutawaawo, era nalimuzuukiza oku lunaku olwenkomerero."

41 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni beezulugumira oYesu olw'okubba yakobere ati, "Ninze ekyokulya ekyazwire omwigulu."

42 Era nga bakoba bati, "Omusaiza onu tiniye oYesu omwana wa Yusufu? Oiteeye n'omaaye tubamaite. Kale ayezya atya atyanu okukoba ati, 'Nazwire omwigulu?' "

43 Iye oYesu n'airamu ati, "Mulekeraawo okwezuluguma abanyere oku banyere.

44 Mpaawo ayezya okwiza egyendi wazira nga oBbaabba eyantumire niye amulungamirye, era nze nalimuzuukiza oku lunaku olw'enkomerero.

45 Bakiwandiikire omu kitabo ky'abanaabbi bati, 'Bonabona oKibbumba yalibeegesya.' Kale buli awulira oBbaabba era n'ayega, aiza egyendi.

46 Mpaawo muntu abonangaku oBbaabba okutoolaku oyo eyzwereire omwigulu.

47 “Mbakohera amazima nti oyo anjikiririryamu, asuna obwomi obutawaawo.

48 Ninze ekyokulya eky’obwomi obw’omwoyo.

49 Abazeiza baanywe baliire emaanu omwidungu, era ni bafa.

50 Neye kiinu ekyokulya ekizwa omwigulu, ikyo omuntu ekyayezya okulya nandi n’afa.

51 Nze ninze ekyokulya eky’obwomi obw’omwoyo ekyazwire omwigulu. Era singa omuntu yenayena alyaku ekyokulya ekyo, yalibba mwomi emirembe n’emirembe. Era ekyokulya ekyo nago, niigwo omubiri gwange ogunaliwaayo olw’abantu b’oku kyalo okusuna obwomi bw’omwoyo.”

52 Awo abeekubbemberi b’aBayudaaya ni banyiiga era ni batandiika okwakana abanyere oku banyere nga bakoba bati, “Omusaiza onu ayezya atya okutuwa omubirigwe okugulya?”

53 OYesu n’abakoba ati, “Mbakohera amazima nti singa owemutalya omubiri gwa Mwana wa Muntu, era singa timunywa omusaayegwe timwezya okubba boomi emirembe n’emirembe.

54 Neye oyo alya omubiri gwange, era n’anywa n’omusaaye gwange, abba n’obwomi obutawaawo era nalimuzuukiza oku lunaku lw’enkomerero.

55 Ekyo kityo olw’okubba omubiri gwange kyokulya ky’omwoyo ekinanyerenyeere, era omusaaye gwange kyokunywa ky’omwoyo ekinanyerenyeere.

56 “Kale oyo alya omubiri gwange, era anywa omusaaye gwange, abba n’enkolagana na nze, era zena mba n’enkolagana naye.

57 Era kityo nakimo olw’okubba, ng’oBbaabba eyantumire owaagaba obwomi, nze ndi mwomi ku lwa bwezyebwe. Era n’omu ngeri enanyere eyo, oyo alya omubiri gwange yalibba mwomi ku lwa bwezye bwange.

58 Era ekyo niikyo ekyokulya ekyazwire omwigulu. Ibo abazeiza baanywe baliire emaanu era ni bafa, neye oyo alya oku kyokulya nze ekingaba, yalibba mwomi emirembe n’emirembe.”

59 Ebyo oYesu yabitumwire oweyabbaire ng’ayegesya abantu omwikumbaaniro e Kaperenawumu.

Bangi bazwa oku oYesu

60 Awo bangi oku beegibe owebawuliire ebyo, ni bakoba bati, “Enjegesya eyo nga nkakati! Naani ayezya okugikirirya?”

⁶¹ Neye oYesu yabbaire amaite ati abeegibe beezuluguma olw'enjegesya eyo, kale n'abakoba ati, "Olwo inywe ekyo kibesimalisa?"

⁶² Kaisi leero mwaliseega mutya owemwalibona oMwana wa Muntu ng'aniina okukanga omwigulu egiyazwereire!

⁶³ Iye oMwoyo wa Kibbumba niye agaba obwomi obutawaawo, neye omuntu tayezya okukola ekintu kyon-akyona olw'obwezyebwe okululwe. Era ebibono ebimbakobeire niiby ebizweraku omuntu okusuna obwomi obutawaawo.

⁶⁴ Neye waliwo abamo kwinywe abatanjikiririyamu." OYesu yakobere atyo olw'okubba oweyatandiikiire okwegesya, yabbaire amaite abo abatamwikiririyemu, era yabbaire amaite n'ayaba okumulyamu olukwe.

⁶⁵ Kale awo ni yeeyongera okutumula ati, "Eyo niyo ensonga lwaki nabakobeire nti mpaawo ayezya okwiza egyendi ng'oKibbumba tamubbeereire."

⁶⁶ Awo okuzwera nakimo omu kiseera ekiyatumuliiiremu atyo, bangi oku beegibe ni bamuzwaku, era ni batairayo okutambulanga naye.

⁶⁷ Awo oYesu n'abuulya abeegibe eikumi na babiri ati, "Na inywe nywena mutaka okunzwaku?"

⁶⁸ Iye oSimooni Peetero n'amwiramu ati, "Musengwa, nga twaba eeri naani? Niiwe wenkani otumula ebibono ebikwata oku ngeri ey'okusuna obwomi obutawaawo.

⁶⁹ Era atyanu iswe twikirirya, era tumaite tuti niuwe oMutukulye azwa eeri oKibbumba."

⁷⁰ Kale awo oYesu n'abairamu ati, "Tinize enabalon-deremu inywe eikumi na babiri? Neye omoiza kwinywe omwoyogwe gulimu oSitaani!"

⁷¹ Yabbaire atumula ku Yuda, omwana wa Simooni Isikalyoti oyo eyabbaire ayaba okumulyamu olukwe, waire nga yabbaire moiza oku beegibe eikumi na babiri.

7

OYesu ayaba oku Mukolo ogw'oBusiisira

¹ Ebyo owebyawoire, oYesu n'atambuliranga omu bitundu by'eitwale ly'e Galiraaya nga tasala ensalo okwaba omwitwale ly'e Buyudaaya. Ekyo kityo olw'okubba aBayudaaya babbaire eeyo nga bamwekumire okumwita.

² Cooka omukolo ogw'aBayudaaya ogubeeta bati, "Mukolo ogw'oBusiisira," gwabbaire gwatira okutuuka.

³ Awo abaganda ba Yesu ni bamukoba bati, “Kikwetaag-isyaa ozwe aanu oyabe omwitwale ly’e Buyudaaya kaisi abeegibo bayezye okubona ebyamagero ebyokola.

⁴ Ekyyo kityo olw’okubba mpaawo muntu abisabisa ekyakola neenu ng’ataka abantu bamumanye omu lwatu. Aale ng’owookola ebyamagero binu, oyabe obikolere n’eyo yona abantu bonabona bakumanye.”

⁵ Ibo abagandabe batumwire batyo olw’okubba ibo bona abananyere tibamwikiriryemu.

⁶ N’olwekyyo oYesu n’abakoba ati, “Ekiseera ekyange ekituuce ekyokwaba eeyo kikaali okutuuka. Neye inywe ekiseera kyonakyona kituuce inywe okweyabira.

⁷ Ekyyo kityo olw’okubba inywe abantu tibayezya okuba-caawa, neye nze bancaawa olw’okubba mbakobera nti ebikole ebibakola bibbibibi.

⁸ Inywe mwabe oku mukolo, nze tinaabe ekiseera kinu, olw’okubba ekiseera ekyange ekituuce ekyokwabiramu eeyo kikaali okutuuka.”

⁹ Era oYesu oweyamalire okutumula ebyo, iye n’asigalaku omu Galiraaya.

¹⁰ Neye abaganda ba Yesu owebamalire okwaba oku mukolo, oYesu yena n’abasenjaaku cooka nga timu lwatu, neye mu mbiso.

¹¹ Kaisi eeyo oku mbaga nago abeekubbemberi b’aBayudaaya babbaire bamunoonia nga babuulirirya bati, “Omusaiza oyo nago ali nkonaki?”

¹² Cooka omu kiziima ky’abantu awo, wabbairewo oku-muweweetaku nga kungi omu bantu. Abamo nga bakoba bati, “Musaiza musa.” Abamo nga ibo bakoba bati, “Bbe, abbeyabbeya abantu.”

¹³ Neye olw’okutya abeekubbemberi b’aBayudaaya, ni watabbaawo amutumulaku omu lwatu.

OYesu oku Mukolo ogw’oBusiisira

¹⁴ Awo aakati omu naku gy’omukolo, oYesu n’ayaba omu luuga lw’eYeekaalu, era n’atandiika okwegesya abantu.

¹⁵ Era aBayudaaya ni beewunya ino engeri egyayegesyamu, era ni beebuulya bati, “Omusaiza oyo yasunire atya okumanya okwo atyo aate nga tasomangaku kadi by’ediini?”

¹⁶ Awo oYesu n’abairamu ati, “Binu ebinjegesya tibyanje, wazira bizwa eeri Kibbumba iye eyantumire.

¹⁷ Singa omuntu yenayena asalawo okukola oKibbumba ebyataka, ategeera obanga ebinjegesya bizwa eeri Kibbumba, ooba ntumula byange-kuwange.

18 Iye omuntu atumula ebibye okululwe abikola lw'okwenoonerya kitiisyakye. Neye oyo akolerera kusunisya yoodi eyamutumire kitiisya, abba atumula mazima, era tabbaamu bubbeyi.

19 Kaisi oMusa tiyabawaire aMateeka? Mbona kwinywe nywena mpaawo muntu akwata aMateeka ago. Aale nga inywe mukoba muti mugakwata, lwaki musala amalabuki okunjita?"

20 Awo ekiziima ky'abantu ababbairawo ni bamwiramu bati, "Iwe koizi oliku muzimu! Naani asala amalabuki okukwita?"

21 Iye oYesu n'abairamu ati, "Nze nakolere ekyewunyo kimo oku Saabbaato, nywenanywena ni kibasisiwalya.

22 Neye nti nywena oku Saabbaato mukomoleraku abaana olw'okubba oMusa yabalagiire okukomolanga waire wona tikwatandiikiire ku Musa. Cooka ekinanyerenyeere kiri kiti, okukomola okwo kwatandiikiire ku bazeiza baanywe.

23 Atyanu obanga bayezya okukomola omwana oku Saabbaato, olw'okutavuna eiteeka lya Musa, aale lwaki munnyi-gira nze olw'okulamirya n'akimo omuntu oku Saabbaato?

24 Kale okumanya ekituuce, timwasalawo kusinzirira ku ngeri egimubibonamu oku ngulu, neye musinzirire ku nsonga entuuce omumaiso ga Kibbumba."

OYesu niye oKurisito?

25 Awo abamo oku bantu ab'omu Yerusaalemi ababbairawo, ni batandiika okwebuulyangana bati, "Omusaiza onu tiniye ogubanoonia okwita?"

26 Aate ngonu atumulira mulwatu, era mpaawo n'ekibamukoba. Ab'obwezye bayezya okubba nga bategereire nakimo bati onu niye oKurisito ogubasukireku amafuta?"

27 Neye omusaiza onu iye tumaite egyazwera, aate nga iye oKurisito oweyaliiza, mpaawo eyalimanya egyazwera."

28 Awo oYesu oweyabbairawo ng'akaali ayegesya omu luuga lw'eYeekaalu, n'alangirira ati, "Inywe museega muti mummaite, era muti n'eginzwera mummaiteyo. Aale mumanye muti tinaizire kulwange, wazira oyo eyantumire dala aliyo, cooka inywe oyo ogumutamaite.

29 Neye nze mmumaite olw'okubba nazwire gyali, era niye eyantumire."

30 Awo ni bagezyaku okumukwata, cooka ni watabbaawo amukubbyaku olw'okubba ekiseerakye eky'okumukwata kyabbairawo kikaali okutuuka.

31 Neye era bangi omu kiziima ky'abantu ababbaire awo ni bamwikiririyamu, nga bakoba bati, "Kaisi nago oKurisito ogubasukireku amafuta oweyaliiza yalikola obumanyiciryo w'ebiyewunyo obukiraku onu obwakola?"

32 Awo aBafalisaayo ni bawulira ng'abantu baweweeta oku oYesu, kale abakabona abakulu n'aBafalisaayo ni batuma abaisirikale okumukwata.

33 Awo oYesu n'abakoba ati, "Njaba okumala na inywe ekiseera kitono, kaisi njabe egiri oyo eyantumire.

34 Era mwalinnoonia neye timwalimbona, era inywe timwezya okutuuka eginjaba."

35 Awo abeekubbenbera b'aBayudaaya ni bakobangana bati, "Omusaiza onu ataka kwaba yaina egitutalyezya okumubonera? Ataka kwaba giri bantu baiswe badi abasalaanikiire omu Buyonaani, ayezye okwegesya aBayonaani?"

36 Ategeeza niki okukoba ati, 'Mwalinnoonia, neye timwalimbona,' era ati, 'Inywe timwezya okutuuka eginjaba?' "

Eiruba ly'amaizi ag'obwomi

37 Oku lunaku olusembayo era nga niirwo olukira obukulu oku Mukolo ogw'oBusiisira, oYesu n'ayemerera, era n'atumula maaminkirira ati, "Buli muntu enyonta ogweruma, aize egyendi anywe.

38 Iye yenayena anjikiririyamu ayezya okwiza n'anywa. Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti: 'Eiruba ly'amaizi ag'obwomi obutawaawo lyalikulumuka nga lizwa omu omuntu oyo nago.' "

39 Ekyo oYesu yakitumwire ng'ategeeza Mwoyo oMutukulye abamwikiririyamu ogubabbaire baaba okusuna egibwizaku. Paka omu kiseera ekyo, babbaire bakaali okubawa oMwoyo oMutukulye olw'okubba nti oKibbumba yabbaire akaali okugulumalya oYesu.

Obutategeragana kw'abantu oYesu ekyali

40 Kale awo abantu b'omu kiziima ekyo owebawuliire ebibono ebyo, abamo ni bakoba bati, "Dala onu niye onaabbi oodi ogubatusuubizire."

41 Ibo abandi ni bakoba bati, "Onu niye oKurisito ogubasukireku amafuta." Kaisi abandi ni batala-butali bati, "OKurisito ogubasukireku amafuta ayezya atya okuzwa mu Galiraaya?"

42 Ikyo eKiwandiike tikikoba kiti yalizwa mwibyaire lya Dawudi, era balimubyalira mu Bbeserekeemu, ikyo ekibuga omu babyala oDawudi?"

43 Kale omu ngeri eyo abantu ni batuuka omu butategeragana olwa Yesu.

44 Era awo abamo kwibo ni bataka okumukwata, neye era ni watabbaawo amukubbyaku.

Obutaikirirya bw'abeekubbemberi b'aBayudaaya

45 Awo ekyazwiremu abaisirikale abakuumi b'eYeekaalu ni bakanga egiri abakabona abakulu n'aBafalisaayo. Kale ibo ni babuulya abaisirikale bati, "Lwaki tumumuleetere?"

46 Abaisirikale ni bairamu bati, "Mpaawo muntu eyabaire atumwire eby'amaani ooti biidi oodi ebyatumula!"

47 ABafalisaayo ni babairamu bati, "Ekimutegeeza muti inywe nywena abaliibirye?"

48 Inywe mwabaire muboineku iswe abafugi baanywe, ooba oMufalisaayo yenayena ng'amwikiririryamu?

49 Naire! Okutoolaku ekikoosi ky'abantu abatamaite amateeka ga Musa, kaisi nago ekikoosi ekiraame!"

50 Kale iye oNikodemu omoiza kwibo nago abeekubbemberi b'aBayudaaya, era iye enyumaku eyaabire obwire egiri oYesu, awo n'abuulya abainaye ati,

51 "Amateeka gaiswe* gaikirirya okusalira omuntu omusango nga bakaali okumuwozesya n'okutegeera ekisobyo ekyakolere?"

52 Ibo ni bamwiramumu bati, "Kaisi wena ozwera mwitwale ly'e Galiraaya? Weekeeneye eBiwandiike. Ala omanyeye oti e Galiraaya mpaawo naabbi azwerayo." [

53 Kale awo buli muntu n'akanga e wuwe.

8

Omukali ogubakwatiire omu bulendi

1 Awo iye oYesu n'ayaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

2 Kaisi amakeezi pwi n'akanga omu luuga lw'eYeekaalu, era abantu bonabona ni baaba e gyali, kale n'atyama okubeegesya.

3 Yabaire akaali ali aawo abakugu omu by'aMateeka ga Musa n'aBafalisaayo ni baleeta omukali ogubakwatiire omu bulendi, awo ni bamuteeka aakati bonabona awebayezya okumubonera.

4 Awo ni bakoba oYesu bati, "Musomesya, omukali onu bamukwatiire omu kikole ky'obulendi.

⁵ Cooka omu Mateeka, oMusa yatulagiire kubakubbanga n'amabbaale ni bafa abakali abebakwatira omu bulendi. Atyanu iwe okoba otya kwekyo?"

⁶ Ibo abakugu bakoleserye ekibuulyo ekyo ng'akatego, kaisi basune ekibazweraku okumuloopa.

Neye oYesu omu kityamo awo n'akotama kaisi n'atandiika okuwandiika ansi n'olunwe.

⁷ Era abavunaana omukali nago owebeeyongeire okubulya oYesu ebibuulyo, n'agangamuka kaisi n'abakoba ati, "Owewabbaawo mwinywe atakolangaku ekikole ekibbikibbi niye abbe asooke okukubba omukali oyo eibbaale."

⁸ Awo tete oYesu n'akotama, n'awandiika ansi.

⁹ Cooka ibo owebawuliire ekyo, ni batandiika okuzwan-gawo moiza ku moiza, okusookesya n'abakira obukulu kaisi abatobato ni bairangaku. Abantu beeyongeire okuzwawo paka oYesu oweyasigaire awo yenkani n'omukali nago nga iye akaali ayemereire awo.

¹⁰ Kale awo tete oYesu n'agangamuka, kaisi n'abuulya omukali nago ati, "Mukali iwe, banu bali yaina? Mpaawo agukusingisiry?"

¹¹ Iye omukali nago n'amwiramu ati, "Mpaawo sebo." Awo oYesu n'amukoba ati, "Na nze zena tingukusingisya. Aale atyanu weeyabire, neye olekewo empisa y'okukolanga ekibbikibbi."]*

Obutuuce bw'obujulizi bwa Yesu

¹² OYesu tete oweyabbaire atumula n'abantu, yabakobere ati, "Ninze ekitangaala ekimolekera abantu. Era buli ansengererya tatambulirenge omu ndikiirya, wazira namulungamyanga omu nzira ereeta obwomi."

¹³ Awo aBafalisaayo ni bamukoba bati, "Iwe onyere weetumulaku anambula gondi akakasa ebyotumula, kale ebiwetumulaku tibikola."

¹⁴ Iye oYesu n'abairamu ati, "Waire nga ninze onyere owenetumulaku, ebintumula bituuce olw'okubba mmaite eginazwire n'eginjaba. Neye inywe timumaiteku eginazwire, waire eginjaba.

¹⁵ Inywe musala omusango kusinzirira ku malabuki g'obuntu, cooka nze mpaawo muntu ogunsalira omusango.

¹⁶ Neye singa owemba kusala musango, ensala yange ebba ntuce olw'okubba timba zenkani. Nze mbaawo n'oBbaabba eyantumire.

¹⁷ Ebyo nga biri awo n'omu Mateeka gaanywe ag'eKiyudaaya, bakiwandiikire bati obujulizi bw'abantu

ababiri ng'abufaanana bukakasa buti ekibutumulaku kituuce.

¹⁸ Nze nkobera abantu ebinfaaku kaisi ogondi abakobera ebinfaaku niye oBbaabba eyantumire."

¹⁹ Awo ni bamubuulya bati, "OItewo ali yaina?" OYesu n'abairamu ati, "Nze timuntegeera, kadi Bbaabba yena tumuntegeera. Aale singa nze mubbaire muntegeera, n'oBbaabba yena mwandibbaire mumuntegeera."

²⁰ Ebibono ebyo oYesu yabutumwire oweyabbaire ng'ayegesya omu luuga lw'eYeekaalu okumpi n'ekifo egibaweranga ebirabo. Neye era omu kaseera ako tiwabbairewo waire moiza amukwata, olw'okubba ekiseerakye eky'okumukwata kyabbaire kikaali okutuuka.

OYesu atumula oku kufaakwe

²¹ Awo tete oYesu n'akoba abeekubbemberi b'aBayudaaya ati, "Nze ndi kuzwawo, kaisi era inywe mwalinnoonia, era mwalifeera omu kibbikibbi kyanywe. Era nze eginjaba inywe timwezya okwabayo."

²² Kale awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni beebu-ulyangana bati, "Ayaba kweita? Ekyo niikyo ekyategeeza okukoba ati, 'Nze eginjaba, inywe timwezya okwabayo?' "

²³ Awo oYesu ni yeeyongera okukoba aBayudaaya abo nago ati, "Inywe muli b'oku kyalo kunu, neye nze nazwire mwigulu. Inywe muli b'oku kyalo, neye nze tindi w'oku kyalo.

²⁴ Ekyo niikyo ekigira mbakobeire nti mwalifeera omu bikole byanywe ebibbibbi. Era dala mwalibifeeramu okutoolaku nga mwikiriirye muti ninze oyo ng'owenetumulaku."

²⁵ Awo ni bamubuulya bati, "Weeyeta otya?" OYesu n'abairamu ati, "Ninze oyo ogumbakoberanga nenca okuzwera nakimo owenatandiikiire okutumula na inywe.

²⁶ Cooka nandibbaire mbatumulaku bingi era n'okubasingisya omusango, neye eyantumire mwesigwa era ekinasunire okuzwa egyali niikyo ekinkobera abantu."

²⁷ Era aBayudaaya abo nago tibategeire bati oYesu yabbaire abakobera kwItweye oKibbumba.

²⁸ Kale awo oYesu ni yeeyongera ati, "Owemwalimala okwanika oMwana wa Muntu oku musalabba, kaisi awo niye owemwalitegeerera muti ninze oyo ng'owenetumulaku. Era wemwalitegeerera muti nze mpaawo ekinkola okulwange, neye ntumula biibyo ebinanyerenyeere oBbaabba ebiyanjebesereye.

29 Era nago oyo eyantumire ali na nze, tandekanga zenkani, olw'okubba bulijo nkola biibyo ebimusangaalya."

30 Era oYesu n'oweyabbaire atumula ebyo, abantu bangi ni bamwikiririyamu.

Abagalama n'abatali bagalama

31 Awo oYesu n'akoba aBayudaaya ibo ababbaire bamwikiririye mu ati, "Singa owemugumira oku bintu ebimbeegesya, mubbeera nakimo beegi bange.

32 Era awo mwalimanya amazima agazwa e wa Kibbumba, era n'amazima ago galibatoola omu bugalama ni gabasuuca ab'eidembe."

33 Awo aBayudaaya ni bamwiramu bati, "Iswe tuli baizukulu ba Ibbulaimu, era titubbanguku bagalama b'omuntu yenayena. Atyanu obba otya okutukoba oti twasuuka b'eidembe?"

34 Iye oYesu n'abairamu ati, "Mbakohera amazima nti buli akola ekikole ekibbikibbi, abba mugalama w'ekikole ekibbikibbi.

35 Era iye omugalama tabba w'enkalaakalira omu kisito oomwo, neye omwana abba waamu emirembe n'emirembe.

36 N'olwekyo oMwana wa Kibbumba owabasuuca ab'eidembe okuzwa omu bugalama obwo, mwalibba b'eidembe ino.

37 Inywe mukoba muti muli baizukulu ba Ibbulaimu, aate nga musala amalabuki okunjita olw'okubba ebintu ebinjegesya timubiikiriya.

38 Cooka nze mbakohera ebinaboine e wa Bbaabba, na inywe mukola bya itewaanywe oSitaani ebyabakoba."

39 Awo ibo ni bamwiramu bati, "Iswe ozeiza waiswe Ibbulaimu." Iye oYesu niye okubakoba ati, "Singa mubbaire baizukulu ba Ibbulaimu, mwandibbaire mukola olbulaimu ebiyakolere.

40 Neye era kityo wekiri olw'okubba muli bamaliriri okunjita, cooka nze omusaiza abakobeire amazima agenawuliire okuzwa eeri oKibbumba. Iye olbulaimu ebyo tiyakolere.

41 Inywe mukola biibyo oitewaanywe ebyakola."

Ibo ni bamukoba bati, "Iswe tituli baana b'e nza, tuli baana bananyerenyeere aba Kibbumba."

42 Iye awo oYesu n'abakoba ati, "Singa dala muli baana ba Kibbumba, mwankubbaire muntaka olw'okubba nazwire giri Kibbumba, era tinaizire kulwange, wazira iye onyere niye eyantumire.

43 Aale lwaki mubba timutegeera ebintumula? Timwezya okubitegeera olw'okubba timutaka okubiikiriya.

44 Cooka inywe muli ba itewaanywe oSitaani, era muyayaanira kukola biibyo oitewaanywe ebyasiima. Iye okuzwera nakimo owebabbumbiire ekyalo iye mutemo, era iye tagumira oku mazima ga Kibbumba olw'okubba mwiye mpaamu mazima. Era owaatumula obubbeyi, abba atumula kiidi eky'ekikulakye olw'okubba iye mubbeyi, era niye okibyali w'obubbeyi.

45 Neye nze olw'okubba ntumula amazima ga Kibbumba, timwikirirya ebinkoba."

46 Era awo ni yeeyongera ati, "Waliwo kwinywe ayezya okunnumiriza ekibbikibbi? Aale owemba nti ntumula mazima, lwaki timwikirirya ebinkoba?"

47 Iye omuntu wa Kibbumba, awulira ebibono bya Kibbumba. Kale inywe ekigira ni mutawulira oKibbumba, kiri kiti, timuli ba Kibbumba."

OYesu n'oIbbulaimu

48 Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni bairamu oYesu bati, "Tituli batuce okukoba tuti oli ooti Musamaaliya era oliku muzimu?"

49 Iye oYesu n'abairamu ati, "Nze tindi ku muzimu, wazira nteekamu oBbaabba ekitiisya, neye inywe mumbityamu amaiso.

50 Nze tindi kwenooneryanga kitiisya mwinywe. Neye waliwo oodi, aate nga niye omulamuzi omu nsonga eenu, ali kutakanga ati nze bampe ekitiisya.

51 Cooka mbakohera amazima nti singa omuntu yenayena akwata ekibono kyange tiyalifa emirembe n'emirembe."

52 Awo aBayudaaya abo nago owebawuliire ebyo ni bamukoba bati, "Atyanu tukakasiire nakimo tuti oli mugwairalu! Obanga oIbbulaimu yafiire, era n'abanaabbi bona bafiire, kaisi iwe n'okoba oti omuntu yenayena akwata ekibonokyo tiyalirega oku kufa naire!

53 Iwe okiraku ozeiza waiswe oIbbulaimu? Obanga iye yafiire era n'abanaabbi bona bafiire! Iwe weeyeta otya?"

54 Iye oYesu n'abairamu ati, "Singa nze owenegulumalya, ekitiisya kyange kibba kinambulamu. Cooka iye oBbaabba, oyo inywe ogumukoba muti niye oKibbumba waanywe, niye angulumalya.

55 Waire inywe tumumutegeera, neye nze mmutegeera. Era singa nkobere nti timmumaite, nandibbaire mubbeyi ooti niinywe. Neye nze mmumaite, era nkwata ekibonokye.

56 Iye ozeiza waanywe oIbbulaimu oweyamanyicirye ati baaba okuntuma oku kyalo yajaaganire era n'abba ng'akirengerera yala omu mwoyogwe era oweyakiboine n'abba musangaali."

⁵⁷ Awo abeekubbemberi b'aBayudaaya nago ni bamukoba bati, "Iwe akaali okwerya emyanka 50 egy'obukulu, era waboineku oIbbulaimu!"

⁵⁸ OYesu n'abakoba ati, "Mbakohera amazima nti oIbbulaimu babbaire bakaali n'okumubyala, nga nze ndiwo."

⁵⁹ Awo owebawuliire ekyo ni bakwata amabbaale okumukubba, neye oYesu ni yeebisa, era n'awuluka okuzwa omu luuga lw'eYeekaalu.

9

OYesu alamy'a ogubabyaire nga mwofu

¹ Awo oYesu oweyabbaire atambula n'abeegibe, n'abona omusaiza ogubabyaire nga mwofu.

² Ibo abeegibe ni bamubuulya bati, "Musomesya, oku musaiza oyo n'ababyairebe naani eyakolere ekikole ekibibikki ekyagirire ni bamubyala nga mwofu?"

³ OYesu n'abairamu ati, "Timusaiza oyo ooba babyairebe niibo abakolere ekikole ekibibikki, neye bamubyaire nga mwofu kaisi abantu bayezye okubona amaani ga Kibumba nga gakola mwiye.

⁴ Aale nga kukaali musana omuntu owaayezyerya okukola, kyetaagisya okukola omulimo gw'oyo eyantumire. N'olwekyo, nkola omu kiseera kinu olw'okubba ekiseera kiza obwire nga bwirugaire owenalibba nga tinkaali mpezya okukola.

⁵ Cooka nze nga nkaali ndi oku kyalo, ninze ekitangaala ekimolekera abantu."

⁶ Awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo, n'ayanda ebitanta ansi okwitakali, era n'atuga eitakali eeryo n'ebita, kaisi n'alisiiga oku maiso g'omusaiza omwofu nago.

⁷ Awo kaisi n'amukoba ati, "Oyabe onaabe omumaiso oku kidiba ekibeeta oSirowaamu."* Kale omusaiza oyo n'ayaba n'anaaba omumaiso era n'akanga e ika ng'abona.

⁸ Cooka abaliranwabe n'abantu abandi abamubonanga ng'asabirirya owebamuboine, ni babuulyangana bati, "Omusaiza oyo tiniye eyatyamanga eedi era n'asabiririrya?"

⁹ Era abamo kwibo nago ni bakoba bati niye. Ibo abandi nga bakoba bati, "Kadi, amufaanana-bufaanani." Neye omusaiza onyere n'abakakasa ati, "Ninze omusaiza eyabbaire omwofu."

¹⁰ Kale awo ni bamubuulya bati, "Aale atyanu amaisogo gabbaire gatya okubona?"

11 Awo iye n'abairamu ati, "Omusaiza ogubeeta oYesu niye eyatugire eitakali kaisi n'alinsiiga oku bitigi. Era n'ankoba okwaba oku kidiba oSirowaamu okunaaba omumaiso. N'olwekyo ni njaba, ni naaba, era ni mpezya okubona."

12 Awo ibo ni bamubuulya bati, "Omusaiza oyo nago ali yaina?" Iye n'abairamu ati, "Timmeraite."

Okunoonererya oku kulama kw'omwofu

13 Awo abantu abo ni baaba n'omusaiza nago eyabaireku omwofu eeri abamo oku Bafalisaayo.

14 Cooka olunaku oYesu oluyatugiiireku eitakali era n'okulamya amaiso ag'omusaiza nago, lwabbaire ku Saabbaato.

15 N'olwekyo aBafalisaayo bona ni babuulya omusaiza oyo engeri egiyalamiremu amaiso. Iye n'abairamu ati, "OYesu yatugire itakali n'alinsiiga oku bitigi, kaisi ni njaba ni naabaku era atyanu mbona."

16 Awo abamo oku Bafalisaayo ni bakoba bati, "Omusaiza oYesu oyo tiyazwire wa Kibbumba olw'okubba takwata eiteeka ly'eSaabbaato." Neye abandi ni bakoba bati, "Omuntu akola ebibbibbi ayezya atya okukola obumanyiciryo w'ebiyewunyo obwenkana awo?" Kale ni wabbaawo okugabukanamu omu biseego.

17 Awo ekyazwiremu abeekubbemberi b'aBafalisaayo tete ni baira oku musaiza eyabbaire omwofu era ni bamubuulya bati, "Yakulamirye niwe amaiso. Iwe omutumulaku otya?" Iye n'abairamu ati, "Nseega nti naabbi."

18 Neye abeekubbemberi b'aBayudaaya era tibiaikiiriye bati omusaiza oyo yabbaireku mwofu n'alama-bulami, paka owebatumisirye okweta ababyairebe.

19 Kale ababyairebe owebatuukire, omoiza oku beekubbemberi n'ababuulya ati, "Onu mutaane waanywe? Niiye onu ogumukoba muti mwamubyaire nga mwofu? Kiiza kitya okubba nti atyanu ayezya okubona?"

20 Awo ababyaire b'omusaiza nago ni bairamu bati, "Tumaite tuti oyo mutaane waiswe, era tumaite tuti twamubyaire nga mwofu.

21 Neye titumaite owebyabbaire kaisi atyanu n'abba ng'ayezya okubona, era titumaiteku eyamulamirye amaiso. Onyere ngoyo muntu mukulu, mumubuulye, iye onyere yeetumulira."

22 Cooka ababyaire b'omusaiza eyabbaire omwofu batumwire batyo lwa kutya beekubbemberi b'aBayudaaya. Ekyo kityo olw'okubba aBayudaaya babbaire bamalire okutegeragana bati buli muntu eyabbutulanga ati oYesu

niiye oKurisito ogubasukireku amafuta, bamubbinganga-bubbingi omwikumbaaniro.

²³ Era ekyo niikyo ekyagirire ababyaire b'omwofu nago ni bakoba bati, "Onyere ngoyo muntu mukulu, mumubuulye."

²⁴ Kale awo tete omulundi gwokubiri ni beeta omusaiza nago eyabbaireku omwofu, ni bamukoba bati, "Otumule amazima omumaiso ga Kibbumba,† Iswe tumaite tuti omusaiza ogwotumulaku akola ebibbibbi."

²⁵ Iye n'abairamu ati, "Ooba akola ebibbibbi ooba bbe, nze timmaite. Cooka nze ekintu kimo ekimmaiteku nti nabbaire mwofu neye atyanu mbona."

²⁶ Tete ni bairamu okumubuulya bati, "OYesu niki ekiyakukolere? Era yakulamirye atya amaisogo?"

²⁷ Iye n'abairamu ati, "Mbakobeire ira ni mugaana okuwulisisya. Olwo lwaki tete mutaka okubiwulira? Nywena mutaka kusuuka beegibe?"

²⁸ Awo ni bamuzuma, era ni bakoba bati, "Niiwe omwegi w'omusaiza nago, neye iswe tuli beegi ba Musa.

²⁹ Era iswe tumaite nakusani tuti oKibbumba yatumwire n'oMusa, neye oyo omusaiza iswe titumaite n'egyazwera.‡"

³⁰ Awo iye omusaiza eyabbaireku omwofu n'abairamu ati, "Kinu nga kyewunyisya ino, inywe okukoba muti timumaite omusaiza oyo egyazwera, aate nga nze yandamirye amaiso!

³¹ Cooka tumaite tuti oKibbumba tairamu okusaba kw'abakola ebibbibbi. Neye airamumu kusaba kw'omuntu amuwa ekitiisya, era akola oKibbumba iye ebyataka.

³² Aate mpaawo awulirangaku ati balamirye amaiso ga muntu ogubabyaire nga mwofu.

³³ Kale oyo eyandamirye amaiso singa oKibbumba tiniye eyamutumire, tiyandyeyerye okukola ekyo ekiyakolere."

³⁴ Iye omusaiza oyo oweyakobere atyo aBayudaaya abo nago ni bamukoba bati, "Iwe ogubabyaliire mu kibbikibbi era n'okulira mu kibbikibbi, wena niiwe ogezyaku okutwegesya iswe?" Era ni bamubbinga omwikumbaaniro.

Obwofu bw'obwomi bw'omwoyo

³⁵ Kale awo oYesu n'awulira ati omusaiza oguyalamirye amaiso bamubbingire omwikumbaaniro. Era oYesu n'ayaba n'amunoonia era n'amubona. Awo oweyaboine omusaiza nago, oYesu n'amubuulya ati, "Oikiririrya omu Mwana wa Muntu?"

³⁶ Iye n'amwiramumu ati, "Sebo, niiye onaani oyo? Kaade onkobere njezye okumwikiriririyamu?"

† 9:24 9:24 Ooba, *Ogulumalye oKibbumba.*

‡ 9:29 9:29 Ooba, *Titumaite egyatoola obwezye.*

³⁷ OYesu n'amukoba ati, "Omalire atyanu okumubona; era dala niye onu atumula na iwe."

³⁸ Awo iye omusaiza oyo n'amwiramumu ati, "Musengwa, nkwikiririyamu," era n'akoma amazwi okusinza oYesu.

³⁹ Kale awo oYesu n'akoba ati, "Nze naizire oku kyalo kumanyikisya bantu ebibbibbi byabwe, kaisi ababbaire boofu bayezye okubona, tete ababbaire babona, boofuwale."

⁴⁰ Awo aBafalisaayo ababbaire awo okumpi n'oYesu, owebawuliire ng'oYesu atumula atyo, ni bamubuulya bati, "Okoba niki? Ekyokoba swena tuli boofu?"

⁴¹ OYesu n'abakoba ati, "Singa mubbaire boofu, timwandibbaireku omusango gw'ekibbikibbi. Neye atyanu ng'owemukoba muti mubona, musigala n'omusango gw'ekibbikibbi kyanywe."

10

Olugero lw'omuliisya w'entaama

¹ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti omuntu atabita omu mulyango ng'aingira omu kiraalo ky'entaama, neye ni yeeyazya kungirira* awandi, oyo abba mwibbi era mukondo.

² Iye oyo aingirira omu mulyango niye omuliisya onyere entaama.

³ Era omukuumi w'ekiraalo amwigulirawo, n'entaama gitegeera eigonolye iye ng'omuliisya waagyo. Entaamagye agyeta amaliina, era n'agiwuluca e nza.

⁴ Owaamala okugiwuluca gyonagyona, agyekubbemberera ni gimusengererya olw'okubba gimaite eigonolye.

⁵ Neye tigyalisengereryaku kadi ogugitamaite, wazira gimwirukaku-bwiruki olw'okubba tigimaite eigonolye."

⁶ OYesu yatumwire n'abantu ababbaire awo omu lugero lunu, neye tibategeire ekiyabbaire abakoba.

OYesu niye omuliisya w'entaama omusa

⁷ Kale awo oYesu tete n'atumula nabo ati, "Mbakobera amazima nti ninze aali ooti mulyango gw'ekiraalo ky'entaama.

⁸ Ibo abandi bonabona abaizire nga nkaali okwiza nga beefananyiriza nze, baibbi era bakondo, neye ng'entaama owegitawulisisya ogugitamaite, abantu bona tibabawulisisiry.

⁹ Ninze omulyango, era nabuli muntu yenayena abita mu nze alokoka.† Ibo abo babba ooti ntaama egingira era ni giwuluka okwaba okuliisya.

* 10:1 10:1 Ooba, Kuniinira. † 10:9 10:9 Ooba, Asuna eidembe.

10 Iye omwibbi aizirira kwibba, n’okwita, n’okujigirica. Neye nze naizire, kaisi abantu babbe n’obwomi, era babbe nabwo mu bwizulye.”

11 Era oYesu ni yeeyongera okukoba ati, “Ninze omulisiya w’entaama omusa, iye oyo awaayo obwomibwe olw’entaamagye.

12 Cooka iye omupakasi, iye tabba ooti muliisya onyere entaama. Era owaabona omusege nga gwiza, iye alekaawobuleki entaama ni yeirukirawo. Kale awo omusege gwiza ni gulumba entaama, ni gukwataku omoiza waaku era n’egindi ni gisalaanika.

13 Iye yeirukirawo olw’okubba iye mupakasi era entaama tagirumirwa.

14 “Neye nze ndi muliisya w’entaama omusa. Nze mmaite entaama gyange era gyona gimmaite.

15 Ekikoba nti, ng’oBbaabba owammaite ati ndi mwanawe, zena ntyo mmumaite nti niye oBbaabba, era mpaayo obwomi bwange oku lw’entaama gyange.

16 Cooka ndi n’entaama egindi egitali gy’omu kiraalo kinu. Nteekwa gyona okugireeta. Era gyona gyaliwulira eigono lyange, era walibbaawo ekiraalo kimo n’omuliisya moiza.

17 Era ekigira oBbaabba n’abba antaka, niikyo nti nze naliwaayo obwomi bwange ni banjita oku lw’entaama gyange kaisi tete ni nzuukira.

18 Neye mpaawo aali n’obwezye okunjita, wazira nze onyere naliwaayo-buwi obwomi bwange. Ndi n’obwezye okubuwaayo, era n’oluzwanyuma tete okubweirirya. Era ekyo niikyo oBbaabba ekiyandagiire okukola.”

19 Awo, olw’ebibono ebyo tete abeekubbemberi b’aBayudaaya ni bagabukanamu omu nseega.

20 Era abakira obungi kwibo ni bakoba bati, “Oyo aliku omuzimu, era agwire eiralu, lwaki mumuwulisisya?”

21 Cooka ibo abandi nga bakoba bati, “Ebyo tiniibyo ebibono by’omuntu aliku omuzimu. Aale omuzimu gwona gwezya okulamya amaiso g’omwofu?”

Obutaikirirya bw’abeekubbemberi b’aBayudaaya

22 Awo ng’ebyo biwoire, omu Yerusalemi, ni wabbaawo oMukolo ogw’oKuwonga eYeekaalu, era bwabbaire bwire bwa buwolondoki.

23 Era oYesu yabbaire atambulatabwala omu luuga lw’eYeekaalu, omu kigango ekibeetanga bati poci ya kabaka oSulemaani.

24 Awo aBayudaaya abamo ni bamweruguulirirya, ni bamubuulya bati, “Walituuca di okutuleka omu kubuus-abuusa? Otukobere lwatu obanga niiwe oKurisito ogubasukireku amafuta.”

25 OYesu n’abairamu ati, “Nabakobeire eira, neye timwaikiriirye. Obukakafu bw’ekyo ekyendi niibyo ebyewunyo ebyenkola omu bwezye bwa Bbaabba.

26 Neye inywe timunjikirirya olw’okubba timuli bange.

27 Ng’entaama owegiwulisisya eigono ly’omuliisya waagyo, abantu ibo abange bona niiye owebawulisisya ebibono byange. Nze abo nago mbamaite, era bansengererya.

28 Abo mbawa obwomi obutawaawo, era tibaliijirika naire. Era mpaawo ayezya okubannyagulaku omu ngalo.

29 OBbaabba eyabampaire, iye akira bonabona obwezye, kale mpaawo ayezya okubanyagula omu ngalo gya Bbaabba.

30 Ekyo kityo olw’okubba nze n’oBbaabba tuli kimo.”

31 Awo abeekubbemberi b’aBayudaaya tete ni bakwata amabbaale okutaka okwita oYesu.

32 Neye iye n’abakoba ati, “Muboine ebyewunyo bingi ebinkolere oBbaabba ebiyankobere okukola. Olwo kiri yaina kwebyo ekimusinziriraku okutaka okunkubba amabbaale?”

33 Ibo ni bamwiramumu bati, “Mpaawo kwebyo ekitusinziriraku okutaka okukukubba amabbaale, neye lwa kuzumirira Kibbumba olw’okubba iwe omuntu-obuntu, weeyeta okubba Kibbumba.”

34 OYesu n’abairamu ati, “Tibakiwandiikire omu Mateeka gaanywe bati oKibbumba yakobere ati, ‘Muli bakibbumba.’

35 Era mumaite muti eBiwandiike tibayezya okubivunawo. Kale obanga abantu abasunire obukwenda bwa Kibbumba, yabeetere ‘bakibbumba,’

36 kaisi leero oodi iye oBbaabba oguyatukwirye era n’amutuma n’oku kyalo? Aale inywe lwaki munvunaana olw’ekizumi, nze olw’okubba nkobere nti, ‘Ndi Mwana wa Kibbumba?’

37 Mwaningaine lw’okutakola Bbaabba ebyakola.

38 Neye owembikola, newankubbaire mungaana, aale mwikiriryeku ebyamagero, kaisi mumanye era mutegeere muti oBbaabba ali n’enkolagana na nze era zena ndi n’enkolagana n’oBbaabba.”

39 Era awo ni bagezyaku tete okumukwata, neye n’abawunuka.

⁴⁰ Awo, oluzwanyuma oYesu n'asalamu omwiga oYoludaani n'akanga omu kifo oYokaana egiyabbaireku omu naku gy'enyumaku ng'abatiza. Nabbaaku eeyo,

⁴¹ era abantu bangi ni baabanga e gyali, nga bakoba bati, "Waire oYokaana tiyakolereku akamanyiciryo k'ekywunyo, neye byonabyona ebiyatumwire oku musaiza onu, by'amazima."

⁴² Era omu kifo ekyo bangi ni bamwikiririyamu.

11

Okufa kwa Lazaalo

¹ Lumo omusaiza ogubeeta oLazaalo, ow'oku kyalo ky'e Bbesaniya, yabbaire mulwaire. Era aboonyokobe, oMalyamu n'oMaliza bona babbaire batyami b'oku kyalo ekyo.

² OMalyamu oyo, omwonyoko wa Lazaalo eyabbaire omulwaire niye onyere oyo oluzwanyuma eyasiigire oMusengwa amafuta agakaloosa oku bigere, era n'abisiimuula n'enziiri gy'okumutwegwe.

³ Kale abakali abo abaganda, ni baweererya oYesu obukwenda bati, "Musengwa, omukaagwawo ogwotaka eino mulwaire."

⁴ Neye oYesu oweyakiwuliire, n'akoba ati, "Obulwaire obwo tibwamuzweremu kufa kadi. Wazira kigendereire kugulumalya Kibbumba, era kaisi oMwana wa Kibbumba bamugulumalye okubita mwekyo."

⁵ Kiri nti oYesu yabbaire ataka ino oMaliza n'omugandawe n'oLazaalo.

⁶ Neye aate oweyawuliire ati oLazaalo mulwaire, tete n'asigalayo egiyabbaire enaku egindi ibiri.

⁷ Oluzwanyuma n'akoba abeegibe ati, "Tukange e Buyudaaya."

⁸ Neye abeegibe ni bamukoba bati, "Musomesya, eizuuli bunu aBayudaaya babbaire bataka okukukubba amabbaale, tete eeyo gyotaka okukanga?"

⁹ OYesu n'abairamu ati, "Esaawa egy'omusana tigibba ikumi na ibiri? Iye omuntu atambula omusana tiyeesitaala olw'okubba abba atambulira mu kitangaala ekyaka oku kyalo kunu.

¹⁰ Neye omuntu atambula obwire, niye eyesitaala olw'okubba abba adamba ekitangaala mwiye."

¹¹ Awo oweyamalire okutumula ebyo, n'abakobera ati, "Omukaagwa waiswe oLazaalo agonere, neye njabayo okumulamuca."

¹² Abeegi ni bamukoba bati, “Musengwa, abba agonere, yalamuka.”

¹³ Cooka oYesu iye yabbaire atumula ku kufa kwa Lazaalo, neye abeegibe ni baseega bati ategeeza kugona ndoolo.

¹⁴ Kale awo n’abakobera lwatu ati, “OLazaalo afire,

¹⁵ era okulwanywe nsangaire olw’okubba timbaireyo, kaisi olwo mwezye okunjikiririyamu. Aale atyanu twabeyo e gyali.”

¹⁶ Awo oTomasi ogubeeta “oMulongo,” n’akoba abeegi abainaye ati, “Swena oleke twabe tufeere aamo n’oMusengwa.”

Iye azuukiza era agaba obwomi

¹⁷ OYesu oweyabbaire yatira okutuuka e Bbesaniya, n’amanyica ati oLazaalo amalire enaku ina omu magombe.

¹⁸ E Bbesaniya kyabbaire kumpi n’e Yerusaalemi, era wabbairewo ekiromita ooti isatu.

¹⁹ Era aBayudaaya bangi okuzwa e Yerusaalemi, babbaire baabire okubona oMaliza n’oMalyamu olw’okufirwa omwonyoko waabwe.

²⁰ Awo oMaliza oweyawuliire ati oYesu ali kwabayo, n’ayaba okumwaniriza, neye oMalyamu iye n’asigala ika.

²¹ OMaliza oweyasangaine oYesu, n’akoba oYesu ati, “Musengwa aale singa wabbairewo, omwonyoko wange tiyankafiire!

²² Neye mmaite nti atyanu, buli ekiwasaba oKibbumba, yakukolera.”

²³ OYesu n’amukoba ati, “OMwonyokowo ayaba okuzuukira.”

²⁴ OMaliza n’amwiramumu ati, “Mmaite nti yalizuukira omu kuzuukira okw’olunaku olw’enkomerero.”

²⁵ OYesu n’amukoba ati, “Ninze azuukiza, era agaba obwomi obutawaawo. Buli anjikiririyamu, n’owaafa, tete yalibba mwomi.

²⁶ Era buli muntu omwomi era anjikiririyamu, tiyalifa emirembe n’emirembe. Ekyo okiikirirya?”

²⁷ Iye n’amwiramumu ati, “Niikyo Musengwa, njikirirya nti niiwe oKurisito oMwana wa Kibbumba, oguyasukireku amafuta. Era niiwe oyo eyabbaire n’okwiza oku kyalo.”

OYesu akunga amaliga

²⁸ Era oMaliza oweyamalire okutumula ebyo, n’akanga e ika, n’airya omugandawe oMalyamu oku mbale, n’amukoba kyama ati, “OMusomesya aizire, era akubulya.”

²⁹ OMaliza oweyawuliire ekyo, n’asetuka mangu, n’ayaba okwaniriza oYesu.

³⁰ Awo oYesu yabbaire akaali okwingira omu kitundu ekyo, neye ng'akaali ali mu kitundu oMaliza ekiyamwajiryemu.

³¹ Awo aBayudaaya ababbaire n'oMalyamu omu nyumba nga baizire okubabona, owebaboine ng'asetukire mangu n'awuluka, ni bamusenjaaku. Babbaire baseega bati demba n'abba ng'ayaba ku magombe kukunga.

³² Awo oMalyamu oweyatuukireyo, era n'abona oYesu, n'akoma amazwi okumpi n'ebigerebye, n'amukoba ati, "Musengwa, aale singa wabbairewo, omwonyoko wange tiyankafiire!"

³³ OYesu oweyaboine oMalyamu ng'akunga, n'aBayudaaya ababbaire baabire n'oMalyamu bona nga bakunga, n'alumwa omu mwoyogwe, era ni kimuteganya ino.

³⁴ Awo n'ababuulya ati, "Mwamuliikire yaina?" Ni bamukoba bati, "Musengwa, oize twabeyo obone."

³⁵ OYesu n'akunga.

³⁶ Awo aBayudaaya ni bakoba bati, "Mubone ng'owaabbaire amutaka!"

³⁷ Neye abamo kwibo ni bakoba bati, "Onu eyalamirye amaiso g'omusaiza omwofu, tiyandibbaireku n'ekyakola oLazaalo nandi nafa?"

OYesu azuukiza oLazaalo

³⁸ Awo oYesu tete n'airamu okulumwa omu mwoyogwe, n'atuuka oku magombe ga Lazaalo. Era gabbaire magombe ag'empuku, nga baigairewo omulyango n'eibbaale.

³⁹ OYesu n'akoba ati, "Mutoolewo eibbaale." OMaliza omwonyoko w'omufu, n'akoba oYesu ati, "Neye, Musengwa, atyanu afunya olw'okubba amaliremu enaku ina!"

⁴⁰ Awo oYesu n'amukoba ati, "Tinkukobere nti owe-waikirirya, wabona ekitiisya kya Kibbumba?"

⁴¹ Kale ni batoolawo eibbaale. OYesu n'alingirira omwigulu era n'akoba ati, "Bbaabba, nkwebalya olw'okubba ompuliire.

⁴² Nze mmaite nti ompulira bulijo, neye ntumwire ekyo olw'okugasa abantu abeemereire aanu, kaisi bayezye ok-wikirirya bati wantumire."

⁴³ Oweyamalire okutumula ebyo, n'ayeta n'eigono ery'amaani ati, "Lazaalo, owuluke!"

⁴⁴ Era eyabbaire omufu nago n'azwayo ng'engoye egibeeta lineni, gikaali mbiringe oku bigerebye n'amangaloge, era nga n'ekiwero kikaali kisibe omumaisoge.

OYesu n'abakoba ati, "Mumusindibuleku engoye egyo, era mumuleke atambule."

*Olukwe lw'okwita oYesu
(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)*

45 N'olwekyo bangi oku Bayudaaya ababbaire baabire okubona oMalyamu, era ni babona oYesu ekiyakorere, ni bamwikiririyamu.

46 Neye abamo kwibo ni baaba giri Bafalisaayo, era ni babakobera oYesu ekiyakorere.

47 Kale abakabona abakulu n'aBafalisaayo ni batyamisa oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, ni beebuulya bati, "Tukole tutya? Omusaiza ngonu ali kukolanga obumanyi-ciryo bw'ebyewunyo bungu.

48 Singa owetumuleka ng'akola ebintu ebyo, abantu bonabona baaba kumwikiririyamu. Era n'aBalooma baliza ni bajigirica eYeekaalu yaiswe n'eigwanga lyaiswe!"

49 Awo omoiza kwibo, eriina bati Kayaafa, eyabbaire okabona akira obukulu omu mwanka ogwo, n'atumula ino ati, "Inywe mpaawo kimutegeera oku biri kubbangawo!

50 Timumaite muti kibagasa omusaiza omoiza okufeererera abantu, okukiraku eigwanga eribbeereri okujigirika?"

51 Ekyo tiyakitumwire kululwe, wazira nga iye okabona akira obukulu omu mwanka ogwo, yawaire bunaabbi ati oYesu wakufeererera eigwanga ly'aBayudaaya.

52 Era nga tiwakufeererera Bayudaaya bonkani, neye n'abalondemu ba Kibbumba abandi aBatali Bayudaaya abali omu byalo ebindi, okubairya aamo babbe kimo.

53 Kale okuzwa oku lunaku olwo abeekubbemberi b'aBayudaaya ni basala olukwe okwita oYesu.

54 N'olwekyo oYesu n'alekeraawo okutambulira omu Bayudaaya omu lwatu. Neye n'azwayo, n'ayaba mu kifo ekiriraine eidungu oku kyalo ekibeeta Efulaimu, n'abba eeyo n'abeegibe.

55 Awo oMukolo ogw'aBayudaaya ogw'oKutambukirya owegwabbairre gwatira okutuuka, abantu bangi ni bazwa omu byalo, ni baaba e Yersaalemi. Baabire kukola mukolo gwabwe ogw'okwetukulya, ng'oMukolo ogw'oKutambukirya gukaali okutuuka.

56 Kale eeyo ni babba omukunoonia oYesu. Era owebabbaire nga beemereire omu luuga lw'eYeekaalu, ni beebuulyangana bati, "Museega mutya? Tiyazeku oku Mukolo naire?"

57 Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba abakabona abakulu n'aBafalisaayo babbaire balagiire bati singa wabbaawo amanyica oYesu e gyali, abakobere kaisi bayezye okumukwata.

12

*OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)*

¹ Owewabbaire nga wabulayo enaku mukaaga, oMukolo ogw'oKutambukirya gutuuke, oYesu n'atuuka oku kyalo ky'e Bbesaniya. OLazaalo yabbaire mutyami w'oku kyalo okwo era niye oyo oYesu oguyazuukizire.

² Kale eeyo oYesu ni bamutegekera ekyeigulo, era oMaliza n'abainula. Era oLazaalo yabbaire moiza kwabo abaliire oku menza n'oYesu.

³ Kale awo oMalyamu n'akwata ecupa* erimu amafuta amakengeize ag'akaloosa, era ag'ebbeeyi eino agebeeta naludo. Awo n'agasuka oku bigere bya Yesu, era n'abisiimuula n'enziiri gy'okumutwegwe. Era enyumba n'eizula akaloosa ak'amafuta ago.

⁴ Neye oYuda oIsikalyoti, era omoiza oku beegi ba Yesu, eyabbaire ayaba okumulyamu olukwe, n'akoba ababairewo ati,

⁵ "Kale lwaki amafuta ago tibagatundiremu edinaali 300, era empiiya egyo ni bagigabira abadoobi?"

⁶ OYuda yatumwire ekyo tirwakubba nti yabbaire alu-mirwa abadoobi, neye olw'okubba yabbaire mwibbi. Era ng'owekyabbaire kiti niye eyabbaire omuwanika waabwe, iye yaibbangaku egimo.

⁷ Awo oYesu n'airamu ati, "OMalyamu mumuleke olw'okubba kyabbaire kigenderere kiti yabbaire ali n'okubisa amafuta ago kugakolesya ku lunaku olubalindiikiraku.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabbanga na inywe bulijo, neye nze tinaabbe na inywe okumala ekiseera ekinene."

Olukwe olw'okwita oLazaalo

⁹ Awo ekiyindi kinene eky'aBayudaaya, ni kitegeera kiti oYesu ali e Bbesaniya. Kale ni baabayo, tirwakubona Yesu kyonkani, neye n'okubona oLazaalo, oYesu oguyazuukizire.

¹⁰ Kale awo abakabona abakulu ni basala amalabuki okwita oLazaalo yena.

¹¹ Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba okulwa Lazaalo, aBayudaaya bangi bazwanga oku bakabona abakulu ni baaba egiri oYesu, era ni bamwikiririyamu.

*OYesu bamwaniriza omu kitiisya eky'amaani
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)*

* 12:3 12:3 **Cupa** omu Luyonaani kiri, *Litera*. 12:3 12:3 Luk 7:37-38 12:8
12:8 Ama 15:11

12 Oku lunaku olwairireku, ekiziima kinene eky'abantu ababaire baabire e Yerusalemi oku Mukolo ogw'oKutambukirya, ni bawulira bati oYesu ali kwabayo.

13 Awo ni bakwata ensansa egitali nkujuulye, era ni baaba okumwaniriza nga webaceera bati,

“Tuwuuje oMusengwa iye oKibbumba!

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba!

Tumuwuuje iye oyo oKabaka wa Isirairi.”

14 Awo oYesu n'asuna ompunda omutomuto, n'atyamaku okutuukirirya eKiwandiike ekiti,

15 “Inywe abantu b'e Sayuuni timwatya.

Aale mubone oKabaka waanywe aiza, ng'atyaime oku mpunda omutomuto.”

16 Omu kiseera ekyo abeegibe tibategeire ebintu ebyo, neye oKibbumba oweyamalire okugulumalya oYesu ng'amuzuukiza, kaisi ni beebukirya ng'ebyo byabaire bityo ng'owekiri omu Biwandiike by'abanaabbi.

17 Ekiziima ky'abantu ekyabairewo ng'oYesu ayeta oLazaalo okuzwa omu magombe era n'amuzuukiza, ni beeyongera okukobera abantu abandi ebyabairewo.

18 N'olwekyo abantu bangi, olw'okubba babaire bawulire bati yabaire akolere akamanyiciryo k'ekywunyo kanu, ni baabayo okumusangaana

19 Kale aBafalisaayo ni bakobangana bati, “Kimanye kusani nti mpaawo kitwezya okukola. Aale mubone buli muntu amusengererya!”

ABayonaani abataka okutumula n'oYesu

20 Atyanu abamo oku Bayonaani babaire bamo oku bantu abaabire e Yerusalemi okusinza oKibbumba oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

21 Kale aBayonaani abo owebatuukire eeyo ni baaba egiri oFiripo ow'oku kyalo ky'e Bbesusaida eky'omwitwale ly'e Galiraaya, ni bamusaba bati, “Sebo tutaka okutumulaku n'oYesu.”

22 Awo oFiripo n'ayaba n'akoba Andereya kaisi bonabona ni baaba okukobera oYesu.

23 Iye oYesu n'abairamu ati, “Ekiseera kituukire oKibbumba okugulumalya oMwana wa Muntu.

24 Era mbakobera amazima nti onsigi owaatagwa omwitakali era ni bamuliika, asigala denge. Neye owebamuliika amera n'abala empeke nyingi.

²⁵ Buli agezyaku okulamy obwomibwe okululwe, yalibu-firwa, neye buli acaawa obwomibwe okulwange ng'ali oku kyalo kunu, yalisuna obwomi obutawaawo.

²⁶ Era oyo iye ampeererya, atekwa okubba aikiriirye okugumira nze ebinjaba okubitamu, kaisi olwo eginaaba eeyo omwigulu yena bayezye okumutuucaayo. Kale oB-baabba yaliwa ekitiisya iye oyo ampeererya."

OYesu atumula oku kufaakwe

²⁷ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Atyanu omwoyo gwange gweraliikiriire, era timmaite n'ekyokukoba. Nkobe nti, 'Bbaabba toganya akaseera akagosi ako ak'okugada n'okufa okuntuukaku?' Bbe, olw'okubba ekyandetere niikyo nze omu kaseera kanu okubita omu kugada!

²⁸ Aale Bbaabba ogulumalye eriinalyo." Awo eigono ni lizwa omwigulu erikoba liti, "Naligulumairye era nalirigulumalya tete."

²⁹ Ikyo ekiziima ky'abantu ekyabbaire kyemereire awo owebawuliire, abamo ni bakoba bati, "Laadu niyo ebb-watuka!" Abandi ni bakoba bati, "Omalaika atumwire naye."

³⁰ Awo oYesu n'abakoba ati, "Eigono eeryo erimuwuliire tiriizire kugasa ninze, wazira kugasa niinywe.

³¹ Era atyanu oKibbumba ayaba okusalira ekyalo omu-sango. N'omu kiseera kinu iye oSitaani omufugi w'ekyalo kinu, oKibbumba ayaba okumuwambaku obufugi.

³² Neye nze owebalinjanika oku musalabba, nalikuusa abantu bonabona ni babba bange."

³³ Ekyo yakitumwire, ng'ategeza enfa egiyabbaire ayaba okufaamu.

³⁴ Awo ekiziima ky'abantu ni kiceera nga bakoba bati, "Iswe tumaite tuti eBiwandiike bikoba biti oKurisito ogubasukireku amafuta wa kubbaawo emirembe n'emirembe. Olwo tete iwe okoba otya oti oMwana wa Muntu bateekwa okumwanika oku musalabba? Iwe otumula ku Mwana wa Muntu aliina oyo?"

³⁵ Awo oYesu n'abakoba ati, "Mwaba okweyongera okubbaaku n'ekitangaala ekiseera kitono. Kale mutambule nga kikaali kiriwo, ng'endikiirya ekaali okubazingiza olw'okubba atambulira omu ndikiirya tabona e gyayaba.

³⁶ Kale mwikiririrye omu kitangaala nga kikaali kiriwo, kaisi mwezye okubba bantu b'ekitangaala." OYesu oweyamalire okutumula ebyo n'azwawo era ni yebeebisaku.

ABayudaaya beeyongera n'obutaikirirya

37 Awo oYesu n'oweyamalire okukola obumanyiciryo bw'ebwonyo obwo bwonabwona nga babona, era aBayudaaya tibamwikiririyemu.

38 Ekyo kyabbaire kityo lw'okutuukirirya kibono kya Isaaya onaabbi, ekiti:

“Musengwa Kibumba, naani aikiriirye obukwenda bwaiswe
era naani ogubabiikuliire obwezye bwa Musengwa?”

39 Ekyo niikyo ekyagirire ni batezya okwikirirya, olw'okubba oIsaaya era yakobeire awandi ati:

40 “OKibumba yaboofuwairye
era n'abakakanyalya emyoyo,
kale tibayezya kadi kubona n'amaiso gaabwe
ag'omwoyo,
waire kutegeera,
waire kucuuka ni baira egyendi omu myoyo gyabwe,
era ni mbalokola.”

41 Ebyo oIsaaya yabitumwire olw'okubba yaboine ekitiisya kya Yesu, era oIsaaya n'amutumulaku.

42 Cooka era omu kiseera ekinyere ekyo bangi oku beekubbenbera b'aBayudaaya bamwikiririyemu. Neye olw'okutya aBafalisaayo, tibakibbutwire nga baseega bati demba ni bababbinga omwikumbaaniro.

43 Ekyo kityo olw'okubba batakirire bantu okubawuuja okukiraku oKibumba iye okubawuuja.

44 Awo oYesu n'alangirira ati, “Omuntu owanjikiririyamu tabba anjikiririyamu ninze zenkani, wazira abba aikiririrya n'omu Kibumba eyantumire.

45 Era omuntu oyo owambonaku, abba ooti aboine Kibumba eyantumire.

46 Nze naizire oku kyalo ng'ekitangaala, kaisi buli anjikiririyamu, tiyasigala omu ndikiirya.”

47 Awo oYesu ni yeeyongerera ati, “Iye omuntu awulira ebibono byange kaisi n'atabikwata, timmusalira omusango. Ekyo kityo olw'okubba tinaizire kusalira bantu misango, wazira kubalokola.

48 Neye iye oyo angaana era atakirirya ebibono byange, oKibumba yalimusingisya omusango oku lunaku lw'enkomerero ng'asinzirira ku bibono ebyo ebinatumwire.

49 Ekyo kityo olw'okubba tinabitumulanga kulwange, neye oBbaabba eyantumire niye eyandagiire ebyokutumula, n'engeri y'okubitumulamu.

⁵⁰ Era mmaite nti omukugondera ekiragirokye kizweramu omuntu okusuna obwomi obutawaawo. Kale buli ekintumula kibba kinanyerenyeere kidi oBbaabba ekiyankobere okutumula.”

13

OYesu anaabya abeegibe ebigere

¹ Awo eizo waaku lwabbaire lwabba lunaku lw'oMukolo ogw'oKutambukirya. Iye oYesu yategeire ati ekiseerakye ekyokuzwa oku kyalo kunu okukanga egiri oIteeye kituukire. Neye ibo abeegibe babbaire baaba okusigala oku kyalo kunu. Era oYesu yabbaire ataka ino abeegibe kale awo n'abalaga ng'owabataka omu bwizulye.

² Kale omu kiseera oYesu n'abeegibe ekibabbereire aamo oku kyeigulo, oSitaani yabbaire amalire okuteeka omu mwoyo gwa Yuda oIsikalyoti omutaane wa Simooni ekiseego ky'okulyamu oYesu olukwe.

³ Neye iye oYesu yabbaire akimaite kusani ati oIteeye yamuwaire obwezye oku bintu byonabyona. Era yabbaire akimaite ati yazwire giri Kibbumba, era ati yatira okukanga egiri oKibbumba.

⁴ Kale awo n'asetuka n'azwa oku kiinulo, ni yeetoolamu ekizibaawokye, kaisi n'akwata etawulo ni yeesiba omu nkende.

⁵ Oluzwanyuma lw'ekyo n'asuka amaizi omu kalaayi kaisi n'atandiika okunaabya abeegibe ebigere. Yabinaabyanga neenu wabisiimuula n'etawulo egiyabbaire yeesibire.

⁶ Awo n'atuuka oku Simooni oPeetero, kaisi iye n'amukoba ati, “Musengwa, oyaba kunnaabya bigere?”

⁷ OYesu n'amwiramumu ati, “Iwe totegeera ekindi kukola esaawa eenu, neye oluzwanyuma walikitegeera.”

⁸ Awo oPeetero n'amwiramumu ati, “Musengwa nze tinalikiriryaku iwe okunnaabya ebigere.” Cooka oYesu n'amwiramumu ati, “Owentakunaabya ebigere, obba toli kimo na nze.”

⁹ Awo oSimooni Peetero n'amukoba ati, “Musengwa, aale nga kityo tiwannaabyaku bigere byonkani, neye onnaabye paka n'amangalo n'omutwe gwona!”

¹⁰ Kale oYesu n'amukoba ati, “Iye omuntu owaabba ng'abbaire amalire okunaaba omubiri gwonagwona, iye oyo abba yeetaaga kunaabaku bigere byonkani. Igwo omubiri gubba gutukwire. Aate era inywe muli batukulye, okutoolaku omoiza kwinywe.”

¹¹ Yakobere atyo olw'okubba iye yabbaire amaite ayaba okumulyamu olukwe, era niikyo ekyagirire n'akoba ati batukulye okutoolaku omoiza kwibo.

12 Kale oYesu oweyamalire okunaabya abeegibe ebigere, tete n'azwala ekizibaawokye era n'akanga n'atyama oku kiinulo. Awo n'ababuulya ati, "Mutegeera amakulu g'ekyo ekinkolere?"

13 Inywe munjeta 'Musomesya' era muti, 'Musengwa,' era ekimutumula kituuce olw'okubba ekyo niikyoye ekyendi.

14 Aale atyanu nze, oMusengwa waanywe era oMusomesya waanywe ng'owemmalire okubanaabya ebigere, na inywe nywena muli n'okunaabyangananga ebigere.

15 Nze mbateekeirewo ekyokuboneraku ekimuli n'okukola ng'owembakoleire.

16 Mbakobera amazima nti mpaawo mugalama abba w'ekitiisya okukiraku omusengwawe, waire mukwenda tabba w'ekitiisya okukiraku amutumire.

17 Atyanu ng'owemumaite ebintu ebyo, mwabba b'enkabi owenwabikolanga."

OYesu alagula oku kumulyamu olukwe

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

18 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Tindi kutumulanga ku niinywe nywenanywena, nze mmaite abantu abenalonderemu, ikyo ekibali. Neye ekyo kyokutuukirirya Kiwandike, ekikoba kiti, 'Oyo ogundya naye ayaba okundyamu olukwe.'

19 Nze ndi kubakobera oku kintu ekyo atyanu nga kikaali okubbaawo, kaisi olwo owekyalimala okubbaawo, mwezye okwikirirya muti ninze oyo ng'owenetumulaku.

20 Era mbakobera amazima nti asangaalira nabuli oguntuma, abba asangaaliire ninze, era nabuli ansangaalira, abba asangaaliire Kibumba oyo eyantumire."

21 Kale awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo, ni yeeralikirira ino omu mwoyogwe, n'abbutula ati, "Mbakobera amazima, omoiza kwinywe ayaba okundyamu olukwe."

22 Awo abeegibe ni balolanganaku, neye ni bibasobera olw'okutamanya oguyabbaire atumulaku.

23 Iye omoiza oku beegi, oYesu oguyabbaire ataka eino, yabbaire atyaime kumpi n'oYesu.

24 Kaisi awo oSimooni Peetero n'agererya omwegi oyo nago ng'amukoba ati, "Obuulye oYesu atukobere ogwatumulaku."

25 Kale awo omwegi oyo nago eyabbaire atyaime okumpi n'oYesu, n'amweigikaku omu kifubba katono kaisi n'amubuulya ati, "Musengwa, naani oyo ogwotumulaku?"

26 Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Niiye oyo ogunaawa ekimegero kinu ekinaabba nkozerye omu syodo." Era oYesu n'akozya ekimegero, kaisi n'akiwa oYuda oIsikalyoti omutaane wa Simooni.

27 Era oYuda oweyamalire okulya ekimegero ekyo, amangu ago oSitaani n'amwingiramumu.

Awo oYesu n'amukoba ati, "Ekiwatira okukola, okikole mangu!"

28 Neye ku bonabona ababbaire awo oku kiinulo, mpaawo kadi moiza eyategeire ekyazwireku oYesu n'akoba atyo oYuda.

29 Neye abamo ni baseega bati oYuda ng'oweyabbaire niiye omuwanika, oYesu ayezya okubba amutuma kugula bintu by'oku Mukolo, ooba amukoba kugabiraku badoobi mpiiya.

30 Kale oYuda oweyamalire okulya ekimegero ekyo, amangu ago n'awuluka. Era omu kiseera ekyo omu mwoyogwe mwabbaire mwizwire endikiirya nga n'obwire bwirugaire.

Ekiragiro ekiyaaka

31 Kale awo oYuda oweyamalire okuwuluka okwaba, awo oYesu n'akoba abeegibe ababbaire basigaire awo ati, "Atyanu oMwana wa Muntu oKibbumba amugulumairye, era okubita omu Mwana nago abantu bagulumairye oKibbumba.

32 Kaisi obanga oKibbumba bamugulumairye kubita mu niiye, era n'oKibbumba yagulumalya oMwana wa Muntu amangu ago.

33 Baana bange, naabba na inywe akaseera katono. Mwalinnoonia, era nakimo ng'owenakobere aBayudaaya, n'atyanu niikyo ekimbakobera nti, 'Inywe timwezya okutuuka eginjaba.' "

34 Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Cooka mbawa ekiragiro ekiyaaka nti, mutakanganenge. Nga nze owembataka, mutyo na inywe wemuteekwa okutakangananga.

35 Singa owemwabbanga n'okutakangananga, awo abantu bonabona bamanyicanga bati muli beegi bange."

OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Awo oSimooni Peetero n'abuulya oYesu ati, "Musengwa, oli kwaba yaina?"

OYesu n'amwiramumu ati, "Omu kiseera kinu toyezya okwabayo na nze, neye oluzwanyuma waliizayo."

³⁷ Tete oPeetero n'amubuulya ati, "Musengwa, lwaki timpezya okwaba na iwe atyanu? Ndi mutegeki okukufeererera."

³⁸ Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Iwe dala oli mutegeki okunfeererera? Nkukobera amazima nti, onkoko yaabba akaali n'okukookoola nga wankuneegaanira emirundi mistu ng'okoba oti tommaite."

14

Enzira n'obwomi n'amazima

¹ Awo oYesu n'akoba ati, "Timweraliikiriranga. Inywe mwikiririrye mu Kibbumba, era na nze zena munjikiririryemu.

² Omu nyumba ya Bbaabba mulimu ebisenge bingi, era njaba okubategekera ekifo. Singa ekyo tikibbaire kituuce, tinandibakobere nti njabayo okubategekera ekifo.

³ Era owenalimala okubategekera ekifo, naliira ni mbatwala ni mubbanga na nze kaisi nywena ni mubbanga eeyo eginlibba.

⁴ Era mumaite enzira etuuka e ginjaba."

⁵ Awo oTomasi n'amukoba ati, "Musengwa titumaite egyoyaba, kale twamanya tutya enzira eyabayo?"

⁶ Awo oYesu n'amwiramumu ati, "Ninze enzira, era ninze amazima, era ninze obwomi. Mpaawo atuuka egiri oBbaabba okutoolaku ng'abitire mu ninze.

⁷ Singa nze muntegeera, n'oBbaabba yena mwandimutegeire.* Era okuzwa olwatyanu mumutegeire era muli ng'abamuboinuku."

⁸ Awo oFiripo n'amukoba ati, "Musengwa, otulagisye oIteewo era ekyo kyatumala."

⁹ Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Kasookeede mba na inywe ekiseera ekyo kyonakyona, Firipo tontegeeranga? Obanga buli muntu ambonaku, abba ng'aboine oku Bbaabba. Tete obba otya okunkoba oti, 'Otulagisye oIteewo?'

¹⁰ Iwe toikirirya oti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba, era n'oBbaabba ali ekintu ekimo na nze? Ebibono ebimbakobera inywe, tibyange-kubwange. Neye oBbaabba iye ali ekintu ekimo na nze, niye akola ng'owaataka ng'abita mwebyo ebinkola n'ebintumula."

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongerera okukoba ati, "Aale mwikirirye ebimbakobera nti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba era n'oBbaabba ali kintu kimo na nze. Aale owemubbanga timwikirirya ebintumula, mwikirirye olw'ebyewunyo ebinkola waire byonkani."

* 14:7 14:7 Ooba, Owemubba dala nga muntegeire, oBbaabba yena mwandimutegeera.

12 Mbakobera amazima nti buli anjikiririryamu, yalikota ebyewunyo ooti biibyho ebinkolanga, era yalikota n'ebikiraku ebyo olw'okubba njaba egiri oBbaabba.

13 Era buli ekimwasabanga nga mubita omu liina lyange, nakibakoleranga, kaisi oBbaabba bamugulumalye nga babita omu Mwanawe.

14 Era buli owemwansabanga ekintu kyonakyoona nga mubita omu liina lyange, nakikolanga.

OYesu asuubiza oMwoyo oMutukulye

15 Awo oYesu ni yeeyongerera okutumula nabo ati, "Owe-mubbanga muntaka, mwakwatanga ebiragiho byange.

16 Era nalisaba oBbaabba n'abawa oMubbeeri ogondi, iye etiyalibaleka emirembe n'emirembe.

17 OMwoyo nago niye amanyikisya abantu amazima agakwata oku Kibbumba. Cooka ibo abatakiririrya omu Kibbumba tibayezya okwikirirya Mwoyo nago olw'okubba tibamutegeera, era tibamumaite. Neye inywe mumumaite olw'okubba abba na inywe, era yatyamanga omu myoyo gyanywe.

18 Era tinalibalekawo okubba ooti bafuubbi olw'okubba owemwalisuna oMwoyo nago kyalibba ooti ninze njirire egimuli.

19 Omu kiseera kitono kiti, ibo abatakiririrya omu Kibbumba baabbanga tibakaali bambona, neye inywe mwalimbona olw'okubba tete nalibba mwomi, era nywena mwalibba boomi.

20 Era oku lunaku olwo tete olumwalimboneraku nga mmalire okuzuukira mwalitegeera muti nze ndi kintu kimo n'oBbaabba, era muti nywena muli kintu kimo na nze, era tete muti nze ndi kintu kimo na inywe.

21 Buli awulira ebiragiho byange n'abikwata, oyo niye antaka. Era oBbaabba yatakanga oyo antaka, zena natakanga omuntu oyo, era namubiikuliranga ikyo ekyendi."

22 Kale awo oYuda, neye nga tiyoodi oIsikalyoti, n'amubuulya ati, "Neye Musengwa, lwaki ogenderera kutubiikulira niiswe tumanye ikyo ekyoli, kaisi nandi n'obiikulira ibo abantu abandi oku kyalo?"

23 OYesu n'amwiramamu ati, "Omuntu yenayena antaka, yakwatanga ebibono byange ebimmukoba. N'olwekyo oBbaabba yamutakanga era nze n'oBbaabba twaizanga egyali ni tubbanga aamo naye.

24 Iye oyo atantaka, takwata ebibono ebyo aate ng'ebibono nago ebyembakobera tibyanage, wazira bya Bbaabba era eyantumire."

²⁵ OYesu ni yeeyongera okukoba ati, “Mbakobeire ebyo byonabyona nga nkaali ndi na inywe.

²⁶ Neye oMubbeeri, iye oMwoyo oMutukulye oyo oBbaabba oguyalituma omu kigere kyange, yalibeegeya byonabyona era yalibeebukirya byonabyona ebimbakobeire.

²⁷ Aale atyanu mbalekera eidembe, era mbawa eidembe eryange. Iryo erimbawa tiriwaawo, era tiriri ooti liiryo abantu eribasuna oku kyalo. N’olwekyo timweraliikiriranga era timwatyanga olw’ebyabbangawo.”

²⁸ Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Muwuliire nga mbakobera nti ‘njaba, neye naira egimuli.’ Aale singa mubbaire muntaka, mwandisangaire nze okwaba egiri oBbaabba olw’okubba iye ankiraku ekitiisya.

²⁹ Ebyo mbibakobeire atyanu nga bikaali okubbaawo, kaisi owebyalimala okubbaawo mwezye okunjikiririryamu.

³⁰ Cooka tineeyongere okutumula na inywe olw’okubba oSitaani omufugi w’ekyalo kinu aiza okunnumba. Neye abula obwezye kwebyo ebintuukaku.

³¹ Wazira, ibo abantu abatali ba Kibbumba bateekwa okumanya okusinzirira kwebyo ebintuukaku bati ntaka oBbaabba. Era bati ndi kukolanga biidi oBbaabba ebiyandagire.”

Awo n’amaliirirya ati, “Aale atyanu mwize twabe.”

15

Omuzabbibbu n’amasaga gaagwo

¹ Awo oYesu n’akoba abeegibe ati, “Ninze ekitina ky’omuzabbibbu ogunanyerenyeere, kaisi oBbaabba niye omulimi waagwo.

² Ansalaku buli isaga erindiku eritaneneka neenu nga waasalira* lidi erineneka kaisi lyezye okubala ino.

³ Kale inywe atyanu muli batukulye ooti masaga omulimi agaamalire okusalira olw’okubba mwaikiriirye obukwenda obunalaabbire egimuli.

⁴ Aale musigale nga muli kintu kimo na nze, era zena nga ndi kintu kimo na inywe. Ekyo kityo olw’okubba mpaawo isaga erineneka okulwalyo. Liri n’okubba ku kitina kaisi ni lineneka. Kale nywena timwezya kukola ebikole oKibbumba ebyabasubiriramu nga timuli ekintu ekimo na nze.”

⁵ Awo ni yeeyongera ati, “Ndi ooti kitina ky’omuzabbibbu, kaisi inywe ni mubba ooti masaga. Kale omuntu owaabba ekintu ekimo na nze kaisi zena ni mba ekintu ekimo naye, akola ebikole ebisa bingi. Iye oyo abba ooti masaga agali

* 15:2 15:2 *Waasalira*, Ooba, *Waayonja*.

oku muzabbibbu agabala ebineneka ebingi. Era anambula obubbeeri bwange mpaawo ekimwezya okukola.

⁶ Kale omuntu owaatabba ekintu ekimo na nze, abba ooti isaga eribamuma eedi era ni liwotoka. Era agatyo niigo agebatoola ni bagamuma omu musyo ni gaya.

⁷ Neye owemubba ekintu ekimo na nze, era ni musigala nga mukolera oku bibono ebimbakoba, mwezya okusaba kyonakyoona ekimutaka era oKibbumba yakibawanga.

⁸ Kale owemukola ebikole ebisa ebingi, oBbaabba bamugulumalya era mubba mweragire muti muli beegi bange.”

⁹ Awo oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, “Atyo nakimo ng’oBbaabba owantakire, zena niiyo engeri egimbatakamu inywe. Mweyongere okubba ekintu ekimo na nze kaisi neyongere okubataka.

¹⁰ Atyanu, singa owemwakwatanga ebimbalagira, zena neyongeranga okubataka. Era kityo nakimo nga zena owenkwatanga ebyo oBbaabba ebyandagira ni yeeyongera okuntaka.”

¹¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, “Mbakobeire ebintu ebyo, kaisi olwo mubbe n’eisangaalo eriri ooti lyange erindi nalyo, era mubbe nalyo omu bwizulye.

¹² Era ekiragiyo kyange niikyo kinu ekiti, mutakanga-nenge, nga nze owenabatakire.

¹³ Mpaawo muntu aali n’okutaka okukiraku okw’oyo awaayo obwomibwe olw’abakaagwabe.

¹⁴ Singa musigala nga mukola ebimbalagira mulaga muti muli bakaagwa bange.

¹⁵ Nze tinkaali mbeeta baweererya olw’okubba omuweererya tamanya omusengwawe ebyakola. Wazira mbeeta bakaagwa bange olw’okubba inywe mbakobeire byonabyona oBbaabba ebiyankobeire.

¹⁶ Era tiniinywe omwasalirewo okubba beegi bange, neye ninze enabalonderemu inywe era ni mbateekawo okukolanga ebikole ebisa. Kaisi awo oBbaabba ayezye okubawanga buli ekimusaba nga mubita omu liina lyange.

¹⁷ Era kinu niikyo ekimbalagira nti mutakanganenge.”

Abantu bacaawa abeegi ba Yesu

¹⁸ Kale awo oYesu ni yeeyongera okukoba ati, “Singa abantu abataikiririrya omu Kibbumba owebabacaawanga, mwebukiryenge muti basookere kucaawa ninze.

¹⁹ Kale singa mubbaire bamo kwibo nago bandibbaire babataka nga inywe abaabwe. Kiri kiti, timuli bamo kwibo

wazira inywe nabalonderemu okuzwa omu bantu abo. Ekyo niikyo ekigira abo abanjakanisya ni babacaawa.

²⁰ Aale mwebukirye ebibono ebinabakobeire nti, 'Mpaawo mugalama abba ow'ekitiisya okukiraku omusengwawe.' Owekibba nti nze banjiigaanirye, na inywe nywena balibagadya, era ng'owekiri nti bakwaite okwegesya kwange, n'ebwanywe byona balibikwata.

²¹ Ibo baaba okubagadyanga olw'okubba inywe muli bange, era olw'okubba tibamaite oyo eyantumire.

²² Aale singa tinaizire ni ntumula nabo, oKibbumba tiyandibbaire abalumiriza olw'ekibbikibbi. Neye atyanu babula kyokuwozyeryaku olw'ekibbikibbi kyabwe.

²³ Iye ancaawa acaawa n'oBbaabba yena.

²⁴ Aale singa tibaboine nga nkola ebyamagero ebyo omuntu yenayena ogondi ebyatakolangaku, oKibbumba tiyandibbaire abasalira omusango olw'ekibbikibbi. Neye atyanu baboine ebyamagero ebyo, kaisi era ni basigala nga batucaawa nze n'oBbaabba.

²⁵ Neye ebyo ibyo byokutuukirirya kibawandiikire omwIteeka lyabwe bati, 'Bancaawire anambula nsonga.' "

²⁶ Kale oYesu ni yeeyongera ati, "Omubbeeri oweyaliza oyo ogunalibasindikira ng'azwa egiri oBbaabba, yalikobera abantu ebinkwataku. Omubbeeri oyo nago yalibba Mwoyo atumula amazima agakwata oku Bbaabba era azwera nakimo egiri oBbaabba.

²⁷ Era nywena muteekwa okukobera abandi ebinkwataku olw'okubba mubbaire na nze kuzwera nakimo owenatandiikiire okwegesya."

16

¹ Awo oYesu ni yeeyongera ati, "Ebyo byonabyona mbibakobeire kaisi timwesiitaala ni muleka okwikirirya kwanywe.

² Balibabbinga omu makumbaaniro. Era amazima gali gati, ekiseera kyaba okutuuka nga buli abaita inywe aseega ati omu kukola ekyo aweererya Kibbumba.

³ Ebyo balibibakola olwaibo okutamanya oBbaabba ekyali, ooba nze ekyendi.

⁴ Neye ebyo mbibakobeire, kaisi olwo ekiseera kyabyo owekyalituuka, mwezye okwebukirya muti nabalabwire." Awo oYesu ni yeeyongera okutumula nabo ati, "Omu ntandiika y'okwikirirya kwanywe, tinabakobeire oku byokubagadya ebyo olw'okubba nabbaire nkaali ndi na inywe."

OMwoyo oMutukulye ebyakola

5 “Neye atyanu njaba egiri oyo eyantumire, wazira mpaawo kwinywe ambuulya eginjaba.

6 Inywe olw’okubba mbakobeire nti njaba okubazwaku, tete emyoyo gyanywe giirire ni giizula nima.

7 Neye mbakobera amazima nti nze okubazwaku okwaba egiri oBbaabba kibagasa niinywe olw’okubba owentayaba, omubbeeri oMwoyo oMutukulye tiyaliiza egimuli. Cooka owenjaba, nalimutuma egimuli.

8 Era Iye oweyaliiza, yalirumiriza abataikiririrya omu Kibbumba ati enseega yaabwe tintuuce oku bikwata oku kibbikibbi n’oku muntuki omutuukirirye. Era yalibalaga n’oku muntu w’engeriki oKibbumba oguyalisingisya omusango.

9 Era omusango ogwo gwalibba gusinzirira ku kibbikibbi eky’omuntu ekyokutanjikiririryamu.

10 Era oMwoyo oMutukulye yaliraga ati enseega yaabwe tintuuce oku butuukirirye bwange olw’okubba nkanga egiri oBbaabba eeyo e gimwabba nga timukaali mumbona.

11 N’okubikwata oku kusala omusango, era byona oMwoyo oMutukulye yalikakasa abantu ng’oKibbumba oweyamalire okusingisya oSitaani omusango. Era oSitaani oyo nago niye omufugi w’abantu abakola ebibbibbi.”

12 Awo oYesu era n’abakoba ati, “Nkaali ndi na bingi ebyokubakobera, neye byabba ng’atyanu bibitiriri inywe okubikwata.

13 Neye iye oMwoyo amanyikisya abantu amazima agakwata oku Kibbumba oweyaliiza, yalibalunganya ni manya amazima ago gonagona. Ekyo kityo olw’okubba tiyalitumula kululwe, wazira yalitumulanga biiby byonkani ebiyaliwuliranga okuzwa egiri oKibbumba, era n’okubakoberanga ebyaba okwiza.

14 Era oMwoyo oyo yangulumalyanga olw’okubba yabakoberanga kiikyo ekiyawuliranga okuzwa egyendi.

15 Kale ebintu byonabyona oBbaabba ebyalinabyo byange, era ekyo niikyo ekigira ni mbakoba inywe nti oMwoyo yabakoberanga biiby ebiyawuliranga okuzwa egyendi.”

Enima n’eisangaalo

16 Awo oYesu n’abakoba ati, “Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi tete oluzwanyuma lw’eibbanga litono, mumbone.”

17 Awo abamo oku beegibe ni bakobangana bati, “Ategeeza niki okutukoba ati, ‘Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi oluzwanyuma lw’eibbanga litono tete mumbone,’ era ati, ‘Ekyo kityo olw’okubba njaba egiri oBbaabba?’ ”

18 Era ni beegumya okwebuulyangana bati, “Ategeeza niki okukoba ati, ‘Mwibbanga litono?’ Cooka titutegeera ekyo ekyakoba.”

19 Awo oYesu n’ategeera ati bataka okumubuulya oku bintu ebyo, kale n’abakoba ati, “Muli kwebuulyangana ku kintegeezere owenkobere nti, ‘Omwibbanga litono mwabba nga timukaali mumbona, kaisi tete oluzwanyuma lw’eibbanga litono, mumbone?’

20 Aale mbakobera amazima nti, inywe mwalikunganga era mwalikubbanga enduulu, neenu abantu abakola eby’ekyalo nga ibo bajaagaana. Inywe enima yalibakwata, neye tete enima yaanywe yalisuukamu isangaalo.

21 Cooka kyalibba ooti mukali alumwa. Iye abba omu bulumi bungi olw’okubba ekiseerakye kibba kituukire. Neye owaamala okubyala, yeerabira okugada okunene okwabbairamu, olw’eisangaalo ery’okubyala omwana oku kyalo.

22 Kale inywe, atyanu ikyo kiseera kyanywe ekyenima, neye tete nalibabona era ni musangaala, era mpaawo eyalibatoolaku eisangaalo lyanywe.

23 Era ekiseera ekyo owekyalituuka mwalibbanga tete mpaawo ekimunsaba. Cooka mbakobera amazima nti oBbaabba yalibba ng’abawa buli ekimumusaba omu liina lyange.

24 Wazira paka lwatyanu mubbaire mukaali okumusaban-gaku ekintu kyonakyoona omu liina lyange. Neye atyanu aale musabenge era mwalisuna, n’eisangaalo lyanywe lyal-ibba mu bwizulye.”

Okuwangula ekyalo

25 Era oYesu ni yeeyongera ati, “Waire nga nzwa okutumulan-ga ebintu ebyo mu ngero, ekiseera kyaba okutuuka mbe nga tinkaali ntumula nga nkolesya ntumula eeyo, wazira nga mbakobera lwatu ebifa oku Bbaabba.

26 Era omu kiseera ekyo mwalibbanga musaba mu liina lyange. Cooka tindi kukoba nti kyalyetaagisyanga ninze okubasabiranga egiri oBbaabba okubawa ekimwasabanga.

27 Wazira oBbaabba iye onyere abataka yabawanga ekimwamusabanga olw’okubba muntaka era mwikirirya muti nazwire giri niye.

28 Nze nazwire giri Bbaabba kaisi ni njiza oku kyalo. Kale atyanu ndi kuzwa oku kyalo, era nkanga egiri oBbaabba.”

29 Awo abeegi ba Yesu ni bakoba bati, “Cooka awo atyanu oli kutumulanga lwatu era nga tokolesya ngero.

³⁰ Era atyanu tutegeire tuti omaite ebintu byonabyona, era tuti tikyetaagisya waire n'omuntu yenayena okukubulya ebibuulyo. Era ekyo kituzweramu kwikirirya tuti wazwire giri Kibbumba."

³¹ Kale awo oYesu n'ababuulya ati, "Atyanu mwikirirya?"

³² Neye ekiseera kiiza, era kituukire, owemwasalaanikira buli muntu okukanga e wuwe. Inywe mwaba kunda zenkani. Cooka ekinyere kiri kiti tinaabbe zenkani olw'okubba oBbaabba ali aamo na nze.

³³ Era ebyo mbibakobeire, kaisi olwo mubbe n'eidembe omu myoyo gyanywe olw'enkolagana yaanywe na nze. Cooka oku kyalo kunu mwabbanga n'okugada, neye mugume olw'okubba nze mpangwire amaani g'ekyalo kinu."

17

OYesu yeesabira iye onyere

¹ Awo oYesu oweyamalire okutumula ebyo, n'agangamula omutwe okulingirira omwigulu kaisi n'asaba ati:

"Bbaabba, ekiseera kituukire. Aale atyanu olage abantu ekitiisya ky'oMwanawo ng'owekiri eky'amaani, kaisi yena ayeze okubalaga ekitiisyakyo eky'amaani.

² Ekyo kityo olw'okubba wamuwaire obwezye oku bantu bonabona, kaisi ayeze okubawa ibo nago abewamuwaire obwomi obutawaawo.

³ Era ibwo obwomi obutawaawo obwo busunika mu ngeri eenu eti: Abantu bali n'okukumanya niwe oKibbumba wenkani onanyerenyeere, era n'okumanya oYesu Kurisito oguwatumire okununula abantu.

⁴ Nze ndagire abantu ekitiisyakyo ng'owekiri eky'amaani omu kukola era ni mmala omulimo oguwampaire okukola.

⁵ Bbaabba, aale atyanu tete onganye mbe n'ekitiisya kidi ekinabbaire nakyo owenabbaire na iwe omwigulu nga n'ekyalo kikaali n'okubbaawo."

OYesu asabira abeegibe

⁶ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Mmanyikisiry e abantu abewampaire, ikyo ekyo ekyoli. Abantu abo nago niibo abewampaire ng'obatoola mu badi abakwikiririyamu. Ibo abantu abo babbaire babo, n'obampa era bakwaite ekibonokyo.

⁷ Era atyanu bamaite bati obukwenda n'ebyo byonabyona ebinkola bizwa giri niwe.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba nabakobeire ebibono ebwampaire, era ni bakiikirirya. Era bakakasiire nakimo bati nazwire giri niuwe, era ni baikirirya bati wantumire.

⁹ Kale mbasabira. Cooka tindi kusabiranga bantu abatakwikiriryamu, wazira nsabira baabo abewampaire olw'okubba babo.

¹⁰ Era abo abendi nabo bonabona babo, n'ababo era bange. Era balagire bati ekitiisya kyange ky'amaani.

¹¹ Aale atyanu nze ngonu njaba okuzwa oku kyalo era ndi kwiza e gyoli neye ibo bakaali bali oku kyalo. Iwe Bbaabba oMutukulye, obakuumenge omu bwezyebwo obuwampaire kaisi bayezye okubbanga nakimo ooti niiswe owetuli ekimo.

¹² Era owenabbaire nabo, cooka olw'obwezye obuwampaire, nabakuumire era ekigosi nandi kibatuukaku. Era mpaawo kwibo eyagotereku okutoolaku oyo eyabbaire atekwa okugota kaisi eKiwandiike kyezye okutuukirira."

¹³ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Aale ngonu atyanu njiza egyoli, neye ebyo mbitumula nga nkaali ndi oku kyalo kaisi eisangaalo lyange libbe mu bwizulye omu basengereri bange.

¹⁴ Era nabawaire ekibonokyo n'olwekyo ekyalo ni kibacaawa olw'okubba nti ibo nago tibakaali b'ekyalo ooti ninze owentali w'ekyalo.

¹⁵ Cooka tinkusaba nti obatoole oku kyalo, wazira nti obakuume eeri omubbimubbi oSitaani.

¹⁶ Nti ibo tibekyalo ooti ninze owentali waakyo.

¹⁷ Aale obatakulye ng'okolesya obwezye bw'ekibonokyo. Nti ekibonokyo niigo amazima.

¹⁸ Cooka ng'owewantumire oku kyalo, ntyo zena niyo owembatumire oku kyalo.

¹⁹ Nze newaayo egyoli kaisi bona abanyere bayezye okwewerayo nakimo egyoli."

OYesu asabira abaikiriryabe

²⁰ Awo oYesu ni yeeyongera okusaba ati, "Tinsabira beegi banu bonkani, neye n'abo abalinjikiririryamu olw'obukwenda bwa banu.

²¹ Era Bbaabba, ekyo kityo kaisi bonabona babbenge bumo, ooti niuwe obwoli ekintu ekimo na nze, era zena owendi ekintu ekimo na iwe. Mbasabira nti bona babbenge kintu kimo na iswe kaisi abantu bayezye okwikirirya bati iwe wantumire.

22 Era mbasuucirye okubba b'ekitiisya zena ng'owonsuucirye kaisi bayezye okubanga ekintu ekimo ooti ninze owendi ekintu ekimo na iwe.

23 Ekikoba kiti, ntaka ibo beegaite nga ibo owebali bagaite na nze era nga iwe obwoli mugaite na nze. Era mbasabira nti babbeere nakimo kintu kimo, kaisi abantu bategeere bati wantumire, era obataka ng'owontaka."

24 Era oYesu ni yeeyongera ati, "Bbaabba, abantu abewampaire, ntaka lubbe lumu nga bali na nze omwigulu eeyo eginjaba okubba, era babbeeyo okubonaku ekitiisya ekinalibbaamu. Cooka ekitiisya ekyo wakimpaire olw'okubba wantakire nga n'ekyalo tikibbumbe.

25 Bbaabba omutuukirirye, abantu tibakumaite, neye nze nkumaite, era bamaite bati wantumire.

26 Era nabamanyikisiry ekyo ekyo ekyoli, era njaba okweyongera okubamanyikisya ikyo ekyo nago, kaisi bona batakenge abantu abandi ooti niuwe owewantakire era kaisi nze mbe kimo nabo."

18

Bakwata oYesu

(*Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53*)

1 Awo oYesu oweyamalire okusaba okwo, n'asimbuka n'abeegibe, ni basalamu ogwinamo ogubeeta bati Kidulooni. Okwitale kudi okubayambukire wabbaireyo omusiri gw'emisaale emizaituuni era iye n'abeegibe ni baingira oomwo.

2 Atyanu iye oYuda, eyamuliiremu olukwe, yabbaire amaite ekifo ekyo olw'okubba oYesu yatiranga okwaba n'akumbaana eeyo n'abeegibe.

3 Kale awo oYuda n'ayaba omu musiri ogwo nago ng'akudembereire ekibinja ky'abaisirikale, n'abakuumi abamo ab'eYeekaalu. Era ibo abo abeyabbaire yeekubbereire, abakabona abakulu n'aBafalisaayo niibo ababbaire babatumire. Era ibo nago babbaire bakwaite ebimoleka ooti mole n'amataala era n'ebyokulwanisya.

4 Cooka oYesu yamaite byonabyona ebyaba okumu-tuukaku, kale awo ni yeetoolayo, era n'ababuulya ati, "Munoonia naani?"

5 Awo ibo ni bamwiramumu bati, "Yesu ow'e Naazaleesi." OYesu n'abakoba ati, "Ninze onu." Era oYuda eyamuliiremu olukwe, yabbaire ayemereire awo nabo.

6 Cooka oYesu oweyabakobere ati, "Ninze onu," ibo ni baira e nyuma era ni bagwa ansi.

7 Awo oYesu n'ababuulya omulundi ogwokubiri ati, "Munoonia naani?" Tete ni bairamu bati, "Yesu ow'e Naazaleesi."

⁸ Era oYesu n'abairamu ati, "Mbakobeire nti ninze onu. Aale obanga munoonia ninze, muleke abeegi bange banu ibo baabe."

⁹ Ekyo kyabbairewo kaisi olwo ebibono ebiyabbaire atumwire byezye okutuukirira, ebikoba bitu, "Kwabo abe-wampaire tinagoteryeku kadi moiza."

¹⁰ Cooka oSimooni Peetero omoiza oku beegi ba Yesu yabbaire n'empima, kale awo n'agitooye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi eky'oku ndi-iro, n'amutiicaaku. Era omugalama oyo nago yabbaire niye oMaluko.

¹¹ Awo oYesu n'alagira oPeetero ati, "Empiimayo ogikanjeeyo omu kiruutu kyayo. Iwe oseega oti tindi n'okubita omu kipimo kyokugada kudi oBbaabba okwataka mbitemu?"

OYesu bamutwala egiri Anasi

¹² Awo ekibinja ky'abaisirikale n'omuduumiri waabwe, era n'abakungu b'abayudaaya ni bakwata oYesu. Awo ni bamusibira aamo engaloye e nyuma,

¹³ kaisi ni basooka bamutwala egiri Anasi. Oyo yabbaire niye oiteeye wa muka Kayaafa era oKayaafa oyo yabbaire niye okabona akira obukulu omu mwanka ogwo.

¹⁴ Era oKayaafa nago niye eyabbaire awaire abayudaaya amalabuki ati kibba kisa omuntu omoiza okufeererera abantu.

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Awo oSimooni Peetero n'omwegi omwinaye ni basenjaaku oYesu. Cooka omwegi oyo olw'okubba yabbaire mumanye eeri okabona akira obukulu, iye n'asenjaaku oYesu ni baingira omu luuga lwa kabona oyo.

¹⁶ Neye iye oPeetero yabbaire n'okukuumira nza ku geeti. Kale omwegi oodi nago eyabbaire omumanye, n'akanga e nza okutumula n'omwala eyabbaire omukuumi w'oku geeti, era n'aingirya oPeetero.

¹⁷ Awo omwala oyo nago n'abuulya oPeetero ati, "Wena toli moiza oku beegi b'omusaiza nago?" Iye oPeetero n'amwiramamu ati, "Nze bbe."

¹⁸ Cooka empewo yabbaireku era abagalama ba kabona akira obukulu n'abakuumi b'eYeekaalu babbaire beemereire okweruguulirirya ekisiki ky'omusyo ekibabbaire bakumire okwota. Kale awo oPeetero yena yabbaire ayemereire nabo ng'ayota omusyo.

*Okabona akira obukulu abuulya oYesu
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)*

¹⁹ Awo, okabona akira obukulu n'abuulya oYesu oku beegibe, n'okwebyo iye oYesu ebyayegesya.

²⁰ Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Nze ntumulanga lwatu eeri abantu. Nze nenca njegesyanga omu makumbaaniro n'omu luuga lw'eYeekaalu aBayudaaya bonabona omu bakumbaaniranga. Tintumulangaku kintu kadi kimo omu kyama.

²¹ Kale aale lwaki obuulya ninze? Obuulye baadi abawuliranga ebinatumulanga. Mazima ibo babimaite."

²² Awo oYesu oweyatwimwire ebyo, omoiza oku bakuumi b'eYeekaalu eyabbaire okumpi n'oYesu, n'amukubba oluwi okwitama neenu waamukoba ati, "Eyo niyo engeri egyoiramu okabona akira obukulu?"

²³ Iye oYesu n'amwiramumu ati, "Obanga ekintwimwire tikitwuce, kaade okakase obutali butwuce bwakyo. Neye obanga ntwimwire kitwuce, lwaki onkubbire?"

²⁴ Awo oYesu ng'akaali musibe w'engalogye Anasi n'amuweererya egiri oKayaafa okabona akira obukulu.

*OPeetero yeeyongera okwegaana oYesu
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)*

²⁵ Awo oSimooni Peetero oweyabbaire ng'ayemereire ayota omusyo, tete ni wabbaawo omuntu ogondi n'amubuulya ati, "Iwe wena toli moiza oku beegi b'omusaiza nago?" Iye ni yeegaana ng'akoba ati, "Nze bbe."

²⁶ Cooka omoiza oku baweererya ba kabona akira obukulu, era omuganda w'oodi oPeetero oguyatiiciryeku ekitwi, n'amulumiriza ati, "Tinakubone naye eedi omu musiri gw'emisaale emizaituuni?"

²⁷ Awo tete era oPeetero n'akyegaana, era n'omu kiseera ekyo onkoko n'akookoola.

*OYesu omumaiso ga Piraato
(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)*

²⁸ Awo oYesu ni bamutoola e wa Kayaafa, ni bamutwala omu lubiri lw'omufugi omu Looma. Omu kiseera ekyo obwire bwabbaire bwankaca. Era aBayudaaya tibaangiire omu lubiri olw'okubba okwingira kyabbaire kibasuuca okubba tibatukulye era ni babba nga tibasaanira okulya oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

²⁹ N'olwekyo oPiraato n'awuluka nza egibali era n'ababuulya ati, "Musangoki ogumuvunaana omusaiza onu?"

³⁰ Ibo ni bamwiramumu bati, "Singa abbaire abula musango, titwandimuleetere okumukukwatisya."

³¹ Awo oPiraato n'abakoba ati, "Aale atyanu inywe mumutwale mumuwozesye okusinzirira oku mateeka agaanywe."

ABayudaaya ni bamukoba bati, "Nti iswe tibatwikirirya kwita muntu yenayena."

³² Ekyo kyabbairewo kaisi oYesu ebibono ebiyabbaire atumwire ng'alaga engeri egiyabbaire ayaba okufaamu, byezeye okutuukirira.

³³ Awo oPiraato n'akanga omu lubiri, kaisi n'alagira ni beeta oYesu kaisi n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?"

³⁴ OYesu n'amwiramu ati, "Ekyo kiseegokyo, ooba bandi niibo abakukobeire ebinkwataku?"

³⁵ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Nze ndi Muyudaaya? Ibo bantu b'eigwangalyo, n'abakabona baanywe abakulu niibo abakunkwatisirye. Olwo nago niki ekyokolere?"

³⁶ OYesu n'amwiramu ati, "Obwakabaka bwange tibwa ku kyalo kunu. Singa ekyo kibbaire kityo, abantu bange bandirwaine, ni bakaisya aBayudaaya okunkwata. Neye obwakabaka obwange ibwo buzwa awandi."

³⁷ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Olwo oli kabaka?"

OYesu n'amwiramu ati, "Otuucirye okukoba oti ndi kabaka. Igo amazima gali gati, nze bambyaire kubba Kabaka era niikyo ekyandetere oku kyalo kunu era n'okukakasa abantu amazima. Era buli ataka amazima, ampulisisya."

³⁸ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Amazima niikyo niki?"

OPiraato oweyamalire okubuulya oYesu ebyo, iye oPiraato n'awuluka tete e nza egiri aBayudaaya era n'abakoba ati, "Timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona.

³⁹ Neye inywe munaliriire nze okubateereran-gaku omusibe moiza oku lunaku lw'oMukolo ogw'oKutambukirya. Kale olwo mutaka mbateerere nago yoodi ogumukoba muti kabaka w'aBayudaaya?"

⁴⁰ Cooka ibo ni bakooka nga bamwiramu bati, "Bbe, tiyooyo! Otuwe Bbalaba!" OBbalaba oyo nago yabbaire musibe olw'akeediimo akeyabbaire yeemigiiremu.

19

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

¹ Awo oPiraato n'alagira abaisirikale okutwala oYesu bamufaamuule n'ofaalu aliku emirobo egisima.

² Era abaisirikale ni baluka engule eya mawa kaisi ni bagimuzwalisya oku mutwe. Bamuzwalisirye n'eganduula entukuliikiriri,

³ era ni basoosera okumwabaku okumukiina bati, "Owan-gaale, iwe oKabaka w'aBayudaaya!" Era batyo nga weba-mukubba empi oku matama.

⁴ Awo oPiraato era tete n'awuluka e nza, n'akoba aBayu-daaya ati, "Aale mumpulisisyeku, ngonu njaba okumu-wuluca egimuli okubamanyikisya nti timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona."

⁵ Awo oYesu ni bamuwuluca nga bamutiikire engule ey'amawa, era nga bamuzwalisirye eganduula entukuli-ikiriri kaisi oPiraato n'abakoba ati, "Aale mubone omusaiza nago!"

⁶ Amangu ago ibo abakabona abakulu n'abakuumi b'eYeekaalu owebamuboine, ni bakooka bati, "Omukomerere oku musalabba, omukomerere oku musalabba!"

Neye oPiraato n'abakoba ati, "Inywe mumutwale mu-mukomerere, neye okulwange timbona ekyokuzweraku okumuvunaana omusango gwonagwona."

⁷ Era ibo aBayudaaya ni beekalangula bati, "Iswe tuli n'eiteeka, era okusinzirira okwiteeka eeryo, atekwa kufa olw'okubba yeeyeta okubba Mwana wa Kibbumba."

⁸ Awo oPiraato oweyawuliire ekyo, era ni yeeyongera ino okutya.

⁹ Kale n'alagira ni bakanjaayo oYesu omu lubiri kaisi n'ayaba n'abuulya oYesu ati, "Ozwera yaina?" Neye oYesu tiyamwiriremu.

¹⁰ Awo oPiraato n'amubuulya ati, "Ogaine okunjiramu? Tomaite oti ndi n'obwezye okukuteera ooba okukukomer-era oku musalabba?"

¹¹ OYesu n'amwiramu ati, "Tiwandibbaireku n'obwezye singa tiKibbumba kubukuwa. N'olwekyo iye oodi am-paireyo egyoli niye aali n'ekibbikibbi ekikiraku."

¹² Okuzwa omu kiseera ekyo oPiraato n'agezyaku oku-teera oYesu neye aBayudaaya nga beeyongera kukooka bati, "Singa oteera omusaiza oyo, waabba toli mukaagwa wa Kaisaali. Nti omuntu yenayena iye eyeeyeta okubba kabaka, abba ayakanisya Kaisaali."

¹³ Awo oPiraato oweyawuliire ebyo, n'alagira ni bawuluca oYesu oku luuga. Era oku luuga awo oPiraato n'atyama oku ntebeye ey'obulamuzi omu kifo ekibeeta bati Kya Mabbaale aMaalirire, neye omu Lwebbulaniya bati, Gabbasa.

14 Era esaawa gyabbaire ooti mukaaga egy'omusana oku lunaku lwa kutegeka oMukolo ogw'oKutambukirya. Awo oPiraato n'akoba aBayudaaya ati, "Aale mumpulisisyeku, okabaka waanywe ngoyo!"

15 Neye ibo era ni bakooka bati, "Omumalewo, omumalewo, omukomerere oku musalabba!"

Awo oPiraato n'ababuulya ati, "Okabaka waanywe gumbe nkomerere oku musalabba?"

Abakabona abakulu ni bamwiramumu bati, "Tubula kabaka gondi, wazira oKaisaali."

16 Kale awo omu kukomenkereza, oPiraato n'abakwatisya oYesu baabe bamukomerere oku musalabba.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Awo abaisirikale ni bakwata oYesu, ni bamutoolawo.

17 Era omu kwaba yabbaire nga yeetiikire omusalabagwe okwaba omu kifo ekibeeta eky'eKiyanga, omu Lwebbulaniya ekibeeta Gologoosa.

18 Era omu kifo ekyo niyo egibamukomereire oku musalabba. Era omu kifo ekyere ekyo ni bakomerera n'abandi babiri oku misalabba gyabwe, oku lubba n'olubba, oYesu nga iye abalimu aakati.

19 Awo oPiraato n'alagira ni bawandiika ekiwandiiko, ni bakikubbirira e ngulu oku musalabba, nga kisoma kiti, "OYESU OW'E NAAZALEESI, OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

20 Era aBayudaaya bangi ni basoma ekiwandiiko ekyo olw'okubba ekifo ekyo egibakomereire oYesu, kyabbaire kumpi n'ekibuga. Era nti n'ekiwandiiko ekyo nago babbaire bakiwandiikire mu Lwebbulaniya, n'omu Lulantini, n'omu Luyonaani.

21 Awo abakabona abakulu ab'aBayudaaya ni bakanga egiri oPiraato okwezuluguma bati, "Tibandikiwandiikire bati, 'Kabaka w'aBayudaaya,' wazira tutaka bakiwandiike bati, 'Omusaiza onu abbaire yeeyeta Kabaka w'aBayudaaya.' "

22 Awo oPiraato n'abairamu ati, "Ekyo ekyendagiire nti bawandiike kiri n'okubba kinyere ekyo."

23 Cooka abaisirikale owebamalire okukomerera oYesu oku musalabba, ni batwala ebizwalobye, ni babigabulamumu emigabo eena, buli mwisirikale n'asunaku gumo. Neye iyo ekanzuye ey'omunda iyo n'esigala. Iyo babbaire tibagitungire-butungi, neye nga bagirukire-buluki yonayona okuzwa angulu paka ansi.

24 Kale abaisirikale ni bakobangana bati, "Titwaginyiramumu, neye tugikubbireku kalulu okusalawo eyagitwala."

Ekyo kyabbairewo kutuukirirya Kiwandiike ekikoba kiti:

“Bagabanire ebizwalo byange,
era engoye gyange ni bagikubbiraku akalulu.”
Kale abaisirikale bona ekyo niiky ekibakolere.

²⁵ Awo okumpi n’omusalabba gwa Yesu, wabbairero omaaye, n’omuganda wa maaye, n’oMalyamu omuka Kulopaasi, era n’oMalyamu oMangadaleena nga beemereire.

²⁶ Kale oYesu oweyaboinewo omaaye, n’omwegi oodi oYesu oguyatakanga eini nga beemereire okumpi aawo, n’akoba omaaye ati, “Mama, oyo omutwale ng’omwanawo,”

²⁷ era n’akoba n’omwegiwe oyo nago ati, “Oyo omutwale ng’omaawo.” Okuzwa olwo omwegi oyo n’atandiika okulabirira omaaye wa Yesu ng’omoiza oku bantu b’omu kisitokye.

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Awo oluzwanyuma ng’oYesu amalire okumanya ati amalire emirimo egibamutumire okukola era okutuukirirya eKiwandiike, n’akoba ati, “Enyonta enduma.”

²⁹ Abaisirikale babbaire bateekere awo ensaka eizwire enviinyo ensasaami kale ni batimyamu ekijuulo. Awo ni bakiteeka oku kasaale akebeeta yisopu, kaisi ni basiirya okukituuca oku munwagwe.

³⁰ Awo oYesu oweyafunfuunireku enviinyo ensasaami egyo, n’akoba ati, “Kiwoire.” Era n’ekibono ekyo n’akotamya omutwe, era n’afa.

OYesu bamusumuta omu mpete

³¹ Awo, lwabbaire lunaku lwa kutegeka era ng’eizo lwabba Saabbaato olukulu. Kale olw’okubba abeekubbem-beri b’aBayudaaya babbaire tibataka emirambo okutuuca oku Saabbaato nga giri oku musalabba, ni basaba oPiraato olukusa bavune ebigere by’abantu nago era n’emirambo bagyanuleyo.

³² N’olwekyo abaisirikale ni baiza okuvuna ebigere byabwe moiza moiza nga basookera oku basaiza badi abebabbaire bakomereire aamo n’oYesu buli muntu oku musalabbagwe.

³³ Neye owebatuukire oku Yesu, ni babona nga iye amalire okufa, tibamuvunire ebigere.

³⁴ Awo, iye omu kifo ky’okumuvuna, omoiza oku baisirikale n’amusumuta eisimo omu mpete okukakasa ng’afiire, amangu ago ni muzwamu omusaaye n’amaizi.

35 Era omusaiza eyaboineku ng'ekyo kibbaawo yakikobeire abantu, era n'ekiyabakobeire ni kibba kituuce. Iye omusaiza nago amaite ati atumula mazima era akola atyo kaisi nywena mwezye okwikirirya.

36 Ebyo byabbairewo kaisi olwo eKiwandiike kituukirire ekikoba kiti, "Tibalimuvunaku eigumba kadi limo,"

37 era nga n'eKiwandiike ekindi owekikoba kiti, "Baliringirira yoodi ibo ogubalibba basumutire."

Okuliika oYesu

(*Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56*)

38 Ebyo owebyawoire, oYusufu ow'Alimasaaya, n'ayaba n'asaba oPiraato omulambo gwa Yesu. Era oYusufu oyo nago yabbaire mwegi wa Yesu, neye nga w'omu mbiso olw'okutya aBayudaaya. Awo ng'asunire olukusa okuzwa eeri oPiraato, n'ayaba n'atoolayo omulambo gwa Yesu.

39 OYusufu yabbaire n'oNikodemu omusaiza nago enyumu eedi eyacaaliire oYesu obwire. Era oNikodemu yaabire n'ekiro ooti 33 egya kalifuwa ogubeeta omiira omutabulemu ekigaji.

40 Awo ni batwala omulambo gwa Yesu nga bagusiigire okalifuwa, ni bagulingira omu ngoye gya lineni empyaka! Eyo yabbaire niyo empisa y'aBayudaaya ey'okuliika abafu.

41 Omu kifo oYesu egibamukomereire oku musalabba, wabbairewo omusiri omwabbaire amagombe ag'empuku amayaaka, agebabbaire tibateekanguumu mulambo.

42 Era olw'okubba wabbaire kumpi, oomwo niimwo omu batekere omulambo gwa Yesu. Ekyo kityo olw'okubba lwabbaire lunaku lw'aBayudaaya kwetegekaraku ng'eizo lwabba Saabbaato.

20

Okuzuukira kwa Yesu

(*Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12*)

1 Awo oku lunaku olwesaabbiiti* oMalyamu oMan-gadaleena n'awuuna makeezi pwi omu kandikiirya oku magombe ag'empuku aga Yesu. Cooka yaajiirye eibbaale eryabbaire omu mulyango nga balitoirewo.

2 N'olwekyo n'airuka egiri oSimooni Peetero, n'omwegi odi ogondi oYesu oguyatakanga eino, n'abakoba ati, "OMusengwa bamutoiremu omu magombe, era titumaite n'egibamuteekere!"

19:36 19:36 Kuz 12:46; Kub 9:12; Zab 34:20 19:37 19:37 Zak 12:10; Kub 1:7 19:39 19:39 Yok 3:1-2 * 20:1 20:1 EBbaibbuli egimo gikoba giti, Lunaku olusooka omu saabbiiti.

³ Awo oPeetero n'omwegi odi nago ni basimbuka ni baaba oku magombe.

⁴ Bonabona baabire nga bairukira aamo, neye omwegi oodi nago n'akiraku oPeetero okwiruka, n'amusooka oku magombe.

⁵ Cooka tiyaingiiremu wazira yakomere mu mulyango era n'akotama okulolamu, n'abona ngoye egya lineni nga bagiteekere awo.

⁶ Awo oSimooni Peetero eyabbaire amusenjaaku yena n'atuuka neye iye n'aingiramu, era yena n'abona omu magombe ngoye gya lineni nga bagiteekere awo.

⁷ Era yaboine n'ekiwero ekibabbaire basibiire oYesu oku mutwe okubwika omumaiso. Ikyo kyabbaire bakiringire kusani nga tibakiteekere aamo engoye gidi egya lineni neye nga kiri kyonkani.

⁸ Oku nkomerero omwegi odi nago eyabbaire n'oPeetero era eyeekereire okutuuka oku magombe, yena n'aingira n'abona, era n'aikirirya.

⁹ Neye era babbaire bakaali okutegeera eKiwandiike ekiti, oYesu yabbaire atekwa okuzuukira.

¹⁰ Awo abeegi abo ni bakanga egibaabbanga.

*OYesu abonekera oMalyamu oMangadaleena
(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)*

¹¹ Neye oMalyamu oMangadaleena yabbaire ayemereire e nza w'amagombe ag'empuku nago, ng'akunga. Kale awo oweyabbaire akaali akunga, n'akotama n'alola omu magombe,

¹² era n'abona abamalaika babiri. Babbaire mu bizwalo byeru nga batyaime, omoiza e namutwe, n'ogondi e nabigere omu kifo egibabbaire bateekere omulambo gwa Yesu.

¹³ Awo ni bamubuulya bati, "Mukali iwe, okunga niki?" Iye n'abairamu ati, "OMusengwa wange bamutoiremu, era timmaiteku egibamuteekere!"

¹⁴ Awo oMalyamu oweyamalire okutumula ebyo, n'agaluka n'alola e nyuma, n'abona oYesu ng'ayemereire awo, neye tiyamumanyicirye ati niye oYesu.

¹⁵ Awo oYesu yena n'amubuulya ati, "Mukali iwe, okunga niki? Onoonia naani?" Iye oMalyamu olw'okumusuubiriramu okubba niye omulabiriri w'omusiri ogwo, n'amukoba ati, "Sebo, obanga niye omutoiremu, ondagirire egyomuteekere njabe mmutooleyo."

16 Awo oYesu n'amweta ati, "Malyamu!" Awo oMalyamu n'agaluka okumulolaku, kaisi n'amukoba omu Lwebbulaniya ati, "Labbooni!" Ekitegeeza kiti, "Musomesya."

17 Awo oYesu n'amukoba ati, "Tiwaneevambiryaku olw'okubba nkaali okukanga egiri oBbaabba. Wazira oyabe egiri abaganda bange obakobere oti, 'Nkanga egiri oBbaabba era oItewaanywe, oKibbumba wange era oKibbumba waanywe.' "

18 Era oMalyamu oMangadaleena n'ayaba, n'akobera abeegi ati, "Mboine oMusengwa!" Era n'abakobera oMusengwa ebyamukobere.

OYesu abonekera abeegibe

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Awo oku lunaku lwesaabbiiti olwo nago eigulo abeegi babbaire beefungiriirye omu nyumba olw'okutya aBayudaaya, oYesu n'aiza, n'abeemereramu aakati, n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe!"

20 Oweyamalire okutumula atyo, n'abalagisya engalogye n'ebigerebye n'empetegeye. Awo abeegi ni basangaala ino owebaboineku oMusengwa.

21 Era n'airamu n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe. Ng'oBbaabba oweyantumire, zena mbatuma."

22 Oweyamalire okutumula ebyo, n'abayeereraku omuyeerero, n'abakoba ati, "Musune oMwoyo oMutukulye.

23 Owemwasoniyanga omuntu yenayena ebikole ebibibibi ebyakola, oKibbumba yena yaabanga amusoniyire era singa owemutamusoniyenge, oKibbumba yena yaabanga tamusoniyire."

OYesu yeeragisya egiri oTomasi

24 Awo oTomasi omoiza oku beegi eikumi na babiri, ogubeeta oDidimo,[†] tiyabbaire n'abainaye oYesu oweyabeeragisiirye.

25 Kale abeegi abainaye ni bamukobera bati, "Tuboine oMusengwa."

Neye iye n'abakoba ati, "Okutoolaku nga mboineku enkozu egy'emisumaali omu ngalogye, era ni nkubya olunwe lwange omu nkozu nago, era ni nkwata n'omu mpetegeye, tinakiikirirye."

26 Awo owewabitirewo enaku munaana, abeegi ba Yesu tete babbaire bali omu nyumba, leero nga bali n'oTomasi. Waire nga babbaire beefungiriirye oomwo, oYesu n'aingira n'ababbaamu nga ayemereire, kaisi n'abakoba ati, "Eidembe libbe na inywe."

²⁷ Awo n'akoba iye oTomasi ati, "Okubbye aanu olunwe, era obone engalo gyange. Era oleete engaloyo onkwate omu mpete. Aale atyanu olekeraawo okubususabuusa, wazira oikiriryeye."

²⁸ Awo oTomasi n'amwiramumu ati, "Niiwe oMusengwa wange, era oKibbumba wange!"

²⁹ OYesu n'amukoba ati, "Iwe oikiriiryeye olw'okubba omboineku. Ibo nga b'enkabi abatambonangaku neye ni baikirirya!"

Ekyawandiikisiryeye ekitabo kinu

³⁰ OYesu yakolere obumanyiciryeye bw'ebyewunyo obundi bungi ng'abeegibe babona obutali buwandiike omu kitabo kinu.

³¹ Neye obwo babuwandiikire kaisi mwezye okwikirirya muti oYesu niye oKurisito ogubasukireku amafuta. Era muti niye oMwana wa Kibbumba, era olw'okwikirirya mutyo, kaisi mwezye okusuna obwomi obutawaawo.

21

OYesu abonekera abeegibe oku nyanza

¹ Ebyo owebyawoire, oluzwanyuma lw'enaku ntono oYesu n'abonekera tete abeegibe oku nyanza oTibberiyoye.* Ikyo kyabbairewo kiti:

² OSimooni Peetero, n'oTomasi ogubeeta oMulongo, n'oNasanairi ow'e Kaana eky'e Galiraaya, n'abataane ba Zebedaayo, n'abeegi ba Yesu abandi babiri, bonabona abo babbaire aamo.

³ Awo oSimooni Peetero n'abakoba ati, "Nze njaba kuvuba." Ibo ni bamukoba bati, "Swena oleke twabe na iwe." Era awo ni baaba, ni baniina omu lyato. Cooka ekiire ekyo kyonakyona ni batakwatisyaku ekintu.

⁴ Neye amakeezi nga buca, oYesu n'abonekera oku mbale kw'enyanza ng'ayemereire, Cooka abeegibe ni batamumanyica bati niye.

⁵ Awo oYesu n'abeeterera ati, "Bainange, mupapairyekuyoye?" Ni bamwiramumu bati, "Bbe."

⁶ Iye n'abakoba ati, "Aale mutege akatimba kaanywe oku lubba lw'engalo endiuro lw'eryato era mwapapalyayo." Owebategere ni batezya okukakuusira omu lyato olw'obuzito bw'enyanyi empitiriri egibabbaire bapapairyeye.

⁷ Awo omwegi oodi oYesu oguyatakanga eino, n'akoba oPeetero ati, "Oyo Musengwa!" Amangu ago oSimooni

* 21:1 21:1 Ooba, Galiraaya. 21:3 21:3 Luk 5:5 21:6 21:6 Luk 5:6

Peetero oweyawuliire ng'oodi akoba ati, "Oyo Musengwa," n'azwala ekizibaawokye, olw'okubba yabbaire akitoiremu, kaisi n'agwa omu maizi.

⁸ Abeegi badi abandi ni bamusenjaaku nga ibo bali omu lyato, neenu webakuusa akatimba akaizwire enyanyi. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba tibabbaire yala n'okulukalu, ng'eibbanga ly'emita ooti 90.

⁹ Awo owebatuukire oku lukalu, ni babona omusyo nga baguteekereku enyanyi, era n'ekyokulya nga kiri awo.

¹⁰ Awo oYesu n'abakoba ati, "Muleeteku enyanyi egimwankazwa okupapalya."

¹¹ OSimooni Peetero n'aniina omu lyato kaisi n'akulukuusa akatimba, n'akasomoca oku lukalu. Kabbaire kaizwire aganyanyi aganene 153. Newankubbaire nga gabbaire gangi ino gatyo, akatimba tikatiikire.

¹² Awo oYesu n'abakoba ati, "Mwize okulya eky'amakeezi." Cooka oku beegibe, mpaawo eyagumire okumubuulya ati, "Niiwe onaani?" Ibo babbaire bamaite bati niye oMusengwa.

¹³ Kale oYesu n'ayaba n'atoola ekyokulya n'abawa era n'atoola n'enyanyi gyona n'agibawa.

¹⁴ Ogwo atyanu gwabbaire mulundi gwokusatu oYesu okubonekera abeegibe oluzwanyuma lw'okumuzuukiza.

OYesu batumulamu n'oPeetero

¹⁵ Awo owebamalire okulya, oYesu n'abuulya oSimooni Peetero ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka ino okukiraku abainawo?"

Iye n'amwiramumu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, era iwe omaite oti nkutaka."

Awo oYesu n'amukoba ati, "Aale olisyenge entaama gyange."

¹⁶ Era tete n'amubuulya omulundi ogwokubiri ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka?"

Iye n'amwiramumu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, omaite oti nkutaka." OYesu n'amukoba ati, "Olisyenge entaama gyange."

¹⁷ Tete n'amubuulya omulundi ogwokusatu ati, "Simooni omwana wa Yokaana, ontaka?"

Ekyo ni kimuluma olw'okubba oYesu yamubwirye omulundi ogwokusatu ati, "Ontaka?" Iye n'amwiramumu ati, "Musengwa, iwe mpaawo ekyotamaite. Omaite oti nkutaka."

OYesu n'amukoba ati, "Olisyenge entaama gyange."

¹⁸ Nkukobera amazima nti owewabbaire ng'oli munyeete, wazwalanga n'oyaba egyotaka. Neye atyanu owookulire,

waliteekawo engalogyo, ni bakuzwalisya kaisi ni bakutwala egyotataka.”

¹⁹ Ekyo oYesu yakitumwire, ng'alaga enfa oPeetero egiyalifaamu okugulumalya oKibbumba. Era awo, n'akoba oPeetero ati, “Weegumye okubba musengereri wange.”

²⁰ Awo oPeetero n'agaluka okulola e nyuma, n'abona omwegi oodi oYesu oguyatakanga, ng'abasengererya. Omwegi oyo nago, niiye oodi eyeigikireku oku Yesu omu kifubba katono nga balya, kaisi n'amubuulya ati, “Musengwa, naani eyakulyamu olukwe?”

²¹ Awo oPeetero oweyamuboine, n'abuulya oYesu ati, “Musengwa, onu iye yalibba atya?”

²² OYesu n'amwiramumu ati, “Singa owentaka nti asigale mwomi paka owenaliira, ekyo kikukwataku? Iwe weegumye kubba musengereri wange.”

²³ Olw'ekibono ekyo okalebule n'asaalaana omu boluganda ati omwegi oPeetero ogubabbaire batumulaku nago, tiyalifa. Neye oYesu iye tiyakobere ati omwegi nago tiyalifa, wazira ekiyakobere kyabbaire kiti, “Singa owentaka nti asigale mwomi paka owenaliira, ekyo kikukwataku?”

²⁴ Oyo nago niiye omwegi akakasa ebintu ebyo, era niiye eyabiwandiikire. Kale tumaite tuti ebiyawandiikire ebyo bituuce.

Ebimaliirirya

²⁵ OYesu yakolere ebintu ebindi bingi. Era singa buli kimo bakiwandiikire, nseega nti waire kyalo kyonakyaona tikyandituukiremu ebitabo ebibandibbaire bawandiikire.

EBIKOLE BY' ABATUME Enyanjula

Ekitabo *EBikole by'abatume*, niikyo eky'ebyafaayo by'entandiika y'ekanisa, era n'engeri egiyasalaanikiremumu okuzwera omu Yerusaalemi paka omu Buyudaaya, n'omu Samaaliya, era n'okweyongerayo omu bifo ebindi (1:8). Ekitabo kinu oLuuka niye eyakiwandiikire, era niye yawandiikire n'ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire*. OLuuka yabbaire musawo w'ekizungu, era yawandiikire nakusani ebintu ebyo ng'owebyabbaire. Omu kuwandiika ebitabo ebyo, kiboneka ooti-so yabiwandiikiire Muyonaani ogubeetanga bati Teefiro (1:1). Neye era ali ooti ebitabo ebyo yabiwandiikiire Bakurisitaayo abali omu bitundu ebindi, ng'otwaliiryemu aBayonaani n'aBayudaaya (1:1).

Ekitabo *EBikole by'abatume*, bali ooti bakiwandiikire aakati w'omwanka 60-64 oluzwanyuma lw'okubyala oKurisito. OLuuka ali ooti ekitabo kinu yakiwandiikiire mu kibuga Antiyokiya oweyatambuliranga n'oPawulo. Ekigendererwa ekyagirire n'awandiika ekitabo kinu, kifaanana n'ekyagirire n'awandiika ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oLuuka oweyagawandiikire*. Yatakire oTeefiro era n'aBakurisitaayo ababbaire beeyongera obungi bakakase ebikwata kwebyo ebibabbaire babeegeserye, kale awo n'awandiika binanyerenyeere ebikwata oku bwomi bwa Yesu n'engeri obukurisitaayo egibwasalaanikiremumu.

Ekitabo kinu kituwa ekyokuboneraku eky'ekanisa eyasookere, era n'engeri egiyabbaire efaanana ng'eri n'okwikirirya omu Yesu. Ekyokuboneraku eky'abatume kitulaga engeri y'okwemerera oku maani ga Mwoyo oMutukulye ng'olaabba aMawuliro aMasa eeri abantu abandi.

Engeri egibyecaanamu

1. OMwoyo oMutukulye aika oku beegi era n'ekanisa etandiika okukula (1:1-8:1).
2. Bayiigaania ekanisa era etandiika okuzwa omu Yerusaalemi ng'esalaanika (8:2-12:23).
3. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe olusooka (12:24-14:28).
4. OLukiiko lukumbaana e Yerusaalemi okusalawo ekibakolera abankwikirirya omu Kurisito (15:1-35).
5. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe olwokubiri (15:36-18:22).

6. OPawulo ayaba okulaabba omu lugendolwe ol-wokusatu (18:23–20:38).
7. OPawulo bamukwatira e Yerusaalemi (21:1–26:32).
8. OPawulo bamutwala e Looma (27:1–28:31).

1 Sebo Teefiuro, omu kitabo kyange ekisooka, n'awandiikire ku biibyo oYesu ebiyakolere n'ebiyayegeserye okuzwera nakimo oweyatandiikiire okukola omulimogwe,

2 paka oku lunaku oKibbumba oluyamutwaliireku omwigulu. Okumutwala omwigulu okwo kwabbairero ng'amalire okuwa abatumebe abo abeyabaire alonderemu ebiragiro, ng'oMwoyo oMutukulye oweyamulungamirye.

3 Oluzwanyuma lw'okugadakwe n'okufa, yazuukiire era ni yeeragisiya eeri abatumebe abo nago emirundi mingi, n'abawa n'ebiraga ebyera ebyabakakasiire nakimo biti yazuukiire. Okumala enaku 40, yababonekeranga era n'atumulanga nabo oku bikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba.

4 Lumo, owebabaire aamo naye oku kiinulo, n'abasisiitira ati, "Timwaluuya okuzwa aanu omu Yerusaalemi, wazira mubbe nga mukuumirira ekirabo kidi ekinabakobeireku eky'oMwoyo oMutukulye oBbaabba ekiyasuubizire okubawa.

5 OYokaana yabatizire abantu na maizi,* neye inywe, omu naku egitali gy'e yala, baaba okubabatiza na Mwoyo oMutukulye."

OYesu bamutwala omwigulu
(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

6 Olundi, abatume owebakumbaine aamo n'oYesu, ni bamubuulya bati, "Musengwa, olwo atyanu omu kiseera kinu oyaba okutoolawo obufugi bw'aBalooma era ofuge?"

7 OYesu n'abakoba ati, "Tikibeetaagisiya inywe oku-manyanya ebiseera n'enaku oBbaabba iye, omu bwezyebwe, ebiyasalirewo.

8 Wazira, ekimubba mumanye niikyo kinu muti oMwoyo oMutukulye oweyalibaikaku, yalibawa amaani. Era, mwalimanyikisiya eeri ab'omu kibuga eky'e Yerusaalemi, n'ab'omwitwale ly'e Buyudaaya mwonamwona, n'ab'omwitwale ly'e Samaaliya paka owemwaliwoisiya ebyalo byonabyona."

⁹ Oweyamalire okutumula ebyo, oKibbumba n'amutwala omwigulu nga n'abatume balingiriire, ekireri ni kimubbu-una ni kibalobeesererya okumubona tete.

¹⁰ Nga bakaali bali aawo bakaliirye amaiso omwibbanga, nga iye ayaba, abasaiza babiri abazwaire ebizwalo ebyeru ni babbutukira anyere aawo, nga beemereire okumpi nabo.

¹¹ Abasaiza abo ni babuulya abatume bati, "Inywe abasaiza ab'e Galiraaya, lwaki mukaali mwemereire aanu mulangaasiire omwibbanga? OYesu oyo ogubabatoireku ni bamutwala omwigulu niye onanyere oyo eyaliira, era yaliira mu ngeri enanyere eyo."

Omusika wa Yuda
(Mat 27:3-10)

¹² Abasaiza ababiri abo owebazwirewo, abatume ni bairayo omu kibuga e Yerusalemi nga bazwa oku Lusozi olubeeta olw'eMisaale eMizaituuni, akagendo akeerya ooti kiromita moiza† yonkani okuzwa e Yerusalemi.

¹³ Owebangiire omu kibuga, ni baaba omu nyumba, ni baniina omu kisenge eky'e ngulu omubaabbanga. Mwabo ababbairewo mwabbairemu banu: OPeetero, n'oYokaana, n'oYaakobbo, n'Andereya, n'oFiripo, n'oTomasi, n'oBbantulumaayo, n'oMatayo, n'oYaakobbo ogondi omutaane w'Alufaayo, n'oSimooni oMulwaniriri wa kwefuga kw'eigwangalye, n'oYuda omutaane wa musaiza ogondi ogubeeta oYaakobbo.

¹⁴ Abo bonabona, nga bali aamo n'oMalyamu omaaye wa Yesu n'abakali abandi, era n'abaganda ba Yesu, nga bali kintu kimo, ni banyikiiranga okusaba oKibbumba.

¹⁵ Lumo, abaikirirya ababbaire abeera ooti 120 nga bakumbaine, oPeetero n'ayemerera aakati mwibo, n'abakoba ati,

¹⁶ "Boluganda, ekibono okabaka oDawudi ekiyatumwire omu Biwandiike ekikwata oku Yuda kyabbaire n'okutuukirira. OMwoyo oMutukulye, enyumaku edi, ng'abitira omu Dawudi, yalagwire ekyalibbaawo oku Yuda. OYuda niye eyalagiriire era ni yeekubberamu abo abakwaite oYesu,

¹⁷ newankubbaire ng'oYesu yabbaire amulondere ng'omutume aamo na iswe, era ni tuweereryaku aamo naye ng'omunaiswe omu mulimo gunu."

¹⁸ Omu mpiiya egibawaire oYuda olw'ekikolekye ekibbikibi, bagiguliremu kigona. Ekigona ekyo niimwo

1:9 1:9 Mak 16:19; Luk 24:50-51 † **1:12 1:12** Ekiromita emoiza, omu Bbaibbuli egimo gikoba kiti, ng'olugendo omuntu olwatambula oku Saabbaato. **1:13 1:13** Mat 10:2-4; Mak 3:16-19; Luk 6:14-16

omuyeemyedeire n'afa, omulambogwe ni gwepotolerawo nga gugwera mutwe, ni gwatikamu ekida aakati, ebyenda ni bisusuka.

¹⁹ Newankubbaire nga bakigulire mu kyama neye abatyami b'omu Yerusaalemi bonabona ekyo bakitegeire, kagira omu lutumu lwabwe, ekigona ekyo bakiwaire eriina bati Akerudama.

²⁰ OPeetero ni yeeyongera ati, "Ekyo kyabbaire n'okubbaawo olw'okubba bakiwandiikire omu kitabo ky'eZabbuli bati:

'Ekisitokye kisuke kinameje,
tiwaabbaawo muntu akityamamu.'

"Era bati,

'Oleke omuntu ogondi atwale ekifookye
eky'obwekubbemberi.'

²¹⁻²² "N'olwekyo, kyetaagisya tulondemu omusaiza moiza atweyungeku omu mulimo gw'okukakasa abantu tuti oMusengwa waiswe oYesu yazuukiire. Omusaiza oyo aali n'okubba nga moiza oku basaiza ababbaire na iswe ekiseera kyonakyona oMusengwa waiswe oYesu ekiyamalire na iswe, ekikoba kiti, ng'abbaire na iswe nga tutandiika okuzwera nakimo ebiseera oYokaana ebiyabatizirangamu, okutuukira nakimo owebatutooleireku oYesu ni bamutwala omwigulu."

²³ Awo omu baikirirya ni muzwamu abaleetere amaliina g'abasaiza babiri. Erya Yusufu oBbalusabba abamo ogubabbaire bamaite ng'oYusito, n'erya gondi bati Matiya.

²⁴ Bonabona owebamalire okugabitya, ni baingira omu kusaba. Omoiza oku batume ni yeekubbembera, n'asaba ati, "Musengwa waiswe, niwe omaite abantu bonabona ng'owebafaanana omu myoyo gyabwe. Kale tukusaba, oku babiri banu, otulagisye ogwolondereku,

²⁵ tumuwe ekifo omu mulimo gw'obutume, oYuda ekiyalekere n'ayaba egyasaaniire okubba."

²⁶ Okusaba owekwawoire, ekyaiririire Kibbumba kubalagisya ati Matiya niye ogwalondere, atyo ni yeeyunga okwikumi na moiza, tete ni babba abatume ikumi na babiri.

2

OMwoyo oMutukulye aika oku baikirirya

¹ Awo olunaku olwa Pentekonte ni lutuuka. Kwolwo, abaikirirya bonabona babbaire bakumbaaniire mu nyumba moiza, omu Yerusaalemi.

² Babbaire oti bali awo, ni bawulira okululuma okw'amaani okuli ooti gumpunga ogw'amaani nga kuzwa omwigulu. Okululuma okwo ni kumalaku enyumba omubabbaire batyaimwona, nabuli moiza n'akuwulira.

³ Babba ooti bakaali bali awo, ni babona ebintu ebiri ooti ndimi gy'omusyo egigawukaine okusuukamu lumolumo, era nabuli lumo kwigyo ni lugwa oku buli moiza kwibo.

⁴ Abaikirirya bonabona ni baizula oMwoyo oMutukulye, batyo ni batandiika n'okutumula omu ntumu egindi egibatayegangaku, nabuli moiza ng'oMwoyo oMutukulye oweyamwezesyanga okugitumula.

⁵ Omu kiseera ekyo, omu Yersaalemi mwabbairemu abasaiza aBayudaaya ababbaire batya oKibbumba, ababbaire baizire okuzwa kumpi ooti mu buli kitundu ekiri oku kyalo.

⁶ Abasaiza abo owebawuliire olukero, ni beekumbaania mu bungi e giri abaikirirya okubona niki ekyaba omumaiso. Neye nabuli moiza kwibo kyamwewunyisiryeye okuwulira abaikirirya nga batumula omu ntumu gyabwe ibo aBayudaaya abageni.

⁷ Awo abasaiza abo ni bawuninkirira ino era ni beebuulyangana bati, "Ii, abantu banu bonabona abatumula, kaisi tibatyami b'omwitwale ly'e Galiraaya?"

⁸ Kaisi tete kiiza kitya okubba kiti iswe swenaswena otuli aanu tubuliramu abatumula omu ntumu gy'edi e gituzwera?

⁹ Iswe ng'owetuli aanu, newankubbaire nga tuli Bayudaaya, tuzwera mu byalo by'enjawulo. Abamo kwiswe tuzwera mu Palutiya, n'e Mediya, n'Eramu; mu Mesopotaamiya, Buyudaaya, n'e Kapadookiya; mu Ponto, n'Asiya.

¹⁰ Era, tulimu n'abazwera omu Furigiya, n'e oPanfiriya, n'e Misiri, n'ebitundu eby'e Liibbiya okulirana ekibuga Kuleene. Kaisi era, mwiswe mulimu n'abageni-obugeni okuzwa Looma

¹¹ nga tutwaliiremu aBayudaaya n'abamawanga agandi abacuukire okwaba omu diini y'eKiyudaaya. Kaisi tete, ni wabbaawo abali mwiswe abazwera mu Kuleete, n'omu Buwalabbu. Neye aale obone swenaswena owetubawulira nga batumulira mu ntumu egy'e waiswe eby'amaani oKibbumba ebyakolere!"

¹² Olw'okubba bonabona babbaire bawungire era nga bibasobeire, abamo kwibo ni beefudangaku kwebuulyangana bati, "Kinu kyezya okubba kitegeeza niki?"

¹³ Neye abandi kwibo ni babeesekeranga-bwesekeri na

kujerega baikirirya nga webakoba bati, “Banu leero bateemeire nviinyo empyo!”

Entumula ya Peetero eeri abakumbaine

¹⁴ Neye oPeetero ng’ali aawo n’abatume abandi elkumi na Moiza, n’asetuka n’ayemerera omumaiso g’abantu kaisi n’airamu ebibabbaire bakoba. N’amagono ag’angulu era n’obukanu obunene n’atandiika okutumula egibali ati, “Bayudaaya bainange, era na inywe nywenanywena abali omu Yerusalemi, muwulisisye nakusani, nga mbasonzolera ekintu ekiri aanu.

¹⁵ Abantu banu abemubona tibateemeire nga inywe owemuseega, olw’okubba ngingu giri saawa isatu-busatu egy’amakeezi.*

¹⁶ Ekituuce kiri kiti, ekitutuukireku niikyo ekyo onaabbi oYoweri ekiyatumwireku oweyakobere ati:

¹⁷ ‘OKibbumba atyo waakoba ati omu naku egy’oluzwanyuma, naligira oMwoyo wange n’aika omu maani amabitoriri oku bantu aba buli ngeri.

Era okubitira mwiye, naliragulisya abataane baanywe n’abaala baanywe ebyaiza omumaiso.

Abanyeete mwinywe balisuna okwolesebwa okuzwa e gyendi,

n’abasaiza abakulu mwinywe ni mbalootesya ebirooto.

¹⁸ Era, n’oku bagalama bange, abakali n’abasaiza abam-peererya,

bona omu naku egyo

oMwoyo wange yalibaikaku, n’abayezesya okutumula obukwenda obuzwa e gyendi.

¹⁹ Naligira ebintu ebyewunyisya ni bibbaawo angulu omwibbanga,

ni nkola n’ebyewunyisya oku kyalo birage amaani gange,

walibbaawo okusuka omusaaye, n’omusyo, n’omwosi omudiiki gwaliduunya.

²⁰ Naligira eisana ni lirikira,

n’omweri ni gutukulika ni gufaanana ooti musaaye.

Ebyo byalisooka ni bibbaawo kaisi olunaku lwa Musengwa olukulu

era olw’ekitiisya olw’okusaliraku abantu omusango ni lutuuka.

²¹ Neye olunaku olwo nga lukaali kutuuka,

* 2:15 2:15 ABayudaaya ng’empisa yaabwe, tibatiranga kulyaku kantu konakona ooba okunywa okutoolaku nga bamalire okusaba okw’amakeezi oku saawa isatu.

nabuli moiza eyalikungirira oMusengwa okumubbeera balimulokola.’ ”

22 OPeetero niye okweyongera ati, “Aale Baisirairi bainange muwulisise ebibono ebinjaba okutumula. OYesu ow’e Naazaleesi yabbaire musaiza oKibbumba onanyere oguyakakasire ati niye onanyere amutumire. Ekyo yakikolere mu kumwezesya okukola ebyamagero, n’ebywunyo, n’obumanyiciryo oKibbumba ebiyamukolesyanga oweyabbaire mwinywe, era nywena abananyere mukimaite nakusani.

23 Neye newankubbaire ng’ekyo mwabbaire muki-maite nakusani, omusaiza oyo bamuwaireyo egimuli, nywena ni mumukwatisya abakola ebibbibbi okumukomerera oku musalabba, mutyo ni mumwita, era ng’oKibbumba onanyere oweyabbaire amalire okukitegeka, era ng’akimaitiirewo.

24 OYesu yabitire omu bulumi bubitiriri kaisi n’afa. Neye oKibbumba n’amuzuukiza, atyo n’amuteeresya okuzwa omu bulumi okufa obukuleeta olw’okubba amagombe gabbaire tigayezya okumukalangulirayo okusigala nga mufu.

25 Tukakasa obutuuce bw’ekyo olw’okubba, eira nakimo, ebyo niibyo oKurisito ebiyatumulisiry e okabaka oDawudi oweyakobere ati:

‘Mbona oMusengwa iye oKibbumba ng’aneekubbembeire bulijo;

olw’okubba ali na nze okumbeera kaisi tiwaabbaawo ekintukutya omwoyo.

26 Kagira omwoyo gwange gwizwire isangaalo, ntyo ni nkuwuuja;

neenu ndi mugumu nti, waire nzwaire mubiri-biiri ogufa ni guvunda,

owenalifa waligwiryawo ni gubba mwomi tete.

27 Ekyo kityo olw’okubba, tiwalireka omwoyo gwange e Magombe,

waire okuganya omubiri gw’oMutukulyewo okuvunda.

28 Ondagire amanzira agendi n’okukwata kaisi ntuuke omu bwomi.

Olw’okubba oli na nze, wanjizulya eisangaalo.’ ”

29 OPeetero ni yeeyongera n’akoba ati, “Boluganda, oleke mbakobere kinu anambula kutya nti, ozeiza waiswe okabaka oDawudi yafiire, ni bamuliika omu magombe, era n’atyanu-bunu amagombege ag’empuku gakaali gali okwaiswe kunu.

30 N'olwekyo, ekintu kyeraga kyonkani kiti oDawudi tiyabbaire yeetumulaku nanyere, neye olw'okubba yabbaire naabbi, era ng'amaite nakusani oKibbumba ekiyamusuubizire omu kirayiro ati, 'Omoiza oku baizukulu ba Dawudi yalisikira entebe ey'obwakabakabwe.'

31 Olw'okubba yamaite ebyaba okubbaawo omumaiso, kagira yalagwire oku kuzuukira kwa Kurisito ogubasukireku amafuta, ng'akoba ati, 'Tibamulekeswire omu bafu, waire okuganya omubirigwe okuvunda.'

32 OYesu oyo oKibbumba yamuzuukizire, era swenaswena abaikiriryabe, tweboneireku n'agaiswe era tukikakasa eeri nabuli muntu.

33 Era oKibbumba yamalire okumuniinisya omwigulu, n'amutyamisya aamo naye omu kifo eky'ekitiisya eino,† n'amukwatisya n'oMwoyo oMutukulye, era nga iye olteeye oweyabbaire amusuubizire. OYesu yena niiye okutwicaaku oMwoyo oMutukulye oyo, era oMwoyo niiye aleterewo ebyo ebimubona n'ebimuwulira.

34 Dala okabaka oDawudi tiyabbaire yeetumulaku niye onanyere, olw'okubba iye tibamuniinisirye omwigulu ng'owekyabbaire oku Yesu. Tete era onanyere yatumwire biinu oku Yesu ati,

'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro

35 paka owenaligondya abalabebo

ni mbasuuca mukonkolo gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.' "

36 Ng'amaliirirya, oPeetero n'akoba ati, "N'olwekyo, abantu b'e Isirairi nywenanywena mukimanye anambula kubuusabuusa muti, oYesu oyo ogumwakomereire oku musalabba niiye oKibbumba oguyasuucirye okubba oMusengwa era oKurisito ogubasukireku amafuta."

37 Abantu ababbaire bawulisisya oPeetero owebawuliire ebyo ebiyatumwire, ni bibalumirirya, ni bawulira oku myoyo gyabwe ng'omusango gubakwata, niiye okubuulya oPeetero n'abatume abainaye bati, "Baganda baiswe, olwo atyanu twakola tutya kaisi oKibbumba ayezye okutusoniya?"

38 OPeetero n'abairamu ati, "Mwenenye ebikole ebibibibi, era nabuli moiza bamubatize omu liina lya Yesu oKurisito. Awo oKibbumba yabasoniya omusango

gw'ebibbibbi byanywe, era n'abawa n'ekirabokye, nga niikyo oMwoyo oMutukulye,

³⁹ olw'okubba ikyo oKibbumba yakibasubizire niinywe, n'abaana baanywe, era n'abo bonabona abali e yala, bonabona abo oMusengwa waiswe oKibbumba abeya-lyeta."

⁴⁰ N'ebibono ebindi bingi, oPeetero ni yeeyongera okubal-aabbira, ng'abasisiitira ati, "Muganye oKibbumba abalokole muwunuke ekibonerezo ekyayaba okuwa abantu abab-bibabbi ab'omulembe gunu ogwalemaire."

⁴¹ N'olwebyo, abaikiriirye ebibono oPeetero ebiyakobere bababatizire, era oku lunaku olwo, abaikirirya abayaaka abeera ooti 3,000 ni babeegaitaku.

Okukolera aamo okw'abaikirirya

⁴² Abaikirirya bonabona ni banyiiikiriranga okusuna okubeegesya okuzwa eeri abatume n'okukwata ebibabeegeserye, n'okubba n'omwoyo ogw'okubba ekintu ekimo, ekikoba kiti, nabuli moiza ng'alumirwa omwinaye, n'okugabana oku kiinulo ekimo, okwo ng'otekereku n'okusaba.

⁴³ OKibbumba n'ayezesya abatume okukola ebyewunyo bingi ino, era ab'e Yerusaalemi bonabona ni baizula okuwuninkirira.

⁴⁴ Bonabona abaikiriirye oYesu baabbanga kintu kimo, nga bakumbaanira aamo bulijo, era nga nabuli moiza w'eidembe okukolesya ekintu omwinaye ekiyabbaire nakyo.

⁴⁵ Ekikoba kiti, olwisi abamo kwibo batundanga n'ebyabwe, empiiya egibatoolangamu ni bagigabira yenayena mwibo okusinzirira oku kyetaagokye.

⁴⁶ Tibagoneryanga okukumbaanira aamo omu luuga lw'eYeekaalu nabuli lunaku, oteekeku n'okucaalanganiranga kisito ku kisito ni bagabanira aamo ebiinulo n'emyoyo egiizwire eisangaalo n'eiwooyo anambula kwekolesya,

⁴⁷ era nga webawuujja oKibbumba, era nga n'abantu bonabona babasiima. Ebyo nga byaba omumaiso, nabuli lunaku oMusengwa n'abongerangaku abantu abandi, abo abalokokanga.

3

OPeetero alamyia omunialuuki

¹ Lumo, oPeetero n'oYokaana ni baniinaniina okwaba omu Yeekaalu oku saawa omwenda egyeigulo, esaawa abantu egibakumbaanirangamu okusaba oKibbumba.

² Owebabaire batuuka oku luuga lw'eYeekaalu wab-bairewo omusaiza ogubabyaire nga munialuuki ogubab-baire batuuca oku geeti. Nabuli lunaku bamuteekanga aawo oku geeti egibeeta eNsa, asabirirye abantu abaingira.

³ Oweyaboine oPeetero n'oYokaana nga baiza batira okwingira, n'abasaba empiiya.

⁴ Awo bona ni bamwekalikica, era oPeetero n'amukoba ati, "Kaade otulingirire!"

⁵ Atyo yena n'abakaliryaku amaiso, ng'asuubira ati bab-baaku n'akantu akebamuwa.

⁶ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Empiyya ngibula, wazira ekindinakyo kinakuwa. Omu liina lya Yesu oKurisito ow'e Naazaleesi, nkulagira nti, otambule."

⁷ Awo oPeetero n'amukwata oku ngalo endiiro, n'amubbeeraku okumusetuca. Amangu ago, ebigere by'omusaiza oyo n'obubbongebwe ni bicaata.

⁸ Omusaiza n'ayalamuka n'ayemerera, era n'atandiika n'okutambula. Era n'aingira nabo oku luuga lw'eYeekaalu ng'atambula era ng'ajuukajuuka ng'awuuja oKibbumba.

⁹ Abantu bonabona ababaire aawo oweyaboine ng'atambula awuuja oKibbumba

¹⁰ baabire okumwetegereza nga dala niiye oyo eyatya-manga oku geeti y'oluuga lw'eYeekaalu egibeeta bati Nsa ng'asabirirya. Bonabona ni beewunya ino, era ni bawugulala olw'ekyo ekyabaire kituukire oku musaiza oyo.

Obukwenda bwa Peetero omu Yeekaalu

¹¹ Awo omusaiza eyabaire omunialuuki ng'akaali ali n'oPeetero n'oYokaana abeesibireku olw'ekibabaire bamukoleire, abantu bonabona ababairewo, ni beewunya era ni bairuka okwiza e giri oPeetero n'oYokaana omu kigango ekibakaliryeku eriina bati Pooici ya kabaka oSulemaani.

¹² OPeetero oweyaboine abantu beekumbaanirye, n'abakoba ati, "Baisirairi bainange, ekyo lwaki dala kibeewunyisya? Ekgira mutumaliraku amaiso mutyo niki ooti-so amo bwezye bwaiswe, ooba butuukirirye bwaiswe omumaiso ga Kibbumba niibyo ebyezeserye omusaiza onu okutambula?"

¹³ OKibbumba wa Ibulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo, abazeiza baiswe abo ogubasinzanga, niiye agulumairye oMuweereryawe oYesu, inywe ogumwawaireyo

bamwite, era ni mumwegaanira omumaiso ga Piraato, waire nga iye yabbaire asalirewo okumuteera.

¹⁴ Obone dala ni mwegaana oyo Atuukiriire era oMutukulye wa Kibbumba, kaisi omu kifookye ni musaba babateerere omutemo.

¹⁵ Dala ni mwita oyo onsulo w'obwomi obutawaawo, neye oKibbumba n'amuzuukiza. Era iswe swenaswena ekyo ekitukoba twakyeboneireku n'agaiswe.

¹⁶ Olw'okwesiga oYesu oyo n'obwezyebwe, kagira omuntu onu ogumubona aanu era ogumumaite nakusani airiremu amaani. Ekikoba kiti, kwikirirya okutuli nakwo omu liina lya Yesu niikwo okugirisirye n'alamirya nakimo omusaiza onu, era nywenanywena ng'owemwebonesya.

¹⁷ "Aale atyanu baganda bange, nkimaite nga inywe, aamo n'abeekubbemberi baanywe, ebimwakolere oYesu, mwabikolere mu butamanya.

¹⁸ Neye obone, mwibyoo niimwo oKibbumba omuyabitiire okutuukirirya ebyo ebiyabbaire alangiriire e nyuma nakimo eedi, ng'abitira omu banaabbi bonabona, ati oKurisito oyo oguyalondere okununula abantu yalibita omu kugada era ni bamwita.

¹⁹ N'olwekyo mwenenye, mugaluke mwire eeri oKibbumba asoniye ebibbibbi byanywe, kaisi emyoyo gyanywe gisunenge okwira obuyaaka okuzwa eeri oMusengwa iye oKibbumba.

²⁰ Era aweererye tete oKurisito oyo oguyamalire okubalondera, era ng'oyo niye oYesu.

²¹ OKurisito oyo aali n'okubba ng'asigala omwigulu paka ekiseera oKibbumba oweyaliiriryawo obuyaaka nabuli kintu nga kituukiriire, era ng'oweyasuubizire eira eino ng'abitira omu banaabbibe abatukulye.

²² Ng'ekyokuboneraku, onaabbi Musa yakobere ati, 'OMusengwa waanywe oKibbumba yalibateekarawo onaabbi okuzwa omu bantu b'eigwanga lyanywe eyalibba ooti ninze. Muteganga amatwi eeri byonabyona ebyo ebiyalibakoba.

²³ Oyo yenayena atawulisisya onaabbi oyo, oKibbumba yalimutooleramu nakimo nandi nabba omuntu owuwe, era n'amujigirica.'

²⁴ "Era abanaabbi abandi bonabona, nga mwotwaliirye n'oSamwiri n'abo abamwiririireku, abo bonabona ababbaireku n'ekibono okuzwa eeri oKibbumba ekibatumwire, ebiriwo omu naku ginu babirangiriire.

²⁵ Ebyo oKibbumba ebiyasuubizire ng'abitira omu ba-naabbi, byanywe era n'endagaano egiyalaagaine n'abazeiza baanywe, bagikolere kugasa niinywe. Yakobere olbbulaimu ati, 'Naliwa amawanga gonagona enkabi nga mbita mu baizukulubo.'

²⁶ Kagira obona oti oKibbumba oweyamalire okulonda omuweereryawe oYesu, yasookere kumusindika eeri niinywe abagase kinene ng'abagaluca nywenanywena abatoole omu kwabira oku bikole byanywe ebibbibbi."

4

OPeetero n'oYokaana omu Lukiiko

¹ OPeetero n'oYokaana nga bakaali batumula eeri abantu, abakabona n'akulira abakuumi b'eYeekaalu, aamo n'ab'ekibbula ky'aBasedukaayo ababbairere aawo, ni baigerera egibali.

² Babbairere banyigi ino olw'okubba abatume babbairere beegesya abantu oku Yesu ng'oweyazuukiire, ekyo nga kiragisya era ni kikakasa kiti abafu b'okuzuukira, ekintu ekyakanisya enjegesya y'eKisedukaayo.

³ N'olwekyo, ni bagwera oPeetero n'oYokaana, ni babakwata, neye olw'okubba ebiseera byabbairere byeigulo ng'obwire bubitire, ni babadyaka omu mabbuusuu paka eizo.

⁴ Neye era, bangi kwabo ababbairere aawo abawuliire ebibono oPeetero ebiyalaabbiire abaikiririirye omu Yesu, era kwolwo obungi bw'abaikirirya ni bweyongera paka ooti 5,000, nga tobaliireku abakali.

⁵ Oku lunaku olwairireku, abafugi b'aBayudaaya n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, ni bakumbaanira omu kibuga e Yerusaalemi.

⁶ Omu bikonge ebyabbairere niimwo omwabbairere Anasi okabona akira obukulu eyawumwire, n'oKayaafa eyabbairere okabona akira obukulu eyabbairereku ebiseera ebyo, n'abakabona abandi babiri, oYokaana n'Erigizanda, n'abasaiza abandi ab'omu lulyo lwa kabona akira obukulu.

⁷ Ni beetesya oPeetero n'oYokaana, ni babeemererya omumaiso g'akakiiko akakulu ak'abanadiini, ni batandiika okubabuulya ebibuulyo bati, "Okwaba okulamy omusaiza oyo, mwamulamiirye mu bwezye bwani? Ooba naani eyabawaire olukusa okukola ekyo?"

⁸ Awo oPeetero, ng'aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n'abairamu ati, "Basebo bafugi baiswe, era abantu abakulu omwigwanga lyaiswe.

⁹ Abba ng'olwatyanu lunu mutuwozesya lw'ekikole ekisa ekitukolere eeri omuntu abbaire omunialuuki, na kutubulya ngeri egyalamiremu,

¹⁰ aale inywe nywenanywena n'abantu b'omwIsirairi abandi bonabona mukimanye muti bwezye bwa Yesu oKurisito ow'e Naazaleesi, inywe ogumwakomereire oku musalabba neye oKibbumba n'amuzuukiza, niibwo obulamirye omusaiza onu. Era kagira ayemereire omumaiso gaanywe nga mwomi piri.

¹¹ OYesu oyo niiye eBiwandiike ogubitumulaku biti:

'Eibbaale eryo abombeki eribagaina

lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda y'omusingi.'

¹² "Era, mpaawo muntu gondi ayezya okulokola abantu okutoolaku oYesu. Ekyo kityo olw'okubba mpaawo muntu gondi ansi w'eisana oKibbumba oguyatusindikiire atekwa okutulokola."

¹³ Ab'oLukiiko owebaboine oPeetero n'oYokaana nga bakalu b'amaiso, era nga bakitegeireku bati bonabona bantu ba bulijo abatali bakugu omu by'ediini, ni kibeewunyisya ino, neye oluzwanyuma ni kibaizira kiti kaisi ababiri abo batambulanga n'oYesu.

¹⁴ N'olw'okubba babbaire beeboneraku omusaiza, eyabbaire omu kaseera ako ayemereire awo ampi n'oPeetero n'oYokaana, ng'oweyabbaire alamire, ni bakayaku eky'okubavunaana.

¹⁵ Niiwo okulagira abo abebawozesya bawuluke omu Lukiiko. Owebamalire okubawuluca, ab'oLukiiko ni beegeyamu oku Peetero n'oYokaana, nga webeebuulya bati,

¹⁶ "Twakola tutya okubonereza abantu banu? Ekisooka-obusooki, ekyewunyo eky'amaanimaani ekyo ekibakolere kimalire okumanyikana kumpi omu b'e Yerusalemi bonabona kale titwezya kukyegaana!

¹⁷ Koizi ekitubba tukole, tulabule basaiza banu kutairayo okutumula n'omuntu yenayena ooba okwegesya omu liina eryo, amo ni twezya okulobeesererya ebikwata kwekyo ekibakolere okweyongera okusaalaana omu bantu."

¹⁸ Batyo ni beetesya oPeetero n'oYokaana, ni babalagira okutairayo okutumula, ooba okwegesya omuntu yenayena omu liina lya Yesu, waire ebimukwataku.

¹⁹ Okubairamu, oPeetero, ng'ali aamo n'omwinaye oYokaana, n'abairamu ati, "Inywe nywena abananyere kaabbo mwesalirewo ku binu ekisaaniire okukola omumaiso ga Kibbumba; kugondera niiye ooba niinywe?"

20 Ekyo kityo olw'okubba, mpaawo ngeri iswe egitwezya okutatumula kwebyo ebitweboneireku n'agaiswe ng'oYesu akola era n'ebyo ebitwawuliire ng'ayegesya."

21 Awo oluzwanyuma lw'okubatiisiyatiisya, ni babateera, olwo-so nga bakayire ensonga etegerekeka egibababonerez-eraku nandi ni bakayula abantu, olw'okubba abantu bonabona ababbaire aawo babbaire bali mu kuwuuja Kibumba olw'ekyo ekyakolere.

22 Omusaiza oyo nago ogubalamirye omu ngeri ey'ekywunyo yabbaire w'emyanika egibita omu 40.

Abaikirirya basaba obugumu

23 Owebamalire okubateera, oPeetero n'oYokaana ni bairayo eeri abanaabwe, ni babakobera byonabyona abak-abona abakulu, aamo n'abantu abakulu omwigwanga abandi ebibabakobere.

24 Owebawuliire ebyo, bonabona nga bali kintu kimo, ni beegairira oKibumba n'ebibono binu bati, "Musengwa iye oKibumba aKira Byonabyona, iwe eyabbumbire eigulu n'ekyalo, n'enyanza, era nabuli kintu ekibirimu.

25 Ng'obitira omu Mwoyo oMutukulye, watumuliire omu zeiza waiswe era omuweereryawo okabaka Dawudi, n'okoba oti:

'Lwaki abanamawanga beediima,

era lwaki abantu basala enkwe eginambulamu?

26 Abafugi b'oku kyalo beetegeka,

era abeekubbemberi bateesera aamo okulwanisya oMusengwa

era okulwanisya oyo oguyasukireku amafuta.*

27 "Era omu butuuce kityo wekyabbaire; okabaka oKerode n'oPontiyo Piraato n'aBatali Bayudaaya, era n'aBaisirairi beekumbaaniirye omu kibuga kinu ni basala olukwe okulwanisya omuweereryawo omutukulye, oYesu oguwasukireku amafuta.

28 Omu kukola ekyo, ni batuukirirya ekyo iwe ekiwab-baire omalire okutegeka omu bwezyebwo, ng'owewatakire.

29 Aale atyanu Musengwa, olingirire omu kutiisyati-isyakubakolere, oyezesy abaweereryabo okutumula eki-bonokyo n'obugumu anambula kwezizyazizya.

30 Olage amaanigo olamye abantu, era n'ebyamagero tubikole omu liina ly'omuweereryawo omutukulye oYesu."

31 Owebamalire okwegairira oKibumba, ni wabbaawo okutengeeta omu kifo omubabbaire bakumbaaniire.

4:24 4:24 Kuz 20:11; Nek 9:6; Zab 146:6 * 4:26 4:26 Oguyasukireku amafuta, Ooba, OKurisitowe. 4:26 4:25-26 Zab 2:1-2 4:27 4:27 Mat 27:1-2; Mak 15:1; Luk 23:1,7-11; Yok 18:28-29

Bonabona ni baizula oMwoyo oMutukulye, era ni batandiika okutumula ekibono kya Kibbumba n’obugumu.

Abaikirirya bagabana oku byabwe

³² Ebiro ebyo, abaikirirya ba Kurisito bonabona babaire kintu kimo era nga b’enseega moiza. Mpaawo kadi moiza mwibo eyakobanga ati ekintu kirebe ekyali nakyo kikyekububwe iye yenkani, wazira ng’akitwala ng’eky’okukolesya n’okugasa n’abainaye abandi bonabona.

³³ N’amaani mangi, abatume ni bakakasanga okuzuukira kwa Musengwa waiswe oYesu, era bonabona oKibbumba n’ababbeeranga ino.

³⁴ Nabuli moiza kwibo yasunanga ebiyeetaaganga, olw’okubba abaabbanga n’ebigona ooba nyumba bagitundangamu, empiiya egyazwangamu

³⁵ ni bagiwaayo eeri abatume, abatume ni bagigabira nabuli muntu okusinzirira oku kwetaaga okuyaabbanga nakwo.

³⁶ Omu ngeri eyo, n’omusaiza oMuleevi ogubeeta bati Yusufu omutyami w’e Kupulo, abatume ogubabaire bakaliiryeku erya Bbalunaba, amakulu gaalyo, Airyamu abantu amaani,

³⁷ n’atunda ekigonakye, empiiya egyazwiremu n’agitwala n’agikwatisya abatume.

5

Ananiya n’oSafira

¹ Neye lumu, omusaiza omoiza kwibo ogubeeta bati Ananiya, eyabbaire n’omukali ogubeeta bati Safira, yena n’atunda ekigona.

² Empiiya egyazwiremu n’atoolaku ekitundu n’akibisa akyesigalirye, era nga n’omukaliwe akimaiteku. Egyasigairewo n’agitwala n’agikwatisya abatume nga waabbeyesya ati egyaleetere niigyo egyo gyonagyona egiyasuniremu.

³ Awo niiye oPeetero okumubuulya ati, “Ananiya, lwaki oikiriirye oSitaani okufuga omwoyogwo, n’obbeya oMwoyo oMutukulye nga weebisiraku egimo oku mpiiya egiwasunire omu kutunda ekigona?

⁴ Mbona owewabbaire ng’okaali kukitunda kyabbaire kikyoo. Tiniikyo? Era, n’owewamalire okukitunda, empiiya egiwasuniremu gyabbaire mu bwezyebwo okugikolesya omu ngeri yonayona egyotaka. Tiniikyo? Tete niki dala

ekyagirire n'oseega omu mwoyogwo okukola ekintu ekib-bikibbi ekyo? Ala tobbeyere bantu-buntu neye obbeyere Kibbumba."

⁵ Ananiya oweyawuliire ebyo, n'agwa eedi n'afa. Bonabona abawuliire ebibbairewo ensisi n'ebakwata, ni baizula okutya.

⁶ Ng'Ananiya amalire okufa, ni wabbaawo abanyeete abaizire ni balingira omulambogwe omu masuuka, ni baguwuluca, ni bagutwala, ni baguliika.

⁷ Nga wabitirewo eibbanga ly'esaawa ooti isatu, omukaliwe n'atuuka, nga-so tamaiteku ebigwirewo, n'aingira oPeetero e gibabbaire.

⁸ Awo oPeetero n'amubuulya ati, "Onkobere! Kituuce dala empiiya ginu niibwo obungi obumwasunire omu kigona?" OSafira n'amwiramu ati, "Kituuce niigyo egyo."

⁹ OPeetero niiwo okumukoba ati, "Mutyo-so wemwaik-irizaganyire okukema oMwoyo wa Musengwa? Aale n'owentumulira aanu, ensindo gy'abaliikire oibaawo ngijo giri oku mulyango, mbabo baingira. Wena bakutwala."

¹⁰ Amangu ago, oSafira n'agwa abigere bya Peetero era n'afa. Abanyeete owebatuukira kaisi baingire, bamwajiirye akalire, ni batwala omulambogwe, ni baguliika okulirana amagombe ga ibaaye.

¹¹ Awo ekanisa yonayona era n'abantu abandi bonabona ababiwuliireku, ensisi n'ebakwata.

Ebyewunyo n'ebyamagero

¹² Abatume ni bakolanga ebyewunyo n'ebyamagero bingi omu bantu. Abakirirya bonabona nga bali kimo, ni bakum-baaniranga bulijo oku luuga lw'eYeekaalu, omu kisenge ekibeetanga bati poci ya kabaka oSulemaani.

¹³ Waire ng'abantu bonabona babawanga ekitiisya kinene, mpaawo kadi moiza kwabo abatali baikirirya eyagezyangaku okwekolesya ati mwikirirya ayezye okubeerirania ooba okukolagana nabo, olw'okutya ati demba oKibbumba n'amubbutula.

¹⁴ Neye era, nga nabuli oluca, abantu bangi ino abasaiza n'abakali ni baikiririyanga omu Musengwa, obungi bwabo ababeeyungangaku butyo ni bweyongera.

¹⁵ Olw'ebintu abatume ebibakolanga, abantu ni baleetanga abantu baabwe abalwaire, ni babateeka oku mizigaazige n'oku mikeeka oku nzira oPeetero egiyabita, kasinga naabba kiriirye-obwiriiryekye kigweku oku bamo abaatayezye okukwataku.

¹⁶ Era, olwebe lw'abantu okuzwa omu bubuga obuliraine e Yerusaalemi ni beesombanga nga baleeta e giri abatume

abantu baabwe abalwaire n'abo ababbairere emizimu egyabagadyanga; bonabona oKibbumba n'abalama.

Okuyiigaania abatume kutandiika

¹⁷ Okabona akira obukulu n'abo bonabona abeyakolagananga nabo, ibo bonabona nga babbaire b'ekibbula ky'aBasedukaayo, owebaboine ebyaba omumaiso, engongi ni gibabitiriraku.

¹⁸ Niiwo okusetukiramu, ni bakwata abatume, ni babadyaka omu mabbuusuu.

¹⁹ Neye omu kiire, omalaika oMusengwa oguyatumire n'aigulawo enjigi gy'amabbuusuu, n'abawuluca e nza, n'abakoba ati,

²⁰ "Mwabe, mwemererenge nakimo ku luuga lw'eYeekaalu, mukoberenge abantu byonabyona ebifa oku bwomi obwo obuyaaka oYesu obwawa abamwikirirya."

²¹ Bona okugondera ekibabbairere babakobere, eizo bawine kibbambya ni baaba oku luuga lw'eYeekaalu, ni batandiika okwegesya ababbairere.

Eenu byabbanga bityo, n'eedi okabona akira obukulu n'abainaye abeyakolagananga nabo beeta oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, olwo nga niirwo olubbaamu abantu abakira obukulu omwigwanga lya Isirairi lyonalyona. Ab'oLukiiko olwo owebakumbaine, ni batumisya omu mabbuusuu okuleeta abatume.

²² Neye okwaba okutuuka omu mabbuusuu, abebatumire nandi ni baajiryamu abatume. Niiwo okwirayo eeri ab'oLukiiko nago ni babakobera bati,

²³ "Owetutuukiire twajiirye enjigi gy'amabbuusuu nfunge nakusani, era nga n'abakuumi beemereire aawo; neye owetwigwirewo, titwajiiryemu kadi moiza oku batume!"

²⁴ Akulira abakuumi b'eYeekaalu n'abakabona abakulu owebawuliire ebyo, ni bibasobera, era ni beeraliikirira ikyo ekyezya okubazweramu.

²⁵ Omu kaseera ako ni wabbaawo omuntu eyaizire ng'azwa oku Yeekaalu n'abakoba ati, "Muwulisisye kinu! Abasaiza abemwaigaliire omu mabbuusuu, owentumulira aanu, mbadi ku luuga lw'eYeekaalu beegesya bantu ebifa ku Yesu."

²⁶ Akulira abakuumi b'eYeekaalu oweyawuliire ekyo, n'ayaba n'abaisirikalebe, ni baleeta abatume mwiwooyo amantabakolaku obukambwe, olw'okubba batiire bati bona demba abantu ni babakubba amabbaale singa kabatanda ni babitya bundi abatume.

²⁷ Owebaleetere abatume, ni babeemererya omumaiso g'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya, okabona akira obukulu abawozesye.

28 Okabona akira obukulu n'abakoba ati, "Twabalagiire okutairayo okwegesyanga abantu omu liina ly'omusaiza oyo oYesu, neye atyanu obone ekimukolere! Musalaaniryey oYerusaalemi yenayena n'enjegesya yaanywe. Era timukomere ku kiikyo kyonkani, mumaliriire n'okututeekesyaku omusango gw'okwita omusaiza oyo."

29 Awo oPeetero aamo n'abatume abandi, ni bairamu bati, "Tusaaniire kukola kiikyo oKibbumba ekyatukoba okukola neye tikiikyo abantu ekibatukoba.

30 Inywe mwaitire oYesu nga mumukomerera oku musal-abba, neye oKibbumba, abazeiza baiswe ab'eira ogubasin-zanga n'amuzuukiza.

31 Era, oyo niye oKibbumba oguyaniiniryey, n'amuwa okutyama omu kifo eky'ekitiisya ng'amuliraine oku ngalo endiuro, n'asuuka niye omufugi era oMulokoli kaisi aBaisir-airi basune akakisa okwenenya, era oKibbumba ayezye okubasoniya ebibbibbi.

32 Iswe tumanyikisya bintu ebyo ebitukakasa tuti byab-bairewo oku Yesu, era n'oMwoyo oMutukulye, oKibbumba ogwawaire abo abamugondera, yena abikakasa."

33 Ab'oLukiiko owebawuliire ebibono ebyo, obusungu ni bubakwata, ni bataka baite abatume.

34 Neye omoiza kwibo, eriinalye bati Gamalyeri eyabbaire oMufalisaayo, omukugu omu by'aMateeka ga Musa era nga musaiza w'ekitiisya ino omu bantu bonabona, n'asetuka n'alagira bawulucekuumu abatume omu Lukiiko nago oku-mala akaseera.

35 Owebamalire okubawuluca, oGamalyeri n'akoba abainaye ati, "Baisirairi abainange, mwegendereze ekimutaka okukola abantu banu.

36 Enyumaku awo, omusaiza ogubeeta oTawoda yazwireyo ni yeekubbembera akeediimo okwifuge ly'aBalooma nga yeetuubba ati muntu mukulu ino, era abasaiza abeera ooti 400 ni bamusengererya. Neye owebamwitire, abasengereribe basalaanikire, ekibbulakye ni kiwaamu amaani ni kifaawo.

37 Oluzwanyuma lw'okuzwawo kw'oyo, omu biseera egavumenti ebiyabaliiremu abantu, ni wazwayo oYuda ow'e Galiraaya, ni yeekubbembera ekibbula ky'abantu abeyalalikire ni beediima okwifuge ly'aBalooma. Oyo yena bamwitire, era n'ababbaire bamusengererya bonabona ni basalaanika.

38 "N'olwekyo, oku nsonga enu atyanu egituliku, amal-abuki agembawa niigo ganu: Muzwe oku bantu banu, mubaleke beetaaye, olw'okubba abba ng'ekigendererwa

kyabwe n'ebyo ebibakola biseego by'abantu-buntu, biiza kufafaagana biweewo ng'ebya badi abasookere.

³⁹ Neye owekibba kiti Kibbumba niye abirunganya, n'owemwakola mutya timwezye okubijigirica. Aate mugenderere ino, demba mweyaja nga mulwanisya Kibbumba!"

Ab'oLukiiko owebawuliire entumula ya Gamalyeri, ni babona amakulu omu biyatumwire, ni baabira oku mal-abukige.

⁴⁰ Awo ni beeta abatume, ni balagira babakubbe efaalu, era ni babalagira n'okutairamu okutumulanga omu liina lya Yesu, batyo ni babateera.

⁴¹ Ibo abatume ni bazwawo omumaiso g'ab'oLukiiko nago nga basangaali ino olw'okubba babbaire basunireku akakisa, era ng'atyanu batuukana okubabalira mwabo abebagadya olw'okwikirirya omu Yesu.

⁴² Era nabuli lunaku, omu Yeekaalu n'omu bisito, nandi ni bagoneryanga okulaabba aMawuliro aMasa eeri abantu bati oYesu niye oKurisito ogubasukireku amafuta.

6

Ababbeeri omusanvu

¹ Omu biseera ebyo, obungi bw'abeegi ba Yesu oweb-wabire nga bweyongerera nakimo, abaikirirya aBayudaaya abatumula oLuyonaani olw'okutakulira omu Buyudaaya, ni beezuluguma olw'aBayudaaya abanaabwe abakuliire okwo abatumula oLwebbulaniya. Abatumula oLuyonaani ekyabbaire kibaluma kyabbaire kiti, owekyatuukanga omu kugabirira ebyetaago by'abanamwandu okwa buli lunaku, nga ibo abaabwe babatambuca amaiso.

² Awo niwo abatume ekumi na Babiri okweta abeegi bonabona, ni babakoba bati, "Tikisaaniire niiswe otubba twire omu kugabulanga ebintu, ekyagira ni tulekerera okwegesya ekibono kya Kibbumba.

³ N'olwekyo boluganda, mulonde mwinywe abasaiza musanvu abemwekakasa muti baabira ino oku kulunganya kw'oMwoyo oMutukulye era abali n'amalabuki, abo be-tubba tukwatisye omulimo ogwo.

⁴ Omu ngeri eyo, iswe twaba kwemalira ku mulimo gw'okwegairira Kibbumba aamo na kwegesya kibonokye."

⁵ Ekanisa yonayona n'esiima ekiseego ekyo. Batyo ni balonda oSitefaano omusaiza eyabbaire n'okwikiririrya era ayabira ino oku kulunganya kw'oMwoyo oMutukulye. Era ni balonda n'oFiripo, n'oPulokoolo, n'oNikanooli, n'oTimoni, n'oPalumeena, n'oNikolaawo azwera

Antiyokiya era eyabbaire asookere kwingira diini y'eKiyudaaya kaisi asuukenge omwikirirya.

⁶ Abo ni babaleeta ni babanjula omumaiso g'abatume, abatume ni baingira omu kusaba oKibbumba abbeere abo abebalonderemu, era ni babateekaku n'engalo okubasabira.

⁷ Awo ekibono kya Kibbumba ni kyeyongerera okusaalaana nga wekikwata n'oku bantu abayaaka ababbaire bakaali okukiwulira n'okukiikiririyamu. Omu ngeri eyo, omu Yerusaalemi mwonkamwonkani, obungi bw'abaikirirya ni bwaba nga buniina, era mwabo niimwo omwabbaire n'abakabona ab'omu diini y'eKiyudaaya bangi abaikiririryeye omu Yesu, bona ni basuuka abasengereribe.

Bakwata oSitefaano

⁸ Atyanu, oKibbumba n'akwatira ino oSitefaano ekisa n'amuwa n'amaani ng'amwezesya okukolanga ebyewunyo n'ebyamagero bingi omu bantu.

⁹ Neye aBayudaaya b'omwikumbaaniro eribeetanga ery'aBateere, abazwera omu bibuga oKuleene n'Alekizandereya, n'abanaabwe abazwera omu matwale g'e Sirisiya n'Asiya ni bamusetukiraku, ni batanula okumwakanisya.

¹⁰ Neye era nandi ni bamwezya, olw'okubba yabbaire n'amalabuki mabitiriri egibali, ng'oMwoyo oMutukulye niye amuwa ebyokutumula.

¹¹ Owebaboine nga tibamwezya, omu nkukutu ni babbeegererya abantu basibirirye oku Sitefaano bati, "Twamuwuliire ng'atumula ebibono ebizumirira onaabbi Musa n'oKibbumba."

¹² Batyo ni bacoolesya abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa, aamo n'abantu abandi aba bulijo bona ni basetukiramu. Era ni bakwata oSitefaano, ni bamuleeta omu b'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya.

¹³ Eeyo, ni baleeta abajulizi ab'obubbeyi ni bawa obujulizi bati, "Omuntu onu bulijo atumula ebibono ebizumirira eYeekaalu, n'ekifo ekitukulye, aamo n'aMateeka oKibbumba ageyatuwaire okubitira omu Musa.

¹⁴ Twamuwuliire ng'akoba mbu omusaiza onu oYesu ow'e Naazaleesi aiza kujigirica eYeekaalu eenu, acuuse n'empisa gy'obuwangwa onaabbi Musa egiyatuwaire okwabirangaku."

15 Omu kaseera ako, ababbaire awo omu Lukiiko oLufugi bonabona ni beekalikica oSitefaano amaiso, okwaba okumwetegereza ng'omumaisoge mwaka ooti mu-maiso ga malaika.

7

Entumula ya Sitefaano

1 Awo okabona akira obukulu n'abuulya oSitefaano ati, "Ebyo ebibakoba bati wabbengere bituuce?"

2 Omu kuwozyakwe eeri okabona n'abo ababbairewo, oSitefaano n'akoba ati, "Bayudaaya abainange na inywe abantu abakulu, mumpulisisyeku! Ozeiza waiswe oIbbulaimu oweyabbaire e Mesopotaamiya, awo ng'akaali kuwulikira omu Kalani, oKibbumba ow'ekitiisya yamubonekeire

3 n'amukoba ati, 'Ozwe omu kyallo ky'e waanywe era omu bantubo, oyabe omu kyallo ekinalikulungamyakwabamu.'

4 "N'olwekyo oIbbulaimu n'awulika omu Mesopotaamiya, omu kyallo ky'abantu abebeetanga bati Bakaludaayo, n'awulikira omu Kalani. Oluzwanyuma lwa iteeye okufa, oKibbumba n'amutoola omu Kalani n'amulungamyakwiza omu kyallo kinu iswe omututyaimo paka atyanu.

5 Neye nandi n'amuwaamu itakali erirye-okububwe, waire akatundu akeerya obuwanvu bw'ekigere ekimo. Neye n'amusuubiza ati ekyalo ekyo nago kyalibba kikye, iye n'ab'ekiizukulukye abaliirawo, waire nga yabbaire akaali kusunaku mwana.

6 OKibbumba yamukobere biinu ati, 'Ab'ekiizukulukyo balyaba ni batyama omu kyallo ekindi ekitali kyabwe ng'abaizaizana, era eeyo balibasuuca abagalama, ni bababitya bundi okumala emyanka 400.

7 Neye, nalisalira omusango era ni mbonereza eigwanga eryalibasuuca abagalama, neye oluzwanyuma lw'ebyo balizwayo ni baira bansinziranga omu kifo kinu.'

8 Awo oKibbumba n'akola endagaano n'oIbbulaimu ng'amukoba okukomolanga nabuli musaiza w'omu lulyolwe ng'akamanyiciryo k'endagaano eyo. N'olwekyo, oIbbulaimu oweyabyaire oIsaka, yamukomoiro oku lunaku olwomunaana ng'abamalire okumubyala. Omu nkola enanyere eyo, oIsaka yena oweyakulire n'abyala oYaakobbo, yamukomoiro. OYaakobbo yena atyo n'akomola abataanebe, abo abasuukire abazeiza baiswe abakulu omuzwa ebika byaiswe eikumi na bibiri."

⁹ “Abazeiza baiswe abakulu abo abataane ba Yaakobbo olw’okubba bakwatiire omuganda waabwe oYusufu engongi, bamutundiremu nga bamugulya abantu abamut-waire omu bugalama omu kyalo ky’e Misiri. Neye oKib-bumba yabbaire naye,

¹⁰ n’amulamyanya okuzwa omu kugadakwe kwonakwona. Yamuwaire amalabuki, n’abba mukoda eeri oFalaawo okabaka w’e Misiri, ekyazwiremu oFalaawo n’amusuuca mwekubbemberi omu Misiri n’omu lubirirwe lwonal-wona.”

¹¹ “Oluzwanyuma, enzala enene n’egwa omu Misiri mwonamwona paka n’omu Kanani, n’ereeta okulaada kubitiriri ino, abazeiza baiswe ni bakayaku awokutoola ekyokulya ekimala.

¹² Neye oYaakobbo oweyakiwuliireku ati omu Misiri waliyo ekyokulya, n’atumayo abataane baabe baabbe. Era ogwo niigwo omulundi ogwasookeire nakimo abazeiza baiswe abakulu okwemaku omu Misiri.

¹³ Oweyakangireyo okwabba oku mulundi ogwaiririireku, oYusufu ni yeemanyikisya eeri abagandabe, era n’oFalaawo weyamanyiire olulyo lwa Yusufu.

¹⁴ Ebyo nga biwoire, oYusufu n’atumisya okuleeta oiteeye oYaakobbo, n’ab’olulyolwe bonabona okutwalirya aamo abantu 75.

¹⁵ N’olwekyo oYaakobbo ni baserengeta okwaba e Misiri okutyama eeyo, era oluzwanyuma iye n’abazeiza baiswe abakulu abandi eeyo gibafeereire.

¹⁶ Abantu b’e Isirairi owebabbaire bazwayo e Misiri, emirambo gyabwe ni bagigingana ni bagiirya e Sekemu, ni bagiteeka omu magombe g’empuku oIbbulaimu ageyab-baire agulire okuzwa oku baizukulu ba Kamoli aawo e Sekemu.”

¹⁷ “Ekiseera owekyabbaire kiigerera, ebiseera oKibbumba omuyatuukirirya ekyo ekiyabbaire asuubizire oIbbulaimu, abazeiza baiswe ni babyalagana, ni babba bangi omu Misiri.

¹⁸ Awo kaisi ni waizawo omu kyalo ky’e Misiri okabaka ogondi eyabbaire tamaiteku oYusufu.

¹⁹ Okabaka oyo n’alebalebania abantu baiswe era n’agadya ino abazeiza baiswe, ng’abamumisya n’abaana baabwe abaibo e nza ati bafe.”

²⁰ “Omu kiseera ekyo mubabyaliire oMusa era ng’aboneka nakusani omumaiso ga Kibbumba. Okumala

emyeri misatu, bamulabiririranga mu kisito kya iteeye mu mbiso.

²¹ Owebamusengucirye ni bamuteeka e nza, omwala wa Falaawo niye eyamwangaire, n'amwetwalira n'amukulya ng'omwana owuwe okububwe.

²² OMusa ni bamwegesya amalabuki g'aBamisiri gonag-ona, n'abba w'amaani omu bintu ebiyatumulanga n'ebyo ebiyakolanga.

²³ "OMusa oweyayererye emyanka 40 egy'obukulu, n'asuna ekiseego omu mwoyogwe ekiti ayabe acaalireku aBaisirairi abainaye eedi e gibabbaire.

²⁴ Ng'ali eeyo, n'abona omoiza kwibo nga waliyo oMumisiri amuliku amuluja, n'abingiramu okubbeera oMwisirairi omwinaye n'okunyaana eeri oMumisiri, okwaba okweyaja ng'amwitire.

²⁵ OMusa iye yasegere ati abagandabe bakitegeera bati oKibbumba ali kumukolesya okubanunula, neye ibo ekyo tibakitegeire.

²⁶ Olunaku olwairireku, oMusa n'agwerenkerera aBaisirairi babiri nga balwana, n'agezyaku ati basyanie ng'abakoba ati, 'Basaiza inywe, muli boluganda; lwaki mulumyangana dala?'

²⁷ "Neye omoiza waaku eyabbaire ali kunoja omwinaye n'asindika eedi oMusa ng'amukoba ati, 'Naani eyakusucirye omufugi era omulamuzi waiswe?'

²⁸ Otaka-so kunjita zena ng'eizo owewaitire oMumisiri?'

²⁹ OMusa oweyawuliire ebyo n'airuka, n'awulikira omu kyalo ky'e Midiyaani, era eeyo giyafumbiriirwe n'abyala abaana abaisuka babiri."

³⁰ "Nga wabitirewo emyanka 40, lumo oMusa yabbaire ali eeyo omwidungu, okumpi n'olusozi oSinaayi, oKibbumba n'amubonekera omu kifaananyi kya malaika, omu ndimi gy'omusyo ogwabbaire gwakira omu kisaka neye nga tikiya.

³¹ Ekyo oweyakiboine ni kimwewunyisya ino. Oweyabbaire ooti aigerera yeetegereze, n'awulira eigono lya Musengwa nga likoba liti,

³² 'Ninze oKibbumba abazeizabo ogubasinzanga; oKibbumba wa Ibbulaimu, era wa Isaka, era wa Yaakobbo.' Olw'okutya okubitiriri okwabbaire okumukwaite, oMusa n'atukuta ino era n'akaya n'okusetula amaisoge tete ati aloleyo.

³³ "OMusengwa iye oKibbumba n'amukoba ati, 'Otoolemu ebiraitoby o lw'okubba ekifo ekyo ekyoyemereiremu kitukulye.

³⁴ Dala nningiriire ni mbona ng'abantu bange abali omu Misiri owebagada eino. Mpuliire okwekunga kwabwe, era njikire njize mbalamy. Aale atyanu, oize, nkutuma okangayo e Misiri.'

³⁵ "OMusa dala oyo ogubabaire bagaine okwikirirya nga bakoba bati, 'Naani eyakusuucirye omufugi era omulamuzi waiswe?' oKibbumba guyatumire, ng'abitira omu malaika eyamubonekeire omu kisaka, abbe omufugi era omununuli.

³⁶ Yabeekubbembeire okuwuluka omu Misiri era n'akola ebyewunyisya n'obumanyiciryo obw'ebyamagero omu kyalo ky'e Misiri, n'adi nga bali oku Nyanza eNtukuliki, era n'omwidungu omubamalire emyanka 40."

³⁷ "OMusa onanyere oyo niye eyakobere aBaisirairi ati, 'OKibbumba yalibasindikira onaabbi okuzwa omu bantu b'eigwanga lwanywe nga nze, eyalibakobera ebibono bya Musengwa.'

³⁸ Era oMusa onanyere oyo niye eyabbairero aBaisirairi bonabona owebakumbaaniire omwidungu, ng'ali n'omalaika eyatumwire naye oku lusozi oSinaayi. Niye oyo eyabaire n'abazeiza baiswe, era niye onanyere oyo ogubakwatisirye ebibono ebirimu endagirira y'okubbaawo omu bwomi obutawaawo okubituwa."

³⁹ "Neye, abazeiza baiswe bagaine okumuwalisisya. Omu kifo ky'ekyo, ni bamwegaana era n'omu myoyo gyabwe ni beegombanga kwirayo Misiri.

⁴⁰ Bakobere Alooni bati, 'Iswe otukolerewo ebifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba abatwekubbembera nga tukangayo, olw'okubba iswe oyo oMusa eyatutoire omu kyalo ky'e Misiri titwemaitiire ekimutuukireku.'

⁴¹ Ekyo niikyo ekiseera owebeekoleire ekifaananyi eky'okusinza ekiri ooti nyana. Era ni bakisadaakira ebisolo, era ni bakola emikolo egy'okuwa ekifaananyi ekyo abananyere ekibeyeseire ekitiisya.

⁴² Atyo oKibbumba yena n'abakubbira omugongo, era n'abaleka ni beemalira omu kusinza ebibumbe ebiri angulu omwibbanga. Ekyo abo ekibakolere onaabbi Amosi yabaire akitumwirekuuku e nyumaku eedi ng'akoba ati oKibbumba akoba ati:

'Bantu b'e Isirairi,

neso aale ebisolo ebimwabbiraganga

n'esadaaka egimwawangayo eibbanga

lyonalyona ery'emyanka 40

egimwabbairero omwidungu mwabiwanga ninze!

43 Owemwatambulanga, eweema eya Kibbumba egimwaginganga e ngulu ng'eraga okubbaawo kwange aakati mwinywe timwabbairu muteekeremu kifaananyi kya nkuni waanywe oMoleki* n'onkota eyabbairu ekifaananyi kya nkuni waanywe oLe-faani,† ebifaananyi eby'okusinza ebimwekoleire kaisi olwo mubisinzenge?

N'olwekyo nalgira ni babadooma ni babatwala omu busibe eeyo e yala eino n'okubita e Bbabbulooni.'

44 "Abazeiza baiswe nga bali omwidungu baabbanga n'eweema eya Kibbumba eyaabbanga akamanyiciryo akalaga kati oKibbumba ali aawo nabo. Eweema eyo babbairu bagikolere ng'oKibbumba oweyalagiire oMusa okugikola, era nga njeese mu kifaananyi oKibbumba ekiyabbairu amulagisiryeku.

45 Oluzwanyuma, abazeiza baiswe abo oYoswa abey-eekubbembeire bona owebamalire okubakwatisya eweema eya Kibbumba eyo, ni baiza nayo owebaingiriire omu kyalo ekyo okukitwala bakyefugire okuzwa oku mawanga oKibbumba ageyabbingiremu nga n'abazeiza baiswe babona. Eweema eyo yasigaire omu kyalo ekyo paka omu biseera bya kabaka oDawudi.

46 Era oyo niye oKibbumba oguyasiimire eino era eyasabire ati ayombekere oKibbumba oyo oYaakobbo oguyasinzanga enyumba eyenkalaakalira,

47 waire ng'okabaka oSulemaani niye eyairire n'agyombeka.

48 "Neye, newankubbaire nga bakolere ekyo, oKibbumba oNambulaku aMwagaagana, tabba mu nyumba abantu egibombeka, era dala ng'onaabbi oweyakitumwire ng'oMusengwa iye oKibbumba owaakoba ati:

49 'Eigulu niiryo entebe yange oku ntyama nga nfuga, kaisi ekyalo ikyo ni kibba mukonkolo oku mpumulirya ebigere.

Nyumbaki dala egimwezya okunnyombekera n'entuukana? Ooba wantuki dala awemwezya okunkolera mbeemu ni wantuukana?

50 Byonabyona ebyo ebiri angulu n'ansi tininze nabikolere?'

* 7:43 7:43 **OMoleki**, yabbairu kibbumba w'abantu b'e Kanani n'ab'e Foiniiki.

† 7:43 7:43 Yabbairu kibbumba w'aBamisiri, era nga niye *OSitaani*. 7:43 7:42-43 Amo 5:25-27 7:44 7:44 Kuz 25:9,40 7:45 7:45 Yos 3:14-17 7:46 7:46 2Sa 7:1-16; 1Mi 17:1-14 7:47 7:47 1Ba 6:1-38; 2Mi 3:1-17 7:50 7:49-50 Isa 66:1-2

⁵¹ OSitefaano ni yeeyongera ati, “Bantu inywe abajeemu, ab’emyoyo e giri ooti gy’abataikiririrya omu Kibbumba, era enkusyali egitawulisisya ebibono bya Kibbumba! Muli ooti bazeiza baanywe, olw’okubba bulijo mugaana okugondera oMwoyo oMutukulye!

⁵² Oku banaabbi bonabona aale kulikuuku kadi moiza abazeiza baanywe ogunandi ni bayiigaania? Obanga baitire n’abo bona abalagwire okwiza kwa Mutukulye wa Kibbumba atuukiriire, yena ogumwaliiremu olukwe ni mumwita.

⁵³ Niinywe abasunire aMateeka ga Musa, ng’abamalaika owebagalangiriire neye mukaire okugakwata.”

Bakubba oSitefaano amabbaale

⁵⁴ Ab’aKakiiko owebawuliire ebyo, ni baizula eikabyo, era ni bamunyiigira ino.

⁵⁵ Neye oSitefaano, eyabbaire omu kaseera ako aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n’alola omwigulu, n’abona ekitiisya kya Kibbumba nga kimesyamesya, era n’oYesu ng’ayemereire aamo n’oKibbumba omu kifo ky’ekitiisya eino.‡

⁵⁶ OSitefaano n’akoba ati, “Aale mubone! Mbona eigulu nga libiikukire, era mbona oMwana wa Muntu ng’ayemereire aamo n’oKibbumba omu kifo eky’ekitiisya eino.”

⁵⁷ Awo bonabona omulundi gumo ni bakwata omu matwi gaabwe okugaigalawo nga baasyamika, era aamo ni bayoolookera oku Sitefaano, ni bamugwera.

⁵⁸ Awo ni bamukulukuusa okumuwuluca omu kibuga, ni batandiika okumukubba amabbaale. Abo ababbaire bamukubba, ebizwalo byabwe eby’oku ngulu ni babisisya omusaiza ogubeeta bati Sawulo abibakuumire.

⁵⁹ Nga bakaali bamukubba amabbaale, oSitefaano n’asaba n’ebibono binu ati, “Musengwa oYesu, otwale omwoyo gwange.”

⁶⁰ Ekyazwiremu n’agwa oku mazwige, n’asaba maaminkirira ati, “Musengwa, obasoniye ekibbikibbi kinu.” Oweyamalire okutumula ebibono ebyo, n’afa.

8

¹ Omusaiza oodi oSawulo yena yabbaire awo ng’asiima eky’okwita oSitefaano.

OSawulo ayiigaania ekanisa

Oku lunaku olunanyere olwo, okuyiigaania ekanisa eyabbaire omu Yersaalemi okw’amaani ni kutandiika.

Era okutoolaku abatume, kumpi abaikirirya abasigairewo bonabona basalaanikiire mu bitundu by'eitwale ly'e Buyudaaya n'omu ly'e Samaaliya.

² Abasaiza ab'eiganyi omu kuweererya oKibbumba ababairewo ni baliika oSitefaano, era ni bamukunga ino.

³ Neye iye oSawulo n'atandiika okukolerera okujigirica ekanisa. Ng'ayaba nyumba ku nyumba, n'aingira n'akwata nabuli mwikirirya yenayena, era abo abaakwaite n'abawaayo babasibe omu mabbuusu.

OFiripo alaabba omu Samaaliya

⁴ Awo abaikirirya abo abebasalaanicirye ni baabanga nga webalaabba ekibono kya Kibbumba omu bitundu omubawulikiire.

⁵ Omoiza kwibo, oFiripo, iye yaserengetere mu kibuga eky'e Samaaliya, n'alaabba eeri abantu baayo ebifa oku Kurisito.

⁶ Abantu baayo owebawuliire oFiripo ebyatumula era ni babona n'ebywunyo ebyakola, bonabona ni bateeka ino omwoyo kwebyo ebyayegesya.

⁷ Emizimu ni gizwanga oku bantu bangi nga wegikuukulya n'amagono agaaminkirira. Era abasanyalali n'abanialuuki bangi ino ni balama.

⁸ N'olwebyo, ab'omu kibuga ky'e Samaaliya ni baizula eisangaalo libitiriri.

OSimooni omulogo

⁹ Omu kibuga ekyo mwabbairamu omusaiza ogubeetanga oSimooni eyabbaire alwire ng'akola ebyeirogo ni yeewunyisya ino aBasamaaliya. Era yeewaananga ino nga yeeyeta muntu w'amaani eino.

¹⁰ Ab'e Samaaliya ab'engeri egy'enjawulo abakulu n'abatobato, n'ab'ebitiisya n'abasembayo ansi bamuwulisisyanga n'omwoyo gumo, nga bakoba bati, "Omuntu onu dala niiye amaani ga Kibbumba gadi nakimo agebeeta amaani amabitiriri."

¹¹ Era, nga bamuwuliriramu ino olw'okubba yabbaire alwire ng'abeewunyisya n'ebyamalikoolo by'eirogolye.

¹² Neye abantu abo owebaikiriirye aMawuliro aMasa oFiripo ageyabbaire alaabba agafa oku bwakabaka bwa Kibbumba era ati oYesu niiye oKurisito, ni bababatiza, abakali n'abasaiza kitabulye.

¹³ Era n'oSimooni yena n'aikiririrya omu Yesu. Owebamalire okumubatiza, n'atandiika okusengererya oFiripo nabuli e giyaabanga okulaabba, era ebyewunyo ebibitiriri ebiyabonanga ni bimuwugulalyanga.

14 Awo abatume ababbaire omu Yerusaalemi owebawuli-ire bati omu Samaaliya abaayo baikiriirye ekibono kya Kibbumba, ni babasindikira oPeetero n'oyokaana.

15 Owebatuukireyo, ni basabira abaikirirya basune oMwoyo oMutukulye.

16 Ekyo kityo olw'okubba mwibo timwabbairamu kadi moiza oMwoyo oguyabbaire aikireku. Babbaire bababatizire-bubatizi mu liina lya Musengwa oYesu kyonkani.

17 Awo oPeetero n'oyokaana ni babateekaku engalo gyabwe oku mitwe babasabire, atyo oMwoyo oMutukulye n'aika ku buli moiza kwibo.

18 Iye oSimooni oweyaboine ng'abatume bateeka engalo oku bantu oMwoyo oMutukulye n'abaikaku, n'aleetera abatume empiya,

19 n'abakoba ati, "Zena mumpeeku obwezye obwo kaisi mbe nga zena nabuli ogunteekaku engalo gyange oMwoyo oMutukulye amwikaku."

20 Neye oPeetero n'amwiramu ati, "Ojigirike n'empiiyagyo olw'okubba oseegere oti wasuna ekirabo kya Kibbumba ekyagaba bwereere ng'okigula-buguli!

21 Omu buweererya bunu obulamu kifo waire mugabo, olw'okubba omwoyogwo timuteereeri omumaiso ga Kibbumba.

22 Weeneye, era weegairire oKibbumba amo n'akusoniya okuseega ekiseego eky'engeri eyo ekiri omu mwoyogwo.

23 Ekyo kityo olw'okubba mbona ng'oizwire ngongi era oli muntu ekibbikibbi ogukifugira nakimo."

24 OSimooni n'akoba oPeetero ati, "Munegairireku oMusengwa olw'ebibono ebyo ebyotumwire tiwaabbaawo waire kimo ekintuukaku."

25 Awo oPeetero n'oyokaana owebamalire okulaabba ekibono kya Kibbumba n'okukikakasa omu bantu, ni bakwata ekangayo e Yerusaalemi, nga baaba webalaabba eeri abantu ab'omu bitundu bingi eby'e Samaaliya aMawuliro aMasa agakwata oku Yesu.

Ofiripo n'omukungu w'Esyopiya

26 Oluzwanyuma, omalaika okuzwa e wa Musengwa n'akoba ofiripo ati, "Osetukiremu oyabe olubba lw'e maserengeta, okwate enzira ezwa e Yerusaalemi n'erungama e Gaaza okubita omwidungu."

27 Yena atyo n'asetukiramumu n'ayaba. Ng'ali omu nzira, n'asangaana omusaiza oMwesiyopiya omulaawe, nga mufugi mukulu akola ng'omuwanika omukulu owa kabaka w'Esyopiya. Okabaka oyo yabbaire mukali era

ng'ekitiisyakye bamwetanga bati Kandake. Omusaiza oyo yabbaire ayabire e Yersaalemi kusinza Kibbumba.

²⁸ Kale atyanu ng'akangayo e waabwe, atyaimeso bamusingitya omu kigaalikye, n'ayaba nga waasoma ekitabo ekirimu ebibono bya naabbi oIsaaya.

²⁹ OMwoyo oMutukulye n'akoba oFiripo ati, "Oigerere oku kigaali ekyo otambulire ampyampi nakyo."

³⁰ OFiripo yena n'airuukirira ekigaali ekyo n'akituukaku, era oweyeetegerezere n'awulira omusaiza oyo ng'asoma okuzwa omu kitabo kya naabbi Isaaya. OFiripo n'amubuulya ati, "Amakulu g'ebyo ebyosoma dala ogasuna?"

³¹ Iye n'amwiramumu ati, "Kaisi dala mpezya ntya okugasuna okutoolaku nga waliwo abinsonzoleire?" Awo n'ayeta oFiripo okuniina oku kigaali atyame aamo naye, nga webaahirana.

³² Ekitundu ky'eBiwandiike omukungu ekiyabbaire asoma kikoba kiti:

"Bamutwaire okumwita ooti badooma ntaama kutwala mu kibbaagirowo kusala;

era ng'ontaama owaatabbaalaala okwerwanaku nga bamumwa ebyoya;

yena tiyabbuunwire omunwagwe okubakobaku ekibono waire kimo okwekankaba.

³³ Bamubitiirye omu ngeri y'okumuswazaswaza, era n'omusango ogubabbaire bamuvunaana ni bagusalirirya.

Mpaawo eyalyezya okubalisya abaizukulube, olw'okubba obwomibwe babukapwire-bukapuli oku kyalo."

³⁴ Awo omukungu n'abuulya oFiripo ati, "Kaabbo onkobere, naani onu onaabbi ogwatumulaku? Yeetumulaku niye onanyere ooba atumula ku muntu gondi?"

³⁵ OFiripo ng'asinzirira oku kitundu ky'eBiwandiike ekinyanyere ekyo, n'atandiika okulaabba egyali aMawuliro aMasa agakwata oku Yesu.

³⁶ Owebeeyongeire omumaiso omu lugendo lwabwe, ni batuuka awabbaire ekidiba ky'amaizi, omukungu n'akoba oFiripo ati, "Obone amaizi nganu! Neso aale ekindoberya okumbatiza tete niki?" [

³⁷ OFiripo n'akoba ati, "Owoobba ng'oikiririirye omu Yesu n'omwoyogwo gwonagwona, kyezeka okukubatiza." Iye n'airamu ati, "Njikirirya nti oYesu niye oKurisito oMwana wa Kibbumba]."*

³⁸ Awo omukungu n'alagira okwemererya ekigaali. Awo iye n'oFiripo bonabona ni baniinuka, ni baaba omu maizi, oFiripo n'amubatiza.

³⁹ Owebazwire omu maizi, oMwoyo wa Musengwa n'ayangulawo oFiripo, n'amulungamya enkona, atyo n'amugotaku. Neye era, omukungu iye ni yeeyongera n'olugendolwe ng'aizwire eisangaalo omu mwoyogwe.

⁴⁰ OFiripo okwaba okweyaja ng'ali mwAzoto, era n'abitabita omu bubuga bwonabwona obuli aawo, ng'ayaba akobera abantu aMawuliro aMasa paka oweyatuukire e Kaisaaliya.

9

OSawulo asuuka omwikirirya wa Yesu (Bik 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ebyo nga byaba omumaiso, iye oSawulo yabbaire nga yeeyayira kwita beegi ba Musengwa. Era n'ayaba eeri okabona akira obukulu,

² n'amusaba ebbaluwa emwanjula era emuwa obweze okwaba omu makumbaaniro ag'omu kibuga e Damaasiko. Eeyo ng'ali n'okukwata abo bonabona abasengereri b'eNzira ya Musengwa singa abaajiryayo, aabba basaiza ooba bakali, abatwale e Yerusaalemi babasibe.

³ Ng'ali omu lugendolwe ayaba e Damaasiko n'abagalaagalabe, awo-so ng'aigereire okumpi n'ekibuga ekyo, ekitangaala eky'amaani ni kizwa omwigulu ni kimumoleka okumweruguulirirya.

⁴ OSawulo n'agwa ansi era ananyere awo n'awulira eigono erimukoba liti, "Sawulo, Sawulo, lwaki onjiigaania?"

⁵ OSawulo n'abuulya ati, "Niiwe onaani, Musengwa?" Eigono ni liiramu liti, "Ninze oYesu ogwoli kuyiigaania.

⁶ Aale atyanu osetuke oyabe oingire omu kibuga. Eeyo wayajiryayo abakukobera ekyokukola."

⁷ Abasaiza ababbaire batambula n'oSawulo ni beemerera aawo omu kuwugulala okw'amaani; nga bawulira eigono eritumula, neye nga tibabonaku onanyereryo.

⁸ Eigono oweryamalire okutumula, oSawulo n'asetuka okwitakali, neye oweyabbaire ati abonie, nandi n'ayezya okubona ekintu naire. Awo abainaye ni bamukwata oku ngalo, ni bamubbeera okumutuuca okwingira omu kibuga oDamaasiko.

⁹ OSawulo n'amala enaku isatu ng'ayofuwaire, era nga n'okulya talya ooba okunywa.

¹⁰ Omu kibuga e Damaasiko mwabbairemu omwegi wa Yesu eriinalye yena bati Ananiya. OMusengwa n'abonekera

Ananiya oyo omu kwolesebwa, n'amukoba ati, "Ananiya!" Iye n'ayetuka ati, "Waitu Musengwa."

¹¹ OMusengwa n'amukoba ati, "Osetukiremu oyabe omu kisito kya Yuda ekiri oku nzira egibeeta eNterembereri, obuulye bakulage omusaiza azwire e Taasasi ogubeeta oSawulo. Owentumulira aanu waliyo ali omu kusaba,

¹² era asunire okwolesebwa ng'omusaiza ogubeeta Ananiya aiza e gyali amuteekeku engalo amusabire kaisi ayezye okwiramumu okubona."

¹³ Ananiya n'amwiramumu ati, "Musengwa, neye nga mpulire bingi ebibatumula oku musaiza oyo, nga kwoteekereku n'akabbikabbi ak'amaanimaani akeyatuucirye oku batuukirirye abali omu Yerusaalemi!

¹⁴ Era n'okwiza munu, asunire obwezye okuzwa eeri abakabona abakulu okukwata era adyake omu mabbuusuu abo bonabona abakusinja."

¹⁵ Neye oMusengwa n'amukoba ati, "Iwe oyabe! Omusaiza oyo ninze onanyere mmwerondeiremu okummanyikisya omu bantu aBatali Bayudaaya n'abakabaka baabwe, era n'omu Baisirairi.

¹⁶ Era, nze namulaga ng'owekyalimwetaagisya okubita omu kugada okunene olw'okulaabba ebikwata oku liina lyange."

¹⁷ N'olwekyo, Ananiya n'ayaba e giri oSawulo, n'aingira omu nyumba omuyabbaire. Ng'amuteekaku engalo, Ananiya niye okumukoba ati, "Woluganda oSawulo, oMusengwa oYesu, iye onanyere oyo eyakubonekeire owewabbaire omu nzira ng'oiza, antumire egyoli kaisi oyezye okwiramumu okubona, era oizule n'oMwoyo oMutukulye."

¹⁸ Amangu ago, oku maiso ga Sawulo ni kuzwaku ebintu ebiri ooti bikalakamba bya nyanyi, ni gabbuunulukuka, n'ayezya okubona tete. Awo n'asetuka, ni bamubatiza,

¹⁹ era oweyamalire okulyaku ekyokulya, omubirigwe ni gwiramumu amaani.

OSawulo alaabba omu Damaasiko

OSawulo n'amala enaku egyeraku ng'ali n'abeegi ba Yesu ab'omu Damaasiko.

²⁰ Era tiyalwire, n'atandiika okwabanga omu makumbaaniro, ng'akobera abantu ati oYesu niye oMwana wa Kibumba.

²¹ Bonabona abamuwuliranga ni bawuninkirira, ni beebulyangana bati, "Onu tiniye odi eyagadyanga era n'agezyaku okujigirica ab'omu Yerusaalemi abasinja eriina lya Yesu eryo? Era ekinanyere ekyo tiniikyo ekyamuleetere n'aanu abakwate abatwale eeri abakabona abakulu?"

22 Neye era, oSawulo ni yeeyongera okubba n'amaani omu kwegesyakwe, n'engeri egiyakakatyanga amantalekamu muntu akakunkuna oteekeku n'okuwa ebiraga biti oYesu niye okurisito. Atyo n'awugulalyanga aBayudaaya ababbaire omu Damaasiko, ni bakayaku n'ekyokumwakanisyamu.

23 Eibbanga eryera oweryabire nga libitawo, aBayudaaya ni basala olukwe okwita oSawulo,

24 neye olukwe lwabwe olwo oSawulo n'alugwamu. Abantu abo ibo-so omusana n'obwire, ni baabbanga oku miryango egingira omu kibuga e gibamwekuumiire ng'awulukamu bamwite.

25 Neye omu kimo oku biire, ni wabbaawo abaikirirya abatekere oSawulo omu kiibo, ni bamubitirya omu kimo oku biwundu ebiri oku kitempe ekyesitiriire ekibuga, ni bamwica e nza n'emiguwa n'asodoka n'ayaba.

OSawulo ng'ali omu Yerusaalemi

26 OSawulo oweyatuukire omu Yerusaalemi, n'agezyaku okwegaita oku baikirirya ba Yesu ababbaireyo, neye ibo olw'okutakiikirirya bati dala yena atyanu mwikirirya wa Yesu, ni bamwesambanga-bwesambi nga bamutya.

27 Neye oBbalunaba n'amubbeera, n'amutwala n'amwanjulayo eeri abatume. OBbalunaba n'abakobera ng'oSawulo oweyabbaire oku nzira ng'ali omu lugendo olw'e Damaasiko n'abona oMusengwa. Era ng'oMusengwa oweyatumwire naye, era n'abakobera ng'oSawulo oweyalaabbanga mu liina lya Yesu ng'ali omu kibuga ekyo.

28 N'olwekyo, oSawulo n'abbanga aamo n'abaikirirya, era ni yeeyaayanga omu Yerusaalemi, era n'ayabanga n'atumula n'abantu omu liina lya Musengwa n'obugumu.

29 Yatumulanga eeri aBayudaaya abatumula oLuyonaani, era n'awanyisyagananga nabo ebiseego neye tete ibo ni baira bakitoolamu busungu, ekyazwiremu kugezyaku kunoonia ngeri y'okumwita.

30 Aboluganda ekyo owebakitegeireku, ni bamuserengetya e Kaisaaliya, e gibamuseebuliire okwaba e Taasasi.

31 Awo amakanisa agabbaire omu Buyudaaya mwonamwona n'omu Galiraaya n'omu Samaaliya ni gasuna eidembe era ni geekalangulira omu kwikirirya. Era, ng'oMwoyo oMutukulye waabbeera abaikirirya n'okubairyamu amaani, ni beeyongera obungi, nga webebitya omu ngeri egiweesya oKibbumba ekitiisya.

OPeetero omu Liida n'e Yoopa

³² Eedi nga biri bityo, eenu ng'oPeetero waabitabita omu byalo by'oku kitundu ekyo byonabyona okucaaliraku abatuukirirye. Era n'ayaba n'acaaliraku n'ab'omu kabuga k'e Liida.

³³ Eeyo n'ayajiryayo omusaiza eriinalye bati Aineya eyabbaire yasanyalaire era ng'amalire oku buliri emyanka munaana.

³⁴ OPeetero n'amukoba ati, "Aineya, nawentumulira aanu oYesu Kurisito akulanya. Aale osetuke, olingeku omukeek-agwo!" Amangu ago Aineya n'asetuka ng'alamire.

³⁵ Kumpi abatyami b'omu kabuga oLiida n'okutwalirya aamo ab'omu kitundu ky'e Saroni bonabona bamweboneireku ng'owaalamire, era bangi kwibo ni baikiririrya omu Musengwa.

³⁶ Omu kibuga ky'e Yoopa mwabbairemu omukali omwikirirya eriinalye bati Taabbiisa, omu Luyonaani bati Doloka. OTaabbiisa oyo yabbaire muntu akola ebikole ebisa bulijo era ng'abbeera ino abadoobi.*

³⁷ Omu naku egyo, omukali oyo n'alwala era n'afa, omulambogwe ni bagunaabya, ni baguteeka omu kisenge eky'e ngulu.

³⁸ Atyanu, akabuga oYoopa kabbaire kumpikumpi n'akabuga oLiida. Kale abaikirirya ab'omu Yoopa owebakiwuliireku bati oPeetero ali omu Liida, ni batumayo abasaiza babiri e giri oPeetero okumwekungirira bati, "Tukwegairiire, oizeku e waiswe era oyanguweku!"

³⁹ OPeetero yena n'asetula n'ayaba nabo. Owebatuukire, ni bamutwala buterembereri omu kisenge eky'e ngulu omulambo omugwabbaire. Abanamwandu ababbairemu bonabona ni bamweruguulirirya nga bakuukulya, era nga webamulaga amaganduula n'ebizwalo ebindi omugenzi oDoloka ebiyabbaire abatungiire ng'akaali mwomi.

⁴⁰ Ekyazwiremu oPeetero n'awulucaamu nabuli moiza, kaisi iye ng'asigairemu yenkani n'akoma amazwi ni yee-gairira oKibbumba. Kaisi n'acuukira omulambo, n'agukoba ati, "Taabbiisa, osetuke oyemerere!" Omufu n'alibulya amaiso. Oweyaboine oPeetero, n'asetuka n'atyama.

⁴¹ OPeetero n'amukwata oku ngalo n'amubbeera okusetuka okwemerera. Kaisi n'ayeta abanamwandu badi n'abatuukirirye abandi okwingira, n'amubakwatisya nga mwomi.

⁴² Amawuliro g'ekikole ekyo ni gasalaanikira omu Yoopa mwonamwona, era abantu bangi ni baikiririrya omu Musengwa.

* 9:36 9:36 Amakulu g'eriina linu gabbaire gati, *Kimaadu*.

⁴³ Atyo oPeetero n'atwala eibbanga eryeraku omu Yoopa, ng'atyama w'omusaiza ogubeeta oSimooni omuwaali w'amadiba.

10

OKoloneeryo atumisya oPeetero

¹ Omu kibuga ky'e Kaisaaliya mwabbairemu omusaiza eriinalye bati Koloneeryo. Yabbaire niye aduumira ekibinja ky'abaisirikale 100 ab'amaje g'aBalooma ekyo abakira ekibabbaire bamaite bati Kikoosi ky'ab'e Itale.

² Omusaiza oyo aamo n'ab'omu kisitokye bonabona babbaire batya oKibbumba era ng'eneebitya yaabwe emuweesya ino ekitiisya. Yagabiranga abo abadoobi n'omwoyo gumo, era ng'okusaba oKibbumba tagonerya.

³ Lumo oku saawa ooti mwenda egyeigulo, oKoloneeryo n'asuna okwolesebwa. Era n'abona nakusani ng'omalaika wa Musengwa iye oKibbumba aiza e gyali, n'amweta ati, "Koloneeryo!"

⁴ Awo oKoloneeryo, ensisi n'emukwata, ni yeekalikica omalaika amaiso, n'amubuulya ati, "Niki Musengwa?" Omalaika n'amwiramu ati, "Okusabakwo n'okugabakwo bikwaite oKibbumba oku mwoyo n'abisiima, era atyanu akwiramu.

⁵ Aale atyanu otume abantu e Yoopa baabe beete omusaiza ogubeeta oSimooni, n'erindi bati Peetero.

⁶ Acaire e w'omusaiza yena ogubeeta bati Simooni, omuwaali w'amadiba, aali n'ekisito ekiri oku mbale mbale kw'enyanza."

⁷ Omalaika wa Musengwa eyatumwire naye oweyamalire okuzwawo, oKoloneeryo n'ayeta babiri oku bagalamabe ab'omu nyumba n'omwisirikale omoiza kwabo abakuumibe asinza oKibbumba.

⁸ Oweyamalire okubabitiramu byonabyona ebibbairewo, n'abatuma e Yoopa.

OPeetero asuna okwolesebwa

⁹ Oku lunaku olwairireku, ng'abebatumire bakaali bali mu nzira batira okutuuka e Yoopa, oku saawa ooti mukaaga egy'omusana, iye oPeetero n'aniina e ngulu oku kisooto* oku nyumba okusaba oKibbumba.

¹⁰ Ng'ali eeyo, enzala n'emuluma, ni yeegomba okubaaku n'ekyokulya. Nga bakaali bakimutegekera, yaabire okweyaja ng'angiire mu kwolesebwa.

* **10:9 10:9** Ekisooto eky'enyumba ey'ekiyudaaya kyabbanga kirambaalye, ng'okuniinayo obitira ku madaala g'e nza.

11 Era n'abona eigulu nga libiikukire. Ekintu ekiri ooti gujoola ogugalami gwika oku kyalo ampi n'egyali ootiso amo waliwo abagukwaite ku buli nsonda gyagwo eina bagwica.

12 Omu gujoola ogwo mwabbairamu ebisolo ebya buli ngeri eby'ebigere ebina, n'ebyekulukuusa. Era mwabbairamu nabuli kika ky'enyonyi.

13 Ni wawulikikawo eigono nga limukoba liti, "Peetero, osetuke osale ku binu, olye!"

14 OPeetero n'airamu ati, "Bbe Musengwa, timpezya okukola ekintu ooti kiikyo. Nze tindyangaku kintu kyonakyona amateeka g'ekiyudaaya ekigatwala ng'ekyomuliko ooba ekitasaana okulya."

15 Eigono nago tete ni limukoba liti, "Ekintu oKibbumba ekyatukwirye n'akiikirirya ng'ekisa tokitwalanga ng'ekitali kitukulye."

16 Okumukoba okukola ebyo kwabbairawo emirundi misatu, era amangu ago ogusuuka ogwo ni bagwiriyayo omwigulu.

17 Ng'oPeetero akaali ali aawo yeebuulya niki ebyaboine omu kwolesebwa ekibitegeza, abasaiza oKoloneeryo abeyatumire, ni batuuka. Okukubba amaiso bati, nga beemereire nakimo ku geeti y'ekisito kya Simooni omuwaali w'amadiba. Kaisi babbaire babuuliriirye ni bavumbula ekisito ekyo e gikiri.

18 Awo ni bakubba okoodi, ni babuulya ababbairawo bati, "Kinu niikyo ekisito oSimooni, erindi bati Peetero e gyabba?"

19 Iye oPeetero ng'akaali ali eenu aseega kwekyo ekyaboine, oMwoyo oMutukulye n'amukoba ati, "Simooni, waliwo abasaiza basatu bakunoonia."

20 N'olwekyo osetukiremu oniinuke, era oyabe nabo amanteezizyazizya, olw'okubba ninze mbatumire."

21 Awo oPeetero n'ayaba e giri abasaiza nago, ni yeeyanjula e gibali ati, "Ninze onu ogumunoonia. Mubbaire mukoba mutya?"

22 Ibo ni bamwiramu bati, "Tuzwereire wa Koloneeryo, aduumira ekibinja ky'abaisirikale 100, omusaiza atuukiriire, era atya oKibbumba, era aBayudaaya bangi ogubawa ekitiisya. Omalaika omutukulye owa Kibbumba yamubonekeire, n'amukoba akwete oyabe e wuwe awulireku ebyokoba."

23 Kale oPeetero n'abaaniriza omu nyumba ng'abagenibe, era ni bagonawo.

OPeetero ng'ali e wa Koloneeryo

Eizo waaku, oPeetero n'asetula okwaba n'abakwenda ba Koloneeryo abo, era abamo oku boluganda ababbaire omu Yoopa ni bamwerekaku.

²⁴ Olunaku olwairireku, ni batuuka e Kaisaaliya. OKoloneeryo yabbaire abasuubira, kale ng'abakuumiriire. Era yabbaire ayetereku n'abantube n'abakaagwabe ab'omunda, bonabona nga bali aawo bakumbaine okuwulisisya obukwenda bwa Peetero.

²⁵ OPeetero oweyatuukire, oKoloneeryo n'airuka n'aiza okumwaniriza, era n'agwa oku mazwi abigere bya Peetero okumusinja.

²⁶ Neye oPeetero n'amusetula ng'amukoba ati, "Bbe, oleke bba, tiwakola ekyo, osetuke! Zena ogwobona ndi muntu-buntu nga iwe."

²⁷ Awo ni baaba nga balonsya n'oKoloneeryo, oPeetero n'aingira omu nyumba. Oweyatuukiremu, yaajiiryemu abantu bangi oKoloneeryo abaayetere nga bakumbaine.

²⁸ Omu ntumulaye, oPeetero n'atandiika n'okubakoba ati, "Inywe nywena mukimaite nakusani ng'owekiri ky'omuliko, omu mateeka g'ekiyudaaya, oMuyudaaya okukolagana n'atali Muyudaaya ooba okumucaalira. Neye, oKibbumba andagire okutatwalanga omuntu yenayena nti oKibbumba tamwikirirya, ooba nti tatukula.

²⁹ Kagira owemwanjetere, tineezizyazizirye wazira njizire-kwiza. Aale atyanu munkobere ekyagirire ni munjeta."

³⁰ Awo oKoloneeryo n'amwiramumu ati, "Enaku ina atyanu egibitirewo, omu kiseera ooti kinanyere kinu esaawa mwenda egy'omusana, nabbaire omu nyumba yange nga nsaba oKibbumba. Mbu nkubba amaiso nti, ni mbona omuntu azwaire ebizwalo ebimirikiinya ng'anjemereireku omumaiso.

³¹ Omuntu oyo n'ankoba ati, 'Koloneeryo, oKibbumba awuliire okusabakwo, era asiimire n'okugabakwo.

³² Aale otumisye e Yoopa, bakwetere omusaiza ogubeeta oSimooni Peetero abba omu kisito kya Simooni omuwaali w'amadiba, ekiri oku mbale mbale kw'enyanza.'

³³ Zena niye okukutumisya, era nsiimire ino okwizakwo. Swenaswena aanu ng'owotubona tukumbaine omumaiso ga Kibbumba kuwulisisya biiby byonabyona oMusengwa iye oKibbumba ebyakulagiire okutukobera."

34 Awo oPeetero n'atandiika entumulaye ati, "Ayanu mazima ntegeereire nakimo ng'oKibbumba owaatamomola.

35 Neye ayaniriza nabuli muntu ow'eigwanga lyonalyona amuwa ekitiisya, era akola ebyasiima.

36 Mumaite obukwenda oKibbumba obuyasindikire eeri aBaisirairi ng'abakobera aMawuliro aMasa agaleetera abantu eidembe aakati waabwe naye, okubitira omu kwikirirya oYesu Kurisito, oMusengwa w'abantu bonabona.

37 Mumaite ebikole ebikulu ebyaizire bibbaawo okubita omu Buyudaaya mwonamwona, nga bisetukira e Galiraaya kasookeede oYokaana alaabba eeri abantu ebikwata oku kubatiza.

38 Ekikoba kiti, mumaite ebifa oku Yesu ow'e Naazaleesi. Mumaite ng'oKibbumba oweyamulondere, n'amuwa oMwoyowe oMutukulye era n'amaani okukola ebyewunyo. Era, mumaite ng'oYesu oyo oweyabitabitunga wonawona nga waakolera abantu ebisa neenu waalamy n'abo bonabona ababbaire ansi w'eifuge Iya Sitaani. Ebyo byonabyona yabikolanga olw'okubba oKibbumba yaabanga naye.

39 "Iswe abatume tuli bajulizi ba buli kimo ekiyakolere omu kyalo ky'aBayudaaya era n'omu kibuga e Yerusalemi. Bamwitire nga bamukomerera oku musalabba,

40 neye oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu oKibbumba n'amuzuukiza, atyo n'amuzweraku okubonekaku tete.

41 Aate n'omu kubonekaku tiyabonekeire Bayudaaya bonabona. Yabonekeireku bajulizi oKibbumba abeyabbaire amalire okulondamu nga bukaali. Ekikoba kiti, niiswe ababbaire oku kiinulo ekimo naye ng'azuukiire.

42 OYesu oyo yatulagiire okulaabba obukwenda obwo eeri abantu nga tujulira tuti iye niye oKibbumba oguyalondere okubba omulamuzi w'abantu abalibba bakaali boomi n'abalibba bafiire.

43 EBiwandiike by'abanaabbi bonabona bimumulaku biti, 'Nabuli moiza amwikiririryamu asuna okumusoniya ebibbibbibbye olw'obweze bw'eriinalye.' "

Abawulisisya basuna oMwoyo oMutukulye

44 OPeetero ng'akaali atumula ebibono ebyo, oMwoyo oMutukulye n'aika ku bonabona ababbaire bawulisisya obukwendabwe.

45 Ekyo ni kyewunyisya ino aBayudaaya abaikirirya, n'abo ababbaire baizire n'oPeetero okuzwa e Yoopa, okubona ng'oKibbumba awaire ekirabo eky'oMwoyo oMutukulye n'aBatali Bayudaaya bona.

46 Ekyo kityo olw'okubba babawuliire nga batumula omu ntumu egindi era nga bawuuja oKibbumba.

Awo oPeetero n'akoba ati,

47 "Nseega nti mpaawo muntu aali n'ensonga egaana abantu banu okubabatiza n'amaizi. Aale tiniikyo? Ekyo kityo olw'okubba mbona oKibbumba ng'abawaire oMwoyo oMutukulye, era ng'oweyamutuwaire iswe."

48 Atyo oPeetero n'akoba ati oleke bababatize omu bwezye bw'eriina lya Yesu Kurisito. Ebyo nga biwoire, abo ababbairero ni basaba oPeetero okusigala ng'abbaaku nabo okumala enaku egindi ntontono giti.

11

OPeetero yeewozyaku omu boluganda

1 Awo abatume n'aboluganda abandi ab'omu bitundu by'e Buyudaaya ni bawulira bati n'abantu aBatali Bayudaaya abamo baikiriirye obukwenda bw'ekibono kya Kibbumba.

2 Olw'ekyo, oPeetero oweyakangire omu Yerusaalemi, aboluganda aBayudaaya* abo ni bamunenya

3 bati, "Wabbaire otya okucaala omu b'amawanga agandi abatali bakomole? Kaisi era n'okulya n'olya nabo dala!"

4 Awo oPeetero n'atandiika okubasonzola byonabyona ebyamutuukireku ng'abicaana ng'owebyabbaire.

5 Omu ndonsyaye, n'abakoba ati, "Owenabbaire omu kibuga e Yoopa, lumo nabbaire nsaba, ni mba ooti muntu awongera. Kale awo, ni nsuna okwolesebwa. N'aboine ekintu ekiri ooti gujoola ogugalami ogubaica okuzwa omwigulu, nga bagukwaite ku buli nsonda gyagwo eina, ni gwika egyendi.

6 Oweneekalikicirye ebiri omu gusuuka, ni mbonamu bisolo ebya buli ngeri, eby'e ika, n'eby'omu kigona, n'ebyekulukuusa. Era mwabbairero nabuli kika ky'enyonyi egy'omu kigona.

7 Awo ni mpulira eigono erinkoba liti, 'Peetero, osetuke osale ku binu, olye!'

8 "Nze ni njiramu nti, 'Bbe Musengwa, timpezya kukola ekintu ng'ekyo. Timbityangaku mu munwa gwange kintu kyonakyoona amateeka g'ekiyudaaya, ekigatwala ng'ekyomuliko ooba ekitasaana okulya.'

9 "Neye eigono okuzwa omwigulu ni linjiramu liti, 'Ekintu oKibbumba ekyatukwirye n'akiikirirya ng'ekisa tokitwalanga ng'ekibbikibbi ekitawoomeire okulya.'

* 11:2 11:2 *Aboluganda aBayudaaya*, eBbaibbuli egimo gikoba giti, *Abaikirirya abakomole*.

10 Okunkoba ebyo kwabbairewo emirundi misatu, era n'ogusuuka ni bagwiriyayo omwigulu n'ebyabbairamu byonabyona.

11 "Omu kaseera akananyere ako, abasaiza basatu okuzwa e Kaisaaliya, abebatumire egyendi, ni batuuka omu kisito omutwabbairere.

12 OMwoyo oMutukulye n'ankoba okuteeziziyazizya oku ky'okwaba nabo. N'aboluganda omukaaga badi okuzwa e Yoopa bona twabire nabo e Kaisaaliya, era swenaswena ni twingira omu nyumba ya Koloneeryo.

13 Era oKoloneeryo n'atukobera ng'oweyabbairere aboine omalaika ng'amubonekera omu nyumbaye, n'amukoba ati, 'Otumisye e Yoopa, oyete omusaiza ogubeeta oSimooni, erindi bati Peetero, aize akucaalire.

14 Yakukobera ebibono ehirimu obukwenda obwaku-
lokola iwe n'ab'omu kisitokyo bonabona.'

15 "Awo owenatandiikire okutumula egibali, oMwoyo oMutukulye n'abaikaku ng'oweyaikire kwiswe oku ntandiika.

16 Awo ni njebukirya oMusengwa ekiyakobere ati, 'OYokaana yabatizire abantu na maizi, neye inywe balibabatiza na Mwoyo oMutukulye.'

17 Kale, nywena ng'owemubona, oKibbumba yawaire abo aBatali Bayudaaya bona ekirabo ekyo mu ngeri moiza ng'oweyakituwaire iswe owetwaikiririirye omu Musengwa oYesu Kurisito. Neso aale nze ninze onaani eyankayezerye okuloberya oKibbumba okukola ekyo?"

18 Ababbairere bawulisisya oPeetero owebawuliire ensonzolaye eyo, ni baikaikana, era tibairireyo okumunenya tete. Wazira, bairire mu kuwuuja Kibbumba nga webakoba bati, "Dala atyanu oKibbumba awaire n'abantu aBatali Bayudaaya bona akakisa okwenenya kaisi basune obwomi obutawaawo."

Ekanisa gy'omwAntiyokiya

19 Atyanu, oluzwanyuma lw'ebyafiire oku Sitefaano, abaikirirya bangi abasalaanikire olw'okubayiigaania okwatanukirewo. Abamo kwibo bairukire paka mu byalo by'e Foinisiya, n'omu Kupulo, n'omu kibuga Antiyokiya. Era baabanga beegesya ekibono kya Kibbumba, okutoolaku nti eeri Bayudaaya bonkani.

20 Neye abamo oku baikirirya, abo nga babbairere bazwera mu Kupulo n'e Kuleene, ni baaba omwAntiyokiya. Ibo ni batandiika okwegesya n'abantu aBatali Bayudaaya bona,

nga babakobera aMawuliro aMasa agakwata oku Musengwa oYesu.

²¹ Amaani ga Kibbumba ni gabba nabo ino, era omu ngeri eyo abantu bangi ni baikirirya obukwenda bwabwe, ni baira eeri oMusengwa.

²² AMawuliro ag'ebyabbaire omwAntiyokiya ni gagwa omu matwi g'ab'ekanisa y'omu Yerusaalemi. Ekyazwiremu, ni batuma oBbalunaba okwiza omwAntiyokiya.

²³⁻²⁴ OBbalunaba oyo yabbaire musaiza omusa eino ayabira oku kulungama okw'oMwoyo oMutukulye era aizwire okwikirirya. Oweyatuukire omwAntiyokiya, yena ni yeeboneraku ng'oKibbumba owaalagire abantu abo ekisa, n'abba musangaali ino. Atyo n'abasisiitira bonabona okubba bamaliriri omu myoyo gyabwe okukalan-gukira oku kwikiririrya omu Musengwa n'omwoyo gumo. Abantu abandi bangi kwabo abamuwuliire ng'atumula n'ebiyakolere bona ni baikirirya aMawuliro aMasa, ni baira eeri oMusengwa.

²⁵ OBbalunaba oweyazwire Antiyokiya, n'ayaba e Taasasi okunoonia oSawulo.

²⁶ Oweyamwajiirye, n'aira naye omwAntiyokiya amubbeerengeku. Okumala omwanka mulamba, ababiri abo ni basisinkananga n'ekanisa y'omwAntiyokiya, era ni beegesyaanga bangi ino kwibo ebifa oku Yesu. OmwAntiyokiya niimwo abantu omubasookeire nakimo okuwa abaikirirya ba Yesu eriina bati, Bakurisitaayo.

²⁷ Omu kiseera ekyo, wabbairewo abanaabbi abazwire omu kibuga e Yerusaalemi, ni baaba omu kibuga Antiyokiya.

²⁸ Omu lumu oku nkumbaana gy'abaikirirya, omoiza kwabo, eriinalye bati Agabo, oMwoyo oMutukulye n'amwikaku, n'ayemerera omumaiso g'abaikirirya. OMwoyo ng'amulungama, n'alagula ati, "Waaba okugwawo enzala ey'amaani omu byalo ebyeraku." Enzala eyo yabbairewo mu biseera by'obufugi oKirawudiyo.

²⁹ N'olwekyo, abaikirirya b'omwAntiyokiya ni basalawo bati nabuli moiza yeesonde ng'oweyaabba ayezerye okuwaayo, baweererye obubbeeri obwo eeri aboluganda abali omu Buyudaaya.

³⁰ Era ekyo bakikolere, batyo ni batuma oBbalunaba n'oSawulo batwale obubbeeri obwo e Yerusaalemi, babuk-watisye abakaire b'ekanisa.

12

Okugadya abaikirirya kutaama

1 Omu kiseera ekinanyere ekyo, okabaka eyabbaireku ebiseera ebyo, yena eriina bati Kerode, n'atandiika okuyi-igaania ekanisa. Atyo n'alagira bakwate abamo kwabo,

2 era n'alagira baite n'empiiima omutume oYaakobbo omuganda wa Yokaana.

3 Oweyaboine ng'ekyakolere kisangaalisirye ino abeekubbemberi b'aBayudaaya, n'ayaba omumaiso n'alagira bakwate oPeetero yena. Ekyo kyabbairewo mu naku gy'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca.

4 Owebamalire okukwata oPeetero, ni bamwigalira omu mabbuusu, ni bamuteekaku ebibinja by'abakuumi bina, nabuli kimo nga kirimu abaisirikale bana bana, bimuku-umenge mu biwu. OKerode ekiyabbaire ategeka kyabbaire kiti, amuleete amusalire omusango mulwatu, ng'oMukolo ogw'oKutambukirya guwoire.

5 Kale oPeetero ni bamukuumira omu mabbuusu, neye ekanisa ni yeekalangula okumusabira eeri oKibbumba.

OKibbumba ataisulya oPeetero

6 Ng'oMukolo guwoire, omu kiire ekiceisya olunaku oKerode oluyabbaire yawuluciryaku oPeetero okumusalira omusango, oPeetero yabbaire agonere aakati omu baisirikale babiri. Abo, nabuli moiza babbaire bamusibire olujegere olusibire engalo gya Peetero kunu na kudi, kaisi abakuumi abandi ibo nga bali amulyango bakuumire amabbuusu.

7 Amantamanyaku, omalaika okuzwa e wa Musengwa n'aingira omu mabbuusu oPeetero omuyabbaire, okwaka ni kwizula omu mabbuusu. Omalaika n'aguunya oPeetero okwibega okumulamuca ng'amukoba ati, "Osetuke, okole owangu!" Amangu ago, enjegere egyabbaire oku ngalo gya Peetero ni gitibuka, ni gigwa.

8 Omalaika tete n'amukoba ati, "Weesibe omusibirogwo, osibe n'ebiraitobyo!" OPeetero oweyamalire okukola ekyo, omalaika n'amukoba ekindi ati, "Ozwale n'ekikootikyo, oize twabe!"

9 OPeetero atyo n'asengererya omalaika, ni bawuluka, neye nga tamaite ati omalaika ebyakola dala biri kubban-gawo; iye ng'asega ati asunire kwolesebwa.

10 OPeetero n'omalaika ni babita oku bakuumi abasooka, era n'oku bokubiri. Ni batuuka oku geeti ey'ekyoma eri oku lukita lw'amabbuusu ewuluka omu luguudo olwaba

omu kibuga, enanyere ni yeigulawo. Ni babitawo, ni bagwa omu luguudo, ni baaba omu kibuga. Babba bankutambula okumalaku olumo oku nguudo egy'omu kibuga, omalaika n'agotawo, era n'aleka oPeetero yenkani.

¹¹ Awo niiye oPeetero oweyairiire omu kutegeera ebiriwo n'akoba ati, "Atyanu ntegeire anambula kubuusabuusa nti oMusengwa atumire omalaikawe n'antaisulya okuzwa omu ngalo gya Kerode. Era ampunucirye ebyo byonabyona abeekubbemberi b'aBayudaaya ebibabbaire beeyayira okuntucaaku."

¹² Awo oPeetero oweyamalire okutegeera niki ekigwirewo, n'ayaba oku nyumba ya Malyamu omaaye wa Yokaana ogubeeta eriina erindi bati Maako. Omu nyumba omwo abaikirirya bangi gibabbaire bakumbaaniire, nga basabira oPeetero.

¹³ Oweyatuukire oku nyumba, n'akonkona oku lwigi olw'omumaiso, omwala omugalama w'aawo, eriinalye bati Looda, n'aiza okubona omuntu akonkona.

¹⁴ Olooda oweyamanyicirye eigono lya Peetero, n'aizula eisangaalo, n'eby'okwigulawo n'abizwaku, n'airuka kwirayo munda. Owaatuuka eeri ababbaire basaba, n'akoba ng'oPeetero owaali e nza oku mulyango.

¹⁵ Ibo ni bamwiramu bati, "Iwe oboneka ogwire iralu." Neye iye n'akalala ati ekyatumula kituuce. Ibo ni bamukoba bati, "Oyo kiboneka malaika wa Peetero niiye ogwowuliire ng'atumula."

¹⁶ Eenu ng'okwakana kukaali kwaba omumaiso, eedi iye oPeetero ni yeegumya okukonkona. Ekyazwiremu ni baigulawo, okwaba okubona nga niiye dala, ni bawugulala.

¹⁷ OPeetero niiye okugerya n'engalo ng'abakoba basirikeku bawulisisye, atyo n'abalonserya ng'oMusengwa owamutoire omu mabbuusuu. Era, n'amaliirirya n'okubakoba ati, "Binu mubikobereku n'oYaakobbo aamo n'aboluganda abandi abasigaire." Oweyamalire, n'azwawo n'ayaba awantu awandi.

¹⁸ Owekwaceire amakeezi, ni wabbaawo okuziringitana n'okutya okw'amaani omu baisirikale abakuumanga oPeetero, nga beebuulya niki ekyatuukire oku Peetero.

¹⁹ Iye oKerode olwo ng'amalire okulagira bayaze nabuli wantu nga bamunonia neye nandi ni bamubona. Era n'awozesya ababbaire abamukuumire, era n'alagira ni babaita.

Okufa kwa Kerode

Ebyo owebyawoire, oKerode n'azwa omu Buyudaaya, n'aserengeta omu kibuga e Kaisaaliya, n'abba yeeyo okumala akabbanga.

²⁰ Neye omu kiseera ekyo oKerode oyo, n'abatyami b'omu bitundu by'e Tiiro n'e Sidoni babbaire balwire nga bali n'endibo ey'amaani. Kale ibo ni basalawo okwegaita aamo, baize egyali okusyania naye. Batyo ni basimoolya oBbulasito, omukuumi w'olubirirwe oguyeesiganga eino okubakolera oku nsonga eyo. Era okubitira mwiye ni batu- uca okusaba kwabwe eeri oKerode bati bakomye okayaani, babbe kintu kimo olw'okubba basunanga ekyokulya kuzwa mu bantu b'omu kyalo oKerode ekiyafuganga.

²¹ Awo olunaku oKerode oluyalaagaine nabo okubasinkaniraku owerwatuukire, n'azwala amaganduulage ag'obwakabaka, n'atyama oku ntebeye ey'obwakabaka, n'awa entumulaye eeri abantu.

²² Awo abantu ni batandiika okukubba olukero nga webamuwaana bati, "Wobe! Onu tatumula ooti muntu bbe wazira kibbumba!"

²³ Ananyere awo, olw'okubba oKerode yalekere abantu ni bamusinza n'okumuwa ekitiisya ekibankawaire Kibbumba, omalaika wa Musengwa n'amumumamu olumbe. Yasindikire ebiwuuka omu binamukida ni bimulya n'afa.

²⁴ Neye ikyo ekibono kya Kibbumba ni kyeyongera okusalaana omu bantu, obungi bw'abaikirirya ni bweyongerera nakimo.

²⁵ Awo oBbalunaba n'oSawulo owebamalire okutuuca obubbeeru obubatwaliire abaikirirya ab'omu Yerusalemi ni bazwayo ni bakanga Antiyokiya. Kwolwo baabire n'oYokaana, ogubeeta eriina erindi bati Maako.

13

Okwabula n'okutuma oBbalunaba n'oSawulo

¹ Atyanu, omu kanisa y'Antiyokiya mwabbairamu abakolanga gw'okuwa bunaabbi okuzwa egiri oKibbumba aamo n'okwegesya ebikwata oku kwikiririrya omu Yesu. Mwabo niimwo omwabbairamu oBbalunaba, n'oSimyoni ogubakaliiryeku erya Mwirugazu, n'oLuukiyo omubyale w'e Kuleene, n'oSawulo, n'oManayeeni eyakuliire aamo n'oKerode omufugi era nga balya onswa moiza.

² Lumo, nga bali omu kusinza oMusengwa n'okusiiiba, oMwoyo oMutukulye n'abakoba ati, "Aale munjawulire oBbalunaba n'oSawulo esaawa eenu, mubatongole okukola ekyo ekinabalondeire okunkolera owenabeeteire."

³ Kale okusaba n'okusiiiba owekwawoire, ni bateeka oku Bbalunaba n'oSawulo engalo ng'akamanyiciryo akalaga

okubaawula n'okubatongola, era ni babateera baabe bakole omulimo gwa Kibbumba.

OBbalunaba n'oSawulo omu Kupulo

⁴ Ababiri banu, oBbalunaba n'oSawulo, oMwoyo oMutukulye nga niye abalungamyawo awokwaba n'eky'okukola, ni baserengeta oku mwalo e Serewukiya, egibakwatiire emeeri, ni bambuka okwaba oku kizinga e Kupulo.

⁵ Owebatuuka eeyo, basibiire mu kabuga k'e Salamiisi era ni batandiika okwegesyanga abantu baamu ekibono kya Kibbumba, omu makumbaaniro g'aBayudaaya. Nga bakola ekyo, oYokaana oMaako yaabbanga nabo ng'omubbeeri waabwe.

⁶ Batyo ni basala omu kizinga eky'e Kupulo okuzwa oku lubba olumo e Salamiisi paka owebaigukire oku lundi, omu kibuga e Paafo. Awo ni baajiryawo omusaiza oMuyudaaya eriinalye bati, Bbaalu-Yesu, eyabbaire omulogo era onaabbi ow'obubbeyi.

⁷ OBbaalu-Yesu oyo yabbaire n'enkolagana nsa ino n'omufugi ow'ekizinga ekyo, oSerugiyo Pawulo omusaiza eyabbaire omulabuki era abona mangu ebintu.

Lumo, omufugi oyo n'atumisya bamwetere oBbalunaba n'oSawulo ng'ekyataka kuwulisisyaku kibono kya Kibbumba. Era bona batyo ni baaba bamukobera obukwenda bwa Kibbumba.

⁸ Neye oBbaalu-Yesu eribagaluca omu Luyonaani bati, Erima, n'agezyaku okubaakanisya ng'agezyaku okukaisya omufugi okwikiririrya omu Yesu.

⁹ Awo oSawulo, ogubeeta oPawulo, ng'aizwire amaani ga Mwoyo oMutukulye, n'akanulira Erima amaiso, n'amukoba ati,

¹⁰ "Onawulima iwe, oli ooti Sitaani onanyerenyeere era omulabe w'obutuukirirye bwonabwona. Oizwire bubbeyi era n'okulebalebania okwa buli ngeri. Tiwalirekeraawo okugotesya amazima agazwa egiri oMusengwa?"

¹¹ Aale oMusengwa ayaba okukubonereza, oyaba ku faamu amaiso, omale eibbanga nga toyeyza kubona ekitaangaala ky'eisana naire." Era amangu ago, ekisu n'endikiirya ni himususuka oku maiso era ni geebbuunaku. N'olwekyo Erima n'atandiika okumamanta ng'anoonia omuntu eyamukwataku oku ngalo amubbeere.

¹² Omufugi oodi oweyaboine ebyo ebibbairewo, tiyasibiremu n'aikiririrya omu Yesu, olw'okubba okwegesya okukwata oku Musengwa kwamwewunyisiry e ino.

AMawuliro aMasa omwAntiyokiya eky'e Pisiidiya

¹³ Ebyo nga biwoire, okuzwa e Paafu, oPawulo n'abainaye ni baniina omu meeri eyabasomocerye okwaba omwitwale ly'e Panfiriya, eeyo ni baiguka okutuuka e Peruga. Nga bali omu Peruga, iye oYokaana Maako n'abalekawo, n'airayo e Yerusalemi.

¹⁴ Ibo beeyongerayo n'olugendo, ni batuuka omu kibuga kyona bati Antiyokiya, eky'eedi oku nsalo n'omutala gw'e Pisiidiya.

Oku Saabbaato, ni baingira omwikumbaaniro ly'aBayudaaya, ni batyama ni babba omu kuzinza.

¹⁵ Omusomi w'ebitundu ebibatoolanga omu Mateeka ga Musa n'omu Biwandiike by'abanaabbi oweyamalire okubisoma, abakulu b'eikumbaaniro ni batumira aba Pawulo omuntu abakobe ati, "Baganda baiswe, abba muli n'obukwenda obw'okwiryamu amaani obumuli nabwo obumutaka okuwa abantu, mutyo aale mutumule."

¹⁶ OPawulo oweyasetukire, n'agerya n'engaloye okulaga abantu batege amatwi era n'atandiika ati, "Baisirairi bainange na inywe ab'amawanga agandi abasinza oKibbumba, kaabbo mumpulisisyeku!

¹⁷ "OKibbumba aBaisirairi ogubasinza yalondere abazeiza baiswe okubba bantube, era n'abasuuca eigwanga ery'amaani owebabbaire nga bakaali baizaizana omu kyalo ky'e Misiri. Oluzwanyuma, n'abalaga amaanige amabitiriri omu kubatoolayo,

¹⁸ era n'abba nabo omwidungu okumala emyanka ooti 40, ng'abalabirira n'okuguminkiriza eneebitya yaabwe embiibi.

¹⁹ Yabawangulisirye amawanga musanvu agabbaire omu kyalo ky'e Kanani, n'agatoolaku eitakali lyago n'aliwa abantube aBaisirairi ni lisuuka obusika bwabwe.

²⁰ Ebyo byonabyona byabbairewo okubita omu myanka ooti 450. Era oluzwanyuma lwabyo, oKibbumba n'abawa abalamuzi okubeekubemberanga paka omu biseera bya Samwiri, eyabbaire onaabbi.

²¹ Ekiseera ekyo niikyo aBaisirairi omu bakobeire oSamwiri abalondere omuntu eyaabba okabaka waabwe. OKibbumba niye okubalondera oSawulo omutaane wa Kiisi, ow'ekika kya Bbenyamini, eyabafugiire emyanka 40.

²² Oweyamutoiremu obwesigwa n'amutoolaku obwakabaka, n'abairiryawo oDawudi okubba okabaka waabwe. Era, oDawudi oyo niye oKibbumba oguyatumwireku ng'amuwaana ati, 'Nkivumbwire nti oDawudi omutaane

wa Yese musaiza ayabira eino oku kukola ebyo omwoyo gwange ebigusiima. Yatuukiriyanga byonabyona ebintaka akole.’ ”

²³ “Kaisi okubitira omu kiizukulu kya musaiza oyo oDawudi, era ng’ekisuubizo owekyabbaire, oKibbumba aleeteire oIsirairi oMulokoli, nga niye oYesu.

²⁴ Ng’oYesu akaali kuzwayo atandiike omulimogwe, oYokaana oMubatizi yalaabbire eeri buli Baisirairi abamuwuliranga, obukwenda ati bali n’okwenenya ebibbibbi byabwe, bababatize.

²⁵ Era oweyabbaire yatira okumaliirirya omulimogwe, yakobere abantu ati, ‘Abba museega muti ninze oMasiya oyo aiza, ala tininze. Wazira waliwo ankiraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira okusi-bindula obusibiro bw’engaitogye.’

²⁶ “Baganda bange era baizukulu ba Ibbulaimu, na inywe abatali b’aBayudaaya abasinza oKibbumba, obukwenda bunu obukwata oku kulokoka babutumire eeri niiswe swenaswena.

²⁷ Abantu b’omu Yerusaalemi aamo n’abafugi baabwe tibamanyicirye oYesu bati niye omulokoli, neenu ng’omu kumusalira omusango gw’okumukomerera babbaire batuukirirya bibono by’abanaabbi, ebyo ebibasomanga buli ku Saabbaato.

²⁸ Newankubbaire nga tibamwajiiryeku nsonga yonayona etuuca omuntu oku gw’okufa, basabire oPiraato bati baitebwiti oYesu.

²⁹ Nga bamalire okutuukirirya ebyo byonabyona eBi-wandiike by’abanaabbi ebimutumulaku, ni wabbaawo abatoire omulambogwe oku musalabba, ni baguteeka omu magombe.

³⁰ Neye oKibbumba n’amuzuukiza,

³¹ era, n’amala enaku nyingi kunu. N’okwebonekesya ni yebonekesyanga eeri abo e nyumaku eedi abeyatambwire nabo okuzwa omu Galiraaya okuniinaniina e Yerusaalemi kaisi aize bamwitenge. Abo niibo atyanu abamanyikisya oYesu omu bantu b’omwIsirairi nga babakobera ebimufaaku.

³² “Na iswe swena tuli aanu kubatuucaaku Mawuliro aMasa tuti, ekisuubizo oKibbumba ekiyasuubizire abazeiza baiswe,

³³ ekyo eky’okuzuukiza oYesu atulokole era atufuge, nkikyo dala yakituukiririye niiswe abaizukulu baabwe era

na inywe abantu abandi nywenanywena. Ekinyere ekyo niikyo ekibawandiikireku omu Zabbuli ensuula eyokubiri ng'oKibbumba atumula oku Yesu ati:

'Oli Mwana wange,

olwatyanu nnangirira nti ndi Iteewo.'

34 "Ekikakasa ng'oKibbumba oweyamuzuukizire okutafa tete kiri mu bibono iye onyere ebiyatumwire ati:

'Nalibawa enkabi egituukiriire era eginambulaku kubuus-abuusa,

ntyong'owenasuubizire oDawudi.' "

35 Era, n'omu Zabbuli egendi oDawudi akoba oKibbumba ati:

"Tiwaliganya omubiri gw'oMutukulyewo okuvunda.'

36 "Omu ngeri yonayona, aanu oDawudi yabbaire tiyee-tumulaku niye onyere olw'okubba iye oweyamalire okutuukirirya omulimo oKibbumba oguyamutegekeire okukola omu biseerabye, yafiire, omulambogwe ni baguliika awali amagombe g'abazeizabe, era ni guvunda.

37 Neye iye oyo oKibbumba oguyazuukizire amagino kadi kumulyaku.

38 "N'olwekyo boluganda inywe nywenanywena, mukitegeere muti okubitira mwekyo oYesu oyo ekiyakolere, ebibbibibi byanywe bayezya okubibasoniya.

39 Okubita mwiye, nabuli amwikiririyamu bamutoolaku omusango gw'ebyo byonabyona ebiyabbengere omumaiso ga Kibbumba, ekintu aMateeka ga Musa ekigakaire okutu-uca oku muntu yenayena agaabiraku.

40 Aale n'olwekyo mwegendereze okutagaana obuk-wenda bwaiswe, kaisi tikyabatuukaku ekyo abanaabbi ekibawandiikire ng'oKibbumba akoba ati:

41 'Mwetege, inywe abambityamu amaiso.

Mwawuninkirira owemwabona ekinakola, era mwajigirika,

olw'okubba omu biseera byanywe, njaba okukola ekikole ekyentiisya

ekimutalyezya kwikirirya muti kityo dala wekiri, n'owewalibbaawo agezyaku okubalonserya.' "

42 OPawulo n'oBbalunaba owebamalire okutumula ebyo, ni bawuluka omwikumbaaniro. Abantu ni babasaba baire oku Saabbaato eiririraku beeyongere okubakohera ebibono ebyo.

43 Era olukumbaana owerwasansukaine, bangi oku bakumbaaniro awo, aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya ababaire baingiire ediini y'eKiyudaaya, ni basengererya

oPawulo n’oBbalunaba. Omu kulonsya nabo, oPawulo n’oBbalunaba ni babasisiitira beekalangulire omu kwesiganga Kibbumba eyabakwatiire ekisa.

⁴⁴ Oku Saabbaato eyaiririireku, kumpi ooti ekibuga kyonakyoona kiweeyo, ni baiza okwikumbaaniro bayezye okuwulisisyaku ekibono kya Kibbumba oPawulo n’oBbalunaba ekibalaabba.

⁴⁵ Neye ibo abeekubbemberi b’aBayudaaya owebaboine ekiziima ky’abantu ekikwalaime awo, engongi ni gibakwata, ni batandiika okuzumiririra n’okwakanisya ebyo oPawulo ebyakoba.

⁴⁶ Neye ibo oPawulo n’oBbalunaba ni bakala amaiso ni babairamu bati, “Kyabbaire kitwetaagisya tusooke tulaabbe ekibono kya Kibbumba eeri niinywe. Neye atyanu nga inywe abanyere owemukigaine era ni mwetwala ng’abatasaaniire okusuna obwomi obutawaawo, swena tucuukire atyanu owasaya tumuteeka ku Batali Bayudaaya. Abo betubba tukobera obukwenda bunu.

⁴⁷ Nti ekinyere ekyo niikyo oMusengwa ekiyatulagiire okukola oweyakobere ati:

‘Nkulondere obbe ng’ekitangaala ekyaka n’eeri aBatali Bayudaaya,

kaisi obbe kisinde omunabitira okutuuca eeri buli muntu aali oku kyalo,

obukwenda obukwata oku ngeri egibayezya okulokoka.’ ”

⁴⁸ Ibo abantu aBatali Bayudaaya owebawuliire ebibono ebyo, ni baizula eisangaalo era ni bawuujanga ekibono kya Kibbumba ng’owekiri ekisa eino. Era, abo bonabona oKibbumba abeyabbaire ategekeire okusuuka abaikirirya baikiririirye omu bukwenda obukwata oku Yesu, obubatuuca oku kusuna obwomi obutawaawo.

⁴⁹ Ekibono kya Kibbumba ni kisaalaana omu kitundu ky’ekyalo ekyo mwonamwona.

⁵⁰ Neye abeekubbemberi b’aBayudaaya, ni bacoolesya abamo oku basaiza abatyami b’omu kibuga omwo abakulu era ab’ekitiisya aamo n’abakali abatya oKibbumba era abafuma. Abamo kwabo ni bacoolesya abantu okuyiigaania oPawulo n’oBbalunaba era ni bababbingirira okuzwa omu kitundu kyabwe.

⁵¹ N’olwekyo, oPawulo n’oBbalunaba niye okwekunkumulyaku enkungu gy’oku bigere byabwe ng’akamanyiciryo akalaga okweyambulya enkolagana n’abo abababbingire, batyo ni beeyabira omwIkoniya.

⁵² Ebyo nga biri awo, eenu abaikirirya ba Yesu ababbaire omwAntiyokiya ni beeyongeranga okwizula eisangaalo, oMwoyo oMutukulye nga wabawa amaani.

14

OPawulo n'oBbalunaba omwIkoniya

¹ N'omu kibuga ky'e Ikoniya yona, ng'empisa yaabwe oweyabbaire, oPawulo n'oBbalunaba ni baabanga omwikumbaaniro ly'aBayudaaya, ni beegesya. Engeri egibeegesyangamu n'okwikutya okw'amaani okumalamu awulisisya akakunkuna, bangi ni baikiririrya omu Yesu, nga mulimu aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya.

² Neye abamo oku Bayudaaya, abo abagaine ok-wikiririrya omu Yesu, ni bacoolesya aBatali Bayudaaya nga babasigamu omwoyo omubbimubbi mbu bacaawe aboluganda abaikirirya bonabona.

³ N'olwekyo, oPawulo n'oBbalunaba ni batwalaku akaseera akeera nga bakaali bali aawo beegesya nga bakalukalu, ebizwa egiri oMusengwa. Era oMusengwa yena onyere n'akakasanga ebyo ebibayegesya oku kisaakye ng'abayezyesya okukola ebyewunyo n'ebyamagero.

⁴ Awo ni wabbaawo okwesalamu aakati omu b'omu kibuga, ebibubbu bibiri. Abo ababbaire bagaine ok-wikirirya obukwenda bw'abatume ni bawagira Bayudaaya, kaisi abo ababbaire babwikiriiryemu ni baikiriziganya n'abatume.

⁵ Empolyawolya, abamo oku bantu aBatali Bayudaaya ni bakwataganaku n'aBayudaaya aamo n'abafugi baabwe, ni batandiika okusala olukwe okuluja abatume babakubbe n'okubakubba amabbaale.

⁶ Neye ekyo abatume ni bakiwulira, batyo ni basodaka ni bairukira omu kitundu ky'e Likawoniya, omuli ebibuga oLisitula n'oDerubbe, omu beetyamiire paka n'okweyongerayo n'omu bitundu ebiriraine.

⁷ Nga batambula, baabanga webalaabba aMawuliro aMasa eeri abantu.

OPawulo n'oBbalunaba omu Lisitula n'e Derubbe

⁸ Omu Lisitula mwabbairemu omusaiza omunialuuki w'ebigere, iye nga yabbaire atyo kuzwera nakimo omu bwibo, era nga tatambulanguku kasookeede bamubyala.

⁹ Lumo, oPawulo oweyabbaire alaabba, omusaiza oyo n'aiza awo n'atyama, ni yeetega okuwulisisya oPawulo ebyakoba. OPawulo oweyamuboine, n'amukaliryaku amaiso, n'amubona nga muntu aali n'okwikirirya ati oYesu ayezya okumulanya.

10 Awo oPawulo n'amwaminkirira ati, "Musaiza iwe, osetuke oyemerere!" Ananyere awo, omusaiza oyo n'ayalamuka n'asetuka, n'atandiika okutambula awo.

11 Ekiziima ky'abantu ekyabbaire awo owekyaboine ekyo oPawulo ekyakolere, ni kitandiika okuceera nga bakoban-gana omu lutumu lwabwe oLwikoniyo bati, "Mama! Banu mazima tibantu-buntu. Banu bakibbumba niibo abaikire e gituli omu kifaananyi ky'abantu!"

12 Era ni bawa oBbalunaba eriina bati Zeewo, eriina lya kabaka w'abakibbumba baabwe. Kaisi iye oPawulo ni ba-muwa eriina bati, Kalumi, eriina ly'abakibbumba baabwe omukwenda era omutumuli omukulu, engeri oPawulo egiyabbaire niye omutumuli omukulu.

13 Awo okabona eyaweereryanga oZeewo, okibbumba onyere ekibbaali ekinene ekyabbaire okumpi kumpi aawo e nza w'ekibuga, n'aiza oku geeti ekira obunene eingira omu kibuga. Yaleetere ente emasiniki n'ebimuli ebyoku-timba abatume, nga iye n'abantu bonabona ekibaliku bati bagisadaakire abatume okubawa ekitiisya.

14 Neye abatume, oBbalunaba n'oPawulo owebategeire abantu ekibataka okukola, ni banyiiira ebizwalo byabwe omu kwekankaba nga balaga ng'owebakyakanisya. Ni bayalamuka okwaba egiri ekiziima ky'abantu nga we-babaasyamikira bati,

15 "Bantu inywe, niki ekibaleetera okukola ekyo? Swena ng'owemutubona tuli bantu-buntu ooti niinywe. Tubaleeteire aMawuliro aMasa, ng'ekitubakoba kiri kiti, muzwe oku kusinza ebyo ebifaananyi-obufaananyi ebi-nambulamu, mwire oku kusinza oKibbumba onanyere obwomi, oyo eyakolere eigulu n'ekyalo, n'enyanza, n'ebyo byonabyona ebibirimu.

16 Omu mirembe egyabitire, oKibbumba yalekanga abantu aBatali Bayudaaya okwemalira omu kuweererya abakibbumba abandi ng'owebeetakiryanga.

17 Neye aate era, tiyalekanga okubeeragisya. Yakolanga bulijo ebintu ebisa ebiraga ng'owaaliyo, era ng'owaakaali akikola paka atyanu. Abatoonyeserya oikendi, n'abawa n'amakungula amasa buli mwanka. Asiiimisya emyoyo gyanywe ng'abawa ebyokulya era n'eisangaalo."

18 Neye waire abatume beefudireku okutumula ebi-bono ebyo, babbaire bakaya okuloberya abantu abo okubasadaakira.

19 Oluzwanyuma, ni wabbaawo aBayudaaya abamo abazwire Antiyokiya n'e Ikoniya ni batuuka omu Lisitula. Awo, ni bagaluca ebiseego by'abantu era ni babacooleserya

oku batume. Kale ni bakubba oPawulo amabbaale, ni bamukulukuusa okumuwuluca omu kibuga nga baseega bati afiire.

²⁰ Neye oluzwanyuma, abeegi ba Yesu ababbairero ni baiza egibamudyakire, ni bamweruguulirirya. Nga bali aawo, oPawulo n'asetuka, era batyo ni bakanga naye omu kibuga. Eizo waaku oPawulo n'oBbalunaba ni basetula ni baaba e Derubbe.

Okwirayo omwAntiyokiya eky'e Siiriya

²¹ Nga bali omu Derubbe, oPawulo n'oBbalunaba ni balaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu baamu okumala enaku egyera, era ni basunira oYesu abeegi bangi. Oluzwanyuma, ni bakangayo omwAntiyokiya nga babitira omu Lisitula n'omwIkoniya.

²² Mu buli kibuga kwebyo egibatuukanga, nga bagumya abeegi ba Yesu emyoyo era ni babasisiitira beekalangulire omu kwikiririrya omu Yesu. Babakobanga bati, "Tuteekwa okukaanya ebigosi bingi kaisi twezeye okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba."

²³ Owebamalire, ni baabula abakaire mu buli kanisa, era aakati omu kusinza oKibbumba n'okusiiiba, ni babakwatisya oMusengwa ibo bona abanyere ogubaikiirirye.

²⁴ Ebyo nga biwoire, oPawulo n'oBbalunaba ni babitira omu Pisiidiya, ni baiguka omwitwale ly'e Panfiriya.

²⁵ Awo ni balaabba obukwenda bwa Kibbumba eeri abantu b'omu kabuga k'e Peruga, era owebamalire ni baserengeta oku mwalo ogw'Ataliya.

²⁶ Okuzwa Ataliya, ni bakwata eryato, ni baseeyeya okwirayo omu kibuga Antiyokiya, abanaabwe egibabakwatisiirye oKibbumba ababbeere omu mulimo gunu atyanu ogubamaliriirye.

²⁷ Nga batuukire omwAntiyokiya, ni beeta olukumbaana olw'ekanisa, ni babalonserya byonabyona oKibbumba ebiyabeezeserye okukola. Era, ni babakobera ng'oKibbumba oweyabbaire awaire n'abantu aBatali Bayudaaya enkabi okwikiririrya omu Yesu.

²⁸ Era, oPawulo n'oBbalunaba ni bamala omwAntiyokiya awo eibbanga eryera nga bali n'abasengereri ba Yesu ab'omu kibuga ekyo.

15

Ekibuulyo oku kukomola n'okulokoka

¹ Awo ni wabbaawo abantu abamo abazwire omwitwale ly'e Buyudaaya ni baiza omwAntiyokiya, ni batandiika

okwaba nga beegesya aboluganda bati, “Okutoolaku nga inywe aBatali Bayudaaya nywena babakomoiro ng’eiteeka lya naabbi Musa oweriragira, oKibbumba tayezya kubalokola.”

² Ekyo ni kireetawo oPawulo n’oBbalunaba okwakana okw’amaani nabo. Okumala empaka, ni basalawo bati oPawulo n’oBbalunaba, n’abamo oku baikirirya ab’omwAntiyokiya nga babeerekaku, baabe e Yersaalemi egiri abatume n’abakaire b’ekanisa babeebuulyeku oku nsonga eyo.

³ Oluzwanyuma lw’ab’ekanisa y’omu Foinisiya okusibirira oPawulo n’oBbalunaba ebintu ebibeetaaga omu lugendo lwabwe, ni babaseebula. Kale ni babitira omu kyalo ky’e Bufoiniiki, n’omu Samaaliya. Baabanga bacaalira ekanisa y’omu bitundu ebyo, nga webabakoberaku nga n’aBatali Bayudaaya owebali kucuuka ni baira eeri oKibbumba. Aboluganda abo owebawuliire ebyo, ni baizula eisangaalo eribitiriri.

⁴ Owebatuuka e Yersaalemi, ab’ekanisa aamo n’abatume n’abakaire b’ekanisa ni babasangaalira. OPawulo n’oBbalunaba ni babalonserya byonabyona oKibbumba ebiyabbaire abayezyeserye okukola.

⁵ Awo abamo oku Bayudaaya ababbaire b’omu kibbula ky’aBafalisaayo neye nga bona baikirirya ba Yesu ni base-tuka ni bakoba bati, “Abantu aBatali Bayudaaya kibeetaag- isya okubakomola era n’okubalagira okukwatanga aMa- teeka ga Musa.”

⁶ Okugolola ensonga eyo abatume n’abakaire b’ekanisa ni bakubba olukiiko.

⁷ Okuteeserera oku nsonga eyo owekwabiriire neye nga mpaawo ekituuce ekibaikiriziganyaku, oPeetero n’asetuka n’abakoba ati, “Boluganda, nywena abanyere muki- maite ng’e nyumaku eedi oKibbumba oweyannonderemu mwinywe ati ndaabbe aMawuliro aMasa eeri aBatali Bayu- daaya, bona bayezye okwikiririrya omu Yesu.

⁸ Era oKibbumba, iye amaite ebiri omu mwoyo gwa buli muntu, okukikakasa nga bona owabasiima, yabawaire oMwoyo oMutukulye dala ng’oweyamutuwaire iswe aBayu- daaya.

⁹ Ekikoba kiti, tiyalagire enjawulo aakati waiswe nabo olw’okubba bona ebibbibbi byabwe yabibasoniyire lw’okwikirirya mu Yesu.

¹⁰ Aale atyanu bainange, lwaki mwendererya oKibbumba nga mugereka oku baikirirya aBatali Bayudaaya ekijooko

ky'aMateeka ekyatukaire iswe abanyere naabba abazeiza baiswe okukwata ni tugatuukirirya?

¹¹ Tikiri n'okubba kityo! Iswe ng'owetwikirirya tuti tulokoka lw'ekisa kya Musengwa waiswe oYesu, kityo wekiri n'eeri ibo bona."

¹² Awo bonabona ababbaire bakumbaine omu lukiiko ni basirika okuwulisisya oPawulo n'oBbalunaba nga babalon-serya ebyewunyo n'ebyamagero oKibbumba ebiyabbaire abayezyeserye okukola omu bantu aBatali Bayudaaya.

¹³ Owebamalire okutumula, oYaakobbo, oyo nga yabbaire moiza oku batume abakulu, n'akoba ati, "Boluganda, kaade mumpulisisyeku.

¹⁴ OSimooni atusonzoleire engeri oKibbumba omu kusookesya eedi oweyalagire okulumirwa abantu aBatali Bayudaaya oweyabalonderemu abamo kwibo okubba ababe nakimo.

¹⁵ Ekyo kikwatagana kusani ino n'ekyo ekiri omu Biwandiike by'abanaabbi ekikoba kiti oKibbumba ati waakoba:

¹⁶ 'Egibwizaku eeyo, naliira
ni njiryawo buyaaka obwakabaka bwa Dawudi obwag-
wire.

Ng'owoobona owebairamu okwombeka enyumba
eyabbaire esensemukire n'egwa

neye ni bagiiryawo buyaaka,
ntyonyo wenalibwiryawo.

¹⁷ Awo kaisi abantu bonabona abasigairekuuwo,
aamo n'aBatali Bayudaaya abenalonderemu okubba
abantu bange
basunenge enyonta y'okuntwalanga ng'oMusengwa
waabwe.

Atyo oMusengwa, iye eyagirire ebintu ebyo

¹⁸ ni babimanya okuzwa eira n'eira, waakoba.' "

¹⁹ OYaakobbo ni yeeyongerayo ati, "N'olwekyo, nze em-bona eyange eri nti tuleke okugosiyisirya aBatali Bayudaaya okucuuka okwira eeri oKibbumba nga tubapaatiikaku n'aMateeka n'obulombolombo bwa Musa.

²⁰ Wazira ekitubba tukola, tubawandiikire bbaluwa tubakobe bazire okulyanga ekintu kyonakyoona ekibawon-gere eeri ebifaananyi, beewale n'obulendi, era balekeraawo okulyanga ebisolo ebibamyedere-obumyedi ooba okulya osuudo.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba ebyo niibyo ebintu ebikulu omu Mateeka oMusa ageyawandiikire, era nenca ebibeegesy

mu buli kibuga era okuzwa eira n'eira ebibasoma omu makumbaaniro buli ku Saabbaato."

Olukiiko ekirwasalirewo

²² N'olwekyo, abatume n'abakaire, aamo n'ekanisa yonayona ni basalawo beerondemu abakwenda babatume omwAntiyokiya, aamo n'oPawulo n'oBbalunaba. Kale ni balonda oYuda abandi ogubeeta oBbalusabba n'oSiira, ng'abo babbaire basaiza beekubbemeri omu boluganda abanaabwe.

²³ Olukiiko ni lukwatisya abakwenda abo ebbaluwa ekoba eti:

Iswe aboluganda abanaanywe, abatume aamo n'abakaire b'ekanisa, tubawandiikira inywe aboluganda aBatali Bayudaaya abali omu kibuga Antiyokiya, n'okutwalirya aamo omu matwale g'e Siiriya n'e Sirisiya. Tubasugiirye ino.

²⁴ Tubuliire nambu waliyo abamo mwiswe abaizire eeyo anambula kusuna lukusa okuzwa egituli, ni batumula ebibono ebyabatabwiretabwire era ni bibaleyerya ebiseego.

²⁵ Kagira owetubbaire omu lukiiko, tutuukire oku kwikirizaganya tuti tulonde abakwenda tubatume egimuli. Baiza n'abatake baiswe oBbalunaba n'oPawulo,

²⁶ abasaiza abanandi batya okuteeka obwomi bwabwe oku weenene olw'okuweererya oMusengwa waiswe oYesu Kurisito.

²⁷ Ngonu tusindikire oYuda n'oSiira egimuli babakakase maiso ku maiso binu ebitubawandiikiire inywe.

²⁸ OMwoyo oMutukulye, era na iswe swena tukiboine nga niikyo ekisaaniire okutabagosiirira nga tubagerekaku ekyetaagisya ekindi kyonakyona oku-toolaku ebyo omwikirirya ebyateezya kulekerera.

²⁹ Mu binu niimwo omuli: Okuzirira nakimo okulyanga ebyokulya ebibawongeire ebifaananyi eby'okusinza, n'omusaaye, n'enyama y'ebisolo ebibatasalireku, kwebyo oteekeku n'obulendi. Singa mwaleka ebintu ebyo, mwabba mwebitya mu ngeri esaaniire. Aale mweraba.

³⁰ Awo ab'ekanisa ni baseebula abakwenda abo, bona ni basetula okwaba omwAntiyokiya. Owebatuukire, ni bakumbaania ekanisa y'oomwo, ni babakwatisya ebbaluwa.

³¹ Abaikirirya b'omwAntiyokiya owebasomere ebbaluwa eyo, obukwenda obwagibbairemu ni bubairyamu amaani, ni baizula eisangaalo.

³² Awo oYuda n'oSiira, abo bonabona nga babbaire n'ekirabo ky'obunaabbi, ni batumula ebibono bingi eeri aboluganda okubairyamu amaani n'okubagumya emyoyo.

³³ Oluzwanyuma lw'akabbanga akeera, aboluganda ab'omwAntiyokiya ni baseebula oYuda n'oSiira okwirayo e Yersaalemi egiri ababatumire, nga babatakirya enkabi n'eidembe. [

³⁴ Neye oSiira iye n'asalawo okusigala omwAntiyokiya, n'olwekyo oYuda n'akanga yenkani].*

³⁵ Ibo oPawulo n'oBbalunaba bona ababbaire basigaire omwAntiyokiya aamo n'abanaabwe abandi, ni balaabba aamo n'okwegesya abantu ekibono kya Musengwa.

OPawulo n'oBbalunaba bagabukana

³⁶ Lumo, awo nga wabitirekuuwo eibbanga eryera, oPawulo n'akoba oBbalunaba ati, "Twirekuuyo mu buli kibuga e gitwalaabbire ekibono kya Musengwa tulambuuleku aboluganda, tubone embeera egibalimu."

³⁷ OBbalunaba oweyaikiriirye, omu kusetula n'ataka ati baabe n'oYokaana, oyo ogubeetanga erindi bati Maako.

³⁸ Neye ekyo eky'okwaba n'omuntu eyabeekutwireku n'abaleka omu Panfiriya, oPawulo iye n'atakisiima.

³⁹ N'olwekyo, ni wabbaawo okwakana okw'amaani aakati waabwe. Era owebakayire okwikirizagana, ni baawukana. Atyo oBbalunaba n'atwala oMaako, ni baniina omu lyato, ni baaba oku kizinga e Kupulo.

⁴⁰ OPawulo iye n'alonda oSiira, bona ni basetula ng'aboluganda bamalire okubasabira okubakwatisya oKibumba ababbeere omu lugendo lwabwe.

⁴¹ Ababiri abo ni babitabita omu byalo by'e Siiriya n'e Sirisiya, nga baaba bagumya emyoyo gy'ab'ekanisa.

16

OTemuseewo yeeyunga oku Pawulo n'oSiira

¹ Awo oPawulo n'abainaye ni batuuka omu kibuga ky'e Derubbe, era ni beeyongerayo e Lisitula. Omu Lisitula mwabbairemu omusengereri wa Yesu eriinalye bati Temuseewo. Omaaye wa Temuseewo oyo yabbaire Namuyudaaya era omwikirirya wa Kurisito, neye oiteeye iye nga Muyonaani.

² Aboluganda ab'omu Lisitula n'omwIkoniya bonabona babbaire ng'ebibatumula oku oTemuseewo oyo bisa byereere.

* 15:34 15:34 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. 15:38
15:38 Bik 13:13

³ Kale oPawulo n'akoba oTemuseewo ati ayabe naye omu lugendolwe. N'olwekyo, engeri oTemuseewo egiyabaire timukomole, oPawulo n'amukomola demba aBayudaaya ab'omu kitundu ekyo ni bagaana okubawuliriramu olw'okubba bonabona babbaire bakimaite ng'oiteeye wa Temuseewo oweyabaire Muyonaani.

⁴ Baabanga habitabita omu bibuga, nga webakalaatira abaikirirya okukwata ebyo abatume n'abakaire b'ekanisa y'omu Yerusaalemi ebibabbaire basalirewo bati abaikirirya baabirengeku.

⁵ N'omu ngeri eyo, ab'omu makanisa ni bakalangukira omu kwikirirya, era ababeeyungangu ni beeyongerangu obungi nabuli olwacanga.

OPawulo asuna okwolesebwa

⁶ Awo oPawulo n'abainaye, ng'oMwoyo oMutukulye tabaganyire okulaabba ekibono kya Kibbumba omwitwale ly'Asiya, ni habitabita omu kitundu ekitwaliryamu e Furigiya n'e Galatiya okumalaku.

⁷ Owebatuuka oku nsalo w'eisaza ly'e Maisiya eriri oku nsalo ly'eitwale ly'e Bbisiiniya, ni bagezyaku bati baignire omu Bbisiiniya, neye oMwoyo wa Yesu n'atabaganya okukingiramu.

⁸ N'olwekyo ni baira basalaagalirya mu Maisiya, ni baserengeta oku mwalo e Tulowaasi.

⁹ Omu kiire, oPawulo n'asuna okwolesebwa. Oomwo oPawulo n'abona omusaiza azwera e Makedooniya ng'ayemereire amwegairira ati, "Neso owoizaku e Makedooniya n'otubbeera."

¹⁰ OPawulo oweyasagamukire okuzwa omu kubona okwo n'atukobera, titwasibiremu. Amangu ago ni twetegeka okwaba e Makedooniya olw'okubba twabbaire tumalire okukitegeera tuti oKibbumba atulagiire twabe tulaabbe eeri abaayo aMawuliro aMasa.

OLidiya acuuka okwira eeri oMusengwa

¹¹ Okuzwa e Tulowaasi, twakwaite lyato ni tuseyeeya buterembereri paka ku kizinga e Samosireesi ni tugona awo. Kaisi olunaku olwairireku ni tutuuka omu kibuga e Neyapooli.

¹² Okuzwa awo, twabitiire kwitakali paka Firipi, ekibuga ekikulu omu kitundu ky'e Makedooniya, era eitwale ly'aBalooma. Awo ni tumalawo enaku egyeraku.

¹³ Oku Saabbaato, ni tuwulukaku omu kibuga, ni twaba oku mbale mbale kw'omwiga egitwabbaire tusuubira okwaja ekifo abantu egibakumbaanira okusaba oKibbumba.

Owetwatuukireyo, ni tutyama ni tutandiika okulonsyamu n'abakali ababbaire bakumbaaniire awo okusinza.

14 Omoiza kwabo ababbaire batuwulisisa yabbaire niye oLidiya, omusuubuuzi w'engoye egy'ebbeeyi entukuliikiriri. Yabbaire azwera mu kibuga ky'e Siyatira, era nga mukali asinza ino oKibbumba. OMusen-gwa n'awooyawooya ebiseego bya mukali oyo, n'agira n'ateekayo omwoyo eeri ebyo oPawulo ebiyatumwire.

15 Awo oluzwanyuma lw'okumubatiza iye n'ab'omu kisitokye, n'atwekungirira tucaaleku e wuwe ati, "Abba nga zena atyanu muntwala ng'omwikirirya wa Musen-gwa ogumwekakasa, mwize mucaaleku e wange." Atyo n'atwegairira paka owetwaikiiriye.

OPawulo n'oSiraasi babadyaka omu mabbuus

16 Awo olwatuukire, omulundi ogundi nga twaba omu kifo ekibasinziramu oKibbumba okusaba, ni tusangaana omwala omugalama eyabbaireku omuzimu ogwamulagulisyanga. Omwala oyo ng'asunisa abasengwabe empiiya nyingi ino okuzwa mwabo abeyalagulangaku.

17 Oweyatuboine, n'atandiika okutusengererya nga waceera ati, "Abantu banu abali okubamanyikisya engeri egimwezya okulokoka baweererya ba Kibbumba aKirira Nakimo."

18 Omwala oyo ekyo ni yeeyongerera ng'akikola okumala enaku egyera. Ekyazwiremu oPawulo ni yeesinya, era n'acuukira omwala oyo, n'akoba omuzimu ogwamubbaireku ati, "Omu liina lya Yesu Kurisito nkulagira, omuzweku!" Ananyere awo omuzimu ogwo ni gumuzwaku.

19 Abasengwa b'omwala oyo owebaboine ng'omuzimu guzwire oku mwala oyo, ni bakitegeera bati osuubi w'okusuna ebyobusuni okuzwa mwabo omwala oyo abeyalagulangaku awoirewo. Awo ni bakayuka, ni bakwata oPawulo n'oSiira, ni babakinkinuca paka mu kisaawe ky'omu kibuga ekyo ab'embuga egibatyamanga okuwozesya emisango.

20 Owebabatuuca, ni babeemererya omumaiso g'abalamuzi, ni babawaabira bati, "Abantu abo Bayudaaya, neye bali kutabulatabula ekibuga kyaiswe.

21 Bali kwegesya empisa amateeka agaiswe aBalooma egigatatwikirirya okukwata ooba okwabiraku."

22 Awo ekiziima ky'abantu ababbaire bayoolookere okwiza egibali bona ni beeyunga kwabo ababbaire bakubba oPawulo n'oSiira. Abalamuzi ni balagira

abaisirikale batoolemu oPawulo n'oSiira ebizwalo byabwe kaisi babakubbe emiigo.

²³ Owebamalire okubafaamuula bundi ino, ni babadyaka omu mabbuusu, era ni balagira omukuumi w'amabbuusu ababbeeku butiribiri.

²⁴ Yena oweyawuliire ebiragiro ebyo, n'abaingirirya nakimo mu kadukulu kadi ak'omunda nakimo, n'ebigere byabwe n'abitibika omu gabaabo agazito agebayeesere ooti kijooko kaisi tibasodoka.

²⁵ Obwire obwo ooti-so mu kiire aakati, oPawulo n'oSiira babbaire mu kusaba n'okwemba enyembo egiwuuja oKibbumba, abasibe abanaabwe abandi ibo nga webabawulisisya. ²⁶ Omu kibbwatukira awo, ni wagwawo omusisi ow'amaani nakimo eyatengeeterye paka misingi gy'amabbuusu. N'ekyazwiremu enjigi gy'amabbuusu gyonagyona ni gyeigula, n'enjegere egibabbaire basibisiry abasibe ni gitibuka.

²⁷ Omukuumi w'amabbuusu okwaba okusisimuka, yaabire okubona ng'enjigi gy'amabbuusu nga njigule. Awo n'asowolayo empiimaye ati yeite, olwo ng'aseega ati abasibe basodokere.

²⁸ Neye oPawulo n'amwaminkirira ati, "Oleke tiweekola akabbikabbi! Swenaswena ngonu tulimu."

²⁹ Awo omukuumi w'amabbuusu n'atumisya eitaala, n'ayalamuka okwingira oPawulo n'oSiira omu babbaire, n'akoma amazwi abigere byabwe nga waadegeizera.

³⁰ Awo n'awuluca oPawulo n'oSiira e nza, n'ababuulya ati, "Basebo, niki ekintekwa okukola zena okulokoka?"

³¹ Ibo ni bamukoba bati, "Oikiririrye mu Musengwa oYesu, yakulokola, era n'ab'omu kisitokyo bona owebamwikiririyamu, yabalokola."

³² Batyo ni batandiika okulaabba obukwenda obukwata oku Musengwa eeri iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona.

³³ Omu kiire ekinyere ekyo, omukuumi w'amabbuusu oyo n'abawulucaamu, n'abatwala awantu n'abamiga ebiso by'amakubbe. Oweyabbaire yankumala ekyo, bona ni bamubatiza iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona.

³⁴ Awo n'atwala oPawulo n'oSiira paka mu kisito e wuwe n'abainula ebyokulya nga musangaali ino, iye aamo n'ab'omu kisitokye bonabona, olw'okubba yabbaire aikiririirye omu Kibbumba.

³⁵ Owekwaceire, abalamuzi ni basindika abaisirikale baabwe eeri omukuumi w'amabbuusu n'ekiragiro ati, "Oteere abasaiza abo."

³⁶ Awo omukuumi w'amabbuusu n'akoba oPawulo ati, "Nambu abalamuzi balagiire bati inywe mbateere. Aaso muwuluke mweyabire mwidembe."

³⁷ Neye oPawulo n'akoba abaisirikale ati, "Batukubbire mulwatu amantasooka kutuwozesya neenu tuli n'obutyami mu Looma, ni batudyaka n'omu mabbuusu. Kaisi atyanu ekibaliku bati batwetooleku kimigi! Ekyo bbe. Ibo abanyere niibo ababba baize aanu era batwerekere okutuwuluca munu."

³⁸ Abaisirikale ni bairayo era ni batuuca ebibono ebyo egiri abalamuzi. Abalamuzi owebawuliire bati kaisi oPawulo n'oSiira bali n'obutyami ng'aBalooma, ni batya.

³⁹ N'olwekyo, ni baiza ni beenenya egiri oPawulo n'oSiira, era ni babeereka okubawuluca e nza w'amabbuusu, ni babeegairira bazwe omu kibuga ekyo.

⁴⁰ Awo oPawulo n'oSiira obwawulukire omu mabbuusu, baabire mu kisito kya Lidiya, egibaajiirye aboluganda abandi, ni babairyamamaani. Kale awo ni bazwa omu kibuga e Firipi.

17

OPawulo ng'ali omu Sesalonika

¹ Okuzwa omu Firipi, oPawulo n'abainaye ni batambula okubita omwAnfipooli n'omwApoloniya, ni batuuka omu kibuga e Sesalonika omwabbaire eikumbaaniro ly'aBayudaaya.

² Ng'empisaye oweyabbaire, oPawulo n'ayabanga omwikumbaaniro. Era, okumala eSaabbaato isatu ng'owegyabbaire giiranganaku n'awanyisyagananga ebiseego n'ab'omu kibuga ekyo ng'aijulira eBiwandiike.

³ Yabasonzoleranga amakulu g'eBiwandiike ebyo aamo n'okukikakasa ati oKurisito yabbaire n'okubita omu kugada era n'okuzuukira. Nabakobanga ati, "OYesu onu ogumbakohera niye oKurisito."

⁴ OPawulo n'oSiira ni bayezya okugaluca abamo oku Bayudaaya abo abamuwulisisyanga, era ni babeegaitaku omu kwikiririrya omu Yesu. Era n'aBayonaani bangi abatya oKibbumba, oomwo nga mwoteekere n'abakali ab'ekitiisya omu kibuga.

⁵ Neye aBayudaaya abasigairewo ni bakwatira oPawulo n'oSiira engongi. N'olwekyo ni basolongayo abantu ab'emyoyo emibbimibbi abayenjerera omu sokooni, ni beerya ekiziima. Olwo ni babacoolesya, ni batandiika okwediimira omu kibuga. Awo ni baalamuka ni balumba

ekisito kya Yasoni oPawulo n'oSiira omu babbaire baccaire, bati babaleete omu b'obwezye b'ekibuga ekyo babawozesye.

⁶ Owebatabaajiiryemu, ni bakinkinuca oYasoni onyere n'abamo oku boluganda abebaajiiryeyo okubatwala eeri ab'obwezye. Babatwalanga webaasyamika bati, "Abantu banu abatabangwire kumpi ekyalo kyonakyona mbanu batuukire n'aanu,

⁷ kaisi dala oYasoni n'abacaaza n'okubacaaza e wuwe. Banu bonabona bajeemeire amateeka ga Kaisaali nga bakoba bati waliwo okabaka ogondi, ogubeeta nambu Yesu."

⁸ Abantu ab'omu kibuga aamo n'ab'obwezye omu kibuga owebawuliire ebibono ebyo, ni basamalala.

⁹ Neye oluzwanyuma, owebamalire okutoola oku Yasoni n'abainaye empiiya ng'omusingo gw'okweyemerera, ni babateera baabe.

OPawulo ng'ali omu Bbereya

¹⁰ Olw'aboluganda okutya bati demba tete abantu baiza okulumba oPawulo n'oSiira, owekwairugaire, ni babasindika baabe e Bbereya. OPawulo n'oSiira owebatuukire omu kabuga k'e Bbereya, ni baaba omwikumbaaniro ly'aBayudaaya balaabbe ekibono kya Kibbumba.

¹¹ Atyanu, okutafaananaku ng'ab'e Sesalonika, ab'e Bbereya ibo babbaire bantu b'eiwooyo. Era babbaire mairumairu okuwulisisya ekibono kya Kibbumba, ni bekeenenyanga eBiwandiike buli lunaku okukakasa ooba ng'oPawulo n'oSiira ebibatumula dala bituuce.

¹² Omu ngeri eyo, bangi oku Bayudaaya ni baikirirya, era n'aBayonaani bangi, oomwo nga mwotwaliirye abakali ab'ebitiisya aamo n'abasaiza bangi bona ni baikirirya obukwenda obukwata oku Yesu.

¹³ ABayudaaya ab'omu kibuga e Sesalonika owebawuliire bati oPawulo atyanu ali mu Bbereya gy'alaabba ekibono kya Kibbumba, yona ni baabayo. Owebatuukire, ni batabulatabula abantu ni babacoolesya okwediima.

¹⁴ Amangu ago aboluganda ab'omu Bbereya ni basindika oPawulo oku mwalo, aboluganda abandi nga bamwerekaku, neye ibo oSiira n'oTemusewo ni basigala.

¹⁵ Abo abeerekereku oPawulo bamutuuciirye nakimo paka mwAsene kaisi ni bakanga n'ekiragiwo okuzwa egiri oPawulo ati oSiira n'oTemusewo batire baize bamwegateku.

OPawulo ng'ali omwAsene

¹⁶ OPawulo ng'ali omwAsene akuumire oSiira n'oTemusewo, ni kimuluma ino omu mwoyogwe

olw'okubona ekibuga kyonakyona nga kiizulazulaine bifaananyi eby'okusinza.

¹⁷ N'olwekyo, ng'ali omwikumbaaniro n'akubbaganianga ebiseego n'aBayudaaya aamo n'aBatali Bayudaaya abatya oKibbumba. Era n'ayabanga nabuli lunaku n'omu katale okutumula n'abaabbangayo.

¹⁸ Ekyazwiremu, abamo oku beegesi abakagezimuunyu ab'omu bibbula ebibiri, ekimo ekibeetanga bati Beepikulo n'ekindi bati Basitoiki, ni batanula okumwakanisya. Era ni bakobanga bati, "Tete onu alabankana niki abula n'ekyamaite?" Kaisi abandi ibo ni bakobanga bati, "Kiboneka atumuulirira ku bakibbumba abetutamaite." Ekyagirire ni batumula batyo, oPawulo yabbaire alaabba bikwata ku Yesu n'oku kuzuukira.

¹⁹ Awo abakagezimuunyu abo ni beeta oPawulo okwiza omwAlewopaago, akakiiko k'aBayonaani akakulu, ni bamukoba bati, "Aaso kaade otukobereku swena oku njegesya empyaka eenu egyotumulaku.

²⁰ Ebyotumulaku ebyo titubiwulirangaku, kale tutaka obitusonzolere tubitegeere."

²¹ Batumwire batyo olw'okubba ab'Asene bonabona, aamo n'abawuli baamu tibakolanga mulimo gundi gwonagwona okutoolaku ogw'okutumula oku bintu, ooba okuwulisya biseego ebiyaaka.

²² Awo oPawulo n'ayemerera omumaiso g'ab'akakiiko k'Alewopaago n'abakoba ati, "Bantu inywe ab'Asene, mbona dala nga muli banadiini ino.

²³ Owembaire ntambulatabula omu kibuga kyanywe nga wenekeenya omu bibbaali egimusinzira, njajiiryemu n'ekyoto eky'esadaaka nga kiriku n'ekiwandiike kiti: 'EERI OKIBBUMBA ATALI OMUMANYE.' Atyanu, oyo nenca ogumusinja ng'atimumanye eeri inywe niye oyo nze ogumbamanyikisya.

²⁴ "Niye oKibbumba oyo eyakolere ekyalo era nabuli kimo ekikirimu. Niye oyo afuga ebintu byonabyona ebiri omwigulu n'oku kyalo, era tatyama mu masabo abantu-obuntu agebombeka.

²⁵ Mpaawo kintu ekiyeetaaga abantu okumukolerera ooti-so amo aliku n'ekyadamba, olw'okubba iye niye awa abantu obwomi n'omwota ogubayeera. Era, niye abagabirira buli kantu.

²⁶ Okuzwa omu muntu omoiza oguyasookere okubbumba yakoleremu abantu ab'amawanga ag'engeri n'engeri kaisi bayezye okukwalaama okwizulya ekyalo okumalaku.

Yakolere ebyo ng'amalire okubagerekera ebiseera ebibamalanga, era n'okubasalira amansalo g'ebifo ebinanyere omu basenga ng'obutyami bwabwe.

²⁷ Era oKibbumba yabikolere kaisi abantu bamunoonie amo ni baanirirya okumamanta bategeere niki ekyali bamusune, waire nga tali yala yala nabuli moiza kwiswe.

²⁸ Olw'okubba nti niye agira ni tubba aboomi, niye atwezyesya okutambula, era niye atubbeesyawo. Era, ng'abamo oku bantu baanywe abayiiya ebikwate owebaki-tumwire: 'Swenaswena tuli baanabe.'

²⁹ "N'olwekyo, aale ng'owetuli baana ba Kibbumba, titwaseega tuti iye ali ooti bintu ebibayeesa kuzwa mu zaabbu ooba efeeza ooba amabbaale, ebyo ebifaananyi-obufaananyi abantu ebibeekolara kuzwa mu kuyiia na bumanyi eby'obuntu.

³⁰ Enyuma eedi, ebyo abantu ebibakolanga olw'okutamanya kwabwe, oKibbumba tiyabifangaku. Neye atyanu alagira abantu bonabona yonayona egibali okwenenya.

³¹ Ekyo kityo olw'okubba yasalirewo olunaku oluyal-isaliraku ekyalo kyonakyona omusango omu bwenkanya, okubitira omu muntu iye onyere oguyeerondeire. OKib-bumba okukakasa omumaiso g'abantu bonabona ng'oyo niye eyalikola ekyo yalagire na kuzuukiza muntu oyo nago."

³² Awo ab'akakiiko owebawuliire oPawulo ng'atumula oku kuzuukira, abamo kwibo ni bamunyaiya, neye abandi ibo ni bamukoba bati, "Tutaka weeyongere okutukobera kwekyo omulundi ogundi."

³³ Awo oPawulo n'azwa egibali n'ayaba.

³⁴ Neye era, ni wabbaawo abantu abamo oku babbaire awo abairire oku lubbaalwe, ni baikiririrya omu Yesu. Mwabo niimwo omwabbaire oDiyonisiiyo omoiza oku b'akakiiko k'Alewopaago, n'omukali eriinalye bati Damali, aamo n'abandi.

18

OPawulo ng'ali omu Kolinso

¹ Ebyo owebyawoire, oPawulo n'azwa omwAsene n'ayaba e Kolinso.

² Eeyo n'ayajiryayo oMuyudaaya ogubeeta bati Akwira, omubyale w'omwitwale ly'e Ponto, eyabbaire yankawu-likanga okuzwa omwItale aamo n'omukaliwe oPulisikira. Babbaire bawulikire olw'okubba okabaka oKirawudiyo

yabbaire alagiire aBayudaaya bonabona bazwe omu Looma. OPawulo n'ayaba okubabona,

³ era engeri omulimo ogubakolanga okwebbesyawo bona egigwabbaire kukola weema nga iye, n'abbanga nabo ni bakoleranga aamo.

⁴ Buli Saabbaato, oPawulo n'ayakananga n'aBayudaaya aamo n'aBayonaani omwikumbaaniro ng'agezyaku okubaikiririsa obukwenda obukwata oku Yesu.

⁵ OSiira n'oTemuseewo owebatuukire omu Kolinso okuzwa e Makedooniya, oPawulo eby'okukola eweema n'abizwaku ni yeemalira ku kulaabba kibono kya Kibbumba kwonkani eeri aBayudaaya, nga wabasonzolera ati oYesu niiye oKurisito.

⁶ Neye owebamwakanisirye ni bateekaku n'okumuzuma, yena n'abeekankabaku era n'abakoba ati, "Owemuji-girikanga olw'okugaana obukwenda bwa Kibbumba musango gwanywe, nze atyanu mbabulaku buvunaanyizibwa. Era okuzwa atyanu njaba kulaabbanga eeri Batali Bayudaaya."

⁷ Atyo oPawulo n'azwa omwikumbaaniro, n'ayaba oku mulirano awo, omu kisito ky'omusaiza ogubeeta bati Titaayo Yusito, eyabbaire omusaiza asinza eino oKibbumba.

⁸ OKulisipo, eyabbaire omukulu w'eikumbaaniro, aamo n'ab'omu kisitokye bonabona ni baikiririrya omu Musengwa, era n'ab'e Kolinso bangi abawulisisirye oPawulo ni baikiririrya omu Yesu era ni bababatiza.

⁹ Lumo omu kiire, oPawulo n'asuna okwolesebwa ng'oMusengwa amukoba ati, "Tiwaatya, weekalangule okutumula ebinkwataku, tiwawaamu amaani,

¹⁰ olw'okubba nze ndi aamo na iwe. Mpaawo eyakulumba ooba okukutuukaaku akabbikabbi olw'okubba ndi n'abantu bangi omu kibuga munu."

¹¹ N'olwekyo oPawulo n'abba oomwo n'amalamu omwanka mulamba n'ekitundu ng'ayegesya abantu ekibono kya Kibbumba.

¹² OGaliyo oweyabbaire nga niiye omufugi w'eitwale ly'Akaya, aBayudaaya ni basalira aamo olukwe ni bakwata oPawulo, ni bamutwala omu kooti y'embuga.

¹³ Awo ni bamuwaabira bati, "Omusaiza onu asendasenda abantu okusinza oKibbumba omu ngeri evuna amateeka."

¹⁴ Neye oPawulo oweyabbaire ati atandiike okwewozyaku, oGaliyo n'akoba aBayudaaya ati, "Inywe Bayudaaya, singa ekimuvunaana omusaiza onu kibbaire kisobyo eky'amaani ooba eibbengo eriri awo erinene, kyankubbaire kiritu amakulu nze okuwulisisya ekimukoba.

15 Neye ng'owekiri kiti enkayaana gyanywe gikwata ku bibono, na ku maliina, na ku mateeka gaanywe, mubimalire eeyo inywe abanyere oku banyere; nze tinalamule ensonga egyo."

16 Atyo n'alagira bababbinge omu kooti awebasalira emisango.

17 Awo bonabona niwo okucuukira oSositeneesi, omukulu w'eikumbaaniro, ni bamukubbira awo omu luuga lw'ekooti. Neye oGaliyo iye nandi n'abafaaku.

OPawulo airayo omwAntiyokiya

18 OPawulo n'amala omu Kolinso enaku egyera. Oluzwanyuma, n'aseebula aboluganda, n'aserengeta oku mwalo e Kenkereya, oPulisikira n'Akwira ng'abamwerekaku, egiyabbaire n'okuniina omu lyato baabe e Siiriya. Ng'ali omu Kenkereya kaisi baize baniinenge omu lyato, yamweireku enziirigye olw'ekyeyamo ekiyabbaire akolere okulaga ati atyanu akituukiriirye.

19 Owebatuka omwEfeeso, oPawulo n'aleka oPulisikira n'Akwira okusigala aawo, iye n'ayaba n'aingira omwikumbaaniro ly'oomwo n'ayakananga n'aBayudaaya abeyaajiriye oku bikwata oku Yesu.

20 Abamo kwibo owebamusabire bati agire ng'akaali aliku nabo okumala akaseera akeera, iye n'agaana.

21 Neye era oweyabbaire abaseebula n'abakoba ati, "Owekwalibba kutaka kwa Kibbumba, naliira." Awo n'aniina omu lyato okuzwa Efeeso ni yeeyongerayo.

22 Oweyatuukire oku mwalo e Kaisaaliya, n'azwa omu lyato n'aniinaniina okwaba e Yerusalemi okusugiryaku ekanisa eyo. Oweyamalire, n'aserengeta okwaba Antiyokiya.

23 Oluzwanyuma lw'okumalaku akaseera omwAntiyokiya, oPawulo n'ayaba ng'abitabita kifo ku kifo okumalaku ebitundu by'omwitwale ly'e Galatiya n'omu Furigiya, nga wairiyamu abaikirirya bonabona amaani.

24 Ebyo nga byaba omumaiso, oMuyudaaya moiza erinalye bati Apolo, omubyale w'Alekizandereya, n'aiza omwEfeeso. Omusaiza oyo yabbaire mutumuli musa, kaisi ng'omu kusonzola eBiwandiike takwatika.

25 Yabbaire nga yasomere n'akenkuka omu bintu ebikwata oku nzira ya Musengwa. Era ng'ali n'ekibinyibinyi okutumula oku bifa oku Yesu, era ng'abyegesya n'atuuciryaku kusani ng'owebiri. Okutoolaku

kiti, okubatiza kwonkani okuyabbaire amaite kwabbaire kuudi oYokaana okuyayegesyanga.

²⁶ Apolo oyo n'atandiika okulaabba ebikwata oku Yesu n'obugumu omwikumbaairo. OPulisikira n'Akwira owe-bamuwuliire ng'atumula, ni bamwaniriza omu kisito kyabwe, ni bongera okumusonzolera nga batuuciryaku kusani ebikwata oku nzira ya Kibbumba.

²⁷ Apolo oweyatakire ati ayabe eeyo omwAkaya alaabbe obukwenda bwa Kibbumba, aboluganda ni bamuwagira, era ni bawandiikira abaikirirya ba Yesu ab'omwAkaya bamwanirize. Era oweyatuukireyo, n'abeera ino abo oKibbumba abeyabbaire akwatiire ekisa n'abaikiririsya okumwikirirya,

²⁸ olw'okubba yayakanisyanga ino aBayudaaya omu lu-ujude n'abakira, ng'ajulira omu Biwandiike okukakasa ng'oYesu obwali niye oKurisito.

19

OPawulo alaabba omwEfeeso

¹ Awo Apolo ng'ali omu Kolinso, oPawulo iye n'akwata enzira ebita omu mankatikati g'ebitundu eby'eky'e ngulu n'atuuka omwEfeeso. Eeyo n'ayajiryayo abamo oku baikirirya ba Yesu

² n'ababuulya ati, "Owemwaikiririire omu Yesu mwa-sunire oMwoyo oMutukulye?"

Ibo ni bamwiramu bati, "Aa naire, era waire kuwulira tituwulirangaku tuti waliwo ekintu ekibeeta bati Mwoyo oMutukulye."

³ OPawulo n'ababuulya ati, "Kaisi okubatiza okubababa-tizire kwabbaire kwemereire ku musingiki?"

Ibo ni bamwiramu bati, "Kwabbaire kwemereire ku hiibyo oYokaana ebiyayegeserye."

⁴ OPawulo n'abakoba ati, "Okubatiza oYokaana okuyakolanga kwabbaire kw'abantu kulaga bati beenenyere. OYokaana yakobere abantu ati waliyo omuntu amuzwaku e nyuma era oyo gubabba baikiririyemu, awo-so ng'atumula ku Yesu."

⁵ Abo abawulisisya oPawulo owebawuliire ebyo, bona ni bababatiza omu liina lya Musengwa waiswe oYesu.

⁶ OPawulo oweyabateekereku engaloye oku mitwe gyabwe buli moiza kwibo, oMwoyo oMutukulye n'amwikaku, ni batandiika okutumula omu ndimi* era n'okuwa obunaabbi.

19:4 19:4 Mat 3:11; Mak 1:4,7-8; Luk 3:4,16; Yok 1:26-27
Omu ntumu egindi.

* **19:6 19:6** Ooba,

⁷ Okubala bonabona aamo babbaire ooti abasaiza ikumi na babiri.

⁸ Okumala eibbanga ly'emyeri misatu egyaiririireku, oPawulo n'ayabanga bulijo omwikumbaaniro ery'aawo, n'ayakananga nabo n'obugumu ng'ekyagezyaku ati abaikiririsye obukwenda obukwata oku bwakabaka bwa Kibbumba.

⁹ Neye abamo kwibo owebasuukire bakakanyali b'emyoyo ni bagaana okwikirirya, kwekyo ni bagaitaku n'okuzumirira eNzira ya Musengwa omu lwatu, iye n'abazwaku. Era yaabire n'abeegi ba Yesu ababbairekuwo, n'akubbanga enkumbaanagye buli lunaku omu kizimbe ekibeeseseryamu ekya Tulaano.

¹⁰ OPawulo atyo n'asomeseryanga muumwo abantu okumala emyanka mibiri, n'omu ngeri eyo kumpi ooti abantu bonabona ab'omwAsiya, aBayudaaya aamo n'aBatali Bayudaaya, ni bawulira obukwenda bw'ekibono kya Musengwa.

Abataane ba Sukeva beegererya oPawulo

¹¹ OKibbumba n'akolanga ebyewunyo bingi ino okubitira omu Pawulo.

¹² Ng'abantu bakwata n'obutambaala ooba obugoye obugunyiireku oku mubirigwe ni babutwalira abantu abalwaire babukwateku, era obulwaire bwabwe ni bulamirawo, waire emizimu nga gibazwaku.

¹³ Atyanu, abamo oku Bayudaaya bona ababitabitanga nga babbinga emizimu oku bantu, omu kwebitirirya, ala bona ni bagezyaku okukolesya eriina lya Musengwa oYesu okugibbinga. Babbaire bakoba bati, "Omu liina lya Yesu oPawulo ogwalaabba, mbalagira muzwe oku muntu onu!"

¹⁴ Kwabo ababbaire bakola ekyo niimwo omwabbaire n'abaisuka omusanvu abataane bakabona akira obukulu w'aBayudaaya eriina bati Sikeva.

¹⁵ Neye lumu, owebakolere ekinyere ekyo oku moiza oku bantu, omuzimu ni gubairamu guti, "OYesu ekjali nkimaite, era n'oPawulo yena mmaite ebimufaaku. Neye inywe tete kaisi mweyeta niki?"

¹⁶ Awo oodi eyabbaireku omuzimu n'abajunukira, era n'abayinga bonabona. Kale n'abakubba bundi ino okutuuka n'okubairuca okuzwa omu nyumba nga bali bwere era nga basanka.

¹⁷ AMawuliro g'ekikole ekyo owegagwire omu matwi g'abatyami b'omwEfeeso, aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya kitabulye, bonabona ni baizula okutya, awo ni bawa eriina lya Musengwa oYesu ekitiisya.

¹⁸ Bangi ababbaire baikiririirye omu Yesu olw'ekikole ekyo ni beetoolayo, ni baatula nga webeenenya ebikole byabwe ebibbibbi mulwatu.

¹⁹ Era abo ababbaire bakolanga ebyeirogo ni bakumbaa-
nia aamo ebitabo ebibakolesyanga omu mulimo ogwo ni
babikumaku omusyo awo nga n'abantu bonabona babona.
Okwaba okubalabalamu obungi bw'empiiya egizwa omu
ebitabo ebyo ebiboocerye, bwabbaire aamo ebindusu
by'efeeza 50,000.

²⁰ Omu ngeri eyo, ekibono kya Musengwa ni kyaba nga
kyeyongera okusalaana n'okubba eky'amaani omu myoyo
gy'abantu.

²¹ Ebyo owebyawoire, oMwoyo n'alungamyia oPawulo
n'asalawo okwaba e Yerusaalemi ng'abitira omu Make-
dooniya n'omwAkaya. Era n'akoba ati, "Owenalibba
ntuukireyo, ndi n'okucaalaku n'e Looma yona."

²² Era n'atuma ababiri kwabo abamubbeeranga, oTe-
musewo n'Erasito, bamusooke okwabanga omwitwale
ly'e Makedooniya, iye ng'akaali asigalakuuku omwitwale
ly'Asiya.

Akeediimo omwEfeeso

²³ Omu kiseera kumpi ekinyere ekyo, ni wabbaawo ok-
wediima kw'amaani omwEfeeso nga waliwo abaakanisya
abikwata oku Nzira ya Musengwa.

²⁴ Wabbairawo omusaiza omuyeesi w'ebintu ogubeeta
oDementoliyo, eyakolesyanga efeeza okuyeesa obufaananyi
obutono obufaananaku n'ekyo ekikulu ekya nkuni omukali
Aluteemi. Okubita omu mulimogwe, yazwereireku
n'abayeesi abainaye okusuna obusuni obutali bwa
muzenyo.

²⁵ Lumo, omusaiza oyo n'akumbaania abayeesi abo
era na badi abakolanga ebisuubuuzi ebikwatagana
n'eky'obuyeesi, n'abakoba ati, "Bainange, mumaite kusani
ng'obusuni obweraku obutusuna buzwa mu mulimo
gwaiswe gunu.

²⁶ Neye mubona era mwewuliriraku abanyere
ng'omusaiza onu oPawulo owaabbeegereirye era atyo
n'agaluca abantu bangi, timwEfeeso mwonkani neye
kumpi ooti omwAsiya mwonamwona. Abakoba nambu
ebifaananyi abantu abanyere ebibayeesa tibakibbumba
abananyerenyeere.

²⁷ Tuli mu kazigizigi, tirwakubba kiti omulimo gwaiswe
abantu baiza kutandiika okugubityamu amaiso kyonkani,
neye baiza n'okujolonga eisabo lya nkuni omukali Aluteemi
ow'ekitiisya. Era waire nkuni yena onyere, ogubasinza

omwAsiya mwonamwona n'omu byalo ebindi okumalaku, ekitiisyakye kiiza kuwaawo."

²⁸ Abayeesi owebawuliire ebyo, ni balaluka, awo ni batandiika okukubba olukero nga webakoba bati, "Aluteemi w'aBefeeso niiye akira!"

²⁹ Kale okwediima n'olukero bisaalaana ekibuga kyonakyoona. Ekiziima ky'abantu ni kikwata oGaayo n'Esitaluuko, abo nga batambulanga n'oPawulo neye nga bazwera Makedooniya, ni babakinkinuca. Kyonakyoona aamo ni kiyoolooka okwesuka omu kizimbe ky'emizeenyo ekyabbairemu ekisaaawe, babawozesye.

³⁰ OPawulo n'ataka okwaba egiri ekiziima ky'abantu yeebonekesye ayezye okutumulaku egibali, neye abeegi ba Yesu ni batamuganya.

³¹ Era n'abamo oku bafugi ab'omwitwale ly'Asiya ababaire abakaagwabe ni bamuweererya obukwenda nga bamwegairira okutagezyaku okwaba okwingira omu kizimbe ky'emizeenyo okuteeka obwomibwe omu kazigizigi.

³² Omu kiseera ekyo akavuuyo ni kabba omu lukumbaana. Abamo bakookanga nga bakoba kiinu, abandi nga bakooka bakoba kiidi. Kaisi nga n'abantu abakira obungi abaliwo nga tibamaiteku na lwaki bakumbaaniire awo.

³³ Awo aBayudaaya ni bayindiikirirya omusaiza bati Erigizanda okuzwa omu kiziima okwaba omumaiso g'abantu. Abamo oku bantu ababbairewo owebababoine nga bakola ekyo, ni batandiika okwaminkirira omusaiza nago nga bamulagira okutumula egibali. Awo Erigizanda n'agerya n'engalo okubakoba bamuwulisisye nga yeewozyaku omumaiso g'abantu.

³⁴ Ala owebategeire bati oPawulo yena Muyudaaya, ni bongera okwasyamikira nakimo aamo okumala esaawa ooti ibiri nga bakoba bati, "Aluteemi w'aBefeeso niiye akira!"

³⁵ Awo omusaiza omukungu akola ng'omuwandiiki ow'ekibuga n'asirica abantu. Awo n'abakoba ati, "Bantu b'Efeeso bainange, neso muntuki oku kyalo kunu atamaite ng'ekibuga ky'aBefeeso owekiri niikyo ekikuumi ky'eisabo ly'Aluteemi ow'ekitiisya aamo n'ekifaananyikye ekyazwire omwigulu?"

³⁶ Aale ng'owekiri nti mpaawo ayezya okwakanisya ekyo, kisaaniire mwikaikane, timwakola ekintu kyonakyoona omu kweyuna.

³⁷ Muletere abantu banu, waire nga tikiri kiti waliyo ekibanyagire okuzwa omu masabo, ooba kiti bazumire nkuni waiswe omukali.

³⁸ Aale abba ng'oDementoliyo n'abayeese abainaye bali n'ekibavunaana omuntu yenayena aanu, ekooti gy'embuga giriwo njigule, n'abalamuzi balimu. Eeyo gibabba baabe bawaabe.

³⁹ Nga waliwo ekintu ekindi ekibaluma ekimwankatakire okwanjula, mukireete bakikolereku mu lukumbaana ludi amateeka agegaikirirya olubbaawo bulijo.

⁴⁰ Ekyo kityo olw'okubba n'owentumulira aanu bayezya n'okutuvunaana omusango gw'okwediima obwolingirira ebintu ebibbairewo olwatyanu. Tubulaku ensonga egitwezya okuwa okumatiza lwaki akavuuyo ako kagwirewo."

⁴¹ Era omukungu oyo oweyamalire okutumula ebyo, n'alagira olukumbaana lusansukane.

20

OPawulo ayaba e Makedooniya e Buyonaani

¹ Okwediima owekwalekeiraawo, oPawulo n'ayetesya abaikirirya ab'oomwo, n'atumula egibali ebibono bingi eby'okubairyamu amaani. Oweyamalire, n'abaseebula era n'ayaba e Makedooniya.

² Yabitabitanga omu bitundu eby'omu nzira egiyakwaite nga waalaabba eeri abaikirirya ababbairamu ebibono eby'okubairyamu amaani, paka oweyatuukire omu Buyonaani,

³ egiyabbaire okumala emyeri misatu. Oweyabbaire yeetegeka okukwata emeeri okwaba e Siiriya, n'akivumbula ati aBayudaaya babbaire basalire olukwe okumwitira oku meeri. Kale n'asalawo okukanga e nyuma abitire Makedooniya okwiguka e Siiriya.

⁴ Omu lugendolwe, oSopateeri omutaane wa Piironi ow'e Bberera, n'Esitaluuko n'oSekundo ab'e Sesalonika, n'oGaayo ow'e Derubbe, n'oTemusewo, n'oTukiko n'oTulofiimo ab'omwitwale ly'Asiya niibo ababbairamu abamwerekeraku.

⁵ Abo ibo batwesookere omumaiso, ni batukuumira omu kabuga e Tulowaasi.

⁶ Enaku gy'omukolo oGubaliiraku eMigaati eGitali Mizumbulukuwe owegyawo, ni tuseyeeya oku meeri okuzwa oku mwalo e Firipi. Oluzwanyuma lw'enaku itaanu, swena ni tubeyungaku omu Tulowaasi egitwamalire enaku musanvu.

Ewutiiko bamuzuukiza omu Tulowaasi

⁷ Oku lunaku olwiririra eSaabbaato, ni tukumbaana okulya ekiinulo ky'aamo ng'aboluganda. Ananyere awo, oPawulo n'abbaaku n'ebyatumulira eeri abantu. Olw'okubba

yabbaire ali n'okusimbuka eizo amakeezi, entumulaye nebba mpanvu ino paka aakati omu kiire.

⁸ Omu kisenge eky'e ngulu eky'oku kalina eyokusatu oku nyumba omu twabbaire tukumbaaniire mwabbairamu amataala ageeraku.

⁹ OPawulo ng'atumula, omwisuka ogubeeta bati Ewutiiko yabbaire atyaime omu limo oku madinisa. Neye engeri oPawulo egiyabbaire atumula nga tamala, iye omwisuka oyo yabbaire mu kufuluuta ndoolo. Awo endoolo ni gimuyinga, n'ayanuka oku kalina eyokusatu ni yeekubbi-rawo era ni bamutoola awo ng'afiire.

¹⁰ Neye oPawulo n'aniinuka okwaba e gyali, n'amwikaku kaisi n'amufumbaatira, era n'akoba ababbaire awo ati, "Timwakutuka emyoyo, akaali mwomi."

¹¹ Awo iye n'abo abeyabbaire nabo ni baniinani-ina okukangayo e ngulu, ni balya ekiinulo ky'omukolo ogw'okuvuna omugaati okubebukiriryaku okufa kwa Musengwa, kaisi ni yeeyongerera n'okutumula egibali n'aceisya. Oweyamalire okutumula egibali, n'azwayo.

¹² Abantu ababbairawo ni batoolawo omwisuka oyo ni bamutwala e ika nga mwomi, nga bawulira okwewonerera kubitiriri.

Okuzwa e Tulowaasi okwaba e Mireeto

¹³ Awo iswe ni tukwata emeeri okusooka oPawulo, ni tuseyeeya okwaba omu kibuga Asoosi, egitwabbaire n'okumwajirya atweyungireku yaawo omu meeri. Ekyo kityo olw'okubba iye yatakire ati abitire ku lukalu okutuuka omwAsoosi.

¹⁴ Owetusingkana omwAsoosi, yena n'aniina omu meeri ni tweyongerayo e Mitireene.

¹⁵ Olunaku olwairireku, ni tuzwayo tuseyeeya paka oku mbale mbale kw'omutala ogubeeta Kiiyo. Kaisi oku lunaku tete olwairireku ni tusala okwaba e Saamo, n'eizo waaku ni tutuuka e Mireeto.

¹⁶ OPawulo yabbaire asalirewo kubita mwEfeeso okwe-wala okumulwisya omwAsiya, olw'okubba yatakire atuuke mangu omu Yerusaalemi, owekibba kyezyeka olunaku lwa Pentekonte girubba lumwaja.

OPawulo aseebula abakulu ab'omwEfeeso

¹⁷ Ng'ali omu Mireeto, oPawulo n'asindika obukwenda omwEfeeso ati bamwetere abakaire b'ekanisa baize bamu-sangaane.

¹⁸ Owebatuukire e gyali, n'abakoba ati, "Mukimaite kusani ino ng'owentambwirye obwomi bwange nga ndi

na inywe okuzwera nakimo oku lunaku olunatuukiireku omwAsiya.

¹⁹ Mpeereiry e oMusengwa n'obugondi bwa mwoyo obubitiriri, era aakati omu kugada okunene waire nga nasunire okungezesya okw'amaani olw'enkwe aBayudaaya egibansaliranga.

²⁰ Mukimaite muti mpaawo kintu ekibabbeera kadi kimo ekinesigaliirye ni nkisirikira olw'okutya okukibakobera neye nkibeegeseryenge mulwatu, waire mu bisito byanywe.

²¹ N'alabulanga aBayudaaya n'aBayonaani nti beenenye eeri oKibbumba, era baikiririrye omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

²² "Atyanu ngonu, ng'oMwoyo oMutukulye anyindiikirirya, njaba e Yerusaalemi neye nga timmaite ekyaba okuntuukaku eeyo.

²³ Ekimmaite kiri kiti, mu buli kibuga omumba njaba okucaala, oMwoyo oMutukulye andabula ati okunsiba n'okungadya binkuumiriire.

²⁴ Neye era, timbalirira ekya nze okubba omwomi ng'ekintu ekikulu. Nze ekikulu kugwisya ikatala lyange n'okutuukirirya omulimo oMusengwa oYesu oguyankwatisirye, ogwo nga niigwo ogw'okukobera abantu aMawuliro aMasa agakwata oku kisa kya Kibbumba."

²⁵ "Atyanu, nze mmaite nti inywe nywenanywena abenabitabitirekuumu nga ndaabba egimuli ebifa oku bwakabaka bwa Kibbumba timukaali mwiraayo okumbonaku tete.

²⁶ Kagira nkibbutula egimuli olwatyanu nti omuntu yenayena kwinywe owaajigirikanga, ogwo tigwalibba musango gwange.

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba tinezizyazizirye okubakobera byonabyona oKibbumba ebyabatakirya.

²⁸ Mwekuume inywe abananyere, era mukuume n'abantu bonabona abo oMwoyo oMutukulye abeyabakwatisirye ati mulabirire. Mubbe baliisya b'ekanisa oKibbumba egiyagulire na musaayegwe igwo ogunanyere.

²⁹ Mmaite nti owenalibba nankuzwawo, abantu abali ooti misege emikambwe balibaingirira era ni bataleka abaikirirya nga tibasunire ebikunulire.

³⁰ Era na mwinywe abanyere mwalizwamu abantu ni batandiika okwegesya ebyobubbeyi ebiriibya amazima ng'ekibaliku kusimoolya beegi ba Yesu basengererye niibo.

³¹ N'olwekyo mubbe bulindaala! Tikyabazwa omu mutwe nti okumala emyanka misatu atyanu tingoneiryeku, obwire

n'omusana, okulabula buli moiza mwinywe nga ndi na mu maliga nakimo.

³² "Aale atyanu mbakwatisya oKibbumba abakuume. Era mbakwatisya n'ekibono ekikwata oku kisaakye, ekyo ekyezya okubombeka, ni kibabbeeranga, era ni kibasunisya omugabo mwabo bonabona oYesu abeyatukwirye kibaku-umenge.

³³ Tineegombaku feeza ooba zaabbu ya muntu yenayena, ooba ekizwalo kya muntu kadi moiza.

³⁴ Inywe nywena abanyere mumaite ng'owenekoleranga n'engalo gyange ginu ebyo nze aamo n'abenaabbanga nabo ebitwetaaganga.

³⁵ Mu buli kintu kyonakyoona ekinakolanga, n'akolanga lw'okutaka kubalaga nti tutyo wetusaaniire okukolanga emirimo n'amaani, kaisi twezye okubbeeranga abo abateesobola, nga twebukirya ebibono bya Musengwa oYesu ebiyakobere ati, 'Okugaba kw'enkabi okukiraku okusuna.'

³⁶ Awo oPawulo oweyamalire okutumula ebibono ebyo, n'akoma amazwi awo nabo bonabona, ni basaba oKibbumba.

³⁷ Awo bonabona ni bagwa omu maliga eenu nga webagwa oPawulo omu kifubba.

³⁸ Ekyakirire ino okubanakuwalya, kwabbaire kubakoba ati tibaliirayo kumubonaku tete. Owebamalire, ni bamwerekaku okumutuuca egiyakwatiire emeeri.

21

OPawulo ayaba e Yerusaalemi

¹ OPawulo aamo na iswe owetwamalire okuseebulanga ni tubazwaku, ni tuniina omu meeri ni tuseyeeya buterembereri okwaba e Koosi. Owetwatuukireyo, oku lunaku olwairireku ni twaba e Lodeesi, era eeyo gitwazwire okwaba e Patala.

² Eeyo, gitwajiirye emeeri eyabbaire yeetegeka okwambuka okwaba oku mutala gw'e Foinisiya, era ni tuginiina ni twaba.

³ Awo ni tutuuka egitwabbaire twezya okulengera ekinga oKupulo. Owetwakisesegereire, ni tukibitaku oku lubba lwakyo olw'e maserengeta, ni tusimba omwitwale ly'e Siiriya. Era ni tutuuka oku mwalo e Tiiro eeyo emeeri giyabbaire eyaba okutiikulira emigugu.

⁴ Omu Tiiro oomwo twajiiryemu abaikirirya era ni tubba nabo okumala enaku musanvu. Okubita omu kulungamya kw'oMwoyo oMutukulye, abamo oku baikirirya abo ni bakoba oPawulo aleke okweyongerayo paka Yerusaalemi.

⁵ Neye iswe ebiseera byaiswe eby'okubba awo owebya-woireku, ni tweyongerayo n'olugendo lwaiswe. Abaikirirya bonabona aamo n'abakali n'abaana baabwe batwerekereku okuzwa omu kibuga paka ku mwalo. Era eeyo, swenaswena aamo ni tukoma amazwi okusaba oKibbumba.

⁶ Owetwamalire okuseebulangana nabo, ni tuniina omu meeri, ibo ni bairayo buli moiza omu kisitokye.

⁷ Awo ni tweyongerayo n'olugendo lw'oku maizi okuzwa awo oku mwalo e Tiiro, ni tutuuka oku mwalo e Putolemaayi. Eeyo gitwemereire ni twaba okusugiryaku aboluganda era ni tumala nabo olunaku lulamba.

⁸ Eizo waaku ni tuzwa awo era ni tutuuka e Kaisaaliya. Era eeyo, ni twaba omu kisito kya Firipo omulaabbi w'aMawuliro aMasa, era nga niye omoiza kwabo omusanvu abebalondeire omu Yersaalemi, era ni tubbanga wuwe.

⁹ Omusaiza oyo yabbaire n'abaalabe bana abaguna, era nga bonabona bali n'ekirabo ky'obunaabbi.

¹⁰ Oluzwanyuma lw'okumala omu Kaisaaliya enaku egyeraku, onaabbi eriinalye bati Agabo n'atuuka okuzwa omwitwale ly'e Buyudaaya.

¹¹ Oweyaizire egitwabbaire, n'akwata omusibiro gwa Pawulo, n'akyesibira ebigere n'amangalo, kaisi n'akoba ati, "OMwoyo oMutukulye akoba ati, 'Omu ngeri enanyere eenu, onyere omusibiro gunu aBayudaaya abali e Yersaalemi bamusiba bati kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya.' "

¹² Owetwawuliire ebibono ebyo, iswe n'abantu abandi bonabona ababbairero, ni twegairira oPawulo aleke okwaba e Yersaalemi.

¹³ Neye iye n'atwiramumu ati, "Muli kuuki inywe abeekunja omwademba ni munkutula n'omwoyo? Nze tindi mwetegeki kunsiba-busibi kyonkani neye n'okufeera omu Yersaalemi olw'okuweererya oMusengwa oYesu."

¹⁴ Owetwakaire okumucusa ebiseego oku ky'okwaba e Yersaalemi, ni tubizwaku nga tukoba tuti, "Aa, oleke ekyo oMusengwa ekyataka, niiky ekibba kibbewo."

¹⁵ Oluzwanyuma lw'enaku egyo nga tuli eeyo, ni twetegeka okuniinaniina okwaba e Yersaalemi.

¹⁶ Era abamo oku baikirirya ba Yesu ab'omu kibuga eky'e Kaisaaliya, batwerekereku ni batutuuka omu kisito ky'omusaiza bati Munasoni eyabbaire n'okutusuzwa. Omusaiza oyo yabbaire mubyale w'oku kizinga e Kupulo era nga moiza kwabo abasookere okusuuka abaikirirya ba Yesu.

OPawulo acaalira oYaakobbo

17 Owetwatuukire omu Yerusaalemi, aboluganda ni batu-sangaalira ino.

18 Eizo waaku, oPawulo na iswe aamo ni twaba okubona oYaakobbo, era abakaire b'ekanisa y'omu Yerusaalemi bonabona babbaireyo.

19 OPawulo oweyamalire okubasugirya, n'abalonserya omu bwizulye ebyo byonabyona, okubita omu buweereryabwe, oKibbumba ebiyabbaire akolere omu bantu aBatali Bayudaaya.

20 Ibo abakaire b'ekanisa owebabuliire ebintu ebyo, ni bawuujja ino oKibbumba. Kaisi awo bona ni bakoba oPawulo bati, "Woluganda, wena atyanu ng'owobona, aBayudaaya bali mu nkumi na nkumi abacuukire ni baikiririrya omu Yesu neye era nga bonabona bakaali bali n'eiganyi libitiriri okwabira oku Mateeka ga Musa.

21 Neye aboluganda aBayudaaya nago abo bawuliire nambu iwe owoobba eeyo omu bitundu ebirimu abantu aBatali Bayudaaya ng'oyegesya, okoba aBayudaaya bonabona ababbaayo oti bazwe oku kukwata aMateeka ga Musa. Era nambu ng'obakoba okuleka okukomola abaana baabwe ooba okusengererya obulombolombo bwaiswe obw'ekiyudaaya.

22 Mwekyo ekyokukola niki? Kaisi era atyanu ng'owoizire, aboluganda abo dala bawulira bati oizire.

23 "Aale oganye okole kinu iswe ekitwakukoba. Tuli aanu n'abasaiza bana abali n'ekibeeyamire eeri oKibbumba.

24 Oyabe n'abasaiza banu omu Yeekaalu mukole omukolo nywenanywena oKibbumba okubasuuca abatukulye. Ekyo nga kiwoire, obasasulire babamweku enziiri okutuukirirya ekyeyamo kyabwe. Kasita abantu bonabona iwe bakubona awo ng'oli n'abasaiza abo, awo nga bakitegeera bati kaisi ebyo nenca ebibakuwuliraku, tibituuce. Omu kifo ky'ekyo, bakimanya bati iwe okwata aMateeka ga Musa.

25 Neye ekikwata oku baikirirya aBatali Bayudaaya, twabawandiikiire ebbaluwa ni tubakobera ekitwasalirewo. Twabakobere tuti bazirire nakimo okulyanga ebyokulya ebibawongere eeri ebifaananyi eby'okusinza, era n'okuzira osuudo, n'enyama y'ebisolo ebibatasalireku, era n'okwewalira nakimo obulendi."

26 Olunaku olwairireku oPawulo n'ayaba n'abasaiza nago, n'abeegaitaku ni bakola omukolo ogw'okubatukulya. Owebamalire okukola ebyetaagisya, oPawulo n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu okumanyikisya abakabona enaku iye n'abainaye egibamala nga bakola omukolo

ogw'okubatukulya era n'ekiseera omu baweerayo esadaaka egyabiraku okulwa buli moiza kwibo.

OPawulo bamukwatira omu Yeekaalu

²⁷ Awo enaku endagaane omusanvu egy'okubatukulya owegyabbaire gyatira okuwaaku, abamo oku Bayudaaya b'omwitwale ly'Asiya, ni balengera oPawulo omu luuga lw'eYeekaalu. Awo ni bacoolesya abantu bonabona, ni bakwata oPawulo

²⁸ eenu webakooka bati, "Baisirairi banaiswe, mutukwatireku! Omusaiza onu niiye nenca atambula ng'ayegesya abantu mu buli kifo bajolonge eigwanga lyaiswe, n'aMateeka ga Musa, n'eYeekaalu. Kaisi tini-ibyo byonkani, tete atyanu ngonu aleetere omu Yeekaalu n'aBayonaani atyo n'abebenyesyanya ekifo kinu ekitukulye."

²⁹ Ekyo bakikobere olw'okubba-so babbaire baboineku oTulofiimo ow'Efeeso ng'ali n'oPawulo omu kibuga, era nga bakitwala bati oPawulo atyanu ali n'okubba ng'aingiireku naye omu luuga lw'eYeekaalu.

³⁰ Awo abantu kumpi ooti bonabona omu kibuga owebawuliire olukero ni beeguluula okwiruka okwaba oku Yeekaalu. Owebatuukire ni bakwata oPawulo, ni bamukinkinuca okumuwuluca e nza w'oluuga lw'eYeekaalu. Era owebamalire ekyo, mangu ino ni baigalawo amageeti.

³¹ Awo nga bagezyaku okwita oPoulo, amawuliro ni gatuuka oku muduumiri w'abaisirikale b'aBalooma eedi bati ekibuga oYerusaalemi kyonakyoona kitabukire.

³² Yena tiyalwire, n'ayimbula abaisirikale aberaku aamo n'abamo oku bakulu baabwe, atyo iye nabo ni baserengeta okwaba abantu egibabbaire. Owebamulengeire, iye n'abaisirikalebe nga baiza ni balekeraawo okukubbyaga oPawulo.

³³ Awo omuduumiri oweyatuukire, n'aigerera egiri oPawulo n'amukwata, n'alagira abaisirikale bamusibe n'enjegere ibiri. Era n'abuulya ababbaire awo ati, "Onu tete niki, era niiye onaani?"

³⁴ Ibo abamo oku bantu ababbaire omu kiziima nga bakoba kiinu, n'abandi kindi. Era olw'obuyoga obubitoriri nandi n'ayezya kusuna ekinyenyeere. Kale n'alagira abaisirikalebe batwale oPawulo omu kigo ky'abaisirikale.

³⁵ Awo nga bamutwala, nga bamutuucirye awabbaire amadaala, olw'okubba ekiziima ky'abantu ekibesitiriire ekyabbaire kiralukiire nakimo, abaisirikale ni bamugingira ku mabega.

³⁶ Ekyo kityo olw'okubba ekiyindi ky'abantu kyabbaire kiri kubazwangaku e nyuma nga kikooka oPawulo bati, "Oyo mwite-bwiti!"

OPawulo yeerwanaku

³⁷ Awo abaisirikale ni batuuca oPawulo omu kigo kyabwe. Owebabbaire ooti-so bamungirye, oPawulo n'akoba omudu-miri w'abaisirikale ati, "Sebo, kaabbo oganye mbeeku n'ekinkukoba."

Omuduumiri w'abaisirikale, n'amwiramumu ati, "Emu kaisi omaite oLuyonaani!"

³⁸ Ekitegeeza kiti tiniuwe oMumisiri oodi eyatanwirewo akeediimo e nyumaku eedi ni yeekubbembera abantu abeeyeetanga akakoosi k'abatemo, badi 4,000, ni mwaba omu kigona okuyeekera egavumenti?"

³⁹ Iye oPawulo n'amwiramumu ati, "Aa, nze ndi Muyudaaya azwera omu kibuga e Taasasi eky'omwitwale ly'e Sirisiya, era omutyami w'omu kibuga ekikulu ekityo. Nkwegairiire, onjikirirye mbeeku n'ekintumula eeri abantu."

⁴⁰ Awo omuduumiri w'abaisirikale oweyamuwairi olukusa, oPawulo n'ayemerera awo oku madaala, n'agerya n'engaloye okusirica abantu. Bonabona owebasirinkiriire, n'atumula egibali mu lutumu lwabwe oLwebbulaniya* ati:

22

¹ "Baganda bange n'ababbaabba, aale atyanu mumpulisisyeku nga mbawa okwewozyaku kwange."

² Owebamuwuliire ng'atumula Lwebbulaniya, ni basirikira nakimo ino.

Awo oPawulo n'akoba ati,

³ "Ndi Muyudaaya, omubyale w'omu kibuga e Taasasi omwitwale ly'e Sirisiya neye n'akuliire mu Yerusaalemi munu. Era omunyere munu munasomeire, ng'anjegesya niye okirifuma oGamalyeri. Nakenkukire omu kukwata amateeka g'abazeiza baiswe n'okwenenenkererya era ni mbanga n'eiganyi libitiriri omu bikwata oku Kibbumba, ng'era inywe nywena owemuli atyanu.

⁴ Kagira nayiigaanianga abasengereri ab'eNzira ya Musengwa paka n'oku kubaita, era nga nkwata abasaiza n'abakali ni mbadyaka omu mabbuusuu.

⁵ Era nga mwekyo n'okabona akira obukulu aamo n'ab'akakiiko akafuga omwigwanga bayezya okunjulira. Bampaire n'amabbaluwa agannyanjulayo eeri aBayudaaya abanaabwe ab'omu kibuga e Damaasiko. Era ni njabayo ni

* 21:40 21:40 Ooba, Lwalamaika. 22:3 22:3 Bik 5:34-39 22:4 22:4 Bik 8:3; 26:9-11

nkwata abasengereri b'eNzira eenu nago, ni mbaleeta omu Yerusaalemi ng'abasibe, bababonereze."

OPawulo alonsya oku kucuukakwe

(Bik 9:1-19; 26:12-18)

6 "Awo olwatuukire, owenabbaire njaba omu Damaasiko, nga natira okutuuka, oku saawa ooti mukaaga egy'omusana, naabire okubona ng'okumoleka okw'amaani okuzwa omwigulu kuneruguuliriiryee.

7 Awo ni ngwa ansi, ni mpulira eigono erinkoba liti, 'Sawulo, Sawulo! Lwaki onjiigaania?'

8 "Nze ni njiramu nti, 'Niiwe onaani Musengwa?' Iryo ni liiramu liti, 'Ninze oYesu ow'e Naazaleesi ogwoli kuyiigaa-nia.'

9 Abainange abenabbaire nabo bona baboine okumoleka okwo neye tibawuliire eigono lyoyo eyatumwire na nze.

10 "Nze ni mbuulya nti, 'Olwo nkole ntya, Musengwa?' OMusengwa n'ankoba ati, 'Osetukiremu oingire omu Damaasiko. Eeyo gibakukoberera byonabyona ebintaka okole.'

11 "Olw'okubba okumoleka okw'amaani kudi kwabbaire kunjitiremu amaiso, abainange abenabbaire nabo ni b'ankwataku oku ngalo ni bandunganya okuntuuca omu kibuga oDamaasiko.

12 "Nga ndi omu Damaasiko, omusaiza ogubeeta bati Ananiya, eyeemaliranga ino omu kukwata aMateeka ga Musa, era aBayudaaya ab'aawo bonabona ogubawanga ekitiisya, n'aiza okumbona.

13 Oweyatuukire, n'ayemerera egyendi n'akoba ati, 'Woluganda oSawulo, olibulye amaiso.' Omu kiseera ekinyere ekyo, amaiso gange ni galibulya, ni mmubona.

14 "Awo omusaiza nago n'akoba ati, 'OKibbumba w'abazeiza baiswe akulonderemu otegeere ebyataka okole era obone n'oMuweereryawe oMutuuce aamo n'okuwuliranga eigono erizwire omu munwagwe ekirikukoba.

15 Ekyo kityo olw'okubba oyaba kusuuka muntu eyamanyikisya eeri abantu bonabona ng'obakobera ebyo ebyowuliire n'ebyoibone.

16 Neso aale tete atyanu lwaki ogayaala? Otyo osetukiremu bakubatize era bakunaabyeku ebibbibbibbyo nga weegairira oKibbumba.' "

Okulaabba omu Batali Bayudaaya

17 "Owenairire omu Yerusaalemi, lumo nga ndi omu Yeekaalu omu kusaba, ni newulira ooti muntu aali omu kirooto.

18 Era oomwo ni mbona oMusengwa ng'ankoba ati, 'Oyanguweku, ozwe omu Yerusaalemi olw'okubba abaamu tibaikiriry ebyo ebyobakobera okujulira ebinkwataku.'

19 "Nze ni njiramu nti, 'Musengwa, abantu banu baki-maite ng'owenayabanga nga nnyingira mu buli ikum-baaniro okunoonia nkwate era nsibe omu mabbuusuu era nga nkubba abo abakwikiriryamu.

20 Era, n'owebaitiire omujuliziwo oSitefaano, nze zena onyere nabbairewo nga njikirizagana n'abo abamwitire era nga ninze mbabisiire n'ebizwalo byabwe.'

21 "Neye oMusengwa iye n'ankoba ati, 'Iwe oyabe; njaba kukutuma yala yala mu bantu aBatali Bayudaaya.' "

22 Ekiziima ky'abantu babbaire bakaali basirikire bawulisya oPawulo paka oweyaguunyire kwekyo. Awo kaisi ni baasyamika ino bati, "Mumututoolerewo oku kyalo! Oyo omuntu mwite-bwiti! Oyo tasaaniire kubba mwomi kadi!"

23 Batyo ni bataamira nakimo okwasyamika nga we-beeyambulya ebizibaawo era n'okubiwuuba omwibbanga, n'okudumuula enkungu omwibbanga.

24 Awo omuduumiri w'abaisirikale, n'alagira ati bain-giry e oPawulo omu kigo, bamufaamuule n'efaalu egiriku emirobo egisima. Yakiragiire atyo ng'anoonia ati amo n'abbutula ekinanyerenyeere abantu ekibamuvunaana ekigira ni bamwasyamikira batyo.

25 Owebamalira okusiba oPawulo n'enkoba, nga bataka okumukubba, n'abuulya omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 eyabbaire ng'ayemereire okumpi naye ati, "Dala kiri omu mateeka okukubba omutyami w'e Looma anambula kusooka kumuwozesya ni bamusingisya omusango?"

26 Omukulu w'ekibinja oyo oweyawuliire ekyo, n'ayaba egiri omuduumiri w'abaisirikale bonabona n'amukoba ati, "Olwo oyaba kukola otya? Nti omusaiza onu mutyami w'e Looma."

27 Awo omuduumiri w'abaisirikale n'ayaba egiri oPawulo n'amubuulya ati, "Onkobere, oli mutyami w'e Looma?" OPawulo n'amwiramamu ati, "Niikyo ekyo."

28 Omuduumiri w'abaisirikale n'amukoba ati, "Nze okusuna obutyami omu Looma n'asaswire empiiya nyingi." OPawulo iye n'amukoba ati, "Neye nze obwange bw'obubyale."

29 Abo ababbaire baaba okukaza oPawulo ni bamuzwaku mangu, era n'omuduumiri w'abaisirikale yena atyo. Ekyo kityo olw'okubba omuduumiri yabbaire akimanyiciry e ati kaisi ogwasibire Mulooma.

OPawulo omumaiso g'oLukiiko

³⁰ Oku lunaku olwairireku, engeri omuduumiri w'abaisirikale egiyatakire okumanya nsongaki dala aBayudaaya egibavunaana oPawulo, n'amusibinduula era n'alagira abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona okukumbaana. Owebaizire, n'aleeta oPawulo egibali n'amwemererya omumaiso gaabwe.

23

¹ Awo oPawulo n'alingirira buterembereri abo ababairewo, kaisi n'abakoba ati, "Baganda bange, okuzwera nakimo eira paka lwyatyanu, omu mwoyo gwange tinewuliramu kinvunaana kyonakyona olw'ebinkolere omu bwomi bwange omumaiso ga Kibbumba."

² Awo oPawulo oweyatumwire ekyo, okabona akira obukulu Ananiya, n'alagira abo ababaire okumpi aawo n'oPawulo bamukubbe oluwi oku munwa.

³ Neye oPawulo n'amukoba ati, "Ala wena oKibbumba yalikukubba, omunanfunsi iwe! Otyaime awo-so onsalire omusango okusinzirira oku mateeka aate nga wena ngoyo ogavuna ng'olagira oti bankubbe!"

⁴ Abo ababaire awo nga beemereire okulirana oPawulo ni bakoba bati, "Wobe! Okabona akira obukulu owa Kibbumba omulamba niye ogwozuma!"

⁵ OPawulo n'abakoba ati, "Oo, baganda bange, munsoniye. Mbaire timmaite nti kaisi niye okabona akira obukulu aate ng'eKiwandiike kitukoba kiti: 'Tiwatumulanga okubbikubbi oku mukulu w'eigwangalyo.'"

⁶ Awo oPawulo, olwo ng'amalire okukitegeera ati mwabo ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya mwabbairamu ab'omu kibbula ky'aBasedukaayo kaisi abandi nga b'omu ky'aBafalisaayo, n'ayaminkirira n'akoba ati, "Baganda bange, ndi Mufalisaayo era n'ababyaire bange Bafalisaayo. Ng'owemumbona bunu muti banjemereiryee aanu kumpozesa lw'okusuubirira omu kuzuukira."

⁷ OPawulo oweyaguunyire kwekyo, ni wagwawo okayaani aakati w'abo ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo n'abo ab'omu ky'aBasedukaayo. Awo olukumbaana ni lwesalamu.

⁸ ABasedukaayo babbaire n'enjikirirya bati mpaayo kuzuukira era mpaayo bamalaika ooba emyoyo, neye ibo aBafalisaayo ebyo byonabyona babiikiririyamu.

⁹ Awo ocerete n'abba mubitoriri, ng'abamo oku bakugu omu by'amateeka ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo baakanira nakimo by'empaka binyere bati, "Titubona kibbikibbi kyonakyoona oku muntu onu. Olwo kaisi owekibba nga dala waliwo omwoyo ooba omalaika eyatumwire naye?"

¹⁰ Empaka owegyabitiriire, omuduumiri w'abaisirikale n'atya ati demba abantu abo ni banyiranyiiramumu oPawulo. Kale n'alagira abaisirikale baserengete okwaba omu kifo olukiiko egirwabbairere lutyaimere, bamubatooleku kifubba, bamwirerye omu kigo.

¹¹ Omu kiire ekyaiririireku, oMusengwa n'abonekera oPawulo n'ayemerera e gyali n'amukoba ati, "Ogume omwoyo tiwawaamu amaani, olw'okubba ng'owommanyikisiryere omu Yerusalemi, otyo bwoli n'okummanyikisya n'omu Looma mwona."

Olukwe olw'okwita oPawulo

¹² Eizo makeezi, aBayudaaya ni bakumbaana ni basala olukwe okwita oPawulo, era ni beerairira n'okwerairira okutalyaku kantu konakona ooba okunywaku okutoolaku nga bamalire okumwita.

¹³ Ababbairere omu lukwe olwo babbairere babita omu 40.

¹⁴ Awo ni baaba eeri abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga, ni babakoba bati, "Twerairiire okutakombaku akantu konakona okutoolaku nga tumalire okwita oPawulo.

¹⁵ Aale atyanu inywe n'oLukiiko oLufugi mutwale okusaba kwanywe eeri omuduumiri w'abaisirikale nga musaba muti abasindikire oPawulo, nga muli ooti-so mutaka kweyongera kusuna bituce ebikiraku ebikwata oku nsongagye. Iswe eenu twabba twetegekere okumwita ng'akaali kutuuka egimuli."

¹⁶ Batumulanga ebyo, kaisi omutaane wa mwonyoko wa Pawulo abawulira, n'ategeera olukwe lwabwe. Kale n'ayaba omu kigo ky'abaisirikale n'asimaku oPawulo.

¹⁷ Awo oPawulo yena n'ayeta omoiza oku bakulu b'ebibbula by'abaisirikale, n'amukoba ati, "Omwisuka onu waliwo ekyataka okukobera omuduumiri w'abaisirikale; kaade omutwale e gyali."

¹⁸ Kale omukulu yena n'atwala omwisuka n'amutuuka egiri omuduumiri w'abaisirikale, n'amukoba ati, "Omusibe oPawulo anjetere, n'ansaba ndeete omwisuka onu egyoli, nambu ali n'ekyataka okukukobera."

¹⁹ Omuduumiri w'abaisirikale n'akwata omwisuka oyo oku ngalo, ni baira oku mbale, kaisi n'amubuulya ati, "Obbairere okoba otya, mwisuka?"

20 Omwisuka n'amukoba ati, "Abakulu b'aBayudaaya bateesere okukusaba eizo obaleetere oPawulo omu Lukiiko oLufugi olw'aBayudaaya ooti baadi abataka okweyongera okwekalikica ebifa oku nsongaye.

21 Neye tibakusendasenda, olw'okubba waliwo mwibo abasaiza ababita omu 40 abamuzigiire omu nzira. Era beerairiire okutalyaku kantu konakona ooba okunywaku okutoolaku nga bamalire kumwita. Bali eeyo beetegeki, bakuumiriire niiwe kwikirirya kusaba kwabwe."

22 Awo omuduumiri w'abaisirikale n'amuseebula nga wamukalaatira ati, "Tiwakoberaku omuntu ogondi yenayena oti ondoopeire ebintu ebyo."

OPawulo bamutwala e Kaisaaliya

23 Omwisuka oweyaabire, omuduumiri w'abaisirikale n'ayeta babiri oku bakungube n'abakoba ati, "Mutegeke abaisirikale ab'oku bigere 200, n'abaisirikale ab'oku mbalaaasi 70, n'abo abalwanisya amasimo 200. Bonabona ntaka baabe e Kaisaaliya oku saawa isatu egy'obwire.

24 Era mutegeke n'embalaasi oPawulo egiyatambuliraku kaisi bayezye okumutuuca egiri omufugi w'eitwale oFirikisi nga mpaawo kabbikabbi akamutuukireku."

25 Era n'awandiikiraku n'ebbaluwa ekoba eti,

26 "Ninze oKirawudiyo oLiisiya, nga nkuwandiikira iwe ow'ekitiisya eino, omufugi oFirikisi. Nkusugiiye ino.

27 "Atyanu, aBayudaaya bakwaite omusaiza oyo ni bamugwaku okumukubba, era babbaire kumpi kumwita, neye ni njaba n'abaisirikale bange ni mmubateeresya, awo nga nkitegeireku nti ali n'obutyami w'omu Looma.

28 Era olw'okutaka okumanya ekinanyerenyeere ekibamuvunaana, mmutwaire omu Lukiiko lwabwe oLufugi.

29 Okwaba okukivumbula nga kaisi mpaawo kintu ekiri awo ekiyakolere ekimuzweramu kumwita ooba kumuteeka mu mabbusu.

30 Neye owenawuliire nambu aBayudaaya bakolere olukwe bamwite, ni nsalawo nti mmuweererye egyoli bunambiro. Era, ndagiire n'abo bonabona abamuvunaana, ensonga gyabwe bagireete yeeyo egyoli. Weebale."

31 Awo abaisirikale ni bakola ng'owebabalagiire, ni batwala oPawulo omu kiire ekinyere ekyo paka mu kibuga Antipaatali.

32 Eizo waaku, abaisirikale ab'ebigere ni bamukwatisya abanaabwe ab'oku mbalaasi okumutwala, ibo ni bairayo omu kigo e Yerusaalemi.

³³ Ibo owebatuucirye oPawulo omu kibuga e Kaisaaliya, ni bawa omufugi oFirikisi ebbaluwa era ni bamukwatisya n' oPawulo yena.

³⁴ Awo oFirikisi oweyasomeremu ebbaluwa eyo, n'abuulya oPawulo ekyalo egibamubyala. Oweyakitegire ati bamubyala mu Sirisiya,

³⁵ n'amukoba ati, "Iwe omusangogwo naguwulisisya ng' abakuvunaana batuukire aanu." Atyo n'alagira abaisirikale batwale oPawulo omu lubiri lwa Kerode oku-mukuumiramu.

24

¹ Nga wabitirewo enaku itaanu, okabona akira obukulu, Ananiya, n' aserengeta e Kaisaaliya ng' ali n' abamo oku bantu abakulu omwigwanga aamo n' opuliida ogubeeta oTerutuulo. Era eeyo baabire ni bawaabira oPawulo emisango gyabwe eeri omufugi oFirikisi.

² Owebeeteserye oPawulo okwiza omu kooti, oFirikisi n' ayeta oTerutuulo asonzole omumaisoge okuvunaana okubabaire nakwo oku Pawulo, era yena n' atandiika ati:

"Sebo ow' ekitiisya eino Ferikisi, obwekubbemberibwo obw' amalabuki butuleeteire eidembe, era ni bulungamya encuukacuuka omu bintu bingi omwigwanga linu.

³ Ekyo tukisiima mu buli kifo era mu buli ngeri yonayona, kagira bulijo tuwagira obwekubbemberibwo era nga wetukwebalirya nakimo ino.

⁴ Neye ow' ekitiisya, okutakulwisyawo, nkusaba nti omu kisaakyo oganye otuwulisisyeku olw' okubba njaba kubita mu bimpi bimpi.

⁵ "Omusaiza onu twamuvumbwire nga muntu wa mutawaana ino. Atabalatabula abantu, ni yeediimisiya aBayudaaya abali mu buli kifo, era niye eyekubbembera ekibbula ky' abo abasengererya omusaiza oodi ow' e Naazaleesi, ekitali omu mateeka.

⁶ Era yagezeryeku n' okubebenyesya eYeekaalu, [kagira twamukwaite.

⁷ Neye omuduumiri w' abaisirikale oLiisiya, yaizire n' amututoolaku lw' empaka, era n' alagira ati abamuvunaana baize giri niwe.

⁸ Wena onyere owewamuwozesya, wategeera ebituuce ebifa kwebyo byonabyona ebitumuvunaana]."*

⁹ Awo aBayudaaya ababbairero bona ni bawagira oTerutuulo nga bakakasa bati ebyo ebyatumwire dala bityo webiri.

* 24:8 24:8 24:6-8 EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukita.

Okwewozyaku omumaiso ga Firikisi

¹⁰ Awo omufugi oFirikisi oweyagereiryeye oPawulo en-galo ati yeetumuleku, oPawulo n'akoba ati, "Musengwa, mmaite ng'owoomalire emyanka mingi ng'olamula abantu b'eigwanga linu. Kagira zena newozyaku nga ndi mugumu nti tiwasaliriryeye.

¹¹ Wena onyere owewanoonererya, tikyakubbeere kigosi okukitegeera oti enaku gikaali okubitawo eikumi na ibiri kasookeede nniinaniina okwaba e Yersaalemi okusinja.

¹² Banu abanvunaana tibanjajiiryeye nga njakana n'omuntu yenayena omu Yeekaalu, ooba nti waliwo eikumbaaniro lyonalyona ooba omu kifo ekindi kyonakyona omu kibuga ekinabbaireremu nga nsasamaza abantu.

¹³ Era, tibayezya kukuwa bukakafu bw'ebyo ebibandum-iriza atyanu bati nabikolere.

¹⁴ Wazira, njatulira kinu omumaisogo nti nsinza Kib-bumba w'abazeiza baiswe ng'omusengereri w'eNzira ya Musengwa, eyo ibo egibeeta nambu kibbula ekiri n'enjikirirya encaamu. Nze njikiririrya mwebyo byon-abyona ebiri omu Mateeka ga Musa, n'ebyo abanaabbi ebibawandiikire.

¹⁵ Era ndi n'eisuubi linyere eeryo omu Kibbumba nga ibo bona abanyere eribali nalyo liti abantu abatuukiriryeye aamo n'abo abakola ebibbibibi bonabona balizuukira.

¹⁶ Kagira neefaaku bulijo okubba n'omwoyo ogutan-vunaana kubba na musango gwonagwona omumaiso ga Kibbumba n'omumaiso g'abantu.

¹⁷ "Oluzwanyuma lw'okutabbaawo okumala emyanka egyera, n'airire omu Yersaalemi okuleetera abantu b'omwigwanga lyange ebintu eby'okubbeera abadoobi mwibo, aamo n'okuwaayo ebirabo eeri oKibbumba.

¹⁸ Nabbaire-so nankamaliirirya okukola omukolo ogw'okusuuka omulongoole tete, ni banjajirya omu luuga lw'eYeekaalu. Tinabbaire mu kiziima ky'abantu naire, era omu kaseera ako tiwabbaireremo kutabanguka kwonakwona. Okutoolaku nti, ananyere awo wabbaireremu aBayudaaya okuzwera omwitwale ly'Asiya.

¹⁹ Era ibo niibo abankasaaniire okubba aanu omumaisogo bandumirize ooba nga bali n'ekibanvunaana.

²⁰ Nga tiniikyo, aale oleke abanyere banu abali aanu ba-tumule abba nga waliwo omusango gwonagwona oguban-vumbwireku bati nabbengere owebampozeseerye ku ludi omu Lukiiko oLufugi.

²¹ Okutoolaku koizi nga banvunaana kiidi ekimo ky-onkani ekinabaatuliire nga njemereire omumaiso gaabwe

nti, 'Muli kumpozesa olwatyanu lunu lw'okubba nti ntu-mula oku kuzuukira.' "

²² Awo oFirikisi, engeri egiyabbaire amaite kiwanvu oku bikwata oku kibbula ky'abo abaikiririrya omu Nzira ya Musengwa nago, n'ayemererya okuwulisisya omusango ng'akoba ati, "Omuduumiri w'abaisirikale, oLiisiya oweyaliizira wenalisalira omusango gwanywe."

²³ Awo n'alagira omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale okukuuma oPawulo nga musibe neye nga bamulekerakuuku akabbanga ni yeetaaya era nga mpaawo mukaagwawe kadi moiza ogubaloberya okwiza okumubbeeraku.

²⁴ Owewabitirewo enaku egyera, oFirikisi n'aiza n'omukaliwe oDulusira, eyabbaire oNamuyudaaya. Awo n'atumisya oPawulo ni bamuleeta, n'amuwulisisya ng'atumula ebibono ebikwata oku kwikiririrya omu Kurisito oYesu.

²⁵ Awo oPawulo oweyatuukire oku kusonzola ebikwata oku nsonga y'obutuukirirye n'oku muntu okwefuganga, n'oku lunaku oKibbumba olwayaba okusaliraku omusango, oFirikisi n'atya. Kale n'akoba oPawulo ati, "Ebyotumwireku byamala olwatyanu, osooke okome awo. Era okange, tete owenalisuna akaseera nalikweta."

²⁶ Waire nga oFirikisi okutya kwabbaire dala kumukwaite olw'ebyo oPawulo ebiyabbaire amukobera, neye era iye mudi yabbaire asubira ati oPawulo yamuwa enguzi. Kagira yeefudangaku okumweta emirundi n'emirundi okulon-sya naye.

²⁷ Oluzwanyuma lw'emyanka mibiri okubitawo, omusaiza ogubeeta oPolukiyo Feesito n'alya obukulu okusikira oFirikisi. Neye era, oFirikisi oweyabbaire ateera obukulu, olw'okutaka aBayudaaya basigale nga bamusiima, n'atateera oPawulo, atyo n'azwawo n'amuleka ng'akaali musibe.

25

Okwewozyaku omumaiso ga Feesito

¹ OFeesito oweyatuukire omwitwalerye okutandiika okufuga, era nga yankumala omu kibuga e Kaisaaliya enaku isatu, n'azwakuumu n'aniinaniina okwabaku e Yersaalemi.

² Owaatuuka eeyo, abakabona abakulu n'abeekubbemberi b'aBayudaaya ni baaba egyali okumukobera ng'owebabbaire n'ebibavunaana oPawulo. Era nga bamwekungirira bati,

³ olw'ekisa-obusa abakole kusani, alagire bacuuse oPawulo bamwirye e Yerusaalemi. Omu kusaba oFeesito ekyo, kaisi babbaire bakolere omupango gw'okwekumira oPawulo omu nzira ng'abamwirya e Yerusaalemi bamugw-erenkerere bamwite.

⁴ Iye oFeesito n'abairamu ati, "OPawulo bamukuumira mu Kaisaaliya, era mbona zena onyere tinaalwe munu, ngonu natira okukangayo omu wangu.

⁵ Kale abeekubbemberi baanywe baize twabe na nze nga nkangayo, kaisi eeyo gibabba bavunaanire omusaiza oyo, bamulumirize emisango."

⁶ Oluzwanyuma lwa Feesito okumala omu Yerusaalemi nabo enaku egindi ooti munaana kwikumi, ni baserengeta okwaba e Kaisaaliya. Olunaku olwairireku, oFeesito n'ayeta ekooti okutyama, era n'alagira baleete oPawulo omumaisoge.

⁷ Owebatuucirye oPawulo, aBayudaaya abazwire e Yerusaalemi ni beemerera okumwesitirira, ni batandiika okumulumiriza emisango egy'amaani mingi neye egibatezya na kukakasa.

⁸ Awo oPawulo ni yeerwanaku ati, "Nze tinkolan-gaku kintu waire kimo ekivuna amateeka g'aBayudaaya ooba ekibebenyesya eYeekaalu, ooba okutenguwa okabaka w'aBalooma oKaisaali."

⁹ Neye oFeesito, olw'okutaka aBayudaaya okumusiima, n'abuulya oPawulo ati, "Eky'okukutwala Yerusaalemi eeyo gibabba bakuwozeserya emisango ginu omumaiso gange iwe okibona otya?"

¹⁰ OPawulo iye n'amwiramumu ati, "Mbona n'egyendi aanu njemereire mu kooti omumaisogo iwe onyere omoiza oku balamuzi, okabaka oKaisaali abeyawaire obwezye okuwozesyanga abantube, era anyere aanu gibateekwa okumpozesyerya. Mbula kintu kadi kimo ekinabbengere oku Bayudaaya, era wena onyere ng'owokimaite okusani.

¹¹ Singa waliwo eiteeka erinavunire ni nkola ekintu ekisaanira nze kumpa kibonerezo ky'okufa, eky'okunjita tindi kukigaana. Neye engeri aBayudaaya banu egibandumiriza bintu ebitali bituuce, mpaawo omuntu yenayena omu mateeka ali n'obwezye okumpaayo egibali. Nga kityo, njijuliire egiri okabaka w'aBalooma!"

¹² Awo oPawulo oweyatumwire ekyo, oFeesito n'acuukira ab'akakiiko ni beegeyamu, kaisi oweyamalire, n'airamu oPawulo ati, "Oijuliire kabaka w'aBalooma, aaso e wa kabaka giwaaba."

13 Oluzwanyuma lw'enaku ntono, okabaka Agulipa n'omukaliwe oBberuniike ni baiza omu Kaisaaliya okwaniriza omufugi omuyaaka, oFeesito.

14 Engeri egibabbaire awo naye ni bamala enaku egyeraku, oFeesito n'abakoberaku oku Pawulo ati, "Aanu ndiwo n'omusaiza, iye omufugi oFirikisi oguyalekeremu nga musibe.

15 Atyanu, owembeereire omu Yerusalemi, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga ly'aBayudaaya baizire egyendi okunkobera ebibamuvunaana era ni bansaba bati mmusalire omusango gw'okufa.

16 "Neye nze ni mbairamu nti, 'Bbe. Timpisa yaiswe aBalooma okusalira omuntu omusango okumusinga ng'akaali kusangaana maiso ku maiso nabadi abamuwaabiire okwewozyaku oku musango ogubamuvunaana.

17 Kagira owebaizire aanu, zena tinalwire. Olunaku olwairireku, n'atyaimo omu ntebe yange ey'obulamuzi, ni ndagira baleete omusaiza nago.

18 Neye abo abamuwaabira owebeemereire omu kooti, bakayire okumuvunaanaku omusango waire gumo, kwegyo nze eginabbaire nsuubiriramu.

19 Kaisi babbaire n'okayaani aakati wa ibo naye ku bintu ebifa ku diini yaabwe n'oku musaiza moiza ati ogubeeta oYesu, eyeefeereire n'okufa neye iye oPawulo nago ogwakoba nambu mwomi.

20 Ntyo ni binsobera engeri egimpezya okubuulirirya okuteegera ebifa oku nsonga egyo. Kale ni mbuulya oPawulo abba ng'ayankatakire okwaba e Yerusalemi bamuwozeserye yeeyo emisango egyo.

21 Neye iye oPawulo n'ajulira ng'asaba ati abaisirikale bamukuume paka okabaka w'aBalooma onyere oweyaliramula omu musango gunu. Kale zena ni ndagira nti bamukuume paka owenalimuweererya e wa Kaisaali.' "

22 Awo Agulipa n'akoba oFeesito ati, "Zena onyere nankatakire okwewuliriraku omusaiza oyo ebyatumula." OFeesito atyo n'amwiramamu ati, "Kale n'amukwetera eizo wena n'omwewuliriraku."

23 Eizo, Agulipa n'omukaliwe oBberuniike ni batuuka aakati omu kubbuubba n'okulaga ekitiisya okw'amaani. Owebatuukire, ibo aamo n'abantu abakulu omu maje era n'abantu ab'ekitiisya omu kibuga ekyo ababeerekereku ni baingira omu kizimbe ekooti omu yatyamanga. Owebatyamikicirye, omufugi oFeesito n'alagira ni baleeta oPawulo.

24 Owebaingiirye oPawulo omu kooti, oFeesito n'akoba Agulipa ati, "Sebo kabaka Agulipa, era aamo na inywe

nywenanywena abakumbaine aamo na iswe aanu, mubona omusaiza onu! ABayudaaya bonabona bamunsabire nga ndi omu Yerusaalemi era n'owenabbaire nga njirire aanu, nga bamukooka bati, 'Tasaaniire kumuleka nga mwomi!'

²⁵ Neye nze ni nkivumbula nti dala mpaawo kisobyo ekiyakolere ekigira n'asaanira kumwita. Neye iye onyere oweyajiire e wa kabaka w'aBalooma oKaisaali, zena ni nsalawo nti namuweereryayo.

²⁶ Wazira obugosi buli buti, mbula nsonga enkakase eginawandiikira omusengwa wange. Kagira mmuleetere omumaiso gaanywe, eino eino omumaisogo, kabaka Agulipa, ng'ekingenderera kiri kiti, oluzwanyuma lwa iwe okumubuuliriryaku, amo naku ni nsuna ekimmuwandiikaku.

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba mbona nga tikyawe makulu okuweererya omusibe eeri omuntu ogondi amantalaga nsongaki enanyerenyeere egibamuvunaana."

26

Empozya ya Pawulo eeri Agulipa

¹ Awo Agulipa n'akoba oPawulo ati, "Aaso tukwikiri-irye otandiike okwewozyaku." OPawulo atyo n'agerya n'engaloye okuwa okabaka ekitiisya, n'atandiika okwewozyaku ati:

² "Sebo kabaka Agulipa, nesiimire ino okubbaaku n'akakisa okwemerera omumaisogo olwatyanu nga newozyaku mwebyo byonabyona aBayudaaya ebibanvunaana.

³ Era aate okusingira nakimo olw'okubba kiti iwe omaite nakusani buli kimo ekikwata oku mpisa gy'aBayudaaya era n'enjawukana egiri aakati wa ibo egizwaku okayaani. N'olwekyo, nkwegairiire owulisisye n'obuguminkiriza ebinjaba okukukobera.

⁴ "ABayudaaya bonabona bamaite ng'owentambwirye obwomi bwange kasookeede bambyala, okusookera kimo nga ndi oku kyalo oku bambyala, era n'owenabbaire omu Yerusaalemi.

⁵ Bamaite okumala eibbanga atyanu eryera era bayezya n'okuwa obujulizi ebabba batakirere. Era omu by'ediini nabbaire Mufalisaayo, ekibbula ekyekeenya eino omu kusengererya n'okutuukirirya ebyo ediini yaiswe ebyetaka.

⁶ Era n'okwemerera aanu omumaisogo okumpozesya olwatyanu ndiwo lw'okubba nti, nsuubirira mwekyo oKibbumba ekiyasuubizire abazeiza baiswe, ati yalitusindikira oKurisito.

⁷ Era ekisuubizo ekinyere ekyo niikyo abantu baiswe bonabona abagwa omu bika eikumi na bibiri abaweererya oKibbumba omusana n'obwire n'obumaliriri obubitiriri, ekibasubira okubona nga kituukirira. Neye waire bityo, w'ekitiisya kabaka, lwa kubba na suubi oyo zena niikyo ekigira aBayudaaya ni banvunaana.

⁸ Lwaki inywe Bayudaaya kinu ekya Kibbumba okuzuukiza abantu kibawulikikira ng'ekintu ekimutezya kwikirirya?

⁹ "Nze zena e nyumaku eedi nakitwalanga nti ndi n'okukola kyonakyoona ekimpezya okukaisya abo abaikiririrya omu liina lya Yesu oyo ow'e Naazaleesi.

¹⁰ Era ekinyere ekyo kinakolere n'owenabbairi omu Yerusaalemi. Oku lw'obwezye obunasunanga okuzwa eeri abakabona abakulu, tinakomere ku ky'okudyakanga olwebe lw'abatuuikirirye omu mabbuusyu kyonkani, neye n'owebabasaliranga ogw'okufa, zena nga njikirizagana n'ekyo ekibabasaliire.

¹¹ Emirundi mingi nga ntambula wenjaza amakumbaaniro limo ku limo, okubasuupa mbakwate bababonereze, nga mbakaka n'okubakaka beegaane oYesu. Era ekiryi ekinene ekinabbairi nakyo kwibo owekyakaalame mu nze, ni nnyongeraku n'okuwulukanga okwaba omu bibuga ebitali by'omu kyalo ekyaiswe, mбайiigaanie."

OPawulo alonsya oku kucuukakwe

(Bik 9:1-19; 22:6-16)

¹² "Lumo n'abbairi oku kigendererwa ekyo, nga njaba mu kibuga e Damaasiko, awo-so nga mmalire okusuna obwezye n'ebiragiro okuzwa eeri abakabona abakulu.

¹³ Neye nga ndi omu nzira, sebo kabaka, oku saawa ooti mukaaga egy'omusana, ni mbona ekitangaala okuzwa omwigulu ekikiraku eky'eisana, nga kimoleka okunnerugulirirya nze era n'abo abenabbairi nabo omu lugendo.

¹⁴ Awo swenaswena ni tuweera ansi, era ni mpulira eigono erinkoba omu lutumu oLwebbulaniya liti, 'Sawulo, Sawulo! Lwaki onjiigaania? Ala okwenaanjsya oku mbaali gy'omu kijooko weerumya niuwe onyere.' ""*

¹⁵ "Nze ni mbuulya nti, Musengwa, niuwe onaani? Iye oMusengwa n'anjiramu ati, 'Ninze oYesu ogwoli kuyiigaania.

¹⁶ Aale atyanu osetuke oyemerere. Nkubonekeire ng'ekindiku kukulonda obbe muweererya wange era

ng'omujulizi eyakobera abantu ebyo ebiweboneireku olwatyano niki ekyendi n'ebyo ebinakulagisya oweneebonekesyanga egyoli.

¹⁷ Nakununulanga okuzwa eeri abantu b'eigwangalyo aBayudaaya era n'aBatali Bayudaaya. Ndi kukutuma egibali

¹⁸ okubatuucaaku obukwenda bwa Kibbumba obwabalibulya amaiso bubatoole omu ndikiirya y'ekibbikibbi baire omu kitangaala bakole ebyobutuuce. Ekikoba kiti, bazwe omwifuge Iya Sitaani baire eeri oKibbumba, kaisi basune okubasoniya ebibbibbi byabwe oteekeku n'okusuna n'omugabo aamo n'abenatukwirye olw'okunjikiriryamu.'
”

OPawulo alonsya oku buweereryabwe

¹⁹ “N’olwekyo, kabaka Agulipa, zena tinajeemeire ebi-ragi-ro ebinasunire omu kwolesebwa okwo okwazwire omwigulu.

²⁰ Omu kubituukirirya, nasookeire ku bantu b’omu Damaasiko, ni njira oku b’omu Yerusaalemi, aamo n’omu Buyudaaya mwonamwona, kaisi ni njira oku Batali Bayudaaya. Nalaabbanga egibali nti beenenye baire eeri oKibbumba, era bakole ebikole ebiraga okukakasa biti dala beenenyere.

²¹ N’olwekyo kyagirire aBayudaaya ni bankwata nga ndi omu Yeekaalu era ni bagezyaku okunjita.

²² Neye paka atyanu oKibbumba akaali ambeera, era ngonu n’atyanu njemereire aanu ndaabba eeri abantu bonabona, ab’ebitiisya n’abayejere kyekimo. Ebimbakoba niiby ebinyere ebyo abanaabbi aamo n’oMusa ebibatumwire bati niiby ebyalibbaawo.

²³ Ekikoba kiti, bakobere bati oKurisito yabbaire atekwa okugada, era bati olwa iye okubba niye eyasooka okuzuukira, yalimanyikisya abantube aBayudaaya aamo n’aBatali Bayudaaya ekitangaala eky’okulokoka.”

²⁴ Awo oPawulo ng’akaali awa okwewozyakukwe, oweyaguunyire kwekyo, oFeesito n’amwasyamikira okumusala akalimi ati, “Pawulo, ogwire iralu! Okusoma eino okuwasomere kuli kukutabula-butabuli mutwe iwe.”

²⁵ Neye oPawulo n’amwiramumu ati, “Tingwire iralu, w’ekitiisya Feesito. Ebibono ebintumula bituuce era birimu amakulu.

²⁶ Okabaka Agulipa ebyo abimaite nakusani, kagira mbimukobera nga tindumamu bibono, era nkakasa nti mpaawo kadi kimo kwebyo ekyatamaite, olw’okubba tibyabbairero mu mbiso.

27 Waama kabaka Agulipa, aale toikiririrya mwebyo abanaabbi ebibawandiikire nga bituuce? Mmaite nti obikiririryamu.”

28 Awo Agulipa n’akoba oPawulo ati, “Neso omu kaseera akatono aakati oseega oti oyezya okunsimoolya n’oncuusa zena okubba oMukurisitaayo dala?”

29 OPawulo iye n’amwiramu ati, “Abba mu kaseera kampi ooba kawanvu, nze ekinsaba oKibbumba kiri kiti tiniwe wenkani neye n’abo bonabona ababbair bampulisisya olwatyanu, basuke nga nze owendi, okutoolaku kinu eky’okubba omusibe.”

30 Awo okabaka oweyaboine bityo, iye aamo n’omufugi oFeesito, n’oBberuniike, n’abantu abandi bonabona ababbair batyaime nabo ni basetuka ni batandiika okuwuluka omu kooti.

31 Bawulukanga bakobangana bati, “Titubona kintu kadi kimo naire omusaiza oyo ekyakola ekizweraku n’asaanira kumwita ooba okumusiba.”

32 Agulipa n’akoba oFeesito ati, “Omusaiza oyo kale bankamuteereire dala singa tikubba kiti yaijuliire eeri okabaka w’aBalooma.”

27

OPawulo asimbuka okwaba e Looma

1 Awo owebamalire okusalawo bati tuniine meeri okwaba e Itale, iye oPawulo n’abasibe abandi ni babakwatisya omusaiza ogubeeta oYuliyo, omukulu w’ekibinja ky’abaisirikale ekibeetanga eKikoosi kya Kaisaali Agusito.

2 Tutyo ni tukwata emeeri eyabbair yatira okusimbuka oku mwalo awo ng’ezwire mu kibuga Adulamitiyo eky’omwitwale ly’Asiya. Era ni tusimbuka nga tubita oku myalo egiri oku mbale mbale kw’eitwale eeryo. N’omusaiza ow’e Makedooniya ogubeeta Esitaluuko eyabbair azwera omu kibuga e Sesalonika yena yabbair na iswe.

3 Oku lunaku olwairireku, ni tutuuka oku mwalo e Sidoni era oYuliyo, omu kubitya oPawulo okusani, n’amuganya okwaba egiri abakaagwabe bamuweeku ebyetaago.

4 Okuzwera awo e Sidoni, ni tuseyeeya tete okwaba oku kizinga oKupulo. Olw’okwebbala ogumpunga ogwabbair gutuzwa omumaiso, ni tukibitaku nga tukikimitira ku lubba lwakyo okubula ogumpunga ogw’amaani.

5 Owetwakimalireku, ni tuseyeeyera awaweeru oku gunyaza, omu kitundu kyagwo ekyaba paka kukwata ku lukalu lw’amatwale g’e Sirisiya n’e Panfiriya, paka owetwaigukire omu kibuga e Miira, omwitwale ly’e Liisiya.

6 Awo omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale n'asunawo emeeri eyabbaire ezwa omu kibuga Alekizandereya ng'eyaba omwitwale ly'e Itale, ni tuginiina, ni twaba.

7 Awo ni tuseyeeya mpola mpola okumala enaku egyera era omu bugosi obubitoriri, ni twigererera okumpi n'ekibuga e Kunido, oku mbale mbale okw'eitwale ery'Asiya. Era olw'ogumpunga ogubitoriri ogwatukaisirye okubitorira e gitwabbaire tutakire, ni twira tubitorira mbale mbale w'ekizinga oKuleete, oku lubba lwakyo olutatuukaku ompunga ow'amaani, olwo olulingiriire omutala gw'e Salumooni.

8 Era ni tuseyeeyera omu bugosi obubitoriri ni tubita okumpi kumpi n'olukalu e mbale mbale waakyo. Era ni tutuuka oku mwalo ogubeeta eMyalo eMitereeri, ogwo nga guliraine ekibuga e Laseya.

9 Owetwatuukiire awo twabbaire tufiriirwe ebiseera bingi ino. Era wona nga n'okuseyeeya atyanu kw'akabbikabbi, n'olunaku lw'ekisiibo lwabbaire lubitorira. N'olwekyo oPawulo n'alabula abantu

10 ati, "Basebo, nze olugendo lunu lumbonekeire ng'olwatusuukira olw'akabbikabbi, era singa twakalala nalwo, lwatuuka n'okutuzweramu okubebenyeya emeeri era n'okufirwa ebintu ebigirimu aamo n'obwomi bwaiswe."

11 Neye omukulu w'abaisirikale iye omu kifo ky'okuwulisisya Pawulo ebiyakobere, yasalirewo kwabira ku biidi oyo atwala abavugi b'emeeri n'onanyereyo ebibasalirewo, bati tweyongereyo n'olugendo.

12 Aate era engeri omwalo ogwo ogutwabbaireku egigwabbaire tigusaanira okweigamisyaku emeeri omu biseera by'obuwolondoki olw'ogumpunga okubba ogubitoriri, abanaiswe abakira obungi bona ni basalawo tuseyeeye tweyongereyo. Babbaire basubira bati amo ni twezya okutuuka e Foiniiki tweigame yeeyo. Omwalo ogwo gwabbaire ku kizinga ky'e Kuleete, nga gulingiriire mu mankati g'ekitundu ky'e maserengeta w'e bugwaisana n'ekitundu ky'e mambuka w'e bugwaisana ogumpunga egigutayezya okutuuka.

Ogumpunga oku nyanza

13 Ompunga ow'eiwooyo azwa olubba lw'e maserengeta owayatandiikire okufuwa, abavugi ibo basegere bati atyanu basunire ekibeetaaga okubayezyesya okutuuka e Foiniiki. Awo ni basimbula meeri, era ni baaba nga baseyeeyera kumpi kumpi n'olukalu lw'ekizinga oKuleete.

14 Neye oluzwanyuma lwa kaseera katono, ogumpunga ogw'amaani, eriina bati, "Emambuka w'e buzwaisana" ni gufuwa okuzwa oku kizinga.

15 Awo emeeri n'eraalira omu gumpunga nga teyezya okweyongera omumaiso, era swena ni tugireka n'eyaba n'ogumpunga.

16 Awo ni twaba tubita oku lubba lw'e maserengeta lw'akazinga akebeeta oKawuda, ompunga ow'amaani eino egyatatuuka. Era eeyo ni twezya okulamyaka akaato k'empongo neye nga luzwanyuma lw'okufambikana ino.

17 Owebamalire okukaniinisa omunda, ni bakwata emiguwa ni bagibitya ansi w'emeeri okugyeruguulirirya bagisibe yeekwate aamo eyezye okuguma. Era olw'okutya bati demba ompunga n'anaansya emeeri omu ntuumo gya musenye egiri ansi w'amaizi oku mbale mbale kw'enyanya awo omu kitundu ky'e Sayiritiisi eky'omu Liibbiya n'etubira, ni baica enanga, kaisi ni bagireka ng'eyaba n'ompunga.

18 Kale awo ogumpunga ni gweyongera okucukunca emeeri n'etuuka n'okutandiika okuwugawugana. N'olwekyo, okukerucaaku obuzito bw'emeeri, olunaku olwairireku abakoli baaku ni batandiika okudyaka omu nyanza emigugu egyabbaireku.

19 Era n'olunaku olwairireku, ibo abanyere n'engalo gyabwe, ni badyaka ebimo oku bintu ebibakolesya okuvuga emeeri.

20 Awo ni tumala enaku egyera nga titubonaku isana ooba nkota olw'ebireri era n'ogumpunga nga gweyongerera kimo n'amaani. Era oku nkomerero osuubi yenayena ow'okulama n'atuuka n'okutuwaamu.

21 Oluzwanyuma lw'abantu okumala eibbanga awo wonawona nga tibalyaku, oPawulo n'ayemerera omumaiso ga buli moiza n'akoba ati, "Basebo, aale singa mwampulisirye, ni tutaseyeeya okuzwa e Kuleete, nga twabbaire twewalire okwonooneka n'okufiirwa ebintu tuti.

22 Neye era atyanu mbakoba nti mugume emyoyo, olw'okubba mpaawo kadi moiza kwinywe eyaafa, wazira emeeri iyo eyaba kubebenyeka olwa mpunga.

23 Ekyo kityo olw'okubba omu kiire ekibitire, omalaika okuzwa egiri Kibbumba wange era ogumpeererya yaizire n'ayemerera egyendi

24 n'ankoba ati, 'Pawulo, tiwaatya. Okutaka kwange kuli kuti, oli n'okwaba e Looma oyemerere omumaiso ga kabaka w'aBalooma akuwozesye. Kagira oku lulwo, oKibbumba ayaba okulamya abo bonabona abali na iwe omu meeri.'

²⁵ Kale basebo, timwawaamu amaani, olw'okubba nze neesiga oKibbumba nti kyabba kityo ng'owankobere.

²⁶ Neye emeeri iyo yatuwunjula n'ebbaaku n'ekizinga kyonakyoona okuyatusuka."

Okubandisya emeeri

²⁷ Okwaba okutuuka omu kiire eky'eikumi na bina kasookeede ogumpunga gutandiika ng'emeeri ekaali eyaba n'ogumpunga, awo ng'atyanu tuli ku nyanza egibeeta Aduliyaatiika. Omu kiire ekyo, ooti-so mu kiire aakati, abavugi b'emeeri ni bagereesa bati baseseegereire olukalu.

²⁸ Awo ni bamuma omu maizi ekipima, era okwaba okubona ng'owaabiriri buli emita 40. Owetweyongeyireku-uyo katyayi kati, tete ni bapima era okwaba okubona nga giri emita 30.

²⁹ Awo obuti ni bubakwata bati singa tweyongerayo demba emeeri yaiswe n'ebanda olubanda lw'eibbaale. Kale ni baica omu nyanza enanga enzito ina egy'emeeri oku lubba olw'ekitundu eky'e nyuma, kaisi awo ni baira mu kusaba bati obwire butire buce.

³⁰ Awo abavugi b'emeeri ni baica akaato kadi ak'empongo omu nyanza nga beekolesya ooti bagenderera kukaabiramu baabe baice omu nyanza enanga ey'oku lubba olw'ekitundu eky'emeeri eky'omumaiso aate nga babbaire bagezyaku kwiruka bazwe omu meeri.

³¹ Neye oPawulo n'akoba abaisirikale n'omukulu waabwe ati, "Ala abantu abo owebaazwa omu meeri munu, inywe timwalame."

³² Kale abaisirikale ni basala emiguwa egikwaite akaato k'empongo ni kagwa omu nyanza.

³³ Nga kwatira okuca, oPawulo ni yeegairira abantu bonabona okubbaaku n'akebalya ng'akoba ati, "Lunu olunaku lweikumi na ina nga muli beeraliikiriri, neenu ebida bikalu; mukaali okulyaku akantu, ompunga yankatandiiki-ire.

³⁴ Aale atyanu mbegairiire, mubbeeku n'akemulya mwezye okubbaawo demba ni mufa enzala. Mpaawo kabbikabbi kadi kamo akabatuukaku."

³⁵ OPawulo oweyamalire okutumula ebyo, n'atoola omugaati, n'asaba oKibbumba nga yeebalya, awo nga bonabona balingiriire. Oweyamalire ekyo, n'aguvunavunamu, n'atandiika okulya.

³⁶ Awo-so bonabona atyanu ni baguma emyoyo, bona ni balya.

³⁷ Abantu ababbaire omu meeri swenaswena aamo twabbaire 276.

³⁸ Owebamalire buli moiza okulya n'aikuta, ni batandiika okudyaka omu nyanza ensawo egy'engaano egyabbaire oku meeri ewukuukeku.

Emeeri esusungulika

³⁹ Owekwaceire, abavugi b'emeeri ni balengera olukalu neye ni bakaya okumanyica eriina ly'ekyalo nago ekitwabbaire twigukireku. Neye era, ni babonawo eisaga ly'oku nyanza eryabbaireku omwalo gw'olusenyesenye. Okwo niikwo okubasalirewo bati basimbye emeeri.

⁴⁰ Awo ni basala emiguwa egyabbaire gisibire enanga ni bagitiica, batyo ni bagireka ni gigwa omu nyanza. Bakolanga ekyo neenu basibindula n'emiguwa egyabbaire gikwatiriire odudumo e ngulu. Awo ni baanika emanvuuli ey'omumaiso kaisi ompunga n'afuwa emeeri okubasimbya oku lukalu.

⁴¹ Neye, owebatuukira oku lukalu, emeeri, n'ekubba ekitinti kya musenye. Awo ekitundu ky'emeeri eky'omumaiso ni kingirira nakimo mudi ni kyesibiramu, nga tikyezya waire kwetengeetya. Ekitundu eky'e nyuma ikyo, olw'entitiryo ey'amayengo ag'amaani agabbaire gagikubba okuzwa e nyuma, ni kisusungulika.

⁴² Awo abaisirikale ni bateesa bati baite abasibe demba abamo ni basaanya ni basodokawo.

⁴³ Neye iye omukulu w'abaisirikale, olw'okutaka okulama oPawulo, n'abaloberya okukola ekyo. Iye, omu kifo ky'ekyo, n'alagira ati abo abayezya okusaanya niibo ababba basooke okwemuma omu maizi basaanye batuuke oku lukalu.

⁴⁴ Badi abandi abatezya okusaanya ibo basenjeryeku nyuma nga beekwaite oku biyande by'embaabo ooba oku bitundutundu by'emeeri. Omu ngeri eyo, bonabona ababbaire oku meeri ni batuuka oku lukalu nga boomi.

28

OPawulo oku kizinga e Malita

¹ Owetwamalire okutuuka oku lukalu nakusani, ni tukivumbula tuti kaisi ekizinga nago bakyeta Malita.

² Abatyami baaku batulagire ekisa, ni batubitya nakusani. Era olw'okubba kwabbaire kwa ikendi era nga n'embeera y'obwire y'obuwolondoki bubitiriri, batukumiire ekisiki kya musyo ni batweta swenaswena okwota.

³ Awo oPawulo n'ayaba n'asolonga ekinywa ky'enkwi, n'akireeta. Neye oweyabbaire agiteeka oku musyo, onameero wa mpiri owa saagwa n'afulumuta okuzwa omu

kinywa ekyo, ng'airuka eibbugumu lya musyo, n'aboiza oPawulo engalo era n'amwenyiziryaku tayi.

⁴ Abantu b'oku kyalo okwo owebaboine ng'ompiri alerejera oku ngalo ya Pawulo, ni bakobangana bati, "Mama, omusaiza onu dala mutemo. Waire ng'awunukire okufeera omu nyanza, okibbumba ogubeeta bati Bulamuzi tiyamuganye okusigala nga mwomi."

⁵ Neye iye ni yeekunkumulyaku ompiri oyo, ompiri n'agwa omu musyo, iye oPawulo amantatuukaku kabbikabbi konakona.

⁶ Abo ababbairewo ni bakuumirira nga basuubira bati esaawa yonayona oPawulo yabbimbisana ooba yaagwa eedi lumu nafa. Neye owebakuumiriire okumala eibbanga nga tibabonaku kabbikabbi akamugwaku, ni bacuuka ebiseego, ni batandiika kuseganga bati oPawulo kiboneka yabbaire nkuni.

⁷ Okumpi kumpi aawo n'ekifo egibabbaire bakumbaaniire wabbairewo emisiri gy'omusaiza eyabbaire nga niye omwami w'oku kizinga ekyo, eriinalye bati Pabbuliyo. Omusaiza oyo n'atweta okumucaaliraku e wuwe, era owetwabire, ni tumalayo enaku isatu nga tulya ekigeni.

⁸ Ebiseera ebyo, oiteeye yabbaire mu buliri nga mulwaire wa musuuja n'ekiidukano ky'omusaaye. Awo oPawulo n'ayabayo n'aingira omuyabbaire okumubona. Oweyamuteekereku engalogye oku mutwe n'amusabira, omusaiza oyo n'alama.

⁹ Ekyo owekyatuukirewo, n'abalwaire abandi bonabona ababbaire oku kizinga okwo ni baiza egyali, era ni babal-
anya.

¹⁰ Awo, ng'engeri y'okutuwa ekitiisya, ni batuweera nakimo ino ebirabo eby'enjawulo, era owetwatuucirye ekiseera ky'okuseyeeya okuzwayo ni batugangirya byonabyona ebyo ebitwabbaire twetaaga nga tuli omu lugendo lwaiswe.

Okuzwa e Malita okwaba e Looma

¹¹ Oluzwanyuma lw'okumala awo emyeri misatu, ni tunina omu meeri eyabbaire yona eyeigamire oku kizinga ekyo ebiseera by'emyeri egy'obuwolondoki. Emeeri eyo yabbaire ezwera mwAlekezandereya era ng'eriku ekifaananyi eby'okusinza eby'abakibbumba abalongo, omoiza waaku bati Kasito kaisi omwinaye bati Poluki.

¹² Awo ni tuzwa oku kizinga e Malita, ni tutuuka oku mwalo e Sirakuuse, era ni tumalayo enaku isatu.

¹³ Okuzwa awo, ni tweyongerayo n'olugendo, ni tutuuka oku mwalo e Legiyaamu. Owetwamalireyo olunaku lumu,

ompunga azwa olubba lw'e maserengeta n'aiza. Era oku lunaku lwokubiri ni tutuuka oku mwalo e Putewooli.

¹⁴ Eeyo twajirryeyo aboluganda, era ni batwaniriza tumalekuuku nabo esaabbiiti moiza. Era oluzwanyuma, ni twaba e Looma.

¹⁵ Aboluganda ab'omu kibuga ekyo owebawuliire bati twaba, ni batusengesyaku. Abamo baizire paka mu kifo ekibeeta e Sokooni n'abandi ibo ni batuukira nakimo mu kifo ekibeeta eBisulo eBisatu. OPawulo oweyaboineku aboluganda abo, ni yeebalya oKibbumba era ni kimwiryamu amaani.

OPawulo ng'ali omu Looma

¹⁶ Owetwatuukire omu Looma, oPawulo ni bamwikirirya okubbanga yenkani, ng'ali na mwisirikale amukuuma tiyasodoka.

¹⁷ Nga wabitiirewo enaku isatu, oPawulo n'ayetesya abeekubbemberi b'aBayudaaya ababbairi omu Looma bakumbaane. Awo, oPawulo n'abakoba ati, "Boluganda, newankubaire nga mpaawo kibbikibbi ekinakolere eeri abantu b'eigwanga lyaiswe ooba omu mpisa gyaiswe egyo egitwasunire okuzwa eeri abazeiza baiswe, bankwatiire omu Yerusalemi, ni bampaayo ng'omusibe omu bwezye bw'aBalooma.

¹⁸ Owebampozesyere ni bakivumbula nga tinkolangaku kintu kadi kimo ekibbikibbi ekigira ni nsaanira okunsalira ogw'okufa, ni bataka okunteera.

¹⁹ Neye ekyo aBayudaaya ab'omu Yerusalemi owebakyakanisirye, ni nkayaku ekindi kyonakyona ekyokukola okutoolaku okwijulira e wa kabaka w'aBalooma niye abba alamula ensonga gyange. Nakolere ntyo tirwakubba kiti nabaire n'ekintu kyonakyona ekinvunaana abantu b'eigwanga lyange.

²⁰ Olw'ensonga eyo, kagira mbeetere mbasisinkane era mbasonzolare niki ekigira ndi musibe. Ndi musibe olw'okubba nkobera abantu ebifa kw'oyo iswe aBaisirairi ogutusuubira okwiza okutulokola."

²¹ Awo ibo ni bamwiramumu bati, "Iswe titusunanguku bbaluwa waire moiza okuzwa egiri abanaiswe ab'omwitwale ly'e Buyudaaya ekutumulaku. Era, waire oku Bayudaaya abanaiswe nenca abaiza munu okuzwa eeyo, mpaaku kadi moiza kwibo eyabbairi akuloopere egituli ooba okukutumulaku ekintu ekibbikibbi kyonakyona.

²² Neye era, twankatakire okumanya enseegayo, olw'okubba tumaite tuti buli wantu ab'enjikirirya eyo, abantu babazumirira."

23 Awo ni balagaana n’oPawulo olunaku olundi era kwolwo abantu abo ni baiza n’abanaabwe abandi bangi awo omu kifo oPawulo egiyaabbanga. Era oPawulo, okuzwera nakimo amakeezi paka akanaigulo, n’abasonzolera buli kimo ng’abakobera ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba. Era ni yeefudaku okubaikiririsya oYesu ng’ajulira ebiri omu Mateeka ga Musa na mwebyo abanaabbi ebibawandiikire.

24 Olw’ebyo ebiyatumwire, n’ayezya okumatizaku abamo kwibo, ni baikiririrya omu Yesu, neye era abandi kwibo ni bataikirirya.

25 Awo ni batandiika okwakana abanyere oku banyere. Era owebakayire okwikirizagana, ni basalaanika, neye awo ng’oPawulo amalire okubakoba ekisembayo ati, “Kaisi oMwoyo oMutukulye yatumwire bituuce oweyakobere abazeiza baanywe ng’abita omu naabbi Isaaya ati:

26 ‘Oyabe eeri abantu abo obakobe oti:

“Amatwi gaanywe gawuliranga ebintumula,
neye nga kwiby o mpaawo ekimutegeeraku naire;
amaiso gaanywe gabonianga,
neye nga mpaawo ekimubona naire.”

27 Ekyo kityo olw’okubba abantu abo basuukire maisiyaaye ni batezya kuntegeera niki ekinanyere ekyendi.

Basiinyire amatwi gaabwe ni gasiyalala batyo ni batezya kuwulira ebyo ebimbakoba,
era n’amaiso gaabwe gayofuwaire ni batezya kubona ebyo ebinkola.

Neye singa tiniikyo, bankategeire niki ekinanyerenyeere ekyendi,

n’ebyo amaiso gaabwe ebigabona nga nkola,
n’ebyo amatwi gaabwe ebigawulira nga ntumula egibali,
batyo bankacuukire omu myoyo gyabwe ni baira ekyendi, era ni mbalokola.’

28 “Aale mukitegeere muti obukwenda bwa Kibbumba obw’okulokoka, inywe ng’owemwagaine okubwikirirya, babusindikiire abantu aBatali Bayudaaya, era ibo babuwulisya, ni babwikirirya.” [

29 OPawulo oweyamalire okutumula ebyo, aBayudaaya ni bazwa awo nga baaba webaakana bonka na bonka.]*

30 Awo oPawulo n’amala emyanka mibiri mibeereri ng’abba mu nyumbaye iye onyere egiyeepangisirya, ng’ayaniriza bonabona abaizanga egyali okumubona.

28:27 28:26-27 Isa 6:9-10 * 28:29 28:29 EBiwandiike ebimo eby’eira bibulamu olunyiriri lunu.

³¹ Era, n'obukanu obungi era nga mpaawo muntu kadi moiza amuloberya, n'alaabbanga eeri buli moiza kwabo abaizanga egyali ebikwata oku bwakabaka bwa Kibbumba, ng'abeegesya ebifa oku Musengwa oYesu Kurisito.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE AB'E LOOMA Enyanjula

Ebbaluwa y'ab'e Looma, eri ooti omutume oPawulo niye eyagiwandiikire aakati w'omwanka gwa 54-58 nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo yabbaire akaali okucaalaku e Looma, kale n'aweererya ebbaluwa eenu olw'okulungamya aBakurisitaayo ab'e Looma bonabona, aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya. Yagiwandiikire ng'ali mu kibuga eky'e Kolinso eeyo egiyabbaire atyaime omu biseera ebyo. OPawulo yabawandiikiire ng'ataka abantu omu mawanga gonagona baikirirye era bagondere oYesu Kurisito (16:26).

Ebbaluwa eenu y'omugaso eeri aBakurisitaayo abali buli wantu era buli kiseera, olw'engeri etegerekeka nakusani oPawulo egiyasonzoiremu obulokole obutwezya okusuna okubitira omu Yesu Kurisito. OPawulo era akwataganisya aMawuliro aMasa aga Yesu Kurisito n'eNdagaano eNkaire. Abakugu omu by'eBbaibbuli bangi bakakasa bati olunyiriri olukira obukulu omu bbaluwa eenu niirwo (1:16) olukoba luti,

“AMawuliro aMasa, nze nkakasira nakimo nti niigo amaani oKibbumba agaakolesya okulokola buli moiza agaikiririryamu, okuzwera nakimo oku Bayudaaya paka ku baabo aBatali Bayudaaya.”

Ekitundu ekisooka eky'ebbaluwa eenu (1-12) kitumula ino ku bya Kibbumba, kaisi ekitundu ekyokubiri (13-15) ikyo kiri n'ebyokulungamya ng'akolesya ebintu ebyobuliwo ebiri omu bwomi bwa bukurisitaayo.

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo yeeyanjula era abbutula oyo ogwawandiikira (1:1-15).
2. OPawulo awandiika oku mbeera y'omuntu era n'okusuna obulokole okubita omu Yesu Kurisito (1:16-11:36).
3. OPawulo awa ebyokulungamya (12:1-15:13).
4. Obusugirye eeri ekanisa y'e Looma (16:1-27).

¹ Ninze oPawulo omuweererya wa Kurisito oYesu era omutume oKibbumba oguyalonderemu n'anjawula ati nsaye aMawuliro aMasa agazwa e wa Kibbumba.

² Ago niigo aMawuliro ageyasuubiziire ng'abitira omu banaabbibe eira eino eedi ati yaligamanyikisya, dala ng'eBiwandiike ebitukulye owebikoba.

³ AMawuliro aMasa ago gatumuulirira ku Mwanawe, oyo ogubabyaire omu mubiri ng'ow'ekiizukulu kya kabaka oDawudi,

⁴ neye olw'ekikula ky'obwa Kibbumba ekiyabbaire nakyo oKibbumba n'amukakasa ati dala Mwanawe, ng'abitira omu kumuzuukiza omu maani amabitiriri. Oyo nago niye oYesu Kurisito oMusengwa waiswe.

⁵ Era eyankwatiire ekisa, kaisi okubitira mwiye era okululwe ni nsuna akakisa okusuuka omutumewe kaisi njezyenge okweta n'abantu aBatali Bayudaaya abasigaire bonabona baire omu kugondera oKibbumba, ekintu ekizwa mu kumwikirirya.

⁶ Era nywenanywena muli mwabo oKibbumba abeyalondere okubba abantu ba Yesu Kurisito.

⁷ Kale mbawandiikira inywe nywenanywena abali omu kibuga e Looma, oKibbumba abaataka eino, era abeyayetere okubba abatuukirirye. Ekinsaba kiri kiti oKibbumba oTewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

OPawulo ayoya okucaalaku e Looma

⁸ Okusookera nakimo, neebalya oKibbumba wange olwainywe nywenanywena, ng'oYesu Kurisito niye anjezyesya. Ekyo nkikola olw'okubba okwikiririrya omu Yesu okumuli nakwo, bakutumulaku kumpi nabuli wantu.

⁹ OKibbumba, oyo ogumpeererya n'omwoyo gwange gwonagwona omu kulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agakwata oku Mwanawe, mujulizi wange mu kinu kiti mbeebukirya bulijo omu saala gyange.

¹⁰ Era ekindi ekinsaba niikyo ekiti, iye omu kusiimakwe ansunisye akakisa okwizaku egimuli mbacaalireku.

¹¹ Ekyo nkisabira olw'okubba neegomba ino okubabonaku kaisi mbasunisye ekirabo kya mwoyo ekyabasuuca abacaati.

¹² Ekikoba kiti, twezeye okwiryanganamu amaani omu kwikirirya nga tuli aamo owemwabona okwange zena ni mbona okwanywe.

¹³ Boluganda, ntaka mukimanye muti emirundi mingi nga ntegeka okwiza egimuli neye nga waliwo ekin-dobeesererya paka atyanu. Ntaka nti njizeku eeyo

ndaabbe egimuli, njezye okukola mwinywe omulimo ogwababyalamu ebineneka by'omwoyo, dala nga nenca owekibba awandi omu bantu abandi abatali Bayudaaya.

¹⁴ Ndi n'eibbanja okulaabba eeri abantu abandi bonabona, ooba b'eigwangaki ooba b'eigwangaki, ooba beegesye ooba tibeegesye.

¹⁵ Kagira ntaka ino okulaabba aMawuliro aMasa n'eeri inywe abali e Looma.

Amaani ag'aMawuliro aMasa

¹⁶ AMawuliro aMasa, nze nkakasira nakimo nti niigo amaani oKibbumba agaakolesya okulokola buli moiza agaikiririryamu, okuzwera nakimo oku Bayudaaya paka ku baabo aBatali Bayudaaya.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba aMawuliro aMasa niigo agalaga obutuukiriry obuzwa eeri oKibbumba. Era okuzwera nakimo oku ntandiika paka ku nkomerero, obutuukiriry obwo omuntu abusuna kusinzirira ku kwikiririrya. Era ekinyere ekyo niikyo eBiwandiike ebikitumulaku biti, "Omutuukiriry yaabbanga mwomi lwa kwikirirya."

Obulwa bwa Kibbumba eeri ababbenga

¹⁸ Okuzwa omwigulu, oKibbumba alaga obulwabwe eeri abo abakola ebibbibbi era ni balobeesererya abandi okutegeera amazima agakwata kwiye, ng'abasalira omusango.

¹⁹ Ekyo akikola olw'okubba ebibayezya okumanya kwiye, oKibbumba yabibalagire olw'okubba yabiteekere akukunali.

²⁰ Era kasookeede oKibbumba abbumba ekyalo, abantu bonabona bategeire embeeragye nago ng'oNantaboneka, era ow'obwezye obutawaawo era ow'ekikula ky'oBwakibbumba. Ekyo kityo olw'okubba bitegerekeera omu bintu ebyo ebiyabbumbire. N'olwekyo abantu abakola ebibbibbi abo mpaawo nsonga egibalyekwatisya.

²¹ Newankubbaire nga babbaire bategeera oKibbumba ekyali, tibafiireyo okumuwa ekitiisya ekimusaanira ng'oKibbumba, waire kadi okumwebalyaku olw'ebyabakolera. Wazira, ibo tete bairire mu kubebenyekera nakimo biseego, n'emyooyo gyabwe emiwuyaawuya ni gikaapa. N'omu ngeri eyo, ni basuukira nakimo kintu ekitagasa.

²² Neye waire nga ibo babbaire beeyeta balabuki, basuukiremu basiru.

23 Ibo omu kifo ky'okusinza oKibbumba atafa, bairire mu kusinza bintu abananyere ebibeekoleire okubifaanania ooti muntu-buntu, n'ebinyonyi, n'ebisolo, n'ebibbumbe ebyekuusira ansi.

24 Kagira oKibbumba yabalekeswire okwemalira omu kunoonia okwikutya emyoyo gyabwe, era ni batuuka n'okumalamu emibiri gyabwe ensa nga beegaita omu ngeri etali ey'obutonde omu kukolanganaku ebyobwemu.

25 Bazwire oku kwikirirya amazima agakwata oku Kibbumba, ni batwala by'obubbeyi bati niibyo ebituuce. Batyo ni baira mu kusinza na kuweereryanga bintu ebibbumbe omu kifo ky'oyo oMubbumbi wa byonabyona, asaaniire okumuwuujanga emirembe n'emirembe. Amiina.

26 N'olwekyo, oKibbumba yena kagira abalekere okubba ansi w'eifuge ly'amanwali gaabwe agakwatisya n'ensoni. N'abakali baabwe bona bargaana okwegaita n'abasaiza ng'owekiri n'okubba omu kikula ky'emibiri gyabwe. Ni beerebalebanirya mu kwegaita mu ngeri etali yeeyo eg-ibababbumbire okukolesya.

27 Kaisi n'abasaiza bona balekerera okwegaita n'abakali, ni balulunkanira kwegaitanga na basaiza banaabwe, ekintu eky'ensoni nakimo. Ekizwamu ni beereetera okubabonereza okutuukana n'okubbenga kwabwe.

28 Era olw'okubba tibakitwala bati kikulu okusigala nga basinza oKibbumba, kagira yena abalekere okudankaana okutuuka n'okukolanga n'ebitasaaniire.

29 Baizwire ebikole ebibbibbi ebya buli ngeri, bantu abacaamu, abaluvu, era abavundi b'empisa. Bonabona baizwire ngongi, na bwiti bw'abantu, na yombo, na kuseega bundi buli moiza oku mwinaye. Era bageyangana,

30 n'okusibirirya oku bantu, n'okucaawa oKibbumba, n'okubityamu abanaabwe amaiso, n'okwekudumbalya, n'okwewuuja. Era buli kiseera babba bayiyya bukodyo bw'okukola bikole ebibbibbi. Era bantu abatengu era abatawulisisya ababyaire baabwe.

31 Era bantu abasirusiru, era ababulamu mazima, era abaizwire okucaawangana era ababula kisa ooba okusaasira.

32 Kaisi dala bakimaite kusani bati bonabona abakola ebyo amateeka ga Kibbumba agateekubbira gabasalira gw'okufa. Neye era, tibakoma ku kubikola-bukoli neye era basiima n'abandi abo ababikola.

2

Ensala ya musango eya Kibbumba

¹ Aale atyanu iwe munange asalira abandi omusango, ooba ooli naani ooba naani, mpaawo kiwaliwozeryaku. Ekyo kityo olw'okubba abantu abo aboosalira omusango, ebikole bibbibibi ebibakola wena ebinyere ebyo byokola. Kale nabuli olwogubasalira, wena onyere obba oli kugwesingisya.

² Swenaswena tukimaite nakusani tuti oKibbumba, iye omu mazimage, mwasalira emisango abo abakola ebintu ebityo.

³ Kale iwe omuntu-obuntu obasalira omusango aate nga wena okola binyere ebyo, oseega oti waliwunuka oKibbumba okugukusalira wena?

⁴ Koizi ekikula kya Kibbumba eky'okubba kiti asaasira, era akaanya, era aguminkiriza ino abantu kyotwala ng'ekyomuzeenyoy. Timukimaite muti oKibbumba owaasigala ng'akaali akwatiire omuntu ekisa abba amuwa ibanga yeenenye?

⁵ Neye muli n'emyoyo emikakanyali egitataka okwenenya, ekyo ni kibazweramu okwereetera oKibbumba okubawa ekibonerezo ekikiraku obukambwe. Ekyo kyalibbaawo ku lunaku lw'enkomerero olwo oluyaliragiraku obulwabwe eeri abantu, oluzwanyuma lw'okubasalira omusango anambula kusalirirya.

⁶ Oku lunaku olwo, oKibbumba yaliweeraku buli moiza ekyasaaniire, okusinzirira kwebyo omuntu oyo ebiyakolere.

⁷ Abo nenca abeekalangulira omu kukola ebikole ebisaaniire ng'ekibasubira Kibbumba kubasuuca b'ekitiisya omwigulu era n'okutafa, yalibawa obwomi obutawaawo.

⁸ Neye abandi abo ibo abanoonia kweikutya mu buli kibakola era abagaana okwabira oku mazima ni basengererya manzira g'ekibikibbi balyeboneseryaku obulwa bwa Kibbumba egibali.

⁹ Walibbaawo okugada n'okuluga eeri abantu abo abakola ebibbibibi, ooba Bayudaaya ooba baadi aBatali Bayudaaya.

¹⁰ Neye eeri abo bonabona abakola ebisaaniire, ooba Bayudaaya ooba baadi aBatali Bayudaaya, walibbaawo okusuna ekitiisya ky'omwigulu era n'eidembe.

¹¹ OKibbumba ebyo yalibikola olw'okubba iye tamomola omu bantu.

¹² Abo bonabona abakola ebibbibibi omu kutamanya aMateeka ga Musa balibasalira omusango neye nga tikusinzirira ku Mateeka nago. Kaisi abo bonabona abakola

ebibbibbi nga bamaite aMateeka, balibasalira omusango kusinzirira ku Mateeka ago.

¹³ Ekyo kyalibba kityo olw'okubba abantu abatuukirirye tibabba baabo abakoma ku kuwuliraku-buwuliri ebyo aMateeka ebigakoba neye ni batagaabiraku. Abatuukirirye babba baabo abawulisisya ebigakoba era ni batuukirirya ebigalagira.*

¹⁴ Abantu aBatali Bayudaaya ibo tibabawangaku Mateeka ago nago bati bagaabireku. Neye singa, okubitira omu kwabira oku nseega n'okutegeera ebizwera mu malabuki gaabwe ag'obubyaale, beeyajirya nga batuukiriirye aMateeka ga Musa awo ibo abanyere babba beetekeire amateeka ag'okwabiraku, waire nga ibo babula aMateeka gadi.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba obwolingirira ebikole byabwe, balagira nakimo bati aMateeka ga Musa ago ekigabalagira okukola kibali mu mwoyo mu bakiwandiikire. Ekintu ekyo n'eigono ly'omu myoyo gyabwe liraga ng'owekiri kituuce. Era olwisi owebakola ekitali kituuce, n'ebiseego byabwe abanyere byona bibalumiriza, kaisi owebabba bakolere kintu ekisaaniire, ni bikikakasa.

¹⁶ Kale, dala ng'aMawuliro aMasa agendaabba owegakoba, kityo wekyalibba oku lunaku oKibbumba, okubitira omu Kurisito Yesu, oluyaliramuliraku ebiseego by'abantu eby'omu kyama.

AMateeka n'aBayudaaya

¹⁷ Atyanu oleke njire kwinywe abeebona ng'owemuli Bayudaaya, era abeesiba oku Mateeka muti niigo agalokola, era ni mwenyumirizira omu nkolagana egimuli nayo n'oKibbumba muti muli bantube ab'enjawulo.

¹⁸ Era nkoba inywe abeetwala muti mumaite kusani ino oKibbumba ebyabataka mukole. Era muti muli bakugu omu kwabulawo aakati w'ebituuce n'ebibbibbi olw'okubba mwakugukire omu by'amateeka.

¹⁹ Nkoba niinywe abeetwala okubba niinywe abalungami b'abo aboofu omu by'omwoyo, ekitangaala ekimolekera abo abali omu ndikiirya ey'eby'omwoyo.

²⁰ Era inywe abalunganya abo abawuyawuya, era abasomesya b'abo abakaali abatobato omu kumanya amazima agafa oku Kibbumba. Olw'okubba muli Bayudaaya abali n'aMateeka agaizwire okumanya kwonakwona n'amazima, olwo-so mwekakasa muti mumaite buli kimo era muti buli ekimukoba kibba niikyo ekituuce?

²¹ Atyanu iwe nago ayegesya abo aBatali Bayudaaya, ala kisaaniire wena onyere weyegesye kaisi oleke okusigala

* 2:13 2:13 Ooba, Baabo ababba n'enkolagana ensa n'oKibbumba.

nga tokola ebyoyegesya! Aale iwe alaabbira abandi oku-taibbanga, neye kaisi iwe; oibba ooba bbe?

²² Iwe akoba abainawo okutayendanga, neye kaisi iwe; oyenda ooba bbe? Iwe azumirira okusinza ebifaananyi, neye kaisi iwe; tiweebenyesa ng'oibba ebintu by'omu masabo ebifaananyi nago omu bibba n'orbitwala obikolesye okukugasa?

²³ Aale dala iwe omoiza oyo eyenyumiriza omu kuk-wata aMateeka tiniwe onyere oyo aswaza oKibbumba ng'ogavuna?

²⁴ Olw'ebintu ebimukola, kagira eBiwandiike bikoba biti, "Inywe aBayudaaya niinywe omugira abantu aBatali Bayu-daaya ni batumula ebibono ebizumirira oKibbumba."

²⁵ Ikwo okukomola okwo okubabakomoire ng'akamanyiciryo akalaga ng'owemuli bantu ba Kibbumba ab'enjawulo, kukugasa singa okwata aMateeka. Neye kasita ogavuna, awo n'okubbakwo omukomole n'okutabba, bibba bifaanana; era obba oli nakimo ooti muntu ogubatakomoire.

²⁶ Omuntu atali Muyudaaya, oyo atali mukomole owaak-wata ebiragiro ebiri omu Mateeka n'abyekalanguliramu, neso aale waliyo ekigira oKibbumba n'atamutwala ooti-so yoodi omukomole?

²⁷ Oyo atali mukomole omu mubiri neye ng'atuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, ala yalikusalira iwe oMuyudaaya omusango era n'agukusingisya iwe avuna aMateeka, waire ng'oli nago mu buwandiike era ng'oli mukomole.

²⁸ Kaisi era omuntu tabba Muyudaaya omutuuce lw'ebintu ebibamukolaku oku mubirigwe kyonkani. Era, n'okukomola okutuuce tikubba kuukwo okw'oku ngulu era okw'omubiri-obubiri.

²⁹ Wazira omuntu ogubatwala ng'oMuyudaaya onany-erenyeere niye oyo abba Muyudaaya munda mwiye, olw'encuuka y'omu mwoyo. Era, nga n'okukomola okuyasunire kuudi okubakomoire mwoyogwe. Ekikoba kiti, okutoola eifuge ly'ekibbikibbi omu mwoyogwe, era ng'ekireetawo ekyo tiMateeka amawandiike-obuwandiike neye Mwoyo wa Kibbumba. Omuntu ow'engeri eyo oku-musiima okwasuna tikuzwa mu bantu, wazira Kibbumba onanyere niye amusiima.

3

Ekikula kya Kibbumba

¹ Neso aale okubba oMuyudaaya kigasa niki, ooba, muga-soki oguli omu kukomola?

² Ala kigasira nakimo era mu buli ngeri! Engeri esook-
era nakimo niyo eenu eti, aBayudaaya niibo oKibbumba
abeyakwatisirye ebibono ebirimu obukwendabwe.

³ Neye, kaisi olwo owekibba kiti abamo kwibo tibairire
okubba abeesigwa mwekyo, dala okutabba abeesigwa
kwabwe kulobeesererya oKibbumba okubba omwesigwa?

⁴ Ala kadi naire. Ibo abantu n'owebabba ababbeyibbeyi
abatali beesigwa batya, iye oKibbumba asigala nga mwe-
sigwa, era dala ng'owebakiwandiikire bati:

"Kaisi abantu bakakase nga iwe oKibbumba
olamula mu bwenkanya;

era obasingisyenge omusango owebabba bakuvunaana."

⁵ Aanu niiwo omoiza egyayezya okukobera ati, "Neye
kaisi owekibba kiti ekyaiswe aBayudaaya okubba abantu
abaabira einu oku kukola ebikole ebibbibbi kiriwo, ku-
lagira nakimo oKibbumba iye ng'obwali niye yenkani
atuukiriire? Neso aale ekyo iswe ng'abantu waliwo ek-
itwezya okukitumuuliriraku? Aale tikibba kyamu okukoba
tuti oKibbumba okutubonereza owetubbenga abba akola
kicaamu?" Aanu-so mba ntumula kusinzirira ku nseega
y'obuntu.

⁶ Neye ala bbe. Singa oKibbumba yeekubbira omu kula-
mula, kaisi aale tete yalibba n'obutuuceki omu kulamula
abantu bonabona oku kyalo?

⁷ Aanu ogondi wakobera ati, "Mbona nti ekya nze
okubba omuntu atali omwesigwa kibba kyongera kulagira
nakimo ng'oKibbumba iye, okutafaananaku na nze, obwali
omwesigwa era ekyo ni kyongera okumuweisya ekitiisya.
Lwaki okukola ebikole ebibbibbi okwange, tete kukaali
kunuzweraku ni bansalira musango kunsinga?"

⁸ Lwaki titukoba-bukobi tuti, "Oleke twekalangulire omu
kukola ebikole ebibbibbi kaisi obusa bwa Kibbumba
bunyinyintire, kaisi atyo oKibbumba asune ekitiisya?" Era
ng'abantu abamo abatukira embiro owebatusibiriryaku
bati nambu tutyo wetuli kukobanga abantu bakole. Abo
abatusibaku ebyo, oKibbumba yalibasalira omusango ni
gubasinga, kaisi dala ng'owekibasaaniire.

Mpaawo muntu atuukiriire

⁹ Olwo atyanu tukitwale tutya? Tuti iswe aBayudaaya
tuli gwai gwaiku okukiraku abantu abatali Bayudaaya? Ala
kadi naire! Egitusookeire e nyuma eedi mmalire okubalaga

nti abantu bonabona aamo, ooba Bayudaaya ooba aBatali Bayudaaya, bali ansi w'eifuge ly'ekibbikibbi,

¹⁰ era ng'eBiwandiike owebikoba:

"Mpaawo atuukiriire omumaiso ga Kibbumba, era kadi waire moiza.

¹¹ Mpaawo kadi moiza ategeera oKibbumba, era mpaawo kadi moiza afaayo okumumanya.

¹² Abantu bonabona bamuzwireku; ni basuuka ekitagasa egyali.

Mpaawo akola ebisa, era kadi waire moiza.

¹³ Ebibono ebibazwamu bifunya ooti kivundi ekizwa omu magombe agebasaanukwire; ennimi gyabwe gibbutula bubbeyi bwereere.

Ebibono byabwe bikangabalya ooti saagwa wa mpiri.

¹⁴ Era ebibatumula biizwire biraami na bukambwe.

¹⁵ Bavulumuka mangu okwaba okutemula n'okwita.

¹⁶ Buli egibabita baleka kujigirika na mpomba.

¹⁷ Ekintu eky'okubba omwidembe tibakimaite.

¹⁸ Eky'okuwa oKibbumba ekitiisya kibabulamu."

AMateeka tigatusiimisy a oKibbumba

¹⁹ Neye atyanu bainange, tukimanyicirye tuti buli kimo ekiri omu Mateeka kikwata ku niiswe aBayudaaya, iswe abekyetaagisy okwabira oku Mateeka. Kaisi, okubitira mwekyo, tiwaabbaawo muntu yenayena asuna ekiyek-watirirya nambu kaisi awunuke okumubonereza era kaisi oKibbumba ayezye okulamula abantu b'oku kyalo bonabona kyekimo.

²⁰ N'olwekyo, mpaawo muntu yenayena ogubalitoolaku omusango omumaiso ga Kibbumba okubitira omu kusengererya aMateeka, olw'okubba mpaawo ayezya okugatuukirirya gonagona. Ekyagirire ni batuwa aMateeka, kyabbaire kiti gatubbeere okutumanyikisya, okubitira omu kuleetawo okulumiriza omu mwoyo, bati ekintu kirebe omuntu ekyabba akolere kibbikibbi.

Ekitusiimisy a omumaiso ga Kibbumba

²¹ Omu biseera eby'enyuma kityo wekyabbaire. Neye atyanu, oKibbumba yabbutukisirye atyo n'atwezyesya okumanya engeri egyatusuucamu abatuukiriire omumaisoge. Newankubbaire ng'engeri eyo aMateeka aamo n'eBiwandiike by'abanaabbi byagiijuliireku, iyo yeemala anambula kubbaaku na kakwate konakona nabyo.

22 Ekikoba kiti, oKibbumba asiima abantu lw'okwikiririrya mu Yesu Kurisito okubali nakwo. Ekyo oKibbumba akikolera abantu bonabona ababba baikiririrya omu Yesu, ooba Bayudaaya ooba tiBayudaaya, olw'okubba iye tiyeekubbira.

23 Kiri kiti, buli muntu yabbengere omumaiso ga Kibbumba, era n'atayezya okuseseegerera oku kitiisya ekyatutakirya.

24 Neye era, okubitira omu kisaakye ekitusuna ng'ekirabobulabo, oKibbumba atutoolaku omusango n'atubala abantu abaasiima, kubitira mu Kurisito Yesu oyo atununula okutuwanuca ekibonerezo ky'eibbengo lyaiswe.

25 OKibbumba yawaireyo oYesu oyo ng'esadaaka, kaisi olw'omusaayegwe ogubasukire, abbe niye omugaito gw'ebikole ebibbibbi by'abo abamwikirirya. Era oKibbumba asinzirira kuukwo n'abibasoniya. OKibbumba okukola ekyo, yagendereire kulaga ng'obwali mutuukirirye. Ebiseera eby'e nyumaku eedi, olw'obuguminkiriza obwali nabwo eeri abantu, oKibbumba yasoniyanga abo ababbenganga omumaisoge n'atababonereza.

26 Neye okuti, ekyo ekya Kibbumba okutumisya ebibbibbi by'abantu amaiso kyakomere, kaisi ayezye okulaga ng'obwali mutuukirirye. N'omu ngeri eyo, oKibbumba atyo ni yeeraga nga iye owaateekubbira, era ati omuntu aikiririrya omu Yesu, oKibbumba gwasiiima.

27 Neso waliwo ali n'ekiyeenyumiriziraku ati niikyo ekigira oKibbumba n'amusiima? Mpaawo. Abba nga mpaawo, niki tete aale ekyankagirire aBayudaaya ni beenyumiriza? Lwakubba bakwata aMateeka? Bbe, neye lw'ensonga eti, oKibbumba asiima omuntu lwa kwikiririrya mu Yesu.

28 Kale iswe tukikakasa tuti oKibbumba asiima omuntu lwa kwikirirya okwabba nakwo omu Yesu, neye tirwakubba kiti atuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira.

29 Neso aale oKibbumba nago Kibbumba w'aBayudaaya bonkani? Ibo abantu aBatali Bayudaaya ibo tiwaabwe bona? Ala waabwe bona

30 olw'okubba oKibbumba ali moiza yenkani. Era, onyere oyo niye asiima aBayudaaya ibo abakomola aamo n'abo aBatali Bayudaaya abatakomola, ng'asinzirira oku kwikiririrya omu Yesu okubali nakwo.

31 Abba nga kityo wekiri kiti oKibbumba asiima omuntu lwakubba na kwikirirya, ekitegeeza aMateeka atyanu tubba tugaitirewo? Ala kadi tikiri kityo, wazira owetwikiririrya omu Yesu tubba tugatuukirirya-butuukiriri.

4

OKibbumba okusiima omuntu kirabo-bulabo

¹ Oku nsonga eyo ey'ekigira oKibbumba n'asiima omuntu, niki ekitwezya okubonera okwIbbulaimu ozeiza waiswe aBayudaaya omu mubiri, owetulingirira ebyo ebyamu-tuukireku?

² Mazima singa kukola bikole niikyo ekyagirire oKibbumba n'amutoolaku omusango, awo dala yankubbaire n'ekiyeenyumirizaamu. Era naabba kwenyumiriza, ikwo kwankubbaire mumaiso g'abantu neye tiga Kibbumba.

³ Kaisi nago eKiwandiike kikoba kitya oku nsonga eyo? Kikoba kiti, "Oibbulaimu yaikiririirye mwebyo oKibbumba ebiyamusuubizire, n'olw'ekikole ekyo n'amubala okubba atuukiriire."

⁴ Atyanu, omuntu owaakola omulimo, empeera egyasuna tibagibala ng'ekirabo wazira ng'ogubasasula ekyakolereire, kityo ni kibba ky'eiteeka kiti bali n'okumusasula.

⁵ Neye ekyo niikyo ekituuka oku muntu oyo etiyeenyumirizira mu bikole ebisa, wazira aikiririrya-bwikiririri mu Kibbumba. OKibbumba oyo niye atoolaku omuntu omusango. Kale okwikirirya omuntu oyo okwabba nakwo, niikwo oKibbumba okwasinzirira okumusuuca omutuukirirye, ekyo ng'akimukolera ng'ekirabo.

⁶ Era ekinyere ekyo okabaka oDawudi kiyategeezere oweyatumwire oku nkabi omuntu egyabba najo, oyo oKibbumba ogwatwala okubba omutuukirirye nga tasinziire ku bikolebye. Yakobere ati:

⁷ "B'enkabi

abantu abo oKibbumba abaasoniyire,
abo abaatoireku ebibbibbi byabwe.

⁸ W'enkabi omuntu oyo

oMusengwa ogwatalibalira ekibbikibbi naire."

⁹ Aale katwebuulye tuti, enkabi egyo oDawudi egiyatumwireku gibba ku bantu abakomole bonkani, ooba n'oku batali bakomole bona? Mbona oweira tukoba tuti oIbbulaimu yaikiriririirye omu bisuubizo bya Kibbumba ni kimuzweramu okumubala okubba atuukiriire.

¹⁰ Ekyo kyatuukirewo mu kiseeraki? Luzwanyuma lw'okumukomola ooba nga bakaali? Ikyo kyaizirewo ng'okumukomola kukaali.

¹¹ Era oKibbumba okumukoba okukomola kyaizire ng'akamanyiciryo akalaga ng'oweyabbaire akolere endagaano naye. Okumukomola okwo, kyabbaire niikyo ekikakasa kiti oKibbumba yabbaire amusiimire olw'okwikirirya okuyabbaire nakwo, n'e nyuma eedi nga

bakaali n'okumukomola. N'omu ngeri eyo, oKibbumba n'amusuuca niye ozeiza omu mwoyo, owa bonabona abaikiririrya-bwikiririri mu Kibbumba kaisi n'abasiima waire wona nga tibakomole.

¹² Kaisi tete era wona niye ozeiza w'aBayudaaya, abo abatakoma ku kubba bakomole-bukomole kyonkani neye abatambulirya obwomi bwabwe ku kwikirirya. Era engeri egibaikiririrya omu Kibbumba niyo enanyere eeyo ozeiza waiswe oIbbulaimu egiyaikiririiryemu n'e nyumaku eedi nga bakaali kumukomola.

Ekisuubizo kya Kibbumba bakisuna lwa kwikirirya

¹³ Era oKibbumba okusuubiza oIbbulaimu n'ab'ekiizukulukye ati balirya ekyalo kyonakyoona, tikyazwire ku kubba kiti yabbaire atuukirirya aMateeka. Kyabbaire lwakubba kiti oKibbumba yamusiimire, okumusiima okwo nga kwaizirewo lwa iye kwikiririrya mu Kibbumba.

¹⁴ Ekitegeeza kiti, singa ekisuubizo oKibbumba ekiyaware kya baabo abasengererya aMateeka, awo okwikiririrya-obwikiririri omu Kibbumba kyankubbaire kinambulamu. Nkoba nti n'ekisuubizo nago tikyankubbairewo bbe.

¹⁵ Era owetuvuna aMateeka, oKibbumba atubonereza. Neye singa wabbaawo awantu aMateeka egigabula, tiwaabbaawo kuvunaana muntu bati avunire eiteeka kirebe.

¹⁶ N'olwekyo, ebyo oKibbumba ebiyasuubizire, tubisuna lwakubba na kwikirirya, kaisi awo kibonekere nakimo ng'owekiri kintu ekitusuna olw'ekisa-busa. Eyo niyo engeri ab'ekiizukulu kya Ibbulaimu aba buli ngeri egibayezya okubba abakakafu bati babalolya oku bintu ebisuubizo nago. N'omu ngeri eyo, ni kibba kiti, ekisuubizo tikya baabo bonkani abasengererya aMateeka, neye n'abo abaikiririrya-bwikiririri omu Kibbumba. Okwikirirya-obwikiririri okunyere okwo, niikyo n'oIbbulaimu ekiyakolere. Kale, niye ozeiza waiswe swenaswena,

¹⁷ era ng'owebakiwandiiikire bati: "Nkusuucirye zeiza w'amawanga amangi." OIbbulaimu okusuna ekisuubizo ekyo kyabbaire nakimo mumaiso ga Kibbumba oyo oguyaikiririiryemu, oyo azuukiza abantu, era oyo abbumba ebintu ebibbaire mpaawo ni bibbaawo.

¹⁸ OIbbulaimu yaikiriirye, n'asuubira, era kadi n'okuwaamu osuubi. Kagira abba zeiza

w'amawanga amangi, dala ng'owebamusuubizire bati, "Ab'ekiizukulukyo balibba bangi ooti nkota."

¹⁹ Newankubbaire nga yabbaire ayabiriire omu myanka ng'ayerya 100, era nga yeebona ati gamuwoire. Kaisi n'oSaala yena nga mugumba. Neye era, oIbbulaimu tiyanafuwireku omu kwikiriryakwe.

²⁰ Tiyakomerye okwikirirya, era tiyabusuubizire ebyo oKibbumba ebiyamusuubizire. Yeeyongeire kukalanguka omu kwikiriryakwe, n'awuuja oKibbumba.

²¹ Ekyo yakikolere olw'okubba yabbaire akakasira nakimo ati oKibbumba ayezya okukola ekiyasuubizire.

²² Olw'okwikiriryakwe okwo, kagira oKibbumba ya-mubalire okubba atuukiriire.

²³ Ebibono ebiti, "OKibbumba yamusiimire omumaisoge," tibabiwandikire kukwata ku niye yenkani

²⁴ neye na kwiswe. Swena oKibbumba atubala okubba abantu abaasiima owetumwikiririyamu iye eyazuukizire oYesu oMusengwa waiswe.

²⁵ OYesu oyo bamwitire olw'ebikole byaiswe ebibbibbi, oKibbumba n'amuzuukiza kaisi olwo ayezye okututoolaku omusango.

5

Okubba omu busa n'oKibbumba

¹ Aale atyanu ng'oKibbumba owatusiima lw'okumwikiririyamu, tuli n'eidembe omumaisoge okubitira omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

² OYesu oyo yatwiguliirewo omulyango omu twabitiire okutuuka oku kubba omu nkolagana ensa n'oKibbumba lwa iye kutukwatira kisa ekibitiriri. Era n'olwekyo tusigala nga tuli basangaali olw'okubba n'osuubi ow'okugabana oku kitiisya kya Kibbumba.

³ Kaisi timu kiikyo kyonkani, neye era n'omu kugada kwona, tubba basangaali. Mudi tumaite tuti omu kugada oomwo mutwegera okubba abaguminkiriza.

⁴ Era, okuguminkiriza kutuletera oKibbumba okusiima eneebitya yaiswe. Kaisi oKibbumba owaasiima eneebitya yaiswe, ni kituletera okubba n'osuubi mwiye.

⁵ Kaisi dala osuubi oyo tiyalitusuka ni tufiika okusuna ebyo ebitusuubira, olw'okubba oKibbumba yatusukiire okutakakwe omu myoyo gyaiswe. Okutaka okwo yakulagire ng'akolesya oMwoyo oMutukulye oguyatuwaire.

6 Owetwabbairere ng'okulwaiswe okusuuka abantu oKibbumba abaasiima kutukaire, omu kiseera oKibbumba ekiyabbairere agerere, oKurisito yafeerereire abakaafiiri.

7 Tikyangu omuntu omoiza okwewaayo ati afeerere omuntu ogondi atuukiriire. Koizi amo nga yoodi nenca akolera abandi ebisa, amo ow'engeri eyo n'asunakuuyo omwinaye eyezwamu ni yeewaayo okumufeererera.

8 Neye aale dala obone oKibbumba owaalaga ng'owatutaka eino, olw'okubba n'owetwabbairere nga tukaali bantu abakola ebibbibbi, yatumire oKurisito aize atufeererere.

9 Aale atyanu ng'oKibbumba owatutoireku omusango olwa Yesu okutufeererera, okulama obulwa bwa Kibbumba okutwasuna tikwabbe kw'amaanimaani n'okukiraku?

10 Ekigira ni nkoba ntyo kiinu: Obanga owetwabbairere tukaali balabe ba Kibbumba iye onyere yasyanirye na iswe, ng'abitira omu kufa kw'oMwanawe, kaisi tete kyalibba kitya atyanu ng'owetusyanirye? Tokibona oti twalibba boomi lw'okuzuukirakwe?

11 Kaisi tikiikyoo kyonkani, neye tusangaalira omu Kibbumba okubitira omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito, oyo atutuucirye atyanu oku kusyania okwo.

Adamu n'oKurisito

12 N'olwekyo, ng'ekibbikibbi owekyazire omu kyalo kubitira mu muntu moiza, n'okufa kutyo wekwaizire olw'ekibbikibbi. Era engeri abantu bonabona egibabbenga, okufa kutyo ni kusaalaana omu bantu bonabona.

13 Ekitegeeza kiti, ekibbikibbi kyabbairere omu kyalo nga n'aMateeka bakaali kugateekawo. Neye anambula mateeka, mpaawo ngeri egyovunaanamu omuntu okubbenga.

14 Neye era, okuzwera nakimo omu biseera by'Adamu paka mu bya naabbi Musa, abantu nga bafa. Okufa nago kwatuukanga n'okwabo abanandi bakola ekikole ekibbikibbi ekya kujeemera ekiragiro kya Kibbumba, ng'owekyabbairere okwAdamu. Ibyo ebyazwire mwekyo Adamu ekiyakolere kyabbairere kigwa oku bantu bonabona. Era ekyo kyabirana n'ekyo ekyabbairere kyabbaawo n'oku Yesu oyo eyabbairere ow'okwiza, omu ngeri eti, yena ekiyabbairere yakola kyabbairere kyagwa oku bantu bonabona.

15 Neye era wona, obwolingirira ebyazwire omu kubbenga kw'Adamu, n'ebyzwire omu Yesu, ekirabo oKibbumba ekiyatuwairere, ebibiri ebyo titubigeraagerania. Obanga amaani g'okubbenga kw'omuntu omoiza galeeteire bangi okufa, kaisi tete ikyo ekisa kya Kibbumba, n'ekirabokye ekiyatuwairere okubitira omu muntu omoiza

oYesu Kurisito? Tobona kyona nga kyabitiriire ni kitwaliryamu abantu bangi n'okukirawo?

¹⁶ Tete era, waliwo engeri egendi egitutageraagerania ebibiri ebyo. Ekirabo oKibbumba ekiyatuwaire, tikiri ooti kufa okwazwire omu kubbenga kw'omuntu omoiza oodi Adamu. Okusala omusango okwaizirewo olw'ekibbikibbikye ekimo, kwazwereiremu abantu kubasingisya musango. Neye ekirabo kya Kibbumba ekyazire oluzwanyuma olw'ebibbibbi by'abantu ebibitiriri, kyabazwereiremu kubatoolaku musango gw'ebibbibbi nago.

¹⁷ Atyanu, obanga olw'okubbenga kwa muntu omoiza oyo abantu bonabona bafa, kaisi tete kyalibba kitya owekituuka kwabo oKibbumba abeyakwatiire ekisa ekibitiriire n'abawa ekirabo eky'okubasiima, okubitira omu muntu omoiza, oYesu Kurisito. Bonabona balibba boomi.

¹⁸ Kale, ng'okubbenga kw'omuntu omoiza owekwaleeteire abantu bonabona omusango okubasinga, kityo n'ekikole eky'obutuukirirye omuntu omoiza ekiyakolere kyaleeteire abantu bonabona okubatoolaku omusango n'okubawa obwomi.

¹⁹ N'olwekyo, ng'obujeemu bw'omuntu omoiza owekwaleeteire abantu abasigaire okubba abakola ebibbibbi, kutyo n'okubba ow'eigonda kw'omuntu omoiza kwalireetera bangi okubba batuukirirye.

²⁰ OKibbumba yawaire abantu aMateeka kaisi banyice ng'okubbenga kwabwe owekuli kubbikubbi. Neye okubbenga kw'abantu egikwakomere okweyongera, n'oKibbumba giyeeyongeire okubba n'ekisa ekibitiriri eeri abantu.

²¹ Ekyagirire oKibbumba n'akola ekyo, abantu tibayezya kwekuuma okutabbenga, ekintu ekibazweramu okufa. Neye okubitira omu Kibbumba okubakwatira-obukwatiri ekisa n'abasiima, kibazweramu okusuna obwomi obutawaawo, okubitira omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe.

6

Okusuuka omwomi aamo n'okurisito

¹ Aale atyanu niki ekitubba tukoba? Tuti twekalangulire mu kukolanga kibbikibbi kaisi oKibbumba okukwatira abantu ekisa kunyinyintire?

² Ala kadi akatyayi kati! Iswe dala abali ooti-so twafeereire aamo n'okurisito, ni twesalira nakimo oku bwomi obw'ekibbikibbi, tete twezya tutya okububbaamu?

³ Timumaite muti okubatiza okubatubatizire okubba ekintu ekimo n'okurisito oYesu kwatusuucirye ooti bantu ababitire mu kufa aamo naye?

⁴ Okubita omu kutubatiza okwo tuli ng'abantu abebaliiki-ire aamo naye. Ekyo kyabbaire kityo kaisi, ng'oKibbumba oweyazuukizire oKurisito oYesu omu maanige ag'ekitiisya, swena twezye okubba aamo naye omu bwomi obuyaaka.

⁵ Aale ng'owekiri kiti tweyungire oku Kurisito omu kufaakwe, dala twalimweyungaku n'omukuzuukira ng'oweyazuukiire.

⁶ Tumaite tuti obwomi obutwabbairamu e nyuma eedi babukomereire oku musalabba aamo n'okurisito. Ekyo bakikolere kaisi amaani ago agatufugiriryanga nga gazweraku emibiri gyaiswe ni gikola ekibbikibbi bagajigirice. Era kaisi tukomye okubba abagalama eeri ekibbikibbi.

⁷ Omuntu owaafa, amaani g'ekibbikibbi gabba tigakaali gamufugirirya.

⁸ Atyanu, swena aale abba nga twafeereire aamo n'okurisito, twikirirya tuti okubbaakwe omwomi, kwalitutwaliryamu swena ni tubba boomi aamo naye.

⁹ Ekitumaite kiri kiti, oKurisito ng'oweyazuukiire, takaali airayo kufa; okufa kumubulaku maani atyanu.

¹⁰ Okufa kudi okuyafiire, ng'ookwo niikwo okwamaliremu eifuge ly'ekibbikibbi amaani, kwabbaire kw'omulundi gumo lumala. Era olw'ekyo ekyamutuukireku, ekibbikibbi kwiye amaani gakiwoiremu. Atyanu, aliwo mwomi aleeterenge oKibbumba ekitiisya emirembe n'emirembe.

¹¹ N'omu ngeri enanyere eyo, nywena mutyo wemubba mwetwale ng'abantu abafiire ni mutewuka okubba ansi w'eifuge ly'amaani g'ekibbikibbi. Atyanu muli bantu abaliwo aboomi omu Kurisito Yesu kuweererya Kibbumba, mutyo mumuleetere ekitiisya.

¹² N'olwekyo, ekibbikibbi tete tikyairamu okufuga emibiri gyanywe egifa, ni mwira mu kugonderanga kwegomba kwagwo okubbikubbi.

¹³ Era, timwaganya kitundu ky'emibiri gyanywe waire kimo, okukikolesya okutuukirirya ebikole ebibbibibbi. Wazira, mwedembule eeri Kibbumba, olw'ensonga eti, muli bantu abazwire omu kufa ni mwira omu bwomi obuyaaka. Era, muweeyo buli kitundu ky'emibiri gyanywe egyali abikolesyenge okutuukirirya ebikole ebyasiima.

14 Aaso timwaganya ekibbikibbi okubafuganga, olw'okubba timuli ansi w'aMateeka ga Musa, wazira mwesiga kisa oKibbumba ekyatukwatira.

Abagalama ba Kibbumba abakola ebyasiima

15 Mwekyo niki ekintegeeza? Olwo atyanu olw'okubba tituli ansi w'aMateeka ga Musa wazira twesiga kisa kya Kibbumba, kale n'owetukola ekibbikibbi mpaawo nsonga? Ala tiniikyo owekiri!

16 Timumaite muti omuntu oweyeewaayo eeri ogondi okukola obugalama, onu eyeewaireyo abba asuukire mugalama wa muntu oodi oguyeewaire? Aaso nywena mulondewo niki ekimutaka kibbe omusengwa waanywe; kibbikibbi ekibazweramu okufa, ooba kubba b'eigonda eeri oKibbumba, ekibazweramu okubasiima?

17 Neye era twebalye oKibbumba! Kiri kiti, omu kusooka mwabbaire bagalama eeri ekibbikibbi. Neye atyanu, n'omwoyo gumo mugondera enjegesya entuuce egimwasunire.

18 Mwatebukire obugalama eeri ekibbikibbi, ni musuuka bagalama eeri obutuukirrye.

19 Olw'obunafu bwanywe obwa buntu omu kukwatisya mangu ensonga, oleke nkolesye ekyokuboneraku eky'omu bwomi bwaiswe obwa bulijo. Enyuma eedi, mwamaliranga kumpi buli kitundu ky'emibiri gyanywe omu bugalama eeri okwikutya amanwali gaanywe n'obujeemu obwa buli nkola. Era, ni mweyongeranga-bweyongereri kukola bubibubbi. Omu ngeri enanyere eyo, mutyo n'atyanu wemubba mwemalira omu bugalama eeri okukola ebintu ebisa oKibbumba ebyasiima kaisi mwezye okubba abatukulye.

20 Owemwabbaire mukaali muli ooti bagalama eeri ekibbikibbi, tikyabbaire ky'eiteeka kiti muli n'okukola ebintu oKibbumba ebyasiima.

21 Neye era, neso aale kisaaki ekimwasunire omu kwebitya omu ngeri eetyo? Tinsoni gyonkani ebikole byanywe nago egibibakwatisya atyanu, kwekyo oteekeku n'okubba kiti bibaleetera okufa?

22 Neye atyanu, babatibwire okuzwa oku kibbikibbi. Mwasuukire atyanu bagalama ba Kibbumba. Mwekyo, omugaso ogumusunamu gubatuuca ku kubatukulya, kaisi ekyo ni kibazweramu okusuna obwomi obutawaawo.

23 Ikyo omuntu ekyasuna ng'empeera y'obugalamabwe eeri ekibbikibbi, kufa. Neye ekirabo iye oKibbumba ekyagaba abantu amantakikolerera, bwomi obutawaawo.

Era, obwomi obwo tubusuna lwa kweyunga ku Kurisito oYesu oMusengwa waiswe.

7

Obufumbo ng'ekyokuboneraku

¹ Boluganda aanu ntumula na niinywe abategeera aMateeka ga Musa, timumaite muti aMateeka gafuga muntu yenkani akaali omwomi?

² Aale oleke mbawe ekyokuboneraku. Omukali omufumbo eiteeka limulagira okusigala okwibaaye kasita oibaaye n'abba ng'akaali mwomi. Neye singa oibaaye afa, omukali oyo eiteeka nago libba tirikaali limusiba.

³ Ekitegeeza kiti, singa afumbirwa omusaiza ogondi neenu oibaaye akaali mwomi, bamweta mulendi. Neye oibaaye owaafa, omukali oyo eiteeka nago libba tirikaali limusiba. Kale awo omusaiza ogondi n'owamutwala, oyo omukali tibamutwala okubba mulendi.

⁴ Kityo wekiri na kwinywe, boluganda. Inywe muli ng'abeeyungire oku Kurisito omu kufaakwe, mutyo ni muwumuka okubba bantu aMateeka ga Musa abegasiba. Era atyanu mwasuukire b'omuntu gondi, ekikoba kiti, kitundu kya mubiri gwa Kurisito, iye eyazuukiire kaisi tubbe bantu abali omu bwomi obusiimisywa oKibbumba.

⁵ Owetwabbairwa tukaali twabira ku biibyo emibiri gyaiswe ebigyayayaaniranga, okwekengera aMateeka tete ikwo kwairanga ni kusendangamu-busendi musyo omu kwegomba okubbikubbi okwabbairwa mwiswe. Kale ekyo ni kituzweramu kukola bikole ebibbibbi, kaisi olwo ni kituleetera okufa.

⁶ Neye atyanu aMateeka tigakaali gatufugirirya, olw'okubba tuli ooti-so bantu abafiire aamo n'okurisito, n'olwekyo ni tuwumuka eifuge lyago. Atyanu, oKibbumba titukaali tumuweererya mu ngeri eedi enkaire ey'okusengererya aMateeka amawandiike, wazira mu ngeri mpyaka, eya kutambulira ku maani ga Mwoyo oMutukulye.

AMateeka galaga kibbikibbi

⁷ Olwo tukitwale tuti aMateeka okutwalirya aamo kintu kibbikibbi? Ala kadi katyayi kati, olw'okubba singa tikyabbairwa kiti aMateeka galiwo, aale nze nankubbaire ntya okumanyica nti ekibbikibbi niikyo ekintu kirebe? Aale singa tiMateeka ga Musa kulagira gati, "Tiwegombanga kintu kya mwinawo," dala nze nankamaite ntya nti kaisi waliwo n'okwegomba okubatwala ng'okubbikubbi?

⁸ Neye, obone tete ikyo ekibbikibbi owekyairire ni kikolesya ekiragiyo ekyo ng'akakisa akekisunire okusagadulamu okwegomba okubbikubbi okwa buli nkola. Aale singa tiMateeka kubbaawo, n'ekisagadula amaani g'ekibbikibbi tikyankubbairewo, era kityo ni kitabba n'amaani okwezuya okunfugirirya.

⁹ Nze omu kusooka owenabbaire timmaite aMateeka, nabbaire muntu musa. Neye owenagategeire ekibbikibbi ni kibbutuka,

¹⁰ era ng'omumaiso ga Kibbumba ndi muntu awoire okunsingisya ogw'okufa. Awo wenakizuuliire nti kaisi ekiragiyo ekyaizire n'ekigendererwa ky'okundungamya egiri obwomi, omu bunanyerenyeere tete kindeetera kunsingisya gw'okufa.

¹¹ Amaani g'ekibbikibbi agali mu nze kaisi igo gabbaire geesuniire kakisa okubitira omu kiragiyo ekyo ni gandeba nga gakikolesya okunsingisya musango gw'okufa.

¹² Kale n'olwekyo, omu kwiramu ekibuulyo ekitwebwirye e nyumaku eedi, aMateeka ga Musa igo okulwago matukulye era n'ekyo kyona ekiragiyo nago kituukiriire, kituuce era kisa.

¹³ Atyanu, abba nga dala kityo wekiri, olwo kitegeeza kiti ekintu ekisa niikyo ekyandeteire okunsalira ogw'okufa? Kadi tiniikyo owekiri. Wazira kiti, ekibbikibbi ekiri mu nze niikyo ekyandeteire okunsalira ogw'okufa okubitira omu kintu ekisa. Kyakolere kityo kaisi twezye okubonera nakimo ng'ekibbikibbi owekiri kintu kyakabbikabbi era nabulima onanyerenyeere. Ikyo kiira ni kitoola ekiragiyo ekisa, ni kikikolesya kutuukirirya bigendererwa byakyo ebibbibbi.

Okulwanagana n'ekibbikibbi

¹⁴ Tumaite tuti ekigosi tikiri ku Mateeka agazwa mu Mwoyo wa Kibbumba wazira ku ninze, nze aali mubiribubiri oguli n'ekikula ekyabira eino oku kukola ekibbikibbi. Era bba ndi ooti-so muntu eyasuukire mugalama eeri ekibbikibbi.

¹⁵ Ebintu ebinkola zena onyere tinetegeera n'okwetegeera olw'okubba ebinankatakire nti nkole tiniibyoo ebinkola, wazira nkola tete biidi ebintataka.

¹⁶ Aale ng'oweneewulira mudi okutataka okukolanga bintu ebibbibbi ebyo ebinjira ni nkola, mba ndaga nti njikirirya nti igo aMateeka matuuce.

¹⁷ Kale omu bunanyerenyeere tininze mba nkola ebintu nago ebyo, wazira maani g'ekibbikibbi agali mu nze.

18 Mmaite nti mu nze, ekikoba kiti, omu kubba ow'ekikula ekyabira einu oku kukola ekibbikibbi,* mpaamu kantu konakona naire akanjezyesya okukola ekintu ekisaaniire. Kale n'owenankatakire nti nkole ekintu kirebe ekisaaniire, nkaya-bukayi.

19 Ekyo ekisaaniire ekinankatakire okukolanga, tiniikyo ekinjira ni nkola, wazira kidi ekibbikibbi ekintataka tete kinkola.

20 N'olwekyo, ng'owekiri kiti njira ni nkolanga biibyo ebintataka, ekitegeeza kiti timba ninze akola ebintu nago. Wazira, amaani g'ekibbikibbi agali mu nze niigo agakikola.

21 Aale atyanu ekintu ekinvumbwire omu bwomi bwange niikyo kinu kiti, Nabuli owentaka nti nkole ekintu ekisaaniire, waliwo ekintu ekiri mu nze ekingotesyagotesya, okwaba okweyaja nga nkoleremu kintu ekibbikibbi.

22 Omwoyo gwange gwonagwona gwikirirya eiteeka lya Kibbumba.

23 Neye omu bitundu by'omubiri gwange ebisigaire, neyajirya nga mulimu kintu kindi ekibifuga, era ng'ekyo kirwanisya eiteeka lidi omwoyo gwange erigwikirirya. Ekyo kinsuuga mugalama w'eiteeka eeryo eritambulira ku kibbikibbi ekiri omu mubiri gwange.

24 Nga ndabire! Naani eyalintaisulya okuzwa eeri eifuge ly'omubiri, eriri kuntwala mu kufa?

25 Neye twebalye oKibbumba! Tumwebalye olw'okubba kiti, okubitira omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe, atutaisulya okuzwa omwifuge ly'ebyo omubiri ebigutakirira okukola.

Aaso nti wendi: Nze omu kutegeera okwange, ntaka ino okusengererya aMateeka ga Musa. Neye olw'okwegomba kw'omubiri gwange, neyajirya nga nsengererya iteeka liidi ery'okwabira kwifuge ly'omubiri ogutaka kukolanga kibbikibbi.

8

Obwomi obutambulira ku Mwoyo oMutukulye

1 N'olwekyo, atyanu iswe abali ekintu ekimo n'oKurisito Yesu* tekaali eriyo bati Kibbumba kutusingisya musango.

2 Ekyo kityo olw'okubba amaani ga Mwoyo wa Kibbumba ago agatuwa obwomi obuyaaka, okubitira omu Kurisito oYesu, gabataiswirye inywe okuzwa omu maani gadi ag'ekibbikibbi, ekibazweramu okufa.

* 7:18 7:18 Ooba, *Muntu aali mubiri-bubiri omunafu.* * 8:1 8:1 EBiwandiike eby'eira byongeraku biti, *Abo obwomi bwabwe obutayabira oku kulunganya kwa mubiri wazira ku kuudi okwa Mwoyo oMutukulye.*

³ Ikyo ekyo ekyabbaire kikaire aMateeka okukola, olw'ekikula† kyaiswe ekyabira eino okukukola ekibbikibbi, iye oKibbumba yakikolere. Yasindikire oMwanawe onanyerenyeere okwiza egituli omu mubiri ogufaananira nakimo n'ogwaiswe abali n'ekikula ekyokukola ekibbikibbi, abbe niye esadaaka etusasulira omugaito gw'ekibbikibbi ekituli nakyō. Omu kukola ekyo, oKibbumba n'atoolawo ekibbikibbi omu kikula ky'omuntu.

⁴ Ekyo oKibbumba yakikolere kaisi atyanu ebyo aMateeka ebigakoba bituukirire mwiswe omu bwizulye. Era, tubbe bantu abatambulira tiku biibyo ekikula ky'omubiri ebikitaka, wazira ku kulungamyā kwa Mwoyo wa Kibbumba.

⁵ Abo abatambulira ku biibyo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ebikibyala, ebiseego byabwe byonabyona babimalira ku bintu omubiri ebigitaka. Neye abo abatambulira ku kulungamyā kwa Mwoyo wa Kibbumba, ebiseego ebyabwe babimalira ku bintu ebyo oMwoyo wa Kibbumba ebyataka.

⁶ Okuyayaanira ebintu omubiri ebigitaka kizweramu omuntu okufa, neye okuyayaanira ebintu oMwoyo wa Kibbumba ebyataka niikyo ekireetera omuntu obwomi n'eidembe.

⁷ Ikwo okuyayaanira ebintu omubiri ebigitaka, kuleetera muntu kubba mulabe wa Kibbumba, nga tawulira aMateeka ga Musa, era nga dala tayezya kugawulira.

⁸ Abo abatambulira ku kwegomba kw'ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi tibayezya kusangaalya oKibbumba kadi.

⁹ Neye inywe timutambulira ku kwegomba okwo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ekikubyala mwinywe, wazira ku kulungamyā kwa Mwoyo wa Kibbumba, abba nga dala ali mwinywe. Abo abadamba oMwoyo wa Kurisito omunda mwibo babba tiba Kurisito.

¹⁰ Neye abba ng'oKurisito ali mwinywe, waire emibiri gyanywe gyalifa olw'okubba gikola ekibbikibbi, emyoyo gyanywe igyo gyalibba myomi olw'okubba oKibbumba yabasucirye abatuukirirye.

¹¹ Era, abba ng'oMwoyo w'oyo eyazuukizire oYesu ali mwinywe, iye eyazuukizire oKurisito Yesu okuzwa omu bafu nywena yaliwa emibiri gyanywe egifa obwomi okubitira omu Mwoyowe oyo aali mwinywe.

¹² N'olwekyo boluganda, tuli n'eibbanja, neye tikikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi nti niikyo ekitubanza tusengereryenge biibyo ebikitaka.

† 8:3 8:3 Kikula, ooba, Mubiri.

8:11 8:11 1Ko 3:16

¹³ Tiniikyo ekyo olw'okubba, singa mwasengereryanga biibyo ekikula ky'omubiri ekyabira oku kukola ekibbikibbi ebikitaka, mwaba kufa. Neye singa, okubitira omu maani ga Mwoyo wa Kibbumba, mwesambira nakimo ebikole byanywe ebibbibbi, awo mwalibba boomi.

¹⁴ Abo bonabona abatambulira oku kulungama kwa Mwoyo wa Kibbumba niibo abaana ba Kibbumba.

¹⁵ Iye oMwoyo oKibbumba oguyabawaire tabasuuca tete bantu abadagaizira omumaiso ga Kibbumba ng'abagalama owebabba eeri abasengwa baabwe. Wazira, oMwoyo oyo abasuuca bantu oKibbumba abatwala ng'abaanabe abananyerenyeere, n'atwezyesya okweta oKibbumba tuti, "Abba," amakulu gaakyo kiti, "Bbaabba."

¹⁶ Era oMwoyo wa Kibbumba yena onyere aikiririrya aamo n'emyooyo gyaiswe ati, tuli baana ba Kibbumba.

¹⁷ Aale ng'owetuli baanabe, twalisikira ebyo ebiyasuubizire abantube era ni tugabanira aamo n'oKurisito kwebyo oKibbumba ebiyamubisisirye. Ekyo kityo wekyalibba singa twabba nga tugadiire aamo n'oKurisito, kaisi batuweere aamo naye ekitiisya.

Ekitiisya eky'omumaiso eeyo

¹⁸ Nze nkakasa nti okugada okutubitamumu omu biseera binu, titwezya okukugeraagerania n'ekitiisya ekibalitubikulira.

¹⁹ Ibyo ebibbumbe byonabyona bijunjumiriire ino nga bikuumiriire oKibbumba alage ati abaanabe niibo banu.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba niye eyagirire ebibbumbe byonabyona ni bikaya okutuukirirya ebigendererwa ebiyabigereire. Ekyo yakikolere kaisi bisigale nga biri n'osuubi

²¹ biti, lumo balibiteera okuzwa omu bugalama eeri okufa kw'emibiri gyabyo egivunda, kaisi bisune eidembe ery'ekitiisya abaana ba Kibbumba eribalibba nalyo.

²² Tumaite tuti paka atyanu, ebibbumbe byonabyona bikaali biri ng'ebikenyerera n'obulumu aamo n'osuubi w'okubona ekitiisya nago, dala ng'omukali owaalumwa omu kubyala.

²³ Kaisi tibibbumbe byonkani nti niibyo ebiri omu kutaya. Era na iswe abasunire oMwoyo oMutukulye ng'ekineneka ekibere omu birabo oKibbumba ebyatuwa, swena tukenyera omunda mudi. Tukenyera nga wetukuumirira oKibbumba okutulaga ati tuli baanabe, oomwo nga niimwo omuli n'okununula emibiri gyaiswe okuzwa omu kugada.

²⁴ Era n'okutulokola okubatulokoire kwabbaire lwa suubi oyo. Neye singa ekyo ekitusuubira kibba kintu ekitubonaku, okwo awo tikubba kusuubira. Aale naani abbaawo ng'asuubira ekintu ekiyamalire eira okusuna?

²⁵ Neye owetubba ng'ekitusuubira kintu ekitukaali kubonaku, awo tujunjumirira ino n'okuguminkiriza okw'amaani.

²⁶ Kaisi okwongererya kwekyo, oMwoyo oMutukulye atubbeera omu bunafu bwaiswe, olw'okubba titumaite okusaba oKibbumba ebintu ebinanyerenyeere ebyetaag- isya. Neye iye yeegairira oKibbumba okulwaiswe ng'amuwa amakulu g'ebyo ebitukaire okubbutula omu kukenyera kwaiswe.

²⁷ Era oKibbumba aloleca buli kyama ekiri oku mwoyo gwa buli moiza. Kale, ategeera oMwoyo oMutuku- lye ekyabba ategeeza, olw'okubba oMwoyo oMutukulye owaabba yeegairira oku lw'abatuukiriryey, akikola mu ngeri etuukana n'okutaka kwa Kibbumba egibali.

²⁸ Tumaite tuti eeri abo abataka oKibbumba era abeyayetere okusinzirira oku kigendererwakye egibali, buli kintu ekibatuukaku, iye akikolaku ni kibazweramu busa.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba eira nakimo eedi, iye yamaiti- irewo abantube niibo abaliina, nga bakaali n'okubbaawo. Era, abo nago yabategekeire ati babbe n'embeera egiri ng'egyo egya Mwanawe, kaisi olwo oMwanawe iye abbe niye omubere omu boluganda abangi.

³⁰ Abo oKibbumba abeyategekere okubba ng'abaanabe, yabeetere okwiza egyali. Era, abo abeyayetere ok- wiza egyali, yabatoireku omusango gw'eibbengo lyabwe, n'ababala okubba bantu abaasiima. Kaisi era, abo abeyat- waire okubba ati babula musango n'ababala okubba bantu abaasiima, era yabawaire okugabana oku kitiisyakye.

Okutaka kwa Kibbumba

³¹ Atyanu, owetulingirira ebyo byonabyona oKibbumba ebyatukoleire, niki dala ekitubba tukoba? OKibbumba owaabba oku lubba olwaiswe, niki dala ekyezya okutul- wanisya ni kituyinga?

³² Ooba ng'oKibbumba tiyateteiryey oMwanawe onany- erenyeere, neye n'amuwaayo okulwaiswe swenaswena, iye dala eyatukwatiire ekisa n'atuwa oKurisito yalikaya okutuwa ebindi byonabyona ebitwetaaga?

³³ Neso naani ayezya okuvunaana abantu oKibbumba abeyalondere okubba ababe-okububwe? Mpaawo. Mbona niye abatoolaku omusango, aale tete onyere oyo dala ayezya okubavunaana?

³⁴ Kaisu aale naani ayezya okubasingisya omusango? Mpaawo, olw'okubba oKurisito oYesu eyankakolere ekyo, iye eyafiire era okusingira nakimo eyazuukiire, atyaimu mu kifo eky'ekitiisya eino[‡] okulirana oKibbumba era atuwozerya.

³⁵ Aale niki dala ekyalitwawukania n'okutaka oKurisito okwali nakwo egituli? Kudamba ooba bigosi, ooba kutuyiigaania, ooba nzala, ooba kugwa mu kabbikabbi, ooba kufa?

³⁶ Era n'omu Biwandiike bakiwandiikire bati: "Oku lulwo, nabuli lunaku tubba mu kabbikabbi ka kutwita.

Batubona ng'abasaanira kufa ooti ntaama ogubatwala omu kibbaagiyo."

³⁷ Neye era wona, ebyo byonabyona n'owebitutuukaku, tuli n'obuwanguli bw'amaani okubitira omu Kurisito, oyo eyatutakire eino.

³⁸ Era nze nkakasira nakimo nti, mpaawo kintu kyonakyona ekyezya okutwawukania oku kutaka oKibbumba okwatutaka. Dala mpaawo, n'owekibba kufa, ooba ebyo ebitutuukaku omu bwomi, waire abamalaka, ooba emizimu,[§] ooba ebyobwezye ebindi ebiri angulu eeyo, waire bintu ebiriwo okuti, ooba ebyo ebyaba okubbaawo egibwizaku eeyo.

³⁹ Era, dala waire ebyo ebiri angulu w'ekyalo kinu, ooba ansi waakyo. Ekikoba kiti, mpaawo kintu kyonakyona ekyalyezya okutwawukania n'okutaka oKibbumba okwali nakwo egituli, okwo okuyalagiire mwebyo oKurisito Yesu oMusengwa waiswe ebibatukoleire.

9

Abantu ba Kibbumba abalondemu

¹ Ebintumula ebyo mazima meereere, olw'okubba ndi kintu kimo n'oKurisito, kale mpaawo ekimbeyesyamunaire. Mwekyo oMwoyo oMutukulye yena anjulira era n'akikakasa omu mwoyo gwange.

² Ndi munakuwali ino, era omwoyo gunduma mudi amantalekera,

³ olwa bantu bange* aBayudaaya okugaana okwikiririrya omu Yesu. Dala nankatakire ekiraami oKibbumba ekyabakubba olw'ekikole kyabwe ekyo ninze ogukibba kikwata, kaisu ninze ogubabba basalaku okuzwa mwabo aba Kurisito, abba ng'ekyo niikyo ekyalamya abantu b'eigwanga lyange,

[‡] 8:34 8:34 Ekifo eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiuro eya Kibbumba. 8:36 8:36 Zab 44:22 § 8:38 8:38 Emizimu, ooba, Amaani

agafugira omwibbanga eeyo. * 9:3 9:3 Ooba, Baganda bange.

⁴ aBayudaaya. Ekyo kityo olw'okubba ibo niibo oKibbumba abeyalonderemu okubba abantu ababe-okububwe. Niibo abeyalagisiryeku ekitiisyakye, n'akola endagaano nabo, era n'abawa n'aMateeka. Niibo abeyalagire engeri entuuce ey'okumusinzangamu, era beyawaire ebisuubizobye.

⁵ Era niibo abazwa omu mpete gy'abazeiza baiswe, era mwibo oKurisito mwasibuka omu kikulakye ng'omuntu, iye oKibbumba afuga buli kimo, era tumuwujenge emirembe n'emirembe! Amiina.

⁶ Eky'aBayudaaya okugaana oKurisito, tikitegeza kiti oKibbumba ekiyasuubizire aBayudaaya ati balisuna enkabigye, kyakaire okutuukirira. Kiri kiti, abo bonabona ab'olulyo lw'ekiyudaaya tikiri kiti bantu ba Kibbumba abatuuce, wazira abamo kwibo.

⁷ Era, tikiri kiti abo bonabona ab'ekiizukulu kya Ibbulaimu omu mubiri baanabe abatuuce, wazira abamo kwibo. Era n'eBiwandiike bikoba biti, "OmwIsaka mu walisunira abaizukulu."

⁸ Ekyo ekikitegeza niikyo ekiti, tibantu abebabyaire mu ngeri eedi eya buntu kiti niibo abaana ba Kibbumba. Wazira, abo ibo abebabyala okusinzirira ku kisuubizo oKibbumba ekiyakolere niibo abebatwala okubba abaizukulu ba Ibbulaimu abatuuce.

⁹ Iye oKibbumba oweyabbaire asuubiza oIbbulaimu yamukobere ati, "Omwanka ogwiza omu kiseera ooti kiinu naliira egyoli, era awo owenaliirira omukaliwo oSaala yalibyala omwana mwisuka."

¹⁰ Kaisi tikiikyo kyonkani, neye mwebukirye n'ekyabbairero oku baana ba Labbeeka abalongo, Esawu n'oYaakobbo, abeyabyaire oku musaiza omoiza, ozeiza waiswe oIsaka.

¹¹⁻¹² N'owebabbaire bakaali kadi kubabyala era nga bakaali okubbaaku n'ekikole ekisa ooba ekibbikibbi ekibakolangaku, oKibbumba yakobere omawaabwe oLabbeeka ati, "Omukulu waaku yalibba mugalama wa mutomuto waaku." Ekyo okubba kityo kyabbairero kulaga kiti oKibbumba owaabba alonda tasinzirira ku biibyo abantu ebibabba bakolere wazira alondaku yooyo ogwabba yeetakiirye iye onyere.

¹³ Era, naku kiri n'omu Biwandiike ng'oKibbumba akoba ati, "N'atakire oYaakobbo, neye iye Esawu, namunobere."

¹⁴ Atyanu olwo tukobe tuti oKibbumba dala timwenkanya? Ala kadi, tiniikyo owekiri.

15 Mbona yakobere oMusa ati, "Ogunalibba ntakire nti nsaasire, oyo gunalisaasira. Era ogunalibba ntakire nti nkwatire ekisa, oyo gunalikwatira ekisa."

16 N'olwekyo, kyeraga kiti okulonda kwa Kibbumba tikusinzirira ku yooyo ogubalondere kubba kiti akikolereire ooba atakire ati balonde niye. Wazira kisinzirira ku Kibbumba kumukwatira kisa.

17 Ng'ekyokuboneraku, omu Biwandiike, oKibbumba akoba oFalaawo ati, "Nakuniinirye oku bukulu n'ekigendererwa kiti nkukolesye okulaga obwezye bwange n'okumanyikisya eriina lyange omu kyalo kyonakyoona."

18 N'olwekyo, oKibbumba owaataka ati asaasire omuntu kirebe, amusaasira. Era, owaasalawo ati akakanyalye omwoyo gwa muntu kirebe tiyamugondera, agukakanyalya.

Obusungu bwa Kibbumba era n'ekisaakye

19 Atyanu wezya okubbaayo akoba ati, "Abba nga kityo wekiri, lwaki tete oKibbumba aira n'atunenya ati tuli mu nsobi neenu nga niye abba asalirewo ati tubbe tutyo? Iye oKibbumba owaabba atakire ati ekintu kirebe kibbe kiti aale-so naani ayezya okugaana?"

20 Neye, iwe akoba atyo, iwe omuntu-obuntu, zena aale kankubuulye. Weeyeta naani nago, muntu iwe akolokota oKibbumba? Ensaka dala eyezya okubuulya omubbumbi waayo eti, "Mubbumbi iwe, lwaki wambumbire mu ngeri yeenu?"

21 Omubbumbi aale tiweidembe okusalawo okubbumba omu bbumbaye ekyo kyonakyoona ekyabba atakire? Ekikoba kiti, tiweidembe okutoola ekimegero ekimo oku bbumba nago n'asalawo kukibbumbamu kibya ekijolije eky'ebbeeyi, kaisi ekimegero ekindi ikyo tete n'akibbumbamu kibya ekitali kijolije ekyala isisi?"

22 Ekinyere ekyo wekiri n'oku Kibbumba. W'eidembe okusalawo okukola kyonakyoona ekyabba atakire, n'owekubba kulaga busungubwe na kumanyikisya bwezyebwe eeri abo bonabona abawoomera okubajigirica. Kaisi era wona, w'eidembe okuguminkiriza eino abantu nago waire nga yabasunguwaliire era n'eky'okubajigirica nga kibulaku kabuulya.

23 Era oKibbumba yagendereire kulaga ng'obwali ow'ekitiisya ekinene eino eeri abo abeyakwatiire ekisa era okuzwera nakimo eira abeyategekeire ekitiisya.

24 Ekyo niikyo ekiyatukoleire iswe abeyayetere tikuzwa mu Bayudaaya bonkani neye n'omu bantu aBatali Bayudaaya,

25 era ng'oKibbumba owaakoba omu Kitabo kya naabbi Kosiya ati:

"Waire nga tibabbaire bantu bange, nalibasuuca abantu bange.

N'oyo ogunabbaire tintaka, nalimusuuca omutake wange.

26 Era omu kifo ekinanyere ekyo omu babakobeire bati, 'Inywe timuli bantu bange,' niimwo omu balibeetera abaana ba Kibbumba oyo onanyere obwomi."

27 Kaisi, n'onaabbi Isaaya yena yalangiriire ekikwata oku Bayudaaya ati:

"Waire ng'ab'ekiizukulu kya Isirairi obungi bali ooti musenye gw'oku mbale mbale kw'enyanza ogutabali,

abaliramaku ekibonerezo kya Kibbumba ala batyayi bati.

28 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa tiyalirwa waire kukaya kubonereza abantu b'oku kyalo kunu, dala ng'oweyakobere okukola."

29 Ekyo bba kiri ng'oIsaaya oweyabbaire asookere okukoba ati:

"Singa tiMusengwa oWabwezye Bwonabwona

kulekakuwo abamo oku bazeiza baiswe ni bongerayo olulyo lwaiswe omumaiso,

dala ng'atyanu swena, nga twawoirewo, ng'owekyabbaire oku bantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'eky'e Gomola."

Okutaikirirya kw'aBayudaaya

30 Olwo atyanu niki ekitukoba kwekyo? Ekitukoba niikyo ekiti, abantu aBatali Bayudaaya, ibo etibabbaire nga bagezyaku okunoonia oKibbumba okubabala ng'abantu abatuukiriire omumaisoge, bakisuna lwa kumwikiririyamu.

31 Neye aBayudaaya, ibo abeefangaku okunoonia oKibbumba okubabala ng'abantu abatuukiriire omumaisoge lwa kukwata Mateeka ga Musa, ekyo ibo tibakisunire.

32 Ekyo kityo olw'okubba babbaire banoonia oKibbumba okubabala okubba abatuukiriire omumaisoge lwa kukwata Mateekage na kukola bikole ebisa omu kifo ky'okwikiririrya omu Yesu Kurisito. N'omu ngeri eyo, ni bazuzuula oYesu, atyo n'asuuka ooti ibbaale eribeekontolaku.

33 Era kiri ng'onaabbi Isaaya oweyakiwandiikire ati:

“Obone, nteeka omu Sayuuni eibbaale erizweraku abantu ni beesitaala;
era eibbaale ly’olubanda eribeekontolaku ni bagwa.
Era nabuli oyo amwikiririyamu iye tibalimuswaza kadi.”

10

OMusengwa w’abantu ali moiza

¹ Boluganda, nze ekinnuwirira omu mwoyo gwange era ekinsabirira aBayudaaya eeri oKibbumba niiky nti balokoke.

² Mbeekakasa nti bali n’eiganyi libitiriri eeri oKibbumba, okutoolaku nti eiganyi lyabwe tiryemereire ku kumanya niki ekituuce ekisaaniire okukola.

³ Bakayire okutegeera enkola entuuce oKibbumba omwabita okubabala okubba bantu abatuukiriire, tete ibo ni bagezyaku kweyesera nkola eyaabwe-okubwabwe, eyo ey’okwabira oku Mateeka ga Musa. Eyo ibo gibasengererya, okuleka eedi entuuce oKibbumba omwabita okutuuka okubala omuntu okubba atuukiriire.

⁴ Neye, oKurisito yatoirewo ekyetaago eky’okwabira oku Mateeka ga Musa ng’enkola y’okunoonia oKibbumba okutubala okubba abatuukiriire, kaisi awo buli moiza amwikiririyamu ayezye okusuna oKibbumba okumubala okubba atuukiriire omumaisoge.

Buli muntu ayezya okwetwalira obulokole

⁵ Aale kaabbo tulangaasire onaabbi Musa ekiyakobere, oweyabbaire asonzola engeri oKibbumba egyabalamu abantu okubba abatuukiriire okubitira omu nkola y’okwabira oku Mateeka. Yakobere ati buli muntu atuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, yaabanga mwomi mwigo.

⁶ Kaisi era, oku kikwata oku Kibbumba okutubala okubba abantu abatuukiriire okubitira omu kwikirirya, eeriyo eKi-wandiike ekikoba kiti, “Tiweebuulyanga omu mwoyogwo oti, ‘Naani eyalyaba omwigulu?’ Ekikoba kiti, okuniinuca oKurisito aike oku kyalo atuleetere obukwenda obwatulokola.

⁷ Ooba oti, ‘Naani eyaliserengeta e Magombe?’ ” Ekikoba kiti, atooleyo oKurisito okuzwa omu bafu aize atuleetere obukwenda obwatulokola.

⁸ EKiwandiike kikoba kiti, “Ekibono kya Kibbumba kikuli kumpi aawo egyoli. Kiri mu minwa gyanywe era mu myoyo gyanywe.” Era, obukwenda obunyere obwo nenca butulaabba eeri abantu.

9 Tukoba tuti omuntu yenayena kasita abbutula n'omunwagwe omulwatu ati oYesu niye oMusengwa wa byonabyona, era n'aikiririrya nakimo omu mwoyogwe ati oKibbumba dala yazuukizire oYesu, oKibbumba yamulokola.

10 Iye omuntu asooka kwikiririrya mu Yesu omu mwoyogwe kaisi oKibbumba n'amubala okubba muntu atuukiriire. Tete era, asooka kubbutula na munwagwe mulwatu ati aikiririrya omu Yesu kaisi n'alokoka.

11 Era eBiwandiike bikoba biti, "Buli muntu amwikiririryamu iye tibalimuswaza kadi."

12 Omu nsonga eyo, eKiwandiike tikimomola aakati wa Muyudaaya n'atali Muyudaaya, olw'ensonga eti, bonabona oMusengwa waabwe niye omoiza oyo, era onyere oyo niye asukira enkabi buli moiza airukira egyali.

13 Era ibyo eBiwandiike bikoba biti, "Nabuli moiza eyalikungirira oMusengwa okumubbeera balimulokola."

14 Neye, kaisi dala aale balyezya batya okweta eriina ly'oyo nago okubalokola neenu nga tibamwikiririryangamu? Era, dala balyezya batya okwikiririrya omu gubatawulirangaku? Kaisi era, balyezya batya okuwulira ebimufaaku nga mpaawo abibakobeire?

15 Neso era wona, kyalyezyeke kitya okubibakola nga mpaawo bakwenda abebatumire okubibatuucaaku? Era ng'eBiwandiike owebikoba biti, "Abo abalaabba aMawuliro aMasa owebatuuka omu kitundu, nga kibba kintu kisa ino!"

16 Neye, tikiri kiti bonabona abawuliire aMawuliro aMasa bagaikiririiryemu, era dala n'onaabbi oIsaaya niye oweyakobere ati, "Musengwa Kibbumba, naani aikiriiryebukwenda bwaiswe?"

17 N'olwekyo, mpaawo muntu ayezya okwikiririrya omu Kurisito okutoolaku ng'amalire kuwulira Mawuliro aMasa agamufaaku, n'okuwulira okwo nga kuzwa mu kugamukobera.

18 Neye kambuulye, ibo aBayudaaya okubba bati tibiaikiririrya omu Kurisito kizwa ku kubba kiti tibawulirangaku obukwenda obumukwataku? Ala babuwuliire, olw'okubba omu Biwandiike, bakiwandiikire bati:

"Eigono ly'abakwenda

lyasaalaine ebyalo byonabyona okumalaku,
n'ebibono byabwe

byatuukire n'omu kisoko ky'e kyalo ekikirirayo nakimo obubise."

¹⁹ Era, kambuulye tete nti, abba nga bawuliire, neye dala aBayudaaya bategeire obukwenda obukwata oku Kurisito? Ekyo ibo tete ekibairire ni bakola, onaabbi Musa niiye eya-sookere okukiragulaku oweyakinokoireyo ng'oMusengwa akoba ati:

"Nalibakwatisya inywe aBayudaaya eibuba olwa nze okuwa abantu abo abanairange enkabi gyange.

Nalibaleetera inywe okunyiiga

olwa kuwa abantu aBatali Bayudaaya, inywe abe-mubona ng'abasirusiru, enkabi gyange."

²⁰ Era, oIsaaya n'obucaati obw'amaani yabbutwire ng'oMusengwa oweyabbaire akoba ati:

"Abo ababbaire etibannonia niibo abairire ni bambona. Neebonekeserye giri baabo abatali ooti-so amo banzula."

²¹ Neye oku bikwata okwIsirairi, oMusengwa ati waakoba: "Olunaku lwonalwona ngoloire engalo gyange egiri abantu abatengu era amaisiyaaye nga mbeeta baire egyendi, neye nga ibo-so beegumiirye mu kuntenguwa na kunjakanisya."

11

Ekisa kya Kibbumba eeri aBayudaaya

¹ Kaisi tete oleke mbuulye nti, oKibbumba yeebbingiireku nakimo abantube? Kadi tiniikyo owekiri. Zena ndi Mwisirairi, omwizukulu wa Ibbulaimu, era ndi w'omu kika kya Bbenyamini.

² OKibbumba abantube, abo abeyalondere eira, tiyabeebbingiireku nakimo. Timumaite eKiwandiike ekitumula okwEriya, oweyasabire oKibbumba ng'atumula oku Baisirairi Yakobere ati,

³ "Musengwa, baitire abanaabbibo, ni basansula ebyoto-byo. Nze zenkani ninze nsigairewo, era zena bannonia okunjita."

⁴ Neye iye oKibbumba yairiremu atya? Ati, "Neebisiireyo abantu kasanvu, abatakomerangaku oBbaali amazwi."

⁵ Era wekiri n'omu biseera binu. Waliwo abasigairewo, abeбалonderemu olw'ekisa kya Kibbumba.

⁶ OKibbumba yabalonderemu lw'ekisaakye, tirwebyo ebibakolere. Singa yabalonderemu lw'ebyo ebibakolere, ekisaakye kyankubbaire tikikaali kisa.

⁷ Aale atyanu tukobe tutya? ABaisirairi bakayire okusuna ekyo ekibabbaire bannonia eky'okubba abatuukiriire.

Abatono abalondemu niibo abakisunire. Neye abandi emyoyo gyabwe gyakakanyaire,

⁸ ng'owebakiwandiikire bati, "OKibbumba yabawaire omwoyo ogunambulamu malabuki. Yabawaire amaiso agatabona, n'amatwi agatawulira paka oku lunaku olwatyanu."

⁹ N'okabaka oDawudi akoba ati: "Ebinyumo byabwe

bibasuukiire mitego, bibbe bintu ebibagwisya, bintu ebibakontola era ebibonerezo.

¹⁰ Amaiso gaabwe gayofuwale

bakaye okutegeera ebintu by'omu mwoyo,

n'obwomi bwabwe bubbengemu ebigosi bingi ino emirembe n'emirembe,

era babbenge ooti muntu akotaakota olw'obuzito bwabyo."

¹¹ Kaisi tete kambuulye: ABayudaaya beesitaala kaisi bagwe bajigirike? Kadi, tiniikyo owekiri. Okutoolaku kiti, okubbenga kwabwe kwaleeteire aBatali Bayudaaya okusuna okubalokola, ibo aBayudaaya kaisi engongi gibakwate.

¹² Neye abba ng'okubbenga kwabwe kwaweserye ebyalo enkabi nyingi, olwo bonabona owebaliira eeri oKibbumba enkabi tigyalingawo obubitoriri?

Ekisa kya Kibbumba eeri aBatali Bayudaaya

¹³ Atyanu nkoba niinywe abantu aBatali Bayudaaya. Ng'owendi mutume eeri bantu aBatali Bayudaaya, nteeka omu mulimo gwange ekitiisya,

¹⁴ nga ngezyaku okukwatisya ab'eigwanga lyange engongi, kaisi ndokole abamo kwibo.

¹⁵ Owebababbingire, ekyalo kyasyanirye n'oKibbumba. Kaisi tete owebalibairyawo, kyalibba kitya? Kyalibba ooti aamo Kibbumba abazuukizire.

¹⁶ Ekimegero kibba kitukulye, singa ekiinulo kyonakyona babba bakitukwirye. Era ekikolo ky'omusaale owekibba ekitukulye, n'amasaga gaaku gabba matukulye, ng'aago niibo aBaisirairi abaizukulu ba Ibbulaimu.

¹⁷ Atyanu amasaga agamo ag'omusaale ogwo omuzaituuni omukomangano, babatemereku, kaisi iwe eyabbaire eisaga ery'omusaale omuzaituuni ogw'omu kigona ni baku-lambirya omu kifo kyabwe, era ogabana oku nkabi gya Ibbulaimu nga niye ekikolo.

¹⁸ Neye oleke okwewaana oti amasaga ago atyanu ogakira. Oweweewaana, oyebukirye oti tiniwe okwatiriire n'oyemereryawo ekikolo, neye ekikolo niikyo ekikukwatiriire ni kikwemereryawo.

19 Neye era oyezya okukoba oti, "Amasaga bagamogoireku, nze kaisi bannemberyeku."

20 Kityo wekiri, bagamogoireku lwa butaikirirya oKurisito bwago, neye iwe ekikwemereiryewo niikwo okwikirirya oKurisito. N'olwekyo tiwewaana, wazira ootype era weekume.

21 Olw'okubba obanga oKibbumba tiyalekerekere amasaga agebabyaliire ku musaale ogwo, atyo na iwe tiyalikulekawo.

22 N'olwekyo omanyeye ekisa n'obukambwe bwa Kibbumba. Akambuwalira abo abagwire n'akwatira iwe ekisa, kasita weekalangulira oku kisaakye. Neye owootalikyekalanguliraku, wena balikumogolaku.

23 Era n'aBayudaaya owebalibba tibakaliire omu butaikirirya bwabwe, balibairya oku musaale, olw'okubba oKibbumba ayezyerya nakimo okubairyaku.

24 Aale obanga iwe, omu nkulayo, ey'okubba eisaga lya musaale omuzaituuni ogw'omu kigona, bakutoireyo ni bakuyunga oku musaale omuzaituuni ogw'omu musiri ogutali gw'ekikulakyo, amasaga agebabyaliire oku musaale ogwo tibalibba mangu ino okugairya oku musaale gwago?

Ekisa kya Kibbumba eeri abantu bonabona

25 Boluganda, ntaka mumanye ekyama kinu, kaisi muleke okwepankapanka. ABaisirairi abamo basigaire nga bakakanyali b'emyoyo, paka aBatali Bayudaaya bonabona owebalimala okwira eeri oKibbumba.

26 Kaisi awo n'aBaisirairi bonabona balibalokola, ng'owebakiwandiikire bati:

"Omulokoli yalibbutuka okuzwa omu Sayuuni, yalitoola abaizukulu ba Yaakobbo omu kukola ebitali by'obwakibbumba kwabwe.

27 Era eyo niyo eyalibba endagaano yange nabo, owenalibatoolaku ebikole ebibbibbi byabwe."

28 Omu bikwata oku Mawuliro aMasa, babba balabe ba Kibbumba, inywe kaisi olwo mutoolemu omugaso. Neye omu bikwata oku kubalondyamu, babba batakwe ba Kibbumba olwa bazeiza baabwe.

29 OKibbumba owaagabira abantu ooba owaayeta, tiyeejusa,

30 ni yeecuusa. Na inywe eira mwajeemeire oKibbumba, okutoolaku kiti atyanu abakwatiire ekisa olw'obujeemu bw'aBayudaaya.

31 Atyanu bona bajeemere, kaisi abakwatire ekisa ekiyabakwatiire inywe.

32 OKibbumba yalekere abantu bonabona omu bujeemu, kaisi akwatire bonabona ekisa. Era eBiwandiike bikoba biti:

- 33 “Dala, obusuni bwa Kibbumba n’amalabukige, n’okumanyakwe nga tibimalikayo! Ebyateesa nga tibifumintirizikika! Engerigye nga tigiterekeka!”
- 34 Era bikoba biti:
“Naani eyabbaire amaite oMusengwa ng’owaaseega?
Naani eyabbaire amuwairu amalabuki?”
- 35 Ooba naani eyabbaire amuwairu, ekirabo yena kaisi amusasule?
- 36 Byonabyona byazwire gyalu, niye eyabibbumbire, era byonabyona bibbaawo kumuweererya.
Tumuwenge ekitiisya emirembe n’emirembe. Amiina.”

12

Okuweererya oKibbumba

1 N’olwekyo boluganda, mbegairira nti ng’oKibbumba oweyatukoleire eby’ekisa ebyo byonabyona, muwengeyo emibiri gyanywe okuweererya oKibbumba ooti-so sadaaka enjomi, neye ng’eyaanywe ntukulye era emusangaalya. Eyo niyo engeri y’okumusinzanga ey’amazima.

2 Timwirangayo okufaanania empisa gyanywe n’egy’abantu ab’ekyalo abatali baikirirya aba Kurisito. Wazira oKibbumba agaluce obwomi bwanywe, nga musuna okwira obuyaaka okw’enseega yaanywe. Awo niye owemwezerya okumanya ebyo oKibbumba ebyataka; ebisa, era ebisangaalya, era ebituuce nakusani.

3 Olw’obuweererya oKibbumba obuyampaire olw’ekisaakye, nkoba buli moiza kwinywe nti tasaaniire kwetwala ng’omuntu ow’angulu eino. Wazira yeeseengeku mu ngeri esaanira, era yeerolecenge okusinzirira oku kipimo ky’okwikirirya, oKibbumba okuyamuwairu.

4 Era, nga nabuli moiza kwiswe owaaliku ebitundu ebingi oku mubiri, nga byonabyona tibikola mulimo gumo,

5 swena ab’ekanisa tutyo wetuli. Newankubbaire tuli bangi, neye tukola omubiri gumo, era buli moiza abba kitundu oku bandi bonabona ng’ebitundu by’omubiri owebibba.

6 Ayanu buli moiza aali n’ekirabo ky’omwoyo eky’enjawulo okusinzirira oku kisa oKibbumba ekiyatukwatiire. Owekibba kiti omuntu aali n’ekirabo eky’okuwanga bunaabbi, akikolenge okusinzirira ng’okwikiriryakwe egikikoma.

⁷ Owekibba kiti omuntu yasunire kirabo kya kuweereryanga bainaye, yeefudengeku okuweererya. Oyo aali n'ekirabo ky'okwegesyanga ekibono kya Kibbumba, yeefudengeku okwegesya.

⁸ Egibawaire okulaabbiranga abandi, yeefudengeku okubalaabbira. Iye owokugabiriranga abadamba, agabenge n'omwoyo gumo. Oyo aali omu kwekubbembera abainaye, abbenge w'eiganyi omu kukola ekyo. N'oyo ow'okukoleranga abandi eby'ekisa, abikolenge mwisangaalo.

⁹ Okutakangana kwanywe kubbenge kw'amazima. Mucaawenge ekibbikibbi, mukalangukirenge omu kukola ebintu ebisa.

¹⁰ Mutakanganenge ng'abantu ab'enyumba emoiza. Bulimoiza yeefudengeku okuwa omwinaye ekitiisya.

¹¹ Mubbenge b'eiganyi omu bimukola, timwabbanga bagayaali. Mwewengeyo n'amaani gonagona omu kuweererya oMusengwa.

¹² Okusuubira kwanywe kubakuumenge nga muli basangaali. Muguminkirizenge omu kugada kwanywe, mutuucenge okukunga kw'emyoyo gyanywe eeri oKibbumba obutagonerya.

¹³ Mutoolenge oku byanywe ni muwa abatuukirirye ebibeetaaga. Mwanirizenge abageni.

¹⁴ Musabenge oKibbumba okuwa enkabi abo ababayigaania; abo mubasabirenge nkabi, neye tikubasindikira biraami.

¹⁵ Musangaalirenge aamo n'abo abasangaala; mwekondamirirenge aamo n'abo abeekondamiire.

¹⁶ Mubbenge n'enseega ensa eeri buli moiza kwinywe nywenanywena. Timwabbanga ab'epanka neye mutakenge okubba omu mukago n'abantu abeidaala ly'ansi.

¹⁷ Omuntu owaakolanga ekibalumirirya, inywe timunyaananga. Mwegumyenge okukola ebintu abantu bonabona ebibabona bati niibyo ebisa.

¹⁸ Mukolenge kyonakyona ekimwezya, okubbanga omwidembe n'abantu bonabona omu ngeri yonayona esaaniire.

¹⁹ Batake bange, timunyaananga eeri ababasoberyeku, neye mulekenge oKibbumba iye abbenge niye anyaanja okulwanywe. Era omu Biwandiike, oMusengwa akoba ati: "Okunyaanja kwange,

ninze nalibasasula."

²⁰ N'olwekyo, era eBiwandiike bikoba biti:

“Omulabewo owaabbanga enzala,
 omuwanga ekyokulya n'alya.
 Era owaabbanga enyonta,
 omuwanga ekyokunywa n'anywa.
 Okola otyo,

walimuleetera okuwulira eino ensoni.”*

² Toganyanga ebibbibibbi ebyo ebibakukola okukuyinga wena n'okola ebibbibibbi, neye iwe obiyingingenge ng'okola ebintu ebisa.

13

Okuwulisisya abafuga

¹ Buli muntu awulisisyenge ab'obwezye abafuga, olw'okubba obwezye obw'okufuga bwonabwona buzwa giri Kibbumba, era abo abafuga atyanu, oKibbumba niye eyabateekerewo.

² N'olwekyo ajeemera abafuga, abba ajeemeire baabo oKibbumba abeyateekerewo. Era abajeema, balyedomeraku omusango,

³ olw'okubba abafuga tibabbaawo kutiisirirya abo abeebitya okusani, wazira abo abeebitya obubbibubbi. Otaka afuga okubba nga takutiisirirya? Aale weebitye kusani, awo aiza kukusiima,

⁴ olw'okubba iye muweererya wa Kibbumba ku lw'obusabwo. Neye ewebitya obundi awo ng'oli n'okubba n'okutya olw'okubba obwezye obwali nabwo bwezya okukutuukaaku ekibonerezo. Niiye omuweererya wa Kibbumba, era niye abonereza abakola obundi.

⁵ N'olwekyo musaaniire okubba ab'eigonda, tirwakutya kubabonereza kyonkani, neye n'olw'okubba kiti, nakabuntu kona katukoba okugondera abafuga.

⁶ Era kagira mutoola omusolo okusasulira abafuga, olw'okubba babba baweererya ba Kibbumba, singa beefudaku okutuukirirya emirimo gyabwe.

⁷ Aale atyanu abafuga bonabona mubawenge ebyo ebimuli n'okubawa, asoolooja omusolo mugumuwe, n'asoolooja empooza mugumuwe, n'ogumuli n'okutya mumutye, n'ogumuli n'okuwa ekitiisya mukumuwe.

Okutakangana n'okubbeerangana

⁸ Timwabbanga n'eibbanja eeri omuntu yenayena oku-toolaku eeryo ery'okutakangana, olw'okubba ataka

* **12:20 12:20** Walimuleetera okuwulira eino ensoni. Omu Luyonaani kiri, Walimubbiirya amakala ga musyo oku mutwegwe. **12:20 12:20** Nge 25:21-22

13:6 13:6 Mat 22:21; Mak 12:17; Luk 20:25 **13:7 13:6-7** Mat 22:21; Mak 12:17; Luk 20:25

omuntu omwinaye abba atuukiriirye aMateeka ga Musa gonagona.

⁹ Ebiragirowo binu ebiti, "Tiwaitanga omuntu, tiwayendanga, tiwaibbanga, tobbanga n'okwegomba okubbikubbi," n'ebiragirowo ebindi, byonabyona bizwamu ekintu kimo ekikoba kiti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

¹⁰ Ali n'okutaka, takola muntu mwinaye kabbikabbi. N'olwekyo okutaka kagira kutuukirirya aMateeka ga Musa gonagona.

¹¹ Muteekwa okukola ebintu ebimbakobere ebyo olw'okubba mumaite ebiseera ebitulimu ekibiraga. Mumaite nga kinu niikyo ekiseera ekimuli n'okukoleramu eino ooti-so muntu eyankulamuka okuzwa omu ndoolo, olw'okubba atyanu ekiseera oKurisito ekiyalitulokolera omu kyalo kinu, kiri ampi ino okukiraku owetwatandiikiire okwikirirya.

¹² Okubba kwaiswe omu kyalo munu kyatira okuwaaku ooti kiire owekica, olunaku olwo dala lwigereire. Kale tuzwe omu kukola ebikole ebibbibibi abantu ebibakolera omu ndikiirya, tukole ebikole ebisa ibyo ebiri ooti byokulwanisya abaisirikale ebibazwala omusana. Ebyo niibyo ebyatubbeera okulwanisya oSitaani.

¹³ Tubbe n'empisa egisaanira abantu abali omu kitan-gaala kya butuuce bwa Yesu, neye tigiigyo egy'abo abali omu ndikiirya y'ekibbibibi. Tuleke okwemalira omu binyumo n'omu kuteemeera, newankubbaire omu kwenda n'omu bikole ebyobulendi, ooba omu yombo n'omu kubba n'enge.

¹⁴ Wazira muleke obwomi obuyaaka omu Musengwa oYesu Kurisito bubagaluce mufaananire nakimo ooti niye ng'ogema ooti mumwezwalisiryeyo. Era muleke okuseeganga oku ngeri y'okuwa omubiri eidembe okukolanga ebigwegomba ebibbibibi.

14

Okutasalira abandi omusango

¹ Akaali kucaata omu kwikirirya tumubbingiriranga waire mubisego, kaisi era timwiranga mu kwakana naye kwebyo ebyabbairemu n'okubuusabuusa.

² Waliwo aikirirya ati ayezya okulya buli kimera ekibalya. Neye atali mucaati omu kwikirirya, alekerayo nakimo okulya enyama.

³ Oyo alya buli ekibalya tiyaabbangamu okubityamu amaiso oyo atakirya. N'oyo atakirya, tiyanenyanga oyo akirya, olw'okubba oKibbumba tiyamwebbingireku.

⁴ Niiwe onaani anenya omuweererya wa muntu ogondi? OMusengwawe niye asalawo ooba akola kusani ooba akola bundi. Era aiza kukola kusani, olw'okubba oMusengwa niye amwezyesya okwemererawo.

⁵ Omoiza aseega oku lunaku olumo okukiraku olundi obukulu, ogondi aseega ati enaku gyonagyona kyekimo. Buli muntu akalangukirenge oku kyaseega okubba ekituce.

⁶ Oyo akulya olunaku, akikola lwa kuwa Musengwa kitiisya. N'oyo alya buli ekibalya, akirya lwa kuwa Musengwa kitiisya, olw'okubba yeebalya Kibbumba. Era n'oyo atakirya, akireka lwa kuwa Musengwa kitiisya, era yeebalya Kibbumba.

⁷ Mpaawo muntu mwiswe abba omwomi okululwe yenkani, era mpaawo afa okululwe yenkani.

⁸ Owetubba aboomi, tubba boomi kubitira mu Musengwa. Era owetufa, tufa kubitira mu Musengwa. N'olwekyo ooba tubba boomi ooba tufa, tubba ba Musengwa.

⁹ OKurisito kagira yafiire n'azuukira, kaisi ayezye okubba Musengwa w'abafu n'aboomi.

¹⁰ Aale tete iwe, lwaki onenya omugandawo? Ooba iwe, lwaki obityamu amaiso omugandawo? Iswe swenaswena twalyemerera omumaiso g'entebe ya Kibbumba okwasalira emisango,

¹¹ olw'okubba bakiwandiikire bati:
"Nze oMusengwa ng'owendi omwomi,
nabuli muntu yalinkomera amazwi.

Era nabuli muntu yalimpuuja nze oKibbumba."

¹² N'olwekyo nabuli muntu mwiswe yalyetumuuliriraku omumaiso ga Kibbumba.

Okutesitaalisya abandi

¹³ Aale tukomye okunenyangananga, wazira mubbenge bamaliriri okutaleetawo ekyesitaalya owoluganda ooba ekimutuuca omu kukola ekibbikibbi.

¹⁴ Ng'owendi ekintu ekimo n'oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, mmaite era nkakasa nti mpaawo kyokulya eky'okuzira okukirya ikyo okubwakyoy, wazira kibba kya muziro eeri yooyo akitwala ati kya muziro.

¹⁵ Onakuwalya omugandawo olw'ekyokulya ekyolya, obba ekikufuga kibba tikikaali kutakangana. Oyo oKurisito

oguyafeerereire tomulekereranga kujigirika olw'ekyo eky-olya.

¹⁶ Kale ekyo inywe ekimweta ekisa, balekenge okukizumirira.

¹⁷ Obwakabaka bwa Kibbumba tibuli mu kulya na kunywa, wazira mu butuukirirye na idembe na isangaalo, oMwoyo oMutukulye ebyatuwa.

¹⁸ Aweererya atyo oKurisito, asangaalya ino oKibbumba, era abantu bamusiima.

¹⁹ N'olwekyo twemalirenge mu biibyo ebireeta eidembe n'ebibbeera buli moiza okusetula omwinaye.

²⁰ Tobebenyanga omulimo gwa Kibbumba olw'ebiyokulya. Ebyokulya byonabyona bisa, neye ekibbikibbi niikwo okulya ekyo ekireetera abandi okwesiitaala.

²¹ Kisa okutalyanga enyama, newankubbaire okunywanga omwenge, ooba okukolanga ekindi kyonakyona ekyesitaalya* omugandawo.

²² Iwe ekyoikiririyamu, okikuumenge ng'ekyama kyanywe iwe n'oKibbumba. W'enkabi etiyeesalira musango okumusinga mwebyo ebyabbaire nabyo omunseegaye okubba niibyo ebituuce.

²³ Kaisi tete oyo abuusabuusa, owaalya abbenga musango, olw'okubba akola ekyo omwoyogwe ekigutaikirirya. Era buli ekitazwa mu kwikirirya, kibba kibbikibbi.

15

Okusangaalya abandi

¹ Iswe abacaati omu kwikirirya tusaaniire okubbeera abo abanafu, nga titwefa ku niiswe swenkani.

² Nabuli moiza mwiswe aseegenge ku busa bwa muntu omwinaye, kaisi awo ayezye okumwemereryawo omu kwikirirya.

³ N'oKurisito tiyeeseegangaku niye onyere yenkani, wazira, ng'owebakiwandiikire bati, "Abantu ebibakuduu-
langu byairire ku ninze."

⁴ Byonabyona eBiwandiike eira babiwandiikire kutwegesya, kaisi olwo tubbenge n'osuubi olw'okuguminkiriza n'olw'amaani eBiwandiike agebituwa.

⁵ Era oKibbumba onanzwa w'okuguminkiriza era n'amaani, abawe okubbanga n'enseega emoiza ng'oKurisito Yesu owaataka,

⁶ kaisi awo muwuujenge oKibbumba, oTeeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, n'omwoyo gumo n'eigono limo.

* 14:21 14:21 Ooba, Ekimulumirirya. Ooba, Ekimunafuya. 15:3 15:3 Zab 69:9

AMawuliro aMasa eeri aBatali Bayudaaya

⁷ Mwanirizanganenge ng'okurisito oweyabaanirizire inywe, oKibbumba kaisi bamuwenge ekitiisya.

⁸ Nkoba nti oKurisito yasuukire omuweererya w'abakomole, okulaga ng'oKibbumba obwali omwesigwa, n'okutuukirirya ebyo oKibbumba ebiyasuubizire abazeiza baiswe;

⁹ era n'okwezyesya aBatali Bayudaaya okuwuuja oKibbumba olw'okusaasirakwe, ng'owebakiwandiikire bati: "N'olwekyo nakuwujanga omu Batali Bayudaaya, era ni nnyemba nga mpuuja eriinalyo."

¹⁰ Era ekindi kikoba kiti:

"Inywe aBatali Bayudaaya, musangaalirenge aamo n'abantube."

¹¹ Era kiti:

"Nywenanywena aBatali Bayudaaya muwujenge oMusengwa.

Era abantu bonabona bamuwujenge."

¹² Era n'olisaaya akoba ati:

"Omwizukulu wa Yese yaliiza, era n'azwayo okufuga aBatali Bayudaaya.

Era mwiye niimwo omwalibba eisuubi lyabwe."

¹³ OKibbumba onanzwa w'okusuubira, abaizulye inywe eisangaalo lyonalyona n'eidembe olw'okumwikirirya, kaisi olwo mweyongerenge okubba n'osuubi olw'amaani ga Mwoyo oMutukulye.

Ensonga ewandiikisya oPawulo n'obukanu

¹⁴ Baganda bange, zena onyere nkakasira nakimo nti inywe mwizwire empisa ensa, muli n'okumanya okwizulye, era mwezuya okweraabbirangana.

¹⁵ Neye omu bitundu ebimo eby'ebbaluwa eenu, mbawandiikiire n'obukanu, nga ndiku n'ebimbeebukirya. Ekyo nkikolere, olw'okubba oKibbumba yankwatiire ekisa,

¹⁶ n'ampa okubba omuweererya wa Kurisito oYesu nga nkolera mu bantu aBatali Bayudaaya. Nkola omulimo ogw'obwakabona, nga ndaabba eeri abantu aMawuliro aMasa agazwa egiri oKibbumba, aBatali Bayudaaya kaisi babbe ekirabo oKibbumba ekyasiima, ng'akitukwirye n'oMwoyo oMutukulye.

¹⁷ N'olwekyo omu Kurisito oYesu mpezuya okwenyumiriza olw'omulimo ogunkoleire oKibbumba.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba tinjabira oku kutumula oku kintu waire kimo, okutoolaku kwebyo oKurisito ebiyakolere

mu nze, n'asuuca aBatali Bayudaaya abawulisisya oKib-bumba, ng'abitira mwebyo ebinatumwire n'ebinakolere,

¹⁹ omu maani g'ebyewunyo n'ebyamagero, n'omu maani ga Mwoyo oMutukulye. Ntyo okuzwera nakimo e Yersaalemi okweruguulya paka okutuuka omwIririko, n'alaabbire eeri abantu aMawuliro aMasa agafa oku Kurisito.

²⁰ Ekinnuwirira bulijo, niikwo okulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa omu bifo ebyo eriina lya Kurisito eg-ibakaali kuliwulirangaku, kaisi awo mbe nga tinnyombeka ku musingi gwa muntu gondi.

²¹ Wazira ng'owebakiwandiikire bati:

"Abo abebakaali kumanyikisya ebimufaaku balimubona, n'abatawulirangaku ebimufaaku balimutegeera."

²² Ekyo niikyo ekyandobesereirye emirundi emingi okwiza egimuli.

OPawulo ategeka okucaalira ab'e Looma

²³ Neye atyanu ng'owemmaliriirye omulimo gwange omu bitundu ebyo, era ng'owemmalire emyanka emingi nga ntaka okwiza okubabona,

²⁴ owenalibba njaba omu Supeini, nsuubira okubitiraku eeyo e waanywe mbaboneku okumala enaku egyeraku. Owenalimala okunyumirwa okubbaaku aamo na inywe, ntaka mumbeere okutuuka omu Supeini.

²⁵ Owentumulira aanu njaba Yersaalemi okutwalira abatuukirirye obubbeeru.

²⁶ Ab'e Makedooniya n'ab'Akaya basiimire okuwaayo oku byabwe, okubbeeru abatuukirirye abadoobi, abali e Yersaalemi.

²⁷ Ekyo niibo abakyesiimiire okukikola. Neye ng'era bali n'eibbanja okubbeeru abadoobi abo, olw'okubba aBatali Bayudaaya bagabanire oku bisa eby'omwoyo eby'aBayudaaya, n'olwekyo basaaniire bona okubbeeru aBayudaaya omu by'omubiri.

²⁸ Kale owenalimaliirirya omulimo ogwo, nga mmalire okubakwatisya byonabyona ebibabweereirye ibo, nalizwayo ni mbitira e waanywe, nga njaba e Supeini.

²⁹ Mmaite nti owenaliiza egimuli, naliiza n'enkabi gya Kurisito enjizulye.

³⁰ Boluganda, mbegairiire omu liina lya Musengwa waiswe oYesu Kurisito, n'olw'okutaka kwa Mwoyo oMutukulye, mwefudeku aamo na nze okunsabira eeri oKib-bumba.

³¹ Munsabire mpunuke abo abataikirirya abali omu Buyudaaya, era n'abatuukirirye abali omu Yerusalemi, basiime ebimbatwalira.

³² Kaisi olwo ng'oKibbumba atakire, naliiza egimuli nga njizwire eisangaalo, mpuumuleku nga ndi aamo na inywe.

³³ OKibbumba agaba eidembe abbenge na inywe nywenanywena. Amiina.

16

Obusugirye

¹ Mbanjulira omwonyoko waiswe oFoibbe, omuweererya ow'ekanisa eri omu Kenkereya.

² Mumusangaalire ng'abantu ba Kibbumba owebasangaalira abageni, olw'okubba muntu omutuukirirye. Era mumuwe kyonakyoona ekiyeetaaga ng'ali na inywe, olw'okubba yena onyere yabbeereire bangi, nga zena mwendi.

³ Munsugirirye oPulisikira n'Akwira, abenakolere nabo omu kuweererya oKurisito oYesu,

⁴ abewaireyo okubasala amamiro okulamya obwomi bwange. Abo tininze mbeebalya zenkani, neye n'amakanisa gonagona ag'aBatali Bayudaaya gabeebalya.

⁵ Munsugirirye n'ekanisa y'omu nyumba yaabwe.

Munsugirirye omukaagwa wange Epaineeto, eyasookere omwAsiya okwikiririrya omu Kurisito.

⁶ Munsugirirye oMalyamu eyabakalabaniire inywe einoyato.

⁷ Munsugirirye Anduloniiko n'oYuniya abaganda bange, abenabbaire nabo omu mabbuusu, abebamaite nakusani omu batume, era abaneesookere okubba abasengereri ba Kurisito.

⁸ Mutusugirirye Ampuliyaato, omukaagwa wange omu Musengwa waiswe.

⁹ Mutusugirirye oWulubaano akolera aamo na iswe omu kuweererya oKurisito, era mutusugirirye n'oSutaaku omukaagwa wange.

¹⁰ Mutusugirirye Apere oMukurisitaayo abulaku akabulya. Mutusugirirye ab'omu kisito ky'Alisitobbuulo.

¹¹ Munsugirirye n'oKerodyoni, omuganda wange. Mutusugirirye n'ab'omu kisito kya Nalukiiso, abasengereri ba Musengwa waiswe.

¹² Munsugirirye oTolufaina n'oTolufosa abakalabana omu mulimo gwa Musengwa waiswe. Munsugirirye n'oPerusi omutake, akalabaniire einoyato omu Musengwa waiswe.

13 Mutusugirirye oLuufu omulondemu wa Musengwa waiswe. Mutusugirirye n'omaaye era eyasuukire ooti mama.

14 Mutusugirirye Asunkuliito, n'oFulegooni, n'oKaluma, n'oPatuloobba, n'oKalumi, n'aboluganda abali aamo nabo.

15 Mutusugirirye oFiroloogo n'oYuliyo, n'oNereewo n'omwonyokowe, n'Olimpa, n'abatuukirirye bonabona abebali nabo.

16 Musugiriyangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda. Ab'ekanisa gyonagyona egya Kurisito baba-sugiirye.

Ebisembayo

17 Boluganda, mbegairiire mwekuumenge abo abaleeta okugabukanamu n'ebyesiitaalya abantu, ebirwanisya okwegesya okumwasunire. Mubesambenge.

18 Ab'engeri eyo tibaweererya ba Kurisito oMusengwa waiswe, wazira baweererya b'obuluvu bw'ebida byabwe. Bakolesya ebibono ebinyunyula era eby'okukiinakiina, ni babbeyabbeya emyoyo gy'abantu ababula kabbikabbi.

19 Buli wantu abantu bawuliire nga inywe owemuli ab'eigonda eeri oKibbumba, kagira mba musangaali okulwanywe. Ntaka mubbenge balabuki omu kukola ebintu ebisa, era wona nga timumaite kukola bibbibibi.

20 Olwo awo amangu dala oKibbumba atuwa eidembe, aiza kutentenera oSitaani ansi w'ebigere byanywe. Enkabi gya Musengwa waiswe oYesu Kurisito gibbenge na inywe.

21 OTemuseewo akolera aamo na nze abasugiirye era n'oLuukiyo, n'oYasoni, n'oSosupaateeri ibo ab'olulyo lwange bona babasugiirye.

22 Era na nze zena oTerutiyo, awandiikire ebbaluwa eenu, mbasugiirye omu liina lya Musengwa waiswe.

23 OGAayo ansuza, era omu nyumbaye ekanisa yonayona omwekumbaanira, abasugiirye. Erasito omuwanika w'ekibuga era n'omuganda waiswe oKwato babasugiirye.

[24 OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge inywe nywenanywena ekisa].*

Okuwuujja oKibbumba

25 Tuwuujenge oKibbumba ayezya okubakulya omu kwikirirya. Ago niigo aMawuliro aMasa agendaabba, niigo aga Yesu Kurisito, era niikyo ekyama ekibabisire okuzwera nakimo eira n'eira wonawona.

²⁶ Okutoolaku kiti, atyanu ekyama ekyo bakimanyikisiry e mwebyo abanaabbi ebibawandiikire. Era oKibbumba atawaawo yalagiire bakimanyikisye eeri amawanga gonagona, abantu kaisi olwo baikirirye oKibbumba era bamuwulirenge.

²⁷ Kale oKibbumba oyo omoiza era omulabuki yenkani, tumuwenge ekitiisya okubitira omu Yesu Kurisito emirembe n'emirembe. Amiina.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E KOLINSO Enyanjula

Ebbaluwa esooka eeri ab'e Kolinso, oPawulo niye eyagiwandiikire (1:1). Era eenu niyo ebbaluwa esooka okwibiri egituli nago oPawulo egiyawandiikiire ab'ekanisa y'e Kolinso. Yagiwandiikire oti-so mu mwanka gwa 55 nga bamalire okubyala oKurisito. Era ayezya okubba yagiwandiikire mu kiseera ekiyabbeereire omwEfeeso ng'akaali okucaala e Kolinso egiyabbaire ataka okubitira omu kwaba e Makedooniya n'omu maira (16:5-9). Ebbaluwa eenu, eiramu maalipoota oPawulo ageyabbaire asunire okuzwa omu bamo oku Bakurisitaayo agakwata oku bikole ebitali bisa omu kanisa eyo. Era nga mulimu n'okugabukanamu era n'obulendi. Ekanisa ey'e Kolinso yabbaire ntutumuki omu bulendi kale tikyewunyisya kiti yabbaire eri kwajiryanga ensonga egyo. Era ebbaluwa ya Pawulo eenu esooka nago era erimu ensuula efuma eino ekwata oku kutaka (13).

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye n'okwebalya oKibbumba (1:1-9).
2. Ebyokwiramumu oku bikwata okwalipoota y'enjawukana omu kanisa (1:10-4:21).
3. Okukola oku nsonga gy'obulendi n'egy'okutwalangana omu kooti (5:1-6:20).
4. Ebikwata oku bulombolombo obw'ekanisa (7:1-15:58).
5. OPawulo awa ebyokulungama (16:1-24).

Enyanjula

¹ Ninze oPawulo, oKibbumba oguyalondere okubba omutume wa Kurisito Yesu ng'oKibbumba oweyatakire. Era nze n'owoluganda oSositeneesi,

² tuwandiikira ab'ekanisa ya Kibbumba eri omu kibuga e Kolinso abeyatukwirye okubita omu Kurisito oYesu. Era abo oKibbumba abeyalondere era abatuukirirye olwa kubba ekintu ekimo n'oYesu Kurisito. Era aamo n'abo bonabona abakumbaanira mu buli kifo okusinza oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, iye oMusengwa waabwe era owaiswe swena.

³ OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

Okwebalya oKibbumba

4 Neebalya oKibbumba bulijo olwainywe, olw'ekisa ekiyabawaire ng'abita omu Kurisito Yesu.

5 Ekyo kityo olw'okubba okubita omu Kurisito mwasunire ebintu ebisa byonabyona omu bwizulye. Omu bintu ebyo mulimu ebibonobyebimutumula byonabyona era n'amalabukige gonagona.

6 Era ekyo kikakasa kiti aMawuliro agetwabakobeire agakwata oku Kurisito matuuce.

7 N'olwekyo mwasunire ebirabo bya Mwoyo byonabyona, nga wemukuumirira n'okujunjumirira oMusengwa waiswe oYesu Kurisito okwira.

8 Era yalibawa obugumu paka oku nkomerero, kaisi oku lunaku oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oluyaliiraku okusala emisango abaajirye nga mubulaku ekyokubaninya.

9 Era oKibbumba eyabeetere okugabanira aamo n'oMwanawe oMusengwa waiswe oYesu Kurisito, iye mwesigwa.

Okugabukanamu omu boluganda

10 Atyanu boluganda, mbegairira nga nkolesya obwezye bwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, nti nywenanywena mubbenge kintu kimo omu bimumutumula kaisi tiwaabbaawo okugabukanamu. Neye mubbenge n'enseega moiza n'ekigendererwa kimo.

11 Mbegairira ntyo olw'okubba ab'omu kisito kya Kuloowe abamo bankobeire ebifa kwinywe aboluganda abatake, bati mwinywe mulimu enyombo.

12 Ekintegeeza niikyo kinu ekiti: Abamo kwinywe mukoba muti muli basengereri ba Pawulo, n'abandi muti muli b'Apolo, n'abandi muti muli ba Keefa, n'abandi muti muli ba Kurisito.

13 Inywe oKurisito mumugawiremu? Nze oPawulo zena bankomereire oku musalabba okulwanywe? Ooba owebabaire bababatiza, bababatizire mu liina lya Pawulo?

14 Neebalya oKibbumba olw'okubba tinabatizireku muntu yenayena kwinywe okutoolaku oKulisipo n'oGaayo niibo abenabatizire.

15 N'olwekyo mpaawo ayezya okukoba ati bamubatizire kusuuka mwegi wange.

16 Ee njebukirya, era nabatizire n'ab'omu kisito kya Sifefanaasi, neye okutoolaku abo, tinjebukirya nga nabatizireku ogondi yenayena.

17 Ekyo kityo olw'okubba oKurisito tiyantumire kubatiza, wazira kulaabba Mawuliro aMasa anambula kukolesya amalabuki g'abantu-obuntu. Singa nalaabbire ntyo, okufa

kwa Kurisito oku musalabba kwankubbaire nga mpaamu maani.

Amaani n'amalabuki agazwa eeri oKibbumba

¹⁸ Atyanu ibo abantu abo ababba bagotere baseega bati amawuliro agakwata oku kufa kwa Kurisito oku musalabba ga busiru, neye iswe oKibbumba abaalokola, tubona tuti ago maani ga Kibbumba agaakolesya okutulokola.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba bakiwandiikire bati: "Nalijigirica amalabuki g'abo abaseega bati balabuki; ni nkaisya okutegeera kw'abategeeri okukola."

²⁰ Aale atyanu nga biri bityo, omulabuki abba niye aliina? Era omukugu omu by'amateeka abba niye aliina? Era okagezimuunyu ow'omulembe gunu abba niye aliina? Ekituuce kiri kiti, oKibbumba alagire ati okutegeera kw'abo abebeeta abalabuki ibwo busirusiru.

²¹ N'olwekyo oKibbumba yakoleserye amalabukige amangi, okukaisya abantu ab'amalabuki ag'obuntu okumutegeera. Wazira aMawuliro ago agetulaabba omu bantu, abamo agebeeta bati ga busirusiru, oKibbumba yagasiimire era agakolesya okulokola abantu abo abagaikirirya.

²² Ekyo kityo olw'okubba ibo aBayudaaya bataka kubona byewunyo okukakasa bati oKibbumba akola, kaisi aBatali Bayudaaya banoonia kutegeera mu malabuki g'obuntu.

²³ Neye iswe tulaabba eeri abantu ku Kurisito ogubasukireku amafuta, oyo ogubakomereire oku musalabba. AMawuliro ago agakwata oku Kurisito gesitaalisya aBayudaaya, kaisi ibo aBatali Bayudaaya bagatwala ooti kintu ky'obusiru.

²⁴ Neye iswe oKibbumba abeyayetere, omuli aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya, aMawuliro ago galaga gati oKurisito niye amaani agazwa eeri oKibbumba, era niye amalabuki agazwa eeri oKibbumba.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba abamo ekyo ekibaseega bati busirusiru bwa Kibbumba, kikirira nakimo ino amalabuki ga muntu, era ekyo ekibaseega bati bunafu bwa Kibbumba, kikirira nakimo ino amaani ga muntu.

²⁶ Kale atyanu boluganda mwebukirye ng'owemwabbairi, oKibbumba oweyabeeteire. Batono kwinywe abantu abebabbairi babona ng'ab'amalabuki. Era batono kwinywe ababbairi abafugi, era batono kwinywe ababbairi babyale omu bisito by'ekitiisya.

²⁷ Neye oKibbumba yalonderemu abo abantu abebaseega bati basirusiru, kaisi aswaze abo abeeyeta bati bantu

b'amalabuki. Era yalonderemu abo abantu abebaseega bati tibamugaso, kaisi aswaze ab'obwezye.

²⁸ Kaisi era yalonderemu abo abantu abebanyooma bati tibamugaso era ababula ekitiisya, kaisi olwo akaisye abo abantu abebaseega bati bamugaso.

²⁹ Kale oKibbumba yakolere atyo kaisi tiwaabbaawo eyegulumalya omumaisoge.

³⁰ Era olw'ekyo ekiyakolere, inywe yabagaitire ni mubba ekintu ekimo n'oKurisito Yesu, era okubita mwiye, n'abawa amalabukige. Era okubita mwiye yatusuuciry e abatuukiriry e, abalondemube era n'atusuuca abanunule.

³¹ N'olwekyo, ng'owebakiwandiikire bati:
 "Buli muntu ataka okwenyumiriza,
 yeenyumirizenge lw'ekyo oMusengwa iye oKibbumba
 ekyakolere."

2

OKurisito oku musalabba

¹ Atyanu boluganda, owenaizire egimuli okulaabba amawuliro ag'ekyama kya Kibbumba, tinakoleserye bibono ebyobukugu ebigosi ooba ebiraga biti ndi n'amalabuki mangi.

² Ekyo kityo olw'okubba owenabbaire na inywe eeyo nasalirewo okutayegesya oku bintu ebindi byonabyona, okutoolaku ebikwata oku Yesu oKurisito ogubasukireku amafuta era ogubakomereire oku musalabba.

³ Kale owenabbaire na inywe eeyo, nabbaire munafu nga mbona tinsaanira era nga ntukuta ino olw'okutya.

⁴ Era omu ntumula yange n'omu kulaabba kwange egimuli, tikwabbaire kw'ebibono ebyobumanyi eby'amalabuki ag'obuntu era ebisendasenda, neye byabbaire bibono ebiraga biti oMwoyo wa Kibbumba akola n'amaani.

⁵ Kale nakolere ntyo kaisi okwikirirya kwanywe tikwasinzirira ku malabuki g'abantu-buntu, neye ku maani ga Kibbumba.

Amalabuki agazwa eeri oKibbumba

⁶ Waire nga mbakobeire ntyo neye abakulu omu mwoyo ibo tubakobera Mawuliro agamalabuki agazwa eeri oKibbumba, nga timalabuki ag'abuntu-obuntu, waire ag'abafugi b'oku kyalo abaaba okujigirika.

⁷ Neye tubakobera ku Mawuliro ag'ekyama kya Kibbumba, ago ageyabisire oku b'emirembe egyabitire. Era

ago oKibbumba yasalirewo n'agategeka ira ng'akaali okub-bumba ekyalo, ati niigo aMawuliro agalitusunisya ekitiisya kyaiswe.

⁸ Era mpaawo kadi moiza oku bafugi ab'oku kyalo kunu eyagategeire, olw'okubba singa bagategeire, tibandikomereire oMusengwa oYesu ow'ekitiisya oku musalabba.

⁹ Neye ng'owebakiwandiikire bati:

"Ebyo abantu bonabona ebibatabonangaku,

era ebibatawulirangaku,

era omuntu kadi moiza ebyataseegangaku ati byezya okub-baawo,

niibyo oKibbumba ebiyategekeire abo abamutaka."

¹⁰ Neye iswe, oKibbumba yatumanyikisiry e amawuliro ag'ekyama ekyo ng'akolesya oMwoyowe. Ekyo kityo olw'okubba oMwoyo anoonererya buli kintu, n'ebyo ebibise oKibbumba ebiyategekere.

¹¹ Aale mpaawo omuntu amanya ebiseego bya muntu ogondi, okutoolaku omwoyo gwa muntu oyo onyere niigwo ogubimanya. N'omu ngeri enanyere eyo mpaawo muntu amanya oKibbumba ebyaseega okutoolaku oMwoyo wa Kibbumba onyere.

¹² Atyanu iswe oKibbumba tiyatuwaire mwoyo oyo abba omu bantu abaseega eby'oku kyalo, neye yatuwaire Mwoyowe oyo eyazwire egyali, kaisi tutegeere ebyo oKibbumba ebyatugabira obwereere.

¹³ N'olwekyo ebibono ebitubakobera titukolesya mal-abuki g'abantu-obuntu. Neye tubakobera biibyo oMwoyo wa Kibbumba ebyatukobera, era amazima oMwoyo oyo agatuwa tugasonzolera abo abakolera oku bya Mwoyo wa Kibbumba.

¹⁴ Neye omuntu abula oMwoyo wa Kibbumba, tayezya okwikirirya ebya Mwoyo nago, olw'okubba abibona ng'eb'obusirusiru, era tayezya okubitegeera. Ekyo kityo olw'okubba omuntu aali n'oMwoyo wa Kibbumba niye abyekalikica era n'abitegeera kusani.

¹⁵ Iye aali n'oMwoyo wa Kibbumba yeekalikica byonabyona era n'abitegeera, neye iye abula oMwoyo nago tayezya okwekalikica n'ategeera enseega ya muntu aali n'oMwoyo.

¹⁶ Ekyo kituuce era ng'owebakiwandiikire bati:

"Naani amaite oMusengwa ebyaseega kaisi amulaabbire?"

Neye iswe tuseega oku bintu ng'oKurisito owabiseegaku.

3

Abaweererya ba Kibbumba

¹ Atyanu boluganda, owenabbairi na inywe eeyo tineezerye okutumula na inywe ooti ntumula n'abantu abali n'oMwoyo wa Kibbumba. Neye natumwire na inywe ooti ntumula n'abantu abali n'enseega y'oku kyalo, ibo abantu abankaikirirya omu Kurisito.

² Era nabeegeserye bintu ebigondi byakutegeera ng'omukali owaanywisya omwana mata. Era tinabeegeserye ebintu ebigosi byokutegeera ng'omukali owaataliisya omwana kyokulya. Ekyo nakikolere olw'okubba mwabbairi nga timwezya okutegeera ebintu ebigosi. Dala mukaali okwezya okubitegeera.

³ Era mukaali muli bantu abali n'enseega y'oku kyalo olw'okubba aale owemubba nga mukaali muli n'engongi n'enyombo mwinywe, mubba timuli bantu abali n'enseega y'oku kyalo? Era timubba bantu b'ebikole ebibbibbi ooti baadi abatali baikirirya?

⁴ Era omoiza kwinywe owaakoba ati, "Nze ndi musengereri wa Pawulo," n'abandi bati, "Iswe tuli b'Apolo," olwo timubba musuukire ooti bantu abatali baikirirya?

⁵ Kaisi nago ng'ebyo bityo, Apolo niye onaani? Era oPawulo niye onaani? Iswe tuli baweererya-buweererya ba Kibbumba abeyakoleserye, nabuli moiza ng'oMusengwa oYesu oweyamutumire kaisi ni kibazweramu inywe okumwikiririyamu.

⁶ Nze nasigire ensigo, era Apolo n'asukirira maizi, neye era oKibbumba niye eyabibbeereire okukula.

⁷ Kale waire oyo asiga, naabba asukirira amaizi tibali awo kintu kikulu, neye oKibbumba iye abbeera ni bikula niye omukulu.

⁸ Atyanu oyo asiga n'oyo asukirira, bonabona ekigendererwa kyabwe kimo, era buli moiza kwibo oKibbumba yalimuwa empeera okusinzirira oku mulimo oguyakolere.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba nze n'Apolo tukolera aamo nga tuweererya oKibbumba, kaisi inywe muli ooti musiri gwa Kibbumba, era muli ooti nyumba ya Kibbumba.

¹⁰ Era ng'omwombeki omukugu owaasooka n'ayombeka omusingi, kaisi ogondi n'ayombeka oku musingi nago, n'omu ngeri enanyere eyo zena olw'ekisa oKibbumba ekiyankwatiire, ninze enasookere okulaabba aMawuliro aMasa egimuli, kaisi abantu abandi ni bongererya okwo. Neye buli muntu aali n'okwegenderezanga ebyalaabba,

ng'omwombeki oweyeegendereza ng'ayombeka oku musingi.

11 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yatekerewo oYesu Kurisito nga niye omusingi gwonkani, era mpaawo ayezya okuteekawo omusingi ogundi.

12 Kale omuntu ayombeka oku musingi ogwo ayezya okukolesya ebintu ebigumu ng'ezaabbu, n'efeeza, n'amabbaale ag'ebbeeyi, ooba okukolesya ebintu ebigondi ng'ebisaale, n'eisubi, n'ebisaasiro.

13 Neye oku lunaku oYesu oluyaliirira okusala emisango, omusyo niigwo ogwaliraga ooba ng'omulimo gwa muntu mulimu amakulu.

14 Kale singa ekyo omuntu ekiyombekere oku musingi ogwo owekyaligumira omusyo nandi kiya, oKibbumba yalimuwa empeera.

15 Neye singa owekyaliya, oyo yalifirwa empeera, wazira oKibbumba yalimuwunuca nandi najigirika, neye era yal-ibba ooti muntu ogubakuusire kuzwa mu musyo.

16 Inywe timumaite muti muli Yeekaalu ya Kibbumba, era muti oMwoyo wa Kibbumba atyama mu niinywe?

17 N'olwekyo singa omuntu owaajigirica eYeekaalu ya Kibbumba, yena oKibbumba yalimujigirica, olw'okubba eYeekaalu ya Kibbumba ntukulye, era eYeekaalu eyo nago niinywe.

18 Tiwaabbangawo omuntu yenayena eyebbeya ati w'amalabuki. Singa owewabbaawo omoiza kwinywe aseega ati w'amalabuki omu by'oku kyalo, asooke yeetwale ng'omusirusiru, kaisi oKibbumba ayezye okumusuuca owa-malabuki.

19 Ekyo kityo olw'okubba abantu b'oku kyalo ekibatwala bati malabuki, Iye oKibbumba akibona ng'eky'obusirusiru. Era ng'eKiwandiike owekikoba kiti:

“OKibbumba akolesya amalabuki g'abalabuki
ng'omutego okubapapalya.”

20 Era tete n'ekindi kiti:

“OMusengwa iye oKibbumba amaite ebiseego by'abantu
ab'amalabuki;
abimaite ati binambulamu.”

21 Kale tiwaabbangawo eyegulumalya olw'okubba omusengereri w'omuntu omoiza omwekubbemberi. Ekyo kityo olw'okubba ebintu byonabyona bibbeera niinywe abaikirirya.

22 Era oku bintu ebyo niimwo omuli nze oPawulo, ooba Apolo, ooba oKeefa, ooba ebintu ebiri oku kyalo, ooba

bwomi, ooba kufa, ooba ebiriwo, ooba ebyaba okubbaawo, byonabyona bya kugasa niinywe.

²³ Era inywe muli ba Kurisito, kaisi oKurisito wa Kibbumba.

4

Abatume ba Kurisito

¹ Atyanu abantu basaaniire okutuseegangu iswe abatume ng'abaweererya ba Kurisito, era ng'abantu oKibbumba abeyakwatisirye ebyamabye eby'aMawuliro aMasa okwegesya abantu.

² Kale abaweererya bateekwa kubba beesigwa eeri oMusengwa waabwe.

³ Neye nze tinfaayo inywe, ooba omuntu ogondi yenayena ambityamu amaiso ooba ambonamu omugaso omu buweererya bwange. Era zena onyere tineepima,

⁴ olw'okubba mpaawo kikole ekibbikibbi ekinseegaku nti nkolere. Neye ekyo tikitegeeza kiti bantoireku omusango, wazira ampimamu n'asalawo ooba ndi mwesigwa, iye Musengwa oYesu.

⁵ N'olwekyo timwapimamu omuntu yenayena ng'ekiseera ekituuce eky'oMusengwa okwira kikaali okutuuka. Era niye eyalimanyikisya buli kintu abantu ekibakola omu kyama; n'okumanyikisya n'ebiseego ebiri omu myoyo gy'abantu. Era omu kiseera ekyo oKibbumba yalisiima buli moiza ng'owaasaanira.

⁶ Atyanu boluganda, ebyo byonabyona mbigereirye okwApolo na nze onyere olw'okubagasa inywe, kaisi mwezye okutwegeraku eKiwandiike ekikoba kiti, "Mugonderenge biibyo byonkani eBiwandiike ebibikoba." N'olwekyo timwenyuminkiriziranga omu muntu olw'okunyooma ogondi.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo kwinywe agira omuntu n'akiraku ogondi. Aale niki omuntu ekyabba nakyo ng'oKibbumba tiniye eyakimugabiire? Kale obanga bakugabiire-bugabiri, lwaki weegulumalya ooti tibakugabiire-bugabiri?

⁸ Olwo-so atyanu mubona muti mumalire okusuna byonabyona ebimwetaaga? Era mubona muti atyanu dala mugaagawaire ni musuuka ooti bakabaka newankubbaire nga iswe tiniikyo ekituli? Nga nankatakire mubbe nga dala muli bakabaka, kaisi swena abatume tubbe nga tufugira aamo na inywe!

⁹ Ekyo kityo olw'okubba iswe abatume tuli ooti-so niiswe oKibbumba abeyawaire ebifo abantu ebibanyooma, nga tuli

ooti bantu abebasaliire ogw'okufa nga babaita mulwatu. Dala twasuukire bantu buli muntu yenayena oku kyalo era n'abamalaika abebalingirira okubona ekyatutuukaku.

¹⁰ Era iswe olwa Kurisito ogutulaabba, abantu bangi baseega bati tuli basiru, neye inywe museega muti muli balabuki olw'okwikiririrya omu Kurisito. Era abantu bangi baseega bati iswe tuli banafu, neye inywe museega muti muli b'amaani! Era iswe batunyooma, neye inywe babawa ekitiisya!

¹¹ Era paka atyanu enzala n'enyonta bitira okutuluma, ni tuzwala bundi, ni batubitya bundi era ni tudamba n'egitwica olubba.

¹² Era tukola n'amaani n'engalo gyaiswe okwebbeesyawo. Kaisi abantu owebatutakirya ebibbibbi iswe tubasabira nkabi. Era owebatuyigaania, tuguminkiriza.

¹³ Era owebatuzuma, iswe twiramu n'obuwombeeki. Era paka atyanu, twasuukire ooti bisubi era ooti bisaanikiro omumaiso g'abantu.

Okulaabbira

¹⁴ Kale tindi kubawandiikira kwebyo lwa kubaswaza, neye lwa kubalaabbira ng'abaana bange abatake.

¹⁵ Era newankubbaire nga muli n'ababalungamya bangi ino omu Kurisito, neye muli n'oitewaanywe omu mwoyo moiza. Ekyo kityo olw'okubba nasuukire itewaanywe omu Kurisito Yesu owenalaabbire egimuli aMawuliro aMasa.

¹⁶ Kale mbegairira mubonere ku ninze.

¹⁷ Kagira mbatumira oTemuseewo omwana wange omu-take era omwesigwa omu Musengwa oYesu. Yabeebukirya ebyo ebinsengererya omu bwomi bwange omu Kurisito, era nga niibyo ebinjegyeya abantu wonawona mu buli kanisa.

¹⁸ Atyanu abamo kwinywe mwekudumbalya nga museega muti nze tete tinaliiraku eeyo.

¹⁹ Neye oMusengwa oweyataka, naiza mangu okuba-caalira kaisi mmanye abo abeekudumbalya, n'ebyo ebibatumula era n'obwezye obubali nabwo.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba obwakabaka bwa Kibbumba tibuli mu bibono-bubono, neye mu maani.

²¹ Kale niki ekimulondawo? Mutaka njizeyo n'ofaalu ooba njize nga njizwire kutaka era n'obuwombeeki?

5

Ebyobulendi omu kanisa

¹ Ekinanyerenyeere bakoba bati mwinywe mulimu obulendi obwotayagirya kadi n'omu bakaafiiri. Bakoba nambu omoiza kwinywe yasuuciryeye omuka iteeye mukaliwe.

² Era kaisi ni musigala nga mwepanka! Mwandibaire mwizula nima, era eyakolere ekyo ni mumubbinga n'abazwamu.

³ Era nze waire tindi na inywe eeyo omu buliwo, neye ndi na inywe omu biseego. Era ng'omanyira nakimo ootiso ndiyo, mmalire ira n'okusala omusango okusingisya oyo eyakolere ekyo.

⁴ Era owemwabba mukumbaanire omu liina lya Musengwa waiswe oYesu Kurisito, zena naabba na inywe omu biseego, omu ngeri eyo n'amaani ga Musengwa waiswe oYesu Kurisito gaabbaawo.

⁵ Kale omuntu oyo mumubbinge okuzwa omu kanisa. Omu kukola mutyo mwabba mumuwaireyo eeri oSitaani ekyazweramu omuntu oyo okwenenya ni kijigirica ekikolekye ekyo ekibbikibbi, kaisi omwoyogwe bagulokole oku lunaku oMusengwa waiswe oYesu oluyaliiriraku.

⁶ Kale timusaanira okwegulumalya. Inywe timumaite muti ekizumbulukuca kibba kitono kiti ni kisalaanikira omu kitole ky'engaano kyonakyoona?

⁷ Kale mutoolewo ekizumbulukuca ekyo eky'eira eky'ebikole ebibbibbi, kaisi mubbeere nakimo kitole ekiyaaka, nga mwinywe mpaamu kikole ekibbikibbi era dala ng'owemumaite muti niye owemuli. Ekyo kityo olw'okubba oKurisito bamuwaireyo ng'esadaaka okulwaiswe ooti ntaama omutomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukirya.

⁸ N'olwekyo tuli n'okwebukiryanga bulijo tuti tuli bantu ba Kibbumba. Tuli n'okulekawo ebikole ebibbibbi ebitwakolanga eira, ibyo eby'eitima, n'obubbibubbi, neye tukolenge biidi ebisa ebyobutuukirirye, era eby'amazima.

⁹ Kale omu bbaluwa yange eginabawandiikiire, nabakobere okutakolagananga n'abantu abalendi.

¹⁰ Neye tinabbaire ntumula ku bantu abataikiririrya omu Kibbumba, ibo abo abalendi ooba abalulunkana ooba abakumpanya, ooba abasinza ebifaananyi. Singa kityo, mwandibaire nga muzwera nakimo oku kyalo kunu.

¹¹ Wazira nabawandiikiire nti timukolagananga n'omuntu kadi moiza eyeeyeta owoluganda neye nga mulendi ooba alulunkana, ooba asinza ebifaananyi, ooba atumula ebyakalebule, ooba omuteemeere, ooba

omukumpanya. Era ow'engeri eyo n'okulya, timulyanga naye.

12-13 Kale iswe tituli n'okusalira abantu abatali omu kanisa omusango. Ibo abo oKibbumba niye eyaligubasalira. Neye abo ab'omu kanisa, bona tituli n'okubasalira omusango? Ikyo eKiwandiike kikoba kiti, "Akola ebibbibbi mumubbinge abazwemu."

6

Emisango omu boluganda

1 Atyanu omoiza kwinywe owaabbaaku n'ekyavunaana oMukurisitaayo omwinaye, lwaki atwala omusango mu batali baikirirya okugusala omu kifo ky'okugutwala mu batuukirirye?

2 Inywe timumaite muti lwalibba lumo iswe abatuukirirye ni tusalira abantu b'oku kyalo kunu omusango? Kale obanga mwalisalira abantu omusango, timwezya okusala obusango obutontono obwo obumubba nabwo?

3 Era timumaite muti twalisalira abamalaika omusango? Kale mazima muli n'okubba nga mwezya okusala obusango obwa bulijo obw'omu bwomi bunu.

4 N'olwekyo, singa owemubba n'enkayaana egy'engeri eyo, lwaki mugitwala eeri batali baikirirya okukola ng'abalamuzi ab'ekanisa abebanyooma?*

5 Ntumula ekyo kuswaza niinywe. Dala mwinywe mpaamu muntu kadi moiza ow'amalabuki ayezya okumala empaka omu boluganda?

6 Neye era owoluganda n'awaabira owoluganda omwinaye kaisi era dala n'awaaba giri batali baikirirya!

7 Era n'okuwabirangana emisango nywenka na nywenka, kiraga kiti oSitaani amalire ira okubayinga. Lwaki kasinga togumira ni bakukola ekisobyo? Era lwaki kasinga togumira ni bakulyaka?

8 Neye tete, niinywe ni mubba mulyaka era omukola ebisobyo kaisi era ni mubba nga mubikola boluganda abanaanywe?

9 Inywe timumaite muti abakola ebibbibbi tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba? Oodi tababbeyanga. Kiri kiti, waire abo abalendi ooba abayenda oku bakabasaiza n'abayenda oku basaiza babanaabwe ooba abasinza ebifaananyi ooba abalya ebisiyaga,

5:12-13 5:12-13 Ama 13:5; 17:7

* 6:4 6:4 Ooba, Mulonda balamuzi ibo

abaiikirirya abebanyooma.

¹⁰ waire abaibba ooba abalulunkana ooba abateemeera ooba abasibirirya oku bantu ooba abakumpanya tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba.

¹¹ Kaisi era abamo kwinywe mwabbaire mutyo. Neye omu liina lya Musengwa oYesu Kurisito n'olwa Mwoyo wa Kibbumba, oKibbumba yabatoireku omusango n'abasuuca batukulye, era ni musuna obutuukirirye.

Okwewala obulendi

¹² Atyanu abamo kwinywe mukoba muti, "Banjikirirya okukola ekintu kyonakyona." Dala niiye owekiri, neye tibyonabyona nti bigasa. Kale zena nkoba nti, "Banjikirirya okukola ekintu kyonakyona. Neye nga kwebyo mpaawo ekinjikirirya okunfuga."

¹³ Era abamo kwinywe mwezya okukoba muti, "Ebyokulya babibbumbiire kida, n'ekida bakibbumbiire byokulya." Niiye owekiri, neye mukimanye muti byonabyona oKibbumba yalibitoolawo. Era omubiri tiguliwo kukola bulendi, neye guliwo lw'okuweererya Musengwa, era niiye agufuga.

¹⁴ Era oKibbumba eyazuukizire oMusengwa, swena era yalituzuukiza olw'amaanige.

¹⁵ Era timumaite muti, emibiri gyanywe bitundu by'omubiri gwa Kurisito? Dala kyezyeka okutoola ebitundu by'omubiri gwa Kurisito n'obigaita aamo n'omulendi? Kadi naire!

¹⁶ Inywe timumaite muti omuntu yenayena oweyeegaita n'omulendi, bonabona babba omubiri gumo? Niiye owekiri olw'okubba bakiwandiikire bati, "Ababiri abo balisuuka muntu moiza."

¹⁷ Neye iye oyo eyeegaita oku Musengwa oYesu, abba kintu kimo naye omu mwoyo.

¹⁸ Kale mwewalenge obulendi. Era buli kikole ekibbikibbi ekindi kyonakyona omuntu ekyakola, kibba nza wa mubirigwe. Neye oyo akola ebikole ebyobulendi, akola ekibbikibbi ku mubirigwe ogunanyerenyeere.

¹⁹ Era timumaite muti emibiri gyanywe niigyo eYe-ekaalu ya Mwoyo oMutukulye abba mwinywe, oKibbumba oguyabawaire? Inywe muli n'okumanya muti timuliwo kulwanywe,

²⁰ olw'okubba inywe oKibbumba yamalire okubagula. Kale emibiri gyanywe mugikolesyenge biiby ebimuweisya ekitiisya.

7

Ebikwata oku bufumbo

¹ Atyanu ebikwata oku nsonga egimwampandiikiireku, nkoba nti kisa omusaiza okutabba n'omukali.

² Neye olw'okwewala ebikole by'obulendi ebibitiriri, nabuli musaiza ali n'okusuna omukali owuwe, era nabuli mukali ali n'okusuna oibaaye.

³ Era omusaiza ali n'okukola eikatalalye ng'omufumbo eeri omukaliwe, era n'omukali yena ali n'okukola eikatalalye ng'omufumbo eeri oibaaye. Era nabuli moiza ali n'okumatizanga omwinaye omu kimusaanira.

⁴ Era omukali abula obwezye oku mubirigwe, neye oibaaye niye aguliku obwezye. Era omu ngeri enanyere eyo omusaiza yena abula obwezye oku mubirigwe, neye omukaliwe niye aguliku obwezye.

⁵ Kale atyanu abafumbo nabuli moiza tiyaimanga omwinaye ekimusaanira, okutoolaku nga musookere kutegeeragana okweyabula buli moiza n'abbaaku yenkani okumala ekiseera ekigere olw'okwewaayo omu kusaba oKibbumba. Neye era oluzwanyuma muli n'okwira aamo tete kaisi oSitaani tiyabakema olwainywe okudamba okwefuga.

⁶ Ekyo nkikoba ng'oKibbumba ekintu ekyaikirirya, neye tinga ekiragiwo.

⁷ Era nze nanditakire abantu bonabona babbe tibafumbo ooti ninze. Neye buli moiza ali n'ekirabokye eky'enjawulo oKibbumba ekiyamuwairi. Omuntu abba n'eky'engeri emoiza, n'ogondi n'abba n'eky'engeri egendi.

⁸ Kale atyanu abo abatali bafumbo n'abanamwandu mbakoba nti: Kisa okusigaliraawo nga tibafumbo ooti ninze.

⁹ Neye owebabba nga tibayezya okwefuga, bali n'okusuna obufumbo olw'okubba ikyo kikiraku okugada olw'okwegomba kw'omubiri.

¹⁰ Neye abo abafumbo ibo ndi kubawa kiragiwo kaisi nga tikyange wazira nga ikyo kya Musengwa era kiri kiti: Omukali Tateekwa Okunoba e wa ibaaye.

¹¹ Neye singa anoba, atekwa kusigaliraawo nga timufumbo, ooba nga tiniikyo ali n'okusyana n'oibaaye. Era n'omusaiza Tateekwa Okubbinga Omukaliwe.

¹² Atyanu ibo abandi abasigairewo kwinywe ninze mbakoba neye nga tiMusengwa nti: Singa owoluganda yenayena owaabba ng'ali n'omukali atali mwikirirya kaisi omukali nago n'abba ng'aikirirya okutyama omu bufumbo obwo, oibaaye tamubbinganga.

13 Era singa omukali omwikirirya owaabba ng'ali n'oibaaye atali mwikirirya, neye nga iye oibaaye aikirirya okutyama naye omu bufumbo, tateekwa okunoba e wa ibaaye.

14 Ekyo kityo olw'okubba omusaiza atali omwikirirya, oKibbumba abba amutukwirye okubitira omu mukaliwe iye omwikirirya. Era n'omukali atali omwikirirya oKibbumba abba amutukwirye okubitira omwibaaye iye omwikirirya. Singa tikityo, abaana baabwe tibandibbaire batukulye, neye ng'owekiri kityo, atyanu abatwala ng'abatukulye.

15 Neye oodi iye oku babiri atali omwikirirya owaabba nga niye ataka okwawukana omu bufumbo obwo, ayawukane. Era omu mbeera eyo owoluganda omusaiza ooba omukali mpaawo ekimusiba mwekyo, olw'okubba oKibbumba yatweterere kubba mwidembe.

16 Aale iwe omukali omwikirirya omaite otya ooba nga walizweraku oibaawo okulokoka? Ooba iwe omusaiza omwikirirya, omaite otya ooba nga walizweraku omukaliwo okulokoka?

17 Neye era buli moiza ali n'okweyongera ng'abba omu bwomi obwo oMusengwa obuyamuwaire, era omu mbeera egiyabbairamu oKibbumba oweyamweteire. Era ekyo niikyo ekiragiwo ekyenjegyeya omu kanisa gyonagyona.

18 Era abba nga waliwo oKibbumba oguyayeterere nga mukomole tete tacuukanga ni yeegomba okubba atali omukomole. N'oyo oKibbumba oguyayeterere nga timukomole yena tiyeegombanga okumukomola.

19 Ekyo kityo olw'okubba obukomole ooba obutali bukomole tiniikyo ekikulu. Neye okukwatanga ebiragiwo bya Kibbumba niikyo ekintu ekikulu.

20 Kale buli moiza ali n'okusigala omu mbeera eyo egiyabbairamu oKibbumba oweyamweteire.

21 Iwe ooba ng'oKibbumba yakweterere ng'oli mugalama, tiwaafaayo. Neye singa osuna enkabi egy'okusuuka ow'eidembe, ogikolesye.

22 Ekyo kityo olw'okubba iye oyo oKibbumba oguyayeterere nga mugalama, atyanu muntu w'eidembe omu Musengwa oYesu. Era n'oyo oKibbumba oguyayeterere nga w'eidembe, atyanu mugalama wa Kurisito.

23 Era inywe oKibbumba yamalire okubagula kale timusuukanga tete bagalama ba bantu.

24 Era boluganda, buli moiza omu nkolaganaye n'oKibbumba, ali n'okusigala omu mbeera eyo egiyabbairamu oKibbumba oweyamweteire.

Abatali bafumbo n'abanamwandu

25 Atyanu ebikwata oku batali bafumbo, mbula ekiragiro ekizwa eeri oMusengwa, neye ndi kuwaayo ekiseego ekyange ng'omuntu iye nago omwesigwa olw'ekisa kya Musengwa oYesu.

26 Era olw'ebigosi ebiriwo atyanu, nseega nti kisa omuntu okusigala ng'owaali.

27 Ekinkoba kiti, owoobba ng'oli n'omukali tiwagezya okumubbinga. Kaisi owoobba ng'oli muwuulu, tiwanoonia omukali w'obufumbo.

28 Neye singa oleeta omukali obba tokolere ekikole kibibikki. Era singa onkooto owaafumbirwa, abba takolere ekikole ekibbikki. Neye nanditakire mulame ebigosi ebyo abafumbo ebibasuna omu bwomi bwabwe obw'oku kyalo kunu.

29 Era boluganda, mbakobera nti ekiseera kya Kurisito okwira kisigaireyo kitono, kale okuzwa atyanu abo abali n'abakali bali n'okubba ooti bawuulu.

30 Era abo abakunga bona bali n'okubba ooti tibali kukunga, n'abo abasangaala, babbe ooti tibali kusangaala. Kaisi abo abagula ebintu bibbe ooti tibwabwe.

31 Era n'abo abakolesya ebintu by'oku kyalo kunu, babbe nga tibeemalira mu niibyoyi. Ekyo kityo olw'okubba ekyalo kinu ng'owekiri atyanu kyaliwaawo.

32 Era tintaka mubbe nga mweraliikirira. Atyanu omusaiza omwikirirya atali mufumbo iye afaayo ku mulimo gwa Musengwa, ekikoba kiti, iye afaayo ku ngeri egyayezya okusangaalya oMusengwa.

33 Neye omusaiza omufumbo, iye afaayo ku nsonga gy'oku kyalo kunu, ekikoba kiti, iye afaayo ku ngeri egyayezya okusangaalya omukaliwe.

34 Era n'ebyanuwirira bibba bigabulemu. Era omukali atali mufumbo ooba omwala omuguna, iye afaayo ku mulimo gwa Musengwa. Iye ekigendererwakye kibba ky'okwewerayo nakimo kubba mutukulye omu mubiri n'omu mwoyo. Neye omukali omufumbo iye afaayo ku by'ekyalo kinu, ekikoba kiti, afaayo ku ngeri egyayezya okusangaalya oibaaye.

35 Era mbakobera ebyo lw'okubagasa niinywe. Cooka tindi kubakobera ebyo lw'okubakaisya mungeri yonayona, wazira ntaka mukole ebituuce era ebisa. Era ntaka mwewereyo nakimo omu kuweererya oMusengwa, nga mpaawo ekibateganya.

36 Era singa omusaiza yenayena aseega ati oweyalekawo omwala oyo akootere eino ogwabbaire ataka obufumbo kyabitya bundi omwala oyo, aate nga yena omusaiza

abona ati yankubbaire afumbirwa, akole ng'owaasiima era bafumbirwagane. Ikyo ekyo tikikole kibbikibbi.

³⁷ Neye iye oyo eyekakasa era awulira mu buli ngeri ati kisa okutabba n'obufumbo, era nga iye asalirewo mu kukiseegaku mu malabukige nga mpaawo ekimwazya, wazira ng'onnyere niye asalirewo ng'owaasiima, n'amalirira okutafumbirwa omwala oyo, yena abba akolere kusani.

³⁸ Kale atyanu omusaiza oyo iye asalawo n'afumbirwa* omwala nago, abba akolere kusani, neye oyo asalawo nandi n'amufumbirwa† iye tete abba akolere kusani ino.

³⁹ Atyanu omukali omufumbo tabba muteere okufumbirwa omusaiza ogondi ng'oibaaye akaali mwomi. Neye oibaaye owaafa, abba muteere okufumbirwa omusaiza ogondi yenayena ogwabba atakire, neye nga atekwa okubba mwikirirya omu Musengwa.

⁴⁰ Neye omu nseega yange, obwasigala nga timufumbo tete awo akiraku okubba n'eisangaalo. Era nseega nti zena oMwoyo wa Kibbumba niye ali kunnungama mwekyo.

8

Ebyokulya ebibawonga eeri ebifaananyi

¹ Atyanu, oku bikwata oku byokulya ebibawongere eeri ebifaananyi, kinu niikyo ekinkoba, "Kituuce kiti swenaswena tuli n'ekitumaite oku nsonga eyo." Neye ng'owebakoba bati okumanya kutuleetera okwegulumalya, kaisi okutakangana ikwo kutuleetera kubba bamugaso eeri abantu.

² Omuntu yenayena owaaseega ati ali n'ekyamaite, abba akaali okumanya ng'owaasaaniire okumanya.

³ Neye iye omuntu owaabba ng'ataka oKibbumba, omuntu oyo oKibbumba amumanya.

⁴ Kale atyanu ebikwata oku kulya ebyokulya ebibawongere eeri ebifaananyi eby'okusinza, tumaite tuti ebifaananyi ebyo, binambulamu era tibintu ebyomi. Kaisi era tumaite tuti waliwo oKibbumba moiza yenkani.

⁵ Ikyo kituuce kiti waire wona waliwo ibyo abantu abamo ebibeeta bakibbumba b'omwigulu ooba b'oku kyalo, era ebintu bingi abantu ebibakoba bati, "bakibbumba," era bati, "basengwa."

⁶ Neye iswe tumaite kusani tuti oKibbumba ali moiza yenkani era oltewaiswe, Iye eyabbumbire ebintu byonabyona, era iswe tuliwo boomi kululwe. Era waliwo

* 7:38 7:38 Ooba, N'afumbirisyaa. † 7:38 7:38 Ooba, N'amufumbirisyaa.

oMusengwa moiza oYesu Kurisito, okubita mwiye ebintu byonabyona babibbumbire, era okubita mwiye tuli n'obwomi.

⁷ Neye tibonabona bamaite ekyo bati ebifaananyi eby'okusinza binambulamu era tibintu ebyomi. Ibo abantu abamo babbaire banalire ebifaananyi, era nga paka atyanu owebalya ebyokulya ebyo, babiseegaku ng'ebiwonge eeri ebifaananyi. Era olw'okubba ebiseego byabwe binafu, baseega bati bakolere ekikole ekibbikibbi okulya ebyokulya ebyo.

⁸ Wazira ebyokulya tiniibyo ebituzweraku okubba n'enkolagana ensa n'oKibbumba. Era owetutalya mpaawo ekitufiirwa, era n'owetulya mpaawo ekitweyongeraku.

⁹ Neye atyanu mwegendereze, eidembe lyanywe tiryazweraku aboluganda ab'okwikirirya okunafu okwesiitaala.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba singa omuntu ali n'okwikirirya okunafu akubona iwe amaite eby'omwoyo ng'otyaimu omu kibbira olya, okoba oti ekyo tikimuwa amaani yena okulya ebyo ebibawongere eeri ebifaananyi?

¹¹ N'olwekyo iwe olw'okubba oli n'okumanya okwo, ozweraku owoluganda oyo ow'okwikirirya okunafu okujigirika, aate nga woluganda oKurisito oguyafeerereire.

¹² Kale singa okola ekikole ekibbikibbi oku boluganda, omu ngeri eetyo n'olumya emyoyo gyabwe olw'okwikirirya kwabwe okunafu, obba obbengere ku Kurisito ogubasukireku amafuta.

¹³ N'olwekyo singa owekibba kiti owendya enyama egibawongere, kizweraku owoluganda okukola ekikole ekibbikibbi, awo mba tinaligirya emirembe gyonagyona, olwo kaisi tinazweraku owoluganda okukola ekikole ekibbikibbi.

9

Ebisaanira omutume era n'ebyateekwa okukola

¹ Atyanu tindi w'eidembe okulya n'okunywa ekintaka? Era timumaite muti ndi mutume? Tinaboine oYesu oMusengwa waiswe n'amaiso gange? Era inywe abananyere timuli ekintu ekimo n'oMusengwa olw'omulimo oguyantumire?

² Kaisi waire nga abantu abandi baseega bati tindi mutume, neye inywe dala mukimaite muti ndi mutume, olw'okubba muli kamanyiciryo akakakasa kati oMusengwa yantumire.

³ Kunu niikwo okwewozyaku kwange eeri abantu abanunaana:

⁴ Tituli b'eidembe okulya n'okunywa olw'omulimo ogutukola?

5 Tituli b'eidembe okutambulanga n'abakali baiswe ng'abatume abandi n'oPeetero,* n'abaganda ba Musengwa oYesu ibo owebakola?

6 Ooba, bakoba bati nze n'oBbalunaba swenkani niiswe otuteekwa okukola n'amaani gaiswe olw'okwebbesyawo?

7 Muwulirangaku omuntu akola ogwabwisirikale ng'onnyere niye eyesasula empeera? Ooba naani akoma omusiri gw'emizabbibbu kaisi nandi n'alyaku ebineneka byagwo? Ooba naani aliisya ekiraalo ky'ente nandi n'anywaku amata gaagyo?

8 Museega muti ebyo mbitumula kusinzirira mu malabuki ga buntu? Kadi, aMateeka ga Musa gona gatyo niye owegakoba.

9 Ekyo kityo olw'okubba bakiwandiikire omu Mateeka ga Musa bati, "Ondaawo ogwosibire oku kijooko okukukolera omulimo tomusiba omunwa." Olwo museega muti oKib-bumba afaayo ku nte gyonkani?

10 Aale dala ekyo tikitumula ku niiswe? Niikyo nakimo, eKiwandiike ekyo kitumula ku niiswe, olw'okubba oyo alima era n'oyo akungula ebineneka, basaaniire okukola omulimo gwabwe nga basuubira okusunaku omugabo oku makungula ago.

11 Atyanu iswe owetubasigamu ebya mwoyo, olwo kibba kibitiriri ino owetusuna oku bintu ebyanywe ebigasa omu-biri?

12 Neye obanga abandi abalaabba egimuli b'eidembe okusuna obubbeeri mwinywe, kaisi olwo timwandibbaire mutuwa iswe okukiraku obumubawa?

Wazira iswe eidembe eeryo ery'okusuna obubbeeri titwalikoleserye, neye twaguminkirizire byonabyona, olw'okutakaisya aMawuliro aMasa aga Kurisito.

13 Aale dala inywe timumaite muti abo abaweererya omu Yeekaalu balya ku byokulya by'omu Yeekaalu, era n'abo abawaayo esadaaka oku kyoto basuna omugabo gwabwe ku sadaaka egibawaayo?

14 Era n'omu ngeri enanyere eyo oMusengwa oYesu yalagiire ati abo abalaabba aMawuliro aMasa bali n'okusunanga ebyokwebbesyawo kuzwa mu baabo abebalaabbamu aMawuliro aMasa.

15 Neye nze tinkoleseryeku kadi katyayi kati eidembe eeryo nago, era tindi kubawandiikira ebyo nga ndi n'osuubi nti mwampa obubbeeri. Era kasinga nfa okukiraku omuntu owantoolaku ekyo ekinenyumiriziramu olw'okulaabba egimuli anambula inywe okunsasula.

* 9:5 9:5 Ooba, *Keefa*. 9:9 9:9 Ama 25:4; 1Te 5:18 9:11 9:11 Lom 15:27
9:13 9:13 Ama 18:1 9:14 9:14 Mat 10:10; Luk 10:7

16 Owendaabba eeri abantu aMawuliro aMasa, timpezya okwenyumiriza olw'ekyo olw'okubba oKibbumba yandagi-ire okukikola, era nga mba wakugada owentalaabba aMawuliro aMasa ago.

17 Singa okulaabba okwo nkukola lw'okwetakirya, nandibbaire nsaanira okunsasula empeera. Neye atyanu ng'owendaabba olw'okubba oKibbumba yakunkwatisirye mba ndi kukolanga gubanesigire okukola.

18 Kale olwo atyanu mba nsuubira mpeeraki? Empeera yange ikwo kulaabba Mawuliro aMasa nga mpaawo gun-sasulisirye. Era eyo niiyo ensonga lwaki timbanzira nakimo naire ebyo ebinsaanira okusuna owendaabba aMawuliro aMasa eeri abantu.

19 Waire nga ndi w'eidembe era nga tindi mugalama wa muntu kadi moiza, nasuukire mugalama wa buli muntu kaisi ndeete abangi eeri oKurisito.

20 Era owenabbaire omu Bayudaaya nasuukire ooti Muyudaaya, kaisi ndeete aBayudaaya eeri oKurisito. Kaisi owenabbaire mwabo abekyetaagisya kwabira ku Mateeka, nasuukire ooti niibo kaisi mbaleete eeri oKurisito.

21 Era owenabbaire omu Batali Bayudaaya, nasuukire ooti tindi Muyudaaya, kaisi mbaleete bona eeri oKurisito, ekyo tikitegeeza kiti tinkwata aMateeka ga Kibbumba, wazira nkwata aMateeka aga Kurisito.

22 N'owenabbaire omu ab'okwikirirya okunafu nasuukire ooti w'okwikirirya kunafu kaisi mbaleete eeri oKurisito. Nacuukanga n'embeera yonayona ey'abantu omu bantu bonabona, kaisi mu buli ngeri mpezye okuleeta abamo omu kulokoka.

23 Ebyo byonabyona mbikola olw'okubba ntaka aMawuliro aMasa geyongere okusalaana, kaisi ngabane oku bisa ebizwa omu Mawuliro ago.

24 Era timukimaite muti omu mbiro egy'empaka abairuka babba bangi, neye ogubawa ekirabo abba moiza? Kale mwirukenge mungeri eyo egimwezya okusuna ekirabo.

25 Atyanu buli muntu eyemigira omu mizeenyo egy'empaka yeetendeka n'okwegendereza. Era ibo bakola batyo kaisi ni babawa ngule eyo ebebenyeka, neye iswe tukola omu ngeri eyo kaisi batuwe engule etebebenyeka emirembe gyonagya.

26 N'olwekyo ng'omwiruki owairuka lw'ekigendererwa, zena ntyo niiye oweneefaaku okuweererya oKibbumba n'amaani. Era kityo wekiri nakimo ng'omukubbi w'ebikonde oweyeefaaku kukubba yooyo ogwalwana naye amantakubba eibbanga.

²⁷ Era zena mbonereza omubiri ogwange era ngufuga kaisi owenaabba mmalire okulaabba aMawuliro aMasa oKibbumba tiyankoba ati tinsaanira okusuna ekirabo.

10

Okulabula oku bifaananyi

¹ Atyanu boluganda, ntaka mumanye muti abazeiza baiswe bonabona, batambuliranga ansi w'ekireri* ekya-balungamyanga, oKibbumba oweyabbaire ng'ababitya omu Nyanza eNtukuliki.

² Ekyo eky'okutambulira ansi w'ekireri n'okubita omu nyanza kyabbaire ooti bonabona bababatizire era ni basuuka basengereri ba Musa.

³ Era bonabona balyanga kyokulya kinanyere ekyo eky'omwoyo oKibbumba ekiyabagabiranga.

⁴ Era bonabona banywanga maizi ga mwoyo gananyere ago oKibbumba ageyabagabiranga nga gazwa omwibbaale erya mwoyo eryatambulanga nabo, era eibbaale eeryo yabbaire Kurisito.

⁵ Neye era abakira obungi kwibo, oKibbumba yabanyiigi-ire, n'olwekyo bangi kwibo ni bafa era n'emirambo gyabwe ni gimagalikira omwidungu ooti bisubi.

⁶ Atyanu ebintu ebyo byabbairewo ng'ekyokuboneraku eeri iswe, kaisi titwegombanga okukola ebikole ebibbibbi, ng'abazeiza baiswe owebakolere.

⁷ Aale titwasinzanga ebifaananyi, ng'abamo kwabo owebakolere, era ng'owebakiwandikire bati, "Abantu batyaime okulya n'okunywa, kaisi ni basetuka okubinira ebifaananyi amabina g'oweemu."

⁸ Kale iswe tituli n'okukola ebikole ebyobulendi ng'abamo kwabo owebakolere, era ni kizweraku abantu 23,000 okufa omu lunaku olumo.

⁹ Era titwakemanga oKurisito okubona ooba ng'ayinza okutubonereza, ng'abamo kwabo owebamukemere, ni kibazweraku empiri okubaita.

¹⁰ Era titwezulugumanga, ng'abamo kwabo owebeezulugumire, ni kizweraku oKibbumba okutuma omalaika ow'okufa, n'abaita.

¹¹ Atyanu ebintu ebyo ebyatuukire oku bantu abo, byabbaire byokuboneraku eeri iswe, era babiwandiikire

* **10:1 10:1** *Ekireri*, kabbaire kamanyiciryo akalaga kati oKibbumba ali nabo. **10:1 10:1** Kuz 13:21-22; 14:22-29 **10:3 10:3** Kuz 16:35 **10:4 10:4** Kuz 17:6; Kub 20:11 **10:5 10:5** Kub 14:29-30 **10:6 10:6** Kub 11:4 **10:7 10:7** Kuz 32:6 **10:8 10:8** Kub 25:1-18 **10:9 10:9** Kub 21:5-6 **10:10 10:10** Kub 16:41-49

lw'okutulabula niiswe abaliwo ng'enkomerero yatira okutuuka.

¹² N'olwekyo oyo aseega ati ayemereire kusani omu kwikiriryakwe, ali n'okwegenderezanga kaisi tiyaagwa n'akuzwamu.

¹³ Mumanye muti ebikemo ebimubitamu niibyo ebituuka oku bantu bonabona. Iye oKibbumba mwesigwa, era tiyalekenge ni babakema okukiraku ekimwezya okugumira. Neye owebabakemanga era yabawanga engeri y'okukigumira era awo n'abatekerawo n'engeri y'okukibitamumu.

¹⁴ N'olwekyo bainange abatake, mwewalenge okusinza ebifaananyi.

¹⁵ Era ntumula na inywe nga mmaite nti muli bantu abategeera. Kale musalewo oku bintumula ooba nga bituuce.

¹⁶ Owetunywa oku kikopo ky'enviinyo egitubba tusabiire enkabi, titubba tugabana ku musaaye gwa Kurisito? Era owetulya omugaati ogwo ogutuvunavunamu titubba tugabana ku mubiri gwa Kurisito?

¹⁷ Atyanu olw'okubba omugaati igwo gumo ogutuvunavunamu okulya, iswe abangi tuli omubiri gumo, olw'okubba swenaswena tugabana oku mugaati gumo ogwo.

¹⁸ Aale mubonere oku Baisirairi, ibo owebalya esadaaka egibabba bawongere oku kyoto, tigibaleeta omu kintu ekimo nga bagiwaayo eeri oKibbumba?

¹⁹ Olwo owenkoba ntyo mba ntegeeza nti ebyokulya ebibawongere eeri ebifaananyi eby'okusinza biri n'ekibikola? Ooba nti ebifaananyi ebyo ibyo biri n'amaani?

²⁰ Kadi, tiniikyo ekintegeeza. Ekinkoba kiri kiti, ebyo abantu ebibasadaaka, babiwonga eeri mizimu, neye tibabiwonga eeri Kibbumba. Kale tintaka inywe mubbe n'enkolagana n'emizimu.

²¹ Inywe timwezya okunywa oku kikopo kya Musengwa, kaisi tete ni munywa n'oku kikopo ky'emizimu. Era inywe timwezya okulya ekyokulya oku menza ya Musengwa, kaisi tete ni mulya n'eky'oku menza y'emizimu.

²² Aale owetukola tutyo, olwo titubba tusetula busungu bwa Musengwa iye oKibbumba? Inywe museega muti tuli n'amaani okumukiraku?

²³ Atyanu abamo kwinywe mukoba muti, "Banjikirirya okukola ekintu kyonakyona." Dala niye owekiri, neye tibyonabyona nti bigasa. Kale zena nkoba nti, "Banjikirirya

okukola ekintu kyonakyoona.” Neye nga tibyonabyona nti bibbeera omuntu okukula omu bya mwoyo.

²⁴ Kale atyanu buli moiza kwinywe tiyaafangayo ku kwegasa niye onyere, neye afengeyo ku kugasa bandi.

²⁵ Buli ekibatunda omu katale, olyenge-kulya anambula kwegogonya ng'oseega oti, amo ni kibba nga kiwonge eeri ebifaananyi.

²⁶ Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti, “Ekyalo n'ebintu byonabyona ebirimu bya Musengwa iye oKibbumba.”

²⁷ Era omuntu atali mwikirirya owakwetanga oku kiinulo, era n'osiima okwaba, buli ekibakuleeteranga okulya, olyenge-kulya anambula kwegogonya ng'oseega oti, amo ni kibba nga kiwonge eeri ebifaananyi.

²⁸ Neye omuntu owakukobanga ati, “Ekyokulya ekyo bakiwongereyo eeri ebifaananyi,” awo tokiryanga olw'oyo akukobeire, n'olw'enseega okutabbaawo eti, tikisa okukirya.

²⁹ Ekyo tintegeeza nseegayo neye y'oodi akukobeire. Ekyo kityo olw'okubba aale lwaki eidembe lyange liri n'okusinzirira ku nseega y'omuntu gondi?

³⁰ Atyanu owendya ekyokulya nga neebalya oKibbumba, lwaki bannanya olw'ekyo ekinebaliryaku oKibbumba?

³¹ Kale byonabyona ebimwakolanga, abba kulya ooba kunywa, mubikolenge nga mugenderera kugulumalya Kibbumba.

³² Aale atyanu timuzwerangaku aBayudaaya ooba aBayonaani, ooba ab'ekanisa ya Kibbumba okwesiitaala.

³³ Era abantu nywenanywena mubbe ooti ninze. Ekyo kityo olw'okubba mu byonabyona ebinkola tinfaayo ku kwegasa ninze onyere, neye nfaayo kugasa bantu bonabona kaisi bayezye okulokoka.

11

¹ Kale mubonere ku ninze, nga zena owembonera oku Kurisito.

Okubiikaku emitwe omu kusinza

² Atyanu, mbasiima olw'okubba mwebukirya bulijo ebintu byonabyona ng'owenabeegeserye era ni mukwata n'enjegyeya kusani nakimo ng'owenabeegeserye.

³ Neye ntaka mutegeere muti oKurisito niye omutwe gwa buli musaiza, era omusaiza niye omutwe gwa mukaliwe, era oKibbumba niye omutwe gwa Kurisito.

4 Kale omusaiza yenayena owaasaba oKibbumba, ooba owaatuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba ng'abiikireku omutwegwe, aswaza omutwegwe.

5 Neye omukali yenayena owaatabiikaku omutwegwe ng'asaba oKibbumba, ooba ng'atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, aswaza oibaaye. Ekyo kityo olw'okubba omukali oyo abbeera nakimo ooti amo amweireku* enziiri.

6 Kale omukali owaatabiikaku omutwegwe, ali n'okumwaku enziirigye. Neye olw'okubba omukali owamwaku enziirigye, ooba owagipyekulaku kiswaza, ali n'okubiikangaku omutwegwe.

7 Neye omusaiza iye tasaaniire okubiikaku omutwegwe ng'asaba oKibbumba, olw'okubba omusaiza bamubbumbire mu kifaananyi kya Kibbumba era niye alaga ekitiisya kya Kibbumba. Wazira omukali iye alaga kitiisya kya musaiza.

8 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyabbumbire omusaiza ng'amutoola mu mukali, neye omukali niye oguyabbumbire ng'amutoola omu musaiza.

9 Era omusaiza tibamubbumbiire mukali, neye omukali niye ogubabbumbiire omusaiza.

10 N'olwekyo era n'olw'abamalaika okumanya, omukali asaaniire okubiikangaku omutwegwe ng'akamanyiciryo akalaga kati oibaaye amufuga.

11 Waire nga kityo, neye era omu Musengwa, omukali taliwo kululwe yenkani neye lw'okubba omusaiza aliwo, era n'omusaiza taliwo kululwe yenkani neye lw'okubba omukali aliwo.

12 Ekyo kityo olw'okubba ng'omukali eyasookere owebamubbumbire kuzwa mu musaiza, atyanu buli musaiza, azwa mu mukali. Neye era buli kimo kizwa eeri Kibbumba.

13 Aale inywe abananyere musalewo, kibba kisa omukali okusaba oKibbumba nga tabiikireku omutwegwe?

14 Olwo inywe timukimaite muti tikyobuntu era kiswaza omusaiza owaabbaaku enziiri empaavu oku mutwe?

15 Neye tete omukali iye owaabba n'enziiri empaavu oku mutwe kibba kitiisya ky'omukali oyo. Ekyo kityo olw'okubba enziiri bagimuwaire gy'okubiika ku mutwegwe.

16 Neye omuntu yenayena owaabba ng'ataka okunjakanisya omu nsonga eyo, ekimmukobera kiri kiti, iswe waire ab'ekanisa ya Kibbumba tubula nkola gendi egitukolesya omu kuzinza.

* **11:5 11:5** Okumwaku omukali enziiri, kaabanga kamanyiciryo ka kuswaza mukali oyo. **11:7 11:7** Nta 1:26-27 **11:8 11:8** Nta 2:18-23

*Ekiinulo kya Musengwa**(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)*

17 Neye atyanu ebikwata oku nsonga eenu timbasiima, olw'okubba owemukumbaana tibibba bisa, neye bibba bibbibibbi.

18 Era ekisookera nakimo, mpulira mbu inywe owe mukumbaana okusinza ng'ekanisa, mugabukanamu. Era ekyo zena nkiikiriryakuumu.

19 Ekyo kityo olw'okubba okugabukanamu kuteekwa kubaaawo mwinywe kaisi abatuukana mwinywe bamanyikane.

20 Inywe atyanu owemukumbaana okusinza, ekyo ekimulya tikiinulo kya Musengwa.

21 Ekyo kityo olw'okubba inywe owemubba mulya, buli muntu alya kyokulyakye. Era abamo bazwawo n'enzala, n'abandi nga ibo bateemeire.

22 Olwo mukola mutyo olw'okubba mudamba bisito ebyokuliirangamu n'okunywerangamu? Ooba munyooma b'ekanisa ya Kibbumba abanaanywe, era n'okuswaza abo abadamba ebyokulya? Mbakobe niki? Olwo mbasiime olw'ekyo? Kadi, tinabasiime.

23 Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa oYesu ebintu ebiyanjegeserye zena niibyo ebinabeegeserye inywe. Nabakobere nti oMusengwa oYesu, omu kiire kidi ekibamuliriiremu olukwe, yatoire omugaati,

24 ni yeebalya oKibbumba, kaisi n'aguvunavunamu, era n'akoba ati, "Gunu niigwo omubiri gwange ogumpaayo okulwanywe. Mukolenge kinu olwa kunjebukirya."

25 Ekiinulo owekyawoire, n'abawa ekikopo eky'enviinyo omu ngeri enanyere eyo, ng'akoba ati, "Ekikopo kinu niigwo omusaaye gwange ogukakasa endagaano eya Kibbumba empyaka. Mukolenge ekyo, era buli owemwakinywangaku, mukinywengeku olw'okunjebukirya ninze."

26 Ekyo kityo olw'okubba buli owemulya oku mugaati ogwo, era buli owemunywa oku kikopo ekyo, mubba mulaabba eeri abantu amazima ag'okufa okwa Musengwa oYesu paka oluyaliirira.

27 N'olwekyo buli alya oku mugaati ogwo, ooba anywa oku kikopo eky'enviinyo ekyo ekyo Musengwa oYesu omu ngeri etesaaniire, oyo yalibba abbengere omusango oku mubiri n'oku musaaye gwa Musengwa oYesu.

28 Kale atyanu omuntu asookenge kwekebera, kaisi n'alya oku mugaati ogwo era kaisi n'anywa oku kikopo ky'enviinyo ekyo.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba singa abantu tibabona amakulu ag'omubiri gwa Musengwa oYesu owebabba balya omugaati ogwo era nga banywa oku kikopo eky'enviinyo ekyo, beereetaku musango.

³⁰ Kagira mwinywe mulimu bangi abalwaire n'abanafu omu mibiri, era bangi abafiire.

³¹ Neye singa tusooka ni twekebera, oKibbumba tiyandi-tusaliire omusango.

³² Neye oMusengwa iye oKibbumba owatusalira omusango atugolola, kaisi oku nkomerero omusango tigwatusingira aamo n'ekyalo.

³³ Kale boluganda, owemukumbaananga aamo okulya, mukumanganenge.

³⁴ Era singa wabbaawo enzala ogweruma, asookenge kulya ng'akaali ali ika, kaisi owemukumbaana aamo nandi kibazweramu Kibbumba kubasalira musango. Ebindi bidi ebimwampandiikireku, nalibakobera ekyokukola nga njizire.

12

Ebirabo oMwoyo oMweru ebyagaba

¹ Atyanu boluganda, ebikwata oku birabo oMwoyo oMweru ebyagaba, tintaka mubbe omu butamanya.

² Inywe mumaite muti owemwabbairi nga mukaali bakaafiiri, ebintu bingi ebyaliibiryeye enseega gyanywe era ni bibagotesya ni musinzanga ebifaananyi era ebitatumula.

³ N'olwekyo ntaka mumanye muti mpaawo muntu, oMwoyo wa Kibbumba ogwalungamya ayezya okukoba ati, "OYesu mulaame." Era mpaawo ayezya okubbutula ati, "OYesu niye oMusengwa," okutoolaku ng'oMwoyo oMutukulye niye amulungamiryeye.

⁴ Atyanu waliwo ebirabo by'oMwoyo oMutukulye eby'engeri nyingi, neye oMwoyo oMutukulye abigaba iye moiza.

⁵ Era waliwo engeri nyingi egy'okuweereryamu oMusengwa, neye oMusengwa oyo iye moiza.

⁶ Era waliwo okukola kw'engeri nyingi omu bantu, neye oKibbumba oyo iye moiza abayezyesya bonabona mu buli kibakola.

⁷ Atyanu iye oMwoyo wa Kibbumba agabira buli moiza ekirabo olw'okugasangana.

⁸ Era oMwoyo oyo agabira omuntu ekirabo ky'okuwanga amalabuki niye oMwoyo onyere oyo agabira omuntu ogondi kidi eky'okubbanga n'okumanya.

⁹ Era oMwoyo onyere oyo niiye ayezyesya omuntu ogondi iye kubba n'okwikirirya, n'ogondi n'amuwa kirabo ky'okulanya balwaire.

¹⁰ Kaisi ogondi n'amuwa kirabo ky'okukolanga byamagero, n'ogondi n'amuwa ky'okutuucanga ku bantu bunaabbi. Era n'ogondi n'amuwa kirabo ky'okwabulangawo myoyo egizwa eeri oKibbumba n'egizwa eeri oSitaani. Kaisi ogondi n'amuwa kirabo ky'okutumulanga mu ntumu gy'oMwoyo oMweru, era n'ogondi n'amuwa ky'okuvuunulanga ntumu nago.

¹¹ Neye oMwoyo oMweru oyo akola ebyo byonabyona ali moiza, era niiye onyere oyo awa buli muntu ekirabo eky'enjawulo, oMwoyo nago onyere ng'owaataka.

Omubiri guli n'ebitundu bingi

¹² OKurisito ali ooti mubiri gwa muntu, igwo oguli n'ebitundu ebingi, neye nga guli mubiri gumo, newankubaire nga guli n'ebitundu eby'enjawulo.

¹³ N'omu ngeri enanyere eyo, swenaswena, waire aBayudaaya ooba aBayonaani, waire abagalama ooba ab'eidembe, batubatizire n'oMwoyo moiza. Era oKibbumba yatuwaire swenaswena oMwoyo nanyere oyo atyama omu myoyo gyaiswe.

¹⁴ Era n'omubiri tigubba n'ekitundu kimo, neye gubba n'ebitundu bingi.

¹⁵ Aale atyanu singa ekigere kikoba kiti, "Nze olw'okubba tindi ngalo, n'olwekyo tindi kitundu ky'oku mubiri," ekyo tikikisuuca okubba tikitundu ky'oku mubiri ogwo.

¹⁶ Era singa ekitwi kikoba kiti, "Nze olw'okubba tindi liiso, n'olwekyo tindi kitundu ky'oku mubiri ogwo," ekyo tikikisuuca okubba tikitundu ky'oku mubiri ogwo.

¹⁷ Olwo singa omubiri gwonagwona gwabbairi liiso, gwandiwuliirenge gutya? Era singa omubiri gwonagwona gwabbairi kitwi, gwandifunyiiryenge gutya?

¹⁸ Neye atyanu oKibbumba yateekere oku mubiri ebitundu eby'enjawulo, ni bibba nakimo ng'oweyatakire bibbe.

¹⁹ Olwo singa ebitundu byonabyona eby'omubiri byabbairi kitundu kimo, omubiri gwandibbairi gutya?

²⁰ Neye atyanu kiri kiti, ebitundu eby'omubiri biri bingi, neye igwo omubiri guli gumo.

²¹ N'olwekyo eriiso tiryezya okukoba engalo liti, "Iwe tinkwetaaga," era waire mutwe tigwezya okukoba ebigeri guti, "Inywe timbeetaaga."

²² Neye omu mazima, ebitundu eby'omubiri ebiboneka ooti niibyo ebikira obunafu, niibyo ebikira okubba ebyetaagisya.

²³ Era ebitundu eby'omubiri ebyo ebituseega okubba ebibanyooma, niibyo ebitukira okuwa ekitiisya, era ebitundu ebyo ebitaboneka kusani, niibyo ebitubiikaku n'okwegendereza nga tubiwa ekitiisya ekikira obunene.

²⁴ Neye ebitundu byaiswe ebikira okuboneka kusani ibyo tibyetaaga kubirabirira ino. Wazira oKibbumba yayungisirye aamo ebitundu by'omubiri omu ngeri nti kyezyesye abantu okuwa ebitundu bidi ebibanyooma ekitiisya ekikira obunene.

²⁵ OKibbumba yakolere atyo, kaisi ebitundu by'omubiri tibyezya okwesalasalamu, neye bibbeeranganenge.

²⁶ Era singa ekitundu ekimo eky'omubiri kisuna obulumi, n'ebitundu ebindi byonabyona bikaanyira aamo nakyo. Era singa ekitundu ekimo bakiwa ekitiisya, ebitundu byonabyona bisangaalira aamo nakyo.

²⁷ Atyanu inywe nywenanywena muli mubiri gwa Kurisito, era buli moiza kwinywe kitundu ky'oku mubiri ogwo.

²⁸ Era omu kanisa, oKibbumba yatekeremu abantu, abasooka batume, n'abokubiri banaabbi, n'abokusatu basomesya. Awo atyanu abairaku, baadi abakola ebyamagero, n'abo abeyawaire ekirabo kya kulamyababwe, n'abo ababbeera abantu, n'abeekubbemberi, era n'abatumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

²⁹ Aale atyanu abantu bonabona batume? Ooba bonabona banaabbi? Ooba bonabona basomesya? Ooba bonabona bakola ebyamagero?

³⁰ Ooba bonabona bali n'ekirabo eky'okulamya abalwaire? Ooba bonabona batumula entumu gy'oMwoyo oMweru? Ooba bonabona bayezya okuvuunula entumu nago?

³¹ Aale inywe atyanu munuwirire kusuna birabo ebikira obukulu.

Neye era njaba okubalaga enzira ekirira nakimo obusa.

13

Okutaka

¹ Singa ntumula entumu egy'abantu n'egy'abamalaika neye nga mbula okutaka, mba ooti kide ekivuga, ooba ooti muyoga ogusagala nga tigukola amakulu eeri abulisisya.

² Era singa mba n'ekirabo ky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, era ni ntegeera

n'ebyamabye byonabyona, era ni mmanyanya n'ebintu byonabyona, era ni mba n'okwikirirya kwonakwona okutoolawo ensozi, neye nga mbula okutaka, mba kinambulamu.

³ Era singa ngabira abadoobi ebindinabyo byonabyona, era ni njaala n'omubiri gwange ni bagwoca,* neye nga mbula okutaka, mpaawo kinsunamu.

⁴ Okutaka kuguminkiriza era kuli n'ekisa. Era okutaka tikubba n'engongi ooba tikwepanka. Era okutaka tikubba n'amalala,

⁵ ooba tikutumula ebisongolye. Era tikunoonia byakwo byonkani. Era okutaka tikunyiiga mangu, ooba tikubisa oku mwoyo ebyo abantu ebibakukola ebirumirirya.

⁶ Era okutaka tikusangaalira ebikole ebibbibibi, wazira kusangaalira mazima.

⁷ Era okutaka kugumira ebintu byonabyona, era ni kwe-siga bulijo ebintu byonabyona, era omu bintu byonabyona ni kusigala nga kuli n'osuubi, era ni kuguminkiriza ebintu byonabyona.

⁸ Era okutaka tikwalikoma. Neye ibwo obukwenda obuzwa eeri oKibbumba bwalikoma. Era n'entumu gy'oMwoyo oMweru gyalikoma. Era n'okumanya kwona kwalikoma.

⁹ Nkoba ntyo olw'okubba ekirabo kyaiswe eky'okumanya era n'eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba tibiri mu bwizulye.

¹⁰ Neye ebyo ebiizulye owebyaliiza, olwo awo ibyo ebitali biizulye byalibba nga tibikaali byetaagisya.

¹¹ Owenabbair nkaali omutomuto, natumulanga ng'omutomuto, era naseeganga ng'omutomuto era nafumintirizanga ng'omutomuto. Neye owenakulire, nazwire omu lutoluto.

¹² Atyanu ekitubona oku Kibbumba kifaananaku n'ekifaananyi ekibonekera omu ndabirwamu entangaali. Neye oluzwanyuma twalimubona maiso ku maiso. Era atyanu titumaite buli kintu neye kwolwo twalibimanya byonabyona, ng'oKibbumba owatutegeerera nakimo iswe.

¹³ Neye ng'ebyo biri awo, ebisatu binu bikaali biriwo: Okwikirirya, n'osuubi, era n'okutaka. Neye ekikirira nakimo obukulu kwebyo, ikwo kutaka.

14

Ebirabo ebindi eby'oMwoyo

13:2 13:2 Mat 17:20; 21:21; Mak 11:23 * **13:3 13:3** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, *Kaisi nenyumirize*.

1 Kale atyanu mwefudengeku okubona muti mutakangananga, era munuwirirenge ino okusuna ebirabo by'oMwoyo oMweru, n'okukira eino ekirabo eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba.

2 Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, tatumula n'abantu, neye atumula n'oKibbumba, olw'okubba ebyatumula mpaawo abitegeera. Era ebyama ebyatumula, oMwoyo oMweru niye amwezyesya okubitumula.

3 Neye iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, abakobera era ni bibabbeera, era ni bibairyamu amaani, era ni bibagumya.

4 Iye oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, yeegasa yenkani. Neye iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, agasa kanisa yonayona.

5 Atyanu nanditakire nywenanywena okutumula entumu gy'oMwoyo oMweru, neye ekikiraku niikyo inywe okubba n'ekirabo eky'okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba. Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, agasa ino okukiraku oyo atumula entumu gy'oMwoyo oMweru, okutoolaku nga waliwo agivuunula, kaisi kyezye okugasa ekanisa.

6 Atyanu boluganda, singa njiza egimuli ni ntumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, mba mbagasire niki? Mba mbula ekimbagasa okutoolaku nga mbakobeire kubikula kwa Kibbumba, ooba byokumanya, ooba bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, ooba byokulungama.

7 Era n'omu ngeri enanyere eyo, ebivuga ebibula obwomi, ng'omulere ooba otongoli, owebitavuga nga bitegerekeka, omuntu amanyicamu atya obusa obuli omu kuvuga okwo?

8 Era singa ekondeere erabula tevuga kusani okutegerekeka, naani ayezya okumanya ni yeetegekera okulwana olutalo?

9 Kale kiri kityo n'eeri inywe nywena. Okutoolaku ng'otumwire omu lutumu omuntu olwategeera, omuntu abba yamanya atya ebyokoba? Era okutumula okwo kubba kwagotera mu mpewo.

10 Mazima dala waliwo entumu nyingi egy'enjawulo oku kyalo, era buli lutumu luli n'amakulu.

11 Neye owemba nga tintegeera olutumu omuntu olwatumula, mba ooti munamawanga eeri oyo atumula, era yena abba ooti munamawanga egyendi.

12 Kale inywe, olw'okubba kiti, munuwirira ino okusuna ebirabo by'oMwoyo oMweru, mwefudengeku kusuna bi-ibyo ebigasa ekanisa.

13 N'olwekyo, iye oyo atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, ali n'okusaba oKibbumba amuwe ekirabo ky'okugivuunula.

14 Ekyo kityo olw'okubba singa nsaba oKibbumba omu lutumu lw'oMwoyo oMweru, omwoyo gwange gubba gusaba, neye mba tintegeera ekimbutula.

15 Kale owekibba nga kityo nkole niki? Ntaka omwoyo gwange gusabe oKibbumba nga nkolesya ebibono ebintegeera. Era omwoyo gwange gwembe, nga nkolesya ebibono ebintegeera.

16 Anambula ekyo, singa owuuja oKibbumba n'omwoyogwo gwonkani, omuntu abula ekirabo ky'okuvuunula* ayezya atya okwiramumu ati, "Amiina," omu kuwuuja aate nga tategeera ekyokoba?

17 Mazima oyezya okubba ng'owuuja kusani ino oKibbumba, neye nga tikigasaku omuntu oyo.

18 Neebalya oKibbumba nti nze mbakira nywenanywena okutumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

19 Neye omu lukumbaana olw'ekanisa, kasinga ntumula ebibono bitaanu ebibategeera olw'okulungama abandi, okukiraku oluntumula ebibono enkumi n'enkumi, omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

20 Kale boluganda timwabba ooti baana batobato omu nseega gyanywe. Wazira mubbe ooti baana abatobato ababula okumanya kw'okukola ebikole ebibbibbi, neye museenge ooti bantu bakulu omu bwomi bw'omwoyo.

21 Omu Biwandiike bakiwandiikire bati:

"Nalitumula n'abantu bange nga nkolesya abantu abatumula entumu gy'oMwoyo oMweru, era nga nkolesya n'entumu gy'abantu egibatamaite, neye era tibalimpulisisya."

OMusengwa iye oKibbumba atyo niiye owaakoba.

22 Kale atyanu entumu gy'oMwoyo oMweru tikamanyiciryo k'amaani ga Kibbumba mu baikirirya, neye mu batali baikirirya. Kasi okutuuka oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, iko kamanyiciryo k'amaani ga Kibbumba mu baikirirya, neye timu batali baikirirya.

23 Kale singa ekanisa yonayona ekumbaana, kasi buli muntu n'atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru, era abantu abatakitegeera, ooba abatali baikirirya ni baingira, tibakoba bati mulalukire?

24 Neye singa atali mwikirirya ooba omuntu atakitegeera aingira nga buli moiza ali kuwa bunaabbi, aikirirya ati

* 14:16 14:16 Ooba, Omoiza oku baizaizana. 14:21 14:21 Isa 28:11-12

akola ebikole ebibbibbi olw'ebyo byonabyona ebimutumula era ni bimusalira omusango.

²⁵ Era ebyo ebimutumula byalyemula ebyama by'omu mwoyogwe. Kale yaligwa oku mazwige n'asinza oKibbumba, nga waakoba ati, "Dala oKibbumba ali mwinywe."

Okusinza oKibbumba omu ngeri eyabirana

²⁶ Kale boluganda, kinu niikyo ekimuli n'okukolanga. Owemukumbaana okusinza oKibbumba, omoiza ayezya okubba n'olwembo. Iye ogondi ayezya okubba n'okwegesya. Kaisi ogondi iye n'atumula Kibbumba ekyamubiikuliire, n'ogondi n'atumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru kaisi ogondi n'agivuunula. Ebyo byonabyona muteekwa okubikolanga lw'okugasa kanisa.

²⁷ Singa wabbaawo atumula omu lutumu lw'oMwoyo oMweru, bali n'okubba babiri ooba nga tibabitawo omu basatu. Neye ali n'okutumulanga moiza moiza, era nga waliwo atekwa okuvuunula.

²⁸ Neye singa avuunula abba abulawo, olwo omuntu oyo abba tali n'okutumula omu lutumu olwo ng'ali omu lukumbaana olwo. Wazira, abba ali n'okutumula yenkani n'oKibbumba.

²⁹ Atyanu abantu babiri ooba basatu niibo abali n'okutumula obukwenda obuzwa eeri oKibbumba, ng'abandi babwekeenya.

³⁰ Neye singa omoiza oku batyaime omu lukumbaana asuna obukwenda okuzwa eeri oKibbumba, oodi abbaire atumula ali n'okusirika kaisi omwinaye yena n'atumula.

³¹ Ekyo kityo olw'okubba nywenanywena mwezya okutuuca oku bantu obukwenda obuzwa eeri oKibbumba mu kiiwu, kaisi abantu bonabona ni bayezya okwega era ni bairamu amaani.

³² Era abo abali n'ekirabo eky'obunaabbi, bali n'okufuga ekirabo kyabwe.

³³ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba iye tiKibbumba w'akavuuyo, neye w'eidembe, era ng'owekibba omu makanisa gonagona ag'abatuukiriry.

³⁴ Abakali bali n'okusirikanga busiriki omu nkumbaana gy'ekanisa. Ekyo kityo olw'okubba tibabaikirirya okutumula, era bali n'okubba mu kugonda, nga n'aMateeka ga Musa gona owegakoba.

³⁵ Singa wabbaawo ekibataka okumanya, bakibuulyenge abaibaabwe e ika. Ekyo kityo olw'okubba kiswaza singa omukali atumula omu lukumbaana olw'ekanisa.

³⁶ Dala museega muti ekibono kya Kibbumba kyazwereire mu niinywe? Ooba, niinywe nywenkani omwakisunire?

³⁷ Singa omuntu yenayena aseega ati naabbi wa Kibbumba, ooba ati ali n'ekirabo ky'oMwoyo oMweru, ali n'okutegeera ati ebindikubawandiikira, ibyo biragiroya bya Musengwa.

³⁸ Neye singa ekyo omuntu akigaana, yena ng'oKibbumba amugaana.†

³⁹ Kale boluganda, munuwirirenge ino kutuuca ku bantu bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, neye timuloberyanga okutumula omu ntumu gy'oMwoyo oMweru.

⁴⁰ Neye byonabyona bali n'okubikolanga kusani era mu ngeri eyabirana.

15

Okuzuukira kwa Kurisito

¹ Atyanu boluganda ntaka okubeebukirya aMawuliroya aMasa agenalaabbire eeri inywe ni mugaikirirya era nga niigo okwikirirya kwanywe oku kwemereire.

² Era aMawuliroya aMasa ago niigo agabalokola singa mugumira oku kibono ekinalaabbire egimuli. Ekikoba kiti anambula ekyo, okwikirirya kwanywe kubba kwabbaire mpaamu makulu.

³ Ekyo kityo olw'okubba nasunire aMawuliroya aMasa ago ng'ekintu ekikirira nakimo obukulu era zena ni mbawa inywe. Era gali gati, oKurisito yafiire olw'ebikole byaiswe ebibbibbi, ng'eBiwandiike owebikoba.

⁴ Era bamuliikire, n'oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu oKibbumba n'amuzuukiza era ng'eBiwandiike owebikoba.

⁵ Era kiti yabonekeire oKeefa, kaisi n'abonekera n'abatume eikumi na babiri.

⁶ Era oluzwanyuma n'abonekera aboluganda ababitawo omu 500 nga bonabona bakumbaine aamo. Era abakira obungi kwibo bakaali boomi, waire ng'abamo bafiire.

⁷ Era n'abonekera n'oYaakobbo, era oluzwanyuma n'abonekera n'abatume bonabona.

⁸ Oweyamalire okubonekera abo bonabona, olwo kaisi omu kusembyayo n'ambonekera zena, era owenasuukiire omutume nabbaire ooti mwana ogubabyaire ng'abitireku ekiseera*.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba ninze nsembayo ansi omu kiti- isya omu batume. Era tinsaanira kadi okunjeta omutume, olw'okubba nayiigaanirye ekanisa ya Kibbumba.

† **14:38 14:38** Ooba, *Ng'asigala omu butamanya.* **15:3 15:3** Isa 53:5-12 **15:4 15:4** Zab 16:8-10; Mat 12:40; Bik 2:24-32 **15:5 15:5** Mat 28:16-17; Mak 16:14; Luk 24:34,36; Yok 20:19 * **15:8 15:8** Ooba, *Omu ngeri etali eyabulijo.* **15:8 15:8** Bik 9:3-6 **15:9 15:9** Bik 8:3

¹⁰ Neye ekisa kya Kibbumba, niikyo ekinsuuciryeye okubba kinu ekyendi, era ekisa ekiyankwatiire tikyafiire bwereere. Era tete nakolere ino ng'omutume wa Kurisito okukiraku abatume abandi bonabona. Neye era nga tininze nkola, wazira ekisa kya Kibbumba ekiri na nze.

¹¹ Kale atyanu abba ninze, ooba abatume abandi niibo abalaabba, neye era obukwenda bumo obutweyongera okulaabba, era nga niibwo obumwaikiriirye.

Okuzuukira

¹² Atyanu obanga abantu balaabba bati oKibbumba yazuukizire oKurisito, abamo kwinywe mubba mutya okukoba muti tiwalibbaawo kuzuukira?

¹³ Kale owekibba kiti mpaawo kuzuukira, kibba kitegeeza kiti n'oKurisito yena oKibbumba tiyamuuzukizire.

¹⁴ Era abba ng'oKibbumba tiyazuukizire oKurisito, atyanu okulaabba kwaiswe, era n'okwikirirya kwanywe bibba binambulamu.

¹⁵ Era tete tubba tuli kubbanga babbeyi b'ebyo ebikwata oku Kibbumba. Ekyo kityo olw'okubba twakakasire abantu ekintu ekikwata oku Kibbumba tuti yazuukizire oKurisito. Era ekyo kibba tikituce owekibba kiti mpaawo kuzuukira.

¹⁶ Kale obanga oKibbumba tazuukiza, abba tiyazuukizire kadi n'oKurisito yena.

¹⁷ Era obanga oKibbumba tiyazuukizire oKurisito, okwikirirya kwanywe omu Kurisito kubba kunambulamu, era ekibbikibbi kibba kikaali kifuga omu bwomi bwanywe.

¹⁸ Era kibba kitegeeza kiti n'abo abafiire nga baikirirya omu Kurisito, bajigirikire.

¹⁹ Era singa tubba n'osuubi omu Kurisito kutubbeera mu bwomi bunu obw'oku kyalo bwonkani, tubba niiswe otusaanira okutusaasira eino okukiraku omuntu yenayena oku kyalo.

²⁰ Neye dala kya mazima kiti, oKibbumba yazuukizire oKurisito. Era ekyo yakikolere ng'obukakafu okulaga ati era yalizuukiza abantu.

²¹ Era ng'abantu owebafa olw'omuntu omoiza ekiyakolere, omu ngeri enanyere eyo abafu bazuukira olw'omuntu ogondi ekiyakolere.

²² Era nga buli muntu owaafa olw'okubba swenaswena tuli mu lulyo lw'Adamu, kale era n'omu ngeri enanyere eyo abafu bonabona oKibbumba yalibazuukiza lw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito.

²³ Neye mwekyo buli moiza ali n'okukuuma kiiwukye eky'okumuzuukiza. OKurisito niye oguyasookeireku, kaisi

omu kiseera ekiyaliiriramu, abo abamwikiririyamu bona oKibbumba abazuukize.

²⁴ Awo oluzwanyuma lw'ekyo, oKurisito yaliwangula emyoyo gyonagyona emibbimibbi egifuga, era egy'obwezye, era egy'amaani, era n'obwakabaka obwo n'abukwatisya oKibbumba oItteye awo kaisi enkomerero n'etuuka.

²⁵ Ekyo kityo olw'okubba oKurisito atekwa okufuga ng'oKabaka paka oKibbumba oweyaliwangula abalabe ba Kurisito bonabona.

²⁶ Era omulabewe oguyalisembesyayo okujigirica, niye oKufa.

²⁷ Ekyo kityo olw'okubba Kiwandiike kiti, "OKibbumba yatekere ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe." Neye eKiwandiike owekikoba kiti, "Okuteeka ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe," ekyo kimanye kusani kiti tik-itwaliryamu oKibbumba iye eyawaire oKurisito ebintu byonabyona okubba ansi w'obwezyebwe.

²⁸ Era owaamala okusuna obwezye obufuga ebintu byonabyona, awo oKurisito oMwana wa Kibbumba iye onyere yalyedembula oKibbumba n'amufuga. Kaisi awo, oKibbumba eyawaire omutaane obwezye okufuga ebintu byonabyona, ayezye okufuga byonabyona omu bwizulye.

²⁹ Aale atyanu nga mpaawo kuzuukira, abo abebabatiza omu kigere ky'abo abafiire nga tibabatize babba basuubira kutuukirirya niki mwekyo? Era owekibba kiti kituce ng'abamo owebakoba bati mpaawo kuzuukira, lwaki abantu abo bababatiza omu kigere ky'abo abafiire?

³⁰ Era nga mpaawo kuzuukira, lwaki iswe abananyere tweteeka omu kabbikabbi buli kiseera olw'okulaabba aMawuliro aMasa ago?

³¹ Boluganda, nze bulijo ntuuka omu kabbikabbi k'okufa. Era ekigira ni mbutula ekyo, lw'okwenyumiriza okundi-nakwo mwinywe okubba nga tuli kintu kimo n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe.

³² Era mugasoki ogwabbairemu nze okulwana n'abantu b'Efeeso ni mbeera nakimo mu kabbikabbi ooti ndwana n'agasolo ga mwigona? Neye obanga tiwalibbaawo kuzuukira, kale tubba tuli n'okukola ng'entumula y'abantu oweeri eti:

"Tweriire era twenywere, olw'okubba eizo n'eizuuli twabba twefeera."

³³ Aale abantu tibababbeyanga, olw'okubba kimanye kusani kiti, "Okukolagana n'abantu abakola ebibbibbi kizwera ku empisagyo ensa okubebenyeka."

³⁴ Aale mweireku era mulekeraawo okukola ebikole ebibibibi. Ekyo kityo olw'okubba abamo kwinywe timumaite oKibbumba. Ekyo nkitumula kuswaza niinywe.

Omubiri oguzuukiire

³⁵ Neye omuntu ayezya okubuulya ati, "OKibbumba azuukiza atya? Era bazuukira n'emibiri gy'engeriki?"

³⁶ Musirusiru iwe! Iye onsigo ogwokoma omwitakali tamera okutoolaku ng'ekinyama ky'oku ngulu kisookere kuvunda.

³⁷ Era ekibakoma tikibba kitina ng'owekiri n'okubba, neye abba nsigo-bunsigo, amo w'engaano, ooba nsigo w'ekimera ekindi.

³⁸ Neye oKibbumba ng'owaataka, awa onsigo okukula n'azwamu ekitina, era nabuli kika kya nsigo akiwa nkula yaakyo.

³⁹ Era n'emibiri gy'abuli bibbumbembe ebiri n'obwomi tigibba gy'engeri moiza. Abantu bali n'emibiri gy'engeri yaagyo, n'egy'ebisolo gy'engeri gendi, n'egy'enyonyi gy'engeri gendi, n'egy'enyanyi gyona gy'engeri gendi.

⁴⁰ Era waliwo n'ebibbumbembe eby'omwigulu ng'eisana, n'omweri, n'enkota, era n'ebibbumbembe eby'oku kyalo. Neye enfaanana y'ebyo eby'omwigulu y'engeri gendi, era enfaanana y'ebyo eby'oku kyalo y'engeri gendi.

⁴¹ Eisana liri n'engeri yaalyo egiryakamu, n'omweri gwona ni gubba n'engeri gendi egigwakamu, era n'enkota gyona ni gibba n'engeri gendi egigyakamu. Era tete nabuli nkota ayaka mu ngeri etali ya nkota ogondi.

⁴² Kale era kityo niiye owekiri n'oku kuzuukira. Era omubiri ogufa ni baguliika, guvunda, neye ogwo oKibbumba ogwazuukiza tigufa era gubbaawo nga tiguvunda emirembe n'emirembe.

⁴³ Owebaliika omubiri gubba mubbimubbi era munafu, neye oKibbumba owaguzuukiza gubba musa era gw'amaani.

⁴⁴ Igwo ogubaliika gubba mubiri ogwobona n'amaiso, neye gudi oKibbumba ogwazuukiza gubba mwoyo mwereere ogwotabona n'amaiso. Obanga waliwo omubiri ogwobona n'amaiso, kale era waliwo n'omubiri gw'omwoyo igwo ogwotabona n'amaiso.

⁴⁵ Kale bakiwandiikire bati, "Omuntu eyasookere yabbaire niiye Adamu, era oKibbumba oguyasuucirye omwomi." Neye oYesu, ogubeeta bati Adamu ow'oluzwanyuma niiye agaba obwomi bw'omwoyo.

⁴⁶ Neye ekyasookere okubbaawo niye omubiri ogwobona n'amaiso, kaisi oluzwanyuma ni wabbaawo omubiri gudi oguli mwoyo mwereere.

⁴⁷ Adamu, nga niye omuntu eyasookere, oKibbumba yamubbumbire mwitakali ly'oku kyalo kunu, kaisi oKurisito, nga niye Adamu owokubiri, iye yazwire mwigulu.

⁴⁸ Kale buli muntu oku kyalo ali n'omubiri ooti gwa muntu eyasookere oku kyalo ogubabbumbire omwitakali ly'oku kyalo, era buli muntu aabba omwigulu abba n'omubiri ooti gw'oyo iye eyazwire omwigulu.

⁴⁹ Era ng'oKibbumba oweyatuwaire emibiri ooti gwa muntu oodi oguyabbumbire omwitakali ly'oku kyalo, era swena abaikirirya twalibba n'emibiri ooti gwa Kurisito eyazwire omwigulu.

⁵⁰ Atyanu boluganda, ekintegeeza kiri kiti, emibiri gyaiswe ginu egirimu omusaaye, gibula mugabo omu bwak-abaka bwa Kibbumba. Era emibiri egyo egivunda gibula mugabo mwekyo ekyalibbaawo emirembe n'emirembe.

⁵¹ Aale oleke mbakobereku ekyama kinu: Tiswenaswena nti twalifa, neye swenaswena oKibbumba yalisuucamu emibiri gyaiswe.

⁵² Era ekyo kyalibbaawo mu kaseera katyayi kati ooti ka muntu kubbalya lumu. Era kyalibba kityo ng'abantu bamalire kuwulira kuvuga kw'ekondeere kudi okwalibbaawo oku lunaku lw'enkomerero. Ekyo kityo olw'okubba ekondeere oweyalivuga, abalibba bafu oKibbumba yalibazuukiza era ni babba nga tibafa emirembe n'emirembe. Kaisi abo abalibba boomi era bona oKibbumba yalisuucamu emibiri gyabwe.

⁵³ Era ekyo kityo olw'okubba emibiri gyaiswe egifa bateekwa okugisuucamu ni gibba mibiri egitafa. Era emibiri gyaiswe egivunda bateekwa okugisuucamu mibiri egitavunda.

⁵⁴ Awo, ng'emibiri gyaiswe egifa oKibbumba amalire okugisuucamu gidi egitafa, olwo kaisi eKiwandiike kinu kibbe kituukiriire:

Bamalire okujigirica oKufa

era atyanu obuwanguli buliwo mu bwizulye.

⁵⁵ "Aale atyanu iwe Kufa, obuwangulibwo buli yaina?"

Era iwe Kufa, amaanigo ag'okulumya gali yaina?"

⁵⁶ Ikwo okufa kutoola amaani mu kibbikibbi, kaisi ekibbikibbi kitoola amaani mu Mateeka ga Musa.

⁵⁷ Neye oKibbumba yeebale! Iye oyo atuwa obuwanguli oku maani g'ekibbikibbi era n'oku maani g'okufa. Era

atuwa obuwanguli obwo kubita mu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁵⁸ N'olwekyo boluganda abatake, mubbenge bagumu, era nga timuyuuga. Mweyongerenge bulijo okukolera oMusengwa waiswe n'eiganyi, olw'okubba mumaite muti okukalabana kwanywe tikwabwereere.

16

Obubbeeri eeri abantu ba Kibbumba

¹ Atyanu ebikwata oku mpiiya egimusooloja olw'okubbeera abatuukirirye b'omu Yerusaalemi, nywena muli n'okukola kiikyo ekinakobere ekanisa y'omu Galatiya okukola.

² Buli lwesaabbiiti, buli moiza kwinywe ali n'okubisangaku empiiya okusinzirira ng'oKibbumba owamugabiriire, olwo kaisi kibbe nga tikyetaagisya okwesonda empiiya nga mmalire kutuuka.

³ Era owenaliiza, abakwenda abemwalironda nalibawa amabbaluwa agabanjula, era ni mbatuma okutwala ebirabo byanywe ebyo e Yerusaalemi.

⁴ Owekyalibba kituukana kiti zena njabe, balinegaitaku ni twaba.

Entegeka gya Pawulo

⁵ Atyanu njiza okubacaalira oluzwanyuma lwa kubitira omu Makedooniya, olw'okubba ntegeka kubitira niiyo.

⁶ Era nnyinza okubbaaku na inywe okumala ekiseera kitono, ooba okubba eeyo okumaliraku nakimo obwire bwa buwolondoki, kaisi mwezye okumbeera omu bintu ebinalibba neetaaga okweyongerera omu lugendo lwange olwaliiraku.

⁷ Nze tintaka okubacaalira omu kiseera kinu kaisi mbe lwoco, wazira singa oMusengwa oweyaliganya, owenaliiza nsuibira okumalaku eeyo na inywe ekiseera ekiwanvu.

⁸ Neye naabba omu kibuga ky'Efeeso paka oMukolo ogwa Pentekonte owegwaliwa.

⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ampaire enkabi omu bwizulye okulaabba omu kibuga ekyo aMawuliro aMasa, newankubbaire nga mulimu abantu bangi abanjakanisya.

¹⁰ Atyanu oTemuseewo oweyatuuka eeyo, mumubitye kusani nga mpaawo kyatya ng'ali na inywe, olw'okubba iye na nze tukola omulimo gwa Musengwa.

¹¹ Kale timwaganya omuntu yenayena kwinywe n'amubityamu amaiso. Era oweyalibba aira eenu egyendi

mumuseebule kusani nga mumutakirya n'enkabi omu lugendolwe. Era ndi kumusuubiranga okwira n'aboluganda abaali nabo.

¹² Atyanu ebikwata oku woluganda Apolo, emirundi mingi mmwegairiire okubacaaliraku ng'ali n'aboluganda abandi, neye iye tataka okwiza eeyo omu kiseera kinu, neye yaliizayo ng'asunire akakisa.

Ebisembayo

¹³ Aale mubbe bulindaala, era mugumire omu kwikirirya, era mubbe abagumu era mubbe n'okwikirirya okw'amaani.

¹⁴ Era buli ekimukola, mukikolenge mu kutaka.

¹⁵ Atyanu boluganda mumaite muti oSitefanaasi n'abantu b'omu kisitokye niibo abasookere okwikirirya omu Kurisito omwitwale ly'Akaya, era ni beewaayo okuweererya abatuukirirye. Kale mbegairira boluganda

¹⁶ okugonderanga abantu ooti baabo, era n'okugonderanga nabuli muntu yenayena aweererya n'okwewaayo ooti kuukwo.

¹⁷ Ndi musangaali ino oSitefanaasi n'oFolutunaato n'Akayiko okwiza eenu, olw'okubba bampa obubbeeri inywe obumuteezya okumpa olw'okubba inywe mubulawo.

¹⁸ Era bawumwirye omwoyo gwange era n'egyanywe nywena. Abantu ooti baabo, mubawanga ekitiisya.

¹⁹ Era ab'omu makanisa g'omwitwale ly'Asiya baba-sugiirye. Era Akwira n'oPulisikira, aamo n'ab'ekanisa abakumbaanira omu kisito kyabwe, babasugiirye ino omu Musengwa.

²⁰ N'aboluganda bonabona eenu babasugiirye. Aale musugiryangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda.

²¹ Atyanu ninze oPawulo onyere mbawandiikira kinu nti, mbasugiirye.

²² Era buli iye oyo atataka oMusengwa, abba mulaame. Nsaba nti oMusengwa waiswe aire mangu.

²³ Aale oMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa.

²⁴ Era mbataka inywe nywenanywena omwikirirya omu Kurisito Yesu. Amiina.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE AB'E KOLINSO Enyanjula

Ebbaluwa eyokubiri eeri ab'e Kolinso oPawulo niye eyagiwandiikire nga wabitirewo emyanka 55-56 nga bamalire okubyala oYesu (1:1). Abakugu omu by'eBbaibbuli bakoba nambu oPawulo enyumaku yabbaire abawandiikiireku egendi iyo nga nkambwe. Neye tubulaku ekopi y'ebbaluwa nago iye egyatumulaku omu (2:3-4).

Ebbaluwa eenu oPawulo atekwa okubba nga yagiwandiikire ng'ali Makedooniya (2:13). Era iyo y'enjawulo omu ngeri eti, yamuzindo ino era eraga enseega enanyere nyeere ey'omu mwoyogwe. Era alaga eisangaalolye erikwata okwalipoota ensa oTito egiyabbaire amuwaire ekwata oku kanisa y'e Kolinso. Omu bbaluwa eenu, twajiryamu enjegyasa omu bugalami ekwata oku kugaba omu Ndagaano eMpyaka, omu kitundu oPawulo egyatumulira ng'abakoba okusooloja empiya egibatwalira abaikirirya b'omu Yerusaalemi (8-9).

Kiboneka ooti abatume ab'obubbeyi abamo era nga tib'omu kanisa, babbaire nga waliwo abantu b'omu kanisa eyo abebabbaire nga bakolesya olw'obukambwe bw'abantu abo okwakanisya oPawulo kaisi ibo abatume nago beetekewo. Era ibo babbaire nga balaga okubuu-abuusa omu bwezye bwa Pawulo, era amo niikyo ekya-musikirizire ng'owaalaga oku nkomerero y'ebbaluwa eenu, okuwa ino obukakafu bw'obwezyebwe ng'omutume wa Yesu Kurisito.

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-7).
2. OPawulo atumula oku kucusamu omu ntegekagye egy'okubacaalira n'alipoota ebakwataku egiyasunire era n'ekibakoba oku bbaluwaye ey'enyumaku (1:8-7:16).
3. OPawulo awa endagirira ekwata oku kusooloja empiya gy'okutwalira abaikirirya ab'omu Yerusaalemi (8:1-9:15).
4. OPawulo awozererya obutumbwe era n'alabula oku bikwata oku kucaalakwe okwiraku (10:1-13:10).

1 Ninze oPawulo omutume wa Kurisito Yesu ng'oKibbumba oweyatakire era nga ndi aanu n'owoluganda oTemuseewo.

Tubawandiikira inywe ab'ekanisa eri omu kibuga e Kolinso, era n'abatuukirirye bonabona ab'omwitwale ly'Akaya lyonalyona.

2 OKibbumba oTewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, babakwatire ekisa, era babawe eidembe.

OPawulo awuuja oKibbumba

3 Tuwuuje oKibbumba oyo oTeeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, era oKibbumba oTewaiswe oyo aizwire okusaasira, era airyamumu abantu amaani mu buli ngeri.

4 Era Iye atwiryamu amaani omu bigosi byaiswe byonabyona, kaisi swena ni twezya okwiryamu abantu abandi amaani nga swena owatwiryamu amaani.

5 Ekyo kityo olw'okubba egitukoma swena okugada eino ng'oKurisito oweyagadire, era oKibbumba yena gyakoma okutwiryamu amaani ng'akolesya oKurisito.

6 Era iswe owetubba omu kugada, inywe kibawa bugumu era ni kibazweramu okulokoka. Era oKibbumba owatwiryamu amaani omu kugada kwaiswe, na inywe nywena mwiramu amaani singa muguminkiriza omu kugada okuli ooti kuukwo swena okutugumira.

7 Kale tubalimu eisuubi linene, olw'okubba tumaite tuti owemugada nga swena owetugada, oKibbumba abairyamumu amaani nga swena owatukola.

8 Aale atyanu boluganda tutaka mumanye ebikwata oku kugada okutwabitiremu nga tuli omwitwale ly'Asiya. Batugadirye ino n'okukirawo awetwezya okugumira, era n'eisuubi ery'okubba aboomi ni lituwaamu.

9 Mazima dala twabbaire ooti bantu abebasaliire ogw'okufa. Neye ekyo kyabbairewo kaisi titwesiga maani gaiswe, neye twesige Kibbumba yenkani iye azuukiza.

10 Era oKibbumba oyo eyatulamirye omu kabbikabbi akanene ak'okufa akatyo, era yalitulamya tete. Era niye ogutulimu eisuubi tuti yeeyongera ng'atulamya.

11 Kale nywena mutubbeere nga mutusabira era olw'esaala egyo egy'abantu abangi oKibbumba yalituwa enkabi, era abantu bangi ni beebalya oKibbumba okulwaiswe.

OPawulo acuusamu entegekaye

12 Atyanu iswe ekituletera okwenyumiriza niikyo kinu kiti: Omumu myoyo gyaiswe tukakasa tuti, eneebitya yaiswe omu bantu era okukirira nakimo enkolagana yaiswe na

inywe eriwo mu butuukirirye n'omu mazima ebizwa eeri oKibbumba. Ebyo titubikolere mu malabuki g'abantu-buntu, neye lw'ekisa kya Kibbumba ekiri na iswe.

¹³ Era titugenderera kubawandiikira biibyo ebimuteezya okusoma ooba okutegeera. Era nsuubira nti,

¹⁴ ng'owemutatutegeire kusani, mwalitutegeera ekimala era ni mwezya n'okutwenyumirizaamu nga swena owetwalibeenyumirizaamu oku lunaku oMusengwa oYesu oluyaliiriraku.

¹⁵ Era olw'okubba ndi n'obukakafu mwekyo, nategekere kusooka kucaalira niinywe, kaisi musune enkabi gya kuba-caalira emirundi emibiri.

¹⁶ Mwekyo, natakire mbacaalire nga njaba omwitwale erya Makedooniya, kaisi tete mbacaalire amaira, era nga ntaka mumpe obubbeeru nga njaba omwitwale ery'e Buyudaaya.

¹⁷ Olwo-so owenategerekere okukola ntyo nandi ni mpezya, inywe museega muti ndi muntu acuukacuuka omu biseego? Museega muti ebinkola mbikola ng'omuntu atali mwikirirya, iye akoba ati, "Niikyo ekyo," tete omu kaseera akanyere ako ati, "Aa bbe."

¹⁸ Neye mazima dala ng'oKibbumba obwali mwesigwa, titwabasuubizire n'emyoyo mibiri.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba oMwana wa Kibbumba oYesu Kurisito oyo, nze n'oSiruvaano n'oTemuseewo ogutwalaab-bire egimuli, iye tacuukacuuka omu biseego.

²⁰ N'olwekyo, ooba oKibbumba ebiyasuubizire byenkana bitya obungi, byonabyona okubita omu Kurisito bituukirira era ni tukoba tuti, "Amiina," nga tuwa oKibbumba ekitiisya.

²¹ Neye iye oKibbumba niye atwezyesya iswe na inywe ni tubba bagumu omu kwikirirya oKurisito. Era oKibbumba oyo niye eyatusukireku amafuta,

²² n'atuteekaku akamanyiciryoke akalaga kati tuli babe oweyatuwaire oMwoyo oMutukulye abbe omu bwomi bwa buli muntu ng'omusingo okulaga ati yalituwa ebyo ebiyasuubizire.

²³ Omumaiso ga Kibbumba, ekintumula niigo amazima nti ekyagirire nandi ni njira eeyo e Kolinso, natakire buteeyongerera kubalumya myoyo nga mbanenya.

²⁴ Neye titutaka museege muti iswe tubalagira-bulagiri ekimuteekwa okwikirirya, wazira tutaka tukolere aamo na inywe, kaisi musangaale, olw'okubba muli bacaati omu kwikirirya kwanywe.

2

¹ Kale nasalirewo okutaira eeyo, kaisi tikyabazweramu kunakuwala tete.

² Aale nze singa mbazweraku ni munakuwala, naani abba eyansangaalya nga tiniinywe abemba nnakuwairye?

³ Era ekyagirire ni mbawandiikira ntyo, natakire nti owe-naabba njirire eeyo, tinasuna eeyo bantu kunnakuwalya, ibo abandibbaire nga bansangaalya. Era nabbaire n'obukakafu nti mba musangaali singa nywenanywena mubba basangaali.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba nabawandiikiire ebbaluwa eyo nga ndi omu kunakuwala okw'amaani, era nga n'omwoyo gwange gwizwire enima, era nga nkunga amaliga mangi. Neye okubawandiikira, tikyabbaire kubanakuwalya, wazira natakire kubalaga nti mbataka ino.

Okusoniya eyabbengere

⁵ Atyanu owekibba kiti waliwo eyanakuwairye omwinaye, omuntu oyo tiyanakuwairye ninze zenkani, neye owemba timbeyere, yanakuwairye ino niinywe nywenanywena.

⁶ Ikyo ekibonerezo abantu abakira obungi ekibamutekereku kimumala.

⁷ Wazira atyanu inywe, musaaniire kumusoniya n'okumwiryamu maani, olw'okubba enima edemba n'emubitiriraku n'azweramu nakimo omu kwikirirya.

⁸ N'olwekyo mbegairira, mumulage muti mumutaka.

⁹ Era inywe nabawandiikiire ebbaluwa eyo nga mbagezesya kutaka kumanya nga mwabba bagondi mu buli kintu ekimbakoba.

¹⁰ Era singa musoniya omuntu yenayena, nze zena mmusoniya. Era oKurisito nga niye omujulizi wange, owekibba kiti dala waliwo ekintu kyonakyoona ekyetaaga okusoniya, nkisoniyire okulwanywe.

¹¹ Nze nkolere ekyo, kaisi oSitaani tasuna akakisa okutundasenda, olw'okubba tumaite enkwegye.

OPawulo omu Tulowaasi

¹² Atyanu owenaabire omu kibuga e Tulowaasi okulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa aga Kurisito, oMusengwa oYesu yabbaire anjiguliirewo enzira okulaabbayo.

¹³ Neye omwoyo gwange tigwawumwire, olw'okubba tinayajiriyeyo owoluganda oTito. Kale naseebwire-buseebuli abantu baayo, ni njiza mwitwale ly'e Make-ooniya.

Obuwanguli okubita omu Kurisito

14 Wazira twebalya oKibbumba Iye atwezyesya bulijo okuwangula olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito era oKibbumba oyo atukolesya okusaalaania buli wantu aMawuliro aMasa agakwata oku Kurisito igo agali ooti mafuta agakaloosa.

15 Ekyo kityo olw'okubba owetulaabba aMawuliro aMasa tubba ooti luvululu oluzwa omu kyokuwaayo oKurisito ekyawaawo eeri oKibbumba, era ni lutuuka kwabo abalokoka, n'abo abaaba okujigirika.

16 Atyanu owetulaabba aMawuliro ago eeri abo abaaba okujigirika, kwibo gabba ooti kivundi kya lumbe ekibaleetera okufa n'okujigirika. Neye aMawuliro ago eeri abo abalokoka, gabba ooti luvululu oluleeta obwomi. Aale kale naani atuukana n'okukola omulimo ogwo?

17 Iswe tituli ooti bantu abakira obungi* abemumaite, abalaabba ekibono kya Kibbumba nga beenooneryamu byobusuni. Wazira iswe omu Kurisito tutumula mazima omumaiso ga Kibbumba, ng'abantu abatume okuzwa eeri oKibbumba.

3

Abaweererya b'endagaano ya Kibbumba empyaka

1 Atyanu museega muti tutandiikire tete okwewuuja? Ooba museega muti twetaaga, ng'abantu abandi, amabbaluwa agatuwagira egimuli, ooba inywe okutuwa agatuwagira eeri abandi?

2 Inywe abananyere muli ooti bbaluwa yaiswe etuwagira, egibawandiikire oku myoyo gyaiswe, era abantu bonabona egibamaite era egibasoma.

3 Era okwikirirya kwanywe kuli ooti bbaluwa ezwa eeri oKurisito eraga obuweererya bwaiswe. Ebbaluwa eyo tibagiwandiikire na bwino, neye na Mwoyo wa Kibbumba onanyere obwomi. Era tibagiwandiikire ku bipande by'amabbaale, neye ku myoyo gy'abantu.

4 Atyanu iswe obwo niibwo obukakafu obutuli nabwo omu Kibbumba nga tubita omu Kurisito.

5 Era iswe titukoba tuti twemala omu kukola ekintu kyonakayona okulwaiswe, neye oKibbumba niiye atwezyesya mu byonabyona ebitukola.

6 Iye oKibbumba niiye atwezyesyerye okubba abaweererya b'endagaano ye empyaka egyakola, iyo eteri y'aMateeka ga Musa amawandiike, neye ey'oMwoyowe. Igo aMateeka ga Musa amawandiike gazweraku abantu

* 2:17 2:17 Ooba, *Abantu abandi*. 3:3 3:3 Kuz 24:12; Yer 31:33; Zek 11:19; 36:26

omusango gw'okufa okubasinga, neye oMwoyo wa Kibbumba aleeta bwomi obutawaawo.

⁷ Neye obanga obuweererya bw'aMateeka ga Musa, igo agazweraku abantu omusango gw'okufa okubasinga, bwaiziire omu kitiisya ekinene era aBaisirairi ni batezya okulingirira oMusa omumaiso olw'okunekaaneke okwabaire okwa kaseera-obuseera,

⁸ kaisi leero ekitiisya ky'obuweererya bw'oMwoyo wa Kibbumba obuleetera abantu obutuukirirye, kibba kikiraku kwenkana aina?

⁹ Era obanga obuweererya obwo obuzweraku abantu omusango gw'okufa okubasinga bwabaire n'ekitiisya, kaisi leero ekitiisya ky'obuweererya budi obuleetera abantu obutuukirirye kibba kyenkana aina?

¹⁰ Ekituuce kiri kiti, ikyo nago ekyabaireku n'ekitiisya, atyanu kibulaku ekitiisya naire olwa kidi ikyo ekiri n'ekitiisya ekikiraku.

¹¹ Era obanga ekyo nago ekyakaseera-obuseera kyaizire n'ekitiisya, kaisi leero ekitiisya kya kidi ikyo ekibbeererawo kibba kikiraku kwenkana aina!

¹² N'olwekyo, olw'okubba kiti iswe tuli n'osuubi atyo, atyanu twezya okulaabba nga tuli bagumu ino.

¹³ Era iswe titukola ooti Musa eyaabbanga n'okwebiika ekitambaala omumaisoge, kaisi aBaisirairi tibayezya okubona okunekaaneke kw'omumaisoge nga kumuwaaku.

¹⁴ Neye era oKibbumba yatintimairye ebiseego byabwe. Ekyo kityo olw'okubba paka omu kiseera kinu ekitubawandiikiiremu, buli owebasoma ebitabo by'amateeka ga Musa tibategeera olw'okubba waliwo ekyababiikireku ekyo ekiri ooti kitambaala oMusa ekiyaabbanga n'okwebiika omumaisoge. Era ekyo kityo olw'okubba oKurisito yenkani niye atoolawo ekibiikaku ekyo.

¹⁵ Ikyo kituuce dala, paka omu kiseera kinu ekitubawandiikiiremu, buli aBaisirairi owebasoma ebyo oMusa ebiyawandiikire tibabitegeera, enseega gyabwe gibba ooti bagibiikireku kitambaala.

¹⁶ Neye omuntu yenayena owaacuuka n'aikirirya omu Musengwa, ekibiikaku ekyo nago oKibbumba akitooolawo.

¹⁷ Atyanu oMusengwa oyo nago niye oMwoyo, era buli awabba oMwoyo wa Musengwa, abantu basuna eidembe.

¹⁸ N'olwekyo iswe abebatoireku ekibiikaku ekyo, swenaswena tulaga ekitiisya kya Musengwa oyo nago oMwoyo oMutukulye. Era ekitiisya ekyo, kitusuucirya nakimo

ni tweyongerangaku okubba ooti niiye, ng'oMwoyo ali kutucuusira omu kifaananyi kya Musengwa eky'ekitiisya.

4

Ebyomugaso eino omu bibya ebya bulijo

¹ N'olwekyo oKibbumba ng'owatukwatiire ekisa, n'atuwa obuweererya bunu, titwawaamu amaani.

² Wazira iswe twagaina okukola ebintu eby'ensoni abantu ebibakola omu kyama, era titukolesya obubbeyi, era iswe tituliibya ekibono kya Kibbumba. Neye tukobera abantu amazima g'aMawuliro aMasa, kaisi buli muntu omu biseegobye n'ayezya okumanya ooba ebitukola bituuce ooba tibituuce omumaiso ga Kibbumba.

³ Era ewabbanga waliwo abantu abatategeera aMawuliro aMasa agetulaabba, abo abaaba okujigirika niibo abakaya okugategeera.

⁴ Abantu abo tibaikirirya, olw'okubba oSitaani omufugi w'ekyalo kinu niiye asiba ebiseego byabwe, kaisi ni batezya okubona ekitangaala ekizwa omu Mawuliro aMasa ag'ekitiisya kya Kurisito, iye ogutuboneramu oKibbumba ng'owaafaanana.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba iswe titulaabba eeri abantu ku niswe abananyere, neye tulaabba eeri abantu ku Yesu Kurisito ng'obwali niiye oMusengwa, era tuti iswe tuli baweererya baanywe okulwa Yesu.

⁶ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba eyalaggiire ati, "Oleke ekitangaala kyake omu ndikiirya," atyanu niiye ayakisya ekitangaala omu myoyo gyaiswe, olw'okuleetera abantu okumanya bati ekitiisya kya kibonekera mu Yesu Kurisito.

⁷ Neye ekintu ekyo ekyomugaso kiri mu niswe otuli ooti bibya ebya bulijo. Era ekyo niikyo ekyokuboneraku eeri abantu ekiraga kiti obwezye obutenkanika obutukolesya buzwa eeri Kibbumba, neye timu niswe.

⁸ Aale batira okutugadya mu buli ngeri, neye era tibatukaisya. Era ebiseera ebimo tubba omu kugada ni bitusobera, neye tituwaamu amaani.

⁹ Abantu batuyiigaanirye, neye oKibbumba tatulekere. Era batira okutukangabalya, neye era titufiire.

¹⁰ Bulijo buli egitwaba, tutambula nga tuli mu kabbikabbi k'okutwita ng'owebaitire oYesu, kaisi obwomibwe obuli mwiswe bubbe nga bweraga kusani eeri abantu.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba waire nga tuliwo boomi, bulijo tweyajaja nga bayinza okutwita olw'okulaabba oku Yesu,

kaisi abantu bayezye okubona bati oYesu mwomi era akolera omu mibiri gyaiswe igyo egifa.

¹² N'olwekyo waire iswe tutuuka omu kabbikabbi k'okufa, inywe kibazweramu kusuna bwomi obutawaawo.

¹³ EKiwandiike kikoba kiti, "Naikiririirye omu Kibbumba, kagira natumwire." Atyanu olw'okubba tuli n'oMwoyo wa kwikirirya moiza n'owa muntu oyo eyawandiikire atyo, swena twikirirya, era kagira tulaabba aMawuliro aMasa.

¹⁴ Tukola tutyo olw'okubba tumaite tuti oKibbumba eyazuukizire oMusengwa oYesu, swena yalituzuukiza olw'okubba tuli kintu kimo n'oYesu. Era oKibbumba yalitutwala ni tubba aamo na inywe omumaisoge omwigulu.

¹⁵ Kale okugada okwo kwonakwona kuliwo lw'okubagasa niinywe, kaisi ekisa kya Kibbumba kyeyongere okusaalaana omu bantu. Era abantu bangi beeyongere okwebalya oKibbumba n'okumuweisya ekitiisya.

Obwomi bwaiswe obwa mwoyo

¹⁶ N'olwekyo, kagira tituwaamu amaani. Era newankubaire ng'obwomi bwaiswe obw'omubiri bwaba nga bunafuwa mpola mpola, neye obwomi bwaiswe obw'omwoyo oKibbumba ayaba ng'abusuuca buyaaka buli lunaku.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba okugada okwo okutubitamu ikwo kutono era kwa kaseera-buseera. Era ikwo kutuzweramu ekitiisya ekinene eino ekyalibbaawo emirembe n'emirembe, era ikyo nga kikirira nakimo ino okugada okwo.

¹⁸ Era olw'ekyo ebiseego byaiswe titubiteeka ku bintu nago ebyo ebiboneka atyanu, neye tubiteeka ku biidi nago ebitaboneka. Ekyo kityo olw'okubba ebintu ebyo ebi-boneka, bibbaawo kaseera-buseera, neye ebyo ebitaboneka, ibyo bibbeerererawo mirembe n'emirembe.

5

Emibiri egitwalibba nagyo omwigulu

¹ Atyanu tumaite tuti emibiri gyaiswe egy'oku kyalo egitabbeerererawo egiri ooti weema iyo ebbaawo kaseera-buseera owegyalifa, oKibbumba yaliwa buli muntu omubiri omwigulu oguli ooti nyumba ey'emirembe n'emirembe, era nga iyo abantu tiniibo abagyombekere.

² Era nga tukaali tuli omu mibiri ginu egiri ooti weema nga tukaluba, tujunjumiriire ino okutuzwalisya emibiri gyaiswe gidi egy'omwigulu.

³ Twegomba okuzwala emibiri oKibbumba egiyalituwa olw'okubba oweyaligituzwalisya titwalibba bwere.

⁴ Niikyo nakimo, olw'okubba nga tukaali tuli omu mibiri ginu egiri ooti weema, tukenyera olw'okukaluba. Neye tikiri kiti tutaka batutooleku emibiri ginu egy'oku kyalo, wazira tutaka oKibbumba okutuzwalisya emibiri egyo egiyatutegekeire, olwo kaisi ginu egifa bagisuucemu giidi egibba myomi emirembe n'emirembe.

⁵ Atyanu oKibbumba niye eyatutegekeire emibiri egyo egitafa, oweyatuwaire oMwoyo oMutukulye abbe omu mwoyo gwa buli muntu, ng'omusingo okulaga ati yalituwa ebyo ebiyatusuubizire.

⁶ N'olwekyo tubba bagumu bulijo, newankubbaire tumaite tuti owetubba nga tuli omu mibiri ginu, tubba tuli yala n'oMusengwa oYesu.

⁷ Era tubbaawo oku kyalo kunu nga twesiga Kibbumba olw'ebyo ebiyasuubizire waire nga titubibonaku.

⁸ Ekyo kituleetera okubba bagumu era ekitwanditakire eino, niikyo eky'okuzwa omu mibiri ginu, ni twaba ni tubba n'oMusengwa oYesu.

⁹ N'olwekyo, iswe tugenderera ino bulijo kusangaalya Musengwa, n'owetubba nga tukaali tuli omu mibiri ginu ooba nga tugizwiremu.

¹⁰ Ekyo tukikola olw'okubba swenaswena tuteekwa okwemerera omumaiso ga Kurisito okutusalira omusango. Era yaliwa buli muntu ekimusaanira kusinzirira ku bikole ebisa ooba ebibbibibi omuntu oyo ebiyakolere oweyabbaire ng'akaali ali omu mubiri gunu.

Okusyania n'oKibbumba okubita omu Kurisito

¹¹ N'olwekyo ng'owetumaite tuti kituuce okuwa oMusengwa oYesu ekitiisya, tugezyaku okucuusa abantu okwira egyali. Era oKibbumba amaite ng'owetuli, era nsuubira nti na inywe nywena omu myoyo gyanywe mumaite ng'owetuli.

¹² Tituli kwiramu kwewuuja egimuli, neye tubawa ekimwasinzirirangaku okutwenyumirizaamu, nga muli eeri abantu abo abeenyumiriza mu niibo abananyere olw'ebintu ebiboneka nga tibiiby'o eby'omwoyo.

¹³ Owekibba kiti tutumula ooti tugwire iralu, tukikola kuwa Kibbumba kitiisya. Era owekibba kiti tutumula by'amalabuki, ekyo tukikola lwa kugasa niinywe.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba okutaka oKurisito okwatulaga niikwo okutufuga, era tukakasa tuti yatufeerereire swenaswena, n'olwekyo swenaswena obwomi bwaiswe budi obukaire bwafiire.

15 Era tumaite tuti oKurisito yafeerereire abantu bonabona, olwo kaisi abo aboomi tibaabba boomi kulwabwe, neye babbe boomi ku lw'oyo eyabafeerereire era oKibbumba n'amuzuukiza.

16 N'olwekyo okuzwa atyanu iswe titukaali tupima omuntu niki ekyali kusinzirira ku malabuki g'abantu-buntu. Era newankubbaire nga twapimanga oKurisito mu ngeri eyo, neye atyanu tumutegeera mu ngeri gendi.

17 Kale atyanu omuntu yenayena owaabba ekintu ekimo n'oKurisito, abba kibbumba kiyaaaka; ekikoba kiti, ebikolebye eby'eira bibba biwoirewo, awo olwo ebiyaaka nga niibyo ebiizirewo.

18 Era ebyo byonabyona oKibbumba niye abikola, Iye onyere eyasyanirye na iswe ng'abitira omu Kurisito, era eyatuwaire obuweererya bw'okubbeera abantu okusyania naye.

19 Era kiri kiti oKibbumba okubitira omu Kurisito, Iye onyere yabbaire ng'asyania n'abantu bonabona. Era oKibbumba atyanu tababalira okubba n'ebikole ebibbibbi, era yatukwatisirye omulimo gwa kutuuca oku bantu obukwenda obw'okusyania.

20 N'olwekyo iswe tuli bakwenda ba Kurisito, abasaalania aMawuliro aMasa, era oKibbumba ali kubeegairira inywe ng'abitira mwiswe. Tubeegairira omu liina lya Kurisito, tuti musyanie n'oKibbumba.

21 Era oKibbumba yatekerewo oKurisito iye etiyakolereku kibbikibbi, okubba esadaaka y'ekibbikibbi kyaiswe abantu, kaisi olwa kubba ekintu ekimo n'oKurisito twezeye okusuuka bantu abatuukirirye omumaiso ga Kibbumba.

6

1 Atyanu ng'owetukolera aamo n'oKibbumba, tubeegairira muleke okugayaalira ekisa oKibbumba ekiyabakwatiire ikyo okwabira obwereere.

2 Ekyo kityo olw'okubba omu Biwandiike oKibbumba akoba ati:

"Ekiseera ekituuce owekyatuukire, nawuliire okusaba kwanywe,

era oku lunaku olw'okulokoka nababbeereire."

Aale muwulire, atyanu kinu niikyo ekiseera kya Kibbumba ekituuce, era lunu niirwo olunaku olw'okulokokeraku.

Ebigosi bya Pawulo

3 Atyanu iswe titutaka okuzweraku omuntu kadi moiza okwesiitaala, kaisi okuweererya kwaiswe tikwabbaaku akamogo.

⁴ Neye mu buli kintu tulaga tuti tuli baweererya ba Kibbumba nga tuguminkiriza ino omu kugada, n'omu bigosi, n'omu birulumo.

⁵ Era omu kutukubanga, n'omu kutwigaliranga omu mabbusu, n'omu kutusetukirangaku omu kwediima, twabire nga tukola emirimo emigosi, nga titwezya okusuna ekiseera ekitumala okugona waire n'okusuna ekyokulya ekimala.

⁶ Era tulagire tuti tuli baweererya ba Kibbumba, nga tumbulira omu butuukirirye, era nga tutegeera ekibonokye, era nga tuguminkiriza, era nga tuli n'ekisa, era ng'oMwoyo oMutukulye atulungamy era nga tuli n'okutaka okunambulamu bubbeyi.

⁷ Era ng'abaweererya ba Kibbumba tutumula mazima era tukolesya maani ga Kibbumba. Era tukolesya butuukirirye ng'ekyokulwanisya kyaiswe owetubba tulumba era n'omu kwerwanaku.

⁸ Iswe twegumya kuweererya Kibbumba kusani, newankubbaire ng'abandi batuwa ekitiisya, n'abandi nga batunyooma, kaisi nga n'abandi batutumulaku kubbikubbi, n'abandi nga batutumulaku bisa. Era newankubbaire nga batweta babbeyi, neye iswe tutumula mazima.

⁹ Kaisi batutwala ooti bantu abatali bamanye, neye nga tuli bamanye kusani. Era batutwala ooti bantu abafiire, neye aate nga dala tuli boomi. Era ni tubba nga batugadya, neye era nga tibatwita.

¹⁰ Era newankubbaire nga batuleetera enima, neye era tusigala nga tusangaala. Era newankubbaire tubba badoobi, neye era tuzweraku bangi okubba basuni omu bya mwoyo. Kaisi era tubba ooti bantu ababula kantu konakona, neye nga tuli nabuli kintu.

¹¹ Bakaagwa baiswe abatake ab'e Kolinso, tutumwire egimuli nga mpaawo kitubabisa, era tubataka ino.

¹² Era tubalagire tuti tubataka n'omwoyo gumo, neye inywe mutulagire muti tubali yala omu biseego byanywe.

¹³ Kale mbasaba ng'abaana bange nti, nywena mutulage okutaka n'omwoyo omwigule nga swena owetubalagire.

Omukumbo n'abatakirirya oKurisito

¹⁴ Atyanu inywe timubbanga omu mukumbo n'abatakirirya oKurisito. Nkoba ekyo olw'okubba, aale dala omuntu omutuukirirye akwataganira yaina n'atali omutuukirirye? Ooba, nkolaganaki eriwo aakati w'ekitangaala n'endikiirya?

15 Era oKurisito ayezya atya okwisa ekimo n'oSitaani? Ooba, niki ekigaita aamo omwikirirya n'atali mwikirirya?

16 Era eYeekaalu ya Kibbumba ebbaamu eetya ebi-faananyi? Iswe tuli Yeekaalu ya Kibbumba onanyere obwomi eyakobere ati:

"Naabbanga mu niibo, era natambulanga nabo.

Naabbanga Kibbumba waabwe, era bona baabbanga bantu bange."

17 Era oMusengwa iye oKibbumba akoba ati:

"N'olwekyo mubazwemu,
era mugabukane nabo.

Era timukwatanga oku kintu ekitali kitukulye,
olwo zena nalibaaniriza inywe.

18 Nalibba Itewaanywe,

era inywe mwalibba bataane bange n'abaala bange.

Atyo oMusengwa iye oKibbumba oWabwezye Bwonab-wona waakoba."

7

1 N'olwekyo batake bange ng'owebatusubizire ebyo, twetukulye okuzwa mwebyo byonabyona ebyonoona omu-biri n'omwoyo, kaisi tubbeere nakimo batukulye olwa kutya oKibbumba.

Eisangaalo Iya Pawulo

2 Atyanu mutulage okutaka n'emyoyo emiigule. Iswe mpaawo muntu yenayena ogutwakolere ekibbikibbi, era mpaawo ogutwaliibirye omu bya mwoyo, era mpaawo ogutwatoireku ekintu omu lukuujukuju.

3 Ebyo tintumula lwa kubanenya wazira ng'owenkobereku eira, muli batake baiswe, era tuli aamo na inywe, omu kufa n'omu bwomi.

4 N'olwekyo newankubbaire nga tubita omu kugada, neye nze neyongera kwizula isangaalo n'okwiramumu maani olw'okubba inywe mbesiga ino era nabenyumirizaamu ino.

5 Ekyo kityo olw'okubba n'owetwatuukire omwitwale ly'e Makedooniya titwawumwireku naire, neye nga batugadya buli gitwaba. Era nga batwombesya, n'emyoyo gyaiswe nga gibba myeraliikiriri.

6 Neye oKibbumba oyo agumya abo abawoiremumu amaani, yatugumirye oTito oweyairire eenu.

7 Era iswe titwairiremumu amaani lwa kwizakwe kwonkani, neye n'okutukobera ng'owemwabbairere mu mwiriryemu amaani. Yatukobeire ng'owemwegomba ino okumbonaku,

era ng'owemuli banakuwali olw'ebyo ebimwakolere ni bindumya, era ng'owemumpagira. Kale zena atyanu neyongeire okusangaala.

⁸ Newankubbaire ng'omu bbaluwa yange eedi nabanakuwairye, tinejusa olw'ekyo. Era waire nejusire nga mbona nti nabanakuwairye omu bbaluwa eyo, neye era yabanakuwairye akaseera katono.

⁹ Neye atyanu tete ndi musangaali, tirwakubba kiti nabanakuwairye, neye olw'okubba okunakuwala kwanywe kwabazwereiremu okwenenya. Ekyo kityo olw'okubba okunakuwala kwanywe, oKibbumba yakusiimire, n'olwekyo mpaawo kitwabafirizire.

¹⁰ Kiri kiti, ikwo okunakuwala oKibbumba okwasiima, kuleeta okwenenya, ni kuzwamu okulokoka, era tikuleetera bantu kwejusa. Neye okunakuwala okw'abantu abakola ebibbibbi, ikwo kuzwamu okujigirika okw'emirembe n'emirembe.

¹¹ Aale mubone okunakuwala okwo oKibbumba okwasiima ebikwabaleeteire: Eiganyi ly'okukola ebisa, era n'okwewozyaku. Ekyo kityo olw'okubba inywe mwanyiigire olwa woluganda eyakolere ekikole ekibbikibbi, era inywe ni mweraliikirira muti demba oKibbumba n'ababonereza. Era kwabaleeteire inywe n'okwegomba ino okumbona, era n'okwewaayo eeri oKibbumba, era n'okubba beetegeki okubonereza oyo eyakolere ekikole ekibbikibbi. Mu byonabyona ebyo mulagire muti mpaawo ekibabavunaana.

¹² Kale newankubbaire nga nabawandiikiire ebbaluwa eyo, tinagiwandiikire lw'oyo eyakolere ekikole ekibbikibbi, ooba olw'oyo ogubakolereku ekibbikibbi ekyo, neye nagiwandiikire lw'okutaka kubalaga nti mutulumirwa ino omumaiso ga Kibbumba.

¹³ Ebyo byonabyona niibyo ebyatwiriryemu amaani.

Era okwongerera kwiswe abananyere okwiramumu amaani, tweyongeire n'okusangaala eino olw'eisangaalo oTito eriyabbaire nalyo olwainywe nywenanywena okumuwu-umulya omwoyo.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba nabbaire namwewujiirye ng'owenabeenyumirizaamu era nywena timwanswazire. Neye era byonabyona ebitwabakobeire inywe ng'owebiri by'amazima, kale iswe n'okubeenyumirizaamu eeri oTito kwona kukakasa dala nga kw'amazima.

¹⁵ N'olwekyo, buli owaaseega oku ngeri egimwamugondeiremu era n'ekitiisya eky'amaani ekimwamuwairye nga mumwaniriza, yeeyongerera okubataka ino.

16 Nze ndi musangaali ino olw'okubba inywe mpezya okubeesigira nakimo ino.

8

Okugaba

1 Atyanu boluganda, tutaka tubamanyikisye ebikwata oku kisa oKibbumba ekyakwatiire ekanisa y'omwitwale ly'e Makedooniya.

2 Waire babbaire babita omu bigosi eby'amaani ng'ogaitireku n'obudoobi obubitiriri, neye era eisangaalo lyabwe ery'amaani lyabazwereiremu okugaba n'omwoyo gumo.

3 Era mbakakasa nti bagabire ng'owebayezya okugaba era n'okukirawo, kaisi nga mukutaka kwabwe ibo abananyere.

4 Era batwegairiire ino tubawe enkabi gy'okubbaaku n'ekibakola omu kuweererya abatuukirirye ab'omu Yerusaalemi.

5 Kaisi era bakolere ekitwabbaire titubasuubiriramu, eky'okusooka kuwaayo myoyo gyabwe eeri Musengwa oYesu, kaisi ni bagiwaayo eeri iswe swena ng'oKibbumba oweyatakire.

6 N'olwekyo twasabire oTito iye eyatandiikisirye mwinywe omulimo ogwo ogw'okusoloojerya abatuukirirye obubbeeru, okweyongera nagwo omumaiso era n'okugumaliirirya.

7 Era ng'owemuli basa ino mu buli kintu, ekikoba kiti, omu kwikirirya, n'omu ntumula, n'omu kumanya, n'omu kubba n'eiganyi era n'omu kututaka, era tutaka okubabona nga mukola kusani ino n'omu kugaba n'omwoyo gumo.

8 Kale ekyo tindi kubalagira-bulagiri, neye ntaka kukakasa okutaka okwanywe nga ngeragerania n'eiganyi ly'abantu abandi, obanga dala kwona kw'amazima.

9 Inywe mumaite muti oMusengwa waiswe oYesu Kurisito w'ekisa kinene. Newankubbaire yabbaire musuni, yasuukire muntu omudoobi okulwanywe, kaisi olw'obudoobibwe ayezye okubasuuca inywe basuni.

10 Era ekiseego kyange ekimbawa kwekyo kiri kiti: Ekikiraku obusa, inywe kumaliirirya mulimo ogumwatandiikire omwanka omulamba ogubitire. Niinywe omwasookere okutaka okugaba, era niinywe omwasookere n'okutandiika okugaba.

11 Kale atyanu mumalirirye omulimo ogwo ogumwatandiikire. Era mulage eiganyi lyanywe erimwatandiikire nalyo. Era mugabe kusinzirira kubiibyo ebimuli nabyo.

12 Nkoba ntyo olw'okubba, singa omuntu agaba n'omwoyo gumo okusinzirira oku kyali nakyo, oKibbumba aikirirya ekirabokye olw'okubba oKibbumba tasubiriramu omuntu okugaba ekyabula.

13 Mwekyo tintegeeza nti okugaba kwanywe kuli n'okuwumuca bandi kugaba nga inywe mukaluba. Wazira, wali n'okubbaawo obwenkanya.

14 Omu kiseera kinu muli n'ebingi, era mwezya n'okubbeera abo ibo abali omu kwetaaga. Neye tete oluzwanyuma bona balibba n'ebingi era bayinza okubawaaku nywena nga muli omu kwetaaga. Era omu ngeri eyo obwenkanya bwalibba buliwo.

15 Era ng'eKiwandiike owekikoba kiti:
 "Iye oyo eyasoolojerye ebingi tiyasigazirye bingi ino,
 era oyo iye eyasoolojerye ebitono, yabbaire nabyo ebimumala."

OTito n'abainaye babatuma e Kolinso

16 Neye neebalya oKibbumba, iye eyateekere omu mwoyo gwa Tito eiganyi ly'okubalumirwa eriri ooti lyange.

17 Ekyo kityo tirwakubba kiti, yaikiriirye okusaba kwaiswe neye era yena onyere kwabbaire kutakakwe.

18 Era tumutumire ng'ali aamo n'owoluganda ogondi iye okirifuma omu makanisa gonagona, omu kulaabba aMawuliro aMasa.

19 Era tikiikyo kyonkani, neye amakanisa gamulon-dere okwaba na iswe nga tutwala ekirabo ekyo e Yersaalemi. Era ekirabo ekyo ekitutwala kyagulumalya oMusengwa oYesu era kyalaga ng'owetuli n'eiganyi omu kuwa obubbeeri.

20 Mwebyo byonabyona tukolere tutyo kwewala kwezu-luguma okwezya okubbaawo olw'engeri egitusoloojamu empiiya enyingi egityo era n'engeri egitugigabamu.

21 Era ekigendererwa kyaiswe niiye iswe okukola ebisa, tumumaiso ga Musengwa iye oKibbumba mwonkani, neye n'omumaiso g'abantu.

22 Era aboluganda abo abetutumire eeyo bali n'owoluganda ogondi, era ogutugezeserye emirundi mingi, era ni tuvumbula ng'ali n'eiganyi omu bintu bingi. Era atyanu tete yeeyongeire okubba nalyo olw'okubba abeesiga ino inywe ati mwagaba n'omwoyo gumo.

23 Atyanu iye oTito, mukoli munange era tukolera aamo naye olw'okubagasa inywe. Kaisi aboluganda abo abaali nabo, ibo ab'amakanisa niibo ababatumire, era baweisya Kurisito kitiisya.

²⁴ Kale atyanu mubalage muti muli n'okutaka, kaisi amakanisa gonagona gakakase era gamanye gati inywe twabbaire batuuce okubeenyumirizaamu.

9

Okugabira abaikirirya abanaiswe obubbeeri

¹ Atyanu tikineetaagisya kubawandiikira ebikwata oku kugabira abatuukirirye abanaiswe ab'omu Yerusaalemi obubbeeri.

² Ekyo kityo olw'okubba mmaite nti muli n'eiganyi omu kubbeera. Era mbaire nabenyumirizaamu eeri abaikirirya abanaiswe ab'omwitwale ly'e Makedooniya. Mbairi nga ibo mbakoba nti, okuzwera nakimo omu mwanka ogwabitiye, inywe ab'omwitwale ly'Akaya mbairi beetegeki okugaba. Era eiganyi lyanywe eeryo likwatisirye abakira obungi ekibinyibinyi bona okugaba.

³ Neye ntumire aboluganda abo kaisi okwenyumiriza kwaiswe mwinywe omu nsonga eyo tikwabba kwabw-ereere. Era ntakire mubbe beetegeki n'ekirabo kyanywe ng'owenakobere nti muli beetegeki.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba, singa njiza eeyo n'abamo oku baikirirya b'e Makedooniya, kaisi ni twajirya nga timuli beetegeki, nga kibba kituswaza olw'okubeenyumirizaamu! Neye tete inywe mubba mwatukiraku okuswala.

⁵ Kale nasegere nti kyetaagisya okusaba aboluganda abo baize egimuli nga nze nkaali okwizayo, bategeke ekirabo ekyo ekimwasuubizire okugaba n'omwoyo ogumo nga tikubaazya.

⁶ Aale mwebukirye muti iye oyo asiga ensigo ng'akekereza era yalikungula kitono, neye oyo asiga ebingi, era yalikungula bingi.

⁷ Kale nabuli moiza ali n'okugaba ng'owaasalirewo omu mwoyogwe, neye timu kwegogonya ooba lw'okumwazya. Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ataka yooyo agaba nga musangaali.

⁸ Era oKibbumba ayezya okubawa nabuli kintu ekimwetaaga, kaisi ni mubba bulijo nabuli kimo ekimwetaaga, era nga muli n'ebingi n'ebifikawo okukolera abandi ebintu ebisa.

⁹ Era eKiwandiike kikoba kiti:
"Agabira abadoobi n'omwoyo gumo.

Era ebikolebye ebyobutuukirirye tibalibyerabira emirembe gyonagyona."

¹⁰ Era oKibbumba Iye aawa omusigi ensigo egy'okusiga, n'amuwa n'ekyokulya n'alya, era nywena yabawa era

n'akubbisyaumu ensigo gyanywe egy'okusiga kaisi era n'ebyo ebimugabira abeetaaga ni mubyongeraku obungi.

¹¹ Era oKibbumba yabagaigawalyanga omu bintu byonabyona kaisi musigale bulijo nga mugaba n'omwoyo gumo. Era owetwalitwala ekirabo kyanywe eeri abo abekyetaaga, balyebalya oKibbumba.

¹² Ekyo kityo olw'okubba, okugaba okwo tikukoma ku ky'okugabirira byetaago by'abatuukirirye kyonkani, neye era kizweraku abantu bangi okwebalya ino oKibbumba.

¹³ Era olw'okugaba kwanywe okwo, abantu baligulumalya oKibbumba. Ekyo kityo olw'okubba inywe owemubagabira n'omwoyo gumo, era ni mugabira n'abaikirirya abandi bonabona, kikakasa kiti mugondera aMawuliro aMasa ga Kurisito.

¹⁴ Era inywe mwalibba batake egibali ni babasabiranga enkabi olw'ekisa ekyo ekibitiriri oKibbumba ekyabawaire.

¹⁵ OKibbumba yeebale olw'ekirabokye ekyo ekyewunyisya.

10

OPawulo awozererya omulimogwe

¹ Atyanu nze oPawulo abantu abandi mwinywe ogumukoba nambu owemba na inywe mba muti kaisi tete owemba nga mbawandiikiire bbaluwa nga ndi yala na inywe ni mba muzira, mbegairira omu liina lya Kurisito iye ow'eiwooyo era omuwombeeki.

² Mbegairira nti owenaliira eeyo, timwanzweraku okutumula na inywe mu buzira ng'owentumula n'abantu abakoba nambu twebitya ooti bantu abatali baikirirya.

³ Ekyo kityo olw'okubba newankubbaire swena tuli bantu, iswe titulwana entalo egyaiswe ng'abantu abandi bonabona owebalwana.

⁴ Ibyo ebyokulwanisya iswe ebitukolesya omu ntalo tiby'oku kyalo kunu, neye by'amaani era bizwa eeri Kibbumba ni tubikolesya okujigirica amaani ga mulabe.

⁵ Era ebyo bitukolesya okujigirica empaka era nabuli kintu ekyegulumalya okukaisya abantu okumanya oKibbumba. Era tuwamba enseega gy'abantu abeediima era ni tubeegesya okugondera oKurisito.

⁶ Owetwalikakasa tuti atyanu dala inywe mugondera oKurisito, twalibba beetegeki okubonereza buli oyo atamugondera.

⁷ Aale mubone ebintu ng'owebiri. Singa omuntu yenayena yeekakasa ati wa Kurisito, ayebukirye ati na iswe swena tuli ba Kurisito nga iye.

⁸ Newankubbaire nga mbitiriryakuumu okwenyumiriza omu bwezye bwaiswe oMusengwa obuyatuwaire, tikinkwatisya ensoni. Ekyo kityo olw'okubba ekigendererwa kyokutuwa obwezye obwo, tikyakubamalamu maani neye lw'okubabbeera kukula mu kwikirirya kwanywe.

⁹ Tintaka mboneke ooti ndi kugezyaku kubatiisirirya n'ebbaluwa gyange egimbawandiikira.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba abantu abandi bakoba bati, "Ebbaluwa gya Pawulo ngosi era gy'amaani, neye iye onyere omu buntu munafu, era n'engeri egyatumulamu tewa n'amakulu."

¹¹ Iye oyo atumula atyo, ali n'okumanya ati mpaawo enjawulo w'ebyo ebituwandiika omu bbaluwa nga tituli na inywe, n'ebyo ebitwalikola nga twirire eeyo.

¹² Iswe titutaka okwesobolayo okwebalira oku bamo kwabo abeewaana waire okwegeraagerania nabo. Ibo abo basiru ino olw'okubba beegeraagerania ku niibo abananyere, era ibo abananyere ni bakolesya empisa gyabwe ng'omutindo okupima obusa bwabwe.

¹³ Neye iswe titwenyumirize olw'ekyo ekitubba tubulaku obwezye. Neye twenyumiriza lw'omulimo gwonkani oKibbumba oguyatutumire, era kitwaliryamu n'oogwo ogutukola mwinywe.

¹⁴ Era mwekyo tituli kubitiriryanga okwenyumiriza ng'owekyandibbaire singa titubacaalirangaku. Ekyo kityo olw'okubba niiswe otwasookere okwiza eeyo ni tulaabba aMawuliro aMasa aga Kurisito.

¹⁵ Neye era titwenyumiriza olw'omulimo abandi ogubakolere ng'oKibbumba tiyatuwaire omulimo ogwo okugukola. Wazira tusuubira tuti okwikirirya kwanywe owekweyongeramu amaani, era n'omulimo gwaiswe mwinywe gwagalama ino.

¹⁶ Olwo awo twabba nga twezya okwaba ni tulaabba aMawuliro aMasa omu bitundu ebindi, egibakaali okulaabbayo. Era awo tiwaabbeewo iswe okwenyumiriza olw'omulimo omuntu ogondi ogwakolere omu kitundu ekyatwala.

¹⁷ Neye ng'eKiwandiike owekikoba kiti:

"Buli muntu ataka okwenyumiriza,

yeenyumirizenge

lw'ekyo oMusengwa iye oKibbumba ekyakolere."

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba omuntu oyo iye eyewaana, tiniye oMusengwa ogwatwala okubba atuukana, neye yooyo oMusengwa ogwasiima.

11

OPawulo n'abatume ab'obubbeyi

¹ Atyanu nanditakire mungumire waire wona nga ndi musirusiru kuumu akatono. Era dala mungumire.

² Mbabuubira ng'oKibbumba yena owababuubira olw'okubba inywe muli ooti mwala omuguna abulaku akamogo ogunsuubizire okufumbirisya oibaaye omoiza yenkani, nga niye oKurisito.

³ Neye ntya nti nga dala ompiri olw'obukuujukuujubwe oweyabbeyabbeyere oKaawa, nywena bababbeyabbeya era ni baliibya enseega yaanywe ni mulekawo okweweerayo nakimo eeri oKurisito omu mazima.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba waliwo abantu abemwikirirya ni babakobera inywe ebikwata oku Yesu ogondi atali yoodi ogutwalaabbireku. Era atyanu muli beetegeki n'okusuna omwoyo ogondi era n'okwikirirya obukwenda obundi obutali buudi obutwalaabbire egimuli.

⁵ Neye nseega nti omu ngeri yonayona abantu abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," mpaawo ekibankiraku.

⁶ Nnyinza okubba nga tindi mutumuli omusa, neye ndiku n'okumanya. Era inywe ekyo twakibalagire mubuli kitwakolere mwinywe.

⁷ Olwo nakolere kibbikibbi nze okubawa ekitiisya owenalaabbire eeri inywe aMawuliro aMasa agazwa eeri oKibbumba, nga mpaawo kimbasasulisirye?

⁸ Era ekyo kyabbaire ooti-so ndi kunyaga bintu bya makanisa agandi olw'okubba igo niigo agampanga obubbeeri kaisi ni njiza kukola mu niinywe omulimo.

⁹ Era owenabbaire na inywe eeyo kaisi ni mba n'ekineetaaga, mpaawo ogunakaluubiriire. Ekyo kityo olw'okubba aboluganda abazwire omwitwale ly'e Make-ooniya bandeeteranga byonabyona ebinaabbanga neetaaga. Kale nekuumire era nasigala nga nekuuma okutabagosiyirira omu ngeri yonayona.

¹⁰ Era omwitwale ly'Akaya lyonalyona mpaawo ayezya okunkaisya nze okwenyumiriza olw'okutabasaba inywe obubbeeri. Ekyo ekintumula ky'amazima omu liina lya Kurisito aali omu bwomi bwange.

¹¹ Olwo museega muti ekyo nkikola olw'okubba kiti inywe timbataka? Iye oKibbumba amaite ati mbataka.

12 Wazira neeyongera nga inywe timbasaba ekintu kyonakyoona. Ekyo kyeyongera nga kikaisya abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," okubba n'ekibeenyumirizaamu era nga bakoba bati bona bakola ooti niiswe.

13 Abantu abo ibo batume ab'obubbeyi, era abakoli ab'obubbeyi abeefanania okubba abatume ba Kurisito.

14 Kaisi era ekyo tikyewunyisya, olw'okubba oSitaani yena ayezya okwefaanania ooti malaika w'ekitangaala!

15 N'olwekyo tikyewunyisya singa abaweereryabe bona beefaanania okubba baweererya abakola ebyobutuukiriryee. Neye oku nkomerero balisuna ekibonerezo ekibasaanira olw'ebikole byabwe ebyo ebibbibibi.

Okugada kwa Pawulo ng'omutume

16 Atyanu njiramu okukoba nti, tiweezya okubbaawo kadi moiza aseega ati ndi musirusiru olw'ebibono byange eeri inywe. Neye n'owemunseegaku mutyo, mumpulisisyee ng'owemwandiwalisisiryee omuntu omusirusiru nga zena wenenyumirizaku akatono.

17 Okwenyumiriza kwange okwo tikuzwa wa Musengwa, neye dala ndi kukikola ng'omusirusiru.

18 Neye olw'okubba waliwo bangi abeenyumiriza olw'ebyo ebibakolere, zena oleke nenyumirizeku.

19 Olw'okubba inywe museega muti muli balabuki ino niikyo ekigira ni mutaka ino okuguminkiriza ebibono by'abasirusiru?

20 Era dala ni muguminkiriza omuntu okubabitya ooti muli bagalama ooba okubanyunyunta, ooba okubaazyaa okugondera obwezyebwe, ooba okwegulumalya, ooba okubajooaga eino n'abakubba n'empyi omumaiso?

21 Njikirirya nti iswe twabbaire bati ino okubakola ebintu ebyo! Kale oleke njikiriryee nti nswaire olw'okutabakola ebintu ebyo. Neye obanga ibo bayezya okwegulumalya, kale zena mpezya, neye ekyo kintu ky'obusiru okukola.

22 Abantu abo kaisi tibakoba bati Bebbulaniya? Zena ndi Mwebbulaniya. Era tibakoba bati Baisirairi? Zena ndi Mwisirairi. Era tibakoba bati baizukulu ba Ibbulaimu? Zena ndi mwizukulu wa Ibbulaimu.

23 Era tibakoba bati baweererya ba Kurisito? Oleke ntumule ooti musirusiru. Nze mbakiraku ibo okuweererya oKurisito. Nze bansibire omu mabbuusu emirundi mingi okukiraku ibo. Era banfamwire ino nze okubakiraku ibo, era emirundi mingi mpunukire okufa olwa kuweererya oKurisito.

24 ABayudaaya banfamwire emirundi mitaanu egy'enjawulo, nga kubuli mulundi banfaamuula efaalu 39 ng'amateeka gaabwe owegalagira.

25 Bankubbire n'emiigo emirundi misatu, era lumo abantu bankubbire n'amabbaale. Emirundi misatu nabaire ndi omu lyato nga litambula, ni libebenyeka, era ogumo oku mirundi egyo nasigaire aakati omu nyanza olunaku lubbeereri omusana n'obwire.

26 Era ntambwire omu njendo nyingi, era mwegyo nga ndi omu kabbikabbi k'amayengo omu miiga, era n'omu k'abanyagi. Era mbaire omu kabbikabbi akazwa omu bantu b'eigwanga lyange ery'aBayudaaya, n'omu bantu aBatali Bayudaaya. Era mbaire omu kabbikabbi omu bibuga, n'omu bitera, n'omu nyanza, era n'omu kabbikabbi akazwa omu boluganda ab'obubbeyi.

27 Njabire nga nkola ino ni ndemba, era emirundi mingi nga tingona. Era nga ntira okubba nzala n'enyonta ng'etira okunduma, era nga ntira okudamba ekyokulya. Era nga ntira okuwulira empewo olw'okudamba ebizwalo ebimala.

28 Kaisi ng'olekere ebindi byonabyona, ndi n'omugugu ogwa buli lunaku ogw'okufaayo oku makanisa gonagona.

29 Era owewabbaawo abaikirirya ng'okwikirirya kwabwe kunafu, mbalumarwa. Era singa wabbaawo omwikirirya ogubagwisya omu kikole ekibbikibbi, ekyo kimbitya bundi ino.

30 Era owekibba kiti nteekwa okwenyumiriza, mba ndi n'okwenyumiriza lwa biidi ebiraga bunafu bwange.

31 Era Iye oKibbumba era oIteeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, oKibbumba oyo ogubasaaniire okuwuujja emirembe n'emirembe, amaite nga timbeya.

32 Owenabaire omu Damaasiko, omufugi w'ekibuga ekyo eyabaire afuga oku mulembe gwa kabaka Arete, yalagiire abaisirikale okukuuma emiryango gy'ekibuga ekyo kaisi bankwate.

33 Neye namusodokereku ng'abantu bambitya mu dinisa y'oku kitepe ekyeruguuliriirye ekibuga ekyo, ni banjica ansi n'emiguwa nga ndi omu kiibo.

12

Okubiikula eeri oPawulo n'obulumibwe

1 Atyanu ndi n'okweyongera okwenyumiriza, newankubaire tikugasa. Era oleke mbakobere ebikwata oku kwolesebwa n'okubiikula okuzwa eeri oMusengwa.

² Wabbairewo omusaiza omwikirirya wa Kurisito ogummaite oKibbumba oguyatwaireku omwigulu eryokusatu, era atyanu emyanka ikumi neena egibitirewo. Timmaite ooba ng'ekyo kyamubbaireku dala ng'omuntu, ooba omuntu oyo yasunire kwolesebwa. Ekyo, Iye oKibbumba niye amaite.

³ Era mmaite nti omusaiza oyo bamutwaireku omwigulu eryokusatu. Neye era ng'owenkobere, nze timmaite, wazira oKibbumba niye amaite ooba ng'ekyo kyatuukire oku musaiza oyo ng'omuntu ooba yasunire kwolesebwa.

⁴ Era oweyabbaire eeyo, yawuliire ebintu ebyewunyisya eino era ebitatumulikika n'omuntu yenayena.

⁵ Kale nenyumirizanga olw'ebyo ebyatuukire oku musaiza oyo, neye tineenyumirizenge olw'ebyo ebinfaaku, okutoolaku olw'ebyo ebiraga obunafu obwange.

⁶ Era singa nsalawo okwenyumiriza, mba tindi musirusiru, olw'okubba mba ntumula mazima. Neye nakyewala, kaisi olwo tiwaabbaawo muntu yenayena ayinza okunseegaku ekibitiriri okukiraku ekyo ekyambonamu ooba ekyawulira nga ntumula.

⁷ Neye oKibbumba olw'okutataka nze okwekudumbalya olw'ebintu ebyewunyisya era eby'amaani ebyo oKibbumba ebiyabiikwire, nasunire obulumi obw'amaani obusumuta ooti iwa eriri omu mubiri. Era obulumi obwo bukola ng'omukwenda wa Sitaani okungadya n'okutanjikirirya okwekudumbalya.

⁸ Era emirundi misatu neegairiire oMusengwa oYesu okuntoolaku okugada okwo,

⁹ neye n'ankoba ati, "Ekisa kyange kikumala olw'okubba amaani gange gakira kukola ino ng'oli mu bunafu." Kale atyanu ndi musangaali okwenyumiriza olw'obunafu bwange, kaisi amaani ga Kurisito gambonekeremu.

¹⁰ Kagira nze nsangaala n'owemba omunafu, n'owebambitya obundi, n'owemba omu bigosi, n'omu kugada n'omu mbeera gy'okunjiigaania olwa Kurisito. Ekyo kityo olw'okubba owemba omunafu, wembeera ow'amaani.

Okulumwa kwa Pawulo eeri ab'e Kolinso

¹¹ Atyanu nsuukire ooti ndi musirusiru olw'ekwenyumiriza, neye niinywe omunjazirye okwebitya ntyo. Inywe mwandibbaire munsiima ninze, olw'okubba abo abeeyeta "abatume ab'enjawulo," mpaawo kibankiraku, newankubbaire nga bambona ooti ndi kinambulamu.

¹² Era owenabbaire eeyo na inywe, newankubbaire nabbaire omu kugada, nakugumiire era ni nkola ebyamagero

n'obumanyiciryo n'ebiyewunyo eby'amaani ebiraga biti dala ndi mutume.

¹³ Kale inywe nababitirye ntya obundi okukiraku ekanisa egindi, okutoolaku nze okutabba nga mbakaluubirira inywe? Aale munsoniye olw'ekisobyo ekyo!

¹⁴ Muwulisisye, atyanu netegeka okubacaalira omulundi ogwokusatu, neye era tinabakaluubirire. Ekyo kityo olw'okubba tindi kutaka bintu ebimuli nabyo, wazira ndi kutaka niinywe abanyere. Ekyo kityo olw'okubba abaana tiniibo abasaaniire okugabirira ababyaire baabwe ebyetaago, wazira ababyaire niibo abali n'okugabirira abaana baabwe.

¹⁵ Kale nze njaba kuwaayo n'eisangaalo ebyange byonabyona ebindinabyo, era na nze onyere neweeyo okulwanywe. Olwo nze owembataka eino, inywe mubba mwantaka katono?

¹⁶ Era atyanu abamo kwinywe mwikirirya muti mpaawo kintu kyonakyona ekinabasabire, neye abamo bakoba bati nabbaire mukuujukuuju, ni mbapapalya okubatoolaku ebintu nga mbabbeyabbeya.

¹⁷ Ndi n'ekinabatoireku omu lukuujukuuju nga mbita omu muntu yenayena kwabo ebinatumire eeyo?

¹⁸ Nze nasabire oTito okubacaalira, era ni nkoba n'owoluganda ogondi okwiza naye. Iye oTito niye eyabatoireku ekintu omu lukuujukuuju? Bbe! Ekyo kityo olw'okubba iye na nze twebitya omu ngeri moiza ey'amazima n'ekigendererwa kyaiswe kimo eeri inywe.

¹⁹ Olwo mubbaire museega muti okubakobera ebyo tugezyaku kwewozyaku gimuli? Iswe tubbaire nga tubakobera ebyo ng'abaweererya ba Kurisito, era n'oKibbumba nga niye omujulizi waiswe. Era bakaagwa baiswe abatake, buli kimo ekitukola kyakubabbeera kukula mu mwoyo.

²⁰ Ekyo kityo olw'okubba ntya nti amo owenaliiza eeyo tinalibaajirya ng'owentaka mubbe era amo zena tinalibba ng'owemutaka mbe. Era ntya nti amo ni mbaajiryamu oyombo, n'engongi, n'obusungu, n'obwimi, n'okalebule, n'olugambo, n'okwekudumbalya, era n'akavuuyo.

²¹ Era ntya nti amo owenaliiza eeyo tete, naliswala okulwanywe omumaiso ga Kibbumba ogumpeererya olw'okubba timwebitya ng'abaikirirya. Era naliyungubala ino olwa bangi ibo abo ababbaire bakolere ebibbibbi nandi ni beenenya. Era ebyo nga niiby ebyokwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'ebiyobulendi n'ebikole byobwemu.

13

Okulabula okusembayo

¹ Atyanu gunu gwabba mulundi gwange gwokusatu okwiza okubacaalira, era ng'eKiwandiike owekikoba kiti, "Buli nsonga baabbanga n'okugikakasa n'obujulizi bw'abantu babiri ooba basatu."

² Owenabacaaliire omulundi gwokubiri nalabwire abo ibo ababbairi bakolere ebibbibbi. Era n'atyanu, newankubbaire nga tindi na inywe eeyo, tete ndi kubalabula aamo n'abandi bonabona abali kukolanga ebikole ebibbibbi, nti tete owenaliira eeyo, abo tinalibasaasira.

³ Ekyo kityo lwakubba mutaka obukakafu obulaga buti oKurisito atumula okubitira mu nze, tabba munafu eeri inywe, wazira abba w'amaani owaabba n'ekyakola mwinywe.

⁴ Newankubbaire ng'oKurisito tiyalagire ati w'amaani nga bamukomerera oku musalabba, neye atyanu mwomi olw'amaani ga Kibbumba. Era na iswe swena olwa kubba omu Kurisito, oKibbumba atuwa amaani okubakolamu omulimo waire ng'abamo kwinywe mutukoba muti tuli banafu.

⁵ Inywe muli n'okwekebera era n'okwegezesya niinywe abanyere, okukakasa obanga okwikirirya kwanywe omu Kurisito kw'amazima. Dala mumaite muti oYesu Kurisito abba mu niinywe? Owekibba nga tikityo mubba mukaire okubba abaikirirya ab'amazima.

⁶ Era njikirirya nti mwavumbula muti iswe titukaire okulaga tuti tuli batume ba Kurisito ab'amazima.

⁷ Neye era tusaba oKibbumba tuti ababbeere timwakola ekikole kyonakyona ekibbikibbi. Tituli kugezyaku kweraga tuti twakolere omulimo omusa mwinywe, neye tusaba tuti inywe mukole ekintu ekituuce newankubbaire nga mubona ooti iswe twakaire omulimo ogwaiswe ng'abatume.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba titwezya okukola ekintu kyonakyona ekikaisya aMawuliro aMasa okwaba omumaiso, wazira okugawagira.

⁹ Tubba basangaali owetubba banafu kasita kibba kibbeera kulaga kiti inywe dala muli bacaati omu kwikirirya. Era tubasabira eeri oKibbumba mukule omu kwikirirya.

¹⁰ Eyo niiyo ensonga lwaki mbawandiikira nga nkaali okwiza egimuli, kaisi owenaliizayo tinaabba mukambwe nga nkolesya obwezye oMusengwa oYesu oweyampaire. Era obwezye obwo yabumpaire bwa kubabbeera kukula mu mwoyo neye tikubamalamu maani.

Okuseebula

¹¹ Aale atyanu boluganda, mmaliirirya nga mbakoba nti mweraba. Era mubbe bacaati omu kwikirirya, mukole ebimbalaabbiire, era mubbenge kimo omu nseega, era mubbe mwidembe. Era oKibbumba Iye onsulo w'okutaka n'eidembe yaabbanga na inywe.

¹² Musugiryangane omu ngeri eraga eti mutakangana ng'aboluganda.

¹³ Era abatuukirirye bonabona eenu babasugiirye.

¹⁴ Era nsaba nti ekisa kya Musengwa oYesu Kurisito n'okutaka kwa Kibbumba n'okubba ekintu ekimo n'oMwoyo oMutukulye bibbe na inywe nywenanywena.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E GALATIYA Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'e Galatiya, omutume oPawulo niye eyagiwandiikire (1:1). Era yawandiikiire makanisa gonagona ag'omwitwale ly'e Galatiya, aakati w'omwanka 48-57 nga bamalire okubyala oKurisito. Mpaawo amaite nakusani awantu oPawulo egiyawandiikiire ebbaluwa eenu, neye abandi basuubira bati mu kibuga ky'Efeeso ooba ky'e Kolinso.

OPawulo yawandiikire ebbaluwa eenu kulungamy Bakurisitaayo aBayudaaya n'aBatali Bayudaaya ab'omu makanisa g'omu Galatiya. Yawandiikire n'ekigendererwa ekikulu kulwanisya njegesya ey'obubbeyi. Enjegesya eyo yabbaire ekoba eti, aBakurisitaayo beetaagisya okusengererya amateeka g'eKiyudaaya ag'omu Ndagaano eNkaire, eino eino ery'okukomola kaisi bayezye okubba abatuukirirye. Omu Bakurisitaayo mwabbairerwa ekibinja ky'abantu ekibeeta Banakiyudaaya ibo abatakanga abantu aBatali Bayudaaya bona babakomole. Era abantu abo babbairerwa okubususabusa omu bwezye bw'omutume oPawulo. Omu bbaluwa eenu oPawulo yeewozeryeku ng'abakobera ebimo oku bimufaaku (1:11-2:14). Era oPawulo akakasa aMawuliro aMasa ng'asonzola ati oyezya okusuna obulokole lwa kwikirirya mu Yesu Kurisito yenkani (2:16). Ibyo ebyo bibbaawo lw'ekisa oKibbumba ekyawa abantu, neye tirw'ebikole abantu ebibakola.

Engeri egibyecaanamu

1. Okusugirya amakanisa agali omu Galatiya (1:1-5).
2. Ensonzola y'ebimo oku byafaayo bya Pawulo (1:6-2:21).
3. OPawulo yeeyongera okusonzola ekigendererwa ky'aMateeka ga Musa n'ekisa ekiri omu bulokole (3:1-4:31).
4. OPawulo awa ebyokulungamy (5:1-6:10)
5. Ebisembayo (6:11-18).

1 Ninze oPawulo eyasuukire omutume, tirwakusalawo kwa muntu omoiza ooba okw'ekibubbu ky'abantu neye lwa kusalawo kwa Yesu Kurisito, na Kibbumba oItewaiswe, eyazuukizire oYesu oyo omu bafu.

2 Nze n'aboluganda bonabona abendi nabo, tuwandiikira amakanisa gonagona agali omu kitundu ky'e Galatiya.

³ OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito, eyeewaireyo okufa ayezye okutununula omu bibbibibi abantu ebibakola, babakwatire ekisa era babawe eidembe.

⁴ Mumaite muti oKurisito oyo yeewaireyo okufa olw'ebikole ebibbibibi byaiswe, kaisi atununule okuzwa omu bibbibibi abantu ab'omulembe gunu ebibakola, olw'okubba oKibbumba waiswe era oItewaiswe atyo weyatakire.

⁵ Era oKibbumba oyo tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

Mpaawo Mawuliro aMasa agandi

⁶ Neye inywe bainange mummalire enziiri oku mutwe! Ekyo kityo olw'okubba omu kaseera akatyayi kati nga mumalire okwikirira, nampanu muzwire kwoyo eyabeetere okwiza okubba omu kisa, tete ni muwulisisya aMawuliro agandi.

⁷ Omu butuuce obunyere, mpaawo Mawuliro aMasa agandi, wazira waliyo abantu abamo ababaleyerya, nga bagezyaku kuliibya Mawuliro aMasa agakwata oku Kurisito.

⁸ Neye era n'owetubba nga niiswe, n'owaabba malaika okuzwa omwigulu, n'aiza n'alaabba egimuli aMawuliro agayawukana n'aago agetwabakobeire, awomeire kumubonereza emirembe n'emirembe.

⁹ Era ng'owetwabakobeire omu kusooka kankiiremu nti: Owewabbangawo alaabba egimuli amawuliro agayawukana kwago agemwamalire okwikirirya, awomeire kumubonereza emirembe n'emirembe.

¹⁰ Nze tinkolerera bantu kungsiima, neye oKibbumba gunkolerera nti ansiime. Era tingezyaku kusangaalya bantu olw'okubba timpezya kusangaalya abantu ni nsigala nga ndi muweererya wa Kurisito.

Obwezye bwa Pawulo omutume

¹¹ Aboluganda, kinu mukimanye muti aMawuliro aMasa agenalaabbire egimuli tigazwa eeri bantu-buntu.

¹² Tinagasunire kuzwa ku muntu, era mpaawo kadi moiza eyaganjebeserye, okutoolaku oYesu Kurisito onyere niye eyagambiikuliire.

¹³ Mwawuliire ng'oweneebityanga, nga nkaali nsengererya ediini y'eKiyudaaya, era mwawuliire ng'owenayiigaanirye eino amakanisa ga Kibbumba, nga ngezzyaku okugajigirica.

14 Omu kubba n'eiganyi ery'okukwata obulombolombo bw'abazeiza baiswe, nabbaire nga nkira aBayudaaya abainange ab'omwolo gwange bonabona.

15-16 Neye ekiseera kyatuukire oKibbumba n'asalawo okumbiikulira oMwanawe kaisi mpezye okulaabba ebimukwataku eeri abantu aBatali Bayudaaya. Ekyo yabbaire yakitegekere ira nga nkaali n'okuzwa omu kida kya mama, nannonda olw'ekisaakye. Awo oweyambiikuliire oMwanawe, mpaawo gunebwiryeku nti nkole ntya, bbe.

17 Era tinagezerye kadi kuniinaniina okwaba e Yersaalemi eeri abo abansookere okubba abatume nti banjegesyey, wazira nayabire mu kitundu ky'e Buwalabbu, kaisi oluzwanyuma ni njira e Damaasiko.

18 Kaisi owewabitirewo emyanka misatu, ng'oKibbumba amalire okumbiikulira oYesu, naniinaniinire ni njaba e Yersaalemi okubona omutume oPeetero, ni mmala naye enaku ikumi na itaanu.

19 Eeyo naboineyo n'omutume oYaakobbo omuganda wa Musengwa waiswe oYesu neye abasigaireyo tinababoineku.

20 Nkakasa omumaiso ga Kibbumba nti ebimpandiika ebyo by'amazima, mpaamu ekimbeyesyamu naire.

21 Owenairire okuzwa e Yersaalemi nayabire mu bitundu by'e Siiriya n'omu Sirisiya.

22 Era ab'ekanisa gy'omu Buyudaaya, babbaire tibambo-nangaku,

23 wazira bawuliranga-buwuliri bifumo bati oyo ey-atuyiigaanianga eira, okuti akoba abantu baikirirye ekyo ekiyagezyangaku okujigirica.

24 Era ni bawuuja oKibbumba okulwange.

2

OPawulo n'abatume abandi

1 Oluzwanyuma nga wabitirewo emyanka ikumi neena, tete naniinaniinire ni njaba e Yersaalemi, aamo n'oBbalunaba, era ni ntuala n'oTito.

2 Naabireyo olw'okubba oKibbumba yandagire ati ndi n'okwabayo. Era owenatuukire eeyo ni nkobera abaikirirya bonabona ababbairewo ebintu oKibbumba ebiyakolere omu bantu aBatali Bayudaaya. Oluzwanyuma natyaimo omu lukiiko n'abeekubbemberi bonkani omu kyama, ni mbasonzolera aMawuliro aMasa agendaabba eeri abantu aBatali Bayudaaya. Ekyo nakikolere olw'okutataka wabbeewo abantu abalwanisya omulimo ogunabbaire

nkolere n'ogunabbaire njaba okukola, demba ni gunfa ninguzwaku bwereere.

³ OTito ogunabbaire naye, newankubbaire nga yabbaire Muyonaani, abeekubbemberi abo ab'e Yersaalemi tibatukakire okukomola.

⁴ Eky'okwaba e Yersaalemi kyaizirewo olw'okubba wabbairewo aboluganda ab'obubbeyi abaizire omu kibuga ky'Antiyokiya ni beibbirira ni batwekubbiriryamu. Baizire okukeeta eidembe erituli nalyo eeri amateeka olwa kwikirirya oKurisito oYesu, nga bataka okutwirya omu bugalama bw'amateeka g'ekiyudaaya.

⁵ Abo titwabagondeireku kadi katyayi kati nga tulwanirira okubona nga musigalya aMawuliro aMasa nga matuuce.

⁶ Abo ababbaire beekubbemberi abakirifuma e Yersaalemi tibabbaireku n'ekibongera oku njegesya yange. Aate owebituuka oku bukwenda bwa Kibbumba abeekubbemberi abo ekibabbaire, kyabbaire nga tikikulu ino olw'okubba oKibbumba iye talingirira mboneka ya muntu ey'oku ngulu.

⁷ Cooka abeekubbemberi abo baboine ng'oKibbumba yankwatisirye omulimo ogw'okulaabba aMawuliro aMasa eeri abantu aBatali Bayudaaya, era ng'oweyakwatisirye oPeetero ery'okugalaabba eeri aBayudaaya.

⁸ Baboine ng'oKibbumba eyabbaire akola n'oPeetero okuteekawo ebibbula bya baikirirya omu Bayudaaya yabbaire ng'akola na nze omu ngeri enanyere eyo okuteekawo ebibbula bya baikirirya omu bantu aBatali Bayudaaya kadi.

⁹ Kale oYaakobbo, n'oKeefa n'oYokaana abo ababbaire bakirifuma era abebatwala okubba empango gy'amakanisa, owebaboine omulimo ogunasunire, ni batusiima ino, nze n'oBbalunaba era ni batulaga okutaka n'okubba ekintu ekimo. Ni twikirizagana nabo tuti ibo balaabbe eeri aBayudaaya, iswe tulaabbe eeri abantu aBatali Bayudaaya.

¹⁰ Wazira batusabire twebukiryenge okulabirira abantu abadoobi, era ekintu ekinabbaire nteekaku ino eiganyi.

OPawulo anenya oKeefa

¹¹ Lumo oKeefa oweyaizire okucaala omwAntiyokiya, namunenyerere lwatu olw'okubba yabbaire nakimo timutuuce.

¹² Oweyabbaire nga yankatuuka yabbaire nga tafaayo okubba aamo era n'okuliira aamo n'abaikirirya aBatali Bayudaaya. Neye aBayudaaya owebaizire okuzwa eeri oYaakobbo omu Yersaalemi, oPeetero ni yeeyabula oku baikirirya aBatali Bayudaaya nga tataka kulya nabo. Yakolere ekyo olw'okutya okunyiigisya aBayudaaya abo abakoba

bati omuntu ali n'okukomola kaisi n'abba mwikirirya omutuuce.

¹³ ABayudaaya abandi bona ni bamwegaitaku omu bunanfunsiwe, era ni batwaliryamu n'oBbalunaba yena.

¹⁴ Kale owenaboine nga bali kuliibya amazima agali omu Mawuliro aMasa ni nkoba oPeetero nga tuli omumaiso gaawe bonabona nti, "Iwe newankubbaire ng'oli Muyudaaya, neye tokuuma amateeka gonagona ag'ekiyudaaya. Atyanu tete oyezya otya okukaka aBatali Bayudaaya okuwata amateeka g'ekiyudaaya?"

Abantu bonabona balokoka lwa kwikirirya

¹⁵ Iswe batubyaire nga tuli Bayudaaya, tituli bantu b'amawanga agandi abebatwala bati bantu abakola ebibibbi.

¹⁶ Neye tumaite tuti omuntu tayezya kusuuka oyo oKibbumba ogwasiima olw'okutuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, wazira lw'okwikirirya Yesu Kurisito. Nikiyo lwaki swena abananyere twaikiriirye Yesu Kurisito kaisi tusuuke abo oKibbumba abaasiima olw'okwikirirya oKurisito, neye tirwokukola ebyo aMateeka ebigalagira, olw'okubba mpaawo muntu oKibbumba ogwayezya okusiima olw'okukola Mateeka ebigalagira.

¹⁷ Atyanu aBayudaaya batubona ng'abantu abali omu kibbikibbi olw'okubba twaikiriirye oYesu Kurisito era ni tutakwata amateeka g'ekiyudaaya. Olwo ekyo kiraga kiti oKurisito aletera bantu kukola kibbikibbi? Kadi katyayi kati!

¹⁸ Neye omuntu owaatandiika okwombeka obuyaaka ekintu ekiyavunirewo eira oyo abba niiye agwire omu kibbikibbi.

¹⁹ Zena nabbaire omu kusooka mu busibe omu Mateeka ga Musa, neye owebansindibwire okuzwa omu mateeka nago awo ni mba mwomi eeri oKibbumba.

²⁰ Obwomi bwange obw'omu mubiri babukomereire oku musalabba okubita omu Yesu. Kale atyanu nze tindi mwomi kulwange neye oKurisito aali mu nze niiye omwomi mu nze. Obwomi obundinabwo omu mubiri, ndinabwo lw'okwikirirya Mwana wa Kibbumba, eyantakire, ni yee-waayo okufa okulwange.

²¹ Tintaka okwonoonesya ekisa kya Kibbumba bwereere. Olw'okubba owekibba nti abantu basuuka abo oKibbumba abaasiima lw'okukwata Mateeka ebigalagira, awo oKurisito abba yafeereire bwereere.

3

Mateeka ooba kwikirirya?

¹ Inywe ab'e Galatiya abeebitya ooti bantu abasirusiru, Muli ooti bantu abaloge? Timwebukirya nga nabason-zoleire ni mubona nakusani lwaki oYesu Kurisito bamukomereire oku musalabba.

² Aale kaamo munkobere kinu, inywe abakoba muti mumaite bingi, mwasunire oMwoyo oMutukulye lwa kutuukirirya biiby oMateeka g'ekiyudaaya ebigalagira, ooba lwa kwikirirya Mawuliro aMasa agemwawuliire?

³ Mutaka kubba ooti mubula malabuki? Inywe abatandiikire obwomi bw'okwikirirya n'amaani ga Mwoyo oMutukulye, tete atyanu mutaka mumalirirye nga mwabira ku biseego by'abantu abo abataka mukomole?

⁴ N'okugadya okubabagadirye olw'okwikirirya oYesu dala mutaka kubbe kwa bwereere?

⁵ Kaisi oKibbumba abawa oMwoyo oMutukulye era nakola n'ebywunyo mwinywe, abikola lwa kubba kiti mutuukirirya biiby oMateeka ebigalagira, ooba lwa kubba kiti mwawuliire ni mwikirirya aMawuliro aMasa?

⁶ Museege oku byatuukire oku zeiza waiswe omu kwikirirya, oIbbulaimu. EKiwandiike kikoba kiti, "OIbbulaimu yaikiririirye mwebyo oKibbumba ebiyamusuubizire, n'olw'ekikole ekyo n'amubala okubba atuukiriire."

⁷ Kale mwekyo mumanye muti abantu abaikiririrya omu Kibbumba niibo abaana ba Ibbulaimu.

⁸ Cooka omu Biwandiike babbaire bamalire okulengera ebyaba okubbaawo omumaiso ni bawandiika bati oKibbumba yalitoolaku aBatali Bayudaaya omusango lw'okwikirirya kwabwe. Kiri mu Kiwandiike ng'oKibbumba akobera oIbbulaimu aMawuliro aMasa ati, "Naliwa amawanga gonagona enkabi nga mbita mu baizukulubo."

⁹ Ekyo ni kiraga kiti bonabona abali n'okwikirirya basunira aamo enkabi n'oIbbulaimu eyabbaire n'okwikirirya.

¹⁰ Waliwo eKiwandiike ekikoba kiti, "Nabuli atatuukiriryenge amateeka ganu gonagona ng'owebagawandiikire, yasunanga ekiraami." Neye tikyezyeka omuntu okutuukirirya amateeka natagotakumu. Kale bonabona abagezyaku okusuna obutuukirirye nga babita mu kukwata mateeka g'ekiyudaaya babba ansi w'ekiraami.

¹¹ Kiri lwatu kiti mpaawo muntu oKibbumba ogwasiima olwa kukwata biiby oMateeka ebigalagira, olw'okubba

eKiwandiike ekindi kikoba kiti, "Omutuukirirye yaabbanga mwomi lwa kwikirirya."

¹² Neye aMateeka igo tigakolera ku kwikirirya. Aate, eKiwandiike ekindi kikoba kiti, "Buli atuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, yaabbanga mwomi mwigo."

¹³ OKurisito yatununwire, n'atutoola omu kiraami ekiiza lw'aMateeka, oweyasuukire ekiraami okulwaiswe ng'ekyo yakikolere owebamukomereire oku musalabba olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti, "Buli ogubayanika angulu oku kisaale abba ansi w'ekiraami."

¹⁴ OKurisito yatwaire ekiraami ekyo okulwaiswe kaisi enkabi oKibbumba egiyasuubizire oIbbulaimu giize eeri aBatali Bayudaaya olwa Kurisito oYesu, era kaisi olw'okwikirirya, tusune oMwoyo oMutukulye ogubasuubizire.

AMateeka tigadibya ebibasuubizire

¹⁵ Aboluganda, oleke mbawe ekyokuboneraku omu nkola ey'abantu eya bulijo. Omuntu owaamala okukola ekiraamo n'akikakasa, mpaawo muntu ogubaikirirya okukitoolawo ooba okukyongeramu ebintu ebiyaaka. Era wekiri n'omu nsonga eginkoba.

¹⁶ OKibbumba yakolere ekisuubizo eeri oIbbulaimu n'eeri omwizukuluwe. EKiwandiike tikikoba kiti, "Era n'eeri abaizukulube," nga kitumula ku bantu abangi, neye kikoba kiti, "N'eeri omwizukuluwe," nga kitumula ku muntu moiza, era niye oKurisito.

¹⁷ Ekinkoba niikyo kinu nti oKibbumba yakolere ekisuubizo era n'akikakaty'a eeri oIbbulaimu ati yaliwa abantu bonabona enkabi ng'abita mu mwizukulu wa Ibbulaimu. Amateeka agebongeirewo nga wabitirewo emyanka 430, tigezya kudibya ekisuubizo kidi kaisi igo ni gabba niigo omu babita okuwa abantu enkabi.

¹⁸ Aale atyanu abba ng'awa enkabi kubita mu Mateeka, kitegeeza kiti tabita mu kisuubizo kidi; neye tiniye owekiri kityo olw'okubba oKibbumba yawaire oIbbulaimu enkabi ng'abita mu kisuubizo.

¹⁹ Omuntu ayezya okwebuulya ati, "Kaisi tete aMateeka gagasa niki?" Bagatekerewo nga ga kaseera-buseera, kubbeera abantu olw'eibbengo eryabbaire omu bantu okubalunganya paka ng'omwizukulu wa Ibbulaimu ogubakoleire ekisuubizo aizire.

Era amateeka ago abamalaika niibo abagakwatisirye onaabbi oMusa, iye oMusa nakola ng'omutabagania.

²⁰ Tumaite ng'omutabagania akola gw'okubbeera mba ibiri okutuuka okukutegeeragana neye oKibbumba iye yakoleire oIbbulaimu ekisuubizo ng'abula lubba olwateesa nalwo neye nga moiza.

Ekigendererwa ky'aMateeka

²¹ Ogondi ayezya okwebuulya ati, "Olwo aMateeka galwanisya ebyo oKibbumba ebiyasuubizire?" Kadi katyayi kati. Amateeka masa neye tigawa obwomi. Singa niigo ageezya okuleeta obwomi obutawaawo, abantu bankubaire basuna obutuukirirye lwa kukwata mateeka.

²² Neye eKiwandiike kikoba kiti ekibbikibbi kifuga abantu omu kyalo kyonakyoona, kaisi abasuna ekibasubizire bakiwenge baabo abaikirirya, era nga bakibawa lw'okwikirirya Yesu Kurisito.

²³ Okwikirirya owekwabaire kukaali kwiza, aMateeka gatukuumanga nga tuli babbowe paka okwikirirya owekwaizire.

²⁴ Ekitegeeza kiti aMateeka gatukuumakuumireku paka oKurisito oweyaizire, kaisi tubbe batuce lw'okwikirirya.

²⁵ Neye atyanu okwikirirya ng'owekwaizire, titukaali tuli ansi w'eifuge ly'omukuumi.

²⁶ Olw'okwikirirya, nywenanywena muli baana ba Kibbumba okubita omu Kurisito oYesu,

²⁷ olw'okubba inywe nywenanywena abebabatizire omu liina lya Kurisito, mwazwaire oKurisito.

²⁸ Tiwakaali waliwo enjawulo aakati w'oMuyudaaya n'ow'eigwanga erindi, n'akati w'omugalama n'omuteere, n'akati w'omusaiza n'omukali. Nywenanywena muli kintu kimo omu Kurisito oYesu.

²⁹ Aale ng'owemuli aba Kurisito, muli baizukulu ba Ibbulaimu, era mwalisuna ekyo oKibbumba ekiyasuubizire.

4

¹ Atyanu oleke mbawe ekyokuboneraku kinu ekiti; omusika owaabba ng'akaali mwana mutomuto, tibamwabula oku mugalama, newankubaire ng'ebintu bya iteeye byonabyona oweyalikula yalibba niiye onyerebyo.

² Abba mu ngalo gya bakuzaabe paka ekiseera oiteeye ekiyalagiire owekyaliwaaku.

³ Kale tutyo swena, owetwabbaire tukaali tuli batobato omu by'omwoyo, twabbaire bagalama abali ansi w'eifuge ly'emizimu egy'oku kyalo kunu.

⁴ Neye ekiseera owekyatuukire, oKibbumba n'atuma oMwanawe ni bamubyala-bubyali, era nga bamubyala mu Bayudaaya, abantu oKibbumba abeyawaire aMateeka.

⁵ Yaizire omu ngeri eyo kaisi anunule abo abali ansi w'eifuge ly'aMateeka, olwo tusuuke baana ba Kibbumba.

⁶ Era olw'okubba tuli baana ba Kibbumba, kagira atuma oMwoyo w'oMwanawe, omu myoyo gyaiswe. OMwoyo oyo ayeta ati, "Abba," amakulu gaakyo gati, "Bbaabba!"

⁷ Aale atyanu tokaali mugalama, wazira oli mwana, era owoobba ng'oli mwana, oKibbumba yalikuwa ebyo ebyawa abaanabe.

OPawulo n'ab'e Galatiya

⁸ Eira mwabbaire timumaite oKibbumba, n'olwekyo mwabbaire bagalama b'ebifaananyi.

⁹ Neye atyanu ng'owemumaite oKibbumba, ooba kankobe nti oKibbumba ng'owabamaite, tete mwiraayo mutya e nyuma okuweererya emizimu igyo eminafu era egitagasa? Era mutaka giiremu okubafuga?

¹⁰ Mpulira mbu mukulya enaku, n'emyeri, n'ebiseera, era n'emyanka.

¹¹ Kiboneka omulimo ogunakolere mwinywe namumire-bumumi maani!

¹² Aboluganda, mbegairira mubbe ooti ninze, nga timukolera oku mateeka n'enkola y'ebintu ebiri omu kyalo, nga zena owenasuukiire nakimo ooti niinywe owenabbaire eeyo nga mbulaku Mateeka ooba bulombolombo obwenkwata. Mubula kabbikabbi akemwankolere.

¹³ Mumaite muti nze okulwala niikyo ekyansunisiryen kabi ni ndaabba egimuli aMawuliro aMasa omulundi ogwasookere.

¹⁴ Era newankubbaire nga nabakaluubiriire olw'obulwaire bwange, neye timwambitiryemu amaiso, ooba okunesandulya. Wazira mwansangaaliire ng'owemwakasangaaliire omalaika wa Kibbumba, era ng'owemwakasangaaliire oKurisito oYesu.

¹⁵ Mwabbaire n'okusiima kunene ino omu kiseera ekyo. Tete eisangaalo lyanywe eeryo lyairire lyaba yaina? Nze onyere mpezya n'okubaijululaku nti singa kyabbaire kyezyeka, olw'okutaka okumwabbaire nakwo nga mwezya n'okwetoolamu amaiso gaanywe ni mugampa.

¹⁶ Atyanu ninze onyere oyo dala nsuukire omulabe waanywe olw'okubakobera amazima?

¹⁷ Abeegesi b'aMateeka balaga ino bati bali n'eiganyi okubabbeera, neye ng'ebibakola tibabikola lwa busa bwanywe. Ekibatata niikyo okubatoola ku nze, mwire oku lubba lwabwe.

¹⁸ Tingaine, kisa owemubba n'eiganyi okukola ebintu. Neye kitaka ebintu ebimuteekaku eiganyi ni bibba bintu

ebisa era ni mubiteekaku eiganyi omu biseera byonabyona; abba nga ndi na inywe ooba nga mbulawo.

¹⁹ Inywe ebibbuuta byange, nga muntuukirye oku bulumi tete ooti bulumi bwa mukali abyala, nga neerwanaku okubona nga muli omu bwomi obulaga buti oKurisito ali mwinywe.

²⁰ Neegomba ooti atyanu mbe eeyo egimuli njezye oku-tumula omu ngeri eyeetaagisya olw'okubba nti atyanu munsobeire.

Ekyokuboneraku eky'Agali n'oSaala

²¹ Munkobere inywe abataka okubba ansi w'eifuge ly'aMateeka. Timuwulira aMateeka ga Musa ekigakoba?

²² Bakiwandiikire bati oIbbulaimu yabbaire n'abaana babiri. Omoiza yamubyaire mu mukali omugalama, ogondi mu mukali omukulu atali mugalama.

²³ Ow'omugalama bamubyaire mu ngeri ya bulijo. Neye iye ow'omuteere bamubyaire lwa kusuubiza kwa Kibbumba.

²⁴ Atyanu ekyo nkireetere ooti kikoiko. Abakali abo ababiri niigyo eNdagaano eibiri. Emoiza oKibbumba yagikoleire ku lusozi oSinaayi n'agiwa oMusa, niiyo ebyala abaana ab'obugalama. Endagaano eyo niiye omukali Agali.

²⁵ Agali oyo dala afaanana n'oLusozi oSinaayi, oluli omu Buwalabbu. Era alaga bantu abali omu Yerusaalemi ekiriwo n'olwatyanu lunu, olw'okubba ikyo n'abantu baakyo bali mu bugalama bw'aMateeka.

²⁶ Neye oYerusaalemi oodi ow'omwigulu iye muteere, era ikyo niikyo omawaiswe, iswe abebabyaire okubita omu kisuubizo.

²⁷ Bakiwandiikire bati:
 "Osangaale iwe omugumba
 era onambula mwana;
 okubbe olukero olw'amaani
 iwe atalumwangaku kubyala.
 Ekyo kityo olw'okubba omukali ogubalekerewo,
 ali n'abaana bangi
 okukiraku oyo aali n'oibaaye."

²⁸ Kale inywe aboluganda, muli ooti Isaka, muli baana abebabyaire olw'ekisuubizo kya Kibbumba, ng'oIsaka oweyabbaire.

²⁹ Era okufaananaku ng'owekyabbaire omu kiseera kidi, oyo ogubabyaire omu ngeri eya bulijo, weyayiigaanianga ogubabyaire olwa Mwoyo wa Kibbumba, n'atyanu wekiri.

³⁰ Neye eKiwandiike kikoba kitya oku bifa oku mbeera ey'okukoonagana kwa babiri? Kikoba kiti, "Obbinge omugalama n'omwanawe, olw'okubba omwana w'omugalama tiyalisikira ebintu bya iteeye aamo n'ow'omuteere."

³¹ Aale atyanu, boluganda, iswe tituli baana ba mukali omugalama, wazira b'oodi omuteere.

5

Mukalangukire omwidembe

¹ OKurisito yatusindibwire kaisi tubbe b'eidembe. Kale mukalanguke, kaisi tibabasiba tete omu kijooko ky'obugalama.

² Aale mubone, nze oPawulo mbakoba nti owebabakomola, kitegeeza kiti oKurisito abulaku ky'abagasa.

³ Era nkobera buli muntu ogubakomola nti atekwa n'okutuukirirya ebyo byonabyona aMateeka ebigalagira.

⁴ Inywe abataka okubba abantu oKibbumba abaasiima olw'okutuukirirya ebyo aMateeka ebigalagira, mwesalireku okuzwa oku Kurisito, era mwetoire oku kisa kya Kibbumba.

⁵ Neye iswe oMwoyo wa Kibbumba atukakasa ati oKibbumba yalitubala ng'abantu abaasiima, era ekyo kitukuumirira olw'amaani ga Mwoyo wa Kibbumba akolera omu kwikirirya kwaiswe.

⁶ Owetubba nga twegaitire aamo n'oKurisito oYesu, okukomola ooba okutakomola tikikulu. Ekikulu niikyo okwikirirya, ng'okwikirirya okwo kweragira mu kutaka oKibbumba n'abantu abainawo.

⁷ Omu biseera by'enyuma mwabbaire nakusani omu bwomi bwanywe obw'omu mwoyo. Naani tete eyabateekere mu ebiseego ebibacaanya ni mutagondera amazima?

⁸ Okubabbeegererya okwo, tikwa Kibbumba abeeta.

⁹ Ng'olugero owerukoba luti ekizumbulukuca kibba kintontono kiti ni kisaalaanira omu mugaati gwonagwona.

¹⁰ Neye oMusengwa ampa obugumu ati timwakwate ebi-bono by'abantu abandi neye mwatwala ninze ebimbakoba. Era oKibbumba yalibonereza abo ababadambya n'ebibono ebindi naabba naani naabba naani.

¹¹ Neye nze, boluganda, singa mbaire nkaali njegesya abantu nti okukomola kwetaagisya, aBayudaaya bandibbaire banjiigaanirya niki? Neye olw'okubba njegesya bifa ku musalabba, niikyo ekigira ni bancaawa.

¹² Nankatakire abo ababatiringania bati mukomole ibo abananyere tibakoma ku kukomola neye babalaawebulaawi!

¹³ Boluganda, inywe babeetere kubba b'eidembe. Neye mugenderere kaisi timwaira tete ni mukolesya eidembe eeryo kwira mu kubba ansi w'eifuge ly'okwegomba kw'omubiri, wazira mutakanganenge, era buli moiza abbenge muweererya w'omwinaye.

¹⁴ Amateeka gonagona bagatuukiririrya mu kiragiyo kimo ekikoba kiti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

¹⁵ Aale owemubba nga mulumyangana omu bibono byanywe, mwekuume, demba ni mwejigirica.

OMwoyo oMutukulye n'ebikole by'omubiri

¹⁶ Neye nkoba nti musengereryenge oMwoyo oMutukulye, awo niiwo owemutatuukiriryenge ebikole omubiri ebigwegomba.

¹⁷ Ebyo omubiri ebigwegomba birwanagana n'ebyo oMwoyo oMutukulye ebyataka. Kaisi tete ebyo oMwoyo oMutukulye ebyataka, birwanagana n'ebyo omubiri ebigwegomba. N'ekizwamu, ni muteezya okukola ebyo ebimutaka.

¹⁸ Neye owemwasengereryanga oMwoyo oMutukulye, awo nga timukaali mubba ansi w'eifuge ly'aMateeka.

¹⁹ Ebikole by'omubiri bimanyikaine kusani ino. Era niibyo binu: Obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'ebikole ebyobwemu,

²⁰ n'okusinza ebifaananyi, n'okuloga, n'endibo, n'oyombo, n'engongi, n'obusungu, n'empaka, n'okutakolera aamo, n'okweyabulayabulamu,

²¹ n'eitima, n'obuteemeere, n'okubinuka omu binyumo, n'ebindi ebiri ooti biibyo. N'atyanu nnyongera okubalabula, ng'owenabalabwire omu kusookesya, nti abo abakola ebifaanana ooti biibyo, tibalibba na mugabo omu bwakabaka bwa Kibbumba.

²² Neye oMwoyo oMutukulye aleeta kutaka, n'eisangaalo, n'eidembe, n'okuguminkiriza, n'ekisa, n'obusa, n'obwesigwa,

²³ n'obuwombeeki, n'okwegendereza. Ebyo bibulaku iteeka eribyanisya.

²⁴ Era abo aba Kurisito oYesu, babba ooti bakomereire oku musalabba omubiri gwabwe n'obuluvu bwagwo, n'okwegomba kwagwo.

²⁵ Abba ng'oMwoyo oMutukulye niye atuwa obwomi, oMwoyo oMutukulye niye abbe atufuga.

²⁶ Titwenyumirizanga, ooba buli moiza okusosonkererya omwinaye, n'okumukwatira engongi.

6

Mubbeeranganenge omu bigosi

¹ Aboluganda, owewabbangawo omwikirirya agwire omu kibbikibbi, inywe ab'amaani omu kwikirirya olw'okulungamywa kw'oMwoyo oMutukulye, mubbeerenge omuntu oyo mpola mpola n'eiwooyo. Neye mwekuumenge, demba oyo abbeera omwinaye yena n'agwa omu kibbikibbi ekinyere ekyo.

² Mubbeeranganenge omu bigosi, olw'okubba owemukola mutyo, mubba mutuukirirya eiteeka lya Kurisito erikoba liti, "Otakeenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere."

³ Omuntu oweyeetwala ati mukulu ino okukiraku abandi neye nga takuuma eiteeka lya Kurisito, abba yeebbeya yenkani olw'okubba abba abula bukulu obwali nabwo.

⁴ Omu kifo ky'okwegerya oku bantu abandi buli moiza apimenge ebiseego era n'ebikolebye okubona nga bisa. Olwo kaisi n'ayezya okwewuuja ku lwa bikole ebibye, neye nga tiyeegeragerania na muntu gondi.

⁵ Ekyo kityo lwakubba buli moiza ali n'okwefaaku yenkani okusigala ng'ali omu bwomi obwo oKibbumba obwasiima.

⁶ Oyo ogubeegesya ekibono kya Kibbumba, atoolenge oku bintu ebyali nabyo, n'awaaku oodi amwegesya.

⁷ Omuntu yenayena tiyeebbeyanga, olw'okubba omuntu tayezya kutala oKibbumba kaisi nandi n'asuna okumunyenya era omuntu asuubirenge kusuna bintu ebifaanana n'ebyo ebyakola.

⁸ Omuntu atafaayo oku bintu bya Kibbumba neye n'amalira obwomi ku kukola bikole ebibbibbi eby'omubirigwe, omu bikole by'omubiri muyalikungulira okufa. Neye oyo amalira obwomibwe mu kukola bikole oMwoyo oMutukulye ebyasiima, omu bikole by'oMwoyo oMutukulye muyalikungulira obwomi obutawaawo.

⁹ N'olwekyo titwademba okukolanga ebintu ebisa, olw'okubba owetutairirira, ekiseera kyalituuka ni tukungula amakungula amasa.

¹⁰ Kale buli owetusunanga akakisa, tukolereenge abantu bonabona ebintu ebisa, eino eino abo abetuli nabo aamo omu kwikirirya.

Okubuulirira n'okuseebula

¹¹ Atyanu mubone aganyukuta owegali gabba nga mpandiika n'engalo eyange omu kitundu kinu ekisembayo.

¹² Abantu abo abataka okweraga olw'ebintu ebibakola oku mibiri gyabwe, niibo abagezyaku

okubakaka okukomola. Ekyo bakikola kaisi nambu aBayudaaya tibabayiigaania ibo ng'owebatuyiigaania iswe olw'okulaabba aMawuliro aga musalabba gwa Kurisito.

¹³ Aate n'abo abakomole nago, tibakwata ebyo aMateeka ebigalagira, wazira bataka-butaki mukomole, kaisi ibo beewaane bati niibo abagirire ni mukomola.

¹⁴ Neye aate nze tinjaba kwewuuja olw'ekintu ekindi kyonakyaona, okutoolaku olw'omusalabba gwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito. Era olw'okwikiririrya omu kufa kwa Yesu oku musalabba, ebintu by'ekyalo bibula ekibinkolaku oku bwomi bwange, era n'ekyalo kyona kimbona ooti ndi muntu omufu egyekiri.

¹⁵ Omuntu okubba omukomole ooba okutabba mukomole tikikulu, wazira ekyetaagisya, omuntu kubba oyo oKibbumba ogwasiima, niikyo okusuna obwomi obuyaaka okuzwa eeri oKurisito.

¹⁶ Era nsaba nti eidembe n'okusaasira bibbenge oku bantu ba Kibbumba, abo bonabona abasengererya ekira-giro ekyo ekinkobere.

¹⁷ Okuzwa atyanu tintaka muntu kadi moiza andeyerye olw'okubba ndi n'enkozu oku mubiri gwange olw'okuweererya oYesu neenu abo ababadambya bagibula.

¹⁸ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa inywe, boluganda. Amiina.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'EFEESO Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'Efeeso, bagiwandiikire mu kiseera ekibawandiikiiremu eedi eeri ab'e Kolose. Batebereza bati bagiwandiikire oti-so mu mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito. Omuwandiiki iye onyere yeeyanjula ati niye omutume oPawulo (1:1). Era oPawulo yawandiikire ebbaluwa eenu ng'ali mu mabbusu (3:1; 4:1; 6:20). Era n'agiwa Tukiko okugimutwalira oweyabbaire ng'ayaba okucaalira ekanisa ey'omwEfeeso (6:21-22).

Efeeso kyabbaire kibuga kinene, era niikyo ekyabbaire ekibuga ekikulu eky'aBalooma ab'omwitwale ly'Asiya oMutono. Ekibuga ekyo, babbaire bakimaite ino olw'eYeekaalu yaabwe egibabbaire bawongere eeri onkuni owa Bayonaani omukali ogubeetanga bati Aluteemi (Bik 19:23-31). Ekanisa omwEfeeso yabbaire etandiikire n'amaani neye oluzwanyuma n'ewola (Bil 2:1-7).

Omu kitundu ekisooka eky'ebbaluwa eenu, oPawulo asonzola engeri oKibbumba egiyalonderemu abantube, era n'engeri egyabalokolamu omu bikole byabwe ebibbibibi okubitira omu Yesu Kurisito. Ageraagerania ekanisa oku mubiri, n'oKurisito nga niye omutwe, era oku kwombeka alaga oKurisito ng'eibbaale erikulu erisiba ensonda. Omu kitundu ekyokubiri omu bbaluwa eenu, oPawulo awa ebi-ragi-ro ebirungamya oku kubba omu bwomi bwa bukurisi-taayo.

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo yeeyanjula era asugirya ab'Efeeso (1:1-2).
2. OPawulo asonzola enkolagana y'ekanisa n'oKurisito (1:3-3:21).
3. OPawulo awandiika engeri aBakurisitaayo egiba-teekwa okwebityamu (4:1-6:20).
4. OPawulo awa entumulaye emaliirirya (6:21-24).

¹ Ninze oPawulo, oKurisito oYesu oguyalondere okubba omutume era okusinzirira ku kutaka kwa Kibbumba. Mpandiikira abatuukirirye, era abeesigwa eeri oKurisito oYesu, [abali omu kibuga ky'Efeeso.]*

² OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire inywe ekisa, era babawe eidembe.

* **1:1 1:1** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebiri omu bukita. **1:1 1:1** Bik 18:19-21; 19:1

Enkabi gy'omwoyo egiri omu Kurisito

³ Twebalye oKibbumba era oTeeye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, eyatugabiire nabuli nkabi gyonagyona egy'omwoyo egizwa omwigulu olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito.

⁴ OKibbumba, nga n'ekyalo bakaali kukibbumba, yabaire amalire ira okutulonda tubbe bantube nga tuli ekintu ekimo n'oKurisito, tubbe bantu batukulye, era abanambulaku kyokubanenya omumaiso ga Kibbumba. Olw'okututaka,

⁵ iye yabaire yakitegekere ira okutusuuca baanabe, ng'abitira omu Yesu Kurisito, ng'akikola mu kusiima n'okusalawokwe.

⁶ Ekyo yakikolere kaisi tumuwujenge olw'ekisaakye ekinene, ekiyatukoleire nga titusaanira n'okusaanira, ng'abitira omu Mwanawe oyo ogwataka eino.

⁷ Olw'okubba oKurisito yafiire n'asuka omusaayegwe okulwaiswe, niiyo engeri oKibbumba egiyatununwiremu era n'atusoniya ebibbibbi byaiswe, olw'ekisaakye ekibitiriri eino,

⁸ ekiyatubboomoleireku omu malabukige n'omu kumanyakwe.

⁹ Era oKibbumba, omu kusiimakwe, yatumanyikisiry ekyama ekiyabaire abisire abantu eibbanga linene, eky'entegekaye egiyabaire yategekere eira okugituukirirya omu Kurisito.

¹⁰ Entegeka eyo oKibbumba yabaire w'okugituukirirya ng'ebiseera byayo ebiyalondere bituukire, niiye ey'okugaita aamo omu Kurisito ebintu byonabyona, ebiri omwigulu n'ebiri omu kyallo, kaisi oKurisito abbe niiye abifuga byonabyona.

¹¹ Omu Kurisito, oKibbumba yatulondere tubbe bantube. Ekyo oKibbumba yakisalirewo nyuma eedi omu ntegekaye olw'okubba iye akola ebintu byonabyona ng'onnyere owaabba asiimire.

¹² Era ekyo kituwa iswe aBayudaaya, abantu abasookere okusuubira oKurisito, ni tuwuuja ekitiisya kya Kibbumba.

¹³ Inywe nywena mwaingiire omu kubba ekintu ekimo n'oKurisito owemwawuliire era ni mwikirirya ebibono eby'amazima, aMawuliro aMasa ag'okulokoka kwanywe. Mwaikiriirye oKurisito, era ekiraga kiti muli babe, oKibbumba yabateekereku akamanyiciryo, ng'abawa oMwoyo oMutukulye oguyasuubizire.

¹⁴ OMwoyo oMutukulye oyo niiye alibbooni akakasa ati, twalisuna ebyo oKibbumba ebiyatusuubizire, oku lunaku

oweyalimala okununulira nakimo abantube, kaisi ni tuwu-
uja ekitiisyakye.

Okusaba kwa Pawulo

¹⁵ N'olwekyo, okuzwa olunawuliire nti mwikirirya
oMusengwa oYesu, era nti mutaka abatuukirirye bonabona,

¹⁶ tindekerangaawo okwebalya oKibbumba okulwanywe.
Mbeebukirya era ni mbasabira,

¹⁷ oKibbumba wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito,
oyo oItewaiswe owekitiisya, nti abawe oMwoyo oMutuku-
lye okubageziwalya, era n'okubamanyikisya kusani oKib-
bumba.

¹⁸ Era nsaba nti emyoyo gyanywe geyongeremu amal-
abuki, kaisi mumanye ebintu ebyo oKibbumba ebiya-
tusuubizire iswe abeyasuucirye abantube, era mumanye
n'obusuni obubitiriri obw'ebintu abatuukirirye obubasuna.

¹⁹ Era nsaba oMwoyo abawe okumumanya amaanige
amabitiriri, ago agakolera mwiswe abaikirirya oKurisito.
Amaani ago,

²⁰ nago gali ooti gaadi ageyakoleserye okuzuukiza
oKurisito, era n'amutyamisya omwigulu, omu kifo ekikirira
nakimo ekitiisya n'obwezye ng'aliraine oKibbumba.†

²¹ Era atyanu afuga emyoyo gyonagyona egifugira omwib-
banga, egiri n'obwezye, n'amaani, kaisi timu bwomi
bw'oku kyalo kunu bwonkani, neye n'obwo obwaba okwiza
omumaiso.

²² OKibbumba yateekere ebintu byonabyona ansi
w'obwezye bwa Kurisito, era n'amulonda okubba
Musengwa wa buli kintu olw'okugasa ekanisa.

²³ Ekanisa eyo niigwo omubiri gwa Kurisito omulamba,
tete nga yena onyere atuukirirya byonabyona mu buli ngeri.

2

Okubba omu bwomi obuyaaka

¹ Inywe mwabbaire bantu abafu omu myoyo gyanywe
olw'obujeemu n'olw'ebibbibbi byanywe.

² Mwasengereryanga empisa embiibbi egy'abantu b'omu
kyalo abatakirirya oKurisito, era ng'oyo abafuga niigwo
omwoyo omubbimubbi ogw'obwezye ogufugira omwib-
banga, ogunyere ogwo atyanu ogufuga abantu abajeemera
oKibbumba.

³ Mazima swenaswena twabbaire bajeemu nga ibo, nga
twabira ku kwegomba kwaiswe okubbikubbi okw'omubiri,
era nga tukola ebyo omubiri n'ebiseego byaiswe ebibitaka.

† **1:20 1:20** Ooba, *Oku lubbaalwe olw'engalo endiiro.* **1:20 1:20** Zab 110:1
1:22 1:22 Zab 8:6 **1:23 1:22-23** Bak 1:18

Okufaanana ng'abantu abandi bonabona, swena era oKibbumba yabbaire ng'ateekwa-buteekwi okutubonereza.

⁴ Neye iye oKibbumba ow'ekisa ekibitiriri era atutaka eino,

⁵ owetwabbaire nga tufeereire omu bujeemu bwaiswe tutyo, oKibbumba yatuwaire obwomi obuyaaka obutawaawo olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito. Tutyo ni tusuna okulokoka lw'ekisa-busa kya Kibbumba.

⁶ OKibbumba yatuwaire okugabana oku bwomi obutawaawo obw'okuzuukira kwa Kurisito oYesu olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito era yatuwaire okutyama aamo n'oKurisito oyo omwigulu.

⁷ Yakolere ekyo atyo kaisi olwo, omu mireembe egyaba okwiza alage obusuni bw'ekisaakye ekibitiriri eino, ekyo ekiyatukwatiire okubitira omu Kurisito Yesu.

⁸ OKibbumba yabalokoire lw'ekisaakye olwa kwikiririrya omu Kurisito oyo. Iye okubalokola tikyazwire kuniinywe, wazira kinu kirabo kya Kibbumba.

⁹ Tikyazwire mu bikole byanywe ebisa, olwo kaisi tiwaabbaawo muntu yenayena eyewaana.

¹⁰ OKibbumba niye onyere eyatukolere atyo, ati tubbe ekintu ekimo n'oKurisito Yesu, kaisi twezye okukolanga ebikole ebisa ebyo eira oKibbumba ebiyatutegekeire okukolanga.

Okubba ekintu ekimo omu Kurisito

¹¹ Kale mwebukiryenge ekimwabbaire omu biseera ebyabitire inywe abebabyaire ng'aBatali Bayudaaya, inywe nago aBayudaaya abebeeta bati, "batali bakomole" olw'okubba ibo beeyeta bakomole, neenu obukomole bwabwe bwa bantu-buntu.

¹² Mwebukiryenge muti mwabbaire mubula nkolagana n'oKurisito, kale nga tibabalira omu bantu ba Kibbumba ab'eigwanga lya Isirairi. Era mwabbaire mubula mugabo omu ndagaano egirimu ebyo oKibbumba ebiyasuubizire abantube. Mwabbaire omu kyalo nga timumaite oKibbumba, era nga mubula suubi yenayena owokusuna obwomi obutawaawo.

¹³ Neye atyanu, olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito oYesu, inywe eira ababbaire e yala n'oKibbumba, ba-baleetere eeri oKibbumba olw'omusaaye gwa Kurisito.*

¹⁴ OKurisito oyo iye onanyere yatuleeteire eidembe, era n'atugaita aamo iswe aBayudaaya, na inywe aBatali Bayudaaya, oweyawaireyo omubirigwe okugukomerera oku

musalabba, atyo era n'avunawo endibo eyabbaire ooti kitempe ekyatwabulanga.

¹⁵ OYesu Kurisito oyo, oweyafeereire oku musalabba, yadibirye amateeka g'ekiyudaaya n'ebyo byonabyona ebi-galagiranga, kaisi awo asuce aBayudaaya n'abatali Bayudaaya eigwanga erimo eriyaaka, eryegaitiire mwiye onyere, atyo n'aleetawo eidembe.

¹⁶ Era yafeereire oku musalabba kaisi omu mubirigwe atoolewo endibo, era aBayudaaya n'abatali Bayudaaya basyanie n'oKibbumba.

¹⁷ Inywe aBatali Bayudaaya era ababbaire e yala n'oKibbumba, oKurisito yaizire n'alaabba egimuli aMawuliwo aMasa ag'eidembe, era n'akobera na iswe aBayudaaya ababbaire okumpi n'oKibbumba.

¹⁸ Era aBayudaaya n'abatali Bayudaaya swenaswena tubitira mu Kurisito, nga tuli omu Mwoyo omoiza oyo, kaisi ni tutuuka omumaiso ga Itewaiswe.

¹⁹ N'olwekyo timukaali muli bantu b'e nza ooba abaizazana, wazira muli b'ekika kimo aamo n'abatuukiriryeyere, era muli bantu b'omu nyumba ya Kibbumba.

²⁰ Babombekere ooti kizimbe oku musingi, abatume n'abanaabbi ogubombekere, kaisi ng'oKurisito Yesu niye eibbaale erikulu erisiba ensonda ey'omusingi.

²¹ Omu Kurisito Yesu oyo niimwo ekizimbe kyonakyona ekyo omu kyegaitira, kaisi ni kikula, ni kibba eYeekaalu entukulye eya Musengwa.

²² Era mwiye, inywe aBatali Bayudaaya na iswe aBayudaaya oKurisito atwombeka, kaisi swenaswena aamo ni tubba nyumba ya Mwoyo wa Kibbumba egyabba.

3

Omulimo gwa Pawulo omu Batali Bayudaaya

¹ N'olwekyo, nze oPawulo omusibe olw'okulaabba oKurisito Yesu eeri inywe aBatali Bayudaaya, kagira mbasabira eeri oKibbumba.

² Nseega nti mwawuliire ng'oKibbumba oweyankwatisirye omulimo ogw'okubakobera inywe aBatali Bayudaaya ebifa oku kisaakye,

³ era ng'abita omu kumbiikulira, n'ammanyikisya ekyamake, ekimpandiikirekuku omu bumpi bumpi.

⁴ Owemwasoma ebinawandiikire, mwezya okumanya ng'owemmaite kinene ino ekyama ekyebifa oku Kurisito.

⁵ Omu mirembe egy'eira, oKibbumba tiyamanyikisiry e abantu ekyama nago, neye atyanu akibikuliire abatumebe abatukulye era n'abanaabbi, ng'abitira omu Mwoyo oMutukulye.

⁶ Ekyamakye ekyo niikyo ekikoba kiti, nga babita omu kwikirirya aMawuliro aMasa, abantu aBatali Bayudaaya aamo n'aBayudaaya basuna omugabo omu nkabi egizwa eeri oKibbumba, era bona bali bitundu ebikola omubiri ogumo ogwa Kurisito, era nga bagabana kwebyo oKibbumba ebiyasubizire abo abali ekintu ekimo n'oKurisito Yesu.

⁷ Nze oKibbumba yansuuciry e omuweereryawe okulaabba aMawuliro aMasa ganu ng'abitira omu kukola kw'amaanige amabitiriri olw'ekisaakye ekiyankwatiire-obukwatiri.

⁸ Waire nga neebona ooti ninze asembayo ansi okubba n'ekitiisya omu batuukiriry e bonabona, neye iye yampaire enkabi ginu egy'okunnonda ndaabbe eeri aBatali Bayudaaya aMawuliro aMasa ag'obusuni obwa Kurisito obubiriri obutakobekwaku.

⁹ Era oKibbumba iye eyabbumbire ebintu byonabyona, yampaire enkabi okumanyikisya abantu bonabona engeri oKibbumba egiyatuukiriry ekyama ekyo nago, ekiyabbaire abisire okuzwera nakimo eira n'eira eino.

¹⁰ Neye yakitegekere ati atyanu, ng'abitira omu kanisa, ataka amanyikisye abafugi n'ab'obwezye abali omwigulu, amalabuki nago ago amaatiikiriri namubuli ngeri.

¹¹ Ekyo yakitegekere nga n'ekyalo kikaali kubbaawo, era n'akituukiriry a omu Kurisito Yesu oMusengwa waiswe.

¹² Olw'okubba ekintu ekimo n'oKurisito oyo, era n'olw'okumwikiririryamu, twezya okwigerera eeri oKibbumba omu kusaba mwidembe n'obugumu.

¹³ Kagira mbegairira nti, timwawaamu amaani olw'okubona nga ngada okulwanywe, olw'okubba okugada kwange kunu kubazweramu inywe ekitiisya.

Okutaka kwa Kurisito okunene

¹⁴ N'olwekyo nkomera oKibbumba oItewaiswe amazwi,

¹⁵ iye omubbumbi w'abantu n'ebintu byonabyona, ebiri omwigulu n'ebiri oku kyalo.

¹⁶ Era mmusaba nti, akolesye oMwoyowe oMutukulye okubaizulya inywe amaani omu myoyo gyanywe ng'atoola oku busunibwe obw'omwigulu obunambulaku kikomo,

¹⁷ kaisi oKurisito atyame omu myoyo gyanywe, olw'okumwikiririryamu kwanywe. Era nsaba nti, nga mukulire ni mucaatira nakimo omu kutaka,

18 inywe, aamo n'abatuukirirye bonabona, mwezye okusuna amaani okumanyikirya nakimo obugalami, n'obuwanvu, n'obugungumali, n'obwabiriri obw'engeri oKurisito egyabatakamu.

19 Era nsaba nti mumanye okutaka kwa Kurisito okwo newankubbaire nga tikyezyeka omuntu okukumanya n'akumalayo, kaisi mwizulire nakimo obwa Kibbumba bwonabwona.

20 Kale, oKibbumba oyo ayezya okukola ebikirira nakimo ebyo ebitusaba waire ebyo ebituseega, era olw'amaanige ago agakolera mwiswe.

21 Era ekanisa emuwenge ekitiisya nga kibitira omu Kurisito oYesu, atyanu n'omu mirembe gyonagyona, era emirembe n'emirembe! Amiina.

4

Okubba ab'omubiri ogumo

1 Kale nze aali omu mabbusu olw'okuweererya oMusengwa, mbegairira inywe, oKibbumba abeyayetere okubba abantube, n'olwekyo mubbe n'empisa egyabirana n'abantu ba Kibbumba.

2 Mubbenge bawombeeki ino, b'eiwooyo era baguminkiriza. Era mulagenge okutakangana, nga nabuli moiza aguminkiriza omwinaye ebyabba asoberye.

3 Mwefudengeku okwekumira omu kubba ekintu ekimo omu Mwoyo oMutukulye obwaleetawo, ng'okutaka eidembe niikyo ekibagaita aamo.

4 Swenaswena abaikirirya tukola omubiri gumo, n'oMwoyo oMutukulye yena moiza, era nga waliyo n'osuubi w'engeri moiza owokusuna obusuni obubiriri obw'enkabi, eeri bonabona oKibbumba abeyayetere okubba abantube.

5 Tuli n'oMusengwa moiza, n'okwikirirya kwona kumo, era n'okubatiza kwona kumo omu Kurisito.

6 Era tuli n'oKibbumba moiza, oyo oItewaiswe omu mwoyo swenaswena abaikirirya, atukulira swenaswena, akolera mwiswe swenaswena, era abba mwiswe swenaswena.

7 Neye buli moiza mwiswe bamuwaire ekirabo eki-faanana kyonkani, ng'oKurisito oweyamugereire.

8 EKiwandiike kagira kikoba kiti:

"Oweyaniinire omwigulu,
yatwaire abawambe nkumu,
era n'awa abantu ebirabo."

⁹ Okukoba ati yaniinire, kitegeeza niki? Kitegeeza kiti yasookere kwika ansi oku kyalo.

¹⁰ OKurisito oyo eyaikire, niye oyo eyaniinire e ngulu eino, era n'ayaba omu kifo ekikira obukulu omwigulu mwonamwona, kaisi okufugakwe kwezye okubbambagira omwibbanga mwonamwona.

¹¹ Era niye omoiza oyo eyawaire abantu abamo okubba abatume, n'abandi okubba banaabbi, n'abandi abalaabba aMawuliro aMasa, n'abandi okubba abaliisya b'emyoyo, n'abandi okubba abeegesi b'ekibono kya Kibbumba.

¹² Yabawaire ebirabo ebyo kaisi bayezye okutendeka abatuukirirye omu mulimo gw'okuweererya, era n'okukulya abaikirirya omu Kurisito omu myoyo.

¹³ Ekyo kiri n'okubbaawo paka nga swenaswena abaikirirya tutuukire omu njikirirya emoiza, n'okumanya oMwana wa Kibbumba kwona nga kw'engeri moiza, tutyo tubbe bakulu omu by'omwoyo, era abatuukiriire omu bwomi bwa Kurisito.

¹⁴ Atyanu olwo titwalibba ooti tukaali baana batobato omu by'omwoyo, abo abebairirya eenu n'eedi omu njikirirya. Era banu tibayezya kuguma, neye bayuuga nga bawuliire okwegesya kw'abantu ababbeyi, era abaliibya abandi olw'obukodyo n'obukucaakuca abeegesi ababibabbi obubakola.

¹⁵ Neye twabba tutumulanga by'amazima nga tutumula mu ngeri eraga okutaka, kaisi olwo tukule omu bintu byonabyona era nga tweyongera okutuukirira omu kubba ekintu ekimo n'OKurisito, oyo omutwe gwaiswe swenaswena abaikirirya.

¹⁶ OKurisito oyo awa omubirigwe gwonagwona, nga nigwo ekanisa, okukula omu mwoyo n'okweyongera amaani oweebba nga yeegaitire era yeekalanguliire omu kubba ekintu ekimo. Yeegaita olw'okutakangana era nga buli muntu akola obuvunanyizibwa obw'ekirabo oKurisito ekyamuwa.

Obwomi obuyaaka omu Kurisito

¹⁷ Kale ekinkoba, era ekyo ekinkakasa omu bwezye oMusengwa obuyampaire niikyo kinu, kiti timwirangayo tete okwebitya ooti bakaafiri, nga basengererya ebiseego byabwe ebinambulamu omugaso.

¹⁸ Ebiseego byabwe biizwire ndikiirya y'ekibbikibbi, era tibagabana oku bwomi oKibbumba obwagaba, olw'okubba baizwire obutamanya, era emyoyo gyawe gigaana okuwulira obukwenda bwa Kibbumba.

¹⁹ Atyanu baweereiremu nakimo ensoni, era ni beewaayo n'amaani gonagona omu kukola obwenzi n'ebiyobwemu ebya buli ngeri, ng'okwegomba okw'emibiri gyabwe owekutaka.

²⁰ Neye obone inywe, owebabeegeserye oku Kurisito tibabeegeserye bintu by'engeri eyo.

²¹ Mazima babalaabbiire oKurisito ni mumwikirirya, era inywe ng'abaikiriryabe, babeegeserye amazima agakwata oku Yesu.

²² Era babeegeserye ebikwata oku bwomi obw'ekibbikibbi obumwabbairimu, era ni babakoba okulekawo obwomi obwo. Okwegomba okubbikubbi kwaba ni kubbeya omuntu kuti okukola ekibbikibbi kwamugasa neye yeeyaja nga kimutwaire mu kujigirika.

²³ Kaisi ekindi babakobere okwikirirya oMwoyo oMutukulye abasuuze bayaaka omu biseego byanywe,

²⁴ era mubbe bantu abayaaka, abebabbumbire okwebitya ooti Kibbumba onyere, nga dala muli bantu abatuukiriire era abatukulye.

²⁵ N'olwekyo, muzwe omu bubbeyi era nabuli muntu akoberenge omwinaye amazima olw'okubba tuli bitundu bya mubiri gumo.

²⁶ Kale owewabbaawo ekibasunguwalya, mwekuume obusungu obwo okutabakolesya ekibbikibbi. Timwiru-galyanga obwire nga mukaali musibire obusungu,

²⁷ olw'okubba mudemba muwa oSitaani enkabi okukola.

²⁸ Kale oyo abbaire aibba, aale alekeraawo okwibba, wazira yeegumye okukola emirimo n'amaanige, kaisi ayezye okubba n'ekyawa abo abadoobi.

²⁹ Timuganyanga okubbunguula okuzwa omu minwa gyanywe, wazira mutumulenge ebyo byonkani ebisa ebyombeka ebiseego era ebisaaniire, kaisi awo bigase abo ababiwulira.

³⁰ Kale timusunguwalyanga oMwoyo oMutukulye owa Kibbumba omu ngeri egimutumulamu. OMwoyo oyo niko akamanyiciryo ako akebalibamanyiciryaku oku lunaku olw'okubanunuliraku.

³¹ Era ekinakoolo, n'obuzira n'obusungu, n'oyombo, n'okusibirirya oku bantu, era nabuli kibbikibbi kyonakyoona, ebyo timwabikolanga.

³² Wazira mubbenge ab'ekisa, era nabuli moiza alumirwenge omwinaye, era musoniyaganenge, ng'oKibbumba oweyabasoniyire inywe ng'abitira omu Kurisito.

5

Okubba abaana ab'omu kitangaala

¹ Kale ng'owemuli baana ba Kibbumba abaataka eino, mwebityenge nga iye,

² era mutakanganenge abananyere, ng'oKurisito oweyatutakire, ni yeewaayo n'afa oku lw'ebibbibibi byaiswe n'ekyokuwaayo era esadaaka eyasangaalisirye ino oKibbumba.

³ Muli bantu ba Kibbumba, n'olwekyo obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali y'obutonde, n'okuyayaanira ebintu tibiteekwa kubbaawo kadi ogubatumulaku bati abikola mwinywe.

⁴ Era tiwateekwa kubbaawo atumula ebyobwemu, waire eby'obusiru ooba okumonca okubbikubbi, olw'okubba tibisaana, wazira mwebalyenge Kibbumba olw'ebyo ebyakolere.

⁵ Mumanyire nakimo kinu muti omulendi, waire akola eby'ensoni ooba akola ebyomuliko, era n'abisuuca kibbumbawe, abula mugabo omu bwakabaka bwa Kurisito n'oKibbumba.

⁶ Omuntu yenayena tababbeyabbeyanga ati ebintu ebyo oKibbumba abiikirirya, olw'okubba olw'ebikole ebyo, oKibbumba abonereza abantu abakola ebintu ebyo olw'obujeemu bwabwe.

⁷ N'olwekyo timwegaitanga n'abantu b'engeri eyo.

⁸ Newankubbaire ng'owemwabbairi mukaali kwikirirya oKurisito mwabbairi b'omu ndikiirya eyekibbibibi, neye atyanu muli kubbanga kintu kimo n'oMusengwa, era muli bantu b'omu kitangaala eky'obwomi obuyaaka obw'ebikole ebisa. Kale mutambulenge ng'abantu ab'ekitangaala.

⁹ Era omu kitangaala niimwo omuzwa obusa bwonabwona n'okubba omuntu atuukiriire n'okukola ebintu eby'amazima.

¹⁰ Kale mwefengeku okumanya ebintu oMusengwa ebyasangaalira era mubikole.

¹¹ Timwemigiranga omu kukola ebintu ebibbibibi eby'omu ndikiirya era ebitagasa, wazira mubbutulengebubbutuli obubbibubbi w'ebintu ebyo eeri abantu.

¹² Era ky'ensoni n'okutumula oku bintu ebyo abantu abajeemu ebibakola omu mbiso.

¹³ Ekitangaala owekimoleka ekintu, ekintu ekyo kizwayo ni kiboneka kale ebibbibibi byona, owebamala okubibbutula, bibonekera nakimo ng'owebiri bibbibibi,

14 olw'okubba ekitangaala ekyo niikyo ekimoleka ebintu ni biboneka. Kagira bakoba bati,

“Olamuke iwe agonere omu bwomi bw'ekibbikibbi,
ozwe omu ndoolo ozuukire,

kaisi oKurisito amoleke ekitangaalakye omu bwomibwo.”

15 Kale mugenderere ino engeri egimwebityamu omu bwomi bwanywe, timwabbanga ooti bantu ababula amalabuki, wazira mubbenge abantu abaizwire amalabuki.

16 Inywe mwefengeku ino okukolesya buli kakisa kukola bintu ebisa, olw'okubba enaku ginu abantu babitiriiryeye okukola ebibbibbi.

17 N'olwekyo timwabbanga balagajali, wazira munonienge okumanya oMusengwa ebyataka era ni mubikola.

18 Era timwateemeeranga mwenge, olw'okubba mwiza kweyononesya ni mubba bafafaagani, wazira munonienge okwizula oMwoyo oMutukulye.

19 Mulonseryenge omu bibono by'eZabbuli, nga mwiryanganamu amaani n'omu nyembo egizwa omu Biwandike, n'omu biyiyeye oMwoyo ebyabawa okuyiye. Mwemberenge oMusengwa, nga musaalaania amagono n'omwoyo gwanywe gwonagwona.

20 Era bulijo mwebalyenge oKibbumba oItewaiswe olw'ebintu byonabyona, nga mubita omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

21 Mugonderanganirenge olw'okuweisya oKurisito ekiti-
isya.

Abakali abafumbo n'abaibaabwe

22 Inywe abakali mugonderenge abaibaanywe, ng'owemugondera oMusengwa,

23 olw'okubba omusaiza niye omutwe gw'omukali, ng'oKurisito obwali omutwe ogw'ekanisa, nga niigwo omubirigwe, era nga niye omulokoli w'omubiri nago.

24 Ng'ekanisa owegondera oKurisito, n'abakali batyo webasaana okugonderanga abaibaabwe omu bintu byonabyona.

25 Kaisi inywe abasaiza abafumbo mutakenge abakali baanywe, ng'oKurisito oweyatakire ekanisa, era ni yee-
waayo okufa okulwayo.

26 Ekyo yakikolere okuwaayo ekanisa eeri oKibbumba ng'akolesya ekibonokye ng'amalire okuginaabya n'amaizi omu kugibatiza,

²⁷ kaisi yeesunire ekanisa eyo ng'enekaaneka, ng'ebulaku kadi itondo ooba eibala ery'ekibbikibbi, ooba kyokuginenya, waire bunafu obw'engeri yonayona.

²⁸ Kale omu ngeri eyo abasaiza webasaaniire okutaka abakali baabwe, ng'owebataka emibiri gyabwe ekinanyerenyeere. Omusaiza owaataka omukaliwe abba dala yeetaka iye onyere.

²⁹ Mpaawo muntu kadi moiza ayezya okucaawa omubirigwe, wazira aguliisya, era n'agulabirira, ng'oKurisito owaalabirira ekanisa,

³⁰ olw'okubba tuli bitundu ebikola omubirigwe.

³¹ N'eKiwandiike kikoba kiti, "Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, n'abba n'omukaliwe, era ababiri abo ni basuuka muntu moiza."

³² Ekyama kinu kigosi okutegeera, era nze nkoba nti kitumula ku nkolagana ya Kurisito n'ekalisa.

³³ Neye era inywe nywena, nabuli musaiza atakenge omukaliwe, ng'oweyeetaka iye onanyere, era n'omukali yena awenge oibaaye ekitiisya.

6

Empisa gy'abaana n'ababyaire

¹ Inywe abaana, olw'okubba muli bantu ba Musengwa, muwulirenge ababyaire baanywe olw'okubba niikyo ekimusaaniire okukola.

² EKiwandiike kikoba kiti, "Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya," era ng'omu biragiro ebiriku ebisuubizo eeri oyo abituukirirya, ekyo niikyo ekisooka, nga kiriku ekisuubizo kiti,

³ "Kaisi obbenge kusani, era n'owangaalira oku kyalo."

⁴ Na inywe abaiteeye b'abaana timwanyigisyanga abaana baanywe, wazira mubakulyenge kusani ni mubatarendeka omu mpisa oMusengwa egyasiima.

Empisa gy'abagalama n'abasengwa baabwe

⁵ Inywe abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe ab'oku kyalo kunu n'okubawanga ino ekitiisya, omunambulamu bubbeyi, era ng'owemuwulira oKurisito.

⁶ Ekyo timwakikolanga mu kiseera ekibababona kyonkani, nga mutaka babasiime, wazira ng'owemuli bagalama ba Kurisito, era olw'okubba ekyo niikyo oKibbumba ekyataka, mukikolenge n'omwoyo gwanywe gwongwona.

⁷ Era muweereryenge abasengwa baanywe n'omwoyo omusa ooti aamo muweererya Musengwa, neye tyoti muweererya bantu.

⁸ Kaisi nago mumanye muti oMusengwa yena yalisasula nabuli muntu, ooba mugalama ooba muteere, nabuli kisa ekyakola.

⁹ Inywe nywena abasengwa b'abagalama mubityenge mutyo abagalama baanywe nga bona owebeewaayo okubabitya okusani. Timwabatiisiyatiisyanga olw'okubba mumaite muti oMusengwa waabwe, era niye onyere oyo owaanywe aali omwigulu, era iye tamomola abantu.

Ebyokulwanisya ebya Kibbumba

¹⁰ Ebisembayo ebintaka okubakoba biri nti, mwekwate ku Musengwa waiswe, era muleke amaanige amabitoriri gaizule omu bwomi bwanywe.

¹¹ Mukwate ebyokulwanisya byonabyona oKibbumba ebyabawa okulwanisya oSitaani, ng'omusirikale ayaba omu lutalo owaazwala, kaisi mwezye okukaisya enkwe gya Sitaani.

¹² Iswe abaikirirya titulwanisya bantu-buntu, wazira tulwanisya myoyo emibbimibbi egifugira omwibbanga, dala tulwanisya myoyo egyo egy'obwezye, era tulwanisya maani agakolera omu kyalo kinu eky'endikiirya, era tulwanisya mizimu egya buli ngeri egiri omu bifo by'e ngulu.

¹³ Kale kagira mbakoba nti mukwatenge ebyokulwanisya byonabyona oKibbumba ebyabawa, kaisi olunaku olw'akabbikabbi owerutuuka mwezye okubba bagumu. Era owemumala okukola byonabyona ebyetaagisya omu kulwanisya oSitaani, kaisi era musigale nga muli bagumu.

¹⁴ Kale mwemerere nga mwefungiziire nakimo n'amazima ga Kibbumba, nga gali ooti musipi omusibe omu nkende gyanywe, kaisi inywe okubba abatuukiriire, nga kiri ooti kizwalo kyanywe eky'ekyoma ekisabika oku kifubba.

¹⁵ Kaisi okubba nga muli beetegeki okulaabba aMawuliro aMasa, agaleeta eidembe, kibbe ooti-so ngaito egimuzwaire omu bigere byanywe.

¹⁶ Tete okwongererya kwebyo, mubbe n'okwikiririrya omu Kibbumba, kunu kuli ooti-so kukwata ngabo okwabakinjiriryanga eeri obulaso obuliku omusyo bwonabwona, omubbimubbi oSitaani obwalasa.

¹⁷ Era mugumye okumanya muti oKibbumba yabalokoire, olw'okubba nti kinu kyababbeera ooti nkofiira y'ekyoma

ekuuma omutwe, era okusuna aamo n'okwekalikica ekibono kya Kibbumba okuzwa eeri oMwoyo oMutukulye, kinu nga kyabba ooti-so mpiima.

¹⁸ Bulijo musabenge oKibbumba ng'oMwoyo oweya-balungamyanga, nga mwegairira obutalekera era nga mukolesya okusaba okwa buli ngeri. Kale omu ngeri eyo mubbenge b'eiganyi era musabirenge abatuukirrye bonabona.

¹⁹ Zena munsabirenge, kaisi owenaabbanga ntumula, bampenge ebibono ebyokutumula, era mbibbutulenge n'obukanu, nga mmanyikisya abantu ekyama ky'aMawuliro aMasa.

²⁰ Ndi mukwenda wa Kurisito ow'okusaalaania aMawuliro aMasa ganu newankubbaire ng'atyanu ndi mu mabbusu. Kale munsabire mbe n'obukanu omu kugalaabba eeri abantu ng'owekinsaaniire.

Obusugirye obusembayo

²¹ OTukiko, owoluganda omutake ino era omuweererya omwesigwa owa Musengwa, yalibakobera byonabyona ebiri eenu, kaisi olwo mumanye ebinfaaku era n'ebinkola.

²² Mmutumire egimuli, kaisi olwo mumanye engeri egitulimu, era abagumye emyoyo gyanywe.

²³ Nsaba oKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babawe inywe aboluganda nywenanywena eidembe n'okutaka, aamo n'okwikirirya.

²⁴ OKibbumba akwatirenge ekisa ekitakoma, abo bonabona abataka oMusengwa waiswe oYesu Kurisito n'okutaka okunambulamu bubbeyi.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE AB'E FIRIPI Enyanjula

OPawulo niye eyawandiikiire abaikirirya b'e Firipi ebbaluwa eenu omu mwanka gwa 61, nga bamalire okubyala oKurisito. Yagiwandiikire ng'ali mu mabbuusu (1:13), era ali ooti yabbaire mu Looma. OFiripi kyabbaire niikyo ekibuga ekikulu eky'omwitwale ly'e Makedooniya. OPawulo aamo n'oSiira niibo abatandiikire ekanisa eyo (Bik 16:16-40). Era niyo ekanisa egibasookere okutandiika omwitwale ly'e Makedooniya.

OPawulo ali ooti yabbaire n'ebigendererwa ebyeraku ebyagirire n'awandiika ebbaluwa eenu. Ekisooka yakoleserye ebbaluwa eenu okwebalya ekanisa olw'ebirabo ebibamuweereiryega bawuliire bati ali mu mabbuusu (4:10-19). Ekyokubiri yatakire okumanyikisya abaikirirya embeera egiyabbairemu omu mabbuusu. Era yasindikire oTemuseewo n'Epapuladiito eeri ekanisa, era n'abawa ebbaluwa ebanjula bayezye okubaaniriza, era n'okuwa obwekubemberi bwabwe ekitiisya (2:19-30).

Engeri egibyecaanamamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-2).
2. Amawuliro agakwata okumbeera oPawulo egiyabbairemu (1:3-2:30).
3. OPawulo awa ebyokulungamya (3:1-4:9).
4. OPawulo amaliirirya nga yeebalya ekanisa (4:10-23).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo nga ndi n'oTemuseewo omuweererya omunange owa Kurisito oYesu, mbawandiikira inywe abantu ba Kibbumba abali omu kibuga ky'e Firipi, abali ekintu ekimo n'oKurisito oYesu. Era mpandiikira n'abalabirizi aamo n'abadikoni.

² OKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito babakwatire ekisa era babawe eidembe.

Okwebalya n'okusaba oKibbumba

³ Neebalya oKibbumba wange buli owembeebukirya,

⁴ era buli owembasabira oKibbumba nywenanywena, nsaba n'eisangaalo.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba okuzwera nakimo oku lunaku obumwaikiriirye aMawuliro aMasa paka atyanu, mwe-mereire aamo na nze omu kugasasya.

⁶ Era nkakasira nakimo n'obugumu nti oKibbumba eyatandiikire omulimo omusa mwinywe yeeyongera okugukola paka oweyaligumaliirirya oku lunaku oKurisito oYesu oluyaliriraku.

⁷ Kale mbaseegaku bulijo n'eisangaalo, era ikyo kituuce nze okwewulira ntyo omu mwoyo gwange okulwanywe nywenanywena. Ekyo kityo olw'okubba nti nywenanywena mugabanira aamo na nze ekisa oKibbumba ekiyankwati-ire omu busibe bwange, n'omu kulwanirira amazima g'aMawuliro aMasa.

⁸ OKibbumba iye mujulizi, w'okubataka okwembatakamu nywenanywena okuli ooti kuudi oKurisito oYesu okwa-batakamu.

⁹ Era ekimbasabira eeri oKibbumba niikyo kinu ekiti; okutakangananga kwanywe kweyongerengemu amaani era mweyongerenge okukula omu malabuki n'okutegeera.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba ntaka mumanyice ekikira obusa kaisi mwezye okubba n'obwomi obukenene era ababulaku ekyokubanenya paka olunaku oKurisito Yesu oluyaliiriraku.

¹¹ Era olwo lutuuke nga mwizwire ebikole by'obutuukirirye ebimusuna okubita omu Yesu Kurisito olw'okuweisya oKibbumba ekitiisya n'okumuwuja.

Eisangaalo Iya Pawulo

¹² Era boluganda abatake ntaka mumanye muti; ebigosi ebimbitiremu byongereire okubbeera omu kusasya aMawuliro aMasa.

¹³ N'olwekyo, kimanyikanire kusani omu baisirikale bonabona abakuumi b'ekitebe ekikulu eky'e Looma era n'abantu abandi bonabona ab'omu kibuga ekyo kiti ndi omu mabbuusu olw'okubba ndi musengereri wa Kurisito Yesu.

¹⁴ Era olw'obusibe bwange, aboluganda omu Musengwa oYesu abakira obungi basunire obugumu okulaabba eki-bono kya Kibbumba anambula kutya.

¹⁵ Cooka ikyo kituuce kiti abandi balaabba oku Kurisito lw'engongi n'olw'ekinakoolo, neye ibo abandi bakikola mu mwoyo musa.

¹⁶ Era abo bakikola omu mwoyo omusa lwa kuntaka, olw'okubba bamaite bati oKibbumba yanteekerewo kulwanirira mazima g'aMawuliro aMasa.

¹⁷ Neye badi ibo abakikola olw'engongi, ebya Kurisito tibabiraabba omu bantu mubuteereeri neye balaabba

mubutakolera aamo. Nga baseega bati mwebyo byezya okunzweramu ebigosi omu busibe obundimu.

¹⁸ Neye nze-so tinfaayo olw'ekibataka kintuukeku. Kale abba lw'ebigendererwa bya bubbeyi ooba by'amazima, ekikulu kasita balaabba aMawuliro aMasa. Era olw'okubba bagalaabba nze njaagaana-bujaagaani.

Kituuce, era neyongera okujaagaana,

¹⁹ olw'okubba mmaite nti inywe muli kunsabiranga n'olw'obubbeeri bwa Mwoyo azwa eeri oYesu Kurisito. Era olw'okugada okundi kubitamu n'olw'abantu okulaabba aMawuliro aMasa byalinzweramu okunnunula.

²⁰ Era njunjumiriire tete n'okubba n'eisuubi nakimo nti tinaliswala kadi omu ngeri yonayona. Neye naabba mugumu ekimala nga nenca kaisi oKibbumba agulumalye oKurisito mu byonabyona ebintumula n'ebinkola nga ndi mwomi n'engeri eginalifaamu.

²¹ N'olwekyo okulwange, ekigendererwa eky'okubba mwomi, nze kuweererya Kurisito, era n'owenfa kingasa ino n'okukirawo.

²² Neye singa neyongera okubbaawo omu bwomi bwa mubiri, kale mba mpezya okweyongera okubba wa mugaso omu Kurisito. N'olwebyo mba timmaite ekimpomera okulondaku.

²³ Ekyo kitegeeza kiti kiri kubbanga kigosi nze okusalawo ekyokulondaku ekimo oku bintu binu ebibiri. Neegomba okuzwa omu bwomi bunu obw'oku kyalo, njabe mbe n'oKurisito, ikyo ekyo ekikira nakimo obusa.

²⁴ Neye tete kibagasa ino niinywe singa nze nsigala omu bwomi wa mubiri.

²⁵ Era kinu niikyo ekiimmatiza kiti nasigalawo nga ndi mwomi era n'okweyongera okubabbeera nywenanywena. Ikyo ekyo kyabazweramu inywe okukula aamo n'eisangaalo omu kwikirirya.

²⁶ Ekigendererwa mwekyo kiri kiti owenaliira eeyo egimuli, mwalyeyongera okusangaalira oKurisito Yesu okulwange.

²⁷ Kale tinsonga ooba niki ekibbaawo, inywe mukolenge ebikole ebisaanira abantu abaikiriirye aMawuliro aMasa agakwata oku Kurisito. Kaisi awo owenalibba njizire okubabona ooba kubawuliraku-buwuliri nga mbulayo, mpulire nti mwemereire n'obugumu, era nga muli n'enseega moiza, nga mulwanirira okwikirirya olw'aMawuliro aMasa.

²⁸ Timwatyanga abo ababagadya. Bulijo mubbenge bagumu, ng'aako iko kamanyiciryo akalaga kati ibo abo ababagadya, oKibbumba yalibajigirica, neye nga kalaga

inywe Kibbumba kubalokola. Era oKibbumba niiye agira ebyo byonabyona ni bibbaawo.

²⁹ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyabawaire inywe kwikirirya mu Kurisito kwonkani neye era n'okugada olwa Kurisito.

³⁰ Ekyo kiri kubazweramu atyanu na inywe nywena okubba omu kugada ooti kuudi okumwamboine nga mbitamu, era n'atyanu okumubulira muti kunkaali ndimu.

2

Okwewombeeka kwa Kurisito n'okumugulumalya

¹ N'olwekyo, olw'okubba nti mwiramu amaani lwa kwe-siga Kurisito, era okutakakwe kubagumya, era mukolera aamo n'oMwoyo oMutukulye, era mukwatirangana ekisa era musaasirangana owewabbaawo agada,

² aale musangaalire nakimo nga mubba n'enseega moiza. Era nga mubba n'okutakangana ino, nga mwikiriziganya n'omwoyo gumo era nga muli kintu kimo omu mwoyo n'omu biseego byanywe.

³ Timwakolanga ekintu kyonakyona olw'engongi ooba omu malala, neye mukolenge mu buwombeeki nga muwa abanaanywe ekitiisya ekikiraku ekyo inywe abanyere ekinwewa.

⁴ Mutyo buli moiza kwinywe tiyaafangayo ku byetaago bibye byonkani, neye afenge n'oku by'abandi.

⁵ Kale muli n'okubba n'enseega ooti ya Kurisito Yesu egiyabbaire nayo:

⁶ Iye oyo eyabbaire n'ekikula kya Kibbumba, tiyasegereku oku mwenkanonkano n'oKibbumba ng'ekintu ekyayezya okuleka,

⁷ neye yeerekerezere ekitiisya, n'asuuka ooti muweererya. Atyo n'asuuka muntu nga iswe.

⁸ Era oweyasuukire ooti muntu, yeewombekere, kaisi n'agondera oKibbumba paka n'okwikirirya okufa aate okufa okw'oku musalabba.

⁹ N'olwekyo oKibbumba kiyazwireku n'amugulumalya eino, n'amuteeka omwigulu omu kifo ekikirira nakimo okubba eky'ekitiisya, era n'amuwa eriina ery'ekitiisya okukiraku amaliina gonagona.

¹⁰ Kaisi awo ebiri omwigulu, n'ebiri oku kyalo, era n'ebiri ansi w'ekyalo, byonabyona bikome amazwi n'obuwombeeki okusinza eriina lya Yesu,

11 era buli muntu yalibbutula omulwatu ati,
 "OYesu Kurisito niye oMusengwa."

Era n'olwekyo abantu bonabona baligulumalya
 oKibbumba oItewaiswe.

Okubba ekitangaala omu kyalo

12 N'olwekyo, bainange abatake, ng'owemugonderanga
 oKibbumba bulijo, ekikoba nti, tinga ndiwo lwonkani,
 neye n'atyanu ng'owembulayo, musingisyekuuwo
 n'okusingisyaku. Buli muntu iye onyere yeefudengeku ino
 okukola ebintu ebiraga biti oKibbumba yamulokoire. Ekyo
 mukikolenge mukutya Kibbumba nga mumuwa ekitiisya
 eky'amaani.

13 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba niye akolera mu
 buli mwikirirya okumwezyesya okubba n'okutaka okukola
 era n'okukola ebisa oKibbumba ebyataka.

14 Kale byonabyona mubikolenge anambula okwezu-
 luguma ooba okwakanisyangana,

15 kaisi awo mubbe batukulye nga mubulaku ekyokuba-
 nanya. Era mwabba baana ba Kibbumba ababulaku
 eitondo, nga muli omu mulembe gw'abantu abakola ebib-
 bibibbi era ababebenyeki. Muteekwa okuboneka mwibo
 nga muli ooti nkota egyaka angulu omwibbanga,

16 nga mulaabba egibali ekibono eky'obwomi. Ekyo
 kyalimpezyesya okwewuuja oku lunaku oKurisito oluyaliri-
 raku, nga nkoba nti tinakalabaniire bwereere.

17 Atyanu owebabba bawaayo esadaaka eeri oKib-
 bumba, basuka ekyokunywa okwongererya oku sadaaka.
 Kale zena n'owekwabba kunjita n'omusaaye gwange ni
 gususuka naabba ooti kyokunywa ekyo ekibasuka okwon-
 gererya oku sadaaka era kyabba kyongererya ku sadaaka
 n'obuweererya obuzwa omu kwikirirya kwanywe. Era
 ekyo kyansangaalya ni nesiima na inywe nywenanywena.

18 Kale n'omu ngeri enanyere eyo nywena muteekwa
 okusangaala, n'okujaagaanira aamo na nze.

Ebikwata oku Temuseewo n'Epafuladiito

19 Neye nsuubira okubatumira oTemuseewo mangu singa
 oMusengwa oYesu Kurisito oweyaabba atakire atyo, kaisi
 njiremu amaani nga mmalire okuwulira ebibafaaku.

20 Cooka mbula omuntu ogondi aali n'ebiseego ebi-
 faanana n'ebyanage ng'oyo era ayezya okubalumirwa eino
 nga iye.

21 Ekyo kityo olw'okubba abandi bafa ku byabwe by-
 onkani, tibafaayo n'oku bya Yesu Kurisito.

22 Neye mumaite muti oTemuseewo muweererya atuukana, era aweererya aamo na nze omu kusasya aMawuliro aMasa, ooti mwisuka abbeera oiteeye.

23 Kale n'olwekyo nsuubira okumutuma egimuli, amangu ago nga nankumanya ekyaba okuntuukaku.

24 Era nkakasa nti oMusengwa oweyaabba atakire atyo, nze zena onyere n'aiza eeyo mangu.

25 Neye nseega nti kyetaagisya okubasindikira Epafuladiito okwiraku egimuli, iye oyo nago owoluganda, era omuweererya omunange aali ooti mwisirikale eyaneimbiryeku okulwanirira aMawuliro aMasa, omukwenda waanywe ogumwantumiire okwiza okumbeera era n'okungabirira omu binabbaire neetaaga.

26 Ekyo kityo olw'okubba yeegomba ino okubabonaku nywenanywena, era abbaire mweraliikiriri ino olw'okubba mwawuliire ng'oweyalwaire ino.

27 Ikyo ekyo kituuce kiti Epafuladiito yalwaire, era yabbaire abulaku katono kati kufa. Neye oKibbumba yamukwatiire ekisa, era tiniye yenkani, neye na nze zena yakinkwatiire, n'ammalaku enima ey'okulwalakwe era n'okundamya enima tete eginankubbaire nayo singa yabbaire afiire.

28 N'olwekyo njunjumiriire leero ino okubasindikira Epafuladiito aireku eeyo egimuli, kaisi awo musangaale nga mumuboineku, era na nze zena kaisi omwoyo guwukukeku.

29 Kale mumwanirize n'eisangaalo lingi ng'owoluganda omu Musengwa waiswe. Era abali ooti yooyo mubawenge ekitiisya,

30 olw'okubba iye yabbaire abulaku katono okufa ng'ali oku mulimo gwa Kurisito, oweyajaaliire obwomibwe n'aiza okumbeera omu kifo kyanywe.

3

Obutuukirirye obunanyerenyeere

1 Okwongera kwekyo, boluganda, musangaalirenge omu Musengwa oYesu. Kaisi era tikigosi nze okwiramu okubawandiikira kwebyo ebinabawandiikiireku eira, ekyo kityo olw'okubba ebintu ebyo byabakuuma eeri abegeesi ab'obubbeyi.

2 Kale mwekuumeenge abo abali ooti mbwa, abo abakola ebibbibibi, era abo abakomola omubiri-obubiri.

3 Kiri kiti, niiswe abakomole abatuuce, olw'okubba tusinza oKibbumba ng'oMwoyowe niye atulungamya, era nga tujaagaanira mu Kurisito Yesu. Kale titwesiga bulombolombo abantu obubakola oku kyalo,

⁴ waire nga nze onyere ndi n'ensonga okwesiga obulombolombo obwo. Era ewabbanga waliwo omuntu aseega ati ali n'ensonga egira ni yeesiga obulombolombo obubakola oku kyalo, nze mba mmukiraku.

⁵ Ekikoba nti, nze bankomoire ku lunaku olwomu-naana okuzwa oku lunaku olubambyaliireku, era eigwanga lyange ndi Mwisirairi, ow'ekika kya Bbenyamini, era ndi Mwebbulaniya oibbati, omwana wa Mwebbulaniya ondiko. Nze nabbaire mu kibbula ekikira okukwata amateeka g'ekiyudaaya ikyo nago eky'aBafalisaayo.

⁶ Kale nze era olw'eiganyi eribitiriri ery'okuwa oKibbumba ekitiisya, nayiigaanianga ekanisa, era nakwatanga amateeka g'ekiyudaaya gonagona, ni watabbaawo anvunaana olw'okuvuna eiteeka lyonalyona.

⁷ Neye ebyo byonabyona ebinakolanga nga nseega nti bya mugaso egyendi, atyanu mbibona nga ebitagasa olwa Kurisito.

⁸ Dala ebintu ebyo byonabyona owembigeragerania mbona nga tibigasa, olw'omugaso omubitiriri eino ogubambikuliire okutegeera oKurisito Yesu oMusengwa wange. Olwa Kurisito oyo nalekere ebintu byonabyona, era nze mbibona ng'ebisubi ebitagasa, olwo kaisi mbe muntuwe,

⁹ era mbeere nakimo mu niye, nga mbula butuukirirye obwange oku bwange obuzwa omu kukwata amateeka g'ekiyudaaya, neye obwo ibwo obuzwa omu kwikiririrya omu Kurisito. Ekikoba nti, obutuukirirye obwo obuzwa egiri oKibbumba n'omuntu n'abusuna lwa kwikiririrya mu Yesu.

¹⁰ Kale ntaka oKurisito yanebikulire era zena mbe n'amaani ago agamuzuukizire n'okubba zena omu kugada nga yena oweyagadire, era ntuuke okubba ooti niye omu kufaakwe,

¹¹ nga ndi n'eisuubi nti nze zena oKibbumba yalinzuukiza.

Obwomi obw'omwigulu

¹² Aale atyanu tintegeeza nti ebyo mmalire okubisuna, ooba nti mmalire okutuukirira, neye njaba mumaiso, nga neefudaku ino n'amaani okusuna ekirabo ky'obwomi, ikyo ekyo oKurisito oYesu ekiyagendereire omu kunsuuka owuwe.

¹³ Kale boluganda mmaite nti nkaali okutuukirira, neye ekinkola, nerabira ebyabitire ni ndwanikanira biidi ebiri omumaiso eeyo.

¹⁴ Era nze neyongera kulwanikana nga njaba mumaiso, ntuuke abantu egibanuwirira aawo awali ekirabo

eky'obwomi obw'omwigulu, ikyo oKibbumba ekiyanjeteire omu Kurisito Yesu.

¹⁵ N'olwekyo swenaswena abakulire omu mwoyo, tubbenge n'enseega eetyo. Era singa omoiza kwinywe abba n'ekyanjakanisya mwebyo, n'ekyo kyona oKibbumba yalikumutegeeresya.

¹⁶ Neye mu byonabyona, oleke tukolerege kwebyo oKibbumba ebyabba amalire okutubiikulira.

¹⁷ Kale boluganda, nywenanywena aamo muli n'okubonera ku ninze, era mwegere kwabo abeebitya omu ngeri iswe egitwebityamu.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba kiti, ng'owenabbaire mmalire okubakoberaku enyuma eedi, era tete n'atyanu mbakobera nga leero nkunga n'amaliga nti, waliwo bangi ibo abaakanisiryana nakimo amawuliro agakoba gati oKurisito bamukomereire era n'afeera oku musalabba.

¹⁹ Cooka ibo abo enkomerero yaabwe, kwalibba kujigirika olw'okubba ebintu ebibayayaanira omu bwomi bwabwe byasuukire niibyo oKibbumba waabwe. Era ibo beegulumalirya mu bintu eby'ensoni nago ebyo ebibakola, n'ebiseego byabwe babimalira ku bintu by'ekyalo kinu.

²⁰ Neye iswe obutyami bwaiswe buli omwigulu. Era tukuumiriire n'okujunjumirira tuti eeyo niyo oMulokoli era oMusengwa oYesu Kurisito egiyalizwera okwira.

²¹ Era yalisuuka emibiri gyaiswe ginu eminafu egifa, ni gibba ooti gugwe ogw'ekitiisya ogutafa. Ekyo yalikikola ng'akolesya amaani ago agamwezyesya okufuga buli kimo.

4

Ebyokulunganya

¹ N'olwekyo boluganda, inywe abentaka era abeneegomba okubonaku, inywe eisangaalo lyange era abeneenyumiriziramu, eyo niyo engeri egimuteekwa okukalangukira omu kwikirirya oMusengwa, bakaagwa bange abatake.

² Negairira Ewudiya n'oSuntuke baikiriziganye ng'aboluganda omu Musengwa oYesu.

³ Era mazima nkusaba iwe, omukoli omunange omwesigwa,* okubbeera abakali abo baikiriziganye, olw'okubba bakoleire aamo na nze omu mulimo gw'okulaabba aMawuliro aMasa. Abo aamo n'oKerementi, era n'abakoli abainange abandi, bona amaliina gaabwe amawandiike omu kitabo ky'abantu abali n'obwomi obutawaawo.

3:17 3:17 1Ko 4:16; 11:1

* 4:3 4:3 Omu Luyonaani babbaire bamweta bati, Siizigaasi.

4 Musangaalirenge omu Musengwa bulijo. Tete njiramu okubakoba nti musangaalenge.

5 Mubbenge bawombeeki eeri abantu bonabona. Mwebukiryemuti oMusengwa ali kumpi okwira.†

6 Timweraliikiriranga olw'ekintu kadi kimo, neye omu mbeera yonayona musabenge oKibbumba era mumwegairenge, era mumwebalyenge, era ebimutaka mubimusabenge niye.

7 Era eidembe oKibbumba eryatuwa erikira okutegeera kwaiswe, lyakuumanga emyoyo gyanywe n'ebiseego byanywe omu Kurisito Yesu.

8 Boluganda ekisembayo musegenge ku bintu ebisa ebisaanira okuwuujja; ebintu eby'amazima, ebireetera abantu okubawa ekitiisya, ebintu ebituce, ebitukulye, ebisangaalya, abantu ebibataka, era ebibeegomba.

9 Ebyo ebinabeegeserye n'ebinabawaire ooba ebimwawuliire nga ntumula ooba ebimwamboinemu, ibyo mubiteekenge omunkola. Era oKibbumba atuwa eidembe yaabanga na inywe.

Okwebalya olw'ebirabo byabwe

10 Nsangaala ino omu Musengwa oYesu olw'okubba atyanu, ng'owewamalire okubitawo ekiseera, tete mwiriryewo okulagaku muti munfaaku. Mazima nenca mubaire munfaaku, neye nga mubula enkabi egy'okukiraga.

11 Tintumula ntyo olw'okubba ndi mu kudamba, ekikoba nti, neegere embeera gyonagyona okutanteganya.

12 Mmaite engeri y'okubba omu kudamba, era mmaite engeri y'okubbaamu nga ndi n'ebingi. Neegere ekyama ky'okubba omuntu amatiire mubuli mbeera, abba kulya kusani ooba munzala, abba kubba n'ebingi ooba mu kudamba.

13 Mpezya okubita omu mbeera egyo gyonagyona olwa Kurisito iye ampa amaani.

14 Cooka mwakolere kusani okumbeera omu kugada kwange.

15 Era aate nga inywe ab'e Firipi mukimaite muti omu naku egyasookere egy'okulaabba egimuli aMawulirowaMasa, nga nzw'e Makedooniya, mpaawo kanisa kadi moiza eyagabanire na nze omu nsonga eenu ey'okugaba n'okusuna, okutoolaku inywe nywenkani.

† 4:5 4:5 Ooba, Ali kumpi aawo na inywe. 4:15 4:15 2Ko 11:9

¹⁶ Era n'owenabbairu omu Sesalonika, mwampereirye obubbeeri omu biseera by'emirundi mibiri nga ndi omu kudamba.

¹⁷ Tikiri kiti nnoonia kirabo, neye ekinnoonia, niikyo inywe okusuna enkabi.

¹⁸ Era atyanu mmalire okusuna aate ebingi. Era ndi n'ebyokukolesya ebimmala atyanu nga mmalire okusuna ebirabo ebimwawaire Epapuladiito okundetera. Ebirabo ebyo biri ooti sadaaka ey'akaloosa, iyo egibaikirirya, era iyo esangaalya oKibbumba.

¹⁹ Era oKibbumba wange yalibawa buli kimwetaaga, okusinzirira oku busuni w'ekitiisya obuli omu Kurisito Yesu.

²⁰ OKibbumba waiswe era oItewaiswe bamuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

Okuseebula

²¹ Munsugirirye abatuukirirye bonabona omu Kurisito Yesu. Era n'aboluganda abali na nze eenu babasugiirye.

²² Abatuukirirye bonabona babasugiirye, okukiraku eino abaikirirya abo abali omu lubiri lwa Kaisaali.

²³ Ekisa kya Musengwa oYesu Kurisito kibbe na inywe nywenanywena.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE AB'E KOLOSE Enyanjula

OPawulo niye eyawandiikiire ab'e Kolose ebbaluwa eenu (1:1). Era yagiwandiikire ng'ali mu mabbusu ooti-so mu Looma, omu mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo tiniye eyatandiikire ekanisa omu Kolose, ng'owaatumula (2:1), neye atekwa okubba nga yasunire kutwala buvunaanyizibwa obw'ekanisa eyo. Kyezyeka okubba kiti Epafuladiito niye eyatandiikire ekanisa eyo olw'okubba yabbaire w'e Kolose.

Ekyagirire oPawulo n'awandiika ebbaluwa eenu, kyabbaire njegesya ey'obubbeyi eyabbaire omu kanisa ey'e Kolose. Eeyo wali ooti wabbaireyo aBakurisitaayo aBayudaaya ababbaire bagezyaku okwazya aBakurisitaayo abamo okusengererya amateeka ag'eKiyudaaya ag'omu Ndagaano eNkaire, eino eino ery'okukomola. OPawulo awandiika eino eino kulaga ati, aBakurisitaayo mpaawo kintu kindi ekibeetaaga ooba muntu gondi ogubeetaaga okutoolaku oYesu olwa Kibbumba okubaikirirya (1:15-20). Era ati enjegesya egyo egikolera kumalabuki ga buntu tigingasa (2:8).

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye eeri ekanisa (1:1-2)
2. OPawulo awandiika oku bukulu bwa Kurisito eino eino ng'ayakanisya enjegesya ey'obubbeyi omu Kolose (1:3-3:4).
3. OPawulo awa ebyokulungamy (3:5-4:6).
4. Obusugirye eeri amakanisa agandi (4:7-18).

Obusugirye

¹ Ninze oPawulo omutume wa Kurisito Yesu, ng'oKibbumba oweyatakire, era nga ndi aanu n'owoluganda oTemuseewo.

² Mbawandiikira inywe abatukulye, era aboluganda omu Kurisito abeesigwa, inywe abali omu kibuga Kolose. OKibbumba oItewaiswe abakwatire ekisa era abawe eidembe.

³ Bulijo, owetubba tubasabira twebalya oKibbumba oIte-eye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito,

⁴ okuzwa owetwawuliire tuti mwikirirya omu Kurisito oYesu, era mutaka abatuukirirye bonabona.

⁵ Ebyo byonabyona mubikola olw'okubba muli n'osuubi ow'okusuna ebintu ebisa ebibabategekeire omwigulu. Osuubi oyo mwamusunire owebabakobeire ekibono eky'amazima, nga niigo aMawuliro aMasa.

⁶ AMawuliro ago gaabire nga gasaalaana omu kyalo kyonakyaona, era nga galeetera abantu enkabi ng'owegakolere mwinywe, okuzwera nakimo oku lunaku olumwasookeire nakimo okugawulira, era ni mutegeerera nakimo ekisa kya Kibbumba omu mazima.

⁷ Epafula omuweererya omunaiswe ogututaka eino era omuweererya omwesigwa owa Kurisito okulwaiswe, niye eyabalaabbiire obukwenda obwo.

⁸ Era Epafula yatukobeire n'oku kutaka okumuli nakwo eeri abantu ba Kibbumba, oMwoyo oMutukulye okwabawaire.

⁹ Kale swena okuzwa owetwawuliire ebibafaaku ebisa bityo, titulekerangaawo kubasabira n'okwegairira oKibbumba abaizulye okumanya ebyo ebyataka, mubimanyice nga mukolesya amalabuki gonagona, era n'okutegeera oMwoyo oMutukulye ebyabawa.

¹⁰ Olwo kaisi mwezye okubba omu bwomi oMusengwa obwasiima, nga mumusangaalya omu ngeri gyonagyona era nga mweyongera okumanya oKibbumba. Era mwezya okubba ab'omugaso omu bintu ebisa ebimukola, era mweyongeranga okumanya oKibbumba.

¹¹ Era tusaba tuti obwezyebwe obw'ekitiisya bubawenge amaani gonagona, ni mwezya okugumira ebigosi byonabyona era ni mwemererawo omu buguminkiriza nga muli basangaali.

¹² Era nga mwebalya oItewaiswe eyabawaire okubba abasaaniire okugabana oku mugabo oguyaliwa abatuukirirye omwigulu.

OKurisito n'omulimogwe

¹³ OKibbumba yatununwire omwifuge erya Sitaani ery'endikiirya, n'atuleeta omu bwakabaka obw'oMwanawe omutake eino.

¹⁴ Era okubitira mwiye oKibbumba yatununwire era n'atusoniya ebibbibibi byaiswe.

¹⁵ OKurisito niye ogutuboneramu oKibbumba ataboneka, era niye oMwanawe akira obukulu era afuga ebibbumbe byonabyona.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba iye niye eyabbumbire ebintu byonabyona. Era ebyo nga mulimu ebiri omwigulu n'ebiri oku kyalo, n'ebyo ebiboneka n'ebitaboneka, n'emyoyo

emibbimibbi egifugira omwibbanga, n'ab'obwezye. Era ebintu byonabyona babibbumbire kululwe era bibbe bibye.

¹⁷ Iye yabbairewo ng'ebintu byonabyona bakaali n'okubibbumba; era byonabyona niye abikuuma nga bitambula kusani.

¹⁸ Era ekanisa niigwo omubirigwe, era iye niye omutwe gwayo. Iye niye awa abamwikirirya obwomi, omubere omu bazuukira, kagira abba niye akirira nakimo byonabyona.

¹⁹ OKibbumba yasiimire ati obwa Kibbumba bwonabwona bubbe omu Kurisito oyo mu bwizulye.

²⁰ Era oKibbumba yasiimire kubita mu niye okusyana n'ebintu byonabyona, ebyo ebiri omwigulu n'ebiri omu kyalo, ng'aleetawo eidembe olw'omusaaye ogwasusukire owebamukomereire oku musalabba n'afa.

²¹ Nywena enyuma eedi mwabbaire yala n'oKibbumba, era nga muli balabe egyali olw'ebiseego byanywe n'ebikole byanywe ebibbibbi.

²² Neye atyanu oKibbumba yasanirye na inywe, omu mubiri ogwa Kurisito oweyafiire, kaisi abaweeyo nga muli batukulye, era abanambulaku kyokubanenya waire musango omumaiso ga Kibbumba.

²³ Neye ekyo okubbaawo muli n'okusigala mu kwikirirya, era nga muli bagumu, nga timuyuuga, era nga timuzwire omu kusuubira okwo oku mwasunire omu Mawuliro aMasa agemwawuliire. AMawuliro aMasa nago, niigo agebal-aabbire eeri abantu bonabona abali oku kyalo, era nze oPawulo, ninze agebansuuciirye omuweererya waago.

Obuweererya obwa Pawulo

²⁴ Nsangaala ino olw'okugada okwengadamu atyanu okulwanywe. Era okugada okwange omu mubiri, kutuukirirya biibyo ebyetaagisya oku kugada okwo oKurisito okuyantegekeire olw'omubirigwe, nga niyo ekanisa.

²⁵ OKibbumba yansuucirye omuweererya ew'ekibbula eky'abaikirirya omu Kurisito, era n'ampa n'omulimo ogw'okumanyikisya ekibonokye egimuli omu bwizulye bwakyo.

²⁶ Ekibonokye ekyo, niikyo ekyama ekibabbaire babisire emirembe egy'eira oku bantu ab'emigigi n'emigigi. Neye atyanu bakimanyikisirye abatuukiriryebe.

²⁷ OKibbumba yatakire okukimanyikisya abantube ati obusuni n'ekitiisya ebiri omu Kurisito nywena aBatali Bayudaaya muliku n'omugabo. Era kinu niikyo ekyama

nti oKurisito ali mwinywe, era n'osuubi waanywe ali nti mwaligabana oku kitiiisyakye.

²⁸ OKurisito oyo niye ogutumanyikisya abantu. Tulabula, era twegesya nabuli moiza, nga tukolesya amalabuki gonagona oKibbumba agatuwaire, kaisi olwo tuleete nabuli muntu eeri oKibbumba ng'atuukiriire omu kubba ekintu ekimo n'oKurisito.

²⁹ Ekyo niikyo ekigira ni nkalabana, era ni neefuda nga nesiga amaani aga Kurisito amabitiriri, ago agakolera mu nze.

2

¹ Ntaka mumanye ng'owendwanikana eino okulwanywe omu kusaba, n'oku lw'abaikirirya ab'omu kibuga e Lawodikiya, era n'oku lw'abo bonabona abatambonangaku.

² Ekyo nkikola, kaisi emyoyo gyabwe n'egyanywe gisangaale, nga mubba kimo omu kutakangana, era nti abantu bonabona basune enkabi mu bwizulye era bamanyire nakimo ekyama kya Kibbumba. Ekyama ekyo nga niye oKurisito.

³ Mwiye niye oKibbumba omu yabisire ekyobusuni ekyamalabuki, n'okumanya kwonakwona.

⁴ Ekyo nkibakobera, kaisi tiwaabbaawo abagotesyagotesya, ng'akolesya ebibono ebitendera.

⁵ Newankubbaire nga tindi na inywe omu mubiri, neye nga mbaseegaku era nga mbasabira, era nsangaala okubona nti mutebenkereire, nga muli bagumu omu kwikirirya oKurisito.

Obwomi obwizulye omu Kurisito

⁶ Kale ng'owemwaikiiriye oKurisito oYesu ng'oMusengwa waanywe, mweyongerenge okubba omu ekintu ekimo naye.

⁷ Era mweyongerenge okumumanya n'okukola ebyataka, nga muli bagumu omu kumwikirirya ng'owebabeegeserye omu kusooka, era nga mumwebalya olwa buli kintu.

⁸ Mubone nga tiwaabbaawo muntu yenayena abagotesyagotesya era n'afuga ebiseego byanywe, ng'akolesya amalabuki ag'okuteebereza okw'ekikugu, ag'abantu-obuntu neye nga mpaamu mugaso era g'obubbeyi. Amalabuki ago geemerera ku bulombolombo obw'abantu na ku bwezye obw'emizimu neye tiku Kurisito.

⁹ Mazima, obwa Kibbumba bwonabwona buli mu Kurisito n'oweyabbaire oku kyalo ng'omuntu.

¹⁰ Era nywena mwasunire obwomi obwizulye olw'okumwikiririyamu. Iye afuga emyoyo gyonagyona egy'obwezye era egifugira omwibbanga.

¹¹ Olwa kumwikiririyamu mwasunire okubakomola omu bwomi bwanywe, ng'abateeresya amaani ag'ekibbikibbi agakolera omu mubiri. Abantu okukomola okubakola tikwezya kukola ekyo neye kukomola oKurisito okwakola.

¹² Owebabatizire mwabbaire ng'abebaliikiire aamo n'oKurisito, era ni mubba ng'abazuukiriire aamo naye olw'okubba mwikirirya muti oKibbumba omu maanige yamuzuukizire.

¹³ Nywena ababbaire abafu omu myoyo olw'ebibbibbi byanywe n'olw'okubba nga timuli bakomole b'emibiri, oKibbumba ybasuucirye boomi omu Kurisito, era yatu-soniyire ebibbibbi byaiswe byonabyona.

¹⁴ OKibbumba oweyawaireyo oYesu okufa nga bamukomerera oku musalabba yasaliremu era n'atoolawo ebiwandiiko ebyabbaire bituvunaana ni bitusalira omusango, n'ogema ooti-so oKibbumba yabikwaite n'abikomera oku musalabba.

¹⁵ Era omu kufa kwa Kurisito oku musalabba ogwo, oKibbumba yawangwire emyoyo emibbimibbi n'ab'obwezye abafugira omwibbanga, era n'abamalamu amaani era n'abaswaza omu lwatu.

¹⁶ Kale timufangayo omuntu yenayena owabakobanga ati oKibbumba yababonereza olw'ebintu ebyo ebimulya n'oku lw'ebyo ebimunywa, ooba olw'okutakulya enaku enkulu omu mwanka, n'oku kumasuka kw'omweri, waire okutakuuma eSaabbaato.

¹⁷ Ebyo byonabyona byabbaire kiiriirye-bwiriirye eky'ebyo ebyabbaire byaba okwiza. Neye ekintu ekinanyerenyeere niye oKurisito.

¹⁸ Timwikiriryanga omuntu yenayena n'abatoola oku kusinza oKurisito ni mufiirwa okusuna ekirabo eky'obwomi obutawaawo. Timuganyanga omuntu ow'engeri eyo ataka mulage okwewombeeka okw'obubbeyi, omu kwerumya kw'omubiri, ooba anoonia okusinza abamalaika kaisi oKibbumba amubonekere omu ngeri ey'enjawulo. Omuntu nago abba atakanga ino okuwa ensonzolaye oku bintu ebyaboine ng'akolesya ebibono kibbiiryo era ebiseegobye eby'abantu-obuntu bimuleetera okwekudumbalya.

¹⁹ Era omuntu oyo abba tali omu Kurisito oyo omutwe, aliisya omubiri gwonagwona, era n'agaita amayungiro n'enyama yaagwo, kaisi ni gukula ng'oKibbumba owagwezyesya gukule.

Okufeera aamo n'oKurisito n'okubba aboomi

20 Inywe mwafeereire aamo n'okurisito eeri enkola egy'ekyalo era ni muwunuka obwezye obw'emizimu, obwo obufuga ekyalo. Kale lwaki tete mwebitya ooti bantu abo ekyalo egikikaali kifuga, kaisi ni mwikirirya ikyo okubawa ebiragiho ooti biinu:

21 "Tokwatanga ku kinu; tokombanga kwekyo; kidi tokigu-nyangaku?"

22 Okukola ebyo byonabyona, mpaawo kyekigasa. Okwo nago kubba kusengererya mateeka n'okwegesya okw'abantu-obuntu.

23 Kiri kiti amateeka ago gaboneka ooti galaga amal-abuki mangi omu ngeri ey'okusinza oKibbumba, ibo abantu egibeyiirewo bonkani, n'omu kwewombeeka okw'obubbeyi, era n'omu kulumya omubiri. Neye mpaawo kigagasa omu ku kufuga okw'okwegomba kw'omubiri.

3

1 Mwazuukiriire aamo n'okurisito omu bwomi bwanywe obw'omwoyo. N'olwekyo muyayanirenge bintu eby'omwoyo ebizwa omwigulu egiri oKurisito, egyatyaime n'okibbumba omu kifo eky'ekitiisya eino.*

2 Muteekenge emyoyo gyanywe ku bintu biibyho eby'omwigulu, neye tiku bintu by'oku kyalo.

3 Ekyo kityo olw'okubba inywe mwafiire, era obwomi bwanywe obw'omu mwoyo babubisire egiri oKurisito omu Kibbumba.

4 Era oKurisito oyo nago, iye abawa okubba aboomi omu mwoyo, oweyaliboneka, nywena mwalibonekera aamo naye nga muli n'ekitiisya.

Obwomi obukaire n'obwomi obuyaaka

5 Kale mulekewo ebikole eby'okwegomba okubbikubbi okw'omubiri, nga niimwo omuli: Obulendi, n'okwegaita omu ngeri etali ey'obutonde, n'obukaba, n'okwegomba okw'ensoni, n'okuyayaanira ebintu eby'e kyalo, okwo nga niikwo okusinza ebifaananyi.

6 OKibbumba asunguwalira era ayaba okubonereza n'obulwa abantu abakola ebyo.

7 Era nywena ebinanyere ebyo niibyho ebimwakolanga eira omu bwomi bwanywe nga mukaali kwikirirya oKurisito.

8 Neye atyanu binu byonabyona mubireke: Obusungu, n'enkwe, n'ococo, n'okusibirirya oku bantu, era n'okwemula, ibyo tibyazwanga omu munwa gwanywe.

* 3:1 3:1 Ekifo eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiuro eya Kibbumba. 3:1 3:1 Zab 110:1

⁹ Timwabbeyangananga, olw'okubba mweyambwirye obwomi obukaire n'ebikole byabwo ebibbibbi.

¹⁰ Era mwazwaire obwomi obuyaaka, obwo oKibbumba obwayaba ng'ayongera okwirya obuyaaka omu kifaananyikye, kaisi olwo mumutegeere omu bwizulye.

¹¹ Omu bwomi bunu obuyaaka tikikulu kwabulamu tuti onu Muyonaani n'oodi Muyudaaya, ooba onu mukomole n'oodi timukomole, onu jwalo, oodi mupuuye, onu mugalama oodi w'eidembe. Wazira oKurisito nga niye ekintu ekikulu, era nga niye ali mwabo bonabona abamwikiriryamu.

¹² Muli bantu oKibbumba abeyalondere okubba ababe, n'abawa okubba abatukulye era abaataka eino. N'olwekyo mubbenge bantu abaizwire okusaasira, n'ekisa, n'obuwombeeki, n'eiwooyo, era n'okuguminkiriza.

¹³ Muguminkirizaganenge era ni musoniyangana nabuli owewabbaawo alumirye omwinaye. Muteekwa okusoniyangana omu ngeri enanyere eyo ng'oMusengwa waiswe oweyabasoniyire inywe.

¹⁴ Era n'okukira kwebyo byonabyona, mwongereryeku okutaka. Okutaka okwo niikwo okukalangulira aamo abaikirirya omu Kurisito omu kintu ekimo omu bwizulye.

¹⁵ Eidembe oKurisito eryagaba, liizulenge omu myoyo gyanywe olw'okubba oKibbumba yabeeteire kubba mwidembe nga muli aamo ng'ebitundu eby'omubiri ogumo. Era emyoyo gyanywe giizulenge okusiima oKibbumba.

¹⁶ Ekibono kya Kurisito, omu busuni bwakyo bwonabwona, kityamire nakimo omunda mwinywe era kirungamyenge ebintu byonabyona ebimutumula n'ebimukola. Era mwegesyanganenge ni mulabulangana omu malabuki gonagona. Nga mwizwire okwebalya omu myoyo gyanywe, mwemberenge oKibbumba eZabuli, n'enyembo egy'ebika ebitali bimo oMwoyo egyabawa okuyiia.

¹⁷ Nabuli kintu ekimutumula ooba ekimukola, mukikolenge omu liina lya Musengwa waiswe oYesu, era nga mu mubitamu okwebalya oKibbumba oItewaiswe.

Ebitusaanira omu bwomi obuyaaka

¹⁸ Inywe abakali mugonderenge abaibaanywe, ng'abaikirirya oMusengwa waiswe owebasaaniire okukola.

19 Kaisi inywe abasaiza mutakenge abakali baanywe, era timwabakaawuukiranga.

20 Inywe abaana muwulirenge ababyaire baanywe omu bintu byonabyona, olw'okubba ekyo kisangaalya oMusengwa.

21 Abaiteeye b'abaana, timulumiriryanga abaana baanywe nga mubazuma buli owebabbenga demba ni bawaamu amaani okukola ebintu ebisa.

22 Abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe ab'oku kyalo kunu omu bintu byonabyona, timu kiseera ekibabba nga bababona kaisi babasiime kyonkani, neye mubaweeryenge n'omwoyo ogunambulamu bubbeyi, nga mukola mutyo olw'okuweisya oMusengwa waiswe ekitiisya.

23 Nabuli ekimukola, mukikolenge n'omwoyo gwanywe gwonagwona, ng'abakolera oMusengwa waiswe, neye tinga abakolera abantu.

24 Mumanye muti oMusengwa waiswe yalibawa omugabo ogw'ebintu ebiyasuubizire ng'empeera yaanywe, olw'okubba oKurisito niye oMusengwa waanywe ogumuweererya.

25 Era nabuli akola ekibbikibbi, balimubonereza olw'ekibbikibbi ekyo ekiyakolere, olw'okubba timwalibbaamu kwekubbira.

4

1 Abasengwa b'abagalama, mubityenge nakusani abagalama baanywe, era nga timwekubbira, nga mumaite muti nywena muli n'oyo abaliku obwezye, oMusengwa aali omwigulu.

2 Munyikirenge okusaba, nga timwiririra era nga timwerabira okwebalya oKibbumba olw'ebiyabakoleire.

3 Era swena mutusabirenge, oKibbumba atutemere amanzira, kaisi twezye okukobera abantu ekibonokye, era tubamanyikisye ekyama ekikwata oku Kurisito. Kaisi ng'okukola ekyo niikyo ekyansibisirye omu mabbuusuu.

4 Munsabire oKibbumba anjezyesye okukobera abantu ekyama ekyo omu ngeri etegeerekeka okusani eino ng'owensaaniire okukola.

5 Abo abakaali okusuna okwikirirya, mukolaganenge nabo n'amalabuki, nga mukolesya nabuli nkabi egimusuna okubabbeera okumanya oKurisito.

6 Bulijo mutumulenge omu ngeri ewooma era esangaalya, kaisi mwezye okumanyanga engeri egikisaaniire okwiramu nabuli moiza ali n'ekyabuulya oku kwikirirya kwanywe.

Ebisembayo

⁷ OTukiko owoluganda ogututaka eino, omuweererya wa Kurisito omwesigwa, era omukoli omunaiswe omu mulimo ogwa Musengwa waiswe, aiza kubakobera ebyantuukireku.

⁸ Niikyo ekigirire ni mmutuma egimuli, kaisi mumanye byonabyona ebitufaaku, era agumye emyoyo gyanywe omu kwikirirya oMusengwa.

⁹ Era aamo naye, ntumire Onesimo owoluganda omwesigwa era omutake eino era omuntu ow'e waanywe eeyo. Baiza kubakobera byonabyona ebifa eenu.

¹⁰ Esitaluuko omusibe omunange, n'oMaako omwiwa wa Bbalunaba babasugiirye. Nabawandiikiireku ebifa oku Maako, kale oweyaliiza egimuli mumusangaliranga.

¹¹ N'oYesu ogubeeta oYusito, abasugiirye. Abo ni-ibo bonkani aBayudaaya abakola aamo na nze omulimo ogw'okulaabba aMawuliro aMasa ag'obwakabaka bwa Kibbumba, era bambeera ino.

¹² Epafula yena ow'e waanywe eeyo, omuweererya wa Kurisito Yesu, abasugiirye. Era bulijo abasabira ino ati mubbe omu bwomi obutuukiriire, n'abategereire nakimo oKibbumba ebyataka.

¹³ Ntaka okubakakasa nti Epafula, abakoleire ino inywe aamo n'abaikirirya omu Kurisito ab'omu kibuga eky'e Lawodikiya, era n'ab'omu kibuga eky'e Yerapooli.

¹⁴ OLuuka omusawo era owoluganda ogututaka eino, n'owoluganda oDeema babasugiirye.

¹⁵ Mutusugirirye aboluganda ab'omu Lawodikiya. Era Musugirirye omwonyoko waiswe oNinfa, n'ekanisa ekum-baanira omu kisitokye.

¹⁶ Nga bamalire oku basomeremu ebbaluwa eenu, muli n'okubona muti bagitwala okugisomera ekanisa ey'e Lawodikiya. Era nywena muli n'okubona muti babasomera ebbaluwa eginawandiikiire ab'e Lawodikiya.

¹⁷ Era mukobe Alikipo muti, "Weefudeku okutuukirirya obuweererya oMusengwa waiswe oKurisito obuyakuk-watisirye."

¹⁸ Nze oPawulo, ninze mpandiikire n'engalo yange obusugirye bunu. Timwerabira muti ndi mu mabbuus, kale munsabirenge. OKibbumba abakwatirenge ekisa.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE AB'E SESALONIKA Enyanjula

Ebbaluwa eenu esooka eeri ab'e Sesalonika, omutume oPawulo niye eyawandiikiire abaikirirya ab'omu kibuga eky'e Sesalonika (1:1). Era eri ooti niyo ebbaluwa oPawulo egiyasookere okuwandiika omu bbaluwagye gyonagyona. Yagiwandiikire mu mwanka gwa 51 nga bamalire okubyala oKurisito. Ekanisa eyo ey'omu Sesalonika, oPawulo onyere niye eyagitandiikire oweyabbaire omu lugendolwe olwokubiri (Bik 17:1-10). Ekanisa eenu yabbairemu aBayudaaya era n'aBayonaani bangi. Yagiwandiikiire ebbaluwa eenu ng'ali Kolinso.

OPawulo oweyamalire okutandiika ekanisa omu Sesalonika, tiyeezyerye okubbaayo eibbanga eriwanvu, n'olwekyo yabaweereiry ebbaluwa eenu kwiryamu baikirirya baayo maani. Ebbaluwa eenu erimu ebyokwegaku bingi era eri n'eb yokulungamya ebirambike nakusani ebiraga engeri oMukurisitaayo egyali n'okubbaamu. Ekimo kwebyo ebyateekaku amaani niikyo ekyokwira kwa Kurisito, olw'okubba abaikirirya ab'e Sesalonika bali ooti babbaire bataka ino ekyokwega ekyo. N'olwekyo, oPawulo yakikoleserye okwiryamu aBakurisitaayo amaani okubba omu bwomi oKibbumba obwasiima (5:6-8).

Engeri egibyecaanamamu

1. Obusugirye eeri ekanisa n'okwebalya oKibbumba okulwabwe (1:1-10).
2. OPawulo asonzola enkolaye era n'amawuliro oTemuseewo ageyamutwaliire (2:1-3:13).
3. OPawulo awa ebyokulungamya engeri aBakurisitaayo egibali n'okubbaamu nga bakuumiriire okwira kwa Yesu (4:1-5:15).
4. Ebibono ebisembayo (5:16-28).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo n'oSiruvaano n'oTemuseewo, tuwandiikira ab'ekansa eri omu kibuga eky'e Sesalonika, era abantu ba Kibbumba oTewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito. Tubasugiirye nga tubatakirya ekisa n'eidembe ebizwa egiri oKibbumba, byeyongere okubba na inywe.

Okwikirirya kw'ab'e Sesalonika

² Bulijo twebalya oKibbumba okulwanywe nywenany-wena, era titugonerya okubasabira eeri oKibbumba.

³ Era nga tuli omumaiso ga Kibbumba era oItewaiswe, tumukobera ng'owemulaga okwikirirya kwanywe omu Yesu n'okutaka kwanywe eeri oKibbumba, mwebyo ebimukola. Era tumukobera ng'owemulaga eisubi lyanywe eritatiika omu kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁴ Aboluganda omu Kurisito, tumaite ng'oKibbumba abataka, era yabalonderemu mubbe babe,

⁵ olw'okubba owetwabakobeire aMawuliro aMasa, tiggabaire mu bibono-bubono, wazira gabbairemu amaani ga Mwoyo oMutukulye, iye ng'abawa okukakasira nakimo muti ebitukoba by'amazima. Mumaite kusani ino ng'owetwebityanga nga tuli mwinywe. Twebityanga kusani lw'okutaka kugasa niinywe, titwabakaisya obwomi bwa kwikirirya oYesu.

⁶ Nywena mwasengereirye empisa gyaiswe n'egya Musengwa waiswe, olw'okubba newankubbaire nga babagadirye olw'ekibono kya Kibbumba, neye mwaikiriirye aMawuliro ga Musengwa n'eisangaalo erizwa omu Mwoyo oMutukulye.

⁷ Mutyo ni mubba kyokuboneraku eeri abaikirirya bonabona ab'omu kyalo kyanywe, omu kitundu kya Makedooniya n'omwAkaya.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba mwasalaanirye ekibono kya Kibbumba, timu Makedooniya n'omwAkaya mwonkani, neye n'omu bitundu bingi ino bategeire ng'owemwikirirya oMusengwa iye oKibbumba. Kale iswe tikitwetaagisya kubbaaku n'ekitutumula.

⁹ Abantu abanyere balonsya ng'owemwasiimire ino nga twizire e waanywe, ni muzwa oku bifaananyi, ni mwira eeri oKibbumba omutuuce era onanyere obwomi mumuweereryenge.

¹⁰ Era balonsya ng'owemukuumiriire oMwanawe okwira ng'azwa omwigulu, oguyazuukizire, nga niiye oYesu atulama obusungu bwa Kibbumba obwaba okwiza.

2

Omulimo gwa Pawulo omu Sesalonika

¹ Aboluganda, inywe abananyere mumaite muti okwiza kwaiswe egimuli, tikwabbaire kwabwereere.

² Mumaite ng'owebatudambirye, era ni batuduula e Firipi, nga tukaali kwiza egimuli e Sesalonika. Neye

oKibbumba waiswe yatugumirye, ni twezya okubakobera nywena aMawuliro aMasa agazwa egyali, newankubbaire nga bangi bagezyangaku okutukaisya.

³ Ebitubalaabbira tibya bubbeyi ooba ebyokwegaita omu ngeri etali y'obutonde, waire ebya kwekolesya.

⁴ Neye ng'oKibbumba oweyatwesigire n'atukwatisya aMawuliro aMasa, swena tutyo wetugalaabba, nga titutaka tuti abantu batusiime, wazira tuti oKibbumba, akebera emyoyo gyaiswe, niye abbe atusiime.

⁵ Mwebukirya kusani ino muti, titukolesyangaku bibono bya kubawaanawaana, era titwabbairi ooti bantu abatumula ebibono ebisa oku ngulu neye ng'omunda bibiikire ku buluvu. Mwebyo oKibbumba niye omujulizi waiswe.

⁶ Aate titwegombangaku kusuna kitiisya, tuti inywe ooba abandi bakituwe, newankubbaire nga twankwezyerye okukibasaba, ng'owetuli abatume ba Kurisito.

⁷ Neye twegenderezere nga tuli mwinywe, ng'omukali omubyaire owaalabirira abaanabe.

⁸ Twabatakire ino, era ni tusiima, tikugabana na inywe aMawuliro aMasa agazwa egiri oKibbumba gonkani, neye naabba okufa okulwanywe, olw'okubba mwasuukire b'ebbeeyi ino egituli.

⁹ Aboluganda mwebukirye ng'owetwalwanikaine era ni tuwutuka, nga tukola omusana n'obwire, kaisi twewale okudambya omuntu yenayena kwinywe nga tulaabba eeri inywe aMawuliro aMasa aga Kibbumba.

¹⁰ Inywe mwezya okutujulira, era n'oKibbumba atujulira ati empisa gyaiswe nga tuli mwinywe gyabbairi gya bwa Kibbumba egituukiriire, era eginambulaku kyokunyenya.

¹¹ Mumaite muti twabityanga buli moiza kwinywe ng'oiteeye w'abaana owaabitya abaanabe.

¹² Twababuuliriranga, ni tubagumyanga, era twabakubirizanga mubbe omu bwomi oKibbumba obwasiima, oyo eyabeetere okubba omu bwakabakabwe n'omu kitiisyakye.

¹³ Era kyetuzwa twebalya oKibbumba bulijo, olw'okubba owemwawuliire ekibonokye, ekitwabalaabbiire, mwaikiriirye, tinga eky'abantu, wazira mwakiikiriirye muti dala kya Kibbumba. Era ekibonokye, niikyo ekikolera mwinywe abaikirirya.

¹⁴ Aboluganda, mufaanana n'ab'ekanisa gya Kibbumba abali omu Kurisito oYesu ab'omu kintundu ky'e Buyudaaya. Ekyo kityo olw'okubba, abantu baanywe ab'omu kyalo kyanywe ekinanyerenyeere babagadirye nga badi aBayudaaya abanaabwe owebabagadirye.

15 Aate abamo oku Bayudaaya abo baitire oMusengwa waiswe oYesu era n'abanaabbi, tete swena ni batubbin-girira. Abo oKibbumba tabasiima, era balabe b'abantu bonabona.

16 Bagezeryeku n'okutukaisya okukobera aBatali Bayudaaya ebikwata oku kulokoka, ekyo ni kyongererya oku bibbibibi byabwe ebibaizire nga bakola okuzwa eira. Oku nkomerero oKibbumba n'abasunguwalira ino.

OPawulo ataka okukangayo okubacaalira

17 Aboluganda, owetwawukaine akaseera akatono oku maiso, neye nga timu mwoyo, tweyongeire ino okwegomba okubabonaku,

18 ni tutaka okwiza egimuli. Nze oPawulo, nagezeryeku omulundi ogusooka n'ogwokubiri, neye oSitaani n'atuganya.

19 Kale oMusengwa waiswe oYesu oweyaliiza, aale tiniinywe omwalibba eisubi lyaiswe n'eisangaalo lyaiswe omumaisoge? Tiniinywe abetwalisinziriraku okwewuujja olw'obuwanguli?

20 Inywe muli kitiisya kyaiswe, era niinywe eisangaalo lyaiswe.

3

1 Neye owetwatuucirye ekiseera, ng'emyoyo gitweyanikire titumaite ebibafaaku, nga titukaali twezya kuguma, ni tusalawo tuti abamo tosooke tusigale omu kibuga Asene.

2 Kale ni tutuma owoluganda omu Kurisito oTemuseewo, ogutukola naye omulimo gwa Kibbumba ogw'okusalaania aMawuliro aMasa aga Kurisito. Twamutumire abagumye emyoyo, era abongeremu amaani omu kwikirirya kwanywe,

3 kaisi tiwaabbaawo omuntu yenayena kwinywe abamu okulebera olw'okubagadya okwemubitamu.

4 Owetwabbairi tukaali tuli na inywe twabakoberanga tuti abaikirirya tuli n'okubita omukutuyiigaania, era mu-maite ng'ekyo kyatuukiriire.

5 Kale olw'ensonga eyo, owenaboine nga tinkaali mpezya okuguma omwoyo oku bibafaaku, niye okubatumira oTemuseewo. Namutumire, kaisi njezye okumanya okwikirirya kwanywe omu Kurisito owekuli, nga ntya nti demba omukemi oSitaani n'abba nga yabakemere ni muzwa omu kwikirirya, era okukalabana kwaiswe ni kubba nga kwabbairi kwa bwereere.

⁶ Atyanu oTemuseewo ngonu yankaira egituli ng'azwa egimuli. Atuleeteire obukwenda, obufa oku kwikirirya kwanywe omu Kurisito n'okutaka kwanywe egituli. Era n'atukobera ati bulijo mutwebukirya kusani ino, era ati mwegomba ino okutubonaku, nga swena obwetwegomba okubabonaku.

⁷ Kale aboluganda, newankubbaire nga tuli omu bigosi bingi, n'omu kutuyiigaania, neye okwikirirya kwanywe kutwiriryemu ino amaani.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba owemubba abagumu omu Musengwa waiswe, tuwulira kusani ino ng'emyoyo gyaiswe giikire.

⁹ Kale oKibbumba twamuwa niki okumwebalya olw'eisangaalo erituli nalyo omumaisoge okulwanywe?

¹⁰ Omusana n'obwire twegairira ino oKibbumba, twezye okubonanganaku na inywe maiso ku maiso, era kaisi tutuukirirye ekikaali kibulwaku oku kwikirirya kwanywe.

¹¹ OKibbumba onyere era oTewaiswe, n'oMusengwa waiswe oYesu, batwezyesye okwiza egimuli.

¹² OMusengwa abongeremu okutakangana n'okutakanga abantu bonabona, nga iswe owetubataka inywe.

¹³ Akalangule emyoyo gyanywe, oMusengwa waiswe oYesu oweyaliiza aamo n'abantube abatukulye, kaisi olwo abajirye nga mubulaku ekyokubanenya, nga mutuukiriire omumaiso ga Kibbumba era oTewaiswe.

4

Obwomi oKibbumba obwasiima

¹ Oku bisigaireyo, aboluganda nkoba nti, tusiima ino okuwulira tuti, dala mukola ng'owetwabeegeserye engeri ya kubba omu bwomi oKibbumba obwasiima. Kale atyanu tubasaba nga tubeegairira omu liina lya Musengwa waiswe oYesu, tuti mweyongere ino okukola mutyo.

² Ekyo kityo olw'okubba mumaite ebiragirow ebitewabawaire, ebizwa e wa Musengwa waiswe oYesu, ng'owebiri.

³ OKibbumba ekyabatakirya, niikwo okubba abatuukiriire, nga mwewala obulendi.

⁴ N'olwekyo, buli moiza mwinywe ali n'okumanya engeri ya kuumamu omubirigwe* omu ngeri etuukiriire, era nga y'ekitiisya.

⁵ Ekyo nga timukikolera mu kibinyibinyi, n'okwegomba kwa mubiri ng'abakaafiiri ibo abatamaite oKibbumba.

⁶ Era omu nsonga eyo tiwaabbangawo akola ekirumya omwinaye, ooba okumutoolaku ekikyey, olw'okubba oMusengwa iye niye akola okunyaana omu bintu ebityo byonabyona. Ebintu ebyo byonabyona twabibalabwireku era twabibakobeire ira.

⁷ OKibbumba tiyatweteire kwegaitanga mu ngeri etali y'obutonde, wazira yatwetere kubba batukulye.

⁸ N'olwekyo yenayena agaana ebitwegesya, abba tagaine bibono bya muntu, neye abba againe bibono bya Kibbumba, abawa oMwoyowe oMutukulye.

⁹ Neye ebikwata oku kutakangana kwa boluganda, tineetaaga kubibawandiikira byona, olw'okubba inywe abanyere oKibbumba yabeegeserye okutakangana.

¹⁰ Era mutyo wemukola omu boluganda bonabona abali omu Makedooniya mwonamwona. Kale aboluganda, tubeegairira mweyongere-bweyongereri okukola mutyo.

¹¹ Mwefengeku okubba omwidembe n'abantu, buli muntu ng'aafa kubibye, nga mukola n'engalo gyanywe ng'owetwabakobere.

¹² Olwo kaisi abataikirirya babawenge ekitiisya, era mubbenge abeemala omu byetaago byanywe.

Okwiza kwa Musengwa

¹³ Aboluganda, tutaka mumanye ebikwata kwabo abafiire, kaisi muleke okweraliikirira ng'abantu abandi ababula eisubi owebakola.

¹⁴ Iswe twikirirya tuti oYesu yafiire n'azuukira, era kityo wekyalibba n'okwabo abafiire nga baikiririrya omu Yesu. Era oKibbumba yalibairirya aamo n'oYesu.

¹⁵ Tubakobera ekyo oMusengwa waiswe ekiyakobere ati iye oMusengwa waiswe oweyaliiza, iswe aboomi titwalisookayo abo abafiire.

¹⁶ OMusengwa waiswe onyere yaliika okuzwa omwigulu, n'okuduumira okw'amaani eino, eigono lya malaika omukulu nga liwulikikana, era n'ekondeere ya Kibbumba ng'evuga. Abo abafiire nga baikiririrya omu Kurisito, niibo abalisooka okuzuukira.

¹⁷ Awo swena abalibba bakaali boomi, ni twiririraku ni batutwalira aamo nabo omu bireri, okusangaana oMusengwa waiswe omwibbanga. Olwo kaisi ni tubbanga n'oMusengwa waiswe emirembe n'emirembe.

¹⁸ Aale buli moiza airyengemu omwinaye amaani n'ebibono ebyo.

5

Okwetegekera okwiza kwa Musengwa

1 Aboluganda, titwetaaga okubawandiikira oku bifa oku mwanka n'ebiseera bya kwira kwa Musengwa waiswe.

2 Inywe abanyere mukimaite kusani muti olunaku lwa kwira kwa Musengwa lwaliiza mantamanyaku ng'omwibbi owaiza obwire.

3 Abantu owebalibba nga bakoba bati, "Tuli mwidembe n'obukuumi bubitiriri era mpaawo kabbikabbi," awo kaisi okugada niiwo owekwalibaizira, ng'entuuko gy'okubyala owegiizira omukali aali ekida. Tibaliwunuka okujigirika kadi katyayi kati.

4 Neye inywe, baganda bange, timuli mu bwomi bw'endikiirya y'ekibbikibbi, kaisi olunaku olwo lubagwerenkerere-obugwerenkereri ng'omwibbi.

5 Ekyo kityo olw'okubba nywenanywena muli bantu b'omu kitangaala ky'obwomi obukengeize era obw'ebikole ebisa, era muli ba musana. Tituli ba bwire obw'okutaikirirya, naabba ab'omu ndikiirya eiza olw'ekibbikibbi.

6 Kale tuleke okubba omu bwomi bwa kugona, nga titufaayo oku bintu oKibbumba ebyataka, ng'abantu abataikirirya oYesu owebakola. Neye tubbe nga tubonia omu kwetegekera okwira kwa Musengwa, era nga tuli bantu abeegendereza.

7 Abagona, bagona bwire, n'abateemeera ni beebitya obundi, bateemeera bwire.

8 Neye iswe ng'owetuli abamusana, tubbe bantu abeegendereza. Okwikirirya n'okutakangana bitukuumenge ooti kizwalo kya mwisirikale eky'ekyoma ekikuuma ekifubba. Era n'osuubi w'okulokoka atukuumenge ooti nkofiira y'ekyoma oku mutwe.

9 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba tiyatutegekeire kutubonereza omu busungubwe, wazira yatutegekeire kulokoka nga tubita omu Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

10 Iye yatufeereire, kaisi awo nga tukaali tuli omu bwomi, waire nga tumalire okufa, twezye okubba boomi aamo naye.

11 Kale mwiryanganengemu amaani, era mubbeeranga-nenge, era ng'owemubbaire mukola.

Ebisembayo

12 Aboluganda, tubeegairira muwenge ekitiisya abo abakola eino omu kuweererya egimuli, era oMusengwa iye oKibbumba abeyalondere okubeekubbembera n'okubeegesyanga.

13 Mubawenge ino ekitiisya, era mubatakenge olw'omulimo gwabwe. Mubbenge n'eidembe omu bantu buli moiza n'omwinaye.

14 Aboluganda, tubegairiire mulabulenge abagayaali, mwiryengemu amaani abalebera, mubberenge abanafu, muguminkirizenge bonabona.

15 Mubone muti mwinywe tiwaabbaawo anyaanja, wazira bulijo mwegumyenge kukola bintu ebisa mwinywe, n'omu bantu bonabona.

16 Mubbenge basangaali bulijo.

17 Musabenge oKibbumba nabuli kiseera.

18 Mu buli mbeera mumwebalyenge, olw'okubba ekyo inywe ng'abantu ba Kurisito Yesu, oKibbumba kyataka mukolenge.

19 Timwamalangamu amaani okukola kwa Mwoyo oMutukulye.

20 Timwatalanga obunaabbi.

21 Mwekalisisyenge buli kintu, mugumirenge oku kisa,

22 mwewalenge buli kibbikibbi.

23 OKibbumba onyere atuwa eidembe, abatukulye. Era emyoyo gyanywe, n'obwomi bwanywe, n'emibiri gyanywe, mubikumenge nga biteereri kusani ino, oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyalizira, mubbe nga mubulaku ekyokubanenya.

24 Eyabeetere mwesigwa, era ekyo yalikituukirirya.

25 Boluganda, mutusabirenge.

26 Mutusugirirye aboluganda bonabona omu nsugirya ey'abatuukirirye.

27 Mbalagira nti, omu liina Iya Musengwa waiswe, ebbaluwa eenu mugisomere aboluganda bonabona.

28 OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge inywe ekisa.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE AB'E SESALONIKA Enyanjula

Ebbaluwa eyokubiri eri ab'e Sesalonika, omutume oPawulo niye eyagiwandiikiire abaikirirya ab'omu kibuga ky'e Sesalonika (1:1). Yawandiikiire ebbaluwa eenu mangu nga yankumala okubawandiikira esooka, omu mwanka gwa 51 awo nga bamalire okubyala oKurisito. OPawulo yawandiikiire ekanisa y'ab'e Sesalonika ebbaluwa eenu ng'akaali ali Kolinso.

Ekanisa ey'ab'e Sesalonika eteekwa okubba yabbaire efa ku bwomi bw'ebiseera ebisembayo, n'okwira kwa Kurisito. Abantu abandi babbaire nga tibafaayo okukola emirimo egyokubeemereryawo. OPawulo omu bbaluwagye ginu egiyawandiikiire ab'e Sesalonika, yawandiikiire ebintu bingi ebikwata oku kwira kwa Kurisito. Era kumpi kitundu ky'ebbaluwa eenu kikwata ku bwomi bw'oMukurisitaayo omu biseera eby'enkomerero. OPawulo agaana abantu okulera engalo. Era akoba ati buli muntu aali n'okukolerera ekyokulyakye (3:6-10).

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye eri ekanisa (1:1-2).
2. OPawulo yeebalya oKibbumba olw'ekanisa (1:3-12).
3. OPawulo atumula oku bwomi bw'ebiseera eby'enkomerero (2:1-17).
4. OPawulo agaana abantu okulera engalo era alaabbira abantu okukola (3:1-15).
5. Ebibono ebisembayo (3:16-18).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo, n'oSiruvaano n'oTemuseewo, tuwandiikira ab'ekanisa ey'omu Sesalonika, abantu ba Kibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito.

² Tubasugiirye ino nga tubatakirya ekisa n'eidembe ebizwa eri oKibbumba oItewaiswe n'oMusengwa oYesu Kurisito bibbe na inywe.

Okugumya abaikirirya

³ Aboluganda, twebalya oKibbumba bulijo okulwanywe. Ekyo tusaaniire okukikola olw'okubba okwikirirya kwanywe omu Yesu kweyongeire ino okukakata, era n'okutaka buli moiza okwatakamu abainaye kweyongera.

⁴ N'olwekyo twewuuja okulwanywe omu kanisa gya Kibbumba egindi. Twewuuja olwa kuguma n'olwa kwikirirya oMusengwa oYesu okumuli nakwo nga mubita omu kubayiigaania, n'okudamba okwa buli ngeri.

⁵ Okugumira okubagadya ni musigala nga mwikirirya oMusengwa oYesu kiragisya kiti oKibbumba tiyeekubira omu kusalawokwe, olw'okubba oku nkomerero kyalibabbeera okubba nga musaanira obwakabaka bwa Kibbumba obwebabagadirya.

⁶ Era oKibbumba omu bwenkanyabwe, yalibonereza abo ababagadya,

⁷ kaisi inywe abebagadya n'abawa ekiwuumulo aamo na iswe. Ebyo byalibbaawo oMusengwa waiswe oYesu oweyalibonekera ng'azwa omwigulu, ng'ali n'abamalaikabe ab'amaani.

⁸ Omusyo ogulunkuuma gwalibbaayo era n'abonereza abo abatamaite oKibbumba, n'abo abagaana okwikirirya aMawuliro aMasa ag'oMusengwa waiswe oYesu.

⁹ Balibawa ekibonerezo eky'okudamba okw'emirembe n'emirembe, ni bababbinga n'omumaiso ga Musengwa ow'ekitiisya eino.

¹⁰ Ebyo byalibbaawo ku lunaku oluyaliiziraku okumuwa ekitiisya omu batuukiriryebe. Era bonabona abaikirirya balimubona nga bawuninkiriire olw'ekitiisya kye. Nywena mwalibba aamo nabo, olw'okubba mwaikirirye ebyo ebitwabakobeire.

¹¹ N'olwekyo tubasabira nga titugonerya eeri oKibbumba waiswe, ababale ng'abasaaniire ekyo ekiyabeeteire eky'okubba omu bwakabakabwe. Era tusaba tuti, omu bwezyebwe, atuukiriryenge ebintu ebisa byonabyona ebimumaliriire okukola, n'ebyo ebimukola olwa kwikirirya kwanywe.

¹² Kaisi olwo oMusengwa waiswe oYesu asune ekitiisya mwinywe, na inywe oKibbumba abawe ekitiisya mwiye. Ekyo kyalibba kityo olw'ekisa kya Kibbumba waiswe, n'oMusengwa oYesu Kurisito.

2

Ebyalibbaawo oKurisito ng'ali kumpi okwira

¹ Atyanu aboluganda, binu niiby ebi kwata oku kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito, era ng'owetwalikumbaanira egyali.

² Tubakoba muleke okusagaasagananga mangu omu biseego byanywe, waire okweraliikirira, nga babakobeire

bati olunaku lwa kwira kwa Musengwa lwamalire ira okutuuka. Timwabbanga mutyo waire babakobanga bati obunaabbi bukoba butyo, ooba bati kiri mu lugambo, waire bati kiri mu bbaluwa iswe egitwawandiikire.

³ Timwikiriryanga omuntu yenayena okubagotesya olw'okubba, olunaku olwo nga lukaali kubbaawo, walisooka kubbaawo kujeema okunene, ng'abantu bagaana oKibbumba, awo kaisi omuntu oodi, aizwire ebibbibbi era ali n'okwaba omu kujigirika, n'amala n'abbutuka.

⁴ Omuntu oyo yalyakanisya oKibbumba era ni yeebbimbyabbimbya ati akira oKibbumba, ooba ekintu kyonakyona ekibasinza. Era yalingirira nakimo n'atyama omu Yeekaalu ya Kibbumba, nga iye onyere yeeyeta Kibbumba.

⁵ Timwebukirya nga nabakoberanga ebintu ebyo owenabbaire nga nkaali ndi na inywe?

⁶ Era mumaite nga waliwo ekikaali ekikaisya omuntu oyo okuboneka, paka ekiseera ekituuce owekyalituuka kaisi n'aboneka.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba omujeemu oyo akaali yeebisire neye ng'okujeemera oKibbumba ikwo kuliwo n'atyanu, okutoolaku nti abakukola, bakukolera mu mbiso. Neye ekyo ekikaisya omujeemu oyo okubba omu lwatu kyalituuca ekiseera ni bakitoolawo.

⁸ Olwo kaisi omujeemu oyo n'abonekera nakimo. Neye okunkomerero oMusengwa waiswe oYesu yalimumalawo n'okulagira-bulagiri, era yalimulikirya n'okumirikiinya kw'ekitiisyakye ekiyaliiziramu.

⁹ Omuntu oweibbengo oyo oSitaani ogwaleeta, yaliiza n'akola n'amaani mangi ebyamagero, era n'obumanyiciryo n'ebywunyo ebyobubbeyi.

¹⁰ Era omuntu oyo oweibbengo, yalikolessya buli kibbikibbi ekyezya okugotesya abo abeyalitwala omu kujigirika, olw'okubba bagaine okutwala amazima agandibalokoire.

¹¹ OKibbumba kyazwa abaleka babagotesyegotesye, baikirirye ebyobubbeyi,

¹² kaisi abo bonabona abataikirirya mazima, olwo omusango gubasinge, olw'okubba basangaaliire omu kukola ekibbikibbi.

Babalondere kubalokola

¹³ Aboluganda, oMusengwa waiswe abaataka eino, era tusaaniire okwebalya oKibbumba bulijo okulwanywe. Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yabalondere mubbe bantu abasooka okwikirirya omu kyalo kyanywe, ababbeere omu

kubalokola olw'amaani ga Mwoyo oMutukulye abatukulya olw'okwikirirya amazima.

¹⁴ Yabeetere ng'abita mu Mawuliro aMasa, agetwalaab-bire egimuli, kaisi olwo mugabane oku kitiisya kya Musengwa waiswe oYesu Kurisito.

¹⁵ N'olwekyo, aboluganda, mubbe bagumu, mukalan-gukire kwebyo eby'amazima ebitwabeegeserye omu bibono ooba omu bbaluwa yaiswe.

¹⁶ Kale oMusengwa waiswe oYesu Kurisito onyere, n'oKibbumba oItewaiswe, eyatutakire atyo era olw'ekisaakye, n'atuwa eisangaalo eritawaawo n'eisuubi erisa,

¹⁷ abagumye emyoyo, era abawe amaani, omu bisa byonabyona ebimukola n'omu bimumula.

3

Mutusabire

¹ Nga mmaliirirya, aboluganda, mbasaba mutusabirenge, ekibono ekizwa eeri oMusengwa kyeyongere okusaalaana amangu, era abakisuna bakiwenge ekitiisya ng'owekeyabbaire mwinywe.

² Era mutusabirenge, oMusengwa atulamyeye abantu abanjenese era ababbibabbi eino, olw'okubba waliwo abantu bangi ino abataikirirya aMawuliro aMasa.

³ Neye oMusengwa waiswe mwesigwa era yabongeramu amaani, n'abalanya omubbimubbi oSitaani.

⁴ OMusengwa waiswe oYesu atuwa obugumu oku bibak-wataku nga tumaite tuti, mukola era mwakolanga ebyo ebitwabalagiire.

⁵ Kale oMusengwa alungamyeye emyoyo gyanywe omu kweyongera okumanya okutaka okuzwa eeri oKibbumba n'okuguminkiriza okuzwa eeri oKurisito.

Okutabanga bagayaali

⁶ Aboluganda, tubalagira n'obwezye obuzwa eeri oMusengwa oYesu Kurisito tuti mwewale aboluganda abagayaali, era abatasengererya ebyo ebitwabeegeserye inywe.

⁷ Inywe abanyere mumaite kusani ino muti musaaniire okukolanga nga iswe owetwakolanga owetwabbairere na inywe, titwabbairere bagayaali.

⁸ Titwaliireku kyokulya kya bwereere, neye twakolanga ino, nga twefudaku omusana n'obwire, nga twewala oku-gosiyirira omuntu yenayena mwinywe.

⁹ Tirwokubba iswe twabbairere titusaanira kusuna bubbeeri okuzwa egimuli, wazira twatakire kubawa

kyokuboneraku, nywena mwezye okukolanga ni mwebbeesyawo nga iswe.

¹⁰ N'owetwabbairi nga tukaali tuli aamo na inywe, twabalagiire tuti, "Atataka okukola emirimo, n'okulya tiyalyanga."

¹¹ Twawuliire mbu abamo kwinywe balaaduuki, tibakola mirimo, wazira baliwo kweingirya mu by'abanaabwe.

¹² Ab'engeri eyo tubalagira era tubasisiitira n'obwezye obuzwa eeri oMusengwa oYesu Kurisito, tuti bateereere babbeeku ekibakola, kaisi olwo basune ekibaalya.

¹³ Aboluganda, timwadembanga okukola ebintu ebisa.

¹⁴ Owewabbangawo omuntu agaana okusengererya ekitungoba omu bbaluwa eenu, mumwegendereze era muleke okukolagana naye, kaisi olwo ensoni gimukwate.

¹⁵ Neye timwamutwalanga ng'omulabe waanywe, wazira mumulabulenge mpola mpola ng'omuganda waanywe.

Ebisembayo

¹⁶ Kale oMusengwa waiswe iye onyere eidembe, abawenge eidembe bulijo, yonayona egimubba. OMusengwa abbenge na inywe nywenanywena.

¹⁷ Ninze oPawulo, era obusugirye bunu ninze mbuwandiikire n'engalo eyange enanyere. Ako niiko akamanyiciryo akalaga buli bbaluwa egimba mpandiikire. Nze ntyo wempandiika.

¹⁸ OMusengwa waiswe oYesu Kurisito abakwatirenge ekisa inywe nywenanywena.

EBBALUWA ESOOKA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE OTEMUSEEWO Enyanjula

Ebbaluwa eenu esooka eeri oTemuseewo, omutume oPawulo niye eyagiwandiikiire omwegiwe oTemuseewo. Kyezyeka okubba kiti yagiwandiikiire ooti aakati w'omwanka 62-64 nga bamalire okubyala oKurisito. Iye yabbaire n'enkolagana ino n'oTemuseewo era ng'emirundi egeraku amweta mwanawe (Baf 2:22; 1Te 1:2; 1Te 1:18). Yamuwandiikiire ebbaluwa eenu nga iye oPawulo ali kumpi ku nkomerero y'obwomibwe.

Eenu moiza oku bbaluwa eina oPawulo egiyawandiikiire bantu neye nga tikanisa. Ebbaluwa egindi eisatu niigyo ginu: Temuseewo eyokubiri, n'oTito, n'oFirimooni.

Ebbaluwa eenu erimu endagirira nyingi oku kusinza okw'ekanisa (2:1-15), n'ebisaanizo by'abeekubbemberi b'ekanisa (3:1-13), n'okulabula oku beegesi b'obubbeyi (1:3-11; 4:1-5; 6:2-5). Era eraga engeri oPawulo egiyabbaire ayegesya oTemuseewo okubba omwekubbemberi wa makanisa. Ebbaluwa eenu era erimu amateeka mangi ageezya okubbeera abeekubbemberi b'amakanisa omu naku gyaiswe ginu okukola obuweererya obw'ekanisa.

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo asugirya oTemuseewo (1:1-2).
2. OPawulo alabula oTemuseewo oku beegesi b'obubbeyi (1:3-11)
3. OPawulo yeebalya oKurisito olw'ekisaakye egyali (1:12-19).
4. OPawulo asisiitira oTemuseewo ebikwata oku kusinza n'ebisaanizo by'abeekubbemberi b'ekanisa (2:1-3:16).
5. Ebibono ebisembayo (4:1-6:21).

Obusugirye

¹ Nze oPawulo omutume wa Kurisito oYesu okusinzirira oku kiragiyo kya Kibbumba eyatulokoire, n'oKurisito oYesu omututeekere eisuubi lyaiswe,

² nkuwandiikira iwe oTemuseewo, eyasuukiire nakimo omwana owange onanyerenyeere omu kwikirirya oKurisito Yesu. OKibbumba oltewaiswe n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe bakukwatire ekisa, bakusaasire, era bakuwe eidembe.

Okwekuuma enjegasya etali ntuuce

³ Ntaka osigale omu kibuga Efeeso, ng'owenakusabire nga njaba omu kitundu ky'e Makedooniya, olagire abantu badi ababbibabbi tibairayo okwegesya enjegesya egya bubbeyi.

⁴ Obakobe balekeraawo okusiisira oku bisimo, n'omu kunonenkererya enyiriri empanvu egya maliina g'abazeiza baabwe. Ebyo byongera kuleeta kwakana omu kifo ky'okwegesya abantu ebya Kibbumba nga babita omu kwikirirya.

⁵ Ekyagirire ni nkukoba okusigala aawo kyabbaire nti oleetewo omu baikirirya okutaka okuzwera nakimo omu myoyo emirongoole, n'enseega ensa, era n'okwikirirya okunambulamu bubbeyi.

⁶ Ebyo abantu abamo babizwireku, ni baira mu kwakana okubulamu na mugaso.

⁷ Beesuuca okubba abakugu omu by'aMateeka ga Musa, neye tibategeera aMateeka ebigakoba, n'ebyo ibo abananyere ebibeegesya.

⁸ Tumaite ng'aMateeka masa singa omuntu agakolesya omu ngeri entuuce.

⁹ Tusaaniire tumanye tuti, aMateeka tibagateekeirewo bantu abatuukiriire, bbe. Neye bagateekeirewo bavuni b'aMateeka n'abajeemu, abo abakola ebibbibbi era abatatya oKibbumba, abo abatatuukiriire era abazumirira ebya Kibbumba, era abo abaita abaitewaabwe n'abamawaabwe aamo n'abaiti bonabona.

¹⁰ Bagateekeirewo bantu abalendi n'abalya ebisiyaga,* abo abasuubuula abantu abo ababbeyi n'abalayirira obwereere, n'abo bonabona abakola ebyakanisya enjegesya entuuce.

¹¹ Enjegesya entuuce ebba niyo eyo eyabirana okusani n'aMawuliro aMasa ag'ekitiisya aga Kibbumba ogubawuja, era ageyankwatisirye okulaabba.

Okwebalya oKibbumba olw'ekisaakye

¹² Neebalya oKurisito oYesu oMusengwa waiswe, omu mwoyo gwange, eyampaire amaani ag'okumuweererya, era eyaboine nga ndi mwesigwa, n'antuma omulimogwe.

¹³ Newankubbaire ng'eira n'amutumulangaku bundi, ni muzumiriranga, era ni njiigaanianga abamwikirirya n'obukambwe obungi, obone owansaasira. Yansasiire lwakubba ebyo n'abikoleranga mu butamanya, nga nkaali kumwikirirya.

* **1:10 1:10** Abalya ebisiyaga niibo abasaiza abagona n'abasaiza abanaabwe. **1:13 1:13** Bik 8:3; 9:4-5

14 OMusengwa waiswe yankwatiire ekisa kinene ino, n'ampa okwikirirya era n'okutaka, ebyo oKurisito oYesu ebyatuwa owetumwikiriryamu.

15 Ekibono kituuce ino era kisaaniire okukiikiririrya nakimo, ekikoba kiti, "OKurisito oYesu yaizire omu kyalo kulokola bantu abakola ebibbibibi." Mwibo abekitumu-laku ninze nsingiramu nakimo okubba akola ebibbibibi.

16 Neye oKibbumba yankwatiire ekisa, nze akirira nakimo okubba akola ebibbibibi, kaisi oKurisito oYesu ninze ogwabba alagiraku okuguminkirizakwe okutakoma, era ninze mbe ekyokuboneraku eeri abo abalimwikiriryamu era ni basuna obwomi obutawaawo.

17 OKabaka ow'ebiseera byonabyona atafa era ataboneka, oKibbumba omoiza yenkani, tumuwuujenge era tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

18 Temuseewo mwana wange, ndi kukuwanga ekiragiro ekiikirizagana n'obunaabbi obukukwataku obwawulukire eira. Ntaka okulungamyaku kunu kukubbeere okulwanirira kusani amazima g'okwikirirya ooti mwisirikale omusa alwana okuwangula olutalo.

19 Era nkukoba nti weekwate oku kwikiriryakwo omu Kurisito, era weekuumenge okubona oti okola bintu ebituuce. Ekyo kityo olw'okubba abantu abandi bagaine okukola ebintu ebituuce, kale ni kizweramu okwikirirya kwabwe okuteeyongera, ni kubba ooti meeri etubiire.

20 Mwabo niimwo omuli oKaimenaayo n'Erigizanda abenawaireyo eeri oSitaani kaisi balekeraawo okuzumisyanga eriina lya Kibbumba.

2

Okwegesya oku ngeri y'okusinzamu

1 Kale mbakoba nti ekikulu, musabenge oKibbumba ebintu ebimubba mutaka. Mumwegairirenge oku lw'abantu bonabona, era nga wemunwebalya olw'ebyakola eeri abantu bonabona.

2 Musabirenge abakabaka n'abandi bonabona abafuga kaisi tubbe omu bwomi obw'eidembe era obuteeki, omu kutya oKibbumba n'omu butukulye bwonabwona.

3-4 Owemukola mutyo kibba kisa, era oKibbumba oMulokoli waiswe, iye ataka abantu bonabona balokoke era bamanye amazima, kyasiima.

5 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ali moiza, era n'omutabagania w'abantu n'oKibbumba ali moiza, era niye omuntu oyo oKurisito oYesu,

⁶ eyeewaireyo abbe mugaito oku lw'abantu bonabona. Okwewaayokwe kwabbaire bujulizi obwaiziire mu kiseera ekituuce okulaga ng'oKibbumba owaataka abantu bonabona okulokoka.

⁷ Era nze ekinyere ekyo niikyo ekyagirire oKibbumba n'annonda okubba omulaabbi, era omutume. Yannondere kubba mwegesi w'aBatali Bayudaaya mbatuuceeku obukwenda obukwata oku kwikirirya kunu ng'owekuli kutuuce. Ntumula mazima, timbeya naire.

⁸ N'olwekyo ntaka abasaiza buli wantu beegairirenge oKibbumba nga beewaayo mu bwomi obutuukiriire, anambula busungu ooba mpaka.

⁹ Era ntaka abakali bazwalenge bizwalo ebisaanira. Beegenderezenge okutamalira ebiseera n'empiiya gyabwe mu misono gy'enziiri, ooba mu kwewoomya n'okwejolija n'eby'ezaabbu n'amabbaale ag'ebbeeyi, waire mu kuzwala ngoye egy'ebbeeyi eino.

¹⁰ Wazira, ebibabba nabyo babikolesyenge mu kwefudaku kukola bikole ebisaaniire, ebisa, era ebiweisya oKibbumba ekitiisya, ng'owekisaana abakali abasinza oKibbumba.

¹¹ Nga muli egibeegeserya, omukali asirikenge, nga yee-wombekere.

¹² Tinjikirirya mukali kwegesya, ooba okubba n'obwezye oku musaiza, wazira asaaniire asirikenge,

¹³ olw'okubba Adamu niye ogubasookere okubbumba, kaisi ni bairyaku oKaawa.

¹⁴ Era Adamu tiniye ompiri oguyabbeyabbeyere kaisi n'agwa omu kibbikibbi, wazira omukali niye ogubabbeyabbeyere, atyo n'asuuka oodi akola ekibbikibbi.

¹⁵ Neye era, oKibbumba yalirokola omukali okuzwa omu kibbikibbi ekyo ng'abitira mu kubyala, kasita n'abba agumiire omu kwikirirya, n'omu kutaka, n'omu kubba omutukulye, n'omu kwefuga.

3

OMulabirizi ekyali n'okubba

¹ Ekibono kituuce ekikoba kiti: Nabuli muntu ataka okubba omulabirizi, abba yeegombere mulimo omusa.

² Omulabirizi ali n'okubba ng'abulaku kyokumunenya. Ali n'okubba n'omukali moiza yenkani, timuntu omulendi. Ali n'okubba nga muntu eyegendereza, eyefuga, ogubawa ekitiisya, ayaniriza abageni, era amaite okwegesya ebya Kibbumba nakusani.

³ Ali n'okubba nga timunywamwenge, nga tiw'eikayu, wazira nga muwombeeki, nga timutonganitongani, era nga talulunkanira empiiya.

⁴ Ali n'okubba ng'afuga kusani ino enyumbaye, era n'abaanabe nga bamugondera, nga bali n'empisa nsa.

⁵ Aale omuntu atayezya okufuga enyumbaye ayezya atya okulabirira ekanisa?

⁶ Omulabirizi tali n'okubba muntu eyankaikiriryanga oKurisito akaali kukula omu kwikirirya, demba ni yeekudumbalya, oKibbumba n'amusalira omusango, ng'oweyagusaliire oSitaani.

⁷ Ali n'okubba muntu oyo n'abatali b'omu kanisa bona ogubawa ekitiisya, kaisi ayezye okutabbaaku kisobyo kya kumuvunaana, n'okugwa omu mutego gwa Sitaani.

Abadikoni

⁸ Abadikoni bona basaaniire okubba bantu abebawa ekitiisya, abatumula amazima, abatayabira oku mwenge, era abatalulunkanira bya kusuna.

⁹ Basaaniire kubba bantu abatambulira omu kwikirirya okutuuce oKibbumba okuyatuwaire, ng'omu biseego byabwe mpaamu kwegomba okubbikubbi, ooba okwewuliramu musango.

¹⁰ Era musookenge kubagezesyamu kaisi ni basuuca abaweererya ababulaku ekyokubanenya.

¹¹ N'abakali baabwe* batyo, bona basaaniire okubba bantu abebawa ekitiisya, abatasibirirya oku banaabwe, abeegendereza, era abeesigwa mu buli kimo.

¹² Omudikoni ali n'okubba wa mukali moiza yenkani, era afuga kusani ino abaanabe n'ab'omu kisitokye,

¹³ olw'okubba ababba baweereiry e kusani omu budikoni basuna ekitiisya eky'amaani, era ni babba bacaati omu kwikirirya kwabwe omu Kurisito oYesu.

Ekyama ekikulu kibbutukire

¹⁴ Nsubira okwiza amangu egyoli. Neye era, binu mbikuwandiikira,

¹⁵ n'owenaalwawo okwiza, omany eengeri abantu egibasaaniire okwebityamu omu kisito kya Kibbumba. Ekisito ekyo niiyo ekanisa ya Kibbumba onanyere obwomi ekikola ng'omusingi n'ompango ebikwatiriire amazima omu kyalo kyonakyona.

¹⁶ Tukakasira nakimo tuti ekyama ekiri omu njegesya yaiswe, oKibbumba ekiyabiikwire, kituuce ino. Ekyo niikyo ekikoba kiti:

“OKurisito yabonekere ng’omuntu onanyerenyeere,
 oMwoyo oMutukulye n’amukakasa ati niiye oyo.
 Abamalaika bamuboine,
 ebimufaaku ni babiraabba omu mawanga.
 Abantu b’oku kyalo ni bamwikiririyamu,
 oKibbumba n’amutwala omwigulu omu kitiisya.”

4

Abeegesi ab’obubbeyi

¹ OMwoyo oMutukulye akoba butembereri ati, omu biseera ng’ekyalo kyatira okutuuka oku nkomerero, abantu abamo balizwa omu kwikirirya, ni basengererya emizimu egigotesyagotesya, era ni basengererya enjegesya gy’emizimu.

² Enjegesya egyo abagireeta bantu ababbeyi, abo ab’emyoyo egibulamu akabuntu.

³ Abo niibo abagaana abantu okufumbirwa, era ni baloberya okulya ebyokulya ebimo. OKibbumba ya-teekerewo obufumbo, era n’abbumba ebyokulya ng’ataka abaikirirya, abamaite amazima, babikolesyenge nga webamwebalya.

⁴ Ekyo kityo olw’okubba buli kintu oKibbumba ekiyateek-erewo kisa, era tibakigaana, kasita ni basooka kumwebalya kaisi ni bakikolesya.

⁵ Ekityo kisuuka kitukulye lw’ekibono kya Kibbumba, era n’okusaba.

Omuweererya omusa owa Kurisito

⁶ Oweweegesa aboluganda ebibono ebyo, waabba oli muweererya omusa owa Kurisito oYesu, akulire omu mazima ag’enjikirirya era n’enjegesya ensa eyo egyosengererya.

⁷ Weewalenge embooji egitagasa omu bwomi bwa muntu wa Kibbumba, ng’ebisimo eby’abakaire. Omu kifo ky’ebyo, weetendeke mu bwomi obuweisya oKibbumba ekitiisya.

⁸ Ekyo kityo olw’okubba okukola ebisaizi by’omubiri kigasa katono, neye okukola ebintu ebiweisya oKibbumba ekitiisya kigasa omu bintu byonabyona. Ikwo kuleeta eisuubi ery’omu bwomi bunu obw’oku kyalo, era n’obwo obutawaawo oKibbumba obuyaliwa abaikirirya.

⁹ Ekibono ekyo kituuce era kisaanira nakimo okuki-ikirirya.

¹⁰ Kagira tukulabana era twefudaku ino okubba omu bwomi oKibbumba obwataka, olw’okubba eisuubi lyaiswe liri mu Kibbumba onanyere obwomi era oMulokoli w’abantu bonabona, eino eino abo abaikirirya.

¹¹ Abantu obeegesyenge ebintu ebyo era obalagirenge okubikola.

¹² Tiwaabbangamu okutya waire okwetalirirya kwonakwona oti okaali mwisuka mutomuto. Wazira, omu ntumulayo, n'omu mpisagyo, n'omu kutakakwo, n'omu kwikiriryakwo, n'omu butuukiriryebwo, obbenge kyokuboneraku eeri abaikirirya.

¹³ Onyikiirenge okusoma eBiwandiike, n'okubuulirira abantu ebya Kibbumba, n'okubeegesyanga paka owenaliiza.

¹⁴ Togayaaliriranga ekirabo ekiri mwiwe, oMwoyo oMutukulye ekiyakuwaire, okusinzirira oku bunaabbi obwawulukire ng'ab'akakiiko k'abakaire b'ekanisa bakuteekereku engalo okukusabira.

¹⁵ Ebyo obimalireku ino amaani, era weeweeyo mwiby, kaisi buli muntu abone nga weeyongera okukola kusani.

¹⁶ Weegenderezenge ino omu mpisagyo n'omu byoyegesya. Era weekalangule mwebyo olw'okubba owookola otyo, walyerokola iwe onyere, era n'abo abakuwulisisya.

5

Ebikwata oku baikirirya ab'enjawulo

¹ Tokaawuukiranga omusaiza omukaire, wazira omubuulirirenge ng'oiteewo. Abo abakaali abaisukaisuka obabuulirirenge ng'abagandabo.

² Abakali abakaire obabuulirirenge ng'ababyairebo, n'abakali abatobato obabuulirirenge ng'aboonyokobo, era ng'obikolera omu butuukirirye obunambulaku kabuulya.

³ Abanamwandu, abookakasa oti badambaku abantu abababbeera, obalabirirenge.

⁴ Onamwandu owaabba n'abaana ooba abaizukulu, abaana ooba abaizukulu abo, okusookera nakimo, bali n'okwegga okutuukirirya oKibbumba ebyalagira oku ky'okulabirira ab'omu kisito kyabwe. Omu kukola ekyo, babba baliku n'ekibasasula ababyaire baabwe ooba abazeiza baabwe, olw'okubba ekyo oKibbumba kyasiima.

⁵ Onamwandu oyo adambaku obubbeeri, ng'asigaire yenkani, abba yeesigire Kibbumba, era tagonerya okwegairira n'okusaba oKibbumba omusana n'obwire.

⁶ Neye oyo aabba onamwandu tete n'aira mu kunoonia by'amasanyu, abba amalire okufa omu mwoyogwe, waire ng'oku ngulu akaali mwomi.

⁷ Owe abantu ebiragiro ebyo kaisi tibaagwa omu kubaninya.

⁸ Kaisi tete, oyo atafa oku bantube, eino eino ab'omu nyumbaye, abba azwire omu kwikirirya oKurisito, era abba mubbimubbi n'okukiraku omutaikirirya.

⁹ Onamwandu akaali kwerya emyanka 60, tomuwandiikanga okusuna obubbeeri omu banamwandu. Neye n'owaabba ayerya emyanka egyo, ali n'okubba ng'abbaire mwesigwa eeri oibaaye.

¹⁰ Onamwandu oyo aali n'okubba bamumaite bati akola ebikole ebisa ng'okukulya okusani eino abaanabe, okwaniriza abageni, okulabirira abatuukirirye, okubbeera abali omu bigosi, n'okwewangayo eino okukola ebintu ebisa mu buli ngeri.

¹¹ Neye abanamwandu abakaali abatobato toikiriryanga okubawandiika omu lukalala lwa banamwandu okusuna obubbeeri. Ekyo kityo olw'okubba okwegomba kw'omubiri owekwiza, kuyinga okwewaayo kwabwe eeri oKurisito, ni baira bataka okufumbirwa.

¹² Batyo ni beeteekaku omusango olw'obutatuukirirya ekyo ekibasubizire okusigala nga tibafumbo baweererye Kibbumba.

¹³ N'ekindi, baleka okukola, ni baira mu kulaaduuka nga baaba kisito ku kisito. Tibabba bagayaali kyonkani, neye batambulya olugambo, ni beingirya omu bintu ebitali byabwe, ni beesakabba n'ebitasaaniire okutumula.

¹⁴ Kagira nkoba abanamwandu abakaali abatobato bafumbirwenge, babyale abaana, balabirire ebisito byabwe, kaisi tibaawa omulabe awokubitira okututumulaku obundi.

¹⁵ Era abanamwandu abamo bamalire eira okugota ni basengererya oSitaani.

¹⁶ Owewabbaawo omukali omwikirirya aali n'abanamwandu ab'olulyolwe, iye niye abbe abalabirirenge. Tibaawa omugugu ogwo kanisa, kaisi eyezye kulabiriranga banamwandu badi abadambaku abantu abababbeera.

¹⁷ Abeekubbemberi b'abaikirirya abeekubbembera kusani, basaaniire empeera ekiraku ey'abainaabwe obunene, eino eino abo abakalabana okulaabba n'okwegesya abantu ekibono kya Kibbumba.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti, "On-daawo ogwosibire oku kijooko okukukolera omulimo tomusiba omunwa." N'ekindi kiti, "Omuloli asaaniire empeeraye."

¹⁹ Toikiriryanga ebyo ebibavunaana omwekubbemberi okutoolaku nga biriku abajulizi abeera ababiri ooba abasatu.

²⁰ Abo ababba bakolere ekibbikibbi mubanenyenge mulwatu, kaisi ekyo ni kibba kulabula eeri abasigairewo.

²¹ Nkusiitira omumaiso ga Kibbumba n'okurisito oYesu n'abamalaika abalonde, okusengereryanga ebyo bulijo nga tiwekubbira naire, ooba okusalirirya.

²² Toluuyanga okuteeka engalo oku muntu yenayena ng'omwabula okuweererya oKibbumba, okutoolaku ng'omalire kumugezesya. Ekyo kityo olw'okubba ow'engeri eyo owaagwa omu kibbikibbi, wena bakubalira omu kibbikibbi ekyo. Weekuume ng'obulaku akamogo.

²³ Olw'obulwaire bw'omu kida obutira okukudambya, tiwaanywanga maizi gonkani neye onywengeku n'enviinyo ntyayi giti ng'obulezi.

²⁴ Ebibbibibbi by'abantu abamo bibonekerawo omu lwatu nga bakaali n'okubasalira omusango, kaisi eby'abandi ni biboneka luzwanyuma.

²⁵ Era bityo n'ebikole ebisa abantu abamo ebibakola webiboneka omu lwatu. Neye eby'abandi, n'owebibba nga nandi ni bibonekerawo omu Lwatu, mazima tibyalikaya kuboneka oluzwanyuma.

6

¹ Abo bonabona abali omu kijooko ky'obugalama basaani-ire okuwa ino abasengwa baabwe ekitiisya, kaisi abantu bakaye ensonga y'okuzumiraku eriina lya Kibbumba n'enjikirirya yaiswe.

² Kaisi abo abagalama abali n'abasengwa baabwe abaikirirya oYesu, tibalekangayo okubawa ekitiisya bati olw'okubba abasengwa baabwe atyanu baganda baabwe. Wazira, beeyongerenge kubaweererya kusani ekibitiriire, olw'okubba abo abasunamu omu kuweererya kwabwe baikirirya banaabwe, era b'ebbeeyi egibali. Ebyo obibeegesyenge era obasisiitirenge okubikumanga.

Omugaso gw'okuwa oKibbumba ekitiisya

³ Buli muntu ayegesya enjikirirya egy'engeri egendi, era nga tagondera ebiragirowo ebituuce ebya Musengwa waiswe oYesu Kurisito n'enjegesya eyabirana n'ebintu ebiweisya oKibbumba ekitiisya,

⁴ abba aizwire kwemanya, okumukaisya okutegeera buli kintu. Omuntu ow'engeri eyo atira okubba n'ekibinyibinyi kya kwakana n'okukayaana ku buli kibono. Era ebizwamu kubba na ngongi, n'oyombo, n'okoolo, n'okusibiriryaku, n'okukayaana.

⁵ Ebyo byonabyona ababikola bantu ababebenyekere ebiseego, abawoiremumu amazima, era abaseega bati okwikirirya oYesu nzira ya kunooneryamu byobusuni.

⁶ Neye omuntu owaikirirya oYesu, obwomibwe bubba bwikuti, kasita n'abba ng'aikirirya ati ebyo ebyali nabyo bimumala.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo kitwaizire nakyo omu kyalo munu, era mpaawo kitwalyaba nakyo nga tuzwamu.

⁸ Kale owetubba n'ebiyokulya n'ebizwalo, ebyo bitumalenge.

⁹ Abo abeegomba okugaigawala bagwa omu bikemo, n'omu kwegomba okw'enkola n'enkola okwekisiru, era okwa kabbikabbi, ni bakaya n'okusigala omu kwikirirya, batyo ni beinika omu kugota n'omu kujigirika.

¹⁰ Ekyo kiiza olw'okubba okululunkanira empiiya niikwo onsulo w'ebibbibbi byonabyona. Olwa kululunkana okwo, abamo bagotere, ni bazwa omu kwikirirya, ni beereetera obulumu bungi omu myoyo gyabwe.

Okulabula

¹¹ Kale iwe omuntu wa Kibbumba, weewalenge ebibbibbi ebyo byonabyona. Osengereryenge ebya butuukirirye, obwomi oKibbumba obwasiima, n'okwikirirya, n'okutaka, n'okuguminkiriza, n'eiwooyo.

¹² Olwanenge masaiza omu bwomi bwa kwikirirya oYesu. Ekyo kyakwezyesya okusuna obwomi obutawaawo oKibbumba obuyakweteire, owewabbutuliire kusani ino okwikiriryakwo, omumaiso g'abajulizi abangi.

¹³ Nkusiitira omumaiso ga Kibbumba aawa buli kintu obwomi, era n'aga Kurisito Yesu eyabbutuliire nakimo amazima omumaiso ga Pontiyo Piraato,

¹⁴ nti okuumenge ebintu byonabyona ebinkulagiire. Owewakola ekyo, wayezya okutabbaaku akamogo, kadi ekyokukunonya, okutuukira nakimo oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyalibonekera.

¹⁵ Okwizakwe okwo, oKibbumba ogutuwuujja era onyere obwezye, oKabaka w'abakabaka era oMusengwa w'abasengwa, yalikutuukirirya omu kiseera iye onyere ekiyalisiima.

¹⁶ Iye yenkani atafa era abba omu kitangaala abantu ekibatezya kwigereraku, mpaawo eyabbaire amuboiniku, era mpaawo ayezya okumubona. Iye w'ekitiisya, era iye w'obwezye obutawaawo. Amiina.

Okulabula abasuni

¹⁷ Olabule abasuni ab'oku kyalo kinu, kaisi baleke okwekudumbalya, ooba okwesiga obusuni obutali bw'emirembe n'emirembe, wazira beesigenge Kibbumba atuwa buli kintu ekitusangaalya.

¹⁸ Basaaniire okukolanga ebintu ebisa, kaisi basuuke abasuni omu bisa ebibakola, era basuuke ab'ekisa era abagabi.

¹⁹ Batyo balibba beebisira obusuni obwalibba omusingi omukalanguki ogwalibagasa omu biseera ebyaliiza, kaisi ni bayezya okusuna obwomi obunanyerenyeere.

²⁰ Temuseewo, weegumye omu buweererya bwa kwemereryawo okwikirirya okutuuce. Weewalenge embooji egitaweisya oKibbumba ekitiisya, n'empaka egya busirusiru, egyo abo abeebbeya egibeeta mbu-so gya malabuki.

²¹ Abamo kwabo abakoba bati bali n'amalabuki nago bagota ni bazwa omu kwikirirya. OKibbumba abakwatire inywe ekisa.

EBBALUWA EYOKUBIRI OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OTEMUSEEWO Enyanjula

Eenu niiyo ebbaluwa eyokubiri, omutume oPawulo egiyawandiikiire omwegiwe oTemuseewo. Yagiwandiikire kumpi ku nkomerero y'obwomibwe era ng'ali mu mabbusu. Omu kiseera oPawulo oweyawandiikiire ebbaluwa eenu, babbaire bali kuyiigaania abaikirirya omu matwale g'e Looma. Kyezyeka okubba kiti, eyo niiyo ensonga oPawulo okubba nga yabbaire mu mabbusu.

Omutwe omukulu omu bbaluwa eenu gukwata ku buguminkiriza. Ng'owekiri omu bbaluwa esooka eeri oTemuseewo, mwenu yona oPawulo awa okulabula kungi ino oku begesi b'obubbeyi (3:5-9). Era amukobera ati walibbaawo ebiseera ebigosi omumaiso (3:1). N'olwekyo oPawulo asisiitira oTemuseewo okugumira ebigosi ebyo.

Engeri egibyecaanamu

1. Obusugirye n'okwiryamu oTemuseewo amaani (1:1-18).
2. OPawulo asisiitira oTemuseewo okuguma (2:1-13).
3. OPawulo awa oTemuseewo ebyokulunganya (2:14-26).
4. OPawulo amulabula oku byalibbaawo omumaiso (3:1-4:8).
5. Ehibono ebisembayo (4:9-22).

Okwemanyikisya

¹ Ninze oPawulo oKibbumba oguyasiimire okubba omutume wa Kurisito oYesu, nkobere abantu ebifa oku bwomi obutawaawo oKibbumba obuyatusuubizire, obutusuna okuzwa eeri Kurisito oYesu.

² Nkuwandiikira iwe omwana wange omu Kurisito, oTemuseewo oguntaka eino. OKibbumba oItewaiswe n'oKurisito Yesu oMusengwa waiswe bakukwatire ekisa, bakusaasire, era bakuwe eidembe.

Okwebalya n'okwiryamu amaani

³ Neebalya oKibbumba ogumpeererya omu mwoyo omulongoole, ng'abazeiza bange owebakolanga. Bulijo mmwebalya nabuli owenkwebukirya nga mmwegairira omusana ooba obwire.

⁴ Nabuli owenjebukirya amaliga agewakungire nga tusee-bulangana, neegomba okukubonaku, kaisi njizulire nakimo eisangaalo.

⁵ Njebukirya kusani okwikirirya omu Yesu okwoli nakwo okw'amazima, era n'okwa zeizawo oLooyi n'omaawo Ewu-niike okubabbairi nakwo, era atyanu nkakasa nti wena oli nakwo.

⁶ Kagira nkwebukirya nti oyongerenge okukumamu omusyo omu kirabo kya bulabirizi ekiri mwiwe, oKib-bumba ekiyakuwairi olunaku olunakuteekeireku engalo nga nkwabula okukola omulimo gwa Kibbumba.

⁷ OMwoyo oMutukulye oKibbumba oguyatuwairi tatusu-uca kubba bantu abati, wazira atwizulya maani, na kutaka, na kwefuga.

⁸ N'olwekyo ensoni tigyakukwatanga okutumula oku Musengwa waiswe, ooba ku nze omusibewe; wazira wena oikirirye okudambira aamo na nze olw'aMawuliro aMasa, nga twesiga maani ga Kibbumba.

⁹ Iye yatulokoire, n'atweta tubbe batuukirirye nga tasinzirira ku bintu ebisa ebyo ebitwakolere, wazira ng'asinzirira ku kigendererwaky'e n'oku kisaakye ekiyatuk-watiire ng'abita omu Kurisito Yesu okuzwera nakimo eira n'eira.

¹⁰ Atyanu ekisa ekyo nago kyabbutukiire mu kuboneka kwa Mulokoli waiswe oKurisito oYesu, eyatoirewo okufa, n'aleeta obwomi obutawaawo, ng'abita omu Mawuliro aMasa.

¹¹ OKibbumba yannondere nkobere abantu aMawuliro aMasa ng'omutumewe era omwegesi.

¹² Era kagira ndamba nti ng'abantu banjakanisya era nga bangadya. Neye era, ekyo tikinkwatisya nsoni naire, olw'okubba mmaite ogunaikiriirye, era nkakasa nti ayezya okukuuma obwomi bwange obunamubisisirye paka oku lunaku ludi olw'enkomerero.

¹³ Okwatenge ebibono eby'amazima ebiwawuliranga nga ntumula n'obisengererya, era okalangukirenge omu njikirirya n'omu kutaka, ebituli nabyo olw'okubba tuli omu Kurisito oYesu.

¹⁴ Olabirirenge obuweererya obw'ebbeeyi obubakuk-watisirye, ng'oMwoyo oMutukulye oyo abba mwiswe akwezyesya okubukola.

¹⁵ Omaite oti ab'omwAsiya bonabona bandekerewo. Mwabo niimwo omuli oFigeero n'oKerumogeene.

¹⁶ OMusengwa akwatiire ab'omu kisito ky'Onesifoolo ekisa, olw'okubba yandabiriire emirundi mingi, era ensoni tigyamukwaite okunnemanyikisya nga ndi musibe.

¹⁷ Neye oweyaizire e Looma, yakalabaine ino okunnoonia, n'antuukaku.

¹⁸ Era iwe omaite kusani ino ebintu ebisa byonabyona ebhiyankoleire omwEfeeso. Oweyalituuka omumaiso ga Musengwa okumusalira omusango, oku lunaku ludi olw'enkomerero, oMusengwa amukwatire ekisa.

2

Omwisirikale omwesigwa owa Kurisito

¹ Kale mwana wange Temuseewo, ogume, era amaani oKurisito oYesu agatuwa gakubbeerenge.

² N'ebyo ebiwawuliranga nga ntumula omumaiso g'abajulizi abangi, obyegesyenge abantu abeesigwa, abalyezya okubyegesya abandi.

³ Wena owutuke n'ebigosi ng'omusirikale omusa owa Kurisito oYesu, nga swena owetukola.

⁴ Mpaawo mwisirikale aali oku lutalo eyeingirya omu nsonga egy'abantu aba bulijo, olw'okubba ekibba kimuli oku mwoyo esaawa eyo, niikyo ekya kusangaalya oyo eyamuwaire omulimo gwa kubba omwisirikale.

⁵ Era ekyokuboneraku ekindi kiri kiti, oyo aingira omu mizeenyo gy'empaka n'owaawangula tibamuwa engule ya buwanguli owaatakuuma amateeka ga muzenyo gwo.

⁶ N'ekindi, omulimi oyo akola n'eiganyi abba niye asaaniire okusooka okulya oku bibala eby'omu musiri omwalimira.

⁷ Onoonererye amakulu g'ebintu ebinkoba, oMusengwa aiza kukuwa okutegeera ebintu ebyo byonabyona.

⁸ Oyebukiryenge oti oYesu Kurisito, omwizukulu wa kabaka oDawudi yazuukiire ng'aMawuliro aMasa agenkobera abantu owegatukoba.

⁹ Era olw'okulaabba aMawuliro aMasa ago kigira ni ngada, ni bansiba ng'omuntu akola ebibbibbi. Neye ekibono kya Kibbumba ikyo tibakisibiire omu mabbuusuu.

¹⁰ N'olwekyo ngumiire buli kintu olw'abalondemu ba Kibbumba, kaisi olwo basune okubalokola, n'ekitiisya ekitawaawo, ebiiza olw'okwikirirya oKurisito Yesu.

¹¹ Ekibono kinu kya mazima ekikoba kiti:

“Owetubba twafeereire aamo naye,
twalibba boomi aamo naye.

¹² Owetuguminkirizira aamo naye,
twalifugira aamo naye.

Owetumwegaana,
yena yalitwegaana.

13 N'owetutabba beesigwa,
iye abba mwesigwa,
olw'okubba tayezya kweyakanisya iye onyere."

Omukoli oKibbumba ogwasiima

14 Oyebukiryenge abaikirirya aboolabirira ebibono ebyo. Obasisiitirenge omumaiso ga Kibbumba okwewalanga okwakana okunambulamu mugaso, ikwo okwonoona-bwonoona abo abawulisisya.

15 Weefudengeku ino bulijo okubba muntu oKibbumba ogwasiima, ng'okola ebintu ebitakuswaza, era oyegesyenge kusani ino ekibono eky'amazima.

16 Weewalenge emboozu eteweisya oKibbumba ekitiisya, era ebibulamu makulu, olw'okubba abantu bibongera-bwongereri kutatya Kibbumba.

17 Ebibono byabwe ebyo nago bisalaanikira mangu omu bantu ooti musyo gwa luyira. Mwabo abasomesya ebityo niimwo omuli oKaimenaayo n'oFireeto.

18 Abo bagotere ni bazwa oku mazima, nga bakoba bati okuzuukira kw'abantu bonabona oKibbumba okuya-suubizire, kwamalire ira okubbaawo. Era boonona ok-wikirirya kwa bantu abamo.

19 Neye oKibbumba yatekerewo oYesu n'abatume ng'omuntu owaayombeka omusingi omugumu, era oguliku eraama y'ebibono ebikoba biti, "OMusengwa amaite ababe." Era biti, "Buli abbutula eriina lya Musengwa, azwe omu bibbibibi."

20 Ebintu ebibakolesya omu nyumba ya muntu omusuni tibibba by'ezaabbu n'eby'efeeza byonkani, neye mubaamu n'ebibabaizire mu bisaale, era n'ebibabbumbire mwitakali. Ebimo babikolesya mirimo egy'ekitiisya, n'ebindi kwibyo mirimo egitali gy'ekitiisya.

21 Kale buli moiza kwinywe eyeewala ebintu ebitaweisya ekitiisya byonabyona, oyo niye eyaabbanga ekintu eky'ekitiisya, ekibatukuliirye nakimo, era ekisaanira buli mulimo omusa.

22 Weewalenge okwegomba okubbikubbi okwa maisuka, osengereryenge bya butuukirirye, n'ebya kwikirirya, n'ebya kutakangana, era n'eby'eidembe aamo n'abo abegairira oMusengwa oYesu nga bali n'emoyo egitukula.

23 Weewalenge empaka egya busirusiru, eginambulamu malabuki, olw'okubba omaite oti gizwamu yombo.

²⁴ Omuweererya wa Musengwa tasaaniire kwombererya, wazira kubba w'ekisa eeri buli muntu, n'okubba ayegesya okusani, era aguminkiriza.

²⁵ Era ali n'okubba muntu ayegesya n'eiwooyo abo abamwakanisya, amo oKibbumba n'ademba n'abawa okwenenya ni bamanya amazima.

²⁶ Awo babba bazwa omu lutuula oSitaani oluyabakwati-iremu n'asigala ng'abakolesya ebyataka, olwo nga niikyo ekibbikibbi.

3

Enaku egy'oluzwanyuma

¹ N'ekindi, Temuseewo, omanyee kinu oti omu naku ng'ekyalo kyangira okutuuka oku nkomerero, walibbaawo ebiseera ebibbibbi.

² Omu biseera ebyo abantu balibba nga beemaite bonkani, nga bantu abalulunkanira empiiya, ab'eidumi, ab'amalala, abataka okuzuma, era nga tibagondera babyaire baabwe. Balibba bantu abatasiima ebibabakolera, abatahya oKibbumba,

³ ababula okutaka, abatasoniya, abasibirirya oku baaabwe, abateefuga nga buli moiza ekyataka kiyeeekolera, nga baaneese, era nga tibataka abo abakola ebisa.

⁴ Balibba bantu abaizwire enkwe, ababula okuguminkiriza, abeebona bonkani, nga bataka ino ebyamasanyu okukiraku owebataka oKibbumba;

⁵ ng'oku ngulu baboneka ooti-so bantu abawa ediini ekiti-isyaa neye omu myoyo gyabwe nga tibiaikiririrya omu maani agali omu diini nago. Abantu abo abatyo wabeewalenge.

⁶ Mwabo niimwo omuli abakikimita ni baingira omu bisito by'abanaabwe, ni bafuga abakali abasirusiru, abaizwire ebibbibbi, nga tibayezya kuguma olwa kwegomba okubbikubbi okwa buli ngeri okubabba nakwo.

⁷ Era abakali abo babeegesya bulijo, neye ni bakaira nakimo okutegeera amazima.

⁸ Kale, ng'abasaiza abafumu, oYaane n'oYambule, ab'eira owebaakanisiryee oMusa, n'abantu ababbibabbi abo bona batyo baakanisya amazima. Niibo abantu ababebenyekere obuwongo, era abawo iremu okwikirirya okutuuce.

⁹ Neye mpaawo gibaaba, olw'okubba obusirusiru bwabwe bwiza kumanyikana omu bantu bonabona, ng'obwa Yaane n'oYambule owebwamanyikaine.

Okusisiitira oku njegeesya entuuce

¹⁰ Neye iwe wasengereirye okwegesya kwange, n'empisa gyange, n'ekigendererwa. Wasengereirye enjikirirya yange, n'okutaka kwange.

¹¹ Omaite ng'owenagumiire okunjiigaania n'okugada, ebyantuukireku omu bibuga by'Antiyokiya, n'e Ikoniya n'e Lisitula. Mazima banjiigaanirye ino! Neye era oMusengwa n'andamya mu byonabyona.

¹² Kituuce, era nabuli moiza ataka okubba n'obwomi obuweisya oKibbumba ekitiisya ng'ali omu Kurisito oYesu, bali n'okumuyiigaania.

¹³ Kale batyo abantu ababbibabbi n'ababbeyi balyeyongerera okubba ababbibabbi, ni bagotesyagotesya abandi, era batyo bona abanyere oSitaani n'abagoterya nakimo.

¹⁴ Neye iwe okalangukirenge mwebyo ebiwayegere era n'obiikiririrya nakimo, ng'owomaite obucaati n'obutuukirirye omaawo n'ozeizawo ebibakwegeserye ebibabbaire nabyo.

¹⁵ Era okuzwera nakimo ng'okaali mutomuto, wabbaire omaite eBiwandiike ebitukulye, ebyo ebyezya okukusuuca omulabuki, n'olokoka olwa kwikirirya omu Kurisito oYesu.

¹⁶ OKibbumba niye eyalungamirye okuwandiika kw'eBiwandiike byonabyona. Era ibyo bigasa omu kwegesya enjikirirya, n'omu kunenya abasoberye, n'omu kuteereerya abazwire omu nzira entuuce, n'omu kwegesya omuntu okukola ebituukirirye.*

¹⁷ Awo kaisi olwo omuntu wa Kibbumba ayezye okubba atuukiriire, ng'ali nabuli kintu ekyetaagisya omu kukola ebikole ebisa, ebyo oKibbumba ebyataka.

4

OPawulo asisiitira oTemuseewo

¹ N'olwekyo nkusisiitira Temuseewo, omumaiso ga Kibbumba n'okurisito oYesu eyalisalira aboomi n'abafu omu-sango oweyalibonekera ng'airire omu bwakabakabwe,

² nti obbenge mwetegeki okukoberanga abantu eki-bono kya Kibbumba nga togonerya. Ekyo okolenge omu biseera ebisaaniire okukikola, ooba mu biseera ebigosi. Ogololenge abeetaaga okugolola, onenyenge abandi, era abandi n'obairyamamaani n'obuguminkiriza, era ng'obwoyegesya n'obwegendereza.

³ Okolenge otyo olw'okubba ekiseera kiiza kutuuka abantu omu baligaanira okuwulisisya enjegesya ey'amazima, neye olw'okusengererya okwegomba

3:11 3:11 Bik 13:14-52; 14:1-20 * **3:16 3:16** Ooba, Buli Kiwandiike, oKibbumba onyere niye eyayezeserye abakiwandiikire, era kyomugaso.

n'amairu g'emibiri gyabwe, ni beekumbaaniryaku abasomesya ababeegesya biiby byonkani ebibataka era ebibanyumira okuwulira.

⁴ Baligaana okuwulisisya eby'amazima, ni basengererya enfumo-obufumo.

⁵ Neye iwe obbenge muteeki bulijo, era ogumirenge okukudambya. Okolenge omulimo gwa kulaabba eeri abantu aMawuliro aMasa, era otuukirirye obuweererya oKibbumba obuyakuwaire.

OPawulo yatira okufa

⁶ Ekiseera kyange ekya kuzwa oku kyalo kituukire; baaba okunjita olwa kuweererya oMusengwa oYesu Kurisito.

⁷ Ndwaine kusani ino olutalo lwa kwemereryawo okwikirirya okutuuce, mmaliriirye olugendo lwange olwa bwomi obwa kwikirirya oYesu. Nsigaire nga ndi mwesigwa mwebyo oKibbumba ebiyampaire okukola.

⁸ Ekingsigairye niikwo okusuna engule eraga obu-tuukirirye bwange, oMusengwa omulamuzi etiyekubbira egiyalimpa oku lunaku ludi olw'enkomerero. Tiyaligiwa ninze zenkani, neye yaligiwa n'abo bonabona abakuumiri-ire okwirakwe.

⁹ Weefudeku ino okwiza mangu egyendi,

¹⁰ olw'okubba oDeema yanzwireku olw'okutaka eino eby'oku kyalo kunu, n'ayaba e Sesalonika. OKuleseene iye yaabire Galatiya, kaisi oTito iye n'ayaba e Dalumatiya.

¹¹ OLuuka yenkani niye ali na nze. Obitye oMaako oize naye, olw'okubba ambeera ino omu buweererya bwange.

¹² OTukiko namutumire Efeeso.

¹³ Owewaabba ng'oiza, ondeeteranga ekooti yange eginalekere e Tulowaasi e wa Kalipo. Ondeeteranga n'ebitabo byange, eino eino ebyo ebikira obukulu.

¹⁴ Erigizanda omuyeesi w'ebikomo yambitirye bundi ino. OMusengwa yalimusasula olw'ebyo ebiyakolere.

¹⁵ Wena wamwekuume, olw'okubba yaakanisirye ino ebibono byaiswe.

¹⁶ Omu kuwozya kwange okwasookere, mpaawo kadi moiza eyanyambire, buli muntu yandekeswire aawo. Nsaba oKibbumba ekya tiyakibavunaana.

¹⁷ Neye oMusengwa yabbaire na nze, n'ampa amani, ni mpezya okulaabbira nakimo eeri aBatali Bayudaaya bonabona ekibono kya Kibbumba, ni bakiwulira, atyo n'andamya abantu ababbibabbi.

18 Era oMusengwa yannunulanga mu buli kabbik-abbi, era yalintuuca kusani omu bwakabakabwe obuli omwigulu. OMusengwa oyo tumuwenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

19 Onsugirirye oPulisikira n'oibaaye Akwira, n'ab'omu kisito ky'Onesifoolo.

20 Erasito yasigaire omu Kolinso, kaisi oTulofimo iye namulekere ku mwalo gw'e Mireeto nga mulwaire.

21 Weefudeku ino oize ng'ekiseera ky'obuwolondoki obungi kikaali kutandiika. Ewubbulo, n'oPudeene, n'oLiino, n'oKirawudiya, aamo n'aboluganda omu Kurisito bonabona bakusugiirye.

22 OMusengwa waiswe abbe aamo na iwe, era akuk-watirenge ekisa.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIIRE OTITO Enyanjula

Eenu moiza oku bbaluwa eina oPawulo egiyawandiikiire bantu neye tikanisa. Ebbaluwa egindi eisatu ni-igyo ginu: OTemuseewo esooka, n’oTemuseewo eyokubiri, n’oFirimooni. Ebbaluwa eenu oPawulo yagiwandikiire muweererya omwinaye ogubeetanga bati Tito, eyamubbeeranga okukola emirimo gy’obuweererya oku kizinga e Kuleete. OPawulo kyezyeka okubba kiti, yawandiikire ebbaluwa eenu kiseera ky’akati w’omwanka 63-65 nga bamalire okubyala oKurisito.

OPawulo ayezya okubba nga yabbaire n’ensonga enkulu isatu omu kuwandiika ebbaluwa eenu. Ensonga esooka, yabbaire kumusisiitira okwekubbembera amakanisa agabbaire oku kizinga ky’e Kuleete. Eyokubiri, kumulungama mu ngeri y’okulonda n’okwegesya abeekubbemberi b’amakanisa omu kitundu ekyo. Mwekyo yamuwaire okulungama okufaanana nakudi okuli omu bbaluwagye eeri oTemuseewo. N’ekisembayo asonzola engeri abaikirirya egibasaaniire okwebityamu nga beewala okubba ab’eitima, era ab’ensaalwa era n’empaka egy’ekisirusiru egireeta okwawukana omu kanisa. Mwekyo akalaatira abeekubbemberi b’amakanisa okwekeenya omutindo ogwetaagisya abeekubbemberi okubba nagwo.

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula (1:1-4).
2. OPawulo asisiitira oTito okulonda abeekubbemberi abatuukiriire (1:1-16).
3. Era amusisiitira okwegesya abantu okubbaawo omu bwomi obutuukiriire (2:1-3:11).
4. Ebibono ebisembayo (3:12-15).

Okwemanyikisya

¹ Nze oPawulo omuweererya wa Kibbumba, era omutume wa Yesu Kurisito, ogubatumire mbiraabbe eeri abalondemu ba Kibbumba okwikirirya okutuuce, era mbamanyikisye amazima agatuuca abantu omu kugondera oKibbumba.

² Okwikirirya n’amazima ago byeigikire ku kusuubira bwomi obutawaawo, oKibbumba atayezya kubbeya, obuya-suubizire okuzwa eira eino.

³ Ekiseera ekituuce owekyatuukire, obwomi obwo n’abulagira omu bibono, era ebibono ebyo niibyo

ebiyankwatisirye mbiraabbe eeri abantu, ng'oKibbumba oMulokoli waiswe oweyalagiire.

⁴ Nkuwandiikira iwe Tito omwana wange onanyereny-eere omu kwikirirya swenaswena okutuli nakwo. OK-ibbumba oItewaiswe n'oKurisito Yesu oMulokoli waiswe bakukwatire ekisa, era batyo bakuwe eidembe.

Omulimo gwa Tito omu Kuleete

⁵ Nakulekere omu Kuleete nga ntaka otereerye ebyo ebyetaagisya okuteereerya, era oteekewo abeekubbemberi b'amakanisa mu buli kibuga, ng'owenakulagiire.

⁶ Oyo ogwolonda asaaniire okubba ng'abulaku ekyokumunanya, era ng'ali n'omukali moiza. Abaanabe bali n'okubba baikirirya, era nga tibababalira mwabo abeekolalolania olw'eiralu, ooba mwabo abajeemu.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba omulabiriri ng'obwali muweererya wa Kibbumba ali n'okubba ng'abulaku ekyokumunanya, nga tiyeekudumbalya, nga tasunguwala mangu, nga timunywamwenge, nga timukambwe, era nga talulunkanira ebyobusuni.

⁸ Wazira, ali n'okubba ng'amaite okwaniriza abageni, era ng'ataka abakola ebisa, nga yeegendereza, nga atuukiriire, nga mutukulye, era nga yeefuga omu bintu by'amasanyu.

⁹ Ali n'okubba muntu agumira oku bibono eby'amazima ag'enjegesya yaiswe ng'owebabimwegeserye, kaisi ayezye okusonzolera abantu enjegesya entuuce, era n'okulaga engeri abo abagyakanisya egibagotamu.

¹⁰ Waliwo bangi abajeemu, abakola gwa kulaaduuka nga batumula ebya bubbeyi, eino eino abo abakoba bati abaikirirya kibeetaagisya okusengererya eiteeka ly'eKiyudaaya erya kukomola. Batumula ebinambulamu nga bataka abantu babiikiririryemu.

¹¹ Abo basaaniire kubasirica, olw'okubba bagotesya buli moiza abba omu kisito ekibaingiramu nga beegesya abantu ebitaiza olwa kutaka okusuna empiiya omu ngeri embiibbi.

¹² Omoiza oku banyere abo, era nga yeeyeta naabbi waabwe, yakobere ati, "Ab'oku kizinga ky'e Kuleete bulijo omu kubbeya beekansa; bisolo ebya kabbikabbi, era baluvu, era bagayaali."

¹³ Neye era, ekiyakobere kituuce. N'olwekyo, oli n'okubanenyanga n'amaani, kaisi olwo babbe n'enjikirirya entuuce ezwa omu nseega ensa.

¹⁴ Nga tibateeka emyoyo gyabwe ku bifumo by'eKiyudaaya ebyobubbeyi ooba ku mateeka abantu abo abagaana amazima egibagunjire-obugunji.

¹⁵ Eeri abalongoole omu myoyo, buli kintu kibba kirongoole. Neye eeri abo aboonoonoki omu myoyo n'abataikirirya, mwibo timubbaamu kikenene naire, olw'okubba tobona ng'obuwongo bwabwe n'ebiseego byabwe bibba byayonoonekere ira.

¹⁶ Omu b'engeri eyo mutira okubbaamu n'abo abeetwala bati bamaite oKibbumba neye ng'omu bibakola n'engeri egibebityamu balagira nakimo ng'owebamwegaana. Bakoli b'ebiyomuliko era bajeemu; tibasaanira mulimo omusa waire gumo.

2

Enjegesya entuuce

¹ Neye iwe Tito, oyegesyenge ebyo ebyabirana n'enjegesya entuuce, nga oomwo niimwo omuli:

² Okwegesyanga abasaiza abakulu babbenge bantu abateeki omu biseego, n'abebawa ekitiisya, n'abeegendereza, era abatuukiriire omu kwikirirya, n'omu kutaka, n'omu okuguminkiriza.

³ Abakali abakulu bona obeegesyenge otyo. Babbenge n'empisa egisaanira abantu ba Kibbumba, nga tibasibirirya oku banaabwe, era nga tibagalama b'omwenge. Bali n'okwegesyanga bintu ebisa, nga kwoteekere okwebityanga ng'ekyokuboneraku,

⁴ kaisi bayezyenge okwegesya abakali abankafumbirwanga okutakanga abaibaabwe n'abaana baabwe.

⁵ Obeegesyenge okubba bantu abeefuga, n'ababulaku akamogo. Babbenge bantu abakola okusani emirimo omu bisito byabwe, era abeegendereza, n'abakuuma ebyama by'omu nyumba. Era babbenge tibalendi, abamaite okutuukirirya emirimo gyabwe omu kisito, era abagondera abaibaabwe, kaisi awo abataikirirya oYesu bakayenge awokusinzirira okuzumirira ekibono kya Kibbumba.

⁶ Abaisuka bona obalaabbirenge okubba abeegendereza.

⁷ Era iwe wena onyere, oli n'okubba kyokuboneraku omu byoyegesya na mu buli kintu ekyokola, ng'oli muntu omucaati atayuugayuuga era owa mazima omu enjegesya y'enjikiriryayo.

⁸ Buli ekyotumula kiri n'okubba kituuce, nga mpaamu kibakunenya, kaisi oyo akyakanisya aswale olwa kutabba n'ekibbikibbi ekyatutumulaku.

⁹ Oyegesyenge abagalama okuwuliranga abasengwa baabwe, nga beefuda okubona ng'abasengwa baabwe babasiima mu buli kintu, era nga tibaakanisya basengwa baabwe,

¹⁰ ooba okubaibbaku ebyabwe. Balagenge abasengwa baabwe bati bali n'obwesigwa obwizulye, kaisi abantu olwo basiime enjegyeya ya Kibbumba oMulokoli waiswe.

¹¹ Olw'okubba oKibbumba yalagire ati w'ekisa eeri abantu bonabona, yatekerewo enzira y'okulokola buli moiza aikirirya.

¹² Era ekisa ekyo kitubbeera okwega okuzwa oku bintu ebitaweisya oKibbumba ekitiisya n'amasanyu g'ekyalo, kaisi tubbe bantu abeegendereza. Era tubbe bantu abacaati abatayuugayuuga, era abawa oKibbumba ekitiisya omu mulembe gunu.

¹³ Era tubbe nga buli kiseera tukumiriire lunaku olwo olwa suubi waiswe ow'enkabi, okwo nga niikwo okuboneka kw'ekitiisya okwa Kibbumba ow'amaani era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

¹⁴ OKurisito yeewaireyo okufa okulwaiswe kaisi atunule omu bibbibibi byaiswe byonabyona, atusu-uce abantube abakenene omu myoyo, era abamaliriire okukolanga ebintu ebisa ebyataka.

¹⁵ Ebyo niibyo ebyobba oyegesyenge. Era owoobba ng'olaabba ooba ng'onenya abaikirirya bonabona aboolabirira, okikolenge n'obwezye bwonabwona. Tiwaabbangawo kadi moiza mwibo atwala ati ebibono ebyoyegesa tibikulu.

3

Okulungamyabaikirirya

¹ Oyebukiryenge abaikiririrya omu Yesu ibo okuwanga ekitiisya abafugi n'ab'obwezye, era babagonderenge, era babbenge beetegeki okukolanga buli kikole ekisa kyonakyoona.

² Obasisiitire okutatumulanga bundi oku muntu kadi moiza, era beewalenge oyombo; nga balumirwa abantu bonabona. Era, bawenge buli muntu ekitiisya,

³ olw'okubba swena abanyere eira twabbaire basirusiru, era bajeemu, era ng'atuli bagalama eeri okwegomba okub-bikubbi n'amasanyu aga buli ngeri. Twabbaire b'eitima era abaizwire ensaalwa, ng'abandi batucaawire, era nga swena abananyere tucaawangana.

⁴ Neye oKibbumba oMulokoli waiswe, omu kutulaga ekisa n'okutakakwe okwatakamu abantu,

⁵ yatulokoire, tirwokubba n'ebikole ebisa ebitwakolere, wazira lwa kusaasirakwe. Yatulokoire ng'akolesya kutuwa

bwomi obuyaaka oMwoyo oMutukulye obwaleetawo omu muntu owetwikirirya oYesu.

⁶ Omwoyo oyo niye oguyatuwaire n'omwoyo gumo ng'abita omu Yesu Kurisito oMulokoli waiswe.

⁷ Ekyo yakikolere kaisi atutooleku omusango atutukulye olw'ekisaakye, tusuuke basika b'ebintu bya Kibbumba, era nga tusuubira obwomi obutawaawo obuyatusuubizire.

⁸ Ekyo ekintumulaku kituuce.

Era ebyo ntaka obikakasirenge nakimo, kaisi abaikirirya oKibbumba beegumyenge kukola bikole ebisaaniire oKibbumba. Ebyo niiby evisa era ebigasa abantu.

⁹ Neye weewalenge empaka egy'ekisirusiru, n'okwakana oku bikwata oku nkalala gy'amaliina g'abazeiza b'abantu ab'eira, era n'oku bikwata oku Mateeka ga Musa. Ekyo kityo olw'okubba ebiri ng'ebyo bibula kibibagasa, era bya bwereere.

¹⁰ Omuntu aletera abainaye okwawukana, owoomu-labulanga omulundi ogusooka, tete n'ogwokubiri, awo ng'omuzweraku nakimo.

¹¹ Ekyo kityo olw'okubba obba okitegeera-butegereri oti omuntu owengeri eyo abba muntu akola ebibbibbi eyalibire ebiseego, era ng'ebikolebye bimalire okumusalira omusango okumusinga.

Ebisembayo

¹² Owenalikusindikira Aliteema ooba oTukiko, oyanguwangaku okwiza egyendi omu kibuga ky'e Nikopooli ng'ebiseera by'ogumpunga n'okutambula nga kugosi bikaali okutuuka, olw'okubba eeyo niyo eginsalirewo okumalira emyeri egyo.

¹³ Okole kyonakyoona ekyoyezya obbeere oZeena omukugu omu by'aMateeka ga Musa n'Apolo okwetegekera olugendo lwabwe, bayezye okusuna buli kimo ekibeetaaga okukolesya omu lugendo olwo.

¹⁴ Oyegesyenge abaikirirya aboolabirira beege okwekol-eranga emirimo omu batoolanga ebibakolesya omu bwomi bwabwe. Tibaabbanga awo nga babula kintu ekisa kadi kimo ekibagasa abantu abandi.

¹⁵ Bonabona abali na nze bakusugiirye. Otusugirirye bonabona abatutaka, abetufaanana omu njikirirya.

OKibbumba akukwatirenge ekisa.

EBBALUWA OPAWULO EGIYAWANDIIKIRE OFIRIMOONI Enyanjula

Akabbaluwa kanu akampi, omutume oPawulo yawandiikiire mwikirirya eyabbaire afuma eino omu kanisa y'e Kolose ogubeetanga bati Firimooni (1:1). Yagiwandiikiire Looma ng'ali mu mabbuusu, omu mwanka ooti gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito.

O Firimooni yabbaire n'omugalama ogubeetanga bati Onesimo, eyabbaire amwirukireku. Okusinzirira oku mateeka ga Balooma, omugalama eyairukanga okumusengwawe, owebamukwatanga ni bamukanjayo, omusengwawe yaabbanga n'obwezye okumuteeka ku kibonerezo kyokumwita. Ng'airukire okumusengwawe Onesimo yaajiirye oPawulo omu mabbuusu, oPawulo n'alaabba egyali aMawuliro aMasa era n'agaikirirya n'asuuka mwikirirya. Omu kabbaluwa kanu, oPawulo akolesya entumula y'okusendasenda oFirimooni okusoniya Onesimo, era amwikirirye ng'owoluganda (1:13-14).

Engeri egibyecaanamu

1. OPawulo asugirya oFirimooni (1:1-3).
2. OPawulo yeegairira oFirimooni okusoniya, era n'okwirirya Onesimo ng'owoluganda (1:4-21).
3. Ebibono ebisembayo (1:22).

¹⁻² Ninze oPawulo ogubasibire olwa kuweererya oKurisito oYesu.

Nkusugiirye iwe Firimooni, n'omwonyoko waiswe omu Yesu, Afiya, n'Alikipo alwanikanira aamo na iswe omu buweererya, n'ekanisa ekumbaanira omu nyumbayo. Era n'oTemuseewo owoluganda omu Yesu, yena abasugiirye.

³ Tubatakirya enkabi n'eidembe ebizwa eeri oKibbumba oItewaiswe, n'oMusengwa oYesu Kurisito.

Nkuwandiikira iwe oFirimooni omutake, era omuweererya omunaiswe.

⁴ Buli owenkusabira, neebalya oKibbumba wange,

⁵ olw'okubba bankobera ng'oweweesiga eino oMusengwa oYesu, era ng'owootaka eino n'abatuuikirirye bonabona.

⁶ Era nsaba oKibbumba nti, okukolera aamokwo n'abaikirirya abandi omu kwikiriryakwo, kukwezyesye okumanyira nakimo ebisa byonabyona ebitusunira omu Kurisito.

⁷ Woluganda, nsiima ino okutakakwo, era ni nsangaala ino, olw'okubba wairiryemu emyoyo gy'abatuukiriryemaani.

Okwegairira Onesimo

⁸ Kale newankubbaire nze, ng'omuweererya wa Kurisito, nandyeyerye okukulagira ekyosaaniire okukola,

⁹ neye okutaka okundi nakwo eeri iwe kugira ni nkwegairira-bwegairiri. Omu ngeri eyo, nze ng'oPawulo, omutume wa Kurisito Yesu, era atyanu omusibe olwa kuweererya oKurisito Yesu,

¹⁰ nkwegairira olwa Onesimo eyasuukire mwana wange omu Kurisito nga ndi omu busibe.

¹¹ Eira yabbaire takugasa, neye atyanu atugasa swe-naswena, iwe na nze.

¹² Mmusindika aire egyoli neye nga mmutaka ekibitiriire.

¹³ Nanditakire mbe naye aanu, ambeere omu kifookyo, omu busibe obundimu olw'aMawuliro aMasa.

¹⁴ Neye tinatakire kukola kintu kadi kimo ng'ekyo, nga toikiriiryeyo. Ntaka ekintu ekisa ekyokola okikolere mu kwetakirya, neye tinga nkukakire-bukaki.

¹⁵ Kyezya okubba ng'ekyagirire Onesimo n'akwawukanaku akaseera akatono, kwabbaire kuleetawo ngeri egyoyezya okumweirirya abbe aamo na iwe emirembe n'emirembe.

¹⁶ Era atyanu nga takaali mugalama-bugalama, wazira nga w'ebbeeyi okukiraku omugalama; nga woluganda omutake, eino eino eeri nze. Kaisi eeri iwe kikiraku n'aawo, olw'okubba yakugasa ng'akuweererya, tete era n'omu bya Mwoyo, atyanu mugandawo.

¹⁷ Kale, abba nga ndi mwinawo, oyanirize Onesimo ng'owewandinjanirizire.

¹⁸ Abba ng'aliku n'ekiyakusoberye, ooba ng'oliku n'ekyomubanza, ebyo byonabyona obiteeke ku ninze.

¹⁹ Nze oPawulo mpandiikire n'engalo eyange enanyereenyere nti nze nalisasula, newankubbaire ng'omaite oti wena nkubanza. Ekyo kityo olw'okubba nakolere kinene okukubbeera okubba omu Yesu.

²⁰ Kale woluganda, ntaka nkusunemu omugaso omu Musengwa oku nsonga eyo, era omwoyo gwange ogwiryemu amaani omu Kurisito.

²¹ Olw'okubba mmaite ng'ompulira, nkuwandiikiire nga neesiga nti wakola ekinkoba, n'ebindi ebikira kwekyo ekinkusabire.

²² Era ekindi, ontegekere awokugona, olw'okubba nsuubira nti olw'okusaba kwanywe, banteera ni njira egimuli.

²³ Epafula, omusibe omunange olwa Kurisito oYesu, akusugiirye.

²⁴ Era oMaako, n'Esitaluuko, n'oDeema, era n'oLuuka abaweererya abanange bona bakusugiirye.

²⁵ Enkabi gya Musengwa oYesu Kurisito gibbenge na inywe.

EBBALUWA EERI AB'EBBULANIYA Enyanjula

Ebbaluwa eeri ab'Ebbulaniya, bagiwandiikiire mu kibuga ky'e Looma (13:24) era kyezyeka okubba nga bagisalaanirye omu makanisa ageeraku. Mpaawo amaite eyawandiikire ebbaluwa eenu ooba ebiseera ebibagiwandiikiramu. Abakugu omu by'eBbaibbuli bateeserera ku mutume oPawulo, n'oLuuka, ooba oBbalunaba. Era abakira obungi, baikirirya bati bagiwandiikire ng'omwanka gwa 70 gukaali okubitawo nga bamalire okubyala oKurisito.

Ebbaluwa eenu bagiwandiikire ooti isomo, era eki-gendererwa kyayo kyabbaire ky'okwiriyamu Bayudaaya abaikirirya maani. Ebbaluwa eenu, eraga ng'oYesu owey-atuukirirye obunaabbi obweraku obw'eNdagaano eNkaire. Ekyo oYesu yakikolere, oweyewaireyo okubba niye esadaaka y'ebikole ebibbibbi omulundi ogumo lumala, era ng'ekola ekiseera kyonakyona. Ebbaluwa eenu ei-julira eBiwandiike by'omu Ndagaano eNkaire ooti 60. Era eBiwandiike ebyo biraga engeri oYesu egiyatuukirirye obunaabbi n'obuvunaanyizibwa bwa kabona akira obukulu ow'eKiyudaaya.

Abaikirirya omu kiseera kinu, bayezya bona okwajirya ekibairiyamu amaani omu bbaluwa eenu ni basigala nga basengererya oKurisito Yesu nga niye atwezyesya iswe okwesiga oKibbumba naiye (12:2).

Engeri egibyecaanamu

1. OYesu akiraku abanaabbi ba Kibbumba n'abamalaika (1:1-4:13).
2. OYesu akiraku abakabona abaweererya omu Yeekaalu ya Kibbumba omu Yerusaalemi (4:14-7:28).
3. Obuweererya bwa Yesu bukiraku obw'eNdagaano eNkaire (8:1-10:31).
4. Ebibono ebyokulungamya (10:32-13:17).
5. Ebibono ebisembayo (13:18-25).

OKibbumba atumwire kubitira mu Mwanawe

¹ Eira, oKibbumba yatumulanga n'abazeiza baiswe emirundi n'emirundi era omu ngeri enyingi ng'abitira mu banaabbi.

² Neye omu biseera ebyaiswe binu eby'enkomerero atumwire na iswe kubitira mu Mwanawe, oguyalondere okuwa obusika bwa buli kimo, era oguyabitiiremu okubumba ekyalo.

³ Mwiye niimwo okwasya kw'ekitiisya kya Kibbumba omu kweraga, era mwiye mutubonera enfaanana ya Kibbumba enanyere. Niiye abbesyawo* buli kimo n'amaani g'ekibonokye. Oweyamalire okutunaabyaku ebibbibbi byaiswe, n'atyama omwigulu n'oKibbumba onyere oBwezye omu kifo ky'ekitiisya eino.†

OMwana akira abamalaika ekitiisya

⁴ OMwana oyo ekitegeeza, oKibbumba yamusuucirye ow'amaani eino okukiraku abamalaika omu ngeri nti, ekitiisya ekiyamuwaire eky'okubba oMwanawe kikira ekyabwe.

⁵ Aale naani oku bamalaika oKibbumba oguyabbaire akobereku ati:

"Oli Mwana wange,

olwatyanu nnangirira nti ndi Iteewo?"

Ooba ati:

"Nalibba ninze oIteeye,

yena n'abba Mwana wange?"

⁶ Kaisi tete era, oKibbumba oweyabbaire yatira okusindika oMwanawe omubere oku kyalo, yakobere ati:

"Abamalaika ba Kibbumba bonabona bamusinzege."

⁷ Owaabba atumula ku bamalaika, oKibbumba akoba ati:

"Asuuka abamalaikabe ooti mpewo,

era abaweereryabe ooti ndimi gya musyo."

⁸ Neye owekituuka oku Mwanawe, oKibbumba akoba ati:

"Obwakabaka oKibbumba obwakuwaire bwakubbaawo emirembe n'emirembe.

Okufugakwo omu bwakabakabwo kutambulira ku bwenkanya.

⁹ Otaka ebikole by'obutuukirirye, n'ocaawa obubbibubbi.

Kagira nze oKibbumba, oyo oKibbumbawo nkusukireku amafuta

ni nkuwa eisangaalo erikira ery'abandi bonabona."

¹⁰ Era oKibbumba yakobere ati:

"Iwe Musengwa niiwe omu ntandiika eedi eyakomekere omusingi ekyalo oku kyemereire,

era n'eigulu niiwe onyere eyalibbumbireyo.

¹¹ Ebyo ibyo byalijigirika ni biwaawo, neye iwe oli wa kubbaawo emirembe n'emirembe.

Byonabyona byalikairira ni biwaamu ng'ekizwalo.

¹² Walibiringaku ng'owebalingaku eijoola,

* **1:3 1:3** Ooba, *Akwatirira*. † **1:3 1:3** Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, *Oku lubba olw'engalo endiuro eya Kibbumba*. **1:3 1:3** 1:13; 8:1; 10:12; 1Ba 2:19; Zab 110:1; Bik 2:34; Bef 1:20 **1:5 1:5** Zab 2:7; 2Sa 7:14; 1Mi 17:13 **1:6 1:6** Ama 32:43 **1:7 1:7** Zab 104:4 **1:8 1:8** Zab 45:6-7 **1:10 1:10** Zab 102:25-27

era byalicucuka ni bicuuka ooti kizwalo ekikaire owe-
kicucuka.

Neye iwe osigala kyekimo, era tocuukaku,
era n'obwomibwo tibwalikoma."

¹³ Neye aale naani oku bamalaika oKibbumba og-
wakobangaku ati:

"Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endi-
iro,[‡]

paka owenaligondya abalabebo

ni mbasuuca mukonkolo gw'okuwuumuliryaku
ebigerebyo?"

¹⁴ Neso abamalaika nago niikyo eniki? Aale tiniigyo emy-
oyo gyonagyona egiweererya oKibbumba, egyo egyatuma
okubbeera abo abalisuna okubalokola?

2

Titwalekerera obulokole obw'amaanimaani

¹ N'olwekyo tusaaniire twekalangulire oku njegesya egit-
wasunire, kaisi awo tuleke okugizwaku.

² Nti kyazuukire ng'obukwenda bwa Kibbumba aba-
malaika obubaleetere owebuli n'obukakafu. Era, abo
bonabona abanandi babwabiraku n'abagaine okubukwata
basunire ekibonerezo ekibasaanira.

³ Kaisi tete olwo iswe? Twalyezya tutya aale oku-
lama okutubonereza ng'owekitusaanire swena, singa titwa-
teekeyo omwoyo oku bukwenda obukwata oku kulokoka
obw'amaanimaani obutyo? Obukwenda obwo, oMusen-
gwa onyere niye eyasookere okubumanyikisya abantu,
era abo abawuliire ng'abumanyikisya babukakasire egituli
ng'owebuli bw'amazima.

⁴ Era oKibbumba yeeyongeire okukakasa obukwenda
bwabwe okubita omu bumanyiciryo, n'ebyewunyo,
n'ebyamagero ebitali bimo, era n'okugaba ebirabo bya
Mwoyo oMutukulye, okusinzirira oku kutakakwe.

OYesu omu buntubwe

⁵ Nti okufuga ekyalo ekyo ekiiza okubbaawo omumaiso,
ekyo ekituli kutumulaku, oKibbumba tiyakukwatisirye ba-
malaika.

⁶ Neye era, eeriyo awantu omu Biwandiike egikiijulira,
nga waliwo akoba ati:

"Omuntu niikyo eniki-so ekigira n'omuseegaku?

Era omuntu-obuntu, lwaki omulumirwa?

⁷ Wamukolere n'abulaku katyayi kati,* okwagaagana
n'abamalaika;

[‡] 1:13 1:13 Ooba, *Ofugire aamo na nze.* 1:13 1:13 Zab 110:1 * 2:7 2:7
abulaku katyayi kati Ooba, *Okumala akaseera katyayi kati.*

era n'omutiikira engule ey'ekitiisya
n'okumugulumalya.†

⁸ Ebintu byonabyona wabiteekere ansi w'obwezyebwe."

Atyanu, omu kuteeka ebintu byonabyona ansi w'obwezyebwe, oKibbumba mpaawo kintu kadi kimo ekyatamukwatisirye okufuga. Neye era wona n'atyanu, titubona ng'ebintu byonabyona biri ansi w'obwezyebwe.

⁹ Wazira ogutubona Yesu, iye oyo ogubakolere n'abba, okumala akaseera katyayi kati, ng'abulwaku okwagaagana abamalaika. Era, atyanu niye ogubatiikiire obugulumali n'ekitiisya olw'okubba yabitire omu kufa kaisi, olw'ekisa kya Kibbumba, ayeze okufeererera abantu bonabona.

¹⁰ OKibbumba, eyabbumbire era abbesyawo ebintu byonabyona okululwe, yaboine nga kisaaniire okutuukirirya oYesu kubita mu kugada atuce abaanabe abangi oku kulokoka, batyo bagabane omu kitiisya.

¹¹ Nti abo abebasuuca abatukulye n'oyo abasuuca abatukulye bonabona oitewaabwe niye omoiza onyere oyo. Kagira oYesu tikimukwatisya nsoni okubeeta aboluganda.

¹² Akoba ati:
"Namanyikisyanga obukulu bw'eriinalyo omu boluganda, era omu nkumbaana gyabwe nakuwujanga."

¹³ Era akoba ati:
"Neesiganga Kibbumba."

Era ayaba omumaiso n'akoba ati:
"Ngonu ndi aanu aamo n'abaana oKibbumba abeyampaire."

¹⁴ N'olwekyo, ng'owekiri kiti abo oYesu abaayeta abaana, bantu abali mu mubiri, yena yeezwalisirye omubiri n'asuuka muntu nga ibo. Eyo niyo engeri yonkani egiyeezyeryemu okufa. Era, okubita omu kufa niyo engeri yonkani omu yeezyeirye okujigirica amaani ga Sitaani, iye aali n'obwezye oku kufa.

¹⁵ N'omu ngeri eyo, n'ataisulya abo bonabona ababaire omu obwomi bwabwe bwonabwona omu bugalama obw'okutya okufa.

¹⁶ Nti omu butuce obunyere tiyaiziriire kubbeera bamalaika wazira baizukulu ba Ibbulaimu.

¹⁷ N'olwekyo yabaire n'okubbeera nakimo pulu ng'abolugandabe mu buli ngeri, kaisi abbe kabona akira obukulu ow'ekisa era omwesigwa omu kuweereryakwe omumaiso ga Kibbumba, okuwaayo esadaaka odenge eyasoniyisya abantu ebikole byabwe ebibbibbi.

† **2:7 2:7** EBiwandiike ebimo eby'eira byongeraku biti, *N'omuwa okufuga ebintu byonabyona ebiwakolere.* **2:8 2:6-8** Zab 8:4-6 **2:12 2:12** Zab 22:22 **2:13 2:13** Isa 8:17,18 **2:16 2:16** Isa 41:8-9

18 Era atyanu ayezya okubbeera abo ababita omu bikemo, olw'okubba yena onyere yabitireku omu bikemo aamo n'okugada.

3

OYesu akira oMusa

1 Kale boluganda omu Kurisito era abatukulye abeyayeteire obwomi bw'omwigulu, muteeke ebiseego byanywe ku Yesu omutume wa Kibbumba, era okabona akira obukulu ow'enjikirirya yaiswe.

2 Yabbaire mwesigwa eeri oKibbumba, eyamulondere okukola omulimo ogwo, dala ng'oMusa oweyabbaire omwesigwa omu kuweererya abantu ba Kibbumba bonabona.

3-4 Atyanu, oKibbumba niye eyakolere buli kimo okubba ng'owekiri. Kintu kimanye kiti buli nyumba ebbaawo wabba waliwo eyagyombekere. Kale, ng'omwombeki w'enyumba owaabba n'ekitiisya ekikira eky'enyumba egyayombekere, n'oYesu atyo webamutwala okubba asaani-ire ekitiisya ekikiraku eky'a Musa.

5 OMusa yabbaire mwesigwa ng'omuweererya omu nyumba ya Kibbumba okumalaku, ng'akakasa abantu baamu ebyo oKibbumba ebiyalitumula omumaiso eeyo.

6 N'oKurisito yena atyo weyabbaire omwesigwa wazira ng'oMwana akulira enyumba ya Kibbumba. Era, iswe niiswe enyumba ya Kibbumba nago, kasita twasigala bulijo nga tuli bacaati era nga tuli n'osuubi oyo ogutwenyumirizamu.

Okulabula okukwata oku kutaikirirya

7 Kale ng'oMwoyo oMutukulye owaakoba,
"Olwatyanu, owemwawulira eigonolye,

8 timwakakanyalya emyoyo gyanywe
ng'abazeiza baanywe owebakolere oku lunaku
oKibbumba oluyabagezeseirye omwidungu.

9 OKibbumba yakobere ati: 'Eeyo, bankemere ni
bangezesa,
waire nga babbaire baboine ebikulu ebinakolere
okumala emyanka 40.'

10 Kagira zena nanyiigire olw'abantu ab'omulembe ogwo,
ni nkoba nti,

'Emyoyo gyabwe gitamaatama ni gigota okunzwaku,
tibategeera enkola gyange egimbakoba okukoleraku.'

11 N'olwekyo, niiwo okunyiiga ni ntuuka n'okwerima nti,
'Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweereire ekiwu-
umulo.' "

¹² Kale, boluganda, aale mugenderere kaisi tiwaabbaawo kadi moiza kwinywe abba n'omwoyo omubbimubbi era omukakanyali ogutaikirirya, n'azwa oku Kibbumba onanyere obwomi.

¹³ Wazira, bulijo mwiryanganengemu amaani kasita ni kubba nga kukaali "Lwatyanu," kaisi waleke okubbaawo waire moiza kwinywe, ekibbikibbi ogukibbeyabbeya n'akakanyalya omwoyogwe eeri oKibbumba.

¹⁴ Tusuuka bantu abali ekintu ekimo n'oKurisito singa twekalangula tutyo paka ku nkomerero omu bwesigwa obutwabbair nabwo nga twankatandiikanga okwikirirya.

¹⁵ Ng'eKiwandiike owekikoba:

"Olwatyanu owemwawulira eigonolye,
timwakakanyalya emyoyo gyanywe,
ng'abazeiza baanywe owebakolere."

¹⁶ Atyanu, aale banaani abo abawuliire eigonolye neye ni bamutenguwa? Tibaabo bonabona oMusa abeyeekubbembeire okubatoola omu Misiri?

¹⁷ Era, aale banaani abo oKibbumba abeyasunguwaliire okumala emyanka 40? Tibabbair baabo ababbengere omumaisoge, abo abafiire, emirambo gyabwe ni gisigala omwidungu?

¹⁸ Era, aale banaani abo abeyalayiriire ati tiyalibaganya okwema ekigere omu kifo ekiyabbair abategekeire ati mubaliwuumulira? Tibaabo abamutenguwire?

¹⁹ Kale mwekyo tubona tuti bakayire okutuuka omu kifo oKibbumba ekiyabbair abategekeire okuwuumuliramu, lwa kutaikirirya kwabwe.

4

Ekiwuumulo ky'abantu ba Kibbumba

¹ Ekisuubizo kya Kibbumba eky'okutuuka abantube omu kifo omu yabaweera ekiwuumulo kikaali kiriwo. N'olwekyo, twegendereze tiwaabbaawo kwinywe akaya okutuuka omu kifo eky'ekiwuumulo ekyo.

² Nti swena aMawuliro aMasa agetwawuliire niigo aganyere ago aBaisirairi agebawuliire. Okutoolaku nti, ibo ebibawuliire tityabagasire olw'okubba waire bagawuliire, tibagaikiririiremumu.

³ Atyanu iswe abaikiririrya omu Yesu, niiswe abaingira omu kifo ky'ekiwuumulo ekyo, olw'okubba eeri abataikirirya, oKibbumba yakobere ati:
"N'olwekyo, niwo okunyiiga ni ntuuka n'okwerima nti,

'Tibalituuka kadi omu kifo omu nankabaweereire ekiwuumulo.' "

OKibbumba ekyo yakitumwire waire nga yabbaire yamaliriirye omulimogwe, ekikoba nti, ng'okubbumba ekyalo kwabbaire kuwoire.

⁴ Tukitwala tutyo olw'okubba omu Biwandiike ebitukulye waliwo egikitungulira oku lunaku olwomusanvu kiti: "Oku lunaku olwomusanvu oKibbumba n'awuumula okuzwa oku mirimogye gyonagyona."

⁵ Era tete, ananyere awo oKibbumba akoba ati: "Tibali-tuuka kadi omu kifo omu nankabaweereire ekiwuumulo."

⁶ N'olwekyo, kiri nti ekifo ky'ekiwuumulo kya Kibbumba kisigala nga kiriwo abantu okukingiramu. Neye, abo abasookere okuwulira aMawuliro aMasa bakayire okukingiramu olw'okutaikirirya kwabwe.

⁷ Kagira oKibbumba yateekerewo kiseera kindi omu yatuucirya abantube omu kifo ky'ekiwuumulo nago, ekiseera ekyo nga niikyo "Olwatyanu." Ekyo yakirangiriire nga wabitirewo emyanka mingi, ng'abitira omu kabaka oDawudi, omu bibono ebitumalire okwijulira e nyuma eeyo tuti:

"Olwatyanu, owemwawulira eigonolye,
timwakakanyalya emyoyo gyanywe."

⁸ Aale singa oYoswa yatuucirye aBaisirairi omu kifo egibabbaire babasuubizire okuwuumulira, oKibbumba tete tiyankatumwire oku lunaku olundi olw'okutuuciryaku abantu omu kiwuumulo.

⁹ N'olwekyo, okusinzirira ebintu ng'owebiri, wakaali waliyo ekiwuumulo eeri abantu ba Kibbumba ekiri ng'ekyo iye ekiyawuumwire oku Saabbaato.

¹⁰ Nti buli moiza aingira omu kiwuumulo oKibbumba ekiyasuubizire asuna okuwuumula omu mwoyogwe okuzwa omu kukalabana, ng'oKibbumba oweyawumwire okuzwa omu mulimo gw'okubbumba.

¹¹ N'olwekyo, tulwanikane tutuuke omu kiwuumulo ekyo, kaisi awo tiwaabbaawo akaya okukituukamu olw'obujeemu, nga badi.

¹² Ekyo tukikole olw'okubba ebibono ebirimu obukwenda bwa Kibbumba, byomi era biri n'amaani agakola. Byogi n'okukiraku empiima ey'obwogi obubiri. Bisala ni bingirira nakimo paka mu kifo kya muntu ekisembayo obubise, era byabulamu n'ebiseego n'okufumintiriza okw'omu mwoyo.

¹³ Mpaawo kibbumba waire kimo ekyezya okwebisa oKibbumba. Buli kimo kimuli akukunali akibona, era omumaisoge gituli n'okwewozeryaku.

OYesu niye oKabona oMukulu

¹⁴ Kale ng'owetuli n'okabona akira obukulu ow'amaani, oYesu oMwana wa Kibbumba, eyaangiire omwigulu egiri oKibbumba, tukalangulire nakimo okwikirirya kwaiswe okutwatula.

¹⁵ Iye okabona akira obukulu ogutuli naye atulumirwa omu bunafu bwaiswe. Atulumirwa olw'okubba yena yabitirekuuku omu kumukema okwa buli nkola nga iswe, neye nandi n'agwa omu kibbikibbi.

¹⁶ Kale, atyanu twigerere n'obumaliriri eeri entebe ya Kibbumba aizwire ekisa, era twasuna okutusaasira n'okutukwatira ekisa, era n'okutubbeera nabuli owetwetaa-gira.

5

¹ Buli moiza asuuka okabona akira obukulu, bamulonda kuzwa mu bantu, era bamuteekawo kubakiikirira mu-maiso ga Kibbumba. Ekikoba kiti, niye awaayo ebirabo n'esadaaka eeri oKibbumba oku lw'ebibbibbi byabwe.

² Engeri yena onyere egyali munafu omu ngeri enyingi, ayezya okukwata n'eiwooyo abo abali omu kutamanya n'abo abagota.

³ Ekyo niikyo ekigira asaaniire okuwaayo esadaaka olw'ebibbibbi ebibye n'olw'ebibbibbi eby'abandi.

⁴ Kaisi nago, mpaawo muntu ayezya okwetakirya era ni yeewa ekitiisya kya kabona akira obukulu. OKib-bumba onyere niye yenkani alonda omuntu okubba ok-abona, ng'oweyalondere Aloonni okabona akira obukulu eyasookere.

⁵ Eyo niyo ensonga lwaki oKurisito tiyeeniirye yenkani okwewa ekitiisya kya kabona akira obukulu, wazira oKib-bumba niye eyakimuwaire oweyamukobere ati:

“Oli Mwana wange,

olwatyanu nnangirira nti ndi Iteewo.”

⁶ Era n'awantu awandi oKibbumba akoba ati:

“Oli kabona ow'emirembe n'emirembe,

okufaanaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.”

⁷ OYesu oweyabbaire oku kyalo kunu yasabanga oKib-bumba era n'amwegairira omwigono eryaminkirira n'omu maliga ati, iye aali n'obwezye okumulamy okufa, amu-lamy. Era, olw'obugondi n'obumaliriri ebiyabbaire nabyo eeri oKibbumba, bamuwuliire.

⁸ Newankubbaire nga yabbaire Mwana wa Kibbumba, yayegere okubba omugondi, ekyo ng'akyegera mu kugada okuyabitiremu.

⁹ N'olw'okuwangula ebikemo n'okukaanya okugada, oKibbumba atyo n'amubitya okubba okabona akira obukulu atuukiriire, n'asuuka niye onsulo w'okulokoka okutawaawo eeri abo bonabona abamugondera.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba yamusuucirye kabona akira obukulu okufaanaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

Okulabula oku kuzwa omu njikirirya

¹¹ Waliwo bingi ebitwankatakire okutumulirira oku nsonga eenu ey'okugeraagerania obwakabona bwa Yesu n'obwa Merikizedeki. Neye, engeri egimulwawo okutegeera ensonga, tibyangu byokubasonzolera.

¹² Nti neso waire ng'atyanu mwankubbaire basomesya b'abandi, paka atyanu nywena mukaali mwetaaga muntu kubeegesya-bwegesi ebyo ebyangubyangu ebyokusookeraku omu kutegeera obukwenda bwa Kibbumba. Mukaali musaanira kunywa mata, neye tikulya kyokulya ekikalan-guki!

¹³ Buli moiza akaali asaanira amata abba akaali kiweigera, ekikoba kiti, tayezya kumanya enjawulo eriwo aakati w'ekintu ekituuce n'ekitali kituuce.

¹⁴ Neye ekyokulya ekikalanguki kisaanira bantu baabo abakakatire okubita omu kukiryanga nenca, era abeegere okumanya n'okwabulawo aakati w'ekintu ekisa n'ekibbikibbi.

6

¹ N'olwekyo, tuzwe oku nsonga enyangunyangu egibasookeraku omu njegesya y'obukurisitaayo. Wazira, tweyongereyo twege ebikiraku awo ebikakati ebisaanira abantu abakulu. Titwabba ooti bantu abairamu okwombeka omusingi, ekikoba kiti, twireirenge mu kwegesya lwaki kikulu okwenenya n'okwikirirya oKibbumba.

² Tikyetaagisya tusigalire mu kubeegesyanga ku bikwata oku kubatiza, n'okuteeka engalo oku mitwe gy'abantu, n'okuzuukira, n'oKibbumba okusalira abantu omusango ekibitegeeza.

³ Kale tuzwe omu by'ekitokito era, oKibbumba oweyaganya, ekyo kitwakola.

⁴⁻⁵ Kaisi eeriyo abo ababbaire bategeireku oku mazima ga Kibbumba, era abo abeewulirirekuuku mwibo ekirabo ekizwa omwigulu, era ni bagabana n'oku Mwoyo oMutukulye.

Nkoba baabo abalegerekuuku obusa obuli omu bukwenda obuzwa eeri oKibbumba, era ni beeboneseryaku n'amaani ga Mwoyo wa Kibbumba agaaba okubbaawo omu mirembe egiiza. Neye era, ni bairirira ni babizwamu, ni bagwa.

⁶ Ala ab'engeri abo tikyezyeka okubairyawo omu kwenenya, olw'okubba okwegaana oMwana wa Kibbumba okubabba bakola kyekimo babba ng'abairamu kumukomerera ku musalabba na kumuswaza mulwatu.

⁷ Eitakali owerinywa amaizi ga ikendi agwaku emirundi emingi, ni liwa abo abalirimiraku eimerera erisa, awo libba n'enkabi gya Kibbumba.

⁸ Neye oweriwuluca mawa na isubi, awo libba mpaawo kirigasa, era libba lituukire kulikubba kiraami, n'ekyazwamu kulikumaku musyo.

⁹ Neye era wona, bainange abatake eino, waire nga tuli kubakoba ebibono ebityo, inywe tubabulamu kubuusabusa ng'owemuli omu mbeera ensa. Tumaite tuti enzira egimwakwata niiyo eyo eyeetaagisya okubatuuca oku bintu ebikiraku obusa, ebyo ebiiza n'obulokole.

¹⁰ Iye Kibbumba abba mwenkanya buli kiseera, n'olwekyo tiyeerabire omulimo ogumwakolere. Era tiyeerabire n'okutaka okumwamulagire okubitira omu bubbeeri obumwawaire, era obumwekalangula okuwa abatuukirirye.

¹¹ Era tutaka buli moiza mwinywe, alage okwekalangula okwo paka ku nkomerero, kaisi ayezye okubba n'obukakafu bw'okusuna ekyo ekimusuubira.

¹² Owemwakola ekyo, mubba timwasuukenge abagayaali, wazira mwabba bantu abeegererya badi abasikira ebyo ebibasubizire, olw'okwikirirya kwabwe n'okuguminkiriza.

Obukakafu bw'ekisuubizo kya Kibbumba

¹³ OKibbumba oweyabbaire asuubiza oIbbulaimu, yalayi-ire mu liina erirye iye onyere. Ekyo yakikolere olw'okubba tiwabbairewo muntu gondi amukiraku aali n'eriina eriyankakoleserye okulayira.

¹⁴ Yakobere ati, "Dala nalikuwa enkabi, era ni nnyongera obungi bw'ab'ekiizukulukyo."

¹⁵ Era oluzwanyuma lw'okuguminkiriza, oIbbulaimu yasunire ekyo oKibbumba ekiyamusuubizire.

¹⁶ Abantu owebabba balayiranganira, balayirira mu liina ly'ekintu ekiri n'amaani agakiraku agaibo, era ekirayiro niiky ekisala empaka gyabwe gyonagyo.

¹⁷ Kale atyo oKibbumba yena kagira yalayiire, kaisi awo akikakasire nakimo eeri abo abalisuna ebiyasuubizire ati dala yalibituukirirya.

¹⁸ Mwekyo oKibbumba ekiyakolere, mulimu ebintu bibiri ebitacuousika, era omwotoyezya kubbeyera, ekisuubizokye n'ekirayiro. N'olwekyo iswe abairukiire egyali okunoonia obutyami mwiye twiramu ino amaani okwekalangulira omu bukakafu bw'okusuna ekyo ekitunuwirira okusuna.

¹⁹ Obukakafu obwo niibwo obukwatirira ni bugumirya nakimo emyoyo gyaiswe okutayuugayuuga. Era, obukakafu obunyere obwo niibwo obututuuca n'okwingirira nakimo omunda omu kifo ekitukulye omu weema e nyuma w'olutimbe.

²⁰ Eeyo niiyo oYesu egiyatwesookere okwingira okulwaiswe, awo ng'amalire okusuuka okabona akira obukulu ow'emirembe n'emirembe okufaananaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

7

Obwakabona bwa Merikizedeki

¹ OMerikizedeki oyo yabbaire kabaka w'ekibuga ky'e Saalemu neenu nga kabona wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana. Niiye eyasengeseryeku oIbbulaimu oweyabbaire azwa omu lutalo ludi iye n'abalwanibe omu baitiire abakabaka abana n'amaje gaabwe, era n'amuwa enkabi.

² Era, oIbbulaimu yamuwaireku ekitundu kimo okwikumi eky'ebyo byonabyona ebiyabbaire awambire omu lutalo.

Atyanu ekisooka, eriinalye oMerikizedeki litegeeza "Okabaka afugira omu butuukirirye." Kaisi tete, n'engeri ekibono "Saalemu," egikitegeeza "Idembe," amakulu g'ekitiisyakye niigo nti, "Okabaka ow'eidembe."

³ Mpaawo egibatumulira okwiteeye ooba omaaye wa Merikizedeki oyo, waire oku lulyo n'obwomibwe egibutandiiikira n'egibukoma. Neye era wona, okufaananaku n'oMwana wa Kibbumba, oMerikizedeki yena asigala nga kabona emirembe n'emirembe.

⁴ Aale mwezya okubona ng'oMerikizedeki oweyabbaire muntu w'amaani nakimo. Obona n'oIbbulaimu ozeiza waiswe omukulu yamuwaire ekitundu ekimo okwikumi eky'ebyo ebiyabbaire awambire omu lutalo!

⁵ Atyanu, aMateeka ga Musa galagira abo ab'ekiizukulu kya Leevi abebawaire obwakabona, okusolooja omu bantu ekitundu ekimo okwikumi waire nga b'olulyo lwabwe, nti bonabona baizukulu ba Ibbulaimu.

⁶ Neye oMerikizedeki iye etiyabbaire w'ekiizukulu kya Leevi, obone oweyatoire okwIbbulaimu ekitundu ekimo okwikumi. Kaisi era, n'okumuwa n'amuwa n'enkabi, iye oIbbulaimu oKibbumba oguyabbaire amalire ira okusuu-biza.

⁷ Mpaawo kubuusabuusa nti omuntu akiraku, niye awaaku abo abaakiraku enkabi.

⁸ Owetutumula oku ky'abakabona okusolooja ekitundu ekimo okwikumi omu bantu, bakisolooja ng'abali n'emibiri egifa. Neye owekituuka oku Merikizedeki iye, eyasunire ekitundu ekimo okwikumi mwomi, dala ng'eBiwandiike owebikoba.

⁹ Atyanu eeriyo ayezya okukoba ati, mbona n'ab'ekiizukulu kya Leevi abebawa ekitundu ekimo okwikumi bona kyekimo bakitooleire aamo n'oIbbulaimu okukiwa oMerikizedeki.

¹⁰ Ekyo kityo olw'okubba oIbbulaimu okwaba okuwa oMerikizedeki ekitundu ekimo okwikumi oweyamusan-gaine, n'oLeevi onyere yena yabbaire akaali ali mu kida kya zeizawe oIbbulaimu, nga bakaali kumubyala.

OYesu ali ooti Merikizedeki

¹¹ Atyanu, oKibbumba yawaire aBaisirairi aMateeka ga Musa nga gemereire ku musingi gw'obwakabona bw'aBaleevi. Neye aale singa omulimo gw'abakabona aBaleevi gwatuukiiryeku ekigendererwa kya Kibbumba ekya kutuukirirya abantu, tiyanketaagire okusindika okabona ogondi afaananaku n'oMerikizedeki, omu kifo ky'oodi ow'omu lulyo lw'Alooni.*

¹² Era, ng'obwakabona owebwacuukiremu ni busuuka bw'enkola mpyaka, kyabbaire kisaaniire n'amateeka agafuga entambulya yaabwo gona bagacusemu.

¹³ Nti iye oMusengwa waiswe, ogubatumulaku aanu, tiyazwire mu lulyo lwa Leevi wazira lundi omwabbaire timuzwangakuumu muntu waire moiza okuweererya ng'okabona oku kyoto.

¹⁴ Kintu kimanye kiti, yazwire mu lulyo lwa Yuda, onaabbi Musa olwatakobangaku ati mwirwo mwona mwalizwamu abakabona.

¹⁵ Ebyo byeyongerera nakimo okutegeerekeka, owe-wasetukayo okabona ogondi afaananaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire kabona.

¹⁶ Oyo iye okumulondakwe okubba okabona tikwabbaire lwakubba nti atuukana n'ekiragiyo ekya kubba ow'omu

* 7:11 7:11 **Alooni**, niye eyabbaire okabona akira obukulu asooka.

lulyo lwa Leevi, wazira lwakubba nti ali n'amaani aga bwomi obutawaawo.

¹⁷ Iye niye ogubatumulaku bati:

“Oli kabona ow'emirembe n'emirembe,
okufaanaku n'oMerikizedeki ng'oweyabbaire
kabona.”

¹⁸ Omu ngeri eyo, ekiragiyo kidi ekifuga okwingira obwakabona ekyasookere atyanu bakidibirye, olw'obunafu n'okutagasa byakyo.

¹⁹ Ekyo kityo olw'okubba aMateeka, mpaawo muntu ogugeezyerye okusuuca atuukiriire, neenu nga batu-teekeirewo osubi akiraku, omutwezya okubitira okwigerera eeri oKibbumba.

²⁰ OKibbumba oweyabbaire alonda okabona oyo, yakoleireku n'ekirayiro. Neye ibo aBaleevi okubba abakabona, tikwabbaireku kirayiro naire.

²¹ OYesu yenkani niye oKibbumba oguyalayiriire ati:

“OMusengwa alayiire,
era tiyalyejusa mwekyo:

‘Oli kabona ow'emirembe n'emirembe.’ ”

²² Olw'ekirayiro kya Kibbumba ekyo, oYesu asuuka niye ekikakasa kiti endagaano eyo, ekiraku obusa.

²³ Enjawulo egendi eri eti, abakabona badi ibo baabbanga bangi olw'ensonga nti baafanga, kale ng'omoiza tayezya kubbeererawo emirembe n'emirembe.

²⁴ Neye engeri egikiri nti oYesu iye aliwo mwomi buli kiseera, obwakabonabwe bubbeererawo emirembe n'emirembe.

²⁵ N'olwekyo ayezya okulokolera nakimo abo abaaba eeri oKibbumba nga babita mwiye, olw'okubba aliwo mwomi ekiseera kyonakyoona okubawozereryanga omumaiso ga Kibbumba.

²⁶ OYesu niye ali n'ekikula kya kabona akira obukulu ogutwetaagira nakimo. Nti niye oMutukulye, atuukiriire era abulaku kyokumunenya. Niye oKibbumba oguyayawiire okuzwa mwabo abakola ebibbibbi era oguyaniinirye n'abitamu eigulu.

²⁷ Iye tiyeetaaga kuwaayo sadaaka buli lunaku, okusooka oku lw'ebibbibbi ebibye, kaisi tete n'oku lw'eby'abantu abasigaire, ng'abakabona abakulu badi abandi owebakolanga. Ekyo iye yakikolere nga ky'omulundi gumo lumala, oweyeewaireyo iye onyere.

²⁸ Nti igo aMateeka ga Musa gabitya abantu okubba abakabona abakulu waire nga bali n'obunafu. Neye ikyo ekirayiro oKibbumba ekiyakolere, oluzwanyuma eino

olw'okuwa aMateeka, kibitya Mwanawe kiti niye ok-abona akira obukulu. Era oyo iye atuukiriire emirembe n'emirembe.

8

Okabona akira obukulu ow'eNdagaano eMpyaka

¹ Ekikulu omu bintu ebitukoba niikyo kinu; okabona akira obukulu ogutuli naye atyo wayagaagana, era atyaime eeyo omwigulu aamo n'oKibbumba onyere oBwezye omu kifo ky'ekitiisya eino.*

² Aweererya ng'okabona akira obukulu omu kifo ekikutulye, era omu weema eya Kibbumba enanyerenyeere ey'okusinziramu, oMusengwa iye onyere egiyateekerewo, etali ooti giinu abantu egibakola.

³ Buli kabona akira obukulu bamuteekawo kuwaayo birabo n'esadaaka eeri Kibbumba. Kale n'okabona waiswe omukulu kagira yena yabbaire n'okubbaaku n'ekyawaayo.

⁴ Singa yabbaire ku kyalo, tiyankubbaire kabona kadi katyayi kati, olw'okubba waliwo abakabona abawaayo ebirabo ng'aMateeka ga Musa owegalagira.

⁵ Neye ibo omulimo ogubakola gufaananaku-bufaanani, era kiiriye eky'ebyo eberi omwigulu. Kagira oMusa oweyabbaire ng'ayaba okukola eweema eya Kibbumba, oKibbumba yamulagiire ati, "Byonabyona obikole ng'osengererya enkola egibakulagire ng'oli oku lusozi."

⁶ Neye atyanu oYesu omulimo ogubamuwaire, gukirira nakimo ogwa bakabona badi obukulu, olw'okubba n'endagaano empyaka iye egyabbairemu ng'omutabagania aakati wa Kibbumba n'abantu, ekira eedi enkaire obusa. OKibbumba oweyabbaire nga akakasa endagaano empyaka yakolere ebisuubizo ebisa ebikira bidi ebizwa omu Mateeka ga Musa obusa.

⁷ Singa endagaano esooka yabbaire ebulaku ekyokuginenya, tiwankubbairewo okwetaaga eyokubiri.

⁸ Neye oKibbumba atumula ng'anenya abantube ati: "OMusengwa alangirira ati, ekiseera kyalituuka,

ni nkola endagaano empyaka n'abantu b'e Isirairi,
era n'ekika kya Yuda.

⁹ Tiyalibba ng'endagaano eginakolere n'abazeiza baabwe, oku lunaku olunabakwaite oku ngalo okubatoola omu kyalo ky'e Misiri, olw'okubba tibeekalanguliire

* **8:1 8:1** Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba lw'engalo endiuro eya Kibbumba. **8:1 8:1** Zab 110:1 **8:5 8:5** Kuz 25:40

omu kukwata endagaano eyo.
Zena kagira ndekayo okubawulisisya.”

¹⁰ “Era oMusengwa alangirira ati,
eenu niiyo endagaano eginalikola n’aBaisirairi
enaku egyo owegyalituuka.

Naliteeka aMateeka gange
omu biseego byabwe.

Era naligawandiika
omu myoyo gyabwe.

Nalibba Kibbumba waabwe,
bona ni babba bantu bange.

¹¹ Tiwalibbaawo ayegesya omwinaye,
ooba ayegesya omugandawe ati,

‘Omanyeye oMusengwa,’
olw’okubba okuzwera nakimo oku mutomuto okutuuka
oku mukulu,
bonabona balimanya ng’oMusengwa waabwe.

¹² Ekyo wekyalibba olw’okubba nalibasoniya okubbenga
kwabwe,
n’ebibbibibi byabwe tinalibyebukirya tete.”

¹³ OKibbumba owaayeta endagaano eenu ati mpyaka,
abba eedi esooka agisuucirye nkaire eweiremumu amaani.
Era ekintu owekikula ni kiwaamu amaani kibba kyatira
n’okuzwawo.

9

EWeema eya Kibbumba ey’oku kyalo

¹ Era endagaano esooka ey’aMateeka ga Musa yab-
baire n’ebiragirowo ebyalaganga engeri y’okusinzamu oK-
ibbumba, era n’eraga n’ekifo ekitukulye eky’omu kifo
ky’okumusinziramu eky’oku kyalo.

² Ekifo ekyo kyabbaire weema eya Kibbumba aBaisirairi
egibakomekere ng’erimu ebisenge bibiri. Omu kisenge
kyayo e kyenza, ooba ekisooka, mwabbairemu ekikondo
oku bayanika eitaala. Era nga mulimu n’emenza,
n’emigaati egibawonga eeri oKibbumba. Ekitundu ekyo nga
bakyeta Kifo eKitukulye.

³ E nyuma w’olutimbe olwokubiri, olwabbaire omunda
omu Kifo eKitukulye, niiwo awabbaire ekisenge ekyokubiri
ekibeeta eKifo eKitukulye eIno.

⁴ Mwiyo mwabbairemu ekyoto eky’obubbaani, ek-
ibakolere mu zaabbu. Era mwabbairemu esanduuku
ey’endagaano, egibasiigireku ezaabbu oku mba gyon-
agyona. Omu sanduuku eyo, mwabbairemu ekibya

eky'ezabba, omwabbaire obubbongokera bw'emere egibeeta emaanu. Era mwabbairemu n'omwigo gw'Alooni ogwalokere, n'ebipande ebibiri eby'amabbaale okubawandikire ebiragirowo eikumi ebya Kibbumba.

⁵ Oku ngulu kwayo kwabbaireku ebifaananyi by'abakeruubbi* ab'ekitiisya. Ebiyaya byabwe nga bikingulya oku ngulu kw'ekisaanikiro ky'esanduuku oku baswankiranga omusaaye gw'ebyo ebibasadaakire. Ebiyaya ebyo byabiikanga oku kisaanikiro† iyo entebe ya Kibbumba onanyere okusaasira. Ebyo byonabyona titwezya kubisonzola atyanu ekimo ku kimo.

⁶ Ebyo byonabyona nga biwoire okubicaana nakusani bityo, abakabona baingiranga bulijo omu kisenge ekisooka, ni batuukirirya omulimo gwabwe.

⁷ Neye omu kisenge ekyokubiri, eyaingirangamu yabbaire kabona akira obukulu yenkani, ng'aingiramu omulundi gumo buli mwanka, era ng'ali n'okutwalayo omusaaye gw'esadaaka oguyaawangayo okululwe, n'oku lw'ebibbibbi by'abantu ebibakola omu kutamanya.

⁸ Mwebyo byonabyona omwoyo omutukulye yabbaire alaga ati, enzira etuuka omu Kifo eKitukulye eIno, yabbaire ekaali kumanyikana eeri abantu, ng'eweema eya Kibbumba eyasookere ekaali eriwo.

⁹ Ekyo kyabbaire kifaananyi-bufaananyi ekiwa ekyokwega ekyamakulu omu biseera binu ebitulimu. Kiraga kiti, ebirabo n'esadaaka ebyo ebibaawangayo, tibyezyanga okutukulya okutoolawo okuwulira omusango omu mwoyo gw'oyo abiwaayo.

¹⁰ Byakomanga ku bintu by'oku ngulu, ebifa ku byokulya n'oku byokunywa n'oku bulombolombo obw'okwetukulya, era ebyabbaire eby'okubbaawo paka oku kiseera eky'okwirya buli kintu obuyaaka.

Omusaaye gwa Kurisito

¹¹ Neye oKurisito yaizire nga niye okabona akira obukulu ow'ebisa ebyaba okwiza, n'aingiire omu weema eya Kibbumba ekira obukulu n'okutuukirira, eteri y'abantu egibakolere. Ekikoba kiti, iyo tiya ku kyalokunu neye y'omwigulu.

¹² Iye tiyaingireyo na musaaye gwa mbuli ooba gwa nyana wa nte. Wazira yaingireyo na musaayegwe ogunanyerenyeere, n'aingirira nakimo omu Kifo eKitukulye

9:4 9:4 Kuz 16:4-36 **9:4 9:4** Kuz 16:33; 25:10-16; 30:1-6; Kub 17:8-10; Ama 10:3-5 * **9:5 9:5** *Bakeruubbi*. Ebibbumbe by'omwigulu ebibbaaku ebiyaya.
 † **9:5 9:5** *Kisaanikiro*. Ky'esanduuku y'eNdagaano. **9:5 9:5** Kuz 25:18-22 **9:6 9:6** Kub 18:2-6 **9:7 9:7** Lee 16:2-34

eIno omulundi gumo lumala, ng'amalire okutusunira okutununula okutawaawo.

¹³ Atyanu, omusaaye gw'embuli n'ogw'ente enumi, n'eikoke lya mpaki egiboocerye, ebibamwaga kwabo abatatukula, bibatukulya, omu Mateeka ga Musa, ni babba batukula ku ngulu mu mubiri neye timu myoyo.

¹⁴ Neye oKurisito abulaku ekyokumunanya, yeewaireyo n'afa ng'esadaaka eeri oKibbumba omu maani ga Mwoyo atawaawo. Aale atyanu omusaayegwe tigwalikirawo ino okunaabya emyoyo gyaiswe nga gutoolawo okuwulira omusango olw'ebikole ebibbibbi, ni tuweererya oKibbumba onanyere obwomi?

¹⁵ N'olwekyo oKurisito niye omutabagania omu ndagaano empyaka, olw'okubba abo oKibbumba abeyalondere n'abasuubiza ebintu ebisa ebitawaawo, abayezyesya okubisuna. Ekyo kyezyeka, olw'okubba yafiire n'anunula abantu omu bibbibbi byabwe ebibakolere nga bakaali bali ansi w'eifuge ly'endagaano esooka.

¹⁶ Ng'ekyokuboneraku, omuntu owaakola ekiraamo kikakata ng'eyakikolere amalire kufa.

¹⁷ Ekiraamo tikikola ng'eyalaamiirye akaali mwomi, wazira amala kufa, kaisi ni kikola.

¹⁸ N'endagaano esooka kagira bagikakasire na musaaye.

¹⁹ OMusa oweyamalire okulanga eeri abantu ebiragiro bya Kibbumba byonabyona ebiri omu Mateeka, n'akwata omusaaye gw'ente n'ogw'embuli, n'atabulyamu amaizi. Kaisi n'asiba ebyoya bya ntaama ebitukuliki oku kasaale akebeeta "Yisopu," n'aswankira omusaaye ogwo oku kitabo ky'aMateeka n'oku bantu bonabona.

²⁰ Yaswankiranga nga waakoba ati, "Gunu niigwo omusaaye ogukakasa endagaano oKibbumba egyabalagiire okutuukirirya."

²¹ Era omu ngeri enanyere eyo, oMusa n'aswankira omusaaye ogwo oku weema eya Kibbumba n'oku bintu byonabyona ebibakolesya omu kuszina.

²² Era omu Mateeka, kumpi buli kintu bakitukulya na musaaye, era anambula kusuka omusaaye, tiwabbaawo okusoniya omuntu ebibbibbi.

OKurisito sadaaka etoolawo ekibbikibbi

²³ Kale abakabona, kyabbaire kibeetaagisya okutukulya ebifaananyi eby'ebintu ebiri omwigulu nga bawaayo sadaaka egyo. Neye ebintu ebiri omwigulu ebinanyerenyere, byetaaga okubitukulya n'esadaaka ekira egyo obusa.

²⁴ Era oKurisito tiyaingiire omu kifo ekitukulye nga bantu niibo abakikolere, ekifaanana-obufaanani na kidi ekinanyerenyeere. Wazira yaingiire omwigulu awananyerenyeere, era nga gyalu n'atyanu omumaiso ga Kibbumba ng'atukiikirira.

²⁵ Era oKurisito tiyaingiire omwigulu kwewaayo mirundi mingi, ng'okabona akira obukulu owaingira buli mwanka omu Kifo eKitukulye okuwaayo omusaaye gw'ebisolo.

²⁶ Singa kyabbaire kityo, awo oKurisito yankubbaire ali n'okugada emirundi mingi okuzwera nakimo ekyalo kasookeede bakibbumba. Neye iye yabonekere lumu, mu biseera binu eby'enkomerero, kaisi atoolewo ekib-bikibbi oku lw'abantu bonabona, nga yeewaayo onyere ng'esadaaka.

²⁷ Era nga buli muntu oKibbumba oweyamutegekeire okufa lumu, era oluzwanyuma lw'okufa, ni bamusalira omusango,

²⁸ era n'oKurisito atyo, bamuwaireyo omulundi gumo ng'esadaaka okwetiika ebibbibibi by'abangi. Yaliiza omulundi ogwokubiri, neye nga taizire kwiramu kwetiika kibbikibbi, wazira okulokola abo abamukuumirira.

10

OKurisito niye esadaaka emala kusani

¹ Amateeka g'ekiyudaaya, kiiriirye-bwiriirye ky'ebintu ebisa ebyabbaire biiza oKibbumba ebiyasuubizire, neye nga tibyabbaire niibyo ebinanyerenyeere. N'olwekyo igo tigezya, nga gabita omu sadaaka egyo, egibairairamu buli mwanka, ni gatukulirya nakimo abo abagiwaayo nga basinza.

² Singa gabbaire geezya okubatukulirya nakimo, esadaaka gyankubbaire tigikaali gyetaagisya okuwaayo, olw'okubba abagiwaayo bankubbaire babatukulirya nakimo mulundi gumo lumala, era ng'atyanu tibawulira musango omu mwoyo olw'ekibbikibbi.

³ Neye esadaaka egyo, olw'okubba bagiwaayo buli mwanka, kibaleetera kwebukirya bibbibibi ebibakolere enyuma buli owebawaayo esadaaka,

⁴ olw'okubba omusaaye gw'ente enumi n'ogw'embuli tigwezya okutoolawo ebibbibibi.

⁵ OKurisito ng'aiza omu kyalo, niikyo ekyagirire n'akoba oKibbumba ati:

"Esadaaka n'ebyo ebibawaayo, tiniibyo omwoyogwo ebig-wegombere,
neye wantegekeire nze omubiri.

6 Nabuli sadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona,
n'egyo egibawaayo olw'ebibbibbi, tiwabisiimire.

7 Kagira zena nkoba nti, Ngonu ndi aanu.

Njizire okukola ebyotaka,
Musengwa wange Kibbumba,
ng'eKiwandiike owekintumulaku."

8 Era okusookesya yakobere ati:

"Esadaaka n'ebyo ebibawaayo,
n'ebyo ebibawonga nga babyoca byonayona,
n'ebyo ebibawaayo olw'ebibbibbi,
tiniibyo omwogyogwo ebigwatakire era tiwabisiimire."
Ekyo yakitumwire, newankubaire ng'ebyo byonabyona
babiwangayo ng'aMateeka owegalagira.

9 Awo n'airaku n'akoba ati, "Ngonu ndi aanu. Njizire
okukola ebyotaka." N'olwekyo atoolawo ekika ekisooka
eky'esadaaka gy'ebisolo, kaisi olwo atekewo ekyokubiri.*

10 Era batusuuciryee abantu abatukulye olw'okubba oYesu
Kurisito yakolere ekyo oKibbumba ekyataka, oweyawareyo
omubirigwe ng'esadaaka omulundi gumo lumala.

11 Buli moiza oku bakabona b'ediini y'eKiyudaaya,
ayemerera buli lunaku, n'awaayo emirundi mingi esadaaka
eginyere egyo, egiteezya kutoolawo ebibbibbi.

12 Neye oKurisito yeewaireyo ng'esadaaka lumu
lwonkani, neye ng'emala-bumali okusasulira ebibbibbi
ebiseera byonabyona, kaisi n'atyama n'oKibbumba omu
kifo ky'ekitiisya eino.†

13 Eeyo gyakuumiire paka oKibbumba oweyalimaliramu
nakimo abalabebe amaani n'abasuuca ekintu
ky'okwemaku bigerebye.

14 Olw'okuwaayo esadaaka eyo emoiza, abo abaatukulya
yabasuniire obutuukiriryee obw'ebiseera byonabyona.

15 Era n'oMwoyo oMutukulye, ekyo akikakasa egituli.
Asookesya n'akoba ati:

16 "OMusengwa akoba ati,
eenu niiyo endagaano eginalikola nabo, enaku egyo owe-
gyalituuka.

Naliteeka amateeka gange omu myoyo gyabwe,
era naligawandiika omu biseego byabwe."

Tete n'akoba ati:

17 "N'ebibbibbi byabwe n'obutengu bwabwe
tinalibyebukirya tete."

10:7 10:5-7 Zab 40:6-8 * 10:9 10:9 Ooba, N'olwekyo atoolawo endagaano
esooka, kaisi atekewo eyokubiri. 10:11 10:11 Kuz 29:38 † 10:12 10:12 Ekifo
eky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubbaalwe olw'engalo endiiro. 10:13 10:13 Zab
110:1 10:16 10:16 Yer 31:33 10:17 10:17 Yer 31:34

18 Era oKibbumba owaamala okusoniya abantu, wabba tiwakaali weetaagisya okuwaayo esadaaka olw'ebibbibbi.

Twigerere eeri oKibbumba

19 Kale boluganda, atyanu twezya okwingira omu Kifo eKitukulye eIno nga tubula kutya, nga twesiga tuti oYesu yasukire omusaayegwe n'afa oku lw'ebibbibbi byaiswe.

20 Kale yatwiguliirewo enzira empyaka, era enjomi omu tubita ni twaba buteereeri omu Kifo eKitukulye eIno eky'omwigulu nga mpaawo ekitugaana ng'olutimbe olwabaire omu weema. Era enzira eyo niigwo omubirigwe oguyawaireyo.

21 Kale ng'owetuli n'okabona akira obukulu atyo, era afuga enyumba ya Kibbumba eri omwigulu,

22 twigerere eeri oKibbumba n'omwoyo ogubulamu bubbeyi, era ogwizwire okwikirirya. Tukikole nga tuli n'emoyo emiteere, nga gibulamu okuwulira omusango, era n'emibiri gyaiswe nga gibulamu bufuduuki bw'ekibbikibbi nga giri ooti baginaabirye n'amaizi agatukula.

23 Tukulangukire oku suubi ogutukobera abantu era nga tituyuugayuuga, olw'okubba oKibbumba eyasuubizire, iye mwesigwa.

24 Tufengeyo ino okunoonia engeri egy'okukumanganamu omusyo oku nsonga gy'okutaka n'okukola ebikole ebisa.

25 Tuleke okugayaaliriranga okwaba omu nkumbaana gy'abaikirirya omu Kurisito, ng'abamo owebakola. Neye buli moiza airyengemu omwinaye amaani, eino eino nga nywena owemubona muti oLunaku lwa Musengwa okwira lwatira okutuuka.

26 Singa owetwaba nga tukola ekibbikibbi omukweyendera, aate ng'amazima g'obukwenda bwa Kurisito tumalire okugategeera, wabba tiwakaali waliwo sadaaka gendi egibawaayo olw'ebibbibbi bwaiswe.

27 Ekibba kisigaliire, niikwo okubba omu kutya, nga tukuumiriire kutusalira musango, era n'obukambwe bw'omusyo gwaba okwoca abalabe ba Kibbumba.

28 Omuntu eyajeemeire aMateeka ga Musa, bamwitanga-bwiti anambula kumusaasira, kasita wabbangawo abajulizi babiri ooba basatu abamulumiriza.

29 N'olwekyo n'omuntu atalyanguka oMwana wa Kibbumba, atyo omusaaye ogw'endaagano ogwamutukwirye, n'alitwala ng'ogutali mutukulye, era n'azumirira oMwoyo

atulaga ekisa, museega muti tiyalisaanira ekibonerezo ekikirawo obukambwe?

³⁰ Nti tumaite ng'oKibbumba niye eyakobere ati:

“Okunyaana kwange,
ninze nalibasasula.”

Era eKiwandiike ekindi kikoba kiti: “OMusengwa yalisalira abantu omusango.”

³¹ Ky'entiisya ino oKibbumba onanyere obwomi okukusalira omusango!

³² Mwebukirye ebiseera ebyabitire, ebimwasuniiremu ekitangaala kya Mawuliro aMasa aga Yesu, ni muguminkiriza okubagadya okw'amaani.

³³ Emirundi egimo babazumire era ni babayiigaania, emirundi egindi ni mubbeera abo abebakolere batyo.

³⁴ Mwalumirwanga ino abasibe, era mwaguminkirizanga n'eisangaalo abantu owebabanyagireku ebyanywe, olw'okubba mwamaite muti muli n'ebintu ebikirawo obusa ebiri omwigulu ebitawaawo.

³⁵ Kale timumumanga obugumu bwanywe omu bintu bya Kibbumba, olw'okubba mwalisuna empeera nene.

³⁶ Kyetaagisya muguminkirizenge, kaisi olwo mukolenge ebyo oKibbumba ebyataka, era kaisi abawe ekiyasuubizire.

³⁷ Wasigaire akaseera kampi ino,

“Oyo ow'okwiza aize, era ala tiyalirwa.

³⁸ Neye omutuukirirye wange yaabbanga mwomi lwa kwikirirya.

Neye singa aira e nyuma, tinalimusaasira.”

³⁹ Neye iswe tituli mwabo abaira e nyuma, ni bajigirika, wazira tuli mu baabo abaikirirya, ni babalokola.

11

Okwikirirya okubikola

¹ Okwikirirya niikwo okubba n'okwekakasa tuti ebyo ebitusuubira okubbaawo dala byabbaawo, era n'okubona ebintu ebitaboneka ooti aamo biriwo.

² Okwikirirya, niikwo okwaleeteire oKibbumba okusiima abantu ab'eira abamuweereryanga.

³ Okwikirirya, niikwo okutwezyesya okutegeera tuti ebintu byonabyona, ebiri angulu n'ansi, babikolere lw'ekiragiyo kya Kibbumba, era tuti ebiboneka babikolere kuzwa mu bitaboneka.

⁴ Okwikirirya, niikwo okwaleeteire Abberi omutaane w'Adamu okuwaayo eeri oKibbumba esadaaka ensa okukiraku eya mugandawe omukulu oKaini. OKibbumba yasi-imire ebirabobye era n'akakasa ati Abberi atuukiriire. Era olw'okwikiriryakwe, newankubbaire nga atyanu mufu, neye ebiyakolere bikaali bitumula.

⁵ Okwikirirya, niikwo okwaleeteire Enoka okumutwala okuzwa oku kyalo kunu, n'ayaba egiri oKibbumba nga tasookere kufa. Era oluzwanyuma, mpaawo eyamuboiniku olw'okubba oKibbumba yamutwaire. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba oweyabbaire nga bakaali kumutwala, oKibbumba yakakasire ati Enoka amusangaalisirye.

⁶ Neye mpaawo muntu ayezya okusangaalya oKibbumba anambula kwikirirya, olw'okubba buli aiza egiri oKibbumba, ali n'okwikirirya ati oKibbumba aliwo, era ati awa empeera abo abamunoonia n'eiganyi.

⁷ ONuwa, oKibbumba oweyamulabwire oku byabbaire bikaali kuboneka, okwikiriryakwe kwamwezyesyerye okugondera oKibbumba, n'ayombeka ogwato gunene okulama ab'omu kisitokye. Atyo oNuwa yalagire ati abantu abasigairewo, abanandi baikirirya ebiyakobere, omusango gubasinga, era n'asuna obutuukirirye obubbaawo lwa kwikirirya.

⁸ Okwikirirya, niikwo okwaleeteire oIbbulaimu okugondera oKibbumba, oweyamwetere azwe e waabwe ayabe omu kyalo oKibbumba ekiyabbaire ayaba okumuwa. Atyo n'ayaba nga tamaiteku egyalungama.

⁹ Era okwikirirya, niikwo okwamuleeteire okubba omu kyalo ekyo ekibamusuubizire omu ngeri ooti aamo mugeni, ng'agona mu weema. Era n'omutaanewe oIsaka n'omwizukuluwe oYaakobbo, bona oKibbumba abeyasuubizire ekintu ekimo ekinyere ekyo bona bagonanga mu weema.

¹⁰ Mwekyo oIbbulaimu yabbaire alaga ati iye anoonia kibuga oKibbumba onyere ekiyagerere era n'akyombeka, ekiri n'emisingi emikalanguki.

¹¹ Okwikirirya, niikwo okwezyesyerye oIbbulaimu eyabbaire akairiire awoireyo, okubyala omwana omu Saala eyabbaire omugumba. OIbbulaimu yaikiriirye ati oKibbumba eyabbaire asuubizire okumuwa omwana, iye mwe sigwa era yatuukirirya ekibonokye.

¹² N'olwekyo omuntu oyo omoiza oIbbulaimu, newankubbaire nga yabbaire muntu akairiire eino nga takaali ayezya

okubyala, yazwiremu abaizukulu bangi ino ooti nkota, era ooti nsenye egitabalika egiri oku mbale mbale kw'enyanza.

¹³ Abantu abo bonabona bafiire nga baikirirya, neye nga bakaali kusuna ebyo oKibbumba ebiyasuubizire, wazira nga babirengerera yala omu myoyo gyabwe, ni babisan-gaalira. Era babbaire bakakasa bati ibo bageni era basenze oku kyalo kunu.

¹⁴ Abantu abatumula batyo, balaga bati waliwo awantu awandi egibasubira okwajirya obutyami bwabwe.

¹⁵ Era singa emyoyo gyabwe gyabbaire gyegomba ino ekyalo ekibazwiremu, bankansunire eibbanga ly'okweirirayo.

¹⁶ Neye atyanu beegomba obutyami obukiriraku nakimo obusa, obwo nga niibwo obw'omwigulu. OKibbumba ka-gira ensoni tigimukwata ibo okumweta Kibbumba waabwe, olw'okubba yabategekeire ekibuga eky'okutyamamu.

¹⁷ OIbbulaimu, oKibbumba oguyabbaire asuubizire okusuna abaizukulu abangi, owebamugezeserye, okwikiriryakwe kwamwezyesyerye okuwaayo oIsaka omwanawe omoiza yenkani, abbe esadaaka.

¹⁸ OKibbumba yabbaire amukobere ati, "OmwIsaka mu walisunira abaizukulu."

¹⁹ OIbbulaimu yeesigire ati oKibbumba ayezya okuzuuk-iza. N'oKibbumba niikyo ekyagirire n'amwirirya oIsaka, eyabbaire nankinga azwire mu bafu.

²⁰ Okwikirirya, niikwo okwezyesyerye oIsaka okusabira abataanebe, oYaakobbo n'Esawu, enkabi mwebyo ebyab-baire byaba okwiza.

²¹ OYaakobbo oweyabbaire nga yatira okufa, okwikirirya, niikwo kwamwezyesyerye okusabira abaana b'omutaanewe oYusufu enkabi moiza moiza, era oluzwanyuma n'akotama oku mwigogwe, n'asinza oKibbumba.

²² OYusufu oweyabbaire nga yatira okufa, okwikirirya, niikwo kwamwezyesyerye okutumula ati, ekiseera kyal-ituuka aBaisirairi ni bazwa omu bugalama e Misiri ni bakanga omu kyalo ky'e waabwe. Era n'alagira ati, baligingamagumbage bamukanja e waabwe.

²³ OMusa owebamubyaire, okwikirirya, niikwo ok-waleeteire ababyairebe okumubisira emyeri misatu mi-ramba. Baboine nga mwana musa ino, nandi ni batya

okujeemera ekiragiyo kya Falaawo okabaka wa Misiri, ekyokuwaayo abaana ebiweigera babaite.

24 OMusa oweyakulire, okwikirirya, niikwo okwamwezyesyerye okugaana okumweta omwana wa mwala wa Falaawo.

25 Yasiimire okudambira aamo n'aBaisirairi, abantu ba Kibbumba, okukiraku okubba omwisangaalo ery'ekibbikibbi eriwaawo amangu.

26 Yaboine ati okumugadya olwa Kurisito ogubasukireku amafuta, kukirira nakimo obusuni bw'e Misiri, olw'okubba yamaite empeera egibalimuwa.

27 Okwikirirya, niikwo okwezyesyerye oMusa okuzwa e Misiri, nandi n'atya obulwa bwa Falaawo obwazwa mwekyo, neye yakalaire-bukalali n'ayaba, ng'ateekere omwoyogwe gwonagwona ku biiby'o Kibbumba oNantaboneka ebiamukobere.

28 Okwikirirya, niikwo okwamwezyesyerye okuteekawo oMukolo ogw'oKutambukirya, n'aswankira omusaaye e ngulu oku myango gy'enjigi, kaisi aBaisirairi balame omalaika oyo ajigirica, oKibbumba oguyatumire okwita abaana ababere omu kyalo ky'e Misiri.

29 Okwikirirya, niikwo okwezyesyerye aBaisirairi okutambulira omu Nyanza eNtukuliki, ooti aamo batambulira kwitakali. Neye aBamisiri ibo owebagezeryeku, amaizi ni gabamira.

30 Okwikirirya kw'aBaisirairi, niikwo okwaleeteire ebitempe by'olukita lw'ekibuga oYeriko, okugwa nga aBaisirairi bamalire enaku musanvu nga bakumba okweruguulirirya ebitempe ebyo.

31 Olw'okwikirirya, omalaaya oLakabbu yayanirizire aBaisirairi abaizire omu kibuga e Yeriko okukeeta. Kale oluzwanyuma, aBaisirairi owebaizire okuwamba ekyalo ekyo, tibaitire oLakabbu n'abantube nga baita abantu abajeemu.

32 Kale oku byokuboneraku ebyo, nnyongereryeku niki-so tete? N'obwire bwampwaku singa ntumula n'oku Gidyoni, n'oku Bbalaki, n'oku Samusooni, n'oku Yefusa, n'oku kabaka oDawudi, n'oku Samwiri, n'oku banaabbi.

33 Olw'okwikirirya, abantu abo balumbire ni bawangula obwakabaka obw'amawanga agandi, ni bakola ebyobutuukirirye, era ni basuna ebyo oKibbumba ebiyasuubizire.

Olw'okwikirirya kwabwe owebabamumire egiri empologoma gyakaire okubalya,

³⁴ ni babamuma omu omusyo ogw'amaani neye nandi gubooca, ni balama n'okubaita n'empima. Era olw'okwikirirya, abo ababbaire abanafu basuukire bamaani. Basuukire bazira omu ntalo, ni babbinga amaje g'amawanga agandi.

³⁵ Era olw'okwikirirya waliwo abakali ababbaire bafisirye abaana baabwe neye abaana abo ni bazuukira.

Abantu abandi babawambire ni babagadya bati owebalekawo okwikirirya oKibbumba babateera, neye ni bagaana okulekawo okwikirirya. Basalirewo bati kasinga bafa kaisi ni bazuukira okusuna obwomi obukiraku obusa.

³⁶ N'abantu abandi babasekereire ni babakubba emiigo, era abandi ni babasibira omu mabbuusuu.

³⁷ Abamo babakubbire mabbaale, n'abandi babasaliremu n'emisumeeno, era n'abandi babaitire n'empima. Abandi babakedyakedyanga nga bazwaire ebyanzo eby'entaama n'eby'embuli, olw'obudoobi era ng'abantu babayiigaania, era ni bababitya bundi,

³⁸ ekyalo kinu ekiizwire obubbibubbi nga tikibasaanira ibo abatuukiriire okubbaamu. Era ni balebalebana omu bitera n'omu nsozi, nga bagona mu mpuku n'omu biina.

³⁹ Abo bonabona oKibbumba yabasiimire olw'okwikirirya kwabwe neye kwibo kubulaku eyasunire ebyo ebibasubizire.

⁴⁰ OKibbumba yatutegekeire enkola y'obutuukirirye ekira obusa, ibo kaisi baleke okusuna okubasuuca abatuukiriire iswe nga tubulawo.

12

OKibbumba agolola abaanabe

¹ Kale, tuli n'abantu bangi ino batyo abalaga nga beesigire oKibbumba, era atyanu nga bali ooti bantu ababba beeruguuliriirye ekisaawe nga batulingiriire iswe abali omu muzenyo. N'olwekyo tweyambulye buli kintu ekiri omu bwomi bwaiswe ekitukaisya okuweererya oKibbumba, era n'ekibbikibbi ekitira okwiza ni kitugwisya. Tukole ebintu oKibbumba ebyataka tukole, n'eiganyi lingi ng'omwiruki omu koolo ow'embiro owaabba. Era tuweererya oKibbumba nga tuli baguminkiriza,

² nga tumaliire ebiseego byaiswe byonabyona ku Yesu yenkani. Okwikirirya kwaiswe kwemereirewo ku niiye,

okuzwera nakimo oku ntadiika paka ku nkomerero yaakwo. OYesu oyo, olw'eisangaalo eriyamaite ati yasuna ng'amalire okufa, yagumiire okufeera oku musalabba, nandi n'atya okuswala. Atyanu atyaima aamo n'oKibbumba omu kifo eky'ekitiisya eino.*

³ Mugerageranienge oYesu okwakanisya abantu abakola ebibbibbi okubamwakanisiryemu, na inywe okumu-bitamu, kaisi olwo ni mutadamba n'okuwaamu amaani.

⁴ Omu kulwanisya ekibbikibbi, inywe mukaali kulwana okutuuka oku kusuka omusaaye gwanywe.

⁵ Muli ooti mwerabiire ebibono oKibbumba ebyatumula ng'abairyamu amaani ng'abaanabe? Akoba ati:

"Mwana wange, otwalanga ng'ekyomuzeenyo ng'oMusengwa akugoloire.

Era tiwaawangamu amaani owakukobaku,

⁶ olw'okubba oMusengwa agolola ogwataka, era abonereza buli moiza ogwatwala ng'omwanawe."

⁷ Mugumirenge okubagolola, olw'okubba oKibbumba abagolola ng'abaanabe. Aale mwanaki oiteeye ogwatagolola?

⁸ Neye oKibbumba owaatabagolola, ng'abaanabe bonabona owabagolola, mubba baana b'e nza, neye tibaanabe ab'omunda abananyerenyeere.

⁹ N'ekindi, twabbaire n'abaitewaiswe omu mubiri, abatugololanga, era ni tubawanga ekitiisya olw'okukola ekyo. Kaisi atyanu titwasingisyewo ino okugondera oltewaiswe omu mwoyo, ni tusigalya obwomi obutawaawo?

¹⁰ Abaitewaiswe abo batugololanga okumala ekiseera kimpi kiti olw'ebyo ebibabonanga bati bituuce okukola. Neye iye oKibbumba atunonya lwa kutugasa niiswe, ng'ataka tugabane oku butukulyebwe.

¹¹ OKibbumba owaabba atugolola, omu kiseera ekyo, okutugolola kufaanana ng'okutaleeta isangaalo, wazira bulumi. Neye oluzwanyuma, abo abeega ekibali kubeegesya okubita omu kubagolola okwo, basuna eidembe linene n'obutuukiriryem omu bwomi bwabwe.

¹² Kale, nga muweererya oKibbumba, mwire buyaaka omu bwomi bwanywe obw'omu mwoyo, era muweemu okutya.

¹³ Mutambulirenge omu bwomi obw'okwikirirya oYesu nga timucuukacuuka, era abbaire n'obunafu obw'engeri yonayona tiyaagwa-bugwi, neye aire obuyaaka omu bwomi obw'omwoyo.

* **12:2 12:2** Omu kifo eky'ekitiisya eino. Ooba, Oku lubbaalwe olw'engalo endiiri. **12:6 12:5-6** Yob 5:17; Nge 3:11-12 **12:12 12:12** Isa 35:3 **12:13 12:13** Nge 4:26

Mwefudengeku okubba abantu abatukulye

14 Mwefudengeku okubba omwidembe n'abantu bonabona, era mwefudengeku okubba abantu abatukulye, olw'okubba mpaawo atali omutukulye eyalibona oMusengwa.

15 Mwekuume, kaisi tiwaabbaawo omuntu afiirwa omugabogwe ogw'ekisa kya Kibbumba ekiyatulagire ogw'okutulokola. Mwekuume, kaisi tiwaabbaawo kibbikibbi ekisetuka mwinywe, ni kibatabulatabula, era ni kyonoona abangi.

16 Era mwekuume, tiwaabbaawo mulendi, ooba alu-lunkanira eby'ekyalo ng'Esawu, olw'okulya okwa lumo.

17 Mumaite muti oluzwanyuma, oweyatakire okusuna omugabo gw'enkabi oiteeye oguyabbaire amusabiire, neye tibagimuwaire. Esawu yabbaire abula engeri ya kusansula ekiyabbaire akolere, newankubbaire nga yagezeryeku ino ng'ali mu maliga.

Ensozi oSinaayi n'oSayuuni

18 Omu kwiza eeri oKibbumba, inywe timwizire awali olu-sozi oSinaayi olumwezya okukwataku, era olwaka omusyo. Era timwizire, ng'owekyabbaire oku Baisirairi. Mwizire giri ndikiirya ekwaite zigizigi, na gumpunga,

19 na kwasyamika kw'ekondeere, n'eigono ly'ebibono, eryaleeteire abaliwuliire okwegairira baleke okweyongera okuliwulira.

20 Tibayezyerye kugumira ekiragiro ekibabawaire, ekikoba kiti, "N'owekibba kisolo ni kyeguunya oku Lusozi, bali n'okukikubba amabbaale kife!"

21 Mazima ebibaboine byabbaire by'entiisya ino, oMusa n'atuuka n'okukoba ati, "Ndi kutya ino era ntukuta!"

22 Neye inywe okubitira omu kwikirirya mwizire ku Lusozi oSayuuni, era mu kibuga kya Kibbumba onanyere obwomi, era mwizire mu Yerusaalemi eky'omwigulu, abamalaika enkumi n'enkumi egibakumbaaniire omwisangaalo.

23 Mwizire mu lukumbaana lw'abaikirirya olunene olw'abo, abali n'omugabo ooti baana ababere, abebawandiikire omwigulu. Mwizire giri Kibbumba omulamuzi wa bonabona, n'eeri emyoyo gy'abantu abatuukiriire, oKibbumba abaasuucirye abatukulye.

24 Mwizire giri Yesu oMutabagania omu ndagaano empyaka. Mwizire giri musaaye gw'okuswankira, ogutumula ebisa okukiraku ogw'Abberi omwana w'Adamu.

25 Mwekuume, timwagaana okuteekayo omwoyo okuwulisisya oKibbumba ebyabakoba. ABaisirairi eira bagaine okuwulisisya oMusa oweyabalabwire ng'ali oku kyalo, era oKibbumba tiyalekere okubabonereza. N'olwekyo iswe owetugaana okuwulisisya iye onyere atulabula ng'ali omwigulu, mpaawo wetwaliramira okutubonereza.

26 Ku ludi oweyatumuliire oku Lusozi oSinaayi eigonolye lyatengeeterye ekyalo, neye atyanu yasuubizire ati, "Njiza kwiramu okutengeetya ekyalo, era ku lunu tikyalo kyonkani, neye n'omwigulu."

27 Okukoba ati, "Njiza kwiramu," kitegeeza kiti ebibumbe ebibatengeetya balibitoolawo, olwo ebyo ebiteezya kutengeeta kaisi awo bisigalewo.

28 Kale ng'owetwaingiire omu bwakabaka obubateezya kutengeetya, twebalyenge oKibbumba, era tumusinzenge ng'oweyasiimire, nga tumuwa ekitiisya era nga tumutya,

29 olw'okubba oKibbumba waiswe, iye musyo ogwoca ni gujigirica!

13

Obuweererya oKibbumba obwasiima

1 Mwangere okutakangananga ng'aboluganda omu Kurisito.

2 Timwerabiranga okusangaalira abageni, olw'okubba omu kukola ekyo, eeriyo abasangaaliire abamalaika nga tibakimaite bati niibo.

3 Mwebukiryenge okubbeera abali omu mabbuusu olw'okubba baikirirya ba Yesu, nga muli ng'abebasibiire aamo nabo. Era mwebukiryenge abo abebagadya olw'okubba abaikirirya ba Yesu, olw'okubba nywena muli oku kyalo kunu, era ekinyere ekyo kyezya okubatuukaku.

4 Obufumbo abantu bonabona babuteekengemu ekitiisya, era babukuumenge nga butukulye, olw'okubba abalendi, oKibbumba yalibasingisya omusango.

5 Mulekenge okubba abalulunkanira empriya, era mukitwalenge muti ebintu ebimuli nabyo bimala, olw'okubba oKibbumba yakobere ati:

"Tinalyaba okubazwaku,
era tinalibalekawo kadi katyayi kati."

⁶ Niikyo ekigira ni tutumula n'obugumu tuti,
 "OMusengwa niye omubbeeri wange, tinaatyenge.

Omuntu ayezya kunkola niki?"

⁷ Museenge oku beekubbemberi baanywe, abo ababakobeire ekibono kya Kibbumba. Mwetegereze ebyo ebibabitiremu omu bwomi bwabwe, era musengererye okwikirirya kwabwe omu Yesu Kurisito.

⁸ OYesu Kurisito tacuuka, ng'oweyabbaire eizo, bwali n'atyanu, era atyo weyalibba emirembe n'emirembe.

Mulondewo Yesu ooba sadaaka gy'omu Mateeka

⁹ Timwaganyanga ni babagotesyagotesya n'enjegesya egi-tali gimo endiibi, egitaabirana n'amazima ga Kibbumba. Kisa obugumu bwa kwikirirya, omu myoyo gyaiswe, ni bwe-merera ku kumanya kisa oKibbumba ekiyatulagire, neye tikubulombolombo bwa byakulya, obutagasa n'okugasa abo ababusengererya.

¹⁰ Abaikirirya ba Yesu tuli n'ekyoto, ibo abaweererya omu nkola enkaire ey'ekiyudaaya ekolera oku Mateeka ga Musa, ekibabulaku obwezye okuliiraku.

¹¹ Okabona akira obukulu atwala omusaaye gw'ebisolo omu Kifo eKitukulye eIno, n'aguwaayo olw'ebibbibbi, neye ibyo ebinanyere ni babyocerya nza w'ekigo abantu e kibagonangamu.

¹² Era n'oYesu yagadiire e nza w'olukita lw'ekibuga, kaisi atukulye obwomi bw'abantu n'omusaayegwe.

¹³ Kale tuzwe omu manzira agandi gonagona ag'okuweererya oKibbumba, twabe eeri oYesu e nza w'ekigo, era twikirirye okubita omu kuswalira eeyo okululwe.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba oku kyalo kunu tubulaku kibuga ky'emirembe n'emirembe, wazira tunoonia kiikyo ekyaba okwiza eky'omwigulu.

¹⁵ Kale tuwengeyo eeri oKibbumba esadaaka ey'okumuwuja, nga tugibitya mu Yesu, nga bulijo tubbutula tuti oKibbumba niye oMusengwa.

¹⁶ Era timwerabiranga okukola ebintu ebisa, n'okubbeerangana ng'abaikirirya ba Yesu. Ebyo niibyo esadaaka egisangaalya oKibbumba.

¹⁷ Muwulisisyenge abeekubbemberi baanywe, era mubagonderenge, olw'okubba niibo abalabirira emyoyo gyanywe, ng'abantu oKibbumba ababuulya ebifa oku myoyo egyo. Mubayezyesye okukikolanga n'eisangaalo, neye tina mwoyo wa nakolantya, olw'okubba ekyo mpaawo ky'ekibagasa inywe.

18 Mutusabirenge, olw'okubba tumaite tuti tituwulira musango omu myoyo gyaiswe era bulijo tutaka okukola kusani mu buli kimo.

19 Era mbegairira okunsabiranga eino, kaisi njezye okwira mangu egimuli.

20 Kale nsaba nti oKibbumba oyo atuwa eidembe, eyazuukizire oMusengwa waiswe oYesu, oMuliisya w'entaama omukulu, n'akakasa endagaano ey'emirembe n'emirembe, n'omusaayegwe,

21 abawe nabuli kisa kyonakyoona ekinwetaaga okukolanga ebyataka. OKibbumba oyo akolere mwiswe byonabyona ebyasiima, ng'abitira omu Yesu Kurisito, awomeire okumuwanga ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

22 Boluganda, mbasaba muguminkirize ebimbalaabbiire, olw'okubba ebbaluwa eenu ngibawandiikiire mu bumpi.

23 Mbakobera nti owoluganda oTemuseewo bamuteereire okuzwa omu mabbuusuu. Era oweyaliiza mangu, twaliiza swenaswena okubabona.

24 Munsugirirye abeekubbemberi baanywe bonabona, n'abatuukirirye bonabona. Aboluganda abazwa omu kyalo ky'e Itale babasugiirye.

25 OKibbumba abakwatirenge ekisa inywe nywenanywena. Amiina.

EBBALUWA OYAAKOBBO EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa eenu oYaakobbo niye eyagiwandiikire. OY-aakobbo oyo kyezyeka okubba niye oodi omuganda wa Yesu. Era yabbaire mwekubbemberi omu kanisa eya-sookere, era nga moiza oku b'akakiiko ak'e Yerusaalemi (Bik 15:13). Omutume oPawulo era yamwetere "Mpango" ow'ekanisa (Bag 2:9). Abakugu omu by'eBbaibbuli baikirirya bati, oYaakobbo yawandiikire ebbaluwa eenu mu mwanka ooti gwa 50 nga bamalire okubyala oKurisito. Era baikirirya bati, yagiwandiikire oweyabbaire omwekubbe-mberu ow'ekanisa y'omu Yerusaalemi, era yagiwandiikiire niyo.

Ebbaluwa eenu oYaakobbo yagiwandiikiire "Bayudaaya abaikiririrya omu Yesu Kurisito abairukiire omu byalo ebitali bimo" (1:1). Omu bbaluwa eenu oYaakobbo alan-gasira akakwate akaliwo aakati wa kwikirirya n'ebikole ati, okwikirirya okwamazima bakulaga mu bikole (2:17). Era alabula oku kumomola omu bantu nga badi abasuni obakodooca (2:1-4). Era atukoba okwegenderezanga omu bintu ebitutumula (3:1-12). Abaikirirya bonabona bayezya okukolesya amasomo agali omu bbaluwa eenu, olw'okubba ekwata oku masomo mangi agatukwataku swenaswena ng'abaikirirya.

Engeri egibyecaanamamu

1. Okweyanjula era n'obusugirye (1:1).
2. Okwiriyamu abaikirirya amaani (1:2-27)
3. Engeri egikyetaagisya okulaga okwikirirya (2:1-26).
4. Engeri ebibono egibyezya okubba eby'amaani (3:1-12).
5. Enjawulo aakati w'amalabuki ga Kibbumba n'ag'obuntu (3:13-4:10).
6. Okulabula oku kutabbanga owamalala (4:11-5:6).
7. Ebibono ebisembayo (5:7-20).

¹ Nze oYaakobbo omuweererya wa Kibbumba, era n'owa Musengwa oYesu Kurisito, mbawandiikira inywe aBayudaaya abaikiririrya omu Yesu Kurisito abairukiire omu byalo ebitali bimo.

Okwikirirya, n'okubagezesya n'amalabuki

² Aboluganda omu Kurisito, owemugwanga omu bikemo ebya buli ngeri, mubbenge n'eisangaalo,

³ nga mumaite muti okugezesya kw'okwikirirya kwanywe, kubazweramu okuguminkiriza.

⁴ Okuguminkiriza owekukakatira nakimo mwinywe, musuuka bantu abatuukiriire nakimo era mpaawo ekimubulwaku.

⁵ Abba nga mwinywe mulimu adamba amalabuki, asabe oKibbumba agabira nabuli moiza n'ekisa anambula bukenge, yagamuwa.

⁶ Asabe ng'ali n'okwikirirya, nga tabuusabuusa naire. Oyo abuusabuusa nga tagumira oku kyaikirirya tumu-faananiaku n'eiyengo ly'omu nyanza, ompunga eryatwala, n'aliirya eenu n'eedi.

⁷ Omuntu ow'engeri eyo tiyaseega ati aliku n'ekiyalisuna okuzwa e wa Musengwa,

⁸ olw'okubba w'emyoyo mibiri, yonayona egyabba tatyamikica.

Obukwenda eeri abadoobi n'abasuni

⁹ Owoluganda omudoobi asaaniire okwesiima, olw'okubba oKibbumba iye amubonera kwidaala ly'angulu.

¹⁰ N'omwikirirya omusuni, yena asaaniire yeesiime owebamwicaica olw'okubba mwikirirya wa Kurisito, olw'okubba omuntu omusuni ow'oku kyalo kunu azwa kuwaawo ng'ekimuli ky'okwisubi.

¹¹ Eisana oweryaka ni lyoca n'eibbugumu lyalyo eringi, likalya eisubi, n'ekimuli kyalyo ni kigwa, n'obusa bw'emboneka yaakyo ni buwaawo. N'omusuni atyo yalirikira lumo, ng'ali mwebyo ebyayayaanira okukola.

Okubakema era n'okubagezesya

¹² Yeesiimire ino omuntu oyo aguminkiriza omu kiseera ky'okumukema, olw'okubba oweyalimala okuwangula, balimuwa obwomi oKibbumba obuyasuubizire abamutaka ng'engule y'obuwanguli.

¹³ Omuntu owebamukemanga takobanga ati, "OKibbumba niye ankema." Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba takema n'ekibbikibbi, era iye onyere takema muntu yenayena n'ekibbikibbi.

¹⁴ Wazira omuntu asuna ekikemo, ng'okwegomba okub-bikubbi kuzwa omu mwoyogwe, ni kumubbeyabbeya.

¹⁵ Kaisi okwegomba okwo owekwizulira nakimo, ni kubyala ekibbikibbi. N'ekibbikibbi ekyo owekikula, ni kibyala okufa.

16 Kale boluganda abatake eino, tibababbeyabbeyanga oku bya kukema.

17 Aate buli kirabo ekisa era ekituukiriire kizwa omwigulu, ni kiika okuzwa egiri oKibbumba eyabumbire ebyakira angulu omwibbanga, oyo atacuukacuuka ng'ebiiiriye owebikola.

18 Yateesere okululwe, n'atuwa obwomi obuyaaka obw'omu mwoyo, ng'abita mu kutwezyesya kwikirirya kibonokye eky'amazima. OKibbumba yakolere ekyo, kaisi iswe tubbe n'ekifo ekisooka omu bibbumbeye.

Okuwulisisya n'okuteeka omu nkola

19 Boluganda abatake eino, mumanye kinu muti: Buli muntu abbenge mwangu okuwulira ekibono kya Kibbumba, neye tiyaabbanga muntu abbubbukira okutumula. Era tiyaabbanga muntu anyiiga mangu;

20 olw'okubba obusungu bw'omuntu tibuleetawo bwomi obutuukiriire oKibbumba obwasiima.

21 Mulekewo emize gyonagyona n'empisa embiibbi ebiizwire omu bantu. Mwikiriryenge n'obugondi bwonabwona ekibono kya Kibbumba ekibasigiremu ng'abayezyesya okukiwulira, era ekyezya okulokola obwomi bwanywe.

22 Ekibono ekyo timwakomanga kukiwulira-buwuliri neye mukikolerengeku, olw'okubba owemutakola ekyo, okwo kubba kwebbeya-bwebbeyi.

23 Ekyo kityo olw'okubba awulira-obuwuliri ekibono n'atakikoleraku, tumufaananiaku n'omuntu eyeebona omu ndabirwamu.

24 Owaamala okwebona azwawo n'ayaba, neye amangu ago ni yeerabira ng'owaafaanana.

25 Neye oyo eyekeenya ekibono kya Kibbumba, ekituukiriire era ekitusuuca ab'eidembe okukola ebyataka, ni yeekalangulira mwikyo, ng'akola ebikikoba amanteerabira, oyo yasunanga enkabi omu byakola.

26 Buli eyeetwala okubba omunadiini neye n'atafuga olulumirwe, oyo abba yeebbeya-bwebbeyi, era ediiniye ebba mpaawo kyemugasa.

27 Ediini entuuce era ebulaku kyokuginya omu-maiso ga Kibbumba oItewaiswe, niyo eenu: Okulabiriranga abafuubbi n'abanamwandu omu budoobi bwabwe, n'okwekumanga eby'ekyalo okutatwonoona.

2

1 Aboluganda, inywe abaikirirya oMusengwa waiswe oYesu Kurisito ow'ekitiisya, timwamomolanga abantu.

2 Singa omuntu oyo azwaire ebizwalo ebisa n'empeta ey'ezaabbu aingira omwikumbaaniro lyanywe, n'omudoobi oyo azwaire ebitimbo yena n'aingira,

3 owemwanirizaku oyo azwaire ebizwalo ebisa, ni mukoba muti, "Iwe otyame aanu awasa." Kaisi omudoobi iye ni mukoba muti, "Iwe oyemerere-bwemereri," ooba muti, "Otyame ansi aawo."

4 Aale awo timubba mumomoire era ni mwesuuca bala-muzi abali n'enseega embiibbi?

5 Muwulire, boluganda abatake eino! Abadoobi omu by'omu kyalo kinu oKibbumba tiniibo abeyalondere okubba abasuni omu kwikirirya, era n'okusuna obwak-abaka obuyasuubizire abamutaka?

6 Neye inywe mujerega abadoobi, kaisi ni muwa abasuni ekitiisya. Abasuni tiniibo ababamigirirya, ni babakulukusa okubatwala omu mbuga gy'ab'amateeka?

7 Tiniibo abazumirira eriina ly'ekitiisya erya Yesu oMusengwa waanywe?

8 Owemutuukirirya eiteeka erikirira nakimo obukulu eriri omu Biwandiike, erikoba liti, "Otakenge omuntu omwinawo, ng'oweweetaka iwe onyere," mubba mukolere kintu kisa.

9 Neye owemumomola abantu, mubba mukolere kib-bikibbi, era eiteeka libasingisya omusango ogw'okuvuna aMateeka gonagona.

10 Nabuli akwata amateeka agasigaire, neye n'avunaku erimo abba n'omusango gw'okuvuna aMateeka gonagona.

11 Ekyo kityo olw'okubba eyakobere ati, "Tiwayendanga," era niye eyakobere ati, "Tiwaitanga omuntu." Kale owootayenda, neye n'oita omuntu, obba ovunire amateeka.

12 N'olwekyo mutumulenge era mukolenge ng'abantu abebalisalira omusango kusinzirira ku Mateeka gadi agatuuuca ab'eidembe.

13 Ekyo kityo olw'okubba omuntu atasaasira, balimusalira omusango omumaiso ga Kibbumba nga tibamukwatira kisa naire. Neye era, omu kusala omusango, oKibbumba abba n'ekisa.

Okwikirirya era n'ebikole ebyabiraku

14 Boluganda, kigasa niki omuntu okukoba ati ali n'okwikirirya neye n'atabba n'ebikole ebyabira oku kwikirirya? Okwikirirya okwo dala kwezuya okumulokola?

15 Owewabbaawo owoluganda omusaiza ooba omukali adamba ekyazwala, era atasuna ekyokulya ekimumala buli lunaku,

16 neye omoiza kwinywe n'amukoba-bukobi ati, "Otuuke mirembe; nkutakirya obwomi obusa, era olye kusani weeyagale," neye nga tamuwaire ebiyeetaaga, ekyo kimugasa niki?

17 Omu ngeri enanyere eyo n'okukwikirirya kutyo wekuli; owekubba kwonkani, nga mpaaku bikole ebiraga okwikirirya okwo, kubba kufu.

18 Neye oodi ayezya okukoba ati, "Iwe oli n'okwikirirya, neye nze ndi na bikole." Aale kaade ondage engeri omuntu egyayezya okubbaamu n'okwikirirya anambula ebikole ebikulaga, zena n'akulaga okwikirirya okwange nga nsinzirira ku bikole ebiraga okwikirirya okwo.

19 Kaisi toikirirya oti oKibbumba ali moiza? Kisa. Neye mbona n'emizimu gyona gikiikirirya ekyo, era ni gidegeizera olw'okumutya.

20 Musirusiru iwe ataikirirya ekinkoba, dala otaka okumanya oti okwikirirya okubulaku ebikole mpaawo ekikugasa?

21 Iwe tomaite ng'oIbbulaimu, ozeiza waiswe omu kwikirirya, oKibbumba yamusiimire lw'ekikole ekiyakolere, oweyawaireyo omwanawe oIsaka oku kyoto?

22 Tobona ng'okwikiriryakwe kwayabiraine n'ekikolekye, kaisi okwikiriryakwe ni kutuukirira olw'ekikole?

23 Olwo eKiwandiike ni kituukirira ekikoba kiti, "OIbbulaimu yaikiririye mwebyo oKibbumba ebiyamusuubizire, n'olw'ekikole ekyo n'amubala okubba atuukiriire."

24 Aale timubona muti omuntu oKibbumba amusiima lw'ebikole ebyakola, neye tirwokwikirirya kwonkani.

25 Era n'oku Lakabbu omalaaya tiniye owekyabaire? OKibbumba tiyamusiimire lw'ebikole ebiyakolere; olw'okubba yayanirizire abaizire okukeeta omu kyalokye, era n'ababbeera okusodoka ng'ababitya mu nzira gendi?

26 Kale ng'omubiri ogunambulamu omwigu owegubba mufu, n'okwikirirya kutyo wekuli; owekutabbaaku ebikole ebyabiraku, kubba kufu.

3

Okufuga olulumi

1 Boluganda, muleke okuweera mu kubba beegesi b'ekibono kya Kibbumba, olw'okubba mumaite muti iswe

abeegesi balitusalira omusango n'obukambwe okukiraku abandi.

² Swenaswena emirundi mingi tusobya omu ntumula, neye tuli n'okwefuda okubona tuti tutumula kusani. Ekyo kityo olw'okubba omuntu oyo atasobya omu byatumula abba atuukiriire, ng'ayegere okwefuga, era ayezya okufuga omubirigwe gwonagwona.

³ Abantu bateeka ebyoma omu minwa gy'embalaasi kaisi gibawulire, era ni bagitwala yonayona egibataka.

⁴ N'amaato amanene agatambulira oku maani ga mpunga gona, newankubbaire nga manene, odudumo omutono ati niiye agavuga, ni gaaba yonayona omuvugi egyabba ataka.

⁵ N'olulumi lwona lutyo weruli. Newankubbaire nga katundu katyayi kati ak'omubiri, neye abantu balukolesya okwewaanira omu bintu bingi. Tobona ng'ekibira ekinene owekyezya okuya ni kiwaawo nga kizwa ku kasyo akatyayi kati?

⁶ N'olulumi lwona luli ooti musyo, kitundu ekiizwire obubbibubbi obw'enkola n'enkola, ekiri omu mubiri gwaiswe. Olulumi lwezya okubebenya obwomi bw'omuntu obulambirira, era ni lukuma omusyo ogubebenya ebintu eby'omu biseera by'obwomibwe bwonabwona, kaisi irwo olunyere ni balukumaku omusyo oguzwera nakimo omu geyeena ogutalikira.

⁷ Ebika eby'ebisolo n'eby'enyonyi, n'eby'ebintu ebyeku-usira ansi, n'eby'omu nyanza, bifugika, era abantu bazwire ira nga babifuga.

⁸ Neye irwo olulumi mpaawo muntu ayezya okulufuga. Olulumi niikyo ekintu ekibbikibbi, ekitafugika, era ekiizwire obutwa obwita owundi obwomi bwa muntu ooti saagwa wa mpiri.

⁹ Olulumi niirwo olutukolesya okuwuujja oMusengwa oItewaiswe, aate olunyere olwo ni tulukolesya okulaama abantu abebabbumbire omu kifaananyi kya Kibbumba.

¹⁰ Omunwa ogunyere ogwo dala gwezya okuzwamu okuwuujja, era tete ni guzwamu n'okulaama? Boluganda, ekyo tikisaaniire okubba kityo.

¹¹ Ddala onsulo w'amaizi omoiza, ayezya atya okuleeta amaizi agawooma n'amaizi amalulu?

¹² Aboluganda, omusaale omucungwa gwezya okwamaku emiyembe, ooba omukooge okwamaku amapeera? Kityo n'amaizi agalimu omuunyu tigezya okuzwera aamo n'amasa.

Amalabuki agazwa omwigulu

¹³ Boluganda omu Kurisito, mwinywe mulimu eyewulira ati ali n'amalabuki? Aale agalagirenge mu mpisagye ensa, mu bikolebye ebisa ebyakola, n'omu bugondi obuzwa omu malabuki.

¹⁴ Neye owemubba n'enge egy'akabbikabbi omu myoyo gyanywe, era nga buli moiza nga yeetakirya niye yenkani ebintu ebisa, timwabbeyesyanga. Era timwewaana muti muli balabuki, mutyo ni mwakanisya amazima ga Kibbumba agalaga engeri omwikirirya egyateekwa okwebityamu.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba amalabuki ag'engeri eyo tigazwa omwigulu, wazira gazwa ku kyalo; g'abantu-buntu, era ga Sitaani.

¹⁶ Awabba engongi, era nabuli moiza nga yeetakirya niye yenkani ebisa, niiwo awabba n'okutabuka era n'ebikole ebibbibbi ebya buli ngeri.

¹⁷ Neye amalabuki agazwa omwigulu, okusookera nakimo, gabba makenene, ganoonia idembe, era galeeta okulumirwa abandi, n'obuwombeeki, n'okusaasira abandi. Era, gaizwire ebikole ebisa, tigabbaamu kadi kwekubbira, waire obubbeyi.

¹⁸ Abantu abaleetawo eidembe olw'okwebitya okusani omwidembe, ekineneka ekibaneneka bwomi obutuukiriire.

4

Okusala omukago n'ekyalo

¹ Aboluganda omu Kurisito, mutaka okumanya entalo n'oyombo ebibba mwinywe egibizwa? Bizwa ku kwegomba okw'engeri egitali gimo okumubba nakwo, okutaabirana n'ebyo oKibbumba ebyataka. Okwo niikwo okulumba ebiseego byanywe.

² Mutaka okubba n'ekitiisya era n'ebintu by'omu kyalo neye nga timubisuna. Ekizwamu ni mutaka okwita abantu abo ababakaisya okubisuna, neye era ni musigala nga timubisunire. Omu ngeri eyo musuna oyombo, era ni mulwana. Ebimutaka timubisuna olw'okubba timusaba oKibbumba.

³ Waire wona musaba oKibbumba, timubisuna olw'okubba musaba na bigendererwa ebibbibbi; musaba by'okwesangaalya-bwesangaali.

⁴ Inywe abantu abazwire oku bweyamo bwanywe obw'okuweereryanga Kibbumba yenkani, timumaite muti okusala omukago n'ekyalo kinu kubba kucaawa Kibbumba? Omuntu yenayena owaasalawo okubba omukaagwa w'ekyalo kinu, asuuka mulabe wa Kibbumba.

⁵ Amo timumaite muti eKiwandiike tikya bwereere ekikoba kiti: “OMwoyo oKibbumba oguyatekere mwiswe w’eyali libitiriri?”

⁶ Neye era, oKibbumba atuwa enkabi mpitiriri egitwezyesya okuwangula okwegomba okubbikubbi. Ekyo kityo olw’okubba eKiwandiike kikoba kiti:

“OKibbumba ayakanisya ab’amalala,

wazira akwatira ekisa ibo abo abawombeeki.”

⁷ Kale mugonderenge oKibbumba. Mulwanisye oSitaani, yena yabairuka.

⁸ Mwigerere eeri oKibbumba nga muteeka okwesiga kwanywe mu niye, yena yaigerera egimuli. Mutukulye obwomi bwanywe inywe abakola ebibbibbi, mutereerye emyoyo gyanywe inywe ababbeyi.

⁹ Muyungubale, muwuugulye, era mukuukulye olw’ebibbibbi ebimukolere. Enseko gyanywe gisuuke nduulu, n’eisangaalo lyanywe lisuuke kwekondamira.

¹⁰ Mwenenye omumaiso ga Musengwa, era owemwakola mutyo, iye yabasetula n’abawa ekitiisya.

Okutasaliranganiranga omusango

¹¹ Boluganda, timwatumulanganangu obundi. Oyo atumula obubbibubbi oku muntu omwinaye, ooba oyo asalira omwinaye omusango, abba abitiryemu amaiso eiteeka lya Kibbumba ery’okutakangana. Obityamu amaiso eiteeka lya Kibbumba obba otalire eiteeka nago, era ni weesuuca mulamuzi.

¹² Neye, eyatekerewo aMateeka era omulamuzi ali moiza, niye oKibbumba, oyo ayezya okulokola era n’okujigirica. Aale iwe asalira omwinawo omusango niwe onaani?

Okulabula abeekudumbalya

¹³ Atyanu inywe abakoba muti, “Olwatyanu ooba eizo twaba omu kibuga kirebe tumaleyo omwanka gumo nga tusuubuula, tusune amagoba,”

¹⁴ aate nga timumaite ebyabbaawo eizo. Mumaite kadi obwomi bwanywe ng’owebuli waire ekyezya okubutuukaku ekiseera kyonakyoona? Muli ooti kisu ekibbaawo akaseera katyayi kati ni kiwaawo.

¹⁵ Mwankakoberenge muti, “OMusengwa oweyaabba atakire, twabba boomi ni twezya okukola kinu ooba kidi.”

¹⁶ Neye inywe mwekudumbalya, era ni mwewaana oku bimwezya okukola. Okwewaanawaana okw’engeri eyo kwonakwona kubbikubbi.

¹⁷ N’olwekyo, oyo amaite ekisa ekiyankakolere neye n’atakikola, abba abbengere musango.

5

Okulabula abasuni

¹ Atyanu, kunu kulabula eeri abasuni abataikirirya oYesu. Muwuugulye era mukuukulye olw’enyinya eyaba okubagwaku oKibbumba ng’abavunaana.

² Obusuni bwanywe budambamu amakulu ooti kintu ekivundire. N’ebizwalo byanywe eby’ebbeeyi biri ooti biidi eby’ebituli ebiwuuka ebigiriire.

³ Ebyobusuni byanywe by’obukukumpanya, era obukukumpanya obwo bwabalumiriza, ni bulya obwomi bwanywe, ng’omusyo owegwoca ekisaka. Era oku nkomerero oKibbumba n’abukolesya okubasingisya omusango. Mukumbaanirye obusuni, ni mwerabira muti enkomerero y’ekyalo n’okubasalira omusango biri kumpi okutuuka.

⁴ Ala empeera y’abapakasi abakolere omu misiri gyanywe egimwalyakire ngeyo ebbookooka, era enduulu gy’abo abakolere gigwire omu matwi ga Musengwa oWabwezye Bwonabwona.

⁵ Musangaaliire omu by’oku kyalo nga mwejalabya era ni bibawoomera. Atyanu ngoyo mweyagala amantamanya muti olunaku oKibbumba oluyababonereza lutuukiriire.

⁶ Mugira omusango ni gusinga oyo atabbairre nagwo, era ni mumwita nga tabalwanisya.

Okuguminkiriza

⁷ Aale inywe boluganda, newankubbaire nga bali kubagadya, muguminkirizenge paka oMusengwa oweyalirira. Timubonera oku mulimi ng’owaakola? Aku-umirira paka oweyalisuna oikendi asooka n’oyo omusambya, ng’aguminkiriza omusirigwe okuneneka ebineneka eby’omugaso.

⁸ Nywena muguminkirizenge, mugume emyoyo, olw’okubba oMusengwa ali kumpi okwira.

⁹ Boluganda, timwezulugumiranganiranga, kaisi baleke okubasalira omusango. Ekyo kityo olw’okubba omulamuzi ali aawo kumpi.

¹⁰ Boluganda, mubonere oku banaabbi abatumulanga omu liina lya Musengwa, abagadire, neye ni baguminkiriza.

¹¹ Era abo abaguminkirizire tubeeta b’enkabi. Mwawuliire ng’oYobbu, omwikirirya ow’eira, oweyaguminkirizire.

Era mumaite oMusengwa ekiyamukoleire oluzwanyuma, olw'okubba oMusengwa w'ekisa era asaasira.

¹² Kaisi tete, boluganda, kinu kikulu ino; timulayiranga, waire nga mujulira eigulu, abba ekiri oku kyalo, ooba ekintu ekindi kyonakyona. Okolanga ekintu, ni bakubulya, oiramu oti niikyo, ni kimala, amantalayiriraku. Mukobenge muti, "Niikyo," nga mutegeeza muti niikyo; ooba muti, "Bbe," nga mutegeeza muti bbe, kaisi awo mulame okubbenga omusango.

¹³ Mwinywe waliwo alaada? Yeegairire oKibbumba. Waliwo asangaire? Ayembe ebyokuwuuja oKibbumba.

¹⁴ Mwinywe waliwo alwaire? Ayete abakaire b'ekanisa bamusabire nga webamusiiga amafuta, omu liina lya Musengwa.

¹⁵ Okusaba okwo, okwizwire okwikirirya, kwalamya omulwaire oyo, oMusengwa n'amwisuuca. Era owaabba nga yakolere ebibbibbi, balibimusoniya.

¹⁶ Kale mubbutuliranganirenge ebibbibbi byanywe era musabiranganirenge, kaisi olwo mulame. Okusaba okw'omuntu atuukiriire kw'amaani era kukola.

¹⁷ N'onaabbi Eriya yabbaire yena muntu ooti niswe. Cooka yasabire ino oKibbumba oikendi aleke okutoonya oku kyalo, era nandi n'atoonya okumala emyanka misatu n'emyeri mukaaga.

¹⁸ Tete n'asaba, era oKibbumba n'atoonyesya oikendi, eitakali ni libala ebibala.

Okwirya abakola ebibbibbi

¹⁹ Boluganda, omoiza kwinywe owaagotanga n'azwa oku mazima kaisi ogondi n'amwiryawo,

²⁰ oyo amwiriryewo akimanye ati alamirye omwoyo gw'oyo akola ebibbibbi okufa, era agirire oKibbumba n'asoniya ebibbibbibbye ebingi.

EBBALUWA ESOOKA OPEETERO EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Peetero* esooka, omutume oPeetero niye eyagiwandiikire. Era yagiwandiikiire baikirirya bonabona abaayeta ati “balondemu ba Kibbumba” era “abageni oku kyalo kunu” (1:1,17; 2:11). Yabeetere atyo olw’okubba babaire basalaanikiire omu byalo eby’enjawulo egibabaire abageni. OPeetero yawandiikiire ebbaluwa eenu mu Looma ekiyayetere ati Bbabbulooni (5:13). Kyezyeka okubba kiti, ebbaluwa eenu bagiwandiikire omu mwanka gwa 65 nga bamalire okubyala oKurisito.

OPeetero yawandiikire ebbaluwa eenu n’ekigendererwa ky’okwiryamu Bakurisitaayo maani, olw’okubba abantu babaire bali kubayiigaania olw’okwikirirya kwabwe. Kwekyo yagaitireku n’okubakubiriza okwebitya omu mpisa egiraga giti baikirirya ba Kurisito (5:12).

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula era n’obusugirye (1:1-2).
2. Okwebalya oKibbumba olw’obulokole (1:3-2:10).
3. Ekiiririraku asisiitira abaikirirya okwebitya kusani (2:11-4:11).
4. OPeetero agumya abasomibe (4:12-5:11).
5. Ebibono ebisembayo (5:12-14).

Obusugirye

¹ Ninze oPeetero omutume wa Yesu Kurisito. Mpandiikira niinywe abalondemu ba Kibbumba, nago abageni oku kyalo kunu era abasalaanikiire omu Ponto, n’omu Galatiya, n’omu Kapadookiya, n’omwAsiya, n’omu Bbisiiniya.

² Inywe oKibbumba oItewaiswe abeyalondere okusinzirira oku kusalawokwe iye onyere okuyabaire nakwo eira. Era mpandiikira niinywe oMwoyowe abeyaabwire kaisi mwezye okugondera oYesu Kurisito, n’omusaayegwe okubatukulya. OKibbumba abakwatire ino ekisa, era abawe ino eidembe.

Eisuubi ly’obwomi obutawaawo

³ Kale oKibbumba oItweye wa Musengwa waiswe oYesu Kurisito bamuwujenge! Olw’ekisaakye ekinene, atuwaire obubyale obuyaaka omu bwomi obutawaawo, okubita omu kuzuukiza oYesu Kurisito.

4 Atyo era n'atuwa obusika obutajigirika, ooba obutabebenyeka, ooba obutacucuka, ekikoba kiti, nga babutubisiire omwigulu.

5 Enkabi egy'amaani egyo gyanywe. Era olw'okwikirirya kwanywe, amaani ga Kibbumba gabakuuma kusani okubatuuca oku kununula kw'ebintu byonabyona, ikwo okutegeke okweragira nakimo oku lunaku oKibbumba oluyalisaliraku abantu emisango.

6 Ikyo ekyo kibasangaalyenge ino, newankubbaire ng'amo esaawa eenu mubbaire n'okubba n'enima olw'okubagezesya okw'engeri gyonagyona okumalaku akaseera.

7 Okubagezya okwo, kwizire kaisi olwo okwikirirya kwanywe kubbe kw'amazima, era kaisi oomwo muzwemu inywe okusuna okubawuuja, n'okubagulumalya n'ekitiisya, oYesu Kurisito ng'abonekere. Ekikoba kiti, okwikirirya kwanywe nago ikwo kw'ebbeeyi ey'amaani okukiraku eyo ey'ezaabbu iyo ejigirika, waire nga bagisaanucirye n'omusyo kaisi bagikenena.

8 Waire oYesu Kurisito nago timumubonangaku neye mumutaka; era waire wona timuli kumubonaku omu kiseera kinu, mumwikiririryamu era mwizwire eisangaalo eribitiriri era eritakobeka.

9 Ekyo kityo olw'okubba muli kusunanga ekigendererwa ky'okwikirirya kwanywe, nga niikyo obulokole bw'obwomi bwanywe.

10 Oku by'obulokole obwo, ibo abanaabbi omu kiseera ekyo abalagwire oku kisa ekyo ekinwabbairu mwaba okusuna, bakinonenkereiryeye ino n'okwekeenya okw'amaani.

11 Babbaire bali kugezyangaku okuvumbula ebiseera n'embeera, ibyo oMwoyo wa Kurisito eyababbairumu, ebinyabbairu ali kudoodanga oweyalaguliire oku kugada kwa Kurisito oYesu, n'okumugulumalya okwabbairu kuli n'okusenjaaku.

12 Cooka oKibbumba yababiikuliire ati, ebintu ebyo byabbairu tibyakubbaawo mu mulembe gwabwe neye mu gwanywe. Ekyo kyabbairu owebatumwire oku bintu ebyo abalaabbi b'aMawuliro aMasa ebibabakobeire omu biseera binu, nga bakolesya oMwoyo oMutukulye oyo ogubatumire okuzwa omwigulu. Era okubbaawo kw'ebintu ebyo n'abamalaika bona bajunjumiriire okubibonaku.

Mubbe batukulye

13 Kale mubbenge n'ebiseego ebitegeke olw'okubbaaku n'ekimukola. Era mubbenge bantu abeegendereza,

n'okuteeka eisubi lyanywe lyonalyona ku kisa ekibalibakwatira inywe ng'oYesu Kurisito abonekere.

¹⁴ Inywe ng'abaana abagondi, timwafaananianga empisa gyanywe n'okwegomba ebikole ebibbibibi ebimwabbair nabyo owemwabbair nga muli omu butamanya.

¹⁵ Neye ng'oyo eyabeetere obwali oMutukulye, nywena mubbenge batukulye mwebyo ebimukola byonabyona,

¹⁶ olw'okubba bakiwandiikire bati, "Mubbenge batukulye, olw'okubba nze ndi Mutukulye."

¹⁷ Era ooba ng'oKibbumba mumweta Itewaanywe iye etiyekubbira ng'asalira abantu emisango, neye iye ng'owaasinzirira ku mirimo egibakola, aale mumutyenge nga niye owemuli aanu oku kyalo ng'abageni.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba mukimaite muti, ikwo okubannunula okuzwa omu bwomi obunambulamu obwo, ibwo obumwasunire okuzwa oku bazeiza baanywe, tikwabbair n'ebintu ebijigirika ooti feeza ooba zaabbu.

¹⁹ Neye babanunwire n'omusaaye ogw'ebbeeyi eino ogwo ogwa Kurisito Yesu, iye aali ooti ntaama omutomuto abulaku ekyokumunenywa waire kamogo.

²⁰ Era iye babbair bamulondere ira nga bakaali n'okubbumba ekyalo, neye yamanyikanire kulwanywe, omunaku ginu egisembayo.

²¹ Okubita mwiye nago, inywe mwikiririrya omu Kibbumba, iye oyo eyazuukizire oYesu kaisi oKibbumba nago n'amugulumalya, era ekyo ni kibazweramu inywe okubba n'okwikiririrya omu Kibbumba era n'okumusubiriramu.

²² Aale atyanu ng'owemumalire okutukulya obwomi bwanywe olw'okugondera amazima kaisi mubbe n'okutaka aboluganda okw'amazima, kale mutakanganenge ino n'omwoyo gumo.

²³ Ekyo kityo olw'okubba, okubita omu kibono kya Kibbumba ekyomi era eky'emirembe n'emirembe, mumalire okubba babyale omulundi gwokubiri, nga timuzwa munsigo avunda, neye nga muzwa munsigo oodi iye atavunda.

²⁴ Era ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti:
"Abantu bonabona bali ooti isubi,
n'ekitiisya kyabwe kiri ooti bimuli by'omwigona.

Eisubi likala era ebimuli bikunkumuka.

²⁵ Neye ekibono kya Musengwa iye oKibbumba kibbeererawo emirembe n'emirembe."
Era ekibono ekyo nago eky'aMawuliro aMasa niikyo ekyo e nyumaku ekibalaabbire egimuli.

2

OYesu Kurisito ibbaale eryomi

¹ N'olwekyo timwabbanga ab'eitima! Mulekeraawo obubbeyi era n'obunanfunsi. Timwakwatiranga abantu engongi ooba okubatumulaku okubbikubbi okwa buli ngeri.

² Kale ng'abaana abaibo owebali n'eireke ly'amata agababbeera okukula kusani, nywena mutyo mubbenge n'eireke ly'amata ga mwoyo ondiko igo agababbeera okukula omu bwomi bw'omwoyo era kaisi mubbe balokole.

³ Kaisi inywe nago era mwamalire okuvumbula oMusengwa ng'obwali dala musa.

⁴ Aale mwize eeri oYesu Kurisito oyo eibbaale eryomi abantu eribagine, neye iye oKibbumba n'amulonda era amutwala okubba ow'ebbeeyi eino.

⁵ Era atyanu nywena muli ooti mabbaale amoomi, agebali kukolesyanga omu kwombeka enyumba ey'omwoyo. N'ekindi kiri kiti, muli kibbula ky'abakabona abatukulye, era olw'obubbeeri bwa Yesu Kurisito inywe muwaayo esadaaka egisangaalya oKibbumba.

⁶ Era kiri n'omu Biwandiike kiti:

"Aale ngonu nteeka omu Sayuuni,

eibbaale erinalonderemu era ery'ebbeeyi, erisiba ensonda y'omusingi.

Era nabuli oyo amwikiririryamu

iyе tibalimuswaza kadi."

⁷ N'olwekyo eeri inywe abamwikiririryamu, eibbaale eeryo ikyo kintu ky'ebbeeyi ino. Neye ibo abatamwikiririryamu, eKiwandiike kibba kibatumulaku niibo, ikyo ekiti:

"Eibbaale abombeki eribagine

lisuukire niiryo erisiba ensonda y'omusingi."

⁸ Era kiti:

"Eibbaale erizweraku abantu ni beesitaala;

era eibbaale ly'olubanda eribeekontolaku ni bagwa."

Beesitaala olw'okubba bajeemera obukwenda, ekikoba kiti, okwesiitaala okwo oKibbumba onyere niye eyakubategekeire.

⁹ Neye inywe muli bantu abalondemu, era muli bakabona ba Kabaka, era muli igwanga eritukulye, era muli bantu ba Kibbumba iye onyere. Kale n'omu ngeri eyo kaisi olwo mwezye okulangiriranga ebisa by'oyo iye eyabeetere okuzwa omu ndikiirya y'obutamanya oKibbumba, okwingira omu kitangaala eky'okumanya oKibbumba.

10 Mwabbairereku bantu abanambulamu, neye atyanu muli bantu ba Kibbumba. Mwabbairereku nga tibabakwatiire ekisa, neye atyanu bakibakwatiire.

11 Kale bainange abatake, mbakubiriza nga inywe omuli ooti basenze era abageni oku kyalo, okwewalanga okwegomba okubbikubbi, ikwo nago okulwanisya emyoyo gyanywe.

12 Inywe mwebityenge kusani n'omu bantu abataikirirya oKibbumba kaisi waire babatumulangaku kubbikubbi, neye era nga babona ebikole byanywe ebisa era baligulumalya oKibbumba oku lunaku oluyalisaliraku emisango.*

Okugondera abafugi era n'abasengwa

13 Kale, okulwa Musengwa oYesu, mugonderenge nabuli b'obwezye abebateeka omu bantu, abba kabaka aali n'obwezye obukirira nakimo eino,

14 ooba abafugi abandi abebatuma okubonereza abo abakola ebisobyo era n'okusiima abo abakola ebisa.

15 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba ataka mukole ebikole ebisa okusirica entumula y'obutamanya ey'abantu abasirusiru.

16 Mubbenge bantu abali n'eidembe, neye timwakolessyanga eidembe lyanywe okwebitya okubbikubbi era mwebityenge ng'abaweererya ba Kibbumba.

17 Era mutyo muwenge abantu bonabona ekitiisya ekya makulu. Mutakenge oluganda olw'omu kwikirirya, n'okutya oKibbumba, n'okuwa omufugi ekitiisya oyo akira obukulu ali ooti kabaka.

18 Kaisi inywe abagalama, muwulirenge abasengwa baanywe, nga mubaweera nakimo ino ekitiisya. Timwakolanga mutyo kubaabo bonkani abasa era abakwatampola, neye n'abo abakambwe.

19 Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba asiima omuntu singa iye omuntu oyo agumira obulumi obwasuna olw'okumugadya anambula nsonga, kasita omuntu nago n'agumira lwakubba nti oKibbumba amubona ng'agada.

20 Neye aale kikugasa kitya singa bakukubba olw'okukola ekisobyo kaisi era n'ogumira? Neye aate ikyo kyesiimisya oKibbumba singa ogumira okugada nga lw'okukola bisa.

21 Ekyo niikyo ekibabeeteire, olw'okubba oKurisito bamugadirye okulwanywe, era ekyo n'akibalekera ng'ekyokuboneraku, kaisi nywena mubite omu mbeera eri ooti yeeyo egiyabitiremu.

22 Era n'eKiwandiike kikoba kiti:

“Iye tiyakolereku kibbikibbi,
era tibamwajiryekuumu bubbeyi mu ntumulaye.”

²³ Cooka abantu owebamuzumire, iye tiyabazumire. Era owebamugadirye, iye tiyabeeyayiire, wazira yeewaireyo eeri oKibbumba iye oyo alamula emisango nga tasalirirya.

²⁴ OKurisito iye onyere yagadire oku musalabba oku lw’abantu bonabona kaisi amaani g’ebibbibbi gabbe nga tigakaali gabafuga era abantu babbeewo nga bakola bikole by’obutuukirirye. Kale ebiwundu by’emiigo egibamukub-bire niibyo ebyatulamirye.

²⁵ Ekyo kityo olw’okubba mwabbaire mumamaalikire ooti ntaama egigotere, neye atyanu mwirire eeri oYesu iye alabirira obwomi bwanywe ooti muliisya alabirira entaama.

3

Abakali n’abasaiza abafumbo

¹ Aale inywe abakali abafumbo, nywena omu ngeri enanyere eyo mugonderenge abaibaanywe. Mukolenge mutyo kaisi olwo, singa omu baibaanywe mubbaamu kwibo abataikiririrya omu kibono kya Kibbumba, bayezye okucuuka lw’ebikole byanywe ebisa neye nga tirw’okubalaabbira.

² Abaibaanywe abo bacuuka ni babba baikiririrya owebabona bati mubawa ekitiisya era engeri egimwebityamu nkenene.

³ N’olwekyo obusiipoono bwanywe tibwasinziriranga kubya ku ngulu, ekikoba kiti, ng’omu misono gy’enziiri, n’omu kuzwalanga ebyamajolobero eby’ezaabbu n’omu bizwalo eby’ebbeeyi eino.

⁴ Wazira, buli n’okusinzirira ku kiikyo ekimuli omu bwomi bwanywe obw’omwoyo. Ibwo nago nga busiipoono obutacucuka, ibwo budi obwa mu mwoyo ogw’eiwooyo era omuwombeeki. Era obusiipoono obwo ibwo bw’ebbeeyi y’amaani ino omumaiso ga Kibbumba.

⁵ Ekyo kityo olw’okubba n’abakali abatukulye omu myoyo ab’eira. Ibo ababbaire n’okusuubirira omu Kibbumba, eyo niiyo engeri egibeewomyangamu. Ibo babbaire bagondera abaibaabwe.

⁶ Ekyokuboneraku niikyo ekya Saala iye eyawuliranga oIbbulaimu, era ng’oSaala amweta musengwawe. Kale inywe abakali abafumbo mubba ooti baala ba Saala singa owemukola ebituuce era nga mpaawo kutya.

⁷ Kaisi inywe abasaiza, nywena omu ngeri enanyere eyo, nga muli omu bufumbo bwanywe, mubityenge kusani abakali baanywe. Era mubawenge ekitiisya nga mumaite muti ibo bainaanywe badi abanafu kwinywe, era muti bona basika bainaanywe ab'obwomi obutawaawo abantu obubasuna ng'ekirabo olw'ekisa kya Kibbumba. Mukolenge mutyo kaisi tiwaabbangawo ekikaisya esaala gyanywe.

Okugada olw'okukola ekikole ekisa

⁸ Nga mmaliirirya, mbakoba nywenanywena nti mubbenge n'omwoyo gumo, era buli moiza alumirwenge omwinaye, era mutakanganenge ng'aboluganda, era mubbenge b'ekisa era abeewombeeka.

⁹ Era abantu owebababityanga okubbikubbi tete nywena timubasasulangamu n'okubabitya kubbikubbi, ooba ababazumire, inywe timwabazumanga, wazira mubasabirenge nkabi. Ekyo kityo olw'okubba ekyo niikyo ekibabeeteire, kaisi olwo musune enkabi oKibbumba egiyabasuubizire.

¹⁰ Era n'eKiwandiike kikoba kiti:
"Omuntu yenayena eyegomba okubbaawo oku kyalo
era ng'ali omu bwomi obusa,
ateekwa okwekuuma okutabba n'olulumi olutali lusa
era n'okutabba n'entumula ey'obubbeyi.

¹¹ Era atekwa okucuuka okuzwa omu bikole ebibbibibbi,
n'akolanga biidi ebisa;
era atekwa kunoonianga idembe era lyabbe asenger-
eryenge.

¹² Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba al-
abirira abatuukirirye
era atega amatwige eeri kusaba kwabwe.

Neye oMusengwa iye oKibbumba ayakanisya abo ibo
abakola ebibbibibbi."

¹³ Kale aale naani eyalibakola obubbibubbi singa mubba bantu abayayaanira kukola bisa?

¹⁴ Neye waire wona singa mubba muli n'okugada olw'okukola ekikole ekisa, mubba b'enkabi. Inywe timutyanga ebintu abantu ebibatya, era timubbanga waire n'okweraliikirira.

¹⁵ Wazira inywe omu myoyo gyanywe iye oKurisito mumuwenge ekitiisya ng'oMusengwa waanywe, era bulijo mubbenge beetegeki okwiramu nabuli muntu ababuulya ng'ataka mumusonzolere eisuubi erimulinalyo. Neye mukikolenge na buwombeeki era nga mubawa ekitiisya,

¹⁶ nga mwekuuma okubba basa omu nseega yaanywe. Awo kaisi ibo abo ababakolera eitima nga batumula obub-bibubbi oku mpisa gyanywe ensa omu Kurisito, bayezye okuswala olwa kalebule waabwe.

¹⁷ Ikyo tete kikiraku obusa, singa kubba ikwo kusiima kwa Kibbumba, iye omuntu okugada olw'okukola ebisa, okukiraku okugada olw'okukola obubbibubbi.

¹⁸ Era kisa okugada olw'okukola ebisa olw'okubba oKurisito yena yagadire olw'ebibbibubbi by'abantu bonabona era ni baita omubirigwe omulundi gumo lumala. Cooka iye nago omutuukirirye yafeerereire abatali batuukirirye olw'okubaleeta eeri oKibbumba. OYesu oyo nago bamwitire neye oMwoyo oMutukulye n'amusuuca mwomi omu mubiri.

¹⁹ Era omu maani g'oMwoyo oMutukulye onyere oyo, omwoyo gwa Yesu gwabire era ni gulaabba eeri emiigu egyabbaire omu mabbuusuu e Magombe.

²⁰ Emiigu* egyo niigyo egy'abantu badi ababbaire ba-jeemeire oKibbumba eira oweyabbaire ng'akaali abagu-minkirizire omu kiseera ekyo oNuwa ekiyombekeiremu eryato. Era omu lyato eeryo abantu batono bati, ekikoba kiti, abeera munaana bonkani niibo abalamire okufa amaizi.

²¹ Era amaizi ago gabbaire geemererawo mu kifo ky'okubatiza okwo ikwo okubalokola nywena omu naku ginu. Cooka okubatiza nago okwo tikubba kubanaabyaku iko ku mubiri, wazira kitegeeza inywe kusuubiza kubba n'enseega ensa oku Kibbumba olw'okuzuukira kwa Yesu Kurisito.

²² Era oYesu nago yaniinire omwigulu, era aliraine oK-ibbumba oku lubbaalwe olw'engalo endiuro,† era oYesu ng'afuga abamalaika, n'ebyobwezye era n'eby'amaani.

4

Obwomi obuyaaka

¹ N'olwekyo, olw'okubba kiti oKurisito bamugadirye oweyabbaire ng'ali omu mubiri aanu oku kyalo, nywena mubbengemu enseega eyo eyamubbairemu. Ekyo kityo olw'okubba omuntu yenayena owaabba ng'ali omu mubiri oku kyalo kunu, kaisi ni bamugadya olwa Kurisito, abba takaali yeegomba akukola ekibbikibbi.

² Kale ekyo kimuzweramu okubba omu bwomibwe ob-wabba asigairye okubba oku kyalo kunu, nga tasengererya

* 3:20 3:20 Ooba, *Emiigu n'emyoyo gy'abamalaika badi abajeemeire oKibbumba.*
 3:20 3:20 Nta 6:1-7:24 † 3:22 3:22 Ooba, *Ekifo ekikira obukulu.*

kwegomba okubbikubbi okw'obuntu-obuntu. Neye ng'ali n'okusengererya bintu oKibbumba ebyataka.

³ Ekyo kityo olw'okubba omu biseera ebyabitire, mwamaliire ebiseera mu kukola biibyo abantu abataikirirya oKibbumba ebiberondyamu okukola. Ekikoba nti, ng'obulendi, okwegomba okubbikubbi, obuteemeere, ebinyumyo, embaga gy'obuteemeere n'okusinza ebifaananyi okw'amaani eino.

⁴ Atyanu abantu abo nago babona ooti kintu ekibeewunyisya, inywe okubba nga timukaali mubegaitaku omu bikole ebyo nago eby'ekisamadu, era awo-so kaisi inywe ni babazumira nakimo ino.

⁵ Neye balibba n'okwewozyaku omumaiso ga Kibbumba iye oyo omwetegeki okulamula aboomi n'abafu.

⁶ Ekyo niikyo ekyazwireku omu kiseera kidi aMawuliro aMasa okugalaabba paka n'eeri abantu atyanu abafu, kaisi olwo, waire abantu babbaire babasaliire emisango owebabbaire nga boomi oku kyalo kunu, neye igyo emiigu gyabwe gyezye okwaba gibbenge egiri oKibbumba.

⁷ Cooka enkomerero ya byonabyona eri kumpi. N'olwekyo mubbenge beegendereza era n'omu kwekumira omu mpisa, kaisi mwezyenge okusaba oKibbumba.

⁸ Era ekikulu mu byonabyona, mutakanganenge ino, olw'okubba okutaka kuzweraku okusonyangana ebibibibi bingi.

⁹ Kale mwanirizanganenge omu bisito byanywe nga mwinulangana n'okusuzangana anambula kwezuluguma.

¹⁰ Buli moiza ali n'okukolesya ekirabo ky'omwoyo kyonakyaona ekiyasunire, olw'okugasa abandi. Era mutyo mukolesyenge kusani ebirabo byanywe ebyo nago, ebya buli ngeri oKibbumba ebiyabawaire.

¹¹ Singa owekubba nti kutumula, omuntu atumulenge bibono biidi oKibbumba ebyamuwa okutumula. Era owekubba kiti kubbeera bantu, omuntu ali n'okuweererya n'amaani ago oKibbumba agamuwa, kaisi olwo mu byonabyona oKibbumba bamuwuuje omu Yesu Kurisito. Kale era oKibbumba ow'obwezye asunenge ekitiisya emirembe n'emirembe. Amiina.

Okugada olw'okubba oMukurisitaayo

¹² Era bainange abatake, timwewunyanga olw'ebigezo eby'obulumu obunene ebimubitamamu, ni mukitwala ooti-so kintu ekyewunyisya niikyo ekiri kubatuukangaku.

¹³ Neye mujaagaane olw'okubba muli kugadanga omu ngeri eyo oKurisito egiyagadiremu, kaisi eisangaalo libbu-uce okubaita kwolwo oluyaliirira ng'ali omu kitiisyakye.

¹⁴ Kale owebabazumanga olw'eriina lya Kurisito, musuna enkabi, olw'okubba oMwoyo ow'amaani eino, era owa Kibbumba, abba ku niinywe.

¹⁵ Owekubba kugada, tikwabatuukangaku lwakubba muli baiti ooba baibbi ooba olw'engeri egendi ey'ebikole ebib-bibibbi waire kadi olw'okwekirikiitya omu bintu ebitabak-wataku.

¹⁶ Wazira, singa owekubba muntu kugada olw'okubba oMukurisitaayo, tikyamukwatisyanga ensoni, neye awuu-jenge oKibbumba olw'okubbaaku eriina eeryo.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba ekiseera kituukire eky'okulamula kw'emisango nga kutandiikira ku baabo ab'omu nyumba ya Kibbumba. Kale obanga kwaba kutandiikira ku niiswe abamwikirirya, kaisi leero kyalibba kitya kwabo abataikirirya aMawuliro aMasa aga Kibbumba?

¹⁸ Era kiri n'omu Biwandiike kiti:
"Ooba ng'omutuukirirye yalibita mu bugosi okulokoka,
kaisi leero kyalibba kitya oku mukaafiiri n'oyo iye akola ebibbibibi?"

¹⁹ N'olwekyo, abo ibo abagada neye ng'oKibbumba niye akitakire atyo, bali n'okwesibira oku Mubbumbi waabwe iye oyo omwesigwa, era n'okweyongera okukolanga ebisa.

5

Amalabuki eeri abeekubbemberi ba Bakurisitaayo

¹ Kale inywe abeekubbemberi ba Bakurisitaayo, nze mbakubiriza ng'omwekubbemberi omunaanywe, era ng'omujulizi ow'okugada oKurisito okuyabitiremu, era nga zena omoiza kwabo abaligabanaku oku kitiisya ekyalibbaawo ikyo abantu ekibalisuna.

² Dala nze mbakoba nti, mulabirirenge abaikirirya abo oKibbumba ababakwatisya, nga muli ooti baliisya owebal-abirira ebiraalo byabwe eby'entaama. Era muweereryenge ng'abalabirizi, ekikoba kiti, nga tirwakubaazy, neye nga mukutaka kwanywe, omu ngeri eyo iyo oKibbumba egy-ataka mubbeemu. Era timululunkaniranga mpiiya, wazira mubbenge bantu abayayaanira kuweererya.

³ Era timwazitowereranga ibo abo abemwekubbembera, wazira mubbenge kyakuboneraku omu mpisa gyanywe egibali.

4 Kale olwo oMuliisya omukulu oweyaliboneka, mwalisuna engule ey'ekitiisya eino iyo etecucuka.

5 N'omu ngeri enanyereeyo, na inywe abaikirirya abandi abasigaireyo, mugonderenge abeekubbemberi baanywe, era mubbenge b'eiwooyo eeri buli muntu n'omwinaye. Ekyo kityo olw'okubba eKiwandiike kikoba kiti:

"OKibbumba ayakanisya ab'amalala,

wazira akwatira ekisa ibo abo abawombeeki."

6 N'olwekyo mwewombekenge eeri oKibbumba iye oyo aali n'amaani agabakuuma, era iye eyalibagulumalya ng'ekiseera kituukire.

7 Kale mumukwatisyenge ebigosi byanywe byonabyona, olw'okubba iye abalabirira.

8 Kale mwekuumirenge omu mpisa ensa era mubbenge beetegeki. Omulabe waanywe oSitaani, alaaduuka ooti mpologoma aluluma nga waanoonia oguyamalawo.

9 Neye mumulwanisyenge nga muli bacaati omu kwikirirya, olw'okubba mumaite muti n'aboluganda baanywe abali omu kyalo kyonakyoona, bagada ooti niinywe.

10 Era owemwalimala okugadaku akaseera akatono, oKibbumba iye ow'ekisa mu buli ngeri, era iye eyabeetere okugabana oku kitiisyakye ekitawaawo olwa Kurisito oYesu, oKibbumba onyere yaliiryawo obwomi bwanywe obw'omwoyo omu mbeera ensa. Era yalibawa obugumu n'obucaati nga timusagasagana omu kwikirirya.

11 Kale oKibbumba iye abbenge n'obwezye emirembe n'emirembe. Amiina.

Okuseebula

12 N'olwekyo oSiruvaano,* iye ogummaite nti woluganda omwesigwa, niiye ambeereire omu kuwandiika ebbaluwa enyimpi eti. Era nga mbairyamu amaani era nga nze mpa n'obujulizi nti, ensonga egimbawandiikiireku niikyo ekisa kya Kibbumba ekinanyerenyeere, kale mukikalangukiremu.

13 Aboluganda ab'omu kibuga ky'e Bbabbulooni, ibo bona oKibbumba ebiyalondere, babasugiirye era n'oMaako iye aali ooti mwana wange yena abasugiirye.

14 Era musugiryangane ino omu ngeri eraga eti mutakan-gana omu ngeri eyoluganda omu Kurisito.

Aale oleke inywe nywenanywena abali n'enkolagana n'oKurisito mubbenge n'eidembe.

5:5 5:5 Nge 3:34 5:6 5:6 Mat 23:12; Luk 14:11; 18:14 * 5:12 5:12 Omu Luyonaani bati, *Siraasi*. 5:12 5:12 Bik 15:22,40 5:13 5:13 Bik 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Bak 4:10; Fir 24

EBBALUWA EYOKUBIRI OPEETERO EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Peetero* eyokubiri erambika eti eyagiwandiikire mutume oPeetero, era yagiwandiikiire baikirirya bonabona. Kiboneka kiti, oPeetero ebbaluwa eenu yagiwandiikiire mu Looma aakati w'omwanka 65-69 nga bamalire okubyala oKurisito.

Omu bbaluwa eenu, oPeetero yabbaire agenderera kugumya baikirirya kugumya baikirirya kubbaawo mu bwomi obuteereeri n'okubalabula kutasengererya begesi ab'obubbeyi (2:1-22). Yabagumirye okutafaayo oku bantu abakoba bati oYesu ali kulwawo ino okwira. Wazira yakobere ati, oKibbumba tali kulwa-bulwi neye ataka buli muntu alokoke (3:8-9). Eyo niyo ensonga y'okubbaawo omu bwomi obuteereeri (3:14).

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula era n'obusugirye (1:1-2)
2. Okubeebukirya okubbaawo omu bwomi obuteereeri (1:3-21).
3. Okulabula oku begesi ab'obubbeyi (2:1-22).
4. Ebibono ebisembayo (3:1-17).

¹ Ninze oSimooni Peetero omuweererya era omutume wa Yesu Kurisito. Mpandiikira niinywe abasunire okwikirirya okw'ebbeeyi eino ooti kuudi iswe okutwasunire olw'obutuukirirye bwa Kibbumba era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

² Aale oKibbumba abakwatire ino ekisa era abaweere nakimo ino eidembe olwainywe okumumanya era n'okumanya oYesu oMusengwa waiswe.

OKibbumba okulonda aBakurisitaayo

³ Aale oKibbumba omu bwezyebwe, atuwaire byonabyona ebitwetaaga okubba aboomi nga tumuwa ekitiisya, era iswe olw'okumumanya, tumaite tuti niye eyatwetere okugabana oku kitiisyaake n'oku busaabwe.

⁴ Era olw'ebyo, yatusuubizire ebintubye eby'amaani era eby'ebbeeyi eino, kaisi olw'ebisuubizo ebyo eneebitya yaanywe eyezye okubbeera nakimo ooti iye. Era muwunuke okwegomba okubbikubbi okw'oku kyalo kunu ikwo okuzwera ku kwegomba okubbikubbi okw'obuntu.

⁵ Kale n'olw'ensonga enanyere eyo, mugezyeku ino n'amaani okwongera ebikole ebisa oku kwikirirya

kwanywe. Era n'oku bikole ebisa mwongereku okumanya oKibbumba,

⁶ era oku kumumanya mwongereku okwekuuma omu mpisa ensa. Oku kwekuuma omu mpisa ensa mwongereku okuguminkiriza. Oku kuguminkiriza mwongereku okuwa oKibbumba ekitiisya.

⁷ Era oku kuwa oKibbumba ekitiisya mwongereku okutakangana ng'aboluganda. Oku kutakangana ng'aboluganda mwongereku okutaka abantu bonabona.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba, singa inywe ebintu ebyo owemwabbanga nabyo era ni bibba nga byeyongera okukula mwinywe, byalibasuuca bamugaso, era abakola ebisa olwainywe okumanya oMusengwa waiswe oYesu Kurisito.

⁹ Neye singa omuntu yenayena adamba ebyo, abba ooti muntu abona kumpi ooba omwofu, era abba yeerabiire ng'ebibbibbibbye eby'eira oKibbumba yabimusoniire.

¹⁰ N'olwekyo boluganda, mwefudengeku ino n'amaani okubonera nakimo muti, okweta oKibbumba okuyabeetere inywe, n'okulonda okuyabalondere inywe kutuukirira. Era ekyo kityo olw'okubba singa owemwakolanga mutyo, mubba timwalireka okwikirirya.

¹¹ Era inywe balibaaniriza n'eisangaalo ery'amaani nga mwingira omu bwakabaka obutawaawo, obwa Musengwa waiswe era oMulokoli waiswe oYesu Kurisito.

¹² N'olwekyo, njaba okubebukiryanga bulijo ebikwata oku bintu ebyo, waire nga mubimaite, era ng'amazima ago nago gaingiriire nakimo omu myoyo gyanywe.

¹³ Era nze nseega nti nga nkaali ndi mwomi, kituuce okubebukiryanga kwebyo.

¹⁴ Ekyo kityo olw'okubba mmaite nga natira okufa, ng'oMusengwa waiswe oYesu Kurisito oweyammanyik-isirye.

¹⁵ Era neefudaku ino n'amaani, okubakobera ebintu ebyo, kaisi nze owenalibba mmalire okufa, mubbe nga mwezya okubyebukirya.

Ababoine oku kitiisya kya Kurisito

¹⁶ Aale iswe titwatumwire bugero obubayiiya, twabakobeire ku kwira kwa Musengwa waiswe oYesu Kurisito okw'obwezye, era obukulubwe n'ekitiisya kye twabiboineku n'amaiso gaiswe.

¹⁷ Ekyo kityo olw'okubba iswe twabbairero ng'oKibbumba oltewaiswe amuwa ekitiisya era ng'amugulumalya, eigono oweryazwire omu kitiisya

eky'amaani, ni limutumulaku liti, "Onu niiye oMwana wange oguntaka eino, era ogunsiima eino."

¹⁸ Era iswe abananyere twawuliire eigono eryo nga lizwa omwigulu, owetwabbairi n'oYesu oku lusozi olutukulye.

¹⁹ Era iswe tuli n'obukwenda bwa banaabbi, mwobwo tweyongera okubba bagumu nakimo ino, n'olwekyo musaaniire okubuteekaku omwoyo. Ekyo kityo olw'okubba obukwenda obwo buli ooti itaala eryakira omu kifo eky'endikiirya, paka obwire owebuca kaisi ekitangaala kya Kurisito ni kyakira omu myoyo gyanywe ooti nkota ow'amakeezi owaaleeta ekitangaala omu kyalo.

²⁰ Kale okusookera nakimo, ntaka mutegeere kinu muti, buli kibono ekyobunaabbi ekibawandiikire, mpaawo ayezya okukisonzola okululwe yenkani.*

²¹ Ekyo kityo olw'okubba mpaawo naabbi wa Kibbumba eyawaire obunaabbi okululwe ng'oweyatakire, neye abanaabbi batumulanga biiby'o ebyazwanga eeri oKibbumba, era oMwoyo oMutukulye niiye eyabibawanga okubitumula.

2

Abeegesi ab'obubbeyi

¹ Neye eira wona wabbangawo abanaabbi ab'obubbeyi omu bantu ba Kibbumba, era n'omu ngeri enanyere eyo mwinywe mwabbangamu abeegesi ab'obubbeyi. Era abantu abo balireeta mwinywe omu mbiso enjegyesa etali ntuce, eyo ejigirica, era balyegaana oMusengwa eyabanunwire, omu kukola ebyo ibo abanyere balyereetera okujigirika mangu.

² Era abantu bangi oku baikirirya balisengererya enkola gy'abantu abo egy'obulendi, era ni bazumisa enzira ey'amazima.

³ Kityo ibo olw'obululu bwabwe, balisuna amagoba mwinywe, nga bakolesya obugero ibo abanyere obubayiyire. Era oKibbumba yamalire ira okwetegeka okubasalira omusango okubasinga era abo oKibbumba oyo eyalibajigirica tawongera.

⁴ Kale, dala oKibbumba yabonereza olw'okubba n'abamalika abakolere ekikole ekibbikibbi tiyabasaasiire, neye yabamumire omu kifo eky'okujigirika, era n'abasibira oku njegere, paka oweyalibasalira omusango.

⁵ Era n'ekyalo eky'eira oKibbumba atyo tiyakisaasiire neye yaleetere amataba oku kyalo ekyo nago eky'abantu

1:18 1:17-18 Mat 17:1-5; Mak 9:2-7; Luk 9:28-35 * **1:20 1:20** Ooba, *Obunaabbi obwo abanaabbi obubawanga tibwazwanga mu malabuki gaabwe.*

ababbaire tibamuwa ekitiisya, era oKibbumba yalamiryeku abantu musanvu n'ONUwa iye eyalaabbanga amawuliro ag'obutuukirirye.

⁶ Era tete oKibbumba yasaliire abantu b'omu kibuga ky'e Sodomu n'e Gomola omusango, era n'abajigirica n'omusyo ni basuuka ikoke, era n'abasuuca ekyokuboneraku ekibaaba okukola abo abatamuwa ekitiisya.

⁷ Atyo oKibbumba era Yalamirye oLuuti eyabbaire atuukiriire, era eyabbaire yeeyanikire omwoyo olw'ebikole ebyobulendi eby'abantu abo abakolanga ebibbibbi.

⁸ Ekyo kityo olw'okubba omusaiza oyo eyabbaire atuukiriire, oweyabbaire ng'akaali ali omu bantu abo, buli lunaku yasunanga okunyiiga n'enima omu mwoyogwe olw'ebikole ebibbibbi eby'abantu abo.

⁹ N'olwekyo oMusengwa iye oKibbumba amaite okutoola abantu omu kugada, abo abamuwa ekitiisya, era iye amaite n'okweyongera okukuumira abo abakola ebibbibbi omu kibonerezo paka oku lunaku olw'okusaliraku omusango.

¹⁰ Ikyo ekyo kituuce okukiraku eino eino, eeri abo abaabira oku kwegomba okubbikubbi okw'emibiri gyabwe era ni batala obwezye bwa Kibbumba.

Era abegeesi ab'obubbeyi abo mpaawo ogubatya naire, kadi nsoni tigibakwata n'okutumula ebyakalebule oku b'ekitiisya.

¹¹ Cooka waire ng'abamalaika ibo b'amaani era b'obwezye okukiraku abegeesi ab'obubbeyi, ibo abamalaika tibavunaana ab'ekitiisya ebyakalebule omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba.

¹² Neye abegeesi abo batumula ebyakalebule oku bintu ebibatategeera. Abo ibo bali ooti gasolo-busolo agabulamumu amalabuki era agaabira ku kwegomba kw'emibiri gyabwe, igo ago omu butonde bwago agabbaawo nga baaba kugakwata bagaite, era bona balibajigirica ooti gasolo ago.

¹³ Era olw'ebikole byabwe ebibbibbi ebibakolere, oKibbumba yalibasasulamumu bubbibubbi. Ekyo kityo olw'okubba ibo bajaagaana omu bikole byabwe eitali bituuce, era basuna eisangaalo lyabwe mu kulya n'okunywera nakimo ino omusana perekete anambula kwekuuma omu mpisa ensa. Ibo abo bali ooti matondo n'amabala ebibaleetera inywe ensoni n'okuswala buli owebeeyimbya aamo na inywe omu kulya ebigeni omu bakolera ebyobulendi.

¹⁴ Era abantu abo bali n'amaiso amangu amangu, kaisi tibasinya kukola ebikole ebibbibbi, era ibo bagambirirya abantu abanafu omu kwikirirya okubeegaitaku. Cooka

abeegesi abo oKibbumba yalibajigirica olw'okubba emyoyo gyabwe giizwire buluvu.

¹⁵ Kale balekere okukola ebikole ebisa tete ni bamamaalika mu mpisa embiibbi egyo onaabbi Bbalamu omutaane wa Bbeyoli egiyeebitiryemu, iye oyo eyateekere omwoyogwe ku mpeera y'ekikole ekibbikibbi okabaka egiyabbaire ayaba okumuwa.

¹⁶ Neye oKibbumba yakoleserye mpunda okumunonya olw'ekikolekye ekibbikibbi ekiyabbaire akolere. Cooka ompunda, igwo ogusolo ogutatumula, leero gwatumwire n'eigono lya muntu era ni guloberya onaabbi okwebityanga ooti mulalu.

¹⁷ Abeegesi b'obubbeyi abo tibagasa ooti iruba eribulamu amaizi, era bali ooti kisu ompunga ekyafuwa. N'olwekyo oKibbumba abategekeire ekifo ekiizwire ogundikiirya ogunene.

¹⁸ Ekyo kityo olw'okubba ibo batumula ebibono eby'okwepanka neye nga mpaamu makulu, era bagambirirya abantu abankaikirirya oKurisito ni babaletera okwabira oku kwegomba kw'emibiri gyabwe okwo okw'obulendi.

¹⁹ Abantu abo, basuubiza abankaikiriryanga oKurisito eidembe, kaisi nga ibo abananyere, eneebitya yaabwe embiibbi efafugira nakimo era n'ebasuuca ooti bagalama, olw'okubba omuntu abba mugalama w'ekyo ekibba kimunyagire ebiseego.

²⁰ Era singa abantu owebabba bawunukire okwegomba okubbikubbi okw'oku kyalo olw'okwikirirya oMusengwa waiswe era oMulokoli oYesu Kurisito, kaisi tete ni bakan-gayo mukwerebalebanyirya mu bikole bidi ebibbibibi, era ni bibanyaga ebiseego, embeera yaabwe ey'oluzwanyuma, ebba mbiibbi okukiraku eedi eyasookere.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba abeegesi abo ibo kyandibagasire nandi ni bamanya enzira y'amazima, okukiraku owebamala okugimanya kaisi ni bagizwamu, era ni bazwa oku Mateeka ga Musa ageyabawaire.

²² Kale ibo ekyabatuukireku kiraga kiti engero igyo ntu-uce egikoba giti, "Ombwa acuukira okulya ebisesemobyey," era kiti, "Ombiizi ogubanaabirye, airamumu okwekulukuunya omu bitonsi."

3

Okwira kwa Musengwa oYesu

¹ Bainange abatake, atyanu eenu niiyo ebbaluwa yange eyokubiri egimbawandiikira. Omu bbaluwa gyonagya-ona eibiri, ngendereire kubeebukirya inywe okubbanga n'enseega ebulamu obubbeyi.

² N'olwekyo ntaka mwebukirye ebibono abanaabbi abatukulye eibatumwire eira, era n'ebiragiro bya Musengwa era oMulokoli, ebiyabawaire okubita omu batume baanywe.

³ Neye ekikulu mu byonabyona, mutegeere kinu muti, omu naku egy'oluzwanyuma, abantu abajeregi baliiza n'ebibono ebyokubajerega inywe, ibo balikola ekyo nga baabira ku kwegomba kwabwe okubbikubbi.

⁴ Era balibba nga batumula bati, "Yasuubizire ati yaliira, aale ali yaina?" Era bati, "Kasookeede abeekubbemberi baiswe abasookere bafa, ebintu byonabyona bikaali biri bityo ng'owebyabaire okuzwera nakimo ng'oKibbumba oweyabbumbire ekyalo."

⁵ Neye kinu ikyo bakyebityaku-bwebiti ibo okwerabira bati, eira oKibbumba yalaggiire-bulagiri eigulu ni lyebumbaba, era olw'ekibonokye ekyalo kyeyawiire okuzwa omu maizi, era singa timaizi ekyalo tikyandibbairawo.

⁶ Era tete n'amaizi ago, oKibbumba yalaggiire amataba ni gaizula ekyalo eky'eira era ni kijigirika.

⁷ Era olw'ekibono ekinyere ekyo, oKibbumba akuumire angulu omwibbanga n'ekyalo ebiriwo atyanu, kaisi olwo oluzwanyuma abyoce n'omusyo. Era ebyo abikumire paka oku lunaku olw'okusaliraku emisango, n'okujigirika abantu abatamuwa ekitiisya.

⁸ Neye atyanu bainange abatake timwerabiranga kinu ekikoba kiti; omumaiso ga Musengwa iye oKibbumba olunaku olumo luli ooti myanka 1,000, n'emyanka 1,000 giri ooti lunaku lumu.

⁹ Era oMusengwa iye oKibbumba talwawo okutuukirirya ekiyasuubizire ng'abandi owebaseega, neye abaguminkiriza inywe, olw'okubba tataka wabbeewo omuntu yenayena ajigirika, neye ataka abantu bonabona beenenye.

¹⁰ Neye olunaku oMusengwa oYesu oluyaliiriraku yaliizira omu kiseera ekimutamusuubiriramu ng'omwibbi owaiza obwire. Oku lunaku olwo ebintu ebiri angulu oku kireri byalijigirika n'omusyo, n'angulu waliwaawo nga wairiitira ino, era ekyalo n'ebintu byonabyona ebirimu byaliwaawo.

¹¹ Aale olw'okubba oKibbumba yalijigirica ebintu ebyo byonabyona omu ngeri eetyo, inywe muwomeire kubba bantu bengeriki? Omu bwomi bwanywe muwomeire kubba bantu abatukulye era abakola oKibbumba ebyasiima.

¹² Muli n'okukola mutyo nga wemukuumiriire olunaku olwo oKibbumba oluyasalirewo oKurisito okwiriraku, era neenu nga wemwefudaku okusairirya lutuuke mangu nga mulusabira. Era oku lunaku olwo niirwo oluyalyoceryaku angulu n'omusyo, era n'ebibbumbembe ebiriyo byalisaanuuka n'omusyo.

¹³ Neye iswe tukuumiriire eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka ebyo oKibbumba ebiyasuubizire, ibyo ebyalibba kisito abatuukiriire omu balityama.

¹⁴ Kale bainange abatake, nga wemukuumirira ebyo okubbaawo, mwefudeku oMusengwa oYesu abaaajirye nga mubulaku eitondo waire ekyokubanenya, kaisi awo mubbe idembe naye.

¹⁵ Era mumanye muti oMusengwa waiswe oKibbumba aguminkiriza olw'okubba ataka abantu beenenye era balokoke. Era kityo ng'owoluganda omutake oPawulo yena oweyabawandiikiire ng'akolesya amalabuki ago oKibbumba ageyamuwaire.

¹⁶ Yena omu bbaluwagye gyonagyona yagiwandiikire nga gitumula ku nsonga egyo nago. Era ebbaluwagye girimu eBiwandiike ebimo ebigosi byokutegeera, ibyo ebyo abantu abatategeera, n'abanafu omu kwikirirya ebyebali-ibya, ng'owebakola n'oku Biwandiike ebindi, aate ng'ekyo kyabazweramu okujigirika.

¹⁷ N'olwekyo, bainange abatake, atyanu ng'owemumalire okutegeera ebyo, mwekuume kaisi mwezye okutaliiba olw'obutali butuuce bw'abakola ebibbibbi, olwisi omu ngeri eetyo nywena abanyere mudemba ni muzwa oku mazima ni mutandiika okubuusabuusa.

¹⁸ Neye mweyongerenge okubba omu kisa kya Musengwa waiswe era oMulokoli oYesu Kurisito, era mweyongerenge n'okumumanya. Oleke ekitiisya kiire eeri oKibbumba atyanu n'emirembe gyonagyona. Amiina.

EBBALUWA ESOOKA OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Yokaana* esooka, omutume oYokaana niye eyagiwandiikire aakati w'omwanka 50-100 nga bamalire okubyala oKurisito. OYokaana yawandiikire ebbaluwa eenu eeri baikirirya bonabona. OYokaana tiyeetoolayo nga niye omuwandiiki, neye empandiika omu bbaluwa eenu era kumpi efaanana n'empandiika eeri omu kitabo *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire*. N'ekindi, ensula esooka omu bbaluwa eenu eraga eti, omuwandiiki yaboineku obwomi era n'okuzuukira kwa Kurisito (1:1-3). N'olwekyo abantu abakira obungi baikikirirya bati oYokaana niye yawandiikire ekitabo ky'aMawuliro aMasa, n'ebbaluwa eisatu egiriku eriinalye, era bati yagiwandiikire ng'ali mwEfeeso.

Ekgendererwa kya Yokaana omu kuwandiika ebbaluwa eenu, kyabbaire kutaka kukubiriza baikirirya babbe n'enkolagana ensa aakati waabwe n'oKibbumba aamo n'oMwanawe oYesu Kurisito. OYokaana yawandiikire ebbaluwa eenu, omu kiseera ekanisa oweyabbaire n'obugosi okuzwa eeri ekibbula ky'abantu abebeeta bati "Bagonositiki." Abantu abo babbaire baikirirya bati, oYesu yabbaire nakimo Kibbumba neye bati tiyabbaire dala muntu aali n'omubiri oguli n'omusaaye ng'ali oku kyalo. N'olwekyo oYokaana awandiika ekikwata kwiye okubba omujulizi eyaboineku n'amaiso obwomi bwa Yesu, era ati engalogye gyakwaite oku Yesu (1:1-3).

Engeri egibyecaanamu

1. Okwanjula (1:1-4).
2. OKibbumba kitangaala (1:5-3:10).
3. Ekiragiro ky'okutakangananga (3:11-5:12)
4. Ebibono ebisembayo (5:13-21).

EKibono eky'obwomi

¹ Mbawandiikira ku yooyo ogubeeta oKibono iye onanzwa w'obwomi. Iye oyo nago eyabbairewo okuzwera nakimo eira omu kubbumba ekyalo. Era oyo iswe banu ogutwawulisisiryeku, era ni tumubonaku n'amaiso gaiswe, era ni tumwekalikica era n'okumukwataku ni tumukwataku n'engalo gyaiswe. Ekikoba kiti oyo, iswe banu ogutulaabba.

² Era oyo iye nago onsulo wa bwomi oweyaikire oku kyalo kunu, twamuboine era iswe tumwijululaku era gutuli kulaabba egimuli tuti iye niiye agaba obwomi obutawaawo. Cooka iye enyumaku eedi, yeebbeeranga giri Iteeye, neye yairire n'aiza yeeragisya egituli.

³ Kale tulaabba egimuli ku yoodi ogutwaboineku era ogutwawulisisiryeku, kaisi olwo nywena mwezye okubba n'enkolagana na iswe nga swena owetuli naiyo n'oKibbumba iye oltewaiswe aamo naye nago oMwanawe oYesu Kurisito.

⁴ Era ebyo tubibawandiikira kaisi olwo eisangaalo lyaiswe* libbe mu bwizulye.

OKibbumba ayaka ooti kitangaala

⁵ Kale obukwenda owetwawuliire okuzwa egiri oYesu Kurisito, era obutulaabba egimuli niibwo bunu buti: OK-ibbumba ayaka ooti kitangaala era egyabba tiwabbakuwo kandikiirya kadi katyayi kati.

⁶ N'olwekyo singa owetukoba tuti tuli n'enkolagana aamo n'oKibbumba kaisi tete ni twira kukolanga bikole ebibibibbi ebiraga endikiirya, awo-so tubba babbeyi, era tubba titukolera ku mazima ga Kibbumba.

⁷ Neye owetutambulira omu kitangaala ooti kiikyo oK-ibbumba ekyayaka, mwiswe tubba tulimu n'enkolagana eyaiswe aamo, era omusaaye gwa Yesu iye oMwanawe, igwo gwaba nga gutunaabyaku nabuli kibbikibbi.

⁸ N'olwekyo, singa owetukoba tuti tubula ekibbikibbi omu myoyo gyaiswe, tubba tubbeyesya, era nga tubulamu n'amazima.

⁹ Neye owetubbutula tuti tuli n'ekibbikibbi, iye oK-ibbumba mwesigwa era iye tiyeekubbira era atusoniya, era n'atusuuca abakenene okuzwa omu by'obutali bu-tuukirirye.

¹⁰ Era singa owetukoba tuti titukolangaku ekikole ekib-bikibbi, tubba tusuucirye oKibbumba mubbeyi, era nga n'ekibonokye kibula omu bwomi bwaiswe.

2

OKurisito atubbeera

¹ Kale inywe baana bange abatake, binu mbibawandi-ikiire kaisi olwo mubbe nga timukola ebikole ebibibibbi. Neye owewabbaawo akola ekikole ekibbikibbi, tuli n'oyo iye atuwozererya eeri oltewaiswe, ekikoba kiti, iye oYesu Kurisito nago atuukirire.

² Era okufa kwa Kurisito oyo niigwo omugaito ogw'okutsoniya ebibbibbi byaiswe; kaisi nga tiblyaiswe byonkani, neye n'eby'abantu bonabona oku kyalo.

³ Era owetugondera ebiragiyo bya Kibbumba, okwo kututegeereraku nga dala tumumaite.

⁴ Kale omuntu owaakoba ati, "Nze dala mmaite oKibbumba," neye tete iye oyo n'ajeemera ebiragiroye, abba mubbeyi, era abba abulamu amazima.

⁵ Neye singa omuntu yenayena atuukirirya ekibono kya Kibbumba, mazima omuntu oyo abba n'okutaka okwizulye okuzwa egiri oKibbumba. Era engeri egitumanyiciryaku tuti tuli n'enkolagana naye niye eti:

⁶ Buli akoba ati ali n'enkolagana n'oKibbumba, atekwa okwebitya ooti Kurisito oweyebityanga.

Ekiragiyo ekiyaaka

⁷ Kale inywe bainange abatake, tindi kubawandiikira ku kiragiyo kiyaka, neye ku kiidi ekimuwuliranga, ikyo nago ekimwawuliire okuzwera nakimo owemwaikiriirye. Ekiragiyo eky'eira ekyo nago, niibwo obukwenda obumwabire nga muwulira.

⁸ Wazira era ekiragiyo ekimbawandiikiraku kirimu obuyaaka, era amazima gaakyo gabonekera mu bwomi bwa Kurisito n'omu bwanywe. Ekyo kityo olw'okubba ebikole ebibbibbi ebiri ooti by'omu ndikiirya biri kuwaawo, era ebikole ebisa ebiri ooti kitangaala ekinanyerenyeere atyanu niibyo ebiri kubbangawo.

⁹ Kale iye oyo akoba ati atambulira omu nkola ya Kibbumba ensa eri ooti kitangaala, kaisi n'abba ng'acaawa owoluganda, abba akaali ali mu ndikiirya.

¹⁰ Neye iye oyo ataka owoluganda, abba atambulira mu nkola ya Kibbumba ensa eri ooti kitangaala era iye oyo abba abulamu ekyesitaalisya owoluganda.*

¹¹ Cooka iye oyo acaawa owoluganda, abba akaali alimu ebikole ebibbibbi ooti muntu atambulira omu ndikiirya era atamaite egyayaba, olw'okubba endikiirya ebba emwigaire amaiso.

¹² Kale inywe omwankaikirirya era abaana abatake, mbawandiikira olw'okubba ebibbibbi byanywe babibasoniyire olwa Yesu.

¹³ Era mpandiikira inywe omukulire omu kwikirirya, olw'okubba atyanu dala mumaite oyo eyabbairwo okuzwera nakimo olusooka. Era mpandiikira inywe omuli n'eiganyi ooti baisuka, olw'okubba mugaine oMubbimubbi.

Era mpandiikira inywe omwankaikirirya era omuli ooti baana abatake, olw'okubba mwamalire dala okumanya oItewaiswe.

¹⁴ Era mpandiikira inywe omukulire omu kwikirirya, olw'okubba atyanu dala mumaite oyo eyabbairewo okuzwera nakimo olusooka. Era mpandiikira inywe omuli n'eiganyi ooti baisuka, olw'okubba muli b'amaani omu bwomi bw'omwoyo, n'ekibono kya Kibbumba kibalimu, era muwangwire oMubbimubbi.

¹⁵ N'olwekyo timubbanga n'okwegomba enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu, waire ebintu ebitali bisa ebiri omu bantu, olw'okubba iye oyo ataka ebikole ebibbibbi ebiri oku kyalo, tabba n'okutaka oItewaiswe.

¹⁶ Ekyo kityo olw'okubba iyo enkola y'ekyalo ikwo kululunkanira biibyo omubiri ekigwegomba kwereere, n'okwegomba buli kintu amaiso ekigabona, n'okwewaana olw'ebintu ebitubba tusunire aamo n'ebitubba tukolere. Cooka ebintu ebyo byonabyona tibizwa giri Itewaiswe, neye bizwa mu kyalo munu.

¹⁷ Era ekyalo nago kiwerawo aamo nabuli kintu abantu ekibeegomba. Neye iye oyo akola ekyo oKibbumba ekyasi-ima, wakubbaawo emirembe n'emirembe.

Omulabe wa Kurisito

¹⁸ Kale inywe omuli ooti baana abatake, ekiseera ky'enkomerero owekiri awo kituukire. Era ng'owemwawuliire muti omulabe wa Kurisito aiza, cooka n'atyanu waliwo abalabe ba Kurisito bangi. Kale kwekyo niikwo okutumanyiciryaku tuti ekiseera ekisembayo owekiri awo kituukire.

¹⁹ Kaisi abalabe abo nago twakumbaananga nabo, neye tibabbaire b'enjikirirya ooti yaiswe. Ekyo kityo olw'okubba singa babbaire b'enjikirirya eedi eyaiswe, bandibbaire basigala na iswe. Neye kale okutuzwaku kwabwe kwalagire kuti mpaawo kadi moiza kwibo eyabbaire omunaiswe.

²⁰ Neye inywe oKurisito yabawaire oMwoyo oMutukulye, era inywe nywenanywena mumaite amazima.

²¹ Kale timbawandiikira olw'okubba kiti timumaite amazima, neye olw'okubba mugamaite era n'olw'okubba nti mpaawo bubbeyi obuzwa omu mazima.

²² Kale olwo omubbeyi niiye aliina? Niiye oyo agaana okwikirirya ati oYesu niiye oKurisito. Era iye oyo niiye omulabe wa Kurisito, ekikoba kiti, taikirirya ati oKibbumba Iteeye wa Yesu.

²³ Era mpaawo iye agaana okwikirirya oMwana wa Kibbumba kaisi n'aikiriryaku oIteeye. Kale iye oyo abbutula ati aikirirya oMwana wa Kibbumba, abba aikirirya n'oKibbumba oIteeye.

²⁴ N'olwekyo inywe muteekwa okubona muti ekyo ikyo ekimwawuliire okuzwera omu kusookesya, kibasigalamu. Kale ikyo ekyo owekibba kityo, inywe nywena mwalisigala nga muli omu nkolagana n'oMwana n'oIteeye.

²⁵ Era kinu niikyo oKurisito ekiyatusuubizire, obwo nga niibwo obwomi obutawaawo.

²⁶ Kale ndi kubawandiikira ebintu binu kubalabula ku bantu abo abagezyaku okutaka okubaliibya.

²⁷ Neye inywe, oMwoyo oMutukulye oKurisito oguyabawaire, akaali ali mwinywe, era timwetaagisya muntu yenayena kubeegesya. Ekyo kityo olw'okubba oMwoyo oyo nago abeegesya byonabyona ibyo ebinanyerenyeere, era tibinambulamu naire. Kale mubbenge mu nkolagana n'oKurisito, ng'oMwoyo oyo nago oweyabeegeserye.

²⁸ Aale atyanu, inywe omuli ooti baana abatake, mubbenge omu nkolagana n'oKurisito. Awo oweyaliboneka omu kwizakwe kaisi olwo twezye okubba bagumu, era n'okutaswala omumaisoge.

²⁹ Kale, singa owoomanya oti iye atuukirire era obba oli n'okumanya oti buli akola ebyo ebituuce abba mwana wa Kibbumba.

3

Abaana ba Kibbumba

¹ Aale mubone okutaka okwo okw'amaani oIteewaiswe okweyatutakiremu. Era olw'okutakakwe okwo okw'amaani atweta baanabe, era kaisi dala niiye owetuli. Ekigira abantu abo abatambulira omu mpisa gy'ekyalo nandi ni batutegeera, olw'okubba yena tibamutegeire.

² Kale bainange abatake, atyanu tuli baana ba Kibbumba, waire wona era ng'ekitwalibba kikaali okumanyikana. Cooka tumaite tuti oweyaliboneka, twalifaanana ooti niiye, olw'okubba twalimubona dala ng'obwali.

³ Era buli muntu aali n'eisuubi eeryo omu Kurisito, yeetukulyenge n'abba mukenene omu bwomi bw'omwoyo ng'oKurisito obwali omukenene.

⁴ Era buli eyeeyongera okukola ekibbikibbi, abba ajeemeire oKibbumba, olw'okubba ekibbikibbi niibwo obu-jeemu.

5 Neye mukimaite muti oKurisito yaizire kutoolawo omusango gw'ekibbikibbi, era nga mwiye mpaamu kikole ekibbikibbi.

6 Buli muntu abba omu nkolagana naye, tiyeeyongera kukola kibbikibbi. Era buli eyeeyongera okukola ekibbikibbi, oyo abba tategeerangaku ooba tamanyangaku oKurisito.

7 Kale inywe omuli ooti baana abatake, timuganyanga muntu yenayena okubagotesya. Iye oyo akola ebituukirirye, abba mutuukirirye ooti Kurisito obwali mutuukirirye.

8 Era iye oyo akola ekikole ekibbikibbi, oyo abba wa Sitaani, olw'okubba okuzwera nakimo eira omu kubbumba ekyalo oSitaani mukoli w'ebikole ebibbibbi. N'olwekyo iye oMwana wa Kibbumba kiyazwireku aize ajigirice ebikole bya Sitaani.

9 Cooka omuntu oyo asuka omwana wa Kibbumba tiyeeyongeranga-bweyongeri omu bikole ebibbibbi. Ekyo kityo olw'okubba ekikula ky'obwomi bwa Kibbumba kibba kiri omu omuntu oyo, era tayezya kweyongera kukola bikole ebibbibbi olw'okubba oKibbumba abba niye eyamubyaire.

10 Era ekitumanyiciryaku abaana ba Kibbumba n'aba Sitaani niikyo kinu ekiti: Buli muntu atakola ebyobutuukirirye, waire yooyo atataka owoluganda, iye oyo abba timwana wa Kibbumba.

Mutakanganenge

11 N'olwekyo, obukwenda obumwasunire okuzwera nakimo owemwaikiriirye niibwo bunu obuti: Tuteekwa okutakangananga.

12 Era timubhanga ooti Kaini, iye oyo eyabbaire owa Sitaani, era n'aita omugandawe. Neye ekyo kyazwire kuuki? Yamwitire olw'okubba ebikole ebibye iye oKaini byabbaire bibbibbi, kaisi ebya mugandawe nga ibyo bisa.

13 Kale boluganda, timwewunyanga singa abantu b'oku kyalo ibo owebabacaawanga.

14 Cooka iswe tumaite tuti twazwire omu kufa, ni twingira omu bwomi olw'okubba tutaka aboluganda. Era iye oyo abula okutaka abba akaali ali mu kufa.

15 Kale nabuli muntu acaawa omwinaye, abba mwiti, kaisi aate nga mumaite muti mpaawo mwiti ali n'obwomi obutawaawo omunda mwiye.

16 Era ekitutegeereraku okutaka niikyo kinu ekiti: OYesu Kurisito yawaireyo obwomibwe okulwaiswe. Kale swena tuteekwa okuwaayo obwomi bwaiswe oku lw'aboluganda.

17 Era singa omuntu abba n'ebiyobusuni eby'oku kyalo kunu kaisi n'amanya owoluganda ng'ali omu kudamba neye nandi n'amubbeeraku, omuntu oyo ayezya atya okubba n'okutaka oKibbumba?

18 Kale inywe omuli ooti baana abatake, tuleke okutumulanga-butumuli kyonkani tuti tuli n'okutaka, neye tukolenge n'ebikole ebiraga biti mazima tuli nakwo.

19 Awo olwo omu ngeri eyo, niikwo oku twategeereraku tuti tuli n'amazima ga Kibbumba, era n'okugumya emyoyo gyaiswe omumaisoge,

20 singa owegibba gitulumiriza. Ekyyo kityo olw'okubba oKibbumba iye akiraku ino emyoyo gyaiswe okumanya, era iye amaite nabuli kintu.

21 Kale bainange abatake, singa emyoyo gyaiswe owegibba giti tigitulumiriza, tubba bagumu omu kusaba oKibbumba,

22 era ni tusuna nabuli kitumusaba, olw'okubba tukwata ebiragiroye, era ni tukola ebyasiima.

23 Era ekiragiroye niikyo kinu ekiti: Okwikiririrya omu liina ly'oMwanawe oYesu Kurisito, era n'okutakangananga ng'oKurisito oweyatulagiire.

24 Kale bonabona abakwata ebiragiroye bya Kibbumba babba n'enkolagana naye era yena abba kintu kimo nabo. Era ekitutegeereraku tuti ali omu myoyo gyaiswe niikyo kinu ekiti: Tukimanyicirya ku Mwoyowe oguyatuwaire.

4

OMwoyo ow'amazima era n'oodi ow'obubbeyi

1 Kale bainange abatake, timwikiriryanga nabuli mwoyo, neye mugezyenge emyoyo kaisi mwezye okubona obanga gizwa giri Kibbumba, olw'okubba abanaabbi bangi ab'obubbeyi basalaanikiire omu kyalo.

2 Era engeri egyotegeereraku oMwoyo wa Kibbumba niye eenu eti: Nabuli muntu abbutula ati oYesu Kurisito yaizire ng'omuntu, oyo abba aliku oMwoyo wa Kibbumba.

3 Neye buli muntu agaana okubbutula ekyyo oku Yesu Kurisito, abba aliku mwoyo ogutazwa giri Kibbumba. Era ogwo nago niigwo omwoyo gw'omulabe wa Kurisito. Cooka mwawuliire muti gwiza, era n'olwatyanu guli omu kyalo.

4 Kale inywe abali ooti baana abatake, muli bantu ba Kibbumba era mumalire okuwangula abanaabbi b'obubbeyi nago olw'okubba oKibbumba oyo iye aali mwinywe akiraku ino oSitaani iye aali omu bantu abataka eby'ekyalo.

⁵ Ibo abanaabbi abo nago tibaikirirya oKibbumba era batumula by'ekyalo, era kagira ebibeegesya, ibo abantu abataikirirya babawulisisya.

⁶ Cooka iswe tuli bantu ba Kibbumba era iye oyo aali n'enkolagana n'oKibbumba, awulisisya ebitwegesya. Neye iye oyo atali wa Kibbumba, tabiwulisisya. Era eyo niiyo engeri egitutegeereraku oMwoyo ow'amazima n'omwoyo ow'obubbeyi.

Enkola ya Kibbumba iyo kutaka

⁷ Kale bainange abatake, aale tutakanganenge olw'okubba okutaka kuzwa giri Kibbumba. Era buli muntu ataka omwinaye, abba mwana wa Kibbumba, era ali n'enkolagana n'oKibbumba.

⁸ Cooka iye oyo atataka omwinaye, abba abula enkolagana n'oKibbumba olw'okubba enkola ya Kibbumba iyo kutaka.

⁹ Era engeri oKibbumba egiyalagiremu ng'owatutaka niiyo eenu eti: Yatumire omu kyalo oMwanawe era oMwanamoiza, kaisi tubbe n'obwomi obutawaawo olw'oMwana nago.

¹⁰ Era okutaka tikitegeeza nti iswe niiswe otwatakire oKibbumba, wazira iye niiye eyatutakire, era n'atuma oMwanawe okubba omugaito ogw'okuwaayo olw'ebibbibbi byaiswe.

¹¹ Kale bainange abatake, ng'oKibbumba oweyatutakire atyo, na iswe swena tuteekwa okutakangananga.

¹² Cooka mpaawo abonangaku oKibbumba; neye owe-tutakangana, oKibbumba abba kintu kimo na iswe, era okutakakwe mwiswe kubba kwizulye.

¹³ Kale tumaite tuti tuli n'enkolagana n'oKibbumba, era nga yena obwali ekintu ekimo na iswe olw'okubba yatuwaire oMwoyowe.

¹⁴ Era iswe twaboine era tukobera abandi tuti oItewaiswe yatumire oMwanawe okulokola abantu oku kyalo.

¹⁵ N'olwekyo singa omuntu yenayena abbutula ati oYesu niiye oMwana wa Kibbumba, asuna enkolagana n'oKibbumba era oKibbumba yena abba kintu kimo n'omuntu oyo.

¹⁶ Kale era iswe tumaite era twesigire kutaka oKibbumba okwatutakamu.

Cooka oKibbumba ikwo kutaka, era oyo iye ataka oKibbumba n'aboluganda abba n'enkolagana n'oKibbumba, n'oKibbumba yena abba kintu kimo n'omuntu oyo.

¹⁷ Mwekyo okutaka kubba kwizulye mwiswe, kaisi tubbe bagumu oku lunaku olw'okusaliraku omusango

olw'okubba obwomi bwaiswe buli ooti bwa Kurisito ng'oweyeebityanga oku kyalo kunu.

¹⁸ Kale oKibbumba ogwataka tabba n'okutya. Era okutaka okutuuce kumalawo okutya olw'okubba omuntu ali n'okutya lwa kusuubira kibonerezo, era oyo iye aatya abba okutaka kwa Kibbumba tikwizulye omu mwoyogwe.

¹⁹ Kale iswe tutaka oKibbumba olw'okubba oKibbumba niye eyasookere okututaka.

²⁰ Era singa omuntu owaakoba ati, "Ntaka oKibbumba," neenu ng'acaawa owoluganda, abba mubbeyi. Ekyo kityo olw'okubba iye oyo atataka omuntu ogwayezya okubonaku, abba tayezya okutaka oKibbumba iye ogwatabonangaku.

²¹ Era oKibbumba yatuwaire ekiragirowo kinu ekiti: Nabuli iye oyo ataka oKibbumba, atekwa era n'okutaka owoluganda.

5

Ekgira ni tuwangula ekyalo

¹ Kale nabuli aikirirya ati oYesu niye oKurisito ogubasukireku amafuta, iye oyo abba mwana wa Kibbumba, era nabuli ataka omubyaire, ataka n'omwana w'omubyaire oyo.

² Era engeri egitumanyamu tuti tutaka abaana ba Kibbumba niyo eenu eti: Mukutakanga Kibbumba era n'okukwatanga ebiragirowo.

³ Mazima okutaka oKibbumba niikwo kunu okuti: Okuwulira ebiragirowo. Kasi era n'ebiragirowo nago tibikalanguki ino,

⁴ olw'okubba nabuli mwana wa Kibbumba, awangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu. Era ekgira ni tuwangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu, niikyo olw'okubba nti twikiririrya omu Kurisito.

⁵ Kale naani oyo iye ayezya okuwangula enkola embiibbi ey'oku kyalo kunu? Niye oyo yenkani aikirirya ati oYesu niye oMwana wa Kibbumba.

Abajulizi abatumula oku Yesu Kurisito

⁶ OYesu Kurisito niye oyo eyaizire oku kyalo kunu mu kubita mu Yokaana kumubatiza mu maizi n'omu kufa ng'asuka omusaayegwe. Tikumubatiza mu maizi kyonkani, wazira bamubatizire omu maizi era n'afa ng'asuka omusaaye. Era iye oMwoyo oMutukulye niye akakasa ati kinu kya mazima, olw'okubba oMwoyo oMutukulye atumula mazima.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba waliwo obujulizi obw'emirundi misatu obuti:

⁸ OMwoyo oMutukulye, n'okumubatiza omu maizi, n'okufa ng'asuka omusaaye, era ebintu ebyo byonabyona ebisatu bikakasa kimo ekyo.

⁹ Cooka twikirirya abantu ebyo ebibakakasa, neye ebyo ibyo oKibbumba ebyakakasa bibba bikiraku obwesigwa olw'okubba oKibbumba abba niye akakasire ebikwata oku Mwanawe.

¹⁰ Kale nabuli aikirirya omu Mwana wa Kibbumba, abba ali n'obukakafu obwo omu mwoyogwe. Era iye oyo ataikirirya oKibbumba ebyakoba abba asuucirye oKibbumba okubba omubbeyi olw'okubba abba taikirirya ebyo oKibbumba ebyakakasa oku Mwanawe.

¹¹ OKibbumba akakasa ati yatuwaire obwomi obutawaawo, era obwomi obwo tubusuna kubita mu Mwanawe.

¹² Kale iye oyo aali n'enkolagana n'oMwana wa Kibbumba, ali n'obwomi; era iye oyo abula enkolagana n'oMwana wa Kibbumba, abula obwomi.

Obwomi obutawaawo

¹³ Kale mbawandiikira oku bintu binu, inywe abaikiririrya omu liina ly'oMwana wa Kibbumba kaisi mwezye okumanya muti muli n'obwomi obutawaawo.

¹⁴ Era obugumu obutuli nabwo nga tusaba oKibbumba niibwo bunu obuti: Singa owetumusaba ekintu kyonakyaona ekiri omu kusiimakwe, atuwulira.

¹⁵ Era owetutegeera tuti owetumusaba atuwulira, awo tubba tumaite tuti atuwa ebitumusaba.

¹⁶ Singa omuntu yenayena owaabona owoluganda ng'akola ekikole ekibbikibbi ekitazweremu woluganda oyo kufa, amusabirenge era oKibbumba yaliwa owoluganda oyo obwomi. Ndi kutumula ku baabo abakola ekikole ekibbikibbi ekitabazweramu ibo kufa. Neye waliwo ekibbikibbi ekizweramu muntu kufa. Ekyo tiniikyo ekintumulaku owenkoba nti oli n'okusaba lwa kiikyo.

¹⁷ Cooka ekikole kyonakyaona ekitali kisa, kikole kibbikibbi, neye era waliwo ekikole ekibbikibbi ekitazweramu muntu kufa.

¹⁸ Era tumaite tuti omuntu yenayena iye abba asuukire omwana wa Kibbumba tasigala ng'akola ebikole ebibibibbi olw'okubba oYesu oMwana wa Kibbumba amuku-uma n'akusa, era oSitaani n'atamukola akabbikabbi.

¹⁹ Tumaite tuti tuli baana ba Kibbumba, era tuti ibo abakola ebibibibbi oku kyallo bonabona bali mu bwezye bwa Sitaani.

²⁰ Era tumaite tuti oYesu oMwana wa Kibbumba yaizire era n'atutegeeresya, kaisi twezye okumanya oKibbumba

iye oyo ow'amazima. Era tuli n'enkolagana n'oyo iye ow'amazima, tete ni tubba n'enkolagana n'oMwanawe oYesu Kurisito yena. Iye oyo nago niye ogututegeer-eraku oKibumba ow'amazima, era niye agaba obwomi obutawaawo.

²¹ Kale inywe omuli ooti baana abatake, mwewalenge okusinza ebifaananyi.

EBBALUWA EYOKUBIRI OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Yokaana* eyokubiri, eyagiwandiikire niye omutume oYokaana. Yagiwandiikire aakati w'omwanka gwa 50-100 nga bamalire okubyala oKurisito. Ebbaluwa eenu, yagiwandiikiire mukali oKibbumba oguyalonderemu era n'abaana b'omukali oyo (1:1). Kyezyeka okubba kiti yabbaire atumula ku kanisa. OYokaana tiyeetoolayo ng'omuwandiki, wazira yeeyeta mukaire. Ebiri omu bbaluwa eenu, bifaanana n'ebiri omu *Mawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire*. Ekyo kiboneka einu mu ngeri oYokaana egyakalaatira ekiragiyo kya Kurisito ekyokutakangananga, n'omu ngeri egyafaananiamu okutaka oKurisito n'okugondera ebiragiroye (2Yo 1:5-6; Yok 15:9-10).

Ekgendererwa kya Yokaana okuwandiika ebbaluwa eenu, kyabbaire kugumya kanisa n'okubalabula ku begesi ab'obubbeyi.

Engeri egibyecaanamu

1. Okwanjula era n'obusugirye (1:1-3).
2. Okugumya ekanisa era n'okubeebukirya ekiragiyo ekikulu (1:4-6).
3. Okulabula oku begesi b'obubbeyi (1:7-11).
4. Ebibono ebisembayo (1:12-13).

¹ Ninze omwekubemberi, mpandiikira niwe omukali oKibbumba oguyalonderemu era n'abaanabo,* inywe abentaka n'omwoyo gumo. Kaisi nago tininze zenkani mbataka, neye n'abo bonabona abamaite amazima bona babataka

² olw'okubba amazima gabba mu niiswe, era twabbanga nago emirembe n'emirembe.

³ Aale oKibbumba oltewaiswe n'oYesu Kurisito oMwanawe oyo, batukwatirenge ekisa, era batusaasirenge, era batuwenge eidembe, ibyo ebyo byonabyona nga tubisuna mu mazima ga Kibbumba era n'omu kutakangananga.

Amazima n'okutakanganana

⁴ Cooka nasangaire ino owenamanyicirye nti abamo kwinywe mutambulira omu mazima, ng'oitewaabwe owey-atulagiire.

* 1:1 1:1 Ooba, Ekanisa oKibbumba egiyalonderemu.

⁵ Era kale mbasaba, inywe ekibbula kyabaikirirya nti aale oleke swenaswena tutakanganenge. Ikyo ekyo tikiragiyo kiyaaka ekimbawandiikiraku. Cooka ikyo niikyo ekiragiyo nago nenca ekitubbaire tumaite okuzwera nakimo owet-waikiriirye.

⁶ Ikwo okutaka okwo okuntumulaku kutegeeza kuti; tuteekwa okubba mukugonderanga biragiyo bya Kibbumba. Ikyo ekiragiyo nago ekyo, ng'owemwakiwuliire okuzwera nakimo owemwaikiriirye, niikyo ekiti, muteekwa nywe-nanywena okutakangana.

⁷ Cooka ibo ababbeyi bangi abamalire ira okusalaanikira omu kyalo kyonakyoona. Niibo abo abataikirirya bati oYesu Kurisito yaizire ng'omuntu. Iye omuntu ali ooti baabo, abba mubbeyi era abba mulabe wa Kurisito.

⁸ Aale mwekuume kaisi mwezye okutafirwa ekitwateganiire,[†] wazira mwezye okusuna empeera yaanywe omu bwizulye.

⁹ Kale nabuli muntu iye ayongereryaku ebiseego ebibye oku bintu oKurisito Yesu ebiyayegeserye, era atatambulira omu kwegesya kwa Kurisito abba abula oKibbumba. Cooka oyo iye atambulira omu kwegesya kwa Kurisito, abba ali nabo bonabona, olteeye n'oMwana.

¹⁰ Kale singa omuntu yenayena aiza egimuli era nga taleeta njegesya ya Kurisito eyo, timumwanirizanga omu bisito byanywe, era timumusangaaliranga ng'owoluganda.

¹¹ Era oyo iye amusangaalira ng'owoluganda abba agabanira aamo naye omu bikolebye ebibbibbi.

¹² Cooka waire ndi na bingi ebyokubamanyikisya, neye tintaka kubibawandiikira mubbaluwa. Wazira, nsuubira kwiza-bwizi eeyo, ntumule na inywe maiso ku maiso, kaisi olwo eisangaalo lyaiswe lyezye okubba mu bwizulye.

¹³ Kale abaana ba mugandawo[‡] yena oKibbumba oguyalonderemu babaweereirye obusugirye bwabwe.

1:5 1:5 Yok 13:34; 15:12,17 [†] **1:8 1:8** Ooba, *Ekimwateganiire*. [‡] **1:13 1:13** *Abaana ba mugandawo*, bayezya okubba niibo abaikirirya b'omu kanisa oYokaana egiyakumbaairanga. **1:13 1:13** 1:1

EBBALUWA EYOKUSATU OYOKAANA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa ya *Yokaana* eyokusatu, omutume oYokaana niiye eyagiwandiikire aakati w'omwanka gwa 50-100 nga bamalire okubyala oKurisito. OYokaana yawandiikiire ebbaluwa eenu mwikirirya ogubeeta oGaayo. OYokaana tiyeetoolayo nga niiye omuwandiiki, wazira yeeyeta mukaire (1:1). Era ng'owekiri omu bbaluwa esooka n'eyokubiri, abantu bakiikirirya bati oYokaana niiye eyawandiikire ebbaluwa eenu n'ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire* era ng'ali mwEfeeso.

Ekgendererwa kya Yokaana okuwandiika ebbaluwa eenu, kyabbaire kusisiitira Gaayo ogwayeta omukaagwawe, kubba musa eeri aboluganda abali omu lugendo nga babita omu kitundu ekyo ekiyabbairemu.

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula (1:1).
2. Okugumya oGaayo era n'okumusisiitira okubitya kusani aboluganda (1:2-8).
3. Ebifa oku Diyotireefe n'oDementoliyo (1:9-12).
4. Ebibono ebisembayo (1:13-14).

¹ Ninze omukaire mpandiikira omunange omutake eino oGaayo, era iye oguntaka omu mazima.

² Era mwinange omutake, nkusabira oKibbumba akubbeere obbe kusani mu byonabyona, era obbe mwomi omu mubiri, ng'obwoli mwomi omu bwomi bw'omwoyo.

³ Dala nasangaire ino aboluganda owebaizire ni bankobera ng'obwoli oodi omwesigwa, era n'engeri egiweyongera ng'otambulira omu mazima ga Kibbumba.

⁴ Era mpaawo ekikiraku okunsangaalya ng'okuwulira nti, abantu abali ooti baana bange baaba nga batambulira omu mazima ga Kibbumba.

OGaayo bamuwuuja

⁵ Dala mwinange omutake, oli mwesigwa olw'omulimo ogwokola ogw'okubbeera aboluganda omu Kurisito Yesu, n'owebabba waire nga bageni egyoli.

⁶ Era abamo oku boluganda abo bakobeire eenu ekanisa bati mbu otaka ino aboluganda omu Kurisito oYesu. Kale

nkusaba nti weeyongere okuwanga abantu abatyo abali omu njendo, obubbeeri omu ngeri esangaalya oKibbumba.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba babba nga baaba balaabba ku Kurisito, era mpaawo kintu ekibaikirirya okusuna okuzwa eeri abantu abataikirirya omu Kurisito oYesu.

⁸ N'olwekyo aboluganda iswe abanyere tuli n'okusuzanga n'okuliisya abalaabbi abo, kaisi twezze okubba abantu abakolera aamo nabo omu kusasya amazima ga Kibbumba.

ODiyotireefe n'oDementoliyo

⁹ Aale nawandiikiire ekanisa, neye oDiyotireefe olw'okubba ataka ino okubba mwekubbemberi waabwe, iye tawulisya ebinkoba.

¹⁰ Kale owenaliiza eeyo nalimuvunaana olw'ebikole ebyo ebyakola, ng'okututumulangaku ebyakalebule. Era ekyo kyonkani nga tikimumala, neye tete n'agaananga n'okugaana okwaniriza aboluganda abageni abalaabba oku Kurisito oYesu. Era tete aloberya aboluganda badi ibo abataka okwaniriza abalaabbi era n'ababbinga omu kanisa.

¹¹ Aale atyanu mwinange omutake, wena tokolanga ooti Diyotireefe, neye okolenge bisa. Iye omuntu yenayena akola ekisa, oyo abba wa Kibbumba. Era n'oyo yenayena akola ekikole ekibbikibbi abba akaali okutegeera oKibbumba.

¹² Cooka iye oDementoliyo abantu bonabona ab'ekanisa bamutumulaku bisa, era ebyakola biraga amazima ga Kibbumba. Kaisi era swena tumutumulaku bisa, aate era inywe mumaite nga iswe ebitumutumulaku ibyo bituuce.

Okuseebula

¹³ Cooka mbaire n'ebintu bingi ebinanditakire okukumanyikisya, neye tintaka okukikola mubbaluwa.

¹⁴ Wazira nsuubira okwiza eeyo mangu, era twalitimula maiso ku maiso.

¹⁵ Aale oKibbumba akuwe eidembe. Era abakaagwabo abali eenu bakusugiirye. Osugirye abakaagwa baiswe abali eeyo moiza ku moiza.

EBBALUWA OYUDA EGIYAWANDIIKIRE Enyanjula

Ebbaluwa egibeeta eya *Yuda* bagiwaire liina ly'omuwandiki. OYuda alaga ati muganda wa Yaakobbo, omuganda wa Yesu. Ebbaluwa eenu, yagiwandiikiire baabo oKibbumba oItewaiswe abeyayetere era abaataka, era abo oYesu Kurisito abaakuuma (1:1). Kyezyeka okubba ng'ebbaluwa eenu, bagiwandiikire ooti mwanka gwa 60 nga bamalire okubyala oKurisito.

Ekigendererwakyeye omu kuwandiikira abaikirirya bonabona ebbaluwa eenu, niikwo okubalabula oku beegesi ab'obubbeyi ibo okutabaliibya (1:4). Ekyo akikola ng'ajjulira oku byabbairewo omu Ndagaano eNkaire. Omu bbaluwa eenu, ebiseego bingi bifaanana n'ebiri omu bbaluwa ya Peetero eyokubiri n'okutwaliryamu okulabula oku beegesi b'obubbeyi (Yud 4; 2Pe 2:1) era n'okwajulira oku bamalaika n'oSodoma n'oGomola.

Engeri egibyecaanamu

1. Okweyanjula (1:1-2).
2. Okubalabula oku beegesi b'obubbeyi (1:3-4).
3. Ebyokuboneraku omu Ndagaano eNkaire (1:5-16).
4. Abalaabbira okusigala omu kwikirirya (1:17-23).
5. Okuwuuja oKibbumba (1:24-25).

¹ Ninze oYuda omuweererya wa Yesu Kurisito, era omuganda wa Yaakobbo. Mpandiikira inywe oKibbumba oItewaiswe abeyayetere era abaataka, era inywe oYesu Kurisito abaakuuma.

² Kale nsaba nti okusaasira n'eidembe n'okutaka ebizwa engeri oKibbumba byeyongerenge mwinywe.

Abantu abasomesya ebyobubbeyi

³ Atyanu bainange abatake, waire nabbaire njunjumiriire kubawandiikira inywe ku bulokole nze na inywe owetwasunire, neye tete mbona nga nteekwa kubawandiikira ku nsonga gendi. Iyo eyo nga niyyo ey'okubakubiriza inywe mwefudeku okulwanirira okwikirirya okwo oKibbumba okweyaware abatuukiriryebe abaturukulye omulundi gumo lumala.

⁴ Kale mbawandiikira ebbaluwa eenu olw'okubba waliwo abantu abeesya ebyobubbeyi ababasodookereire ni babaizamu omu kibbula kyanywe. Cooka ibo ekibonerezo

kyabwe bamalire ira n'oku kitumulaku omu Biwandiike. Era abantu abo ibo tibawa oKibbumba ekitiisya, era ibo basinzirira ku kiidi ekibamaite bati oKibbumba waiswe iye w'ekisa. Kale ni bakisuuca idembe ly'okubona bati bayezya okusigala nga bakola ebyobulendi, era n'okutaikirirya bati oYesu Kurisito niye omufugi akira obukulu era oMusengwa waiswe yenkani.

⁵ Era waire ng'ebyo byonabyona mwabimaite ira, ntaka okubebukirya nti oMusengwa iye oKibbumba* yanunwire abantube aBaisirairi okuzwa omu kyallo ky'e Misiri, neye oluzwanyuma yajigiricirye mwibo abo abagaina okumwikiririyamu.

⁶ Era mwebukirye ebyatuukire n'oku bamalaika badi ibo abanandi batuukirira obuvunanyizibwa bwabwe obw'okubba omu bifo byabwe ebyo ebibabaire baba-teekere okukolamu neye ni babizweramu nakimo. Ibo abo oKibbumba abakuumira mu ndikiirya nga basibe oku njegere egitatiika emirembe n'emirembe, okutuuca olunaku olukulu irwo olwo olw'okusaliraku emisango owerwalituuka.

⁷ Era omu ngeri ooti yeeyo, mwebukirye ebyatuukire n'oku bantu b'omu kibuga ky'e Sodoma n'eky'e Gomola, n'ebibuga ebindi ebyeruguuliriirye aawo, abewaireyo ni bakola ebyobulendi ni batuuka n'okulya ebisiyaga. Ibo abo bakola ng'ekyokuboneraku ky'abo abagada n'ekibonerezo eky'omusyo ogutalikira.

⁸ Era n'abantu ababaingiiremu abo nago abanyooma oKibbumba batyo niye owebeebitya. Basinzirira oku birooto byabwe ni bakola ebyobulendi era ni bajeemera ab'obwezye era ni batumula ebibono ebibbibbi oku bibbumba eby'ekitiisya eby'omwigulu.

⁹ Obanga n'oMikairi omalaika omukulu oweyabaire ng'akayaana n'oSitaani olw'omulambo gwa Musa, iye kadi oMikairi yena tiyavunaanire omu byakalebule oSitaani, wazira yakobere-bukobi ati, "OMusengwa iye oKibbumba† akunenye!"

¹⁰ Cooka ibo abegeesi b'obubbeyi abo bakolokota buli kintu kyonakyona ekibatategeera. Ibo beebitya ooti bisolo ibyo ebitaseega kale beekolera kiidi emitwe gyabwe ekigibawa, kaisi ng'ebintu ebyo niibyo ebigira ni bajigirika.

¹¹ Wobe! Abo nga baliraba! Ekyyo kityo olw'okubba ibo batambulira mu bwomi obw'ekibibikibbi ooti Kaini obuyatambuliiremu. Era bona olw'okululunkanira ebyobusuni,

* 1:5 1:5 Ooba, Yesu. 1:5 1:5 Kuz 12:51; Kub 14:29-30 1:7 1:7 Nta 19:1-24

† 1:9 1:9 Ooba, Yesu. 1:9 1:9 Ama 34:6; Dan 10:13,21; 12:1; Zak 3:2; Kub 21:7

bakolere ekisobyo ooti Bbalamu ekiyakolere. Batyo bona bajeemeire oKibbumba ooti Koola oweyakolere n'olwekyo bona balijigirika omu ngeri enanyere eyo.

¹² Kale dala abeegesi b'obubbeyi abo b'akabbikabbi ino oku mbaga gyanywe awemukumba nira ng'aboluganda, era ni bagikaisya okwaba kusani. Ibo mpaawo gubafaaku kale ni babbeera nakimo ooti baliisya b'entaama badi abatafa oku kisibo neye ni babba ng'abafa ku kwikutya bida byabwe byonkani. Ibo tibagasa ooti bireri ompunga ebyatambulya neye nga tibizwamu ikendi. Era ibo bamalamu amaani ooti misaale egitabbaaku ebineneka omu kiseera ky'amakungula, era ooti giidi egifeereire nakimo era ni bagisimbuliza n'emiri.

¹³ Era abantu abo babulaku obukuumi ooti mayengo g'oku nyanza, kaisi batyo nakimo ng'amayengo owegazwamu eifulo erifuduuki bona ebikole byabwe ebibazwamu by'ensoni. Era endunganya yaabwe tinteereeri ooti nkota egindi egitambula gityogityo egiteezya okubba endagirira y'omuntu, era ibo babategekeire kifo ky'endikiirya ey'amaani egibatekwa okubba emirembe n'emirembe.

¹⁴ Era oku basomesya abanyere abo nago Enoka ow'ekizukulu kyomusanvu okuzwera nakimo okwAdamu, beyalagwireku oweyakobere ati, "Aale mubone oMusengwa oYesu aiza n'enkumi n'enkumi gy'abamalaikabe abatukulye,

¹⁵ iye aiza okusalira buli muntu omusango. Era ayaba okugusala okusingisya bonabona abo abatatya oKibbumba, olw'ebikole ebibbibbi byonabyona ebibakolere ebiraga okutamuwa ekitiisya. Era okusingisya abantu omusango olw'ebibono byonabyona ebibbibbi, ibo abakola ebibbibbi abatamuwa ekitiisya ebibamutumwireku."

¹⁶ Abantu abo nago ibo baadi abasiiba kwezuluguma era n'okunonenkererya bisobyo ku bantu. Era ibo beekolera bikole ebibbibbi okusinzirira okumanwali g'emyoyo gyabwe. Ibo beenyumiriza ino, era bawaanawaana abantu mu kubakiina olw'okutaka kusuna biibyo ibo abananyere ebibataka.

Okulabula n'okulaabbira kwa Yuda

¹⁷ Neye inywe bainange abatake, mwebukirye ebintu abatume ba Musengwa waiswe oYesu Kurisito ebibalagwire.

¹⁸ Babakobere inywe bati, "Omu naku egy'oluzwanyuma, abantu baliiza abalijerega oMusengwa oYesu aamo n'abantube, era abo nago balikola ebikole ebibbibbi

ebyo ebibalibba beegombere okukola anambula kutya Kibbumba.”

¹⁹ Era abantu abo nago babaleetera okwawukanamu, era ibo bakolera ku nseega embiibbi egy’obuntu era ibo babula oMwoyo oMutukulye.

²⁰ Neye inywe bainange abatake, obwomi bwanywe mubukulirye mu kwikirirya kwanywe obutuukiriire eino era owemubba musaba, oMwoyo oMutukulye niye abbe abalungamyenge.

²¹ Era mweyongerenge okubba omu kutakangana okwo okwa Kibbumba nga wemukuumiriire oMusengwa waiswe oYesu Kurisito okubakwatira ekisa, ikyo ekyabatuuca omu bwomi obutawaawo.

²² Era abo ibo ababuuusabuuusa mubakwatirenge ekisa.

²³ Kale abantu abo abandi abaikirirya enjebesya ey’obubbeyi mubabbeerenge okubairya omu kwikirirya. Omu ngeri eyo mwabba nga muli kubanyagula kuzwa mu musyo ogutalikira. Tete n’abandi ibo abateemeire enseega embiibbi egy’obuntu bona mubakwatirenge ekisa neye nga mubekuuma. Era mucaawenge n’obwomi bwabwe obwo owebalimu owebikole ebibbibibi.

Okusaba kw’okuwuuja oKibbumba

²⁴ Aale atyanu mumuwuu jenge iye oKibbumba ayezya okubakuuma ni mutaingira omu kibbikibbi era n’abatuuca omu kitiisyakye nga mubulaku ekyokubanenya era nga muli n’okujaagaana okw’amaani.

²⁵ Abantu nga babita omu Yesu Kurisito oMusengwa waiswe, bawenge oKibbumba omoiza oyo ekitiisya, iye nago oMulokoli waiswe, era ow’amaani era ow’obwezye. Era niye eyabbairwo okuzwera nakimo ng’emigigi gy’abantu gikaali n’okubbaawo, era niye akaali atyo n’omu mirembe ginu era eyalibbaawo emirembe n’emirembe! Amiina.

OKUBIIKULA EERI OYOKAANA Enyanjula

Ekitabo *oKubiikula* niikyo ekisembayo omu Ndagaano eMpyaka. Era niikyo ekibasembereyo okuwandiika. Omutume oYokaana niye eyakiwandiikire omu mwanka ooti gwa 95 nga bamalire okubyala oKurisito. Omutume oYokaana era niye eyawandiikire *aMawuliro aMasa ng'oYokaana oweyagawandiikire*, n'ebbaluwa eisatu: OYokaana esooka, n'oYokaana eyokubiri, n'oYokaana eyokusatu. OYokaana babbaire bamumaite bati niye oyo "oYesu oguyabbaire ataka eino" (Yok 13:23). Yawandiikire ekitabo kinu ng'ali mu busibe oku kizinga e Patumo olwa kulaabba aMawuliro aMasa aga Kurisito (1:9). Ekitabo kinu, yawandiikiire baikirirya bonabona okutwalirya aamo eino eino ekanisa omusanvu (2:1-3:22).

Ekigendererwa kya Yokaana omu kuwandiika ekitabo kya *Kubiikula* kyabbaire kyokugumya baikirirya basigale nga b'amazima eeri oYesu Kurisito, n'okubawa osuubi olw'okubba ekiseera kya Yesu okwira kiri kumpi (1:3; 22:7). OYokaana atwala okuwandiikakwe ng'obunaabbi (1:3), era akolesya ebifaananyi bingi omu kitabo kyonakya-ona okusonzola ebintu ebiyaboine. Ekitabo kinu kifaanana n'ebitundu ebimo eby'eNdagaano eNkaire, eino eino Zak 6:1-8. Amakondeere omusanvu n'ebibya omusanvu byona bifaanana ino n'okawumpuli oKibbumba oguyasindikire okubonereza oMisiri (Kuz 7:1-9:35).

Ekitabo kinu kitumula ebikwata oku biseera by'enkomerero kiti, oYesu yalibba muwanguli, era abo bonabona ibo abamwesiga balibbaawo emirembe n'emirembe naye.

Engeri egibyecaanamu

1. OYokaana atandiika n'okweyanjula n'okutumula ebiyaboine (1:1-20).
2. Ebukwenda eeri amakanisa omusanvu (1:1-3:22).
3. Ensonzola y'obuzebbo omusanvu (4:1-8:5).
4. Ensonzola y'amakondeere omusanvu (8:6-11:19).
5. Olutalo lw'omwana omwisuka n'ogumpiri oguli n'emitwe omusanvu (12:1-14:20).
6. Ebikwata oku bibya omusanvu eby'obusungu bwa Kibbumba (15:1-16:18).
7. Engeri oKibbumba egyawangulamu abalabebe omwigulu (17:1-20:15).

8. Eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka ebyaliiza oku nkomerero (21:1-22:21).

Ebibono ebisooka

¹ Kunu niikwo okubiikula okuzwa egiri oYesu Kurisito, oKibbumba okuyamuwaire, amanyikisye abaikirirya ba Yesu ebintu ebyatira okubbaawo. OKurisito yatumire omalaikawe okubiraga omuweereryawe oYokaana.

² Niiye alonsya byonabyona ebiyaboine. Atumula buk-wenda obuzwa egiri oKibbumba era iye oYesu Kurisito obwakakasa.

³ W'enkabi omuntu oyo asomera abantu ebibono binu eby'obunaabbi, era b'enkabi abawulira eBiwandiike omu kitabo kinu, ni babikoleraku, olw'okubba ekiseera kiri kumpi okutuuka, byonabyona ebibawandiikeremu bituukirire.

Obusugirye eeri amakanisa

⁴ Nze oYokaana, mpandiikira amakanisa omusanvu* agali omu kitundu ky'Asiya. Ekisa n'eidembe bibbenge mwinywe, nga bizwa egiri oKibbumba aliwo, era eyab-bairewo, era aiza kubbaawo. Era ni bizwa eeri emyoyo omusanvu,† egibba omumaiso g'entebeye ey'obwakabaka bwa Kibbumba.

⁵ Era n'ekisa n'eidembe ebizwa egiri oYesu Kurisito omujulizi oku bikwata oku bintu oKibbumba ebiyakolere. Era omwesigwa, n'eyasookere bonabona okuzuukira, era afuga abakabaka ab'oku kyalo.

OKurisito oyo atutaka era yatutoire omu bibbibibbi byaiswe oweyafiire okulwaiswe,

⁶ n'atusuuga okubba obwakabaka era abakabona ba Kibbumba oItsee. Ekitiisya n'obwezye bibbe egiri iye emirembe n'emirembe. Amiina. Era ng'olwembo owerukoba luti:

⁷ "Ngoyo aizira oku bireri.

Abantu b'entumu gyonagyona balimubona,
era n'abo abamusumutire balimubona.

Abantu abatamwikirirya bonabona oku kyalo ba-
likubba enduulu okululwe."

Niikyo owekyalibba. Amiina.

* **1:4 1:4** Omusanvu, omu kitabo kinu n'omu bindi omu Bbaibbuli, gulaga bulambirira bw'ekintu. Aanu bangi abakibona nga kitumula ku kanisa omu kyalo kyonakyoona. † **1:4 1:4** Omusanvu, Ooba, *Enkola egya Mwoyo oMutukulye egiwoireyo*. **1:4 1:4** Kuz 3:14; Bil 4:5 **1:5 1:5** Isa 55:4; Zab 89:27 **1:6 1:6** Kuz 19:6; Bil 5:10 **1:7 1:7** Dan 7:13; Mat 24:30; Mak 13:26; Luk 21:27; 1Se 4:17; Zak 12:10; Yok 19:34,37

⁸ “Ninze Alufa era Omega,” atyo oMusengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona waakoba, abbaawo, era eyabairewo, era aiza kubbaawo.

OKurisito abonekera oYokaana

⁹ Ninze oYokaana, owoluganda agabanira aamo na inywe omu kugada, omu bwakabaka, era n’omu kuguminkiriza ebitusuna olw’okubba abantu ba Yesu. Nabbaire oku kizinga e Patumo omu busibe, olw’okukobera abantu eki-bono kya Kibbumba, era n’ebifa oku Yesu.

¹⁰ Oku lunaku lwa Musengwa, oMwoyo oMutukulye n’anjikaku. Ni mpulira e nyuma wange eigono erikooka ooti kondeere,

¹¹ nga likoba liti, “Ebyobona, obiwandiike omu kitabo, kaisi okiweererye amakanisa omusanvu ganu: Ey’Efeeso, n’ey’e Simiruna, n’ey’e Perugamo, n’ey’e Siyatira, n’ey’e Saludi, n’ey’e Firaderufiya, era n’ey’e Lawodikiya.”

¹² Awo ni ngaluka okubona atumula na nze. Owe-nagalukire, ni mbona ebikondo by’amataala musanvu eby’ezaabbu.

¹³ Aakati w’ebikondo ebyo ni mbonawo afaananira nakimo n’oMwana wa Muntu, ng’azwaire eganduula etuukira nakimo ansi oku bigere, era nga yeesibire omu kifubba omusipi ogwa zaabbu.

¹⁴ Omutwegwe n’enziirigye byabbaire bitukula ooti byoya bya ntaama ebyeru ooti mabbaale ga ikendi. Amaisoge nga gamoleka ooti musyo ogulunkuuma.

¹⁵ Ebigerebye nga biri ooti bbulonzi apowookeire omu musyo gw’etanuulu. Eigonolye nga liri ooti maizi amangi agawolomboga.

¹⁶ Yabbaire akwaite omu ngalo endiuro enkota musanvu. Omu munwagwe ni muzwamu empiima y’obwogi obubiri. Omumaisoge nga mwaka ooti isana oweryaka n’amaani gaalyo gonagona.

¹⁷ Owenamuboine, ni ngwa okumpi n’ebigerebye, nga ndi ooti mufu. Neye n’ankwataku n’engaloye endiuro, n’ankoba ati, “Tiwaatya, ninze eYasookere era oW’enkomerero,

¹⁸ era oMwomi. Nabbaire nfiire, neye obone atyanu ndi mwomi emirembe n’emirembe, era ndi n’obwezye oku kufa n’e Magombe.”

¹⁹ Kale owandiike ebyoboine, n’ebiriwo, n’ebyaba okubbaawo oluzwanyuma.

²⁰ Amakulu g’enkota omusanvu egyoboine omu ngalo yange endiuro, n’ag’ebikondo by’amataala omusanvu ebya

zaabbu, niigo ganu: Enkota omusanvu niibo abamalaika b'amakanisa omusanvu. Kaisi ebikondo omusanvu eby'amataala, niigo amakanisa omusanvu.

2

Eeri ekanisa ey'omwEfeeso

¹ Era oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Eeri omalaika ow'ekanisa ey'omwEfeeso, omuwandiikire oti:

" 'Oyo akwata enkota omusanvu omu ngalo endiiri, era atambulira aakati w'ebikondo by'amataala omusanvu ebya zaabbu, binu niibyo ebyakoba ati:

² Mmaite kusani ino ebikolebyo n'okwefaakukwo, n'okuguminkirizakwo. Mmaite nga toyeyza kuguminkiriza ababbibabbi. Era abo ababbaire beeyeta abatume neye nga tibatume, wabagezeserye n'obabona nga babbeyi.

³ Oli n'obuguminkiriza, wagumiire ebigosi ebyaku-tuukireku byonabyona okulwange, nandi n'owaamu omwoyo.

⁴ " 'Neye era, ndi na kiinu ekinkuvunaana: Walekere okutaka okuwabbaire nakwo okwasookere.

⁵ Aale oyebukiry egiwagwire n'ozwa omu bwomi obutuukiriire era weenenye, okole ebiwakolanga oku ntandika. Ewatenenye, njaba kwiza egyoli, nkubonereze nga ntoolawo ekikondokyo eky'eitaala omu kifo kyakyo.

⁶ Neye kinu niikyo ekisa ekyoli nakyo: Ocaawa ebikole zena ebincaawa ebyo eby'abasengereri b'enjegesya ya Nikolaawo. Ibo abo beegesya bati ebikole ebibbibbi eby'omubiri tibyonoona omwoyo.'

⁷ "Ali n'amatwi, awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimuwa obwezye okulya oku bineneka by'omusaale ogw'obwomi obutawaawo, oguli omu kifo ekyokwesiima ekya Kibbumba."

Eeri ekanisa ey'omu Simiruna

⁸ Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Simiruna omuwandiikire oti:

" 'ASooka era aSembayo, eyabbaire afaire tete n'abba omwomi, binu byakoba ati:

⁹ Mmaite okugadakwo, era omu byobusuni bw'omu kyalo oboneka ooti oli mudoobi, neye omu bya mwoyo nkubona ng'oli musuni. Mmaite n'ebizumi abo abeeyeta aBayudaaya ebibakuzumire, neye nga tiBayudaaya, wazira basengereri ba Sitaani.

10 Tiwaatya ebigosi byonabyona ebyoyaba okubitamu. Obone, oSitaani yatira okuteeka abamo kwinywe omu mabubuusu okubagezesya, era balibayiigaanirya enaku ikumi. Obbenge omwesigwa n'owekibba kyakutuuca ku kufa, nze nalikuwa obwomi ng'engule eraga obuwangulibwo.

11 " 'Ali n'amatwi, awulire ekyo oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani ga Sitaani, okufa okwokubiri, okwa musyo ogutalikira emirembe n'emirembe, tikwalimukolaku kabbikabbi konakona.' "

Eeri ekanisa ey'omu Perugamo

12 Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Perugamo, omuwandiikire oti:

" 'Oyo aali n'empiima egy'obwogi obubiri, binu byakoba ati:

13 Mmaite egyobba, niiwo awali ekitebe eky'obwakabaka bwa Sitaani. Neye iwe osigaire ng'okalangukiire ku ninze. N'omu kiseera Antipa, omujulizi wange omwesigwa owebamwitiire e waanywe oSitaani egyabba, iwe wasigaire ng'okaali onjikiririyamu.

14 " 'Neye ndiku n'ebitontono ebinkuvunaana, olw'okubba eeyo oliyo n'abasengererya okwegesya kwa naabbi ow'obubbeyi oBbalamu. Eira einu yayegeserye okabaka oBbalaki okwesiitaalya aBaisirairi balye ebintu ebibawongere eeri ebifaananyi, era bakole ebyobulendi.

15 Otyo era wena oli n'abasengererya okwegesya kwa Banikolaawo.

16 Kale weenenye. Oteenenye, njaba kwiza mangu egyoli, ndwanisye abantu abo n'empiima eky'omu munwa gwange, niikyo ekibono kyange.

17 " 'Ali n'amatwi, awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa. Oyo awangula amaani aga Sitaani, nalimuwa oku kyokulya ekibise. Era nalimuwa eibbaale eryeru, eribawandiikireku eriina eriyaaka, omuntu ogondi yenayena eryatamaite, okutoolaku oyo alisuna.' "

Eeri ekanisa ey'omu Siyatira

18 Tete oMwana wa Muntu n'ankoba ati, "Omalaika ow'ekanisa ey'omu Siyatira omuwandiikire oti:

" 'OMwana wa Kibbumba, aali n'amaiso agaaka ooti kulunkuuma kwa musyo, n'ebigere ebiri ooti bbulonzi ogubalambiriirye kusani, binu niibyo ebyakoba ati:

19 Mmaite ebyokola. Mmaite oku-takakwo, n'okuguminkirizakwo, n'okwikiriryakwo,

n'okuweereryakwo. Era mmaite ng'ebyokola atyanu bingi okukiraku ebiwakolanga omu kusookesya.

20 " 'Neye ndi na kiinu ekinkuvunaana: Omukali oYezebbeeru eyeeyeta onaabbi wamulekere n'acaamya abasengereri bange, ng'abeegesya okwenda n'okulya ebibawongere eri ebifaananyi.

21 Namuwaire eibbanga okwenenya alekewo obulendibwe, neye n'agaana.

22 Kale njaba okumuteeka oku buliri abbe omu kugada okunene aamo n'abo abayenda naye, owebateenenye ebyo ebibakola naye.

23 Era abasengereribe nalibaita, kaisi awo amakanisa gonagona gategeere gati ninze oyo akebera ebiseego n'emyoyo. Buli moiza kwinywe nalimuwa ekimusaaniire, nga nsinzirira ku bikolebye.

24 Neye inywe ab'omu Siyatira abamo abataikirirya enjegesya gya mukali oyo embiibbi, era abatamaite ebyo abandi ebibeeta ebyama eby'omunda eino ebya Sitaani, mbakoba nti tinjaba kubatiika buzito bundi.

25 Wazira mukikalangule ekyo ekimuli nakyo paka owenaliiza.

26 " 'Oyo awangula amaani ga Sitaani, n'akola ebindagira paka oku nkomerero, nalimuwa obwezye okufuga amawanga,

27-28 nga zena oBbaabba oweyampaire. Yaligafuga n'obwezye bungi ooti muntu akubbisya omwigo gw'ekyoma; yaligaatyaga ooti yoodi ayatyaga ebibya. Era, nalimuwa onkota ow'amakeezi, ekitegeeza ekitiisya ekyo muntu omuwanguli.'

29 Ali n'amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa."

3

Eeri ekanisa ey'omu Saludi

1 "OMalaika ow'ekanisa ey'omu Saludi omuwandiikire oti:

" 'Oyo aali n'emyoyo omusanvu egya Kibbumba, n'enkota omusanvu, binu byakoba. Ati, Mmaite ebyokola. Mmaite nti abantu bakumaite bati oli mwomi omu bintu bya mwoyo aate ng'oli mufu.

2 Olamuke omanyembeerayo embiibbi, okalangule ebyo ebisigairekuuwo nga bikaali okufa, olw'okubba omu byokola timbonamu ekituukiriire omumaiso ga Kibbumba wange.

³ Aale oyebukiryeye ebintu ebikwata oku bwomi obutuukiriire ebibakwegeserye era ebiwawuliire, obikwate, weenenye. Owootalamuke n’ofaayo kwebyo oKibbumba ebyakoba, naliiza ooti mwibbi, era tiwalimanya saawa eginaliiziramu egyoli.

⁴ “ ‘Neye era, omu Saludi olimu n’abaikirirya abamo abatontono abakaali bakumiire obwomi bwabwe omu butuukirirye. Abo balitambula na nze nga bazwaire ebizwalo ebyeru, olw’okubba basaaniire

⁵ Atyo awangula amaani aga Sitaani, balimuzwalisya ebizwalo ebyeru, era tinalisangula eriinalye omu kitabo eky’abantu abali n’obwomi obutawaawo, wazira nalirangirira nti, “Oyo wange,” omumaiso ga Bbaabba n’aga bamalaikabe.

⁶ “ ‘Ali n’amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.’ ”

Eeri ekanisa ey’omu Firaderufiya

⁷ “OMalaika ow’ekanisa ey’omu Firaderufiya omuwandikire oti:

“ ‘Oyo omutukulye era ow’amazima, aali n’ekifunguwo ekya Dawudi, era aigulawo ni watabbaawo kadi moiza ayezya okwigalawo, n’aigalawo ni watabbaawo kadi moiza ayezya okwigulawo, binu byakoba ati:

⁸ Mmaite ebyokola. Nakwiguliirewo olwigi olw’okuweererya oKibbumba olutaigalikawo omuntu kadi moiza. Mmaite ng’oli n’amaani matono, neye obone weekalanguliire oku kibono kyange nandi ni waneegaana.

⁹ Kale abo abasengererya oSitaani, abeeyeta aBayudaaya aate nga tiBayudaaya, neye nga babbeya-bubbeyi, nalibatuuca omu mbeera eyalibaleeta omumaisogo, ni bakotama oku mazwi omumaisogo okukuwa ekitiisya, era ni bamanya bati nkaali nkutaka.

¹⁰ Ekyo nalikikola olw’okubba wakwaite ekiragiro kyange ekikoba kiti, “Oguminkirize,” zena nalikulamya omu kiseera eky’okukugezesya ekyaba okwiza oku kyalo kyonakyoona, okugezesya abo abali oku kyalo.

¹¹ “ ‘Njiza mangu. Kale okalangukire oku bibono ebibabeegeserye eby’okubba omu bwomi obutuukiriire, tiwaabbaawo akukaisya okusuna ekirabo eky’enguleyo ey’obuwanguli.

¹² Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimusuuca muntu ow’ekitiisya omu bantu ba Kibbumba ogumpeererya, era tiyaligizwamu. Nalimuwa eriina eriyaaka eriraga

liti muntu wa Kibbumba wange, era w'omu kibuga e Yerusaalemi ekiyaaka, ekiika nga kizwa omwigulu e wa Kibbumba ogumpeererya. Era nalimuwandiikaku eriina lyange eriyaaka okulaga nga muntu owange.

¹³ Oyo aali n'amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.' "

Eri ekanisa ey'omu Lawodikiya

¹⁴ "OMalaika ow'ekanisa ey'omu Lawodikiya omuwandiikire oti,

" 'Oyo ogubeeta "Amiina," omujulizi omwesigwa era ow'amazima, onanzwa w'ebyo oKibbumba ebiyabumbire, binu byakoba ati:

¹⁵ Mmaite ebyokola. Mmaite nti toli muwolondoki, aate era toli muyo!

¹⁶ Neye olw'okubba oli awo kyotakyota; toli muwolondoki aate toli muyo, njaba okukwandula ozwe omu munwa gwange.

¹⁷ Iwe okoba oti, "Ndi musuni, ndi n'ebintu bingi, mbulaku ekindamba." Neye nga tomaite oti oli nkudawu asaaniire kukusaasira. Nkubona ng'oli mudoobi, era omwofu, era aali obwere.

¹⁸ Nkuwa amalabuki, onguleku ezaabbu egibalongooseire omu musyo; niibwo obusuni obw'ebintu ebizwa egiri oKibbumba, kaisi osuke omusuni omu ngeri entuuce. Era onguleku ebizwalo ebyeru ozwale; niibwo obutuukirirye oKibbumba obwagaba, kaisi olame ensoni egy'okutambula obwere. Onguleku n'obulezi obw'okusiiga oku maisogo, kaisi obone kusani ebintu ebifa oku bwomi.

¹⁹ " 'Nze bonabona abentaka mbanenya era mbagolola kaisi beeyongere okubba abasa. Kale weefudeku, weenene.

²⁰ Ngonu njemereire oku lwigi lw'obwomibwo nkubba okoodi. Awulira eigono eryange n'aigulawo, nze naingira omu bwomibwe, ni tuliira aamo naye.

²¹ " 'Oyo awangula amaani ga Sitaani, nalimwikirirya okutyama aamo na nze oku ntebe eyange ey'obwakabaka, nga zena owenawangwire, ni ntyama aamo n'OBbaabba oku ntebeye ey'obwakabaka.

²² " 'Oyo aali n'amatwi awulire oMwoyo oMutukulye ekyakoba amakanisa.' "

4

Okusinza okuli omwigulu

¹ Ebyo owebyawoire, ni mbonawo olwigi olwigule omwigulu. Era omuntu atumula n'eigono erinyere lidi erinsookere okuwulira nga likooka ooti kondeere ni linkoba liti, "Oniine oize eenu nkulage ebiteekwa okwiririra kwebyo."

² Amangu ago oMwoyo oMutukulye n'antoola aawo, ni mbona entebe ey'obwakabaka egibateekere omwigulu, era ng'oku ntebe eyo kuliku agityaimeku.

³ Oyo eyabbaire agityaimeku, embonekaye ng'efaanana n'ojasipa n'okaaneriya, igo amabbaale agamirikiinya era ag'ebbeeyi eino. Ofudu, afaanana n'emaloodi eibbaale erinekaaneka, yabbaire nga yeeruguuliriirye entebe eyo.

⁴ Era okweruguulirirya entebe ey'obwakabaka, wabbairewo amantebe agandi 24. Okwo abakaire 24 babbaire batyaimeku era nga bazwaire ebizwalo ebyeru, n'oku mitwe gyabwe nga kuliku engule egy'ezaabbu.

⁵ Omu ntebe eyo ey'obwakabaka ni muzwamu okumesya, n'amagono, n'okubbwatuka. Wabbairewo n'amataala musanvu agaaka omumaiso g'entebe eyo. Egyo niigyo emyoyo omusanvu egya Kibbumba.

⁶ Omumaiso g'entebe eyo, wabbairewo ekiri ooti nyanza ey'endabirwamu, nga kifaanana n'eibbaale eriwaasya. Kaisi okweruguulirirya entebe eyo, ku buli lubba lwayo, nga waliyo ebibbumbwe ebyomi bina, ng'omumaiso n'e nyuma waabyo biizwire amaiso.

⁷ Ekibbumbwe ekyomi ekisooka kyabbaire kifaanana ooti mpologoma, n'ekyokubiri nga kifaanana ooti nte onumi. Ekyokusatu kyabbaire kifaanana omumaiso ooti muntu, n'ekyokuna nga kifaanana ooti nyonyi okokomi aguluka.

⁸ Buli kimo oku bibbumbwe ebyomi ebyo ebina, nga kiri n'ebiyaya mukaaga, era ebibbumbwe ebiri n'obwomi nago nga biizwire amaiso oku mubiri kwonakwona era n'omu biyaya. Era omusana n'obwire, anambula kusirikakuumu, nga bideeba biti:

"OMutukulye, oMutukulye, oMutukulye, oMusengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona, eyabbairewo, abbaawo, era aiza kubbaawo!"

⁹ Ebibbumbwe ebyomi ebina, buli owebyawanga bityo ekiitiisya oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, era omwomi, ni bimuwuujja era emirembe n'emirembe ni bimwebalya.

¹⁰ Ibo abakaire 24 ni bakotama omumaiso g'oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, omwomi emirembe n'emirembe, ni bamusinza. Ni bateeka engule gyabwe omumaiso g'entebe eyo, nga webakoba bati:

11 “Musengwa iye oKibbumba waiswe,
 osaaniire ekitiisya n’okukuwuuja, era n’okubba
 n’obwezeze,
 olw’okubba niuwe eyabbumbire byonabyona.
 Wabibbumbire, era ni bibbaawo ng’owewatakire.”

5

Ekitabo n’oNtaama wa Kibbumba

1 Ni mbona omu ngalo endiuro ey’oyo atyaime oku ntebe ey’obwakabaka ekitabo ekiringe ooti mukeeka omulinge. Ekitabo nago nga bakiwandiikiremu omunda n’oku ngulu, era nga bakimonereku obuzebbo musanvu.

2 Awo ni mbona omalaika ow’amaani. N’alanga n’eigono eryaminkirira ati, “Naani asaaniire okumoonolola obuzebbo obusibire omuzingo ogw’ekitabo, era n’okukyanzululya?”

3 Ni watabbaawo kadi moiza omwigulu n’oku kyalo, waire ansi w’ekyalo, ayezya okwanzululya omuzingo ogw’ekitabo, waire okugulolamu.

4 Nze ni nkunga ino olw’okubba tiwabonekerewo asaaniire okwanzululya omuzingo ogw’ekitabo, waire okugulolamu.

5 Awo omoiza oku bakaire n’ankoba ati, “Tiwakunga. Obone eenu, waliwo ayezya. Niiye oyo eyawangwire abalabe ba Kibbumba, ogubeeta oMpologoma ow’ekika kya Yuda, omwizukulu wa kabaka oDawudi. Iye ayezya okumoonolola obuzebbo omusanvu, n’okwanzululya omuzingo ogw’ekitabo ekyo.”

6 Kaisi ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba ng’aliku obumanyiciryo obulaga buti bamukomereire. Yabaire ayemereire aakati awabaire entebe ey’obwakabaka, ng’ebibbumbi ebyomi ebina, n’abakaire 24 banweruguliriirye. Era yabaire n’amaziga musanvu, n’amaiso musanvu, nga niigyo emyoyo omusanvu egya Kibbumba, egibatumire omu byalo byonabyona.

7 Awo n’ayaba n’atoola omuzingo ogw’ekitabo omu ngalo endiuro ey’oyo atyaime oku ntebe ey’obwakabaka.

8 Oweyagukwaite, ebibbumbi ebyomi ebina n’abakaire 24 ni bakotama omumaiso ga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba. Buli moiza yabaire n’otongoli n’ebibya eby’ezaabbu ebiizwire obubbaani: Obwo bulaga saala egy’abatuukirirye.

9 Ni bamba olwembo oluyaaka nga bakoba bati:
 “Osaaniire okutoola omuzingo ogw’ekitabo,

n'okumoonolola obuzebbo bwagwo.

Ekyo kityo olw'okubba bakwitire, era olw'okufaakwo,
wanunuliire oKibbumba abantu omu bika byonabyona,
n'omu ntumu gyonagyona,
n'omu bantu bonabona, n'omu mawanga gonagona,
10 n'obasuuca obwakabaka era abakabona ba Kibbumba
waiswe, ab'okufuga ekyalo."

11 Awo ni nningirira era ni mpulira eigono
ery'abamalaika abangi, enkumi n'enkumi, obukaire
n'obukaire, nga beeruguuliriirye entebe ey'obwakabaka
n'ebibbumbe ebyomi, n'abakaire.

12 Ni batumula n'eigono eryaminkirira bati:
ONtaama oMutomuto wa Kibbumba, iwe ogubaitire,
osaaniire okubba n'obwezye, n'obusuni, n'amalabuki,
n'amaani.

Era osaaniire ekitiisya,
n'okukugulumalyanga, n'okukuwujanga!

13 "Era ni mpulira nabuli kibbumbe omwigulu n'oku
kyalo, n'ansi w'ekyalo n'omu nyanza, byona nga bikoba
biti:

Oyo atyaimbe oku ntebe ey'obwakabaka
era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba,
tubawuuje, tubawe ekitiisya;
tubagulumalye, era babbe n'obwezye emirembe
n'emirembe!"

14 Ebibbumbe ebyomi ebina ni bikoba biti, "Amiina."
N'abakaire 24 ni bakotama ni basinza.

6

Okumoonolola obuzebbo omukaaga

1 Awo ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba,
ng'amoonolola akamo oku buzebbo omusanvu obwasibire
omuzingo. Era ni mpulira ekimo oku bibbumbe ebyomi
ebina, nga kitumula omwigono eridudula ooti ikendi ni
kikoba omuntu kiti, "Oize!"

2 Ni nningirira, ni mbona omuntu ng'ali n'akalaso
atyaimbe oku mbalaasi ow'erangi enjeru. Ni bamuwa en-
gule, n'ayaba ng'awangula, era ng'amaliriire okuwangulira
nakimo abalabebe.

3 ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoire
akazebbo akokubiri, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyoku-
biri nga kikoba kiti, "Oize!"

4 Ni wazwayo ombalaasi ogondi, nga mutukuliki ooti
musyo. Oyo amutyaimeku ni bamuwa oguso ogunene.

Yabbaire n'obwezye okuleeta olutalo oku kyalo, n'abantu baitangane.

⁵ ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoire akazebbo akokusatu, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyokusatu nga kikoba omuntu kiti, "Oize!" Ni nningirira, ni mbona ombalaasi omwirugazu. Oyo amutyaimeku yabbaire n'eminzaani omu ngaloye.

⁶ Ni mpulira ng'eigono eritumulira aakati w'ebibbumbe ebyomi egibyabbaire, nga likoba liti, "Empeera omuntu egyakolerera olunaku olubbeereri, egulenge kiro moiza yonkani ey'engaano era empeera y'olunaku olubbeereri, egulenge ekiro isatu gyonkani egy'obusye bwa bbaale." Tiwabebenya emisaale egy'ebineneka ebizwamu amafuta, n'ekirime ky'emizabbibbu egizwamu enviinyo.

⁷ ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoire akazebbo akokuna, ni mpulira ekibbumbe ekyomi ekyokuna nga kikoba omuntu kiti, "Oize!"

⁸ Ni nningirira, ni mbona ombalaasi owa kinaikoke. Amutyaimeku eriinalye nga niiye oKufa, era n'e Magombe ng'aiza amusenjaaku e nyuma. OKibbumba n'abawa obwezye oku kitundu ekimo ekyokuna eky'ekyalo bakiite n'empiiima, n'enzala, n'ebirwaire, n'ebisolo eby'omu kigona.

⁹ ONtaama oMutomuto oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoire akazebbo akokutaanu, ni mbona ansi w'ekyoto ekiboceryaku ebibawaayo eeri oKibbumba, emyoyo gy'abo abebaitire olw'okwikirirya ekibono kya Kibbumba, n'olw'okukikobera abantu.

¹⁰ Ni batumula n'eigono eryaminkirira bati, "Musengwa oMutukulye era ow'amazima, walituuca di kaisi n'osalira abantu b'oku kyalo omusango okubasinga, era n'obabonereza olw'okutwita?"

¹¹ Kale buli moiza kwibo ni bamuwa eganduula enjeru okulaga obuwanguli bwabwe. Era ni babakoba okusigala nga bakuumaku akaseera katyayi kati. Nga bali n'okuumaku paka obungi obw'abaweererya era aboluganda abanaabwe abebabbaire n'okwita nga ibwo buwoireyo, kaisi basale omusango.

¹² Awo ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, ng'amooolola akazebbo akomukaaga. Ni wabbaawo omusisi oku kyalo ow'amaani, n'eisana ni lirikira, ni liirugaza ooti kigoye ekiirugazu, n'omweri ni gutukulika ooti musaaye.

¹³ Enkota ni gizwa angulu ni gigwa oku kyalo, ooti buneneka bw'omusaale omutiini owebukunkumukira ansi ng'ompunga ow'amaani agutengeeterye.

¹⁴ Ebiri angulu omwibbanga ni bizwawo lumo ooti muntu alinga omukeeka okugutoolawo. Nabuli lusozi, era nabuli kizinga ni bizwawo egibbaira.

¹⁵ Abakabaka ab'oku kyalo, n'abantu ab'ekitiisya, n'abakulu ab'amaje, n'abasuni, n'ab'obwezye, n'abantu bonabona, abagalama n'ab'eidembe, ni beebisa omu mpuku n'omu njatika egy'omu mabbaale.

¹⁶ Ni bakoba ensozi n'amabbaale bati, "Mutugweku, mutubise, oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka tiyatubona, era mutulamy obusungu obwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

¹⁷ Olw'okubba olunaku oKibbumba n'oNtaama oMuto-muto wa Kibbumba olwokulagiraku obusungu bwabwe lutuukire, aale naani ayezya okugumira ekyo?"

7

Abaisirairi 144,000 abaliku eraama

¹ Ebyo owebyawoire, ni mbona abamalaika bana, nga beemereire omu njuyi eina egy'ekyalo. Babbaire bakwaite bakalangwire empunga egizwa omu njuyi eina egy'ekyalo, tiwaabbaawo mpunga afuwa oku kyalo, ooba oku nyanza, kadi oku musaale ogumo.

² Kaisi tete ni mbona omalaika ogondi ng'aniinaniina azwa e buzwaisana, ng'akwaite ekintu ekikola eraama ya Kibbumba onanyere obwomi. N'ayeta n'eigono eryaminkirira, ng'ayeta abamalaika abana abebalagiire okukola akabbikabbi oku kyalo n'oku nyanza.

³ N'akoba ati, "Timwakola kabbikabbi oku kyalo, ooba oku nyanza, waire oku misaale, paka owetwalimala okuteeka eraama oku mpumi egy'abaweererya aba Kibbumba waiswe okubakuuma!"

⁴ Awo ni mpulira obungi obw'abo abebateekereku eraama. Babbaire 144,000, abazwa mu buli kika eky'abantu ab'e Isirairi.

⁵ Ab'omu kika ekya Yuda, abebateekereku eraama babbaire 12,000.

Ab'omu kika ekya Lubbeeni 12,000,

n'ab'omu kika ekya Gaadi 12,000.

⁶ Ab'omu kika eky'Aseri 12,000,

n'ab'omu kika ekya Nafutaali 12,000,

n'ab'omu kika ekya Manaase 12,000.

⁷ Ab'omu kika ekya Simyoni 12,000,

n'ab'omu kika ekya Leevi 12,000,

n'ab'omu kika ekya Isakaali 12,000.

⁸ Ab'omu kika ekya Zabbulooni 12,000,

n'ab'omu kika ekya Yusufu 12,000,

n'ab'omu ekya Bbenyamini 12,000.

OGuziima oGw'abantu ab'aMaganduula aMeeru

⁹ Ebyo owebyawoire, ni nningirira, ni mbona oguziima ogw'abantu abatabalika. Bazwire mu byalo byonabyona, n'omu mawanga gonagona n'omu bika byonabyona, n'omu ntumu gyonagyona. Ni beemerera omumaiso ag'entebe ey'obwakabaka, n'omumaiso aga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba oguyawaireyo ng'esadaaka olw'ebibbibbi by'abantu. Abantu babbaire bazwaire amaganduula ameeru, nga basangaala era bakwaite n'ensansa egitali nkujuulye.

¹⁰ Ni batumula n'eigono eryaminkirira bati:

"Okulokola kuzwa giri Kibbumba waiswe

atyaimbe oku ntebe ey'obwakabaka, era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba!"

¹¹ Abamalaika bonabona babbaire beemereire, nga beeruguuliriirye entebe ey'obwakabaka n'abakaire badi 24 ab'ekitiisya, n'ebibbumbe ebyomi ebina. Awo ni bakotama oku mazwi omumaiso g'entebe ey'obwakabaka, okuwa oKibbumba ekitiisya ni bamusinza,

¹² nga webakoba bati:

"Amiina! Kibbumba waiswe

okuwuuja, n'ekitiisya, n'okwebalya,

era amalabuki, n'obwezye n'amaani

bibyo emirembe n'emirembe. Amiina."

¹³ Awo omoiza oku bakaire n'ambuulya ati, "Aale iwe omaite abantu abo abazwaire amaganduula ameeru waire egibazwa?"

¹⁴ Ni mmwiramumu nti, "Musengwa, niiwe omaite." N'ankoba ati, "Abo niibo ababitire omu kugada okunene, era ni booza ebizwalo byabwe eby'omu mwoyo, niikwo okusuuka abeeru olw'omusaaye ogwasusukire omu kufa okwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

¹⁵ N'olwekyo,

'bali omumaiso g'entebe eya Kibbumba,

era baweererya omusana n'obwire omu Yeekaaluye.

Era oyo atyaimbe oku ntebe ey'obwakabaka,

yaabbanga nabo ng'abalabirira.

16 Tibaliirayo kulumwa nzala n'enyonta.

Eisana tiryalibooca, naabba ekyoca ekindi kyonakyona.

17 Ekyo kityo olw'okubba oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, oyo aali aakati w'entebe ey'obwakabaka, yabalabiriranga.

Era yalibatuuca oku miiga gy'amaizi ag'obwomi ni banywa ni basuna obwomi obutawaawo.

Era oKibbumba yalibba atoirewo okugada kwabwe kwonakwona.' "

8

Akazebbo akomusanvu

1 ONtaama oMutomuto wa Kibbumba oweyamoonoire akazebbo akomusanvu, olw'okweyanika emyoyo, ni wabbaawo okusirika omwigulu okumala ooti kitundu ky'esaawa.

2 Ni mbona abamalaika musanvu abeemerera omumaiso ga Kibbumba, ni babawa amakondeere musanvu.

3 N'omalaika ogondi n'aiza, n'ayemerera omumaiso g'ekyoto oku boocerya esadaaka gya Kibbumba, ng'ali n'ekyoto ky'obubbaani eky'ezaabbu. Ni bamuwa obubbaani bungi abwoce buduunye, kaisi abiweereyo aamo n'esaala gy'abatuukirirye bonabona oku kyoto ky'ezaabbu ekiri omumaiso g'entebe ya Kibbumba.

4 Omwosi ogw'obubbaani, aamo n'esaala egy'abatuukirirye, ni bizwa omu kyoto omalaika ekyakwaite, ni byaba egiri oKibbumba.

5 Omalaika oyo n'atwala ekyoto ekyo, n'akiizulya amakala ga musyo, ng'agutoola oku kyoto, n'akimuma oku kyalo. Ni wabbaawo okubbwatuka, n'okululuma, n'okumesya, era n'omusisi oku kyalo.

Okufuwa amakondeere

6 Awo abamalaika omusanvu ababbaire n'amakondeere omusanvu, ni bategeka okugifuwa.

7 Omalaika asooka n'afuwa ekondeereye, ni wabbaawo amabbaale agaikendi n'omusyo nga bitabulyemu n'omusaaye, ni babimuma oku kyalo. Ekitundu kimo kyokusatu eky'ekyalo ni kiya, n'ekitundu kimo kyokusatu eky'emisaale, n'eisubi lyonalyona, ni biya.

8 N'omalaika owokubiri n'afuwa ekondeereye. Oguntu oguli ooti lusozi olunene, nga gwaka omusyo, ni bagumuma omu nyanza. Ekitundu kimo kyokusatu eky'enyanza ni kisuuka musaaye,

⁹ n'ekitundu kimo kyokusatu eky'ebintu byonabyona ebyomi eby'omu nyanza ni bifa, n'ekitundu kimo kyokusatu eky'amaato aga buli ngeri ni gajigirika.

¹⁰ Omalaika owokusatu n'afuwa ekondeereye. Onkota omunene n'azwa angulu, ng'alunkuuma ooti musyo gw'emole, n'agwa oku kitundu kimo kyokusatu eky'emiiga n'omu nsulo gy'amaizi.

¹¹ Eriina lya nkota oyo niiye ondulwe. Abantu bangi ni bafa olw'okunywa amaizi ago agasuukire amalulu.

¹² Omalaika owokuna n'afuwa ekondeereye. Awo ekintu ni kikubba ekitundu kimo kyokusatu eky'eisana, n'ekimo kyokusatu ky'omweri, n'ekimo kyokusatu ky'enkota, kale ekitundu kimo kyokusatu eky'ekitangaala kyabyo ni kirikira. Kale ekitundu kimo kyokusatu eky'olunaku ni kitabba na kitangaala. Era n'omweri n'enkota ni bitayaka ekitundu kimo kyokusatu eky'obwire.

¹³ Owenalingiriire, ni mpulira onyonyi okokomi eyabaire e ngulu omwibbanga ng'atumula ooti muntu n'eigono eryaminkirira ati, "Wobe! Wobe! Wobe! Ala inywe abali oku kyalo nga mwalaba olw'ekondeere abamalaika abasigaireyo abasatu egibaaba okufuwa ino!"

9

¹ Awo omalaika owokutaanu n'afuwa ekondeereye. Ni mbona onkota oodi eyazwire e ngulu n'agwa ansi oku kyalo, ni bamuwa ekifunguwo ekiigula e Magombe.

² Onkota oyo n'aigulawo e magombe. Oomwo ni muzwamu ogwosi gunene ino ooti gwa luyira. Eisana n'eibbanga ni bikwata endikiirya olwa gwosi ogwo ogwazwanga e Magombe.

³ Omu gwosi ogwo ni muzwamu enzige, ni giiza oku kyalo era ni bagiwa obwezye okubba n'osaagwa ow'amaani ooti w'oguwuuka ogwa saagwa.

⁴ Enzige egyo ni bagigaana okulya eisubi, ooba emisaale, kadi bimera ebindi, wazira kugadya bantu abo bonkani ababulaku eraama eya Kibbumba oku mpumi gyabwe.

⁵ Neye tibagiikiriirye okubaita, wazira kubagadya-bugadi okumala emyeri mitaanu. Obulumi omuntu obwawulira nga gimulumire, nga bubbuuca kwenkana n'obwa muntu ompiri ogwalumire.

⁶ Omu naku egyo abantu balinoonia olumbe lubaite, neye ni batalubona, balyegomba okufa, neye okufa kwalibago-taku.

⁷ Omu mboneka, enzige egyo gyabbaire nyingi nga bagizwalisiryē ni gibba ooti mbalaasi egibategekere okwaba omu lutalo. Oku mitwe gyagyo nga kuliku ebifaanana ooti ngule egy'ezaabbu, n'omumaiso oomwo nga gifaanana ooti bantu.

⁸ Obwoya bwagyo bwabbaire bwanvu ooti nziiri egy'abakali, n'amaino gaagyo nga manene era moogi ooti ga mpologoma.

⁹ Ebifubba byagyo babbaire babizwalisiryē ebintu ebiri ooti ngabo egy'ekyoma. Okululuma kw'ebiyaya byagyo kwabbaire ooti kw'ebigaali ebingi n'embalaasi egibikuusa, nga bizinzima okwaba omu lutalo.

¹⁰ Gyabbaire n'emikira misongolye empembi ooti gy'oguwuuka ogwasaagwa. Era emikira egyo gyabbairemu amaani ag'okulabya abantu okumala emyeri mitaanu.

¹¹ Enzige egyo gyabbaire n'okabaka waagyo agifuga, nga niye omalaika ow'e Magombe. Eriinalye omu Lwebbulaniya niye Abbadoni, omu Luyonaani bati Apoliyoni, amaliina ago gategeeza oyo Ajgirica.

¹² Ekyo ekyentiisya ekisooka ni kiwa, neye nga wakaali waliyo ebyentiisya ebindi bibiri ebiiza.

¹³ Awo omalaika owomukaaga n'afuwa ekondeereye. Ni mpulira eigono erizwa omu nsonda eina egy'ekyoto ekibakolere omu zaabbu, ekiri omumaiso aga Kibbumba.

¹⁴ Eigono eryo ni likoba omalaika owomukaaga, eyabbaire n'ekondeere liti, "Oteere abamalaika abana abebasi-biire oku mwiga omunene Ewufulaate."

¹⁵ Awo abamalaika abana ni babateera. OKibbumba yabbaire ategekere okubateera kusaawa eyo, n'olunaku n'omweri n'omwanka, baabe baite ekitundu kimo kyokusatu eky'abantu.

¹⁶ Ni wabbaawo eyankobeire obungi obw'amaje ag'abo abatyaime oku mbalaasi ati: Babbaire 200,000,000.

¹⁷ Era omu kumbiikulira kunu, ni mbona embalaasi n'abagityaimeku, nga bazwaire omu bifubba ebintu ebiri ooti ngabo egy'ekyoma. Ebintu ebyo ebimo byabbaire bipowooki ooti musyo, n'ebya bbululu, n'ebya namagi. Emitwe egy'embalaasi egyo gyabbaire ooti gy'empologoma, n'omu minwa gyagyo nga muzwamu omusyo, n'omwosi, n'okupalika okwa musyo.

¹⁸ Ekitundu kimo kyokusatu eky'abantu ni bafa olw'ebiita ebisatu nago binu: Omusyo, n'omwosi, n'okupalika okwa musyo, ebyazwanga omu minwa egy'embalaasi egyo.

¹⁹ Obwezye obw'embalaasi egyo bwabbaire omu minwa gyagyo era n'omu mikira gyagyo. Emikira gyagyo gyabbaireku emitwe ooti gy'empiri, era nga girumira mitwe egyo.

²⁰ Abantu abandi abasigairewo, abebataitire omu kugadya okwo, tibeenyere olw'ebyo ebibakolanga. Era tibalekerewo okusinza emizimu n'ebifaananyi eby'ezaabbu, n'eby'efeeza, n'ebya bbulonzi, n'eby'amabbaale, n'eby'emisaale, ebitezya kubona, ooba okuwulira, waire okutambula.

²¹ Era tibeenyere obutemo bwabwe, n'obulogo bwabwe, n'obulendi bwabwe, era n'obubbibubbi bwabwe.

10

Omalaika n'omuzingo ogw'akatabo

¹ Awo ni mbona omalaika ogondi ow'amaani, ng'azwa omwigulu aika. Yabbaire azwaire kireri, aate oku mutwegwe nga kuliku omusoke; kaisi omumaisoge nga mwaka ooti isana, n'ebigerebye, nga biri ooti bikondo ebirunkuuma omusyo.

² Yabbaire akwaite omu ngalo akazingo akatono, neye nga kalingulule. Natoola ekigerekye eky'oku ngalo endiiro n'ayema oku nyanza, n'eky'oku ngalo engooda n'ayema okwitakali.

³ Olwo kaisi n'akooka n'eigono eryaminkirira ooti mpologoma niye ajuga. Oweyamalire okukooka, ni wabbaawo okududula ooti ikendi okwamwiriremu emirundi musanvu.

⁴ Okududula okw'emirundi omusanvu owekwawoire, nabbaire natira okuwandiika, neye ni mpulira eigono erizwa omwigulu nga likoba liti, "Obise ebyo okududula okw'emirundi omusanvu ebikukobere, obikuume ng'ekyama, era tiwabiwandiika."

⁵ Awo omalaika ogunaboine ng'ayemereire oku nyanza n'okwitakali, n'agolola e ngulu engaloye endiiro.

⁶ Omalaika oyo n'alayira omu liina lya Kibbumba oyo abba omwomi emirembe n'emirembe, eyabbumbire eigulu n'ebirimu byonabyona, n'ekyalo n'ebirimu byonabyona, n'enyanza n'ebirimu byonabyona. Omalaika oyo n'akoba ati, "Tiwakaali waliwo okukuumirira kwonakwona.

⁷ Neye omu kiseera ekyo, omalaika owomusanvu ekiyalifuwiramumu ekondeereye, oKibbumba yalituukirirya ekya-makye, ng'oweyakobeire abaweereryabe abanaabbi."

⁸ Eigono lidi erinawuliire nga lizwa omwigulu, eryan-gaine okuwandiika okududula okw'emirundi omusanvu,

tete ni njiramu okuliwulira nga linkoba liti, “Oyabe okwate omuzingo ogw’akatabo akanzululye, akali omu ngalo egya malaika ayemereire oku nyanza n’okwitakali.”

⁹ Ni njaba egiri omalaika, ni mmusaba omuzingo ogw’akatabo. N’ankoba ati, “Ogukwate ogulye. Gwiza kulu-luwira omu kidaakyo, newankubbaire ng’omu munwagwo, gwa kunyunyuulirira ooti mujenene.”

¹⁰ Ni ntoola omuzingo ogw’akatabo omu ngalo egya malaika, ni ngulya. Ni gunyunyuula omu munwa gwange ooti mujenene ogwa nzoki, neye owenagumirire, ni gululuwira omu kida kyange.

¹¹ Awo omalaika n’ankoba ati, “Oteekwa okwiramumu okulangirira ebintu ebyaba okutuuka oku bantu abangi, n’oku mawanga, n’oku ntumu, n’oku bakabaka.”

11

Okutuma abajulizi ababiri

¹ “Ni bampa olumole oluli ooti mwigo ogubapimisya owanvu ow’ebintu. Era ni wabbaawo eyankobere ati, ‘Oyabe opime eYeekaalu eya Kibbumba, n’ekyoto, era obale n’abantu abasinziramumu, kaisi basune obukuumi.

² Neye oluuga oluli e nza ow’eYeekaalu eya Kibbumba oluleke, tiwalupima, olw’okubba baluwaire bantu aBatali Bayudaaya. Abo balifutyanka oYerusaalemi ekibuga ekitukulye, okumala emyeri 42.’

³ “Era nalituma abajulizi bange babiri, nga beesiba ebibenga, okulaga bati bayungubaliire ebibbibibi by’abantu, ni mbawa obwezye bamale enaku 1,260 nga bakobera abantu ekibono kya Kibbumba.”

⁴ Abajulizi abo ababiri babbaire ooti misaale emizaituuni emibiri, n’ebikondo by’amataala ebibiri, ebiri omumaiso ga Musengwa ow’ekyalo.

⁵ Owewabbaawo ataka okubakola abo akabbikabbi, omusyo guzwa omu minwa gyabwe, ni gwoca abalabe baabwe. Era kityo nabuli ataka okubakola akabbikabbi, yena bali n’okumwita.

⁶ Abo bali n’obwezye okusiba ebintu ebiri omwibbanga, oikendi n’atatoonya omu kiseera ekibalaabbiramumu abantu ekibono kya Kibbumba. Era bali n’obwezye oku maizi, okugasuuca omusaaye. Bali n’obwezye okuleeta oku kyalo ebirulumo ebya buli ngeri buli lubatakiire.

⁷ Owebalimala okukobera abantu ekibono kya Kibbumba, ogusolo ogwo oguzwa e Magombe, gwalirwanisya abajulizi abo ababiri, ni gubaita.

⁸ Emirambo gya bajulizi ababiri gyalisigala omu ngu-udo gy'ekibuga ekinene, oMusengwa waabwe omu bamukomereire oku musalabba. Eriina ly'ekibuga ekyo, eriri mu ngeri ya lugero niiryo oSodoma era oMisiri.

⁹ Abantu aba buli ngeri, n'ab'ebika byonabyona, n'ab'entumu gyonagyona, n'abamawanga gonagona, baliringirira emirambo gyabwe okumala enaku isatu n'ekitundu, ni batagiikirirya okugiriika.

¹⁰ Abantu ab'oku kyalo abataikirirya oKibbumba ibo balisangaala olw'okufa kw'abo ababiri. Balisangaala ino, era baliweereryangana ebirabo omu kwesiima, olw'okubba abanaabbi abo ababiri babbaire badambirye ino ab'oku kyalo.

¹¹ Enaku eisatu n'ekitundu owegyabitirewo, omwoyo ogwa bwomi oguzwa e wa Kibbumba, ni gubairyamumu obwomi, ni bazwa egibagwire ni beemerera. Abababoine ni batya ino.

¹² Abajulizi abo ababiri ni bawulira eigono eryaminkirira erizwa omwigulu nga libakoba liti, "Mwize eenu!" Ni baniina omwigulu nga baabira mu kireri, ng'abalabe baabwe babona.

¹³ Omu kaseera akanyere ako, ni wabbaawo okutengeeta okw'ekyalo okw'amaani. Ekitundu kimo ky'eikumi eky'ekibuga ni kijigirika, n'abantu 7,000 omusisi oku kyalo ni gubaita. Abantu abasigairewo okutya ni kubakwata, ni bawo oKibbumba ow'omwigulu ekitiisya.

¹⁴ Ekyentiisya ekyokubiri kiwoire, neye obone, ekyentiisya ekyokusatu kyatira okutuuka!

Ekondeere eyomusanvu

¹⁵ Awo omalaika owomusanvu n'afuwa ekondeereye. Ni wabbaawo amagono omwigulu agaaminkirira, nga gakoba gati:

"Obwakabaka obw'ekyalo busuukire bwa Musengwa waiswe era bwa Kurisito, era yafuganga emirembe n'emirembe."

¹⁶ Awo abakaire 24 abatyama omumaiso aga Kibbumba, oku ntebe gyabwe egy'obwakabaka, ni bakotama oku mazwi, ni basinza oKibbumba,

¹⁷ nga webakoba bati:

“Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,
 abbaawo era eyabbairewo,
 tukwebalya olw’okubba weiriirye obwezyebwo
 n’otandiika okufuga.

18 Abantu abataikirirya basunguwaire ino; neye
 n’obusungubwo bwizire.

Ekiseera kituukire okusalira abafu omusango,
 n’okuwa empeera abaweereryabo abanaabbi,
 n’abatuukirirye bonabona abakuwa ekitiisya
 abatobato n’abakulu.

Era ekiseera kituukire okulikirirya
 abo abajigirica ekyalo.”

19 EYeekaalu eya Kibbumba ey’omwigulu ni bagiigulawo,
 n’esanduuku ey’endagaanoye n’eboneka omu Yeekaaluye.
 Ni wabbaawo okumesya, n’amagono, n’okubbwatuka,
 n’omusisi oku kyalo, n’ogwikendi ogunene ogw’amabbaale
 ni gugwa.

12

Omukali n’ogumpiri

1 Ekyewunyo ni kiboneka omwibbanga, ni wabbaawo
 omukali ng’ekizwalokye kyabbaire isana, aate ng’omweri
 guli ansi w’ebigerebye, era oku mutwegwe nga kuliku
 engule y’enkota ikumi na ibiri.

2 Yabbaire kida, ng’alumwa, n’akuukulya omu bulumi
 obw’okubyala.

3 Ekyewunyo ekindi ekiti, ni kiboneka omwibbanga:
 Ni wabbaawo ogumpiri ogunene ogutukuliki, nga guli
 n’emitwe musanvu, n’amaziga ikumi, nga ku buli mutwe
 kuliku engule.

4 Omukira gwa gumpiri ni gweya ekitundu kimo
 kyokusatu eky’enkota egy’omwigulu, ni gugidyaka oku
 kyalo. Ogumpiri ni gwemerera omumaiso g’omukali eyab-
 baire yatira okubyala, kaisi gumire omwanawe.

5 Omukali n’abyala omwana mwisuka, ayaba okufuga
 amawanga gonagona, ng’ali n’obwezye. Neye omwanawe
 ni bamutwala egiri oKibbumba, n’e giri entebeye
 ey’obwakabaka.

6 Awo omukali n’airukira omwidungu eeyo, omu kifo
 oKibbumba ekiyategekeire omukali oyo, egibamulabiririra
 okumala enaku 1,260.

⁷ Olwo ni wabbaawo olutalo omwigulu. OMikairi n'abamalaikabe ni balwanisya ogumpiri. Ogumpiri gwona ni gubalwanisya n'abamalaika baagwo.

⁸ Neye ogumpiri ni baguyinga. Igwo n'abamalaika baagwo, ni batabaikirirya kusigala nga beeyongera okubba omwigulu.

⁹ Ogumpiri ogwo ogunene, niigwo ogwabbairewo okuzwa eira, ogubeeta oNalwita era oSitaani abbeyabbeya ebyalo byonabyona, ni bagumuma oku kyallo, aamo n'abamalaika baagwo.

¹⁰ Ni mpulira omwigulu eigono eryaminkirira, nga likoba liti:

“Atyanu oKibbumba waiswe atulokoire.

Alagire amaanige, n'obwakabakabwe, n'obwezye bwa Kurisitowe,

olw'okubba oodi aloopanga abaganda baiswe,
era abalooa omusana n'obwire
omumaiso ga Kibbumba waiswe,
bamubbingire omwigulu.

¹¹ Abaganda baiswe bamuwangwire
olw'omusaaye gwa Ntaama oMutomuto,
n'olw'ekibono kya Kibbumba
ekibalaabbira abantu,
ni bawaayo obwomi bwabwe n'okutuuka okufa
olwa kuweererya oKibbumba.

¹² Kale musangaale inywe
eigulu n'abalimu.

Neye inywe ekyalo n'enyanza,
nga mwalaba,
olw'okubba oSitaani aikire egimuli
ng'ali n'obusungu bungi,
ng'amaite ati,
ali n'akaseera katyayi kati!”

¹³ Ogumpiri owegwaboine nga bagudyakire oku kyallo, ni gulabya omukali eyabyaire omwana omwisuka.

¹⁴ Omukali ni bamuwa ebiyaya bibiri ooti bya kokomi omunene, kaisi aguluke atuuke omu kifookye omwidungu, egibalimulabirira okumala emyanka misatu n'ekitundu, ng'ogumpiri tigumutuukaku.

¹⁵ Ogumpiri ni gwandula amaizi okuzwa omu munwa gwagwo, nga mangi ooti mwiga, ni gasengererya omukali, gamumire.

16 Neye ekyalo ni kibbeera omukali, nga kyasama omunwa gwakyo, era ni kimira omwiga ogwazwire omunwa gw'ogumpiri.

17 Ogumpiri ni gusunguwalira ino omukali, ni gwaba okulwanisya ab'omu lubyalo lwa mukali abasigairewo, abo bonabona abagondera ebiragiyo bya Kibbumba ni bakalangukira kwebyo oYesu ebiyabakobere.

18 Awo ogumpiri ni gusigala nga gwemereire oku mbale mbale kw'enyanza.*

13

Ogusolo oguzwa omu nyanza

1 Awo ni mbona ogusolo nga guzwa omu nyanza. Gwabaire n'emitwe musanvu n'amaziga ikumi, era nga guli n'engule ku buli iziga. N'oku mitwe gyagwo nga kuliku amaliina agazumirira oKibbumba.

2 Ogusolo ogwo ogunaboine gwabaire gukambwe ooti ngo, n'ebigere byagwo nga biri n'agaala agoogi ooti ga dubu, era agayezya okunyiiranyiramumu omuntu. Era omunwa gwagwo nga guli ooti gwa mpologoma. Ogumpiri ni gutoola amaani gaagwo, n'entebe ey'obwakabaka bwagwo, n'obumo oku bwezye bwagwo obungi eino ni gubiwa ogusolo ogwo.

3 Ogumo oku mitwe gy'ogusolo ogwo gwabaire guboneka ooti bagusumutire ekiwundu ekyabaire ky'okugwita. Neye ekiwundu ekyo omu kifo ky'okugwita, ni kiira kirama. Abataikirirya oYesu bonabona ni basigala nga beewunya okubona ng'ogusolo ogwo gulamire.

4 Era abantu abataikirirya ni basinza ogumpiri ng'owebasinza oKibbumba, olw'okubba niigwo ogwabaire guwaire ogusolo obwezye obwo. Ni basinza n'ogusolo gwona, nga bakoba bati, "Mpaawo eyenkana ogusolo ogwo amaani, era mpaawo ayezya okugulwanisya."

5 OKibbumba n'aleka ogusolo ogwo okutumula eby'okwepanka, era omu ngeri eyo ni gutumulyaga ebizuma oKibbumba. OKibbumba yagulekere okukolesya obwezye bwagwo okumala emyeri 42.

6 Kale ni gutandiika okuzumirira oKibbumba, nga gutumula obubbibubbi oku liinalye, n'oku kifookye omwabba, ni guzuma n'abo ababba omwigulu.

7 Era oKibbumba n'aguleka gulwanisye abatuukirirye n'okubagadya, era n'agwikirirya okubba n'obwezye oku

* **12:18 12:18** Ogumpiri ni gusigala nga gwemereire oku mbale mbale kw'enyanza, Ooba, Ni njaba ni njemerera oku mbale mbale kw'enyanza. **13:1 13:1** Dan 7:3; Bil 17:3,7-12 **13:2 13:2** Dan 7:4-6 **13:6 13:5-6** Dan 7:8,25; 11:36

bantu bonabona, n'oku bantu b'entumu gyonagyona, n'oku mawanga gonagona.

⁸ Abantu bonabona ababbaire oku kyalo, abo amaliina gaabwe agebatawandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, okuzwera kimo owebabbumbiire ekyalo, ekitabo ekya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba oguyawaireyo ng'esadaaka, balisinzwa ogusolo ogwo.

⁹ Aale nabuli aali n'amatwi, awulire ekyo!

¹⁰ Oyo oKibbumba oguyategekeire ati balimutwala mu bugalama, yalyaba omu bugalama. Nabuli oKibbumba oguyategekeire ati balimwita n'empiiima, yalifa mpiima. Kale abatuukirirye basaaniire okubba abagumu era abeesigwa eeri oMusengwa omu mbeera gyonagyona.

Ogusolo oguzwa omwitakali

¹¹ Tete awo ni mbona ogusolo ogundi nga gukukunuka okuzwa omwitakali. Gwabbaire n'amaziga mabiri ooti ntaama omutomuto, neye nga gutumula ooti gumpiri gudi.

¹² Ogusolo ogwo ni gukolesya obwezye bwonabwona obw'ogusolo ogwasookere, nga gwona ogwasookere ogunyere gubona. Ogusolo ogwo ni gwazyza ebyalo n'ababirimu, okusinzwa ogusolo gudi ogwasookere ogwalamire ekiwundu ekyabbaire eky'okugwita.

¹³ Ogusolo ogwo ogwokubiri ni gukola ebyewunyo. Ni gutuuka n'okulagiranga omusyo ni guzwa omwibbanga, ni gwika oku kyalo ng'abantu bonabona babona.

¹⁴ Ni gubbeyabbeya abantu abataikirirya oYesu, nga gukolesya ebyewunyo ebibagwikiriirye okukolera omu-maiso aga gusolo gudi ogwasookere. Era ni gubalagira babumbe ekintu ekifaanana ooti gusolo gudi ogubasumutire empiiima neye ni gutafa, bakisinze.

¹⁵ Ogusolo ogwokubiri ogwo ni bagwikirirya n'okwezyesya okufuwa omwota ogw'obwomi, omu kifaananyi eky'ogusolo ogwasookere, ekyo kibbe kyomi kitumule, era kiragire baite abo bonabona abagaana okukisinzwa.

¹⁶ Awo abantu bonabona, abatobato n'abakulu, n'abasuni n'abadoobi, n'ab'eidembe n'abagalama, ogusolo ni gubaazyza okubateekaku eraama yaagwo oku ngalo endiiri ooba oku mpumi.

¹⁷ Buli muntu ni bamugaana okubbaaku n'ekyagula ooba ekyatunda, okutoolaku nga bamalire okumuteekaku eraama eyo, nga niyo eriina ery'ogusolo gudi ogwasookere ooba enamba etegeza eriina lyagwo.

¹⁸ Ekyo kyetaagisya malabuki! Kale omulabuki abalirire yeetegereze amakulu ag'enamba ey'ogusolo ogwo, olw'okubba enamba etegeeza eriina lyagwo ya bulijo. Enamba eyo eri 666.

14

Olwembo olw'abanunule

¹ Owenasetwire amaiso, ni mbona oNtaama oMutomuto wa Kibbumba ng'ayemereire oku lusozi oSayuuni ekibuga Yerusaalemi oku kityaime. Yabbaire aamo n'abantu 144,000, nga n'eriinalye n'erya Iteeye bagawandiikire oku mpumi egy'abantu abo.

² Ni mpulira eigono erizwa omwigulu nga liri ooti ly'okuwolomboga okw'amaizi amangi, era nga liri ooti igono ery'okubbwatuka okw'eraadu okw'amaani. Eigono eeryo erinawuliire lyabbaire ng'ery'enyembo egy'abakubbi ab'amatongoli ng'abakubba amatongoli gaabwe.

³ Ni bemba olwembo nga bali omumaiso ag'entebe ey'obwakabaka, n'ag'ebibbumbe ebyomi ebina, n'ag'abakaire. Olwembo olwo nga luboneka ooti luyaaka, era nga mpaawo gondi ayezya okulwega okutoolaku abo bonkani 144,000 abebanunwire okuzwa omu bufuge obwa Sitaani.

⁴ Abo bali ooti muntu etiyeyoonera omu bikole bya bulendi, ni basigala nga bakengeize. Kagira niibo abaaba n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba yonayona egyayaba. Babanunwire omu bufuge obwa Sitaani, ni babaabula oku bantu abandi. Basuukire ababere eeri oKibbumba, n'eeri oNtaama oMutomuto wa Kibbumba olw'okusuna obwomi obutawaawo nga babaita omu kwikirirya oYesu.

⁵ Tibatumulangaku by'obubbeyi, era tibaabbangaku n'ekyokubanenya.

Abamalaika abasatu

⁶ Awo ni mbona omalaika ogondi ng'agulukira angulu omwibbanga. Yabbaire n'aMawuliro aMasa ag'emirembe n'emirembe agebanuwairi okukobera abali oku kyalo, ab'amawanga gonagona, n'ab'ebika byonabyona, n'ab'entumu gyonagyona, n'abantu bonabona.

⁷ N'akoba n'eigono eryaminkirira ati, "Mutye oKibbumba, era mumuwe ekitiisya olw'okubba ekiseera kituukire asale omusango. Mumusinze oyo eyabbumbire eigulu, n'ekyalo, n'enyanza, n'ensulo egy'amaizi."

⁸ Omalaika owokubiri n'aiririraku ng'akoba ati, "Kigwire, kigwire, oBbabbulooni ekibuga ekinene, ekyayege-serye amawanga agandi ag'oku kyalo gonagona okwenda nga basinza ebifaananyi. Ekibuga ekyo kyasiruwairye amawanga gonagona ng'omuntu omoiza owaanywisya abainaye omwenge ni bateemeera ni bawaamu akabuntu."

⁹ Omalaika owokusatu n'airirira ku badi ababiri, n'atumula n'eigono eryaminkirira ati, "Buli muntu asinza ogusolo n'ekifaananyi kyagwo, era n'aikirirya okumu-teekaku eraama oku mpumiye ooba oku ngaloye,

¹⁰ oKibbumba yalimubonereza n'obukambwe. Yaligada ng'anywa ekikopo ekibasukiremu ondiko ow'obusungu bwa Kibbumba n'obukambwe bwonabwona. Era balimugadya n'omusyo ogwoca eino omumaiso ag'abamalaika abatukulye, n'aga Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.

¹¹ Era omwosi ogwaliduunya okuzwa omu musyo ogubalyocerya abantu abatyo gwalibba gw'emirembe n'emirembe. Abo abasinza ogusolo n'ekifaananyi kyagwo, era nabuli moiza kwabo abali n'eraama y'eriina lyagwo, tibalibbaaku n'egibawuumulira omusana n'obwire."

¹² Ekyo kitegeeza kiti abatuukirirye basaaniire okubba n'okuguminkiriza. Abantu aba Kibbumba nago niibo abakwaite ebiragiroye, ni babba n'okwikiririrya omu Yesu.

¹³ Awo ni mpulira eigono erizwa omwigulu, nga likoba liti, "Owandiike oti, okuzwa olwatyano, b'enkabi abo abafa nga baikirirya ba Musengwa oYesu. Dala atyo oMwoyo oMutukulye waakoba ati okutegana kwabwe kuwoire, ni bawuumula, olw'okubba ebikole byabwe ebisa tibikoma yaanu ku kyalo neye byaba nabo okutuuka omwigulu. Era buli muntu yalisuna empeera kusinzirira ku niibyo."

Okubonereza abajeemu

¹⁴ Awo ni ngangamula amaiso, ni mbona ekireri ekyeru, era oku kireri ekyo nga kutyaimeku afaanana ooti Mwana wa Muntu. Yabbaire azwaire engule ey'ezaabbu oku mutwegwe, ng'akwaite n'akagoda akoogi.

¹⁵ Awo omalaika ogondi n'azwa omu Yeekaalu ng'alangirira n'eigono eryaminkirira, ng'akoba oyo atyaime oku kireri ati, "Ekiseera eky'eikesa kituukire. Aaso okolesye akagodako okese, olw'okubba ebyokukesa eby'oku kyalo byengere."

¹⁶ Awo oyo atyaime oku kireri n'awuuba akagodake oku kyalo, ebineneka eby'oku kyalo ni babikesa.

¹⁷ Ananyere awo, omalaika ogondi n'azwa omu Yeekaalu ey'omwigulu, yena ng'ali n'akagoda akoogi.

¹⁸ Era awo n'omalaika ogondi eyabbaire n'obwezye oku musyo n'azwa oku kyoto oku boocerya ebintu ebibawongeire oKibbumba, n'ayeta n'eigono eryaminkirira ng'akoba oyo aali n'akagoda akoogi ati, "Okolesye akagoda akoogi, okese ebirime eby'oku kyalo, olw'okubba ebineneka byabyo byengere."

¹⁹ Awo omalaika n'awuuba akagodake oku kyalo, n'asaabula abantu ababbibabbi, n'abamuma omu kikun- yiro ekinene eky'obusungu bwa Kibbumba.

²⁰ Abantu abo ni babakunyira e nza w'ekibuga e Yerusaalemi, ekikunyiro ni kizwamu omusaaye, ni guku- lumuka obuwantu bw'ekiromita ooti 300. Obungi obw'omusaaye nago, okuzwa ansi okutuuka angulu waaku, gwabbaire gwezya okugoteryamu ebigere bya mbalaasi.

15

Abamalaika n'ebirulumo omusanvu

¹ Tete ni mbona ekyewunyo ekindi omwigulu, ekinene era ekyewuninkirirya. Wabbairewo abamalaika musanvu nga baleeta ebirulumo musanvu ebisembayo, olw'okubba niibyo ebimalayo obusungu bwa Kibbumba.

² Era ni mbona ekiri ooti nyanza ey'endabirwamu egi- batabwiryemu omusyo. Ni mbona n'abo abagaina okusinza ogusolo n'ekifaananyi kyagwo, n'okubateekaku enamba etegeeza eriina eryagwo. Babbaire beemereire oku mbale mbale okw'enyanza eyo ey'endabirwamu, nga bakwaite amatongoli oKibbumba ageyabawaire.

³ Ni bamba olwembo onaabbi oMusa, omuweererya wa Kibbumba oluyayembere, n'olwembo eeri oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, nga bakoba bati:

"Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,
ebyokola bikulu era byewunyisya!

Iwe oKabaka ow'emirembe n'emirembe,
amanzirago matuuce era g'amazima.

⁴ Musengwa, naani dala atalikutya era ataliwa eriinalyo ekitiisya!

Iwe wenkani niwe oMutukulye.

Abantu ab'amawanga gonagona baliiza ni bakusinza omu-
maisogo,
olw'okubba ebikolebyo ebyobutuukirirye byeraga mul-
watu."

⁵ Ebyo owebyawoire, ni mbona eYeekaalu ey'omwigulu nga njigule, eYeekaalu ng'ekola ng'eweema eya Kibbumba ekakasa eti oKibbumba ali aawo n'abantube.

⁶ Omu Yeekaalu eyo, ni muzwamu abamalaika omusanvu ababbaire n'ebirulumo omusanvu, nga bazwaire engoye egibeeta lineni onyerenyeere nga gitukula ino, era nga beesibire omu bifubba enkoba egya zaabbu.

⁷ Ekimo oku bibbembe ebyomi ebina, ni kiwa abamalaika omusanvu ebibya omusanvu eby'ezaabbu, ebiizwire obusungu bwa Kibbumba onanyere obwomi emirembe n'emirembe.

⁸ EYeekaalu n'eizula omwosi oguduunya okuzwa omu kitisiyake, n'omu maanige, nga mpaawo ayezya okugingiramu paka ng'ebirulumo omusanvu eby'abamalaika omusanvu biwoireyo.

16

Ebirulumo ebya Kibbumba ebisembayo

¹ Ni mpulira eigono eryaminkirira erizwa egiri oKibbumba omu Yeekaaluye omwigulu, nga likoba abamalaika omusanvu liti, "Mwabe musuke oku kyalo ebibya omusanvu eby'obusungu bwa Kibbumba."

² Kale omalaika asooka n'ayaba, n'asuka oku kyalo ekibya eky'obusungu ekiyabbaire nakyo. Amabbwa amanene era agaluma eino ni gakwata abantu ababbaireku eraama y'ogusolo gudi n'abo abasinza ekifaananyi kyagwo.

³ Omalaika owokubiri n'asuka omu nyanza ekibya eky'obusungu ekiyabbaire nakyo. Enyanza n'esuuka ooti musaaye ogw'omuntu omufu, nga gwirugazire era nga gutamire. Nabuli kintu ekyomi kyonakyoona ekibba omu nyanza ni kifa.

⁴ Omalaika owokusatu n'asuka omu miiga n'omu nsulo egy'amaizi ekibya eky'obusungu ekiyabbaire nakyo, ni bisuuka musaaye.

⁵ Ni mpulira omalaika alabirira amaizi ng'akoba ati: "Iwe oli mwenkanya omu kuleetawo ebibonerezo ebyo.

Era iwe oMutukulye, obbaawo era eyabbairawo okuzwa eira n'eira,
emisango ogisalire mu bwenkanya.

⁶ Olw'okubba abantu ababbibabbi basukire omusaaye ogw'abatuukirirye n'ogw'abanaabbibo,
wena kyozwireku obawa omusaaye bagunywe. Ekyo dala kibasaaniire!"

⁷ Ni mpulira eigono nga lizwa egiri abo ababba oku kyoto, nga likoba liti:

“Niikyo ekyo Musengwa oKibbumba oWabwezye Bwonabwona,
ekyokolere kituuce era kya bwenkanya.”

⁸ Omalaika owokuna n’asuka okwisana ekibya eky’obusungu ekiyabbaire nakyo, oKibbumba n’aliragira okwoca abantu n’eibbugumu lyalyo ery’omusyo.

⁹ Eibbugumu ery’amaani ni libabula abantu, neye ni bazumirira oKibbumba aali n’obwezye oku bibonyoobonyo ebyo, omu kifo eky’okwenenya bamuwe ekitiisya.

¹⁰ Omalaika owokutaanu n’asuka oku ntebe ey’obwakabaka ey’ogusolo gudi ogwasookere ekibya ky’obusungu ekiyabbaire nakyo, obwakabaka bwagwo ni bwizula endikiirya, abantu ni beeruma ennimi olw’obulumu.

¹¹ Neye era, olw’obulumu obubitiriri n’olw’amabbwa, ni beeyongera kuzumirira Kibbumba, era nandi ni beenenya ebyo ebibakolere.

¹² Omalaika owomukaaga n’asuka omu mwiga omunene ogubeeta Ewufulaate, ekibya eky’obusungu ekiyabbaire nakyo. Amaizi gaagwo ni gakalira, ni gakolera amaje ag’abakabaka abazwa e buzwasana enzira ey’okubitamu nga balumba.

¹³ Ni mbona emizimu misatu egifaanana ooti bikere, nga gizwa omu munwa ogw’ogumpiri, n’ogw’ogusolo, n’ogwa naabbi ow’obubbeyi.

¹⁴ Egyo niigyo emizimu egikola ebyewunyo, era egyaba egiri abeekubbemberi ab’ebyalo byonabyona ababbibabbi, okubakumbaania balwane olutalo oku lunaku olukulu oKibbumba oWabwezye Bwonabwona oluyalibonerezeraku abakola ebibbibibi bonabona.

¹⁵ OMusengwa akoba ati, “Obone njiza ooti mwibbi. Mwegendereze engeri egimutambulamu, mwegumirye omu bwomi obutuukiriire kaisi owenaliira timwabbaaku n’ekimufiirwa. W’enkabi oyo akola atyo.”

¹⁶ Emizimu egyo gyakumbaaniye abakabaka omu kifo ekibeeta omu Lwebbulaniya bati, Amagedooni.

¹⁷ Omalaika owomusanvu n’asuka ekibyakyeye omwibbanga. Eigono eryaminkirira ni lizwa oku ntebe ey’obwakabaka omu Yeekaalu nga likoba liti, “Kiwoire!”

¹⁸ Ni wabbaawo okumesya, n’okululuma, n’okubbwatuka, n’omusisi ow’amaani atabbangakuwo kasookeede abantu babba oku kyalo.

¹⁹ Ekibuga ekinene ni kigabukanamu ebitundu bisatu. N'ebibuga eby'omu byalo byonabyona ni biwumpuka ni bigwa. Atyo oKibbumba weyayebukiirye okubonereza abantu ab'omu kibuga ekinene ekyo, oBbabbulooni, n'akinywisya ekikopo eky'obusungubwe.

²⁰ Ebizinga byonabyona ni biwaawo, n'ensozi gyonagyona ni gigotawo.

²¹ Oikendi ow'amabbaale amangi n'agwa, nga buli kiwumpu eky'eibbaale kizitowa ekiro ooti 40, ni gazwa omwigulu ni gagwa oku bantu. Abantu ni bazu-mirira oKibbumba olw'ekirulumo eky'amabbaale agaikendi, olw'okubba kyabbaire ky'entiisya ino.

17

Omalaaya okirifuma n'ogusolo

¹ Awo omoiza oku bamalaika omusanvu, ababbaire n'ebibya eby'obusungu bwa Kibbumba, n'aiza n'atumula na nze n'ankoba ati, "Oize, n'akulaga omusango ogubasaliire omalaaya okirifuma, oyo atyaimo oku maizi amangi.

² Abakabaka ab'ekyalo abayendere n'omalaaya oyo, okwo nga niikwo okukolera aamo n'ekibuga ekyo omu kusinza ebifaananyi. Era abantu abali oku kyalo bateemeire omwenge ogw'obulendibwe."

³ Awo omu mwoyo, omalaika n'antwala omwidungu eeyo, ni mbona omukali ng'atyaimo oku gusolo ogutukuliikiriri, nga gwizwire amaliina agazumirira oKibbumba, nga guli n'emitwe musanvu, n'amaziga ikumi.

⁴ Omukali oyo yabbaire azwaire ebizwalo eby'ebbeeyi ebitukuliikiriri era eby'akakobe, era ng'amirikiinya n'ezababu n'amabbaale ag'ebbeeyi eino, n'ebinyere eby'ebbeeyi eino. Yabbaire akwaite ekikopo ekibakolere omu zaababu nga kiizwire ebintu ebyomuliko n'ebicaafu ebyobulendibwe.

⁵ Oku mpumiye babbaire bawandiikireku eriina eriri n'amakulu amabisabise liti:

"Bbabbulooni ekibuga ekinene,
omaaye ow'abamalaaya
n'ow'ebintu eby'oku kyalo ebyomuliko."

⁶ Ni mbona ng'omukali oyo asiima ino okusuka omusaaye ogw'abatuukirirye, abo abebaitire olw'okwikirirya oYesu. Era ni yeewaaana nga tafaayo, ng'ali ooti muntu anywire n'ateemeera omusaaye ogw'abatuukirirye abeyaitanga.

Owenamuboine, ni newunya ino!

⁷ Omalaika n'ankoba ati, "Lwaki weewunya? Kankukobere ekyama ekifa oku mukali oyo, n'oku gusolo ogwatyaimeku, oguli n'emitwe omusanvu n'amaziga eikumi.

⁸ Ogusolo ogwoboine gwabbairero neye atyanu gubulawo. Neye era, gwatira okuzwa e Magombe e gibusibiire, gwabe bagujigirice. Abantu abali oku kyalo ab'amaliina agebatawandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, okuzwa ekyalo owebakibumbiire, balyewunya owebalibona ogusolo ogwo ogwabairero, ni guzwayo, neye nga gwaliiramu okuboneka.

⁹ "Ekyo kyetaagisya malabuki na kutegeera. Emitwe omusanvu niigyo ensozi omusanvu omukali egyatyaimeku.

¹⁰ Era giraga bakabaka omusanvu; abataanu kwibo bafire, omoiza niye aliku afuga atyanu, n'ogondi asembayo akaali kwiza. Oweyaliiza, yalifugira ekiseera kitono,

¹¹ kaisi ogusolo ogwabairero neye ni guzwawo, ni gwira. Ogwo owegwaliira gwalibba kabaka owomunaana, waire nga bamubala ng'omoiza ku badi omusanvu. Era gwona baaba okugujigirica.

¹² "Amaziga eikumi agooboini niibo abakabaka abandi ikumi abebakaali kuwa obwakabaka, okutoolaku nti ibo balibawa obwezye okufuga ng'abakabaka mu kiseera kimo n'ogusolo, era balifugira akaseera katono.

¹³ Abo eikumi bali n'ekigendererwa kimo, era baliwaayo obwezye bwabwe n'amaani gaabwe eeri ogusolo.

¹⁴ Eikumi abo, nga beeyimbirye n'ogusolo, balirwanisya oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, neye era, yalibawan-gula, olw'okubba niye oMusengwa ow'abasengwa era oKabaka ow'abakabaka. N'abasengereri aba Ntaama oMutomuto wa Kibbumba, abo abeyayetere, abeyalonderemu, era abeesigwa balibba aamo naye."

¹⁵ Kaisi omalaika n'ankoba ati, "Amaizi agooboini nga gali omalaaya egyatyaime niibyo ebiziima eby'abantu aba buli langi, n'aba buli kyalo, n'aba buli igwanga, n'aba buli lutumu.

¹⁶ Neye lumu, amaziga eikumi agooboini galyeyimbya n'ogusolo, byonabyona ni birwanisya omalaaya oyo, ni bimunyagaku ebintubye byonabyona, ni bimuleka bwere. Byalirya omubirigwe, ni bimukumaku n'omusyo.

¹⁷ Ekyo kyalibba kityo olw'okubba oKibbumba yateekere omu myoyo gyabyo okutaka okutuukirirya iye ekiyateesere. Era niikyo ekigira bakoleire aamo ni bawa ogusolo obwezye

bwabwe gufuge paka ebibono ebya Kibbumba owebyali-tuukirira.

¹⁸ Kaisi tete omukali oguwaboine, niikyo ekibuga ekinene ekifuga abakabaka ab'ekyalo."

18

Okugwa okwa Bbabbulooni

¹ Ebyo owebyawoire, ni mbona omalaika ogondi ng'aika okuzwa omwigulu, ng'ali n'obwezye bungi ino, era n'okwaka okwamubbaireku ni kumoleka ekyalo.

² N'abbookooka n'eigono eryaminkirira ati:
"OBbabbulooni ekibuga ekinene kijigirikire!

Kisuukire ikumbaaniro ery'ebinyonyi byonabyona ebib-bibibbi era ebyomuliko.

Era niikyo ekisito emizimu gyonagyona omu gikum-baanira.

³ Ekyo kityo olw'okubba amawanga gonagona gateemeire omwenge ogw'obulendi bwakyo obw'okusinza ebifaananyi.

Abakabaka ab'oku kyalo bayendere nakyo,
n'abasuubuuzi ab'oku kyalo basuniire obusuni mu kucakala kwakyo okubitiriri."

⁴ Tete ni mpulira eigono erindi erizwa omwigulu nga likoba liti,

"Abantu bange mbalabula, mukizwemu,
kaisi muwunuke okwingira omu bibbibibbi by'abantu byakyo era n'okubatwalirya omu kugada kwakyo.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba ebibbibibbi byakyo bituukire omwigulu,
n'oKibbumba asalirewo okubonereza okubbenga kwakyo."

⁶ Era akoba abamalaika ati:

"Musasule oBbabbulooni ebintu ebibbibibbi ebiyakol-ere abandi.

Oku bikole eby'ekibuga ekyo, inywe musingisyewo emirundi mibiri.

Obulumi obuyatuucirye oku bainaye
mubumutuuceku yena nga mukubbisya mu emirundi mibiri.

⁷ Egikyakomerye okwegulumalya n'okwejalabya nywena gimubba mukomye okukigadya era n'okukikunja,

olw'okubba kyewaana nga kikoba kiti:
 'Ntyaime ng'okabaka, tindi namwandu
 era tinalibbaaku mu kugada naire.'

⁸ N'olwekyo ebirulumo ebyalikigadya,
 byalikiizira mu lunaku lumo, ni bireeta enzala,
 n'okuyungubala, n'okufa.

Era ekibuga ekyo balikyoca omusyo,
 olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba iye w'obwezye
 akisingisya omusango."

⁹ Abakabaka ab'oku kyalo abayendanga nakyo ni babba
 aamo nakyo omu by'amasanyu owebalibona nga bakyoca
 kiduunya omwosi, balikuukulya ni bakikunga.

¹⁰ Balyemerera yala yala olw'okutya okugada kwakyo, ni
 bakoba bati,

"Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene!

Iwe ekibuga eky'amaani dala
 bakujigiricirye omu saawa moiza yonkani!"

¹¹ Abasuubuuzi ab'oku kyalo bona bakikunga ni beekon-
 damira olw'okubba ababbaire bagula ebintu byabwe bafi-
 ire bawoirewo.

¹² Tiwakaali waliwo agula ezaabbu n'efeeza, n'amabbaale
 ag'ebbeeyi, n'ago agebeeta luulu; engoye gya lineni omusa
 eino, n'entukuliki, n'egya siriki, n'ebitukuliikiriri. Era,
 nabuli musaale ogw'akaloosa, nabuli kintu eky'amasyanka.
 Era, nabuli kintu eky'omusaale ogw'ebbeeyi eino, n'ekya
 bbulonzi, n'eky'ekyoma, n'eky'amabbaale amasa.

¹³ Era tiwakaali waliwo agula ebyakaloosa n'ebirungo
 ebya syodo, n'obubbaani, n'amafuta ag'akaloosa age-
 beeta miira, n'envumbo; enviinyo, n'amafuta; obusye
 obubakunjuntire okusani eino, n'engaano; ente n'entaama,
 n'embalaasi n'ebigaali; abagalama n'abantu abebanyagire
 omu lutalo.

¹⁴ Abasuubuuzi balikikoba bati:
 "Ebisa byonabyona ebiwegombanga okusuna, kibuga iwe,
 bikufiire bityo.

Ebyobusuni byonabyona n'eby'ekitiisya bikuwoireku,
 era tokaali oirayo okubibonaku naire."

¹⁵ Abasuubuuzi ab'ebintu ebyo abekyagaigawairye, ba-
 lyemerera yala yala olw'okutya okugada kwakyo, ni
 bakunga era ni beekondamira,

¹⁶ ni bakoba bati:
 "Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene,
 ekyazwalanga ebizwalo ebya lineni omusa eino, era
 ebitukuliikiriri n'ebitukuliki;

ni bakutimba okukujolija n'ezaabbu,

n'amabbaale ag'ebbeeyi, n'aago agebeeta luulu!

17 Omu saawa moiza yonkani, obusuni obwo bwonabwona
bujigirikire!"

Abavugi ab'amaato n'amameeri bonabona,
n'abagatambuliramu bonabona, n'abo bonabona
abasuubuulira oku nyanza balyemerera yala yala.

18 Owebalibona omwosi gwakyo nga kiya, balyaminkirira
nga bakoba bati, "Tiwabbangawo ekibuga ekyagaagana
kinu obunene!"

19 Ni beesuka enkungu omu mitwe gyabwe, ni
baasyamika nga bakuukulya era nga bawolooga, nga
bakoba bati:

"Wobe! Wobe! Nga walaba iwe ekibuga ekinene,
ekyagaigawairye abanyere amaato ag'oku nyanza!

Omu saawa moiza yonkani bakujigiricirye!"

20 Ni wabbaawo eyakobere ati:

"Neye inywe omwigulu musangaale olw'okubba bakijigiri-
cirye!

Inywe abatuukirirye, na inywe abatume n'abanaabbi
musangaale,
olw'okubba oKibbumba akisingisirye omusango
olw'ebyo ebikyakolere!"

21 Awo omalaika ow'amaani n'asetula eibbaale eriri ooti
gumengo ogunene, n'agudyaka omu nyanza ng'akoba ati:

"OBbabbulooni ekibuga ekinene balikudyaka batyo ansi
n'amaani amangi,
nandi n'oirayo kubonekaku!

22 Enyembo egy'abakubbi ab'amatongoli, n'egy'abembi,
n'egy'abafuwa amakondeere,
tibyaliirayo kuwulikika mwiwe.

Timwalibba mukugu omu mulimo naabba gumo
eyaliirayo okuboneka mwiwe,
waire kuvuga okw'emengo ng'eesya
eyaliirayo okuwulikika mwiwe.

23 Ekitangaala eky'eitaala tikyaliirayo kuboneka mwiwe.

Waire eigono ery'aleeta omukali omugole
n'ery'aibaaye

tiryaliirayo okuwulikika mwiwe.

Abasuubuuzibo babbaire bakulu ino omu kyalo,
era obulogobwo bwabbeyabbeyere amawanga gonag-
ona!

24 Mwikyo omusaaye ogw'abanaabbi n'ogw'abatuukirirye,

n'erya bonabona abebaitire oku kyalo, niimwo omu balyajiirye.”

19

¹ Ebyo owebyawoire, ni mpulira omwigulu eigono eriri ooti ly'ekiyindi ky'abantu, nga likoba liti:

“Muwuuje oKibbumba waiswe,
olw'okubba niiye alokola, era ekitiisya n'obwezye bibye!

² Ensalaye ey'emisango ntuuce era ya bwenkanya.

Asalire omusango ni gusinga ekibuga ekiri ng'omalaaya okirifuma,
oyo eyatendeire abantu ab'omu kyalo kyonakyoona,
okukola obwamalaayabwe obw'okusinza ebifaananyi.

Omalaaya oyo bamubonerezere olw'okwita abaweer-
erya ba Kibbumba.”

³ Era ni bakoba bati:

“Muwuuje oKibbumba!

Ekyo kityo olw'okubba, omwosi ogukizwamu guduunya emirembe n'emirembe!”

⁴ Abakaire 24, n'ebibbumbe ebyomi ebina, ni bakotama oku mazwi ni basinza oKibbumba atyaime oku ntebe ey'obwakabaka, nga webakoba bati:

“Amiina. Muwuuje oKibbumba!”

Embaga y'obugole eya Ntaama wa Kibbumba

⁵ Era eigono ni lizwa awabbaire entebe ey'obwakabaka ni likoba liti:

“Muwuuje oKibbumba waiswe inywe nywenanywena abaweereryabe,
na inywe nywenanywena abatobato n'abakulu abamuwa ekitiisya.”

⁶ Tete ni mpulira eigono eriri ng'ery'ekiyindi eky'abantu ekinene, era eriri ng'okuwolomboga kw'amaizi amangi, kaisi tete ooti kududula kwa ikendi okubitiriri, nga likoba liti:

“Muwuuje oKibbumba,

olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba waiswe oWabwezye Bwonabwona niiye afuga.

⁷ Tusangaale, tujaagaane, era tumuwe ekitiisya,

olw'okubba ekiseera eky'obugole obwa Ntaamawe kituukire,
era omugolewe yeetegekeire obugole.

⁸ Omugole wa Ntaama oMutomuto bamwikiriirye okuzwala ebizwalo ebya lineni omusa eino, era ebimirikiinya.”

Omugole oyo niibo abatuukirirye, n’ebizwalo ebya lineni omusa eino ibyo niibyo ebikole byabwe ebyobutuukirirye.

⁹ Omalaika n’ankoba ati, “Owandiike oti, ‘B’enkabi abo abebayetere oku mbaga ey’obugole eya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba.’ ” Era n’ankoba ati, “Ebyo ebibono niibyo ebinanyerenyeere oKibbumba ebiyatumwire.”

¹⁰ Awo ni ngwa oku mazwi okumpi n’ebigerebye okumusiza. Neye obone, n’ankoba ati, “Bbe, oleke! Ekyo tiwakikola! Osinze Kibbumba. Nze ndi muweererya-buweererya ooti niuwe n’aboluganda abakaali bakalangukiire oku mazima oYesu ageyatumanyikisirye. Era ago niigo agawa abanaabbi ebibatumula.”

Atyaime oku mbalaasi ow’erangi enjeru

¹¹ Ni mbona eigulu nga libiikukire, ni mbona ombalaasi ow’erangi enjeru. Amutyaimeku nga bamweta bati Mwesigwa era w’aMazima. Asala emisango era alwana entalo n’obwenkanya.

¹² Amaisoge gabbaire ooti ndimi gya musyo, era ng’aliku engule nyingi oku mutwegwe. Bamuwandiikireku eriina, nga mpaawo omuntu kadi moiza amaite amakulu gaalyo okutoolaku iye onyere yenkani.

¹³ Yabbaire azwaire eganduula egibainikire omu musaaye, era ng’eriinalye niye oKibono kya Kibbumba.

¹⁴ Awo ab’amaje ag’omwigulu ni bamusengererya, nga batyaime oku mbalaasi enjeru era nga bazwaire ebizwalo ebya lineni omusa eino era ebyeru.

¹⁵ Omu munwagwe ni muzwamu empiima ekyogi eky’okuwangula amawanga. Yaligafuga n’obwezye bungi ooti muntu akubbisya omwigo ogw’ekyoma, n’afutyanka ekikunyiyo eky’omwenge ogw’obusungu obungi obwa Kibbumba oWabwezye Bwonabwona.

¹⁶ Oku gandulaye n’oku kisambikye, ali n’eriina eribawandiikireku bati:

OKABAKA W’ABAKABAKA,
ERA OMUSENGWA W’ABASENGWA.

¹⁷ Awo ni mbona omalaika ng’ayemereire okwisana. N’abbookooka n’eigono eryaminkirira ng’akoba enyonyi gyonagyona egigulukira omwibbanga ati, “Mwize mukumbaane oku mbaga enene oKibbumba egyakolere.

18 Mwize mulye emirambo gy'abakabaka, n'egy'abakulu b'amaje, n'egy'abaisukale, n'egy'embalaasi, n'egy'abagityaimeku, n'egy'abantu bonabona abagalama n'ab'eidembe, abakulu n'abatobato!"

19 Awo ni mbona ogusolo, n'abakabaka b'oku kyalo n'amaje gaabwe nga bakumbaine okulwanisya oyo atyaime oku mbalaasi n'amajege.

20 Neye ogusolo ni baguwamba aamo n'onaabbi ow'obubbeyi, oodi eyakolere ebyewunyo okulwagwo. Ebyewunyo ebyo, niibyo ebiyabbeyabbeyerangaku abantu okubateekaku eraama ey'ogusolo, kaisi basinze ekifaananyi kyagwo. Ogosolo ogwo, n'onaabbi ow'obubbeyi bonabona ni babadyaka omu nyanza ey'omusyo ogududumuka.

21 Badi abasigaire, ni babaita n'empiiima ekyazwire omu munwa gw'oyo atyaime oku mbalaasi. Enyonyi gyonagyona, ni giikuta emirambo gyabwe.

20

Emyanka 1,000 egya kufuga kwa Kurisito

1 Awo ni mbona omalaika ng'aika okuzwa omwigulu, ng'akwaite ekifunguwo eky'e Magombe, n'olujegere olunene.

2 N'akwata ogumpiri ogwo ogw'eira, niiye oMukemi era oSitaani, n'agusiba okumala emyanka 1,000.

3 N'agudyaka e Magombe, n'aigalawo. N'ateekaku n'ekoofulo, kaisi gukaye okwiramumu okubbeyanga amawanga, paka emyanka 1,000 owegyaliwaaku. Egyo owegyaliwaaku, bali guteera okumala akaseera katono kati.

4 Awo ni mbona amantebe ag'obwakabaka, ng'abagatyaimetu babawaire obwezye okusala emisango. Era ni mbona emyoyo egy'abo abebatemereku emitwe nga babalanga okukalangukira oku Yesu, n'oku kibono ekya Kibumba. Niibo abo abatazinzire ogusolo, ooba ekifaananyi kyagwo, era abataikiriirye okubateekaku eraama yaagwo oku mpumi gyabwe, n'oku ngalo gyabwe. Abantu abo bairiremu okubba aboomi, ni bafugira aamo n'oKurisito emyanka 1,000.

5 Abafu abandi ibo tibairiremu kubba boomi paka emyanka egyo 1,000 owegyawoireku. Okwo niikwo okuzuukira okusooka.

6 B'enkabi era batukulye abo abalizuukira omu kuzuukira okwo okusooka. Abo okufa okwokubiri kubabulaku

bwezye, wazira balibba bakabona ba Kibbumba era ba Kurisito, era balifugira aamo naye emyanka 1,000.

Okuwangula oSitaani

⁷ Emyanka egyo 1,000 owegyaliwaaku, oSitaani balimu-teera okuzwa omwikomeralye.

⁸ Era yalyaba okubbeyabbeya amawanga ag'abantu abajeemu agali wonawona oku kyalo, niigo onaabbi Ezekeeri ageyayetere ati, oGoogi n'oMagogi. OSitaani yalikumbaania abantu baago nga bangi ooti musenye gw'enyanza, okulwanisya abantu ba Kibbumba.

⁹ Balitambula ekyalo kyonakyona, ni bazingiza ekigo eky'abantu ba Kibbumba, n'ekibuga oKibbumba ekyataka eino oYerusaalemi. Neye omusyo gwaliika nga guzwa omwigulu, ni gubooça.

¹⁰ N'oSitaani eyabasendasendere, balimudyaka omu nyanza ey'omusyo, ogududumuka, egibadyakiremu ogusolo n'onaabbi ow'obubbeyi, niimwo omu babagadiryanga obwire n'omusana, emirembe n'emirembe.

Okusala omusango ogusembayo

¹¹ Awo ni mbona entebe ey'obwakabaka enene era enjeru, ni mbona n'oyo agityaimeku. Era olw'entiisya y'oyo atyama oku ntebe, ekyalo n'eigulu ni bizwa omumaisoge, ni bijigirika biwaawo.

¹² Ni mbona abafu bonabona, abakulu n'abatobato, neye atyanu nga tete boomi, beemereire omumaiso ag'entebe eyo ey'obwakabaka. Ebitabo ebitali bimo ni babibiikula. N'ekitabo ekindi ni bakibiikula, ekibeeta bati kitabo eky'obwomi, ekirimu amaliina ag'abantu oKibbumba abeyawaire obwomi obutawaawo. Abafu ni babasalira omusango kusinzirira ku bibakolere, ng'owebabiwandiikire omu bitabo.

¹³ Enyanza n'ereeta abo abagifeereiremu. Okufa n'e Magombe byona ni bireeta abafu abebiri nabo. Bonabona ni babasalira omusango, ng'ebikole byabwe owebyabbaire.

¹⁴ Awo okufa n'e Magombe ni babidyaka omu nyanza ey'omusyo. Enyanza eyo niikwo okufa okwokubiri.

¹⁵ Kale buli muntu ogubayajiirye ng'eriinalye tibaliwandiikire omu kitabo eky'abantu abali n'obwomi obutawaawo, bamudyakire mu nyanza ey'omusyo.

21

Eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka

¹ Awo ni mbona eigulu eriyaaka n'ekyalo ekiyaaka. Ebintu eby'omwibbaanga ebyasookere n'ekyalo ekya-sookere ibyo byabbaire biwoirewo, era n'enyanza nga tekaali eriwo.

² Ni mbona eKibuga eKitukulye, oYerusaalemi omuyaaka, ng'aika okuzwa omwigulu e wa Kibbumba, nga bamutegekere ooti mugole ogubawomeirye oibaaye.

³ Ni mpulira eigono eryaminkirira nga litumulira awali entebe ey'obwakabaka, nga likoba liti, "Obone, atyanu obutyami bwa Kibbumba buli mu bantu, era yaabanga nabo. Baabanga bantube, era oKibbumba onyere yaabanga nabo, nga niye oKibbumba waabwe.

⁴ Era yalibaaliirya n'amalawo obutaki bwonabwona obwabatuukireku. Era walibba nga tiwakaali waliwo okufa, nga tiwakaali waliwo okuyungubala, ooba okukunga, waire obulumi, olw'okubba olwo eby'eira byalibba biwoirewo."

⁵ Awo oyo atyaime oku ntebe ey'obwakabaka n'ankoba ati, "Atyanu buli kintu nkiirya buyaaka." Era n'ankoba ati, "Owandiike ebibono binu ebinjaba okukukoba olw'okubba bituuce, era mazima."

⁶ N'ankoba ati, "Ebintu binu byonabyona atyanu mbikakasa! Ninze Alufa era Omega, oyo eNtandiika era eNkomerero ey'ebintu byonabyona. Buli aali n'enyonta nalimugabira amaizi ag'obwomi obutawaawo n'anywa.

⁷ Oyo awangula amaani aga Sitaani nalimuwa ebyo byonabyona era naabanga Kibbumbawe, era yena yaabanga mwana wange.

⁸ Neye abo abati, n'abataikirirya, n'ababebenyekere, n'abaiti, n'abalendi, n'abalogo, n'abasinza ebifaananyi, n'ababbeyi bonabona, omugabo gwabwe gwalibba mu nyanza ey'omusyo ogududumuka, okwo nga niikwo okufa okwokubiri."

OYerusaalemi omuyaaka

⁹ Awo omoiza oku bamalaika omusanvu ababbaire n'ebibya ebiizwire ebirulumo omusanvu ebisembayo, n'aiza n'atumula na nze, n'ankoba ati, "Oize twabe nkulage omugole, omuka Ntaama oMutomuto wa Kibbumba."

¹⁰ Awo oMwoyo oMutukulye oweyeeyongeire okundaga, omalaika n'antwala oku lusozi olunene era oluwanvu, n'andagisya oYerusaalemi ekibuga ekya Kibbumba ekitukulye, nga kiika okuzwa omwigulu e wa Kibbumba.

11 OKibbumba yakiwaire okumirikiinya ooti ibbaale ojasipa, eibbaale ery'ebbeeyi eino era eriwaasya.

12 Okweruguulirirya ekibuga ekyo kwabbaireku ekitempe ekiwanvu, nga kiriku emiryango ikumi na mibiri, egiriku abamalaika ikumi na babiri, era nga bagiwandiikireku amaliina ag'ebika eikumi na bibiri eby'aBaisirairi.

13 Olubba olw'e buzwaisana waakyo kyabbaireku emiryango misatu, n'oku lubba olw'e mambuka emiryango misatu, n'oku lubba olw'e maserengeta emiryango misatu, n'olw'e bugwaisana emiryango misatu.

14 Ekitempe ekyeruguuliriirye ekibuga kyabbaire n'emisingi ikumi na mibiri, nga giriku amaliina ag'abatume aba Ntaama oMutomuto wa Kibbumba eikumi na babiri.

15 Omalaika eyatumwire na nze yabbaire n'omwigo ogw'ezaabbu nga gwa kupima kibuga, n'emiryango gyakyo, n'ekitempe kyakyo ekikyerruguuliriirye.

16 Emba egy'ekibuga ekyo eina gyabbaire gyagaagana, ng'obuwanvu bwakyo bwagaagana n'obugalami bwakyo. Awo omalaika n'apima ekibuga ekyo n'omwigogwe, ni kyerya ekiromita ooti 2,400, obuwanvu n'obugalami n'obugungumali bwakyo nga bwagaagana.

17 Era n'apima n'ekitempe kyakyo ekikyerruguuliriirye, ni kyerya emita ooti 60 obugungumali. Ekipimo abantu ekibakolesya, omalaika niikyo ekiyapimisirye.

18 Ekitempe ekyo ekyerruguuliriirye ekibuga babbaire bakyombekere n'amabbaale ag'ebbeeyi eino aga jasipa. Ikyo ekibuga nga ky'ezaabbu enongoole era ewaasya ooti kirawuli.

19 Emisingi egy'ekitempe ekyerruguuliriirye ekibuga gyabbaire bagijolijirye n'amabbaale ag'ebbeeyi eino aga buli ngeri. Omusingi ogusooka bagujolijirye n'amabbaale aga jasipa, ogwokubiri n'aga safiro, ogwokusatu n'aga kalukedoni, ogwokuna n'ag'emaloodi,

20 ogwokutaanu n'aga saludonikiisi, ogwomukaaga n'aga kaneriya, ogwomusanvu n'aga kulusolaiti, ogwomunaana n'aga berulo, ogwomwenda n'aga topazi, ogweikumi n'aga kulusopaleesi, ogweikumi nagumo n'aga jasinsi, ogweikumi na mibiri n'ag'amesisiiti.

21 Kaisi emiryango eikumi na mibiri, gyabbaire gy'amabbaale agandi ag'ebbeeyi eino aga luulu ikumi na ibiri, nga buli mulyango bagukolere mwibbaale limo erya luulu. Enguudo egy'ekibuga ekyo gyabbaire gy'ezaabbu enongoole era ewaasya ooti kirawuli.

22 Omu kibuga ekyo tinaboinemu Yeekaalu, olw'okubba oMusengwa oKibbumba oWabwezwe Bwonabwona era n'oNtaama oMutomuto wa Kibbumba, ibo niibo eYeekaalu mwikyo.

23 Era ekibuga ekyo tikyetaaga isana ooba omweri okukimoleka, olw'okubba ekitiisya kya Kibbumba niikyo ekikimolekera, era oNtaama oMutomuto wa Kibbumba niye eitaala lyakyo.

24 Abantu ab'omu kyalo kyonakyona batambuliranga mu kitangaala kyakyo, n'abakabaka ab'oku kyalo baliiza mwikyo ni bawa oKibbumba ekitiisya.

25 Olunaku lwonawona, emiryango gyakyo tibagiigalenge naire, olw'okubba eeyo tiwalibbaayo bwire kwirugala.

26 Abantu ab'amawanga gonagona, baliiza mwikyo okuwuujja n'okuwa oKibbumba ekitiisya.

27 Neye timwalingiramu kintu kadi kimo ekitali kitukulye, ooba omuntu kadi moiza akola eby'ensoni ooba abbeya. Abo bonkani abebawandiikire omu kitabo eky'abali n'obwomi obutawaawo eky'a Ntaama oMutomuto wa Kibbumba, niibo abalingira omu kibuga ekyo.

22

1 Awo omalaika n'andagisya omwiga ogw'amaizi ag'obwomi obutawaawo, ogumirikiinya ooti ndabirwamu, oguzwa oku ntebe eya Kibbumba ey'obwakabaka era eya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba,

2 ni gukulumukira aakati omu guguudo ogunene ogw'ekibuga ekyo. Oku lubba n'olubba olw'omwiga ogwo kwabbaireku omusaale ogw'obwomi obutawaawo, ogwama ebineneka emirundi ikumi na mibiri omu mwanka, nga gwama nabuli mweri; ebikoola byagwo nga bya kulamya mawanga gonagona.

3 Eeyo tiwalibbaayo tete kintu oKibbumba ekiyaliraama. Entebe eya Kibbumba ey'obwakabaka era eya Ntaama oMutomuto wa Kibbumba yaabbanga mu kibuga oomwo, era abaweererya aba Kibbumba bamusinziranga niimwo.

4 Bamubonanga maiso ku maiso, era yaliwandiika eriina-lye oku mpumi gyabwe okulaga ati babe.

5 Obwire tibwaliirayo kwirugala, era tibalyetaaganga kitangaala ky'eitaala, waire eky'eisana, olw'okubba oMusengwa iye oKibbumba niye eyaabbanga ekitangaala kyabwe. Era, abaweereryabe bafuganga emirembe n'emirembe.

OYesu aira mangu

⁶ Awo omalaika n'ankoba ati, "Ebibono ebyo ebinkulagire bituuce nakimo, era by'amazima. Era, oMusengwa iye oKibbumba aawa abanaabbi oMwoyowe, niye eyatumire omalaikawe okulaga abaweereryabe ebyo ebiri n'okubbaawo amangu."

⁷ Era oYesu akoba abantube bonabona ati, "Muwulire, njiza mangu. W'enkabi oyo akwata ebibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu."

⁸ Nze oYokaana ninze eyawuliire era ni mbona ebintu ebyo. Era owenamalire okubiwulira n'okubibona, ni nkoma amazwi okumpi n'ebigere ebya malaika eyabindagire nga ntaka okumusinza.

⁹ Neye n'ankoba ati, "Oleke! Ekyo tiwakikola! Nze ndi muweererya nga iwe n'abagandabo abanaabbi era n'abo abakwaite ebibono ebiri omu kitabo kinu. N'olwekyo osinze Kibbumba."

¹⁰ Era omalaika n'ankoba ekindi ati, "Ebibono eby'obunaabbi ebiri omu kitabo kinu, tiwabikumira mu kyama olw'okubba ekiseera kiri kumpi okutuuka bibbeewo.

¹¹ Neye nga bikaali kubbaawo, akola ebibbibibbi oweyeyongera okukola ebibbibibbi kiri gyali, neye amanye ati oKibbumba yalimubonereza. N'omugwagwa oweyasi-gala ng'akaali mugwagwa, kiri gyali, neye amanye ati oKibbumba yalimubonereza. Oyo akola ebyobutuukirirye yeegumya okukola ebyobutuukirirye, n'omutukulye asigale nga mutukulye."

¹² OYesu akoba buli muntu ati, "Obone, njiza mangu. Naliiza n'empeera okuwa buli moiza, nga nsinzirira ku biiby ebanyakolere.

¹³ Ninze Alufa era Omega, oyo eNtandiika era eNkomerero ey'ebintu byonabyona."

¹⁴ B'enkabi abo abooza ebizwalo byabwe eby'omu mwoyo ni bitukula, niikwo okusuuka abatukulye olw'omusaaye ogwasusukire omu kufa kwa Ntaama oMutomuto wa Kibbumba. Ekyo kibawa okubaikirirya okwingira omu kibuga ekyo nga babita mu miryango, era basunire eideembe ery'okulya oku bineneka eby'omusaale ogw'obwomi obutawaawo.

¹⁵ Neye abo ababebenyeki, n'abalogo, n'abalendi, n'abaiti, n'abasinza ebifaananyi, n'abo bonabona abataka era abakola ebyobubbeyi balisigala nza eeri embwa.

16 “Nze oYesu ninze ntumire omalaika wange okubakobera ebintu ebyo inywe abali omu makanisa. Ninze ekikolokolo ekya Dawudi aate era ninze omwizukuluwe abanaabbi ogubatumwireku. Ninze onkota ayaka eino ekibbambya.”

17 OMwoyo oMutukulye era n’abaikirirya aba Yesu, abo nga niibo oMugolewe, bakoba bati, “Oize, Musengwa waiswe oYesu.” Kale buli awulira ebibono ebiri omu kitabo kinu akobe ati, “Oize, Musengwa waiswe oYesu.” Nabuli muntu enyonta ey’omu mwoyo ogweruma aize, era buli ataka amaizi ag’obwomi, aikirirye okugasuna anambula kusasula.

Ebisembayo

18 Ndabula buli awulira ebibono eby’obunaabbi ebiri omu kitabo kinu nti, eyalibyongereryaku, oKibbumba yalimwongereryaku okugada okubawandiikire omu kitabo kinu.

19 Era nabuli eyalikendeeryaku oku bibono eby’obunaabbi ebiri omu kitabo kinu, oKibbumba yalimutoolaku omugabogwe ogw’ebineneka eby’omusaale ogw’obwomi obutawaawo, n’ogw’omu kibuga ekitukulye, ebibatumulaku omu kitabo kinu.

20 Oyo akakasa ebyo akoba ati, “Niikyo ekyo, njiza mangu.” Amiina. Oize Musengwa waiswe oYesu.

21 OMusengwa waiswe oYesu akwatire ekisa abatuukirirye bonabona. Amiina.